

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Katolsk Orientering

Dialog mellem religionerne er vejen til fred

af Lisbeth Rütz

Ønsket om en forstærket dialog mellem religionerne var udgangspunktet for Pave Benedikt XVI's budskab til den årlige Verdensfredsdag, som hvert år fejres Nyårsdag. Budskabet blev underskrevet af paven på festen for den Ubesmittede Undfangelse den 8. dec. og offentliggjort den 12. ved en pressekonference af formanden for Det pavelige Råd for Fred og Retfærdighed, kardinal Renato Raffaele Martino. Budskabet, der foreligger på italiensk, engelsk, fransk, tysk, spansk og portugisisk, er nr. 40 i rækken, siden Pave Paul VI indledte traditionen i 1968.

I nytårsbudskabet understreger paven bl. a., at: "En autentisk fred opnås ved dialog mellem troende fra forskellige religioner og de ikke-troende."

Fredens grammatik

I forlængelse af den diskussion, paven åbnede for ved sin tale i Regensburg d. 12. september, anskuer dokumentet grundlaget for Kirkens dialog med andre religioner og med de ikke-troende i sammenhæng med det fornufts-begreb, der som en naturlov er indskrevet i ethvert menneske. Med direkte henvisning til sin prædiken på Islinger Feld d. 12. september 2006 udtaler paven: "Som jeg for nylig atter bekræftede: vi tror, at det evige ord, fornuften og ikke ufornuften står i begyndelsen. Freden er altså også en opgave, der forpligter alle til et personligt svar, der stemmer overens med den guddommelige fornuft. Den rettesnor, som dette svar må følge, kan kun være re-

spekten for den grammatik, der af dets Skaber er indskrevet i menneskets hjerte."

Paven ser "fredens grammatik" – dvs. de universelle regler for, hvordan mennesket bør handle i forhold til andre – som udgangspunktet for den videre dialog mellem samtalepartnerne.

Retten til livet og retten til religionsfrihed

I dokumentet fremhæver paven, at Kirken forsvaret ethvert menneskes grundlæggende rettigheder ved at kræve agtelse for livet og religionsfriheden.

"Særligt med tanke på de børn, hvis fremtid bringes i fare af skrupeløse voksnes udbytning og ondskab, har jeg ønsket, at den fælles opmærksomhed i anledning af Fredsdagen rettede sig mod temaet den menneskelige person, fredens hjerte. Jeg er faktisk overbevist om, at freden fremmes ved, at man respekterer den menneskelige person, og at man skaber grundlaget for en autentisk, humanisme ved at bygge freden op. Det er på den måde, man forbereder en fredelig fremtid for de nye generationer."

Dokumentet fastholder, at "livet er en gave, som individet ikke har uindskrænket råderet over". Det nævner ved siden af ofrene for væbnede konflikter og terrorisme "den tavse død, der skyldes sult, abort, eksperimenter med fostre og eutanasi" og kalder den "et attempt mod freden".

Både den aggressive, sekulære kultur og indskrænkningen i religionsfrihed overalt i verden ses som et voksende problem:

„Specielt hvad de kristne angår, må jeg med smerte fremhæve,

at de af og til ikke blot bliver forhindret i at udøve deres tro, i nogle lande bliver de endog brutalt forfulgt. Der findes regimer, som påtvinger alle samme religion, mens religiøst indifferente regeringer ganske vist ikke står bag grusom forfølgelse, men fremmer en systematisk, kulturel forhøvelse af religiøse overbevisninger. I hvert tilfælde vises der mangel på respekt for en grundlæggende, menneskelig rettighed med svære konsekvenser for den fredelige sameksistens til følge. Det fremmer uvægerligt en mentalitet og en kultur, som er negativ for freden."

Videre understreger paven pligten til at respektere den medfødte værdighed i ethvert menneske, "som Skaberens billede afspejles i". Deraf følger, at "den, der råder over den største politiske, teknologiske og økonomiske magt, ikke må bruge den til at krænke andres rettigheder."

Kvindernes rettigheder skal respekteres

Dokumentet nævner uretfærdige uligheder som en trussel mod freden. Hermed tænkes på uligheder i adgangen til livsnødvendigheder som mad, vand, et hjem og sundhed, men også på diskrimination af kvinder:

"Også mangel på respekt for kvinders livsvilkår gør den sociale orden ustabil. Jeg tænker på udnyttelsen af kvinder som objekter og på de mange former for mangel på respekt for deres værdighed. Jeg tænker også – i en anden sammenhæng – på det menneskesyn, der i mange kulturer stadig tildeler kvinden en plads, hvor hun ligger under for

Arkivfoto

mandens overgreb med skadelige konsekvenser for hendes værdighed som person og for udøvelsen af hendes frihedsrettigheder til følge. Man kan ikke nære illusioner om, at freden er sikret, for der også sker en overvindelse af disse former for diskrimination, som er ødelæggende for den værdighed, der er indskrevet i ethvert menneskeligt væsen af Skaberens."

Økologisk ansvarlighed er basis for varig fred

Paven opfordrer til ansvarlighed

og retfærdighed over for skaberværket og sammenkæder begrebet "fredens økologi" med den rovdrift, på naturens ressourcer, som er opstået i forbindelse med den industrielle udvikling. Som et modstykke hertil fremhæver han den respekt for skaberværket, man kan finde udtrykt i Frans af Assisis "Solsangen".

Situationen i Syddlibanon nævnes som et foruroligende eksempel på en aktuel konflikt, og paven er ligeledes bekymret over, at endnu flere lande p.t. er i besiddelse af atomvåben.

fortsættes side 7

En samtale med Thomas Harder om Kirken og italienerne

“ Kirken spiller fortsat en meget vigtig rolle i civilsamfundet. Den taler om ansvarlighed og solidaritet og er en vigtig stemme i samfundsdebatten, fordi den ofte taler for de marginaliserede grupper, som ikke så mange andre interesserer sig for.

side 7

Ekklusivt interview med Wilfrid Stinissen OCD

“ For mange ville det være klogt helt at afstå fra at se TV, fordi man ikke har tilstrækkelig indre kraft til at disciplinere sig og sige, at nu er det nok.

Læs fødselsdagsinterviewet med karmelitermunken, som i en menneskealder har skrevet om bøn og meditation

side 4

Glædeligt nytår!

Katolsk Orientering indleder det nye år med et let forandret udseende. Det, der er sket, er såmænd blot, at vi har sat skrifttypen ned fra 10,5 til 10 punkt og ændret linieafstanden fra 12,6 til 10,5 punkt. Eneste undtagelse i dette nr. er denne spalte, som er sat som hidtil. Om det skal fortsætte således, lader vi foreløbig stå åbent, det vil i hvert fald indebære den fordel, at redaktøren fortsat nødsages til at fætte sig i relativ korthed.

For de øvrige spalters vedkommende vil fordelene omvendt være, at læserne for fremtiden får mere avis for pengene – og redaktionen mulighed for at give den enkelte artikel en mere læsvenlig opsætning, med bedre plads til illustrationer o.l. Og skulle der hist og her sidde en læser og skumle over, at læsebrillerne nu skal findes frem og læselampen tændes, ved at man kan få det fulde udbytte af KO, vil vi straks komme denne indvending i forkøbet ved at fortælle, at det skriftbillede, vi har valgt, præcis svarer til, hvad man kan finde i så godt som alle større dagblade i dagens Danmark. At I bare ved det...

... og tak for det gamle!

Nytåret er af indlysende årsager en anledning til at gøre status over året, der gik – ikke mindst for dronningen og statsministeren, som hvert år har en enestående mulighed for at få familien Danmark i tale, når vi pligtskyldigt samles foran skærmen. Og det er vi som bekendt mange, der gør. For mit eget vedkommende former det sig gerne sådan, at jeg dagen efter at have hørt dronningens tale tænker: Gider jeg egentlig høre statsministeren? Det er vel ikke andet end de sædvanlige politikerfloskler. Og alligevel ender det med, at jeg sidder der, for det kunne jo være, at der kom noget interessant...

Det gjorde der faktisk i år – i en vis forstand. Ikke at der kom noget nyt. Talen var, som de fleste kommentatorer straks efter bemærkede, i det store og hele retrospektiv. Nej, det der fangede min opmærksomhed var statsministerens udlægning af den såkaldte Muhammed-krise, hvor vi (hvem "vi" så end er) efter hans opfattelse "stod sammen, da det gjaldt". Og det, "vi" ifølge statsministeren stod sammen om, var et uforfærdet forsvar for ytringsfriheden, "den frihed, som totalitære kræfter prøver at begrænse."

Så enkelt kan det stilles op. De frihedselskende over for de totalitære. Og ingen behøver herefter at være i tvivl om, i hvilken lejr statsministeren befinder sig – i bedste forståelse med både Helle Thorning-Schmidt og Pia Kjærsgaard. – Ytringsfriheden var truet, eller var den nu også det? Statsministeren fremmanede i starten af sin tale med god sans for den dramatiske effekt scenerne, hvor Dannebrog blev brændt af i de muslimske lande. Men lagde disse demonstrationer sig på nogen måde i vejen for ytringsfriheden i Danmark?

Det ironiske er, at den, der i det forgangne år rettede det mest eftertrykkelige slag mod ytringsfriheden var statsministeren selv, da han dekreterede, at religion i fremtiden bør fylde mindst muligt i det offentlige rum. Det er da meningscensur, der batter noget!

Torben Riis

To åbne spørgsmål til Katolsk Orientering

I kølvandet på afsløringen af amerikanske, katolske præsters seksuelle misbrug af børn og unge følger artikel på artikel om pædofili i dagspressen. Den hårrejsende Tønder-sag, den pædofile lærer på Horsens katolske skole, Luthersk Missionsforenings børnehjemsforstander, der misbrugte og vanrøgtede små piger igennem 27 år, de 1100 sexovergreb på børn og unge alene i Norge begået af norske præster de seneste 10 år m.v.

Torben Riis' leder i K.O. 8/11 har samme tema. T.R. konkluderer: "Vejen ud af miseren er derfor en generel besindelse på Kirkens lære ... og en særlig målrettet indsats over for de kandidater, der forbereder sig til præstegerningen. Både colibat og ægteskab er kald, som hvis de skal lykkes, kræver tro og offervilje."

Jeg bliver efter denne løsningsmodel, som jeg bestemmer respekterer, men ikke tror på angående pædofili, nødt til at stille et par åbne spørgsmål i K.O.. Det første spørgsmål strider imod al sund fornuft:

Uddanner den katolske Kirke virkelige pædofile mænd til præster i tillid til, at en solid undervisning i at leve i colibat kan bevirke, at de senere holder sig fra seksuelle overgreb på børn og unge? Hvis det er tilfældet, kan ingen længere undre sig over det gigantiske antal pædofile, katolske, amerikanske præster. Hertil må vi lægge antallet af pædofile, katolske præster i Europa, Afrika og Asien, som endnu er ukendt.

Red Barnets generalsekretær, Mimi Stilling Jacobsen, påpeger i K.D. d. 4/12 det faktum, at: "Talrige sager både fra udlandet og herhjemme viser, at pædofile søger hen, hvor børnene er, og hvor de ved, at de ikke bliver tjekket." Kirkeminister Haarder indskærper igen, at lovkravet om de såkaldte børneattester på enhver, som vil arbejde med børn og unge under 15 år skal følges.

Mit andet spørgsmål er: Hvordan sikrer Kirken børnene imod pædofile præster, diakoner, kateketer, skolepsykologer, lærere m.v.?

Pædofililoven overholdes ikke i Kirken. Det har jeg selv oplevet. Når en katolsk præst ved et menighedsrådsmøde korrekt nævner, at en børneattest egentlig burde fremskaffes, men meget ukorrekt ikke finder det nødvendigt, så tier rådet og forlader sig på præsten. Det samme sker i katolske skolebestyrelser, når skolelederen ikke finder det relevant at tjekke en medarbejder. De, som svigtes for hufreds, dovenskabs eller misforstået hensyns skyld, er vores egne børn. Allerede det første år efter lovens ikrafttrædelse (maj 2005) forhindrede loven hele 19 straffede, pædofile personer i at få arbejde blandt børn og unge under 15 år iflg. lektor, ph.d. ved Menighedsfakultetet i Århus, Kurt E Larsen, i K.D. d. 9/12. Han skriver også, at KFUM-spejderne forudsende har indført faste "spileregler" for omgang med børn i hverdagen. Børneattesten viser jo kun, om en person allerede er straffet for pædofili, og "spilereglerne" vil være med til at forhindre seksuelle krænkelse i KFUM's regi.

Torben Riis skriver, at vi i Bispedømmet "lykkeligvis har været forskånet for sager af den art". Det lyder for godt til at være sandt. I Sct. Knuds Kirke i Fredericia forgreb en katolsk præst sig på en ung pige gentagne gange og blev arresteret af politiet for år tilbage. Det står at læse i lokalaviser i byens historiske arkiv. For børnenes skyld bliver vi nødt til at se realistisk på pædofili og ikke foregøgle os, at nogen er i stand til at skelne pædofile fra normale eller at vi ikke behøver at tage ansvar i menighederne.

Helle Kofod
5500 Middelfart

Svar: Det er næppe realistisk at forestille sig, at man på præsteseminarierne skulle være i stand til at "helbrede" studerende med pædofile tilbøjeligheder. Sådan skulle ordene "en særlig målrettet indsats" i min leder heller ikke forstås. Det, jeg havde i tankerne, var den instruktion, som Vatikanet offentliggjorde den 29. november

2005, hvori det præciseres, at man ikke kan acceptere præstekandidater med afvigende seksuelle tilbøjeligheder. Instruktionen er omtalt i KO nr. 20, 2005 på side 6.

Jeg tolker dette som et klart signal fra Vatikanet om, at de ansvarlige bør være opmærksomme på, at visse studerende kan have et "problem", og at sådanne kandidater ikke bør præstevies. Hermed sagt, at man i kølvandet på de mange skandalesager i USA fra Vatikanets side har taget initiativ til at forebygge gentagelser ved at stramme op på de krav, man fornuftigvis bør stille til unge mænd, der skal være fremtidens sjælesørgere.

Vedrørende Kirken i USA bør man iøvrigt erindre, at de mange tragiske sager, der nu bliver endevendt i medierne, er overgreb, der har fundet sted over en meget lang periode, og at om talen af dem derfor ikke nødvendigvis giver et retvisende billede af de aktuelle forhold.

Med hensyn til Den katolske Kirke i Danmark kan jeg oplyse, at der umiddelbart efter at pædofililoven var vedtaget, blev udsendt en instruks til alle sogne og institutioner, der indskærper, at lovens bestemmelser skal overholdes. Sker det alligevel ikke, er man som menighedsrådsmedlem forpligtet til at gøre indsigelse, og hvis det ikke hjælper, at indbringe sagen for biskoppen.

Sagen fra Fredericia må jeg indrømme er ny for mig, men den giver mig anledning til at understrege, at et selv nok så finmasket kontrolsystem aldrig kan blive en 100% garanti mod, at mennesker med et ansvar i Kirken misbruger deres position på den ene eller den anden måde. Og hermed er jeg så tilbage ved min hovedpointe i lederen, der gik ud på, at problemet stikker langt dybere, i og med at vi lever i en kultur, hvor sex er blevet konsum, og hvor grænserne for "det normale" skrider, subsidiært helt har fortonet sig i fortidens tåger. Det bør være det overordnede udgangspunkt for fremtidige initiativer.

Torben Riis

Bed for dem, der forfølger jer...

I det nutidige sekulariserede samfund kan man af og til komme ud for at møde modstand hos ens medmennesker blot pga. det at være praktiserende kristen. Dette er imidlertid ikke noget som burde komme helt bag på os da det jo flere gange bliver forudsagt i Nye Testamente at man som kristen vil komme ud for at blive forfulgt, f.eks. Joh 15,20 eller Matt 5, 11-12. I de tilfælde hvor man oplever at nogle bestemte mennesker opfatter

sig selv som ens fjender – selvom man måske ikke umiddelbart synes at der er nogen grund dertil – er det godt at huske på det påbud som Jesus giver os i Matt 5,44-45: "Elsk jeres fjender og bed for dem, der forfølger jer, for at I må være jeres himmelske faders børn". Ikke mindst i forhold til ens egen sjælfred – så man i al fald selv forsøger at holde sig fri af et destruktivt forhold – er det givende at bede for dem som regner sig selv som ens

fjender. Hvis man derudover beder for dem i vor Herre Jesu Kristi navn (jvf. Joh 14,13-14), råder man over et åndeligt "våben" som er meget magtfuldt og utvivlsomt en del af den rustning som Paulus taler om i Efeserbrevet v. 10-11: "I øvrigt, vær stærke i Herren og i hans mægtige styrke. Ifør jer Guds fulde rustning, så I kan holde stand mod Djævelens sniglob."

Julio Hans Casado Jensen

Flere læserbreve side 10

SCT. KJELDS KIRKE
DEN KATOLSKKE KIRKE I VIBORG

Hjertelig tak

Hjertelig tak til alle, som i det forløbne år har bidraget både økonomisk og med bøn til renovering og ombygning af vores kirke.

Beløb kan indbetales på giro: + 01 500 1471 under meddelelser: konto 80219 eller bankkonto: reg.nr. 4770 4770525241 under meddelelser: konto 80219.

Kontakt os via hjemmesiden: www.katolsk-midt.dk
- eller ring til Inger Touray, tlf.: 86 61 41 34

Debatmøde: Kirkelige stemmer i EU

Af informations- og Europasekretær Kirsten Auken, Folkekirkens mellemkirkelige Råd.

Mød blandt andre Bertel Haarder og Erling Tiedemann, når Det mellemkirkelige Råd og Danske Kirkers Råd inviterer til debatmøde om kirkernes rolle i den europæiske debat. Mødet finder sted fredag d. 26. januar kl. 13-17 i Var-tov, Farvergade 27, København.

I Danmark er vi ikke så vant til at kirker og kirkelige repræsentanter ytrer sig i det offentlige rum. Men gennem samarbejdet i EU er vi med i et fællesskab hvor mange kirkelige stemmer blander sig i debatten. Den katolske kirke er nok den mest synlige, men langt fra den eneste. Folkekirken og Baptistkirken i Danmark er medlem af Konferencen for Europæiske Kirker (KEK) som har et kontor i Bruxelles der arbejder i direkte relation til de europæiske institutioner. Også det protestantiske "Leuenberg Kirkefællesskab", som folkekirken er medlem af, tager del i den europæiske debat. En række kirker har oprettet deres egne kontorer i Bruxelles – blandt de mest aktive i debatten kan nævnes den tyske protestantiske kirke, den finske lutherske kirke og den russiske ortodokse kirke. Og der er flere andre.

Hvordan skal vi fra dansk side forholde os til dette? Skal vi prøve at bekæmpe det

eller tie det ihjel? Eller skal vi søge veje for at også danske kirkelige synspunkter kommer til orde i denne debat?

Erling Tiedemann deltager i paneldebat om kirkernes rolle i EU

Fakta og paneldebat

Debatmødet indeholder både en faktuel præsentation af de kirkelige aktører i EU og en debat om hvordan vi fra dansk side kan og skal forholde os til kirkerne som debattører og aktører i civilsamfundet og i samfundsdebatten. Simon Kangas Larsen, medlem af KEKs centralkomite, vil fortælle om de kirkelige stemmer i Bruxelles.

Hvem er de, hvad siger de, og hvem taler de med? Lisbet Christoffersen, medlem af KEKs arbejdsgruppe vedr. EU-lovgivning, vil forklare om Kirkerne og EU's lovgivning. Hvad siger juraen, og hvad er de kirkelige interesser?

Derefter er der paneldebat om Kirkerne som en del af civilsamfundet. Hvilken rolle kan og skal kirkerne spille i den demokratiske debat i EU? Hvad kan kirkerne bidrage med? Og skal der sættes grænser for kirkerne? I panelet sidder Kirkeminister Bertel Haarder, Peter Lodberg (formand for Danske Kirkers Råd), Paul Verner Skærvad (formand for Det mellemkirkelige Råd) og Erling Tiedemann, redaktør af det katolske internetsted www.catholica.dk og tidl. formand for Etisk Råd.

Ombudsmand Hans Gammeltoft Hansen er ordstyrer, og eftermiddagens to udspørgere er Charlotte Harder, EU-korrespondent for DR Nyheder og redaktør Ida Auken fra forlaget Alfa.

Mødet er åbent for alle, og der er gratis adgang. Tilmelding senest torsdag d. 25. januar kl. 10 til: Det mellemkirkelige Råd, 33 11 44 88 eller interchurch@interchurch.dk. Program og flere oplysninger kan findes på www.interchurch.dk.

Om arrangørerne

• Det mellemkirkelige Råd er folkekirkens officielle kontaktorgan til andre kristne kirker og kirkeorganisationer i Danmark og udlandet. Rådet har demokratisk valgte

repræsentanter fra alle folkekirkens stifter.

• Danske Kirkers Råd er et mødested for kristne kirker i Danmark. I alt 14 kirker og 30 kirkelige organisationer er medlemmer. De største medlemskirker er folkekirken, den katolske kirke og baptistkirken.

Se filmen og læs bogen

TV-stationen DK4 dækker debatmødet og sender det i sin fulde længde lørdag d. 27. januar. Optagelsen vil blive lagt ud på www.interchurch.dk og www.politisk.tv hvor det vil være tilgængeligt i et år.

Forlaget ALFA udgiver i forbindelse med mødet bogen *Konstellationer – kirkerne og det europæiske projekt*. Bogens artikler belyser kirkernes rolle i EU fra forskellige vinkler: juridisk, teologisk, historisk og praktisk politisk. Bidragydere er Prof. Dr. theol. Svend Andersen, Lektor ph.d. Lisbet Christoffersen, Dr. theol. Jesper Høgenhaven, Medlem af Europaparlamentet Anne E. Jensen og Direktør for Danmarks Kirkelige Mediecenter Simon Kangas Larsen. Normalpris 179,-. Op til mødet kan bogen rekvireres til nedsat pris 129,- + porto ved at sende en bestilling til alg@rpc.dk. Husk at angive navn, adresse og telefonnummer. Det vil også være muligt at købe bogen til nedsat pris på selve mødet.

Arrangementet og TV-dækningen er støttet af Europa Nævnet – Nævnet til fremme af Debat og Oplysning om Europa

Sygedagen i Sct. Mariæ Kirke, Frederiksberg

Lørdag den 3. februar kl. 14.00 afholdes Sygedagen i Sct. Mariæ Kirke, Frederiksberg, med mulighed for modtagelse af De Syges Salvelse i messen.

Messen læses af biskop Czeslaw Kozon, og der vil være mulighed for skriftemål fra kl. 13.15.

Nyt tidsskrift

Der er gået to år siden tidsskriftet *Katolsk Dialog* lukkede. Nu genopstår det under navnet *Katolsk dialog & information* med Philip Palmer Jørgensen som ansvarshavende redaktør. Papirudgaven er udvidet med en web-portal www.kadi.dk, hvor læserne har mulighed for at deltage i debatten og læse opdaterede nyheder.

Redaktionen planlægger at udsende 4 numre årligt. Det første nr., som udkom i slutningen af 2006, indeholder artikler af bl.a. Kurt Hansen, som skriver om Andet Vatikanconcil og de tanker, koncilet satte i gang. Eva Nordentoft diskuterer kvinders adgang til præsteembedet i Den katolske Kirke, og Jean-Pierre Duclos beskæftiger sig i "en fabulerende artikel" med overskriften "Katolik eller papist?" med forholdet mellem paveembedet og den kristne enhed.

Abonnementsprisen er 300 kr. årligt. Redaktionen efterlyser i øvrigt sponsorer, som vil indbetale indskud til 500 kr. på giro 1-016-6373

Jørgen Frost-Jensen 70 år den 2. januar 2007

Jørgen Frost-Jensen, fhv. skoleleder, kom til Sct. Ibs Skole i Horsens i 1970 og forlod skolen ved sin pensionering i 2002. I sine 32 år som leder ændrede han skolen fra at være en lille sogneskole med 82 elever til at være en stor skole med et elevtal på 600 børn fra legestue til 10. årgang.

Frost-Jensens store interesse for musik og sang førte bl.a. til dannelsen af skolens bigband,

der med årene er ført videre af talentfulde ildsjæle. I dag er Sct. Ibs Skoles bigband kendt over hele landet og er berejst i England, USA og Japan. I løbet af sin mangeårige karriere har Frost-Jensen bl.a. undervist på Phillips Exeter Academy i USA. Gennem årene har han beklædt flere poster inden for de private skoler og var formand for Foreningen for Katolske Skoler i en årrække.

Frost-Jensen har tillige været aktiv inden for flygtningeområdet og har været stærkt involveret med integreringen af katolske flygtninge, bl.a. båd-flygtninge fra Vietnam. Ved sin pensionering flyttede Frost-Jensen til Ulstrupgården, en Schaffergård fra 1807, genopbygget i år 2000 som et resultat af et projekt mellem Åkjær Gods og Skov- og Naturstyrelsen.

Christina Frost-Hartwig

Torben Johansen 80 år

Fredag den 8. december fyldte den tidligere menighedsrådsformand ved den katolske Sct. Hans Kirke i Hørsholm 80 år.

Han flyttede til Hørsholm i 1969 og sad fra 1973-76 i menighedsrådet som menigt medlem. Han var medlem igen i 1993-96 som kasserer, hvorefter han blev menighedsrådsformand og sad i en ubrudt årrække til foråret 2006, hvor han selv ønskede at fratrede på grund af alder, men dog stillede op – og blev valgt med de suverænt flest stemmer – til Pastoralrådet, det ledende organ direkte under biskoppen i Danmark.

Torben Johansen har igenem utallige år været garanten for den omsorg, stabilitet og aldrig svigtende sans for både menigheds og præsters behov, som gerne skal kendetegne en kristen forsamling. Han har været – og er stadig – et helt klart omdrejningspunkt for menigheden. For denne store indsats i Kirkens tjeneste blev han i 1999 tildelt Pro Ecclesia et Pontifice, den højeste pavelige orden, som kan tildeles lægfolk.

Han er en sand kristen stridsmand, en i ordets bedste forstand verdensmand, elegant og connaisseur af mad og vin – og dertil musikelsker, der sammen med andre af de 'lidt ældre' i menigheden igennem nu 25 år fast har frekventeret DRs torsdagskoncerter.

Torben Jørgensen blev fejret med en storstilet frokost i menighedsstolen på Marievej.

Margrete Skafdrup & Maria Steiness-Illum

KATOLSK FORLAG

bøger for livet

ELSEBET KIELER
1918–2006

Katolsk Forlags mangeårige leder in memoriam

Det bibelske menneskesyn, kr. 45
Syndere og helgener i Gamle Testamente, kr. 95
Syndere og helgener i Ny Testamente I
Kristi efterfølgelse, kr. 95
Syndere og helgener i Ny Testamente II
Det nye menneske, kr. 75
H. MESSERSCHMIDT: Trosliv, kr. 75

Særtillbud: alle fem bøger for kr. 250 inkl. forsendelse
 Bestil på kat.forlag@mail.dk

Besøg vores hjemmeside www.katolskforlag.dk

Gud elsker dig – en samtale med Wilfrid Stinissen OCD

Tekst og foto: Kuno Arnkilde

At blive den elskede indebærer at lade den sandhed, at man er den elskede, tage skikkelse i alt, hvad man tænker, siger og gør.

Henri J.M. Nouwen

Som den store fisk, i Jonas Bog, lukkes kæben i en majestætisk bevægelse på færgen mellem Helsingør og Helsingborg. Efter en overfartstid på 20 minutter rammer stål fisken den svenske Øresundskyst, og rejsen fortsætter til lokalsamfundet Norraby, hvor jeg skal besøge karmelitbroder Wilfrid Stinissen.

Kort før stationsbyen Tågarp dukker erindringen op om tidligere besøg i det lille svenske lokalsamfund Norraby, som har givet rum og navn til brødrenes kloster "Karmelitbrødrene i Norraby" i 40 år og til "Retrætehjemmet Karmelgården" i over 30 år. Rejsens mål er nået. Rejsens formål kan begynde.

Forfatterskabet

Årets første udgave af Katolsk Orientering udkommer på Wilfrid Stinissens 80-års fødselsdag – det er den umiddelbare anledning til dette interview. Wilfrid Stinissen har skrevet og udgivet omkring 15 bøger samt en række mindre skrifter. Hans bøger er udgivet på 20 forskellige sprog, og selvom han ikke selv har nogen anelse om, hvor mange bøger der er solgt, kan man formode, at det drejer sig om titusindvis. Alene bogen "Natten er mit lys" findes på 11 sprog. Hans forfatterskab og synspunkter har stor gennemslagskraft både inden for og uden for Den katolske Kirke.

Det, der binder Wilfrid Stinissen forfatterskab sammen, er glæden over og bevidstheden om at være elsket af Gud. Wilfrid Stinissen er et meget vidende menneske og samtidig beskeden, givende og lattermild. I sit forfatterskab evner han at formidle i et sprog, der taler til mange menneskers hjerte.

Sekulariseret og helligt

Jeg lader vores samtale tage udgangspunkt i en bog af Henri J.M. Nouwen (1932-1996) "Den livslange glæde", som han skrev til en sekulariseret jødisk ven om det åndelige liv, men som vennen afviste.

I denne bog konstaterer han, at forudsætningen for en levende tro er erfaringen af, at man er elsket af Gud. Når denne eksistentielle erkendelse besvares, bliver man "den elskede" – et eukaristisk menneske.

Men først skal samtalen med Wilfrid Stinissen handle om det at henvende sig til sekulariserede mennesker, om Kirken og det at være mystiker.

Det virker paradoksalt, at der i en sekulariseret tid som vores udkommer så mange bøger om kristendom. Kan man som forfatter bygge bro mellem sekulariseret og helligt?

– Det tror jeg, man kan, men det er naturligvis vigtigt, at man tager udgangspunkt i deres eksistentielle erfaringer, deres længsel, savn og måske deres angst. Vi er mennesker, og alle mennesker har noget til fælles. Vi har en længsel efter kærlighed, lykke, glæde, et meningsfuldt liv, fællesskab og tryghed. Det ligger dybt i os alle. Som kristne forstår vi hvorfor. Gud har skabt os til lykke, og Han har givet os en længsel efter denne lykke, som er livet i Ham, men det er der ikke mange, der ved. Men hvis man formår at beskrive Gud som den, der opfylder længsel, vil mange seku-

Wilfrid Stinissen OCD har skrevet omkring 15 bøger, hovedsageligt om kristen spiritualitet, som er udgivet på 20 forskellige sprog

lariserede mennesker lytte og komme til en erkendelse af, at Gud er ganske anderledes, end de forestillede sig. Mange, også kristne, har ofte fejlagtige opfattelser af Gud.

I en svensk avis var der for nogle år siden en rundspørge blandt svenske kristne: Hvem er Gud for dig? Hvordan forestiller du dig Gud? – En sagde, at Gud er som julemanden, der kommer med gaver. En anden sagde, at Gud sidder på en høj trone, med hvide klæder og langt skæg. En tredje sagde, at Gud er som havet, og vi er en bæk, som strømmer mod dette hav. Ingen tænkte på Gud som Treenig, at Gud er fællesskab, familie, harmoni, at Gud er kærlighed og jeg tror ikke svarene havde været meget bedre, hvis man havde spurgt katolske kristne. Gud er anderledes. Gud er helt anderledes. Gud er kærlighed. Han gør intet andet end at elske.

Fra kvantitet til kvalitet

Før vi går over til at tale om det eukaristiske menneske vil jeg gerne have dig til at fortælle lidt om Kirken og det at være mystiker. Den store tyske teolog Karl Rahner sagde engang, at fremtidens kristne er mystikere eller slet ikke kristne. Hvad mente han med det?

– Det er selvfølgelig et tilspidset udsagn. Man skal ikke tage det helt bogstaveligt, men jeg tror, der ligger det i det, at den tid,

hvor Kirken var hele folkets kirke er forbi og måske aldrig kommer tilbage, som vor pave også flere gange har sagt det. Kirken bliver en minoritet, en lille hjord, og det indebærer, at man ikke har samme støtte for sin tro som tidligere. Vi kan konstatere et stort frafald i vor tid. En sekularisering som er gået meget, meget langt.

I min ungdom i Antwerpen så man søndag efter søndag skarer af mennesker gå til kirke. Der var fem messer hver morgen, men den tid er forbi. Det har på den anden side bevirket, at de troende i dag har et mere bevidst forhold til deres tro. For dem er troen ikke længere blot en social vane, og det fører til en mere ægte tro. Altså mindre kvantitet, men bedre kvalitet. Det betyder ikke, at alle troende vil blive mystikere, men man kan allerede nu konstatere en udbredt trang til fordybelse, bon, mystik. Så vi behøver ikke at gå i panik, for måske bliver Kirken en ganske lille gruppe, men da vi ved, at Gud har sagt, at hvis der blot findes ti retfærdige i Sodoma, skåner Han hele byen, vil de få kunne redde de mange.

Sandt og ikke sandt

Den kvalitative tro bliver større, siger du. Det forekommer da at være et meget godt udgangspunkt for at opnå en større klarhed over, hvad der er sandt og ikke sandt?

– Jeg tror, at Kirken til stadighed får større indsigt i sandheden, og jeg tror, at Kirken i fremtiden i endnu højere grad vil brænde af tro og kærlighed. Jeg er ikke pessimist. I vor tid kan man klage over, at mennesker falder fra troen, men Kirken har i sin lange historie oplevet og overlevet mange prøvelser. Der har været perioder i Kirkens historie, hvor biskoppers og pavers adfærd mildt sagt var problematisk, men da var det helgenerne og martyrerne, der bar udviklingen videre. Også i vor tid findes et megen hellighed i Kirken. Tænk blot på de mange, som Johannes Paul II helgenkærede i løbet af sit pontifikat. Så selv om Kirken i bestemte historiske perioder har befundet sig i en bølgedal og givet anledning til forargelse, og selv om vi i dag kan konstatere et udbredt frafald fra den kristne tro i vor del af verden, så skal vi ikke glemme, at der til enhver tid er megen trost og megen sandhed at finde hos den store helgenskare, som er gået forud for os.

Mystik leder til større indsigt i Sandheden, i Guds kærlighed. Kun gennem erfaringen, gennem den levende tro lærer vi noget om Guds kærlighed. Ellers forbliver troen abstrakte sandheder, og de ændrer ikke livet.

At være "den elskede"

Er det ikke svært at have et levende og aktivt trosliv, hvis man ikke opfatter sig selv som "den elskede," – den, Jesus Kristus elsker?

– Det er svært at have en dyb tro, at leve af tro, når man ikke er bevidst om dette. På den anden side vil jeg sige, at der findes mange grader i troen. Præcis som der findes mange grader i kærligheden. Man kan ikke kræve den højeste grad af enhver troende. Man må ærligt sige, at mange, mange katolikker ikke har en eksistentiel bevidsthed om, at de er uendeligt elsket af Gud. Jeg tror, at dette er det vigtigste i forkyndelsen. At man prædiker og fortsætter med at prædike, at Gud elsker dig. Vi har hørt det mange gange, men på trods heraf, trænger det alligevel ikke tilstrækkeligt ind. Selv de mennesker, der véd, at de er elskede, og tror på det, tror alligevel ikke rigtigt på det. For Guds kærlighed er altid meget større, end vi kan forestille os. Vi må gennem hele vores liv søge at trænge dybere ind i denne sandhed. At Gud elsker hver enkelt af os med en uendelig, grænseløs kærlighed en kærlighed, som aldrig svigter, aldrig ændres, aldrig ophører.

Men hvordan opnår jeg en bevidsthed om at være "den elskede"?

– Korset er et overvældende bevis på, at Gud elsker os. Det er på korset, Han giver sit liv. Her bliver kærligheden håndgribelig. Blodet strømmer. Han er dødsdømt, udleveret. Se på korset og bliv ved med at se på korset. Sig til dig selv: Så meget elsker Han mig. Så langt var Han villig til at gå af kærlighed til mig. Korset fortæller dig, hvordan du bliver lykkelig.

At blive Den elskede

Nouwen bruger i sin bog eukaristien som en forklaringsmodel – til at vise, hvordan jeg som individ bliver "den elskede": Du er den elskede søn – Han udvælger mig – tager et brød. Han velsigner mig, som præsten velsigner brødet. Han bryder mig i stykker, nedbryder mit ego, som præsten bryder brødet. I denne nedbrydningsproces opstår en sårbarhed, en åbning for Hans kærlighed, og med denne sårbarhed skal jeg gå ud og give mig selv til min næste. Forfatteren viser en sammenhæng

mellem det, Kristus gør under den sidste nadver, aftenen før Han henrettes, og det, jeg skal gøre for at efterfølge Ham. Holder dette billede?

– Det er et vidunderligt billede og ikke kun et billede, men en vidunderlig virkelighed. Billedet viser os korset. Han giver sit liv for os. I eukaristien giver Han sit liv. Han bliver mad og drikke. Vi får lov til at spise og drikke Ham. Mere givende kan man ikke være.

Det er det samme, jeg skal gøre som kristen, hvis jeg vil blive "den elskede"?

Præcis. For når Han tager bolig i mig, er det for at forvandle mig, så jeg bliver som Ham. Det er hele mit livs program at blive et eukaristisk menneske. Et menneske, der ofrer sig for andre, glemmer sig selv.

Udvalgt

Men hvordan skal jeg forholde mig til det at være udvalgt? Det er mit indtryk, at mange mennesker vil have svært ved at forstå denne udvælgelse.

– Jeg selv ville aldrig sige til et andet menneske, at jeg er udvalgt. Hvis man siger sådan, må det næsten opfattes som: Jeg er udvalgt, men ikke du. Men det ligger i min bevidsthed, at jeg skal opfatte mig som udvalgt. Her ligger styrken.

Men Gud udvalgte et folk?

Det er sandt, og det må vi holde fast ved. Der var i sin tid en kontrovers mellem Karl Rahner og kardinal Joseph Ratzinger. Rahner hævdede, at frelseshistorien falder sammen med menneskehedens historie, så fra begyndelsen har Gud egentlig frelst alle mennesker. Joseph Ratzinger sagde – mere i overensstemmelse med de bibelske beretninger – at Gud først handlede ved en slags partikularisering. Han udvalgte et folk, som du siger. Han udvalgte Abraham og hele hans folk. Siden blev det Apostlene og derefter Kirken.

Vi må holde fast ved dette, at Gud handler gennem udvælgelse. At Han udvælger visse mennesker. Men når Han vælger, er det aldrig for deres egen, men for helhedens skyld. Han udvælger til en tjeneste. Han har valgt mig som præst, men hvis jeg derfor tror, at jeg er noget specielt, og glemmer, at jeg kun er udvalgt for at tjene andre, er jeg på gale veje.

Velsignet

Velsignelse hører til det at være "den elskede". Når vi kastes op og ned af krusningerne på vort livs overflade, bliver vi lette ofre for manipulationer; men bliver vi ved med at lytte til den dybe, milde røst, der velsigner os, kan vi gå gennem livet med en grundfølelse af trykthed og af at høre til – skriver Nouwen.

Burde velsignelsen ikke opgraderes i den kristne bevidsthed. At gå ud i verden med en velsignelse. Velsignelsen som en indre kraft til at tro på, at det jeg gør er rigtigt?

– Jeg synes også, at bevidstheden om at være velsignet burde være større. Velsignelse har egentlig mange betydninger, men det, du fremhæver, er en fundamental betydning af velsignelse, men der er flere former for velsignelse. At velsigne en medalje f.eks. Jeg kan velsigne Gud, og så betyder det at prise Gud, at tale godt om Gud. Når Gud velsigner os, så taler Han godt om os, gør os godt. Gud lader sit ansigt lyse over mig for at jeg skal lade Hans ansigt lyse for andre mennesker. Gennem ord, men frem for alt gennem mit liv.

Brudt i stykker

Lad os prøve igen at se på processen: Gud har taget et brød. Han har velsignet det, og nu begynder Han minsanden at bryde det i stykker. Hvad er det, der sker?

– Ja, det er en smertefuld proces. Hvad er et menneske? Mennesket er skabt af Gud og er helt afhængigt af Gud, men vil gå sine egne veje, styre sit eget liv. Oprøret mod Gud er et grundvilkår for alle mennesker. Det er det, vi forstår ved arvesynden. Vi er født med en hel del egoisme, egenkærlighed, hovmod, oprør. Jeg vil være min egen Herre. Jeg vil ikke være afhængig, hvilket naturligvis er absurd, fordi jeg er et skabt væsen. Gud skaber mig hvert øjeblik, og jeg er totalt afhængig af Ham – totalt afhængig.

Men det vil mennesker som regel ikke acceptere og bestyrkes ofte i denne holdning gennem opdragelsen. I vor del af verden går en stor del af opdragelsen ud på at bekræfte den enkelte i hans eller hendes selvfølelse. Du skal have succes, du skal blive dygtig, være blandt de bedste i skolen eller i det mindste have gode resultater. Du skal konkurrere og rivalisere. Det kan komme så vidt, at jeg tror, at mit ego er min egentlige personlighed. Det er klart at det må brydes ned. Og det er svært og smertefuld. Gud anvender alle mulige midler. Prøvelser kan man kalde det. Mislykkethed, sygdom, modgang, synd, utroskab. Under Guds ledelse kan alt dette vendes til noget godt. Gud bygger det nye liv på ruinerne af det gamle, men mit gamle liv må først falde i ruiner. Det er svært, og mange mennesker vil ikke acceptere det. Så snart der opstår svære situationer, er der modstand mod Gud, man er vred, ked af det, eller man bliver fortvivlet. Man giver op. Johannes af Korset (karmelit og kirkelærer, red.) taler mange gange om, at Gud ikke kan arbejde videre med de fleste mennesker, fordi de gør oprør umiddelbart, når det begynder at gøre ondt.

Gud anvender alle mulige midler for at nedbryde vores egoisme. Prøvelser kan man kalde det. Gud bygger det nye liv på ruinerne af det gamle.

Bruger Gud min ulykke, for at jeg kan komme tættere til Ham?

– Gud vil naturligvis min lykke på længere sigt, men for at nå denne lykke må jeg gå gennem en del smerte og måske også en del ulykke. Ikke som noget definitivt, men som noget foreløbigt. Men der er forskel på smerte og ulykke. Jeg kan have en stor smerte, men hvis jeg accepterer den, behøver jeg ikke at blive ulykkelig. Det er muligt for mennesker, som har en dyb tro at gennemgå en svær prøvelse, hvor man græder mange tårer og samtidig er helt i fred. Man skal ikke altid betragte smerte som ulykke. Det er forskellige ting. Livet er svært for næsten alle mennesker, og der er megen smerte, men på trods af dette kan man finde lykken – midt i smerten.

Hvorfor fortrænger vi den så - hvorfor siger vi ikke ja til smerten?

– Det er uendeligt vigtigt at sige ja til smerten, til prøvelser og acceptere dem. I bedste fald at sige velkommen til dem og endnu bedre takke Gud, men det kræver naturligvis en meget stor tro. At takke når det er vældig svært. Man kan forstå, at mennesker ikke indser dette, for når man er midt i smerten, er det ofte svært at tro, at det fører til noget godt. Vi har ikke overblik over det hele, sådan som Gud har. Gud véd, hvad Han vil med smerten, hvor vi kun ser det, som er nu. Når det gør vældig ondt, er man meget nærværende i sin smerte og kan ofte ikke se frem. Det er sædvanligvis først bagefter, man ser den røde tråd og Guds hensigt. Man bliver nødt til at sige ja til smerten i tillid. For uden smerte kan man ikke modnes. Det er der

mange mennesker, der vidner om i pastorale samtaler.

At give sig selv

Nouwen siger det, og du er også selv inde på dette med at give sig selv til andre. Hvad vil det egentlig sige?

Vi må være villige til at give vores liv til vores brødre og søstre. Men det lyder måske lidt patetisk, for i praksis er det sjældent at jeg må "ofre mit liv", mit fysiske liv for en anden.

I begyndelsen må det ske på meget små

Forsagelse betyder ikke, at jeg piner mig selv, men at jeg afstår fra alt det, som hindrer mig på min vej til Gud, og som gør, at jeg mister min substans.

områder. Forsøg at gøre andre mennesker glade. Giv en anden et venligt smil, som kan forandre hele dagen for dette menneske. Man skal foretrække den andens glæde frem for sin egen. Hvis man gør det, bliver man selv et lykkeligt menneske. Men det skal man ikke tænke på, for det er ikke derfor man giver sig selv.

Der ligger en glæde i selve det at give. Gud er ren selvhengivelse, og derfor er Han lyksagelighed. Gud er total lykke og glæde. Fordi Han giver alt, som Han har og er. I det omfang vi efterfølger Gud, bliver vi selv lykkelige.

Et menneske, som lever for sig selv, bliver deprimeret, livet bliver meningsløst. Vi må give for at blive lykkelige. Sådan er Gud, og Han har skabt os i sit billede. Det hjælper os at vide dette. Siden må jeg også bevidst øve mig i dette. Bestemme mig for hver morgen, når jeg står op: Dette skal være en dag, hvor jeg giver mig selv. På en eller anden måde skal jeg have dette mål, denne vilje.

Man kan også bruge et andet billede. Et måltid i familien eller mellem gode venner. Måltidet er udtryk for fællesskab. Vi nyder de gaver på bordet, som Gud har givet. Måltidet er et smukt billede på det at give og være en del af et fællesskab.

Et meget smukt billede og derfor har Jesus, men ikke kun derfor, indstiftet eukaristien som et måltid. Det er et idealbillede. Men i eukaristien er det selvfølgelig løftet op på et guddommeligt niveau, for her er det Hans krop og blod, vi spiser og drikker. Det er noget ganske specielt. Men det er et måltid, og derfor vokser vi sammen gennem Eukaristien. Det er ikke bare mig og Gud. Det er altid et fællesskab. Vi er sammen. Vi er én krop. Paulus siger, at vi spiser ét eneste brød alle sammen. Eukaristien er noget ganske enestående, og vi finder hele tiden nye aspekter.

Bonnens vej

Hvordan fastholder man ønsket om at blive "den elskede"?

– Jeg gør det ved at gøre det. Hvordan lærer man at spille klaver? – Ved at spille meget. Hvordan lærer man at tro på Guds kærlighed? – Ved at øve sig i det. Ved at træffe en beslutning om hver morgen at leve i Hans kærlighed. At bade i Hans kærlighed. Bøn burde være, for os alle, et bad i Guds kærlighed. Bønnen er at udsætte sig for Guds kærlighedsfulde blik, Guds kærlighedsfulde strømninger. Bøn er at lade sig fylde af Hans kærlighed.

Når jeg bevidst hver dag giver Gud mulighed for at fylde mig med sin kærlighed, er det klart, at det vil påvirke mig. Herefter må jeg gang på gang minde mig selv om det for at leve i dette Guds nærvær. Jeg læser også åndelige bøger. Bøger med gode

tanker og impulser, som taler om Guds kærlighed, så vokser kærlighedsrelationen mere og mere. Det bliver til gensidighed. Det er ikke kun Gud, der elsker mig, men jeg elsker også Ham. Vi har det godt sammen. Jeg bliver et lykkeligt menneske, når jeg lader mig elske af Ham. Jeg får styrke, kraft og glæde. Jeg giver ikke op, bliver ikke misfornøjet. Det er vigtigt altid at begynde forfra, for man glemmer det gang på gang. Vi har meget at udrette i det jordiske liv og vi kan let glemme den grundlæggende Sandhed. Vi må bede, læse og leve i Guds nærvær.

I en af dine bøger – Bonnens vej – lægger du vægt på tre ting, og du har netop talt omalt to af dem: et liv i Guds nærvær og åndelig læsning. Den sidste er forsagelse. Hvorfor netop disse tre ting, og hvad indebærer forsagelse?

Hvordan lærer man at tro på Guds kærlighed? Ved at øve sig i det. Ved at træffe en beslutning om hver morgen at leve i Hans kærlighed. At bade i Hans kærlighed. Bønnen er at udsætte sig for Guds kærlighedsfulde blik, Guds kærlighedsfulde strømninger. Bøn er at lade sig fylde af Hans kærlighed.

– Jeg tror, det er tre områder, som alle er livsvigtige. Forsagelse betyder ikke, at man piner sig selv, at man bærer kæder af jern, som vi faktisk gjorde før 2. Vatikan-koncil, at man pisser sig. Det er ikke det. Forsagelse er at afstå fra alt det, som hindrer mig på min vej til Gud, som splitter mig, som gør, at jeg mister min substans. At sidde tre timer foran fjernsynet om aftenen skaber stor splittelse. Der er masser af billeder, som gør, at man lever i et kaos. Jeg kan bevidst vælge en forsagelse, så jeg f.eks. kun ser TV-avisen. Eller hvis jeg vil være endnu mere drastisk, så kan jeg sælge eller give mit TV bort.

I og for sig er TV ikke ondt. Det kan bruges på en god måde, men det er ikke let. For mange ville det være klogt helt at afstå fra at se TV, fordi man ikke har tilstrækkelig indre kraft til at disciplinere sig og sige, at nu er det nok. TV gør os passive. Når man

fortsættes side 10

Spørg om troen

redigeret af Kirsten Kjærulff

Er præster lige som alle andre?

Kære KO,
Jeg kom forleden til at snakke med nogle katolske venner, som sagde, de kun kaldte præsten ved fornavn. Jeg svarede, at jeg ikke ønskede at være veninde med en, der evt. skulle være min skriftefar, men mine venner sagde, at det ville de da gerne, for "præster var jo ligesom alle vi andre".

Det svarer godt nok ikke til, hvad jeg lærte som barn og ung (jeg lærte, at præsten gennem præstevielsens sakramente blev Guds stedfortræder og ikke mindst derfor kunne udøve en vis autoritet og fortjente en vis ærbødighed). Mine katolske venner har i mine øjne en meget protestantisk indstilling. Kan du sige mig, om mine venners holdning er den nye officielle indstilling i Danmarks "luthersk-katolske" kirke?

Venlig hilsen
Annette Okoye

Kære Annette Okoye
NEJ, du har heldigvis ret i, at Den katolske Kirke (også i Danmark!) fortsat ser præsten som Kristi stedfortræder i kraft af præstevielsens sakramente, og at han derfor har en helt anden status end "alle vi andre", som alle er præster i det almindelige præstedømme. Men Luther accepterede jo ikke Den katolske Kirkes særlige præstedømme og derfor heller ikke paveinstitutionen og hele Kirkens hierarki. Dermed falder jo også hele Kirkens tradition og teologiske autoritet til jorden, og så er "Maren i Kæret" lige så kompetent til at afgøre, hvordan Bibelen skal læses, som præsten – eller paven for den sags skyld! "Skriften alene" var jo et af Luthers slagord. Det er jo præcis det, som nu er Folkekirken store problem! Se bare på Grossbølsagen: En præst, der offentligt siger, at han ikke

tror på Gud som Skaber! Ja for Skriften kan jo tolkes på mangfoldige måder! Jeg har selv oplevet en anden folkekirkepræst sige: "Korsfæstelsen? Den er for modbydelig. Den kan jeg ikke bruge i min teologi!" (Den pågældende er dog ikke længere præst i folkekirken).

Men eksemplerne viser jo, hvad konsekvensen kan være, hvis ikke man accepterer Kirkens (paveinstitutionens) teologiske autoritet, en autoritet, som vi som katolikker jo tror på er givet den af Kristus selv, da Han ved præsteembedets indstiftelse gav Helligånden til sine apostle og dermed til Kirkens fremtidige biskopper og præster. For konsekvensen af Luthers syn på Embedet og Skriften er jo, at enhver kan tolke den efter sit eget hoved, så at man ender i en relativisme og subjektivisme, som langsomt vil underminere hele den kristne tro. Så er der ikke mere nogen objektiv Sandhed åbenbaret af Gud. Så ender man i total tilfældighed og meningsløshed.

Din bitre slutreplik om Danmarks "luthersk-katolske" Kirke er udtryk for de røde advarselslamper, som blinker, der, hvor Den katolske Kirke trasker i hælene på den protestantiske i sin misforståede demokratisering af alt, hvad der er helligt.

Kirsten Kjærulff

Ondskabens problem

Hvorfor tillader den almægtige Gud så megen ondskab?

Det ondes mysterium har pint mennesker fra tidernes morgen. Spørgsmålet er dybest set en mistænkeliggørelse og en anklage mod Gud: Man mener, at det ondes eksistens enten viser, at Gud ikke er almægtig, eller at Han ikke er god. Den anfægtelse er så alvorlig, at man behøver Kirkens hjælp for at komme over den, for kun den kristne

tro i sin helhed giver fyldestgørende svar på dette mysterium.

Gud har fra begyndelsen skabt alt godt, og Han er på ingen måde, hverken direkte eller indirekte årsag til det onde. Skaberværkets krone er mennesket, mand og kvinde, som han skabte i sit billede og derfor også med værdighed og frihed. Men mennesket misbrugte den frihed, Gud havde givet det, og fravalgte venskabet med Gud for at gøre sig selv til Herre over verden (jf. syndefaldsberetningen). "Mennesket satte Gud fra bestillingen og satte sig selv på Hans trone", som Johannes Slok siger.

Lige siden er Gud i sin kærlighed kommet mennesket til møde, først gennem hele Gamle Testaments historie, og endegyldigt i sin Åbenbaring i Kristus. Den Katolske Kirkes Katekismus siger (309): "Der er ikke ét element i det kristne budskab, som ikke også er en del af svaret på det ondes problem."

Gud blev menneske i sin Søn, Jesus Kristus, som er død og opstanden for at besejre den ondskab, som er opstået på grund af menneskets synd, roden til alt andet ondt i verden.

Af den mest forfærdelige ondskab, mordet på Guds egen Søn, har Han bevirket det største af alle goder: Kristi forherligelse og vores frelse.

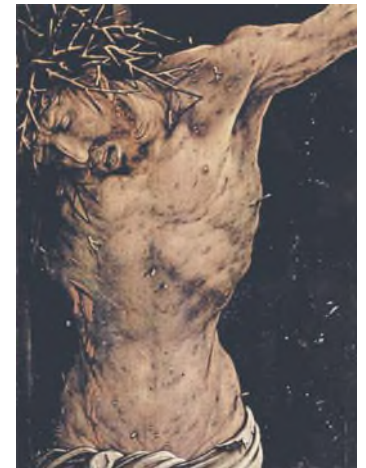
Troen giver os her vished for, at Gud ikke ville tillade det onde, hvis ikke Han vendte det til noget godt.

Gud har aldrig villet lidelse og død. Han lider sammen med os. Jesu medlidenhed med de syge og Hans talrige helbredelser er det klare tegn på, at med Ham er Guds rige kommet og derfor også sejren over synd, lidelse og død. Gennem sin egen lidelse og død giver Han lidelsen en ny mening: Forenet med Hans lidelse kan vor lidelse blive et middel til lutring og frelse for os selv og for andre. Kun gennem Guds forsoning

med menneskeheden i Kristi kors har lidelsen fået en mening. Mens alle andre religioner søger bort fra lidelsen, er lidelsen i kristendommen derfor forvandlet af Kristi kors til en ny levende vej til Gud.

(Se Den Katolske Kirkes Katekismus §309-314. Se endvidere Katolsk Minileksikon artiklen "godt og ondt" med mange bibelhenvisninger).

Kirsten Kjærulff

Mathis Gothart Grünewald:
Detalje fra Isenheimalteret 1512-1516

Kun gennem Guds forsoning med menneskeheden i Kristi kors har lidelsen fået en mening. Mens alle andre religioner søger bort fra lidelsen, er lidelsen i kristendommen forvandlet af Kristi kors til en ny levende vej til Gud.

Filemonbrevet (3)

Bibelskole

af Eva Maria Nielsen

Nogleordet kærlighed dukker op flere gange i brevet. Og denne konkrete kærlighed er udtryk for en konkret tro.

Paulus, menighedsplanter og apostel, har normalt ikke problemer med at bruge sin autoritet. Men over for Filemon bruger

han ikke magt. Han giver heller ikke besked om, hvordan Filemon bør handle, og dette på trods af at Filemon har modtaget sin tro fra Paulus og dermed står i "gæld" til ham.

Dette er overraskende, hvis man tænker på, hvordan Paulus normalt forstår at bruge sin autoritet og position over for de menigheder, han har "plantet". Han har gentagne gange kæmpet for sin "apostelret", og i stridigheder har han understreget sin magt og autoritet. Paulus var ikke bange for at kæmpe for sin apostelret og for sin overbevisning. Men i dette tilfælde giver han afkald på sin autoritet.

Hvorfor det? Han gør det af kærlighed til Filemon og for at give ham en chance til i frihed at handle ud fra kærligheden. I stedet for at befale Filemon at handle på en bestemt måde vælger Paulus derfor kun at gå i forbøn. For Paulus ved, hvad han gør.

Han går i forbøn for Onesimos. Onesimos er barn af Paulus, som har født ham til troen. Det samme gælder også for Filemon og menigheden i hans hus. På grund af Paulus' forkyndelse er de blevet troende. De er alle sammen mennesker, som han har ført til troen på Herren Jesus. Og menigheden har ikke større krav på Paulus' kærlighed end Onesimos.

Tanken om en åndelig far var kendt i mysteriereligionerne, men også fra det jødiske rabbinat, hvor læreren var elevens åndelige far, som kunne kræve lydighed. Paulus forbinder nu denne tanke om undervisning og vejen til troen med den tanke, at eleven bliver til en ny skabning i Kristus. Et "åndeligt" barn er i sine tanker og i sin væremåde præget af sin "åndelige" far. Man kan sige, at adfærd smitter og præger en person. Derfor bør menigheden handle, ligesom Paulus selv ville handle.

Sammenfattende kan kun siges, at brevetets hoveddel, dvs. dets hjerte, er præget af et meget indtrængende sprog, både indholdsmæssigt og retorisk. Så, hvis Filemon vil leve op til det gode ry, han allerede har, og hvis han vil handle ud fra sin tro, ja, så kan han næsten ikke afslå Paulus' ønske. Han bliver nødt til at tage Onesimos tilbage i sit hus.

Kirken og italienerne

af Lisbeth Rütz

Få kender Italien så godt som Thomas Harder. Harder, der er cand. mag. i italiensk og historie, konferencetolk ved EU, oversætter fra engelsk og italiensk og freelancelancejournalist ved Politiken, har skrevet en stribe bøger om mafiaen, italiensk mad, Rom og Italiens historie. I 2005 udgav han bogen "Paolo il Danese" om danskeren Arndt Lauritzens eventyrlige og dramatiske liv som katolsk præst og partisanekæmper i Italien under Anden Verdenskrig. Pt. er han igen bogaktuel med udgivelsen: "Italien. Fra Mazzini til Berlusconi", der som titlen antyder er en bog om Italiens historie fra samlingen til i dag.

Som ikke-katolik har Harder i høj grad medvirket til at kvalificere den danske debat om Kirkens rolle i dag – dels gennem talrige foredrag om Kirken – dels som TV-kommentator ved Johannes Paul II's begravelse.

K.O. fik lejlighed til at møde Harder til en nærmere snak med nuancerne i det udviklede politiske spil i forholdet mellem stat og kirke i Italien. Det er et spil, der optager mange – troende eller ej – i Italien, hvor alle større aviser har en fast vaktantist, der jævnlige opdaterer læserne.

Det har længe været omdiskuteret, hvilken rolle Pius XII spillede under Anden Verdenskrig. Senest har den amerikanske historiker Daniel Goldhagen anklaget ham for passivitet og medskyldighed i udslættelsen af seks millioner jøder under krigen. Hvordan ser du på disse anklager?

– Pius XII følte et stærkt behov for at holde balancen mellem de to parter i krigen og benyttede sig ofte af brede, vage formuleringer i sine offentlige udtalelser. Den amerikanske diplomat John Tittman, der opholdt sig i Vatikanet under krigen, skriver i sine erindringer, at paven mente, han havde gjort alt, hvad der var menneskeligt muligt, og troede, at dette var umiddelbart forståeligt for datiden.

Det er i hvert fald en kendsgerning, at mange jødiske ledere – f.eks. den danske overrabbiner Marcus Melchior – efter krigen roste Kirkens indsats for jøderne, og mange klostre i Italien var proppet til randen med jødiske flygtninge i krigsårene.

Efter at det store kristeligt-demokratiske parti er forsvundet, har Kirken fået større frihed til at manøvrere politisk, og det har bevirket, at næsten alle partier har kappedes om at gøre Kirken tilpas

Hvordan ser du på udviklingen i forholdet mellem kirke og stat i Italien gennem de seneste år?

– Fra 1992-93 har forholdet ændret sig markant i og med, at det store kristeligt-demokratiske parti er forsvundet.

Det har givet Kirken større frihed til at manøvrere politisk, og det er karakteristisk, at stort set alle italienske partier undtagen den yderste venstrefløj har

Thomas Harder, tolk, oversætter, forfatter og journalist har netop udgivet en bog om Italiens historie, fra Italiens samling til vore dage.

kappedes om at gøre Kirken tilpas og appellere til den katolske vælgermasse. Berlusconi, der på mange måder repræsenterer alt det, som Kirken ikke bryder sig om, har været dygtig til at time sine politiske udmeldinger og spille rollen som katolsk familiefar.

Derimod har den nuværende regeringsleder Prodi, der er en del af et katolsk-intellektuelt miljø og kendt som en flittig kirkegænger, gjort meget ud af at markere sig som "voksen katolik", der skelner mellem sin egen personlige indstilling og sit politiske virke.

Kirken har kunnet sætte dagsordenen i emner som familiepolitik, stamcelleforskning og aktiv dødsbistand – alt sammen tilfælde, der har at gøre med respekt for livet i den katolske optik, så den har afgjort stor indflydelse på det politiske liv, selvom den ikke altid er enig med sig selv. Det ser man f. eks., når man diskuterer, om det offentlige skolesystem skal tilbyde islamundervisning til de muslimske elever. Her har de politiske markeringer været forskellige. Kardinal Renato Martini, der er leder af det pavelige råd for fred og retfærdighed, har været fortalende for det, mens lederen af den italienske bispekonference, kardinal Camillo Ruini, har været skeptisk – bl.a. ud fra den betragtning, at islam i Italien findes i mange forskellige varianter, og at der ikke findes nogen som centralt repræsenterer den.

Hvordan ser du på pave Benedikt?

Der er betydelige personlige stilforskelle mellem Benedikt og forgængeren. For mig at se står Benedikt for en større missionsiver internt i Europa. Han erkender realistisk, at de kristne er et mindretal i det stadigt mere afkristnede Europa. Hvor forgængeren havde en mere udadvendt stil, har Benedikt "trukket årene op i båden". Kirken skal efter hans opfattelse have et skarpere selvbillede, og efter Regensburgtalen står han for en mere klar kurs over for islam. Dialogen skal fortsætte, ja, men på et grundlag, hvor man er mere bevidst om, at der skal være gensidighed i rettighederne.

Hvilken rolle spiller Kirken i dagens italienske samfund? Hvilke forventninger har du som udenforstående til den?

Den store rapport "La religiosità in Italia" (religiositeten i Italien), som den italienske bispekonference C.E.I. offentliggjorde i 1995 viser, at ca. 60% af de italienske katolikker har et lidt nonchalant og buffetagtigt forhold til troen, hvor man udvælger de elementer af Kirkens lære, som man synes er interessante for én selv, mens ca 30 % vælger "pakkeløsningen" og mere ser på Kirkens lære som en forpligtende helhed.

Pave Benedikt står for en større missionsiver i Europa. Han erkender realistisk, at de kristne er et mindretal i det stadigt mere afkristnede Europa.

Det har da også vist sig, at i prioriteringen af Kirkens opgaver mener mange, at Kirken først og fremmest skal hjælpe de udstødte og forulykkede. Længere nede i rækken kommer dens opgave med at udbrede evangeliet. Ikke desto mindre afspejler tilslutningen til Kirken jo et reelt, religiøst behov, buffetagtigt eller ej, og som udenforstående vurderer jeg, at den fortsat spiller en meget vigtig rolle i civilsamfundet. Den taler om ansvarlighed og solidaritet og er en vigtig stemme i samfundsdebatten, fordi den ofte taler for de marginaliserede grupper, som ikke så mange andre interesserer sig for.

På mange måder har Kirken i Italien nok en slags særstilling i Europa. Hvor antallet af troende tilsyneladende er for nedadgående i Frankrig og Spanien, er det stigende i Italien. Kirken er massivt tilstedeværende i civilsamfundet. Der er en rodfæstet, katolsk kultur i Italien, og det præger måden at organisere verdensbilledet på, uanset hvilken tro man bekendt sig til, slutter Harder.

Thomas Harder: "Italien fra Mazzini til Berlusconi". Gyldendal 2006. 299 kr.

Pavens fredsbudskab

fortsat fra forsiden

Han fastholder, at sigtet ikke blot må være at nedbringe antallet af atomvåben gennem internationale aftaler, men helt at afskaffe dem, fordi de bringer menneskeheden fremtid i fare.

Det afvises, at krig kan føres med en religiøs begrundelse: "Det må gentages tydeligt: en krig i Guds navn er aldrig acceptabel. Når der ligger en bestemt gudsopfattelse til grund for kriminelle handlinger, er det et tegn på, at gudsopfattelsen er blevet til ideologi." Med henvisning til nr. 2307-2317 i Den katolske Kirkes Katekismus fastholder dokumentet, at krigens skadevirkninger for civile skal begrænses mest muligt.

Den kristne er kaldet til at arbejde for freden

Dokumentet slutter med en indtrængende appel til alle kristne om at arbejde for freden:

"Jeg ønsker til sidst indtrængende at appellere til Guds folk om, at enhver kristen må føle sig forpligtet til utrætteligt at arbejde for freden og for modigt at forsvare menneskets værdighed og dets umistelige rettigheder. I taknemmelighed for, at Herren har kaldet ham til at tilhøre Hans Kirke, som i verden er "tegnet på og vogteren af den menneskelige persons transcendens", må den kristne aldrig blive træt af at bønfalde Ham om fredens grundlæggende gode, den fred, der er så væsentlig i ethvert menneskes liv."

Hele fredsbudskabet kan læses på hovedsprogene på www.zenit.org

Kort nyt

Rom (asiaNews):

Ni katolske gejstlige er blevet fængslet i Kina. Den 27.12. blev præsterne uden nogen form for begrundelse fængslet i den nordøst-kinesiske provins Hebei, Hebei er med sine 1,5 millioner katolikker den region, der har det største antal af katolikker.

De fængslede gejstlige tilhører den såkaldte Undergrundskirke, der er loyal mod Rom og afslår statslig kontrol med det religiøse liv. Ved siden af Undergrundskirken findes den såkaldt patriotiske, regeringskontrollerede kirke. I den seneste tid synes skellene mellem de to kirker at være opblødt, men der lægges fortsat hindringer i vejen for Undergrundskirkens arbejde, ligesom 6 af Undergrundskirkens biskopper er forsvundet efter fængslingerne af de 9 gejstlige.

Bonn (KNA)

"At dræbe den skyldige er ikke vejen frem mod et retfærdigt samfund og fører den risiko med sig, at vold og hævnørst øges", udtaler Vatikanets talsmand Francesco Lombardi i en kommentar til henrettelsen af Saddam Hussein.

Vatikanet har tillige udtrykt håb om, at de ansvarlige politikere i Irak anstrenger sig for at åbne en vej til fred og forsoning.

Formanden for Kirkernes Verdensråd, Samuel Koiba, har i samme anledning udtalt fra Geneve, at henrettelsen af Saddam var en tragedie.

Den syrisk-katolske ærkebiskop af Bagdad, Athanase Matti Shaba Matoka har udtalt til pressebureauet MISNA, at han støtter pavens holdning mod dødsstraf med den begrundelse, at et menneskes sjæl efter kristen opfattelse er Guds ejendom, og at ingen må henrettes for sine forbyrder, selv om de er nok så alvorlige.

Samtidig henviser han til, at det kristne mindretal i Irak som følge af den nuværende situation må lide under forfølgelser og ofte er tvunget til at forlade landet.

DUK's sommerlejr

Sommer og sammenhold,
venskab og vandkamp,
tro og tænkksomhed –
oplevelsen starter med Øm...

SOMMERLEJR 2007

Mikrolejr: 8. – 14. Juli , 7-10 år · Børnelejr: 14. – 21 Juli , 9-12 år
Midilejr: 21. – 28. Juli , 12-15 år · Juniorlejr: 28. juli – 4. August , 15-18 år

Kære forældre

Det er snart sommer! Jo, jo, vel er det mørkt, vådt og koldt udenfor. Ikke desto mindre er sommeren kun nogle måneder borte. Og sommer er lig med sommerlejr! Og det er nu, det er tid til melde Jeres børn til sommerens lejr!

Skynd Jer, for vore lejre er populære!

DUK's sommerlejr er en fantastisk mulighed for at møde en masse andre børn og unge, som deler den samme katolske tro. Igennem leg, aktiviteter, katekese og samtaler vil de blive opbygget og styrket i denne tro og komme til en større forståelse for, hvad Kirken siger. Det fællesskab, som der her skabes, kan meget nemt gå hen og få livslang betydning for børnenes og de unges trosliv.

Ømborgen er et helt igennem vidunderligt sted. Det er vort mål at kunne tilbyde så mange børn og unge som muligt at komme på lejr på dette sted. Derfor er vi også glade for i år at kunne tilbyde en decideret Ungdomslejr for dem, der er over atten. Multilejren med dens mange voksne deltagere vil derimod blive lagt et andet dejligt sted. Mere information vil følge.

Familelejren finder dog stadig sted på Øm. Så hvis du/I har børn, der er endnu ikke er fyldt 10, så er der også i år mulighed for dig/Jer og Jeres ældre børn at holde ferie sammen, samtidigt med at I oplever et berigende og levende trosfællesskab i de herlige omgivelser.

Som minoritetskirke har brug for steder, hvor vi kan møde andre ligesindede katolikker. Dette fællesskab værner vi om på vore lejre på Øm. Her foregår det på børnenes og de unges egne præmisser. Her skabes livslange relationer til Gud og os imellem.

Vi glæder os til at se jeres børn på sommerlejr!

Gregers Mærsk-Kristensen
Børne- og ungdomspræst

Praktiske oplysninger

Tilmelding

Udfyld tilmeldingsblanketten og send den til DUK, Sankt Kjelds Gade 3, 2100 København Ø eller fax den på 39 20 90 79. Du kan også tilmelde dig via vores hjemmeside på www.duk.dk. *Tilmeldingen til sommerens lejr er åben fra 10/1 2006.*

Tilmeldingen er gyldig, når et depositum er betalt. Der tages forbehold for, at nogle lejre hurtigt bliver overtegnede, så tilmeld dig hurtigst muligt. Du kan altid se på hjemmesiden, hvor mange der er tilmeldt en lejr.

Betaling

Du skal ved tilmeldingen betale et depositum på kr. 210,- eller hele deltagergebyret. Det kan du gøre ved at indsætte beløbet på giro 9 08 32 94 eller bankoverførsel til konto 1199 9083294. Husk at påtegne for hvem der betales og for hvilken lejr. Du kan også vedlægge en check eller betale kontant på Sekretariatet. Såfremt deltagergebyret ikke vedlægges tilmeldingen, fremsender DUK et girokort.

Sidste frist for betaling af depositum er 1. maj 2007. Sidste frist for betaling af deltagergebyret er 3 uger inden lejren. Ved afbud senere end 14 dage før lejren tilbagebetales deltagergebyret almindeligvis ikke.

Priser

Priserne for årets sommer-

lejre er:	
under 2 år	200,- kr.
2 - 6 år	500,- kr.
7 - 15 år	900,- kr.
16 - 29 år	1000,- kr.
30 år og derover	1500,- kr.

Priserne forudsætter, at deltager under 30 år er medlem af DUK. Er man ikke medlem, vil man ved tilmeldingen få tilsendt en indmeldelsesblanket. Et medlemskab af DUK koster kr. 75,- for hele år 2007. Ønsker du ikke at være medlem, koster lejren kr. 300,- ekstra. Selvom du er fyldt 30 år, kan du godt være medlem, så koster det bare kr. 150,-.

Tilskudsmuligheder

For at give alle mulighed for at deltage på en DUK sommerlejr gives en familierabat på 50% fra andet hjemmeboende barn fra 7-17 år, som deltager på mikro-, børne-, midi eller juniorlejr. Dette gælder også selvom børnene ikke deltager på samme lejr.

Alle, der deltager på en af DUKs sommerlejre på Øm, kan søge om tilskud fra Ømferiefonden. For at ansøge skal du bede om at få et ansøgningskema tilsendt. Du kan også hente det direkte på www.duk.dk.

Ansøgningskemaet skal sendes tilbage til DUKs sekretariat inden d. 1. juni 2007 og svar på ansøgningerne kommer omkring d. 10. juni 2007.

Skulle der være specielle behov, er det muligt at søge om ekstra tilskud direkte fra DUK. Det bør altså ikke være penge, som begrænser muligheden for at deltage på en sommerlejr.

Fællesrejse

Der vil i størst mulig omfang blive arrangeret fællesrejse til alle DUKs lejre. Det koster ikke ekstra at deltage på fællesrejsen. På alle fællesrejser vil deltagerne blive ledsaget af mindst én voksen rejseleder. Rejseplan over fællesrejsen udsendes sammen med deltagerbrevet.

Deltagerbrev

Du vil modtage et deltagerbrev ca. 14 dage før lejrens begyndelse. I deltagerbrevet er der praktiske oplysninger, deltagerliste, rejseplan over fællesrejsen, hvad du skal medbringe, navn og adresse på dine ledere samt andre relevante oplysninger.

Spørgsmål? Så læs på www.duk.dk eller ring til Sekretariatet på 39 20 79.

DANMARKS
UNGE
KATOLIKKER
DUK

Sommerlejr 2007:

☐ Mikrolejr: 8. - 14. Juli (aldersgruppe: 7-10 år)	☐ Juniorlejr: 28. juli - 4. Aug. (aldersgruppe: 15-18 år)
☐ Børnelejr: 14. - 21 Juli (aldersgruppe: 9-12 år)	☐ Ungdomslejr: 4. - 11. Aug. (aldersgruppe: 18-30 år)
☐ Midilejr: 21. - 28. Juli (aldersgruppe: 12-15 år)	☐ Familelejr: 2. - 8. Juli (for børn under 10 år og deres familier)

Navn: ..... Født: .....

Adresse: ..... Tlf.: .....

Postnr. og by ..... e-mail: .....

Menighed: ..... Katolik: Ja Nej

Køn: Dreng Pige

Ønsker at deltage i fællesrejse: Ja Nej

Har deltaget på DUK-lejr før: Ja Nej

Fra hvilken by: .....

Særlige hensyn (allergi o.lign): .....

Udfyldes for deltagere på mikro- børne- og midilejr

Navn på far eller mor: .....

Navn på læge: .....

Forældres adresse under lejren: .....

Underskrift: .....

Indsendes til DUK, Sankt Kjeldsgade 3, 2100 København Ø, eller fax 39209079

fortsat fra side 5

siddet der, bliver man sløv og begynder sædvanligvis ikke bagefter f.eks. at læse bøger, der stimulerer ens åndelige udvikling. Man bør disciplinere sig selv, når det gælder massemedier.

I din bog skriver du også, at man kan forsage ved at tage imod en uberettiget kritik eller irrettesættelse.

– Sædvanligvis forsvarer jeg mig selv og siger, at dette ikke er sandt. Hvis jeg ikke forsvarer mig, accepterer jeg på en måde, at jeg bliver gjort ringere i andres øjne. Det er godt for mit ego.

Det er vel også derfor, det er så vigtigt at elske Kristus. Når jeg elsker Ham, kan jeg tage imod uberettiget kritik ligesom i et kærlighedsforhold, fordi jeg elsker den anden.

– Ja, for det er ikke kun fordi mit ego skal blive mindre. Jeg gør det grundlæggende af kærlighed til Kristus. Han har ladet sig håne og spotte – og så ligner jeg Ham en lille smule mere.

Du må ikke slå ihjel!

Det er et dybt alvorligt bud til alle mennesker og gælder naturligvis også for, at man ikke må slå sig selv ihjel.

Men Jesus sagde til den dødsdømte, der hang på korset ved siden af ham: "I dag skal du være med mig i Paradiset!" For Jesus var der tilgivelse at finde for alle synder.

Sådan ser den katolske kirke ikke på det. Har man taget sit eget liv eller fået en læge til aktiv dødsbistand, er en religiøs begravelse udelukket. Også trods et tidligere fast tilhørsforhold til kirken.

Det er en gråzone for kirken at sætte sig til dommer i. Dels vil det ofte blive holdt skjult for præsten, at der er tale om selvmord. De pårørende til en katolik ved jo, hvad det betyder. Dels holder enhver læge med respekt for menneskelivet en meget forpint patient smertefri med stærke midler. En dag er midlerne for stærke for den stærkt svækkede patient. Skal lægen i så fald standse brugen af de stærke nødvendige midler? Skal patienten pines, til det bliver "naturlig solnedgang", eller skal behandlingen med de stærke midler fortsætte, selv om den er strengt taget dræbende, nogle få dage før døden indtræffer?

En synd mellem mennesker her på jorden er en stor eller lille skade, man ved sin adfærd påfører ANDRE mennesker.

Når et totalt lammet menneske, et menneske der mærker kvælningsdøden nærme sig og et menneske der har vilde smerter ikke kan mere, på den ene eller den anden måde prøver at få fred og komme ud af livet, er det en synd, men en meget forståelig synd begået af et menneske, der måske altid har prøvet at være et godt menneske og en god katolik og ikke har påført ANDRE skade ved sin sidste handling.

Når soldater under kommando slår ihjel kæmpende for Gud, konge og fædreland, velsignes de af katolske

Jeg er på den måde med til at bære Hans kors?

Nemlig. Men det er ikke let at acceptere en uberettiget kritik. Teresa af Avila taler om dette i sin bog "Fuldkommenhedens vej" og indrømmer selv, at hun er dårlig til at tage imod uberettiget kritik. Hun gør det ikke perfekt, siger Wilfrid Stinissen og smiler.

Samtalen er ved at være slut, men før vi skilles, spørger jeg ham, hvad han selv læser af åndelige bøger.

På en øde ø

Og nu kommer så det traditionelle spørgsmål: Hvis du blev sat på en øde ø, og kun måtte medbringe fem bøger, hvilke skulle det så være?

– Bibelen, naturligvis. Det er Guds ord. Den er udtømmelig, og man finder altid nye dybder. Dernæst ville jeg medbringe Johannes af Korssets "Åndelig Sang". Den er fantastisk. Den kan jeg også læse igen og igen. Som den tredje bog ville jeg vælge "Kristi Efterfølgelse".

Jeg ville også gerne have en teologisk bog med, og det skulle være "Einführung in das Christentum"

af Joseph Ratzinger. En bog, han skrev, mens han endnu var teologiprofessor. Det er en fin gennemgang af trosbekendelsen. Jeg har ikke haft tid til at læse den helt færdig, og derfor ville jeg bruge de mange ledige stunder på øen til at gennemgå den grundigt, smiler Wilfrid Stinissen.

Endelig ville jeg også gerne have noget skønlitterært at læse. Det skulle så være en af Dostojevskijs romaner – enten "Forbrydelse og straf" eller "Brødrene Karamasov".

Fælles måltid

Samtalen er slut, og rejsen tilbage til Danmark kan begynde, men Wilfrid Stinissen insisterer på, at Katolsk Orienterings udsendte deltager i klosterets fælles middagsmåltid, som er kogt torsk denne fredag.

Middagen indtages i absolut stilhed sammen med brødrene og den forestående weekends retrætedeltagere. I stilhed, men til tonerne af Hændels Messias – "For os er et barn født".

præster, og bliver de dræbt i kampen, får de som andre katolikker en religiøs begravelse. Har de dræbt mange, er de helte og får en heltebegravelse. Strengt taget er det drab på mennesker, der absolut ikke ønsker at blive dræbt. ANDRE mennesker er påført skade.

Hvilket ben står Vatikanet på i dag? Er det gammeltestamentlig strengt, hvor krig er en væsentlig del eller nytestamentlig mildhed, forståelse - og tilgivelse?

Eva Antkowiak,
menighedsrådsformand
Nyborg

Svar: Ifølge den seneste revision af kirkeretten (1983) består der ikke længere nogen absolut hindring for, at mennesker, der begår selvmord, kan få en kirkelig begravelse. Udelukket er kun mennesker, som har bragt sig i et bevidst og villet modsætningsforhold til Kirken, herunder brugt deres eget selvmord eller assisterede selvmord som en åben demonstration mod Kirken, og hvor en kirkelig begravelse derfor ville give anledning til forargelse i menigheden.

Jeg henviser her til Can 1184 § 1 – og endvidere til Den katolske Kirkes Katekismus (2281 ff), hvor man ganske rigtigt kan læse, at "selvmord er i modsætning til den levende Guds kærlighed" og "i modsætning til moralloven", men hvor det tilføjes, at "svære psykiske problemer, angst eller alvorlig frygt for prøvelser, lidelser eller tortur kan mindske ansvaret hos selvmorderen" (2282). I 2283 står der endvidere: "Man bør ikke opgive håbet om den evige frelse for dem, som har taget livet af sig. Gud kan, ad veje, kun Han kender, skabe mulighed for en frelsende anger. Kirken beder for de mennesker, der har taget sig selv af dage."

Selvmordere er således også omfattet af Kirkens omsorg og ikke pr.

automatik udelukket fra frelsen.

Med hensyn til brug af smertestillende midler er der følgende at sige: I dag er det heldigvis sådan, at man er i stand til at holde terminale patienter smertefri og dermed give dem en værdig død. Det er faktisk en af grundtankerne bag hospicebevægelsen, som opstod i England – en tanke som heldigvis også i de senere år har vundet indpas i Danmark. På spørgsmålet om lægen skal afbryde smertebehandlingen, hvis han dermed forkorter patientens liv, er svaret et klart nej. Her er der fuldstændig overensstemmelse mellem dansk lovgivning og Kirkens lære. Det er fuldt lovligt at dosere passende mængder morfin, så længe der udelukkende er tale om smertebehandling, altså så længe det smertestillende middel ikke gives i den udtrykkelige hensigt at afslutte patientens liv. Det er korrekt, at store mængder morfin kan afkorte patientens liv, men det er en bieffekt, som ikke strider mod dansk lov – og heller ikke mod Kirkens holdning.

I Den katolske Kirkes Katekismus står der således i 2279: "Selv om døden anses for nært forestående, må den pleje, et sygt menneske normalt skal have, ikke afbrydes. Brugen af smertestillende midler for at lindre den døendes lidelser, selv med risiko for, at det afkorter livet, kan moralsk set være i overensstemmelse med den menneskelige værdighed, hvis døden ikke er villet, hverken som mål eller middel, men blot forudsat og tolereret som uundgåelig. Den lindrende pleje er en særlig form for uselvisk næstekærlighed. Som sådan bør den fremmes."

Hvad det sidste spørgsmål angår, finder man svaret ved at læse pave Benedikts fredsbudskab, som er refereret på forsiden af denne udgave af Katolsk Orientering.

Torben Riis

Viceskoleleder

Skt. Knuds skole i Århus søger pr. 1. marts 2007 ny viceskoleleder.

Skolen

Skt. Knuds skole er en katolsk privatskole med ca. 420 elever fra børnehaveklasse til 9. klasse. Skolen er etableret i 1873 og bygger på et kristent livs- og menneskesyn. Vi arbejder for at udvikle det enkelte barn i et fællesskab, hvor der tages lige hensyn til dannelsen af:

- et kristent livs- og menneskesyn
- et højt fagligt niveau
- gode sociale færdigheder

Til skolen er der knyttet ca. 35 lærere samt 8 pædagoger og medhjælpere i SFO.

Skolen samarbejder med den katolske kirke omkring messer, morgensamlinger, økonomiske gudstjenester samt Katolsk Ungdomsklub.

For os er det væsentligt, at du...

- har en kristen baggrund og forståelse for de værdier, kristendommen bygger på.
- er åben, ærlig og tillidsvækkende og udstråler ro og overblik.
- har fagligt kendskab til og erfaring med skoledrift, herunder specielt den administrative del.
- har indsigt i og forståelse for de økonomiske vilkår og rammer, hvorunder skolen skal ledes.
- holder dig ajour med såvel den faglige som pædagogiske udvikling.
- er initiativrig og god til at lytte, kommunikere og motivere.
- er indstillet på at deltage aktivt i skolens og SFO'ens liv og virke, i forhold til børn, forældre og lærere.
- er udviklingsorienteret og samarbejdsvillig.

Vi tilbyder:

En udfordrende og levende arbejdsplads med gode kolleger på en velholdt, veldrevet og eftertragtet skole i sund udvikling. Løn- og ansættelsesvilkår efter overenskomst mellem Finansministeriet og LC. Lønnen forhandles med bestyrelsen.

Ansøgning

Ansøgning bilagt eksamenspapirer og CV, mkr. "Viceskoleleder", stiles og fremsendes til Skt. Knuds Skole Ryesgade 24 8000 Århus C att. Skoleleder Inge Sjøgaard, senest den 17. januar 2007 kl. 12.00. Første runde af ansættelsessamtalerne forventes afholdt mandag den 22. januar og onsdag den 24. januar, eventuelt anden runde mandag den 29. januar.

Yderligere oplysninger om Skt. Knuds Skole og viceskolelederstillingen kan hentes på skolens hjemmeside www.sktknudsskole.dk, eller ved henvendelse til skoleleder Inge Sjøgaard på tlf. 86 13 75 11 eller 86 24 50 48.

Bønnens Apostolat

At Kirkens hyrder stadig må vise vejen til fred og forståelse blandt mennesker, især i disse tider, som er præget af megen vold.

At Kirken i Afrika må vidne stadig mere troværdigt om Kristi glade budskab og i hver enkel nation fremme forsoning og fred.

Annoncer og meddelelser

Det sker i bispedømmet

Januar

13. kl. 13.00-16.00 På opdagelse i troen, tema: Kirkesyn til eftersyn v. pastor Michal Bienkowski og Eva Vinther. Sted: Sankt Pauls Kirke, Frøgård Alle 10, Taastrup. Alle er velkomne.

23. Kirkevandring i København. Starter i Sankt Pauls Kirke i Nyboder kl. 19.00

Februar

3. kl. 14.00 afholdes SYGEDAGEN med mulighed for modtagelse af "De Syges Salvelse" i messen. Messen læses af Biskop Czeslaw Kozon. Mulighed for skriftemål kl. 13.15. Sted: Sct. Mariæ Kirke, Frb.

3. kl. 14.30 Voksenkatekese v/pater August Ziggelaar, S.J.: "Den hellige Augustin". Vi slutter med messe kl. 17.00. Sted: Sankt Ansgars Kirkes menighedssal, Bredgade 69A, Kbh.

10. kl. 13.00-16.00 På opdagelse i troen, tema: "Jeg tror på det hele, Gud, skæbnen og de syv bud" v. Asbjørn Nordam. Sted: Sankt Pauls Kirke, Frøgård Alle 12, Høje Taastrup. Alle er velkomne.

Der er ukrainsk messe i Domkirken 1. søndag i måneden kl. 12.00, Sankt Ansgars Kirke, Bredgade 64, København.

Weekend- og ferieudlejning

Lille Magleås i Birkerød udlejes i ledige perioder. Huset indeholder 8 værelser med 10 sovepladser samt et kirkerum. Velegnet til retræter, studiekredse eller større familier.

Kontakt Magleås Kursuscenter tlf 4581 0715

FORSIKRINGSRÅDGIVNING

- så tal med erhvervsassurandør Ingo Brodersen

ALM. BRAND
Rådhuspladsen 2-4 · 1550 København V
Telefon 33 30 60 51

WWW.ALMBRAND.DK

ALM. SUND FORNUFT

Osnabrück studiedage

Har du et engagement i den katolske kirke, er du teologisk/eksegetisk eller kateketisk interesseret, og læser og forstår du tysk, er du velkommen til at ansøge om at deltage i "Theologische Studientage" der finder sted i Haus Ohrbeck ved Osnabrück i tidsrummet 25. juni til 5. juli 2007.

Temaet er: "Gottes Wort beten und verkünden".

Interesserede bedes henvende sig skriftligt til:
Pastor Guido Kreienbühl
Vesterbrogade 28, 3. tv.
1620 København V.
E-mail: missio@missio.dk

Kulturrejser og pilgrimsture i 2007

Santiago de Compostela:

Flere rejser med dansk rejseleder

Vadstena og Lund: I den hellige Birgittas fodspor
Värmland: På sporet af Lagerlöf og Tunström

granada.dk

KULTURREJSER

Program og yderligere oplysninger:
Tlf. 8689 3191
www.granada.dk

GLADSAXE BEDEMANDSFORRETNING SØBORG HOVEDGADE 94

Henrik
Lundgren

DØGNVAGT
39 69 86 81

Afdelinger i Skovlunde, Ballerup,
Herlev, Farum, Bispebjerg
og Frederikssund

Jeg kommer gerne i Deres hjem for at træffe
de nødvendige aftaler

TELEFONLINE SOS FORBØN

Ønsker du forbøn,
et lyttende øre,
et ord fra Jesus
og en velsignelse
så ring 7518 1808

Torsdag, fredag
og lørdag kl. 20-23
hele året

Vanløse Ligkistemagasinet

H.P. Baltzer & Søn ApS
Jyllingevej 8, 2720 Vanløse

38 71 75 01

organiseret bedemand
tilknyttet garantiordning

www.vanlose-ligkistemagasinet.dk

DANSK OLIE KOMPAGNI A/S

Fyringsolie
Oliefyrsservice
Installationer
Olievagt i
fyringssæsonen

Rødovrevej 383, 2610 Rødovre

36 70 45 30

- sikkerhed for varme

Academicum Catholicum

indbyder til
Debataften om den nye Lovsang
med
p. Niels Engelbrecht
som oplægsholder

Tid:

Torsdag d. 18. januar 2007 kl. 20.

Sted:

Skt. Ansgar Kirkes menighedssal, Bredgade 69,
1260 København K.

Alle er velkomne.

Benzons BEGRAVELSES SERVICE

- Katolsk Begravelses Service

Viden og respekt for Deres ønsker
og traditioner.

Ring først til
7011 2407
24 timer i døgnet - 7 dage om ugen

www.begravelsestjeneste.dk

Medlem af

Kastrup Begravelsesforretning

Telefon 32 55 55 55

Døgnvagt

Bedemand Michael Riis
Amagerbrogade 155

Dragør Begravelsesforretning · Telefon 32 53 06 29
Taastrup Begravelsesforretning · Telefon 43 99 19 19

Hellerup
Emdrup-Ryvang
Bedemandsforretning
v/Lisbeth og Vagn Fondo
Bernstorffsvej 13 A
39 62 16 50

Reference:
Sankt Joseph Søstrene
Benediktinerinderne
af den hellige Lioba
Alle aftaler træffes
gerne i hjemmet

ADVOKAT

Marianne Qvist

Paradishegnet 5
2840 Holte
Tlf. 45 46 19 40

ARV · TESTAMENTE
SKØDER
ÆGTESKABSSAGER

WWW.MARIANNEQVIST.DK

Katolsk Orientering

Indlæg til Katolsk Orientering nr. 3, som udkommer den 7. februar 2007, skal være redaktionen i hænde senest den 22. januar 2007.

Katolsk Orientering nr. 2 udkommer 24. januar.

Med venlig hilsen
Redaktionen

Find os på

www.katolskorientering.dk

og besøg den officielle
katolske hjemmeside
på

www.katolsk.dk

RFM Landsbevægelsen Respekt for Menneskeliv

*Sig ja til livet
— hele livet!*

Bestil et gratis prøvenr. af RFM nyt!
Tlf 5576 7652 · E-mail: rfm@mail.dk
www.rfm.dk

Rosenkranse, bøger om profeti og tro

Rosenkranse, labels, foldere, bedekort, postkort, medaljer og skapulærer. Bøger om mystikere, profetier, åbenbaringer og mirakler. Og om tro, bøn og faste. Læs om foredrag og pilgrimsrejser. Få den velsignede mirakuløse medalje.

Profeti

www.propheti.dk

www.medjugorje.dk

www.rosenkransen.dk

Tel: 86277058 /30232360 (bedst kl. 18-20)

Afsender: ID 42512
Katolsk Orientering
Gammel Kongevej 15
1610 København V

Returneres ved varig adresseændring

MASKINEL MAGASINPOST

Katolsk Orientering nr. 1 10. januar 2007 33. årgang

Så hør da, I konger, og brug eders forstand, tag mod belæring, I, som dømmer den vide jord; lån øre, I, som regerer over masserne og er stolte af eders folkeskærer. Thi magten blev eder skænket af Herren og herredømmet af den Højeste, som vil udforske eders gerninger og granske eders planer; og skønt I er tjenere i hans rige, har I ikke dømt rettelig og heller ikke overholdt loven eller vandret efter Guds vilje. Grufuldt og ufortøvet vil han komme over eder, thi en streng dom vil ramme dem, der er højt på strå; den ringe kan jo få tilgivelse af barmhjertighed, men de vældige skal straffes med vælde.

Visd 6, 1-6

Redaktion Torben Riis (ansvarshavende)
Redaktionssekretær Kuno Arnkilde
Annoncer, orientering fra sognene og abonnement
Lisbeth Rønne
Medarbejdere i dette nr. Stig Holsting, Kirsten Kjærulff,
Eva Maria Nielsen, Lisbeth Rütz
Redaktion og annoncer
Katolsk Orientering, Gammel Kongevej 15, 1610
København V,
tlf.: 3355 6040 kl. 9-13 mandag-fredag, fax 3355 6041,
e-mail: redaktion@katolskorientering.dk
Giro 205-7042
Orientering fra sognene: indlæg sendes til
sognenyt@katolskorientering.dk
Alle katolske husstande kan få bladet gratis tilsendt.
Abonnementspris 400 kr. helårligt. Løssalg 20 kr.
i Stenbutikken, Vesterbrogade 28, 1620 København V.
Udgiver Ansgarstiftelsen, Gammel Kongevej 15,
DK 1610 København V
Tryk Bergske Avistryk, 7600 Struer
Oplag 7700
ISSN 0902-297X

Fundet i programmet

af
Stig Holsting

Uge 2 og 3

Rubrikredaktørens kommentar

Da listerne med de endelige programudbud for ugerne 2-3 ved redaktionens slutning var meget mangelfulde, er det med beklagelse jeg må meddele, at denne rubrik i årets første nummer af Katolsk Orientering står gabende tom mht. de offentlige radio- og TV-programmer. Måske skyldes det omstændigheder, som fortaber sig i DR-byens flytterod.

På www.katpod.dk
siden sidst

Rom Indefra 31 - om en kommende film
og en kommende bog

Så kommer den nye salmebog

Adventskalender på Danmarks Radio

Om det danske sprog og det aktuelle fremmedord laicitet

Pastor Jesper Fich fylder 50 år

Samtale med Nik Bredholt, der er flyttet til Kenya

Så kom KKK - Den Katolske Kirkes Katekismus på dansk

Pave Benedikts forelæsning "Årets tale 2006"

Det er slet ikke for muslimerens skyld

Kommentar til en TV-avis

Bøn

*Gud, uden din Helligånd
er du så fjern,
og Kristus forbliver i fortiden.
Uden din Helligånd
er Evangeliet et dødt ord,
din Kirke en institution som så mange andre.
Uden din Helligånd
bliver autoritet let dominans,
mission reduceres til marketing,
eller simpelthen propaganda.
Liturgien bliver et tomt ritual.*

*Men med din Helligånd bliver du nærværende.
Du lever, taler og handler iblandt os, i os.
Evangeliet giver næring, bringer liv,
Kirken bliver én stor familie,
autoritet en tjenergerning,
missionen en ny pinse
og liturgien et virkeligt måltid,
indtaget med dig,
og på samme tid en fornyelse af dit kors.
Ja, Jesus, send os din Helligånd i overflod
Veni, Sancte Spiritus*

Oversat af Bente og Christian West efter en bøn skrevet af den belgiske kardinal G. Daneels på grundlag af en tekst af metropoliten Ignatius af Lattaquié.
Den har været bragt i Sérénité, ældrebevægelsen La Vie Montane's blad.

Tilmeldingen til nye klasser i skoleåret 07/08 er igang. Der er stadig enkelte ledige pladser på 6., 7. og 8. klassetrin.

Velkommen til orienteringsaften:
1.g: tirsdag 30/1 2007 kl. 19.30
G10: (gymnasieforberedende 10. kl.):
tirsdag 23/1 2007 kl. 19.30
Besøg vores hjemmeside www.nsg.dk

Sankt Kjelds Gade 3, 2100 København Ø, tlf. 39162340, nsg@nsg.dk

Niels Steensens
Gymnasium

Den katolske Kirkes Katekismus

præsenteres officielt ved en reception

torsdag den 11. januar

kl. 16.30

i Jesu Hjerter Kirkes menighedssal, Stenosgade 4 B.

Alle er hjertelig velkomne.

FAGERØ

En antologi om
Johannes Jørgensen
og hans
forfatterskab.

Pris 275 kr.
Red.: Stig Holsting og
Oluf Schönbeck
Bogen kan købes
hos Johannes

Jørgensen Selskabet:
mail@johannesjorgensenselskabet.dk eller
på Tlf. 8758 0303 – eller hos boghandlerne.

Seks forfattere gennemgår Johannes Jørgensens liv og personlige opgør, som det kom til at forme sig moralsk og litterært - opgøret med dansk åndsliv, omvendelsen til katolicismen og litterær udlændighed.

Katolsk Orientering

Vatikanet ser positivt på Tyrkiets indtræden i EU

af Lisbeth Rütz

I et interview d. 7.1. i det franske tidskrift "Documentation Catholique" har Vatikanets statssekretær Tarcisio Bertone udtrykt sig meget positivt m.h.t. til Tyrkiets indtræden i E.U.

Det sker kun to dage efter, at den tidligere, hollandske ambassadør i Kina, Anton Smitsendonk, i nettidskriftet www.chiesa.espressonline.it kommenterede de internationale mediers udlægning af pavens samtale med Tyrkiets premierminister Tayyip Erdogan umiddelbart efter landingen i Ankara. Efter Smitsendonks opfattelse blev paven taget til indtægt for Tyrkiets ønsker om hurtigt medlemskab af EU.

Bertone udtrykker i interviewet glæde over den hjertelighed, paven er blevet modtaget med i Tyrkiet. Samtidig understreger han dog vigtigheden af, at Kirken og Tyrkiet er i dialog om de religiøse menneskerettigheder og foreslår, at der nedsættes en kommission med repræsentanter både fra den tyrkiske stat og Den katolske Kirke i Tyrkiet til at varetage dette spørgsmål. Bertone understreger, at Vatikanet

ikke har beføjelser til at støtte Tyrkiets indtræden i EU eller nedlægge veto mod den. Han fremhæver i interviewet Tyrkiets vigtige historiske rolle som brobygger mellem Øst og Vest og giver udtryk for, at landet er på vej mod et stærkere demokrati. Europa bør derfor understøtte den demokratiske udvikling, der finder sted p.t. i Tyrkiet. At isolere det i forhold til Europa vil ifølge Bertone kun styrke den islamiske fundamentalisme.

Bertone, der i interviewet konsekvent bruger udtrykket Europa i stedet for EU, støtter et Europa i to hastigheder og mener, at den europæiske integrationsproces bør foregå i koncentriske cirkler med en inderste cirkel for de lande, der historisk set har den tætteste tilknytning til Europa og en ydercirkel for de lande, der på grund af deres løse tilknytning ikke kan deltage i integrationsprocessen på samme niveau.

Han fremhæver også, at Europa ikke giver køb på sin historiske, kristne identitet ved at lade Tyrkiet komme ind i EU.

Besøget i Tyrkiet havde først og fremmest et økumenisk perspektiv. Paven og patriarken af Konstantinopel, Bar-

Statssekretær kardinal Tarcisio Bertone: Europa bør understøtte den demokratiske udvikling i Tyrkiet

tolomeios, underskrev d. 30. november ved rejsens afslutning en fælleserklæring, der må ses som et led i den seneste tids tilnærmelsesproces mellem Den katolske Kirke og ortodoksien. Således mødtes den katolsk-ortodokse kommission i september i Beograd. I midten af december var ærkebiskoppen af Athen, Christodoulos, på besøg i Rom, og forholdet til patriarkatet i Moskva har i den seneste tid udviklet sig gennem udbygning af regelmæssige kontakter.

Vatikanet: Nye diplomatiske initiativer

af Torben Riis

Vatikanet indleder det nye år med en række diplomatiske initiativer i forhold til Kina, Vietnam og Latinamerika.

Den 19. januar indledes en to dages konference bag lukkede døre i Vatikanet under forsæde af statssekretær Tarcisio Bertone om situationen i Kina. Øverst på dagsordenen står de i kirkeretlig forstand ulovlige bispevielser, som den "patriotiske" læs: regeringstro katolske kirke i Kina foretager med henblik på at bevare kontrollen over det religiøse liv i landet. I 2006 fandt tre sådanne vielser sted, som straks udløste protester fra Vatikanet. Bispevielser, som foretages uden pavelig godkendelse og under pres fra myndighederne, er, understregede man, både et anslag mod religionsfriheden og mod Kirkens enhed. Slutkommissionen fra konferencen vil muligvis løfte noget af sløret for, hvad det pavelige diplomati agter at foretage sig for at opnå indrømmelser fra de kinesiske myndigheder.

Med til lyspunkterne hører imidlertid, at den katolske undergrundskirke i landet, som er loyal over for paven, oplever markant fremgang i disse år. Trods chikane og forfølgelse fra myndighedernes side vokser den ifølge asiaNews med over 150.000 voksendøbte om året. Det er ikke mindst den nye teknologi, der har gjort denne udvik-

– fortsættes side 5

Festlig præsentation af den nye katekismus

Fra venstre: Bogtrykker Allan Werk, formand for Katolsk Forlags bestyrelse Sebastian Olden-Jørgensen, biskop Czeslaw Kozon og Pastoral-Centrets leder Joke Bos.

Tekst og foto: Kuno Arnkilde

Menigheden ved Jesu Hjerter Kirke i København lagde torsdag den 11. januar lokaler til en længe ventet begivenhed: Præsentation af Den katolske Kirkes Katekismus – på dansk.

Der var mødt ca. 80 mennesker frem, og der blev holdt taler af biskop Czeslaw Kozon, formand for Katolsk Forlags bestyrelse Sebastian Olden-Jørgensen og Pastoral-Centrets leder Joke Bos, som indledningsvis opfordrede de fremmødte til at synge salme nr. 255 fra den nye salmebog: Jeg tror o Gud, på hvert et ord.

Herefter tog biskoppen ordet og sagde bl.a.:

– Formidling af tros læren og inspiration til at leve efter den er en af Kirkens største opgaver og en opgave, som netop i vor tid byder på store udfordringer. De forhold, som den opgave skal løses under, er præget af store paradokser. Vor tid er rig på informationer og flere end nogensinde før har næsten uhindret adgang til dem i kraft af uddannelse og teknologi. Alligevel er viden om noget så centralt som den kristne tro hos mange mangelfuld eller fejlagtig. Vor tid byder, i hvert fald for de fleste i vor del af verden, på ubegrænsede personlige realiseringsmuligheder og opfyldelse af behov og ønsker, samtidig med at mennesker i stigende omfang er rastløse og søger efter dybde og mening

med livet. Til begge disse felter, viden og vejledning, er katekismen en kilde og inspiration.

Efter sin tale takkede biskoppen de mange, som gennem alle årene havde medvirket til katekismens udgivelse.

Katolsk Orientering benyttede lejligheden til at stille ankermand i projektets stutfase, formand for Katolsk Forlags bestyrelse Sebastian Olden-Jørgensen et par spørgsmål:

Hvorfor skal man købe Den katolske Kirkes Katekismus?

- Fordi man vil lære noget mere om sin tro. Man vil uddybe sin viden og sit trosliv. Man vil finde inspiration, og man vil blive bedre til at gøre rede for sin tro, når andre spørger, hvorfor man er katolik.

Er det den første bog, man skal købe, hvis man vil vide mere om troen?

- Det kommer lidt an på, om man er til tykke bøger. Der er for øvrigt ingen der siger, at man skal læse den fra ende til anden. Tværtimod er den vældig god at læse i små bidder. Man læser et afsnit og slår måske efter i Bibelen, fordi der er mange bibelhenvisninger. Jeg vil snarere sige, at det ikke er en bog, man skal føle sig forpligtet til, men der er vældig mange, der vil få stor hjælp fra bogen. Også mennesker som umiddelbart ikke tror det.

– fortsættes side 14

Har vi et beredskab i sager om seksuelle krænkelse?

Idet jeg henviser til nedenstående pressemeddelelse fra Ritzau fra den 27. april 2005 spørger jeg, hvorledes det går med nedsættelsen af den omtalte gruppe, hvem der er medlemmer af gruppen, og hvilke erfaringer gruppen indtil nu har gjort med arbejdet?
Ritzau 27.4.2005:

“Den katolske kirke i Danmark er i gang med at etablere et beredskab, der kan træde til i bl.a. sager, hvor præster mistænkes for at have begået seksuelle krænkelse. Baggrunden er ifølge biskop Czeslaw Kozon de mange sager om gejstliges seksuelle krænkelse af mindreårige rundt om i verden.

– Det drejer sig om at nedsætte en gruppe, som folk kan henvende sig til. Gruppen skal så tage stilling til, hvad der skal gøres, også civilretsligt, og om politiet skal inddrages, siger biskop Czeslaw Kozon til Ritzau. Han forventer, at gruppen – som skal omfatte “fagligt kompetente kræfter”, herunder psykologer og jurister – er endeligt etableret inden årets udgang.”

Med venlig hilsen
Walter Dalland
5900 Rudkøbing

Svar:

Walter Dalland beder i sit læserbrev til Katolsk Orientering om en redegørelse for det kirkelige beredskab i forbindelse med seksuelle misbrug. Der er på nuværende tidspunkt nedsat en gruppe, som vi indtil videre efter norsk forbillede har kaldt fag-etisk råd, til at rådgive kirken i misbrugs-sager. Den består af advokat Henrik Steen Andersen, konsulent Tulle Kofod fra Videns- og Formidlingscenter for Socialt Udsatte samt af undertegnede. Gruppen har indtil nu fungeret som konsulenter på det informationsmateriale, der er under udarbejdelse, og som for øjeblikket er ved at blive bearbejdet af nogle professionelle kommunikationseksperter.

Der er til fag-etisk råd med vilje valgt eksperter, som ingen tilknytning har til den katolske kirke, for at de kan være fri af eventuelle loyalitetskonflikter som dem, man har oplevet i forbindelse med behandlingen af tilsvarende sager i kirken i fx USA.

Det er klart, at de pågældende ikke skal erstatte politi og retsvæsen, da enhver henvendelse om overgreb, der er omfattet af straffeloven, vil blive anmeldt umiddelbart til politiet, men kirken ønsker i dette tilfælde også at være behjælpelig med rådgivning om rettigheder og terapi. Imidlertid er det en erfaring i sager om seksuelle misbrug, at ofrene ofte først kommer frem så mange år senere, at sagerne kan være forældede, eller gerningsmanden være død. I dette tilfælde har ofrene stadig brug for hjælp, som kirken kan være med til at formidle. Ligesom sager også kan være komplicerede og kræve en nøjere udredning, før man kan sige, hvad der skal gøres.

Men for overhovedet at nå til en henvendelse til kirken er der udpeget 2 kontaktpersoner: psykolog Katie Powell og undertegnede, som står til disposition for henvendelser fra folk, der føler sig misbrugt. Folk vil så kunne vælge at kontakte en psykolog eller en præst.

Gruppen kan ikke referere til nogle erfaringer med sager, da der i den tid, gruppen har været nedsat, ikke har været sådanne. Vi håber og beder til, at der heller ikke kommer nogen i fremtiden; men hvis det sker, har vi et beredskab klar.

Niels Engelbrecht

For at give plads til debatten udgår lederen i dette nr. af Katolsk Orientering

Læserbreve

Indsendte indlæg bør være forsynet med navn, adresse og telefonnummer.

Med mindre andet er aftalt med redaktionen, må et læserbrev højst fylde 300 ord.

Redaktionen forbeholder sig ret til at forkorte læserbreve, der overskrider 300 ord.

Læserbreve kan indsendes som e-mail til

redaktion@katolskorientering.dk
eller som brev til Katolsk Orientering, redaktionen,
Gl Kongevej 15,
1610 København V

Udokumenterede påstande

– et åbent spørgsmål til Helle Kofod

I et læserbrev i KO af 10. 01. 2007 stiller du åbne spørgsmål til “Katolsk Orientering”.

Samme dag, som KO udkom, havde vi menighedsrådsmøde i Fredericia, og dine spørgsmål, som umiddelbart kunne virke almene, oplevede vi som værende med skjult adresse til os, hvorfor vi i fællesskab besluttede os til at svare, omend spørgsmålene ikke er rettede til os.

Du skriver: “Pædofiloven overholdes ikke i Kirken...” – Det er ellers noget af en skrækkelig påstand. Da du skriver Kirken med stort K, må det jo betyde, at du sidder inde med viden om Den Katolske Kirke ud over hele verden. Men hurtigt bliver du jordnær konkret, idet du skriver: “Det har jeg selv oplevet! Når en katolsk præst ved et menighedsrådsmøde ukorrekt...., så tier rådet og forlader sig på præsten...”.

Kære Helle Kofod! Det må være Fredericia menighedsråd, du hentyder til, da det os bekendt er det eneste menighedsråd, du har været medlem af. Det er én af grundene til, at vi svarer. Episoden, du hentyder til, husker vi godt. Vi, der var til stede, genkender ikke din påstand, men oplever den som en fordrejning af, hvad der blev sagt. Enhver kan have sin personlige mening om en ting, også om børneattester, hvilket ikke logisk medfører, at denne personlige mening gøres til norm. Præsten kunne f. eks. personligt mene, at der burde være fri hastighed på motorveje, som det er tilfældet i Tyskland, og et andet menighedsrådsmedlem kunne mene, at der skulle sættes en grænse ved 150 km. Hermed har hverken præst eller menighedsrådsmedlem opfordret hver-

ken andre eller sig selv til at bryde gældende dansk lov, som begge selvfølgelig, uanset personlig mening, er til sinds at overholde. Og loven om børneattester overholder vi naturligvis i Skt. Knuds menighed.

Du skriver videre i dit indlæg: “I Sct. Knuds Kirke i Fredericia foregik en katolsk præst sig på en ung pige for år tilbage og blev arresteret af politiet”. Torben Riis skriver i sit svar til dig, at denne sag fra Fredericia er ny for ham. Det er den sandelig også for os! Ingen, heller ikke menighedens ældste, kender til den. Derfor henvendte vi os på omtalte menighedsrådsmøde telefonisk til dig for ganske enkelt at få at vide, hvem denne præst var, “der for år tilbage” foregik sig på omtalte pige. Til vor overraskelse var du ikke i stand til at angive navn eller årstal for omtalte hændelse/forbrydelse, - du kunne på ingen måde dokumentere din påstand. I stedet har du imidlertid været til unødvendigt at sætte samtlige præster fra menighedens begyndelse indtil “for år tilbage” under mistænkeliggørelse. Dette var for os det mest beklagelige.

Du skriver videre, “for børnenes skyld er vi nødt til...”.

Kære Helle Kofod! For vore tidligere præsters skyld og for sandhedens skyld er du nødt til at dokumentere, hvem omtalte præst er/var, al den stund, at du har bragt nyheden til torvs.

For Sct. Knuds menighed
Inge Bertelsen, forkvinde for menighedsrådet
p. Thomas Birkheuser, sognepræst

Må præster blande sig i politik? Biskoppen svarer

Katolsk præst i Esbjerg arrangerer støtteaktion til fordel for irakiske asylansøgere...

I den anledning vil jeg gerne stille nogle spørgsmål til biskoppen og andre katolske præster.

- Er det præsten alene, der skal afgøre på hele menighedens vegne, hvornår den katolske kirke skal involvere sig i den slags og andre slags politiske støtteaktioner)?
- Skal menighedsrådet spørges i sådanne spørgsmål for dette arrangeres?
- Skal vi ligesom i Folkekirken i Hillerød også bede til Allah, når der arrangeres sådanne aktioner. (Det kunne jo være at der kom et par muhamedanere forbi, og så skal man vel også tænkes dem?)
- Er det kun præsterne, der har forstand på, hvad barmhjertighed er i den katolske kirke? (Det er jo uden omkostninger at prædike barmhjertighed på andres regning)
- Er det ikke nok, at præsten tilkendegiver sin mening via stemmesedlen?
- Er det tilladt at bruge prædikestolen til at fremføre egne politiske meninger? (Menigheden har jo ikke mulighed herfor og i givet fald vil det blive et forfærdeligt kaos)
- Skal der også være mulighed for at samle underskrifter ind i kirken til sådanne ting?
- Er præsten alene om at have forstand på den rigtige politik, når der er tale om asylansøgere?
- Hvornår optræder en præst på egne private vegne uden at repræsentere hele kirken?

Jeg har over for præsten og menighedsrådets formand taget afstand fra, at man bruger kirken i politisk øjemed, da det kun vil bringe splittelse i den katolske kirke. Men kan man ikke lide lugten i bageriet, så er der mulighed for at blive væk.

Jeg håber på tilkendegivelser.

Jeppe Matras,
Esbjerg

Kære Jeppe Matras,

Jeg har modtaget din mail af 10. ds. og vil hermed forsøge at besvare den. Jeg vil dog ikke gå ind på alle spørgs-

mål enkeltvis, da flere af dem kan besvares under ét. Indledningsvis vil jeg sige, at pastor Blumensaat havde kontakten mig forinden, og jeg havde ved den lejlighed anbefalet ham at lægge vægt på den gudstjeneste, man havde til hensigt at afholde. Dernæst må jeg sige, at jeg selv er sympatisk indstillet over for anliggendet, de irakiske asylansøgere, og for den sags skyld alle andre i samme situation. At det er nærliggende at gøre en indsats netop for irakerne, er at mange af dem er kristne og tilhører vore menigheder.

Selv om irakernes situation grunder i den politiske situation i Irak, og deres forhold i Danmark skyldes vort lands politik over for asylansøgere og indvandrere, så er Kirkens og dens præsters interesse i en sådan sag ikke udtryk for ensidig politisk stillingtagen. Når mennesker er i nød, er det Kirkens pligt at gøre opmærksom på det og foreslå eller selv yde hjælp. Der er således ikke tale om at have forstand på den rigtige politik eller ensidigt afgøre, hvad der er barmhjertighed, men at have omsorg for nødlidende. Hvis en præst mener, at der er brug for det i en given situation, har han lov til at handle. Han behøver ikke menighedens principielle opbakning, ligesom hans engagement heller ikke automatisk inddrager menigheden. Det vil dog altid være kloget at orientere og rådføre sig med menighedsrådet eller andre, især hvis et praktisk initiativ involverer flere i menigheden eller medfører brug af dens lokaler.

Stemmesedlen er ikke altid nok til at markere sine ønsker for landets politik. Indimellem dukker konkrete problemer op, hvis løsning kræver andre midler. Disse midler skal selvfølgelig være lovlige og ikke ude af proportioner; men Kirken gør i sådanne tilfælde brug af sin lovlige ret og ytringsfrihed til at gøre opmærksom på menneskers nød.

Menneskers nød kender ingen grænser mellem religionerne. Når vi som Katolsk Kirke tager et initiativ, gør vi det ud fra katolsk etik og moral og henvender os i vor bøn til den ene Gud, som muslimer i øvrigt også tror på. Der er således ikke tale om at tænkes andre religioner.

I håbet om, at spørgsmålene er besvaret fyldestgørende sender jeg de venligste hilsener

+Czeslaw Kozon

“... og det var en skuffelse!”

Så kom vi forbi første søndag i advent, og om vi ville det eller ej, har vi har stiftet bekendtskab med den ny "Lovsang". Jeg kom i dén forbindelse i tanker om Johannes Møllehaves bror, der på aftenskole havde meldt sig til et halvårigt kursus, der bar overskriften "Kend dig selv!" Efter kursets afslutning spurgte Johannes sin bror, om han så nu havde lært sig selv at kende?! Hvortil broderen svarede: "Ja!" og tilføjede: "Og det var en skuffelse!"

Det samme må jeg sige om den ny lovsang. Selvfølgelig er der positive sider og gevin-

ster ved den, – det manglede bare! Men der er ting, der er drøn-ærgelige og mega-irriterende, ting, som ved en smule kommunikation med de kommende brugere kunne have været undgået.

Lad mig nævne: For det første noget rent praktisk: formatet! Salmebøgerne fra 1935, 1951 og 1982 har alle haft samme format. Og boghylderne i de fleste kirkebænke har været indstillet på dette format, hvilket vil sige, at bøgerne smukt har kunnet ligge i bænken uden nedstyrtningfare. Den tid er forbi. Mange steder stritter salmebøgerne nu uden for hylderne, og når folk skal ind eller ud, ja, så kan man med Jeppe Aakjær, lidt omskrevet fra hans høstsang "Nu er det længe siden", bemærke: "Der høres dette skarpe knald fra hylden ned på gulvet ved salmebogens fald!"

Folkekirkens ny salmebog har format som den gamle, den ny højskolesangbog har format som den gamle, men vores ny salmebog skal åbenbart have et andet format, hvor siderne ydermere lettere beskadiges, fordi de er større. Hvad skal det være godt for?

For det andet osse noget praktisk: salmerne nummerering! Når man ser afsnittene igennem, spørger man sig selv, om en overvejelse vedrørende rækkefølge af de udvalgte salmer overhovedet har fundet sted? Havde man ikke kunnet finde på andet, kunne man i det mindste i de enkelte afsnit have valgt den dårligste løsning: at bringe dem i alfabetisk orden. Det havde dog været en orden i modsætning til dét, vi har fået, nemlig slet ingen orden!

Et par eksempler i lisså stor uorden: Jomfru Maria-salmerne (524-549). Man kunne have ordnet dem, enten kronologisk i Marias liv, eller i dén rækkefølge, som Mariafesterne fejres i kirkeåret. Men, som nævnt, her er overhovedet ingen orden! Salmen til Marias uplettede undfangelse (539) står midt i det hele, senere end salmen til Marias fødsel (525). Fastetidens Maria-antifon står for adventstidens. Maj-salmerne er ikke samlede, to af dem står før påskeantifonen osv. Så uoverskueligt som muligt, for f. eks. præster med udenlandsk baggrund, der uden indleven i vor danske salmetradition, skal vælge salmer til deres gudstjenester.

Og helgensalmerne? (550-563). Nøjagtigt det samme! Først de almene helgensalmer (550-554). Men midt iblandt dem optræder pludselig Johannes Døber-salmen (553). De to Skt. Ansgar-salmer står for forskellige steder (557 og 563). Og hvem kan umiddelbart vide, at 563 "Lover Herren, alle slægter" er en Skt. Ansgar-salme, at 562 "Ved morgenens gry" ikke er en morgensalme, men en Niels Steensen salme (tak for dén), at 560 er en Knud-Lavard-salme osv. Man er nødt til at læse salmen igennem for at finde ud af det. Og om ikke vi har fået den gamle Skt. Andreas-salme ind igen! Hvad skal vi dog med den? Såvidt jeg véd, har vi kun én Andreas Kirke i Danmark. Hvad med alle andre kirkers værnehelgener??

Efterårssalmerne (458-463)! Ingen logik. Høstsalmerne skulle have hængt sammen: 458-460-461-463. Derefter præ-vintersangene: 459-462. Prøv det selv efter!

Og salmen til påskevigilien. "Hør vor heligaftens bøn" (394) står midt blandt påkesalmerne (390-408), lige efter: "Vær hilset festens skønne dag (393)" osv. osv....

For det tredje: Salmesudvalget?... Det kan man naturligvis diskutere, men for mig gik det galt allerede 4. søndag i advent, da jeg naturligt ville besvare Mika-teksten: "Du, Betlehem, du er ingenlunde den ringeste blandt Judas fyrstebyer..." med Johannes Jørgensens vidunderlige før-julesalme. "O, Betlehem, du julestad", hvor den katolske forfatter i øvrigt rammer plet m. h. t. vor kommercielle december, når det i vers 3 så ligefrem hedder: "Lad slid og slæb, lad gøgl og løgn kun fylde dagens færd, der kommer dog et helligt døgn, født i en anden verden. Når året langsomt rinder ud, det kommer som en sne fra Gud, en sne af fred på jorden!"

Jeg havde ikke i min vildeste fantasi drømt om, – slet ikke med den stigende interesse omkring Johannes Jørgensen, – at salmen ikke skulle være at finde i den ny lovsang! Problemet var i vore menigheder hurtigt løst med et særtryk, – og således vil osse yderligere savn, der henad kirkeårets vej måtte melde sig, lokalt blive afbødet.

Søsteren ville lære drengen det lille Gloria. Hun sagde "Ære være.." Og da drengen skulle gentage, sagde han: "Det bli'r værre og værre.."

Med hensyn til salmebogsudviklingen er jeg tilbøjelig til at give ham ret!

Stephen Holm, sognepræst
Montfortkommunitet

Emmanuel – et håbets tegn

Den 4. januar havde vi i Sankt Andreas Kirke i Ordrup inviteret til en aften med Antonia Holstein Ledreborg, der er medlem af det franske kommunitet Emmanuel.

På trods af kort frist og den knapt overståede jul mødte mange op og fik en inspirerende beretning om Emmanuel's historie og nuværende virke.

I 1960'erne, som indledte en kriseperiode i Den katolske Kirke, hvor frafald af præster, svigtende tilgang til klostre og familiers opløsning, samt trusler om kristendommens sammenbrud i Europa skabte mismod, sendte Gud en åndelig fornyelse – som det er sket før i krisetider, i det 16. årh. – i det 17. årh., ja i hele Kirkens historie.

I slutningen af 1800-tallet havde den salige Elena Guerra, kendt som Helligåndens apostel, i et profetisk budskab opfordret pave Leo XIII til på en særlig måde at bede om Helligåndens fornyelse af Kirken og verden. Højtideligt gjorde paven dette d. 1. januar 1901. Samme aften oplevede en gruppe studenter i Kansas en åndelig fornyelse, der blev spiren til pinsebevægelsen, mens Den katolske Kirke syntes uberørt. Pavens personlige brev til alle Kirkens biskopper med opfordring til at bede om Helligånden syntes ikke at have mødt nogen genklang.

Intet skete, før pave Johannes d. 23. indledte 2. Vatikankoncil med

en optimistisk tale, hvor han gik imod undergangsprofeterne og forkyndte sin tro på en skjult plan fra Guds side, der indebar en ny verdensorden – og paven åbnede koncilet med at bede Gud sende en ny pinse.

Denne bøn blev hørt. Som paddehatte der skyder op som af usynlige frø dukkede den nye pinse op, så hist så her, uden indbyrdes forbindelse i deres liv og til deres glade forundring erfarede, at det levende karismatiske liv, som ApG. og Paulus vidner om, ikke var forbeholdt begyndelsens tider, som Martin Luther og andre kloge mennesker havde ment, men også kunne blive vores og skabe forvandling i vort samfund.

Sådan begyndte Emmanuel. To mennesker, som i Paris havde oplevet en åndelig fornyelse, begyndte i 1972 dagligt at bede sammen. Flere sluttede sig til. Efter et år var der 500, nu delt op i flere grupper, men med en indre samhørighed. Ingen tænkte da på at starte et kommunitet, men de følte, at et navn ville styrke deres enhed. Under bibel-læsning stødte nogle af dem på Es.7,14: "Se, den unge kvinde skal blive med barn og føde en søn, og hun skal give ham navnet Emmanuel!". "Emmanuel" – det betyder Gud med os – skulle være deres navn, for det, de erfarede, var jo, at Gud

ikke længere var en fjern, måske bare tænkt Gud, men en virkelig, handlende Gud i hver enkelts og i gruppens liv.

I dag tæller Emmanuel ca. 200 præster, 70 søstre, mange colibatører mænd, og der er ikke tal på alle de familier, og er medlemmer. Alle ser det som deres kald at være i Kirkens tjeneste ved at bede og arbejde for dens fornyelse og evangelisation.

Emmanuel har kommuniteter og engagementer rundt i verden. De leder ikke ind i en speciel spiritualitet, som kan splitte en menighed, men ind i det centralt katolske, som kan forene.

Sådan en aften kan nemt munde ud i, at man bekræfter hinanden i, at dette var da en god aften – og det var så det, der sker ikke mere.

Flere af os var enige om, at sådan måtte denne aften ikke løbe ud i sandet. Vi spurgte Antonia: Hvordan kan vi begynde? Hun svarede ved at vise hen til det, som er helt centralt for Emmanuel: I bøn – især i den eukaristiske tilbedelse – at åbne os for Helligånden.

Men vi vil gøre mere: Invitere nogle fra Emmanuel herop til en weekend, hvor de kan inspirere os til at evangelisere i vore omgivelser.

Når dette bliver en realitet, vil det blive bekendtgjort i KO.

Se www.Emmanuel.info.

Grethe Livbjerg

Nuntius fejrer Sankt Ansgars Fest i Domkirken.

Ærkebiskop Giovanni Tonucci, den apostoliske nuntius, vil fejre højmesse og højtidelig vesper i domkirken til Sankt Ansgars Fest søndag den 28. januar. Ærkebiskop Tonucci blev udnævnt til nuntius for Skandinavien i oktober 2004. Hans residens er i Stockholm, men han repræsenterer pavestolen i alle de skandinaviske lande og har også besøgt Danmark flere gange. Sankt Ansgars Fest bliver imidlertid hans første offentlige fremtræden i domkirken, hvor han vil blive budt officielt velkommen af biskop Kozon, og hvor der vil være mulighed for at hilse på ham til en reception efter festvesperen.

Højmassen er kl.10.00 og festvesperen kl.16.00.

Niels Engelbrecht

Fred og forsoning

– en lægkvindes missionsarbejde i Kirken

Tekst og foto: Kuno Arnkilde

Vær ordets gører, ikke blot dets hører, ellers bedrager I jer selv.

Jak 1.22

“Kærlighed til Kristus,” svarer 73-årige Inge Norling, da Katolsk Orientering spørger hende, hvordan hun klarer en arbejdstid på 7 dage om ugen med 16-18 timers arbejde dagligt.

Vi sidder og spiser sild og biksemad i herberget “Fred og forsoning” i byen Arnborg, 13 km syd for Herning. Inge Norling er daglig leder af et herberg for 14 hjemløse, og hun er stadig en smule trist og trætt efter gårdsdagens begivenheder, hvor det var nødvendigt med politiets mellemkomst at bortvisse en beboer, som havde optrådt voldeligt.

Hun forklarer, at det heldigvis er sjældent at begivenhederne udvikler sig på denne måde, men det er et faktum, at flere af beboerne er psykisk syge og ofte også har et alkohol- eller narkotikamisbrug.

Men hvordan er Inge Norling, tidligere forsikringsmægler med egen forretning og mor til 2 børn, havnet i denne barske hverdag?

Vejen til Kirken

Inge Norling blev uddannet som assurandør, da hun var 41 år. Hun havde sin egen forsikringsvirksomhed og fløj i flere år jævnligt mellem Danmark og Skotland, hvor en stor del af hendes kundekreds befandt sig. Hun tjente mange penge, men begyndte at stille spørgsmålstegn ved sit hektiske liv. Især efter at hun en dag mødte nogle nonner i Skotland.

Hun undrede sig over, at søstre, som kom fra Kærlighedens Missionærer (Mother Teresa), altid var smilende, glade og

imødekommende, selv om de var ekstremt fattige. De boede i et stort rum med en nogen pære i loftet, ingen gardiner, ingen pottedplanter – ingenting.

“Og de var katolikker” – siger Inge Norling og fortsætter:

– Jeg ville godt hjælpe søstre med deres arbejde, men jeg ville ikke bede sammen med dem. Katolikker beder til Jomfru Maria, og det ville jeg ikke have noget med at gøre, tænkte jeg dengang.

Men en dag sagde søstre til mig, at jeg skulle bede sammen med dem, hvis jeg ville være i kapellet – ellers måtte jeg gå udenfor. Jeg valgte at bede sammen med dem og opdagede til min store overraskelse, at de bad til Jesus. De bad med stor intensitet og kærlighed, og jeg oplevede en følelse af Jesu nærvær.

Efter mange overvejelser bestemte jeg mig for at konvertere til Den katolske Kirke. Der var ingen teologiske begrundelser for mit ønske om at konvertere. Det var søstrenes glæde, der overbeviste mig, men også fader O'Connor.

Mobiltelefonen ringer, og Inge Norling laver en aftale med en far, der gerne vil komme til fællesskabet med sin søn. De aftaler nærmere omkring sønnens metadonbehandling. Inge Norling afslutter telefonsamtalen, men fortsætter umiddelbart herefter med at komme en beboer i møde for at give ham smertestillende medicin. Hun kommer tilbage og fortsætter med at fortælle:

– Jeg mødtes med fader O'Connor, hver gang jeg arbejdede i Skotland. Hver gang talte vi sammen i mange timer, og han fortalte mig om Den katolske Kirke. Efter nogen tid besluttede jeg mig for at stoppe mit rakkerliv mellem to lande. Jeg vidste, jeg skulle afhænde min forretning, sælge alt og blive optaget i Kirken i Danmark. Det var voldsomt, og jeg kunne slet ikke overskue det – men jeg gjorde det.

På den nye adresse i Arnborg har fællesskabets 14 beboere hver sit værelse. Mariastatuen i baggrunden er et klart udtryk for det overordnede formål med Inge Norlings arbejde.

Kaldet og gården

Tilbage i Danmark bliver Inge Norling optaget i Kirken, og der går ikke lang tid, før hun erfarer et kald. Hun forklarer sit kald således:

– Uden at vide meget om det, tror jeg, at et kald er, når Gud lægger en længsel i ens hjerte, en længsel der runger gennem tid og rum, og er der hele tiden, både når man sover og er vågen, uanset hvad man laver, eller hvem man taler med, så er denne uforklarlige længsel der hele tiden.

I efteråret 1987 boede Inge Norling i tre måneder i gæstehuset i Vor Frue Kloster i Høsterkøb, og hendes kald medførte, at hun forlod klosteret og tilbragte et år i hjemløsemiljøet i Danmark. Derefter blev hun optaget på Diakonissestiftelsens kursus i sognediakoni og var der et år. Senere fik hun job som langtidsledig i “Sidegade-projektet” i Saxogade, København. Inge Norling forklarer, at hun i denne periode fik en længsel i sit hjerte efter at lave et bofællesskab for hjemløse, et bofællesskab, hvor Gud også skulle bo.

Inge Norling havde en åndelig vejleder. Da hun fortalte ham om sit kald til at lave et bofællesskab på en gammel gård, foreslog han hende at bede til Gud om at lede hende til målet. Bønnen bad hun juledag 1989, og samme dag fandt hun i en avis en annonce for en gammel gård, der var til leje. Og gården lå netop dér, hvor hun havde bedt Gud om, at den skulle ligge. Det var en stor gård, og hun skulle skaffe 56.000 kr. i depositum og forudbetalt husleje. Et kig i bankbogen afslørede 860 kr.

Gården lå øde og tom hen, og mens Inge Norling i en lang periode forgæves forsøgte at rejse startkapital, brød tyve ind og stjal køkkenelementerne og vandinstallationen. Det resulterede i, at ejeren gav hende tilladelse til at flytte ind og bo gratis på gården i et halvt år uden at betale husleje og depositum. Til gengæld måtte hun af finde

sig med, at hun hverken havde køkken eller indlagt vand. Hun skulle selv sørge for at sætte et køkken op. Senere lagde ejeren vand ind igen.

I marts 1990 flyttede hun ind på gården. De første tre måneder boede hun helt alene, men derefter begyndte der at komme hjemløse beboere. Det hele var meget primitivt. De havde ingen møbler, ingen penge og boede i en for hende helt ukendt egn af landet. Alligevel bragte omegnens beboere møbler og andre ting, som de kunne bruge, og meget af dette udstyr var fra en nærliggende containerplads for storskrald. Penge tjente beboerne ved at fælde juletræer en gang om året.

De første år var læreår, men det var meget spændende år, fortæller Inge Norling, og fortsætter:

– Efterhånden tog stedet form, og vi begyndte at bede rosenkrans og have daglige andagter og tidebønner. Det gav ro på dette ellers så urolige sted, for det må indrømmes, at hjemløse kan være en meget urolig flok. De fleste har været igennem skrækkelige tilfælde af en art, som de fleste “almindelige” mennesker slet ikke forestiller sig. Især kvinderne var hårdt medtaget.

– På dette tidspunkt forstod jeg, hvorfor Gud havde ledt mig ud i hjemløshed i 1987-88. Uden de erfaringer jeg her havde gjort, ville jeg aldrig have klaret disse første år.

Ny adresse i Arnborg

I 1995, efter 5 år, skiftede gården ejer, og den nye ejer fornyede lejemålet. I 2005 skiftede gården igen ejer, men den nye ejer ville selv disponere over gården. Heldigvis havde bofællesskabet i 2002 etableret en afdeling af projektet på et nedlagt hotel i den nærliggende landsby Arnborg, og hele projekt “Fred og forsoning” flyttede derhen i 2005.

Ved mange gode menneskers hjælp, og en

Herberget for hjemløse “Fred og forsoning” har eget kapel, med sakramentet, og der er plads til alle beboerne under de daglige bønner.

Inge Norling sammen med Tina – fællesskabets p.t. eneste frivillige medarbejder. Inge Norling har umiddelbart ingen planer om at holde op, men hvem vil overtage arbejdet den dag, hun ikke kan mere?

intensiv foredragsrække af Inge Norling, blev der indsamlet penge så hotellet kunne købes. Der blev oprettet en fond, som i dag ejer hele projektet. Det betyder, at arbejdet er sikret på længere sigt.

Gud og den enkelte

Man kan spørge, hvorfor et menneske sådan som Inge Norling har gjort det, forlader alt for at blive missionær. Er det for at gøre som Kristus: lade sig håne, spotte og på den måde ligne Ham en lille smule, være med til at bære Hans kors?
– Jeg tænker ikke på mit arbejde på den måde, svarer hun. Hvis jeg gjorde dette her for at blive et bedre menneske, for at få anerkendelse eller for at kunne opvise gode resultater, så ville motivet være forkert.

Det vigtigste for mig er forholdet mellem det enkelte menneske og Gud. Jeg kan ikke gøre andet end at sige og mene, at jeg elsker mit medmenneske. Jeg understreger altid over for mine beboere, at deres tro skal gå direkte fra dem selv til Gud. Hvis deres tro afhænger af, hvad jeg gør eller siger – og jeg gør selvfølgelig fejl – så vælter deres forhold til Gud – måske. Hvis menneskers tro helt eller delvis afhænger af en person, præst eller åndelig vejleder, er der en risiko for, at de falder fra troen den dag, hvor det menneske, som de knyttede sig til, svigter. Derfor er det meget vigtigt, at man ikke forbinder sin tro og sin relation til Kirken med en person. Relationen skal altid være mellem Gud og den enkelte – i et levende fællesskab med andre troende.

At bringe sjæle til Jesus

Hvordan vil du så beskrive formålet med dit arbejde?

– Det er et missionsarbejde. Det er at bringe sjæle til Jesus. Derfor fokuserer jeg ikke primært på at bringe narkomaner eller alkoholikere ud af deres misbrug. Vejen tilbage til et anstændigt liv begynder med, at beboerne får en smule forståelse for, at Gud ikke har forladt dem, at de tør folde deres hænder og hviske en bøn en sen nat et eller andet vanvittigt sted, når de f.eks. ligger og sover hos pusheren på hans beskidte madras. Når de alligevel dér tør sige Fader Vor og tænke: Jesus blev født i en snavset stald. Mit hjerte er også snavset. Der kommer Han også. Der er ingen steder, der er så snavset, at Jesus ikke vil gå derind. Den mest beskidte baggård i Istedgade. Der tør Han godt gå ind.

Min opgave er at give dem troen på, at de kan komme til Gud med det, de ikke tør hviske til nogen andre.

En afløser?

Inge Norling er blevet 73 år, og selv om hun har sin fulde forlighed, vil hun gerne aflastes. "For jeg kan jo falde død om hvert øjeblik," siger Inge Norling med et smil og fortsætter:

– Min arbejdsdag begynder ved 5-6 tiden om morgenen, og hvis jeg skal have tid til mig selv, skal dagen starte en time før. Arbejdsdagen slutter kl. 22, og jeg får ingen middagssøvn.

Så du vil gerne have en afløser?

– Nej, jeg vil ikke holde op. Jeg vil være her, til jeg dør. Men jeg vil gerne have, at nogle af de mange erfaringer, jeg har gjort, bliver givet videre til et andet menneske – inden det er for sent.

Inge Norling håber på at der vil melde sig nogle frivillige til at aflaste hende. Og måske vil det så vise sig, at én af de frivillige vil gå i hendes fodspor. Vedkommende skal kunne lide mennesker, men han eller hun skal også kunne holde øje med bygningerne, sørge for at reparationer bliver udført osv.

Hvordan forestiller du dig din afløser – hvilke ressourcer skal dette menneske have?

– Det ved jeg faktisk ikke, men man skal have en fast tro, og man skal kunne stå fast, når det blæser. Man skal kunne tåle at blive skældt hæder og ære fra, som jeg f.eks. blev det i går.

Det skal måske heller ikke kun være én person. Man skal sikkert være flere. Måske to personer. Nogen, der kan samarbejde. Man kan ikke forvente, at mennesker i dag kan arbejde så mange timer, som jeg gør.

Din afløser skal have et kald. Kan du uddybe hvad det vil sige?

– Det skal være et menneske, som vil tage sig af dem, som ingen andre vil tage sig af. En, som har hjerte for mennesker i den yderste nød. Det menneske kan sagtens være helt anderledes, end jeg er. Det behøver ikke være en, som er villig til at starte helt fra bunden som jeg gjorde. Den del af arbejdet er jo allerede gjort.

Hvilken løn får man?

– Jeg får ikke løn, har aldrig fået det, og

jeg betaler for at bo her. Men det er ikke vigtigt. Lønnen får man ved, at noget lykkes, f.eks. glæden ved at kunne læse et brev op, som jeg gjorde efter andagten i morges, hvor en tidligere beboer, som sidder i fængsel, skriver om den gode tid, han havde her, og fortæller, at han vil bo hos os igen, når han bliver løsladt. Han, som var sådan en rod, han beder hver dag til Jesus, selv om de andre i fængslet driller ham, fordi han sidder og læser i sin Bibel.

Eller når jeg ser på billederne på væggen der. De er fra en, som er blevet gift og har fået børn, og som snart kommer og besøger mig. Eller når jeg hører fra en anden tidligere beboer, som forleden blev færdiguddannet som pædagog.

Glæden oplever jeg også ved at beboerne genser deres børn, som de ikke har set i årevis. De fleste, der kommer her, er fradømt retten til at se deres børn eller har ikke haft forbindelse med dem i årevis. De kommer og fortæller, at de har ringet eller talt med en mor, bror, søn – sådan nogle ting. Der er rigelig af belønning af denne slags. Hele tiden. Masser, masser masser.

Men du må også tage smerten med. Politiet, der banker på døren midt om natten og fortæller, at de har fundet den og den. Vedkommende har et sygesikringsbevis, der fortæller, at han bor her. Et år havde jeg 16 døde.

Det religiøse

Forstår beboerne indholdet af andagterne, bønnerne og messen, som I afholder?

– Nej, for de kommer helt uden forudsætninger. Det er meget forskelligt, hvad de forstår. Og én af glædemene er selvfølgelig også, når man opdager, at nogle af dem forstår liturgien. Mange af kvinderne har været prostituerede, og det er en elendighed, som almindelige mennesker slet ikke fatter: nedværdigelse, ydmygelse, afvisning, forkastelse, smidt ud af familien. Hvor er Gud i alt dette? Så hvis ikke nogen fortæller dem, at Gud elsker dem på trods af alt, hvad de har været igennem, så har de heller ikke grundlaget for at forstå messen og andre teologiske forhold som den virkelighed, der kan fylde deres liv på ny.

Vi andre har modtaget undervisning. Det har de jo ikke. Når de taler om Bibelen, forveksler de Adam, Abraham og Jesus. De blander det hele sammen i én pærevælling. Jeg har i den senere tid prøvet at undervise i Skabelsesberetningen. Fortalt om den historiske sammenhæng. Sat årsstal på Det Gamle og Det Nye Testamente. Det synes de er vældig interessant.

Når jeg underviser, er det heller ikke de samme beboere, jeg underviser. Der kommer jo hele tiden nye til. Så jeg kan bare strø, strø og atter strø.

Bøn

Hver 14 dag kommer en katolsk præst, som regel p. Benny Blumensaat fra Esbjerg, og læser messe for beboerne i herbergets smukke kapel. Næsten ingen af beboerne forstår messens enkelte dele, og Inge Norling kunne da også godt tænke sig at udvide den undervisning, hun giver dem. En folder, der forklarer messens enkelte dele, har hun dog aldrig haft tid til at få lavet.

Ud over morgenbøn og aftenbøn beder "Fred og forsoning" også tidebønner, men i øjeblikket er der særligt fokus på rosenkransen. Blandt andet fordi Inge Norling har erfaret, at rosenkransen er en særlig god bøn når beboerne har abstinenser.

Inge Norling slutter med en opfordring til KO's læsere om at gå i forbøn for husets beboere. Forbønnen er fra Tidebønsbogen: Vesper, 1. uge, onsdag:

Trøst dem, der er trætte og tyngede af byrder, og forsvar de foragtedes værdighed. – Herre vis os din kærlighed!

Nye diplomatiske initiativer...

– fortsat fra forsiden

ling mulig. Kirkens budskab spredes i vidt omfang ved hjælp af computere og compact discs, og interessen for at høre om kristendommen er stor blandt Kinas unge, som søger efter alternativer til både den kommunistiske ideologi og den materialistiske indstilling, som er fulgt i kølvandet på systemskiftet efter Mao.

Vietnams ministerpræsident aflægger besøg i Vatikanet i slutningen af januar, og det har sat i gang i spekulationerne om, hvorvidt Vatikanet vil genoptage de diplomatiske forbindelser med Vietnam, som blev afbrudt i 1975 efter den kommunistiske magtovertagelse. Også her er det springende punkt, i hvilket omfang regeringen vil respektere religionsfriheden og Kirkens ret til selvbestemmelse. Kommer ministerpræsidenten i audiens hos paven, vil det i givet fald være første gang og i sig selv en indikation af et muligt tbrud i de indbyrdes relationer.

Endnu et område, som vil have den kirkelige ledelses bevågenhed i den nærmeste fremtid, er Latinamerika. Her lever halvdelen af alle verdens katolikker, og Den katolske Kirke er fortsat langt det største kirkesamfund i denne del af verden. Men situationen er alt andet end stabil. Religiøse sekter og diverse evangeliske grupper er på fremmarch og vinder i stigende omfang tilslutning på bekostning af Kirken, som først nu er ved at indstille sig på den nye situation og udvikle strategier for at vende udviklingen. Pave Benediktus planlagte besøg i Latinamerika i maj måned, hvor han skal mødes med samtlige biskopper, vidner om, at man i Vatikanet ser på situationen med største alvor. Som forberedelse til pavens besøg er ekspertgrupper i de lokale kirker allerede nu i gang med overvejelser, som vil finde deres endelige form, når biskopperne sammen med paven beslutter sig for den kurs, der skal følges.

'Broder Theodor'

Franciskanermunk fra Assisi

fortæller om sin vej til Franciskanerordenen og om sit arbejde i Assisi og i Mellemamerika samt her i Danmark, og hvorfor han nu har besluttet sig for at vende tilbage til franciskanerklostret i Assisi

**tirsdag den 13. februar
2007 kl. 19.30**

i Skt. Laurentii Kirkes
menighedssal
Frederiksborgvej 11, Roskilde

Entre 40, - kr.

En af de centrale helgener i den kristne tradition er Maria Magdalena.

Hun står som symbolet på, at man kan omvende sig fra synd til frelse. Jeg har dog ikke været i stand til at finde ud af, hvornår Maria Magdalena blev ophøjet til helgen. Kan I hjælpe mig med dette? På forhånd tak
Lars

Maria Magdalena sluttede sig til skaren af Jesu disciple, efter at Han havde befriet hende fra 7 dæmoner. I den græsk-ortodokse tradition er hun blevet æret som helgen allerede fra det 6. århundrede, mens den vestlige Kirke først begyndte at dyrke hende efter 9. århundrede. Maria Magdalena, som var den, der fik til opgave at overbringe apostlene budskabet om opstandelsen, blev ifølge den græske overlevering begravet i Efesus, hvorfra hendes relikvier i året 899 blev overført til Konstantinopel. Den vestlige Kirkes helgendyrkelse adskiller sig fra Østkirken, idet både Augustin og Gregor den Store opfatter Bibelens tre Maria Magdalena-skikkelser som én og samme kvinde: Nemlig for det første Maria, Marthas og Lazarus' søster fra Bethania, for det andet Maria, synderinden, som salvede Jesu fødder (Luk 7,46), og for det tredje den Maria fra Magdala, af hvem Jesus udryddede de syv onde ånder. (Luk 16,9 og Luk 8,2).

Sammensmeltningen af de tre Mariaskikkelser blev foretaget allerede af Ephraim Syrereren i 373 og stadfæstet af pave Gregor d. Store i 600-tallet, men er nok tvivlsomt i forhold til Bibelen. I Den hellige Skrift nævnes Maria Magdalena som den første af de galilæiske kvinder, som ledsagede Jesus og sørgede for Hans underhold. (Luk 8, 2-3). Sammen med Jesus og disciplene drog hun op til Jerusalem; men i modsætning til de fleste af disciplene flygtede hun ikke ved Jesu korsfæstelse og død. Sammen med Jomfru Maria, Jesu Mor, og Johannes blev hun ved korsfæstelses fod til det sidste, var med ved gravlæggelsen og gik om morgenen efter sabbatten ud til graven sammen med to andre kvinder for at salve Hans døde legeme. Disse kvinder blev de første vidner til den tomme grav og engels budskab. : "Vær ikke forfærdede! I søger efter Jesus fra Nazaret, den korsfæstede. Han er opstået, Han er ikke her. Se, dér er stedet, hvor de lagde Ham! Men gå hen og sig til Hans disciple og til Peter, at Han går i forvejen for jer til Galilæa. Der skal I se Ham, som Han har sagt jer det."

Maria Magdalena er især karakteriseret ved sin anger og bodfærdighed for sine mange synder, ligesom hun er kendt for sin

Spørg om troen

redigeret af Kirsten Kjørulff

store kærlighed. Lukas skriver om synderinden, som søgte Jesus, at hun "stillede sig grædende bag Ham ved Hans fødder og begyndte at væde Hans fødder med sine tårer og tørrede dem med sit hår, og hun kyssede Hans fødder og salvede dem med olien". Jesus siger: "Hendes mange synder er tilgivet, siden hun har elsket meget. Den, der kun får lidt tilgivet, elsker kun lidt." Og han sagde til hende: »Dine synder er tilgivet.« (Luk 7,38)

Legenderne i Vestkirken fortæller, at Maria Magdalena kom til Sydfrankrig og blev begravet her. Hendes relikvier skulle være overført til klosteret i Vézelay, som i 1100-tallet blev et stort valfartssted på pilgrimsvejen til Santiago.

Hendes festdag er 22. juli.

Venlig hilsen
Kirsten Kjørulff

Kære Kirsten Kjørulff

Først må jeg tilstå, at jeg blev noget trist og ked af det da jeg læste dit svar til Annette Okoye på hendes spørgsmål om præsteembedet. Det svar du gav giver mig associationer tilbage til det præstebillede mange havde i tiden før Andet Vatikanerkoncil. Det billede du tegner er meget firkantet og giver slet ikke præsten lov til at være menneske, men sætter ham helt uden for "almindelige menneskers" rækkevidde.

Naturligvis har du helt ret i præstens særlige kald og funktion som Kristi stedfortræder, når han fungerer i en liturgisk sammenhæng. Jeg tror imidlertid mange præster vil have sig meget frabedt at skulle leve op til et billede, hvor de skal handle og opfattes som Kristi stedfortræder i rent menneskelige relationer. Det er ganske simpelt umuligt. Naturligvis har vi ALLE et mål om en dag at kunne blive så Kristus lignede som muligt, det er

jo det, det hele glade budskab handler om, også for præster.

Jeg ved godt at der desværre i dag er en udbredt opfattelse også blandt katolikker, at præsten "bare er en blandt os andre". Det er ikke tilfældet, idet præsterne via deres præstekald har et særligt kald til at forvalte sakramenterne, men det er kun qua deres embedshandling de optræder i Kristi sted.

Alene herved bør/burde alle vise præsterne den fornødne respekt og ikke "bare som en blandt os alle".

Jeg synes i øvrigt også, at du i dit svar bringer helt andre sager på bane, som ikke har noget at gøre med Annette Okoyes anliggende, for ligesom at tegne et usympatisk billede af folkekirken. Jeg personlig må sige, at jeg hellere vil se på de positive trosanliggender, hvor alle vi kristne af alle konfessioner kan mødes, i stedet for at tegne et billede af andre som kaster et ufordelagtigt skær over deres tro.

Med venlig hilsen
Keld Dahlwad
2000 Frederiksberg

Kære Keld Dahlwad.

Du har selvfølgelig ret i, at præsten også skal have lov at være menneske. Netop en person, der lever i colibat "for Himmerigets skyld", kan føle sig meget ensom, især her i landet, hvor der er så langt mellem ligesindede. Derfor betyder det meget, at lægfolk har omsorg for deres præst og tager sig af ham på det menneskelige plan. Men det er vigtigt at holde balancen, så at man altid er bevidst om, at præsten har en særlig status som Kristi stedfortræder, en status, som ikke er ændret med 2. Vatikanerkoncil. Her kan det hjælpe på besindelsen, at man titulerer sin præst "Pastor" eller "Fader", som vore brødre og søstre fra udlandet. Det bliver forholdet ikke mindre

nært og hjerteligt af. Præsten er jo ikke kun præst, når han er i funktion, men han har i præstevielsens sakramente givet sig selv med sjæl og legeme 100%, det vil sige med hver fiber af sin krop og hvert sekund af sit liv, så det er ikke rigtigt, hvad du skriver, at "Det er kun qua deres embedshandling, at de optræder i Kristi sted".

I KKK §1563 står der, at "præstevielsen er det særlige sakramente, hvorved præsterne ved Helligåndens salvelse betegnes med et særligt præg og dermed lignedes med Præsten Kristus, således at de er i stand til at handle i Kristus Hovedets person".

Ordinationen meddeler altså foruden næden et særligt præg, et sakramentalt "segel", som er uudsletteligt. (se §1121) (En far kan jo heller ikke træde ud af sin identitet som far, fordi han sommetider beskæftiger sig med andet end sine børn). Så jeg håber sandelig ikke, du har ret i, at mange præster vil have sig frabedt at skulle repræsentere Kristus og være et forbillede for menigheden i Kristi efterfølgelse – også i rent menneskelige relationer. Hvis det er tilfældet, skulle de vist have valgt et andet liv.

Vedrørende din opfattelse af, at jeg tegner et usympatisk billede af folkekirken, men det er ikke institutionen som sådan, men dens problematiske teologi, jeg anholder, en teologi, som i høj grad har at gøre med Annette Okoyes anliggende, fordi embedssynet og læreembedet og dermed den teologiske autoritet er tæt forbundne. Reformationens afskaffelse af det særlige præstedømme, af hierarkiet og paveembedets autoritet har jo banet vejen for den relativisme og subjektivismen, som bliver stadig mere problematisk i de protestantiske kirker.

Denne tendens er i fare for at smitte af på katolsk tænkning, så derfor forstår jeg godt, at Annette Okoyes advarselslamper blinker. Spørene skræmmer.

Venlig hilsen
Kirsten Kjørulff

Filemonbrevet (4)

af Eva Maria Nielsen

Brevet afsluttes nu, fordi alt, hvad Paulus har på hjerte, er blevet sagt. Alt andet er nu Filemons og menighedens ansvar og valg. Vi kan i dag kun gisne om, hvordan Filemon mon har handlet. Der er nogle tegn på, at han har taget Paulus' ord til sig; men det meste forbliver dog gæsteri. Men der eksisterer indicier på, at Filemon virkelig gjorde mere, end Paulus bad ham om. I

Kolossensbrevet findes f.eks. en notits om Onesimos (Kol 4,7-9). Kolossensbrevet er skrevet senere end Filemonbrevet. Alt tyder på, at det ikke er skrevet af Paulus, men af en elev, der har videreudviklet Paulus' teologi. Kolossensbrevet vil derfor være et historisk fingerpeg om Filemons handlemåde.

Her kan vi læse, at Tykikos og Onesimos er udsendt af Paulus for at fortælle menigheden i Kolossæ om Paulus' velbefindende. Paulus har på grund af sin fængsling brug for medarbejdere, der kan holde kontakten til de forskellige menigheder. Tykikos bliver også nævnt andre steder som Paulus' medarbejder; men det drejer sig altid om deuteropaulinske breve (dvs. breve, som ikke direkte kan føres tilbage til Paulus' forfatterskab, men som på et senere tidspunkt er blevet skrevet i hans navn og ud fra hans teologi) og Apostlenes Gerninger.

Den lille notits i Kol 4,7-9 er, så vidt man kan skønne, en levende personaltradition af forfatteren til Kolossensbrevet. Her peger han på mennesker, der har betydning og indflydelse i menigheden. Tykikos og Onesimos er vigtige, fordi de er Paulus' medarbejdere. Dermed står en anerkendt autoritet bag dem.

Alt dette tyder på, at Filemon virkelig har overladt Onesimos til Paulus. Men hvis Kolossensbrevet nævner en historisk person, som er identisk med den bortløbne Onesimos – og der er ikke belæg for, at han ikke er det – og hvis denne bortløbne slave ydermere skulle være identisk med den biskop Onesimos, som Ignatius beretter om i sit brev til efeserne, må det fastholdes, at Onesimos har brugt sin frihed til at følge sit kald, dvs. forkynde Herren og evangelisere.

Ligesom ønsket i indgangshilsenen (v3)

Orientering fra sognene

1. - 28. februar 2007

Sidste frist for stof til nr. 4 som udkommer 21. februar og omfatter marts måned er 5. februar.

Tekst kun for ovennævnte periode bedes sendt – **helst pr. e-mail:** sognenytt@katolskorientering.dk eller på diskette til Katolsk Orientering, Gl. Kongevej 15, 1610 København V.

1 | Nordjylland

9000 AALBORG Sct. Mariæ Kirke, Kastetvej 1.
E-Mail: Sct.Mariae@mail.dk
Sognepræst: p. Frank Jobst O.M.I.
Tlf. 98 79 63 41, fax 98 79 63 46
Andenpræster:
p. Marcin Kopec O.M.I., tlf. 98 79 63 45
p. Stanislaw Kordek O.M.I., tlf. 98 79 63 42
p. Jude Kulas, tlf. 98 79 63 47
(Tamilsk sjelesorg se www.katolsk-nord.dk/tamilsk)
Sognekontoret tlf. 98 79 63 40.
Menighedsrådsformand: Erik Schou, tlf. 98 92 27 74 erik.schou@has.dk
Sankt Joseph Søstrene, Constancevej 7
9000 Aalborg, Tlf. 98 13 14 81
Messtider i Aalborg:
Søndage: kl. 8.00 og kl. 10.00
Mandage: kl. 17.00
Tirsdays: kl. 9.00 og Rosenkransbøn efter messen
Ondage: kl. 9.00 og kl. 20.00 på polsk.
Torsdays: kl. 9.00 og kl. 17.00 hos Sct. Joseph Søstrene.
Fredage: kl.17.00 (1. Fredag kl.17.15)
Lørdage: kl. 9.00
Desuden er der: Hver 1. fre i måneden Tilbedelse af Alterets Sakramente kl. 16.00-17.00 (d.2/2). Hver 1. søn i måneden er der messe på engelsk kl. 18.00 (d. 4/2). Hver 2. lør i måneden er der messe på vietnamesisk kl. 15.00, (10/2). Hver 3. fre i måneden rosenkransbøn kl. 16.15 før messen (d.16/2). Hver 3. lør i måneden, messe på polsk kl.17.00 (d.17/2).
Se i øvrigt opslagstavlen og www.Katolsk-nord.dk

9900 Frederikshavn, Helligåndskirken, Uranienborgvej 5 A.
E-Mail: Sct.Mariae@mail.dk
Al post sendes til Sct. Mariæ Kirke, Kastetvej 1, 9000 Aalborg
Henv. Sognepræst p. Frank Jobst O.M.I.
tlf. 98 79 63 41
Kontaktpræst p. Marcin Kopec O.M.I.
tlf. 98 79 63 45
Messtider i Frederikshavn:
Søndage: messe kl.10.00
Fredage: Tilbedelse kl.16.00 og messe kl.17.00
Første lørdag i måneden messe kl.16.00 (d. 3/2)
Se i øvrigt opslagstavlen og www.Katolsk-nord.dk

9800 Hjørring, Sankt Maria, Martyrens Dronning, Bispensgade 67.
E-Mail: Sct.Mariae@mail.dk
Al post sendes til Sct. Mariæ Kirke, Kastetvej 1, 9000 Aalborg
Henv. Sognepræst p. Frank Jobst O.M.I.
tlf. 98 79 63 41
Kontaktpræst p. Marcin Kopec O.M.I.
tlf. 98 79 63 45
Messtider i Hjørring:
Søndage kl.14.30
Tirsdag kl. 15.30 på vietnamesisk
Se i øvrigt opslagstavlen og www.Katolsk-nord.dk

7700 Thisted, Sankt Thøgers Kirke
Møllevvej 23, e-mail: Sct.Mariae@mail.dk
Kontaktpræst: Kjeld Vestergaard, tlf. 97 92 43 04, eller henv. til Sct. Mariæ Kirke, Kastetvej 1, Aalb. Sognepræst p. Frank Jobst O.M.I. tlf. 98 79 63 41
Messtider i Thisted: Hver lørdag kl. 15.30.
Se i øvrigt www.Katolsk-nord.dk

2 | Midtjylland nord

8900 RANDERS. Jesu Hjerter Kirke, Thorsgade 22. Hjemmeside: www.katolsk-midt.dk
Sognepr.: Thanh D. Tran (Dominique).
Tlf. 86 42 97 30, mail: tdt@katolsk-midt.dk
Menighedsrådsform.: Kirsten Kjærulff.
Tlf. 86 57 70 52.
Messtider: (I)
Søndagsmesse: søn kl. 10.00
Hverdagsmesse: tir kl. 17.00, ons kl.19.00
Tilbedelse: søn kl. 9.30, tir kl.17.30
Rosenkrans/korsvej: ons kl. 18.30
Jesu Hjerter andagt: 1. fre kl. 18.30

8800 VIBORG. Sankt Kjelds Kirke
Sankt Leonisgade 12.
Hjemmeside: www.katolsk-midt.dk
Sognepr.: Thanh D. Tran (Dominique).
Tlf. 86 62 36 41, mail: tdt@katolsk-midt.dk
Menighedsrådsformand:
Inger Touray, tlf. 86 61 41 34
Messtider:
Søndagsmesse: lør kl. 16.00,
Hverdagsmesse: tor & fre kl. 17.30, undt. 2. tor
Tilbedelse: tor kl. 18.00, undt. 2. tor, lør kl. 15.30
Rosenkrans/korsvej: fre kl. 18.00

7620 Lemvig. Hellig Kors Kirke, Østerbrogade 33.
Hjemmeside: www.katolsk-midt.dk
Sognepr.: Thanh D. Tran (Dominique).
Tlf. 86 62 36 41, mail: tdt@katolsk-midt.dk
Kontaktpræst: Evald Henriksen. Tlf. 9782 0804
Messtider:
Søndagsmesse: søn kl. 14.00 (undt. 1. søn, tamilsk messe kl. 10.00)
Hverdagsmesse 2. tor kl.17.00
Tilbedelse 2. tor kl. 17.30
Rosenkrans/korsvej: 2. tor kl.16.30

3 | Århus og Djursland

8000 ÅRHUS C. Vor Frue Kirke
Ryesgade 26, P.B. 5010, 8100 Århus C.
Tlf. 87 30 70 40, Fax 86 19 45 91
Hjemmeside: www.katolsk-aarhus.dk
Præsterne: Adolf Meister SJ, tlf. 87 30 70 41
e-mail: meister@katolsk-aarhus.dk
Sognepræst: Herbert Krawczyk SJ, tlf. 87 30 70 42
e-mail: herbert@katolsk-aarhus.dk
Praktikant: Bernardo Petrini, tlf. 87 30 70 57
mobil: 30 50 90 67
E-mail: bernardo.petrini@yahoo.dk
Kaldæisk menighed: p. Moshe, Faris
Ryesgade 33,4 th, 8000 Århus C., tlf.: 26 93 98 24
Menighedsrådsformand: Ida Wæde Hansen
tlf. 86 87 55 44, e-mail: amida@post.tele.dk
Sogneselekterer: Anne Margrethe Rasmussen
og Bernhard Kiel. Sognekonto: 87 30 70 40
e-mail: kontor@katolsk-aarhus.dk
Katolsk Infobotik: Ryesgade 28, tlf. 87 30 70 55
e-mail: kat-infobotik@mail.dk.
Selvhjælpsgrupperne ved Kirken, SvK:
Ryesgade 28, 5. Tlf. 21 70 30 67
e-mail: selvhj@katolsk-aarhus.dk
Skt. Joseph Søstrene: Ryesgade 28,4.th
Tlf. 86 13 81 22.
Messtider:
Søndagsmesser: kl. 8.00, 10.00 (højmesse), 17.00.
Messe på polsk: søndag 4/2 og 18/2, kl. 14.00
Messe på vietnamesisk: 25/2, kl. 14.30.
Messe på kaldæisk: søndag 4/2 og 18/2, kl. 12.00
Messe på tamilsk: ingen.
Messe på engelsk: ingen.
Messe på spansk: lørdag 17/2, kl. 14.00 i oratoriet.
Hverdagsmesser: man kl. 19.00, tir kl. 16.30, ons kl. 8.00, tor kl. 11.00, kl.19.00 (på polsk) i oratoriet, fre kl. 15.00 (på vietnamesisk), kl. 19.00 (på dansk), lør kl. 8.00

Skolemesser: Hver tir kl. 8.00 (yngre elever) undt. ferien. Ældre elever: første fre kl. 8.45 undt. ferien.
Skriftemål: helst 1. fre kl. 18.00-19.00 eller efter aftale.
Menighedsrådsmøde: tir 6/2 kl. 17.00
Andet:
Jesu Hjerter fredag: 2/2., kl. 18.00: Eukaristisk tilbedelse, lejlighed til skriftemål, kl. 19.00 Jesu Hjerter messe.
Sogneundervisning: lør 3/2 kl. 10.00
Familiemesse: lør 3/2 kl. 12.00
Konvertitundervisning: hver tor kl. 19.30.
Sct. Knuds Seniorklub: tir 6/2 og 20/2, kl. 14.30.
Tro og Lys: 10/2 kl. 13.30.
Samsø: lørdag, 3/2, kl. 14.00 i Ørby kirke.
KUF: 24/2.
Ellers se www.katolsk-aarhus.dk.
Galleri ved Kirken: man, ons, tor og fre kl. 14.00-17.30.
Askeonsdag: 21/2 messe med uddeling af askekors kl. 8.00 og kl. 19.00

Pindstrup, Sankt Miksels Kirke
Kastetvej 1, Ringsø, 8550 Ryomgård
Præst: p. Herbert Krawczyk S.J., Tlf. 86 18 76 33.
Kirkeverge: Kaj Friis Nielsen, tlf. 86 39 49 17.
Messe: søndag, 3/2 og 18/2 kl. 10.30.

8500 GRENÅ Sankt Clemens Kirke
Thykiersvej 4. Giro: 563-2668.
Hjemmeside: www.katolsk-aarhus.dk/clemens/
Konst. sognepræst: Herbert Krawczyk S.J.,
Adr. Ryesgade 26-28, P.B. 5054, 8100 Århus
Menighedsrådsform.: Birgit Clausen
tlf. 86 99 63 54.
Februar
Søn 11. 6. alm. søn, kl. 17.00 højmesse
Søn 25. 1. søn i fasten, kl. 10.30 højmesse

Sostrup: Maria Hjerter Abbedi
Maria Hjerter Engen 1 8500 Grenå. Tlf. 86 38 44 88
Fax: 86 38 42 06.
Pastor Ebbe Simonsen, tlf. 86 38 41 38.
Messtider:
Søn kl. 10.00, hverdage kl. 9.00, sakramental tilbedelse daglig kl. 10-17.30 og tor kl. 10-20.
Undervisning for konvertitter hver ons kl. 18.00-19.00 for børn fra 6 år indtil firmelsesalder hver ons efter aftale.
Februar
Fre 2. Herrens fremstilling i templet, kl. 10.00 højmesse med Sr.M.Devota's højtidelige loft-aflyggelse
Lør 3. Ansgar, kl. 10.00 højmesse med blasivsvelsignelse
Tir 13. Mariadag, kl. 10.00 udstilling af Altrets Allerhelligste Sakramente, tilbedelse hele dagen, kl. 18.40 sakramental velsignelse, kl. 19.00 Mariaprocession og messe

4 | Midtjylland

7400 HERNING. Sankt Peters Kirke
Lillelundvej 36, e-mail. skt.peter@mail.dk
Hjemmeside: www.stpeter.dk
Præst: Dariusz Stefanek
Hostrupsgade 16, 8600 Silkeborg
Tlf.: 86 82 24 15.
Træffes kun i menigheden efter søndagsmessen.
Diakon: Kaare Nielsen. Tlf/Fax: 97 12 43 82.
Mobil 60 94 94 10.
Menighedsrådsform.: Viviyana Jesuloganathan
Stenhøj 18, 7400 Herning, tlf.: 97 26 69 19
E-mail: viviyana_j@hotmail.com
Messtider: (HA)(I)
Februar
Søn 4. Herrens Fremstilling, kl. 11.00 familiemesse og undervisning
Søn 11. kl. 11.00 messe
Søn 18. kl. 11.00 messe med børnekirke og derefter fastelavnsfest. Alle er velkomne til at komme udklædt.
Ons 21. kl. 18.30 Askeonsdag. Husk det er en fastedag.

8600 SILKEBORG. Vor Frue Kirke
Hostrupsgade 16 Hjemmeside: www.fruekirke.dk
Hjemmeside: www.fruekirke.dk
E-mail: vorfruekirke@get2net.dk
Konst. Sognepr.: Jan Ophoff. Tlf. 75 82 08 93, bedst kl. 10.00-12.00 undt. man.
Fax: 75 72 21 29, e-mail: ophoff@adslhome.dk
Andenpræst: Dariusz Stefanek, tlf. 86 82 24 15,
E-mail: stefanek@mail.dk
Menighedsrådsform.: Ulla Sejersens Hansen
Tlf. 86 84 75 74.
Messtider: (HC2)(I)
1. og 2. søn messe kl. 9.00
3., 4. og 5. søn messe kl. 11.00
Ons kl. 16.00 børneundervisning, kl. 17.30 messe, kl. 20.00 messe hos Jesu Små Søstre i ØM
Fre. kl. 16.00 rosenkrans. kl. 16.30 messe, kl. 17.00 tilbedelse.
Februar
Søn. 4. kl. 9.00 kyndelmisse: Invitation til forældre, der har fået deres barn døbt i dette år
Tir 6. kl. 17.00 filmaften
Søn 18. kl. 11.00 efter messen fastelavnsfest med tonselagning
Tir 20. kl. 19.00 messe, derefter menighedsrådsmøde

8700 HORSENS. Sankt Josefs Kirke
Nørregade 19-21. Tlf. 75 62 52 68.
Sognepr.: Raymond Minnaert O. Præm.
Træffes bedst 9.00-12.00.
E-mail: sctjosef@tdcaes.dk Sognesekr.: Erik Huber. Tlf. 75 65 54 30. Menighedsrådsform.: Michael Møller. Tlf. 75 62 02 31.
Messtider: (HA)(T)
Søndagsmesser kl. 10.00
Lørdag messe kl. 16.00
Tirsdag og torsdag messe kl. 10.30.
Se månedbladet i kirken eller opslag udenfor kirken.

7100 VEJLE Sankt Norberts Kirke, Fjellegade 2
Tlf.: 75 82 08 93
Sognepræst: Jan Ophoff, O. Præm.
E-mail: ophoff@adslhome.dk
Diakon Baudouin Willoco
Menighedsrådsformand Bente Köllner
Messtider (HB2)(I)
Søndag: kl.11.00
Hverdage: man ingen messe, kl. 17.00 tir og fre, kl. 17.30 ons, kl. 14.00 tor, kl. 8.00 lørdag.
Rosenkransbøn hver tirsdag kl. 16.30
Menighedsferiemiddagsmøde hver torsdag efter messen kl. 14.00
Undervisning hver onsdag kl. 16.00-18.00 for børn der ikke går på Sct. Norberts skole
Februar
Fre 2. Den hellige kommunion bringes til de syge og ældre i menigheden
Søn 4. Herrens fremstilling i templet, Kyndelmisse, kl. 11.00 højmesse, velsignelse af de børn, der er døbt i Sct. Norberts kirke efter 05.02.2006. Efter højmessens kirkefrokost for alle.
Ons 7. Sct. Norberts skole afholder skolefest for børnehaveklassen, 1., 2. og 3. klasse i Torvehallerne kl. 18.00.
Tor 8. Sct. Norberts skole afholder skolefest for 4. til 10. klasse i Torvehallerne kl. 17.30.
Ons 21. Askeonsdag, faste- og abstinensdag. Messe kl. 19.00 med askepælgelse.
Tor 22. kl. 19.00 forsangerøvelse i Sct. Norberts Hus

5 | Sydjylland

6000 KOLDING. Sankt Michaels Kirke
Sankt Michaels Gade 2.
Hjemmeside: www.sct-michaels-kirke.dk
Sognepræst: Henri Kerkhofs O.Præm.,
Tøndervej 17, 6000 Kolding, tlf. 75 52 76 01.
Fax: 75 52 18 59. Træffes bedst 9.00-11.00 undt. man og tor
Menighedsrådsform.: Ulla Roed, tlf: 75 57 42 21
Messtider: (TH)
Søn: messe kl. 8.00, højmesse kl. 10.00.

7000 FREDERICIA. Sankt Knuds Kirke
Sjællandsgade 50
Hjemmeside: www.sanktknudskirke.dk
Sognepræst: Thomas Birkheuser, Montfortkommunitet, Sjællandsgade 50 A, 7000 Fredericia.
Tlf. 75 92 11 76. Fax: 75 92 11 71.
E-mail: th.birkheuser@get2net.dk
Træffes bedst tir til søn mellem kl. 9.00 og kl. 22.00
Menighedsrådsform.: Inge Bertelsen, Svanevej 4, 7000 Fredericia, tlf. 75 93 12 46.
Messtider:
Søndage: kl. 9.45 rosenkransbøn (kun 1. søn i måneden) kl.10.00 højmesse. Om hverdagen er der normalt flg. gudstjenester:
Tirsdag: kl. 9.15 messe
Ondage: kl. 10.30 messe
Torsdag: kl. 10.30 messe
Fredage: Skolegudstjeneste kl. 9.30 og kl. 10.00 (undt. sidste fre i måneden og skoleferie), messe kl. 15.00. Skriftemål: efter aftale med præsten!
Februar
Ons 7. Sankt Knuds Menigheds Eftersmiddag. Det er p.t. ikke afgjort, om mødet i februar evt. bliver flyttet til en anden dag!
Ons 7. kl. 16.00-17.30 Førstekommunionsforberedelse og trosundervisning.
Ons 14. kl.17.00-18.30 INGEN firmelsesforberedelse (Vinterferie)
Søn 18. Fastelavnssøndag, kl. 10.00 højmesse, se på vores homepage, på opslaget eller lyt til præstens meddelelser, om der sker noget særligt efter messen!
Ons 21. kl. 16.00-17.30 Førstekommunionsforberedelse og trosundervisning.
Ons 21. Askeonsdag, begyndelsen af faste- og bodstiden, kl. 19.00 messe med askeindvielse og betegnelse med askekors.
Ons 28. kl. 17.00-18.30 Firmelsesforberedelse Den, som ikke kan deltage i søndagsmessen i Fredericia er velkommen til at komme til Assens, hvor der bliver fejret søndagsmesse om lørdagen kl. 16.00 (se: Assens eller på vores homepage).
Se på www.sanktknudskirke.dk og gør siden til din favorit! Hver uge kan du bl. a. finde de aktuelle messtider og andre aktuelle meddelelser!

6700 ESBJERG. Sankt Nikolaj Kirke
Kirkegade 58
Sognepr.: Benny Blumensaat., tlf. 75 12 10 27
bedst tir-fre kl. 10.00-12.00, mobil: 23 32 19 88
Fax: 75 12 10 46
E-mail: skt.nikolaj.kirke@esenet.dk
Hjemmeside: www.sanktnikolaj.dk
Menighedsrådsform.: Maria Truelsen, tlf. 75 12 64 02
Messtider: (TH)
Lør. kl. 16.30 - Søndagsmesse
Søn. kl. 10.00 - Højmesse - Rosenkrans 9.30 - Kirkekaffe hver søndag efter messen.
Hverdage: tir-tor kl. 9.00, fre, kl. 17.00 - derefter Sakramental Tilbedelse til kl. 18.30.
Skriftemål i forbindelse med messen eller efter aftale. Tir-fre: Rosenkrans og Laudes kl. 8.00-9.00

Messe på assyrisk/dansk, se opslag i våbenhuset
 3. lør i md: messe på polsk kl. 16.30
 4. lør i md: messe på vietnamesisk kl. 16.30
 Hver tor, fre og lør fra kl. 20.00-23.00 er forbønslinjen åben.
 Er du bange, syg eller ensom så ring på tlf. 75 18 18 08.
 Hver tor kl. 9.30-17.00: Tilbedelse af Sakramentet
 Hver fre kl. 13.00 - Den Hellige Bernadettes Rosenkransforening for børn og unge beder Rosenkrans i kirken
 Maria Legionen mødes hver tor kl. 17.45 - kontaktperson: Dorrit Winther, tlf. 7510 1191.
 Hver man kl. 14.00 - Vietnamesisk modersmålsundervisning i menighedssalen.
Februar

Tor 1. kl. 19.00 kateketemøde i menighedssalen
 Lør 3. Sognedag for menighedens børn og unge fra 5 til 14 år, gælder også første kommunion og firmelshesholdet. Vi mødes kl. 10.00 i kirken, kl. 12.00 polsk modersmålsundervisning for børn og unge i menighedssalen
 Søn 4. Familiemesse - "Herrens Fremstilling i Templet" og uddeling af Blasiusvelsignelse kl. 10.00
 Tir 6. Senioridag. Seniorerne fra 60 år og opetter mødes til messe og kaffe i menighedssalen kl. 14.00
 Ons 7. kl. 14.15 ministrantmøde i menighedssalen
 Tor 8. kl. 19.00 konværtundervisning i menighedssalen. Alle er velkomne.
 Søn 18. Fastelavnssøndag. Børnene kommer udklædt, vi slår katten af tønden i haven og der kåres en kattekonige og dronning. Kl. 10.00 i kirken.
 Ons 21. Askeonsdag. Fastetiden indledes med uddeling af Askekorset under messen kl. 19.00
 Tor 22. kl. 19.00 konværtundervisning i menighedssalen. Alle er velkomne
 Søn 25. 1. søndag i Fasten. Uddeling af Askekorset.

6 | Sønderjylland

6200 AABENRAA. Sankt Ansgars Kirke

Søndertorv 1
 Giro: 016-7029
 http://skt-ansgarkirke-aabenraa.dk/
 Sognepr.: Piotr Rypulak, Fiskergade 7, st. Tlf. 73 62 44 24
 E-mail: piotr_rypulak@hotmail.com
 Kontortid: Efter aftale med sognepræsten.
 Menighedsrådsfm.: Phuong Van Nguyen
 Tlf.: 74 62 98 19
 Messtider: (HC2)
 Messe: man–fre kl. 17.30, lør kl. 9.00, søn kl. 10.00
 1. fre i måneden tilbedelse af Alterets Sakramente efter messen. Sjælesorg for den vietnamesiske gruppe: Pastor Quang Nguyen, tlf. 51 32 88 96
 Religionsundervisning for firmander hver tor kl. 16.00 og for førstekomunikanter hver fre kl. 16.00 i menighedslokalet. Skriftemål efter aftale.
 Sygekommunion: Såfremt det ønskes, vil jeg gerne bringe den hellige kommunion til vore syge.

6400 SØNDERBORG. Sankt Pauls Kirke

Ringridervej 35
 Sognepr.: Finn Arvø. Tlf. 74 43 59 30.
 E-mail: oldflux@mail.dk
 Menighedsrådsfm.: Kassia Szmigielski.
 Tlf. 61 54 56 05.
 Messtider: (HC2)(I)
 Søndag messe kl. 10.00
 Torsdage messe kl. 17.00
 Lørdage messe kl. 11.00
Februar
 Fre 2. Jesu Hjerte fredag, kl. 17.00 messe med udstilling af sakramentet efter messen.
 Lør 3. kl. 16.00 polsk messe
 Søn 4. er der velsignelse af kærter og uddeling af Blasius velsignelse under messen.
 Søn 18. tøndslagning og kirkekaffe efter messen
 Ons 21. Askeonsdag, kl. 17.00 messe med uddeling af askekorset. Faste- og abstinensdag.

6100 HADERSLEV. Sankt Marie Kirke

Mariegade 8. Giro: 903-3734
 E-mail: sct.marielkirke@tele2ads1.dk
 Hjemmeside:
 http://hjem.tele2ads1.dk/sanktmarielkirke
 Sognepræst: Jan Zaleski, tlf./fax: 74 52 23 26.
 Mobil 21 29 11 61 e-mail: ks.jan@get2net.dk
 Menighedsrådsfm.: Feliks Wojtaszewski, Østergade 1,1, tlf. 74 52 02 30. Skriftemål for messen eller efter aftale. Sygekommunion: såfremt det ønskes, vil jeg gerne bringe den hellige kommunion til vore syge.
 Religionsundervisning: fredag kl.16.00.
 Kirkekontoret er åbnet ½ time før og efter messen.
 Kirkekaffe: sidste søndag i hver måned efter messen.
 Messtider: (HC2)(I)
 Søndage: Højmesse kl. 10.30
 Fredage: Korsvejsandagt kl. 16.00. 1. fredag i måneden: Tilbedelse og rosenkrans efter messen. 1. og 3. søndag i måneden: Polsk messe kl. 17.00.
 Vietnamesisk messe: Henv. Pastor Tuyen, Tlf. 7463 1707.

6270 TØNDER. Hellig Kors Kapel

Ribelandevej 41
 Konst. Præst: Henri Kerkhofs O.Præm., Tøndervej 17, 6000 Kolding, tlf. 75 52 76 01, fax: 75 52 18 59
 Træffes bedst 9.00-11.00 undt. man og tor.
 Pastorassist.: Sr. Lydia Timmermann, Ribelandevej 41, tlf. 74 72 18 90
 Menighedsrådsfm.: Andrzej Konieczny, Cartensgade 10/201, 6270 Tønder, tlf. 73 92 64 26
 Messtider: (I)
 Søn- og Helligdage: Højmesse kl. 16.00.
 Tirsdage: Messe kl. 11.00.
 Skriftemål efter aftale.

7 | Fyn

5000 ODENSE C. Sct. Albani Kirke, Adelgade 1. Tlf. 66 12 16 64. Fax: 63 12 60 70.
 Hjemmeside: www.sct-albani.dk
 Kirkens e-mail: sct.albanikirke@sct-albani.dk
 Sognepr.: Jerzy Kruk. tlf. 63 12 60 75.
 Øvrige præster: Leo Drzal. Tlf. 63 12 607 4.
 Jerzy Gorowski, tlf. 63 12 60 72
 Rajmund Dorawa, tlf. 63 12 60 73
 Kirkens kontor: Adelgade 1. Tlf. 66 12 16 64.
 Tir-fre kl. 10.00-12.00
 Menighedsrådsfm.: Verner Hansen., tlf. 66 19 08 12
 Messtider: (HC) (TH)
 Søn: kl. 10.00 og 16.30 (okt-april), 18.30 (maj-sept.)
 Polsk messe: 2. og 4. søn kl. 12.00,
 Vietnamesisk messe: søndag kl. 8.30.
 Dalum Kloster: kl. 8.30.
 Hverd.: Man, tir, tor og lør kl. 9.00, ons kl. 10.30 og fre kl. 19.00, rosenkrans (dansk/vietnamesisk): ons kl. 10.00 og fre kl. 18.30, tilbedelse hver fre efter fastemessen indtil kl. 20.00, hver lør vesper kl. 17.00.
Februar

Fre 2. kl. 18.00-19.00 lejlighed til skriftemål
 Lør 3. Hl. Blasius, kl. 9.00 messe med Blasiusvelsignelse, kl. 15.30-17.00 Johannes Jørgensens læsekreds
 Søn 4. Herrens Fremstilling i Templet, Kyndelmisse med velsignelse af lysene og lysprocession kl.10.00
 Man 5. kl. 19.00 Sankt Knud klub, Filmaften
 Tor 8. kl. 14.00 Senoirklubben, kl.19.00 firmandernes forældremøde i menighedslokalet
 Søn 11. DUK-generalforsamling efter højmessens kl.10.00
 Man 12. kl. 18.30 menighedsrådsmøde
 Søn 18. Fastelavnssøndag, kl. 10.00 børne- og ungdomsmesse, kirkekaffe efter messen.
 Søn 25. kl. 10.00 latinsk højmesse
 Undervisning for 1.kommunikanter.
 Ons 7.,14., 21. og 28. feb kl.16.30
 Firmandundervisning:
 Ons 7. og 14. kl. 16.30
 OBS. Fra og med tor 22. feb til og med tor 8. marts er sognepræsten bortrejst.

5610 ASSENS. Vor Frelers Kirke

Norregade 3
 Hjemmeside:
 www.sanktknudskirke.dk/kirkeniassens
 Ansvarlige præster fra Montfortkommunitet:
 p. Thomas Birkheuser, Sjællandsgade 50 A 7000 Fredericia. Tlf. 75 92 11 76 (kl. 9.00 - 22.00 undtagen om mandagen), fax: 75 92 11 71.
 E-mail: th.birkheuser@get2net.dk.,
 p. Stephen Holm, Frederiksgade 7, 4200 Slagelse. Tlf. 5852 0645. E-mail: montfort@get2net.dk
 Kirkeværge: Susanne og Klaus Jacobsen
 Turupvej 2, 5610 Assens, tlf. 64 71 22 03
 Søndagsmesse: Hver lørdag kl. 16.00. Månedlig katekese med gudstjeneste: første onsdag i måneden
Februar

Lør 24. 1. søndag i fasten, kl. 16.00 døndagsmessen begynder med askeindvielse og betegnelse med askekorset, som normalt foretages askeonsdag.
 Obs! Pga. vintervejret kan det være muligt, at messen må aflyses pga. præsten ikke kan komme frem eller at det er for farligt at køre ud. Vi prøver at informere alle, vi kender, så godt som muligt. Er du usikker, om der er messe i Vor Frelers Kirke, så kan du altid klikke på vores homepage http://www.sanktknudskirke.dk/kirkeniassens/. Senest halvanden time før messen vil du her finde en henvisning, hvis messen bortfalder pga. vejret.
 Den, som ikke kan deltage i søndagsmessen i Assens om lørdagen er velkommen til at komme til Fredericia, hvor der bliver fejret søndagsmesse om søndagen kl. 10.00 (se: Fredericia eller på vores homepage).
 Se på www.sanktknudskirke.dk/kirkeniassens og gør siden til din favorit! Hver uge kan du bl. a. finde de aktuelle messtider og andre aktuelle meddelelser!

5700 SVENDSBORG. Sankt Knuds Kirke

Havnegade 1
 Kirkens email: info@katolsk-sydfyn.dk
 Sognepræst: Tuyen Ngoc Nguyen
 Træffes bedst ons eftermiddag; tor og fre formiddag på telefon 62 21 05 42 eller 22 44 13 06

Hjemmeside: www.katolsk-sydfyn.dk
 Menighedsrådsfm: Knud Petersen, tlf. 62 20 51 13
 Lægfranciskaner: henv. Pia Borgels, tlf. 62 51 36 38
 Messtider: (HC2)(T)
 Søndag kl. 10.30 på dansk, kl. 16.00 på vietnamesisk. Hverdage tirsdag kl. 9.00, onsdag kl. 14.00, torsdag kl. 19.00, fredag kl. 9.00, lørdag kl. 9.00.
 Tilbedelse af Altrets sakramentet, hver torsdag kl. 17.00 - 19.00 (med forbehold).

Skt. Knuds studiekreds mødes første onsdag i måneden kl. 14.30.
Februar
 Firmanderne har undervisning hver onsdag kl. 15.30 - 16.30.
 Ons 7. kl. 14.30 Skt. Knuds studiekreds
 Ons 21. Senior klub, kl. 14.00 messe

5900 RUDKØBING. Sankt Bendts Kapel

Brogade 14
 Henv.: Katolsk Kirke, Svendborg.
 Tlf: 62 21 05 42 eller 62 51 19 27
 Messtider: (I)
 Søndag den 4. februar; og søndag den 18. februar: messe kl. 14.00.

5800 NYBORG. Stella Maris Kirke

Vindingevej 7
 Messtider: (HC2) (I)
 Hver lør kl. 15.30 højmesse
 Sognepr.: Jerzy Kruk, Adelgade 1, 5000 Odense
 Tlf: 66 12 16 64/mobil: 20 21 56 42.
 Menighedsrådsfm.: Eva Antkowiak
 Tlf. 65 36 18 83.
 Sogneprepr. for Caritas: Jan Machnik
 Lærkeparken 11, 5800 Nyborg. tlf. 64 71 41 51
 Messtider: (HC2) (I)
 Hver lørdag højmesse kl. 15.30
 Lør 10.2. kirkekaffe efter messen kl.15.30.

8 | Lolland-Falster

4930 MARIBO. Sankt Birgittas Kirke

Maria Gade 4. Tlf. 54 75 50 80
 Hjemmeside: www.sanktbirgittakirke.dk
 Sognepr.: Christian Noval
 Bispegade 12, 4800 Nyk. F.
 Tlf: 54 85 07 39, mobil 20 87 87 75
 E-mail: christian@noval.dk
 Andenpræst, Calogero la Loggia, træffes almindeligvis i Maribo
 Diakon: Mikolaj Kecik
 E-mail: mikolaj@kecik.pl
 Træffes almindeligvis i Maribo
 Menighedsrådsformand: Jan Tvangso
 Organist: Barbara Friis, Vestre Landevej 140, 4951 Nørreballe. Tlf: 54 78 62 78
 Sankt Birgitta Kloster og gæstehus. Refshalevej 81, 4930 Maribo. Tlf: 55 72 85 16
 Messtider:

Man kl. 17.00 hos søstrene, tir kl. 17.00 hos søstrene, ons kl. 16.30 tilbedelse og kl. 17.00 messe hos søstrene, tor kl. 7.30 hos søstrene, fre kl. 7.30 hos søstrene, lør kl. 7.30 hos søstrene, søn kl. 11.00 i kirken

Februar

Søn 4. **Herrens fremstilling i templet**. Kyndelmisse kl. 9.00 med blasiusvelsignelse og efterfølgende kirkekaffe.
 Man 5. kl. 19.30 katekese for unge og voksne i Nykøbing
 Ond 7. kl. 19.30 katekese for unge og voksne i Nykøbing
 Søn 11. kl. 9.00 messe
 Man 12. kl. 19.30 katekese for unge og voksne i Nykøbing
 Ons 14. kl. 19.30 katekese for unge og voksne i Nykøbing
 Søn 18. **Fastelavn**, kl. 9.00 messe og fastelavnssfest. Se nærmere i sognebladet.
 Man 19. kl. 19.30 katekese for unge og voksne i Nykøbing
 Ons 21. **Askeonsdag**, kl. 17.00 messe hos søstrene, kl. 19.30 katekese for unge og voksne i Nykøbing
 Søn 25. kl. 9.00 messe
 Man 26. kl. 19.30 katekese for unge og voksne i Nykøbing
 Ons 28. kl. 19.30 katekese for unge og voksne i Nykøbing
 Øvrige arrangementer se sognebladet !!!

4900 NAKSKOV. Skt. Franciskus Kirke

Bredgade 47
 Hjemmeside: www.sanktfranciskus.dk
 Konst. sognepræst: Christian Noval
 Sognepr.: Christian Noval
 Bispegade 12, 4800 Nyk. F.
 Tlf: 54 85 07 39, mobil 20 87 87 75
 E-mail: christian@noval.dk
 Andenpræst: Irenaus Cappelen, OFM.Conv.
 Diakon: Mikolaj Kecik, tlf. 54 92 06 81,
 Menighedsrådsform.Villy Petersen, tlf. 54 95 27 87
 Messtider: (HA) (TH)
 Lørdage: kl. 17.00
 Søndage: kl. 11.00
 Første fredag i måneden: Jesu Hjerter messe kl. 15.30

Februar

Fre 2. kl. 15.30 Jesu Hjerter messe
 Søn 4. **Herrens fremstilling i templet**. Kyndelmisse kl. 11.00 med blasiusvelsignelse og efterfølgende kirkekaffe.
 Søn 11. kl. 11.00 messe
 Søn 18. kl. 14.00 messe kl. 14.00 (bemærk tidspunktet) og fastelavnssfest.
 Tir 20. Menighedsrådsmøde
 Ons 21. **Askeonsdag**, kl. 11.30 messe
 Søn 25. kl.11.00 messe
 Øvrige arrangementer se sognebladet !!!

4800 NYKØBING F. Hellig Kors Kirke

Bispegade 12, tlf: 54 85 07 39
 Hjemmeside: www.helligkorskirke.dk
 Sognepr.: Christian Noval.
 Bispegade 12, 4800 Nyk. F.
 Tlf: 54 85 07 39, mobil 20 87 87 75
 E-mail: christian@noval.dk
 Andenpræst, Calogero la Loggia, træffes almindeligvis i Maribo
 Diakon: Mikolaj Kecik
 E-mail: mikolaj@kecik.pl
 Træffes almindeligvis i Maribo
 Menighedsrådsformand: David Noval
 Messtider:
 Man og tir kl. 8.00 laudes og messe, ons kl. 18.00 aftenbod med søstrene, fre kl. 16.30 tilbedelse, kl. 17.00 messe, søn kl. 11.00 messe

Februar

Søn 4. **Herrens fremstilling i templet**. Kyndelmisse kl. 11.00 med blasiusvelsignelse og efterfølgende kirkekaffe.
 Man 5. Ingen morgenmesse, men kyndelmisse for skolen kl.8.30, 9.15 og 10.00. Kl. 19.30 katekese for unge og voksne
 Ons 7. kl. 19.30 katekese for unge og voksne
 Søn 11. kl. 11.00 messe og temakirkekaffe om Lourdes
 Man 12. kl. 19.30 katekese for unge og voksne
 Ons 14. kl. 19.30 katekese for unge og voksne
 Søn 18. **Fastelavn**, kl. 11.00 messe og fastelavnssfest. Se nærmere i sognebladet
 Man 19. kl. 19.30 katekese for unge og voksne
 Ons 21. **Askeonsdag**, kl. 19.00 messe, kl. 19.30 katekese for unge og voksne
 Søn 25. kl. 11.00 familiemesse og kirkekaffe
 Man 26. kl. 19.30 katekese for unge og voksne
 Tir 27. Menighedsrådsmøde
 Ons 28. kl. 19.30 katekese for unge og voksne
 Øvrige arrangementer se sognebladet !!!

9 | Sydøstsjælland

4600 KØGE. Sankt Hans Kirke

Bjerggade 10.
 Tlf. 56 65 06 51.
 Sognepræst: Torsten Jortzick
 E-mail: torsten.jortzick@pc.dk
 Præsten træffes bedst efter messen eller aftale.
 Menighedsrådsformand: Chris Veng:
 e-mail: clam@veng.dk

Februar

Søn 4. kl.11.00 messe med barnedåb.
 Ons 7. kl.10.00 messe med efterfølgende tilbedelse
 Søn 11. kl.11.00 messe med barnedåb.
 Ons 14. kl.10.00 med efterfølgende tilbedelse
 Søn 18. kl. 11.00 messe derefter fastelavnssfest!
 Tir 20. kl.19.00 messe derefter samtaletkreds.
 Søn 25. kl.11.00 messe
 Ons 28. kl. 10.00 messe med efterfølgende tilbedelse.

4700 NÆSTVED. Vor Frue Kirke

Præstovej 29.
 Tlf. 55 72 09 85, fax: 55 73 09 43
 E-Mail: vorfruekirke.nae@mail1.stofanet.dk
 Sognepræst Pater Julian Bodnar.
 Menighedsrådsform.: Torben Riis, tlf.: 55 76 76 52
 Messtider: (HA)
 Søn- og helligdage: kl. 10.00 højmesse, tir, fre og lør kl. 19.00 messe
Februar
 Søn 4. Kyndelmisse, kl. 10.00 indvielse af lys, procession, højmesse
 Søn 18. kl. 11.30 polsk messe
 Der er lejlighed til skriftemål for hver gudstjeneste
 Bemærk: tir, fre og lør kl. **17.00** messe

4760 VORDINGBORG. Helligaandskirken

Chr. Winthersvej 4.
 Sognepræst: Josef Dudek C.ss.R.
 Træffes: Chr. Winthersvej 4, tlf. 55 37 39 27
 torsdag, søndag - ellers i Næstved, tlf. 55 72 09 85
 Messtider: (HA)(I)
 Søndage: Messe kl. 10.00.
Februar
 Fre 2. Jesu Hjertefredag, kl. 16.00 rosenkrans, kl. 16.30 hl. messe
 Søn 4. Kyndelmisse, kl. 10.00 lysindvielse, procession og højmesse
 Lejlighed til skriftemål før eller efter messen, i fastetiden hver tor korsvejsandagt kl. 16.30

10 | Vestsjælland

4200 SLAGELSE, Vor Frue Kirke

Frederiksgade 5, tlf. 58 52 06 45
Sognepræst: Stephen Holm,
Pastoralassistent: Poul-Erik Jensen
Subdiakon af kaldæisk ritus: Hazem Farah Aziz
Montfort-kommunitet: p. Stephen Holm, p. Thomas Birkheuser, b. Poul-Erik Jensen, b. Steffen Lund, Frederiksgade 7, tlf. 5852 0645.
E-mail: montfort@get2net.dk
Hjemmeside: www.katolsk-vestsj.dk
Montfort-kommunitetets hjemmeside:
www.montfort.dk

Menighedsrådsfmd.: Johannes Noval, Sørbylillevej 15, 4200 Slagelse. Tlf. 58 54 55 88
Faste messeudtider:

Søn kl. 10.00 højmesse, derefter kirkekaffe, fre søndagsmesse kl. 19.15 i Skt. Montforts kapel, hverdag i Skt. Montforts kapel, normalt således: man kl. 17.15, tir-ons-tor kl. 11.15, lør ing. Men- Montfort-kommunitetets daglige bonner, normalt således: kl. 12.00 rosenkransbøn, dog ikke lør-søn, kl. 18.00 vesper, lør kl. 12.15, søn kl. 19.30
Undervisning af vore børn og unge søndagene d. 4. og 18. feb. i efter af søndagsmessen. Menighedsdag i februar som sædvanlig tredje torsdag i måneden, altså tor d. 15. begyndende med messen kl. 11.15.
Februar

Søn 4. Kyndelmisse, Festen for Kristi frembærelse i Tempelet, kl. 9.50 rosenkransbøn, kl. 10.00 festmesse med lysviselse og lysprocession.

Man 5. Mindedag for Jesus som 12-årig i Jerusalems tempel. Månedens 1. man, inter-montfortansk bededag. I forbindelse med messen kl. 17.15 er der tilbedelse foran det udstillede sakramente fra kl. 18.15 - 19.15. Bøn for præste- og ordenskald.

Søn 18. fastelavnssøndag, i tilslutning til gudstjenesten kl. 10.00 er der fastelavnsvest med tøndeslagning. Husk at aflevere sidste års 'palmegrene', så de kan indgå i den aske, som brændes til askeonsdag.

Ons 21. Askeonsdag, fastedag, kl. 11.15 messe i kapellet. Den særlige askeceremoni, henlægges til den kommende weekend.

Søn 25. 1. søn i fasten, kl. 10.00 askevielse, askepålægelse og messe.

4400 KALUNDBORG, Sankt Mariæ Kirke.

Lundemarken 15.
Sognepræst: Stephen Holm, Montfort-kommunitet, Frederiksgade 7, 4200 Slagelse, tlf. 58 52 06 45
e-mail: montfort@get2net.dk
Hjemmeside: www.katolsk-vestsj.dk
Kirkeværge Scholastique Nyiragwananza, Lundemarken 15, 1., tlf.: 97 93 39 18
Menighedsrådsformand Mirjam Ploug Sarp, Rosnæsvej 448, tlf.: 59 50 94 99
Søndag kl. 15.30 messe, derefter kirkekaffe.

Hverdage normalt ingen gudstjenester. Der henvises til sognekirken i Slagelse. Der er børneundervisning i forb. m. søndagsmessen den 4. og 18. feb. Menighedsfermiddag i feb. som sædvanlig tredje tor i måneden, altså tor 15. i Slagelse, begyndende med messe kl. 11.15
Februar

Søn 4. Kyndelmisse, Festen for Kristi frembærelse i Tempelet, kl. 15.20 rosenkransbøn, kl. 15.30 er der festmesse med lysviselse.

Man 5. Mindedag for Jesus som 12-årig i templet og månedens første man, intermontfortansk bededag. Se under 'Slagelse'.

Søn 18. fastelavnssøndag, efter messen kl. 15.30 er der udvidet fastelavnshygge i menighedssalen. Husk at aflevere sidste års 'palmegrene', så de kan indgå i den aske, som brændes til askeonsdag.
Ons 21. Askeonsdag, fastedag. Den særlige askeceremoni, som hører dagen til, henlægges til den kommende søndag.
Søn 25. 1. søn i fasten, kl. 15.30 askevielse, askepålægelse og messe.

4300 HOLBÆK, Sankt Elisabeths Kirke

Elisabeth-Centret, Carl Refsvej 6.
Sognepræst: Stephen Holm, Montfort-kommunitet, Frederiksgade 7, 4200 Slagelse, tlf. 58 52 06 45
e-mail: montfort@get2net.dk
Hjemmeside: www.katolsk-vestsj.dk
Giro: 634-4348

Gudstjenesteleder og kirkeværge: Jan Tecza, Chr. Hansensvej 25, 4300 Holbæk, tlf. 59 44 15 62
Menighedsrådsfmd.: Birthe Hjort, Skyttsensvej 29, 4300 Holbæk, tlf. 59 43 65 52
Søndagsmesse hver lør kl. 15.30, derefter kirkekaffe. NB: Ingen messe på selve søndagen.
Hverdagsmesser tir d. 20 og 27. feb. kl. 17.30
Børne- og ungdomsundervisning i forlængelse af søndagsmessen lør 3. og 17. feb. Menighedsaften med messe, fællesspisning og oplæg: tir for askeonsdag (hvilde tirsdag, 'dolle dindsdag') 20. febr. fra kl. 17.30.
Februar

Lør 3. Kyndelmisse, Herrens frembærelse i Templet, kl. 15.20 rosenkransbøn, kl. 15.30 festmesse med lysviselse.

Man 5. Mindedag for Jesus som 12-årig i templet og månedens første mandag, intermontfortansk bededag. Se under 'Slagelse'.
Lør 17. fastelavn, efter messen kl. 15.30 fastelavnsvest for hele menigheden i menighedssalen. Husk at aflevere sidste års 'palmegrene', så de kan indgå i den aske, som brændes til askeonsdag.
Ons 21. Askeonsdag, fastedag, den særlige askeceremoni, som hører dagen til, henlægges til den kommende weekend.
Lør 24. 1. søn i fasten, kl. 15.30 askevielse, askepålægelse og messe.

11 | Midtsjælland

4100 RINGSTED, Sankt Knuds Kirke,

Sct. Knudsgade 19, tlf. 57 67 03 01
Sognepræst Torsten Jortzick
E-mail: torsten.jortzick@pc.dk
Præsten træffes bedst efter messen og mellem onsdag eftermiddag og lørdag.
Hjemmeside: www.sanktknud.at.til
Skt. Joseph Søstrene, Teglvosvej 18 tlf. 57 61 73 71
Menighedsrådsfmd.: Anna Jørgensen
Benløseparken 9, 1.tv., 4100 Ringsted
Tlf.: 57 61 02 08
E-mail: aekj@sol.dk
Messesider: (HC2)(I)
Lør kl. 16.00 højmesse efter højmessens kirkekaffe. Fra jan 2007: messe 1. søn i måneden kl. 16.00! Ons kl. 18.00 messe med sakramental tilbedelse og velsignelse til 21.30. Tor kl. 17.30 messe i Haraldsted Kapel, Knud Lavardvej 11.
Firmanundervisning tor kl. 16.00
Børneundervisning/ministrarer: lør kl. 15.00 i kirken/menigheds huset
Skolemesse: Kontakt venligst Skt. Joseph Skole, Dagmarsgade 10, Tlf.: 57 61 05 07.
Februar

Søn 4. kl. 16.00 messe
Lør 17. kl. 16.00 messe
Ons 21. kl. 18.00 messe, askeonsdag
Lør 24. kl. 16.00 højmesse med Biskop Czeslaw Kozon i anledning af kirkeens 100 års jubilæum. efter messen er der reception i menigheds huset.
Hverdagsmesser hver ons kl. 17.30 i kirken med tilbedelse af Sakramentet. Hver tor kl. 17.30 i Knud Lavards Hus. Knud Lavardsvej 11, Haraldsted.

4000 ROSKILDE, Sankt Laurentii Kirke

Frederiksbergvej 11
Tlf.: 46 35 09 65, Fax: 46 36 50 91 Giro: 402 3986
E-mail: sognet@laurentii.org
Homepage: www.laurentii.org
Sognepræst: p. Robert Showers OFM Conv.
Sognekontoret er åbent tir – fre 10.00 - 12.00
Menighedsrådsfmd.:
Nina Lassen, nina.lassen@dr.dk, tlf. 39 64 11 62 mobil 23 74 54 08
Organist: Annelies van der Meer. tlf. 59 46 32 92
Gråbrøderhuset: tlf. 46 36 77 56
E-mail: graabroe@post4.tele.dk
Gråbrødrenes Bogcafé: tlf. 46 32 52 57
Åben tir – fre kl. 13.00 – 16.45
E-mail: graabrøgecafe@yahoo.dk
Faste gudstjenester, messer og arrangementer:
Søndagsmesser: søn kl. 8.30 og kl. 10.00. Der er kirkekaffe i menighedssalen efter messen kl. 10.00
Hverdagsmesser: tir – fre kl. 17.00. Fra den 1. – 6. er der ikke hverdagsmesser men Ordets gudstjeneste Skriftemål: fre kl. 16.00 – 16.45 i kirken
Tidebøn: morgenbøn: tir – fre kl. 07.00
Aftenbøn: tir – fre kl. 18.30
Rosenkrans ons kl. 16.30
Eukaristisk tilbedelse: fre kl. 19.00 – 21.00
Religionsundervisning: søn kl. 11.30 – 13.00 for sognets børn og unge.
VIK (voksne): tirs kl. 19.15. – 21.15.
Messe i Ledreborg Slotskirke, Lejre: kl. 17.00 1. lør. i md
Anonyme Alkoholikere: ons kl. 10.00 – 11.00
Februar

Lør 3. kl.17.00 messe i Ledreborg Slotskapel
Søn 4. OBS: ingen messe kl. 8.30, kl. 21.00 - 24.00 Natkirke for unge
Tor 8. kl. 18.30 Menighedsrådsmøde
Man 12. kl. 19.30 Ordets Brydelse hos Judith Sandager
tir 13. kl.15.00 Seniorklub
18.30 Skt. Laurentii aften "Rejser til Assisi og Birgittaklosteret" v/broder Theodor Jürgensen (menighedssalen)
Lør 15. kl. 8.30 rengøring i kirken
Lør 17. kl. 10.00 Liturgiudvalgsmede
Søn 18. kl. 10.00 søndagsmesse med barnedåb. Vi holder fastelavnsvest i menighedssalen efter messen.
Ons 21. Askeonsdag kl. 17.00 messe
Fre 23. kl. 9.00 rengøring i menighedssalen, fra 23.-24. Menighedsrådets retræte
Fre 24. kl. 19.00 Maxi – KUK: biograftur
Lør 25. kl. 16.00 indskrivning af VIK kandidater i Domkirken, København

Man 26. kl. 19.30 Ordets brydelse hos Judith Sandager
Ons 28. kl. 19.30 Bodsandagt i kirken

2630 TAASTRUP, Sankt Pauls Kirke

Frøgård Allé 12, tlf. 43 99 07 28
Hjemmeside: www.sktpaul.dk
Sognepr.: Michal Bienkowski, Frøgård Allé 10, tlf.: 43 99 07 28, eller: 20 72 89 51
E-mail: sktpaul@mail.dk
Pastoralassistent: Sr. Marianne Skjold, Bygaden 53, Taastrup. Tlf.: 43 99 81 57, mobil 40 89 46 55
E-mail: marianneskjold@yahoo.dk
Menighedsrådsformand: Asbjørn Norddam
Tlf. priv.: 43 53 35 32, arb.: 43 26 20 70
E-mail: an@dif.dk
Assumptionssøstrene: Bygaden 53, Taastrup. Tlf.: 43 99 81 57, e-mail: assumption@post.tele.dk
Messesider:
Lørdage: Søndagsmesse kl. 17.00
Søndage: H-messe kl. 10.00, derefter kirkekaffe, stillemesse kl. 14.00
Hverdage i kirken: tir, ons kl. 10.00, fre kl. 19.00, hverdage hos søstrene man kl. 9.30, tir, tor kl. 19.00, søn kl. 17.30, lør kl. 9.30. Sakramental tilb. hos søstrene hver dag kl. 16.00-17.30
Sakramental tilb. i kirken ons kl. 8.30-10.00, fre kl. 19.40-21.00 (1. fre i md. til kl. 24.00)
Rosenkrans søn kl. 9.15, fre kl. 19.40
Skriftemål: i forbindelse med messerne eller efter aftale med præsten
Katekese for førstekomunikanter: 1. & 3. søn efter H-messen
Katekese for firmander: hver tor 16.30, KÆK: 3. tir i md begynder med messe kl. 12.00
Ungdomsmøder: onsdag kl. 18.00
Voksenkatekese (herunder for konvertitter) tir i forbindelse med messe kl. 19.00 hos søstrene
Februar

Fre 2.02: 1. fredag: M. kl. 19.00; Sakr. tilb.: til kl. 24.00.
Lør 3. Maria-dagen kl. 12.30-16.30.
Søn 4. Kyndelmisse (fejres som familiemesse) kl. 10.00. Ved messens afslutning vil der være en individuel velsignelse af de små børn. Messen indledes med lysprocession.
Tir 6. kl. 10.00 skolemesse
Fre 9. Taizé-andagt efter messen kl. 19.00, andagten afsluttes med Sakr. velsignelse.
Lør 10. På opdagelse i troen kl. 13.00-16.00. Denne gang er emnet: Jeg tror på det hele: Gud, skæbnen og de 7 bud. v. Asbjørn Nordam. Det er et arrangement for hele familien. Af hensyn til frokost er det nødvendigt at tilmelde sig (35 kr. pr. voksen og 15 kr. pr. barn).
Søn 18. Fastelavn: Ungdoms- og familiemesse kl. 10.00. Som sædvanligt vil der være to tønde, som børnene får lov til at smadre. De må meget gerne klæde sig ud - dog først efter messen (især de børn, som allerede modtager den Hellige Kommunion).
Tir 20. kl. 10.00 skolemesse, Seniorklubben, kl. 12.00 messe, fælles samvær til ca. kl. 15.00.
Ons 21. Askeonsdag, både abstinens- og fastedag: Messe med askeindvielse kl. 17.30.
Fre 23. kl. 19.00 korsvej, messe ca. 19.30, Sakr. tilb. til kl. 21.00.
Ons 28. Menighedsrådsmøde med M. kl. 18.00.

12 | Nordsjælland

3000 HELSINGØR, Sankt Vincent Kirke

Kontor og menighedshus: Nygade 8 tlf. 49 21 05 71
Hjemmeside: www. Katolskirkehelsingør.dk
Sognepræst:
Andrzej Papuga, tlf. 45 53 07 51, mob. 28 18 47 25
E-mail: Sognepraest@yahoo.dk
Menighedsrådsfmd.: Elisabeth Tasarek Dahlerup
Tlf: 49 22 36 39, mob. 21 72 80 36
E-mail: je-tasarek@paradis.dk
Ved hverdagsmesser henvises til sognebladet og hjemmesiden
Februar
Søn 4. Herrens Fremstilling i Templet, kl. 9.00 højmesse, menighedscaffé
Tir 6. kl. 14.00 rosenkrans, kl. 14.30 messe, derefter kaffe med efterfølgende samvær
Søn 11. 6. alm. søn, kl. 11.00 højmesse
Tir 13. Pensionist-træf: kl. 14.00 rosenkrans, kl. 14.30 messe med efterfølgende samvær
Lør 17. kl. 10.00-ca.13.00 projekter + rengøring
Søn 18. 7. alm. søn, kl. 9.00 højmesse, fastelavn med katten af tønden, boller og kakao, især for børn og unge. Plus menighedscaffé
Tir 20. kl. 14.00 rosenkrans, kaffe med efterfølgende samvær
Ons 21. Askeonsdag, kl. 16.00 messe
Søn 25. 1. søn i fasten, kl. 11.00 messe
Tir 27. kl. 14.00 rosenkrans, kl. 14.30, messe, Kaffe med efterfølgende samvær

3400 HILLERØD, Sankt Vilhelms Kirke

Kirke og menighedshus: Møllestræde 7.
Tlf. 48 25 55 31.

Hjemmeside: www.katolskirkehillerød.dk
Sognepr.: Hans Esmark, Møllestræde 10 B, tlf. 48 24 14 02 bedst kl. 9-10, dog undt. søn og man. Fax. 48 25 55 31, e-mail: hansesmark@adslhome.dk
Menighedsrådsfmd: Martin Rohoff, tlf. 47 74 28 17
E-mail: post@melbymarkiser.dk
Vedr. hverdagsmesser henvises til sognebrevet, hjemmesiden eller oplag i våbenhuset.
Februar
Søn 4. kl. 10.00 messe
Søn 11. kl. 9.00 messe
Søn 18. kl. 10.00 messe
Søn 25. kl. 9.00 messe

2970 HØRSHOLM, Sankt Hans Kirke

Mariavej 6, tlf. 45 86 07 51.
Sognets hjemmeside: www.sankt-hans-kirke.dk
Sognets e-mail: kirke@sankt-hans-kirke.dk
Sognepr.: Andrzej Papuga, C.M. Tlf. 45 53 07 51.
E-post: papuga@mail.dk.
Andenpr.: Radoslaw Pawlowski, C.M. Tlf. 45 81 27 96
E-post: pawlowski@get2net.dk
Præsterens bopæl: Bistrup Byvej 4, 3460 Birkerød. Giro: 703-8275.
Menighedsrådsfmd. Christa Stæger, tlf.: 48 17 55 60
E-post: christa@staeger.dk
Messesider: (HA)(T)
Søn se nedenf. tir kl.17.30 og tor kl.10.30.
Religionsundervisning for børn og unge hver tor eft. middag, dog ikke i skolemes ferier. Opl. hos sognepræsten.
Mikkelborg, Strandvejen 352: højm. søn kl. 8.45.

Februar
Tor 1. kl. 10.30 messe, derefter kirkekaffe
Fre 2. kl. 19.30 messe og Jesu Hjerteandagt
Søn 4. kl. 11.00 messe med bornetid, indledning med lysindvielse i menighedssalen og procession til kirken. Kirkefrokost efter messen
Tir 6. kl. 17.30 messe og rosenkransandagt
Tor 8. kl. 10.30 messe, derefter kirkekaffe
Søn 11. kl. 9.00 højmesse
Tir 13. kl. 17.30 messe
Tor 15. kl. 10.30 messe, derefter kirkekaffe
Lør 17. kl. 18.00 lovsnangsfest i menighedssalen. Fælles buffet på sammenskabsbasis, derefter præsenteres den nye salmebog, og vi synger nye og gamle salmer
Søn 18. kl. 11.00 højmesse, derefter tøndeslagning i gården
Tir 20. kl. 17.30 messe
Ons 21. kl. 18.30 messe med uddeling af asketors Tor 22. kl. 10.30 messe, derefter kirkekaffe
Fre 23. - søn 25. indendørs arbejdsweekend. Nærmere oplysninger hos menighedsrådet eller hos Stig Fjording, telefon 30 68 08 36
Søn 25. kl. 9.00 højmesse med latinsk ordinarium
Tir 27. kl. 17.30 messe

3460 BIRKERØD, Den Hellige Families Kirke

Bistrup Byvej 4
Sognets hjemmeside: www.sognet.dk
Sognepr.: Radoslaw Pawlowski C.M. Mobil: 28 18 47 24
E-mail: radoslaw@pawlowski.dk
Andenpr.: Andrzej Papuga, C.M.
E-mail: papuga@get2net.dk
Tlf. til præsterne: 45 81 27 96
Menighedsrådsfmd.: Thorsten Wilstrup.
Rosenkrans 1. ons i md efter messen kl. 17.30, Barnhertighedens Rosenkrans om fredagen inden messen kl. 17.15 (undtagen 1. fre i md), Tilbedelse af Alterets Sakramente:1. fre i md efter messen 17.30. Sygebesøg med Kommunionen: 1. fre i md eller efter aftale.
Generelle messetider:
Søn højmesse kl. 10.00, man kl. 17.30, tir kl. 10.00, ons-fre kl. 17.30, lør kl. 16.00.
Februar

Tor 1. kl. 16.00 religionsundervisning
Fre 2. Tilbedelse af Alterets Sakramente efter messen kl. 17.30. Sygebesøg med Kommunion.
Søn 4. Herrens Fremstilling i Templet, Kyndelmisse, kl. 10.00 højmesse
Tir 6. kl. 19.30 menighedsrådsmøde
Ons. 07.02 Rosenkrans efter messen kl. 17.30, efter andagten er der kaffe for alle.
Tor 8. kl. 16.00 religionsundervisning
Fre 9. kl. 17.15 Barnhertighedens Rosenkrans
Ons 14. kl. 17.30 messe med Vesper
Tor 15. Ingen religionsundervisning p.g.a. ferie.
Fre 16. kl. 17.15 Barnhertighedens Rosenkrans
Søn 18. Fastelavn, kl.10.00 højmesse, efter messen er der tøndeslagning og kirkekaffe og KUK- Lokalforening mødes til Generalforsamling, alle børn og unge er indbudt.
Tor 22. kl. 16.00 religionsundervisning
Fre 23. kl. 17.15 Barnhertighedens Rosenkrans
Man 26. kl. 18.00 præstemøde, messe kl. 16.00
Tir 27. kl. 19.00 "Søstrenes Aften" kl. 19.00. Søstrene på Nordvinggaard - før og nu og i fremtiden.

13 | Hovedstadsområde NV

2730 HERLEV. Vor Frue Kirke

Herlevgårdsvej 14.
Tlf. 44 94 76 94 og 44 94 76 78
Sognepr.: Leo Kertz O.M.I. Fax 44 53 55 58
Hjælpepr.: Michael Bradley O.M.I..
Engelsk pr.: Carroll Parker O.M.I. tlf. 4494 7678
Menighedsrådsfmd.: Aage Vinter Christensen, Pære-mosevej 59, 2750 Ballerup. Tlf. 44 97 43 35
Messtider: (HA)(T)
Lør kl. 17.00, søn kl. 10.00, kl. 11.30 (engelsk),
man kl. 10.30, ons kl. 19.00, tor kl. 9.30 (engelsk)
1. fre i md kl. 19.30 (engelsk)
3. fre i md kl. 19.30 (dansk) med efterfølgende rosenkransandagt, tilbedelse ons efter messen.
Skriftemål efter aftale
Tir åbent hus hos Skt. Josef søstre, Primulavej 1, messe kl. 19.00.
Februar
Søn 4. Undervisning efter messen kl. 10.00
Man 5. kl. 19.30 Studiekreds
Man 19. kl. 19.30 Studiekreds

2700 BRØNSHØJ. Sankt Antoni Kirke

Frederikssundsvej 225.
Konst. sognepræst Jesper Fich, Marielystvej 16,
2000 F. tlf.: 38 79 39 99. Kirkens kontor henv. Sankt
Mariæ Kirke, Jens Jessens Vej 5, man og fre kl. 10.00-12.00, tlf.: 38 71 53 35. Messe tir og tor kl. 10.00, ons kl. 11.00
Menighedsrådsformand:
Esther Zivadinovic, tlf 38 28 82 53
Sankt Joseph Søstre, Primulavej 1, 2720 Vanløse,
tlf. 38 10 30 34
Messtider: (HA)(T) Søndage: Højmesse kl. 11.00
Ingen planlagte hverdagsmesser i kirken indtil
videre. Hver tirsdag messe kl. 19.00 hos Skt. Josef
Søstre, Primulavej 1, Vanløse.

2860 SØBORG. Johanneskirken

Vandtårnsvej 7-9.
Konst. sognepræst Jesper Fich, Marielystvej 16,
2000 F. tlf.: 38 79 39 99.
Kirkens kontor: Vandtårnsvej 7-9, tlf. 39 69 03 01
Giro: 913-2929. Menighedsrådsfmd.:
Dorte Linnenmann, tlf. 3967 7699.
Sognets hjemmeside: www.konsul.suite.dk/sogn
Messtider: (HC2)(T)
Søn kl. 9.30 højmesse, 4. søn i måneden er der fami-
liemesse kl. 9.30, efter højmesse kaffe i menigheds-
lokalet. Alle er velkomne.
KUK for sognets børn og unge: hver tor kl. 18.00-
19.30 i menighedslokalet. Der er fællesspining

KATOLSK MENIGHED PÅ BORNHOLM

3720 Åkirkeby.
Rosenkranskirken, Gregersgade 12,
Konst. sognepr.: Niels Engelbrecht
Tlf. 33 13 37 62
Menighedsrådsfmd.: John Krüger
Tlf.: 20 47 04 34.
Pastoralass.: Sr. Carina Pöppinghaus.
Tlf. 56 95 08 55.
Søstre af Det dyrebare Blod, Skt. Raphaels-Stif-
telse, Lille Madsegade 14, 3700 Rønne
Tlf. 56 95 08 55.
Gudstjenestetider (HC2)(I)
Alle søndage: kl. 10.00 Højmesse eller Ordets
gudstjeneste.
Februar
Tir 13. kl. 14.00 møde med damerne hos søstrene i
Lille Madsegade 14. Alle er velkomne
Sygekomunion efter aftale tlf. 56 95 08 55. Med-
del ligeledes når Deres familie eller bekendte er ble-
vet indlagt på sygehus eller er kommet på plejehjem.
Se i øvrigt opslagstavlen v. Rosenkranskirken

14 | Hovedstadsområde NØ

2800 LYNGBY. Sankt Knud Lavards Kirke

Lynbygårdsvej 1 A.
Sognepr.: P. Allen G. Courteau, O.M.I. Tlf. 45 87
5688. Fax: 45 87 56 85. E-mail: agcomi@mail.dk
Giro: 802-7404, Sankt Knud Lavards Kirke.
Menighedsrådsfmd.: Greta Maria Salminen
Tlf. 45 28 14 33, e-mail angeyes@webspeed.dk
Messtider: (HB2)(T)
Søn M. kl. 11.30.
Lør rosenkrans kl. 16.30, M. kl. 17.00 (aflyst når der
er sogne arrangement i Skt. Andreas)
Søndagsmesse: der er kirkekaffe efter messen.
Hverdagsmesser: Jeg fejrer messe hos forskellige
Søster/Nonne kommuniteter og vil derfor bede
jer om, at se på opslagstavlen i kirken eller ring i
forvejen.
Fredag: Rosenkrans kl. 15.30 Messe kl. 16.00
Februar
Fre 2. kl. 8.15 skolemesse. Vi fejrer kyndelmisse.
Søn 4. Herrens Fremstilling i Templet, kl. 11.30
messe, kl. 10.30 firmelsesundervisning, brunch efter
messen.
Søn 11. 6. alm. søn, kl. 11.30 messe, kl. 10.30 første
kommunionsundervisning.
Søn 18. 7. alm. søn. kl. 11.30 messe, kl. 10.30 firmel-
sesundervisning.

Ons 21. Askeonsdag, kl. 8.15 skolemesse med ud-
deling af askeskors, kl. 17.00 messe med uddeling af
askeskors.

Søn 25. 1. søn i fasten, kl. 11.30 messe, kl. 10.30
første kommunionsundervisning

2900 HELLERUP. Sankt Therese Kirke

Bernstorffsvej 56.
Sognepræst: Pastor Niels Engelbrecht, Bredgade 64,
1260 Kbh. K
Tlf: 33 13 37 62 el. niels.engelbrecht@get2net.dk
Andenpræst: Pastor Jørgen Erichsen
Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup.
Tlf: 39 61 19 19, træffes bedst kl. 9.00-10.00
Andenpræst: Pastor Fabrizio Milazzo
Bredgade 64, 1260 Kbh. K
Tlf: 33 13 55 83. Mobil: 61 67 83 39, el.
santansgar@city.dk
Sognekantor: Bredgade 64, 1260 København K
Tlf: 33 13 37 62 – Man. - fr. kl. 10.30-15.
Menighedsrådsformand: Felicity Pors, Rørmoesevej
6, tlf. 39 69 47 28 2400 Kbhvn. NV
Organist: Torben Bang, tlf. 39 67 12 98
Messtider: (HB), (T)(H)
Søn kl. 9.00 højmesse, kl. 11.00 reciteret messe
Familiemesse kl. 11.00 anden og fjerde søn i
måneden, efter højmessens morgenkaffe i menigheds-
lokalet. Hverdage: man og ons kl. 11.00 messe, tir,
tor og fre kl. 8.00 messe, lør kl. 11.30 messe med
forudgående rosenkrans kl. 11.10. 1. og 3. man tilb.
kl. 10.00-11.00
Februar
Lør 3. Den hellige Blasius. Efter messen Blasius-
velsignelse. Bededag for præste- og ordenskald. Kl.
11.10 rosenkrans derefter messe. Voksenkatেকে
i Sct. Ansgar Kirkes menighedsaal.
Søn 4. Kyndelmisse, Herrens Fremstilling, Lysind-
vielse. Blasiusvelsignelse efter messerne.
Man 5. kl. 10.00 -11.00 tilbedelse af det udstillede
alterets sakramente, kl. 11.00 messe
Tir 6. Møde i KÆK i Sct. Andreas, kl. 11.30 messe
Ons 7. kl. 18.30-20.00 MiniKUK i KUK-lokalet.
Kl. 19.30 bibelaften i Sct. Therese: 1. korinterbrev.
Tor 8. Bibelaften med pastor Fabrizio i sct. Ansgar.
Søn 11. kl. 11.00 familiemesse, familiedag til ca. kl.
14.00
Lør 17. Fastelavnsfest.
Man 19. kl. 10.00-11.00 tilbedelse af det udstillede
alterets sakramente, kl. 11.00 messe.
Meditationsaften, Strandvejen 91, kl. 19.00
Tir 20. kl. 19.30 MR-møde
Ons 21. Askeonsdag kl. 11.00 og kl. 17.00 messe,
begge messerne med askendvielse. Faste- og
abstinensdag. NB! Gamle palme grene til fremstil-
ling af aske kan afleveres i kirken senest søndagen
før, den 18. februar. Kl. 18.00-19.30 MiniKUK i
KUK-lokalet.
Tor 22. Bibelaften med pastor Fabrizio i Sct. Ansgar
Lør 24. kl. 10.40 korsvejsandagt, kl. 11.10 rosen-
krans, kl. 11.30 messe, kl. 14.30-16.30 Temalørdag i
menighedslokalet. SLÆGT SKAL FØLGE SLÆG-
TERS GANG. KIRKE OG KRISTENDOM I
SLÆGTSHISTORIE v/Ole Meyer
Søn 25. kl. 11.00 familiemesse, kl. 16.30 engelsk
familiemesse
Ons 28. KÆK i Sct. Ansgar.

15 | Hovedstadsområde V

1616 KBH. V. Jesu Hjerte Kirke, Stenosgade 4.

Tlf. 33 24 65 80 og 33 21 85 88. Fax: 33 25 07 38.
Sognepr.: P. Gerhard Sanders SJ.

E-mail: Stenosgade@mail.dk

Andenpr.: Michael Hornbech-Madsen
Tlf. 33 21 59 34, menighedsrådsfmd.:

Ruth Christophersen. Tlf. 36 16 70 84.
Messtider: (HA)(T)
Man-fre kl. 8.15 og 17.00, lør kl. 8.15, kl. 18.00
italiensk messe.
Søn kl. 10.00 latinsk højmesse, kl. 11.30 dansk
højmesse, kl. 20.00 aftenmesse.
Lejlighed til skriftemål før og eft. alle messer og eft.
aftale.

Februar
Fre 2. Jesu Hjerter Fredag. Sakramentet udstilles
kl. 16.00 kort andagt og sakramental velsignelse kl.
16.45. Messe kl. 17.00
Lør 3. Blasiusvelsignelse efter messen kl. 8.15.
Søn 4. Herrens Fremstilling i Templet, kl. 10.00
Lysprossation og dansk højmesse
Søn 11. kl. 18.00 messe på kroatisk.
Fre 16. Bøns- og tilbedelsesaften, begynder med
messen kl. 17.00 og slutter med sakramental vel-
signelse kl. 19.45.
Lør 17. kl. 12.00 i menighedslokalet, fastelavnsfest
(med Tro-og-Lys-Gruppen). Tag madpakke med.
Drikkevarer kan købes. Afslutning med messe kl.
16.30.
Tir 20. kl. 14.30 Stenoklubben, eftermiddagens
gæst: se ugesedlen.
Ons 21. Askeonsdag, indvielse og uddeling af aske-
kors ved messerne kl. 8.15 og 17.00
Man 26. kl. 19.30 foredrag i menighedslokalet af
Vilhelm Stender: "Opbrud fra Folkekirken over
Tongøerne til katolik i Stenosgade".
Hver tir åbnes kirken kl. 16.00, efter messen kl.
17.00 rosenkransbøn.
Hver ons kl. 19.30 i præstegården: Studiekreds om-
kring aktuelle emner v/ pastor Michael Hornbech-
Madsen. Alle er velkomne.
Hver søn indbyder vi til kirkekaffe efter 11.30-mes-
sen, kaffen - og theme - serveres i menighedslokalet,
indgang: Stenosgade 4 B.

2000 FRB. Sankt Mariæ Kirke, Jens Jessens Vej 5.

Hjemmeside: www.mariea.dk
Sognepr.: Jesper Fich, Marielystvej 16.
Tlf. 38 79 39 99.
E-mail: fich@post4.tele.dk
Kirkens kontor: Jens Jessens Vej 5. Normalt ma og
fr 10-12. Tlf. 38 71 53 35. Fax: 38 71 53 36.
Menighedsrådsfmd.: Flemming Emmerring
Tlf.: 43 43 65 02 eller 26 27 65 02
E-mail: emmerring@post.tele.dk
Forening: Sankt Mariæ Unge Katolikker (SMUK).
Hjemmeside: www.mariea.dk/smuk
Messtider: (HA) (T) H
Søn kl. 11.00 hm.
Kyndelmisse
kl. 11.00 Højmesse med lysindvielse og børne-
prædiken
Februar
Søn 11. 6. alm. søn, kl. 11.00 højmesse
Søn 18. 7. alm. søn, kl. 11.00 højmesse
Ons 21. Askeonsdag, kl. 16.30 messe med
askevielse
Søn 25. 1. søn i fasten, kl. 11.00 højmesse
Den anden tirsdag i hver måned kl. 14.00 møde i
Katolsk Ældreklub. Nærmere oplysninger hos Hans
K. Thomsen, tlf. 38 74 78 09

2650 HVIDOVRE. Sankt Nikolaj Kirke

Strøbyvej 2
Sognepr.: Wladyslaw Zdunek, C.s.s.R.
Tlf. 36 78 27 90. Træffes tir, fre, lør 9.00-12.00, tor
16.00-18.00 ellers kun efter aftale
Fax: 3678 2790. Giro: 706-5590.
Menighedsrådsfmd.: Jette Kromayer
tlf: 36 78 09 11
Messtider: (HA)(T)
Søndage Hm. kl. 10.00, 1. søn i md. polsk M. kl.
12.00, 3. søn i md. polsk M. kl. 17.00, lør M. kl.
17.00 (1. lør i md. dansk/vietnamesisk).
Hverdage man-fre M. kl. 8.00, 3. fre i md. som regel
vietnamesisk M. kl. 15.00.

Februar
Alle lør messe kl. 17.00
Lør 3. Hl. Blasius, biskop og martyr, efter messen
Blasiusvelsignelse
Søn 4. Herrens Fremstilling, kl. 10.00 højmesse, kl.
12.00 polsk messe
Søn 11. 6. alm søn, kl. 10.00 højmesse
Søn 18. 7. alm søn, fastelavnsøndag, kl. 10.00
højmesse, kl. 17.00 polsk messe. Efter højmissen
tøndeslagning og kirkekaffe
Ons 21. Askeonsdag, faste- og abstinensdag, kl. 8.00
messe, kl. 18. askevielse
Tor 22. Apostlen Peters Stol
Søn 25. 1. søn i fasten, kl. 10.00 højmesse

16 | Hovedstadsområde N & NV

2200 KBH. N. Sakramentskirken

Norrebrogade 27 C.
Sognepr.: Reinhold Sahner Tlf: 35 35 68 25. Træffes
bedst efter telefonisk aftale eller send en e-mail.

Kirkens hjemmeside: www.sakramentskirken.dk

E-mail: sakramentskirken@mail-telia.dk
Fax: 35 36 64 30.
Præst for engelsk-talende:
Carroll Parker Tlf: 4494 7678.
Præst for fransk-talende:
Pascal Rene Lung
Tlf: 0046 461 896 27.
Hospitalspæst:
Jørgen Erichsen Tlf: 39 61 19 19.
Giro: 804-6638
Menighedsrådsform.: Brian Kalleshave
Messtider (HB2)(T)
Søn dansk M kl. 10.00, engelsk M kl. 18.00 Fransk
M kl. 11.30 (1. og 3. Søn i md)
Hverdage: tir kl. 8.00 (skolemesse, dog ikke i feri-
etiden), ons kl. 17.00 (engelsk)
Messtiderne til højtiderne, andre messtider og ar-
rangementer m.m. kan ses på kirkens hjemmeside.

17 | Hovedstadsområde K

1260 KBH. K. Sankt Ansgars Domkirke

Bredgade 64.
Hjemmeside: www.santansgarkirke.dk
Sognepr.: Niels Engelbrecht. Tlf. 33 13 37 62, kl.
10.00-12.00 undt. man og tor.
Andenpr.: Fabrizio Milazzo
Tlf: 33 13 55 83. Mobil: 61 67 83 39, el.
santansgar@city.dk
Andenpr.: Pastor Jørgen Erichsen, Bernstorffsvej
56, 2900 Hellerup, tlf. 39 61 19 19, træffes bedst kl.
8.00-9.00. Andenpr.: Gregers Mærsk-Kristensen.
Tlf. 33 13 55 83. Kirkens kontor tlf. 33 13 37 62,
man, tir, tor og fre kl.10.00-15.00, ons eft. aftale.
Fax: 33 32 10 49. E-mail: santansgar@city.dk
Giro: 642-5305. Menighedsrådsfmd.: Andreas Rude.
Tlf. 35 35 03 56.
Gudstjenestetider:
Man-fre kl.7.30 Laudes (Morgenbøn)
kl. 8.00 og kl. 16.30 messe
Lør kl. 17.00 messe
Søn kl. 8.00 messe, kl. 10.00 højmesse, kl.17.00
Vesper (Aftenbøn)
1. søndag i måneden: Kl. 12.00: Ukrainsk messe
(Byzantinsk ritus) kl. 19.00 Ungdomsmesse
2. og 4. søndag kl. 19.30 SAKS-messe
3. søndag kl. 18.30 Ungdomsmesse for de helt unge
Februar

Fre 2. kl. 16.30 Jesu Hjerter fredagsmesse med efter-
følgende tilbedelse
Lør 3 kl. 14.30 Voksenkatেকে i menighedslokalet
ved pater Zigelaar: Den hellige Augustin.
Kl. 17.00 Aftenmesse.
Søn 4. Herrens Fremstilling i Templet, Kyndelmisse,
kl. 8.00 messe, kl. 10.00 familiemesse med proces-
sion i kirken. Derefter familiedag i menighedslokalet,
kl. 12.00 ukrainsk messe, kl. 17.00 vesper, kl. 19.00
ungdomsmesse.
Ons 7. kl. 19.30 i Sankt Therese Kirkes menig-
hedsaal. "Korset, kroppen, kærligheden og gaverne".
Gennemgang af 1. Korinterbrev ved pastor Niels
Engelbrecht
Tor 8. kl. 19.00 i Undervisningslokalet; Bibelafven
ved pastor Fabrizio Milazzo
Lør 9. kl. 17.00 aftenmesse
Søn 10. kl. 8.00 messe, kl. 10.00 højmesse, kl. 17.00
Vesper, kl. 19.30 SAKS-messe
Lør 17. kl. 17.00 aftenmesse
Søn 18. Fastelavnsøndag, kl. 8.00 messe, kl. 10.00
højmesse, derefter fastelavnsfest i menighedslokalet,
kl. 17.00 vesper, kl. 18.30 ungdomsmesse for de helt
unge.

Ons 21. Askeonsdag, kl. 8.00 og kl. 16.30 messe, kl.
19.00 pontifikalmesse med biskop Czeslaw
Kozon
Tor 22. kl. 19.00 Bibelafven i undervisningslokalet
ved pastor Fabrizio Milazzo
Lør 24. kl. 17.00 aftenmesse
Søn 25. kl. 8.00 messe, kl. 10.00 højmesse kl. 16.00
"Electio" Vesper og udtagelse af kandidater til dåb
eller optagelse i kirken, ved biskop Czeslaw Kozon.
Ons 28. kl. 14.30 KÆK-møde: "Nyt om Johannes
Jørgensen" ved Stig Holsting

18 | Amager

2300 KBH. S. Sankt Annæ Kirke,

Dronning Elisabeths Allé 3.
E-mail: sanktannaekirke@yahoo.com
Hjemmeside: www.santannaekirke.dk.
Sognepræst: Wieslaw Podlach C.Ss.R.
Tlf. 32 86 07 25
E-mail:wpodlach@wp.pl
Præst for polakker: Leszek Kapusta C.Ss.R.
Tlf. 32 86 07 24, mobil 26 50 30 12
E-mail:leks210@wp.pl
Præst for filippinerne: Patrick Sheils C.Ss.R.
Tlf. 32 86 07 29, mobil 20 84 80 84
E-mail:patrick.sheils@post.tele.dk
Øvrige præster:
Benny Mathew C.Ss.R.
Tlf. 32 86 07 23, mobil 21 93 42 15

Kirkekontor: Hans Bogbinders Allé 2, 2300 Kbh. S.
Tir-fre 10.00-12.00 & tor. 17.00-18.00
Tlf: 32 58 41 02, fax: 32 86 07 38
Giro: 815-3442

Menighedsrådsformand:
Peter Georg Rasmussen, tlf: 32 59 13 40
Messetider: (HA) (T)
Søn kl. 8.30 messe, kl.10.00 højmesse, kl.12.00
polsk messe, kl.17.00 engelsk messe, lør kl. 17.00
engelsk messe.
Hverdage: man kl.8.00 messe, tir kl.17.00 messe
med vesper, ons kl. 8.00 messe med laudes, tor kl.
19.00 messe med novene, fre kl. 8.00 messe, bort-
faldet 1. fredag, 1. fe kl.19.00 messe Jesu Hjerte og
derefter vågenat, lør kl. 8.00 messe med laudes.
Lejlighed til skriftemål efter aftale med præsten
Februar

Fre 2. Jesu Hjerte Fredag, kl. 19.00 messe med
sakramental Velsignelse. Derefter vågenat.
Lør 3. Den Hellige Blasius, bededag for præste- og
ordenskald, kl. 8.00 messe med laudes og Blasius-
velsignelse

Søn 4. Herrens fremstilling i Templet. Kyndemisse,
kl. 8.30 messe, kl.10.00 højmesse med indvielse
af lys, og lysproceSSION og Blasius-velsignelse.
Menigheden er velkommen til at komme med deres
lys til indvielse. Lysene skal afleveres i kirken før
messen kl.10.00.

Ons 14. Europas Værnehelgener, kl.8.00 messe med
laudes.

Søn 18. Fastelavn, kl. 8.30 messe, kl.10.00 fami-
liesmesse.

Fastetiden begynder:

Ons 21. Askensdag, faste- og abstinensdag, kl.
8.00 messe, kl. 19.00 messe med askeindvielse
og uddeling af askeskers. Hver tor i fastetiden: kl.
18.00-19.00 lejlighed til skriftemål eller aftale med
præsten, kl.19.00 korsvejsandagt og messe
Søn 25. 1. søn i fasten, kl.8.30 messe, kl.10.00
Højmesse med uddeling af askeskers.

19 | Grønland

3900 NUUK. Krist Konge Kirke.
Sognepræst: Paul Marx, OMI. Kutaa 1, Box 51
Tlf.: 00 299 32 1275. Fax: 00 299 32 3175.

E-mail: kristkongegreenet.gl
Messetider:
Søndage: kl. 10.00.

Hverdagsmesser: man., tir. og tor. kl. 18.00, ons kl.
18.00 messe efterfulgt af tilbedelse indtil kl. 19.00,
fre kl. 18.00 hos Jesu Små Søstre, Blok 9, 213, lør
kl. 11.00. OBS: Ændringer i hverdags messetidspunkter
kan ske. Fejring af bodens sakramente: Efter
aftale. Sammenkomster: Efter søndags og onsdags
liturgier. Messetider gælder kun, når der er præst i
Nuuk. Ellers ordets liturgi m. kommuniionsudd. søn
kl. 10.00, ons kl. 18.00, fre kl. 18.00 hos søstrene,
blok 9, 213.

20 | Færøerne

FO 100 TØRSHAVN. Mariukirkjan
Mariugøta 4.
Konst. sognepr.: Lars Messerschmidt,
Gl. Kongevej 15 A, 1610 Kbh. V. Tlf. 33 55 60 80
Kirken: Tlf./Fax: 00 298 31 0380.
E-mail: sktmaria@post.olivant.fo
Præstegården: Mariugøta 10. Tlf. 00-298 31 1779.
Diakon: Christian Gabrielsen, Tradargøta 16,
160 Argir. Tlf. 00-298 31 0653.
E-mail: gabriel@post.olivant.fo
Menighedsrådsfmnd.:
Sr. Marisa Spiteri Cremona f.m.m.
Messetider: (HC2)(I)
Søndage: kl. 11.00 højmesse

GUDSTJENESTER PÅ FREMMEDE SPROG

Arabisk messe

For tiden ingen fastboende præst. Henv. Katolsk
Bispekontor, Gl. Kongevej 15, 1610 Kbh. V.
Tlf.: 33 55 60 80

Communauté de Langue Française

Pater Pascal René Lung, O.P., Sandgatan 8,
SE-223 50 Lund.
Tlf. 0046 461 473 91. Fax: 0046 461 473 91.
E-mail: pascalrene@dominikan.nu
Hjemmeside: http://www.dominikan.nu/
Messes le 1er et le 3e dimanche à 11:30 (septembre
à juin inclus) à Sakramentskirken, Nørrebrogade 27,
2000 København N. Tlf. 35 35 68 25.

Deutschsprachige Gemeinde

Pf. Guido Kreienbühl, Vesterbrogade 28, 3.,
1620 Kopenhagen V. Tlf. 33 86 03 80
Fax: 33 86 03 84.
Hl. Messe jeden 1. und 3. Sonntag im Monat um
10.30 Uhr in der Hauskapelle der St. Augustin
Kirche, Jagtvej 183, Kopenhagen Ø. Nach jedem
Gottesdienst treffen wir uns zur Kaffeerunde.

English-Speaking Ministry

Fr. Carroll Parker O.M.I., Herlevgårdsvej 14, 2730
Herlev. Tlf. 44 94 76 78. Fax: 44 53 55 58.
Vor Frue Kirke, Herlev:
Sunday 11.30 am: Mass. Thursday 9.30 am: Mass.
Friday 7.30 pm: 1st Friday of the month.: Mass.
Sakramentskirken:
Sunday 5.35 pm: Recitation of the rosary; 6.00 pm:
Mass. Wednesday 5.00 pm: Novena and Mass.
Holidays: Mass times as on sundays.

Filippinere

Fr. Patrick J. Sheils C.ss.R.,
Hans Bogbinders Allé 2, 2300 Kbh. S.
Tlf. 32 86 07 29
Mobiltilf. 20 84 80 84, fax: 32 86 07 38.
Sankt Annæ Kirke:
Saturday and Sunday 17.00 pm: Mass.

Kroatisk Mission

For tiden ingen fastboende præst. Betjenes lej-
lighedsvis af præster fra Sverige og fra Tyskland.
Henv: Katolsk Bispekontor, Gl. Kongevej 15,
1610 København V. Tlf.: (45) 33 55 60 80.

Misa en Español

Henv. Katolsk Bispekontor, Gl. Kongevej 15, 1610
Kbh. V., tlf.: 33 55 60 80

Messe in Italiano

Don Michael Hornbech-Madsen, Vesterbrogade 28,
1.th., 1616 København V. Tlf. 3321 5934.
Ogni sabato alle ore 18. Jesu Hjerte Kirke. Kbh. V.

Msze swiety w jesyku polskim

Kosciol Swieter Anny
W kazda niedziale o godzinie 12.00
W pierszy piatek miesiaca o godzinie 19.00
W maju, czerwcu i pazdzierniku, naborzenstwa o
godzinie 19.00 O. Leszek Kapusta C.Ss.R. Hans
Bogbinders Alle 2 2300 Kopenhagen S tel. 32860724
mobil. 26503012 lks210@wp.pl
www.annaekirke.info

Tamilsk gudstjenester

Pastor Jude Kulas, Kastetvej 1, 2, 9000 Aalborg
Tlf. 98 79 63 47 eller 20 86 67 38, fax 98 79 63 48

Vietnamesere

Øst for Store Bælt:
Pastor Huy Châu Chu (Joseph), Kollegievej 4 A,
2920 Charl. Tlf. 39 90 57 27, mobil 20 16 20 90.
Jylland og Fyn:
Pastor Nguyen Ngoc Tuyen (Pierre), Thorsgade 22,
8900 Randers. Tlf. 74 63 17 07, mobil 23 43 78 99

Kaldæiske gudstjenester

Kaldæisk menighed: p. Moshe, Faris, Ryesgade 33,
4 th, 8000 Århus C., tlf.: 26 93 98 24

Messe efter traditionel latinsk ritus

(1962-messeordning):
2. sø. i måneden, kl. 16, Inst. Sankt Joseph (kapel-
let), Dag Hammarskjølds Alle 17, København Ø.
Evt. ændringer annonceres på
www.tridentinsk.suite.dk.

Koder for kørestolsbrugere

Koderne er anført efter „Messetider“
HA = Direkte adgang ad fast rampe,
fast skinne eller elevator.
HB = Adgang ad løs rampe eller
skinne.
HC = Kun adgang ved loft.
1 = Placering af fast adgangsvej
oplyses ved henvendelse til sognekantoret.
2 = Hjælp ved ankomst efter
aftale med sognekantoret/ kirken.

Liturgisk kalender 1. - 28. februar 2007

1. grøn. Torsdag i 4. alm. uge. (IV Ps).
L.: Hebr 12,18-19.21-24. Ev.: Mark 6,7-13.

2. grøn. Fredag i 4. alm. uge. (IV Ps).
L.: Hebr 13,1-8. Ev.: Mark 6,14-29.

3. grøn. Lørdag i 4. alm. uge. (IV Ps).
Eller rød. **Blasius**, biskop og martyr, (†316).
Eller hvid. **Gudsmoders lørdagsmesse**.
L.: Hebr 13,15-17.20-21. Ev.: Mark 6,30-34.
Bededag for præste- og ordenskald.
Blasiusvelsignelse.

4. hvid. HERRENS FREMSTILLING I
TEMPLET. (f).
(I Ps). (5.ALM.SØNDAG)
* Gl. Cr. Særlpf.
1.L.: Mal 3,1-4;
V.: Sl 24,7.8.9.10.
R: Hærskarers Herre, han er ærens konge!
2.L.: Hebr 2,14-18.
Ev.: Luk. 2,22-40 eller 2,22-32.

5. rød. Mandag i 5. alm. uge. (I Ps).
Agathe, jomfru og martyr, (†251)(m).
L.: 1 Mos 1,1-19. Ev.: Mark 6,53-56.

6. rød. Tirsdag i 5. alm. uge. (I Ps).
Paul Mikl og lidelsesfæller, martyrer, (†1597) (m).
L.: 1 Mos 1,20-2,4a. Ev.: Mark 7,1-13.

7. grøn. Onsdag i 5. alm. uge. (I Ps).
L.: 1 Mos 2,4b-9.15-17. Ev.: Mark 7,14-23.

8. grøn. Torsdag i 5. alm. uge. (I Ps).
Eller hvid. **Hieronymus Æmilian**, præst, (†1537).
Eller hvid. **Josephina Bakhtita**, jomfru, (†1947).
L.: 1 Mos 2,18-25. Ev.: Mark 7,24-30.

9. grøn. Fredag i 5. alm. uge. (I Ps).
L.: 1 Mos 3,1-8. Ev.: Mark 7,31-37.

10. hvid. Lørdag i 5. alm. uge. (I Ps).
Scholastica, jomfru, (†543)(m).
L.: 1 Mos 3,9-24. Ev.: Mark 8,1-10.

11. grøn. 6. ALM. SØNDAG. (II Ps).
* Gl. Cr. Særlpf.
1.L.: Jer 17,5-8;
V.: Sl 1,1-2.3.4+6.
R: Lykkelig den mand, der tager sin tilflugt til Her-
ren.
2.L.: 1 Kor 15,12.16-20.
Ev.: Luk 6,17.20-26.

12. grøn. Mandag i 6. alm. uge. (II Ps).
L.: 1 Mos 4,1-15.25. Ev.: Mark 8,11-13.

13. grøn. Tirsdag i 6. alm. uge. (II Ps).
L.: 1 Mos 6,5-8; 7,1-5.10. Ev.: Mark 8,14-21.

14. hvid. Onsdag. CYRILLUS, munk, (†869), og
METHODIUS, biskop, (†885), Europas værnehel-
gener (f),(II Ps).
Gl. Hyrdemes pf.
L.: ApG 13,46-49
V.: Sl 117,1,2.
R: Gå ud i al verden og forkynd Evangeliet.
Eller: Halleluja!
Ev.: Luk 10,1-9.

15. grøn. Torsdag i 6. alm. uge. (II Ps).
L.: 1 Mos 9,1-13. Ev.: Mark 8,27-33.

16. grøn. Fredag i 6. alm. uge. (II Ps).
L.: 1 Mos 11,1-9. Ev.: Mark 8,34-9,1.

17. grøn. Lørdag i 6. alm. uge. (II Ps).
Eller hvid. **Servitordernes 7 Grundlæggere**.
Eller hvid. **Gudsmoders lørdagsmesse**.
L.: Hebr 11,1-7. Ev.: Mark 9,2-13.

18. grøn. 7. ALM. SØNDAG. (III Ps).
* Gl. Cr. Alm.S.pf.
1.L.: 1 Sam 26,2.7-9.12-13.22-23;
V.: Sl 103,1-2.3-4.8+10.12-13.
R: Barmhjertig og nådig er Herren.
2.L.: 1 Kor 15, 45-49.
Ev.: Luk 6,27-38.

19. grøn. Mandag i 7. alm. uge. (III Ps).
L.: Sir 1,1-10. Ev.: Mark 9,14-29.

20. grøn. Tirsdag i 7. alm. uge. (III Ps).
L.: Sir 2,1-11. Ev.: Mark 9,30-37.

Det almindelige kirkeår afbrydes her og genoptages
mandag den 28.maj ("2.pinsedag").

FASTETIDEN

21. viol. ASKEONSDAG. (IV Ps).
Faste pf. IV.
1.L.: Joel 2,12-18;
V.: Sl 51,3-4.5-6a.12-13.14+17.
R: Herre, vær os nådig, for vi har syndet!
2.L.: 2 Kor 5,20—6,2.
Ev.: Matt 6,1-6.16-18.

Faste- og abstinensdag.

Askeindvielse kan foretages ved hver menigheds-
messe eller ordets gudstjeneste.

Koder for hørehandicappede

Koderne er anført efter „Messetider“
T = Teleslynge.
H = Andre hjælpemidler for
hørehandicappede, f.eks. højtaleranlæg eller hånd-
høreapparat. Sidstnævnte skal nogle steder lånes i
kirkens sakristi.
I = Ingen hjælpemidler for høre-
handicappede.

22. hvid. Torsdag. APOSTLEN PETERS STOL
(f),(III Ps).
Gl. Ap.pf.
L.: 1 Pet 5,1-4
V.: Sl 23,1-2a.2b-3.4.5.6.
R: Herren er min hyrde, mig skal intet fattes.
Ev.: Matt 16,13-19.

23. viol. Fredag efter askensdag. (IV Ps).
Faste pf.
L.: Es 58,1-9a. Ev.: Matt 9,14-15.
(Polycarp, biskop og martyr, (†166), kan ihukom-
mes.)

24. viol. Lørdag efter askensdag. (IV Ps).
Faste pf.
L.: Es 58,9b-14. Ev.: Luk 5,27-32.

25. viol. 1.SØNDAG I FASTEN. (I Ps).
* Cr. Særlpf.
1.L.: 5 Mos 26,4-10;
V.: Sl 91,1-2.10-11.12-13.14-15.
R: Herre, vær med mig i trængslen.
2.L.: Rom 10,8-13.
Ev.: Luk 4,1-13.

26. viol. Mandag i 1. uge i fasten. (I Ps).
Faste pf.
L.: 3 Mos 19,1-2.11-18. Ev.: Matt 25,31-46.

27. viol. Tirsdag i 1. uge i fasten. (I Ps).
Faste pf.
L.: Es 55,10-11. Ev.: Matt 6,7-15.

28. viol. Onsdag i 1. uge i fasten. (I Ps).
Faste pf.
L.: Jonas 3,1-10. Ev.: Luk 11,29-32.

Tro og tvivl

– to bøger om Johannes Jørgensen i 50-året for hans død

af Iben Thranholm

Lige før jul udkom der i anledning af 50-året for Johannes Jørgensens død hele to bøger om ham. En stort anlagt biografi – og tilmed den første nogensinde på dansk – med titlen "Et Menneske kommer derhen, hvor det vil" skrevet af journalist og lektor på Danmarks Journalisthøjskole Teddy Petersen og antologien "Fagerø" udgivet af Johannes Jørgensens Selskab. Det er nye toner. Herhjemme har der siden digterens død har ikke været meget interesse for hans forfatterskab og betydning som kulturpersonlighed. Årsagen til denne tavshed og glæmsel skyldes, at Jørgensen begik den synd at konvertere til Den katolske Kirke fra den kulturradikale indre-kreds, han tilhørte. Han blev som bekendt allerede da frosset ude af det gode ånds-selskab i Danmark og har indtil nu fortsat været ude i kulden og kun "salonfähig" for konverterende katolikker.

At Jørgensen kun skulle være læsning for katolikker ønsker Teddy Petersen at gøre op med. Han insisterer nemlig på at læse Johannes Jørgensens uden troens briller og har i avis-interviews og i biografens kapitel om dens tilbivelse understreget, at han ikke deler Jørgensens tro. Biografien er derimod et forsøg på at skildre ham som en moderne mand, der kæmper med dilemmaer og personlige kriser.

En moderne tvivler

Intentionen om at læse Jørgensens liv med andre briller end de katolske lyder umiddelbart forfriskende. Katolikker har haft tendens til at tage patent på ham, men nu er det på høje tid at lukke skodderne op for hans forfatterskab. Johannes Jørgensen er aktuell for en langt bredere læserskare og måske især for moderne tvivlere. Hans formidable evne til at beskrive selvrealiserings snarer, hans vekslen mellem tro og tvivl, men også hans evne til at indfan-ge skønheden og freden i troen er "gefunden

er baseret på et enormt kildemateriale, deriblandt også nogle af Jørgensens dagbøger, som først blev frigivet i maj sidste år. Bogen bugner derfor af begivenheder i Jørgensens liv. Historien om hans liv fra barndommen i Svendborg, hans rebelske ungdomsår i hovedstaden, hvor han blev optændt af tidens radikale tanker anført af Brandes og Nietzsche, hans problematiske forhold til kvinder og ikke mindst ægtefællen Amalie, selskaberne i det kulturradikale åndsliv, venskabet med Stuckenborg, hans rejser, konversionen, årene i Assisi, det tragiske forhold til børnene, og endelig ægteskabet med Helene Klein og alderdommen i barndomshjemmet i Svendborg fortælles altsammen ud fra Jørgensens værker, breve, notater fra dagbogen i et let, velopløst og flydende sprog.

Et pjok

Men hvad er det så for et billede, man sidder tilbage med af Jørgensen, når troen er tilsidesat? Får man et nyt og mere nuanceret billede af manden end konvertitten, og er han et forbillede for den moderne mand?

Desværre ikke. Indtrykket er, at tiltrods for at Jørgensen var en stor digter og kunstner, var han menneskelig set en fiasko. Et skvat, der ikke havde styr på sit liv og som var lettere promiskuos og en håbløs og kynisk familiefar. Faktisk en ret usympatisk person.

Hvad der kunne være af indre bevæg- grunde indføres læseren ikke rigtigt i. I det hele taget går Petersen ikke særligt tæt på Jørgensens indre liv, men opruller helst blot de ydre begivenheder. Man får derfor heller ikke et særlig dybt indblik i, hvad der sker på Jørgensens indre arena i det tidsrum, hvor opgøret med kulturradikalismen er på sit højeste, og hvor han begynder at nærme sig den kristne tro som et alternativ til tidens natur-evangelium om at følge sin lyst. Teddy Petersen er selvfølgelig i sin gode ret til ikke at analysere Jørgensens sjæleliv, men resultatet bliver altså desværre, at Jørgensen kommer til at fremstå som et pjok, og at man ikke får nogen klar fornemmelse af, hvordan smerten og kaoset også var et væsentligt omdrejningspunkt i hans kunst.

Umiddelbart synes det at være en gåde, hvorfor Petersen har givet at bruge ti år på at fordybe sig i en mand, hvis tro og livsforståelse han ikke deler. På en måde gentager Petersen blot den kritik, som Jørgensens samtidige fældede over hans tro og konversion.

denes Fressen" for nutidige læsere, som mangler både religiøs erfaring og sprog. Behovet for religiøse forfattere som kan give næring til åndeligt forarmede moderne mennesker er stort, og her udfylder Jørgensen et kæmpe hul i moderne litteratur. Jørgensen tilhører den første generation i den selvrealiseringskultur, som går sin sejrsgang i vore dage, og netop derfor er der så meget man kan identificere sig med i hans værker. Jørgensen fremstår som en slags modernitetens ikon, der gennem troen forsøger at overvinde den fortvivlelse, som ofte forfølger det moderne menneske.

Den fyldige biografi på lidt over 500 sider

Den røde tråd

Det tjener enhver biografi til bedste, hvis forfatteren har valgt sig en rød tråd at beskrive den biograferedes liv og historie ud fra. I "Et menneske kommer derhen, hvor det vil" virker det som om, at den røde tråd er at pille Jørgensen ned fra troens piedestal, og i stedet for konstant at fremhæve hans tvivl, som rigtigt nok var en tro følgesvend for Jørgensens livet igennem. Men er det – nutidens søgen taget i betragtning – ikke mere interessant at spørge, hvorfor Jørgensen holder fast i troen, når tvivlen af og til var så store og nagende? Petersen leder efter de svage punkter i Jørgensens tro, som om han gerne vil føre bevis både for sig

selv og læseren om, at det alligevel ikke nytter noget at tro – at det er et håbløst projekt. Ironisk nok betyder det, at biografien alligevel kommer til at handle om det trosmæssige i omvendt forstand og bliver en slags bevis for, at denne del af Jørgensens liv er uomgængelig.

En gåde

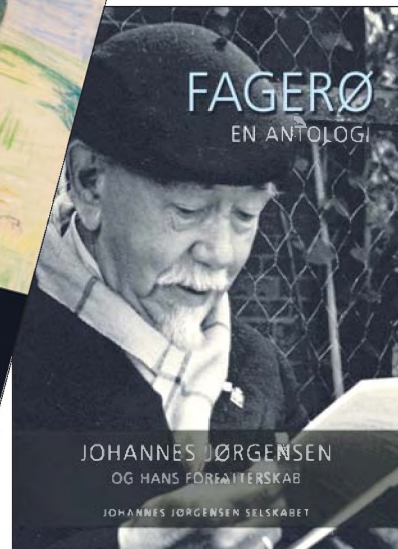
Umiddelbart synes det at være en gåde, hvorfor Petersen har givet at bruge ti år på at fordybe sig i en mand, hvis tro og livsforståelse han ikke deler. På en måde gentager Petersen blot den kritik, som Jørgensens samtidige fældede over hans tro og konversion. Og så er vi lige vidt! Men måske er den skjulte pointe, at Petersen selv netop repræsenterer den moderne læser, som kommer til at projicere sin egen tvivl over i Jørgensens, men alligevel har en form for omvendt, negativ fascination af troen. Tvivl betyder vel, at man dog forholder sig til troen. Som Henrik Wivel, der er medforfatter i antologien Fagerø, andetsteds har udtrykt det: "Jeg tvivler, altså tror jeg". Som katolik skrev Jørgensen: "Man slipper aldrig helt tvivlen". Men er det ikke netop Jørgensens hudløse ærlighed om hans svaghed og hans stadige synderkendelse, der ikke bare er spændingsfeltet

Ønsker man at få inspiration til at forstå Jørgensens forfatterskab bedre og opdage nye sider af ham som både digter, romanforfatter, hagiograf og samfundsdebattør, kan Fagerø stærkt anbefales

i hans kunst, men også er kendetegnende for det at være kristen overhovedet?

Fagerø

Hvad antologien Fagerø fra Johannes Jørgensens Selskab ikke har i omfang i forhold til den voluminøse biografi, har den til gengæld i fortolkningsmæssig styrke. Antologien er et rent festfyrværkeri af indsigtsfulde og gennemarbejdede artikler, hvor Jørgensens kunstneriske virke virkelig bliver udfoldet. Ønsker man at få inspiration til at forstå Jørgensens forfatterskab bedre og opdage nye sider af ham som både digter, romanforfatter, hagiograf og samfundsdebattør, kan Fagerø stærkt anbefales. Antologien viser hvor alsidigt forfatterskabet er, og giver langt om længe

Jørgensen den hædersplads i dansk åndsliv, som han har fortjent. Forfatterne er bl.a. Per Stig Møller, der skriver om Jørgensens ungdomsromaner, og Henrik Wivel, der placerer Jørgensen inden for symbolismens univers og præsenterer ham som en af modernitetens store forfattere. Jørgensens forhold til læreren Harald Høffding gennemgås grundigt. Men især Martin Bergsøes artikel om Jørgensen som hagiograf og hvordan det er Jørgensens evne til indlevelse i helgenens liv, der gør hans biografier så vellykkede, skal fremhæves. Også Stig Holstings analyse af Jørgensens opgør skal roses for dens skarpsindige portræt af Jørgensens personlighed og blik for sammenhængene i hans forfatterskab.

Synderkendelse

Fagerø er ikke kun læsning for dem, der i øvrigt ved besked om troen. Og der lægges heller ingen røgsnor ud over Jørgensens evige tvivl. Henrik Wivel udtrykker, at Jørgensen livet igennem "holder såret åbent,"

og Holsting berører også emnet i sit portræt af Jørgensen. Men en af bogens mange styrker er, at samtlige forfattere i deres fortolkning tager højde for, at man nu en gang bedst begriber forfat-

terskabet, hvis man forstår dets konstante forsøg på at transcendere virkeligheden.

Begge bøger vil forhåbentlig være med til at øge interessen for Jørgensen. Også som trosforbillede i en tid, hvor mange står uden religiøs kontekst. For Jørgensen er et trosforbillede til trods for sin tvivl. I kristen henseende drejer det sig ikke om hvor meget eller lidt et mennesket tvivler, men om hvorvidt det er villigt til at indrømme sine fejl og på den måde gøre sig åben for Guds nåde. Måske er det netop hans synderkendelse, som gør Jørgensen allermost til kristen. Frans af Assisi, Jørgensens store åndelige forbillede og den største kristne helgen, fastholdt til sit dødsleje, at han var jordens største synder. Netop derfor er han en helgen.

Sommer og sammenhold,
venskab og vandkamp,
tro og tænkksomhed –
oplevelsen starter med Øm...

SOMMERLEJR 2007

Mikrolejr: 8. – 14. Juli , 7-10 år · Børnelejr: 14. – 21 Juli , 9-12 år
Midilejr: 21. – 28. Juli , 12-15 år · Juniorlejr: 28. juli – 4. August , 15-18 år
Ungdomslejr: 4. – 11. August , 18-30 år
Familielajr: 2. – 8. Juli , børn under 10 år og deres familier

Genvej til årets sommeroplevelse:
www.duk.dk

Festlig præsentation af den nye katekismus

– fortsat fra forsiden

Den nye udgivelse er en stor katekismus på alle måder. Men vi mangler en kort katekismus – en lille katekismus. Udgivelsen, som vi fejrer i dag, er på en måde "den anden bog". Vi mangler den første.

Hvilken målgruppe skulle en lille katekismus rette sig mod?

- Den lille katekismus skal være for alle. Den store katekismus er for dem med interesse og evne til at gå lidt videre. Der skal være noget for alle. Og dette for alle – det har vi stadigvæk ikke rigtigt i Danmark. Vi har nu Den store Katekismus, som er en stor hjælp og langt hen ad vejen også en erstatning, men vi bør ikke glemme pligten til også at udgive en lille katekismus.

Er der planlagt udgivelse af en lille katekismus?

- Ikke det jeg ved af.

Efter talerne var der samtale mellem de fremmødte. Kaffe, vand og snacks. Højt humør og en masse smil, fordi: katolikker i Danmark har fået deres egen "Den katolske Kirkes Katekismus" – på dansk.

Og så koster den store flot indbundne bog på over 800 sider kun 295 kr.

Sebastian Olden Jørgensen:
Vi bør ikke glemme pligten til også at udgive en lille katekismus

Ratzinger-seminar i Malmø

En enestående chance for at få et nærmere kendskab til kardinal Ratzinger, nu pave Benedikt, tilbydes i Malmø lørdag, den 3. marts 2007. Her arrangerer Vår Frälsares katolske menighed sammen med det økumeniske studieforbund Sensus nemlig et heldagsseminar under overskriften "Ratzingers teologi".

Tre af Sveriges fremtrædende eksperter på emnet vil holde oplæg under hver sin indfaldsvinkel.

Jesuitepræsten Philip Geister, der er direktør for Newman-institutet i Uppsala, vil give en overordnet introduktion.

Derefter vil Gösta Hallonsten, der er professor i systematisk teologi ved Lunds universitet og i en årrække har været medlem af Den katolske Kirkes internationale teologiskommision i Vatikanet, holde en forelæsnings med titlen "Pavens teologi i et europæisk perspektiv".

Endelig vil Yvonne Maria Werner, der er docent i historie ved Lunds Universitet, og som i mange år har været gode venner med pave Benedikt, forelæse over temaet "Skønhed og liturgi, Ratzingers æstetik og liturgiforståelse".

Seminaret den 3. marts begynder klokken 10 og varer til klokken 17. Det afholdes i Bispsalen i Vår Frälsares kyrka, Erik Dahlbergsgatan 28 i Malmø (indgang til salen fra Thottsgatan). Tager man ikke madpakke med, vil frokost kunne købes i en af de nærliggende restauranter eller caféer.

Pris for deltagelse er 50 svenske kroner (ca. 40 danske kroner), og tilmelding skal ske senest den 19. februar 2007 til Sensus i Malmø, telefon fra Danmark: 00 46 40 664 5680 eller e-mail: sodraskane@sensus.se

Foredragene holdes på svensk, men arrangørerne håber også på dansk deltagelse i seminaret.

Nærmere oplysninger kan fås hos Annica Skenberg, telefon fra Danmark: 00 46 4092 1485, e-mail: annica@skenberg.se

Academicum Catholicum ajc

Indbyder til foredrag ved

Chefredaktør Erik Bjerager

der taler over sin debatbog

Gud bevare Danmark!

Tid:

Torsdag d. 1. februar 2007 kl. 17.

Sted:

Skt. Ansgar Kirkes menighedssal, Bredgade 69A, 1260 København K.

Sr. Elisabeth in memoriam

Efter mange års sygdom sov Sr. Elisabeth stille ind den 20. december. Sr. Elisabeth tilbragte størstedelen af sit klosterliv i Jylland. Først Risskov og Årslev Højgaard, så Stensballe Kloster, og så Als Kloster, og til sidst i en beskyttet bolig i Sønderborg, hvor hun havde

bedt om at blive boende p.g.a de læger og specialister, der behandlede hende. Bispedømmet er sr. Elisabeth taknemmelig for hendes kateketiske arbejde gennem mange år, og for de rammer hun skabte på Als Kloster for vores præstestuderende.

Mange har kendt og holdt af sr. Elisabeth: hendes familie, søstrene, og alle de som lærte hende at kende gennem årene. Ikke mindst de tre præster som foretog begravelsen: Pastor Benny Blumensaat, pastor Tuyen Ngoc Nguyen og pastor Finn Arvé, som alle tre har haft deres hjem på Als Kloster under deres studietid. Hun var en personlighed, som man ikke glemmer, sagde pastor Finn Arvé i sin prædiken. Sr. Elisabeth vidste, at hun snart skulle dø og havde selv forberedt sin begravelse, både tekster: 1. Korintherbrev kap 13, kærlighedens lovsang, og Joh 15:9-17, og salmer.

Den 23. december blev Sr. Elisabeth begravet fra Sankt Pauls Kirke i Sønderborg og jordfæstet på Ulkebøl kirkegård ved siden af Sr. Marie Alberte, omgivet af sine søstre, venner og familie. Måtte hun hvile i fred.

*Assumptionssøstre
i Taastrup.*

Birgit Alsager

Mange ældre katolikker vil huske Birgit Alsager, der i en lang årrække var biskop Hans Martinsens uundværlige sekretær. Også i tiden efter biskoppens pensionering fortsatte hun med at hjælpe ham, og kontakten mellem de to blev opretholdt til det sidste. Birgit Alsager døde den 19. november 2006. Æret være hendes minde.

Bønnens Apostolat Februar

At det internationale samfund stadig mere må blive klar over det påtrængende behov for at bringe salget af mennesker til ophør.

At lægfolk i missionen må erkende behovet for at tjene deres eget land, også ved at engagere sig mere i det politiske og sociale liv.

Retræter på Stella Matutina

16. - 18. februar weekend retræte 1.000 kr.
09. - 11. marts weekend retræte 1.000 kr.
09. - 16. marts uge retræte 2.900 kr.
23. - 25. marts weekend retræte 1.000 kr.
13. - 15. april weekend retræte 1.000 kr.
03. - 06. maj Store Bededags retræte 1.500 kr.
01. - 03. juni weekend retræte 1.000 kr.
15. - 17. juni weekend retræte 1.000 kr.
15. - 22. juni uge retræte 2.900 kr.
03. - 12. juli 10 dages retræte 3.200 kr.
17. - 26. juli 10 dages retræte 3.200 kr.

Praktiske oplysninger:

Retræterne begynder med aftensmad kl. 17.30 (ankomst fra kl. 14.00). På retræternes sidste dag afsluttes kl. 16.00 - herefter afrejse.

Tilmelding og mere information:

Skt. Joseph Søstrenes Retrætecenter
"Stella Matutina"
Strandvejen 352,
2980 Kokkedal
tlf.: 49 14 71 05

Leder for retrætecentret:

sr. Ansgaria Riemann
tlf. 49 14 91 21, e-mail: csjretraeter@mail.dk
www.sanktjosephsoestrene.dk

Reception

Erik Lindegaard
Bispekontorets kontorchef
bliver 60 år

Der indbydes i den anledning til reception for samarbejdspartnere, kollegaer, venner og bekendte på Bispekontoret
Gl. Kongevej 15, 1 sal

mandag, den 12. februar 2007, kl. 15:00-16:30

Tilmelding på telefon 33 55 60 80 - Lone Gambino

Annoncer og meddelelser

Det sker i bispedømmet

Februar

3. kl. 14.00 afholdes SYGEDAGEN med mulighed for modtagelse af "De Syges Salvelse" i messen. Messen læses af biskop Czesław Kozon. Mulighed for skriftemål kl. 13.15. Sted: Sct. Mariæ Kirke, Frederiksberg.

3. kl. 14.30 Voksenkatekese v/pater August Ziggelaar. "Den hellige Augustin". Vi slutter med messe kl. 17.00. Sted: Sankt Ansgars Kirkes menighedssal, Bredgade 69A

10. kl. 13.00-16.00 På opdagelse i troen, tema: "Jeg tror på det hele, Gud, skæbnen og de syv bud" v. Asbjørn Nordam. Sted: Sankt Pauls Kirke, Frøgård Alle 12, Højje Taastrup. Alle er velkomne.

14. kl. kl.17.00 - DKKF Københavngruppen indbyder til aftenmøde efter messen kl.17.00. Adrienne fra Congo fortæller om forskellen på at være kvinde i Congo og i Danmark. Sandwich m. kaffe/te 25 kr. Tilmelding senest mandag den 12. februar. Ruth Meyer, tlf. 35 42 76 71. Sted: Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade 4.

19. kl. 19.00-ca. 20.30. Meditationsaften. Sted Sankt Joseph Søstrene, Immaculata Kirken, Strandvejen 91, Kbh. Ø.

.....
Der er ukrainsk messe i Domkirken **hver 1. søndag i måneden kl. 12.00**: Sankt Ansgars Kirke, Bredgade 64, Kbh.

Biskoppens kalender

Februar

- 03. - 13.30: Syges dag, Frederiksberg
- 04. - 9.00: Messe i Immaculata Kirke
- 05. - 15.00: Rådsmøde, Danske Kirkers Råd
- 07. - 10.00: Møde i Biskoppeligt Råd
- 08. - 8.00: Messe i Sct. Josefs Karmel
- 11. - 9.00: Messe i Immaculata Kirke
- 16. - 9.00: Messe for personalet på Gl.Kongevej
- 21. - 19.00: Messe i Domkirken
- 22. - 10.45: Møde i Liturgikommisionen
16.00: Forretningsudvalgsmøde
- 24. - 16.00: Jubilæum, Ringsted
- 25. - 8.00 og 10.00: Messe i Domkirken
16.00: Electio i Domkirken
- 26. - Præsidiemøde i NBK

RFM Landsbevægelsen Respekt for Menneskeliv

*Sig ja til livet
— hele livet!*

Bestil et gratis prøvenr. af RFM nyt
Tlf 5576 7652 * E-mail: rfm@mail.dk
www.rfm.dk

Kulturrejser og pilgrimsture i 2007

Santiago de Compostela:
Flere rejser med dansk rejseleder
Vadstena og Lund: I den hellige Birgittas fodspor
Värmland: På sporet af Lagerlöf og Tunström

Program og yderligere oplysninger:
Tlf. 8689 3191
www.granada.dk

GLADSAXE BEDEMANDSFORRETNING

SØBORG HOVEDGADE 94

Henrik
Lundgren

DØGNVAGT
39 69 86 81

Afdelinger i Skovlunde,
Ballerup, Herlev, Farum,
Bispebjerg og Frederikssund

*Jeg kommer gerne i Deres hjem for at træffe
de nødvendige aftaler*

TELEFONLINE SOS FORBØN

Ønsker du forbøn,
et lyttende øre,
et ord fra Jesus
og en velsignelse
så ring **7518 1808**

Torsdag, fredag
og lørdag kl. 20-23
hele året

Vanløse Ligkistemagasin

H.P. Baltzer & Søn ApS
Jyllingevej 8, 2720 Vanløse

38 71 75 01

organiseret bedemand
tilknyttet garantiordning

www.vanlose-ligkistemagasin.dk

DANSK OLIE

KOMPAGNI A/S

Fyringsolie
Oliefyrsservice
Installationer
Olievagt i
fyringssæsonen

Rødovrevej 383, 2610 Rødovre
36 70 45 30
- sikkerhed for varme

Det er aldrig for tidligt at skrive testamente

Du kan støtte Kirken ved at betænke den i dit testamente. En sådan arv er fritaget for afgifter, så den går ubeskåret til Kirkens arbejde.

Det anbefales at lade en advokat oprette testamente. Sker dette i samråd med bispekontoret, refunderes salæret.

Rekvirér brochure eller ring til:
Torben Møller
Katolsk Bispekontor
Gl. Kongevej 15
1610 København V
Telefon 33 55 60 11

Benzons BEGRAVELSES SERVICE

- Katolsk Begravelses Service

Viden og respekt for Deres ønsker
og traditioner.

Ring først til
7011 2407
24 timer i døgnet - 7 dage om ugen

www.begravelsesservice.dk

Medlem af

Kastrup Begravelsesforretning

Telefon 32 55 55 55

Døgnvagt

Bedemand Michael Riis

Amagerbrogade 155

Dragør Begravelsesforretning · Telefon 32 53 06 29

Taastrup Begravelsesforretning · Telefon 43 99 19 19

Hellerup Endrup-Ryvang Bedemandsforretning

v/Lisbeth og Vagn Fondo
Bernstorffsvej 13 A

39 62 16 50

Reference:
Sankt Joseph Søstrene
Benediktinerinderne
af den hellige Lioba
Alle aftaler træffes
gerne i hjemmet

Victor Nielsen

Stenhuggeri og
Monumentforretning
v/stenhuggermester Mohr
Vestre Kirkegårds Allé 28-32
2450 København SV
Tlf. 33 21 65 48
Fax. 33 21 30 32

ADVOKAT

Marianne Qvist

Paradishegnet 5
2840 Holte
Tlf. 45 46 19 40

**ARV · TESTAMENTE
SKØDER
ÆGTESKABSSAGER**

WWW.MARIANNEQVIST.DK

Katolsk Orientering

Indlæg til
Katolsk Orientering nr. 4
som udkommer den 21.
februar skal være redak-
tionen i hænde senest
den 5. februar.

Med venlig hilsen
Redaktionen

Besøg den officielle
katolske hjemmeside på
www.katolsk.dk
og læs KO på
www.katolskorientering.dk

KRIS

Kristen Rådgivning for Incestofre og Seksuelt misbrugte

KRIS (Landskontoret i Århus): Fredens Torv 2, 1. sal tv.,
Postboks 5023, 8100 Århus C * Tlf. 8618 3394 eller 7022 7294
Læge og familierapeut Vibeke Møller

KRIS (Sjælland) Sankt Lukas Vej 6A, 1. sal, 2900 Hellerup
Tlf.: 3940 7294 / 4710 7294 * Socialrådgiver og terapeut Inger Andersen

KRIS (Syddjylland/Fyn): Sjællandsgade 25, stuen, 7000 Fredericia
Tlf. 7592 8080 * Sygeplejerske og terapeut Rie Bjerre
Email: kris@kris-dk.dk * Hjemmeside: www.kris-dk.dk

Få tilsendt KRIS' nyhedsbreve og kursusinformation

Lægedom for et sønderknust hjerte

Rosenkranse, bøger om profeti og tro

Rosenkranse, labels, foldere, bedekort, postkort, medaljer og skapulærer. Bøger om mystikere, profetier, åbenbaringer og mirakler. Og om tro, bøn og faste. Læs om foredrag og pilgrimsrejser. Få den velsignede mirakuløse medalje.

Profeti

www.profeti.dk www.medjugorje.dk

www.rosenkransen.dk

Tel: 86277058 /30232360 (bedst kl. 18-20)

Katolsk Orientering nr. 2 24. januar 2007 33. årgang

Bliv i mig, så bliver jeg også i jer. Ligesom grenen ikke kan bære frugt af sig selv, men kun hvis den bliver på vintræet, således kan I heller ikke, uden I bliver i mig.

Jeg er vintræet, I er grenene. Den, som bliver i mig, og jeg i ham, han bærer megen frugt; thi skilt fra mig kan I slet intet gøre.

Joh 15, 4-5

Redaktion Torben Riis (ansvarshavende)
Redaktionssekretær Kuno Arnkilde
Annoncer, orientering fra sognene og abonnement
Lisbeth Rønne
Medarbejdere i dette nr. Stig Holsting, Kirsten Kjærulff, Eva Maria Nielsen, Lisbeth Rütz, Iben Thranholm
Redaktion og annoncer
Katolsk Orientering, Gammel Kongevej 15, 1610 København V,
tlf.: 3355 6040 kl. 9-13 mandag-fredag, fax 3355 6041,
e-mail: redaktion@katolskoriering.dk
Giro 205-7042
Orientering fra sognene: indlæg sendes til
sogneyt@katolskoriering.dk
Alle katolske husstande kan få bladet gratis tilsendt.
Abonnementspris 400 kr. helårligt. Løssalg 20 kr. i Stenobutikken,
Vesterbrogade 28, 1620 København V.

Udgiver Ansgarstiftelsen, Gammel Kongevej 15,
DK 1610 København V
Tryk Bergske Avstryk, 7600 Struer
Oplag 7700

Fundet i programmet

af
Stig Holsting

Uge 4 og 5

TV

DR 2: Onsdag den 24. januar 19.10 Auschwitz - nazisterne og den endelige løsning (1:6)

"En overraskende start"
Dokumentarserie fra BBC fra 2005.
Koncentrationslejren Auschwitz er gerningssted for verdens største masse mord. Mere end en million mennesker, mænd, kvinder og børn blev med koldt blod myrdet her. I foråret 1940 blev SS-kaptajn Rudolf Höss kommandant for den nye kz-lejr, der skulle bygges i forbindelse med en forfalden polsk kaserne i den lille polske by Oswicim. Höss fortæller ikke uden stolthed i sin dagbog om de store vanskeligheder, det lykkedes ham at overvinde, da han skulle ombygge de misligholdte bygninger til en lejr for 10.000 fanger.

DR 2: Torsdag den 25. januar 19.10 Auschwitz - nazisterne og den endelige løsning (2:6)

"Ordre og initiativer"
I oktober 1941 blev der bygget en ny lejr godt to kilometer fra stamlejren Auschwitz ved en landsby, som tyskerne kaldte Birkenau. Lejren skulle huse 100.000 fanger under uhyrlige forhold og var oprindeligt beregnet til russiske krigsfanger. I efteråret 1941 besluttede Hitler, at alle tyske jø-

der skulle deporteres til ghettoerne i Østeuropa. For at tage trykket af de i forvejen overfyldte ghettoer begyndte man at eksperimentere med drab på uarbejdsdygtige jøder på små anlæg i Chelmno, Belzec og Sobibor. Først med den såkaldte Wannsee-konference den 20. januar 1942 blev der truffet en egentlig beslutning om at udrydde alle Europas jøder, den såkaldte "Endlösung" eller endelige løsning. Beslutningen fik stor betydning for Auschwitz og kommandanten Rudolf Höss, der fik brug for al sin snilde for at løse en ny, stor opgave: at organisere massedrab. De første udenlandske jøder ankom til Auschwitz-Birkenau den 29. april 1942. Det var slovakiske jøder fra hovedstaden Bratislava. Et par timer efter ankomsten var 75 procent af dem døde.

DR 2: Fredag den 26. januar 19.10 Auschwitz - nazisterne og den endelige løsning (3:6)

"Dødsfabrikkerne"
I løbet af 1942 lykkedes det gradvist nazisterne at skabe noget, der aldrig var set før i historien: masseudryddelsesfabrikker med kapacitet til at aflive millioner af mennesker. En af de mest effektive var Treblinka, en ren dødsfabrik, hvor mere end 700.000 mennesker mistede livet alene i 1942. Det skulle vare et stykke tid, før Auschwitz kunne opvise en lignende effektivitet. Det store problem var ikke at dræbe mange på en gang. Det klarede gasen Cyklon B. Men hvordan skaffer man sig af med tusindvis af lig? Det lykkedes Höss og hans kolleger at løse problemet, og det var deres snilde og vilje til at løse de praktiske problemer, der muliggjorde Himmlers drøm om at udrydde de to millioner polske jøder.

DR 1: Søndag den 28. januar 11.30 Studenterne fra Pumwani (1:2)

"Om Gud vil, har jeg heldet med mig"
To dokumentarprogrammer om unges liv og drømme i Nairobis slum.
Stellah og Thomas er begge 20 år, og midt i deres studentereksamen. Som alverdens andre unge er de optaget af eksamen, fester, kærester og store drømme for fremtiden. Men deres betingelser er vanskelige. De er to ud af tusinder af unge i Pumwani, et slumkvarter udenfor Kenyas hovedstad Nairobi. Men både Thomas og Stellah tror på, de har en chance med lidt held og hjælp fra Vorherre.

DR 2: Søndag den 28. januar 14.00 - 16.00 DR2 Tema: Kan vand huske?

DR 2: Mandag den 29. januar 22.00 Helbredelsen (1:3)

Knust nakkehvirvel, pacemaker og muskelsvind; tre venner rejser 7757 km i bil på tværs af Guds Eget Land på jagt efter helbredelsen. I første afsnit af dokumentarserien i tre afsnit opsøger de tre unge danskere Jonas, Andreas og Niels en voo-dooopræstinde i New Orleans, som prøver at heale dem.

DR 2: Torsdag den 30. januar 20.30 - 22.30 DR2 Tema:

Med livet som indsats
Sendes også 3.03.07

Dagligt sætter danske soldater livet på spil, på missioner langt fra Danmark. DR2 Tema ser nærmere på, hvad den nye verdensorden betyder, for vore soldater i udlandet.
Tilrettelæggelse: Keld Klüwer.

DR 2: Torsdag den 1. februar 19.05 Hellige krigere (1:2)

Amerikansk dramadokumentar fra 2005. (Holy Warriors)
Under det tredje korstog i det 12. århundrede kom to store ledere til at symbolisere kampen mellem den islamiske og kristne verden. Den engelske konge, Richard Løvehjerte, kristenhedens store hellige kriger og Saladin, den arabiske verdens store lederskikkelse.

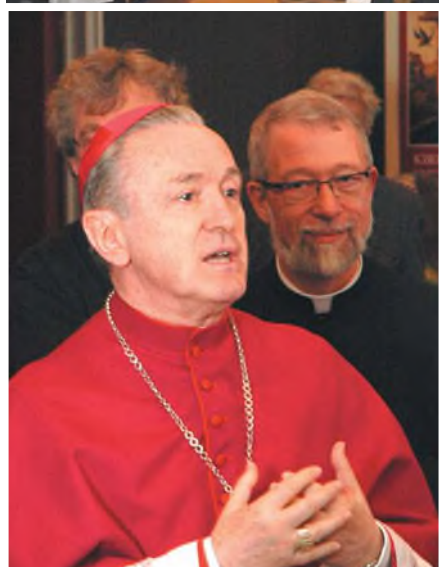
DR 2: Fredag den 2. feb. 19.05 Hellige krigere (2:2)

Amerikansk dramadokumentar fra 2005. (Holy Warriors)
I 1191 blev den muslimske befolkning i Jerusalem grebet af angst. Den kristne korsfarer Richard Løvehjerte havde svoret at ville befri Jerusalem fra at være den islamiske verdens centrum. Den legendariske muslimske leder, sultan Saladin, var fast besluttet på at stoppe ham. Fire år tidligere var det lykkedes Saladin at generobre Jerusalem. Som en uventet gestus forbarmede han sig over de kristne indbyggere og skånede deres liv. Kun få mente, at Richard Løvehjerte ville være lige så ædelsindet over for muslimerne. Hellig krig kom til at opsluge de to ledere og ændrede dem til ikoner for religiøse imperier.

På www.katpod.dk siden sidst

- Antonia var i byen
- Ærkebiskop måtte gå af, før han var blevet indsat
- Festlig præsentation af den nye katekismus

Katolsk Orientering

Feststemning i Domkirken, da nuntius blev budt velkommen

Tekst og fotos: Kuno Arnkilde

Der var glæde og feststemning i Sankt Ansgars Kirke, da den apostoliske nuntius, ærkebiskop Giovanni Tonucci på den sidste dag af sit besøg i Danmark officielt blev budt velkommen af biskop Kozon. Festmesse om formiddagen og højtidelig vesper om eftermiddagen i en tætpakket domkirke – meget symbolsk på festdagen for den hellige Ansgar, Nordens apostel. Besøget falder på et tidspunkt, hvor bispeddømmet kan glæde sig over bl.a. udgivelsen af Den katolske Kirkes Katekismus, den nye Lovsang samt et højt aktivitetsniveau i ungdomsarbejdet med afviklingen af de første faser af Handlingsplanen. Hertil kommer indvielsen af to nye klostre i det forgangne år.

Ærkebiskoppen var da også fortrøstningsfuld med hensyn til fremtiden for Kirken i Danmark, da

Katolsk Orientering spurgte ham, hvilket indtryk han havde fået under sit besøg i Danmark. Om klostrene sagde han:

”Det er en stor gave – og et tegn. Tilstedeværelsen af klostre i Danmark og de øvrige nordiske lande er både gammel og en ny måde at evangelisere på. Der kommer mange mennesker til klostrene for at reflektere og bede, klostrene giver rum for eftertanke i en tid præget af stress og jag i hverdagen.”

Også samarbejdet i bispeddømmet og biskoppen selv fik rosende ord med på vejen: ”I har en god tradition for samarbejde i Krken og er velsignet med et stort antal præster. Jeg vil også benytte lejligheden til at fremhæve jeres biskop. Han er både ydmyg og dygtig og meget pastoralt engageret. Det giver grundlag for optimisme for det fremtidige arbej-

de i bispeddømmet.”

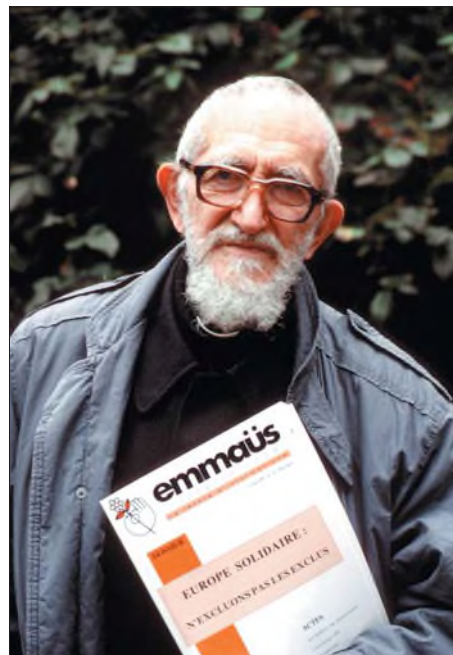
Nuntius fejrede den 24. januar messe i Karmel ved Hillerød og besøgte samme dag om eftermiddagen Birgittasøstrene i Maribo.

Om torsdagen aflagde han besøg hos Københavns biskop Erik Norman Svendsen, og senere samme dag besøgte han Rygaards Skole og om eftermiddagen Roskilde.

Fredag var han på et heldagsbesøg i Århus, som sluttede med messe i Vor Frue Kirke, lørdag i Odense, og senere samme dag fejrede han messe i Sct. Annæ Kirke på Amager.

”Kristendommen er meget levende i Danmark, menighederne er små men engagerede og dynamiske,” var nuntius vurdering efter besøgene i menighederne.

”Bliv ved med at være forenede, så har Kirken i Danmark en stor fremtid for sig!”

Abbé Pierre 1912 - 2007

Henri Grouès, bedre kendt som Abbé Pierre, er død den 22. januar 94 år gammel. I Frankrig var han en institution og blev i en landsdækkende meningsmåling i en årrække kåret som den poulæreste person i landet.

Han indtrådte i kapucinerordenen i 1930, blev præsteviet i 1938 og virkede dernæst som andenpræst ved katedralen i Grenoble. Navnet Pierre var det dæknavn, han valgte, da han under krigen engagerede sig i modstandskampen, hvor han bl.a. hjalp jøder og modstandsfolk med at flygte over grænsen til Schweiz. Efter krigen blev han udnævnt til hospitalspræst i Paris og var fra 1945-1951 valgt til Parlamentet.

I 1949 grundlægger han under indtryk af den udbredte sociale nød i Frankrig ”Emmaüs” – den bevægelse, der i Danmark kendes under navnet Abbé Piers klunser, og engagerer sine frivillige medarbejdere i at bygge midlertidige boliger til de mange hjemløse i Paris. Pengene til projektet skaffes til veje af ”klunserne”, som indsamler og sælger genbrugsting. I den hårde vinter i 1954 bliver Emmaüs for alvor kendt, da Abbé Pierre i Radio Luxembourg appellerer til franskmændene om at hjælpe de mange hjemløse. Der er brug for ”et godhedens oprør”, siger han, og reaktionerne lader ikke vente på sig. Frivillige unge fra hele Europa strømmer i tiden efter til hans bevægelse, og Parlamentet vedtager få uger senere at opføre 1200 ekstra nød-boliger.

Abbé Pierre modtog i sit liv mange hædersbevisninger for sin indsats for de fattige og marginale. Det hindrede ham ikke i ved flere lejligheder at tale autoriteterne midt imod – også de kirkelige – hvad der i et vist omfang gjorde ham til en kontroversiel person. Ingen kan dog drage hans ægte engagement for de svageste i samfundet i tvivl. Det evige liv begynder ikke efter døden, siger han i sine Erindringer, det begynder nu i dette liv, når vi vælger enten at være os selv nok eller at tage del i de andres sorger og glæder.

Emmaüs-bevægelsen omfatter i dag ca. 4.000 mennesker fordelt på 84 fællesskaber i 30 lande.

Hvad ligger der under gulvtæppet?

Nu ikke mere om pædofili-skandalerne, sagde jeg til mig selv, da deadline nærmede sig, og tiden var inde til at overveje, hvad denne leder skulle handle om.

Og alligevel, helt nemt er det ikke at gøre sig færdig med netop denne problematik, fordi den rammer så dybt og smerteligt ind i den forestilling, vi som katolikker har om præsten, og om hvad Kirken er og står for, dvs. helt ind i vores selvforståelse som kristne mennesker.

Med fare for at gentage mig selv, vil jeg derfor tillade mig endnu engang at antyde, at skal vi kunne lægge denne krise bag os, er det nødvendigt at se problemerne i en større sammenhæng og ikke begrænse diskussionen til et spørgsmål om børneattester, og hvad man ellers kan forestille sig af sikkerheds- og kontrolforanstaltninger. Misbrugene er nok i en vis forstand et isoleret problem, for så vidt som de udøves af en relativt begrænset gruppe mennesker med mildt sagt ejendommelige tilbøjeligheder, men de mange sager, som vi p.t. oplever i det danske samfund, hvor respektable familiefædre bliver grebet på fersk gerning med børne-porno i computeren, peger i retning af et dybereliggende problem.

Vi lever i et samfund, hvor det af et flertal nærmest betragtes som forargeligt at ville sætte grænser for den enkeltes seksuelle udfoldelser. Denne holdning har sin rod i et menneskesyn, som ligger langt fra det kristne, ja som er opstået i direkte opposition til kristendommen. Det spørgsmål, vi derfor er nødt til at stille os selv, er, i hvilket omfang vi selv bevidst eller ubevidst har accepteret dette menneskesyn.

Hvorfor var visse amerikanske biskopper så "naive", at de ikke kunne se, hvad der foregik? Hvordan kunne det gå til, at præstestuderende med en helt forkvaklet indstilling til menneskelig seksualitet blev viet til præstegerningen? Det kunne jo hænge sammen med, at Kirkens moralære var et kapitel, man havde valgt at ignorere og affærdige som uvæsentligt. Og netop denne kollektive fortrængning kunne være en del af forklaringen på, at de ansvarlige, da problemerne begyndte at dukke op, valgte blot at feje skidtet ind under gulvtæppet.

Vi er efterfølgende nødt til at spørge, hvad der ligger under vores eget kirkelige gulvtæppe i dette lille hjørne af verden. Hvad har vi selv valgt at fortrænge? Det spørgsmål skal vi søge et svar på – ikke blot med tanke på at gardere os mod fremtidige skandaler, men fordi Kirkens lære om ægteskab, familie og seksualitet er så centrale emner, som griber så dybt ind i den enkeltes tilværelse og selvforståelse, at de ikke lader sig udskille og ignorere, uden at hele "bygningen" slår revner.

Det kan siges ganske enkelt. Hvis vi "glemmer" eller bevidst bagatelliserer, hvad ægteskabets sakramente indebærer og forpligter os til (f.eks. at sætte børn i verden), får vi ingen levedygtige og dynamiske familier. Og uden familier, hvor troen leves og opleves forpligtende, får vi ingen præste- og ordenskald. Tingene hænger sammen. Før vi indser det, kommer vi ikke ud af krisen.

Denne problemstilling vil jeg forsøge at ud-dybe i en række artikler. Den første bringes i dette nr. på side 8-9.

Torben Riis

Kære præster...

Kære præster, som er eller har været tilknyttet Sct. Knuds Kirke i Fredericia.

Forårsaget af Torben Riis' leder, hvori står, at vort bispedømme lykkeligt har været forskånet for pædofile sager, nævnte jeg i mit læserbrev i KO nr. 1, 2007, at der for år tilbage var en sådan sag i Fredericia, og at man kunne læse om det i Fredericias Historiske Arkiv. Det står jeg ved.

En herre fra Sct. Knuds Kirkes menighedsråd mener, at jeg vækker furor i menigheden og kaster mistanke på uskyldige præster. Det var jo aldrig hverken min tanke eller hensigt. Hvis mine ord opfattes således, vil jeg gerne hermed bede de, som kunne føle sig stødt og vrede, om tilgivelse.

De sidste sekler har pressen vidst at slå store overskrifter op. Dersom en så grim sag var sket i Fredericia i ny-

ere tid, ville vor lille katolske verden i Danmark også huske det. Men, altså, undskyld til de præster, som føler sig mistænkeliggjort helt uden grund. Jeg nævnte tilfældet, fordi det er nødvendigt ikke at glemme, at den slags kan ske, også i Danmark.

Helle Kofod
5500 Middelfart

De katolske sexskandaler

Uden at ville gå ind i en diskussion om årsagerne til, at talrige præster og ordensfolk har forgrebet sig seksuelt på børn og unge, mener jeg, at der er nogle punkter i Torben Riis' leder "Dagen derpå" i "Katolsk Orientering" nr. 18 (8. november 2006), som ikke bør stå helt ukommenteret.

Som Riis er også jeg glad for, at Benedikt XVI under sit møde med de irske biskopper den 29. oktober, indskærpede, at alle sager bør opklares, og det nødvendige gøres for at hjælpe ofrene og deres pårørende. Her synes vor nuværende pave at have en noget anden holdning end sin forgænger (jf. sagen om den mexicanske præst Maciel). Det afgørende er dog, hvordan sagerne skal opklares. Skal biskopperne, straks de får en begrundet mistanke om, at en præst har krænket et barn seksuelt, bede politi og anklagemyndighed om at efterforske sagen? Eller skal de nøjes med en intern, kirkelig undersøgelse og domfældelse? At det ikke er ganske uvæsentligt, viser de amerikanske biskoppers erklæringer fra moderne i Dallas og Washington og Vatikanets reaktion herpå i 2002. Man kan også spørge, hvilket retssystem biskopperne skal følge, når kirkeretten og den civile lovgivning ikke er i overensstemmelse med hinanden (fx i spørgsmålet om forældelsesfrister)? Ingen af delene får vi oplysning om.

Det andet punkt er Riis' udsagn om, at vi "lykkeligvis har været forskånet for sager af denne art" i vort bispedømme. Det er nemlig ikke korrekt. Var der ikke i sin tid "noget" med Peter Schindler? Uanset om det er sandt eller ej, så oplyste biskop Kozon i 2002, at han var bekendt med to sager i Danmark (Berl. Tid. 28.4.2002). Desuden har jeg hørt rygter om tre præster, men om der er hold i dem, kan jeg af gode grunde ikke vide. To af dem er i øvrigt døde, men den tredje fungerer endnu. Derudover har jeg som ung gennem mange år selv været udsat for særdeles grov sexchikane, men hver gang jeg har skrevet derom, har "Katolsk Orientering" ikke villet lade det trykke. Var det fordi en sådan kedelig sag ikke vedkom offentligheden?

Endelig som det tredje vil jeg udtrykke min glæde over, at "en beredskabsplan p.t. er under udarbejdelse med henblik på at sikre en korrekt sagsbehandling, hvis situationen skulle opstå." Med det mener jeg, at biskoppen allerede i 2002 sagde, var ved at ske (jf. k.o. 10/22.maj 2002). Hvorfor er den så ikke for længst blevet færdig? Er det fordi, den først skal godkendes i Rom, og at Rom har været i vildrede med, hvordan sagerne skulle tackles? Jeg ved det ikke, men håber, at når en beredskabsplan til sin tid er færdig, at den vil blive offentliggjort i "Katolsk

Orientering", så vi alle kan se, hvad bispedømmet vil gøre, hvis en ny sag skulle opstå.

Kaare Rübner Jørgensen

Svar: Jeg skal naturligvis ikke bestride, at der, som biskoppen ganske rigtigt har oplyst, for år tilbage er forekommet enkelte misbrugssager i bispedømmet. Jeg synes dog fortsat, at vi kan glæde os over, at vi ikke i Den katolske Kirke i Danmark aktuelt oplever noget, der tåler sammenligning med de skandalesager, der har rystet Kirken i f.eks. USA.

Med hensyn til Peter Schindler er det en kendt sag, at han blev suspenderet som præst og måtte drage i landflygtighed efter at have forløbet sig over for en teenager i menigheden. Schindler omtaler det selv i sine erindringer bd. 2, s.87-115. En mere kontant redegørelse finder man hos Yvonne Maria Werner: Nordisk Katolicism, Makadam Förlag 2005, s. 229-30, hvor det i en fodnote præciseres, at der ikke var tale om et fuldbyrdet overgreb, men kun om en upassende opfordring fra Schindlers side – en opfordring, som ikke blev fulgt.

At KO skulle have nægtet at trykke læserbreve om overgreb på din person, er jeg ikke vidende om, da det ikke er sket i min tid som redaktør.

Torben Riis

At 'leve' eller at 'mene' rigtigt

Forleden gik familieturen via en legeplads ejet af adventistkirken. En ældre herre fra menigheden dukkede op og fortalte om en kvinde – om hvordan han havde fundet sig kaldet til den, betaling af tiende samt om kirkens sociale aktiviteter på Vesterbro og i udlandet.

Da jeg spurgte til forskellen til andre kristne, pegede han på, at Folkekirken var for lidt vedkommende og havde overtaget Romerkirkens fejlagtige fejring af søndagen som helligdag. Ja, generelt havde Romerkirken forvrænget mangt og meget af det sande kristne budskab – uden at han dog kunne

redegøre nærmere herfor.

Jeg nævnte nu, at jeg faktisk var aktiv i selvsamme Romerkirke, hvorefter han trådte lidt vande og mente sig baseret på fakta. Jeg var dog ikke i mit polemiske hjørne, så vi skiltes i fuld fordragelighed.

Men samtalen var tankevækkende. Han har jo netop forstået budskabet – måske ikke strengt teologisk – men han LEVER på mange måder en mere "sand" kristen tilværelse end mig. Han er kaldet til tro, hvor jeg blot er født med den. Og han bruger en mærkbar del af liv og indkomst i sin tros tjeneste - centreret omkring

det karitative arbejde. Kristendommens tre grund søjler: lovprisning, forkyndelse og næstekærlighed er alle til fulde opfyldt. Det slog mig, hvor inderligt ligegyldig kirkelige formaninger og teologiske disputer om filioque-spørgsmål, kommatering og pavens rolle er i forhold til det at LEVE som god kristen. Der er mange gode kristne – både i og udenfor den katolske kirke. Men flertallet af dem lever i det stille og uden foranstalt til at hævde, at netop deres trosforståelse er den mest rigtige.

Michael Møller-Jørgensen

Flere læserbreve side 10

SCT. KJELDS KIRKE
DEN KATOLSKKE KIRKE I VIBORG

Hensyn til de handicappede

Vor plan tager hensyn til de handicappede, det gælder både toilet og trappe-lift- faciliteter. Hjælp os med at gøre indgangen til vor nye kirke tilgængelig for alle.

Beløb kan indbetales på giro: + 01 500 1471 under meddelelser: konto 80219 eller bankkonto: reg.nr. 4770 4770525241 under meddelelser: konto 80219.

Kontakt os via hjemmesiden: www.katolsk-midt.dk
- eller ring til Inger Touray, tlf.: 86 61 41 34

De graver ud og de graver op...

af Erik Lindegaard

Igennem hele 2006 har vi læsere af KO set en annonce fra menigheden i Viborg, hvor de beder om "økonomisk støtte til at dække betalingen af en opgravning af kulturarven, som alene koster kr. 600.000,-"

Annoncens størrelse tillader ikke at forklare, at man i forbindelse med en renovering og ombygning af deres kirke skal bygge på resterne af en middelalderlig kirkegård, tilhørende den katolske Drottens Kirke (på nudansk Treenhedens Kirke).

Jævnfør den meget udskældte lov på området, "museumsloven" og dens § 26 og 27, som pålægger bygherren at afholde udgifterne til udgravning af "kulturarven", væsentlige jordfaste fortidsminder.

For de ikke stedkendte skal der forklares, at matriklen ligger lige midt i den sydlige del af den middelalderlige by med de rige fund ned mod Sønder sø og centralt placeret i forhold til færdslen, da hærvejen har krydset området meget tæt på matriklen, på sit løb øst om skråningerne langs søen. Det er sidebygningen som skal udvides, og den er fra 1734.

Drottens Kirke er nævnt allerede omkring 1188 og var i funktion som en af Viborgs 12 kirker indtil reformationen.

Kirken blev herefter givet af kongen til Anders Skougart, ærkedegne i Viborg, den 21. maj 1552: "må have Drottens Kirke i Viborg med kalk, sten og tømmer, som findes der".

Byggeudvalget aflagde en regnfuld december morgen et besøg i udgravningen, som ledes af den udgravningsansvarlige arkæolog Jesper Hjerminde, Viborg Stiftsmuseum. Der er allerede blevet blottet omkring 20 meget velbevarede skeletter, knoglerne er gullige og faste. Flere grave krydser ind over hinanden, så kirkegården virker som den har været intensivt benyttet. Den daglige udgravningsleder, middelalderarkæolog Garry Keyes, anslår gravintensiteten til 2 skeletter pr. m². Det skulle give op mod ca. 100 skeletter på området. De skal senere vaskes og underkastes en antropologisk undersøgelse.

Det er hele dette store arkæologiske arbejde, som gør byggeriet af den flotte nye kirke i Viborg – uforskyldt – mindst kr. 600.000,- dyrere end først beregnet.

PRESSEMEDDELELSE

Jann Sjursen ny generalsekretær for Caritas Danmark

Caritas Danmarks bestyrelse har ansat den 43-årige Jann Sjursen som ny generalsekretær.

"Med ansættelsen af Jann Sjursen får Caritas Danmark en leder med et bredt engagement og indsigt i ulandsarbejde og 3-verdensforhold. Gennem arbejdet som landsformand for Kristeligt Folkeparti igennem 12 år og medlem af Folketinget i 7 år er Caritas overbevist om, at Jann Sjursen er den rette leder, som kan være med til at videreudvikle den katolske kirkes humanitære hjælpeorganisation". Sådan begrundet bestyrelsesformand for Caritas Danmark, Jan Lange, valget af den ny generalsekretær.

Jann Sjursen er 43 år, og sammen med sin hustru Karen, han har tre børn på 11, 12 og 16 år. Han er bosiddende i Næstved og medlem af Folkekirken. Jann Sjursen var energiminister 1993-1994 og har i den periode, hvor han var i Folketinget været medlem af en række forskellige udvalg, herunder Folketingets Udenrigsudvalg og Udenrigspolitisk nævn. Han har desuden været på rejser i en lang række lande for bl.a. at se på bistandsprojekter.

"Ansaret for næsten i de fattige lande har altid været en hjertesag! Derfor er det en stor glæde, at jeg nu kan bruge min erfaring på ulandsarbejde til gavn for Caritas Danmark", siger Jann Sjursen.

Jann Sjursen betegner Caritas Danmark som en "seriøs og velkonsolideret humanitær bistandsorganisation." Jeg kan fuldt ud tilslutte og identificere mig med organisationen uanset, at jeg ikke selv er katolik," siger Jann Sjursen videre.

Siden Jann Sjursen efter eget ønske forlod Folketinget, har han haft forskellige opgaver. I juni måned sidste år færdiggjorde han et arbejde som formand for regeringens Udvalg for Detailhandel og Planlægning. Udvalget var nedsat af Miljøministeren.

Jann Sjursen er medlem af bestyrelserne for Kofoeds Skole og Unicef-Danmark.

Jann Sjursen tiltræder som generalsekretær 19. februar 2007.

Medarbejder i det nye Liturgisk Sekretariat

Nikolaj Ottosen-Støtt er pr.1. januar 2007 ansat som sekretær i Liturgisk sekretariat.

Liturgisk sekretariat er en nyoprettet administrativ enhed under Liturgikommissionen. De opgaver, som det nye sekretariat skal udføre, blev tidligere udført af Pastoral-Centret, men fra årsskiftet er opgaverne overdraget til den 28-årige stud. mag. i retorik og latin Nikolaj Ottosen-Støtt.

Liturgikommissionen er ansvarlig for oversættelse, redigering og udgivelse af bl.a. missalet, lektionarier og bønnebøger.

Bispedømmet har valgt at udskille liturgisk sekretariat som et led i de bestræbelser, der i disse år finder sted for at styrke bispeddømmets interne og eksterne formidling og kommunikation.

Nikolaj Ottosen-Støtt har været aktiv i Kirken i mange år. Han har siddet i bestyrelsen for DUK, deltaget i internationalt børne- og ungdomsarbejde, sidder i Nordisk katolsk Ungdomsråd og er i dag næstformand i menighedsrådet på Frederiksberg og næstformand i Pastoralrådet.

Kuno Arnkilde

Arkitekt og entreprenør bag klosterbyggeriet i Maribo hædret med pavelig orden

Som de første i Danmark har arkitekt Finn Zeuthen og entreprenør Lars Gormsen modtaget Pavens Kommandørkors. Det skete som en påskønnelse af deres indsats i forbindelse med opførelsen af birgittinerindernes nye kloster i Maribo "Habitaculum Mariae," – officielt med ordene "en hædrende belønning for udvist uomtvistelig trofasthed og iver i pavedømmets tjeneste."

Klosteret stod færdigt 1. juni 2006.

Der er p.t. kun ca. 100 personer i verden, som er dekoreret med denne fornemme orden. Finn Zeuthen og Lars Gormsen modtog ordenen ved en ceremoni i Rom den 22. december 2006. Den blev overrakt af biskop Renato Boccardo, som er sekretær for Vatikanstatens regering og for den romerske kurie.

På billedet ses fra venstre entreprenør Lars Gormsen, biskop Renato Boccardo, arkitekt Finn Zeuthen og moder Tekla fra Rom.

HandlingsplaneN's første år

af Kuno Arnkilde

HandlingsplaneN's første år har været et stort og ambitiøst arbejde for DUK, men den meget positive indstilling, alle har vist over for projektet og succesen med regionale lederdage i november har været det hele værd - skriver suppleant i DUK's hovedbestyrelse Michael Knudsen i "Årsrapport 2006," som DUK netop har udgivet.

Biskop Czeslaw Kozon gør i sit indlæg opmærksom på, at målene med HandlingsplaneN stadig er klare. At bispedømmet skal nå alle 12.000 katolske døbte børn og unge i Danmark. At de skal opleve en Kirke, som vil dem.

Årsrapporten indeholder også en situationssrapport fra et sognebesøg i Høje

Tåstrup skrevet af Kasper Emmanuel Stæger, samt et referat af det meget roste foredrag, som religionshistoriker Anne Ehlers Strand holdt under de to regionale lederdage i henholdsvis Vejle og Taastrup.

HandlingsplaneN's videre forløb i 2007 er mindst ligeså ambitiøst som 2006. I maj og juni er der planlagt to regionale børne- og ungdomsdage henholdsvis øst og vest for Storebælt. I september er der planlagt en national børne- og ungdomsdag et centralt sted i Danmark.

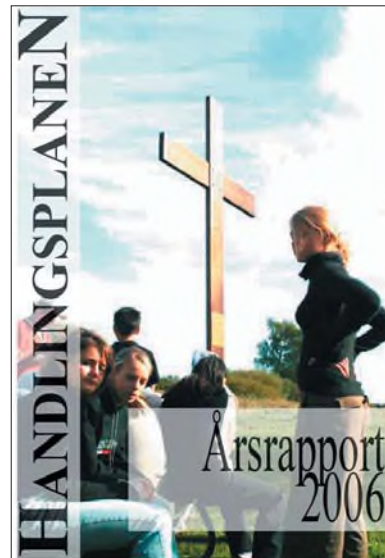
Og endelig kulminerer HandlingsplaneN med et opfølgende regionalt ledermøde henholdsvis øst og vest for Storebælt i oktober og november 2007.

I Katolsk Orienterings reportage fra den regionale lederdag i Vejle lovede vi

vores læsere at orientere om den omfattende spørgeskemaundersøgelse, som HandlingsplaneN's Praktiske Arbejdsgruppe har foretaget.

41 sogne har givet tilbagemelding på det omfattende spørgeskema. Et spørgeskema, som havde til formål at få klargjort, hvordan det står til med børne- og ungdomsarbejdet i de enkelte sogne. Hele undersøgelsens resultat kan aflæses i den udgivne "Årsrapport 2006". I rapporten kan man også finde tidspunkter og program for ovennævnte børne-, ungdoms- og lederdage der afholdes i 2007.

Årsrapporten kan rekvireres på DUK's sekretariat, telefon 39 20 20 79. Kontoret har åbent 9-15.30 - eller rapporten kan downloades fra DUK's hjemmeside: www.duk.dk

KRONIK

En pilgrimsfærd er som et billede af livet

af Hans Henrik Roholm

I marts og april 2006 vandrede jeg i Nordspanien fra Jaca i øst til Santiago i vest. En strækning på ca. 800 km. Det er en ældgammel pilgrimsrute, Caminoen, som igennem hundredvis af år er benyttet af pilgrimme i Europa, der alle har haft håbet om at nå frem til Jakobs grav i Santiago de Compostela og bede der. Alt sammen for at komme nærmere det guddommelige.

Jeg havde hørt og læst om pilgrimsruten i Nordspanien og fandt at det kunne være en spændende udfordring at gå vejen. Jeg forberedte mig omhyggeligt og trænedes også. En af mine træningsture gik fra Brøndbyøster til Køge en strækning på 32 km. Undervejs gik jeg ind i Karslunde Strandkirke. Der var konfirmationsforberedelse. Jeg fik kaffe og lejlighed til at hvile lidt. Jeg mødte præsten og fortalte at jeg trængte til pilgrimsfærd. Da vi skiltes, sagde han: "Husk nu at vandre med Gud!" "Ja, ja" tænkte jeg - "det skal du jo sige". Jeg kom senere til at erkende - at det kan man faktisk slet ikke lade være med.

En af Jesu 12 disciple hed Jakob, Zebedæus' søn. Historien siger, at han efter Jesu død fik til opgave at kristne Spanien. Det lykkedes ikke helt for ham, da Spanien på det tidspunkt var meget "romersk". Han samlede kun en mindre flok troende om sig. På et tidspunkt kom han tilbage til Jerusalem, hvor han led martyrdøden. Hans jordiske rester blev af to af hans disciple fragtet med skib fra Det hellige Land og nåede til Spaniens Nordkyst ved Santiago de Compostela. Her blev han begravet, og hans grav blev senere opdaget. Hans jordiske rester ligger nu i katedralen i Santiago de Compostela.

Man kan jo så stille spørgsmålet: Hvorfor netop den bestemte rute på ca. 800 km der begynder 2 steder: Saint Jean Pied-de-Port i Frankrig og Somport i Spanien. Begge de

to indledningsveje møder Puente la Reina, hvorfra der er ca. 700 km til Santiago de Compostela.

I Shirley Maclaines bog Camino beskriver hun sin vandring ad pilgrimsruten som at "camino"-vejen - ligger direkte under Mælkevejen og følger bestemte jordårer, der afspejler energien fra stjernesystemerne over den.

Det giver god mening at tænke at stjernerne har haft en betydning for valget af denne tusindårige pilgrimsrute - og man mærker rent faktisk en særlig åndelig energi undervejs. Det er som Caminoen forstærker alle ting i os!

En pilgrimsfærd er som et billede på livet. Det er en livsrejse, hvor selve vejen er målet. Der er lette dage, godt tråd, der er flade strækninger, der er anstrengende op- og nedture. Der er bevægende møder med andre pilgrimme, der er lange nætter og lange dage.

En fantastisk natur, store vidder, hvor man kan øjne kimmingen, store bjerge, uvejsomt mudder, solskin og silende regn. Det er som et billede på selve livets gang - en rejse i tid. Det er som om tiden: fortiden, nutiden, fremtiden eksisterer i dig, snarere end du eksisterer i tiden. Ens sindstilstand er åben som en tragt. Der er direkte adgang til det ubevidste. En lang erindringsstrøm, hvor glemte hændelser og vigtige erindringer dukker op, mine første besværlige år i skolen, hvor jeg slet ikke levede op til forventningerne fra mine forældre, min far, der døde da jeg var 8 år. Min første kæreste, min første hustru der døde da hun var 28. Disse erindringer kommer til mig under vandringen, tydeligt - og giver en forståelse for, hvilken betydning disse hændelser har haft for mit liv.

Og de valg jeg har truffet, den retning jeg har gået i mit liv. De dukker knivskarpt op i erindringer og fortæller om deres betydning for mig.

Og nætter, som på trods af megen uro og snorken på Herbergets sovesal har givet tydelige drømme. Det er vigtige meddelelser

til mig. Caminoen er både en indre og en ydre rejse.

Et sted i Karen Blixens Den Afrikanske Farm er der en historie, der hedder Livets Veje. Det handler om en mand, der bor i et lille hus. I nærheden er der en sø. Han lever af at fange fisk i søen og sælge dem på markedet.

En nat vågner han ved at der er en forfærdelig larm ved søen. Han beslutter sig for at løbe ud i mørket for at se efter, om der er sket en skade. Da det er mørkt snubler han, falder i en grøft, kommer op igen og fortsætter. Han forstår nu at larmen kommer et andet sted fra, så han løber derhen, hvor larmen nu kommer fra. Og sådan bliver han ved det meste af natten. Rundt i terrænet for at dæmpe op for vandmasserne. Efter en lang og anstrengende nat vågner han om morgenen og ser ud af vinduet: Og se - den rute han har gået i løbet af natten danner et billede af en stork.

"Manden i historien blev grusomt narret og svære hindringer blev lagt på hans vej. Han må have tænkt: Hvilken lang række uheld! Hvor det dog går op og ned for mig! Han må have undret sig over, hvad meningen vel kunne være med alle hans prøvelser, han kunne ikke vide, at det var en stork. Men gennem hele sin lidelseshistorie holdt han sig sit formål for øje, intet fik ham til at vende om og gå hjem, før han havde fået sit arbejde gjort. Han fuldførte løbet og bevarede troen. Han fik også sin belønning. Nemlig at se sit livs tegning som en stork".

Myten fortæller, hvordan man - ved at bevare troen - bliver ført gennem livet - og til sidst tegner der sig et smukt billede. Et billede af en stork!

Sådan er en pilgrimsrejse - en vandring i den storslåede spanske natur, den fysiske udfordring, 30 km om dagen. Det religiøse, det historiske perspektiv giver en fornemmelse af helhed, en nærhed til Gud, en taknemmelighed over at blive ledet og

at nogen passer på mig. Og meningen med mit liv går langsomt op for mig.

Det er det nærmeste jeg er kommet det guddommelige. Denne særlige lykkefølelse man kan opleve.

Efter ca 800 km og 32 dage ankommer man til Santiago de Compostela.

At nå målet Santiago, at træde ind i katedralen er et fantastisk klimaks - ved Jakobs grav at rette min tak for beskyttelse på vandringen. At opleve den religiøse stemning med en stuvede fuld katedral. Det har tusindvis af pilgrimme oplevet igennem hundredvis af år. Det er en glæde, en stolthed og ærefrygt for det der er større end én selv.

Det historiske perspektiv - en udvikling man er en del af, at gå i andres fodspor. Tænk på alle de pilgrimme, der har vandret her gennem tiderne. Den tro og tillid til "at det ville hjælpe" findes i stenene langs stierne, i træerne og i terrænet. Man kan mærke det spirituelt - man kan ligefrem mærke alle de tanker, der er tænkt og alle de håb, der har været undervejs.

Og når man møder andre pilgrimme, hilser man og ved at også de er undervejs i en personlig proces.

Der er en særlig solidaritet. Man mødes - følges ad et stykke, spiser måske sammen og sover sammen, og skilles så igen. Og mødes man så ved målet - katedralen i Santiago - så er gensynsglæden stor, og der er plads til varme omfavnelser og gensynstårer.

Det er en storslået oplevelse, som man må opleve i sit liv.

Da jeg kom hjem mødte jeg på et kursus en hospitalspræst. Jeg fortalte ham, at jeg igennem hele pilgrimsvandringen nærmest havde på fornemmelsen, at nogen ledede mig og beskyttede mig. Hvortil han sagde: "Måske var der rent faktisk en der gjorde det".

Den virkelige rejse begynder, når man har bearbejdet alt hvad man har lært af Caminoen.

Carlo Maratta:
Jomfru Maria viser sig for den hellige Frans af Sales
Pinacoteca e Musei Comunali, Forlì

Den 24. januar fejrede vi i bispedømmet den hellige Frans af Sales (1567-1622). Men hvem var han egentlig, denne biskop, helgen og kirkelærer – og hvorfor skal vi interessere os for ham i dag? Dette sidste spørgsmål kan kort besvares således: fordi han i et religiøst og kulturelt miljø, der var Den katolske Kirke ikke blot fremmed, men direkte fjendtligt, gjorde det "umulige" at reevangelisere og føre sin hjemegns mennesker tilbage til Kirken – og fordi han gjorde det uden had i hjertet mod sine modstandere.

Ved hans død udtalte en kalvinistisk præst i Genève således: Såfremt vi ville ære noget menneske iblandt os som helgen, kender jeg ingen siden apostlenes dage, der var mere værdig til det end denne mand." Frans af Sales vandt sjælene tilbage ved i skrift og tale at udbrede den katolske tro, men ikke mindst ved i kraft af sit eget eksemplariske liv at vise vejen tilbage til den centrale kristne tradition.

Hans liv var på mange måder heroisk. Det blev det, fordi han fra første færd stod over for nærmest uoverstigelige vanskeligheder som præst og missionær og senere som biskop i et område af Europa, som var centrum for religiøse og politiske stridigheder

– og det vel at mærke i en tid, hvor missionsvirksomhed i religiøst "fjendeland" som oftest var forbundet med livsfare.

Det religiøse kald

Frans af Sales blev født i en indflydelsesrig og velhavende adelsfamilie på familiens slot "Sales" i Savoyen 21. august 1567. Allerede som 14-årig, hvor han påbegyndte universitetsstudier i Paris, var han bevidst om sit religiøse kald. Han var fast besluttet på at ville vie sit liv til Gud og aflagde tidligt løfter om at ville leve i cølibat under Jomfru Marias beskyttelse. I en alder af 24 år afsluttede han sine studier i filosofi, teologi og kirkeret med en doktorgrad ved universitetet i Padua og fik snart efter et meget smigrende tilbud om at få sæde i Savoyens senat. Dette afslog han imidlertid, ligesom han afslog at gifte sig med den unge dame, som hans far havde udset sig som et passende parti til sin søn.

Det førte til en uundgåelig konfrontation med faderen, hvis højeste ønske det var at se sin søn gift. Sine planer om at vie sit liv til præstegerningen havde han kun afsløret for sin mor og for sin fætter, Louis af Sales, som var kannik ved domkapitlet i Genève. Da lederen af domkapitlet døde, foreslog

Frans af Sales

– biskop, helgen og kirkelærer

Louis ham som efterfølger og opnåede støtte hertil fra Genève's biskop Claude de Granier. Afgørelsen lå dog hos paven, som til Frans' forbløffelse kort efter bekræftede udnævnelsen. Frans blev præsteviet i december 1593 og påbegyndte straks sin gerning. Som prædikant blev han snart kendt for sin enkle og direkte forkyndelse, fordi han i modsætning til, hvad der på den tid var almindeligt, ikke udstillede sin lærdom ved at krydre sine prædikener med citater på latin og græsk. Det var i særlig grad de fattige og ydmyge, der havde hans hjerte, både når han prædikede, og når han sad i skriftestolen.

Missionæren i Chablais

Den store udfordring kom, da biskoppen kaldte sit domkapitel sammen for at redegøre for den pastoralt katastrofale situation i Chablais-området syd for Lac Lemman. Hvad kunne der gøres? Hvem ville påtage sig den opgave at missionere i dette område, der næsten fuldstændigt var overtaget af kalvinisterne?

Her skal det indskydes, at Chablais var en del af Savoyen, som på dette tidspunkt ikke var under den franske krone, men et selvstændigt fyrstedømme. Hertugen af Savoyen Charles-Emmanuel I (1580-1630) var således den politiske figur, som Frans måtte forholde sig til i hele sin gerning. Og det var ikke nogen taknemmelig opgave. Hertugen nærede ganske vist ligesom biskoppen et brændende ønske om at genvinde Genève, som lå midt i det katolske bispedømme Genève-Annecy, men som efter den kalvinske reformation havde tiltaget sig status som selvstændig by-republik, men deres motiver var langt fra sammenfaldende. Hertugen var officielt katolik, men først og fremmest politiker og magtmenneske med udpræget sans for intrigemageri. Derfor måtte Frans bestandig kæmpe på flere fronter for at nå sine mål.

Den første opgave, han frivilligt påtog sig - trods sin ærdske søn at vie sit liv til Kirken, men ikke at blive martyr, sagde han – var den ovenfor skitserede, at vinde provinsen Chablais tilbage til Kirken. At faderens bange anelser kunne være gået i opfyldelse, erfarede Frans, da han i 1595 vovede sig op i en bjergegn for at sætte et Maria-kapel i stand, som kalvinisterne havde vandaliseret. Her blev han pryglet og jaget bort af folkemængden. De største vanskeligheder, han mødte, var imidlertid politiske og finansielle. Ikke desto mindre lykkedes det ham i løbet af 3-4 års ihærdig indsats at genrejse Chablais som en overvejende katolsk provins, en bedrift, der indbragte ham tilnavnet "Chablais' apostel".

Forkyndelse, katekese, oplysning og eksemplets magt

Hvordan bar han sig ad? Dels vandt han folk ved sin forkyndelse og ved sit personlige eksempel - Frans gjorde et dybt indtryk på sine omgivelser ved sin uselvskhed, ydmyghed og asketiske levevis, børnene elskede ham og fulgte i hælene på ham - dels reorganiserede han med utrættelig energi katekesen i bispedømmet og underviste selv i Annecy. Endvidere udarbejdede han korte traktater eller flyveblade i et sprog, alle kunne forstå. Disse hånd-

skrevne flyveblade, som han skrev i enhver ledig stund for at oplyse om Kirkens lære og gendrive reformatorenes, især kalvinisternes teser, fik stor udbredelse og bidrog i høj grad til at begrænse deres indflydelse. De blev samtidig begyndelsen til hans forfatterskab, som ligeledes fik stor indflydelse i samtiden med hovedværkerne *Introduction à la vie dévote* (Indføring i fromhedslivet) 1609 og *Traité de l'amour de Dieu* (Afhandling om Guds kærlighed) 1616. Begge bøger er oversat til adskillige sprog. De udsprang af de råd og anvisninger, han som åndelig vejleder udarbejdede til de mange, der søgte hans hjælp. Frans var først og fremmest en handlingens mand, en forkynder og sjælesørger. Det er i dette lys, hans forfatterskab skal ses. Frans' succes som missionær førte til, at biskop Granier indstillede ham til posten som co-adjutor, dvs. som hjælpebiskop og sandsynlig efterfølger, og da Granier døde i 1602, efterfulgte Frans ham da også som Genève's biskop.

Mål og midler

Som biskop sætter han sig tre vigtige mål: at generobre Genève for Kirken, at genskabe troens enhed i sit bispedømme og til dette formål gennemføre Tridentinerkoncillets intentioner på alle niveauer. Dette sidste krævede blandt andet en bevidst indsats for at højne det teologiske niveau hos sognepræsterne, et projekt, der allerede var påbegyndt i biskop Graniers tid.

Men hvordan skulle det lade sig gøre at vinde Genève tilbage? Det kunne naturligvis med hertugens hjælp gennemføres med militære midler, eller man kunne forestille sig en rent politisk løsning, således f.eks. at Genève kom under fransk overherredømme, hvorved biskoppen kunne gendannes som fyrste-biskop. Den tredje og sidste mulighed, som var den Frans' valgte at arbejde for, var etablering af en overgangsordning, hvor bystyret i Genève frivilligt gik med til at indføre religionsfrihed for sine borgere. I så fald tvivlede Frans ikke på, at Genève igen kunne vindes for troen.

Teologen Frans af Sales gik aldrig på kompromis med Kirkens lære og forlod aldrig tanken om politisk og religiøs enhed i Europa, men var samtidig overbevist om, at den eneste farbare vej tilbage til den tabte enhed var en kirkelig reform i Tridentinerkoncillets ånd, således at Kirken igen kunne fremstå i sit rette evangeliske lys og ved eksemplets magt - og i fuld respekt for den enkeltes frihed - føre de vildfarende tilbage til Kirken.

I vinteren 1622 tog Frans imod en invitation fra hertugen af Savoyen til at deltage i et møde med Ludvig den 13. af Frankrig i Avignon – uanset at hans helbred i realiteten ikke tillod ham at foretage en så lang og strabadserende rejse. Frans nåede imidlertid til Avignon, hvor han i den følgende tid ikke sparede sig selv, efterspurgt som han var af både ordenshuse og lægfolk som ville høre hans forkyndelse. Vinteren var lang og kold, og omkring Sct. Hans blev han alvorligt syg og modtog de sidste sakramenter. På sit dødsleje var det sidste ord, der hørtes fra hans læber "Jesus". Pave Pius IX ophøjede ham til kirkelærer og skytshelgen for forfattere og journalister.

Torben Riis

Spørg om troen

redigeret af Kirsten Kjærulff

Luthers bibelfortolkning var kristologisk

I et brevkaesvar i KO af 10/01-07 står følgende at læse, at da Luther undsgade "hele Kirkens autoritet og teologiske autoritet"..., "så er Maren i kærret lige så kompetent til at afgøre, hvordan Bibelen skal læses, som præsten – eller paven for den sags skyld!" "Skriften alene" var jo et af Luthers slagord." Og lidt senere: "For konsekvensen af Luthers syn på Embedet og Skriften er jo, at enhver kan tolke den efter sit eget hoved, så at man ender i relativisme og subjektivisme, som langsomt vil underminere hele den kristne tro. Så er der ikke mere nogen objektiv Sandhed åbenbaret af Gud. Så ender man i total tilfældighed og meningsløshed."

At bringe den slags rygter og halve sandheder og udtalelser om vore adskilte kristne medsøstre og medbrødre, det kan vi ikke være bekendt, navnlig nu når paven selv opfordrer til positiv dialog. En dialog går ud på, at man i det mindste ved, hvad der er den andens synspunkt.

Luther, der selv var en fremragende skriftfortolker – beundret ikke blot af lutherske teologer – fastlagde to hovedprincipper for al bibelfortolkning: *Solus Christus* og *sola scriptura* – Kristus alene og skriften alene. Der er således tale om en kristologisk tolkning, der skal danne grundlaget for Den lutherske Kirkes lære og liv. Udlægninger af skriften skal altid prøves på "ob sic Christum treiben oder nicht" – om den fremmer Kristus eller ej. Det vil altså sige en udlægning af Bibelen skal være en bekendelse til den korsfæstede og genopstandne Herre, som er den i hvis lys, alt skal tolkes. Luther, der selv var teolog, var bestemt ikke ude på at afskaffe faget. Han afskyede enhver form for "sværmeri". Han beholdt bispeembedet for at sikre den rette tro på den Gud skrifterne taler om. Vedrørende Grossbølsagen blot dette: Enkelte præster, der ikke er helt så store teologer, som de selv tror, er et problem i alle kirkesamfund.

Hans Christensen

Kære Hans Christensen. Du har ret i, at Luther i sin teologi understregede, at "alt skal drive på Kristus". Derfor er der da heldigvis blevet tænkt megen god protestantisk teologi. Men det princip handler jo om teologiens mål (Kristus), ikke om dens fundament (Skriften). Det, jeg angriber, er netop den protestantiske teologis usikre fundament, "Skriften alene", for Bibelen kan altid udlægges forskelligt alt efter læserens personlige, historiske og kulturelle forudsætninger. I det øjeblik, reformatorerne afskaffede den hellige Tradition, dvs. Kirkens teologiske autoritet, som ved bøn og Helligåndens medvirken sikrede troens historiske objektivitet og kontinuitet, kunne teologien i princippet blæses hid og did med tidens forskellige modestrømninger. Kirkehistorien siden reformationen viser det jo sort på hvidt, ligesom det netop er denne omskiftelighed, der også i vores tid kan føre til ekstremer som "Grossbøl-teologien". Er Grossbøl en dårlig teolog? Det ved jeg ikke noget om, men hans teologiske særstandpunkter er dog (heldigvis) blandt de mere opsigtsvækkende. Særstandpunkter er der i hvert fald mange af. Det er jo ikke så underligt, når den samme bibeltekst kan tolkes ud fra så forskellige metoder som den positivistiske, den historisk-kritiske, den sproganalytiske, den narrative, den hermeneutiske osv. osv.

"Tros-anarkiet har bredt sig i folkekirken", siger dr.theol. og professor på Aarhus Universitet, Svend Andersen i Kristeligt Dagblad 26. januar.

Og hvad skal vi mene om alle de kristne frikirker, som hver har udvalgt deres særlige specialitet inden for Den hellige Skrift? Jeg tror bestemt ikke, alle disse præster er dårlige teologer, men de mangler Traditionen, den teologiske autoritet, som er forankret i Kristi indstiftelse af Kirken og Hans indgivelse af Helligånden til apostlene. Vi må jo huske, at det ikke er Kirken, som er vokset frem af Skriften, men omvendt: Skriften er blevet til inden for Kirken. Det gælder både Ny Testamente og den kristologiske fortolkning af Gamle Testamente. Det er ikke "rygter og halve sandheder" men historiske facts. Jeg taler ikke negativt om vor adskilte kristne medsøstre og medbrødre, men gør opmærksom på, hvad der er deres problem, og hvad det er, der har skilt dem fra Den katolske Kirke. Vi kan aldrig gøre os håb om en genforening, hvis vi ikke ser sandheden i øjnene og tør tale åbent om den.

Venlig hilsen
Kirsten Kjærulff

At være dus med sin præst

I sidste nummer af K.O. er der i Brevkassen et spørgsmål/svar angående en spørgers forvirring omkring forholdet til en præst. Hun skriver, fordi hun undrer sig over, at hendes katolske venner er dus med deres præst.

I Kirsten Kjærulffs svar undrer det mig meget, at hun som svar kun kommer ind

på præsteembedets særlige autoritet, og at han derved er anderledes "end alle andre". Efter 25 år som katolik er det for mig en særlig glæde at have mødt og fortsat møder katolske præster, som både er helt særlige p. gr. a. præsteembedet, men som også er mennesker, man har et helt ligetil forhold til. Dette er for mig sandt katolsk. Det er derfor både ærgerligt og gør mig ked af det, at KK giver et så misvisende og mangelfuldt svar, specielt da spørgeren tydeligvis ikke er katolik og ikke kender til "katolsk forvirring".

Alice Lyngåe
Birkerød 3460

Kære Alice Lyngåe Det er godt at høre, at du skriver, at du "møder katolske præster, som både er helt særlige p.gr. a. præsteembedet, men som også er mennesker, man har et helt ligetil forhold til. Dette er for mig sandt katolsk".

Jeg er fuldstændig enig, hvilket jeg også har givet udtryk for både i det første svar til Annette Okoye og i det andet til Keld Dahlwad. Når jeg alligevel har lagt særlig vægt på at skrive om det særlige præstedømme, er det fordi bevidstheden om dette er i tilbagegang på grund af vort sekulariserede samfund. Men naturligvis kan man sige DU til sin præst og kalde ham ved fornavn i private sammenhænge. Naturligvis kan man hygge sig med ham på helt almindelig medmenneskelig vis, forudsat, at man altid husker, at han på en særlig måde er viet til Gud.

Dér, hvor jeg synes, det er vigtigt at markere præstens særlige status, er ved mere officielle lejligheder, f. eks. når man omtaler ham offentligt eller tiltaler ham i en større forsamling (f. eks. i menigheden). Således gør jeg mig selv umage for at huske at sige "Pastor xxx", når jeg omtaler præsten for de børn, jeg underviser. De skulle gerne få en bevidsthed om, at respekten for præsten er noget helt særligt, en respekt, som er på et andet niveau end den, som de forhåbentlig viser deres forældre og lærere. Det er særlig nødvendigt i en tid, hvor det har været et ideal, at børns synspunkter og opfattelser har lige så stor vægt som de voksnes, et lighedsideal, der netop har markeret sig ved, at børn kalder både lærerne og forældre ved fornavn. Det har ofte ført til, at også voksne katolikker mener, deres opfattelse af troen kan være lige så god som præstens. De kan ikke acceptere, at når det handler om Kirkens lære, om fortolkningen af Den hellige Skrift osv., så har præsten i kraft af sin præstevielse en autoritet, som vi andre må bøje os for.

Til slut: Det første spørgsmål, som satte gang i denne brevveksling, var ikke fra en "ikke-katolik", tværtimod fra et menneske, som har været katolik hele sit liv (se venligst hendes brev), og som følte sig forvirret og frustreret over det skred, hun oplever i respekten for det særlige præstedømme.

Venlig hilsen
Kirsten Kjærulff

Iben Thranholm ansat som informationschef

Det katolske bispedømme i Danmark har i dag besat en nyoprettet stilling som informationschef. I stillingen er ansat den 35-årige journalist og teolog Iben Thranholm, som tiltræder sit nye job den 1. marts 2007.

Iben Thranholm vil være kendt af mange fra både de elektroniske og de trykte medier. Efter sin teologiske embedseksamen i 1999 har hun udelukkende arbejdet journalistisk inden for emnerne tro, kirke og samfund. Især har hun beskæftiget sig med debatskabende journalistik og interviews, hvilket er kommet til udtryk i mange forskellige klummer og kommentarer i Politiken, Kristeligt Dagblad og Berlingske Tidende. Ikke mindst kendt er Iben Thranholm som kommentator og debattør på TV og i radio, men også hendes bog "Himmelflugten", der består af interviews om tro, har vakt opsigt.

Kære læsere af KO, I sidste nummer af bladet var der en artikel om Fred og Forsoning, hvoraf det bl.a. fremgik, at jeg ville være glad for frivillig hjælp her til stedet. Nogle har spurgt, hvad det er for hjælp, der er brug for.

Der er brug for hjælp til at male de områder af projektet, der endnu ikke er malet. Der er brug for hjælp til enkelte reparationer i huset her og der, hvis der er nogen, der har lidt håndværksmæssig erfaring. Der er brug for en god gang hjælp til hovedredning. Der er brug for nogen, der vil hjælpe os med at anlægge haven. Der er brug for nogen, der vil være sammen med beboerne, tale med dem, lytte til dem, bede sammen med dem, være chauffør for dem, når de skal til læge, tandlæge og andre lignende ting. Der er brug for nogen, der har lyst til at synges med beboerne o.s.v. Hvis nogen ville bo her i længere tid, har vi nu en lille lejlighed til rådighed, hvor der kan overnattes. Derved vil man lære, at narkomaner også er mennesker, at folk, der har siddet i fængsel, også har følelser, at livet måske ikke er helt så ligetil, som vi somme tider går og forestiller os. Det er et kig ind i en helt ny verden, på én måde grusommere end de fleste kender, men på en anden måde også smukkere og mere tilgivende.

Ring til mig på 97188170 eller 86668606. Skriv til mig på e-mail: info@fredogforsoning.dk. – eller skriv til mig på adressen.

Gud velsigne alle K.O.s læsere.
Inge Norling.

En katolik, der gør en forskel

af Lisbeth Rütz

Hvor skal du hen i sommerferien? Vi er i den tid, hvor mange drømmer sig væk fra rudekuvverterne og det sure vintervejr til sommerferie med sol, varme og palmer. Men Jan Rønne bliver, hvor han er. Han tilbringer oven i købet det meste af ferien dér, hvor han arbejder til daglig – på Holmegårdsskolen i Greve.

Siden 2001 har Jan brugt tre uger af sin sommerferie på at forberede og afvikle tulipanlejren i Greve for 30 polske børn. Men hvorfor egentlig bruge så meget kostbar ferietid på mennesker, man slet ikke kender? For Jan er svaret let. Han kan slet ikke lade være. Det er nemlig en del af hans families livsstil at være med til at

sig en tur; men heldigvis er min kone indforstået med det,” fortæller Jan.

Bliver du aldrig træt af at spørge?

Som offentlig institution er Beredskabsstyrelsen naturligvis neutral i forhold til det religiøse. Men helt naturligt er lejren efterhånden kommet til at slå rod i det katolske miljø i Danmark. Den polske gruppe ved Sankt Pauls Kirke i Taastrup hjælper med tolkning, og Sankt Annæ Kirke på Amager, hvor børnene kommer til søndagsmesse, spenderer pizza.

Jan, der har været katolsk gift i mange år, er selv stille og roligt vokset ind i Kirken. Da Jan og Lisbeth på deres 30 års bryllupsdag fornyede deres ægteskabsløfter i kirken, begyndte Jan at spørge og spørge. Bliver du aldrig træt af at spørge? spurgte Lisbeth – men det blev Jan nu ikke – tværtimod. Det blev til undervisning hos søster Marianne i Taastrup og i Bredgade og i 2002 til optagelse i Kirken. Siden er han blevet medlem af menighedsrådet ved Sankt Pauls Kirke, hvor man i høj grad nyder godt af hans evner som praktisk problemknuser.

Tulipanlejrene

Før hver lejr afholdes, er der op til et års minutøst planlægningsarbejde. Ca. 25 hjælpere, der selvfølgelig alle har børneattest, arbejder i treholdsskift med tolkning, madlavning, vask, rengøring og aktiviteter for børnene. Lejren skal være et lille pusterum for nogle børn, der kommer med mange og svære problemer i bagagen. Børnene, der er mellem 7 og 13, kommer fra et børnehjem i amtet Czystochowa i Sydpolen. Det er et område, hvor der i generationer har været intensiv minedrift. De har ofte kulstøv i lungerne og er derfor hæmmede i deres vækst. De er på børnehjemmet, fordi forældrene er døde, eller de er tvangsfjernet på grund af misbrugsproblemer i hjemmet.

Tulipanlejrene følger børnene også efter sommerferien i Danmark bl. a. ved istandsættning af børnehjemmets udslusningslejlighed i Katowice.

Sommerferieglæder

”Vi var meget glade i dag, fordi vi var på stranden hele dagen. Vi legede sammen med kammerater i sandet, vandet var varmt, sandet var varmt, og vi var der hele dagen.”
”Kl. 10 kørte vi til Bon-Bon Land. Vi blev delt i grupper, og så startede den pragtfulde dag. Vi kørte i karruseller. Det var skønt at være der. Hvis det er muligt, vil vi meget gerne vende tilbage.”

Børnenes dagbøger fortæller, at polske og danske børn er glade for de samme ting. Men der er nu alligevel mange kulturforskelle, synes Jan. De polske børn er gennemgående lidt bedre til at passe på hinanden, og de er mere disciplinerede. Så disciplinerede, at et firma, der kom med varer til lejren i spisetiden, spurgte, hvor børnene var henne, siger Jan, der som pedel på en dansk kommuneskole er vant til et lidt andet støjniveau.

Godt naboskab og stor velvilje fra kommunens side har præget afviklingen af Grevelejren gennem årene. Kommunen bakker op om projektet ved at stille Holmegårdsskolen til rådighed og sørge for gratis rengøring. Borgmesteren byder børnene velkommen på rådhuset, og den kommunale skoletandpleje klarer eventuelle problemer med tænderne. Folkekirken, der er genbo, byder på frokost, hvor børnene hører om Folkekirken og får lov til at prøve præstens kjole.

Sponsorerne sørger for, at oplevelserne står i kø i lejrens program, der giver børnene samme sommerferieoplevelser som mange danske børn. De kommer i Bonbonland, sejler med Havnerundfarten, klapper gederne i Zoo og leger cowboys på Texas Ranch i Klippinge.

Hvad med fremtiden?

Jan Rønne sukker lidt, når man spørger til lejrens fremtid. Mange af de frivillige er efterhånden kommet op i årene, og lige nu er det største problem at finde egnede le-

Jan Rønne med to af sine polske feriepigler. Tulipanlejrene giver børnene, der ofte kommer fra belastede miljøer, en masse gode oplevelser.

give andre gode oplevelser. Som medlemmer af organisationen People to People har Jan og hans kone Lisbeth gennem de sidste 30 år været værter for mennesker fra alverdens lande – nogle gange bare et par dage, andre gange i op til et halvt år.

Da Jan i 2001 hørte, at Beredskabsstyrelsen manglede en leder til en ferielejr for polske børnehjemsbørn, sagde han derfor ja med det samme. I sin dagligdag som pedel på Holmegårdsskolen havde han jo set, hvor mange danske børn der bliver forsømt. Tulipanlejrene er en del af projekt Østbørn under Beredskabsstyrelsen, der siden 1992 har arrangeret 6 årlige lejre i Danmark for i alt 180 polske børnehjemsbørn under mottoet ”Ansvar og Omsorg”. ”Det er hårdt arbejde at planlægge og lede sådan en lejr. Det meste af sommerferien og meget af ens fritid resten af året ryger

dere. Frivillighedskulturen har ændret sig. Folk bruger deres fritid på en anden måde end tidligere, og man mangler stabile mennesker, der vil ofre noget af deres ferie på lejrene.

”Og det er en skam. For efter sådan en lejr er man selvfølgelig dødtræt, men også glad, fordi man har været med til at gøre noget godt for børnene, synes Jan.

Når folk spørger ham: ”Hvad får du for det?” svarer han altid: ”Mange gode oplevelser.” Jan er for beskeden til at fremhæve sin egen indsats. Han vil bare gerne være med til at gøre en forskel for andre. Og som frivillig ildsjæl går man ikke på pension. ”Hvad skal du så lave, når du holder op som lejrchef?”, spørger jeg. Og svaret falder prompte: ”Så skal jeg være besøgsven...”

Ruths bog

Bibelskole

af Eva Maria Nielsen

Ruths Bog handler om moabitterinden Ruth, som Gud udvælger til at blive stammoder til David. Bogen er ikke kun en religiøs bog, men også en af de bedste fortalte fortællinger i Det gamle Testamente. Ja, den er et litterært mesterværk. En af grundene er bogens særlige kunsthæderige

opbygning. Teksten er opdelt i fire afsnit, der svarer til kapitlerne. Ligesom scenerne i et skuespil foregår begivenhederne forskellige steder. Rækkefølgen er: Betlehem - Moab - Betlehem - bygmærk - Betlehem - tærskelplads - Betlehem - byport - Betlehem. De steder, hvor der sker noget, fører alle tilbage til Betlehem. Denne by bliver dermed særligt fremhævet allerede i fortællingens opbygning.

Også tiden har en bestemt funktion i novellen. Den begynder ud fra et ikke nærmere bestemt langt tidsrum, nemlig Elimeleks ukendte forhistorie. På grund af en hungersnød er han rejst til Moab. Derpå bliver den fortalt tidsmæssigt snævrere og snævrere, indtil den til sidst igen udvider sig i en ubestemt fremtid, hvori Davids stamtavle passer godt ind. Det første og fjerde kapitel har No'omi som hovedper-

son, mens Ruth er hovedpersonen i de to midterste kapitler.

Alle kapitlerne har samme opbygning: De slutter alle med en forklarende samtale. Og i deres centrum er der en dialog, hvorom de enkelte scener grupperer sig.

Der er gode grund til at antage, at Ruths Bog er opstået på Ezras og Nehemias' tid. I bogen drejer det sig ikke om kongedømmet og den dermed forbundne embedsstruktur, men om familien og livsmulighederne inden for familiesamfundet. Det forudsættes, at de statslige strukturer er brudt sammen på grund af krigen, landets ødelæggelse og overklassens tvangsforflytelse til Babylon. Kun i familien ydes der stadig den enkelte beskyttelse; dog kun når de ansvarlige påtager sig deres forpligtelser over for de svage.

I familien får man også mere øje for kvinder. I Ruths Bog står to kvinder således i centrum, og ligesom med ”Ester” og ”Judith” har bogen også en kvindes navn. Det havde man næppe kunnet forestille sig inden landflygtigheden. Også den valgte hovedskueplads, Betlehem, gør det sandsynligt, at bogen er opstået i tiden efter landflygtigheden; Ruths barn kaldes for Obed, ”redder”, og byen Betlehem, hvor han bliver født, er Davids fødested, og det sted, hvor den kommende Messias forventes (Mika 5,1).

Til videre fordybelse

Læs Ruths Bog og gør dig fortrolig med dens opbygning. Hvordan leder og styrer Gud handlingen? Har du følt Guds vejledning i dit liv? Hvis ja, så tak ham for det.

Da verden blev moderne

Hvordan gik det til, at seksualmoralen blev lagt for had? At disciplin og afholdenhed i seksuallivet ikke alene betragtes som et komisk fortidslevn, men som direkte skadelig, og at ordet ægteskab er blevet afløst af det mere moderne "parforholdet."

Ja, hvorfor er afstanden mellem det, Kirken lærer om seksualitet, ægteskab og prævention, og moderne menneskers livsstil blevet stadig større?

af Torben Riis

Når mennesker uden for Kirken enten direkte adspurgt eller af egen drift fortæller os, hvad de finder tiltalende eller mindre tiltalende ved Den katolske Kirke, vil udtalelserne typisk fordele sig efter dette mønster:

Vi bryder os ikke om, at

- Kirken har et forældet ægteskabssyn (hvad skal det gøre godt for, at man ikke kan blive skilt?)
- Kirken forbyder prævention og abort (har de ikke hørt om overbefolkning? – og er de ikke klar over, at folk i Afrika får aids, hvis de ikke bruger kondom?)
- præster og søstre skal leve i cølibat (det er da noget underligt unaturligt noget)
- Kirken forbyder sex uden for ægteskabet og diskriminerer folk med en anden seksual orientering (er der nogen, der retter sig efter det?)

Til gengæld kan vi godt lide

- pavens julemesse i Peterskirken
- julekrybber, krucifikser o.l.
- stilheden og alle de levende lys i kirkerne
- pilgrimsrejser
- at Kirken taler de fattiges sag
- at Kirken er imod dødsstraf og krig

Der kan føjes mange flere punkter til både på positiv- og negativlisten, men disse eksempler blot for at anskueliggøre, at Kirkens "forklaringsproblem" i forhold til vor tids mennesker (både i og uden for Kirken) i hovedsagen udgøres af emner, der relaterer sig til området syd for bæltetstedet.

Ja, hvorfor skal det være så besværligt at være katolik, og hvorfor bekvemmer paven i Rom sig ikke til at ajourføre Kirkens lære om eksempelvis ægteskab, prævention og abort, således at den kommer til at stemme overens med den måde, folk faktisk lever på i dag? Mon ikke det ville give "flere kunder i butikken"?

Det ville det såmænd nok – i hvert fald for en tid, men på længere sigt ville det være en selvmorderisk strategi.

Da Lyngbyvejen for årtier siden blev udvidet for at skaffe plads til de mange biler, der gerne ville kunne komme hurtigt og bekvemt ind til det indre København, og man til det formål for hårdt frem mod

gamle bygninger, og hvad der ellers stod i vejen for fremskridtet, lavede Bo Bøjesen en tegning, der meget godt illustrerer problematikken. Man ser en bilist, der netop har parkeret sin vogn i et kæmpemæssigt parkeringshus. Han ser sig rådvild omkring blandt højhusene, der tårner sig op i byens centrum, og spørger: Hvad skulle jeg egentlig herind efter?

Ja, hvad skal vi med Kirken, hvis vi tømmer dens budskab for substans og reducerer evangeliet til et ekko af samtidens behovstænkning?

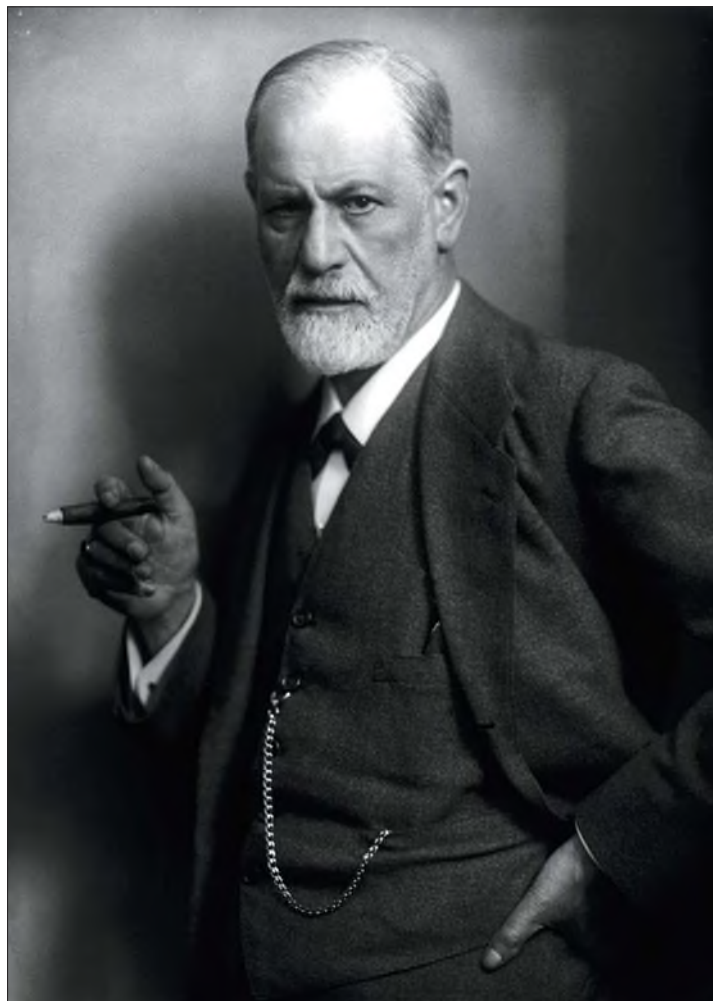
Kirken er nu engang hverken en erhvervsvirksomhed eller et politisk parti, hvor man indretter salgsstrategien efter, hvad markedet efterspørger. Kirkens udgangspunkt er faktisk det stik modsatte, nemlig at mennesker har behov for at erfare, hvad kristendommen har at sige dem, uanset om de er klar over det eller ej.

Paver, biskopper, præster og alle vi andre "menige" katolikker har til opgave i ord og gerning at vidne om, hvad Gud har åbenbaret for mennesker, nærmere bestemt alt det, vi ikke selv kan regne os frem til, fordi det nu engang ikke er os, der har skabt universet og designet mennesket.

Hvorfor er ægteskabet uopløseligt?

Hermed kunne vi så lukke diskussionen, men det gør vi alligevel ikke, for det nytter ikke noget at sige til moderne mennesker, at sådan og sådan siger Gud og Kirken, og dermed basta. Folk vil vide *hvorfor*, de vil have en *begrundelse*, de umiddelbart kan forholde sig til – f.eks. for at Kirken fastholder, at ægteskabet er uopløseligt. Med andre ord, hvad skal det gøre godt for, at katolikker ikke kan blive skilt og gifte sig igen, hvis ægteskabet knirker? Hvorfor skal man år ud og år ind blive ved med at gøre livet surt for hinanden, når lykken måske ligger lige om hjørnet i et nyt forhold?

Svaret på dette spørgsmål kan vi nærme os fra flere sider. Her-og-nu-svaret kunne være, at lykken ikke ligger i at zappe fra det ene forhold til det andet. En sådan adfærd er udtryk for en umodenhed og overfladiskhed, der i sig selv bringer en på afstand af den lykke, man søger. De problemer, man ikke fik løst i det første forhold, bringer man ofte med sig i det næste,

Sigmund Freud (1856-1939) – Polfoto

Freuds teorier får deres afgørende gennembrud efter første verdenskrig, hvor psykoanalysen bliver et modefænomen. Dens indflydelse kan spores inden for alle områder af kulturlivet og er således i høj grad med til at forme det moderne menneskes selvforståelse.

og på den måde spilder man sit liv med at jage en lykke, man aldrig når. Nej, lykken finder man kun i stabile forhold – der, hvor mennesker indgår i forpligtende relationer, engagerer sig i hinanden.

Man kan også forsøge sig med et svar, der udvider perspektivet til ikke blot at omfatte den enkeltes situation. En skilsmisse berører mindst to personer, og man kunne spørge: Hvis lykke er det, der skal tilgodeses? Ofte er der i en skilsmisssituation en forladt eller svigtet part, som sidder alene tilbage med sårede følelser og et livsprojekt, der er skudt i grus. Lige så ofte er der børn, som meget mod deres vilje får lov at betale prisen for de voksnes søgen efter personlig lykke og tilfredsstillelse. I denne sammenhæng tager Kirken parti for familien og understreger dermed den enkeltes ansvar over for ægtefælle og børn. Familien er samfundets grundcelle, fordi det er her, vi opdrages til sociale og ansvarlige mennesker. Hvis disse egenskaber ikke udvikles hos den enkelte, mister samfundet sin sammenhængskraft.

Lidt mere provokerende kunne man spørge: Hvor meget lykkeligere er den moderne dansker blevet af at have muligheden for når som helst at kunne bryde ud af sit ægteskab? Hvor høj er den pris, vi

som samfund til stadighed må betale for de mange opløste familier: mennesker, der psykisk går ned på en skilsmisse og havner i social deroute, børn, der bliver rodløse og destruktive af at opleve svigt på svigt?

Med andre ord: det er ikke vanskeligt at se det problematiske i den moderne livsstil, hvor det serielle monogami for længst har fortrængt forestillingen om ægteskab som et livslangt fællesskab. Ikke desto mindre er der mange – uden tvivl et flertal i den danske befolkning – der vil mene, at den udvikling, der har fundet sted, alt i alt har været prisen værd. En samlet vurdering vil til syvende og sidst afhænge af den målestok, man anvender, dvs. hvilke værdier man prioriterer højest.

Menneskesyn og ægteskabssyn

Helt konkret må vi derfor spørge: Hvad er det for et menneske- og samfundssyn, der ligger til grund for, hvordan man i dagens Danmark ser på ægteskab, familie og seksualitet – et menneskesyn, som igen er grundlaget for den lovgivning, vi har på disse områder?

Op tilsvarende må vi spørge: hvad er det, der får Kirken til *ubetinget* at afvise skilsmisse? Her det ikke tilstrækkeligt (omend ikke uberettiget eller overflodigt) at henvise til de positive værdier, der er

Freuds tankegang afviser askesen, lidelsen, selvopoffrelsen – og dermed også kærligheden – og lukker det enkelte menneske inde i dets eget ensomme univers.

forbundet med den livsform, Kirken foreskriver, og henviser til, at Kirken står vagt om ægteskabet og familien som samfundets grundpiller. For i og med at Kirken ikke i dette spørgsmål tager udgangspunkt i den enkeltes motiver eller livssituation, men stiller alle over for et generelt forbud, kommer den uvægerligt under anklage for unødigt rigorisme. Paven og biskopperne er forstokkede gamle mænd. De forstår ikke almindelige menneskers situation, lyder det.

Ægteskabet er et sakramente

Til dette er der i første omgang kun ét at sige. Ægteskabet er et sakramente, dvs. indstiftet af Gud, og derfor uopløseligt – selv ikke paven har magt til at ændre noget i dette forhold.

I Den katolske Kirkes Katekismus står der: *Kaldet til ægteskab er indskrevet i selve mandens og kvindens natur, således som de er fremgået af Skaberens hånd. Ægteskabet er ikke en rent menneskelig institution, trods de talrige variationer det er undergået i århundredernes løb i de forskellige kulturer, sociale strukturer og åndelige holdninger. Disse forskelle må ikke få os til at glemme de fælles og permanente træk. Selv om denne institutions værdighed ikke alle steder lyser med den samme klarhed, eksisterer der dog i alle kulturer en vis sans for ægteskabets storhed. Personens og det menneskelige og kirkelige samfunds ve og vel er nært forbundet med gode vilkår for det ægteskabelige og familiære fællesskab.* (1603)

Måske er det lettest at danne sig en forestilling om, hvad det vil sige, at ægteskabet er sakramentalt og, som det siges ovenfor, "ikke en rent menneskelig institution", hvis man ser det kristne ægteskab i sammenhæng med det ægteskabssyn, det i de første århundreder fortrængte i vor del af verden.

I Romerriget var faderen, "pater familias" familiens ubestridte overhoved. Han havde ifølge Romerretten hals- og håndsret over sin husstand: kone, børn og tjenestefolk (slaver). Derfor bestemmer han også, hvem hans børn skal gifte sig med, ligesom han f.eks. kan vælge at aflive egne uønskede børn. Lignende regler gælder i det antikke Grækenland.

Med kristendommens gradvise indførelse i Romerriget og det øvrige Europa bliver kvinden i princippet, omend ikke altid i praksis, ligestillet med manden. Årsagen til denne omvæltning er netop den kristne ægteskabsforståelse, som i bund og grund omdefinierer forholdet mellem kønnene. Det at ægteskabet er sakramentalt, betyder i praksis, at det så at sige bliver løftet op og ud af den sociale sfære. Kvinden er ikke længere mandens ejendom, hun er heller ikke bundet til sin slægt som før, fordi hendes ja-ord – vel at mærke afgivet uden tvang – nu er en forudsætning for, at ægteskabet er gyldigt. Der er for første gang tale om et jævnbrydigt, gensidigt forhold, hvor begge parter er bundet af det løfte, de har givet hinanden. Derfor er det ikke for meget sagt, at kvinden både i juridisk og eksistential forstand bliver til som frit og selvstændigt individ i kraft af kristendommens menneskesyn og ægteskabsforståelse.

Det er denne frihed, vi som mennesker risikerer at sætte til, hvis vi afviser ægteskabets sakramentale karakter. Det at parterne har underkastet sig et fælles vilkår, som

ingen af dem har magt til at ophæve, er det eneste effektive værn mod, at den ene part dominerer eller udnytter den anden. Den kristne ægteskabsforståelse indebærer ret forstået, at ægtefællerne underkaster sig Guds vilje og Hans kærligheds lov:

Da Gud har skabt mand og kvinde, bliver deres gensidige kærlighed et billede på den absolutte og ubrydelige kærlighed, hvormed Gud elsker mennesket.

(KKK 1604)

Den lutherske reformation

Det første afgørende brud med dette ægteskabssyn sker med reformationen. Luther fastholder ganske vist, at ægteskabet er en orden, som Gud har villet, men betragter det ikke som et sakramente. Ægteskabet er for ham først og fremmest et værn mod alle former for utugt:

Men hvor naturen arter sig, som den er givet af Gud, er det umuligt at leve kysk uden for ægteskabet. For kød og blod bliver nu engang ved med at være kød og blod, og den naturlige drift og lyst går sin gang uden at kunne standses eller hindres, som enhver ser og føler hos sig selv. For at det skulle være lettere til en vis grad at undgå ukyskhed har Gud givet befaling om ægteskabet, for at enhver skulle have sin del anvist og lade sig nøje dermed, skønt Guds nåde også her behøves, for at også hjertet skal være kysk.

(Luther: Den store Katekismus)

Som det ses er der en verden til forskel på det oprindelige, katolske ægteskabssyn og denne fortolkning af forholdet mellem ægtefællerne, hvor kvindens fornemste opgave synes at bestå i at sørge for, at ægtemanden får "sin del", så han ikke forfalder til utugt. Selv om Luthers ægteskabsforståelse retfærdigvis ikke skal bedømmes på dette citat alene, er det en kendsgerning, at

Martin Luther (1483-1546)

Luther fastholder ganske vist, at ægteskabet er en orden, som Gud har villet, men betragter det ikke som et sakramente. Ægteskabet er for ham først og fremmest et værn mod alle former for utugt

netop afvisningen af ægteskabet som sakramente reducerer det til en i hovedsagen verdslig orden med det formål at bevare den sociale stabilitet og dermed også lader den mulighed stå åben for, at forholdet kan opløses. I Danmark bliver det fra ca. 1790 muligt at opnå skilsmisse efter fælles overenskomst og efter en separationsperiode på tre år.

Men endnu var verden ikke blevet "moderne". Selv om Luther reducerer ægteskabet til en borgerlig institution, lader han os, som man kan se af citatet, ikke tvivl om, at menneskets seksualliv grundlæggende skal være underlagt religiøst begrundede normer. Naturen er godt nok svar at tæmme, men tæmmes skal den og holdes inden for ægteskabets rammer.

Postivismens verdensbillede

Vi skal helt frem til slutningen af 1800-tallet, for at finde de direkte forudsætninger for vore dages ægteskabsforståelse, nærmere betegnet det naturalistiske menneskesyn, som med afsæt i Darwins evolutionsteori og positivistisk videnskabs teori bygger på den forestilling, at mennesket er "et stykke natur" kun styret af sine drifter og sin intelligens.

I moderne tid er den mest indflydelsesrige repræsentant for denne opfattelse Sigmund Freud (1856-1939), der praktiserede som læge i Wien, og som med rette er blevet kaldt den moderne psykoanalyses fader. Freud er i høj grad påvirket af sin tids positivistiske videnskabsideal og lader sig især inspirere af fysikken, der ser universet som et rationelt system eller snarere en maskine, hvis opbygning og funktionsmåde det er videnskabens opgave at kortlægge. Den tids positiver er overbevist om, at det kun er et spørgsmål om tid, før naturvidenskaberne vil kunne forklare, hvordan alt i vores verden "fungerer" og dermed overflødiggøre religionen.

Vor tids fysikere er – i parentes bemærket – blevet noget mere ydmyge.

At Freud har fået en så fremtrædende plads i psykologiens historie, skyldes, at han som den første overfører den tids naturvidenskabelige metode til et humanistisk forskningsfelt (psykologien) og dermed giver sine teorier en videnskabelig legitimation. Hans tese er, at dynamikkens love ikke blot kan anvendes på faste legemer som i fysikken eller biologien, men også på den menneskelige psyke. Psykologiens opgave bliver da at studere omdannelser og udvekslinger af energi inden for personligheden.

Her skal ikke redegøres for Freuds personlighedsmodel eller andre nøglebegreber i hans psykologi, som for længst er blevet pensum i det danske skolesystem. Det interessante i vores sammenhæng er for det første, at lægen Freud grundlæggende betragter sine patienters psyke som et maskineri, billedligt talt som en dampmaskine, hvor behandlerens opgave består i at kontrollere og justere damptrykket. Lukkes der for lidt eller for meget damp ud, kan det give problemer i form af neurotiske forstyrrelser. Helbredelsen opnås ved, at man justerer maskineriet, således at energiuvekslingen mellem psykens forskellige "kamre" bringes til at forløbe gnidningsfrit.

Freuds teorier får deres afgørende gennembrud efter første verdenskrig, hvor

psykoanalysen bliver et modefænomen. Dens indflydelse kan spores inden for alle områder af kulturlivet, i litteraturen, malerkunsten – og i Hollywoods filmproduktion, f.eks. med Alfred Hitchcocks "Spellbound" fra 1945.

Freuds måde at anskue den menneskelige psyke på er således i høj grad med til at forme det moderne menneskes selvforståelse. Først og fremmest er Freuds mekanistiske menneskesyn medvirkende til at fremme en individualistisk holdning til tilværelsen. Problemer er i Freuds univers den enkeltes personlige problemer, hvis årsag skal findes i den enkeltes personlige "historie" – f.eks. en traumatisk barndomsoplevelse. Og problemerne løses vel at mærke ved, at bringe orden og balance i den enkeltes psyke.

Exit moralen

Men fra individualisme er der som bekendt ikke langt til egoisme eller selvoptagethed. Hvis alting drejer sig om mig og mit dyrebare sjæleviv, bliver der ikke megen plads til de andre i min bevidsthed. Begreber som skyld eller ansvar glider ligeledes ud af synsfeltet. Er jeg en pest for mine omgivelser, er det dybest set ikke min skyld. Min utålelige adfærd skyldes faktorer i min tidlige barndom, som unddrager sig viljens kontrol, og som jeg derfor ikke selv er ansvarlig for. Grundlæggeren af "den 3. wienerskole," Victor Frankl, kritiserer med rette hans teoretiske univers for at være pandeterministisk. Den enkelte er blot et produkt af ydre omstændigheder, og plaget man af "ondt i psyken" er det kun analytikerens, der har nøglen til problemets løsning.

Prøv nu at overføre denne tankegang på ægteskab og samliv. Det første man kan gøre er at arkivere begrebet seksualmoral – og moral i det hele taget – for hvis det mål, man skal stræbe efter i livet, dybest set er at blive en velsmurt maskine, så er det rigtige at gøre selvfølgelig at vige i en stor bue uden om alt det, der kunne bringe forstyrrelse i ens sjæleviv. Vi må for alt i verden undgå frustrationer, ikke fortrænge vores "behov", men tværtimod sørge for at komme først i køen til "de gode oplevelser", der kan gøre os harmoniske og glade. Det er denne tankegang, Aldous Huxley har spiddet i klassikeren "Fagre nye verden".

Freuds tankegang afviser askesen, lidelsen, selvopoffrelsen – og dermed også kærligheden – og lukker det enkelte menneske inde i dets eget ensomme univers. Den fulde konsekvens af denne tankegang får imidlertid først lov at udfolde sig i hans eftertid. En af murbrækkerne i denne proces er amerikaneren Alfred Kinsey, som med sine påståede afsløringer i 1940'erne og 1950'erne af almindelige amerikanernes seksuelle adfærd retter et afgørende slag mod traditionelle familieværdier.

Den næste artikel i denne serie bringes i Katolsk Orientering nr. 5, som udkommer onsdag den 7. marts

Om pastoralrådsmødet

Referatet udmærker sig fortrinsvis, forekommer det os, ved sine mangler.

Først og fremmest finder vi ingen steder noget om kurser eller andre foranstaltninger til udbygning eller underbygning af troen hos vore mennesker; og vi må indrømme, at vi i første række tænker på ægteskabet, som de fleste jo har kaldt til, og hvor – det må enhver, der ser sig omkring og tænker sig om, indrømme – manglende kendskab til Kirkens lære er årsag til et omfattende frafald i Danmark, ikke bare blandt lægfolk, men også blandt præster.

Biskoppen påpeger, siger referatet, at i de andre skandinaviske lande, Norge og Sverige, har man langt større sogne i hovedstadsområderne. Det er fuldstændig rigtigt, men også der mangler der nogle væsentlige oplysninger: disse menigheder er ikke opstået ved sammenlægninger, men derimod ved den normale måde, at små menigheder er vokset til store (og det gælder i virkeligheden i det meste af Norge). I Oslo, i domkirken St. Olav f.eks., læses der undertiden

15 søndagsmesser! Men der planlægges også flere menigheder i stor-Oslo, ikke en sammenlægning. (Jeg selv har i sin tid været formand for den anden oprindelige Oslo-menigheds, St. Halvards, menighedsforening, så jeg kender forholdene der, og da min kone er norsk, holder vi stadig en vis kontakt med Norge. Og Sverige af andre grunde).

Lars Messerschmidt taler i forbindelse med de udenlandske præster (som vi jo altid har haft en overvægt af) om de store forskelle, der kan være på det åndelige klima her og i de lande, præsterne udsendes fra. Hvis det er rigtigt – og det er vi bange for – så skyldes det da, at vi har fundet os i at blive mere sekulariserede her, end de har i deres lande. Og manglen på mod til at tale om ægteskabets lære i den katolske Kirke er et væsentligt og afgørende tegn på det! Men her må også tales om, at udenlandske præster (vi kender to tilfælde på det) er blevet, skal vi kalde det "mobbet væk", fordi nogle menighedsmedlemmer ikke havde tålmodighed med, at de skulle have en rimelig tid til at lære

dansk. Hvad det siger om katolsk tro – til forskel fra før – skal vi ikke udtale os om.

Vi kan bestemt se ideen i at centralisere det mulige i administrativt (og for så vidt også i undervisende) arbejde. Men vi kan ikke se, hvorfor vi ikke kan bruge lægfolk til dele af det administrative (min far var for mange år siden i et forretningsudvalg i St. Andreas sogn). Også undervisning af konvertitter kan man bruge lægfolk til – det var bl.a. meningen med det kateketkursus med eksamen, som blev afholdt for en del år siden (jeg har efter ønske fra min sognepræst undervist flere konvertitter).

Der kan ikke være tvivl om, at hovedproblemet i Danmark er en vidtgående sekularisering, som vi ikke i tilstrækkelig grad har modstået, skønt det naturligvis er vor opgave. Og frem for alt på ægteskabets område, hvad både koncilet, den store Katekismus og de sidste paver også gang på gang har gjort opmærksom på.

Veslemøy og Erik Guldager

I anledning af Stephen Holms "...og det var en skuffelse!" (KO nr. 2)

Kære Stephen, Du skriver i KO, at den nye salmebog er en skuffelse. Som medlem af udvalg, der har arbejdet med disse ting i 8 år føler jeg trang til at replicere og måske belyse baggrunden for de mange valg, der nu engang skal træffes, når en så omfattende skude skal sættes.

Du nævner, at det er ærgerligt og irriterende, at de kommende brugere ikke er blevet involveret i arbejdet. Selv om det nok er en 6-7 år siden, så har alle katolske sogne fået tilsendt spørgeskemaer og blevet spurgt om de lokale kirkemusiktraditioner, salme- og melodivalg m.m. og de svar og det omfattende materiale dannede grundlaget for det videre arbejde.

Du er ikke glad for formatet og nævner forskellige udgaver – både vores egne seneste salmebøger i 1900-t. og Folkekirkens salmebog – som har bevaret det samme format. Fra udvalgene til vores nye "Lovsang" er der skævet til de omkringliggende landes salmebøger med henblik på at få et så omfattende materiale med som muligt og samtidig så klart og overskueligt.

Du må heller ikke glemme, at udvalgene her i bispedømmet har truffet det valg, at der både skal være "luft" på siderne, en læsevenlig og klar opsætning og samtidig bevare det omfattende nodemateriale – og for de metriske salmers vedkommende med becifring – en praksis, som du ikke finder i fx den danske salmebog.

De mange valg, der skal træffes, gælder fx også hvilket nodetryk: skal de latinske messer være koralnotation med fire linjer, med fem med el. uden halse... Nummereringen har du også et udfald imod. Dit forslag om alfabetisering er desværre uheldigt, når det fra starten har været udvalgene magtpåliggende at vores nye "Lovsang" så vidt muligt skulle bygges sådan op, at man skal blade mindst muligt; der er meget få metriske salmer, hvor melodi og tekst ikke står på samme opslag. Jeg kan også godt leve med, at de to Ansgarsalmer ikke står ved siden af hinanden, når man ved et opslag får præsenteret hele salmeteksten. Dine andre indvendinger om salmers placering skal ses ud fra det, jeg netop har nævnt. Den ypperlige Niels Steen-

sen-salmetekst "Ved morgens gry" er ganske rigtigt ikke nogen morgensalme og den står da også under helgener. Når Andreas og Birgitta er med, så er det igen det skøn, som udvalget har foretaget og det bør man respektere; Hvis udvalget havde fået en stærk tekst om fx den hl. Stephan og en passende melodi, så var den måske indgået i overvejelserne. Du nævner Johannes Jørgensens før-julesalme "O, Betlehem, du julestad..." og anfører også at man kan diskutere udvalget af metriske salmer. Ja, det har nok været svært for netop det udvalg at begrænse sig, når der kom omkvæd til vekselsange for alle tre kirkeår, når Taizé-sangene, når forskellige tidebønner, når det udvidede materiale både inden for de danske højmesser og de latinske messer skulle med.

Lad os med de skønhedsfjæl – og der er jo desværre et par stykker, som vi slet ikke er kommet ind på her – glæde os over en gedigen og flot Lovsang.

Mange hilsener
Rolf Tønshoff
Organist ved Sct. Ansgar

Søster Cecilie Maes afgang ved døden

Søndag den 21. januar døde Sr. Cecilie i mariasøstrenes moderkloster i Berlaar i Belgien. De sidste 10 år havde hun kæmpet med en kræftlidelse, som her på det sidste forværredes stærkt.

Sr. Cecilie var født den 8. april 1936 i Lokeren i Belgien og indtrådte hos mariasøstrene i 1954. I 1956 aflagde hun de evige løfter og kom til Danmark i 1962. Mariasøstrenes virke i vort bispedømme begyndte i 1911 og varede helt til marts sidste år. Det blev således Sr. Cecilies triste opgave at være med til at effektuere de sidste søstres tilbagevenden til Belgien.

I Danmark virkede Sr. Cecilie i Svendborg og Vejle, i mange år som aktiv i søstrenes børnehaver. På bispedømmeplan blev hun kendt af mange gennem sit engagement i pastoralrådet, hvor hun sad i flere perioder.

Begravelsen finder sted i Berlaar på lørdag den 27. januar.

Vi tænker med taknemmelighed på Sr. Cecilie og hendes medsøstres mangeårige virke i Danmark og anbefaler hende til alles forbøn.

+Czeslaw Kozon

Weekend- og ferieudlejning

Lille Magleås i Birkerød udlejes i ledige perioder. Huset indeholder 8 værelser med 10 sovepladser samt et kirkerum. Velegnet til retræter, studiekredse eller større familier.

Kontakt Magleås Kursuscenter tlf 4581 0715

Inspirationsdag

til alle,
der underviser voksne
i den katolske tro

Lørdag d. 3. marts
kl. 10-16

i menighedslokalerne ved Dalum Kirke

(overfor Dalum Kloster)

Dalumvej 112 B
Odense

For mere information: Pastoral-Centret
Tel. 33 55 60 50 eller
E-mail: pastoral@pastoral.dk

Mindeord ved Søster Cecilies død

Vi har længe vidst, at vi snart måtte tage endelig afsked med søster Cecilie, men når meddelelsen kommer, bliver man alligevel meget tavs og spørger, hvorfor hun skulle herfra i så temmelig ung en alder.

Et menneske, man har holdt af og oplevet så meget med, kan man ikke forberede sig på at skulle tage afsked med. Sådan føles det også her ved søsters død.

Vi er i Sct Norberts menighed utroligt taknemmelige for, at vi har haft søster Cecilie her i så mange år. Vi har oplevet hendes smilende og inspirerende væsen. Altid var hun parat til at hjælpe og organisere med at udtænke nye ideer og tiltag til gavn for vor menighed.

I de mange år, hvor Mariasøstrene var her i Vejle som en meget synlig del af vort menighedsfællesskab, var det ikke mindst søster Cecilies fortjeneste, at menigheden og søstrene også blev en synlig del af Vejle by. Vi skylder stor tak til søster Cecilie og det er med megen sorg, at vi nu må tage endelig afsked med hende.

Søster Cecilies inderlige tro på Vor Herre giver hende nu den evige hvile.

Ære være hendes minde

På Sct. Norberts Menigheds vegne

Bente Köllner
Menighedsrådsformand

Annoncer og meddelelser

Det sker i bispedømmet

Februar

10. kl. 13.00-16.00 På opdagelse i troen, tema: "Jeg tror på det hele, Gud, skæbnen og de syv bud" v. Asbjørn Nordam. Sted: Sankt Pauls Kirke, Frøgård Alle 10, Høje Taastrup. Alle er velkomne.

13. kl. 19.30 Broder Theodor, OFM, fortæller om sin vej til franciskaner-ordenen, sit arbejde i Assisi, Mellemamerika og i Danmark, samt hvorfor han nu har besluttet sig for at vende tilbage til franciskanerklosteret i Assisi. Sted: Skt. Laurentii Kirkes menighedssal, Frederiksborgvej 11, Roskilde. - Entre kr. 40, -

14. DKKF Københavngruppen indbyder til aftenmøde efter messen kl. 17.00. Adrienne fra Congo fortæller om forskellen på at være kvinde i Congo og i Danmark. Sandwich m. kaffe/te 25 kr. Tilmelding senest mandag d. 12. februar. - Ruth Meyer, tlf. 35 42 76 71. Sted: Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade 4

19. kl. 19.00-ca. 20.30. Meditationsaften. Sted: Sankt Joseph Søstre, Immaculata Kirken, Strandvejen 91, Kbh. Ø.

26. kl. 19.30 Foredrag: af Vilhelm Stender: "Opbrud fra Folkekirken over Tongaøerne til katolik i Stenosgade". Sted: Menighedssalen, Stenosgade 4B, København

Marts

3. Kl. 14.30 Voksenkatekese v. historiker, arkivar Jørgen Nybo Rasmussen: Nordiske helgener. Vi slutter med messe kl. 17.00 - Sted: Sankt Ansgar Kirkes menighedssal, Bredgade 69 A, København

10. kl. 13.00-16.00 På opdagelse i troen. Tema: "Hjælp! Jeg er gift med en katolik." v. pastor Michal Bienkowski, sr. Marianne og Eva Vinther. Til dig, der ikke er katolik - tag din katolske ægtefælle med. Sted: Sankt Pauls Kirkes menighedssal, Frøgård Alle 10, Taastrup. Alle er velkomne.

Der er ukrainsk messe i domkirken hver 1. søn i måneden kl. 12.00: Sankt Ansgars Kirke, Bredgade 64, København.

Kulturrejser og pilgrimsture i 2007

Santiago de Compostela:

Flere rejser med dansk rejseleder

Vadstena og Lund: I den hellige Birgittas fodspor
Värmland: På sporet af Lagerlöf og Tunström

granada.dk

KULTURREJSER

Program og yderligere oplysninger:
Tlf. 8689 3191
www.granada.dk

Løvendevand

Seminar - retræter foråret 2007

Seminar d. 31. marts kl. 10-15.30

Sankt Andreas Kirkes menighedssal, Kollegievej 2A, Ordrup

Oldkirkens bibelsyn og bibelbrug

Den kristne mystiks fremvækst

v/prof. i kirkehistorie ved Lunds Universitet Samuel Rubenson.

Pris: kr. 100,- (frokostsandwich kan bestilles for kr. 25/stk)

Tilmelding: Senest 20. marts

Helle Bernth 75 33 34 93 • hbj@levendevand.dk

Retræter: Sankt Birgitta Kloster, Refshalevej 81, Maribo

16.-18. marts: Indføring i kontemplativ bon

11.-13. maj: Dybere ind i bonnen

Retræter med inspiration fra orkenfædre og Johannes af Korset.

Leder: Grethe Livbjerg

Pris pr. retræte: kr. 1000,-

Tilmelding: Grethe Livbjerg 39 63 53 33

grethe.livbjerg@levendevand.dk

GLADSAXE BEDEMANDSFORRETNING

SØBORG HOVEDGADE 94

Henrik
Lundgren

DØGNVAGT
39 69 86 81

Afdelinger i Skovlunde, Ballerup,
Herlev, Farum, Bispebjerg
og Frederikssund

Jeg kommer gerne i Deres hjem for at træffe
de nødvendige aftaler

TELEFONLINE SOS FORBØN

Ønsker du forbøn,
et lyttende øre,
et ord fra Jesus
og en velsignelse
så ring **7518 1808**

Torsdag, fredag
og lørdag kl. 20-23
hele året

Vanløse Ligkistemagasinet

H.P. Baltzer & Søn ApS
Jyllingevej 8, 2720 Vanløse

38 71 75 01

organiseret bedemand
tilknyttet garantiordning

www.vanlose-ligkistemagasinet.dk

DANSK OLIE KOMPAGNI A/S

Fyringsolie
Oliefyrsservice
Installationer
Olievagt i
fyringssæsonen

Rødovrevej 383, 2610 Rødovre

36 70 45 30

- sikkerhed for varme

Benzons BEGRAVELSES SERVICE

- Katolsk Begravelses Service

Viden og respekt for Deres ønsker
og traditioner.

Ring først til
7011 2407
24 timer i døgnet - 7 dage om ugen

www.begravelsesservice.dk

Medlem af

Kastrup Begravelsesforretning

Telefon 32 55 55 55

Døgnvagt

Bedemand Michael Riis

Amagerbrogade 155

Dragør Begravelsesforretning - Telefon 32 53 06 29

Taastrup Begravelsesforretning - Telefon 43 99 19 19

Hellerup
Emdrup-Ryvang
Bedemandsforretning
v/Lisbeth og Vagn Fondo
Bernstorffsvej 13 A
39 62 16 50

Reference:
Sankt Joseph Søstre
Benediktinerinderne
af den hellige Lioba
Alle aftaler træffes
gerne i hjemmet

Victor Nielsen

Stenhuggeri og
Monumentforretning
v/stenhuggermester Mohr
Vestre Kirkegårds Allé 28-32
2450 København SV
Tlf. 33 21 65 48
Fax. 33 21 30 32

ADVOKAT

Marianne Qvist

Paradishegnet 5
2840 Holte
Tlf. 45 46 19 40

**ARV • TESTAMENTE
SKØDER
ÆGTESKABSSAGER**

WWW.MARIANNEQVIST.DK

Katolsk Orientering

Indlæg til Katolsk Orientering
nr. 5 som udkommer

den 7. marts

skal være redaktionen i
hænde senest den

19. februar

Med venlig hilsen
Redaktionen

BANGS TORV BLOMSTER

Herlev Hovedgade 127

Tlf.: 44 92 41 31

Buketter • Bårebuketter • Vine og Vinpynt
Blomster1910@hotmail.com

RFM Landsbevægelsen Respekt for Menneskeliv

*Sig ja til livet
— hele livet!*

Bestil et gratis prøvenr. af RFM nyt!
Tlf 5576 7652 • E-mail: rfm@mail.dk
www.rfm.dk

FORSIKRINGSRÅDGIVNING

- så tal med
erhvervsassurandør Ingo Brodersen

ALM. BRAND
Rådhuspladsen 2-4 · 1550 København V
Telefon 33 30 60 51

WWW.ALMBRAND.DK

ALM. SUND FORNUFT

Find os på
www.katolskorientering.dk
og besøg den officielle
katolske hjemmeside
på
www.katolsk.dk

Rosenkranse, bøger om profeti og tro

Rosenkranse, labels, foldere, bedekort, postkort, medaljer og skapularer. Bøger om mystikere, profetier, åbenbaringer og mirakler. Og om tro, bøn og faste. Læs om foredrag og pilgrimsrejser. Få den velsignede mirakuløse medalje.

Profeti

www.profeti.dk

www.medjugorje.dk

www.rosenkransen.dk

Tel: 86277058 /30232360 (bedst kl. 18-20)

Katolsk Orientering nr. 3 7. februar 2007 33. årgang

*Dette byder jeg jer, at I skal elske hverandre.
Når verden hader jer, så skal I vide, at den har hadet mig
før jer.
Var I af verden, så ville verden elske sit eget; men fordi I ikke
er af verden, men jeg har udvalgt jer af verden, derfor hader
verden jer.*

Joh 15, 17-19

Redaktion Torben Riis (ansvarshavende)
Redaktionssekretær Kuno Arnkilde
Annoncer, orientering fra sognene og abonnement
Lisbeth Rønne
Medarbejdere i dette nr. Stig Holsting, Kirsten Kjærulff,
Eva Maria Nielsen, Lisbeth Rütz
Redaktion og annoncer
Katolsk Orientering, Gammel Kongevej 15, 1610
København V,
tlf.: 3355 6040 kl. 9-13 mandag-fredag, fax 3355 6041,
e-mail: redaktion@katolskorientering.dk
Giro 205-7042
Orientering fra sognene: indlæg sendes til
sogneyt@katolskorientering.dk
Alle katolske husstande kan få bladet gratis tilsendt.
Abonnementspris 420 kr. helårligt. Løssalg 20 kr.
i Stenbutikken, Vesterbrogade 28, 1620 København V.
Udgiver Ansgarstiftelsen, Gammel Kongevej 15,
DK 1610 København V
Tryk Bergske Avistryk, 7600 Struer
Oplag 7700
ISSN 0902-297X

Fundet i programmet

af
Stig Holsting

Uge 6 og 7

TV

**DR 1: Tirsdag den 8. februar
18.50 Verdens kulturskatte**
Tysk dokumentarprogram.
"Mahabalipurams Kysttempel"

**DR 2: Søndag den 11. februar
18.25 Dødsstraf**

Amerikansk dokumentarprogram fra 2004.
I efteråret 2002 opdagede Illinois guvernør, George Ryan, så store

brister i statens håndtering af dødsstraffen, at det satte spørgsmålstegn ved hans egen årelange tilslutning til dødsstraf. I løbet af kort tid var tre fanger blevet løsladt fra dødsgangen. Ikke fordi retssystemet og dets jurister havde erkendt deres fejltagelser, men alene på grund af en gruppe unge, entusiastiske journalister. George Ryan stod over for en af de vanskeligste beslutninger i sit liv. Enten kunne han ignorere de chokerende kendsgerninger eller ændre hele systemet. Pludselig stod Ryan med 170 dødsdømtes liv i sine hænder, hans egen politiske karriere på spil og kun få måneder til at udmelde sin endelige beslutning.

**DR 2: Søndag den 11. februar
21.50 Jødernes historie (1:3)**
Flugten.. Hadet mod jøderne voksede gennem 30'erne. Den nazistiske propaganda spredte sig fra Tyskland til Danmark. Men jødernes flugt til Sverige under besættelsen blev lyset i mørket. Da stod danskere fra alle samfundslag sammen om at hjælpe.

Alligevel var det, som om hadet mod jøderne stadig lurede under overfladen selv efter krigen. Tilrettelæggelse: Lone Leegaard. Sendes også 17.02.

**DR 2: Mandag den 12. februar
18.50 Verdens kulturskatte**
Tysk dokumentarprogram.
"Tandens Tempel" i Kandy, Sri Lanka.

**DR 1: Onsdag den 14. februar
20.00 Danmarks Indsamling - Kapløb med tiden**
2 millioner afrikanske børn er smittet med HIV - 12 millioner har allerede mistet forældre til AIDS. Junior på syv bliver en af de næste. Begge hans forældre er smittede. Afrika lider, og den eneste chance for overlevelse er hjælp udefra. Sendes også 19. og 23.2.

**DR 2: Lørdag den 17. februar
20.00 - 22.30 Tema: Tvillinger - naturens kloner**
Sendt første gang 29.04.06

**DR 2: Søndag den 18. februar
17.40 Klemperers dagbog 1933-45**

Fransk dokumentarfilm fra 2004. Victor Klemperer var tysker og professor på det tekniske universitet i Dresden. Han var også jøde, men takket være sit ægteskab med den 'ariske' Eva lykkedes det parret at overleve tolv års nazisme og undgå holocaust. Fra Hitlers magtovertagelse i 1933 til det tyske nederlag i foråret 1945 skrev Victor Klemperer dagbog om livet i Det tredje Rige. Det er historieskrivning i øjenhøjde, hvor Klemperer beskriver, hvordan livet stadig besværliggøres af de mange forbud for jøder. I august 1942 har jøder bl.a. forbud mod at køre bil, høre radio, bruge telefon, holde avis, købe blomster, gå til frisøren, holde husdyr, bruge skrivemaskine, gå på biblioteket, cykle, købe fisk, kaffe, chokolade, frugt, cigaretter og mælk samt udgangsfor-

bud efter kl. 20.00. Til sidst var Klemperers eneste mulighed for at arbejde med sit intellekt at analysere LTI, Lingua Tertii Imperii, sproget i Det Tredje Rige. DR 2: Søndag den 18. februar

21.50 Jødernes historie (2:3)
Sendes også 24.02

RADIO

**P 1: Søndag den 11. februar
08.03 Mennesker og tro
Spiritualitetens stier.**
Cand.teol. Tom Thygesen Frederiksen fra Dialogcentret fortæller om strømninger i den nye religiøsitet. Desuden reportage fra et seminar om kristen spiritualitet. Tilrettelæggelse: Vagn Olsen og Anders Laugesen. (Sendes også fredag 22.00 og lørdag 6.03).

På www.katpod.dk
siden sidst

Høringssvar om sognestruktur i Storkøbenhavn
Besøg på Niels Steensens Bibliotek
Jann Sjursen ny generalsekretær for Caritas Danmark
Kirkelige stemmer i EU?
Sankt Ansgarsfest med pavelig nuntius

Artikel i ugebladet L'Espresso skaber for- argelse og debat i Italien

af Lisbeth Rütz

Hvordan stiller præsterne "ude i mar- ken" sig til tidens store, moralske tem- aer? Er der stor afstand mellem Kirkens officielle lære og den måde, den udmøntes på i praksis? Det var åbenbart, hvad journalisten Riccardo Bocca ville afdække, da han lod, som om han gik til skrifte i 24 forskellige italienske kirker fra Palermo i Syd- til Milano i Norditalien. De 24 skriftemål var baseret på ti forskellige opdigtede cases inden for områderne eutanasi, aids-syges brug af kondomer, stamcelle- forskning, homoseksualitet, prostitu- tion, religiøs opdragelse af børn i blan- dede ægteskaber, abort, prostitution, kokainmisbrug og kunstig befrugtning og konfronterede således de sagesløse præster med flere af tidens "varme" emner, som jævnligt er oppe at vende i den italienske debat.

I skriftestolen

Bocca præsenterede sig bl.a. som en gift mand, der sammen med sin kone havde valgt abort af parrets fælles barn, fordi det havde vist sig at lide af Downs syndrom. Dette var tilsyneladende det eneste tilfælde, hvor han blev formanet om Kirkens morallære af de to præster, han forelagde spørgsmålet.

Præsternes reaktion var derimod mere tvetydig, når det drejede sig om eutanasi. Bocca præsenterede sig som søn af en sclerosepatient i terminalstadiet og fortalte, at han havde valgt at slukke for respiratoren. En præst reagerede med ordene: "Jeg forbyder dig at fordømme dig selv!"

I ét tilfælde, hvor Bocca udgav sig for at være en forelsket homoseksuel, sagde præsten: "Prøv at holde forbindelsen på det venskabelige plan. Hvis det ikke lykkes, så sig til dig selv: Jeg er en god katolik som respekterer Kirkens lære, selv om jeg ikke kan overholde den"

I et andet tilfælde, hvor han præsenterede sig som manden i et barnløst ægteskab, hvor parret overvejede at forsøge sig med kunstig befrugtning, gav en af præsterne udtryk for, at der er for stor afstand mellem Kirkens lære og almindelige menneskers behov.

Bocca udgav sig endvidere for at være en videnskabsmand, der af økonomiske årsager følte sig fristet til at tage imod et tilbud fra en schweizisk medicinal- koncern, som ville forske i stamceller. Her beroligede præsten ham med, at "stamcelleforskning er fremtiden".

Tilsvarende gik det, da han præsenterede sig som en katolik, der var gift med en muslimsk kvinde. Parret, sag-

de han, havde valgt ikke at døbe deres fælles barn. De to præster, som Bocca skriftede dette for, mente, at det vigtig- ste i denne sammenhæng var at holde den religiøse dimension i tilværelsen åben og lade barnet selv bestemme, når det blev gammelt nok.

Reaktioner

I en skarp kommentar til Boccas arti- kel bebryder *L'Espresso* journalisten, at han har misbrugt skrif- temålet til sine personlige formål og profaneret det rum, "hvor mennesket erkender sig selv som synder i for- trothed og beder om at møde Guds barmhjertige kærlighed."

Boccas artikel har endvidere affødt en livlig debat på *L'Espresso*'s hjemme- side. Her er fronterne trukket skarpt op mellem på den ene side dem, der mener, at folks indstilling til emner som f.eks. registreret partnerskab og eutanasi er et rent privat samvittighedsanliggende, og på den anden side dem, der holder fast ved, at der gives objektive moral- kriterier, som den enkelte må respek- tere. De samme ser Boccas artikel som et udtryk for en aggressiv sekularisme, der forsøger at trænge kristen moral ud af det offentlige rum og forvise den til privatsfæren.

En reaktion med overskriften "L'Es- presso har opdaget det varme vand" giver således udtryk for, at Bocca ikke har opdaget andet end, hvad alle vidste i forvejen – nemlig at ikke alle præster i skriftestolen følger Kirkens lære efter bogstaven, og at der er stor forskel på præsternes dygtighed og menneskelige indsigt.

En anden læser, der præsenterer sig selv som troende, skriver: "Hr. Bocca har bekræftet, hvor sandt det er, at den, der elsker at tale om tolerance, er den første til ikke at vise den over for an- dre. Som katolik føler jeg mig krænket af hans arrogance og totale mangel på respekt over for det, som vi troende an- ser for at være et sakramente."

Uanset at Boccas materiale ikke kan gøre krav på at være statistisk repræ- sentativt, har hovedkonklusionen i hans artikel – at der ser ud til at være en påfaldende afstand mellem Kirkens officielle lære og den måde, læren ud- lægges på – sat fingeren på et kirkeligt set omt punkt og derudover givet for- nyet næring til debatten om en række moderne etiske dilemmaer – herunder også hvor langt journalister kan tillade sig at gå i deres søgen efter "den gode historie".

Carlo Crivelli (ca. 1488): Jesusbarnet på skodet af den tronende Maria overrækker Peter Himmerigets nøgler.

Torsdag den 21. februar fejrer vi Apostlen Peters Stol.

I dagens evangelium (Matt 16, 13-19) læser vi:

Da Jesus var kommen til egnen ved Kæsarea Filippi, spurgte han sine disciple og sagde: "Hvem siger folk, at Menneskesønnen er?"

De svarede: "Nogle siger: Johannes Døber; andre: Elias; andre: Jeremias eller en anden af profeterne."

Han spørger dem: "Men I, hvem siger I, at jeg er?"

Og Simon Peter svarede og sagde: "Du er Kristus, den levende Guds Søn."

Da svarede Jesus og sagde til ham: "Salig er du, Simon Jonas' søn! thi det har kod og blod ikke åbenbaret dig, men min Fader, som er i Himlene.

Så siger jeg også til dig, at du er Petrus, og på den klippe vil jeg bygge min kirke, og Dødsrigets porte skal ikke få magt over den.

Og jeg vil give dig Himmerigets nøgler, og hvad du binder på jorden, det skal være bundet i Himlene, og hvad du løser på jorden, det skal være løst i Himlene."

Bispedømmets Fasteaktion 2007

Caritas Danmark støtter i år tre projekter i henholdsvis Thailand, Uganda og Niger. Læs om de enkelte projekter og om, hvad de indsamlede penge skal gå til.

side 7-10

Portugals vej mod barbariet

Endnu et nederlag i kampen for at forsvare ufødte børns ret til livet var en kendsgerning, da Portugals socialistiske regeringsleder Jose Socrates efter folkeafstemningen den 11. februar proklamerede, at han ville bruge sit parlamentariske flertal til at gennemtrumfe beslutningen om at legalisere fri abort i landet – uanset at kun 43,6 % af vælgerne havde afgivet deres stemme.

Med dette knæfald for tidsånden tilslutter det traditionelt katolske Portugal sig det flertal af europæiske nationer, som sætter moralsk afstumpet forbrugerrisme over menneskerettigheder. Beslutningen om at lovfæste kvinders "ret" til at dræbe deres ufødte børn er det første afgørende skridt på vejen mod et moderne barbari, hvor den enkelte prisgives flertallets tyranni. Fri abort er et i bund og grund totalitært projekt, som sætter samfundets skiftende "behov" over det enkelte individs mest fundamentale rettigheder. Fri abort reducerer mennesket til et materiale, som samfundet kan forme efter behov – og kassere efter forgodtbefindende. Fra fri abort går der derfor en lige linie til sortering af individer i fostertilstanden, menneskekloning og eutanasi. Det er begyndelsen til "fagre nye verden" og den gradvise likvidering af retssamfundet, vi i disse år er vidne til i Europa.

Pave Johannes Paul II skildrede denne udvikling i sin sidste bog "Erindring og identitet", hvor han drog en parallel mellem udryddelsejrener i Nazi-tyskland og Sovjetunionen og de moderne demokratiers vilkårlige udryddelse af ufødt menneskeliv. Disse passager i bogen gav anledning til forargede protester. Hvad lignede det at foretage den slags sammenligninger? Er vor tids demokratiske valgte politikere måske nazister eller kommunister? spurgte man.

Det er de givetvis ikke, for så vidt som de er politiske aktører i en anden og mere moderne kulturel kontekst. Parallellen består i, at de ligger under for den samme politiske logik, som skabte koncentrationslejrene og motiverede folkemordene i forrige århundrede. Nazisterne udryddede millioner i racens og fædrelandets navn; kommunisterne gjorde det samme i ideologiens navn, mens vor tids magthavere legaliserer fosterdrab i den sociale stabilitets og samfundsøkonomiens navn. Motiverne varierer (bestemt af den historiske kontekst), men mentaliteten og midlerne er de samme.

Portugals vej mod fri abort betegner derfor ikke et socialt og kulturelt fremskridt, som politikerne og medierne i disse dage vil bilde os ind. Sandheden er, at Portugal ved at betrede denne vej skruer udviklingen ca. 2000 år tilbage, nærmere betegnet til den før-kristne oldtid, hvor romerretten endnu sikrede forældrenes "ret" til frit at aflive deres afkom.

Hvad portugisernes beslutning vil føre med sig, behøver vi som allerede nævnt ikke være i tvivl om. De befinder sig nu på en glidebane, hvor den ene uhyrlighed vil føre den næste med sig, og hvor udviklingen i sig selv vil blive brugt som argument og "moralisk" legitimation for at begå ny uret.

Moder Teresa udtrykte det på denne måde: "Nationer, der tillader fosterdrab, er de allerfattigste. Når en mor kan dræbe sit eget barn i sit skød, hvor meget mere kan du og jeg da ikke dræbe hinanden? De ufødte børns råb er den største trussel mod verdensfreden."

Torben Riis

... stadig en skuffelse!

Kære Rolf!

Jeg har i k. o. nr. 1 skrevet en refleksion over den ny lovsang og måtte selvfølgelig forvente, at mine tanker ikke ville forblive uimodsagte. For den, der tier, samtykker. Når jeg nu tier, er det betemt ikke, fordi jeg samtykker, men fordi jeg mener, at en eventuel videre meningsudveksling os to imellem kunne ske over andre kanaler end over k.o. Blot én ting vil jeg nævne her: Når man betænker de i min refleksion allerede

nævnte alvorlige dumheder, hvor til kommer, straks på bogbindets inderside, treenigheden med lille begyndelsesbogstav og forkert ordlyd til den fornyede (maltrakterede) apostoliske trosbekendelse, – med en Missa de Angelis, som kun kan afsynges efter forudgående advarsel til menigheden og en første nadverløn med fejl i konsekrationens ordene, så den ikke kan benyttes af præster i en koncelebreret messe, – at du, med den kapacitet som du er på dit

område, kan få dig selv til at hæfte ordene "gedigen og flot" på dét makværk, som den ny Lovsang ér, overrasker mig.

PS: Der vár, kære Rolf, en 2. juledagssalme om den hellige Stephan i Lovsang 1984. Endda af Kingo/Grundtvig. Den er osse røget ud, til trods for, at 2. juledag fejres i de fleste af landets kirker. Skt. Andreas fejres højtideligt i kun én kirke.

Stephen Holm

Hvad er det rigtige?

Jeg er i tvivl om hvad der er det rigtige i den Apostoliske trosbekendelse. Der er jeg, fordi den er i to forskellige udgaver, en i den ny katolske katekismus og en anden i den nye lovsang.

I lovsang skal Jesus komme igen for at dømme de levende og døde, og i Katekismus skal han komme for at dømme de levende og døde.

Den forskel der er mellem at komme og komme igen synes jeg er væsentlig fordi, hvis han skal komme igen, må det betyde at han har været væk, og hvor er han så nu?

Er der en grund til den forskel imellem Katekismus og Lovsang, de er udgivet med to ugers mellemrum?

Thøger Hammershøj, OFS
8000 Århus C

Svar:

Kære Thøger Hammershøj, Katolsk Orientering har forelagt mig dit brev. Samtidig har jeg fået en henvendelse fra en anden bruger af den nye Lovsang. Det drejer sig om ordet IGEN i Den apostoliske Trosbekendelse: "... hvorfra han skal komme igen for at dømme de levende og de døde...". Først og fremmest tak for jeres henvendelser, som vidner om,

at I har nærlæst den nye oversættelse af trosbekendelserne.

Den rigtige tekst lyder: "hvorfra han skal komme (uden "igen") for at dømme ...". Den rigtige tekst er den, der står i Den katolske Kirkes Katekismus s. 76. Den rigtige tekst står også s. 950 i Lovsang, men desværre hverken på omslaget eller s. 24.

"Igen" stod i den tidligere udgave af Lovsang (s. 36), men er udeladt i den nye oversættelse, da det tilsvarende ord ikke findes i den latinske originaludgave.

Til gengæld hedder det i Den nikænsk-konstantinopolitanske trosbekendelse: "... og han skal komme igen for med herlighed..." idet den latinske tekst har ordet "iterum, som er oversat med "igen".

Hvis nogen synes, at det er indviklet, så kan jeg godt forstå det, og der er da heller ikke den store forskel i selve betydningen. Men vi har altså to forskellige trosbekendelser foran os, der hver har deres egen uafhængige tilbivelseshistorie og dog udtrykker den samme uforanderlige tro. Det er lærerigt at sammenligne trosbekendelserne, fordi det viser, at den samme tro kan udtrykkes og er blevet udtrykt på forskellig vis.

Måske er det ikke overflødig med

en kommentar til to sætninger i den "lange" trosbekendelse: "...født, ikke skabt, af samme væsen som Faderen;" I den gamle udgave stod de to sætninger på samme linje, de blev derfor næsten altid læst op i ét åndedrag, som om der ikke stod et komma, hvorved meningen kom til at være: "født – ikke skabt af samme væsen som Faderen". Sønnen er i så fald ikke skabt af samme væsen som Faderen. Det er både nonsens og kætteri! Meningen er naturligvis, at Sønnen er født – ikke skabt; men at han er af samme væsen som Faderen. Det er derfor vigtigt, at de to sætninger reciteres som selvstændige udsagn: "Født, ikke skabt" (kort vejtrækning), "af samme væsen som Faderen;"

Den næste sætning: "ved ham er alting skabt;" skal henføres til Sønnen. "Ham" er Sønnen og ikke Faderen. I den oldkirkelige treenighedsteologi er Faderen skaberen og Sønnen ham, ved hvem Faderen skaber. Faderen gør alting ved sin Søn i Helligånden.

Lars Messerschmidt

L.B. Fabricius in memoriam

Fredag den 26. januar samledes familien og nære venner til cand. jur. Lars Børge Fabricius i Sct. Ansgars kirke i Bredgade for ved en requiemmesse at tage afsked med ham, efter at han 90 år gammel stille var sovet ind omgivet af sine børn. Sammen med hustruen Lis havde han fået otte børn. Familielivet gav dem store glæder, mange opgaver og også sorg. L.B. Fabricius blev ikke sparet for bekymringer. For en del år siden måtte han både bære sin trofaste hustru og senere tre af sine otte børn til graven. Alle disse byrder bar han med sindros og ydmyghed og gudhengivenhed.

Undertegnede lærte ham at kende, dengang han i udgangen af 1940'erne om sommeren kom på sin cykel, og

jeg skulle guide ham rundt i Sønderjylland. Så tog vi til Danevirke, langs Hærvejen og alle landsdelens gamle kirker. Interessen for vort lands historie og især kirken var uættelig, og han gik lidenskabeligt ind for kirkens anliggender.

Mange år senere lærte jeg ham at kende som den trofaste katolik, der søndag og helligdag var at træffe til messen i Sct. Ansgars Kirke, der hvor han i sin tid var konverteret efter at have mødt daværende sognepræst Msgr. Kjeld Geertz-Hansen.

Musikhistorie blev hans store interesse; han var forfatter til en række bøger om musikhistoriske emner.

Desuden vil Lars Børge Fabricius blive husket som medstifter og mangeårig redaktør af CATHOLICA, det

katolske kvartalsskrift, der udkom i perioden 1944-1972. Tidsskriftet søgte at formidle katolsk tros- og kulturliv herhjemme og i andre lande.

Med stor ildhu og energi søgte Fabricius i 1960'erne og 1970'erne at værne om den tro og de åndelige værdier, han ved sin konversion havde fundet i Den katolske Kirke, og som han holdt fast ved hele sit lange liv igennem.

Kort for sin død donerede han endnu en fornem gave til den kirke, han holdt så meget af, Sct. Ansgar i København.

Æret være hans minde

Dietrich Timmermann

Læserbreve

Indsendte indlæg bør være forsynet med navn, adresse og telefonnummer. Med mindre andet er aftalt med redaktionen, må et læserbrev højst fylde 300 ord. Redaktionen forbeholder sig ret til at forkorte læserbreve, der overskrider 300 ord.

Læserbreve kan indsendes som e-mail til redaktion@katolskorientering.dk eller som brev til Katolsk Orientering, redaktionen, GI Kongevej 15, 1610 København V

Sankt Andreas Bibliotek åbner igen

Kate Toft Madsen

– ny bibliotekar på Sant Andreas Bibliotek

Bispeddømmets teologiske bibliotek har været lukket siden sidste sommer på grund af mangel på ansatte. Nu er det lykkedes bibliotekets bestyrelse at finde en egnet bibliotekar, som kan videreføre det over 350 år gamle bibliotek.

Den 1. marts tiltræder Kate Toft Madsen som bibliotekar. Foruden at være uddannet som bibliotekar har hun for et par år siden taget kandidatuddannelsen fra Danmarks Biblioteksskole. Kate Toft Madsen er opvokset i USA, men har boet og arbejdet i Danmark i mange år. Hun kommer fra en stilling i et større forskningsbibliotek i København og kender således opgaverne med at anskaffe, behandle og formidle faglitteratur på højt niveau. Hendes biblioteksfaglige baggrund vil sætte hende i stand til at sætte skub i bibliotekets udvikling, ikke mindst med hensyn til anvendelsen af edb.

Sankt Andreas Bibliotek vil fra 1. marts være åbent hver dag, mandag til fredag. De præcise åbningstider er ikke endeligt fastlagt, men vil blive meddelt i Katolsk Orientering og på bibliotekets hjemmeside: www.sanktandreasbibliotek.dk

Pressemeddelelse:

Den katolske kirke i Ringsted fylder 100 år

Sct. Knuds Kirke i Ringsted fylder 100 år. Kirken blev officielt indviet den 12. marts 1907, men festdagen fejres lørdag den 24. februar kl. 16.00 med biskop Czeslaw Kozon som hovedcelebrant.

Historien om Sct. Knuds kirke, som er navngivet både efter Kong Knud den Hellige og Knud Lavard, er typisk for de katolske menigheders genopståen rundt omkring i Danmark efter 1849-grundlo-

vens religionsfrihed.

Skomagermester Emil Klint (1857-1934) fra Ringsted var drivkraften bag menighedens etablering. Og med kone, seks børn og gode venner i Haraldsted var forudsætningen skabt!

I alt 31 personer var fra starten registreret som medlemmer og var med til at skaffe de 16.000 kr., som grund- og byggeudgifter androg. Til sammenligning kostede renoveringen af kirkens tag i 2006 næsten 1 mio. kr.!

Men mange flere kom hurtigt til. Ikke mindst de polske landarbejdere i årene op til første verdenskrig. I dag tæller menigheden godt 300 sjæle. Ikke bare fra Ringsted, men også andre steder på Sjælland.

I naturlig følge af kirkeindvielsen kom også behovet for en katolsk skole, og i 1914 blev det en realitet, da Sct. Joseph søstrene købte et hus i Dagmarsgade. Der, hvor den katolske skole stadig befinder sig. I dag med 230 elever, hvoraf bare 19 er katolikker.

Den tidligere skoleleder, søster Clementine, kommer til jubilæumsmessen. Hun fyldte 100 år i november 2006 og er altså ældre end kirken!

Sct. Knuds sogn har stort set hele tiden måttet dele præst med andre sogne. Således også i dag, hvor sognepræsten Torsten Jortzick tillige er ansvarlig for Køge. Men da den katolske kirke er glo-

bal, har det i sagens natur ikke den store betydning. Det vigtigste er, at der kommer en præst regelmæssigt. Og i Ringsted har man valgt at holde søndagsmessen lørdag eftermiddag.

Normalt kommer der 30-40 mennesker til messen, deraf også en del udlændinge. Vigtigt er det efterfølgende sociale samvær i menighedshuset, som blev indviet i 1996. Her drikkes kaffe, snakkes, festes og holdes foredrag.

Her vil jubilæumsreceptionen den 24. februar naturligvis også finde sted. I øvrigt er der mange uden for den katolske menighed, som her holder en god fest.

Det er umuligt ikke at nævne Knud Lavard i forbindelse med Sct. Knuds kirkes jubilæum. Kongesønnen, der den 7. januar 1131 brutalt blev myrdet ved Haraldsted skov af fætteren Magnus. Knud Lavard blev som bekendt senere helgenkåret og bisat i Sct. Bendts kirke. To gange om året fejrer katolikker og andre interesserede Sjællands skytshelgen. På morddagen samt til valfart den første søndag i juli måned. Interessen har også givet sig udtryk i etableringen af Sct. Knudsgildet i Ringsted. Og ikke at forglemme Knud Lavard centret.

Der er noget smukt og symbolsk i, at Sct. Bendtsgade og Sct. Knudsgade i Ringsted ligger i direkte forlængelse af hinanden. Byens stolte hovedattraktion smukt knejsende på de gamle kloster-

Erik Lindegaard fejret på sin 60-års dag

Kontorchef Erik Lindegaard fik mange rosende ord med på vejen af biskop Kozon, da hans 60-års dag blev fejret ved en reception mandag den 12. februar.

Da biskoppen havde afsluttet sin tale, kom han med en vis forsinkelse i tanker om, at Erik Lindegaard – ud over de pæne og velfortjente ord om hans store arbejdsindsats i bispeddømmet – også skulle fejres med en mere kontant erkendtlighed fra bispeddømmets side.

Den overrækker biskoppen her under almindelig munterhed fra de mange gæster, som havde fundet vej til receptionslokalet på 1. sal for at lykønske dagens fødselar.

Erik Lindegaard fotograferet ved receptionen sammen med sit personale.

Fra venstre: receptionist Lone Gambino, it-konsulent Francisco Patricio, bogholder Ove Jacobsen, kirkeskatterådgiver Jette Christensen og ejendomsadministrator Torben Møller. Regnskabsassistent Tina Larsen er ikke med på billedet, da hun passede omstillingbordet.

jorde og den katolske lillebror lidt mere ydmygt. Pudsig er det jo også, at der ud ad Holbæk-vejen er hele tre religiøse støttepunkter. En Maria-statue, et krucifix samt en Jesu Hjerter-figur. Og så er der naturligvis Knud Lavard-korset ved Haraldsted Skov.

Velkommen lørdag den 24. februar kl. 16.00.

J. Helstrup
næstformand i menighedsrådet

Academicum Catholicum

og Johannes Jørgensen Selskabet indbyder til

Foredrag om den nye biografi om Johannes Jørgensen: Et menneske kommer derhen, hvor det vil

ved

forfatter og journalist Teddy Petersen

Tid: 7. marts 2007 kl. 20.00
Sted: Jesu Hjerter Kirkes menighedssal
Stenosgade 4 B
1616 København V

Alle er velkomne

Spørg om troen

redigeret af Kirsten Kjærulff

Det ondes problem

Hvorfor Gud tillader den ondskab og lidelse, der findes på denne jord, er så følsomt et spørgsmål, at man bør behandle det med den største respekt og forsigtighed. Det er ikke just, hvad Kirsten Kjærulff gør i KO nr. 1 2007. Her bliver vi præsenteret for en lektie, som vore tipoldeforældre ville have nikket genkendende til. Heldigvis har vor viden siden de dage udviklet sig ikke kun indenfor fx lægevidenskab, astronomi, kemi, fysik m.m., men også vor viden om livets udvikling, og dermed menneskets er blevet større.

Kirsten Kjærulffs udlægning hører hjemme i en tid, hvor man stadig anså Adam og Eva, Noas Ark og syndfloden som autentiske begivenheder. Hvor man tog hver beretning i Det gamle Testamente som absolutte sandheder. I dag overlever denne tankegang hovedsagelig i sekter som indenfor Pinsebevægelsen og Jehovas Vidner (jf. "Vagttårnets" november 2006 udgave.)

At frikende Gud for et ansvar for hans skaberværk, og det uanset om man mener, det begyndte med "Big Bang" eller på anden måde, er meget problematisk. I samtaler med både andre kristne og med anderledes tænkende er argumenter som "Når man sætter noget i gang har man også et ansvar for, hvordan det forløber" eller som en ateist sagde til mig "at hvis det virkelig er en Gud, der har skabt dette, så har han meget at stå til ansvar for!"

Kirsten Kjærulff; man kan ikke bare skyde skylden på menneskene, selv om mange lidelser kommer af vor måde at handle på (krig, vold m.m.) for er fx sygdomme, misdannelser, jordskælv, oversvømmelser, uheld for den sags skyld, ikke også med til at formørke vor tilværelse? Der må være andre og større svar på ondskabens og lidelsens gåde. I hvert fald er det at henvise til syndefaldet alt for enkelt, for hvornår skete så dette "syndefald", og hvornår blev menneskene udydige over for Gud? I stenalderen? (Jeg går ud fra, at du erkender en sådan). Her er også fundet spor af vold og lidelser – flækkede kranier, pilespidser siddende i knogler m.m. Eller længere tilbage da vore forfædre løb rundt på den afrikanske savanne? Og hvad med vore medskabninger dyrenes lidelser. Forleden så jeg i TV en naturudsendelse, hvor et nyfødt gnuføl bliver flæet og ædt næsten levende af en flok hyæner. Er dette også menneskenes skyld? I så fald er det uforklarligt, at der også fandtes rovdyr for mennesket udviklede sig – fx Tyrannosaurus Rex! Den har næppe gået og græsset fredeligt blandt de andre dinosaurere.

Men dyr tæller måske ikke? Er vi så menneskefokuserede? Nej, Kirsten Kjærulff, din forklaring er ikke 2007 værdig, måske endnu for 70 år siden eller i 1890, men i dag! Kun hvis man tager bind for øjnene og udelader alt videnskabelig udvikling på dette område

kan man acceptere en sådan forklaring. Det kaldes fundamentalisme! Man må da håbe, at der på KO er nogle medarbejdere, der kan give et bedre svar med større perspektiver, hvis et sådant i det hele taget er muligt. Bladet er dog et af vor kirkes ansigter ud ad til. Det er en OM'er!

Bent Irlow
2000 Frederiksberg

Kære Bent Irlow,
Det undrer mig, at du taler om "vor Kirke". De synspunkter, du giver udtryk for, har intet at gøre med katolsk tro. De er snarere udtryk for den ateistiske og fundamentalistiske videnskabstro, som den kom frem i 1700-tallets oplysningstid, hvor en astronom som Laplace kunne sige til Napoleon, der spurgte, hvor Gud var henne i alle disse nye naturvidenskabelige teorier: "Gud? Nej, Deres Majestæt, den hypotese har vi ikke brug for".

Derfor er det jo heller ikke tilfældigt, at du citerer en ateist: "hvis det virkelig er Gud, der har skabt alt dette. så har Han meget at stå til ansvar for".

Hvis du regner dig selv for katolik, vil det nok være en god idé at sætte dig ind i, hvad Den katolske Kirke tror på. Det er kort og klart formuleret i de to trosbekendelser, men nu har vi også fået Kirkens Katekismus på dansk. Her kan man mere udførligt læse om syndefaldet i §§385-§421.

Heraf fremgår det, at syndefaldet og de andre begivenheder, du nævner, naturligvis ikke skal ikke forstås som konkrete historiske begivenheder, men som billedlige fremstillinger af tildragelser, der udsiger dybe sandheder om mennesket og verden. Den katolske tro er netop karakteristisk ved, at tro og fornuft, teologi og naturvidenskab, ikke er modsætninger, men supplerer hinanden. De udtrykker forskellige dimensioner af virkeligheden.

Lige fra Kirkens første tid og gennem hele kirkehistorien har det netop været et adelsmærke for den katolske tro, at den ikke udelukker fornuften, men kompletter den. Troen kræver ikke fornuften, men overskrider den menneskelige tanks begrænsning og når frem til Guds virkelighed, som ligger til grund for al anden virkelighed. Derfor er den katolske tro levende og dynamisk. Den giver plads for alle nye erkendelser inden for videnskaben, samtidig med at dens fundamentale sandheder er de samme som på Bibelen tid, sådan som de er overleveret i Det gamle Testamente og i Det nye Testamente er blevet formuleret af Jesus og videregivet af apostlene og Den katolske Kirke. Det er eviggyldige, åbenbarede sandheder, som ikke ændres efter tidens modestrømninger inden for videnskab og filosofi.

Et nutidigt vidnesbyrd herom er f. eks. Pave Benedikts store forelæsning om tro og fornuft på universitetet i Regensburg 12. sept. 2006. (www.catholica.dk)

Venlig hilsen
Kirsten Kjærulff

Endnu et kirkeligt paradoks

Efter at Kirken i snart 2000 år – i al fald indtil midten af 1950'erne – har fastholdt, at menneskets frelse kun kan opnås gennem den katolske kirke, må vi i dag konstatere, at biskopperne ved 2. Vatikankoncil har besluttet at udvide frelsesadgangen betragteligt. På trods af, at der står:

"Den, der tror og bliver døbt, skal frelset; men den, der ikke tror, skal dømmes" (Mark. 16,15-16), så står der i konciletteksterne (Gaudium et Spes s.469): "Eftersom Kristus døde for alle, og alle mennesker til syvende og sidst har et fælles kald, der er guddommeligt, må vi fastholde, at Helligånden tilbyder ethvert menneske muligheden for at blive forenet med påskens mysterium på en måde, som kun Gud kender."

Denne ændring af frelsens tilknytning til Kirken har antagelig relativiseret mange troendes forhold til den synlige kirke og har derigennem været medvirkende årsag til de manglende præstekald. Præsterne er ikke længere nødvendige frelsesredskaber.

Når Kirken er frelsens universelle sakramente (Dominus Jesus s. 22), hvordan kan Guds universelle frelsesvilje så virke uden for Kirken? Og når der således er flere veje til frelse, kan mennesket så også forvente kvalitativt forskellig frelsesmulighed?

Hvad har været biskoppernes bevæggrund til at ændre Kirkens holdning så radikalt?

Ole Dam
2100 København Ø.

Kære Ole Dam.

For at begynde med din konklusion: Det er en alvorlig misforståelse at mene, at "biskopperne har ændret Kirkens holdning" og at de "ved 2. Vatikankoncil har besluttet at udvide frelsesadgangen betragteligt".

Alle konciler, også 2. Vatikankoncil, har kun haft til opgave at præcisere og udbyde de troenssandheder, som fra begyndelsen var apostlenes lære. Koncilernes opgave er - under Helligåndens vejledning - at formulere en stadig dybere indsigt, en udvikling i Gudsfolkets erkendelse, men aldrig at tilføje noget nyt eller at "ændre noget radikalt", som du skriver.

Her er der tale om en dybere forståelse af begrebet "Kirke": Når Kirken gennem tiderne har hævdet, at der ingen frelse er uden for den katolske Kirke, så åbner Concilet nu vore øjne for, at begrebet Kirke skal forstås på et mere omfattende plan: Eftersom Gud har skabt alt, og Kristus har forløst hele skaberværket, så er det indlysende, at ingen kommer til Gud uden om Kristus. Kirken er Kristi legeme, Hans sakramentale nærvær i denne verden, og Kristus er Kirkelegemets hoved. De mennesker, som er bevidste om, at Kirken blev grundlagt af Kristus til menneskenes frelse, men som trods deres viden forlader den eller ikke træder ind i den, kan derfor

ikke blive frelst. Det er jo fra deres side et bevidst valg. (KKK §846-848)

Den indsigt, som er blevet uddybet med 2. Vatikankoncil, er, at de mennesker, som uden egen skyld ikke kender Kristi Evangelium og Hans Kirke, kan opnå den evige frelse, såfremt de søger Gud af et oprigtigt hjerte, og gør sig umage for at opfylde Hans vilje, som de erkender gennem deres samvittighed og ved Helligånden hjælp.

Der er altså ikke tale om en ændring af frelsens tilknytning til Kirken, så hvis de troendes forhold til den synlige Kirke er blevet relativiseret, så kan det kun være et udtryk for deres eget frafald i troen. Det er dette stadig voksende frafald, som giver sig udslag i manglende præstekald, men ikke selve Kirkens lære om frelsen.

Til slut: "Kan mennesket så også forvente kvalitativt forskellig frelsesmulighed?"

Ja, for Kristus har givet alle frelsens nådemidler til sin Kirke, så her må frelsesmuligheden være større end alle andre steder. Men samtidig må man jo også være bevidst om, at der til gengæld kræves mere af den, der har fået alle disse muligheder. Jf. lignelsen om de betroede talenter (Matt 25). Den, som har fået meget betroet, er også ansvarlig for at forvalte sin rigdom, og den, som ikke påskønner det, han har fået betroet, fortaber sin frelse: "For enhver, som har, til ham skal der gives, og han skal have overflod, men den, der ikke har, fra ham skal selv det tages, som han har. Og kast den uduelige tjener ud i mørket udenfor. Der skal der være gråd og tænderskæren". Matt 25,29-30.

Forskellen på frelsesmulighederne fremgår også af "i min Faders hus er der mange boliger" (Joh 14,2) Frelsens "kvalitet" står i forhold til den enkeltes gerninger. Paulus understreger det også flere steder, f. eks. i 2. Kor 9,6: "For husk, at den, der sår sparsomt, skal også høste sparsomt, og den, der sår rigeligt, skal også høste rigeligt". Det samme siger Jesus: "For Menneskesønnen skal komme i sin Faders herlighed sammen med sine engle, og da vil Han gengælde enhver efter hans gerninger". (Matt 16,27)

Men vil der så ikke opstå misundelse, når der er forskel på den løn, man får i Himlen? Hertil svarer Den hellige Augustin: "Uligheden i herlighed vil ikke skabe misundelse, for alle vil være ét i kærlighed." Fundamentals of Catholic Dogma s. 479).

Venlig hilsen
Kirsten Kjærulff

Orientering fra sognene

Marts 2007

Sidste frist for stof til nr. 6 som udkommer 21. marts og omfatter april måned er 5. marts

Tekst kun for april bedes sendt – helst pr. e-mail: sogneny@katolskorientering.dk eller på diskette til Katolsk Orientering, Gl. Kongevej 15, 1610 København V.

7620 Lemvig. Hellig Kors Kirke, Østerbrogade 33. Hjemmeside: www.katolsk-midt.dk Sognepr.: Thanh D. Tran (Dominique). Tlf. 86 62 36 41, mail: tdt@katolsk-midt.dk Kontaktperson: Evald Henriksen. Tlf. 9782 0804 Messetider: Søn kl. 14.00 (undt. 1. søn, tamilsk messe kl. 10.00) 2. tor kl. 17.00, tilb. 2. tor kl. 17.30, rosenkrans/korsvej 2. tor kl. 16.30

3 | Århus og Djursland

8000 ÅRHUS C. Vor Frue Kirke Ryesgade 26, P.B. 5010, 8100 Århus C. Tlf. 87 30 70 40, Fax 86 19 45 91 Hjemmeside: www.katolsk-aarhus.dk Præstene: Adolf Meister SJ, tlf. 87 30 70 41 E-mail: meister@katolsk-aarhus.dk Sognepræst: Herbert Krawczyk SJ, tlf. 87 30 70 42 E-mail: herbert@katolsk-aarhus.dk Praktikant: Bernardo Petrini, tlf. 87 30 70 57 mobil: 30 50 90 67, e-mail: bernardo.petrini@yahoo.com Kaldæisk menighed: p. Moshe, Faris Ryesgade 33,4 th, 8000 Århus C., tlf.: 26 93 98 24 Menighedsrådsformand: Ida Wæde Hansen tlf. 86 87 55 44, e-mail: anida@post.tele.dk Sognekonsulenter: Anne Margrethe Rasmussen og Bernhard Kiel, sognekontor: 87 30 70 40 E-mail: kontor@katolsk-aarhus.dk Katolsk Infobutik: Ryesgade 28, tlf. 87 30 70 55 E-mail: kat-infobutik@mail.dk. Selvhjælpsgrupper ved Kirken, SvK: Ryesgade 28, 5. tlf. 21 70 30 67 E-mail: selvhj@katolsk-aarhus.dk Skt. Joseph Søstrene: Ryesgade 28,4 th tlf. 86 13 81 22. Galleri v. kirken man-ons-tor-fre kl. 14.00 – 17.30 Messetider:

Søn kl. 8.00, kl. 10.00 (højmesse), 17.00, messe på polsk søn 4/3 og 18/3, kl. 14.00, messe på vietnamesisk søn 25/3, kl. 14.30, Messe på kaldæisk søn 4/3 og 18/3, kl. 12.00 messe på tamilsk: ingen, messe på engelsk: ingen, messe på spansk lørdag 17/3 kl. 14.00 i oratoriet. Hverdagsmesser man kl. 19.00, tir kl. 16.30, ons kl. 8.00, tor kl. 11.00, kl.19.00 (på polsk) i oratoriet, fre kl. 15.00 (på vietnamesisk), kl. 19.00 (på dansk), lørdag kl. 8.00, skolemesse hver tir kl. 8.00 (yngre elever) undt. ferien, ældre elever første fre kl. 8.45 undt. ferien. Skriftemål: helst 1. fre kl. 18.00-19.00 eller efter aftale. Menighedsrådsmøde: tir 6/2 kl. 17.00 Andet: Første fre 3/3 kl. 18.00 ingen eukaristisk tilb. lejlighed til skriftemål, kl. 19.00 messe. Korsvejsandagt hver tir kl. 16.00 (dansk), hver fre kl. 17.00 (kaldæisk). FASTERÆTTE for polakker søn 4/3 kl. 14.00, man 5/3 kl. 20.00 tir-tor (6/3-8/3) kl. 19.00. Firmandervisning lørdag 3/3 kl. 11.15. Sogneundervisning lørdag 10/3 kl. 10.00, familiemesse: lørdag 10/3 kl. 12.00, konvertitundervisning hver tir kl. 19.30. Sct. Knuds Seniorclub tir 6/3 og 20/3 kl. 14.30. Tor og Lys lørdag 10/3 kl. 13.30. Samsø: lørdag, 3/3, kl. 14 i Ørby kirke. KUF 10/3. Ellers se www.katolsk-aarhus.dk. Askeonsdag: 21/2 messe med uddeling af askekor 8.00 og kl. 19.00

Pindstrup, Sankt Mikael Kirke

Kastetvej 1, Ringsø, 8550 Røymgård Søn kl. 10.00, tir kl. 17.00, ons kl. 19.00, tilb. søn kl. 9.30, tir kl. 17.30, rosenkrans/korsvej: ons kl. 18.30, Jesu Hjerte andagt: 1. fre kl. 18.30

8500 GRENÅ Sankt Clemens Kirke

Thykiersvej 4. Giro: 563-2668. Hjemmeside: www.katolsk-aarhus.dk/clemens/ Konst. sognepræst: Herbert Krawczyk S.J., Adr. Ryesgade 26-28, P.B. 5054, 8100 Århus Menighedsrådsform.: Birgit Clausen tlf. 86 99 63 54.

Marts

Søn 11. 3. søn i fasten, kl. 17.00 højmesse Søn 25. 5. søn i fasten, kl. 10.30 højmesse. Mulighed for skriftemål fra kl. 9.30.

Sostrup: Maria Hjerte Abbedi

Maria Hjerte Engen 1 8500 Grenå. Tlf. 86 38 44 88 Fax: 86 38 42 06.

Pastor Ebbe Simonsen, tlf. 86 38 41 38.

Mesetider:

Søn kl. 10.00, hverd. kl. 9.00, sakramental tilbedelse daglig kl. 10.00-17.30 og tor kl. 19.00-20.00. Undervisn. for konvertitter hver ons kl. 18.00-19.00 for børn fra 6 år indtil firmelsesalder hver ons eft. aft. Marts

Tir 13. Mariadag – Udstilling af Altrets Allerhelligste Sakramente kl. 10.00, tilbedelse hele dagen, kl. 18.40 Sakramental velsignelse, kl. 19.00 Mariaprocession og messe Man 19. Josef, kl. 10.00 højmesse Man 26. Herrens bebudelse, kl. 10.00 højmesse

4 | Midtjylland

7400 HERNING. Sankt Peters Kirke

Lillelundvej 36, e-mail. skt.peter@mail.dk

Hjemmeside: www.stpeter.dk

Præst: Dariusz Stefanek

Hostrupsvej 16, 8600 Silkeborg

Tlf.: 86 82 24 15.

Træffes **kun** i menigheden efter søndagsmessen.

Diakon: Kaare Nielsen. Tlf/Fax: 97 12 43 82.

Mobil 60 94 94 10.

Menighedsrådsform.: Viviyana Jesuloganathan

Stenhøj 18, 7400 Herning, tlf.: 97 26 69 19

E-mail: viviyana_j@hotmail.com

Mesetider: (HA)(I)

Marts

Søn 4. kl. 11.00 Ungdomsmesse for hele pastoraleheden. Vi har indbudt de unge fra menighederne i Horsens, Silkeborg og Vejle til messen og efterfølgende spisning.

Søn 11. kl. 11.00 messe m. fasteprediken

Søn 18. kl. 11.00 messe m. fasteprediken, derefter er der undervisning

Søn 25. kl. 9.00 messe m. fasteprediken

8600 SILKEBORG. Vor Frue Kirke

Hostrupsvej 16 Hjemmeside: www.fruekirke.dk

Hjemmeside: www.fruekirke.dk

E-mail: vorfruekirke@get2net.dk

Konst. Sognepr.: Jan Ophoff. Tlf. 75 82 08 93, bedst kl. 10.00-12.00 undt. man.

Fax: 75 72 21 29, e-mail: ophoff@adslhome.dk

Andenpræst: Dariusz Stefanek, tlf. 86 82 24 15,

E-mail: stefanek@mail.dk

Menighedsrådsfm.: Ulla Sejersen Hansen

Tlf. 86 84 75 74.

Mesetider: (HC2)(I)

1. og 2. søn messe kl. 9.00, 3., 4. og 5. søn messe kl. 11.00, ons kl. 16.00 børneundervisning kl. 17.30

messe, kl. 20.00 messe hos Jesu Små Søstre i ØM,

fre kl. 16.00 rosenkrans, kl. 16.30 messe, kl. 17.00 tilbedelse.

Marts

Tir 6. kl. 17.00 filmaften

Lør 17. formiddag lektorkursus

Tir 20. kl. 18.00 pastoralenigheds møde i Horsens

8700 HORSENS. Sankt Josefs Kirke

Nørregade 19-21. Tlf. 75 62 52 68.

Sognepr.: Raymond Minnaert O. Præm.

Træffes bedst 9.00-12.00.

E-mail: sctjosef@tdcads.dk Sognesekret.

Erik Huber. Tlf. 75 65 54 30. Menighedsrådsform.: Michael Møller. Tlf. 75 62 02 31.

Mesetider: (HA)(T)

Søn kl. 10.00, lørdag kl. 16.00, tir og tor messe kl. 10.30. Se månedsbladet i kirken eller opslag udenfor kirken.

7100 VEJLE Sankt Norberts Kirke, Fjellevej 2

Tlf.: 75 82 08 93

Sognepræst: Jan Ophoff, O. Præm.

E-mail: ophoff@adslhome.dk

Diakon Baudouin Willocx

Menighedsrådsformand Bente Köllner

Mesetider: (HB2)(I)

Søndag kl. 11.00

Hverdag: man ingen messe, kl. 17.00 tir og fre, kl. 17.30 ons, kl. 14.00 tor, kl. 8.00 lørd, rosenkrans

hver tir kl. 16.30, menighedseftermiddagsmøde hver tor efter messen kl. 14.00, undervisning hver ons kl. 16.00-18.00 for børn der ikke går på Sct. Norberts skole

Marts

Tor 1. kl. 19.00 menighedsaften i Sct. Norberts Hus. Kåthe Lund gennemgår den ny salmebog.

Fre 2. Den hellige kommunion bringes til de syge og ældre i menigheden

Fre 2. kl. 15.00 kvindernes internationale bededag.

Mødested: "En åben dør" Klostergade 2.

Søn 4. kl. 11.00 højmesse, derefter fastemiddag i Sct. Norberts Hus

Tir 13. kl. 9.00 skolemesse, kl. 19.00 forsangerovelse i Sct. Norberts Hus

Ons 14. kl. 19.00 forældrekræds møde på Sct. Norberts Skole

Fre 16. kl. 10.00 korsvejsandagt for Mariasøstrenes Børnehaven

Fre 30. kl. 10.00 andagt for Mariasøstrenes Børnehaven, kl. 8.00 og kl. 9.00 andagt for Sct. Norberts Skole

Lør 31. kl. 14.00 tamilsk korsvejsandagt i Sct. Norberts Kirke

5 | Sydjylland

6000 KOLDING. Sankt Michaels Kirke

Sankt Michaels Gade 2.

Hjemmeside: www.sct-michaels-kirke.dk

Sognepræst: Henri Kerkhofs O.Præm.,

Tøndervej 17, 6000 Kolding, tlf. 75 52 76 01.

Fax: 75 52 18 59. Træffes bedst 9.00-11.00 undt. man og tor.

Menighedsrådsform.: Ulla Roed, tlf: 75 57 42 21

Mesetider: (TH)

Søn: messe kl. 8.00, højmesse kl. 10.00.

7000 FREDERICIA. Sankt Knuds Kirke

Sjællandsgade 50

Hjemmeside: www.sanktknudskirke.dk

Sognepræst: Thomas Birkheuser, Montfortkommunitet, Sjællandsgade 50 A, 7000 Fredericia.

Tlf. 75 92 11 76. Fax: 75 92 11 71.

E-mail: th.birkheuser@get2net.dk

Træffes bedst tir til søn mellem kl. 9.00 og kl. 22.00

Menighedsrådsform.: Inge Bertelsen, Svanevej 4, 7000 Fredericia, tlf. 75 93 12 46.

Mesetider:

Søn kl. 9.45 rosenkransbon (kun 1. søn i måneden) kl. 10.00 højmesse, tir kl. 9.15 messe, ons kl. 10.30 messe, tor kl. 10.30 messe, fre skoleudstjeneste

kl. 9.30 og kl. 10.00 (undt. sidste fre i måneden og skoleferie), messe kl. 15.00, skriftemål: efter aftale med præsten!

Marts

Ons 7. Sankt Knuds Menigheds eftermiddag. Vi begynder med messe kl. 14.00. Bagefter er alle velkomne til at møde i menighedslokalet, hvor vi får en kop kaffe/the. P. Thomas tager et emne op Kl. 16.00-17.30 førstekomunionsforberedelse og trosundervisning

Ons 14. kl. 17.00-18.30 firmelsesforberedelse

Ons 21. kl. 16.00-17.30 førstekomunionsforberedelse og trosundervisning.

Man 26. denne dag fejrer Kirken i år Herrens Bebudelse (egentlig 25.03.). I vores menighed fejrer vi denne højtid ons d. 28. marts kl. 10.30.

Ons 28. Herrens Bebudelse, kl. 10.30 messe, kl. 17.00-18.30 firmelsesforberedelse

Den, som ikke kan deltage i søndagsmessen i Fredericia er velkommen til at komme til Assens, hvor der bliver fejret søndagsmesse om lørdagen kl. 16.00 (se: Assens eller på vores homepage).

Se på www.sanktknudskirke.dk. og gør siden til din favorit! Hver unge kan du bl. a. finde de aktuelle mesetider og andre aktuelle meddelelser!

6700 ESBJERG. Sankt Nikolaj Kirke

Kirkevej 58

Sognepr.: Benny Blumensaat., tlf. 75 12 10 27

bedst tir-fre kl. 10.00-12.00, mobil: 23 32 19 88

Fax: 75 12 10 46

E-mail: skt.nikolaj.kirke@esenet.dk

Hjemmeside: www.sanktnikolaj.dk

Menighedsrådsform.: Maria Truelson, tlf. 75 12 64 02

Mesetider: (TH)

Lør. kl. 16.30 - Søndagsmesse

Søn kl. 10.00 - Højmesse - Rosenkrans 9.30 - Kirkekaffe hver søndag efter messen.

Hverdage: tir-tor kl. 9.00, fre, kl. 17.00 - derefter Sakramental Tilbedelse til kl. 18.30.

Skriftemål i forbindelse med messen eller efter aftale.

Tir-fre: Rosenkrans og Laudes kl. 8.00-9.00

Messe på assyrisk/dansk, se opslag i väbenhuset 3. lørdag md: messe på polsk kl. 16.30

4. lørdag md: messe på vietnamesisk kl. 16.30

Hver tor, fre og lørdag fra kl. 20.00-23.00 er forfønslinjen åben. Er du bange, syg eller ensom så ring på tlf. 75 18 10 88.

Hver tor kl. 9.30-17.00: Tilbedelse af Sakramentet

Hver fre kl. 13.00 - Den Hellige Bernadettes Rosenkranseforening for børn og unge beder Rosenkrans i kirken.

Maria Legionen mødes hver tir kl. 17.45 - kontaktperson: Dorrit Winther, tlf. 7510 1191.

Hver man kl. 14.00 - vietnamesisk modersmålsundervisning i menighedssalen.

Marts

Fre 2. kl. 16.30 korsvejsandagt i kirken

Lør 3. Sognedag for menighedens børn og unge fra 5 til 14 år. Vi mødes i kirken kl. 10.00

Tir 6. Seniordag. Messe, med "De Syges Salvelse" i kirken kl. 14.00

Ons 7. kl. 14.15 ministrantmøde i menighedssalen

Ons 8. Konvertit undervisning for alle interesserede. Emne: "Sakramenterne". I menighedssalen kl. 19.00

Fre 9. kl. 16.30 korsvejsandagt i kirken

Fre 16. kl. 16.30 korsvejsandagt i kirken

Man 19. kl. 18.30 1. kommunionsholdet mødes i menighedssalen

Tor 22. Korvertitundervisning for alle interesserede. Emne: "Påske". I menighedssalen kl. 19.00

Fre 23. kl. 16.30 korsvejsandagt i kirken
 Lør 24. Ungdomsmøde med DUK. Unge fra 14 år og opefter indbydes til møde med to friske fyre fra DUK, med henblik på at starte en katolsk ungdomsklub. I menighedsalen kl. 11.00
 Fre 30. kl. 16.30 korsvejsandagt i kirken

6 | Sønderjylland

6200 AABENRAA. Sankt Ansgars Kirke

Søndertorv 1
 Giro: 016-7029
<http://skt-ansgarkirke-aabenraa.dk/>
 Sognepr.: Piotr Rypulak, Fiskergade 7, st. Tlf. 73 62 44 24
 E-mail: piotr_rypulak@hotmail.com
 Kontortid: Efter aftale med sognepræsten.
 Messetider: (HC2)
 Messe: man–fre kl. 17.30, lør kl. 9.00, søn kl. 10.00
 1. fre i måneden tilbedelse af Alterets Sakramente efter messen.
 Sjaesørg for den vietnamesiske gruppe: Pastor Quang Nguyen, tlf. 51 32 88 96
 Religionsundervisning for firmander hver tor kl. 16.00 og for førstekomunikanter hver fre kl. 16.00 i menighedslokalet. Skriftemål efter aftale.
 Sygekommunion: Såfremt det ønskes, vil jeg gerne bringe den hellige kommunion til vore syge.
Marts
 Lør 17. kl. 15.00 messe på vietnamesisk
 Søn 25. kl. 10.00 familiemesse
 Korsvejsandagt hver fre kl. 17.00 i hele fastetiden.

6400 SØNDERBORG. Sankt Pauls Kirke

Ringridervej 35
 Sognepr.: Finn Arvé. Tlf. 74 43 59 30.
 E-mail: oldfux@mail.dk
 Menighedsrådsfm.: Kassia Szmigielski.
 Tlf. 61 54 56 05.
 Messetider: (HC2)(I)
 Søndage messe kl. 10.00
 Torsdag messe kl. 17.00
 Lørdag messe kl. 11.00
Marts
 Fre 2. Jesu Hjerter fredag, kl. 17.00 messe med udstilling af sakramentet.
 Lør 3. ingen messe.
 Søn 11. kirkekaffe efter messen og alle er velkomne

6100 HADERSLEV. Sankt Marie Kirke

Mariegade 8. Giro: 903-3734
 E-mail: sct.marielkirke@tele2adsl.dk
 Hjemmeside: <http://hjem.tele2adsl.dk/sanktmariekirke>
 Sognepræst: Jan Zalewski, tlf./fax: 74 52 23 26.
 Mobil 21 29 11 61 e-mail: ks.jan@get2net.dk
 Menighedsrådsfm.: Feliks Wojtaszewski, Østergade 1,1, tlf. 74 52 02 30. Skriftemål: for messen eller efter aftale. Sygekommunion: såfremt det ønskes, vil jeg gerne bringe den hellige kommunion til vore syge.
 Religionsundervisning: fredag kl.16.00.
 Kirkekotoret er åbnet ½ time før og efter messen.
 Kirkekaffe: sidste søndag i hver måned efter messen.
 Messetider: (HC2)(I)
 Søndage: Højmesse kl. 10.30
 Fredage: Korsvejsandagt kl. 16.00. 1. fredag i måneden: Tilbedelse og rosenkrans efter messen. 1. og 3. søndag i måneden: Polsk messe kl. 17.00.
 Vietnamese messe: Henv. Pastor Tuyen, tlf. 7463 1707.

6270 TØNDER. Hellig Kors Kapel

Ribelandevej 41
 Konst. Præst: Benny Blumensaat,
 Kirkegade 58, 6700 Esbjerg
 Tlf. 75 12 10 27, mobil 23 32 19 88
 E-mail: sct.mikolaj.kirke@esenet.dk
 Træffes bedst 10.00-12.00 undt. man.
 Pastoralassist.: Sr. Lydia Timmermann,
 Ribelandevej 41, tlf. 74 72 18 90
 Menighedsrådsfm.: Andrzej Koniczyk
 Cartensgade 10/201, 6270 Tønder, tlf. 73 92 64 26
 Messetider: (I)
 Søn og Helligdag: Højmesse kl. 16.00.
 Skriftemål efter aftale.

7 | Fyn

5000 ODENSE C. Sct. Albani Kirke, Adelgade 1.
 Tlf. 66 12 16 64. Fax: 63 12 60 70.
 Hjemmeside: www.sct-albani.dk
 Kirkens e-mail: sct.albanikirke@sct-albani.dk
 Sognepr.: Jerzy Kruk. tlf. 63 12 60 75.
 Øvrige præster: Leo Drzal. Tlf. 63 12 607 4.
 Jerzy Gorowski, tlf. 63 12 60 72
 Rajmund Dorawa, tlf. 63 12 60 73
 Kirkens kontor: Adelgade 1. Tlf. 66 12 16 64.
 Tir-fre kl. 10.00-12.00
 Menighedsrådsfm.: Verner Hansen., tlf. 66 19 08 12
 Messetider: (HC) (TH)
 Søn: kl. 10.00 og 16.30 (okt-april), 18.30 (maj-sept).
 Polsk messe: 2. og 4. søn kl. 12.00.
 Vietnamese messe: søndag kl. 8.30.
 Dalum Kloster: kl. 8.30.

Hverd.: Man, tir, tor og lør kl. 9.00, ons kl. 10.30 og fre kl. 19.00, rosenkrans (dansk/vietnamesisk): ons kl. 10.00 og fre kl. 18.30, tilbedelse hver fre efter af tenmessen indtil kl. 20.00, hver lør vesper kl. 17.00.

Marts
 Tor 1. kl. 18.30 polsk korsvejsandagt
 Fre 2. Økumenisk Internationale Kvindedag, kl. 16.00 gudstjenest
 Lør 3. kl. 15.30-17.00 Johannes Jørgensen læsekreds
 Søn 4. Sct.Albani DUKs 25-års jubilæum, kl. 10.00 højmesse/børne-og ungdomsmesse
 Man 5. kl. 17.00 Sankt Knud Klub
 Ons 7. kl. 10.00 Korsvejsandagt
 Tor 8. kl. 14.00 Senoirklubben, kl.18.30 polsk korsvejsandagt
 Fre 9. kl. 15.00-16.00 ministrantkursus
 Ons 14. kl. 10.00 korsvejsandagt
 Tor 15. Den hl. Klemens Maria Hofbauer, kl. 9.00 messe, kl. 18.30 polsk korsvejsandagt
 Fre 16. kl. 15.00-16.00 ministrantkursus
 Søn 18.03. kl. 10.00 kirkekaffe efter høj messen
 Ons 21. kl. 10.00 korsvejsandagt
 Tor 22. kl. 18.30 polsk retræte
 Fre 23. kl. 18.30-18.50 polsk retræte, kl. 19.00 aften-messe på dansk
 Lør 24. kl. 18.30 polsk retræte
 Søn 25. kl. 10.00 latinsk højmesse
 Tir 27. Økumenisk kirkevandring.Skt.Hans Kirke, Nørregade kl.18.30, Sct.Albani Kirke Albani Torv kl.19.20, Vor Frue Kirke, Frue Kirkestræde kl. 20.10
 Ons 28. kl. 10.00 korsvejsandagt
 Tor 29. kl. 18.30 polsk korsvejsandagt
 Lør 31. kl. 14.00-16.00 Børnens korsvejsandagt
 Undervisning for 1. kommunikanter ons 7., 14., 21. og 28. kl.16.30. Firmandundervisning ons 14., 21. og 28. kl. 16.30. Firmandfestival/weekend i Roskilde fre - søn 23.-25.

5610 ASSENS. Vor Frelzers Kirke

Nørregade 3
 Hjemmeside: www.sanktknudskirke.dk/kirkeniassens
 Ansvarlige præster fra Montfortkommunitet: p. Thomas Birkheuser, Sjøllandsgade 50 A 7000 Fredericia. Tlf. 75 92 11 76 (kl. 9.00 - 22.00 undtagen man), fax: 75 92 11 71.
 E-mail: th.birkheuser@get2net.dk., p. Stephen Holm, Frederiksgade 7, 4200 Slagelse. Tlf. 5852 0645. E-mail: montfort@get2net.dk
 Kirkeværge: Susanne og Klaus Jacobsen
 Turupvej 2, 5610 Assens, tlf. 64 71 22 03
 Søndagsmesse: Hver lør kl. 16.00.
 Månedlig katekese med gudstjeneste: første ons i md. kl. 19.00.
Marts
 Lør 31. kl. 16.00 Søndagsmesse til Palmesøndag. Palmeindvielse i haven (ved godt vejr) og fejringen af Jesu indtog til Jerusalem med procession til kirken som begyndelse til hans lidelse, død og opstandelse. Optakt til den Stille Uge med læsningen af lidelseshistorien.
 Obs! Pga. vintervejret kan det være muligt, at messen må aflyses pga. præsten ikke kan komme frem eller at det er for farligt at køre ud. Vi prøver at informere alle, vi kender, så godt som muligt. Er du usikker, om der er messe i Vor Frelzers Kirke, så kan du altid klikke på vores homepage <http://www.sanktknudskirke.dk/kirkeniassens/>. Senest halvdan den time før messen vil du her finde en henvisning, hvis messen bortfalder pga. vejret.
 Den, som ikke kan deltage i søndagsmessen i Assens om lørdagen er velkommen til at komme til Fredericia, hvor der bliver fejret søndagsmesse om søndagen kl. 10.00 (se: Fredericia eller på vores homepage).

Se på www.sanktknudskirke.dk/kirkeniassens/ og gør siden til din favorit! Hver uge kan du bl. a. finde de aktuelle messetider og andre aktuelle meddelelser!

5700 SVENDBORG. Sankt Knuds Kirke

Havnegade 1
 Kirkens email: info@katolsk-sydfyn.dk
 Konstitueret sognepræst: Tuyen Ngoc Nguyen
 Træffes bedst ons, tor og fre på tlf. 62 21 05 42 eller 22 44 13 06
 Hjemmeside: www.katolsk-sydfyn.dk
 Menighedsrådsfm.: Knud Petersen, tlf. 62 20 51 13
 Lægfranciskaner henv. Pia Borgels, tlf. 62 51 36 38
 Messetider: (HC2)(T)
 Søndag: 10.30 og Kl. 16.00
 Hverdage: tir kl. 9.00, ons kl. 14.00, tor kl. 19.00, fre kl. 9.00, lør kl. 9.00. Tilbedelse af Altrets sakramente hver tor kl. 17.00 - 19.00.
Marts
 Ons 7. studiekreds mødes kl. 14.30.
 Lør 10. kl. 16.00 vietn. messe, ingen messe kl. 9.00.
 Søn 11. kl. 14.00 børne og ungdomsmesse
 Ons 21. kl. 14.30 senior klub mødes

5900 Rudkøbing. Sankt Bendts Kapel, Brogade 14

Henv.: Katolsk Kirke, Svendborg.
 Tlf. 62 21 05 42 eller 62 51 19 27
 Messetider: (I)
 Søn den 3. og søn den 18. marts messe kl. 14.00

5800 NYBORG. Stella Maris Kirke

Vindingevej 7
 Messetider: (HC2) (I)
 Hver lør kl. 15.30 højmesse
 Sognepr.: Jerzy Kruk, Adelgade 1, 5000 Odense
 Tlf. 66 12 16 64/mobil: 20 21 56 42.
 Menighedsrådsfm.: Eva Antkowiak
 Tlf. 65 36 18 83.
 Sogneprer. for Caritas: Jan Machnik
 Lærkeparken 11, 5800 Nyborg. tlf. 64 71 41 51
 Messetider: (HC2) (I)
 Hver lørdag højmesse kl. 15.30
 Lør 10. kl. 15.30 kirkekaffe efter messen

8 | Lolland-Falster

4930 MARIBO. Sankt Birgittas Kirke

Maria Gade 4. Tlf. 54 75 50 80
 Hjemmeside: www.sanktbriggittakirke.dk
 Sognepr.: Christian Noval
 Bispegade 12, 4800 Nyk. F.
 Tlf.: 54 85 07 39, mobil 20 87 87 75
 E-mail: christian@noval.dk
 Andenpræst, Calogero la Loggia, træffes almindeligvis i Maribo
 Diakon: Micolaj Kecik
 E-mail: micolaj@kecick.pl
 Træffes almindeligvis i Maribo
 Menighedsrådsformand: Jan Tvangso
 Organist: Barbara Friis, Vestre Landevej 140, 4951 Nørreballe. Tlf. 54 78 62 78
 Sankt Birgitta Kloster og gæstehus. Refshalevej 81, 4930 Maribo. Tlf: 55 72 85 16
 Messetider:
 Man kl. 17.00 hos søstrene, tir kl. 17.00 hos søstrene, ons kl. 16.30 vesper, kl. 17.00 messe hos søstrene, tor kl. 7.30 hos søstrene, fre kl. 7.30 hos søstrene, lør kl. 7.30 hos søstrene, søn kl. 9.00 messe i kirken
Marts
 Fre 2. Kvindernes internationale bededag afholdes i år hos Birgitta Søstrene i Maribo på Refshalevej 81. Vi starter kl. 14.00
 Lør 3. kl. 14.00 bankospil i Nyk. Alle er velkomne, husk at invitere din nabo med.
 Søn 4. kl. 9.00 messe og kirkekaffe. Undervisning for førstekomunikanter.

Man 5. kl. 19.30 katekese for unge og voksne i Nyk. Tir 6. kl. 11.30 skolemesse, men ingen messe om eftermiddagen hos søstrene. Kl. 19.00 Film-KUK (firmander og op). Vi mødes hos Christian i Nykøbing og ser en film.
 Fre 9. – søn 11. Katekeserne afsluttes med en retræte hos Birgittasøstrene i Maribo fra fre aften til søn eft.
 Lør 10. kl. 16.00 messe på polsk i Nykøbing med efterfølgende kaffe.
 Søn 11. kl. 9.00 messe, undervisning for førstekomunikanter
 Tir 13. kl. 19.30 Vandringen: Ordets Liturgi i Nyk. Ons 14. kl. 10.00 Tema/ældreformiddag i Nykøbing. Fælles afgang fra Maribo kl. 9.15. Husk madpakken. Dagens emne annonceres senere.
 Menighedsrådsmdø
 Lør 17. Udflygt for firmanderne til forskellige kirkesamfund på Lolland og Falster.
 Søn 18. kl. 9.00 messe (gregoriansk). Undervisning for førstekomunikanter.
 Ons 21. Temaformiddag i Nakskov. Vi starter kl. 10.00 med messe. Så får vi et oplæg til en kop kaffe. Til sidst spiser vi sammen vores medbragte mad. Vi sørger for drikkevarer.
 Lør 23. – søn 25. Firmelsesfestival med DUK for firmanderne.
 Lør 24. Vandringen: Samvær og Eukaristi kl. 16.00 i Nykøbing. Vi slutter med spisning.
 Søn 25. kl. 9.00 messe. Undervisning for førstekomunikanter.

Man 26. Tema-aften "Islam – Trussel eller udfordring?" ved biskop Sten Skovsgaard. Aftenen arrangeres i samarbejde med Sct. Joseph Søstrenes Skole og afholdes i Hellig Kors Kirkes menighedssal kl. 19.00. Tilmelding er ikke nødvendig.
 Fre 30. kl. 11.00 påskegudstjeneste for skolen i Domkirken
 Lør 31. Fælles ministrantlørdrag for ministranterne i alle tre menigheder. Vi mødes kl. 10.00 til en sjov og lærerig dag i Maribo. Mulighed for fælles transport fra Nykøbing. I vil selvfølgelig få lidt frokost. Arrangementet er gratis.

4900 NAKSKOV. Sct. Franciskus Kirke

Bredgade 47
 Hjemmeside: www.sanktfranciskus.dk
 Konst. sognepræst: Christian Noval
 Sognepr.: Christian Noval
 Bispegade 12, 4800 Nyk. F.
 Tlf.: 54 85 07 39, mobil 20 87 87 75
 E-mail: christian@noval.dk
 Andenpræst: Ireneus Cappelen, OFM.Conv.
 Diakon: Micolaj Kecik, tlf. 54 92 06 81,
 Menighedsrådsform.Villy Petersen, tlf. 54 95 27 87
 Messetider: (HAI) (TH)

Hverdage: 1. fre i måneden kl. 15.30 Jesu Hjerter messe, søn kl. 11.00
Marts
 Fre 2. Kvindernes internationale bededag afholdes i år hos Birgitta Søstrene i Maribo på Refshalevej 81. Vi starter kl. 14.00. Jesu Hjerter messe kl. 15.30
 Søn 4. kl. 11.00 messe og kirkekaffe
 Fre 9. – søn 11. Katekeserne afsluttes med en retræte hos Birgitta søstrene i Maribo fra fredag aften til søndag eftermiddag.
 Lør 10. kl. 16.00 messe på polsk i Nyk. med efterfølgende kaffe.
 Søn 11. kl. 11.00 messe
 Ons 14. Tema/ældreformiddag i Nykøbing kl. 10.00. Fælles afgang fra Maribo kl. 9.15. Husk madpakken. Dagens emne annonceres senere.
 Søn 18. kl. 11.00 messe
 Ons 21. Temaformiddag i Nakskov. Vi starter klokken 10.00 med messe. Så får vi et oplæg til en kop kaffe. Til sidst spiser vi sammen vores medbragte mad. Vi sørger for drikkevarer.
 Søn 25. kl. 11.00 messe
 Man 26. Tema-aften "Islam – Trussel eller udfordring?" ved biskop Sten Skovsgaard. Aftenen arrangeres i samarbejde med Sct. Joseph Søstrenes Skole og afholdes i Hellig Kors Kirkes menighedssal kl. 19.00. Tilmelding er ikke nødvendig.
 Tor 29. kl. 9.00 påskegudstjeneste for skolen
 Lør 31. Fælles ministrantlørdrag for ministranterne i alle tre menigheder. Vi mødes kl. 10.00 til en sjov og lærerig dag i Maribo. Mulighed for fælles transport fra Nykøbing. I vil selvfølgelig få lidt frokost. Arrangementet er gratis.

4800 NYKØBING F. Hellig Kors Kirke

Bispegade 12, tlf.: 54 85 07 39
 Hjemmeside: www.helligkorskirke.dk
 Sognepr.: Christian Noval.
 Bispegade 12, 4800 Nyk. F.
 Tlf.: 54 85 07 39, mobil 20 87 87 75
 E-mail: christian@noval.dk
 Andenpræst, Calogero la Loggia, træffes almindeligvis i Maribo
 Diakon: Micolaj Kecik
 E-mail: micolaj@kecick.pl
 Træffes almindeligvis i Maribo
 Menighedsrådsformand: David Noval
 Faste tider:
 Man kl. 8.00 laudes og messe, tir kl. 8.00 laudes og messe, ons kl. 18.00 aftenbøn med søstrene, fre kl. 16.30 tilbedelse, kl. 17.00 messe, søn kl. 11.00 messe
Marts
 Fre 2. Kvindernes internationale bededag afholdes i år hos Birgitta Søstrene i Maribo på Refshalevej 81. Vi starter kl. 14.00
 Lør 3. kl. 14.00 Bankospil i Nykøbing. Alle er velkomne og husk at invitere din nabo med.
 Søn 4. kl. 11.00 messe temakirkekaffe. Undervisning for førstekomunikanterne.
 Man 5. kl. 19.30 katekese for unge og voksne i Nyk. Tir 6. kl. 8.00 skolemesse, kl. 19.00 Film-KUK (firmander og op). Vi mødes hos Christian i Nykøbing og ser en film.
 Fre 9.–søn 11. Katekeserne afsluttes med en retræte hos Birgitta søstrene i Maribo fra fredag aften til søndag eftermiddag.
 Lør 10. kl. 16.00 messe på polsk i Nyk med efterfølgende kaffe.
 Søn 11. kl. 11.00 messe og kirkekaffe
 Tir 13. kl. 19.30 Vandringen: Ordets Liturgi i Nyk. Ons 14. kl. 10.00 Tema/ældreformiddag i Nykøbing fælles afgang fra Maribo kl. 9.15. Husk madpakken. Dagens emne annonceres senere.
 Lør 17. Udflygt for firmanderne til forskellige kirkesamfund på Lolland og Falster.
 Søn 18. kl. 11.00 messe (gregoriansk) og kirkekaffe. Undervisning for første kommunikanterne.
 Fre 23. – søn 25. firmelsesfestival med DUK for firmanderne.

Lør 24. kl. 16.00 Vandringen: Samvær og Eukaristi i Nykøbing. Vi slutter med spisning.
 Søn 25. kl. 11.00 familiemesse og kirkekaffe. Undervisning for første kommunikanterne.
 Man 26. Tema-aften "Islam – Trussel eller udfordring?" ved biskop Sten Skovsgaard. Aftenen arrangeres i samarbejde med Sct. Joseph Søstrenes Skole og afholdes i Hellig Kors Kirkes menighedssal kl. 19.00. Tilmelding er ikke nødvendig.
 Tir 27. kl. 8.00 påskegudstjeneste i Klosterkirken for skolen. Derfor ingen morgenmesse i kirken.
 Ons 28. Menighedsrådsmdø
 Lør 31. Fælles ministrantlørdrag for ministranterne i alle tre menigheder. Vi mødes kl. 10.00 til en sjov og lærerig dag i Maribo. Mulighed for fælles transport fra Nykøbing. I vil selvfølgelig få lidt frokost. Arrangementet er gratis.

9 | Sydøstsjælland

4600 KØGE. Sankt Hans Kirke, Bjerggade 10.
 Tlf. 56 65 06 51.
 Konst. sognepræst Torsten Jortzick.
 Tlf.: 56 65 06 51/29 46 21 81.
 E-mail: torsten.jortzick@pc.dk

Fasteaktion 2007

Caritas i 200 lande

Caritas er den katolske kirkes officielle humanitære hjælpeorganisation.

Caritas ser det som sin opgave at medvirke til opbygningen af en ny verden, hvor retfærdighed og fred hersker, og hvor det enkelte menneskes værdighed er i centrum.

Caritas arbejder blandt nødstedte og fattige med nødhjælp og langsigtet udviklingsbistand.

Caritas skeler ikke til modtagernes politiske, religiøse eller etniske tilhørsforhold.

Caritas arbejder i knap 200 lande. Caritas Danmark arbejder igennem lokale organisationer, der kender den lokale befolkning, deres kultur og andre lokale forhold.

Mange tusinde mennesker får hvert år hjælp fra Caritas.

Caritas betyder næstekærlighed – omsorg for andre.

De fire sider om bispedømmets fasteaktion er redigeret af Caritas Danmark
Fotos: Caritas

Grafikeren Kim Brostrøm har tegnet fasteaktionsplakaten, som kan ses i alle katolske kirkers våbenhuse og på de katolske skoler. Plakaten kan bestilles på Caritas' sekretariat. Den koster 40 kr. inkl. forsendelse.

Hjælp Caritas med at ændre fattigdom til frihed

Bispedømmets fasteaktion har i år som tema: »Fattig eller fri?«. De fattige og udsatte håber på med vor økonomiske hjælp fra fasteaktionen, at de kan forandre deres tilværelse mærkbart. De ønsker frihed fra en ufri tilværelse!

Fastetiden bør være en fællesskabets tid, hvor vi gør livet rigt og godt for hinanden. Vi bør her i det rige Nord tro på, at vi også kan forandre os – forandre os i forhold til de mange svigtede og ufri mennesker i

Thailand, Uganda og Niger.

Fasteaktionen støtter i år tre projekter:

I Thailand støttes burmesiske børn, der er flygtet fra militærets overgreb på etniske minoriteter i Burma.

Fattige bønder i Uganda vil blive oplært i bæredygtige dyrkningsmetoder, så de fremover sikres en stabil fødevarerforsyning.

Caritas Niger har oprettet sognekomiteer i hele landet – komiteer, der får ansvaret for at gennemføre Caritas

Nigers udviklingsprojekter på lokalt plan. De behøver økonomisk støtte hertil.

Indbetalingskort til alle

Caritas sender i slutningen af februar et brev til alle katolske husholdninger med opfordring til at bakke op om fasteaktionen. Brevet er vedhæftet et indbetalingskort. Vi håber, at I vil deltage i aktionen ved at sende et beløb via indbetalingskortet eller via Caritas' bankkonto.

Frihed

”Han har sendt mig for at bringe godt budskab til fattige, for at udråbe frigivelse af fanger og syn til blinde, for at sætte undertrykte i frihed (...)” Luk 4,18.

Det gode budskab, Evangeliet, er selvfølgelig rettet til alle mennesker. Vi har alle brug for befrielse og frelse. Men det er ikke noget tilfælde, at Jesus først og fremmest opsøger de fattige og undertrykte. Det er heller ikke tilfældigt, at det er dem, som tager vel i mod ham. De fattiges hverdag består nemlig ikke kun af sult og sygdom - de lider også under ufrihed.

For de fleste danskere er udstrakt frihed en selvfølge. Vi kan selv vælge uddannelse. Vi bestemmer selv, hvor vi vil bo og hvad vi vil lave. Vi har frihed til at give vores børn det, de har brug for. Og vi har masser af fritid.

For verdens allerfattigste er alt dette en drøm. De burmesiske forældre, som må sende deres børn ind til Thailands flygtningelejre, har ikke denne frihed. Det har de fattige heller ikke i Niger, hvor mere end hvert fjerde barn ikke når sin femårs fødselsdag. Eller i Ugandas Bugiri-distrikt, hvor den gennemsnitlige levealder kun er 43 år.

Ved at støtte årets Fasteaktion kan du bidrage til at sætte nogle af verdens fattigste i frihed. Caritas gennemfører projekter, som ikke fastholder de fattige i deres afhængighed af os, men giver dem mulighed for selv at skabe sig en mere menneskeværdig tilværelse. I frihed.

Jann Sjursen
Generalsekretær

Høstudbyttet bliver større, efter at bønderne har fået en grundlæggende viden om bl.a. naturgødning.

Projekt hjælper bønder til at få mere ud af deres jord

Bispedømmet Jinja ligger i det sydøstlige Uganda. Selvom vi her er tæt på ækvator, er klimaet behageligt, for området ligger i over 1000 meters højde. Det bakkede landskab veksler mellem skov, teplantager og marker med sukkerrør, og den sydlige del af bispedømmet omfatter Viktoriasøens nordlige kyststrækning, hvor Nilen har sit udspring.

Omgivelserne er smukke, men befolkningen lever i stor fattigdom. Det gælder ikke mindst i landdistriktet Bugiri, som Caritas har valgt at støtte med en del af de penge, som samles ind under årets Fasteaktion.

Der er kun én større by i hele Bugiri, så næsten alle de godt 400.000 indbyggere bor på landet, hvor de dyrker deres små jordlodder. Kun hver femte indbygger har adgang til rent drikkevand, og området er hjemmøst af sygdomme som

malaria, blodmangel og AIDS. Gennemsnitslevealderen er da også kun 43 år.

Tidligere dyrkede bønderne her både kaffe og bomuld, som kunne sælges til eksport, men faldende verdensmarkedspriser har reduceret disse afgrøders betydning. Nu må man nøjes med at dyrke især ris, majs, bananer og bønner, men den enkelte bonde høster i reglen kun lige nok til at brødføde sin egen familie. Dyrkning af jorden sker næsten udelukkende ved håndkraft og med et så ringe udbytte, at befolkningen fastholdes i sin fattigdom.

Bæredygtigt landbrug

Caritas' projekt har til formål at hjælpe en del af bønderne, så de kan få mere ud af deres jord. Grundlæggende viden om naturgødning, vekslen mellem forskellige afgrøder, beskæring

af planterne og anlægning af marker, så jorderosion undgås, kan give en betydelig forøgelse af høstudbyttet.

Når man kombinerer et sådant bæredygtigt landbrug med forbedret såsæd og senere giver bønderne nogle mikrokreditter, så de kan modernisere deres redskaber, åbnes en vej ud af fattigdommen.

Projektet omfatter også grundlæggende undervisning i ernæring, hygiejne og AIDS. Det hele sker i nært samarbejde med lokalbefolkningen, og det er meningen, at bønderne selv skal give deres nye viden videre til andre landmænd i området.

Selvom vi i første omgang kun kan hjælpe en lille del af områdets indbyggere med at komme i gang, er der således håb om, at livsvilkårene med tiden bliver bedre i alle Bugiris 542 landsbyer.

Kirken i Uganda

100.000 katolikker betjenes fra to sogne

Det var drømmen om at finde Nilens udspring, der omkring 1870 førte de første europæere til det nuværende Uganda, der dengang bestod af en række selvstændige kongedømmer. Kort tid efter fulgte de første kristne missionærer – britiske anglikanere og franske katolikker.

Selvom de lokale stammefolk generelt tog godt imod den nye tro, var der i begyndelsen en periode med ret voldsomme kristenforfølgelser især i kongedømmet Buganda.

Der var både katolikker og anglikanere blandt de 45 navngivne, lokale martyrer, og den dag i dag er landets overvejende kristne befolkning nogenlunde ligeligt fordelt mellem den katolske

og den anglikanske kirke.

Først efter flere forsøg fik missionsordenen De hvide Fædre fodfæste i den sydøstlige del af landet, hvor Caritas nu samarbejder med den lokale landbefolkning i forsøget på at forbedre deres levevilkår.

Fasteaktionsprojektet finder sted i den meget fattige Bugiri-region, der er på størrelse med Lolland. Områdets 100.000 katolikker betjenes fra to sogne, der også driver to skoler og en sundhedsklinik.

Caritas Danmark samarbejder med det lokale Caritas-kontor i Jinja, men vi hjælper selvfølgelig alle områdets fattige bønder uden hensyntagen til deres trosretning.

Fattig eller fri?

Caritas Danmark i Thailand i 30 år

Stadig strøm af flygtninge fra Burma til Thailand

Burma har inden for sine grænser en lang række forskellige folkeslag. Gennem tiden er adskillige etniske grupper i landets randområder blevet tvunget til at underkaste sig den centrale regering.

I den østlige del af landet styrede de etniske grupper Shan, Karenni, Karen og Mon indtil 1984 stort set sig selv. Siden da har Burmas militær gennemført den ene offensiv efter den anden over for disse etniske grupper. Enhver form for selvstyre er knust og militæret kontrollerer i dag stort set hele området. De etniske gruppers organisationer er svækkede og en del af dem er flygtet over grænsen til Thailand.

2 mio. flygtet til Thailand

Som i alle andre konflikter er det civilbefolkningen, der udsættes for de største lidelser. Mange er flygtet over grænsen til Thailand, mens andre skjuler sig i de utilgængelige skovområder i deres traditionelle territorier.

I dag lever over 2 millioner fra Burma i Thailand. Knap 150.000 lever i

ni officielle flygtningelejre langs grænsen. Et skønnet antal på 1,6 millioner lever – legalt eller illegalt – som gæstearbejdere i Thailand.

Dertil kommer en halv million, der gemmer sig eller lever illegalt i grænseområdet mellem Burma og Thailand. De lever i konstant usikkerhed og under kummerlige vilkår. Der er intet tegn på en varig løsning for flertallet af de burmesiske flygtninge i Thailand inden for de kommende år.

Caritas Danmark har i snart 30 år støttet arbejdet for burmesiske flygtninge i Thailand. Programmet gennemføres af COERR, den katolske kirkes hjælpeorganisation.

Caritas og COERR hjælper særligt udsatte grupper som uledsagede børn og ældre; desuden støttes skoler med undervisningsmaterialer; derudover hjælper vi med træning i og opbygning af grøntsagsproduktion og med træning i håndværksmæssige færdigheder, der er relevante for livet i lejrene. Endelig støtter vi forsøgsaktiviteter.

Forældreløse børn fra Burma hjælpes med fasteaktionsmidler

Caritas Danmark har i mange år hjulpet flygtninge fra Burma. De er flygtet over grænsen i det nordlige Thailand. Mange af disse flygtninge er forældreløse børn. Det er dem Caritas Danmark vil bede jer om at hjælpe.

Mange børn har mistet deres forældre eller sendes over grænsen af forældre, der skjuler sig i junglen. Børnene sendes over grænsen, fordi forældrene håber, at de på den måde kan få mulighed for at følge skoleundervisning. Der er oprettet mange skoler og kostskoler, der for få penge forsøger at tage sig af disse børn, der ganske enkelt intet har. Caritas Danmark vil gerne støtte COERRs arbejde for disse børn.

COERR er den katolske kirkes hjælpeorganisation i Thailand.

Børnene har brug for tøj, gummisandaler, sæbe, tandbørster. Skolerne har brug for køkkenudstyr og generatorer, der kan lave strøm. Lærerne har også brug for tøj og sandaler.

I skemaet nedenfor kan du se, hvad pengene rækker til for 100 flygtninge og en skole. For kun 10.000 kr. får 100 elever og lærere tøj, hygiejneartikler, sandaler og elektrisk lys. Eller sagt på en anden måde: For kun 100 kr. hjælper du et barn eller en lærer i en flygtningelejr. Nu skal du ikke samle sæbe og tandbørster ind – for det er meget dyrt at sende til Thailand. I stedet bliver dine penge brugt

i Thailand til at købe disse varer for. På den måde hjælper vi også de lokale handlende.

Hjælpen nytter

Caritas Danmark har i snart 30 år støttet flygtningene i Thailand med nødhjælp – både med indsamlede midler og med støtte fra Danida. Flygtningene har fået og får fødevarer og

basal nødhjælp i form af tæpper, tøj og hygiejepakker. COERR har i de seneste år lagt større og større vægt på at aktivere flygtningene inden for både landbrug og håndværksfag, så de har noget at stå op til, og så de har nogle færdigheder at falde tilbage på, når de engang kan vende hjem og starte et nyt liv i frihed.

Det får flygtninge for kun 10.000 kr.

• én 5 HK generator	5.425 kr
• et sæt tøj til hver af de 93 elever	1.730 kr
• tøj til 8 lærere	185 kr
• gummisandaler til lærere og elever	785 kr
• køkkenudstyr	465 kr
• hygiejneartikler (sæbe, tandbørster etc.)	720 kr

Fasteaktion 2007

Fra nødhjælp til udviklingshjælp

Niger er verdens fattigste land ifølge FN. Store dele af det vestafrikanske land er dækket af ørken, og landet rammes ofte af tørkeperioder med svære konsekvenser for landets 12 millioner indbyggere. Underernæring, analfabetisme og høj børnedødelighed er typiske tegn på landets store fattigdom. Gennemsnitslevealderen er helt nede på 41 år, og mere end hvert fjerde barn når ikke at opleve sin femårs fødselsdag.

Over 90 % af befolkningen i Niger er muslimer, og den katolske kirke er endnu mindre end i Danmark – kun 16.000 katolikker, svarende til lidt over en promille af befolkningen! Trods sin lidenhed sætter kirken kraftigt på det humanitære område, hvor hjælpen ydes uden hensyntagen til modtagerens tros-

retning. Derfor er Caritas Niger en af de få landsdækkende organisationer i civilsamfundet med hen ved 20 lokalkontorer spredt over det meste af landet. At så lille en lokal-kirke kan være så massivt til stede i samfundet skyldes, at Caritas Niger nyder stor anseelse i befolkningen, og hovedparten af Caritas' mange frivillige medarbejdere er da også muslimer.

Caritas Niger fik sin virkelige ilddåb i forbindelse med tørkekatastrofen i 2005, hvor det lykkedes at hjælpe mange lokalsamfund på fode igen. Caritas Niger opnåede imponerende resultater i den humanitære nødhjælpsindsats, men nu ønsker man at skifte fokus fra nødhjælp til mere langsigtet udvikling. Det kræver en betydelig omstillingsproces, hvor de mange Caritas-medarbejdere ude

i landet skal videreuddannes til de nye opgaver.

Med støtte fra årets Fasteaktion skal Caritas Niger sætte befolkningen i stand til at modstå kommende tørkeperioder. De skal lære at grave dybere brønde, og deres kost skal gøres mere varieret ved at lære dem at dyrke kål, bønner, tomater og kartofler. Der skal også etableres lokale kornbanker, så man selv har råd til at købe nye forsyninger, når høsten svigter. Endelig skal der gennemføres jordforbedringsprojekter, så den udpinte jord bedre kan holde på det sparsomme regnvand.

Målet er, at Caritas Niger i løbet af de næste 2 år skal nå ud til i alt 200 landsbyer og være med til at give nogle af landets allerfattigste en bedre og tryggere fremtid.

Kirken i Niger

Det er kun godt 75 år siden, at den katolske kirke etablerede sig i det muslimske land Niger. I starten skete det takket være indvandring fra nabolandene Benin, Nigeria og Togo, men nu har næsten en tredjedel af landets 16.000 katolikker rødder i lokalbefolkningen.

Selvom den katolske kirke stadigvæk betragtes som meget fremmedartet, har den gode relationer både til landets myndigheder og til befolkningen. Det skyldes ikke mindst det humanitære arbejde, som udføres i kirkeligt regi.

Caritas Niger har ydet en stor indsats på nødhjælpsområdet, men kirken er også aktiv på andre felter. Den driver for eksempel omkring 20 sundhedsklinikker i landom-

råder, hvor myndighederne ikke er i stand til at tilbyde befolkningen nogen form for assistance. Desuden er der en række katolske skoler og børnehaver, hvor 10.000 børn har deres daglige gang. De fleste af dem er muslimer. Situationen minder på en måde om forholdene i Danmark i begyndelsen af 1900-tallet, hvor de mange katolske skoler og hospitaler var afgørende for den katolske kirkes anseelse i den danske befolkning.

Der er næsten 50 katolske præster i Niger og flere katolske ordener er repræsenteret - bl.a. Jesu Små Søstre og Kærlighedens Missionærer. Alligevel ville det meste af kirkens humanitære indsats ikke være mulig uden de mange muslimske medarbejdere.

Vær selv med i fasteaktionen

Det indsamlede beløb fra fasteaktion 2007 går bl.a. til de projekter, som er omtalt på disse fire sider af bladet.

Formålet med fasteaktionen er ikke kun at samle penge ind. Det er i lige så høj grad holdningsbearbejdning.

Vi har brug for at ændre vor måde at være på over for vore brødre og søstre i fattigere dele af verden. Det er på denne baggrund, de fire sider i »Katolsk

Orientering« er redigeret.

Materiale

Caritas Danmark har udgivet en plakat, som er sendt til samtlige menigheder og de 22 katolske skoler i hele landet. Flere plakater kan fås på sekretariatet. Det er vort håb, at plakaten hænges op på centrale steder i menighederne og på skolerne.

Caritas Danmark har også udgivet nogle løsløbsblade »Faste-

aktion 2007«, som er beregnet for skoleelever. Her fokuseres især på projektet til fordel for burmesiske børn, der flygtet til Thailand. Det er også muligt at hente skolematerialet om fasteaktionen på Caritas Danmarks hjemmeside.

Caritas Danmark tilbyder igen i år den lille sparebøsse, som kan fyldes, ved at man igennem fastetiden lægger lidt til side.

Den kan fås ved henvendelse

i menigheden eller på Caritas Danmarks sekretariat.

Sidst i februar bliver der udsendt et brev med indbetalingskort til hver katolsk husstand i Danmark. Skulle du mod forventning ikke have modtaget det, kan du benytte et almindeligt indbetalingskort og mærke det »Fasteaktion 2007« i meddelelsesfeltet eller betale via vor hjemmeside: www.caritas.dk

Caritas Danmark har sekretariat på Vibevej 7 A, 2400 København NV. Kontoret er åbent mandag til fredag 9 - 16 på telefon 3818 0000. Email: caritas@caritas.dk Hjemmeside: www.caritas.dk

Søn kl. 11.00 højmesse
Anden søn i mdr. kirkekaffe.
Ons kl. 10.00 messe med efterfølgende sakramental tilbudelse.
Tredje tir i mdr. messe kl. 19.00 med efterfølgende samtalekreds.
Øvrige: Se opslagtavlen.
Menighedsrådsformand: Chris Veng
E-mail: clam@veng.dk
P. Torsten Jortzick vikarerer i marts måned i menigheden på Færøerne. Hverdagsgudstjenester bortfalder. Hvis der er brug for en præstelig betjening (for eks. ved dødsfald) kan ringes på: 40 97 57 62.

4700 N.ÆSTVED. Vor Frue Kirke, Præstøvej 29.
Tlf. 55 72 09 85, fax: 55 73 09 43
E-Mail: vorfruekirke.nae@mail1.stofanet.dk
Sognepræst Pater Julian Bodnar
Menighedsrådsform.: Torben Riis, tlf.: 55 76 76 52
Messestider: (HA)
Søn- og helligdage: kl. 10.00 højmesse, tir, fre og lør kl. 17.00 messe
Marts
Lør 17. kl. 14.00-17.30 menighedens retræte som forberedelse til påske. Programmet vil blive fremlagt i kirken. vi afslutter med messe. Mod talstærkt op.
Søn 18. kl. 11.30 polsk messe
Lør 24. kl. 12.00-17.00 møde for ministranter fra vort sogn.
Der er lejlighed til skriftemål før hver gudstjeneste.

4760 VORDINGBORG. Helligaandskirken,
Chr. Winthersvej 4.
Sognepræst: Josef Dudek C.ss.R.
Træffes: Chr. Winthersvej 4, tlf. 55 37 39 27
torsdag, søndag - ellers i Næstved, tlf. 55 72 09 85
Messestider: (HA)(I)
Søndage: Messe kl. 10.00.
Marts
Fre 2. Jesu Hjerter fredag: kl. 16.00 korsvejsandagt, kl. 16.30 messe
Søn 11. kl. 10.00 højmesse, derefter kirkekaffe
Hver torsdag kl. 16.30 korsvejsandagt. Lejlighed til skriftemål før eller efter messen.

10 | Vestsjælland

4200 SLAGELSE, Vor Frue Kirke
Frederiksgade 5, tlf. 58 52 06 45
Sognepræst: Stephen Holm,
Pastoralassistent: Poul-Erik Jensen
Subdiakon af kaldeisk ritus: Hazem Farah Aziz
Montfortkommunitet: p. Stephen Holm, p. Thomas Birkheuser, b. Poul-Erik Jensen, Frederiksgade 7, tlf. 58 52 06 45. E-mail: montfort@get2net.dk
Hjemmeside: www.katolsk-vestsj.dk
Montfort-kommunitetets hjemmeside: www.montfort.dk
Menighedsrådsfmnd.: Johannes Noval
Sorbylillevej 15, 4200 Slagelse. Tlf. 58 54 55 88
Faste gudstjenestetider:
Søndagsmesser: søn kl. 10.00 i kirken - med efterfølgende kirkekaffe i menighedssalen. NB: søn 2. 25. kl. 10.30 (sommertid-begyndelse). Fre kl. 19.15 i Skt. Montforts kapel. Hverdagsmesser i Skt. Montforts kapel normalt således: man kl. 17.15, tir, ons og tor kl. 11.15. Kapeldøren låses ved messens begyndelse.
Montfortkommunitetets daglige bønner i Skt. Montforts kapel normalt således: Rosenkransbøn hver dag kl. 12.00, dog ikke lør-søn. Vesper som kl. 19.30, lør kl. 12.15, øvrige dage kl. 18.00. Menigheden er velkommen.
Undervisning af vore børn og unge: søn 4. og 18. marts i forbindelse med søndagsmessen.
Menigheds-sammenkomst tor 15. fra kl. 11.15 afsluttes med korsvejsandagt.

Marts
Søn 4. 2. søn i fasten, kl. 9.50 rosenkransbøn i fællesskab, kl. 10.00 messe
Man 5. Månedens 1. mandag, inter-montfortansk bededag for ordensfamiliens mange anliggender, kl. 17.15 messe i dagens intention, fra kl. 18.15 - 19.15 er der tilbudelse foran det udstillede sakramente.
Bøn for præste- og ordenskald.
Lør 10. afholdes fastetidens retrætedag for vore tre menigheder som intensiv forberedelse til påskefesten, - i år i Holbæk. Se under Holbæk
Tor 15. kl. 14.15 korsvejsandagt med sakramental velsignelse
Søn 18. 4. søn i fasten, søndag "Løtare"
Man 19. Festen for den hellige Josef, jomfru Marias brudgom og hele kirkens værnehelgen. Messe kl. 17.15 i kapellet.
Søn 25. Sommertiden begynder: 5. søn i fasten. Vi højtideligholder i vore montfortanske menigheder, - fælles med vore medkristne i folkekirken, - festen for jomfru Marias bebudelse, den montfortanske ordensfamiliens hovedfest, kl. 10.20 rosenkransbøn. kl. 10.30 (NB) festmesse
Man 26. Mariae bebudelse fejres i den montfortanske "Maria, Hjerternes Dronning", kl. 15.00 messe i Maria-sideskibet, kl. 18.30. Andagt med sakramental velsignelse

4400 KALUNDBORG, Sankt Mariæ Kirke.
Lundemarken 15.
Sognepræst: Stephen Holm, Montfort-kommunitet, Frederiksgade 7, 4200 Slagelse, tlf. 58 52 06 45
e-mail: montfort@get2net.dk
Hjemmeside: www.katolsk-vestsj.dk
Kirkeværge: Scholastique Nyiragwanza
Lundemarken 15, 1., 4400 Kalundborg
Tlf. 97 93 39 18.
Menighedsrådsfmnd.: Mirjam Ploug Sarp
Røsnæsvej 448, Røsnæs, 4400 Kalundborg
Tlf. 59 50 94 99.
Søndag kl. 15.30 messe, derefter kirkekaffe.
Hverdage normalt ingen gudstjenester. Der henvises til sognekirken i Slagelse.
Der er børneundervisning i forbindelse med søndagsmessen den 4. og 18. marts
Menighedsammenkomst tredje tor i måneden, tor 15. fra kl. 11.15 i menighedssalen i Slagelse, kl. 14.15 korsvejsandagt
Marts
Søn 4. 2. søn i fasten, kl. 15.20 rosenkransbøn i fællesskab, kl. 15.30 messe
Man 5. Månedens 1. man inter-montfortansk bededag for ordensfamiliens mange anliggender, kl. 17.15 gudstjeneste i Slagelse.
Lør 10. afholdes fastetidens retrætedag for vore tre menigheder som intensiv forberedelse til påskefesten, - i år i Holbæk. Se under Holbæk
Søn 25. 5. søn i fasten. Vi højtideligholder i vore montfortanske menigheder, - fælles med vore medkristne i folkekirken, - festen for jomfru Marias bebudelse, den montfortanske ordensfamiliens hovedfest, kl. 15.20 rosenkransbøn, kl. 15.30 festmesse
Man 26. Mariae bebudelses-sammenkomstdag for den montfortanske association "Maria, Hjerternes Dronning". I Slagelse kl. 15.00 messe i Maria-sideskibet, kl. 18.30. Andagt med sakramental velsignelse.

4300 HOLBÆK, Sankt Elisabeths Kirke
Elisabeth-Centret, Carl Refsvæjs 6.
Sognepræst: Stephen Holm, Montfort-kommunitet, Frederiksgade 7, 4200 Slagelse, tlf. 58 52 06 45
e-mail: montfort@get2net.dk
Hjemmeside: www.katolsk-vestsj.dk
Bankkonto:
Gudstjenesteleder og kirkeværge: Jan Tecza, Chr. Hansensvej 25, 4300 Holbæk, tlf. 59 44 15 62.
Menighedsrådsfmnd.: Birthe Hjort, Skytstensvej 29, 4300 Holbæk, tlf. 59 43 65 52.
Søndagsmesse: Hver lør kl. 15.30 - med efterfølgende kirkekaffe i menighedslokalerne. Ingen messe på selve søndagen.
Hverdagsgudstjenester tir kl. 17.30.
Børne- og ungdomsundervisning efter søndagsmessen lørdage 3., 17. og 31. marts.
Månedens menighedsaften bortfalder til fordel for retrætedagen lør 10. marts

Marts
Lør 3. 2. søn i fasten, kl. 15.20 rosenkransbøn i fællesskab, kl. 15.30 messe
Man 6. månedens 1. mandag, inter-montfortansk bededag for ordensfamiliens mange anliggender. Kl. 17.15 gudstjeneste i Slagelse.
Lør 10. afholdes fastetidens retrætedag for vore tre menigheder som intensiv forberedelse til påskefesten, i år i Holbæk. Dagens program veksler mellem gudstjenester, oplæg, samtale og hyggeligt samvær. Retræteleder er, sammen med sognepræsten, forfatteren, journalisten og nu også katolsk informationschef Iben Thränholm. Åbningsgudstjenesten er kl. 10.15. Den afsluttende messe, som er søndagsmesse for 3. søn i fasten, begynder kl. 15.30. Husk frokostpakke. Øl og vand kan købes, kaffe fås. Mod talstærkt op om retræten i Slagelse
Tir 20. Festen for den hellige Josef, jomfru Marias brudgom og hele kirkens værnehelgen, kl. 17.30 messe.
Lør 24. 5. søn i fasten. Vi højtideligholder i vore montfortanske menigheder, - fælles med vore medkristne i folkekirken, - festen for jomfru Marias bebudelse, den montfortanske ordensfamiliens hovedfest, kl. 15.20 rosenkransbøn, kl. 15.30 festmesse
Man 26. holdes Mariae bebudelses-sammenkomstdag for den montfortanske association "Maria, Hjerternes Dronning". I Slagelse: kl. 15.00 messe i Maria-sideskibet, kl. 18.30 andagt med sakramental velsignelse.
Tir 27. kl. 17.30 korsvejsandagt med sakramental velsignelse.
Lør 31. Palmesøndag. Den stille, hellige uge begynder, kl. 15.30 palmeviselse og messe med oplæsning af Jesu lidelses historie.

11 | Midtjylland

4100 RINGSTED. Sankt Knuds Kirke,
Tlf.: 57 67 03 01/29 46 21 81.
E-mail: torsten.jortzick@pc.dk
Første søn i mdr. Hm kl. 16.00.
ellers lør kl. 16.00.
Altid kirkekaffe efter messen.

Ons kl. 17.30 messe med efterfølgende sakramental tilbudelse, tor kl. 17.30 messe i Knud Lavards Hus.
Øvrige: Se opslagtavlen.
P. Torsten Jortzick vikarerer i marts måned i menigheden på Færøerne.
Hverdagsmessen i kirken bortfalder. Messen i Knud Lavards Hus efter aftale: 57 60 03 51.
Hvis der er brug for en præstelig betjening (for eks. ved dødsfald) kan der ringes på: 40 97 57 62

4000 ROSKILDE. Sankt Laurentii Kirke
Frederiksborgvej 11.
Tlf.: 46 35 09 65, Fax: 46 36 50 91 Giro: 402 3986
E-mail: sognet@laurentii.org
Homepage: www.laurentii.org
Sognepræst: p. Robert Showers OFM Conv.
Sognekontoret er åbent tir – fre 10.00 - 12.00
Menighedsrådsformand:
Nina Lassen, nina.lassen@drc.dk
Tlf: 39 64 11 62 mobil 23 74 54 08
Andagst: Annelies van der Meer, tlf. 59 46 32 92
Gråbrødrehuset: tlf. 46 36 77 56
E-mail: graaerbroe@post4.tele.dk
Gråbrødrenes Bogcafé: tlf. 46 32 52 57
Åben tir – fre kl. 13.00 – 16.45
E-mail: graaerbroegafe@yahoo.dk
Faste gudstjenester, messer og arrangementer:
Søndagsmesser: søn kl. 8.30 og kl. 10.00. Der er kirkekaffe i menighedssalen efter messen kl. 10.00.
Messe i Ledreborg Slotskirke, Lejre: kl. 17.00 - 1. lør i md.
Hverdagsmesser: tir – fre kl. 17.00
Skriftemål: fre kl. 16.00 – 16.45 i kirken
Tidebøn: morgenbøn: tir – fre kl. 7.00
Aftenbøn: tir – fre kl. 18.30
Andagter: rosenkrans on kl. 16.30
Fredagsandagt: fre kl. 19.00 – 21.00
Religionsundervisning: søn kl. 11.30 – 13.00 for sognets børn og unge starter søn den 28. januar.
VIK (voksne): tirs kl. 19.15. – 21.15.
Anonyme Alkoholikere: ons kl. 10.00 – 11.00
Marts
Lør 3. kl. 21.00-24.00 natkirke
Tor 8. kl. 18.30 menighedsrådsmøde
Fre 9. kl. 9.25 Skt. Josef Skole gudstjeneste
Lør 10. kl. 10.00 firmelseshold 2007 – weekend (menighedssalen)
Søn 11. kl. 11.30 firmelseshold 2007 undervisning (Skt. Josefs Skole)
Man 12. kl. 19.30 Ordets Brydelse hos Judith Sandager
Tir 13. kl. 15.00 Seniorklub
Tor 15. kl. 8.30 rengøring i kirken
Fre 16. kl. 9.00 rengøring i menighedssalen
Fre 23. kl. 9.25 Skt. Josef Skole gudstjeneste
Man 26. kl. 19.30 Ordets Brydelse hos Judith Sandager
Tir 27. kl. 19.30 Skt. Laurentii aften, "Om filosofi" foredrag af professor ved RUC Arne Thing Mortensen (menighedsalen)
Lør 31. kl. 10.00 Korsvejsandagt (Ledreborg)

2630 TAASTRUP. Sankt Pauls Kirke
Frøgård Allé 12, tlf. 43 99 07 28
Hjemmeside: www.sktppaul.dk
Sognepr.: Michal Bienkowski, Frøgård Allé 10, tlf. 43 99 07 28, eller: 20 72 89 51
E-mail: sktppaul@mail.dk
Pastoralassistent.: Sr. Marianne Skjold, Bygaden 53, Taastrup, tlf. 43 99 81 57, mobil 40 89 46 55
E-mail: marianneskjold@yahoo.dk
Menighedsrådsformand: Asbjørn Norddam
Tlf. priv. 43 53 35 32, arb. 43 26 20 70
E-mail: an@dif.dk
Assumptionssøstrene: Bygaden 53, Taastrup. Tlf.: 43 99 81 57, e-mail: assumption@post.tele.dk
Messestider:

Lørdage: Søndagsmesse kl. 17.00
Søndage: H-messe kl. 10.00 (kirkekaffe)
Hverdage i kirken: tir, ons kl. 10.00, fre kl. 19.00
Hverdage hos søstre: man, lør kl. 9.30, tir, tor kl. 19.00, ons kl. 17.30, sakramental tilb. hos søstre: hver dag kl. 16.00-17.30.
Sakramental tilb. i kirken: ons kl. 8.30-10.00, fre kl. 19.40-21.00 (til kl. 00.00 første fredag)
Rosenkrans: ons kl. 9.15, fre kl. 19.40
Skriftemål i forbindelse med messerne eller efter aftale med præsten.
Katekese for 1.stekommunikanter: 1. & 3. søn i md efter H-messen.
Katekese for firmander: tor kl. 16.30. Seniorklubben KÆK 3. tir i md. kl. 12.00.
Ungdomsmoder ons kl. 18.30 (se programmet på www.sktppaul.dk).
Katekese for konvertitter: tir i forbindelse med M kl. 19.00 hos søstre
Korsvej: fre kl. 19.00
Marts
Tir 1. kl. 8.45 fastegudstjeneste for SPS
Fre 2. kl. 19.00 korsvej, kl. 19.30 messe, Sakr. tilbudelse til kl. 00.00.
Fre 2. - søn 4. Børneweekend, Bastrup. Nærmere oplysninger hos sr. Marianne

Lør 3. kl. 12.30-16.30 Maria-dagen
Ons 7. kl. 18.30 ungdomsmøde
Fre 9. Taizé-andagt følger efter korsvejen og messen til kl. 21.00
Lør 10. kl. 13.00-16.00 På opdagelse i troen: et arrangement for alle. Tilmelding nødvendig, frokost kr. 35 pr. voksen og kr. 15 pr. barn. Tlf. 43 52 36 07
I ugen: man 12. - fre 16. begrænset antal af messer (på grund af retræte på Dalum). Se ugens program på hjemmesiden eller på den fremlagte seddel.
Lør 17. Retræte for lektorer, kommunionsudledere, kateketer, og alle interesserede kl. 12.00-16.30 (se programmet på www.sktppaul.dk under meddelelser, eller på opslagtavlen i kirken)
Søn 18. kl. 10.00 ungdomsmesse, derefter menigheds-møde.
Tir 20. KÆK-møde. Begynder med messe kl. 12.00.
Ons 21. kl. 18.30 ungdomsmessens korsvej
Fre 23. - søn 25. Menighedens fasteretræte. Programmet kommer om ikke så længe.
Sommertid begynder
Søn 25. Ministrantsøndag efter H-messen
Man 26. Menighedsrådsmøde (begynder med Messe kl. 18.00). Liturgisk fejrer vi Herrens Bedudelse.
Tir 27. kl. 10.00 skolemesse
Lør 31. kl. 9.00-13.00 hovedrengøring

12 | Nordsjælland

3000 HELSINGØR. Sankt Vincent Kirke
Kontor og menighedshus: Nygade 8 tlf. 49 21 05 71
Hjemmeside: www.katolskkirkehelsingoer.dk
Sognepræst:
Andrzej Papuga, tlf. 45 53 07 51, mob. 28 18 47 25
E-mail: Sognepraest@yahoo.dk
Menighedsrådsfmnd.: Elisabeth Tasarek Dahlerup
Tlf: 49 22 36 39, mob. 21 72 80 36
E-mail: je-tasarek@paradis.dk
Ved hverdagsmesser henvises til sognebladet og hjemmesiden
Marts
Tor 1. kl. 16.00-17.00 undervisning for kommende firmander og 1. kommunion
Fre 2. Kvindernes Internationale Bededag afholdes kl. 19.00. i Luthers Missionsforening på Rosenkildevej 35 i Helsingør. Folder følger
Søn 4. 2. søn i fasten, kl. 9.00 messe, menigheds-kaffe
Tir 6. kl. 14.00 Rosenkrans, kl. 14.30 messe, kaffe med efterfølgende samvær
Tor 8. kl. 16.00-17.00 undervisning for kommende firmander og 1. kommunion
Søn 11. 3. søn i fasten, kl. 11.00 messe
Tir 13. Pensionist-træf, kl. 14.00 rosenkrans, kl. 14.30 messe med efterfølgende samvær
Tor 15. kl. 16.00-17.00 undervisning for kommende firmander og 1. kommunion
Lør 17. kl. 10.00-13.00 projekter og rengøring
Søn 18. 4. søn i fasten, kl. 9.00 messe, menigheds-kaffe
Tir 20. kl. 14.00 rosenkrans, kl. 14.30 messe, kaffe med efterfølgende samvær
Tor 22. kl. 16.00-17.00 undervisning for kommende firmander og 1. kommunion
Søn 25. 5. søn i fasten, kl. 11.00 messe
Tir 27. kl. 14.00 rosenkrans, kl. 14.30, messe, kaffe med efterfølgende samvær
Tor 29. kl. 16.00-17.00 undervisning for kommende firmander og 1. kommunion
Lør 31. kl. 16.00 firmelsesfestmesse ved biskop Czeslaw Kozon

3400 HILLERØD. Sankt Vilhelms Kirke
Kirke og menighedshus: Møllestræde 7.
Tlf. 48 25 55 31.
Hjemmeside: www.katolskkirkehillerod.dk
Sognepr.: Hans Esmark, Møllestræde 10 B, tlf. 48 24 14 02 bedst kl. 9-10, dog undt. søn og man.
Fax. 48 25 55 31, e-mail: hanesmark@adslhome.dk
Menighedsrådsfmnd: Martin Rohof, tlf. 47 74 28 17
E-mail: post@melbymarkiser.dk
Vedr. hverdagsmesser henvises til sognebrevet, hjemmesiden eller oplæg i våbenhuset
Marts
Søn 4. kl. 10.00 messe
Søn 11. kl. 9.00 messe
Søn 18. kl. 10.00 messe
Lør 24. kl. 16.00 firmelse
Søn 25. kl. 9.00 messe

2970 HØRSHOLM. Sankt Hans Kirke
Marievej 6, tlf. 45 86 07 51.
Sognets hjemmeside: www.sankt-hans-kirke.dk
Sognets e-mail: kirke@sankt-hans-kirke.dk
Sognepr.: Andrzej Papuga, C.M. Tlf. 45 53 07 51.
E-post: papuga@mail.dk
Andenpr.: Radoslaw Pawlowski, C.M.
Tlf. 45 81 27 96
E-post: pawlowski@get2net.dk
Præsternes bopæl: Bistrup Byevej 4, 3460 Birkerød.
Giro: 703-8275.
Menighedsrådsfmnd. Christa Stæger, tlf.: 48 17 55 60
E-post: christa@staeger.dk

Messtider: (HA)(T)

Søn se nedenfor, tor kl.10.30.

Religionsundervisning for børn og unge hver tor eft. middag, dog ikke i skolernes ferier. Opl. hos sognepræsten.

Mikkelborg, Strandvejen 352, høj m. søn kl. 8.45.

Marts

Tor 1. kl. 10.30 messe, derefter kirkekafe

Fre 2. kl. 19.30 messe og Jesu Hjerterandag

Søn 4. kl. 11.00 højmesse med boretid. Efter messen kirkefrokost og præsentation af den nye "Lovsang"

Tor 8. kl. 10.30 messe, derefter kirkekafe

Søn 11. kl. 9.00 højmesse

Tor 15. kl. 10.30 messe, derefter kirkekafe

Søn 18. kl. 11.00 højmesse

Ons 21. kl. 19.30 okumenisk aftengudstjeneste sammen med menigheden fra Rungsted Kirke. Derefter samvær i menighedssalen.

Tor 22. kl. 10.30 messe, derefter kirkekafe

Søn 25. kl. 9.00 (dansk somertid!) højmesse med latinsk ordinarium

Tor 29. kl. 10.30 messe, derefter kirkekafe

3460 BIRKERØD. Den Hellige Families Kirke

Bistrup Byvej 4

Sognets hjemmeside: www.sognet.dk

Sognepr.: Radoslaw Pawlowski C.M.

Mobil/tlf. 28 18 47 24

E-mail: radoslaw@pawlowski.dk

Andenpr.: Andrzej Papuga, C.M.

E-mail: papuga@get2net.dk

Tlf. til præsterne: 45 81 27 96.

Menighedsrådsfmd.: Thorsten Wilstrup.

Rosenkrans 1. ons i md efter messen kl. 17.30.

Barmhertigheden Rosenkrans om fredagen inden messen kl. 17.15 (undtagen 1. fre i md). Tilbedelse af Aalterets Sakramente: 1. fre i md efter messen 17.30.

Sygebesøg med Kommunionen: 1. fre i md eller efter aftale.

Generelle messtider:

Søn højmesse kl. 10.00, man kl. 17.30, tir kl. 10.00, ons-fre kl. 17.30, lør kl. 16.00.

Marts

Tor 1. kl. 16.00 religionsundervisning

Fre 2. Tilbedelse af Aalterets Sakramente efter messen kl. 17.30. Sygebesøg med Kommunion.

Ons 7. Rosenkrans efter messen kl. 17.30. Efter andagten er der kaffe for alle. Forældremøde for de foreldre, som har børn til første kommunion.

Mødet finder sted kl. 19.00 i Kostalden.

Tor 8. kl. 16.00 religionsundervisning

Fre 9. kl. 17.15 Barmhertighedens Rosenkrans

Ons 14. kl. 17.30 messe med vesper

Tor 15. kl. 16.00 religionsundervisning

Fre 16. kl. 17.15 Barmhertighedens Rosenkrans

Tor 22. kl. 16.00 korsvej for unge og børn og religionsundervisning

Fre 23. kl. 17.15 Barmhertighedens Rosenkrans

Man 26. kl. 18.00 præstemøde, kl. 16.00 messe

Tor 29. kl. 16.00 skriftemål og religionsundervisning

Fre 30. kl. 17.15 Barmhertighedens Rosenkrans

13 | Hovedstadsområde NV

2730 HERLEV. Vor Frue Kirke

Herlevgårdsvej 14.

Tlf. 44 94 76 94 og 44 94 76 78

Sognepr.: Leo Kertz O.M.I. Fax 44 53 55 58

Hjælpepr.: Michael Bradley O.M.I.

Engelsk pr.: Carroll Parker O.M.I. tlf.4494 7678

Menighedsrådsfmd.: Aage Vinter Christensen, Pæromosevej 59, 2750 Ballerup.Tlf. 44 97 43 35

Messtider: (HA)(T)

Lør kl. 17.00, søn kl. 10.00, kl. 11.30 (engelsk),

man kl. 10.30, ons kl. 19.00, tor kl. 9.30 (engelsk)

1. fre i md kl. 19.30 (engelsk)

3. fre i md kl. 19.30 (dansk) med efterfølgende

rosenkransandagt, tilbedelse ons efter messen.

Skriftemål efter aftale

Tir åbent hus Skt. Josefsøstrene, Primulavej 1, messe kl. 19.00.

Marts

Søn 4. undervisning efter messen kl. 10.00

Man 5. kl. 19.30 studiekreds

Tir 13. Niels Chr. Hvidt, katolsk teolog, taler i

Herlev Medborgerhus

Ons 28. kl. 19.00 bodsandagt

2700 BRØNSHØJ. Sankt Antoni Kirke

Frederikssundsvej 225.

Konst. sognepræst Jesper Fich, Marielystvej 16,

2000 F. tlf.: 38 79 39 99. Kirkens kontor henv. Sankt

Mariæ Kirke, Jens Jessens Vej 5, man og fre kl.

10.00-12.00, tlf.: 38 71 53 35. Messe tir og tor kl.

10.00, ons kl. 11.00

Menighedsrådsformand:

Esther Zivadinovic, tlf 38 28 82 53

Sankt Joseph Søstrene, Primulavej 1, 2720 Vanløse,

tlf. 38 10 30 34

Messtider: (HA)(T) Søndage: Højmesse kl. 11.00

Ingen planlagte hverdagsmesser i kirken indtil

videre. Hver tirsdag messe kl. 19.00 hos Skt. Josef

Søstre, Primulavej 1, Vanløse.

2860 SØBORG. Johanneskirken

Vandtårnsvej 7-9.

Konst. sognepræst Jesper Fich, Marielystvej 16,

2000 F. tlf.: 38 79 39 99.

Kirkens kontor: Vandtårnsvej 7-9, tlf. 39 69 03 01

Giro: 913-2929. Menighedsrådsfmd.:

Dorte Linnemann, tlf. 3967 7699.

Sognets hjemmeside: www.konsul.suite.dk/sogn

Messtider: (HC2)(T)

Søn kl. 9.30 højmesse, 4. søn i måneden er der

familiemesse kl. 9.30, efter højmessens kaffe i menigheds-

lokalet. Alle er velkomne.

KUK for sognets børn og unge: hver tor kl. 18.00-

19.30 i menighedslokalet. Der er fællesspining

KATOLSK MENIGHED PÅ BORNHOLM

3720 Åkirkeby.

Rosenkranskirken, Gregersgade 12,

Konst. sognepr.: Niels Engelbrecht

Tlf. 33 13 37 62

Menighedsrådsfmd.: John Krüger

Tlf.: 20 47 04 34.

Pastoralass.: Sr. Carina Pöppinghaus.

Tlf. 56 95 08 55.

Søstre af Det dyrebare Blod, Skt. Raphaels-Stif-

telse, Lille Madsegade 14, 3700 Ronne

Tlf. 56 95 08 55.

Gudstjenestetider (HC2)(I)

Alle søndage: kl. 10.00 Højmesse eller Ordets

gudstjeneste.

14 | Hovedstadsområde NØ

2800 LYNGBY. Sankt Knud Lavards Kirke

Lynbygårdsvej 1 A.

Sognepr.: P. Allen G. Courteau, O.M.I. Tlf. 45 87

5688. Fax: 45 87 56 85. E-mail: agcomi@mail.dk

Giro: 802-7404, Sankt Knud Lavards Kirke.

Menighedsrådsfmd.: Greta Maria Salminen

Tlf. 45 28 14 33, e-mail angeleyes@webspeed.dk

Messtider: (HB2)(T)

Søn M. kl. 11.30.

Lør rosenkrans kl. 16.30, M. kl. 17.00 (aflyst når

der er sogne arrangement i Skt. Andreas)

Søndagsmesse: der er kirkekafe efter messen.

Hverdagsmesser: Jeg fejrer messe hos forskellige

Søster/nonce kommuniteter og vil derfor bede

jer om, at se på opslagstavlen i kirken eller ring i

forvejen.

Fredag: rosenkrans kl. 15.30, messe kl. 16.00

2900 HELLERUP. Sankt Therese Kirke

Bernstorffsvej 56.

Sognepræst: Pastor Niels Engelbrecht, Bredgade 164

1260 Kbh. K.

Tlf. 33 13 37 62 el. niels.engelbrecht@get2net.dk

Andenpræst: Pastor Jørgen Erichsen

Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup.

Tlf. 39 61 19 19. Træffes bedst kl. 9.00-10.00.

Andenpræst: Pastor Fabrizio Milazzo

Bredgade 64, 1260 Kbh. K.

Tlf. 33 13 55 83. Mobil: 61 67 83 39, el.

sanktansgar@city.dk

Sognekontor: Bredgade 64, 1260 København K.

Tlf. 33 13 37 62 – man – fre kl. 10.30-15.00.

Menighedsrådsformand: Felicity Pors

Rørnøsevej 6, tlf. 39 69 47 28, 2400 Kbhvn. NV.

Organist: Torben Bang, tlf. 39 67 12 98

Messtider: (HB), (T)(H)

Søndag: højmesse kl. 9.00 – reciteret messe kl.

11.00, familiemesse kl. 11.00 den anden og fjerde

søn i måneden, efter højmessens morgenkaffe i

menighedslokalet.

Hverdag: Man & ons messe kl. 11.00, tirsdag, tors-

dag og fredag messe kl. 8.00, lørdag messe kl. 11.30

med forudgående rosenkrans kl. 11.10, den 1. og 3.

man i måneden tilbedelse kl. 10.00-11.00

Marts

Lør 3. kl. 10.40 korsvejsandagt, kl. 11.10 rosenkrans

kl. 11.30 messe. Bededag for præste- og ordenskald.

Man 5. kl. 10.00-11.00 tilbedelse af det udstillede

alterets sakramente, kl. 11.00 messe

Tir 6. Møde i KÆK i Sct. Andreas, messe kl. 11.30,

frokost

Ons 7. kl. 18.30-20.00 MiniKUK, kl. 19.30 1.

korinterbrev

Lør 10. kl. 10.40 korsvejsandagt, kl. 11.10 rosen-

krans, kl. 11.30 messe

Søn 11. kl. 11.00 familiemesse, derefter familiedag.

Lør 17. kl. 10.40 korsvejsandagt, kl. 11.10 rosen-

krans, kl. 11.30 messe

Man 19. tilbedelse af det udstillede alterets sakra-

menter kl. 10.00-11.00, kl. 11.00 messe. Kl. 19.00

meditationsaften, Strandvejen

Ons 21. kl. 18.30 20.00 MiniKUK

Lør 24. kl. 10.40 korsvejsandagt, kl. 11.10 rosen-

krans, kl. 11.30 messe

Sommertiden begynder

Søn 25. kl. 11.00 familiemesse

Lør 31.kl. 10.40 korsvejsandagt, kl. 11.10 rosen-

krans, kl. 11.30 messe. Temalørdag, kl.14.30-16.30.

Immaculata kirken, Strandvejen 91

søndage kl. 9.00

2920 CHARLOTTENLUND

Sankt Andreas Kirke, Kollegievej 2.

Sognepr.: Pastor Allen G. Courteau, O.M.I., Lyng-

bygårdsvej 1A, 2800 Lyngby. Tlf: 4587 5688.

E-mail: agcomi@mail.dk

Sognekontor: Kollegievej 2A, 2920 Charlottenlund.

Tlf: 39 64 30 39 - Normalt åbent onsdag kl. 9 - 12.

Menighedsrådsfmd.: Henrik Thomsen

Tlf. 39 29 14 79, e-mail roenowthomsen@email.dk

Messtider: (HB2)(T)

Søn kl. 9.30 højmesse, 1. søn i måneden: højmesse

m. gregoriansk sang. Efter højmessens kaffe i menig-

hedslokalet. Alle er velkomne.

Hverdage: man - tor . Jeg fejrer messe hos forskel-

lige søster/nonce kommuniteter og vil derfor bede

jer om, at se på opslagstavlen for messens tidsæn-

dning eller aflysning. Da jeg ofte er i Karmel om

tirsdagen er der Laudes kl. 8.00. Skolemesse igen

om onsdagen kl. 8.15.

15 | Hovedstadsområde V

1616 KBH. V. Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade 4.

Tlf. 33 24 65 80 og 33 21 85 88. Fax: 33 25 07 38.

Sognepr.: P. Gerhard Sanders SJ.

E-mail: Stenosgade@mail.dk

Andenpr.: Michael Hornbech-Madsen

Tlf. 33 21 59 34, menighedsrådsfmd.:

Ruth Christophersen. Tlf. 36 16 70 84.

Messtider: (HA)(T)

Man-fre kl. 8.15 og 17.00, lør kl. 8.15, kl. 18.00

italiensk messe.

Søn kl. 10.00 latinsk højmesse, kl. 11.30 dansk

højmesse, kl. 20.00 aftenmesse.

Lejlighed til skriftemål for og eft. alle messer og eft.

aftale.

Marts

Fre 2. Jesu Hjerter Fredag, kl. 16.00 sakramentet

udstilles, kl. 16.45 kort andagt og sakramental

velsignelse, kl. 17.00 messe

Søn 11. kl. 18.00 messe på kroatisk.

Tir 13. kl. 20.00 i kirken: W. A. Mozart: messe i

c-moll (med stor kor og orkester).

Fre 16. bøn- og tilbedelsesaften, begynder med

messe kl. 17.00 og slutter med sakramental vel-

signelse kl. 19.45.

Lør 17. kl. 12.00 i menighedssalen: Tro-og-Lys

holder eftermiddagsmøde. Tag madpakke med.

Afslutning med messe kl. 16.30. Nye venner er

velkomne.

Tir 20. kl. 14.30 Stenoklubben. Eftermiddagens

gæst: Pastor Michael Hornbech-Madsen fortæller

om W.A. Mozart (i forbindelse med Mozarts c-moll

messe, som opføres i kirken den 13. marts).

Lør 24. kl. 9.00 vi gør kirken ren til Påskehøjtiden.

Kom og giv en hånd med!

Hver tir åbnes kirken kl. 16.00, efter messen

kl. 17.00 rosenkransbøn. Hver ons kl. 19.30 i

præstegæder: Studiekreds omkring aktuelle

emner v/ pastor Michael Hornbech-Madsen. Alle

er velkomne. Hver søn indbyder vi til kirkekafe

efter 11.30-messen. Kaffen - og theen - serveres i

menighedssalen, indgang: Stenosgade 4 B.

2000 FRB. Sankt Mariæ Kirke, Jens Jessens Vej 5.

Præst for polakker: Leszek Kapusta C.Ss.R

Tlf. 32 86 07 24, mobil 26 50 30 12

E-mail: lks210@wp.pl

Præst for filippinerne: Patrick Sheils C.Ss.R

Tlf. 32 86 07 29, mobil 20 84 80 84

E-mail: patrick.sheils@post.tele.dk

Øvrige præster:

Benny Mathew C.Ss.R

Tlf. 32 86 07 23, mobil 21 93 42 15

Kirkekontor: Hans Bogbinders Allé 2, 2300 Kbh. S.

Tir-fre 10.00-12.00 & tor. 17.00-18.00

Tlf: 32 58 41 02, fax: 32 86 07 38

Giro: 815-3442

Menighedsrådsformand:

Peter Georg Rasmussen, tlf: 32 59 13 40

Messtider: (HA) (T)

Søn kl. 8.30 messe, kl.10.00 højmesse, kl.12.00

polsk messe, kl.17.00 engelsk messe, lør kl. 17.00

engelsk messe.

Hverdag: man kl.8.00 messe, tir kl.17.00 messe med vesper, ons kl. 8.00 messe med laudes, tor kl. 19.00 messe med novene, fre kl. 8.00 messe, bortfaldet 1. fredag, 1. fre kl.19.00 messe Jesu Hjerter og derefter vågenat, lør kl. 8.00 messe med laudes. Lejlighed til skriftemål efter aftale med præsten

Marts

Tor 1. kl. 19.00 korsvejsandagt og messe

Fre 2. Jesu Hjerter Fredag, kl.19.00 messe med

sakramental Velsignelse, og derefter vågenat

Lør 3. kl. 8.00 messe med Laudens, bededag for

præste- og ordenskald.

Søn 4. 2. søn i fasten, kl. 8.30 messe, kl. 10.00

højmesse

Tor 8. kl.19.00 korsvejsandagt og messe.

Lør 10. 10-årsdagen for biskop Theodor Suhr's død,

kl. 8.00 messe med Laudens.

Søn 11. 3. søn i fasten, kl.8.30 messe, kl. 10.00

højmesse

Tor 15. kl.19.00 korsvejsandagt og messe

Søn 18. 4. søn i fasten, kl.8.30 messe, kl. 10.00

Højmesse

Man 19. Josef, Jomfru Marias Brudgom, kl. 8.00

messe

Tor 22. kl.19.00 korsvejsandagt og messe

Søn 25. 5. søn i fasten, kl. 8.30 messe, kl. 10.00

højmesse.

Man 26. HERRENS BEBUDELSE, kl.8.00 messe

Tor 29. kl.19.00 Korsvejsandagt og messe

19 | Grønland

3900 NUUK. **Krist Konge Kirke.**

Sognepræst: Paul Marx, OMI. Kutaa 1, Box 51

Tlf.: 00 299 32 1275. Fax: 00 299 32 3175.

E-mail: kristkongegreenet.gl

Messtider:

Søndage: kl. 10.00.

Hverdagsmesser: man., tir. og tor. kl. 18.00, ons kl.

18.00 messe efterfulgt af tilbedelse indtil kl. 19.00,

fre kl. 18.00 hos Jesu Små Søstre, Blok 9, 213, lør

kl. 11.00. OBS: Ændringer i hverdags messtids-

punkter kan ske. Fejring af bodens sakramente: Efter

aftale. Sammenkomster: Efter søndags og onsdags

liturgier. Messtider gælder kun, når der er præst i

Nuuk. Ellers ordets liturgi m. kommunionsudd. søn

kl. 10.00, ons kl. 18.00, fre kl. 18.00 hos søstrene,

blok 9, 213.

20 | Færøerne

FO 100 TÓRSHAVN. **Mariukirkjan**

Mariugota 4.

Konst. sognepr.: Lars Messerschmidt,

Gl. Kongevej 15 A, 1610 Kbh. V. Tlf. 33 55 60 80

Kirken: Tlf/Fax: 00 298 31 0380.

E-mail: sktmaria@post.olivant.fo

Præstegården: Mariugota 10. Tlf. 00-298 31 1779.

Diakon: Christian Gabrielsen, Tradargota 16,

160 Argir. Tlf. 00-298 31 0653.

E-mail: gabriel@post.olivant.fo

Menighedsrådsmd.:

Sr. Marisa Spiteri Cremona f.m.m.

Messtider: (HC2)(I)

Søndage: kl. 11.00 højmesse

GUDSTJENESTER PÅ FREMMEDE SPROG

Arabisk messe

For tiden ingen fastboende præst. Henv. Katolsk

Bispekontor, Gl. Kongevej 15, 1610 Kbh. V.

Tlf: 33 55 60 80

Communauté de Langue Française

Pater Pascal René Lung, O.P., Sandgatan 8,

SE-223 50 Lund.

Tlf. 0046 461 473 91. Fax: 0046 461 473 91.

E-mail: pascalrene@dominikan.nu

Hjemmeside: http://www.dominikan.nu/

Messes le 1er et le 3e dimanche à 11:30 (septembre

à juin inclus) à Sakramentskirken, Nørrebrogade 27,

2000 København N. Tlf. 35 35 68 25.

Deutschsprachige Gemeinde

Pf. Guido Kreienbühl, Vesterbrogade 28, 3.,

1620 København V. Tlf. 33 86 03 80

Fax: 33 86 03 84.

Hl. Messe jeden 1. und 3. Sonntag im Monat um

10.30 Uhr in der Hauskapelle der St.Augustin

Kirche, Jagtvej 183, København Ø. Nach jedem

Gottesdienst treffen wir uns zur Kaffeerunde.

English-Speaking Ministry

Fr. Carroll Parker O.M.I., Herlevgårdsvej 14, 2730

Herlev. Tlf. 44 94 76 78. Fax: 44 53 55 58.

Vor Frue Kirke, Herlev:

Sunday 11.30 am: Mass. Thursday 9.30 am: Mass.

Friday 7.30 pm: 1st Friday of the month.: Mass.

Sakramentskirken:

Sunday 5.35 pm: Recitation of the rosary; 6.00 pm:

Mass. Wednesday 5.00 pm: Novena and Mass.

Holidays: Mass times as on sundays.

Filippinere

Fr. Patrick J. Sheils C.ss.R.,

Hans Bogbinders Allé 2, 2300 Kbh. S.

Tlf. 32 86 07 29

Mobil/tlf. 20 84 80 84, fax: 32 86 07 38.

Sankt Annæ Kirke:

Saturday and Sunday 17.00 pm: Mass.

Kroatisk Mission

For tiden ingen fastboende præst. Betjenes lej-

lighedsvis af præster fra Sverige og fra Tyskland.

Henv: Katolsk Bispekontor, Gl. Kongevej 15,

1610 København V. Tlf.: (45) 33 55 60 80.

Misa en Español

Henv. Katolsk Bispekontor, Gl. Kongevej 15, 1610

Kbh. V., tlf.: 33 55 60 80

Messe in Italiano

Don Michael Hornbech-Madsen, Vesterbrogade 28,

1.th., 1616 København V. Tlf. 3321 5934.

Ogni sabato alle ore 18. Jesu Hjerter Kirke. Kbh. V.

Msze swietej w jesyku polskim

Kosciol Swietej Anny

W kazda niedziale o godzinie 12.00

W pierwszy piątek miesiaca o godzinie 19.00

W maju, czerwcu i pazdzierniku, naborzenstwa o

godzinie 19.00 O. Leszek Kapusta C.Ss.R. Hans

Bogbinders Alle 2 2300 København S tel. 32860724

mobil. 26503012 lks210@wp.pl

www.annaekirche.info

Tamilske gudstjenester

Pastor Jude Kulas, Kastetvej 1, 2, 9000 Aalborg

Tlf. 98 79 63 47 eller 20 86 67 38, fax 98 79 63 48

Vietnamesere

Øst for Store Bælt:

Pastor Huy Châu Chu (Joseph), Kollegievej 4 A,

2920 Charl. Tlf. 39 90 57 27, mobil 20 16 20 90.

Jylland og Fyn:

Pastor Nguyen Ngoc Tuyen (Pierre), Thorsgade 22,

8900 Randers. Tlf. 74 63 17 07, mobil 23 43 78 99

Kaldæiske gudstjenester

Kaldæisk menighed: p. Moshe, Faris, Ryesgade 33,

4 th, 8000 Århus C., tlf.: 26 93 98 24

Messe efter traditionel latinsk ritus

(1962-messeordning):

2. sø. i måneden, kl. 16, Inst. Sankt Joseph (kapel-

let), Dag Hammarskjölds Alle 17, København Ø.

Evt. ændringer annonceres på

www.tridentinsk.suite.dk.

Koder for kørestolsbrugere

Koderne er anført efter „Messtider“

HA = Direkte adgang ad fast rampe,

fast skimme eller elevator.

HB = Adgang ad løs rampe eller

skimme.

HC = Kun adgang ved løft.

1 = Placering af fast adgangsvej

oplyses ved henvendelse til sognekoret.

2 = Hjælp ved ankomst efter

aftale med sognekoret/ kirken.

Koder for hørehandicappede

Koderne er anført efter „Messtider“

T = Teleslynge.

H = Andre hjælpemidler for

hørehandicappede, f.eks. højtaleranlæg eller hånd-

høreapparater. Sidstnævnte skal nogle steder lånes i

kirkenes sakristi.

I = Ingen hjælpemidler for høre-

handicappede.

Liturgisk kalender 1. - 31. marts 2007

1. viol. Torsdag i 1.uge i fasten. (I Ps).

Faste pf.

L.: Tlf. C til Est 12.14-16.23-25 Ev.: Matt 7,7-12.

2. viol. Fredag i 1.uge i fasten. (I Ps).

Faste pf.

L.: Ez 18,21-28. Ev.: Matt 5,20-26.

(*Karl den Gode, martyr, (†1127), kan ihukkommes.*)

3. viol. Lørdag i 1.uge i fasten. (I Ps).

Faste pf.

L.: 5 Mos 26,16-19. Ev.: Matt 5,43-48.

Bededag for præste- og ordenskald.

4. viol. 2. SØNDAG I FASTEN. (II Ps).

* Cr. *SærI.pf.*

1.L.: 1 Mos 15,5-12.17-18;

V.: Sl 27,1.7-8.9abc.13-14.

R: Herren er mit lys og min frelse.

2.L.: Fil 3,17-4,1 eller 3,20-4,1.

Ev.: Luk 9,28b-36.

5. viol. Mandag i 2.uge i fasten. (II Ps).

Faste pf.

L.: Dan 9,4b-10. Ev.: Luk 6,36-38.

6. viol. Tirsdag i 2.uge i fasten. (II Ps).

Faste pf.

L.: Es 1,10.16-20. Ev.: Matt 23,1-12.

7. viol. Onsdag i 2.uge i fasten. (II Ps).

Faste pf.

L.: Jer 18,18-20. Ev.: Matt 20,17-28.

(*Perpetua og Felicitas, martyrer, (†204), kan ihukkommes.*)

8. viol. Torsdag i 2.uge i fasten. (II Ps).

Faste pf.

L.: Jer 17,5-10. Ev.: Luk 16,19-31.

(*Johannes af Gud, ordensmand, (†1550), kan ihukkommes.*)

9. viol. Fredag i 2.uge i fasten. (II Ps).

Faste pf.

L.: 1 Mos 37,3-4.12-13a.17b-28. Ev.: Matt 21,33-

43.45-46.

(*Francisca af Rom, ordenssøster, (†1440), kan ihukkommes.*)

10. viol. Lørdag i 2.uge i fasten. (II Ps).

Faste pf.

L.: Mika 7,14-15.18-20. Ev.: Luk 15,1-3.11-12.

10-årsdagen for biskop Theodor Suhrs død.

11. viol. 3. SØNDAG I FASTEN. (III Ps).

* Cr. *Faste pf.*

1.L.: 2 Mos 3,1-8a.13-15;

V.: Sl 103,1-2.3-4.6-7.8+11

R: Herren er barmhjertig og nådig.

2.L.: 1 Kor 10,1-6.10-12.

Ev.: Luk 13,1-9.

Til fremme af dåbskatekesen kan man vælge A-årets

læsninger. I så tilfælde bedes også den særlige

prefation.

12. viol. Mandag i 3.uge i fasten. (III Ps).

Faste pf.

L.: 2 Kong 5,1-15a. Ev.: Luk 4,24-30.

I 3. uge i fasten kan man på en af hverdagene til

fremme af dåbskatekesen vælge at læse A-årets

tekster til 3. søndag i fasten. I så tilfælde bedes også

den særlige prefation.

Meddelelse i forbindelse med fastetiden og påsketiden 2007

Rembrandt: Den fortabte søn

Søndage og påbudte helligdage

Messen og modtagelsen af Herrens legeme og blod er centrum i både den enkelte og i Kirkens liv. Kirken har derfor forpligtet de troende til at deltage i messen på alle søndage og andre påbudte helligdage (juledag og Kristi Himmelfart), med mindre man har en alvorlig grund til ikke at gøre det. På disse dage bør man afholde sig fra alle unødvendige aktiviteter, der hindrer én i at deltage i messen, i at fejre Herrens dag eller i at få den nødvendige hvile. Har man uden alvorlig grund ikke været til messe, bør man skrifte det, førend man går til kommunion.

Modtagelse af den hellige kommunion

Alle, der har modtaget den første hellige kommunion, er forpligtet til at modtage Alterets Sakramente mindst én gang om året. Har man i årets løb ikke været regelmæssigt til kommunion, bør forpligtelsen opfyldes i påsketiden, hvor vi fejrer Kristi død og opstandelse og hans stadige nærvær iblandt os, medmindre der er en rimelig grund til at opfylde den på et andet tidspunkt. Påsketiden strækker sig fra påsken til og med pinsedag.

Generelle regler for modtagelsen af den hellige kommunion:

1. Det er tilladt at modtage den hellige kommunion to gange på én dag, såfremt det anden gang sker under en messe og ikke under en Ordets gudstjeneste.
2. Den, der ønsker at gå til kommunion, skal mindst én time før kommunionen afholde sig fra at spise og

drikke, bortset fra vand og medicin. Ældre og syge eller dem, der passer dem, kan modtage kommunionen uden at faste.

At faste før modtagelsen af den hellige kommunion går tilbage til det 3. århundrede. Kirken forstår denne faste som en åndelig forberedelse og en måde at vise Alterets Sakramente ærbødighed på.

Bodens sakramente

Er man sig bevidst at have begået en alvorlig synd, er man forpligtet til at skrifte den inden modtagelsen af kommunionen. Man er i øvrigt forpligtet til at skrifte inden for et år, hvis man har begået alvorlige synder. Der er ingen forpligtelse til engang om året at skrifte de mindre alvorlige synder, men Kirken opfordrer os til regelmæssigt at gøre brug af bodens sakramente for at blive åndeligt helbredt og vokse i nådens liv.

Årets bodsdage

Alle troende er af Guds lov forpligtet til, hver på sin måde, at gøre bod. For at alle kan være fælles om en bestemt form for bod, har Kirken foreskrevet bodsdage og fastetid, hvor de troende ganske særligt vier sig til bøn, fromhedsøvelser og kærlighedsgerninger, fornægter sig selv ved mere trofast at opfylde deres forpligtelser og ved faste og afholdenhed.

Fredage er bodsdage

Alle årets fredage, hvor der ikke fejres en højtid, er bodsdage. I bispe-

dømmet kan man om fredagen i stedet for at afholde sig fra kød (abstinens) vælge andre former for at markere fredagen som bodsdag, f.eks. ved at afholde sig fra anden føde, fra bestemte drikke eller fra andet, f.eks. fornøjelser, eller ved at øve særlige kærlighedsgerninger, bede mere og lignende.

Fastetiden

Askeonsdag den 21. februar og langfredag den 16. april, som indleder og afslutter fastetiden, er både abstinens- og fastedage til minde om Herrens egen faste, lidelse og død. At faste og afholde sig fra kødspiser på disse to dage er en alvorlig forpligtelse.

At faste betyder, at man højst spiser ét fuldt, men enkelt måltid om dagen og lader de øvrige måltider være et minimum, hvis ikke man helt undlader dem.

I hele fastetiden bør man bestræbe sig på at samle sig mere om alt, der kan fremme ens trosliv, og mere ihærdigt at øve kærlighedens gerninger. Man bør om muligt undgå fester og overdrevne fornøjelser, da fastetiden er en alvorens tid. Det gør ikke noget, at vi oplever, at fastetiden har en vis karakter af strenghed, netop fordi vi ønsker at samle os om Jesu lidelse. Så meget desto mere vil vi kunne opleve påskens store glæde, og vort trosliv vil få et dybere indhold.

Hvem er forpligtet?

Personer fra 14 år og op efter er forpligtet af bestemmelsen om, at fredage er bodsdage og askeonsdag og langfredag er abstinensdage; fra man er fyldt 18, til man er fyldt 59 år, er man også forpligtet til at faste. Forældre opfordres til at tale med deres børn om betydningen af at overholde Kirkens bestemmelser på dette område og til at markere bods- og fastedage i familien.

Oliemesse

Messen, i hvilken de hellige olier indvies, som bl.a. bruges til dåb, firmelse og de syges salvelse, finder sted tirsdag den 3. april kl. 17.00 i Sankt Ansgars Kirke. Alle, der har mulighed for det, opfordres til at deltage i denne messe, som på en særlig festlig måde afspejler fællesskabet i bispedømmet. De tilstedeværende præster vil ved samme lejlighed overfor biskoppen og menigheden forny deres præsteløfter.

Kollekten til Det hellige Land, som finder sted langfredag den 6. april, anbefales indtrængende til de troendes gavmildhed, idet det er særligt vigtigt i den situation, Israel og Palæstina befinder sig i, at vise solidaritet med vore trosfæller i disse områder. Pengene går til Kirken i Det hellige Land.

København, den 16. januar 2007
✂ Czeslaw Kozon

DANMARKS
UNGE
KATOLIKKER
DUK

Velkommen til Multilejr!

Danmarks Unge Katolikker inviterer jer til årets største katolske familiearrangement. Multilejren er for familier i alle aldre og størrelser. En uge med oplevelser, fællesskab, oplæg og afslapning i Sønderjyske omgivelser.

Hvor og hvornår? Visby Feriecenter nær Tønder, 8-15. juli 2007.

Deltagerpriser: 0-2 år: kr. 200, 2-6 år: kr. 700, 7-17 år kr. 1000, 18+ år: kr. 1800, (kr. 300 ekstra for deltagere, der ikke er medlemmer af DUK)
Deltagerprisen dækker ikke rejseudgifter til og fra arrangementet.

Meld jer til på www.duk.dk eller kontakt DUK på telefon 39 20 20 79.

Mozart
Store Messe
c-Mol
KV 427

SOPRAN - Vibeke Kristensen
MEZZOSOPRAN - Line Christensen
TENOR - Jonas Fossdal
BAS - Eskild Mømmø

Birkendokoret og Kammerorkestret Musica Viva
Dansk Kammermusikforbunds Kammerorkester
DIRIGENT - Torben H.S. Svendsen

Lindevang Kirke
Peter Bangs Vej 71
Søndag den 11. marts
kl. 16.00

Jesu Hjerter Kirke
Stenosgade 4
Tirsdag den 13. marts
kl. 20.00

Billetpris 100 kr.
Forsalg af billetter:
3810 5586
bmandrup@get2net.dk

Wolfgang Heinrich Hinrichsen in memoriam

Søndag den 28. januar 2007 om eftermiddagen døde pastor Wolfgang Hinrichsen i sin bolig i de Gamles By i København.

De sidste årtier førte pastor Hinrichsen en meget tilbageholdende tilværelse med kun få kontakter, således at de fleste yngre katolikker ikke kendte ham. Dog huskes han stadig af mange fra sine aktive præsteår.

Han blev født den 26. oktober 1924 i Bark, Segeberg, i Slesvig-Holstein og døde i Den evangelisk-lutherske Kirke. Han konverterede til Den katolske Kirke i 1950. Inden da havde han påbegyndt et studium i protestantisk teologi. Han fortsatte sine studier i filosofi og teologi på jesuiternes fakultet St. Georgen i Frankfurt og på universitetet i Münster. Den 16. oktober 1956 præstevier biskop Theodor Suhr ham i Skt. Ansgars Kirke.

Pastor Hinrichsen begyndte sin præstetjeneste som kapellan ved Skt. Antoni Kirke i Brønshøj 6. januar 1957, hvor han virkede i godt fem år. Dengang hørte Søborg til Skt. Antoni sogn, men der blev læst søndagsmesse i et lille huskapel.

I fire år virkede han som præst i Åkirkeby og dernæst

som sognepræst i Randers og senere som konstitueret sognepræst i Slagelse. Fra 1970 til 1974 var han sognepræst i Hvidovre og sluttede som sognepræst i Maribo.

Pastor Hinrichsens ungdom var smerteligt præget af forholdene i Tyskland under Anden Verdenskrig. Der er ikke tvivl om, at hans oplevelser under krigen har sat dybe sår i ham, som måske aldrig helt blev helet.

Pastor Hinrichsen var meget lærd og bibelkyndig, men han tilbragte det meste af sin tid som præst med at cykle rundt og besøge sin menighed. Han er måske den præst i bispedømmet, som har besøgt flest mennesker, idet han lagde stor vægt på præstens klassiske opgave at tage på husbesøg.

Bispedømmet havde i ham en samvittighedsfuld præst, der skrupuløst gjorde sit yderste for at varetage sin præstetjeneste; men på grund af en langvarig personlig krise, så han sig nødsaget til bede sig fritaget for aktiv præstetjeneste.

Bispedømmet er ham tak skyldig for hans ydmyge indsats. Han hvile i fred.

Lars Messerschmidt
generalvikar

Annoncer og meddelelser

Det sker i bispedømmet

Februar

26. kl. 19.30 Foredrag: af Vilhelm Stender: "Opbrud fra Folkekirken over Tongæerne til katolik i Stenosgade". Sted: Menighedssalen, Stenosgade 4B, København

Marts

3. Kl. 14.30 Voksenkatekese v. historiker, arkivar Jørgen Nybo Rasmussen: Nordiske helgener. Vi slutter med messe kl. 17.00. Sted: Sankt Ansgar Kirkes menighedssal, Bredgade 69 A, Kbh.

10. kl. 10.00-17.00 Faste-retrætedag for de vestsjællandske menigheder, hvortil også alle fra andre menigheder er velkomne. Retræteledere: teologen, forfatteren, journalisten og nu katolsk informationschef Iben Thranholm og sognepræst p. Stephen Holm. Sted: Skt. Elisabeths Kirke i Holbæk

10. kl. 13.00-16.00 På opdagelse i troen, tema: "Hjælp! Jeg er gift med en katolik." v. pastor Michal Bienkowski, sr. Marianne og Eva Vinther. Til dig, der ikke er katolik – tag din katolske ægtefælle med. Sted: Sankt Pauls Kirkes menighedssal, Frøgård Alle 10, Taastrup. Alle er velkomne.

19. kl. 19.00-ca. 20.30. Meditationsaften. Sted Sankt Joseph Søstrene, Immaculata Kirken, Strandvejen 91, Kbh. Ø.

31. kl. 20.00 Birkerød-koret og kammerkoret Musica Viva arr. Mozart: Store Messe c-mol. Sted: Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade, København, Adgang: kr. 100.00. Forsalg tlf.: 38 10 55 86 eller bmandrup@get2net.dk

Der er ukrainsk messe i Domkirken hver 1. søndag i måneden kl. 12.00: Sankt Ansgars Kirke, Bredgade 64, Kbh.

GLADSAXE BEDEMANDSFORRETNING

SØBORG HOVEDGADE 94

Henrik
Lundgren

DØGNVAGT
39 69 86 81

Afdelinger i Skovlunde,
Ballerup, Herlev, Farum,
Bispebjerg og Frederikssund

Jeg kommer gerne i Deres hjem for at træffe
de nødvendige aftaler

TELEFONLINE SOS FORBØN

Ønsker du forbøn,
et lyttende øre,
et ord fra Jesus
og en velsignelse
så ring 7518 1808

Torsdag, fredag
og lørdag kl. 20-23
hele året

Vanløse Ligestemmagasin

H.P. Baltzer & Søn ApS
Jyllingevej 8, 2720 Vanløse

38 71 75 01

organiseret bedemand
tilknyttet garantiordning

www.vanlose-ligestemmagasin.dk

Begravelse
Blisættelse
Borydning
Bobehandling

Benzons
BEGRAVELSES SERVICE

DØGNSERVICE 7011 2407

Kastrup Begravelsesforretning

Telefon 32 55 55 55

Døgnvagt

Bedemand Michael Riis

Amagerbrogade 155

Dragør Begravelsesforretning · Telefon 32 53 06 29
Taastrup Begravelsesforretning · Telefon 43 99 19 19

Hellerup Emdrup-Ryvang Bedemandsforsretning

v/Lisbeth og Vagn Fondo
Bernstorffsvej 13 A

39 62 16 50

Reference:
Sankt Joseph Søstrene
Benediktinerinderne
af den hellige Lioba
Alle aftaler træffes
gerne i hjemmet

ADVOKAT

Marianne Qvist

Paradishegnet 5

2840 Holte

Tlf. 45 46 19 40

ARV · TESTAMENTE
SKØDER
ÆGTESKABSSAGER

WWW.MARIANNEQVIST.DK

Katolsk Orientering

Indlæg til Katolsk
Orientering nr. 6 som
udkommer den 21. marts
skal være redaktionen i
hænde senest den
5. marts

Med venlig hilsen
Redaktionen

Biskoppens kalender

Marts

- 08. - 10.00: Møde i Biskoppeligt Råd
- 10. - : Årsmøde i Danske Kirkers Råd
- 11. - 15.00: Jubilæum i Kolding
- 07. - 10.00: Møde i Biskoppeligt Råd
- 08. - 8.00: Messe i Skt. Josefs Karmel
- 11. - 9.00: Messe i Immaculata Kirke
- 16. - 9.00: Messe for personalet på Gl.Kongevej
- 21. - 19.00: Messe i Domkirken
- 22. - 10.45: Møde i Liturgikommissionen
16.00: Forretningsudvalgsmøde
- 24. - 16.00: Jubilæum, Ringsted
- 25. - 8.00 og 10.00: Messe i Domkirken
16.00: Electio i Domkirken
- 26. - Præsidiemøde i NBK

RFM Landsbevægelsen Respekt for Menneskeliv

*Sig ja til livet
— hele livet!*

Bestil et gratis prøvenr. af RFM nyt
Tlf 5576 7652 • E-mail: rfm@mail.dk
www.rfm.dk

Agnes f. Hoffmann og Johannes Rosenkilde Grams Brudeudstyslegat

Som hjælp til brudeudstyr for unge katolske piger,
som indgår ægteskab med en katolik,
uddes en legatportion til værdigt trængende katolikker.
Uddelingen foretages af legatbestyrelsen i april 2007.

Ansøgningen indeholdende navn, bopæl, alder samt
anbefaling fra en katolsk præst samt kopi af døbsattest eller
andet bevis for katolsk tilhørsforhold for begge parter
skal være legatbestyrelsen i hænde senest 31. marts

Ansøgning stiles til Katolsk Bispekontor,
Gammel Kongevej 15, 1610 København V

DANSK OLIE KOMPAGNI A/S

Fyringsolie
Oliefyrersservice
Installationer
Olievagt i
fyringsæsonen

Rodovrevej 383, 2610 Rodovre

36 70 45 30

- sikkerhed for varme

Det er aldrig for tidligt at skrive testamente

Du kan støtte Kirken ved at betænke den i dit testamente.
En sådan arv er fritaget for afgifter, så den går ubeskåret til
Kirkens arbejde.

Det anbefales at lade en advokat oprette testamente. Sker
dette i samråd med bispekontoret, refunderes salæret.

Rekvirér brochure eller ring til:
Torben Møller
Katolsk Bispekontor
Gl. Kongevej 15
1610 København V
Telefon 33 55 60 11

KRIS

Kristen Rådgivning for Incestofre og Seksuelt misbrugte

KRIS (Landskontoret i Århus): Fredens Torv 2, 1. sal tv.,
Postboks 5023, 8100 Århus C * Tlf. 8618 3394 eller 7022 7294
Læge og familierapeut Vibeke Møller

KRIS (Sjælland) Sankt Lukas Vej 6A, 1. sal, 2900 Hellerup
Tlf.: 3940 7294 / 4710 7294 * Socialrådgiver og terapeut Inger Andersen

KRIS (Sydjylland/Fyn): Sjællandsgade 25, stuen, 7000 Fredericia
Tlf. 7592 8080 * Sygeplejerske og terapeut Rie Bjerre
Email: kris@kris-dk.dk * Hjemmeside: www.kris-dk.dk

Få tilsendt KRIS' nyhedsbreve og kursusinformation

Lægedom for et sønderknet hjerte

Rosenkranse, bøger om profeti og tro

Rosenkranse, labels, foldere, bedekort, postkort, medaljer
og skapulærer. Bøger om mystikere, profetier, åbenbaringer
og mirakler. Og om tro, bøn og faste. Læs om foredrag
og pilgrimsrejser. Få den velsignede mirakuløse medalje.

Profeti

www.prophi.dk www.medjugorje.dk

www.rosenkransen.dk

Tel: 86277058 /30232360 (bedst kl. 18-20)

Katolsk Orientering nr. 4 21. februar 2007 33. årgang

*Således kan da ingen af jer være min discipel, uden at
han giver afkald på alt, hvad han har.
Salt er en god ting; men når saltet selv mister sin kraft,
hvordan skal det så få den igen?
Det dur hverken til jord eller til gødning; man kaster
det ud. Den som har øren at høre med, han høre!
Luk 14, 33-35*

Redaktion Torben Riis (ansvarshavende)
Redaktionssekretær Kuno Arnkilde
Annoncer, orientering fra sognene og abonnement
Lisbeth Rønne
Medarbejdere i dette nr. Stig Holsting, Kirsten Kjærulff, Eva
Maria Nielsen, Lisbeth Rütz
Redaktion og annoncer
Katolsk Orientering, Gammel Kongevej 15, 1610 København V,
tlf.: 3355 6040 kl. 9-13 mandag-fredag, fax 3355 6041,
e-mail: redaktion@katolskoriering.dk
Giro 205-7042
Orientering fra sognene: indlæg sendes til
sogneyt@katolskoriering.dk
Alle katolske husstande kan få bladet gratis tilsendt.
Abonnementspris 420 kr. helårligt. Løssalg 21 kr. i Stenbutikken,
Vesterbrogade 28, 1620 København V.

Udgiver Ansgarstiftelsen, Gammel Kongevej 15,
DK 1610 København V
Tryk Bergske Avistryk, 7600 Struer
Oplag 7700

Fundet i programmet

af
Stig Holsting

Uge 8 og 9

**DR 2: Søndag den 25. februar
13.30 - 16.00 DR2 Tema:
Tvillinger - naturens kloner**
Sendt første gang 29.04.06

**DR 2: Søndag den
25. februar 19.30
Syv citater fra en
ateist**
Teaterinstruktøren
Nikolaj Cederholm
er i gang med sin
nyeste teaterfore-
stilling "Åh Gud",
og fortæller bla.
om sit forhold til
Gud, tro, funda-
mentalisme og fol-
kekirken.
Tilrettelæggelse: Lisbeth Dilling.

**DR 2: Søndag den 25. februar 21.50
De danske jøder (3:3)**

Grøn Tuborg er noget af det mest danske,
og den er skabt af danske jøder. Familien
Dessau følte sig først og fremmest danske,
og de kæmpede for danskernes ret til den
daglige øl. Alligevel måtte de flygte under
2. verdenskrig. Men produktionen blev op-
retholdt, og Tuborg Bryggerierne blev en
del af modstandskampen mod tyskerne.
Tilrettelæggelse: Lone Leegaard.

**DR 1: Torsdag den 1. marts 14.20
De Forældreløses kor**

De forældreløses kor handler om at gå fra
den yderste fattigdom og nød til berøm-
melse og håb. Også selvom man kun er et
lille barn.

Lasma på 8 og Bonginkosi på 11 har mis-
tet deres forældre og overlever kun med
nød og næppe i den fattige sydafrikanske
provins NKomazi. Indtil miraklet sker,
og de bliver optaget i African Children's
Choir - et kor af forældreløse børn, som
turnerer verden rundt og optræder på selv
de største scener, blandt andet Royal Al-
bert Hall i London.

Koncerterne skal vise det rige Vesten, at
det nytter at hjælpe, og at selv de fattigste
og mest udsatte børn i Afrika kan bringes
til at synge og danse af glæde og livsmod.
Programmet følger Lasma, Bonginkosi og
23 andre sydafrikanske børn til Nordborg
på Als, hvor de bliver privat indkvarteret
hos danske familier, undervises og til slut
giver koncert i den lokale idrætshal.
Tilrettelægger Per Dohm
Sendes også 2.3.

DR1: Søndag den 4. marts 14.00

Gudstjeneste i DR Kirken
Hvis vores præst skal med i DR Kirken,

vil vi også, sagde menighederne i de to
vestjyske sogne Sdr. Felding og Troldhede.
Her har månedens præst, Orla Villekjær,
sit daglige virke. I den første gudstjeneste
er altergangen erstattet af skriftemål - no-
get som forholdsvis sjældent opleves i en
traditionel dansk højmesse.

RADIO

**P 1: Søndag den 25. februar 08.03
Mennesker og tro**

Døden og de himmelske engle. Refugie-
præst Kirsten Mørch-Nielsen fortæller om
nærdødsoplevelser og kampen for at komme
videre efter en hjerneblødning.
Tilrettelæggelse: Anders Laugesen.

På www.katpod.dk siden sidst

En historie fra det uvirkelige liv

Iben Thranholm ny informationschef i
Den katolske Kirke

Samtale med Gregers

Dansk Folkeparti generer kristne
kirker

Ny arbejdsgruppe om sognestruktur i
Storkøbenhavn

TV

**DR 1: Onsdag den 21. februar
14.20 Verdens sejeste dansker**

En dokumentar om et fantastisk menne-
ske. Seerne følger sygeplejersken Merete
Engell fra Tivolis lyserøde fantasiverden
til en af verdenskortets sorteste pletter,
Congo, til et junglehospital, hvor vold-
tægter og krigens gru dagligt sætter sine
blodige spor. En gribende dokumentarfilm
om verdens voldsomme kontraster - og om
at turde gøre en forskel.
Sendt første gang 20.2.

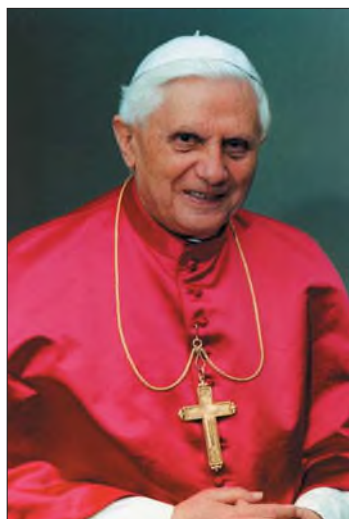
**DR 2: Lørdag den 24. februar
15.35 - 17.35 DR2 Tema:
Skør med bøger**
Sendt første gang 20.02.

**DR 2: Lørdag den 24. februar 18.25
De danske jøder (2:3)**

Det jødiske dilemma. Jøderne bliver mere
og mere danske op gennem 1800 tallet i
takt med at de får samme rettigheder som
danskerne. De gifter sig med danskere af
ikke jødiske tro - de tager danske navne
og er faretruende tæt på at forsvinde som
minoritet. Da redningen kommer, opstår et
nyt problem for de danske jøder.
Tilrettelæggelse: Anne Røgilds.

Katolsk Orientering

”De skal se hen til ham,
som de har gennemboret”

(Johs. 19,37)

Kære brødre og søstre!

”De skal se hen til ham, som de har gennemboret” (Joh. 19,37). Dette ord fra Den Hellige Skrift er det tema, som i år skal lede vor fastebetragtning. Fasten, bodstiden før Påske, er særligt nyttig for at lære os sammen med Maria og Johannes, den elskede discipel, at blive hos ham, som på korset har ofret sit liv for hele menneskeheden (jfr. Joh. 19,25). I denne bodens og bønnens tid vender vi derfor med levende deltagelse vort blik til den korsfæstede Kristus, som ved sin død på Golgatha har åbenbartet fylden af Guds kærlighed for os. I min encyklica ”Deus caritas est – Gud er kærlighed” har jeg behandlet emnet kærligheden med understregning af dens to grundlæggende former: agape og eros.

Guds kærlighed: agape og eros

Med begrebet agape, som ofte forekommer i det Ny Testamente betegnes den hengivende, uselviske kærlighed hos den, som udelukkende søger den andens vel og bedste. Ordet eros derimod betegner kærligheden hos den, som ønsker at eje det,

Pave Benedikt XVI's budskab i anledning af fastetiden 2007

som han eller hun savner, og længes efter at forenes med den elskede. Den kærlighed, som Gud omgiver os med, svarer uden tvivl til agape. Men kan mennesket give Gud noget, som Han ikke allerede har? Alt det, som mennesket er og har som skabt væsen, er Guds gave. Men Guds kærlighed er også eros. I Det Gamle Testamente viser universets Skaber en forkærlighed for det udvalgte folk, som overgår enhver menneskelig motivation. Profeten Hosea udtrykker denne guddommelige lidenskab i vovede lignelser, billedet af en mands kærlighed til en kvinde, som begår ægteskabsbrud (jfr. 3,1-3). Når Ezekiel taler om Guds forhold til Israels folk, viger han ikke tilbage for at benytte sig af et glødende og lidenskabeligt sprog (16,1-22). Sådanne bibelske tekster viser, at eros hører til Guds eget hjerte. Den almægtige forventer sig et ”ja” fra sine skabte væsener, ligesom den unge brudgom gør det af sin brud. Desværre har menneskeheden forført af den Ondes løgne helt fra begyndelsen lukket sig for Guds kærlighed i illusionen om en umulig selvtilstrækkelighed (jfr. 1. Mos. 3,1-7). Indesluttet i sig selv fjernede Adam sig fra Gud, som er livets kilde, og blev den første af ”alle dem, som af frygt for døden hele livet havde været holdt nede i trædom” (Hebr. 2,15). Men Gud lod sig ikke besejre. Menneskets ”nej” blev i stedet for den afgørende impuls til at åbenbare hans kærlighed i al dens frelsende kraft.

Korset åbenbarer fylden af Guds kærlighed

I korsets mysterium åbenbarer den uimodståelige magt i den himmelske Faders forbarmende kærlighed sig. For på ny at vinde sin skabnings kærlighed tilbage har han betalt en meget høj pris, nemlig sin enbårne Søns blod. Døden, som for den første Adam var tegnet på den yderste ensomhed og magtesløshed, forvandlede af den nye Adam til kærlighedens og frihedens højeste handling. Så kan man meget vel med Maximus Bekenderen hævde, at

Kristus ”så at sige døde ‘guddommeligt’, eftersom han døde af fri vilje” (Ambiguorum liber, PG 91, 1956). På korset åbenbares Guds eros for os. Ifølge et udsagn af Pseudo-Dionysius er eros den kraft, ”som ikke tillader den elskende at forblive i sig selv, men driver ham til at forenes med den elskede” (De divinis nominibus, IV, 13; PG 3,712). Findes der en ”mere gal eros” (N. Cabasila, Vita in Cristo, 648), end den, som ledte Guds søn til at forene sig med os helt derhen, at han selv påtog sig at gennemlede følgerne af vore overtrædelser som sine egne?

”Ham, som de har gennemboret”

Kære brødre og søstre! Lad os se op til den gennemborede Kristus på korset! Han er den uovertrufne åbenbaring af Guds kærlighed, en kærlighed, i hvilket eros og agape, hinsides alle modsætninger, belyser hinanden indbyrdes. På korset trygler Gud selv om sin skabnings kærlighed. Han tørster efter kærligheden fra enhver af os. Apostelen Thomas genkendte i Jesus sin ”Herre og Gud”, da han lagde sin hånd i såret i Jesu side. Det undrer os ikke, at mange helgener i Jesu Hjerte ser det mest gribende udtryk for denne kærligheds mysterium. Man kunne rent ud sige, at åbenbaringen af Guds eros til mennesket i virkeligheden er det højeste udtryk for hans agape. I sandhed, kun den kærlighed, i hvilken den betingelsesløse selvhengivelse forenes i et lidenskabeligt ønske om gensidighed, giver en beruselse, som gør de tungeste ofre lette at bære. Jesus har sagt: ”Når jeg bliver ophøjet fra jorden, vil jeg drage alle til mig” (Joh. 12,32). Det svar, som Herren længselsfuldt forventer af os, er frem for alt, at vi tager imod hans kærlighed og lader ham drage os til sig. Men det er ikke nok bare at tage imod hans kærlighed. En sådan kærlighed vil som gensvar få, at vi giver den videre til andre. Kristus ”drager mig til sig” for at forene sig med mig, for at jeg skal lære at elske brøderne med hans egen kærlighed.

Blod og vand

”De skal se hen til Ham, som de har gennemboret.” Lad os med fortrosthed se på Jesu gennemstungne side, fra hvilket ”blod og vand” (Joh. 19,34) flød ud. Kirkefæderne har betragtet disse elementer som billeder på dåben og eukaristien. Gennem dåbens vand åbner den trinitariske kærligheds intimitet sig for os i Helligåndens kraft. I løbet af vandringen gennem fastetiden, som er en påmindelse om vor dåb, formanes vi til at træde ud af os selv for at åbne os i en tillidsfuld overgivelse til Faderens barmhjertige omfavnelse (jfr. den hellige Johannes Chrysostomos’ Katekeser 3,14 ff). Blodet, symbolet for den Gode Hyrdes kærlighed, strømmer ind i os på en særlig måde i det eukaristiske mysterium: ”Eukaristien drager os ind i Jesu hengiveseshandling ... vi føres ind i dynamikken i hans hengivelse” (Encyklicaen Deus caritas est, 13). Lad os altså leve fasten som en ”eukaristisk” tid, i løbet af hvilken vi tager imod Jesu kærlighed, som vi lærer med hvert ord og med enhver handling at sprede omkring os. At betragte ”ham, som de har gennemboret”, bevæger os til at åbne vort hjerte for de andre og blive opmærksom på de sorger, som den menneskelige persons værdighed er blevet tilføjet. Dette skal særligt få os til at bekæmpe enhver form for foragt for livet og enhver form for udnyttelse af mennesker og af mindre den dramatiske forøgelse af så mange menneskers ensomhed og forladthed. På denne måde kan fastetiden for enhver kristen blive en fornyet erfaring af Guds kærlighed, som er blevet givet os i Jesus Kristus, en kærlighed, som vi fra vor side må give videre til vor næste, frem for alt til dem, som lider og er i nød. Må Maria, ”den skønne kærligheds moder” (Mater pulchrae dilectionis [Vulg. Sir 24,24]), lede os gennem denne bodens tid frem til Påsken, en vej af sand omvendelse til Kristi kærlighed. Jer, mine brødre og søstre, ønsker jeg en frugtbringende fastetid, og jeg giver jer alle af hjertet min særlige apostoliske velsignelse.

I artikelserien ”Da verden blev moderne” er vi nået til 1940’ernes og 1950’ernes USA, hvor Alfred C. Kinseys påståede afsløringer af gennemsnitsamerikanernes seksuelle udskjelser gav stødet til den mistænkeliggørelse af seksualmoralen, som siden har domineret den offentlige debat og sat sig synlige spor i lovgivningen. Men hvordan forholdt det sig med rapporternes påståede videnskabelighed?

side 8

Er Kirken skyld i, at hiv-smitte spredes?

Generalvikar Lars Messerschmidt kom i midten af februar en tur i mediernes vridemaskine, da han i gratisavisen ”dato” sagde sin og Kirkens uforbeholdne mening om årsagerne til den globale aids-epidemi. Læs hans svar på beskyldningerne på næste side, hvor sagen også kommenteres i lederen.

side 2

Sig mig, hvem du omgås...

Inden man giver sig i kast med denne leder, bør man læse artiklen på samme side, hvor generalvikar Lars Messerschmidt gør rede for Kirkens syn på aids-problematikken – foranlediget af de påstande, der har været fremsat i gratisavisen »dato« og flittigt citeret i diverse andre medier.

Her sættes fingeren på den egentlige årsag til, at hiv-smitte til stadighed spredes ikke mindst i den 3. verden: løs sex. Så er det sagt. Lars Messerschmidt stiller dernæst spørgsmålet, hvorfor Den katolske Kirke imod enhver rimelighed til stadighed gøres ansvarlig for, at smitten breder sig f.eks. i Afrika og koster millioner af menneskeliv.

Det er et spørgsmål, det nok er værd at dvæle lidt ved. I »dato« formuleres anklagen således af Ida Brix, som er presseansvarlig i aids-fondet: "Det slår millioner af mennesker ihjel, at den katolske kirke siger nej til kondomer. Mange steder i Afrika betyder kirken utroligt meget, og hvis de får besked på, at det er en synd at bruge kondom, så bruger de ikke kondom."

Den tager vi lige én gang til: de fromme afrikanske katolikker vover på den ene side ikke at sætte sig op mod Kirkens lære om prævention, men generer sig på den anden side ikke det fjerneste for at opsøge prostituerede eller dyrke sex med naboens kone – eller for efterfølgende at påføre ægtefællen en dødelig virus – selv om det mildt sagt strider mod alt, hvad Kirken står for. Hvordan kan man undgå at se det selv-imodsigende i denne argumentation, som da også klart kan tilbagevises med henvisning til den statistik, Lars Messerschmidt refererer i sit indlæg?

Det kan man naturligvis kun, hvis man bevidst lukker øjnene for realiteterne, fordi man ræsonnerer ud fra en politisk/ideologisk dagsorden, som ikke først og fremmest drejer sig om sygdomsbekæmpelse. Derfor må det være på sin plads at spørge: Hvad er Ida Brix' og aids-fondets dagsorden? Hvorfor deltager fondet i den løgnagtige hadekampagne mod Den katolske Kirke?

En søgning på aids-fondets hjemmeside giver umiddelbart ikke svar på dette spørgsmål. Her mødes man af en sødt smilende Susse Wold (fondets præsident) og en formålsbeskrivelse, der taler smukt om forskning i og oplysning om den frygtede sygdom. Men klikker man på "links," bliver man straks lidt klogere. Her oplyses det, at aids-fondet er en del af et større netværk, og går man videre ad det spor (f.eks. via www.aidsmedia.org), finder man snart frem til f.eks. UNAIDS, som formidler samarbejdet med de øvrige FN-organisationer så som UNFPA (FN's befolkningsfond), samt med diverse private som f.eks. IPPF (den internationale familieplanlægningsorganisation) – ja, for nu at gøre en meget lang historie kort: hele den internationale befolkningslobby, som med kolossale økonomiske midler i ryggen til stadighed advokerer for "reproduktiv sundhed" i den 3. verden – læs: præventions-, sterilisations- og abortkampagner med eller uden "patientens" gode vilje. Herfra genkender man uden besvær den hadefulde retorik mod Kirken, som på den internationale arena fortsat er disse organisationers mest effektive modspiller. Ja, sig mig, hvem du omgås, Ida Brix, ...

Torben Riis

Meddelelse fra Lars Messerschmidt i anledning af interviewet i gratisavisen "Dato" den 16. februar

Det er forståeligt, at overskriften i omtalte interview har vakt forundring og afstandtagen.

Den lyder: Dansk præst: Hiv-ofre selv ude om det. Også jeg selv blev ubehageligt overrasket, da jeg slet ikke har brugt denne vending. Overskriften står altså for avisens regning. På spørgsmålet: Når mennesker nu dyrker "løs sex" og det er årsagen til at smitten spredes... , svarede jeg ordret: Så må de tage ansvar. Næste spørgsmål lød: Men når de nu ikke gør det, hvorfor skal man så sige, at de ikke skal beskytte sig? Mit svar: Det er ikke Kirkens ansvar, at folk handler forkert. Vi kan bare sige, vi har lagt en vej frem for jer. Og hvis I ikke går på den vej, så må I tage ansvaret for det.

Sagens kerne er, om "løs sex" er en af hovedårsagerne til udbredelsen af HIV. Det er denne forståelse, som er Den katolske Kirkes. Alternativet til "løs sex" er, at sex alene hører sammen med ægteskabet. Ved et ansvarligt seksualliv forstår Den katolske Kirke et seksualliv inden for ægteskabet, uden utroskab og med bevidsthed om faren for at smitte sin ægtefælle, hvis man selv er ramt af sygdommen. Hvis folk dyrker "løs sex" med risiko for HIV-smitte, er det deres ansvar, hvis der finder smitte sted. Kondomet kan måske reducere risikoen for smitte, men ikke løse problemet radikalt. Det er pointen i mine udtalelser.

Når jeg taler om ansvar for smitten, gælder det i sagens natur den, der påfører andre smitten og ikke ofrene. Det er ofte kvinder og børn, der er ofrene for mændenes uansvarlige handling. Om

mændene bruger kondom eller ej, er de ansvarlige for den eventuelle smitte, hvis de er smittede. Det er det budskab, der skal ud, hvis man skal stoppe epidemien.

Artiklen vender sagen på hovedet ved at anklage Den katolske Kirke for at være skyld i, at HIV-smitten spredes, fordi den fastholder, at kondomer ikke er en etisk forsvarlig løsning. Hvad Kirken påpeger, er, at det er "fri sex", der er den væsentligste årsag til HIV-smitten, og at kondomer ikke er midlet til at dæmpe op for epidemien, men tværtimod kan legitimere "fri sex".

Dertil kommer, at det er videnskabeligt dokumenteret, at kondomer ikke er "sikker sex". Kondomet er teoretisk kun 70 – 90 % sikker beskyttelse, og endnu lavere, når man tager de praktiske omstændigheder ved brugen i betragtning. Sikker Sex-propagandaen er farlig, fordi folk i tillid til, at kondomet er en sikker løsning, dyrker løs sex, hvilket øger risikoen mangefold for smitte.

Forholder det sig sådan, er det så ikke umoralsk og manipulerende at lave propaganda for kondomet som en sikker beskyttelse mod HIV, når sandheden er, at det efter internationale beregninger i bedste fald er 90 % sikkert? Har offentligheden ikke krav på at få det at vide?

Hvorfor vil fortalere for brugen af kondom ikke indrømme, at der ikke er tale om fuldstændig "Sikker Sex"? Og hvorfor anklager de Den katolske Kirke for at være ansvarlig for udbredelsen af HIV, når den fremlægger en helt anden løsning, som på sigt viser sig at være effektiv, fordi det drejer sig om en holdningsændring til sex?

Overskriften inde i bladet lyder: Katolicisme er skyld i at hiv-smitte spredes

på grund af forbudet mod kondomer. Denne anklage imødegik jeg ved at kræve beviser for påstanden. Kendsgeneringerne peger nemlig i en anden retning. I Sverige f.eks. blev der i 2004 registreret det højeste antal nye HIV-tilfælde blandt mænd siden 1985 på trods af en massiv oplysningskampagne. Ser man på en statistik over afrikanske lande, konstaterer man en tendens: I de lande, som har et stort antal katolikker, er procenten af HIV-smittede enten meget lav eller lavere end de lande, hvor den katolske befolkningsdel udgør en minoritet. Eksempel: Angola: 44 % kat., 5,5 % Hiv-smit.; Botswana: 4,9 % kat., 38,8 % Hiv-smit.; Zambia: 26,3 % kat., 21,5 % Hiv-smit. (kilde: UNAIDS og www.Catholic-Hierarchy.org).

Naturligvis skal man ikke drage forhastede konklusioner, men det synes på denne baggrund urimeligt, at gøre Den katolske Kirke ansvarlig for HIV-smitten i de lande, hvor den kun udgør en beskedent minoritet. Omvendt peger tallene på, at der kunne være en sammenhæng mellem Kirkens holdning og det notoriske lavere tal på Hiv-smittede i de lande, hvor katolikker udgør en betydelig del af befolkningen.

Når dette er sagt, hører det naturligvis med til problemstillingen, at faktorer som fattigdom, manglende sundhed, krig og vold, manglende uddannelse osv. er medårsager til udbredelsen af denne epidemi, men det er ikke temaet for min redegørelse.

Til slut bør det oplyses, at Den katolske Kirke står for mere end 25 % af al hjælp i verden til ofrene for HIV, hvor der naturligvis ikke skelnes mellem dem, der forårsager smitten, og dem, der er ofre for den.

Endelig anbefales det at læse kardinal Javier Lozano Barragán's tale til FN's generalforsamling den 2. juni 2006 (Vatikanets hjemmeside, Pontifical Council for Health Pastoral Care).

København, den 23. februar 2007

Læserbreve side 10

SCT. KJELDS KIRKE
DEN KATOLSK KIRKE I VIBORG

Hensyn til de handicappede

Vor plan tager hensyn til de handicappede, det gælder både toilet og trappe-lift-faciliteter. Hjælp os med at gøre indgangen til vor nye kirke tilgængelig for alle.

Beløb kan indbetales på giro: + 01 500 1471 under meddelelser: konto 80219 eller bankkonto: reg.nr. 4770 4770525241 under meddelelser: konto 80219.

Kontakt os via hjemmesiden: www.katolsk-midt.dk eller ring til Inger Touray, tlf.: 86 61 41 34

Grethe Livbjerg blev fejret på sin 80-års dag

Tekst og fotos: Kuno Arnkilde

Grethe Livbjerg er kendt af mange kristne. Den 19. februar blev der afholdt et tværkirkeligt arrangement, en økumenisk gudstjeneste, i Skt. Andreas Kirke i anledning af hendes 80 års fødselsdag, hvor biskopperne Czeslaw Kozon og Hans Martensen, karmelittermunk Wilfrid Stinissen og pinsepastor Peter Halldorf deltog. Der var også præstelig deltagelse fra folkekirken, metodister, baptister og missionsforbund. 120 gæster havde tilmeldt sig arrangementet.

Grethe Livbjerg har været katolik i 46 år. Hun er uddannet som lærer og arbejdede i en årrække på Skt. Knuds Skole i Århus, inden hun begyndte et nyt liv som foredragsholder, brevkasseredaktør, retræteleder og ikke mindst som redaktør af tidsskriftet *Levende Vand*, som i dag er en central stemme i dansk økumenisk kirkeliv.

Biskop Kozon indledte den økumeniske gudstjeneste med disse ord: "Det ville være kunstigt at skjule, at det er et menneske, som har bragt os sammen i dag. Et menneske, som vi ønsker at fejre, takke og lykønske. Som kristne falder det os naturligt til at sende den tak videre. At erkende at vores glæde har en dybere årsag, at der er noget endnu større, som fører og holder os sammen. Vi er samlet til Grethe Livbjergs fødselsdag, men også til gudstjeneste for at lovprise og takke Gud, som har

Mange præster både fra folkekirken og frikirkerne deltog i den økumeniske gudstjeneste på Grethe Livbjergs 80 års fødselsdag

givet Grethe livet. Den Gud, som har givet os alt liv og troen. Denne tro er en gave fra den ene Gud. Denne tro har kaldet hver enkelt af os ud på en vandring, som alt efter i hvilket miljø vi modtog den har præget os forskelligt. Denne forskellige prægning formår dog ikke at ændre den fælles glæde og kan aldrig slukke vores længsel efter at

kunne deles om endnu mere ved at aflægge et vidnesbyrd. Hos Gud er de største gaver aldrig en afslutning, men en åbning mod nye horisonter og betyder også, at vi bliver sat over for udfordringer. Med troen har Gud givet os et stædet, som ikke er et indelukke, men en base, vi kan operere fra. Vi er samlet for at takke for vores fælles

tro, men også for at bede om mere. Styrkelse af denne tro for at kunne leve den mere autentisk og efter Kristi egen bøn at kunne blive forenet fuldt og helt i den".

En stor fødselsdagsgave

Katolsk Orientering spurgte Grethe Livbjerg, hvad der gjorde hende særlig glad på den store dag, og hun svarede enkelt og kraftfuldt: "At der kommer så mange mennesker fra forskellige kirkesamfund. At være med til at så et lille frø, der kan få den kristne enhed til at vokse stærkere".

Under den efterfølgende reception fik Grethe Livbjerg overrakt en stor fødselsdagsgave. En lang række af hendes venner og bekendte har ved økonomiske tilskud sikret en oversættelse og udgivelse på dansk af Olivier Cléments bog "Sources". Grethe Livbjerg citerer fra Olivier Cléments forord til bogen: "På mange opfordringer har jeg her forsøgt at give ordet til den udelte Kirkes største vidner, til denne tradition, som er fælles for alle konfessioner, og som alene er grundlaget for en "økumeni i tiden" – og Grethe Livbjerg kommenterer: "Ud over at denne bog kan være et værdifuldt bidrag til den enkeltes fordybelse i troen, kan den få uvurderlig betydning for dansk kirkeliv og for enhedens fremvækst. De første 600 år, hvorfra disse tekster er taget, er jo vore fælles rødder, hvorfra en solid enhed kan vokse frem – en stor og hjertelig tak til alle, der har bidraget til, at dette store ønske fra min side nu bliver opfyldt".

Tyve stjål tabernaklet i Sankt Vilhelms Kirke i Hillerød

Sognepræst Hans Esmark med det genfundne, men totalskadede tabernakel

Tekst og foto: Kuno Arnkilde

Tabernaklet i Sankt Vilhelms Kirke i Hillerød blev fredag den 16. februar stjålet med indhold – og torsdag den 22. fundet igen.

Tyveriet blev begået af ukendte gerningsmænd mellem kl. 16 og 18, fastslår sognepræst Hans Esmark, som bor 30 meter fra Sankt Vilhelms Kirke. "Den pågældende fredag forestod jeg en begravelse kl. 14 og gik bagfter tilbage til kirken for at rydde

op. Jeg forlod herefter kirken ved 16-tiden. Kirkens indgangsdør låses automatisk kl. 18.00. Næste dag opdagede jeg, at tabernaklet var væk – så tyveriet må være sket i dette tidsrum."

Foruden hostierne indeholdt tabernaklet et ciborium (en forgyldt beholder til opbevaring af hostierne) og en pyxis (beholder med stor hostie som indsættes i monstransen).

Tabernaklet var støbt ned i muren og fastgjort med store beslag. Alligevel var det lykkedes tyvene at sparke det meget tunge tabernakel ned fra halvmuren. Der lå jord på gulvet, oplyste politiet.

Naturligvis har det været en trist oplevelse for menigheden i Hillerød, men til gengæld rart at opleve, hvor mange mennesker der har udtrykt deres sympati og medfølelse, fortæller Hans Esmark og til-

føjer: "Man har forståelse for, at hostierne i tabernaklet, Kristi Legeme, betyder meget for os".

Også medierne omtalte tyveriet, både lokalaviserne og TV2.

Torsdag, den 22. februar ringede politiet til sognepræst Hans Esmark for at fortælle, at tabernaklet sandsynligvis var fundet i en container. Hans Esmark fortæller:

"Politiet ville gerne have os til at bekræfte fundet, og vi kørte ud til en nærliggende behandlingsinstitution, hvor man fortalte os, at man havde fundet et lille, men meget tungt metalskab i en affaldscontainer. Indholdet og den ene dør til tabernaklet manglede, og vi kunne blot konstatere, at tabernaklet var totalskadedt".

Vil menigheden tage forholdsregler, for at noget lignende ikke sker igen?

"Nej – egentlig ikke. Hvis folk vil stjæle, er det alligevel begrænset, hvor meget man kan sikre sig, og det er vigtigt for menigheden, at Sankt Vilhelms Kirke står åben hver dag fra kl. 8-16. Det er ikke kun katolikker, der kommer i vores kirke. Halvdelen af kirkens besøgende er andre borgere fra Hillerød – og det glæder os meget at se de mange nye offerly, der tændes hver dag i vores kirke," siger Hans Esmark og fortsætter: "Det kan ikke være rigtigt, at nogle få

skal ødelægge det for de mange. Men selvfølgelig skal et nyt tabernakel monteres forsvarligt – igen".

Sognepræst Hans Esmark slutter med at fortælle, at der i over 25 år ikke har været nævneværdige tyverier i menigheden. Menigheden har derfor valgt at leve med usikkerheden over for en mulig gentagelse.

KATOLSK FORLAG
bøger for livet

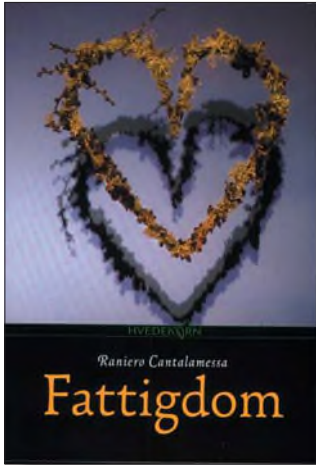
Åndelig føde i fasten

Fattigdom
120 sider · kr. 95
AF RANIERO CANTALAMESSA

Den katolske Kirkes Katekismus
824 sider · kr. 295
INDBUNDET, FIRE FARVEILL.

Korsvejen
39 sider · kr. 50
AF SEBASTIAN OLDEN-JØRGENSEN,
ILL. AF BO EMRIK PEPKE

Besøg vores hjemmeside www.katolskforlag.dk

Den lærde kappucinerpræst Raniero Cantalamessa vil af mange være kendt som

Til fastetiden

pavens husprædikant. Katolsk forlag har netop udsendt hans lille skrift om fattigdom i serien "Hvedekorn," som består af fire meditationer over emnet.

Det er selvsagt opbyggelig læsning i denne fastetid, og det er tilmed – fastetid eller ikke – både nødvendig og stimulerende læsning i vor tid og i vor del af verden, hvor vi er tilbøjelige til udelukkende at forbinde fattigdom med ulykke og fornedrelse.

En sådan fattigdom, "den materielle fattigdom som et socialt fænomen, der skal bekæmpes" er da også en realitet, vi som kristne ikke bør lukke øjnene for. Den er emnet for den første meditation, hvor Cantalamessa minder os om vores sociale ansvar. Men lige så vigtigt er det, at vi ikke glemmer den *evangeliske* fattigdom, som i den anden meditation introduceres således: Det gamle Testamente viser os en Gud »for de fattige«, mens Det nye Te-

stamente viser os en Gud, der selv er blevet »fattig.« Hermed ændrer den materielle fattigdom sig fra at være et onde, som skal undgås, til et ideal, man bør stræbe efter at opnå. At være fattig kan med andre ord beskrives som en hård skæbne, men at gøre sig fattig er en viljesakt og en kærlighedsakt, hvor den enkelte underkaster sig Guds ledelse.

Dette tema udvikles i de følgende meditationer, hvor forfatteren øser af sin store viden og åndelige indsigt, uden at læsningen på noget tidspunkt bliver tung.

Daniel Nørgaard og David Vincent Nielsen skal have ros for en letflydende og omhyggelig oversættelse fra italiensk – og grafikerne David Engelby for et smukt og tiltalende layout.

Torben Riis

Raniero Cantalamessa: *Fattigdom*. Katolsk forlag 2007, 120 s. kr. 95.

Pressemeddelelse

Caritas Danmark indbyder til Fairtrade Brunch

Vi almindelige danskere går ofte efter den billigste kaffe, når vi står nede i supermarkedet. Samtidig bliver vi vældigt harmfulde, når vi på TV ser, hvilke elendige forhold mennesker i verdens fattige lande lever under. Og det er temmelig ulogisk. For når kaffebonden i Uganda er ludfattig, så er det blandt andet fordi vi ikke betaler ham en rimelig pris for hans kaffe. Gjørde vi det, ville han med tiden blive helt uafhængig af vores bistand.

Det er meget kort fortalt tanken bag Fair Trade – Retfærdig Handel – et område, som bistandsorganisationen Caritas Danmark satser kraftigt på.

For at udbrede kendskabet til Fair Trade tanken arrangerer Caritas Danmark i samarbejde med Max Havelaar og fem katolske sogne en række Fairtrade Brunches i løbet af marts måned. Ideen er at give folk mulighed for at nyde et måltid sammensat af Max Havelaar-mærkede varer samtidig med, at de får appetit på at indføre disse varer i deres egen husholdning.

Produkter, der bærer det lille Max Havelaar-mærke som tegn på, at de indgår i Fair Trade ordningen, er selvfølgelig dyrere end supermarkedernes slagtilbud. Til gengæld er man som forbruger sikker på, at bønderne får en rimelig pris for deres varer. Samtidig er der garanti for, at produkterne er dyrket under ordentlige arbejdsforhold, og at der er taget hensyn til miljøet under produktionen. Og den enkelte bonde kan virkelig mærke forskel, hvilket følgende eksempel viser.

I Bolivia samarbejder Caritas Danmark med et kooperativ af bønder, som dyrker den særligt proteinrige afgrøde quinoa. Når den sælges på Fair Trade vilkår til bageriet Aurion i Nordjylland, får bønderne 15% over den almindelige markedspris. For den typiske landbofamilie i Bolivia betyder det en ekstra indtægt, som kan dække fem børns skolegang i et helt år!

Caritas Danmark arrangerer Fairtrade Brunch sammen med følgende menigheder:

Sakramentskirken: Café Lea, Blågårdsgade 2 D, 2200 København N, 4. og 11. marts kl. 11:30.

Sankt Albani Kirke: Restaurant Vestergade 1, Vestergade 1, 5000 Odense C, 4. marts: kl. 11:30. Med **Jens Galschiøt og Marianne Knorr**.

Vor Frue Kirke, Århus: STUDENTERHUSÅRHUS, Nordhavnsvej 1, 8000 Århus C, 4. marts kl. 12:00. Med **Eddie Montes de Oca**

Sankt Nikolaj Kirke: Ristorante La Scala, Smedegade 11, 6700 Esbjerg, 4. marts kl. 12:00. Med **Jann Sjursen**.

Vor Frue Kirke, Herlev: Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev, 18. marts kl. 11:30

Læs mere på om arrangementerne og billetsalg på www.caritas.dk

David Vincent Nielsen
Kampagnekoordinator
Caritas Danmark
Vibevej 7A, 2400 København NV
vincent@caritas.dk
3818 0000
4147 8757

Fine detailstudier i Jørgensens forfatterskab

af Lisbeth Rütz

2006 blev et rigtigt Johannes Jørgensen år. Arkiverne med digterens personlige papirer og dagbøger blev i 50 – året for hans død tilgængelige for interesserede, og inden for en måned udkom der to bøger, som på hver sin måde dokumenterede den voksende interesse for ham.

Journalist Teddy Petersen udgav pionerværket "Et menneske kommer derhen, hvor det vil", som er den hidtil mest omfattende Jørgensen biografi og Johannes Jørgensenselskabet udgav antologien "Fagero" med seks studier i udvalgte dele af hans forfatterskab.

Drivkraften i Petersens bog er lysten til at fortælle livshistorien om skipperens søn fra Svendborg, der kom til København og som discipel af brandesianismen gik fra at være rabiat fritænkter til berømt, katolsk digter. Den savner et overordnet budskab og mangler religiøs fornemmelse, men har sin styrke i fortælleglæden og genskabelsen af 80'ernes og 90'ernes København i et autentisk og detaljeret tidsbillede.

Dér, hvor Teddy Pedersen maler med den brede pensel og ofte lader tiden selv blive hovedpersonen, går forfatterne i Jørgensenselskabets bog i dybden med detailstudier i det alsidige forfatterskab. Nu har den lille, men meget aktive forening for katolsk historie Ælnoth udgivet skriftet "Johannes Jørgensens Konversion" af Ælnoths formand Jørgen Nybo Rasmussen. Det er mig bekendt den første særskilte udgivelse om denne begivenhed. Men hvorfor egentlig beskæftige sig med noget, der ligger mere end 100 år tilbage? Var konversionen ikke først og fremmest en privat begivenhed for Jørgensen selv? Nej, dokumenterer Nybo Rasmussen overbevisende.

Selve begrebet konversion er højaktuelt i dag. Det var i 2005 emnet for et tværvidenskabeligt forskningsseminar på Københavns Universitet. Vi lever i en tid, der har mange lighedspunkter med Jørgensens. Kristendommen er trængt ud i defensiven af det videnskabelige verdensbillede og nyreligiositeten.

I sit lille skrift gennemgår Nybo Rasmussen først den psykologiske og biografiske baggrund for Jørgensens konversion. Barndomshjemmet i Svendborg var

præget af udsyn og religiøs åbenhed bl.a. takket være den meget læsende onkel Jørgen Johansen. Moderen og en søster konverterede tidligt til den metodistiske kirke, og man ved, at denne form for protestantisk kristendom gjorde meget indtryk på Jørgensen.

Da Jørgensen som Brandesdiscipel og radikal fritænkter kom i kontakt med 90'ernes avantgardistiske strømning, symbolismen, førte det til et religiøst opbrud i hans liv. Han opdagede med egne ord, at verden var dyb. Opbruddet satte sig de første frugter i digtsamlingen "Bekendelse" fra 1894, hvor især de to digte med titlerne "Confiteor" og "Kaldea" har et alment kristent indhold, der peger fremad mod konversionen i 1896.

Konversionen var resultatet af års studier, ja, den blev den vigtigste begivenhed i Jørgensens liv og omdrejningspunktet for al hans senere virksomhed.

For den katolske Kirke i Danmark fik den stor betydning. I de år var der ved at opstå et katolsk miljø i Danmark. Jesuitterne, der i årene forinden var blevet fordrevet i stort tal fra Tyskland som følge af Bismarcks såkaldte kulturkamp, kom til Danmark, hvor de grundlagde Sankt Andreas Kollegium og byggede Jesu Hjerter Kirke.

En fremragende repræsentant for denne orden var pater Brinkmann, som Jørgensen gik til undervisning hos i Stenosgade. Det var Brinkmann, der satte system i Jørgensens studier og i 1896 optog ham i Kirken.

Konversionen betød for Jørgensen et voldsomt og smerteligt brud med tidligere venner. Den er psykologisk interessant, fordi Jørgensen fortæller om alle dens faser med stor oprigtighed. Han måtte spørge sig selv, om han havde begået højforræderi mod fremskridtet og "syndet mod det elektriske lys." Netop derfor følte han også en stor trang til at retfærdiggøre og argumentere sit valg over for tidligere venner, som det bl.a. skete i skriftet "Livsløgn og livssandhed" fra 1896. Det nye tidsskrift "Katholiken", som han var redaktør af fra 1898-1902, brugte han som platform for sin polemik mod tidligere meningsfæller – en polemik, der til sidst blev så voldsom, at biskop von Euch lukkede bladet.

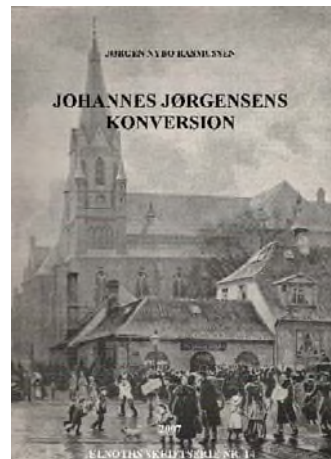
Men med årene mildnedes trangen til at polemisere, og som Nybo Rasmussen

skriver, var Jørgensen på mange måder en katolik, der længe før det blev moderne lagde vægt på det fælleskristne grundlag og derfor havde bred appel til mange danske læsere.

Som verdensberømt digter, hvis bøger næst efter H.C. Andersens er oversat til flest fremmedsprog, fik Jørgensen stor betydning for Kirken i dens etableringsfase efter religionsfriheden i 1849. På det personlige plan var hans forfattervirksomhed givetvis med til at overbevise mange om, at der ikke er et modsætningsforhold mellem det katolske og det danske, og selvom Jørgensen ikke har produceret noget af betydning om dansk, katolsk middelalder, blev han gennem udgivelsen af sine helgenbiografier en vigtig del af Kirkens "danskhedsprojekt". Han var i høj grad med til at skabe en bevidsthed om, at Kirken ikke var et fremmedelement i Danmark, men havde rødder i dansk, katolsk middelalder, fremgår det af dette fine, lille skrift, som anbefales varmt til alle Jørgensenvenner.

Jørgen Nybo Rasmussen: Johannes Jørgensens konversion. Ælnoths skriftserie nr. 14.

Kan bestilles direkte på salg@aelnoth.dk eller hos boghandleren. Pris: 50 kr. + forsendelse.

Festligt kirke-jubilæum i Ringsted

Sankt Knuds Kirke i Ringsted fejrede den 24. februar 100 års-dagen for kirkens opførelse med en festlig pontifikalmesse

I en fyldt Sankt Knuds Kirke fejrede Ringsted menighed lørdag d. 24. februar 100-året for kirkens bygning med en festlig pontifikalmesse, hvor biskop Czeslaw med ordene "Det store findes i det små" tog udgangspunkt i, at man godt kan være en del af noget stort, selv om de ydre rammer er beskedne.

Allerede d. 29. januar 1899 blev den første messe efter reformationen læst af den islandske jesuit og forfatter Jon Svenson på hotel Casino. Svenson, der dengang arbejdede i København som lærer på en katolsk skole, cyklede i sin fritid til både Ringsted og Hørsholm for at få startet katolske menigheder dér.

Tilbage i 1898 havde skomagermester Emil Klint i Ringsted kontakten biskop von Euch for at få etableret en

viede pater Kerckhoffs sammen med seks andre præster kirken, der fik Knud Konge og Knud Hertug som sine særlige værnehelgener. De første 55 år af kirkens historie varetog montfortanerne sjælesorgen i menigheden. Kirken deler i dag sin sognepræst Torsten Jortzick med Køge menighed.

I sin prædiken, der tog udgangspunkt i dagens evangelium, fristelsen i ørkenen, talte biskop Czeslaw om de hemmelige tråde, der i kirkebygningen hinsides tid og rum forbinder os med Kristus, kirkens grundlægger.

Biskoppen mindede om, at forholdet mellem Gud og menneske er et kærlighedsforhold. "At være kirke sammen er at danne et blivende fællesskab, hvor vi efter

Sankt Knuds Kirke er i dag rammen om en lille, energisk menighed, hvor medlemmerne dels er efterkommere af den oprindelige menighed, dels indvandrede fra bl.a. Chile, Burundi og Polen. Med hjælp fra sponsorer og ved afholdelse af forskellige arrangementer lykkedes det den sidste år at indsamle så mange penge, at den kunne betale sin del af udgifterne ved kirketagets udskiftning kontant.

Det er en menighed med et tæt fællesskab, hvor man kender hinanden godt; men man er også et åbent fællesskab, og gennem opsøgende virksomhed er det lykkedes at komme i kontakt med mange af de polske arbejdere, der gennem de seneste år har fået arbejde på egnen.

Kirken ligger et stenkast fra "storebror", Sankt Bendts Kirke, og er hvert år i juli en af stationerne i den traditionsrige Knud Lavardvalfart, bispedømmets ældste.

Ved det efterfølgende muntre samvær i menighedshuset med overdådig beværtning og mange taler høstede Folkekirkens repræsentant, sognepræst Jens Bøggild fra Haraldsted Kirke, dagens største bifald med bemærkningen: "Uden romerkirken faldt den lutherske kirke i søvn og omvendt..."

Lisbeth Rütz

I anledning af jubilæet har Børge Juulsgaard redigeret festskriftet "1907-2007. Sankt Knuds Kirke Ringsted", som koster 75 kr. og kan købes i kirken.

katolsk menighed i byen, og året efter blev han med kone og seks børn grundstammen i den første menighed på stedet. Menigheden, der i de første år holdt messe i Klints hus, voksede, og i 1904 købte man en grund i Sankt Knuds Gade. D. 12. marts 1907 ind-

bedste evne søger at afspejle gudsrigets værdier og giver Gud lov til at forvandle os", sagde biskoppen, der kaldte fastetiden for Kirkens fælles påskeforberedelse, som skal lære os at prioritere og skelne, hvad der er vigtigt i vores liv.

Assumptionssøstrenes grundlægger helgenkåres

På et konsistorium den 23. februar har pave Benedikt XVI bekræftet, at den salige Maria Eugénie af Jesus, (Anne Eugénie Milleret de Brou), assumptionordenens grundlægger, bliver helgenkåret søndag den 3. juni. Sammen med hende helgenkåres tre andre salige.

Den salige Eugénie blev saligkåret i det hellige år 1975 med deltagelse af mange danske pilgrimme. Assumptionssøstrenes ordenssamfund blev grundlagt i Paris i 1839 og har virket i Danmark siden 1908.

Den salige Maria Eugénie af Jesus helgenkåres 3. juni

Pave Benedikt XVI fik overrakt den danske udgave af katekismen

Den længe ventede danske udgave af Den katolske Kirkes Katekismus blev som bekendt præsenteret for offentligheden den 11. januar.

Det var ikke kun i bispedømmet, at man længselsfuldt så frem til udgivelsen af katekismen; også pave Benedikt har ved to lejligheder spurgt biskop Kozon, hvor langt processen var nået. Biskoppen kan nu se frem til at møde paven uden at skulle svare henholdende, idet et eksemplar af katekismen blev overrakt Hans Hellighed den 17. februar. Det skete på det romerske præsteseminarium, hvor paven aflagde sit årlige besøg på festen for seminariets værnehelgen "Vor Frue af Tilliden," hvis fest fejres lørdag før fastelavnssøndag.

Den danske diakon Daniel Nørregaard, som bor på seminariet, havde fået det ærefulde hverv at foretage overrækkelsen.

Liturgisk Aftensang i Viborg Domkirke

Koret ved Vor Frue Kirke i Århus: Den Katolske Vor Frue Kirkes Kantori synger igen i Nordens største domkirke, nærmere betegnet Viborg Domkirke, **søndag den 25. marts kl. 16.30.**

Det er anden gang inden for 10 år, koret besøger denne smukke katedral, og koncerten er som altid formet som Liturgisk Aftensang.

Koret har sunget i de fleste af vore domkirker, samt i DR1 og i TV2, og 28 ud af korets 32 medlemmer er med denne gang.

Solister er soprannerne Sanne Kolman, Jenny Høilund (17 år), Ida Haarby Drevald (13 år) og Lise Ollendorff.

Organist: Astrid Lystbech
Lektor: Tove Fredsted Ravn..
Korleder og organist: Olav K. Jepsen

Spørg om troen

redigeret af Kirsten Kjærulff

Kære Kirsten Kjærulff,

Tak for et fyldigt og indsigtfuldt svar, som nok kan give noget at tænke over. Du anholder min opfattelse af, at Konciliet har udvidet frelsesadgangen betragteligt; herefter oplyser du mig om, at Konciliet derimod har åbnet vore øjne for et udvidet kirkebegreb ud over den synlige kirke.

Men giver det udvidede kirkebegreb ikke netop også en udvidet frelsesadgang eller i det mindste frelsesmulighed, da frelsen er knyttet til Kirken? Og så siger Konciliet yderligere, at de mennesker, som uden egen skyld ikke kender Kristi Evangelium og Hans Kirke, kan opnå evig frelse, såfremt de søger Gud af et oprigtigt hjerte....

Og endelig til de rigtig mange mennesker, som i hele deres opvækst ingen forbindelse har haft med nogen kirke, og hvis kendskab til kristendommen næppe er større end en gennemsnitlig folkeskoleelevs, og som derfor tror på alting eller ingenting, siger Konciliet: "Eftersom Kristus døde for alle, og alle mennesker til syvende og sidst har et fælles kald, der er guddommeligt, må vi fastholde, at Helligånden tilbyder ethvert menneske muligheden for at blive forenet med påskens mysterium på en måde, som kun Gud kender."

Kan kirkebegrebet og frelsesadgangen udvides mere?

Til sidst skriver du, at frelsens "kvalitet" står i forhold til den enkeltes gerninger – hvordan rimer det med lignelsen om "arbejderne i vingården", Matt. 20,8

Men mit hovedspørgsmål mangler svar: Hvad har været Konciliet bevægelse grundet til efter næsten 2000 år at udvide kirkebegrebet og frelsesadgangen så radikalt?

Med venlig hilsen
Ole Dam

Frelse for hvem?

I et svar i KO's brevkasse skriver Kirsten Kjærulff (21.2.07) at mennesker, som er bevidste om at Kirken blev grundlagt af Kristus til menneskenes frelse, men som ikke træder ind i den, ikke kan blive frelst. Da jeg af sammenhængen forstår "Kirken" (med stort K) som den katolske Kirke, må jeg konstatere, at min troende, praktiserende lutheranske hustru, der udmærket kender såvel urkirkens opståen som den katolske Kirke i dag, ikke kan blive frelst. Længere nede skriver KK ganske vist, at frelsesmuligheden er større i Kirken (altså den katolske) end alle andre steder. Men det står ikke klart for mig, om min stakels hustru så alligevel har en lille chance for at blive frelst, eller om denne mulighed kun gælder de heldige bæster, der aldrig har hørt om den katolske Kirke.

Den forståelse af frelsen, som KK her forfægtet i en fast brevkasse i bispedommens officielle organ, ligger meget langt fra den forståelse, jeg selv har opnået gennem en omfattende katolsk opdragelse med flittig kirkegang, ministranttjeneste, ungdoms-

arbejde og 12 års skolegang hos jesuitterne. Jeg håber derfor enten at KK vil afvise min læsning af hendes svar som en stor misforståelse. Eller at personer med større teologisk ballast end jeg arme lægmand vil imødegå de uhyrligheder, som KK tilsyneladende fremstiller som værende den katolske Kirkes lære om frelse.

Klaus Møller-Jørgensen
8330 Beder

Kære Ole Dam og
Klaus Møller-Jørgensen,

Kirsten Kjærulff er for øjeblikket i udlandet og er først tilbage igen palmesøndag. Det betyder, at hun tidligst ville kunne svare på jeres spørgsmål i KO nr. 8, som udkommer den 18. april, og det er lidt længe at vente. Derfor vover jeg mig selv ud med nogle bemærkninger, som langt fra gør krav på at være udtømmende, end-sige udtryk for en særlig teologisk indsigt i dette spørgsmål. Det jeg har gjort er at konsultere Den katolske Kirkes Katekismus – hvortil jeg så føjer mine egne lægmandskommentarer, som man må tage for hvad de er – altså sammen i det forfængelige håb i et vist omfang at kunne rede trådene ud i en debat, hvor påstand tilsyneladende står mod påstand.

Så vidt jeg kan skønne, udspringer Ole Dams spørgsmål af en bekymring for, hvad der bliver tilbage af Kirkens autoritet, dens status som frelsesredskab i verden, hvis det forholder sig sådan, at alle og enhver kan trække ind ad perleporten på sine egne betingelser – mens Klaus Møller-Jørgensens bekymring modsat går på, om andre end fremme og retroerende katolikker har en chance for at komme i betragtning.

Begge disse spørgsmål mener jeg vi kan nærme os et svar på ved at konsultere Katekismen. I 1271 læser jeg således: »Dåben danner fællesskabet mellem alle kristne, også med dem, som endnu ikke er i fuldt fællesskab med den katolske kirke: »De, som tror på Kristus og har modtaget en gyldig Dåb, står nemlig i et vist, om end ikke fuldkomment, fællesskab med den katolske kirke... De, som retfærdiggøres ved troen i Dåben, bliver indlemmet i Kristus, og derfor prydes de med rette med navnet 'kristne' og anerkendes som fortjente af den katolske kirkes børn som brødre i Herren.«

Dette til beroligelse for Klaus Møller-Jørgensen og ganske særligt hans kone samt for andre ikke-katolske kristne. Her-til kommer de mennesker (som Ole Dam nævner) "som uden egen skyld ikke kender Kristi Evangelium og Hans Kirke". Også for dem er der håb.

Og hvilken logik er der så i det? Først og fremmest (1058), at "Gud vil, at alle mennesker skal frelses" (1 Tim, 2,4), og at for Ham "er alting muligt" (Matt 19,26) Det forstår jeg således: Udgangspunktet er, at Gud elsker alle mennesker, som er hans skabninger. Derfor ønsker han ikke, at en eneste skal gå tabt. – Men hvordan

hænger det så sammen med, at ingen kommer til Gud uden om Kristus, og at der ikke er frelse uden for Kirken?

Her vil jeg svare med endnu et citat: Ethvert menneske modtager straks efter sin død sin evige løn i sin uuddelige sjæl ved en særlig dom, som bedømmer dets liv i forhold til Kristus, enten gennem en renselse, eller ved øjeblikkelig indtræden i Himlens salighed, eller ved straks at fordomme sig selv for evigt (1051). Denne prægraff afsluttes med et citat af Skt. Johannes af Korset: "Med livets aften vil du blive dømt efter kærligheden."

Det læser jeg således: Alle mennesker får muligheden for at opnå frelse, og det afgørende kriterium er populært sagt ikke, *hvad* man er, men *hvem* man er, når man står ansigt til ansigt med sin dommer. Vores liv skal bedømmes "i forhold til Kristus."

Det må betyde, at det ikke i sig selv er nogen garanti for frelse, at man har papir på at være katolik. Hvad nytter det med andre ord, at man har haft sin faste plads i kirkebænken søndag efter søndag eller deltaget i kirkeligt arbejde, hvis man ikke i sit liv har åbnet sig for Kristi kærlighed? Jfr. Paulus, der i 2. romerbrev skriver: "han skal gengælde enhver efter hans gerninger: evigt liv til dem, der med udholdenhed i god gerning søger herlighed og ære og uforkrænkelighed; over dem derimod, der søger deres eget og er ulydige mod sandheden, men lydige mod uretfærdigheden, kommer vrede og harme."

Hvis man herefter lidt firkantet spørger, om katolikker har lettere adgang til frelsen end alle andre, må svaret blive: ja, for så vidt som de i modsætning til andre har en privilegeret adgang til sakramenterne og i kraft af bodens sakramente har mulighed for at leve "i Guds nåde". Og nej, for så vidt som de vælger at kaste vrage på den troens gave, de har modtaget i dåben og lukke Kristus ude af deres liv.

Vi skal dømmes "efter kærligheden" – derfor (for nu at vende tilbage til spørgsmålene) står og falder den enkeltes frelse ikke med, om man kender til urkirkens opståen og har sat sig ind i katolsk tros-lære, eller om man er lykkeligt uvidende om samme. Vi skal ikke aflægge eksamen i kristendomskundskab, vi har kun vores eget liv at lægge frem på dommens dag, hvor vi kan håbe på Guds barmhjertighed – vel at mærke under den forudsætning, at vi ønsker at tage imod den og ikke holder fast ved at "søge vores eget".

Vi opnår heller ikke frelsen ved at tro "på alting eller ingenting" – det er heller ikke det, koncilsteksten siger. Den siger, at alle har *muligheden* for at blive frelst, og det er ikke det samme som, at de også bliver det helt på deres egne betingelser.

Og endelig, hvad angår lignelsen om "arbejderne i vingården". Stemmer den ikke ganske godt overens med, at dommen falder på vores dødsdag, således at vi bliver bedømt på, *hvem* vi er netop i det øjeblik, vi skal stå ansigt til ansigt med vores Skaber? Jeg synes, det giver god mening.

Torben Riis

Undergrunds-kirken i Kina er mere vital end nogensinde

Den Rom-tro undergrundskirke i Kina er mere levende og vital end nogensinde. Det er en kirke, der evangeliserer under mange lidelser og ikke venter på, at Kina og Vatikanet etablerer diplomatiske forbindelser. Mange af dens præster må for at undgå arrestation hele tiden skifte bopæl, og kirken er under regimets konstante overvågning. Alligevel vokser den med over 150.000 voksende om året.

Kirken har taget den nye teknologi til sig og udbreder sit budskab bl.a. via computere og compact discs. En undersøgelse foretaget af akademiet for sociale videnskaber i Peking har vist, at ca. 60% af de studerende ved universiteterne i Peking og Shanghai er interesserede i at høre om kristendommen.

På universiteterne mødes mange kristne med studerende og intellektuelle for at diskutere de store problemer, det kinesiske samfund i dag står over for i form af voksende forurening, ukontrolleret, økonomisk vækst, voksende uligheder i befolkningen og uhammet materialisme. Dette er konklusionen på et kollokvium om kirkens forhold i Kina, som blev afholdt i Triuggio i Italien fra den 6. til den 10. september i år.

I mødet deltog ca. 200 kinesiske kristne, blandt dem hjælpébiskoppen af Hong Kong, John Tong. Også repræsentanter fra Moskvapatriarkatet og fra de protestantiske kirker i Kina var til stede.

Kollokviet, der i år afholdtes for syvende gang, havde som tema de 25 år, der er gået, siden Mao Zedong døde, og Deng Xiaoping åbnede en dør på klem for vestlig indflydelse.

Der er sket en rivende udvikling, efter at det i 1981 lykkedes den nu afdøde italienske minister Vittorio Colombo at få genåbnet den første kirke i Peking.

Den kommunistiske ideologi er i dyb krise, og der er meget stærke spændinger mellem den konservative og progressive fløj i partiet. Netop disse spændinger forklarer den kinesiske "pendulpolitik" i religiøse anliggender, hvor stramminger og åbninger følger hinanden.

Men partiets overordnede politik er dog fortsat at tilintetgøre religionen. Kina har gennem disse 25 år gennemgået en meget stor forandring. For 25 år siden var der stor mangel på unge præster, fordi seminarierne og ordenshusene havde været lukkede i mere end 20 år. Et af kirkens største problemer i Kina i dag er, at mellemgenerationen af præster mellem 50 og 60 år mangler. Gennemsnitsalderen for præsterne er i dag 34 - 35 år. De mange præste- og ordenskald medfører et stort behov for religiøs uddannelse, der tildels søges afhjulpet ved at sende de unge præster på uddannelse i Vesten.

Kirken er ud over sit missionsarbejde også stærkt engageret i driften af børnehjem og omsorgen for gamle og aids-syge. Det er en opgave, staten kun varetager i sporadisk omfang.

Electio i Domkirken

Tekst og fotos: Kuno Arnkilde

Electio betyder udvælgelse – i kirkelig forstand mere specifikt "udtagelse af kandidater til voksendåb og til optagelse i Kirkens fulde fællesskab".

En sådan udvælgelsesceremoni fandt sted i Domkirken den 1. søndag i fasten, hvor 33 kandidater – hovedsageligt fra menighederne i Storkøbenhavn – deltog inden den endelige optagelse i Kirken, som finder sted i påsken.

Biskoppen, generalvikaren og sognepræsterne fra de sogne, hvor kandidaterne kommer fra, forestod den smukke ceremoni, hvis liturgiske ramme var en højtidelig vesper.

Døbte og udøbte

Når voksne mennesker kommer til Kirken for at blive optaget, skelnes der mellem døbte og udøbte. De sidste skal igennem en forberedelsestid, et såkaldt katekumenat – en institution, der går langt tilbage i tiden. Generalvikar Lars Messerschmidt forklarer:

"Først evangeliserer Kirken, så får folk den kristne tro, og de beslutter sig for at leve som kristne. Herefter bliver de kate-

kumener, dvs. at de går til undervisning og deltager i en række ceremonier, der langsomt fører dem frem til dåben.

Konvertitterne, dvs. kristne, som allerede er døbt, nøjes med at gå til undervisning. Katekumenerne skal påskenat døbes, firmes og modtage Den Hellige Kommunion. Konvertitterne skal firmes og ligeledes modtage Den Hellige Kommunion.

Undervisningen

I 26 uger, nærmere bestemt siden september 2006, har kandidaterne deltaget i undervisning og ceremonier som forberedelse til, at de påskenat endeligt optages i Kirkens fulde fællesskab. Undervisningen har været afviklet som en foredragsrække om en lang række forskellige emner, der belyser den katolske tro, og da Katolsk Orientering til sidst spørger generalvikaren, hvorfor det er så krævende at blive katolik, svarer han med et smil: "Fordi det skal være seriøst".

Indskrivning af kandidaterne

Under ceremonien i Domkirken bekræftede kandidaterne deres tilsagn over for biskoppen. Herefter gik kandidaterne enkeltvis sammen med deres fædder frem til

33 kandidater bekræftede i Domkirken, at de ønsker at blive optaget i Kirkens fulde fællesskab

alteret, hvor de indskrev deres navn i Liber Electorum – først katekumenerne, så konvertitterne. Under denne indskrivning sang menigheden og Domkirkens kor nr.

386 fra den nye Lovsang: "Skriv dig Jesus, på mit hjerte". – Påskenat i Domkirken bliver en ganske særlig begivenhed – især for 33 nye voksne katolikker.

Ruths bog (2 og 3)

Bibelskole

af Eva Maria Nielsen

I Ruths Bog overvindes flere kriser, hungersnød, tab af en ægtemand og livet i det fremmede. På mange måder minder bogen om de gamle patriarkfortællinger i Første Mosebog. Her rejser Abraham til et fremmed land pga. en hungersnød. Og emnet er uden tvivl stammødrenes barnløshed. Ruths Bog indgår på denne måde i et netværk af fortællinger, som bliver tydeligt ved henvisninger til andre skriftsteder, som enten kan findes inden for Ruths Bog selv eller udenfor i andre af Det gamle Testaments skrifter. Det gælder f.eks. ønsket om en søn. I Ruths Bog optræder således det hebraiske ord for "søn" – i betydningen "lille barn" (på dansk oversat med drengen) – to gange: første gang, da No'omi mister begge sine sønner (1,5) og så igen, da hun tager Ruths og Boaz' søn i sin favn (4,16). På denne måde danner disse to steder ligesom en parentes om hele den begivenhed, der berettes om.

I hvert eneste af bogens fire kapitler bliver man opmærksom på særligt iøjnefaldende ord, der er karakteristiske for netop dette kapitel. Således benyttes i første kapitel, hvor det drejer sig om hjemkomsten, udtryk som "vende hjem" og "vende tilbage" i ni tilfælde. Ligeledes forekommer verbet "samle/høste" tolv gange i andet kapitel. I fortællingens tredje afdeling, der foregår om natten på Boaz' tærskelplads, domi-

nerer verberne lægge og ligge; de bruges otte gange. I fjerde kapitel, hvor det drejer sig om at "løse" Ruth og No'omi, anvendes ordet "løse/løser" elleve gange.

Alle disse mangfoldige overensstemmelser og motiver åbner for en bred fortolkningshorisont for bogen. Ved siden af de nedenfor mere nøjagtigt udfoldede relationer til moabitertraditioner, til løser-skik og levirats-ægteskab, kan den fremvise flere forhold, hvorpå et enkelt eksempel må være nok. Således hentyder Boaz' ord i Ruth 2,11 ("Jeg har hørt om alt det, du har gjort for din svigermor efter din mands død, at du forlod din far og mor og dit fædreland og rejste til et folk, du ikke kendte i forvejen") til andre bibelske sammenhænge: Inden mand og kvinde forenes, forlader de far og mor (1 Mos 2,24). Også Abraham (1 Mos 12,1ff) og Rebekka (1 Mos 24) forlader deres slægt og deres hjem. På denne baggrund kan Ruth opfattes som både No'omis og Boaz' "partner". Den moabitiske kvinde bliver til en ny Abraham, en ny Rebekka.

Til videre fordybelse

Sammenlign Ruths Bog med patriarkfortællingerne, dvs. Abraham og Isak og Josef. Hvilke temaer gentages? Hvilke kriser overvindes?

Vi plejer at sige, at nomen er omen (= navnet er et varsel). Også i Ruths Bog findes der personnavne, som er omhyggeligt udval-

te. Der er f.eks. spøgefulde hentydninger til hebraiske ord, som var særligt elskede i tiden efter landflygtigheden. Den mand, der forlader sit land på grund af hungersnød, kaldes for Elimelek; det betyder: "Min Gud viser sig som konge." På domernes tid – hvor fortællingen foregår – havde Israel endnu ikke nogen konge som i nabostaterne, og mange israelitiske kvinder og mænd var stolte deraf. På Ezras og Nehemias' tid – hvor denne historie rimeligvis blev fortalt – kunne man også i dette navn høre en kritik af den persiske konge: Det er ikke den persiske konge, men Gud, som er vor konge!

Elimeleks kone hedder No'omi. Dette navn tillader forskellige tolkninger: "Min glæde" eller "kærlighed"; "Gud er omsorgsfuld"; "Gud er kærlig"; "Guds kærligheds barn" eller "elskede". Til sidst oplever hun faktisk Guds kærlighed. De to sønner kaldes Maklon og Kiljon. Disse navne kan bedst oversættes med "sygdom" og "svindsot", eller, hvis man vil efterligne det hebraiske rim, med "svagelig" og "skrøbelig". Således antyder familiemedlemmernes navne noget selvmodsigende: Der er Elimelek, familiefaderen, der helt lever under Guds beskyttelse, og No'omi, der har fået løfte om et godt liv. I modsætning hertil leder sønnerne navne tanken hen på forestående elendighed.

Maklon og Kiljon giftede sig med de moabitiske kvinder, Orpa og Ruth. Navnet Orpa kan betyde "nakken" eller "halsen". Orpa er den, der senere vender ryggen, sin nakke, til No'omi og forlader hende. Ruth minder om et hebraisk ord, der betyder det samme som "veninde" eller "næste". Hun viser sig som No'omis veninde og livsledsager. Ruth kan også udlægges som "være mæt, mætte". Ruth bliver for No'omi den omsorgsfulde livsledsager, der sørger for, at hun bliver mæt. Ruth og No'omi rejser sammen tilbage til Betlehem, til brødets hus.

Boaz, løseren, bærer et navn, som straks

viser, hvad det er for en mand, det drejer sig om. "I ham er der magt - han er potent", betyder dette navn.

Boaz nævner ikke navnet på den mand, der inden ham har løser-retten. Løseren forbliver altså navnløs, måske fordi han ikke er villig til at påtage sig alle forpligtelserne og derved skader slægtens anseelse? Eller skal der dermed blot siges: Denne mand har intet ansigt og ingen betydning? Dette er sandsynligt, da alle andre kvinder og mænd har navne, der karakteriserer dem og giver dem betydning.

Til videre fordybelse

Læs Es 43,1 og Ab 2,17.

Meditér over dit eget navn, og hvad det egentlig betyder.

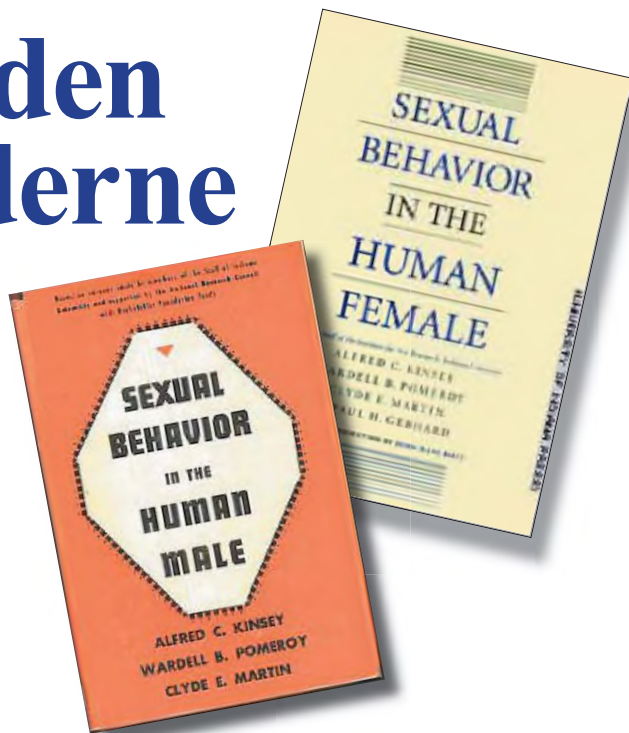

Da verden blev moderne (2)

Alfred C. Kinsey
1894-1956

Kinseys rapporter om amerikanernes seksuelle adfærd fik afgørende betydning for 1960'ernes opgør med seksualmoralen. Men var hans undersøgelser videnskabeligt holdbare?

af Torben Riis

Da den amerikanske zoolog Alfred C. Kinsey i 1948 offentliggjorde sin rapport om mænds seksuelle adfærd (*Sexual Behaviour in the Human Male*), vakte det mere end almindelig opsigt. Bogen gjorde med ét Kinsey til en berømt og er den dag i dag – sammen med den efterfølgende rapport om kvinders sex-liv, som udkom i 1953 – den videnskabelige bog, som har solgt flest eksemplarer nogen sinde. Alene de første to uger blev den solgt i 200.000 eksemplarer.

Forbløffende konklusioner

Kinseys rapporter var hver især baseret på interviews med 4-5.000 personer, og konklusionerne var mildt sagt opsigtsvækkende. Næsten halvdelen af alle gifte mænd havde ifølge Kinsey været deres koner utro, mens ”kun” 26% af hustruerne havde begået ægteskabsbrud. Mellem 10 og 47% af både mænd og kvinder havde tillige haft seksuel omgang med personer af samme køn – og 17% af yngre mænd med forhåndenværende dyr!

For mændenes vedkommende konkluderede Kinsey, at 95% af de adspurgte, som han hævdede udgjorde et repræsentativt udsnit af befolkningen, på et eller andet tidspunkt i deres liv havde forbrudt sig mod gældende amerikansk lov og derfor – såfremt deres overtrædelser var blevet afsløret – kunne være havnet i fængsel.

Hvad andet kunne man udlede af disse oplysninger, end at lovgivningen i så fald måtte trænge til en gennemgribende revision? Det var da også, hvad eksempelvis en anset dommer og advokat i New York, Morris Ploscowe, gjorde i 1948 i et debatindlæg efter at have læst Kinseys første rapport:

Ægteskab løser ikke problemet, for mellem 30 og 45% af den mandlige befolkning har haft udenomsægteskabelige forhold. Omkring 17% af unge drenge, som er vokset op på en gård, har haft seksuel kontakt med dyr. (...) Disse forægteskabelige, udenomsægteskabelige og homoseksuelle kontakter foruden de seksuelle kontakter med dyr, viser det sig, praktiseres af 95% af befolkningen i strid med lovgivningen. Hvis disse konklusioner er korrekte, er det indlysende, at vores lovgivning vedrørende sex-forbrydelser er ude af trit med menneskers faktiske adfærd.

Man kan umiddelbart undre sig over, at så forbløffende konklusioner i vidt omfang blev accepteret som videnskabelige facts i den amerikanske offentlighed, for så vidt som de stred både mod de oplysninger, man kunne finde i officielle statistikker som mod almindelige menneskers erfaringer fra datidens amerikanske samfund.

En professionelt tilrettelagt kampagne

En del af forklaringen på Kinseys succes skal søges i det forhold, at der både før og efter offentliggørelsen af rapporten var gået en storstilet kampagne med det formål at sikre Kinseys afsløringer den størst mulige internationale mediebevågenhed. Journalister blev i dagene før udgivelsen briefet (og beværtet) og gratis eksemplarer udsendt til læger og andre fagpersoner i hele USA. Denne bekostelige kampagne blev finansieret af Rockefeller-fonden og iværksat af dens stab af medie- og kommunikationsekspert, som havde den fornødne ekspertise, de nødvendige forbindelser til medieverdenen og den nødvendige kapital i ryggen. De sørgede for, at Kinseys undersøgelsesresultater blev refereret i populære publikationer som *Time*, *Life*, *Look* og *McCall's*, hvor de blev præsenteret som videnskabeligt uanrørbelige sandheder.

Dermed nåede de ud til et bredt publikum og rykkede afgørende ved flertallets opfattelse af, hvad man bør forstå ved en normal og følgelig acceptabel seksuel adfærd. På længere sigt gødede Kinseys synspunkter jorbunden for 1960'ernes seksuelle revolution i USA og resten af den vestlige verden.

De få forskere inden for dette på daværende tidspunkt endnu relativt uopdyrkede felt, som var i stand til at så tvivl om Kinseys undersøgelsesmetoder og konklusioner, blev enten tiet ihjel eller hånligt affejjet som formørkede moralister.

Rockefeller-lobbyens professionelle mediehåndtering bidrog således til at cementere Kinseys position som videnskabelig autoritet. Kinsey blev med ét slag i den brede offentligheds øjne positioneret som den kompromisløse forsker, der i et frygtløst opgør med uvidenhed og moralsk bornethed lagde de tørre facts på bordet og dermed langt om længe kunne fortælle alle den usminkede sandhed om menneskets seksualitet. Det var fra da af Kinsey og hans medarbejdere, der satte dagsordenen i den offentlige debat, og det image, han igennem hele sin karriere byggede op omkring sin person, er den dag i dag i hovedsagen intakt til trods for alle senere afsløringer af hans tvivlsomme metoder og personlige uhæderlighed. Det spørgsmål vender vi tilbage til.

Fattigdom skyldes dårlige gener

Hvis nogen skulle undre sig over, hvilken interesse Rockefeller-fonden kunne have i at promovere en relativt ukendt zoologs forskning – Kinsey havde indtil da kun gjort sig bemærket med en afhandling om gallhvepe – er der også en nærliggende forklaring på det. Den begynder med en konstatering af, at Rockefeller-dynastiets grundlægger, oliemagnaten John D. Rockefeller senior (1839-1937) i høj grad var inspireret af sin samtids socialdarwinistiske ideer. Hvad der særligt tiltalte Rockefeller og andre af datidens industrifyrster, var den britiske filosof Herbert Spencers påstand om, at sociale systemer udvikler sig optimalt under fri konkurrenceforhold, hvor markedskræfterne ikke hæmmes af regeringsindgreb. Det var Spencer,

der formulerede udtrykket *survival of the fittest* (de bedst egnede bør overleve). I samfundskononomisk sammenhæng var hans grundsynspunkt derfor, at når markedskræfternes frie spil lader de svage og uegnede individer gå til grunde, er dette en sund og naturlig proces, der i høj grad befordrer en i økonomisk forstand hensigtsmæssig samfundsudvikling. Hans ideer blev fulgt op af Darwins fætter Sir Francis Galton (1822-1911), som grundlagde den moderne eugenik og bl.a. hævdede, at sorte er genetisk underlødige, jøder samfundets snyltere, og sidst, men ikke mindst, at fattigdom er genetisk bestemt.

En logisk konsekvens af denne tankegang var, at samfundets ansvarlige beslutningstagere ikke blot havde ret, men også pligt til at begrænse de lavere samfundsklassers og de socialt marginales uhammede spredning af ”dårlige gener”. I 1930'ernes USA gav dette sig udslag i omfattende programmer, hvor mentalt retarderede, handicappede og kriminelle blev tvangssteriliseret i ikke mindre end 27 stater. Hvad der skete i Hitlertidens Tyskland behøver ingen formentlig at blive mindet om, og det var da også baggrunden for, at den eugeniske bevægelse i USA og Europa i efterkrigstiden var nødt til at holde en relativt lav profil – men målsætningen var uændret.

Fødselskontrol og seksuel frigørelse

Men er der en logisk sammenhæng mellem fødselskontrol og seksuel frigørelse, som kunne forklare Rockefeller-fondens interesse for Kinseys projekt? Det er der i høj grad.

Da tvangssterilisationer i vor del af verden måtte opgives som middel til at holde reproduktionen under kontrol, var man nødt til at gribe til andre midler. Og midlet til at nå det ønskede mål var at gøre prævention og abort tilgængelige for enhver – og da ganske særligt for dem, der befandt sig i samfundets bund.

En første forudsætning for, at dette kunne lykkes, var imidlertid, at folk i almindelighed blev påvirket til at holde ægteskab, seksualliv og reproduktion skarpt adskilt i deres bevidsthed og dermed til at give slip på de moralske hæmninger, der stillede sig i vejen for en effektiv familieplanlægning.

” Kinsey udvalgte selv sine interviewpersoner i stedet for at bruge et repræsentativt panel og klassificerede i sin første rapport omkring 1.400 kriminelle mænd, hvoraf en del meget vel kunne være seksualforbrydere, som ”normale.”

Hvis reproduktionen skal kunne kontrolleres og holdes i ave, forudsætter det forestillingen om, at den er en del af vores liv, som vi har ret og pligt til at regulere og – som det helt afgørende – tilpasse vores egne og samfundets behov.

Kinsey var imidlertid i påfaldende grad uinteresseret i forbindelsen mellem seksualliv og reproduktion og dermed formentlig også i den eugeniske bevægelses befolkningspolitiske dagsorden, men han kunne i høj grad bruges til at legitimere det ny darwinistiske menneskesyn, herunder især synet på den menneskelige seksualitet.

Kinseys videnskabelige udgangspunkt var snævert darwinistisk. Han overfører direkte de metoder, han har brugt i sine studier af insekters adfærd til menneskelivet og definerer – inspireret af Pavlovs teorier – menneskets seksualitet som et sæt betingede reflekser: bestemte stimuli forårsager bestemte genitale reaktioner og fører i sidste instans til orgasme. Det forklarer, hvorfor begrebet kærlighed er helt fraværende i hans videnskabelige univers. For ham er hele viften af menneskelige følelser slet og ret en funktion af seksualdriften.

Kinseys overordnede synspunkt var med andre ord, at al seksuel aktivitet er ”naturlig” og derfor acceptabel, og at skiftende tiders seksualmoral således må betragtes som tilfældige og u hensigtsmæssige begrænsninger af den enkeltes frihed. Han hævdede, at børn helt ned til spædbarns alderen med fordel kunne opnå orgasme, at voksnes seksuelle omgang med børn ikke skadede dem, og at homoseksualitet var lige så ”naturlig” som al anden seksuel aktivitet – et synspunkt der som bekendt i dag er bredt accepteret i offentligheden.

Fup eller fakta?

Kinseys videnskabelige praksis og i særdeleshed de konklusioner, han uddrog af sit materiale, blev allerede i hans samtid mødt med kritik – ikke alene fra det religiøse USA, men også fra fagfolk, især statistikere, der anfægtede hans resultater. I nyere tid er hans mest ihærdige og vel-dokumenterede kritiker den jødisk-fødte Judith A. Reisman, PhD, som i sin seneste bog *Kinsey: Crimes and Consequences* har samlet et imponerende og stærkt belastende materiale om Kinsey både som person og videnskabsmand – bl.a. på baggrund af dokumenter fra det institut, som bærer hans navn, og stadig 50 år efter hans død fortsætter hans virke.

Hovedtesen i hendes bog er, at Kinsey bevidst svindede med sine data for at fremme en kønspolitisk dagsorden – og for at legitimere sine egne pædofile tilbøjeligheder, som han vedholdende fik tilfredsstillet under udførelse af ”forsøg” med mindre-årige.

Judith Reisman hævder bl.a., at Kinsey med forkærlighed rekrutterede sine medarbejdere blandt unge og uerfarne akademikere. Betingelsen for, at de blev ansat, var, tilføjer hun, at de var villige til at afsløre alle intime detaljer fra deres eget sexliv samt – f.eks. i forbindelse med konebytteri – at lade sig filme i intime situationer i det studie, Kinsey havde indrettet til dette formål på loftsetagen i sin villa.

Manglen på forskningsekspertise blandt medarbejderne viste sig bl.a. ved, at Kinsey aldrig ansatte en statistiker. Dette forhold gav endda anledning til påtale fra Rockefeller-fonden, som i et kritisk notat bl.a. bemærkede, at det ikke var til at blive

Øverst:
Liam Neeson spillede hovedrollen i Condon Bills film "Kinsey" fra 2004. I denne scene forelæser han for undrende og beundrende amerikanske studerende. Filmen skildrer ham ukritisk som den kompromisløst sandhedssøgende videnskabsmand, der modigt bryder igennem samtidens fordomme.

Nederst:
Virkelighedens Alfred Kinsey interviewer en kvinde om hendes sexvaner. Kinsey var for at imødegå rygterne om de højt tvivlsomme seksuelle eksperimenter, der foregik på hans institut, meget omhyggelig med, hvilke fotografier der slap ud til offentligheden af ham selv og hans medarbejdere. Billedet her er da også et omhyggeligt komponeret propagandafoto, hvor han selv fremtræder i rollen som den respektfulde og saglige forsker i færd med at indsamle data til sine undersøgelser. Den kvindelige model (som blev genbrugt på et tilsvarende foto med en anden interviewer) skal signalere, at Kinseys interviewofre var gennemsnitlige og dermed statistisk repræsentative amerikanske husmødre. Bemærk hornbrillerne og den tækkelige frisur.

klog på præcis, hvor mange interviewpersoner, der havde deltaget i undersøgelsen, fordi tallene varierede fra den ene tabel til den anden.

Alvorligere er det imidlertid, at Kinsey stik mod gængs videnskabelig praksis udelukkende benytter frivillige interviewpersoner, som han selv udvælger, i stedet for et repræsentativt panel. Kinseys oprindelige materiale omfatter ikke mindre end 18.000 interviews, men en gennemgang af tabellerne i begge undersøgelser viser, at kun ca. ¼ af interviewene indgår i rapporterne. Hvilke blev sorteret fra og hvorfor?

Reisman påviser i denne sammenhæng, at han i sin første undersøgelse af den mandlige befolkning, klassificerede omkring 1.400 kriminelle, hvoraf en del meget vel kunne være seksualforbrydere, som ”normale.”

I undersøgelsen af kvinderne, siger Reisman, er aldersfordelingen ikke repræsentativ. Endvidere er det påfaldende, at der ikke optræder nogen kategori, der hedder ”mødre med børn”. Antal børn er kun anført for enlige ugifte mødre.

Hertil kommer, at Kinsey opererer med sin helt egen definition af, hvad en gift kvinde er. Det er i hans undersøgelse en kvinde, som i mindst et år har levet i et fast forhold med en mand. Her skal man huske på, at Kinseys undersøgelse af kvinderne netop virkede som en bombe, fordi den tilsyneladende punkterede myten om den typiske amerikanske *housewife's* respektable livsførelse. Men, spørger Reisman, hvad er det for kvinder, der optræder i Kinseys tabeller? En kvinde, der har haft et forhold til en mand i et år, kunne f.eks. være en prostitueret, der levede sammen med sin alfons. Det kunne også være en kvinde, der levede i et papirløst forhold – men, minder Reisman os om, sådanne kvinder var i 1940'ernes og 1950'ernes USA alt andet end repræsentative. Papirløse forhold var endnu atypiske og direkte forbudt i de fleste stater.

Sandheden, er, konkluderer Reisman, at Kinsey havde store problemer med at finde interviewofre blandt normale gennemsnitlige kvinder og derfor tyede til marginalgrupper. Det forsøgte han efterfølgende at sløre, hvilket yderligere ses af, at man ikke kan identificere lovformeligt gifte kvinder i hans tabeller.

Uanset hvilken vægt man tillægger detailkritikken af Kinseys undersøgelser – han selv og hans medarbejdere forsvarede sig bestandig med, at konklusionerne trods alle formelle fejl var holdbare – må man på et principielt niveau indvende, at det i en diskussion om moral langt fra er indlysende, at flertallets faktiske adfærd bør være normgivende instans. Med andre ord: selv om Kinsey skulle have ret i, at et flertal ikke levede op til samtidens moralske normer, var det ikke i sig selv et argument for at sætte moralen på pension.

Det var ikke desto mindre, hvad man i vor del af verden lod sig forlede til at gøre i årene, der fulgte.

Den næste artikel i denne serie bringes i **Katolsk Orientering nr. 7, som udkommer onsdag den 4. april**

”...og det var en enorm skuffelse”

Et par yderligere anmærkninger til sognepræst Stephen Holms aldeles rammende artikel i KO nr. 2 af 24. januar 2007:

Betegnelsen ”Latinske Messer” er misvisende og ukorrekt. En latinsk messe består ikke kun af Kyrie, Gloria, Sanctus, men er messen i dens helhed.

Tidebønnerne burde være tilgængelige, ikke kun på dansk. Dette gælder ligeledes for litanierne.

Fortegnelsen over salmeforfatterne er totalt ved siden af. Der står intet om på hvilken *side* deres salme kan findes, angivet er *numrene* på deres salmer i bogen. Hvorfor står der ikke NR. og S. ud for hvert navn?

Under ”Almindelige Bønner” kan man interessere sig for 2 måder rosenkransbøn: den alle kender, eller den, der går under fællestitlen ”Lysets Mysterier”.

Hvorfor har man ikke opstillet

tingene kronologisk: glædens, smertens, herlighedens mysterier – og til slut lysets? Desuden: ingen forklaring om pave Johannes Paul II's tilføjelse – altså disse ”Lysets Mysterier” – der skulle supplere den kristologiske dimension af rosenkransen, som han ydermere i sin apostologiske skrivelse R.V.M. har udbygget.

Ved de såkaldt ”Almindelige Bønner” står der side 957 ”Korsvejsandagt”. Er den det? Den første sætning: ”Forbederen nævner den enkelte station” kan forstås som om alle 14 stationer sammen nævnes straks i begyndelsen. Så tilføjes de sidste 6 linier på denne side 957 til afslutning. Færdig med den andagt!! – Hvorfor har man ikke bibeholdt de fulde tekster fra den forrige salmebog eller taget ved lære af den svenske ”Oremus”? Dette gælder hele den danske udgivelse.

Slutteligt er der på siderne 966-984 aftrykte melodihenvisninger.

Hvad skal man med dem? Menigmand kan ikke gøre brug af dem, da de er absolut uforståelige. Sprogkonstruktionen halter hele vejen igennem. F. eks. ”Ved hver salme er føjet et nr. mærket G, som henviser til følgende register”. Nr. burde skrives nummer, G er et bogstav, ikke et nummer. Register burde følge umiddelbart efter. Hvor er dette register ellers? Hvem, udover fagfolk eller mennesker, der har nydt klassisk lærdom ved, hvad trakæus, jambus, daktylus, anapæst er? – 18 sider (966-984) spild af tryksværte.

Helligånden var måske på ferie under udarbejdelsen af værket?? Eller var eksperterne??

B-M Olsen
1302 København K

(forkortet af red.)

... skuffelsen fuldendt!

Et undrende, retorisk, men i ’sagen’ dog relevant tillægs-spørgsmål, som nok kunne være en overvejelse værd: ... Mon det for salmebogsredaktionen var et ’must’, at Lovsang 06 skulle afsluttes med hele 16 (skriver seksten) blanke, uplettede sider, siden visse salmers udeladelse med et strejf af beklagelse begrundes med, at man af pladshensyn nødvendigt har måttet begrænse sig??

p. Stephen Holm

Angående den nye Lovsang

Når man ikke læser korrektur, hvordan kan man så vide om ledelsen dur. Den nye og evige pagts blod i første eukaristiske bøn ej prøven bestod.

Teit Vincent Mac Teiter
4230 Skælskør

Med disse indlæg betragter redaktionen debatten om den nye Lovsang som afsluttet.

Ægteskab og børn

I KO nr. 3 skriver redaktøren i ledere, at formålet med ægteskabet, for katolikker, er at få børn. Vil det sige, at redaktøren mener, at katolske mænd og kvinder ikke skal gifte sig, hvis de ikke kan få børn f.eks. på grund af sygdom eller høj alder?

Jakob Munck
2500 Valby

Svar:

Jeg skriver faktisk ikke, at formålet med ægteskabet er at få børn, men at ægteskabets sakramente forpligter os til at få børn. Det er ikke helt det samme. Katolske ægtepar har en pligt til at være åbne over for frugtbarheden, dvs. ikke lukke sig inde i en to-somhed, hvor der ikke er plads til barnet. Men

dermed ikke sagt, at ægteskabets formål *udelukkende* er at sætte børn i verden. Hvis man af de grunde, du nævner, ikke er i stand til at få børn, er ægteskabet alligevel et ægteskab. Man kan naturligvis ikke forpligte nogen ud over deres formåen.

Med venlig hilsen
Torben Riis

Til redaktionen

Jeg har ikke været katolik længe og er derfor ekstremt optaget af alt, hvad der har at gøre med den katolske kirke. Jeg læser ALT i Katolsk Orientering og synes, at det er en spændende og oplysende avis/blad.

Jeg er altid glad for Torben Riis. Og for Kirsten Kjærulff. Begge giver flot udtryk for, hvad jeg forstår ved katolsk tro.

Også artiklerne om helgener er god læsning - i det hele taget er de hel/to-

sides artikler og interviews en belærende fornøjelse for en konvertit.

Og så synes jeg, at det er et fint valg med Iben Thranholm som informationschef. Jeg har fulgt hende i udsendelser på Dr 2 - Smagsdommerne og Deadline 2. sektion. Hun kommenterede midnatsmessen fra Rom og gjorde det flot. Jeg har nydt hendes bog Himmelflugten og lige læst et interview med hende i Weekendavisen. Hun er en god repræsentant for katolikkerne i Danmark.

Katolsk Orientering giver plads til kritiske røster, hvilket giver mulighed for de gode svar fra redaktionen. Jeg vil gerne give udtryk for, at der også er læsere, der sætter stor pris på bladet, og det er en rigtig god dag, når jeg henter Katolsk Orientering i min postkasse. Tak for det.

Mange venlige hilsener
Birgit Veronika Rævdal
4500 Nykøbing Sj

Bønnens Apostolat

Marts

At Guds ord må blive mere hørt, overvejet, elsket og levnet.

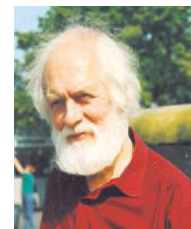
At uddannelsen af kateketer, ledere og lægfolk, som er engageret i tjeneste for Evangeliet, må være et vedvarende anliggende for de ansvarlige i de unge Kirker.

VEOK holder generalforsamling

Foreningen ”Vi er også kirken”, der repræsenterer katolikker, som ønsker reformer i kirken, holder sin årlige generalforsamling søndag den 11. marts 2007 kl. 14.00 på Lindegårdsskolen, Lindegårdsvej 37-39, Kongens Lyngby.

Alle er velkomne
– også ikke medlemmer af foreningen.

Tro og Viden

Arne Thing Mortensen
professor ved Roskilde
Universitetscenter

fortæller om pavens tale i Regensburg, der skabte oprør i den muslimske verden, samt om pavens og den tyske filosof Jürgen Habermas' nye fælles bog.

Tirsdag den 27. marts 2007 kl. 19.30

Skt. Laurentii Kirkes Menighedssal
Frederiksborgvej 11, Roskilde
Entre 40 kr.

Academicum Catholicum

indbyder til foredrag ved seniorforsker

Eva Maria Lassen

der taler over emnet

Når religion og mennesker mødes

Tid:
Tirsdag d. 27. marts 2007 kl. 20.00

Sted:
Skt. Ansgar Kirkes menighedssal, Bredgade 69,
1260 København K.

Alle er velkomne

Læserbreve

Indsendte indlæg bør være forsynet med navn, adresse og telefonnummer. Med mindre andet er aftalt med redaktionen, må et læserbrev højst fylde 300 ord. Redaktionen forbeholder sig ret til at forkorte læserbreve, der overskrider 300 ord.

Læserbreve kan indsendes som e-mail til redaktion@katolskorientering.dk eller som brev til Katolsk Orientering, redaktionen, Gl Kongevej 15, 1610 København V.

Annoncer og meddelelser

Det sker i bispedømmet

Marts

10. kl. 10.00-17.00 Fasteretrædedag for de vestsjællandske menigheder, hvortil også alle fra andre menigheder er velkomne. Retræteledere: teologen, forfatteren, journalisten og nu katolsk informationschef Iben Thranholm og sognepræst p. Stephen Holm.
Sted: Skt. Elisabeths Kirke i Holbæk

10. kl. 13.00-16.00 På opdagelse i troen, tema: "Hjælp! Jeg er gift med en katolik." v. pastor Michal Bienkowski, sr. Marianne og Eva Vinther. Til dig, der ikke er katolik – tag din katolske ægtefælle med.
Sted: Sankt Pauls Kirkes menighedssal, Frøgård Alle 10, Taastrup. Alle er velkomne. Vi begynder med at spise sammen. Tilmelding på telefon 43 52 36 07.

13. kl. 20.00 Mozart: Store Messe c-mol. Birkerød-koret og kammerkoret Musica Viva.
Sted: Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade, København, Adgang: kr. 100.00. Forsalg tlf.: 38 10 55 86 eller bmandrup@get2net.dk

17. kl. 11.00-15.00 Tro og Lys basar.
Sted: Jesu Hjerter Kirkes menighedssal, Stenosgade, Kbh. Overskuddet går til det sydlige Afrika.

19. kl. 19.00-ca. 20.30 Meditationsaften.
Sted: Sankt Joseph Søstre, Immaculata Kirken, Strandvejen 91, København Ø.

27. kl. 19.30 Foredrag v/professor Arne Thing Mortensen: "Pavens tale i Regensburg" og om pavens og den tyske filosof Habermas' nye fælles bog.
Sted: Skt. Laurentii Kirkes Menighedssal, Frederiksborgvej 11, Roskilde

28. kl. 20.00 Strygerensemblet NON SCHOLAE spiller bl.a. en obokonzert af Vivaldi (solist: Benjamin Sajo) og divertimento af Mozart. Dirigent George Sajo. Alle er velkomne.
Sted: Sankt Antoni Kirke, Fr.sundsvej 225, Brønshøj

31. kl. 14.30 Voksenkatekese v/pastor Niels Engelbrecht: Den stille uges liturgi. Vi slutter med messe kl. 17.00.
Sted: Sankt Ansgars Kirkes Menighedssal, Bredgade 69 A, København

.....

Der er ukrainsk messe i domkirken hver 1. søn i måneden kl. 12.00: Sankt Ansgars Kirke, Bredgade 64, København.

Biskoppens kalender

Marts

- 08. - kl. 10.00: Møde i Biskoppeligt Råd
- 11. - kl. 15.00: Jubilæum i Kolding
- 16. - 21.: Møde i NBK, Münster
- 22. - kl. 16.00: Møde i Forretningsudvalget
- 23. - kl. 09.00: Messe for personalet på Gl. Kongevej
- 24. - kl. 11.00: Diakonvielse i Domkirken kl. 16.00: Firmelse i Hillerød

FORSIKRINGSRÅDGIVNING

- så tal med
erhvervsassurandør Ingo Brodersen

ALM. BRAND
Rådhuspladsen 2-4 · 1550 København V
Telefon 33 30 60 51

WWW.ALMBRAND.DK

ALM. SUND FORNUFT

GLADSAXE BEDEMANDSFORRETNING

SØBORG HOVEDGADE 94

Henrik
Lundgren

DØGNVAGT
39 69 86 81

Afdelinger i Skovlunde, Ballerup,
Herlev, Farum, Bispebjerg
og Frederikssund

*Jeg kommer gerne i Deres hjem for at træffe
de nødvendige aftaler*

TELEFONLINE SOS FORBØN

Ønsker du forbøn,
et lyttende øre,
et ord fra Jesus
og en velsignelse
så ring **7518 1808**

*Torsdag, fredag
og lørdag kl. 20-23
hele året*

Vanløse Ligkistemagasinet

H.P. Baltzer & Søn ApS
Jyllingevej 8, 2720 Vanløse

38 71 75 01

organiseret bedemand
tilknyttet garantiordning

www.vanlose-ligkistemagasinet.dk

DANSK OLIE KOMPAGNI A/S

KOMPAGNI A/S

Fyringsolie
Oliefyrsservice
Installationer
Olievagt i
fyringssæsonen

Rødovrevej 383, 2610 Rødovre
36 70 45 30
- sikkerhed for varme

Weekend- og ferieudlejning

Lille Magleås i Birkerød udlejes i ledige perioder.
Huset indeholder 8 værelser med
10 sovepladser samt et kirkerum.
Velegnet til retræter, studiekredse
eller større familier.

Kontakt Magleås Kursuscenter tlf 4581 0715

Katolsk Orientering

annoncepriser

6,00 kr. på annoncer og 7,00 kr. på tekstsider pr. spaltecentimeter,
ekskl. moms. Institutionsrabat 50%. Gentagelsesrabat 20%.

Priseksempler (på annoncer):

A: 25 mm over 2 spalter (overskrift + 30-35 ord): 375,00 inkl. moms
B: 45 mm over 2 spalter (overskrift + 50-55 ord): 675,00 inkl. moms
C: 40 mm i én spalte (overskrift + 20-25 ord): 300,00 inkl. moms

Ring til Lisbeth Rønne og få et godt tilbud!
33 55 60 40 kl. 9-13 alle hverdage

Begravelse
Bisættelse
Borydning
Bobehandling

KATOLSK BEGRAVELSES SERVICE

Benzons
BEGRAVELSES SERVICE

DØGNSERVICE 7011 2407

Kastrup Begravelsesforretning

Telefon 32 55 55 55

Døgnvagt

Bedemand Michael Riis
Amagerbrogade 155

Dragør Begravelsesforretning · Telefon 32 53 06 29
Taastrup Begravelsesforretning · Telefon 43 99 19 19

**Hellerup
Emdrup-Ryvang
Bedemandsforretning**
v/Lisbeth og Vagn Fondo
Bernstorffsvej 13 A
39 62 16 50

Reference:
Sankt Joseph Søstre
Benediktinerinderne
af den hellige Lioba
Alle aftaler træffes
gerne i hjemmet

Victor Nielsen

Stenhuggeri og
Monumentforretning
v/stenhuggermester Mohr
Vestre Kirkegårds Allé 28-32
2450 København SV
Tlf. 33 21 65 48
Fax. 33 21 30 32

ADVOKAT

Marianne Qvist

Paradishegnet 5
2840 Holte
Tlf. 45 46 19 40

**ARV · TESTAMENTE
SKØDER
ÆGTESKABSSAGER**

WWW.MARIANNEQVIST.DK

Katolsk Orientering

Indlæg til Katolsk Orientering nr. 7 som udkommer

den 4. april

skal være redaktionen i
hænde senest den

19. marts

Med venlig hilsen
Redaktionen

RFM Landsbevægelsen Respekt for Menneskeliv

*Sig ja til livet
— hele livet!*

Bestil et gratis prøvenr. af RFM nyt!
Tlf 5576 7652 • E-mail: rfm@mail.dk
www.rfm.dk

Rosenkranse, bøger om profeti og tro

Rosenkranse, labels, foldere, bedekort, postkort, medaljer og skapularer. Bøger om mystikere, profetier, åbenbaringer og mirakler. Og om tro, bøn og faste. Læs om foredrag og pilgrimsrejser. Få den velsignede mirakuløse medalje.

Profeti

www.profeti.dk   www.medjugorje.dk
www.rosenkransen.dk
Tel: 86277058 /30232360 (bedst kl. 18-20)

Find os på
www.katolskorientering.dk
og besøg den officielle
katolske hjemmeside
på
www.katolsk.dk

Katolsk Orientering nr. 5 7. marts 2007 33. årgang

*For som regnen og sneen falder fra himlen og ikke vender tilbage dertil,
men væder jorden, befrugter den og får den til at spire
og giver udsæd til den, der vil så, og brød til den, der vil spise,
sådan er mit ord, som udgår af min mund;
det vender ikke virkningsløst tilbage til mig, men det gør min vilje
og udfører mit ærinde.*

Es 55,10-11

Redaktion Torben Riis (ansvarshavende)
Redaktionssekretær Kuno Arnkilde
Annoncer, orientering fra sognene og abonnement
Lisbeth Rønne
Medarbejdere i dette nr. Stig Holsting, Eva Maria Nielsen,
Lisbeth Rütz
Redaktion og annoncer
Katolsk Orientering, Gammel Kongevej 15, 1610
København V,
tlf.: 3355 6040 kl. 9-13 mandag-fredag, fax 3355 6041,
e-mail: redaktion@katolskoriering.dk
Giro 205-7042
Orientering fra sognene: indlæg sendes til
sognenyt@katolskoriering.dk
Alle katolske husstande kan få bladet gratis tilsendt.
Abonnementspris 420 kr. helårligt. Løssalg 20 kr.
i Stenbutikken, Vesterbrogade 28, 1620 København V.
Udgiver Ansgarstiftelsen, Gammel Kongevej 15,
DK 1610 København V
Tryk Bergske Avistryk, 7600 Struer
Oplag 7700
ISSN 0902-297X

Fundet i programmet

af
Stig Holsting

Uge 10 og 11

TV

**DR 1: Onsdag den 7. marts
10.10 Mit kenyanske hjem**
Efter 20 år bag disken i en tøjrforretning i Porsgrunn i Norge fik Jan Kristensen nok af norsk mentalitet. Han flyttede fra barn og barnebarn i Norge til Kenya og millionbyen Kisumu ved bredden af Victoriaseen. Her arbejder han som missionær og hjælpearbejder.
Nordvision fra Norge.

**DR 2: Onsdag den 7. marts
23.50 Lysets historie (1:4)**

Videnskabsserie fra BBC fra 2005. (Light Fantastic) "Lad der blive lys"
Forståelsen af lysets natur begyndte for 2500 år siden med den sicilianske filosof, fysiker og poet Empedokles, der kom frem til, at vi ser genstande, fordi lyset strømmer ud af vore øjne og rammer dem. Den græske matematiker Euklid ræsonnerede, at dette lys måtte følge rette linjer, og det forbedrede datidens navigation, så græske søfarere kunne åbne nye handelsruter. Den muslimske lærde Alhazen udarbejdede matematiske love for lysets refleksion og brydning og banede vejen for den moderne optik.
Englænderen Isac Newton førte senere udforskningen af lysets væsen ind i videnskabens verden.
DR 2: Torsdag den 8. marts

19.00 Uden for Hitlers rækkevidde

Israelsk dokumentarprogram. (Beyond Hitler's Grasp)
Bulgarien var det eneste europæiske land ud over Danmark, som evnede at beskytte sine jødiske statsborgere under Anden Verdenskrig. Så meget desto mere bemærkelsesværdigt, da Bulgarien var allieret med Nazityskland og medlem af den nazistiske aksemagt. Landet havde en pronazistisk regering, og Nürnberglovene gjaldt også de bulgarske jøder. Trods mere

end tre års konstant pres, også direkte fra Hitler selv, lykkedes det alligevel Bulgarien at undgå at deportere de bulgarske jøder til de nazistiske dødslejre. Hele det bulgarske samfund, kirken, landmænd, intellektuelle, kontorfolk, forretningsfolk, arbejdere og fagforeningsledere stod sammen om at tvinge den bulgarske konge til at ændre sin politik og forsvare sine jødiske landsmænd.

**DR 2: Torsdag den 8. marts
00.00 Derfor starter kvinder ikke krige**
Italiensk dokumentarprogram fra 2004. (Why Don't Women Make War?)

Svetlana Broz, Titos barnebarn, medvirker i udsendelsen

Kvinder, deriblandt præsident Titos barnebarn Svetlana, fortæller om deres oplevelser under krigen i det tidligere Jugoslavien. En krig, der mellem 1991 og 1996 kostede 300.000 menne-

sker livet og sendte 2,7 millioner mennesker på flugt. De fortæller undrende om krigens begyndelse, der forekom så uvirkelig i et moderne, civiliseret samfund, og om rædslerne, der fulgte. Kun én af dem, Neva fra Zagreb i Kroatien, valgte at kæmpe med våben i hånd, mens de andre kvinder kæmpede for at overleve. Alle har de lært, ikke hvem de er, men hvad de er. I dag er ingen borger i det tidligere Jugoslavien nemlig i tvivl om, hvilken etnisk gruppe man selv og alle andre tilhører.

**DR 2: Fredag den 9. marts
20.00 Tidsmaskinen**
I dag arrangeres rock-, freestyle- og stressgudstjenester for at lokke befolkningen i kirke. I 80'erne kom præsten Jakob Arnbjerg med et bud på en kirkelig skilsmisse. Tidsmaskinen tager os med i kirke og ser hvordan folkekirken kæmper for at forny sig - så de tomme sæder kan fyldes op.

**DR 2: Søndag den 11. marts
21.50 Store danskere - Kaj Munk (4:9)**
Digterpræsten Kaj Munk var 30'ernes og 40'ernes store dramatikere, men den 4. januar 1944 blev han myrdet af Gestapo. Forinden havde han i prædikener, skuespil og taler udfordret besættelsesmagten, samarbejdsfolkene og værnemagerne. Men Munk havde selv i 30'erne været for-

blændet af Mussolini og Hitler. Efter mordet blev Kaj Munk et symbol på dansk modstand mod den tyske besættelse.
Tilrettelæggelse: Lisbeth Jessen.

På www.katpod.dk
siden sidst

- Hvor er den moderne religiøse vækkelse på vej hen?
- Samtale med Søren Krarup om "forfynderloven"
- Rom Indefra er tilbage på banen med nummer 32
- Den katolske Kirke støtter Danmarks Indsamlingen til bekæmpelse af HIV og AIDS i Afrika
- Nye bøger om digteren Johannes Jørgensen

Katolsk Orientering

Ny formand for den italienske bispekonference

Ærkebiskoppen af Genua Angelo Bagnasco fotograferet sammen med paven umiddelbart efter udnævnelsen. Han afløser kardinal Camillo Ruini på den indflydelsesrige post – foto: KNA

af Lisbeth Rütz

Den 64-årige ærkebiskop af Genua Angelo Bagnasco er den 7. marts blevet udnævnt til formand for den italienske bispekonference CEI. Bagnasco blev biskop af Pesaro i 1998 og var fra 2002 – 2005 bispekonferencens sekretær. I 2003 blev han militær ærkebiskop med rang af general,

og den 29. august 2006 blev han udnævnt til ærkebiskop af Genua efter Tarcisio Bertone, der nu er Vatikanets statssekretær. Bagnasco ventes at blive gjort til kardinal allerede i juni.

Bagnasco efterfølger Camillo Ruini, der siden 1986 har indtaget topposter i CEI – fra 1986 som sekretær og fra 1991 som formand.

Den italienske presse har dækket vagtskiftet i CEI intensivt. Således udtaler Il Messaggero bl.a., at Ruini ved sin afgang efterlader sig en bispekonference, der lyttes mere til i landet. I La Repubblica omtaler vatikanisten Marco Politi Ruini som "en intellektuel og tænker, en skarpsindig analytiker, der viser nysgerrighed over for det, der er nyt". I Corriere ud-

taler Ernesto Gallo della Loggia, at Kirken med Ruini igen har fået en position, som ingen troede den i stand til at genvinde.

Vagtskiftet sker i en tid, hvor etiske spørgsmål af vital betydning for Kirken i stigende grad er på den politiske dagsorden i Italien. Med tydelig adresse til regeringslederen Romano Prodi, der betegner sig selv som "voksen katolik", udtalte Bertone d. 6. marts i anledning af præsentationen af en ny bog bl.a., at "voksne katolikker ikke kan kræve samvittighedsfrihed, for samvittigheden er ikke i sig selv noget absolut, der er hævet over godt og ondt, sandhed og vildfarelse". Han sagde endvidere, at "der er sandheder, som ikke står til forhandling, fordi de bygger på objektive sandheder, der er universelle og gælder for alle". Bertone angreb også den udbredte form for pragmatisme, der "systematisk accepterer kompromiser inden for væsentlige, etiske områder."

Bagnasco menes at ville fortsætte Ruinis kurs, dvs. han vil kæmpe for en stærkere understregning af Italiens katolske rødder og for at forsvare de kristne værdier effektivt i det offentlige rum.

Han udtaler således d. 5.3. i et interview i La Repubblica, at katolske politikere må vise deres styrke og sige nej til kompromiser inden for de vitale, etiske områder, og at regeringen sammenlignet med f.eks. Frankrig gør alt for lidt for at styrke familierne.

De etiske spørgsmål, Bagnasco siger til, har i de seneste år haft stor betydning på den politiske arena i Italien. I 2005 faldt et lovforslag om visse lettelser i adgangen til kunstig befrugtning p.g.a. en valgdeltagelse på kun 25,9%. Debatten om eutanasi blussede igen op, da sclerosepatienten Pier

Giorgio Welby i december døde efter i lang tid at have kæmpet for retten til dødshjælp. Fra begyndelsen af marts i år er det italienske senat begyndt behandlingen af et lovforslag, om de såkaldte DICO eller ddl (da: rettigheder og pligter for stabilt samlevende personer). Lovforslaget giver også par af samme køn visse nye rettigheder, herunder arveret efter ni års samliv, gensidig forsørgelsespligt og ret til at indgå i en lejekontrakt med samme rettigheder som en ægtefælle. Det vil ikke blive vedtaget uden sværdslag i parlamentet, hvor Prodis skrøbelige koalitionsregering støtter sig til et flertal på kun to i Senatet. Også internt i regeringen er der uenighed om forslaget.

Aktuelt lever ca. 3,9% af alle italienske par ifølge Istat, det statslige statistiske institut, papirløst. Fænomenet er især udbredt i Norditalien.

Bagnasco kommer til at stå i spidsen for en italiensk kirke, hvor kaldskrisen er begyndt at sætte sig sine spor. Gennemsnitsalderen for sognepræsterne er nu oppe omkring 60. Ifølge statistikkerne på CEI's egen hjemmeside er antallet af verdens- og ordenspræster i Italien faldet fra 63.755 i 1978 til 54.976 i 1999. Nedgangen i antallet af præster er dog i de seneste år blevet bremset af det stigende antal udenlandske præster. Også de kvindelige ordener kæmper med svigtende tilgang. Fra 1988 til 2001 er antallet af søstre, der har aflagt evige løfter, faldet med 32.475. Kun 7% af ordenssøstre er i dag under 30. En undtagelse er dog de klauserede, kvindelige ordener, hvor antallet af søstre er steget fra 5.000 i 1978 til 7.651 i 1998. Det er en stigning på hele 53,02%

Hvordan bliver Kirken fornyet?

»Vi bør være langt mere til stede i det offentlige rum og blande os i samfundsdebatten,« siger den nyudnævnte informationschef Iben Thranholm.

Læs interviewet, hvor hun gør rede for, hvilke tanker hun gjort sig om sit fremtidige virke og om de udfordringer, Den katolske Kirke i Danmark står over for netop nu.

side 4

Inspirationsdag i Odense

Pastoral-Centret samlede den 3. marts kateketer og andre interesserede til en præsentation af VIK-programmet – bispedømmets nye voksenundervisningsprogram.

Her orienterer sognepræst Robert Showers O.F.M.Conv. om de positive erfaringer, man har gjort i Roskilde med det nye program. Læs mere om inspirationsdagen og om VIK-programmet

side 6

Godt gået, Carina!

Den nyudnævnte familieminister Carina Christensen ramte i begyndelsen af denne måned avisernes overskrifter med en udtalelse til Berlingske Tidende om, at danske familier i gennemsnit bør få tre børn i stedet for de nuværende 1,8.

Det er, må man sige, ord på høje tid, al den stund man i de seneste årtier har kunnet forudse den demografiske katastrofe, som nu truer de vestlige samfund. Kollektivt selvmord er ikke for stærkt et udtryk til at beskrive den udvikling, der de seneste 30-40 år har forvandet Europa til et hensyngende kontinent med et konstant faldende befolkningstal.

For få måneder siden lod meldingerne fra danske virksomheder, at man på grund af manglende arbejdskraft ikke så sig i stand til at øge produktionen for at klare efterspørgslen og derfor modvilligt måtte lade sig hægte af det økonomiske opsving. Det er meldinger, som politikerne kan forstå. Det handler om kroner og ører og om et velfærdssamfund, som fremtidigt får vanskeligt ved at finansiere ydelserne til overførselsindkomster og stigende udgifter i sundhedssektoren på grund af den skæve aldersfordeling i befolkningen. Umiddelbart efter 2. Verdenskrig udgjorde europæerne ca. 25% af verdens befolkning. I dag er andelen faldet til ca. 12%, og i 2050 vil den, med mindre der sker noget drastisk, være faldet til 7%.

Statsministeren så skriften på væggen allerede i november 2003, hvor han til BT udtalte, at danskerne får for få børn, men nøjedes med i den anledning at efterlyse en holdningsændring på arbejdsmarkedet. Det bør ikke længere være et succeskriterium, at man påtager sig overarbejde og dermed forsømmer familien, sagde han. Men ordene blev ikke fulgt op af konkret politisk handling. Velfærdsreformen, som blev præsenteret i april 2006, indeholdt kun planer om at hæve efterløns- og pensionsalderen, jage de unge hurtigere igennem uddannelsessystemet, få flere nydanskere i arbejde og mere af samme skuffe – kort sagt symptombehandling. Hvor var forslagene til at forbedre vilkårene for børnefamilierne, f.eks. gennem skatte- og boliglovgivningen? Hvordan skal unge ægtepar i dag kunne overskue at sætte børn i verden, når de for at klare huslejen er nødt til at have krævede fuldtidsjobs begge to?

I øjeblikket afventer vi – og ministeren – familiekommissionens forslag til lovændringer, der skal bidrage til en løsning af problemet. Og imens raser debatten i medierne, hvor familieministeren har fået ørerne i maskinen, fordi hun har formastet sig til at anbefale danskerne at få tre børn i stedet for to. Den slags gør man ikke ustraffet i individualist-Danmark. F.eks. er Carina Christensen blevet sat i bås med Folketingskommissionen i Kina af Politikens politiske kommentator Peter Mogensen, fordi hun vil "blande sig i, hvordan vi lever". Som om det ikke præcis er, hvad politikerne gør, hver gang de lovgiver om forhold, der vedrører vores dagligdag og privatøkonomi. Tror hr. Mogensen virkelig, at det nuværende familiemønster med to udearbejdende forældre og børn i institutioner er opstået ud af den blå luft?

Øjensynligt er det også nødvendigt at præcisere, at mens den kinesiske et-barns-politik repræsenterer en krænkelse af den enkelte families selvbestemmelsesret, bør de lovændringer, der nu forhåbentlig er på vej, have til formål at give danske forældre friheden til selv at vælge familiens størrelse. Den har de ikke i dag. Derfor er der god grund til at hilse ministerens initiativ velkommen og i håbet om en snarlig politisk opfølgning at sige: Godt gået, Carina.

Torben Riis

Katolsk pædagogik?

I Den katolske Kirkes Katekismus, som bispedømmet netop har udsendt, kan man i forbindelse med det fjerde bud til sin forbavelse læse dette helt ukommenterede citat fra Siraks bog (30.1): "Den der elsker sin søn giver ham tit pisk, så han til sidst kan få glæde af ham" (§ 2223). Da det er børnemishandling ifølge dansk lov, vil jeg gerne spørge, om katekismen hermed anbefaler, at vi som forældre krænker lovgivningen i vort land og regelmæssigt giver vore børn pisk? Det vil den vel, for Siraks bog er blandt de gammeltestamentlige bøger, som siges at være "guddommeligt inspireret og af varig værdi". Men er det virkelig "Guds sande ord" (§§ 120-123)?

Kaare Rübner Jørgensen
2000 Frederiksberg

Svar:

Indledningsvis vil jeg sige, at man som katolik i *princippet* sagtens kan komme i den situation, at man for at forblive tro mod sin religiøse overbevisning må nægte at bøje sig for lovgivningen i det land, man lever i. Så vidt jeg husker fra min historieundervisning led nogle af de første kristne martyrdøden, fordi de nægtede at tilbede den romerske kejser som en gud, så derfor ser jeg det ikke som et *principielt* afgørende problem, om man som katolik er i overensstemmelse med lovgivningen i det land, man lever i, hvad enten det drejer sig om børneopdragelse eller andre problemkrede.

Hvad dette konkrete problem angår, mener jeg dog ikke, at katolske forældre behøver at komme på kant med den gældende danske lovgivning. Det skal jeg forsøge at begrunde nærmere.

Tal højt!

Det har tit undret mig, at mange præster ikke taler så højt og tydeligt, at alle – også dem på de bagerste rækker – kan høre, hvad der bliver sagt. Indgår det ikke i præsteeuddannelsen at lære at tale højt og tydeligt? Hver søn-

dag sidder der en masse mennesker i kirken, som meget gerne vil høre, hvad præsten siger.

Ole Førster Petersen,
2730 Herlev

En perle i Maribo

Der ventede vores lille gruppe en rigtig god oplevelse, da vi valgte at tage på weekendophold i Sankt Birgitta Kloster i Maribo.

Formålet var at tilbringe nogen tid sammen, for i ro og mag at få diskuteret nogle vigtige spørgsmål.

Det blev et par fine dage. Vi blev overrasket over, hvad klosteret havde at byde på: Smukke, velindrettede værelser med bad/toilet, bibliotek, opholdsstuer, modelokaler – alt holdt i moderne skandinavisk design. Og fra køkkenet blev de lækreste retter båret frem.

Har man lyst, inviteres man til at deltage i søstrenes daglige bønner i kirken og selvfølgelig i messen, når den læses dér.

Vi vil gerne opfordre danske katolikker og menigheder til at benytte muligheden for at afholde møder, konferencer o.l. på dette smukke sted.

Man finder ikke bedre og roligere ramme for et par dages ophold – eller for en ferie. Og priserne er meget rimelige.

bøger af 23. april 1953, hvor der står: "Den, der elsker sin søn, sparer ikke på riset..." Denne oversættelse svarer præcis til den franske, som står i originaludgaven af katekismen, hvor ordet *verges* er anvendt. Det betyder netop et ris, altså det strafferedskab af sammenbundne birkekviste, som man i Danmark indtil 1911 brugte til afstraffelse af især mindre børn. Det er mildt sagt en anden snak end piskestraf, som let kan give associationer i retning af piskescenerne i "Mytteriet på Bounty".

Hvordan den originale græske tekst retteligt bør oversættes, skal jeg af gode grunde ikke gøre mig klog på, men lader mig naturligvis gerne belære af kyndige filologer.

Men hvis vi nu, som katekismen anbefaler, læser den bibelske tekst med skyldig hensyntagen til den kulturelle kontekst, den er blevet til i – jeg går ud fra, at korporlig afstraffelse i forfatterens samtid har været anset for lige så uproblematisk, som den indtil for relativt nylig var det i vor egen kulturkreds – og forsøger at finde ind til forfatterens intention, behøver vi vel ikke læse teksten som et udtryk for, at Gud helt *bogstaveligt* pålægger os at tage riset (eller piskan) i brug i opdragelsen af vores børn.

Katekismens tekst taler tværtimod i samme paragraf (2223) om "at skabe et hjem, hvor omhed tilgivelse, respekt, troskab og uselvvisk tjeneste er reglen".

Herved tror jeg, vi kan tillade os at konkludere, at katolske forældre med god samvittighed kan benytte en i bogstavelig forstand mindre håndfast pædagogik, når de, som det andetsteds siges i KKK, skal varetage "det ansvar og privilegium at evangelisere deres børn".

Torben Riis

Læserbreve

Indsendte indlæg bør være forsynet med navn, adresse og telefonnummer. Med mindre andet er aftalt med redaktionen, må et læserbrev højst fylde 300 ord. Redaktionen forbeholder sig ret til at forkorte læserbreve, der overskrider 300 ord.

Læserbreve kan indsendes som e-mail til redaktion@katolskorientering.dk eller som brev til Katolsk Orientering, redaktionen, Gl Kongevej 15, 1610 København V

Mesterværk i Bredgade

af Andreas Rude

Det er et kunsthistorisk eventyr af de sjældne, der afsluttes, når biskop Czeslaw Kozon den 26. marts på festen for Mariæ Bebudelse afslører et nyrestaureret Madonna-billede i Skt. Ansgars Kirke.

Det sengotiske maleri af Jomfru Maria med Jesusbarnet flankeret af engle er italiensk og har i generationer ført en stilfærdig tilværelse i præstehuset bag kirken. Men siden menighedsrådet besluttede sig for at lade det restaurere, og det blev kendt i en bredere kreds, har begejstringen for det ingen ende villet tage både blandt læg og lærer.

Historien går tilbage til 2003, hvor den daværende sognepræst i Nykøbing Falster, Niels Engelbrecht, spurgte menighedsrådet, om han måtte låne det upåagtede billede til sin kirke. Det førte til en undersøgelse af maleriet på Statens Museum for Kunst, hvor man konkluderede, at det ikke bare var bevaringsværdigt, men også uhyre sjældent i en dansk sammenhæng. Museet frarådede et udlån til Nykøbing og anbefalede i stedet en restaurering i Italien. Efter en tænkepause tog menighedsrådet kontakt til en af Firences dygtige konservatorer, Rossella Lari, der med det samme sagde ja til opgaven.

I Firenze, der ifølge UNESCO rummer 30% af verdens bedste kunst, vakte billedet også opsigt. Konservatoren viste det til lokale museumsfolk, og snart efter blev menighedsrådet spurgt, om det ville udlåne maleriet til en udstilling i sommer i det navnkundige Galleria dell'Accademia, der blandt andet rummer Michelangelos "David". Og hvem kunne sige nej til det? Fra maj til september 2006 er det lille tavlemaleri med stor sandsynlighed blevet set og beundret af flere mennesker end i hele sin forudgående 600-årige levetid.

Begejstringen får også frit løb i det italienske museums katalogtekst. Den københavnske Madonna er "yndig", "drømmagtig elegant" og har "dejlige hænder". I det hele taget besidder maleriet "mange usædvanlige maleriske kvaliteter," fastslås det, og da menighedsrådet så Madonnaen efter hjemkomsten til København, kunne vi kun give italienerne ret. Vores Askepot var virkelig blevet til en Himmeldronning.

Så vidt var det dog aldrig kommet, hvis ikke BG-Fonden var trådt til med en generøs donation, der muliggjorde den kostbare restaurering. Sammen med bidrag fra private medlemmer af menigheden, sikrede det, at drømmen om at lade Madonnaen komme til ære og værdighed som andagtsbillede nede i kirkerummet blev til virkelighed. Og i mellemtiden var sogne-

Skt. Ansgar Kirkes Madonna ses her flankeret af konservator Rosella Lari (tv) og museumsinspektør Angelo Tartuferi (th) fra Galleria dell'Accademia, Firenze

præsten i Nykøbing Falster blevet sognepræst i Skt. Ansgar, så han var også ganske godt tilfreds.

Tilbage står to spørgsmål. Hvem har malet billedet? Og hvordan er det havnet i Skt. Ansgar? Det første strides eksperterne om, selvom de er enige om at datere det til begyndelsen af 1400-tallet og placere kunstneren i Toskana. Det andet spørgs-

mål har vi heller ikke noget klart svar på. Noget tyder på, at det allerede var i kirkens eje i 1840'erne, men hvordan det kom til Danmark, er der vist ingen, der længere ved.

Nu hænger det snart i kirken så smukt som nogen sinde. Kom selv ind og se, når biskoppen afslører det under festmessen mandag den 26. marts kl. 19.

Sr. Briega McKenna besøger Esbjerg og Tåstrup

D. 29. juni til 2. juli er den verdensberømte irske nonne, sr. Briega McKenna, OSC, atter på besøg i Danmark sammen med den irske præst Kevin Scallon, C.M.

Sr. Briega McKenna har skrevet bogen "Der sker mirakler," som har bragt inspiration og lægdom til utallige mennesker, og hvori hun beretter om sin egen fysiske helbredelse og kaldelse til "helbredelsestjenesten".
„Jesus har givet sr. Briega helbredelsens nådegave.

Den 30. juni er der retræte for alle kl. 10.00, og om aftenen kl. 19.00 er der helbredelsesgudstjeneste for alle i Skt. Nikolaj Kirke, Kirkegade 58, Esbjerg.

Søndag den 1. juli er sr. Briega og fader Kevin med under messen kl. 10.00, hvor der igen vil være forbøn for syge.

Mandag den 2. juli kl. 10.00 er der retrætedag i Skt. Pauls Kirke, Frøgårdsallé 10 Tåstrup, (43990728) for præster og søstre, og om aftenen kl. 19.00 er der helbredelsesmesse i Skt. Pauls Kirke, for alle.

Efter besøget i Danmark drager sr. Briega og fader Kevin videre til Norge, Færøerne og Island, som de besøger for første gang.

Sr. Briega og fader Kevin rejser verden rundt og holder, for fulde huse, præstetræter, lægmandsretræter og helbredelsesgudstjenester. Utallige helbredelser har fundet sted gennem deres tjeneste.

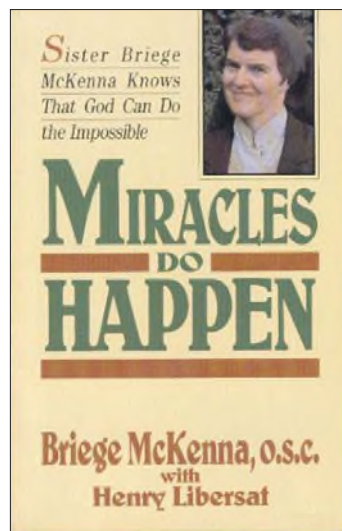
De er kendte for deres solide katolske spiritualitet som vækker trykthed og tillid alle steder hvor de kommer frem. Det er en stor glæde og nåde at de igen besøger Danmark og jeg har store forventninger til, hvad Gud vil gøre iblandt os, og håber også her på fulde huse. Kom og vær med.

Yderligere oplysninger og køb af bogen på

75121027 eller skt.nikolaj.kirke@esenet.dk

Hvert år holder sr. Briega og fader Kevin præstetræter i Dublin i Irland hvor præster fra hele verden finder fornyet styrke og kraft i tjenesten for Gud og Hans kirke. Oplysninger på retreats@intercessionforpriests.org

pastor Benny Blumensaat,
Kirkegade 58,
6700 Esbjerg,
75121027.

Fatima-procession gennem Esbjerg

Lørdag d. 12. maj kl. 11.00 indbydes alle til at deltage i en Jomfru Maria procession gennem Esbjerg, til ære for Vor Frue af Fatima, som d. 13. maj fejrer 90 års jubilæum. Kristendommen hører til i det offentlige rum og det har katolske processionser med Jesu Kristu Kors i spidsen, gennem historiens løb bragt utallige vidnesbyrd om.

Også i dag hører processionser til i bybilledet, og derfor går vi gennem gågaden i Esbjerg frem til byens torv, hvor vi standser op og beder på de forskellige sprog, som er repræsenteret, som et vidnesbyrd om at Den katolske Kirke er universel også midt i Esbjerg (og enhver anden by).

Efter processionen, som udgår fra

Kirkegade 58, Esbjerg, er der spising i menighedssalen, hvor vi får multietnisk mad. Kom og vær med, alle er velkomne.

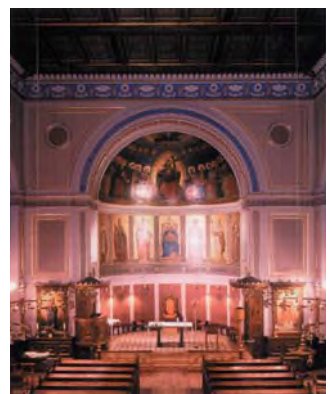
pastor Benny Blumensaat,

Diakonvier i Domkirken

Lørdag den 24. marts diakonvier biskop Czeslaw Kozon i Domkirken to præstestuderende fra kollegiet "Redemptoris Mater," Samuele Lando og Bernardo Petrini, som i øjeblikket er i pastoralpraktik i hhv. domkirkemienigheden og i Århus.

Alle er velkomne til at deltage i denne højtidelige begivenhed og opfordres til at ledsage de to nye diakoner med forbøn.

Efter messen er der reception i menighedssalen.

Kirkens fornyelse starter i dig

– en samtale med bispeddømmets nyudnævnte informationschef Iben Thranholm

af Torben Riis

Den 1. marts trådte Iben Thranholm til som bispeddømmets informationschef. Jeg møder hende på hendes nyindrettede kontor på Gl. Kongevej, som – undskylder hun – bærer præg af, at alting endnu ikke er kommet på plads. Iben Thranholm befinder sig endnu i en indkørsfase, hvor personer og arbejdsrutiner i huset skal læres at kende – midt i en allerede travl hverdag med en tætpakket mødekalendar.

Det er dog ikke hverdagens små og store gøremål, denne samtale skal dreje sig om, men om de store linier i en nyoprettet stilling, hvor bispeddømmet har valgt at satse på en mere effektiv kommunikation både indadtil og ikke mindst udadtil mod et moderne sekulariseret samfund.

Den største udfordring i denne sammenhæng er, kommer det uden tøven fra Iben Thranholm, de mange fordomme, som ofte bunder i uvidenhed om Den katolske Kirke og ikke mindst om Kirkens indre liv. Man forstår simpelt hen ikke baggrunden for Kirkens lære på en række centrale områder.

– Det er vigtigt at få formidlet en forståelse af, at der bag de sager, som medierne altid griber fat i og tager afstand fra – f.eks., når vi taler om Kirkens lære om seksualitet, ægteskab m.m. – ligger et bestemt menneskesyn. Det er vigtigt at forklare at påbudene – eller den moralske anvisning vil jeg hellere sige, ikke er til for at begrænse mennesket, men for at udvikle det i en positiv retning. Naturligvis vil mange stejle over for anvisningerne og opfatte dem som en indskrænkning i den enkeltes personlige frihed, hvis ikke man kender baggrunden.

– *Hvad kan vi konkret gøre for at give omverdenen et mere retvisende billede af Kirkens lære?*

– Vi bør være langt mere til stede i det offentlige rum. Vi bør i langt højere grad blande os i debatter, som angår samfundet, især i de mange etiske problemstillinger, som angår det bioteknologiske område. Vores moral halter langt bagud i forhold til den teknologiske udvikling. Kirken skal være samfundets moralske impuls og være med til at rense fornuften, som pave Benedikt har sagt. Kirken må være med til at oplyse beslutningstager og borger, så de bedre kan træffe beslutninger på et moralsk plan og ikke kun ud fra økonomiske interesser og egeninteresser. Indadtil mener jeg, at vi bør overveje, om ikke vi trænger til en rekatolisering.

– *Hvad forstår du ved en rekatolisering?*

– En større besindelse på vores katolske

identitet. Hvis vi begynder i det ydre, så tag som eksempel, at der i mange af vores danske kirker stort ikke længere findes helgenstatuer, hvor man kan tænde et lys. Mange af dem røg ud i 60'erne og 70'erne i et forsøg på at modernisere Kirken. Vi har ikke længere andagtskort med f.eks. en bøn af eller til en helgen liggende ved indgangen. Det giver stor

identitet at føle fællesskab med dem, som ved deres liv og vidnesbyrd i historien har været med til at opbygge Kirken og dens fællesskab. Især i en tid, hvor kristendommen er truet i samfundet, er det vigtigt med forbilleder.

Men ser vi dybere indadtil, må vi også spørge, om ikke vi befinder os i en troskrise – ikke bare i samfundet, men i Den katolske Kirke. Hvor er ungdommen henne i Kirken? Har de sidste to eller tre generationer været gode nok til at give troen videre til dem? Har vi svigtet en grundlæggende katekeese? Nogle af Kirkens medlemmer har måske haft en tendens til at definere sig selv som kulturkristne eller kulturkatolikker. Men det vil i fremtiden ikke give særlig meget mening, fordi kulturen bliver mere og mere afkristnet. Som informationschef overvejer jeg selvfølgelig, hvilken informationsstrøm der er behov for at sætte i gang for at komme over dette døde punkt, som Den katolske Kirke befinder sig i lige så vel som alle andre kristne kirker i Europa.

– *Og hvad kan vi så gøre for at dæmpe op for denne udvikling?*

– Jeg tror, at det eneste, der kan vende udviklingen, er en reevangelisering, som også pave Johannes Paul II så kraftigt understregede. Det handler ikke kun om katolsk identitet, men om at der igen kommer levende kristne, som kan puste liv i Kirken. Evangelisering betyder at føre mennesker til et møde med den levende Gud. Hvis ikke man oplever eller møder Gud som levende, hvorfor skulle man så egentligt også tro? Som sagt giver kulturkristendom efterhånden ikke mening længere, så der skal virkelig etableres et reelt møde mellem den enkelte og Gud. Hele Bibelen handler jo stort set også kun om mennesker, der møder Gud personligt og omvender sig. Og det møde opstår kun, hvis vi tilla-

der Gud selv at komme til. Vi kan gøre meget gennem øget information, møder, retræter og lign., men hvis vi bliver alt for grebet af menneskelig aktivisme og glemmer at bede til Helligånden om Hans vejledning, er det forgæves. Hvis Kirken lider og visner bort, er det fordi vi blokerer for Helligånden. Det er min fornemmelse, at mange kristne i forskellige kirkesamfund i dag tror, at de kan gøre hele arbejdet uden Helligånden, og derfor står vi i den situation, som vi gør. Derfor er det også en eklatant misforståelse at tro, at Kirken bliver fornyet, ved at man bøjer sig for tidsånden og forsøger at indirette forkyndelsen efter moderne menneskers livsform. Det fører ingen steder hen. Men samtidig vil jeg gerne understrege, at dette ikke betyder, at vi skal være passive, men at vi altid først skal bede til Helligånden om, at Han vil vise os, hvordan vi skal gøre.

– Det store paradoks i dag er, at selv om der er stærke kræfter imod religion generelt i samfundet, så der alligevel utroligt mange søgende og uafklarede mennesker. Her må Kirken ikke sove i timen. Jeg er med i et spørgepanel på en internetside, og for nylig svarede jeg på et spørgsmål om skytsengle. Det blev det mest læste svar i februar måned. Det givet et stort fingerpeg om, at mange mennesker er interesserede i den katolske åndelighed. Så vi må prøve at starte der, hvor folk er.

– *Hvordan kan man som almindelig katolik være med til at fremme den kirkelige vækst, du efterlyser?*

– Lægfolkets rolle i Kirken er utroligt vigtig. Kirken er Kristi mystiske legeme, og vi er alle i dåben blevet lemmer på Kristi legeme, som vi kan læse i Korintherbrevet. Her står der også, at hvis ét lem lider, lider alle lemmerne med, og hvis ét lem bliver hædret, glæder alle lemmerne sig med. Det betyder, at vi alle har et medansvar for at bygge Kirken op, der hvor vi befinder os. Man kunne sige: Kirkens fornyelse starter i dig. Hvis jeg som informationschef skal gøre Kirken mere synlig i samfundet, styrker det tiltagene i det offentlige rum enormt, at der er en konkret krop, dvs. et levende fællesskab bag alle udsagn. Mennesker af kød og blod, som gennem deres liv og handlinger giver krop til Kirkens budskab. Også indadtil må vi blive bedre til at styrke fællesskabet. På et helt dagligt plan kan det ske ved, at vi har mere omsorg for hinanden i menighederne. Interessere vi os for hinanden? Tager vi os af dem, der har problemer? F.eks. også i økonomiske anliggender, som de første kristne, der delte alt. Jeg kan godt lide tanken om Kirken som vores egentlige familie, nemlig Guds familie. Det er også vigtigt, at vi som lægfolk har omsorg for vores præster. Menigheden er jo netop præstens "familie". Jeg forestiller mig, at det må være svært at komme fra et andet land til så sekulariseret et land som Danmark. Dertil kommer, at præsten rent samfundsmæssigt slet ikke har samme status og betydning som tidligere. Selvom præsten nok har et særligt forhold til Gud, har han også behov for menneskeligt fællesskab og omsorg. Menigheden har et stort ansvar for, at præsten oplever sin gerning som meningsfuld, og for at han forbliver tro i sit kald.

Danske Kirkedage – en fest for hele Kirken

Danske Kirkedage 2007 nærmer sig med hastige skridt. Der er dog stadig tid til at tilmelde sig, og der er meget at hente for enhver i et spændende program.

Danske Kirkedage 2007 finder sted i Haderslev i Kristi Himmelfartsferien fra den 17. – 20. maj. Danske Kirkedage er en økumenisk begivenhed, som samler kristne fra alle kirkesamfund. Biskop Kozon indgår i præsidiet, ligesom andre medlemmer af Den katolske Kirke har deltaget aktivt i det praktiske udvalgsarbejde.

Programmet for Danske Kirkedage
Det stort anlagte program præsenteres i en lige så stort anlagt avis, som er udsendt til alle katolske menigheder, men kan også ses på www.danskekirke.dk – herfra kan der også bestilles flere aviser.

Erling Tiedemann som hovedtaler

Der falder stadig brikker på plads i programmet. Og en af de vigtigste nyheder er, at Erling Tiedemann har takket ja til at være hovedtaler fredag aften den 18. maj.

Andre bidrag ved Den Katolske Kirke i Danmark

Som det fremgår af den udsendte avis viser Den Katolske Kirke i Danmark flaget på mange måder ved Danske Kirkedage, bl.a. i præsentationen af de berigelser og udfordringer, Kirken er stillet over for ved at integrere etniske kristne i danske menigheder.

Også de store og mange små gudstjenester, der sætter deres klare præg på Danske Kirkedage, bærer solide bidrag fra den katolske tradition.

Fra ærkebispeddømmet i Hamborg kommer biskop Hans-Jochen Jaschke, der fredag eftermiddag den 18. maj vil samtale med biskop N.H. Arendt fra Den Danske Folkekirke om behovet for mission i gamle kristne lande og de økumeniske udfordringer, det stiller os.

Også for børn og for unge

Der er særskilte programmer både for børn og for unge.
Se www.danskekirke.dk

Den kristne kirke i mangfoldige former og farver

I det hele taget er Danske Kirkedage et festfyrværkeri i alle farver med en mængde spændende personer og et program, der viser Kirkens karitative og diakonale ansigt, dens meditative og filosofiske sider, dens musik og kunst, dens forpligtelse på mission og internationale dimension, dens liturgi og særlige udfordringer i netop vores tid samt meget, meget mere.

Det omstridte forhold mellem stat og kirke i Danmark stilles til debat. Det samme gør det ligeledes omstridte spørgsmål om religionens plads i det offentlige rum og forholdet til islam. Ja, man kunne blive ved, for det gør programmet for Danske Kirkedage.

Tilmelding og priser m.v.

Se: www.danskekirke.dk
Kontakt evt. sognepræst Niels Engelbrecht på: niels.engelbrecht@get2net.dk

En hjertelig tak på 'falderebet'

missio danmark

udbrede Guds rige, og denne opgave var til alle del i.

På lokaldirektørernes generalforsamling i Rom i maj måned vil man beslutte, hvilke bispedømmer der skal have gavn af de indsamlede midler, og midlerne vil efterfølgende blive sendt direkte gennem nuntiaturerne til modtagerne.

Hvis man ser nærmere på resultatet af indsamlingen til Verdensmissions søndagen 2006, kan man konstatere en meget beskedent stigning mellem 2005 og 2006. Årsagen til denne forskel kan meget vel være den indsamling, som biskoppen de seneste to år har iværksat i oktober måned til fordel for vort eget bispedømme.

I henhold til instruktionen 'Cooperatio missionalis' fra Kongregationen til folkeslagenes evangelisering, der blev udsendt 1.10.98, er det blandt andet en særlig op-

gave for bispekonferencens kommission for missionsarbejdet at fremme missionsarbejdet i alle bispedømmer og »at sørge for, at alle de midler, der indsamles, bliver stillet ubeskåret til disposition for den fælles fond til missionsarbejdet... så at en retfærdig og proportionel fordeling af hjælpen sikres til de unge kirker og til alle de aktiviteter, der er forbundet med den universelle mission 'ad Gentes' [til folkeslagenes evangelisering]«.

Eftersom Verdensmissions søndagen altid falder i oktober, er denne måned ganske særligt missions-måned. Det vil utvivlsomt være i instruktionens ånd, om man i vort bispedømme besluttede, at der i oktober måned ikke iværksættes kirkeskatte-kampagner eller andre indsamlinger, og at alle kræfter sættes ind på at give solidariteten med de unge kirker konkret udtryk.

missio Danmark kan glæde sig over, at mange af missio's støttemedlemmer i 2006

har indbetalt større bidrag end nogensinde før. En ekstra stor og hjertelig tak skal gå til dem.

Den 28. februar 2007 udløber min tid som leder af De Pavelige Missionsværker i Norden. Jeg ønsker for min efterfølger, at vedkommende kan udnytte det fundament for arbejdet, som jeg sammen med mine trofaste medarbejdere kunne opbygge, og at arbejdet må blive udvidet i fuld harmoni med bispedømmets egne aktiviteter.

Må vi alle lægge os det på sinde, som Paulus skrev til menigheden i Filippi: »Hvis da trøst i Kristus betyder noget, hvis kærlig opmuntring, hvis Åndens fællesskab, hvis inderlig medfølelse betyder noget, så gør min glæde fuldstændig ved at have det samme sind, ved at have den samme kærlighed, med én sjæl og ét sind« (Fil. 2,1-2).

Guido Kreienbihl

Sct. Michaels menighed i Kolding fejrer 125 års jubilæum

I sine "Smaa Minder fra Kolding Menigheds Begyndelse" skriver pastor Clemens Storp, menighedens første præst: "Fra den 1. Marts 1882 skulde jeg overtage dette Embede. Der var bleven lejet en Beværtning paa Seestvej, den senere Præstegaard, og der skulde det første Kapel indrettes".

Sct. Michaels menighed blev bogstaveligt talt født i et værtshus med navnet "Vennelyst". Dette hus blev præstens bolig, menighedens kapel og skole.

"Onsdag Eftermiddag var jeg

kommen til Kolding: Torsdag, Fredag og Lørdag blev benyttede til at sætte Kapellet nogenlunde i stand, saa at jeg virkelig om Lørdagen kunde meddele Menighedens Medlemmer, at Søndag Morgen kl. 9 vilde den første hellige Messe blive læst. Alle var modte. Der var i alt 18 personer."

Det er næsten ikke til at forstå, at pastor Storp allerede tre år senere – i 1885 – byggede Sct. Michaels Kirke. Man må indrømme: de første pionerer manglede ikke gåpåmod!

Imens er menigheden vokset til 750 medlemmer og de to skoleborde i præstens stue er blevet til Sct. Michaels Skole med 365 elever.

Sammen med Biskop Czeslaw Kozon takkede vi i pontifikalmessen den 11. marts Høstens Herre for hans velsignelse. Bagefter samlede menigheden og gæsterne sig til en festmiddag i Sct. Michaels Hallen.

Henri Kerkhofs

Ruths Bog (4)

Bibelskole

af Eva Maria Nielsen

"Ruths" Bog retter blikket mod enkeres overordentlig vanskelige vilkår.

Af en (ung) enke forventedes det, at hun giftede sig igen for at slippe ud af den lave sociale status, der var forbundet med enkestanden (Es 4,1). Hvis en kvinde forblev ugift, kunne hun, hvis hendes forældre endnu var i live, vende tilbage til deres

hus. Der kunne hun så leve et tilbagetrukket liv, en skyggetilværelse. Voksne sønner var forpligtede til at forsørge hende.

Men hvis intet af disse var tilfældet, var hun henvist til almisser (5 Mos 26,f; Job 22,9).

At være enke i et samfund, hvor en kvindes sociale status blev bestemt af far, ægtemand eller sønner, betød ikke kun økonomisk elendighed, men også at være skubbet til side socialt set, at være tålt alle steder, men ikke ønsket, og derfor være navnløs.

Ruth og No'omi undgår denne skæbne, idet de får en fjernt slægtning, Boaz, til at løse dem og indgå et leviratsægteskab. Denne – i Det gamle Testamente usædvanlige – forbindelse af disse to institutioner kan måske forklares på baggrund af deres forskellige betydning for de to kvinder.

For No'omi drejer det sig ved løsningen om, at hun sælger et stykke jord af arven efter sin mand (4,3) for på den måde at

slippe ud af sin dårlige forsørgelssituation. Prisen for marken sikrer hende økonomisk i hendes alderdom. Hvis hun er i stand til at finde en slægtning, der er rede til at gøre dette, er denne mand hendes løser. Med begrebet "løse" menes her en familiemæssig solidaritet, som beskytter et nødstedt familiemedlem. For Ruth drejer det sig derimod ved fremgangsmåden løsning om ægteskab med en slægtning til hendes afdøde mand. I denne forbindelse er den retlige baggrund svogerægteskab eller levirat (af latinsk levir "svoger"). Derved drejer det sig om en social foranstaltning, der foruden fra Det gamle Testamente er kendt også fra gammelorientalske lovboøger. Formålet med disse forbindelser er avlingen af en mandlig efterkommer, hvorved der bl.a. garanteres for enkers underhold. Den vigtigste forskel er, at Boaz ikke er Ruths svoger. Derimod hører han til Ruths afdøde svigerfars, Eli-meleks, slægt. Når Ruth opfordrer Boaz til

svogerægteskab, går fortællingen her langt ud over den retligt forudsatte grad af familiesolidariteten.

Til videre fordybelse

Læs 5 Mos 25,5-10 og 1 Mos 38, som begge fortæller om leviratsægteskabet. Hvad siger disse tekster om denne ægteskabsform ud fra et retligt synspunkt?

Kirken som fællesskab

– deltagerne tog godt imod VIK-programmet i Odense den 3. marts

Sr. Mirijam Kaschner, formand for Pastoral-Centrets bestyrelse Peder Skramm og Pastoral-Centrets leder Joke Bos var blandt initiativtagerne til dette møde

Tekst og fotos: Kuno Arnkilde

Pastoral-Centret, som er bispedømmets officielle organ for koordinering af evangelisering og katekese, udsendte i begyndelsen af året en invitation til en inspirationsdag for alle katolske kateketer med en præsentation af VIK-programmet: forkortelsen står for Voksnes Indføring i Kristendommen.

Formålet med dette og kommende møder er at samle mennesker, der er interesseret i at undervise voksne, der skal optages i Kirken. 12 mennesker havde tilmeldt sig dette første møde, som blev afholdt den 3. marts i den protestantiske Dalum Kirkes menighedslokaler i Odense.

Er tiden moden til forandring?

Antallet af konvertitter har i de senere år været svagt stigende. I år er der således over 30 mennesker, der hver torsdag aften kommer til konvertitundervisning i domkirken i København, men som resultatet af en spørgeskemaundersøgelse har vist, forsvinder en del af disse nye katolikker ud af menighederne efter nogle år.

Er det fordi menighederne ikke er gode nok til at tage imod dem? Hvem forbereder disse mennesker, formidler troen og hjælper dem ind i Kirkens fællesskab? Og når de er kommet ind i menighederne, hvordan sørger vi så for, at de og andre voksne katolikker får en større indsigt i troen?

Med andre ord, er tiden moden til, at bispedømmet overvejer nye veje inden for katekese? Spørgsmålene var mange, og mødet i Odense blev startskuddet til en proces, som gerne skulle føre til en bevidstgørelse af Kirken som Fællesskab.

Tre forløb

Det fremgik af dagens møde, at der i bispedømmet er tre forskellige forløb, der fører frem til optagelse i Kirken.

1. Man kan kontakte sin sognepræst, der så planlægger et undervisnings- og optagelsesforløb.

2. Man kan deltage i Sankt Ansgar menigheds 26-ugers foredragsrække, der fører frem til optagelse i Kirken Påskemat.

3. Man kan deltage i et VIK-forløb, som de seneste 11 år med succes er gennemført i Sankt Laurentii menighed i Roskilde.

En person, der modtager en sådan forberedende undervisning kaldes en katekumén, selve forberedelsestiden et katekumenat.

VIK er katekumenat

Men hvorfor er der så mange måder at blive optaget i Kirken på? Hvorfor er der ikke en "standardmetode" for optagelse? Pastoral-Centrets leder Joke Bos forklarer:

"VIK-programmet er et katekumenat tilpasset efter danske forhold. Modellen, som har forbillende i Oldkirken, så dagens lys i 1972, og Kirken har brugt mange ressourcer på at tilpasse den til vores tid. Det er Kirkens model. Og der, hvor menigheden er stor nok, og det er en væsentlig forudsætning, er det bispedømmets ønske, at menighederne bruger så mange af VIK-programmets elementer og ritualer som muligt. Ritualerne skal synliggøre over for menighederne, at her har vi nogle kandidater, som bør inddrages i menighedens fællesskab. Joke Bos fortsætter:

– Præsten og menighederne har et ansvar i forhold til kandidaterne. Ikke kun for at de bliver undervist, men også for at hjælpe dem med at håndtere konkrete sociale problemer i forbindelse med deres konversion f.eks. i forhold til familien eller kollegerne på arbejdspladsen, som måske ikke forstår deres ønske om at blive katolikker. Menigheden bør give kandidaten opbakning i sådanne situationer. Det er et væsentligt element i et VIK-program.

Præst og menighed har et fælles ansvar

Joke Bos forklarer videre om VIK-programmet: – For det første er sognepræsten,

på biskoppens vegne, ansvarlig for menighedens ve og vel – også formidling af troen. Derfor skal sognepræsten være indforstået med at starte et VIK-program.

For det andet har man brug for en del mennesker i menigheden, der hjælper sognepræsten med dette. F.eks. har menigheden i Roskilde 22 mennesker, der sammen med præsten påtager sig denne opgave. Så det er i høj grad også en lægmandsopgave. Det er menigheden, som sammen med sognepræsten fører kandidaterne ind i kristendommen – ind i fællesskabet.

Vil det sige, at de to andre forløb – kandidat/sognepræst og forløbet i Domkirken – er manglet på bedre?

Jeg vil hellere tale om overgangsordninger, for som Knud Pedersen fra menigheden i Svendborg udtrykte det under mødet: "Vi har en konvertit hvert 3. år. Hvordan skal vi som en lille menighed kunne gennemføre et helt VIK-forløb?"

VIK-modellen er omfattende, og vi har i første omgang tilpasset modellen til menigheden i Roskilde, en udgave, der ligger meget tæt på Kirkens overordnede model. Det har vi kunnet gøre, fordi Roskilde er en stor menighed. Men mindre menigheder kan også bruge VIK-programmet, elementer af det tilpasset den enkelte menigheds ressourcer.

Kan flere menigheder slå sig sammen om et VIK-program?

– Sognepræst Robert Showers fortalte i sin præsentation, at det var almindeligt i USA, at tre menigheder slog sig sammen om undervisningen i den katolske tro, mens andre elementer foregik i de enkelte menigheder.

Strategi

Hvilke konkrete planer har Pastoral-Centret for indførelse af VIK-programmet?

– Det er biskop Kozon og de andre nordiske biskoppers ønske at indføre VIK-programmet i de nordiske bispedømmer. Pastoral-Centrets opgave er i den sammenhæng

at få overblik over, hvad der kan lade sig gøre, og at gøre metode-forløbet kendt. Vi forestiller os et forløb, hvor der ikke alene sættes fokus på VIK-programmet, men i det hele taget dåbsoplæring og konvertitundervisning. VIK-programmet er en mulighed, det er endda Kirkens model, men det må hver enkelt menighed, evt. sammen med andre menigheder, tage stilling til.

Vi har en menighed i Roskilde hvor VIK-programmet med succes har fungeret i 11 år. Vi har mennesker som har været igennem et fuldt VIK-forløb og som gerne vil hjælpe og vejlede. Vi har kort sagt en masse erfaring, som vi er parate til at videregive.

Fællesskabet

I en pause under VIK-arrangementet satte Katolsk Orientering sognepræst i domkirken Niels Engelbrecht og diakon i Herning Kaare Nielsen stævne for at spørge til fællesskabet i Kirken.

Hvorfor er fællesskabet i en menighed vigtigt - og hvordan etablerer man det?

Niels Engelbrecht: – Fællesskabet i menigheden er en forudsætning for, at der er noget at "finde ind i", men det kan være utroligt svært at etablere, især hvis man som jeg befinder sig i en storby-menighed, hvor folk kommer og går.

Kaare Nielsen: – Jeg tror, det handler om det, som Paulus kalder nådegaver. Hvad har jeg af gaver, som jeg kan bidrage med i menighedens fællesskab? Jeg tror, det er vigtigt, at vi hjælper konvertitter til at forstå, hvordan den enkelte kan bidrage med det, Gud har givet en.

Sviger menighederne konvertitter?

Kaare Nielsen: – Der er nogle kloge undersøgelser, der viser, at personlige relationer er afgørende for, om man bliver i menigheden.

Hvis ansvar er det?

Kaare Nielsen: – Ansvar for at opbygge disse relationer ligger hos dem, der leder menigheden, kateketerne og menigheden som helhed. Det må ikke kun blive en relation mellem sognepræsten og den enkelte.

Niels Engelbrecht: – Det er vigtigt for os at skabe en relation til mindst én person, som føler sig ansvarlig for den enkelte konvertit. En, som hjælper vedkommende ind i menigheden og til at finde sig til rette i menigheden. Hvis det er et menneske, der selv har stor kraft til at trænge ind i en gruppe, så er det ikke svært, for menigheden er ikke afvisende. Det svære er at få menighederne til at se de nye medlemmer af menigheden, at gå hen til dem, tage fat i dem og opbygge en relation. Så det vi kan gøre er at hjælpe de nye medlemmer af menigheden ved at præsentere dem for én, som kan føre dem ind i fællesskabet.

Fællesskabet i Herning

Diakon Kaare Nielsen fortæller at bevidstheden om menighedens fællesskab er meget konkret i Herning. Her samles menigheden i mindre grupper. Spiser sammen, går ture sammen, beder sammen, har undervisning sammen, børn og voksne – men det er en anden historie, som Katolsk Orientering vil fortælle sine læsere om ved en senere lejlighed.

Download

Hvis man vil se de Power Point-præsentationer, der blev vist på mødet, og flere billeder, kan man downloade dem ved at gå ind på Pastoral-Centrets hjemmeside www.pastoral.dk.

Årsmøde i Caritas - med Jann Sjursen som ny generalsekretær

Tekst og foto: Kuno Arnkilde

“Nej, - jeg er ikke blevet katolik, og det har jeg heller ikke tænkt mig at blive”. “Det skal du ikke være sikker på” – lod det fra bageste række under almindelig moro, da den nye generalsekretær Jann Sjursen præsenterede sig ved hjælpeorganisationen Caritas Danmarks årsmøde i dagene 9.-10. marts på Magleås Kursuscenter.

Stemningen var afslappet denne fredag aften, hvor en forsamling på 60-70 fremmødte valgte at dæmpe det elektriske lys, tænde stearinlysene og overgive ordet til den tidligere energiminister (1993-94) og tidligere formand for det nuværende Kristendemokraterne (1990-2002) under et dagsordenspunkt som blev kaldt: “Kaminpassiar – historier, ideer, visioner ved Jann Sjursen”.

Forinden havde bestyrelsens formand Jan Lange afgivet sin årsberetning, ligeledes i en venlig og afslappet atmosfære, og dette uanset at denne globale katolske hjælpeorganisations formål er alvorligt nok: At hjælpe nødstedte mennesker over alt i verden.

Spørgsmål til Jann Sjursen

Den første årsmødedag sluttede med aftenbøn i kapellet, men forinden havde den nye generalsekretær Jann Sjursen indvilget i at svare på spørgsmål fra Katolsk Orientering:

Hvorfor søgte du stillingen som generalsekretær i Caritas?

– Jeg vidste, det var en spændende udfordring at få lov til at arbejde i en kristen humanitær organisation for at forbedre vilkårene for de fattigste i denne verden, og jeg synes også, det ligger i meget god forlængelse af, hvad jeg har arbejdet med som folketingsmedlem.

Du talte om en helhedstanke i dit indlæg?

– Sådan som jeg forstår den karitative tanke, så synes jeg, den afspejler en helhedstænkning i forhold til det at være kristen. Det er en del af kristenlivet at vise barmhjertighed. Sådan tænker andre kristne end katolikker selvfølgelig også, men Caritas som sådan er at opfatte som en del af Den katolske Kirke. Andre kristne humanitære organisationer arbejder ofte mere selvstændigt.

Du slog til lyd for at tænke stort - kan du uddybe det?

– Caritas Danmark er ikke en lille organisation. Vi er større end de fleste tror med en omsætning på 40 mill. kr. om året alene i Danmark. Det er vigtigt at være sig bevidst, at vi er en del af Caritas Internationalis, og at vi på den måde kan tillade os at se ud over vor egen landegrænse. Vi er en del af et større fællesskab, for globalt er vi til stede i over 160 lande, og det kan godt være, der ikke er en dansker ude i et konkret katastrofeområde, men Caritas er der – og dermed er vi i også en del af indsatsen.

Du var også inde på, at du kan bruge din

Fra venstre: bestyrelsesformand Jan Lange, generalsekretær Jann Sjursen, frivillig medarbejder og sognerepræsentant fra Næstved Annette Madsen og kampagnekoordinator David Vincent Nielsen

politiske erfaring i dit nye job som generalsekretær - hvordan det?

– Det kan jeg, fordi jeg har erfaring fra forskellige steder i verden. Jeg har politisk erfaring og kender Danida. Jeg ved, hvordan man tænker på Christiansborg med hensyn til disse ting. En del af vores aktiviteter er baseret på, at vi får støtte fra udenrigsministeriet, og den erfaring, jeg har fra det offentlige system, kan være til nytte for Caritas. Hertil kommer forholdet til den almindelige offentlighed. Jeg synes, det er meget vigtigt, at Caritas bliver mere synlig i den offentlige debat.

At blande sig i den offentlige debat

Hvad kan du gøre for at udbrede kendskabet til Caritas i befolkningen?

Det handler om at blande sig i den offentlige debat – mere end vi har gjort hidtil. Organisationen har en størrelse i dag, som rent faktisk forpligter os til at blive mere synlige i kampen for de fattigste.

Blande os for at få flere penge, eller for at ansueliggøre over for befolkningen, at der er en sammenhæng mellem at være kristen og støtte verdens fattige?

Det sidste er vigtigst. At vi som kristne har en forpligtelse til at ændre den overordnede struktur, som er bestemmende for de fattigste i verden. Det er ikke kun et spørgsmål om penge. Det er også et spørgsmål om, at der er strukturer over en bred front, som skal ændres hvis vi skal ændre vilkårene for de fattigste. Det er f.eks. også derfor vi har involveret os i Fair Trade kampagnen. Denne kampagne er, isoleret set, ikke u-landsbistand i traditionel forstand, men et spørgsmål om handelsstrukturer. Det er på den front, vi skal markere os for at blive mere kendt.

Hvorfor er u-landenes problemer ikke tydeligere i medierne - som f.eks. i 70'erne? Jeg tror, vi er blevet mere navlebeskudende i Danmark end vi var 70'erne. Det kan lyde paradoksalt, når man tænker på,

at vi aldrig har haft så mange penge som nu. Vi er blevet mere individualistiske. Det drejer sig i højere grad om mig og mig selv. Den værdidebat er også vigtig at tage op i en offentlig sammenhæng, og jeg mener godt, at Caritas kan markere sig i denne debat.

Hvorfor skal vi blive med at hjælpe den 3. verden - nytter det i det hele taget noget?

Jeg er overbevist om, at det nytter. Jeg har set mange u-landsprojekter og programmer, der er lykkedes, ikke mindst i mit tidligere arbejde som folketingsmedlem og i den periode, hvor jeg var formand for folketingets udenrigsudvalg. Jeg er ikke et øjeblik i tvivl om, at vi hjælper mennesker i nød med de udviklingsmidler, som både staten og menigheder, skoler o.a. bidrager med. Det gør en forskel for rigtig mange fattige.

Samarbejdet med ungdommen

Jan Lange fortalte i sin årsberetning, at skolerne og DUK vil blive højt prioriteret i de kommende år.

Det er vigtigt, at vi har stærke relationer til skolerne, som også er en del af det katolske bagland, og at vi bliver endnu mere opmærksomme på den undervisning, som Caritas kan tilbyde. Ikke mindst i relation til fasteaktionerne. Skolerne er en naturlig samarbejdspartner lige som Danmarks Unge Katolikker er det. Danmarks Unge Katolikker har tradition for et tæt samarbejde med Caritas omkring konkrete projekter. Det er et område, som jeg håber vi yderligere kan opdyrke i de kommende år. Vi må heller ikke glemme, at de unge kan være til stor inspiration for det almindelige bagland i Caritas.

Danida finansierer for en stor del de projekter, Caritas står for. Hvor vigtige er i denne sammenhæng de midler, Caritas selv indsamler?

De er enormt vigtige. Indsamlingerne gør for det første en konkret forskel i forhold

til de fattigste, men også for Caritas som organisation. De indsamlede beløb sætter projekter i gang, som i en senere fase bliver finansieret med midler fra udenrigsministeriet. Man kan sige, at effekten af de indsamlede beløb bliver mangedoblet, fordi de – ikke hver gang, men som oftest – udløser store bidrag fra f.eks. Danida.

Hvad er et rimeligt beløb at give til Caritas om året?

Det får du mig ikke til at give et bud på, men jeg er stensikker på, at der er mange, der kan bidrage med mere end de gør i dag. Og det er tankevækkende, for vi har aldrig været rigere i Danmark. Vi har aldrig haft så meget købekraft, som vi har nu, og alligevel er det jo ikke fordi vi oplever nogen væsentlig stigning i de indsamlede midler. Jeg tænker ikke kun på Caritas, men generelt. Hjælpen til de fattigste i verden står i et grelt misforhold til den enorme velfærdsstigning vi oplever.

Er det dit indtryk at vi fortrænger u-landsproblematikken?

Jeg ved ikke om fortrængning er det rigtige ord, men vi glemmer det i dagligdagen. Der skal så at sige “lig på bordet”, eller store katastrofer, før vi handler. Det er fint at handle, når katastrofen indtræder, men jeg synes, det er vigtigt, at vi ikke kun handler, når vi får syn for sagn.

Du taler om det lange seje træk?

Præcis – og det er derfor jeg synes, det er fint, at Caritas over en årrække har udviklet sig til ikke primært at være en nødhjælpsorganisation, men en organisation, som både giver nødhjælp og udviklingsbistand. Vi har det akutte sigte over for mennesker med et behov her og nu, men også det langsigtede er på plads, sådan at vi kan forbedre menneskers levevilkår over en årrække.

Man kan læse mere om hjælpeorganisationen Caritas på den meget informative hjemmeside: www.caritas.dk.

Orientering fra sognene

April 2007

Sidste frist for stof til nr. 8 som udkommer 18. april og omfatter **maj måned** er 2. april
Tekst bedes sendt – **helst pr. e-mail:** sogneny@katolskorientering.dk eller på diskette til Katolsk Orientering, Gl. Kongevej 15, 1610 København V.

Påskedagene:
Skærtorsdag d. 5/4: messe kl. 13.00
Langfredag d. 6/4: Langfredagsliturgi kl. 15.00, som ordets gudstjeneste
Påskelørdag d. 7/4: messe kl. 15.30

2 | Midtjylland nord

8900 RANDERS. Jesu Hjerte Kirke,
Thorsgade 22, tlf. 86 42 97 30
E-mail: tdt1952@gmail.com
Sognepræst: Thanh Duc Tran (Dominique)
Menighedsrådsformand: Kirsten Kjærulff
Tlf. 86 57 70 52, e-mail: kmmk37@gmail.com
Messetider:
Søndagsmesse søn kl. 10.00
Hverdagsmesse tir kl. 17.00, ons kl. 19.00
Tilbedelse søn kl. 9.30, tir kl. 17.30
Rosenkrans/korsvej ons kl. 18.30
Jesu Hjertes andagt 1. fre kl. 18.30
April
Søn 1. Palmesøndag, kl. 10.00 højmesse
Tir 3. kl. 17.00 bibelstudium, kl. 17.00
Tor 5. Skærtorsdag kl. 19.00 højmesse med sakramental velsignelse
Fre 6. Langfredag, faste- og abstinensdag, kl. 19.00 passionsliturgi
Lør 7. kl. 24.00 påskevigilie
Søn 8. Påskedag, højmesse
Søn 15. Barmhertighedens søndag, kl. 9.30 tilbedelse, kl. 10.00 højmesse
Tir 17. kl. 17.00 messe og tilbedelse, kl. 19.00 voksenkatteke

8800 VIBORG. Sankt Kjelds Kirke
Sankt Leonisgade 12, tlf. 86 42 97 30
Hjemmeside: www.katolsk-midt.dk
E-mail: tdt1952@gmail.com
Sognepræst: Thanh Duc Tran (Dominique)
Menighedsrådsformand Inger Touray
Tlf. 86 61 41 34, E-mail: ingertouray@itiscali.dk
Messetider:
Søndagsmesse: lør kl. 16.00,
Hverdagsmesse: tor & fre kl. 17.30, undt. 2. tor
Tilbedelse: tor kl. 18.00, undt. 2. tor, lør kl. 15.30
Rosenkrans/korsvej: fre kl. 18.00
April
Lør 31. Palmesøndag, kl. 16.00 højmesse
Tor 5. Skærtorsdag, kl. 16.00 højmesse med sakramental velsignelse
Fre 6. Langfredag, faste- og abstinensdag, kl. 16.00 passionsliturgi
Lør 7. kl. 20.00 påskevigilie
Søn 8. Påskedag, kl. 17.00 højmesse
Søn 15. Barmhertighedens søndag, kl. 11.00 vietnamesisk messe
Søn 29. kl. 17.00 polsk messe

7620 Lemvig. Hellig Kors Kirke, Østerbrogade 33.
Hjemmeside: www.katolsk-midt.dk
Tlf. 86 42 97 30, E-mail: tdt1952@gmail.com
Sognepræst: Thanh Duc Tran (Dominique)
Kontaktperson Evald Henriksen, tlf. 97 82 08 04
Messetider:
Søndagsmesse kl. 14.00 (undt. 1. søn tamilsk messe kl. 10.00)
Hverdagsmesse 2. tor kl. 17.00
Tilbedelse 2. tor kl. 17.30
Rosenkrans/korsvej 2. tor kl. 16:30
April
Søn 1. Palmesøndag, kl. 10.00 tamilsk messe
Tor 5. Skærtorsdag
Fre 6. Langfredag, faste- og abstinensdag, kl. 13.00 passionsliturgi
Lør 7. kl. 19.00 påskevigilie
Søn 8. Påskedag, kl. 14.00 højmesse
Søn 15. Barmhertighedens søndag, kl. 14.00 højmesse

3 | Århus og Djursland

8000 ÅRHUS C. Vor Frue Kirke
Ryesgade 26, P.B. 5010, 8100 Århus C.
Tlf. 87 30 70 40, Fax 86 19 45 91
Hjemmeside: www.katolsk-aarhus.dk
Præsterne: Adolf Meister SJ, tlf. 87 30 70 41
E-mail: meister@katolsk-aarhus.dk

Sognepræst: Herbert Krawczyk SJ, tlf. 87 30 70 42
E-mail: herbert@katolsk-aarhus.dk
Praktikant: Diakon Bernardo Petrini, tlf. 87 30 70 57
mobil: 30 50 90 67
Marcos Romero, tlf. 87 30 70 58 mobil: 28 85 25 17
Kaldæisk menighed:
p. Moshé, Faris
Ryesgade 33,4 th, 8000 Århus C., tlf.: 26 93 98 24
Menighedsrådsformand:
Ida Wæde Hansen, tlf. 86 87 55 44
E-mail: anida@post.tele.dk
Sognesekretærer:
Anne Margrethe Rasmussen og Bernhard Kiel.
Sognekantor: 87 30 70 40
E-mail: kontor@katolsk-aarhus.dk
Katolsk Infobutik: Ryesgade 28, tlf. 87 30 70 55
E-mail: kat-infobutik@mail.dk.
Selvhjælpsgrupperne ved Kirken:
SvK: Ryesgade 28, 5. tlf. 21 70 30 67
E-mail: selvhj@katolsk-aarhus.dk
Skt. Joseph Søstre: Ryesgade 28.4.th
Tlf. 86 13 81 22.
Messetider:
Søndagsmesser: kl. 8.00, 10.00 (højmesse), 17.00
Messe på polsk: søn 1/4, 9/4 (2. påskedag) og 15/4, kl. 14.00
Messe på vietnamesisk: 22/4, kl. 14.30.
Messe på kaldæisk: søn 1/4 (kl.18), 8/4 og 15/4, kl. 12.00
Messe på tamilsk: ingen.
Messe på engelsk: ingen.
Messe på spansk: lør 14/4, kl. 14.00 i oratoriet.
Hverdagsmesser: man kl. 19.00, tir kl. 16.30, ons kl. 8.00, tor kl. 11.00, kl.19.00 (på polsk) i oratoriet, lør kl. 15.00 (på vietnamesisk), kl. 19.00 (på dansk), lør kl. 8.00
Skolemesser: hver tir kl. 8.00 (yngre elever) undt. ferien. Ældre elever: første fre kl. 8.45 undt. ferien.
Skriftemål: helst 1. fre kl. 18.00-19.00 eller efter aftale. Menighedsråds møde bortfalder i april
Den Stille uge og påske:
Lejlighed til skriftemål: 2.–4/4 fra kl. 17.00 – 19.00
Palmesøndag: 1/4, kl. 8.00, 10.00 – højmesse med palme procession, 17.00. kaldæisk gudstj. kl. 18.00
Skærtorsdag: 5/4, kl. 9.00 liturgisk morgenbøn – Laudes, kl. 12.00 kaldæisk gudstjeneste, kl. 17.00 højmesse – nadverrens indstiftelse, tilbedelse i oratoriet indtil kl. 24.00
Langfredag: 6/4, kl. 9.00 Liturgisk morgenbøn – Laudes, kl. 15.00 langfredagsliturgi, kl. 17.00 korsvejsandagt på kaldæisk
Påskelørdag, 7/4, kl. 9.00 Liturgisk morgenbøn – Laudes, kl. 11.00 madvelsignelse (på polsk), kl. 22.00 påskematliturgi.
Påskedag: 8/4 kl. 10.00 højmesse, kl. 12.00 kaldæisk messe, kl. 17.00 sangmesse
2. påskedag, 9/4 kl. 10.00 højmesse, kl. 10.30 messe i Pindstrup, kl. 14.00 højmesse på polsk.
Andet:
Første fre 6/4. bortfalder.
Foreldre møde for firmanderne SU/SKS: tor 12/4 kl.19.00. Firmandundervisning lør 14/4 kl. 11.15
Sogneundervisning: lør 14/4 kl. 10.00
Familiemesse: lør 14/4 kl. 12.00
Konvertitundervisning: hver tor kl. 19.30.
Sct. Knuds Seniorklub: tir 3/4 og 17/4, kl. 14.30.
Tro og Lys: 14/4 kl. 13.30.
1. hl. kommunion: lør 21/4 kl. 10.00 og kl. 12.00
Samsø: lør 21/4, kl. 10.00 i Ørby kirke.
Ellers se www.katolsk-aarhus.dk.
Galleri v. Kirken man-ons-to-fre kl. 14.00 – 17.30.

Pindstrup, Sankt Mikael's Kirke
Kastvej 1, Ringstø, 8550 Ryomgård
Præster: Århus
Kirkeværge: Kaj Friis Nielsen, tlf. 86 39 49 17
Messe: søn 1/4, 9/4 (2. påskedag) og 15/4 kl. 10.30.

8500 GRENÅ Sankt Clemens Kirke

Thykiersvej 4. Giro: 563-2668.
Hjemmeside: www.katolsk-aarhus.dk/clemens/
Konst. sognepræst: Herbert Krawczyk S.J.,
Adr. Ryesgade 26-28, P.B. 5054, 8100 Århus
Menighedsrådsform.: Birgit Clausen
tlf. 86 99 63 54.
April:
Søn 1. Palmesøndag, kl. 17.00 højmesse med palme procession
Tor 5. Skærtorsdag, menigheden opfordres til at deltage i messen på Sostrup kloster fre 6. april, langfredag, langfredagsliturgi kl. 15.00
Søn 8. Påskedag, kl. 10.30 højmesse
Søn 22. kl. 10.30 højmesse

Sostrup: Maria Hjerte Abbedi
Maria Hjerte Engen 1 8500 Grenå. Tlf. 86 38 44 88
Fax: 86 38 42 06.
Pastor Ebbe Simonsen, tlf. 86 38 41 38.
Messetider:
Søn kl. 10.00, hverdage kl. 9.00, sakramental tilbedelse daglig kl. 10-17.30 og tor kl. 19-20.
Undervisning for konvertitter hver ons kl. 18.00-19.00, for børn fra 6 år indtil firmeselsalder hver ons efter aftale.

April
Tor 5. Skærtorsdag, kl. 16.00 skærtorsdagsliturgi, bagefter hyggeligt samvær i auditoriet
Fre 6. Langfredag, kl. 15.00 langfredagsliturgi, tilbedelse hele dagen forinden
Lør 7. ingen messe om dagen, Herrens opstandelse, kl. 24.00 Påskevigilie, bagefter hyggeligt samvær på slottet
Søn 8. Påske, kl. 10.00 højmesse
Man 9. 2. Påskedag, kl. 10.00 festmesse
Fre 13. Mariadag, kl. 10.00 udstilling af Altrets Allerhelligste Sakramente, tilbedelse hele dagen, kl. 18.40 Sakramental velsignelse, kl. 19.00 mariaprocession og messe

4 | Midtjylland

7400 HERNING. Sankt Peters Kirke
Lillelundvej 36, e-mail. skt.peter@mail.dk
Hjemmeside: www.stpeter.dk
Præst: Dariusz Stefanek
Hostrupsgade 16, 8600 Silkeborg
Tlf.: 86 82 24 15.
Træffes **kun** i menigheden efter søndagsmessen.
Diakon: Kaare Nielsen. Tlf/Fax: 97 12 43 82.
Mobil 60 94 94 10.
Menighedsrådsfmd.: Viviyana Jesulogamathan Stenhøj 18, 7400 Herning, tlf.: 97 26 69 19
E-mail: viviyana_j@hotmail.com
Messetider: (HA)(I)
April
Søn 1. kl. 11.00 Palmesøndag
Tor 5. kl. 16.00 skærtorsdagsmesse, efter messen er der mulighed for at deltage i den sakramentale tilbedelse
Fre 6. kl. 15.00 Langfredag med korsets hyldning, hertil er alle velkomne til at medbringe blomster
Lør 7. kl. 20.00 Påskevigilie med optagelse af nye i vort kirkelige fællesskab
Søn 8. Påskedag, kl. 9.00 messe på dansk, kl. 13.00 velsignelse af påskemaden
Søn 15. kl. 11.00 messe
Søn 22. kl. 9.00 messe
Søn 29. kl. 9.00 messe

8600 SILKEBORG. Vor Frue Kirke

Hostrupsgade 16 Hjemmeside: www.fruekirke.dk
Hjemmeside: www.fruekirke.dk
E-mail: vorfruekirke@get2net.dk
Konst. Sognepr.: Jan Ophoff. Tlf. 75 82 08 93, bedst kl. 10.00-12.00 undt. man.
Fax: 75 72 21 29, e-mail: ophoff@adslhome.dk
Andenpræst: Dariusz Stefanek, tlf. 86 82 24 15,
E-mail: stefanek@mail.dk
Menighedsrådsfm.: Ulla Sejersen Hansen
Tlf. 86 84 75 74.
Messetider: (HC2)(I)
1. og 2. søn messe kl. 9.00
3., 4. og 5. søn messe kl. 11.00
Ons kl. 16.00 børneundervisning, kl. 17.30 messe, kl. 20.00 messe hos Jesu Små Søstre i ØM
Fre, kl. 16.00 rosenkrans, kl. 16.30 messe, kl. 17.00 tilbedelse.

April
Søn 1. Palmesøndag, kl. 9.00 højmesse med indvielse af palmegrene
Tor 5. Skærtorsdag, kl. 19.00 højmesse
Fre 6. Langfredag, 15.00 faste- og abstinensdag. Passionsliturgi med altergang. Lejlighed til at modtage bodens sakramente indtil kl. 18.00
Lør 7. Påskelørdag, kl. 8.30 påskerengøring. Vi begynder i kirken med en bøn, kl. 23.00 påskevigilien og midnatsmesse - derefter reception i menighedshuset.
Søn 8. Påskedag, kl. 11.00 højmesse
Man 9. 2. påskedag, kl. 11.00 messe
Søn 22. kl. 11.00 højmesse, derefter fremlægger menighedsrådet årets arbejde.
Tir 24. kl. 17.00 filmaften

8700 HORSENS. Sankt Josefs Kirke

Nørregade 19-21. Tlf. 75 62 52 68.
Sognepr.: Raymond Minnaert O. Præm.
Træffes bedst 9.00-12.00.
E-mail: sctjosef@tdcadsl.dk Sognesekr.: Erik Huber. Tlf. 75 65 54 30. Menighedsrådsform.: Michael Møller. Tlf. 75 62 02 31.
Messetider: (HA)(T)
Søndagsmesser kl. 10.00
Lørdag messe kl. 16.00
Tirsdag og torsdag messe kl. 10.30.
Se månedsbladet i kirken eller opslag udenfor kirken.

7100 VEJLE Sankt Norberts Kirke, Fjellejle 2

Tlf.: 75 82 08 93
Sognepræst: Jan Ophoff, O. Præm.
E-mail: ophoff@adslhome.dk
Diakon Baudouin Willoxx
Menighedsrådsformand Bente Köllner
Messetider (HB2)(I)
Søndag: kl. 11.00
Hverdage: man ingen messe, kl. 17.00 tir og fre, kl. 17.30 ons, kl. 14.00 tor, kl. 8.00 lørdag.
Rosenkransbøn hver tirsdag kl. 16.30

9900 Frederikshavn, Helligåndskirken,
Uranienborgvej 5 A.
E-Mail: Sct.Mariae@mail.dk
Alt post sendes til Sct. Mariae Kirke, Kastetvej 1, 9000 Aalborg
Henv.: Konstitueret sognepræst: p. Marcin Kopec O.M.I.
Tlf. 98 79 63 45, fax 98 79 63 46,
Messetider i Frederikshavn:
Søn messe kl. 10.00, fre tilb. kl. 6.00 og messe kl. 17.00, (d. 6/4 erstattes det af Langfredagsliturgien kl. 15.00), første lør i måneden messe kl. 16.00, da det i april er påskelørdag er messen kl. 21.00 d. 7/4.
Påskedagene:
Skærtorsdag d. 5/4: messe kl. 17.00
Langfredag d. 6/4: langfredagsliturgi kl. 15.00
Påskelørdag d. 7/4: messe kl. 21.00
Påskedag d. 8/4: messe kl. 10.00
Se i øvrigt opslagstavlen og www.Katolsk-nord.dk

9800 Hjørring, Sankt Maria,
Martyrernes Dronning, Bispensgade 67.
E-Mail: Sct.Mariae@mail.dk
Alt post sendes til Sct. Mariae Kirke, Kastetvej 1, 9000 Aalborg
Henv.: Konstitueret sognepræst: p. Marcin Kopec O.M.I.
Tlf. 98 79 63 45, fax 98 79 63 46,
Messetider i Hjørring:
Søndage kl. 14.30
Tirsdag kl. 15.30
Påskedagene:
Skærtorsdag d. 5/4: messe kl. 17.00
Langfredag d. 6/4: langfredagsliturgi kl. 15.00
Påskelørdag d. 7/4: messe kl. 18.00
Påskedag d. 8/4: messe kl. 14.00
Se i øvrigt opslagstavlen og www.Katolsk-nord.dk

7700 Thisted, Sankt Thøgers Kirke,
Møllevvej 23, e-mail: Sct.Mariae@mail.dk
Kontaktperson: Kjeld Vestergaard, tlf. 97 92 43 04, eller henv. til Sct. Mariae Kirke, Kastetvej 1, Aalb.
Konstitueret sognepræst: p. Marcin Kopec O.M.I.
Tlf. 98 79 63 45, fax 98 79 63 46,
Messetider i Thisted: Hver lørdag kl. 15.30.

Menighedsfermiddagsmøde hver torsdag efter messen kl. 14.00

Undervisning hver onsdag kl. 16.00-18.00 for børn der ikke går på Sct. Norberts skole

April

Søn 1. Palmesøndag, kl. 11.00 højmesse med indvielse af palmegrene – derefter frokost for Sct. Norberts Seniorer
 Man 2. kl. 19.00 bodsandagt
 Tor 5. Skærtorsdag kl. 19.00 messe derefter tilbedelse af palmegrene – derefter frokost for Sct. Norberts Seniorer
 Fre 6. Langfredag, faste- og abstinensdag, kl. 15.00 passionsliturgi med altergang. Der er lejlighed til at modtage bodens sakramente indtil kl. 18.00
 Lør 7. Påskelørdag, kl. 12.30 indvielse af "Påskekurve" efter polsk tradition, kl. 23.00 påskevigilien og midnatsmesse kl. 23.00 – derefter reception i Sct. Norberts Hus.
 Søn 8. 1. Påskedag, kl. 11.00 højmesse
 Man 9. 2. Påskedag, kl. 11.00 aalmesse
 Tir 10. kl. 8.00 andagt for Sct. Norberts Skole, kl. 9.00 andagt for Sct. Norberts Skole, kl. 10.00 andagt for Mariasostrenes Børnehøve
 Tor 12. kl. 19.00 menighedsrådsmøde
 Søn 15. kl. 11.00 Ordets Gudstjeneste ved Diakon Baudouin
 Lør 21. kl. 10.00 skriftemål og øvelse for 1. kommunikanter
 Søn 22. kl. 11.00 højmesse med 1. Hellige Kommunion, derefter reception i Sct. Norberts Hus
 Tir 24. kl. 19.00 forsoningsøvelse i Sct. Norberts Hus
 Ons 25. kl. 16.00 øvelse for alle firmanter i kirken
 Lør 28. kl. 16.00 firmelse ved Biskop Czeslaw, efter messen reception.
 Man 30. kl. 19.00 menighedsaften i Sct. Norberts Hus. Henn. Lawaet fortæller om Joh. Jørgensen.

5 | Sydjylland

6000 KOLDING. Sankt Michaels Kirke

Sankt Michaels Gade 2.
 Hjemmeside: www.sct-michaels-kirke.dk
 Sognepræst: Henri Kerkhofs O.Præm., Tøndervej 17, 6000 Kolding, tlf. 75 52 76 01. Fax: 75 52 18 59.
 Træffes bedst 9.00-11.00 undt. man og tor
 Menighedsrådsfmd.: Ulla Roed, tlf. 75 57 42 21
 Messetider: (TH)
 Søn: messe kl. 8.00, højmesse kl. 10.00.

7000 FREDERICIA. Sankt Knuds Kirke

Sjællandsgade 50
 Hjemmeside: www.sanktknudskirke.dk
 Sognepræst: Thomas Birkheuser, Montfortkommunitet, Sjællandsgade 50 A, 7000 Fredericia. Tlf. 75 92 11 76. Fax: 75 92 11 71. E-mail: th.birkheuser@get2net.dk
 Træffes bedst tir til søn mellem kl. 9.00 og kl. 22.00
 Menighedsrådsform.: Inge Bertelsen, Svanevej 4, 7000 Fredericia, tlf. 75 93 12 46.
 Messetider:
 Søn kl. 9.45 rosenkransbøn (kun 1. søn i måneden) kl. 10.00 højmesse. Om hverdagen er der normalt flg. gudstjenester: tir kl. 9.15 messe, ons kl. 10.30 messe, tor kl. 10.30 messe, fre kl. 9.30 og kl. 10.00 skolegudstjeneste (undt. sidste fre i måneden og skoleferie), messe kl. 15.00.
 Skriftemål: efter aftale med præsten!

April

Søn 1. Palmesøndag, kl. 10.00 palmeindvielse i skolegården (ved godt vejr) og fejringen af Jesu indtog til Jerusalem med procession til kirken som begyndelse til hans lidelse, død og opstandelse. Optakt til den Stille Uge med læsningen af lidelseshistorien.
 Ons 4. Sankt Knuds Menigheds Efermiddag: bortfaldet pga. Den Stille Uge i denne måned!
 Tor 5. Skærtorsdag, kl. 20.00 Jesu indstiftelse af altrets og ordinationens sakramenter. Højtidelig af-tenmesse. Ved messens afslutning bæres sakramentet ud til "Gethsemane Have". Her er der mulighed for tilbedelse indtil kl. 23.00.
 Fre 6. Langfredag. Jesu død og opføjelse på korset, kl. 13.30 korsvejsandagt, kl. 15.00 liturgisk gudstjeneste med Jesu lidelseshistorie og korsets hyldning.
 Lør 7. Påskelørdag. Jesu overgang fra død til opstandelse, kl. 21.30, højtidelig påskenaftiturgi med læsninger, dåbsvandsliturgi, påskehøjmesse.
 Søn 8. Påskedag, Jesu Kristi herlighedsfulde opstandelse, kl. 10.00 højtidelig påskemesse.
 Man 9. 2. påskedag, kl. 10.00 påskemesse
 Ons 11. kl. 17.00 - 18.30 firmelsesforberedelse
 Ons 18. kl. 16.00 - 17.30 førstekommunionsforberedelse og trosundervisning
 Lør 21. 9.30 - ca. 14.00 forberedelse for firmanterne til firmelsesdagen
 Ons 25. kl. 17.00 - 18.30 firmelsesforberedelse
 Lør 28. kl. 10.00 højtidelig bispemesse med meddelelse af Firmelsens Sakramente v/biskop Czeslaw Kozon. Bagefter reception i menighedskloaklerne. Den, som ikke kan deltage i søndagsmessen i Fredericia er velkommen til at komme til Assens, hvor der bliver fejret søndagsmesse om lørdagen kl. 16.00 (se: Assens eller på vores homepage).
 Se på www.sanktknudskirke.dk og gør siden til din

favorit! Hver uge kan du bl. a. finde de aktuelle messetider og andre aktuelle meddelelser!

6700 ESBJERG. Sankt Nikolaj Kirke

Kirkegade 58
 Sognepr.: Benny Blumensaar., tlf. 75 12 10 27
 bedst tir-fre kl. 10.00-12.00, mobil: 23 32 19 88
 Fax: 75 12 10 46
 E-mail: skt.nikolaj.kirke@esenet.dk
 Hjemmeside: www.sanktnikolaj.dk
 Menighedsrådsfmd: Maria Trulsen, tlf. 75 12 64 02
 Messetider: (TH)
 Lør. kl. 16.30 - Søndagsmesse
 Søn. kl. 10.00 - Højmesse - Rosenkrans 9.30 - Kirkekaffe hver søndag efter messen.
 Hverdage: tir-tor kl. 9.00, fre. kl. 17.00 - derefter Sakramental Tilbedelse til kl. 18.30.
 Skriftemål i forbindelse med messen eller efter aftale. Tir-fre: Rosenkrans og Laudes kl. 8.00-9.00
 Messe på assyrisk/dansk, se opslag i våbenhuset
 3. lør i md: messe på polsk kl. 16.30
 4. lør i md: messe på vietnamesisk kl. 16.30
 Lør tor, fre og lør fra kl. 20.00-23.00 er forbønslinjen åben. Er du bange, syg eller ensom så ring på tlf. 75 18 18 08.
 Hver tor kl. 9.30-17.00: Tilbedelse af Sakramentet
 Hver fre kl. 13.00 - Den Hellige Bernadettes Rosenkorsforening for børn og unge beder Rosenkrans i kirken
 Maria Legionen mødes hver tor kl. 17.45 - kontaktperson: Dorrit Winther, tlf. 75 10 11 91.
 Hver man kl. 14.00 - Vietnamesisk modersmålsundervisning i menighedssalen.

April

Søn 1. Palmesøndag, kl. 10.00 messe med indvielse af palmegrene og procession ind i kirken
 Ons 4. kl. 14.15 ministrantmøde i menighedssalen
 Tor 5. Skærtorsdag, kl. 17.00 messe med fodtvetning i kirken
 Fre 6. Langfredag, kl. 13.30 korsvejsandagt uden om kirken, kl. 15.00 hyldning af korset (medbring en rose) og kommuniionsuddeling
 Lør 7. kl. 12.00 påskemadsvelsignelse efter polsk skik i kirken
 Lør 7. Påskevigilie, starter i haven ved den nye idl kl. 22.00
 Søn 8. Påskedag, kl. 10.00 messe
 Man 9. 2. påskedag, kl. 10.00 messe
 Ons 11. kl. 19.00 kateketmøde
 Lør 14. Sogndag for menighedens børn og unge fra 5 til 15 år. Gælder også Firmanderne og 1. kommunikanterne. Vi mødes i kirken kl. 10.00
 Søn 15. Barmhjertigheds søndag. Vi beder Barmhjertighedens Rosenkrans i kirken kl. 9.30, messe kl. 10.00
 Fre 20. kl. 12.15 skolemese i kirken
 Lør 21. kl. 11.00 ungdomsgruppen mødes i menighedssalen
 Man 30. kl. 18.30 1. kommunionsholdet mødes i menighedssalen

6 | Sønderjylland

6200 AABENRAA. Sankt Ansgars Kirke

Søndertorv 1
 Giro: 016-7029
 http://skt-ansgarkirke-aabenraa.dk/
 Sognepr.: Piotr Rypulak, Fiskergade 7, st. Tlf. 73 62 44 24
 E-mail: piotr_rypulak@hotmail.com
 Kontortid: Efter aftale med sognepræsten.
 Messetider: (HC2)
 Messe: man-fre kl. 17.30, lør kl. 9.00, søn kl. 10.00
 1. fre i måneden tilbedelse af Alterets Sakramente efter messen. Sjelesorg for den vietnamesiske gruppe: Pastor Quang Nguyen, tlf. 51 32 88 96
 Religionsundervisning for firmanter hver tor kl. 16.00 og for førstekommunikanter hver fre kl. 16.00 i menighedskloaket. Skriftemål efter aftale. Sygekommunion: Såfremt det ønskes, vil jeg gerne bringe den hellige kommunion til vore syge.

6400 SØNDERBORG. Sankt Pauls Kirke

Ringridervej 35
 Sognepr.: Finn Arvø. Tlf. 74 45 59 30.
 E-mail: oldfux@mail.dk
 Menighedsrådsfm.: Kassia Szmigielski. Tlf. 61 54 56 05.
 Messetider: (HC2)(I)
 Søndage messe kl. 10.00
 Torsdage messe kl. 17.00
 Lørdage messe kl. 11.00
 Lejlighed til skriftemål i forbindelsen med messen eller efter aftale. Tor er der som regel udstilling af sakramentet efter messen, hvor vi synger sange fra Taizé.
April
 Søn 1. kl. 10.00 Palmesøndag med velsignelsen af palmegrenene.
 Tor 5. Skærtorsdag, kl. 17.00 messe
 Fre 6. Langfredag, kl. 15.00 langfredagsliturgi (langfredag er påbudt faste- og abstinensdag).
 Lør 7. kl. 12.00 velsignelse af påskekurve, kl. 22.00 midnatsmesse, Herrens opstandelsesfest.
 Søn 8. Påskedag, kl. 10.00 messe

Man 9. 2. påskedag, kl. 16.00 polsk messe
 Søn 22. og 29. fejrer Msgr. Lars Messerschmidt messen
 Tor 17. Kristi Himmelfartsdag, kl. 10.00

6100 HADERSLEV. Sankt Marie Kirke

Mariegade 8. Giro: 903-3734
 E-mail: sct.marielkirke@tele2adsl.dk
 Hjemmeside: http://hjem.tele2adsl.dk/sanktmariekirke
 Sognepræst: Jan Zalewski, tlf./fax: 74 52 23 26. Mobil 21 29 11 61 e-mail: ks.jan@get2net.dk
 Menighedsrådsfmd.: Feliks Wojtaszewski, Østergade 1,1, tlf. 74 52 02 30.
 Skriftemål: for messen eller efter aftale. Sygekommunion: såfremt det ønskes, vil jeg gerne bringe den hellige kommunion til vore syge.
 Religionsundervisning: fredag kl. 16.00.
 Kirkekantoret er åbnet ½ time før og efter messen.
 Kirkekaffe: sidste søndag i hver måned efter messen.
 Messetider: (HC2)(I)
 Søndage: Højmesse kl. 10.30
 Fredage: Korsvejsandagt kl. 16.00. 1. fredag i måneden:
 Tilbedelse og rosenkrans efter messen. 1. og 3. søndag i måneden: Polsk messe kl. 17.00.
 Vietnamesisk messe: Henv. Pastor Tuyen, Tlf. 74 63 17 07
 M.h.t. den vietnamesiske messe, som er berammet til den 3. søn hver måned, skal vi gøre opmærksom på, at den vil blive læst af pastor Quang Minh Nguyen, tlf. 87 30 00 30.
 Selve påsken: Vi fejrer påskeskiftet fredag den 30. marts; messe kl. 16.00, derefter korsvejsandagt og påskeskiftet.
 Tor 5. Skærtorsdag, kl. 16.00 messe
 Fre 6. Langfredag, kl. 15.00 langfredagsliturgi
 Lør 7. Påskelørdag, kl. 20.00 påskevigilie
 Søn 8. Påskedag, kl. 10.30 messe
 Man 2. Påskedag, kl. 10.30 messe

6270 TØNDER. Hellig Kors Kapel

Ribelandevej 41
 Konst. Præst: Benny Blumensaar,
 Kirkegade 58, 6700 Esbjerg
 Tlf. 75 12 10 27, mobil 23 32 19 88
 E-mail: skt.nikolaj.kirke@esenet.dk
 Træffes bedst 10.00-12.00 undt. man.
 Pastoralassit.: Sr. Lydia Timmermann, Ribelandevej 41, tlf. 74 72 18 90
 Menighedsrådsfmd.: Andrzej Koniczny Cartensgade 10/201, 6270 Tønder, tlf. 73 92 64 26
 Messetider: (I)
 Søn og Helligdage: Højmesse kl. 16.00.
 Skriftemål efter aftale.

April

Fre 6. kl. 16.00 langfredagsliturgi
 Søn 8. kl. 16.00 påskemesse

7 | Fyn

5100 ODENSE C. Sct. Albani Kirke, Adelgade 1.

Tlf. 66 12 16 64. Fax: 63 12 60 70.
 Hjemmeside: www.sct-albani.dk
 Kirkens e-mail: sct.albanikirke@sct-albani.dk
 Sognepr.: Jerzy Kruk. tlf. 63 12 60 75.
 Øvrige præster: Leo Drzal. Tlf. 63 12 607 4.
 Jerzy Gorowski, tlf. 63 12 60 72
 Rajmund Dorawa, tlf. 63 12 60 73
 Kirkens kontor: Adelgade 1. Tlf. 66 12 16 64.
 Tir-fre kl. 10.00-12.00
 Menighedsrådsfmd.: Verner Hansen., tlf. 66 19 08 12
 Messetider: (HC) (TH)
 Søn: kl. 10.00 og 16.30 (okt-april), 18.30 (maj-sept.)
 Polsk messe: 2. og 4. søn kl. 12.00,
 Vietnamesisk messe: søndag kl. 8.30.
 Dalum Kloster: kl. 8.30.
 Hverd.: Man, tir, tor og lør kl. 9.00, ons kl. 10.30 og fre kl. 19.00, rosenkrans (dansk/vietnamesisk): ons kl. 10.00 og fre kl. 18.30, tilbedelse hver fre efter af-tenmessen indtil kl. 20.00, hver lør vesper kl. 17.00.
April
 Søn 1. Palmesøndag. Indvielse af palmegrene, procession og højmesse med lidelseshistorien efter evangelisten Lukas.
 Man 2. Sankt Knud Klubben kl. 17.00
 Tir 3. kl. 17.00 oliemesse i Domkirken i København
 Ons 4. kl. 19.00 korsvejsandagt
 Tor 5. Skærtorsdag, kl. 17.00 messe, derefter tilbedelse af Sakramentet til kl. 20.00
 Fre 6. Langfredag, kl. 15.00 langfredagsliturgi, kollekt til fordel f. Det h. Land. Faste- og Abstinensdag
 Lør 7. velsignelse af lam på polsk: kl. 9.00 og kl. 13.00, kl. 20.00 Påskenaftiturgi
 Søn 8. Påskesøndag, kl. 10.00 højmesse, kl. 12.00 polsk messe
 Man 2. påskedag, kl. 10.00 højmesse, kl. 12.00 polsk messe, kl. 14.00 vietnamesisk messe
 Tor 12. kl. 14.00 Seniorklubben
 Lør 14. kl. 11.00 generalprovet til firmelsen
 Søn 15. kl. 10.00 pontifikalmesse og firmelse, reception på skolen.
 Ons 18. kl. 16.30 1.skriftemål for første kommunikanter
 Tor 19. kl. 19.00 Johannes Jørgensen aften for hele

Menigheden v./ Stig Holsting i skolens gymnastiksal
 Søn 22. kl. 10.00 latinsk højmesse
 Lør 28. kl. 11.00 generalprovet til 1.kommunion
 Søn 29. Højmesse med 1. hl. kommunion efterfulgt af fest i skolens gymnastiksal.

5610 ASSENS, Vor Frelses Kirke

Norregade 3
 Hjemmeside: www.sanktknudskirke.dk/kirkeniassens
 Ansvarlige præster fra Montfortkommunitet: p. Thomas Birkheuser, Sjællandsgade 50 A, 7000 Fredericia, tlf. 75 92 11 76 (kl. 9.00 - 22.00, undt. man), fax: 75 92 11 71.
 E-mail: th.birkheuser@get2net.dk..
 p. Stephen Holm, Frederiksgade 7, 4200 Slagelse. Tlf. 58 52 06 45. E-mail: montfort@get2net.dk
 Kirkeværge: Ulla Bøgh Frimodt, Skolevej 4 D 5620 Glamsbjerg, tlf. 65 90 14 02.
 E-mail: ubf@mail.dk
 Søndagsmesse: Hver lørdag kl. 16.00

April

Tor 5. Skærtorsdag, kl. 16.00 Jesu indstiftelse af altrets og ordinationens sakramenter. Højtidelig messe.
 Fre 6. Langfredag, der henvises til Fredericia.
 Lør 7. Påskelørdag, der henvises til Fredericia. (Der er ingen messe til kl. 16.00!)
 Søn 8. Påskedag, Jesu Kristi herlighedsfulde opstandelse, kl. 16.00 højtidelig påskemesse.
 Man 9. 2. påskedag. Der henvises til Fredericia Den, som ikke kan deltage i søndagsmessen i Assens om lørdagen er velkommen til at komme til Fredericia, hvor der bliver fejret søndagsmesse om søndagen kl. 10.00 (se: Fredericia eller på vores homepage).
 Se på www.sanktknudskirke.dk/kirkeniassens og gør siden til din favorit! Hver uge kan du bl. a. finde de aktuelle messetider og andre aktuelle meddelelser!

5700 SVENDBORG. Sankt Knuds Kirke

Havnegade 1
 Kirkens email: info@katolsk-sydfyn.dk
 Konstitueret sognepræst: Tuyen Ngoc Nguyen
 Træffes bedst ons, tor og fre på tlf. 62 21 05 42 eller 22 44 13 06. Hjemmeside: www.katolsk-sydfyn.dk
 Menighedsrådsfmd: Knud Petersen
 Tlf. 62 20 51 13. Lægfransiskaner: henvende sig til Pia Borgels, tlf. 62 51 36 38.
 Messetider:
 Søn kl.10.30 og kl. 16.00, hverdage tir kl. 9.00, ons kl. 14.00, tor kl. 19.00, fre kl. 9.00, lør kl. 9.00
 Tilb. af Altrets sakramentet, hver tor kl. 17.00-19.00
April
 Søn 1. Palmesøndag, kl. 14.00 Økumenisk kirkevan-dring. Vi starter fra pinselkirken.
 Ons 4. kl. 14.30 studiekreds mødes
 Tor 5. Skærtorsdag, kl. 19.00 messe, derefter tilb.
 Fre 6. Langfredag, kl. 16.00 langfredagsliturgi, vi mindes Jesu korsfæstelse og død
 Lør 7. påskevigiliet, kl. 21.30, messe
 Søn 8. Påskedag, kl. 10.30 messe, kl. 16.00 messe på vietnamesisk
 Man 9. 2. påskedag, kl. 10.30 messe
 Lør 14. kl. 15.00 Firmelsensmesse ved biskop Czeslaw Kozon i Vor Frue kirke
 Ons 18. kl. 14.30 senior klub

5900 Rudkøbing. Sankt Bendts Kapel, Brogade 14

Henv.: Katolsk Kirke, Svendborg.
 Tlf. 62 21 05 42 eller 62 51 19 27
 Messetider: (I)
 Påskedag d. 8.og søn d. 22. april: messe kl. 14.00

5800 NYBORG. Stella Maris Kirke

Vindingevej 7
 Messetider: (HC2) (I)
 Hver lør kl. 15.30 højmesse
 Sognepr.: Jerzy Kruk, Adelgade 1, 5000 Odense
 Tlf. 66 12 16 64/mobil: 20 21 56 42.
 Menighedsrådsfmd.: Eva Antkowiak
 Tlf. 65 36 18 83.
 Sognepr. for Caritas: Jan Machnik
 Lærkeparken 11, 5800 Nyborg. tlf. 64 71 41 51
 Messetider: (HC2) (I)
 Hver lørdag højmesse kl. 15.30
April
 Tor 5. Skærtorsdag, kl. 10.00 messe og tilbedelse af Sakramentet til kl.12. Kollekt til fordel for Det hl. Land.
 Fre 6. Langfredag. Ingen gudstjeneste i kirken. Faste- og abstinensdag
 Lør 7. Påskelørdag, kl. 15.30 påskenaftiturgi
 Lør 14. Kirkekaffe efter messen kl.15.30

8 | Lolland-Falster

4930 MARIBO. Sankt Birgittas Kirke

Maria Gade 4. Tlf. 54 75 50 80
 Hjemmeside: www.sanktbygittakirke.dk
 Sognepr.: Christian Noval
 Bispegade 12, 4800 Nyk. F.
 Tlf.: 54 85 07 39, mobil 20 87 87 75
 E-mail: christian@noval.dk

Andenpræst, Calogero la Loggia, træffes almindeligvis i Maribo
 Diakon: Mikolaj Kecik
 E-mail: mikolaj@kecik.pl
 Træffes almindeligvis i Maribo
 Menighedsrådsformand: Jan Tvangso
 Organist: Barbara Friis, Vestre Landevej 140, 4951 Norreballe. Tlf: 54 78 62 78
 Sankt Birgitta Kloster og gæstehus. Refshalevej 81, 4930 Maribo. Tlf: 55 72 85 16
 Messtider:
 Man messe kl. 17.00 hos søstre, tir messe kl. 17.00 hos søstre, ons vesper kl. 16.30 og messe kl. 17.00 hos søstre, tor messe kl. 7.30 hos søstre, fre messe kl. 7.30 hos søstre, søn messe kl. 11.00 i kirken

April
 Søn 1. Palmesøndag, kl. 9.00 messe og kirkekafe
 Tor 5. Skærtorsdag, kl. 16.00 messe og efterfølgende spisning kl. 18.30. Tilbedelse til midnat
 Fre 6. Langfredag, Mulighed for skriftemål fra kl. 14.00, langfredagsliturgi kl. 15.00
 Lør 7. Påskelørdag, kl. 12.30 velsignelse af påskemaden, kl. 22.00 påskevigilie med efterfølgende reception
 Søn 8. Påskedag, kl. 9.00 messe og kirkekafe
 Man 9. 2 påskedag, kl. 9.00 messe
 Tir 10. Midi-KUK (13+) hos Christian i Nykøbing kl. 19.00

Lør 14. Generalprøve og skriftemål for børnene til førstekommunion. Tiden aftales nærmere. Messe på polsk i Nykøbing kl. 16.00 med efterfølgende kaffe. Firmelsesundervisning og ungdomsmesse "Bliv fuld af Gud" med mulighed for skriftemål. Vi starter kl. 17.00. Efter spiser vi sammen og er færdige ved 20.30 tiden.

Søn 15. Hvidesøndag og førstekommunion, kl. 9.00 familiemesse
 Ons 18. Firmanderne fra Maribo mødes kl. 18.00 i Skt. Birgitta Kirke for at øve firmelsen.
 Tor 19. kl. 11.30 skolemesse
 Fre 20. kl. 17.00 messe med biskoppen hos birgittasøstre i forbindelse med jubilæet for Moder Hesselblads saligkåring. Alle er velkomne.
 Lør 21. kl. 9.00 firmelse med efterfølgende reception

Søn 22. kl. 9.00 messe
 Tir 24. Vandringer: ordets liturgi kl. 19.30 i Nyk.
 Fre 27. Præstevise af Mikolaj Kecik i Skt. Ansgar Kirke kl. 16.00, tilmelding til buskørsel senest søn 22. april
 Lør 28. Primitsmesse med Mikolaj Kecik i Skt. Annæ Kirke, Amager. Messen starter kl. 12.00. Efter messen fortsætter festen med buffet og polske danse. Tilmelding til buskørsel senest søndag d. 22. april
 Søn 29. kl. 9.00 messe

4900 NAKSKOV. Skt. Franciskus Kirke

Bredgade 47
 Hjemmeside: www.sanktfranciskus.dk
 Konst. sognepræst: Christian Noval
 Sognepræst: Christian Noval
 Bispegade 12, 4800 Nyk. F.
 Tlf.: 54 85 07 39, mobil 20 87 87 75
 E-mail: christian@noval.dk
 Andenpræst: Irenæus Cappelen, OFM.Conv.
 Diakon: Mikolaj Kecik, tlf. 54 92 06 81,
 Menighedsrådsform. Villy Petersen, tlf. 54 95 27 87
 Messtider: (HAD) (TH)
 Hverdag: 1. fre i måneden kl. 15.30 Jesu Hjerter messe, søn kl. 11.00

April
 Søn 1. Palmesøndag, kl. 11.00 messe og kirkekafe
 Tor 5. Skærtorsdag, kl. 17.00 messe
 Fre 6. Langfredag, kl. 15.00 langfredagsliturgi
 Lør 7. Påskelørdag, kl. 11.00 velsignelse af påskemaden
 Søn 8. Påskedag, kl. 6.00 påskemorgen messe og morgenmad, kl. 11.00 påskedags messe
 Man 9. Anden påskedag, kl. 11.00 messe
 Tir 10. kl. 19.00 Midi-KUK (13+) hos Christian i Nykøbing
 Lør 14. Messe på polsk i Nykøbing kl. 16.00 med efterfølgende kaffe
 Søn 15. Hvidesøndag og førstekommunion, kl. 11.00 messe
 Fre 20. kl. 17.00 messe med biskoppen hos birgittasøstre i forbindelse med jubilæet for Moder Hesselblads saligkåring. Alle er velkomne
 Søn 22. kl. 11.00 messe
 Fre 27. Præstevise af Mikolaj Kecik i Skt. Ansgar Kirke kl. 16.00. Tilmelding til buskørsel senest søn d. 22. april
 Lør 28. Primitsmesse med Mikolaj Kecik i Skt. Annæ Kirke, Amager. Messen starter kl. 12.00. Efter messen fortsætter festen med buffet og polske danse. Tilmelding til buskørsel senest søn d. 22. april
 Søn 29. kl. 11.00 messe kl. 11.00 og primitsvelsignelse. Mikolaj fejrer sin første søndagsmesse i Nakskov. Efter messen ønsker vi Mikolaj tillykke.

4800 NYKØBING F. Hellig Kors Kirke

Bispegade 12, tlf.: 54 85 07 39
 Hjemmeside: www.helligkorskirke.dk

Sognepræst: Christian Noval.
 Bispegade 12, 4800 Nyk. F.
 Tlf.: 54 85 07 39, mobil 20 87 87 75
 E-mail: christian@noval.dk
 Andenpræst, Calogero la Loggia, træffes almindeligvis i Maribo
 Diakon: Mikolaj Kecik
 E-mail: mikolaj@kecik.pl
 Træffes almindeligvis i Maribo
 Menighedsrådsformand: David Noval
 Faste tider:
 Man kl. 8.00 laudes og messe, tir kl. 8.00 laudes og messe, ons kl. 18.00 aftenbøn med søstre, fre kl. 16.30 tilbedelse, kl. 17.00 messe, søn kl. 11.00 messe

April
 Søn 1. Palmesøndag, kl. 11.00 messe og kirkekafe
 Tor 5. Skærtorsdag, kl. 16.00 messe, efterfølgende spisning kl. 18.30, tilbedelse til midnat
 Fre 6. Langfredag, kl. 14.00 mulighed for skriftemål fra kl. 15.00 langfredagsliturgi
 Lør 7. Påskelørdag, kl. 15.00 velsignelse af påskemaden, kl. 22.00 påskevigilie med efterfølgende reception
 Søn 8. Påskedag, kl. 11.00 messe og kirkekafe
 Man 9. 2 påskedag, kl. 11.00 messe
 Tir 10. kl. 8.00 skolemesse, kl. 19.00 Midi-KUK (13+) hos Christian i Nykøbing
 Lør 14. Børn og forældre med børn til førstekommunion i Nykøbing mødes kl. 13.30 til skriftemål. Vi skal også øve førstekommunionen, kl. 16.00 messe på polsk i Nyk. med efter. kaffe. Firmelsesundervisning og ungdomsmesse "Bliv fuld af Gud" med mulighed for skriftemål. Vi starter kl. 17.00. Efter spiser vi sammen og er færdige ved 20.30 tiden.

Søn 15. Hvidesøndag og førstekommunion, kl. 11.00 familiemesse og kirkekafe
 Fre 20. kl. 17.00 messe med biskoppen hos birgittasøstre i forbindelse med jubilæet for Moder Hesselblads saligkåring. Alle er velkomne.
 Søn 22. kl. 11.00 messe og kirkekafe
 Tir 24. Vandringer: ordets liturgi kl. 19.30 i Nyk.
 Fre 27. Præstevise af Mikolaj Kecik i Skt. Ansgar Kirke kl. 16.00. Tilmelding til buskørsel senest søn 22. april
 Lør 28. Primitsmesse med Mikolaj Kecik i Skt. Annæ Kirke, Amager. Messen starter kl. 12.00. Efter messen fortsætter festen med buffet og polske danse. Tilmelding til buskørsel senest søn 22. april
 Søn 29. kl. 11.00 messe og kirkekafe

Søn 15. Hvidesøndag og førstekommunion, kl. 11.00 familiemesse og kirkekafe
 Fre 20. kl. 17.00 messe med biskoppen hos birgittasøstre i forbindelse med jubilæet for Moder Hesselblads saligkåring. Alle er velkomne.
 Søn 22. kl. 11.00 messe og kirkekafe
 Tir 24. Vandringer: ordets liturgi kl. 19.30 i Nyk.
 Fre 27. Præstevise af Mikolaj Kecik i Skt. Ansgar Kirke kl. 16.00. Tilmelding til buskørsel senest søn 22. april
 Lør 28. Primitsmesse med Mikolaj Kecik i Skt. Annæ Kirke, Amager. Messen starter kl. 12.00. Efter messen fortsætter festen med buffet og polske danse. Tilmelding til buskørsel senest søn 22. april
 Søn 29. kl. 11.00 messe og kirkekafe

Søn 22. kl. 9.00 messe
 Tir 24. Vandringer: ordets liturgi kl. 19.30 i Nyk.
 Fre 27. Præstevise af Mikolaj Kecik i Skt. Ansgar Kirke kl. 16.00, tilmelding til buskørsel senest søn 22. april
 Lør 28. Primitsmesse med Mikolaj Kecik i Skt. Annæ Kirke, Amager. Messen starter kl. 12.00. Efter messen fortsætter festen med buffet og polske danse. Tilmelding til buskørsel senest søn 22. april
 Søn 29. kl. 9.00 messe

9 | Sydøstsjælland

4600 KØGE. Sankt Hans Kirke, Bjerggade 10.
 Konst. sognepræst Torsten Jortzick
 E-mail: torsten.jortzick@pc.dk
 Tlf. 56 65 06 51/ 29 46 21 81
 Menighedsrådsformand: Chris Weng
 E-mail: clam@veng.dk
 Messtider:
 Søn kl. 11.00 højmesse, hver 2. søn med kirkekafe
 Ons kl. 10.00 messe med sakramental velsignelse.
 Dan 3. tir i måneden kl. 19.00 messe, derefter samtalekreds. Alle er velkomne.
 Skriftemål: Efter aftale med præsten.
 Øvrige: Se opslagstavlen

April
 Søn 1. Palmesøndag, kl. 11.00 messe
 Tor 5. Skærtorsdag, kl. 19.00 messe
 Fre 6. Langfredag, kl. 15.00 langfredagsliturgi
 Lør 7. Påskemat, kl. 21.00 Herrens opstandelse
 Søn 8. Påskedag, kl. 11.00 påskemesse
 Søn 15. kl. 11.00 messe
 Søn 22. kl. 11.00 messe
 Søn 29. kl. 11.00 messe med barmedeb

4700 N. ESTVED. Vor Frue Kirke, Præstøvej 29.
 Tlf. 55 72 09 85, fax: 55 73 09 43
 E-Mail: vorfruekirke.nae@mail1.stofanet.dk
 Sognepræst Pater Julian Bodnar.
 Menighedsrådsform.:
 Torben Riis, tlf.: 55 76 76 52
 Messtider: (HA)
 Søn- og helligdage: kl. 10.00 højmesse, tir, fre og lør kl. 17.00 messe

April
 Søn 1. Palmesøndag, kl. 10.00 indvielse af palmegrene, procession og messe
 Tor 5. Skærtorsdag, kl. 10.00 messe, vi mindes Jesu indstiftelse af Alteret Hellige Sakramente, tilbedelse til kl. 20.00
 Fre 6. Langfredag, faste- og abstinensdag, kl. 15.00 langfredagsliturgi
 Lør 6. Påskelørdag, kl. 13.00 velsignelse af påskemaden, kl. 17.00 kaldæisk gudstjeneste, kl. 20.00 velsignelse af påskelys, exultet, indvielse af dåbsvand. Opstandelsesmesse, reception i menighedssalen.
 Søn 8. Påskedag, kl. 10.00 højmesse
 Man 9. 2 påskedag, kl. 10.00 polsk messe
 Søn 15. kl. 11.30 polsk messe
 Lør 21. kl. 16.00 bispemesse og firmelse

4760 VORDINGBORG. Helligaandskirken,

Chr. Winthersvej 4.
 Sognepræst: Josef Dudek C.ss.R.
 Træffes: Chr. Winthersvej 4, tlf. 55 37 39 27
 torsdag, søndag - ellers i Næstved, tlf. 55 72 09 85
 Messtider: (HA)(I)
 Søndag: Messe kl. 10.00.

April
 Søn 1. Palmesøndag, kl. 10.00 indvielse og uddeling af palmegrene, procession og højmesse
 Tor 5. Skærtorsdag, kl. 16.00 messe, vi fejrer indstiftelsen af Eucharistien og præsteskab
 Fre 6. Langfredag, kl. 15.00 langfredagsliturgi
 Søn 8. Påskedag, Herrens Opstandelse fejres med højmesse kl. 10.00
 Man 9. 2 påskedag, ingen messe
 Påskekriftemål før eller efter gudstjenesterne
 Alle ønskes en god påske!

10 | Vestsjælland

4200 SLAGELSE, Vor Frue Kirke
 Frederiksgade 5, tlf. 58 52 06 45
 Sognepræst: Stephen Holm,
 Pastoralassistent: Poul-Erik Jensen
 Subdiakon af kaldæisk ritus: Hazem Farah Aziz
 Montfortkommunitet: p. Stephen Holm, p. Thomas Birkheuser, b. Poul-Erik Jensen, b. Steffen Lund, Frederiksgade 7, tlf. 5852 0645.
 E-mail: montfort@get2net.dk
 Hjemmeside: www.katolsk-vestsj.dk
 Montfort-kommunitetets hjemmeside: www.montfort.dk

Menighedsrådsmd.: Johannes Noval
 Sørbylillevej 15, Sørbø, 4200 Slagelse
 Tlf. 58 54 55 88
 Faste messtider:
 Søn kl. 10.00 højmesse, derefter kirkekafe, fre søndagsmesse kl. 19.15. Hverdag normalt man kl. 17.15, tir, ons og tor kl. 11.15, lør ingen.
 Montfortkommunitetets daglige bønner, normalt: kl. 12.00 rosenkransbøn, dog ikke lør og søn, kl. 18.00 vesper, lør dog kl. 12.15, søn, kl. 19.30.
 Undervisning af vore børn og unge: søndagene d. 1. og d. 22. i forb. m. søndagsmessen. Menighedsdag 19. april kl. 11.15

April
 Søn 1. begynder den stille, hellige uge med fejring af Passions- og Palmesøndag, vor Herres Jesu Kristi indtog til sin lidelse, død og opstandelse, kl. 9.50 rosenkransbøn, kl. 10.00 palmevielse, palmeprocession og messe med oplæsning af Kristi lidelseshistorie
 Man 2. månedens 1. mandag, inter-montfortansk bededag for ordensfamilies mange anliggender, kl. 17.15 messe, kl. 18.15-19.15 tilbedelse foran det udstillede sakramente. Ingen efterfølgende sammenkomst.
 Tor 5. Skærtorsdag, mindedagen for Jesu indstiftelse af altrets og præstevielsens sakramenter, kl. 16.30 højtidelig messe, ved messens slutning bæres det hellige sakramente til sidealtret, hvor der holdes tilbedelse indtil kl.19.30 og igen fra kl. 23.30 til midnat, mellem kl. 19.30 - 23.30 gives der adgang til tilbedelse ved henvendelse i præstegården.
 Fre 6. Langfredag, mindedagen for Kristi sejrjære korsdød, faste- og abstinensdag, kl.10.00 laudes, kl. 15.00 liturgisk gudstjeneste med oplæsning af Kristi passionshistorie, korsets højtidelige hyldning og kommunion.
 Lør 7. Påskelørdag, kl. 13.30 begynder de unges retrætedag, kl. 21.00 begynder den store opstandelsesgudstjeneste, med læsninger, påskelysets indvielse og påskelovsangen. Gudstjenestens højdepunkt er påskehøjmessens med det ny dåbsvands indvielse og dåbslofternes fornyelse. Slut talstærkt op om denne kirkeårets vigtigste gudstjeneste!!!
 Efter gudstjenesten fortsætter vi opstandelsesfesten i menighedshuset, hvor vi over et glas vin og et par snitter ønsker hinanden glædelig påske
 Søn 8. Påskedag, Kristi opstandelses fest, kl. 10.30 (NB!) festlig påskehøjmesse, kl. 19.30: påskevesper.
 Man 9. 2. påskedag, ingen messe i Slagelse (NB!) kl.10.00 laudes, kl. 19.30 vesper i kapellet.

Søn 15. "Hvidesøndag", kl. 10.00 højt. påskemesse. Under og efter messen fejrer vi vor pastoralassistent br. Poul-Erik Jensens 60-års-fødselsdag.
 Søn 29. Festen for den hellige Louis-Marie de Montfort, den montfortanske ordensfamilies grundlægger og beskytter, kl. 9.50 rosenkransbøn, kl. 10.00 festmesse. Efterfølgende reception i menighedssalen.

Søn 8. Påskedag, Kristi opstandelses fest, kl. 10.30 (NB!) festlig påskehøjmesse, kl. 19.30: påskevesper.
 Man 9. 2. påskedag, ingen messe i Slagelse (NB!) kl.10.00 laudes, kl. 19.30 vesper i kapellet.
 Søn 15. "Hvidesøndag", kl. 10.00 højt. påskemesse. Under og efter messen fejrer vi vor pastoralassistent br. Poul-Erik Jensens 60-års-fødselsdag.
 Søn 29. Festen for den hellige Louis-Marie de Montfort, den montfortanske ordensfamilies grundlægger og beskytter, kl. 9.50 rosenkransbøn, kl. 10.00 festmesse. Efterfølgende reception i menighedssalen.

Søn 8. Påskedag, Kristi opstandelses fest, kl. 10.30 (NB!) festlig påskehøjmesse, kl. 19.30: påskevesper.
 Man 9. 2. påskedag, ingen messe i Slagelse (NB!) kl.10.00 laudes, kl. 19.30 vesper i kapellet.
 Søn 15. "Hvidesøndag", kl. 10.00 højt. påskemesse. Under og efter messen fejrer vi vor pastoralassistent br. Poul-Erik Jensens 60-års-fødselsdag.
 Søn 29. Festen for den hellige Louis-Marie de Montfort, den montfortanske ordensfamilies grundlægger og beskytter, kl. 9.50 rosenkransbøn, kl. 10.00 festmesse. Efterfølgende reception i menighedssalen.

4400 KALUNDBORG, Sankt Mariæ Kirke.

Lundemarken 15.
 Sognepræst: Stephen Holm, Montfort-kommunitet, Frederiksgade 7, 4200 Slagelse, tlf. 58 52 06 45
 E-mail: montfort@get2net.dk
 Hjemmeside: www.katolsk-vestsj.dk
 Kirkeværge: Scholastique Nyiragwaneza, Lundemarken 15, 4400 Kalundborg, tlf. 97 93 39 18.
 Menighedsrådsmd.: Mirjam Ploug Sarp, Røsnæsvej 448, Røsnæs, 4400 Kalundborg, tlf. 59 50 94 99
 Søn kl. 15.30 messe, derefter kirkekafe - dog ikke søn d. 15., hverdag normalt ingen gudstjenester. Der henvises til sognekirken i Slagelse. Borneun-

dervisning i forbindelse med søndagsmessen den 1. og 22. april. Menighedsdag tor d. 19. kl. 11.15, - i Slagelse.

April
 Søn 1. Palmesøndag kl. 15.30 palmevielse og messe med oplæsning af Kristi lidelseshistorie.
 Man 2. Intermontfortansk bededag. Se u. Slagelse Skærtorsdag d. 5., langfredag d. 6. og ganske særligt påskenaften d. 7.-8. henvises og opfordres menigheden i Kalundborg til at tage del i disse vigtige dages højtidelige gudstjenester i sognekirken i Slagelse: Skærtorsdag kl. 16.30, langfredag kl. 15.00 og påskelørdag kl. 21.00 Se nærmere under 'Slagelse', - ganske særlig m. h. t. påskenaftens fejring.
 Søn 8. Påskedag, Kristi opstandelses fest, kl.15.30 højtidelig påskemesse med påskelovsang, vievands-indvielse og dåbslofternes fornyelse.
 Man 9. 2. påskedag, ingen gudstjeneste i Kalundb.
 Søn 15. "Hvidesøndag". Ingen gudstjeneste i Kalundborg! Menigheden henvises til festmessene i Slagelse kl. 10.00 og den efterfølgende reception i anledning af br. Poul-Eriks 60-års fødselsdag.
 Søndag 29. fejres festen for den hellige Louis-Marie de Montfort, den montfortanske ordensfamilies grundlægger, kl. 15.20 rosenkransbøn, kl. 15.30 festmesse, efter messen er Montfortkommunitetet vært ved en reception i menighedssalen.

4300 HOLBÆK, Sankt Elisabeths Kirke

Elisabeth-Centret, Carl Refslevs 6.
 Sognepræst: Stephen Holm, Montfort-kommunitet, Frederiksgade 7, 4200 Slagelse, tlf. 58 52 06 45
 E-mail: montfort@get2net.dk
 Hjemmeside: www.katolsk-vestsj.dk
 Gudstjenesteleder og kirkeværge: Jan Tecza, Chr. Hansensvej 25, 4300 Holbæk, tlf. 5944 1562.
 Menighedsrådsmd.: Birthe Hjort, Skyttnesvej 29, 4300 Holbæk, tlf. 5943 6552.

Søndagsmesse hver lør kl. 15.30, med efterfølgende kirkekafe, dog ikke lør d. 7. Ingen messe på selve søndagen, hverdagsmesser tir kl. 17.30 dog ikke tir d. 03. Borne- og ungdomsundervisning i forlængelse af søndagsmessen lør d. 31. marts og 21. apr.
 Menighedsaftens med messe og fællesspisning fejres i april skærtorsdag d. 5. fra kl. 18.00
 Lør 31. marts med fejring af Palmesøndag, kl. 15.20 rosenkransbøn, kl. 15.30 palmevielse og messe med oplæsning af Kristi lidelseshistorie.

Man 2. er månedens 1. mandag, intermontfortansk bededag. Se under 'Slagelse'
 Tir 3. ingen gudstjeneste
 Tor 5. Skærtorsdag, mindedagen for Kristi indstiftelse af altrets og præstevielsens sakramenter, kl. 20.00 (NB) aftenmesse, - med efterfølgende kort tilbedelse. Fællesspisning for gudstjenesten (fra kl. 18.00)

Fre 6. Langfredag, mindedagen for Jesu Kristi korsdød. Faste- og abstinensdag, kl. 15.30 liturgisk gudstjeneste med oplæsning af Kristi lidelseshistorie, korsets hyldning og kommunion.
 Lør 7. Påskelørdag er der ingen gudstjeneste i Holbæk. kl. 13.30 begynder i Slagelse, de unges retrætedag, kl. 21.00 fejres samlet for vor pastoralenheds tre menigheder i Vor Frue Kirke i Slagelse den store opstandelsesgudstjeneste, med læsninger, påskelysets indvielse og påskelovsangen. Se nærmere under 'Slagelse'.

Søn 8. Påskedag, Kristi opstandelses fest. Ingen gudstjeneste i Holbæk i dag. Se 2. påskedag
 Man 9. 2. påskedag, kl. 15.30 Holbæk menigheds festlige påskemesse med påskelovsang, indvielse af nyt dåbsvand og dåbslofternes højtidelige fornyelse.
 Lør 14. højtideligholdelse af Hvidesøndag, kl. 15.30 påskemesse. Dagen efter, søndag d. 15. fejres br. Poul-Erik Jensens 60-års fødselsdag i Slagelse. Festmesse kl. 10.00 og efterfølgende reception.
 Lør 28. Festen for den hellige Louis-Marie de Montfort, den montfortanske ordensfamilies grundlægger, kl. 15.20 rosenkransbøn, kl. 15.30 festmesse. Efter messen er Montfortkommunitetet vært ved en reception i menighedssalen.

11 | Midtsjælland

4100 RINGSTED. Sankt Knuds Kirke, Sct. Knudsgade 19
 Hjemmeside: www.sanktknud.at.tz
 Konst. sognepræst Torsten Jortzick
 Tlf. 57 67 03 01/ 29 46 21 81
 E-mail: torsten.jortzick@pc.dk
 Skt. Joseph Søstre, Teglovnsvvej 18 tlf. 57 61 73 71

April
 Søn 1. Palmesøndag, kl. 16.00 messe
 Tor 5. Skærtorsdag, kl. 17.00 messe
 Fre 6. Langfredag, kl. 17.00 langfredagsliturgi
 Lør 7. kl. 21.00 messe
 Man 9. 2. Påskedag, kl. 10.00 messe
 Lør 14., 21. og 28. april, messe kl. 16.00
 Hverdagsmesser: onsdage kl. 17.30 i kirken med tilbedelse af Sakramentet.
 Ons korsvejsandagt kl. 17.30 - efter aftale.
 Onsdagsmesse kl.17.30 kun 18. + 25. april.
 Torsdage kl. 17.30 i Knud Lavards Hus, Knud Lavardsvej 11, kun d. 19. + 26. april.

4000 ROSKILDE. Sankt Laurentii Kirke

Frederiksborgvej 11.
Tlf.: 46 35 09 65, fax: 46 36 50 91, giro: 402 3986
E-mail: sognet@laurentii.org
Homepage: www.laurentii.org
Sognepræst: p. Laurent Showers OFM Conv.
Sognekontoret er åbent tir – fre kl. 10.00 - 12.00
Menighedsrådsfm.:
Nina Lassen, nina.lassen@drc.dk,
Tlf. 39 64 11 62, mobil 23 74 54 08

Organist: Annelies van der Meer: tlf. 59 46 32 92
Gråbrødrehuset: tlf. 46 36 77 56
E-mail: graabroe@post4.tele.dk
Gråbrødrenes Bogcafé tlf. 46 32 52 57
Åben tir – fre kl. 13.00 – 16.45
E-mail: graabrogcafe@yahoo.dk
Faste gudstjenester, messer og arrangementer:
Søndagsmesser: søn kl. 8.30 og kl. 10.00. Der er kirkekaffe i menighedssalen efter messen kl. 10.00
Hverdagsmesser: tir – fre kl. 17.00.
Skriftemål: fre kl. 16.00 – 16.45 i kirken
Tidebøn: morgenbøn: tir – fre kl. 7.00
Aftenbøn: tir – fre kl. 18.30
Andagter: rosenkrans søn kl. 16.30
Fredagsandagt: fre kl. 19.00 – 21.00
Religionsundervisning: søn kl. 11.30 – 13.00 for sognets børn og unge.

Messe i Ledreborg Slotskirke, Lejre: kl. 17.00 1. lør. i md
Anonyme Alkoholikere: søn kl. 10.00 – 11.00

April
Søn 1. Palmesøndag, kl. 8.30 messe med "den lille palmeprocession", kl. 10.00 messe med "den store palmeprocession", - vi mødes ved Skt. Ibs. Kirkeruin

Man 2. kl. 19.30 sognets filmaften til Den Stille Uge. Vi viser dokumentarfilmen: The Execution of Jesus
Tir 3. kl. 17.00 oliemesse i Skt. Ansgars Domkirke, København. OBS: ingen messe i Skt. Laurentii Kirke
Tor 5. Skærtorsdag, kl. 17.00 messe
Fre 6. Langfredag, kl. 15.00 andagt
Lør 7. Påskelordag, kl. 11.00 velsignelsen af påskebrodet, kl. 23.00 PÅSKEVIGILIE (natmesse til påske). Under messen optages kandidater i Kirkens fulde fællesskab. Efter messen er der reception i menighedssalen.
Søn 8. kl. 8.30 og kl. 10.00 påskemesse
Man 9. 2. påskedag, kl. 10.00 messe
Tir 10. kl. 17.00 messe – hverdagsmesserne fortsætter resten af ugen

2630 TAASTRUP. Sankt Pauls Kirke

Frøgård Allé 12, tlf. 43 99 07 28
(til korrespondance nr. 10), tlf. 43 99 07 28
hjemmeside: www.sktpaul.dk
Sognepr.: Michal Bienkowski, Frøgård Allé 10, tlf.: 43 99 07 28 / 20 72 89 51; e-mail: sktpaul@mail.dk
Pastoralassistent: Sr. Marianne Skjold
Bygaden 53, Taastrup, tlf. 40 89 46 55
E-mail: marianneskjold@yahoo.dk
Menighedsrådsformand: Asbjørn Nordam
Tlf. privat: 43 53 35 32, arb. 43 26 20 70
E-mail: an@dif.dk
Assumptionsøstrene Bygaden 53, Taastrup
Tlf. 43 99 81 57, E-mail: assumption@post.tele.dk
Messestider:
Lørdage: Søndagsmesse kl. 17.00
Søndage: H-messe kl. 10.00 (kirkekaffe)
Hverdage i kirken: tir, søn kl. 10.00, fre kl. 19.00
Hverdage hos søstrene: man, lør kl. 9.30, tir, lør kl. 19.00, ons kl. 17.30, sakramental tilbedelse hos søstrene: alle dage kl. 16.00-17.30
Sakramental tilbedelse i kirken: søn kl. 8.30-10.00, fre kl. 19.40-21.00 (1. fre i md. til kl. 00.00).
Rosenkrans: søn kl. 9.15; fre kl. 19.40
Skriftemål: i forbindelse med messerne, eller efter aftale med præsten.
Katekese for 1.stekommunikanter: 1. & 3. søn i md.
Undervisning for firmander: tor kl. 16.30-18.30.
KÆK: 3. tir i md. kl. 12.00-15.00. Vi begynder med Messe.
Ungdomsmøder: søn kl. 18.30. Se programmet på opslagstavlen eller på www.sktpaul.dk

April
Søn 1. Palmesøndag, kl. 10.00 familiemesse med procession med palmerne
Tor 5. Skærtorsdag, Den Sidste Nadvers messe kl. 17.00. Efter Messen følger Sakramental tilbedelse i "Getsemane Have" / samt fængslingsstedet" indtil Langfredagens liturgi (til kl. 14.30). Der er mulighed for at skrive sig på vagtlisten til ca. en times tilbedelse.
Fre 6. Jesu Lidelsesdag, kl. 14.30 korsvej, langfredagens liturgi kl. ca. 15.00.
Lør 7. kl. 11.00 velsignelse af påskemad, kl. 22.00 Påskevigilie med optagelse i Kirkens fulde fællesskab (derefter reception).
Søn 8. Herrens Opstandelsesdag, kl. 10.00 højmesse med barnedåb
Man 9. 2. påskedag, kl. 10.00 messe
Ons 11. kl. 18.30 ungdomsmøde (biografudflugt / bowling)
Tor 12. kl. 8.45 skolens påskegudstjeneste

Fre 13. kl. 19.00 Taizéandagt efter messen kl. 19.00
Søn 15. Barmhjertighedens Højtid, kl. 9.40 Barmhjertighedens Rosenkrans, kl. 10.00 ungdomsmesse med velsignelse med den Barmhjertige Jesu billede.
Lør 16. kl. 13.00-16.00 på opdagelse i troen, tiln. nødvendig p.g.a. frokost (voksne kr. 35, børn kr. 15)
Tir 17. kl. 10.00 skolemesse, Seniorklubben KÆK med messe kl. 12.00
Ons 25. kl. 18.30 ungdomsmøde
Søn 29. kl. 10.00 latinsk højmesse

12 | Nordsjælland**3000 HELSINGØR. Sankt Vincent Kirke**

Kontor og menighedshus: Nygade 8 tlf. 49 21 05 71
Hjemmeside: www.Katolskkirkehelsingoer.dk
Sognepræst:
Andrzej Papuga, tlf. 45 53 07 51, mob. 28 18 47 25
E-mail: Sognepraest@yahoo.dk
Menighedsrådsfm.: Elisabeth Tasarek Dahlerup
Tlf: 49 22 36 39, mob. 21 72 80 36
E-mail: je-tasarek@paradis.dk
Ved hverdagsmesser henvises til sognebladet og hjemmesiden

April
Søn 1. Palmesøndag kl. 9.00 palmeprocession, messe, menighedskaffe
Tir 3. kl. 14.00 rosenkrans, kl. 14.30 messe, kaffe med efterfølgende samvær. Fornyelse af præsteløfterne, indvielse af de hellige olier i Domkirken
Tor 5. Skærtorsdag, kl. 18.00 messe
Fre 6. Langfredag, faste- og abstinensdag, kl. 17.00 messe, kollekt for Det Hellige land
Lør 7. Påskevigilie, påskemat, kl. 22.30 messe
Søn 8. Påskedag, Herrens Opstandelse, kl. 11.00 messe
Man 9. 2. påskedag, kl. 9.00 messe
Tir 10. kl. 14.00 rosenkrans, kl. 14.30 messe, kaffe med efterfølgende samvær
Tor 12. kl. 16.00-17.00 undervisning af børn til 1. Kommunion
Søn 15. 2. søn i påsken, barmhjertighedens søndag, kl. 9.00 messe, menighedskaffe
Tir 17. Pensionistraf, kl. 14.00 rosenkrans kl. 14.30 messe med efterfølgende samvær
Tor 19. kl. 16.00-17.00 undervisning af børn til 1. kommunion kl.

Lør 21. Projekter og rengøring ml. kl. 10.00 – 13.00, rosenkrans og bøn kl. 10.00 – 10.30
Søn 22. 3. søn i påsken, 1. Kommunionfest, messe kl.11.00. Koncert kl. 16.00 med organist Elena Koukhar, pris 60,00 kr. med kaffe og kage. Program følger billetter kan købes, plus salg ved indgangen
Tir 24. kl. 14.00 rosenkrans, kl. 14.30, messe. Kaffe med efterfølgende samvær
Søn 29. 4. søn i påsken, kl. 9.00 messe, menigheds-kaffe

3400 HILLERØD. Sankt Vilhelms Kirke

Kirke og menighedshus: Møllestræde 7.
Tlf. 48 25 55 31.
Hjemmeside: www.katolskkirkehillerod.dk
Sognepr.: Hans Esmark, Møllestræde 10 B, tlf. 48 24 14 02 bedst kl. 9-10, dog undt. søn og man.
Fax. 48 25 55 31, e-mail: hanesmark@adslhome.dk
Menighedsrådsfm: Martin Rohof, tlf. 47 74 28 17
E-mail: post@melbymarkiser.dk
Vedr. hverdagsmesser henvises til sognebrevet, hjemmesiden eller opslag i våbenhuset.

2970 HØRSHOLM. Sankt Hans Kirke

Marievej 6, tlf. 45 86 07 51.
Sognets hjemmeside: www.sankt-hans-kirke.dk
Sognets e-mail: kirke@sankt-hans-kirke.dk
Sognepr.: Andrzej Papuga, C.M., tlf. 45 53 07 51
E-mail: papuga@mail.dk
Andenpr.: Radoslaw Pawlowski, C.M.
Tlf. 4581 2796
E-mail: pawlowski@get2net.dk
Præsternes bopæl: Bistrup Byvej 4, 3460 Birkerød.
Giro: 703-8275.
Menighedsrådsfm.: Christa Stæger
Tlf.: 48 17 55 60
Messestider: (HA)(T)
Hverdagsmesse tir kl.17.30 og tor kl.10.30.
Mikkeltorg, Strandvejen 352: højmesse søn kl. 8.45.
Skriftemål i forbindelse med messerne eller evt. aft. Den første fredag i måneden besøger p. Papuga de syge med kommunionen.
Menighedsrådsfm. Christa Stæger
Tlf. 48 17 55 60
E-post: christa@staeger.dk
Messestider: (HA)(T)
Søn se nedenfor, tor kl. 10.30.
Religionsundervisning for børn og unge hver tor eftm., dog ikke i skolernes ferier. Oplysning hos sognepræsten.

Mikkeltorg, Strandvejen 352, højme. søn kl. 8.45.
April
Søn 1. kl. 11.00 højmesse med børnetid. Palmeindvielse og procession fra menighedssalen til kirken.
Den nye salmebog "Lovsang" tages i brug, kl. 10.40, inden højmessens, indøves den nye "Credo" i kirken. Kirkefrokost efter messen. Kirkeskattekam-

pagne præsenteres.
Tor 5. kl. 16.00 højmesse, derefter agapemåltid i menighedssalen, kl. 18.00 - 20.00 tilbedelse af Det Allerhelligste Sakramente.
Fre 6. kl. 15.00 gudstjeneste
Lør 7 kl. 20.00 påskevigilie
Søn 8. kl. 9.00 højmesse.
Man 9. kl. 11.00 messe.
Tor 12. kl. 10.30 messe. Derefter kirkekaffe.
Søn 15. kl. 11.00 højmesse.
Tor 19. kl. 10.30 messe. Derefter kirkekaffe
Søn 22. kl. 9.00 højmesse. Kl. 16.00 bispemesse med firmelse i Den Hellige Families Kirke, Birkerød.
Tor 26. kl. 10.30 messe. Derefter kirkekaffe.
Søn 29. kl. 11.00 højmesse med latinsk ordinarium.

3460 BIRKERØD. Den Hellige Families Kirke

Bistrup Byvej 4
Sognets hjemmeside: www.sognet.dk
Sognepr.: Radoslaw Pawlowski C.M.
Mobiltlf. 28 18 47 24
E-mail: radoslaw@pawlowski.dk
Andenpr.: Andrzej Papuga, C.M.
E-mail: papuga@get2net.dk
Tlf. til præsterne: 45 81 27 96.
Menighedsrådsfm.: Thorsten Wilstrup.
Rosenkrans 1. ons i md efter messen kl. 17.30, Barmhjertighedens Rosenkrans om fredagen inden messen kl. 17.15 (undtagen 1. fre i md). Tilbedelse af Alterets Sakramente: 1. fre i md efter messen 17.30.

Sygebesøg med Kommunionen: 1. fre i md eller efter aftale.
Generelle messestider:
Søn højmesse kl. 10.00, man kl. 17.30, tir kl. 10.00, ons-fre kl. 17.30, lør kl. 16.00.

13 | Hovedstadsområdet NV**2730 HERLEV. Vor Frue Kirke**

Herlevgårdsvej 14.
Tlf. 44 94 76 94 og 44 94 76 78
Sognepr.: Leo Kertz O.M.I. Fax 44 53 55 58
Hjelpepr.: Michael Bradley O.M.I..
Engelsk pr.: Carroll Parker O.M.I. tlf. 44 94 76 78
Menighedsrådsfm.: Aage Vinter Christensen, Pæremosevej 59, 2750 Ballerup. Tlf. 44 97 43 35
Messestider: (HA)(T)
Lør kl. 17.00, søn kl. 10.00, kl. 11.30 (engelsk), man kl. 10.30, søn kl. 19.00, tor kl. 9.30 (engelsk)
1. fre i md kl. 19.30 (engelsk)
3. fre i md kl. 19.30 (dansk) med efterfølgende rosenkransandagt, tilbedelse ons efter messen.
Skriftemål efter aftale
Tir åbent hus hos Skt. Joseføstrene, Primulavej 1, messe kl. 19.00.

April
Søn 1. Palmesøndag. Palmevelsignelse og uddeling ved messen kl. 10.00
Tor 5. kl. 17.00 skærtorsdagsliturgi
Fre 6. kl. 15.00 langfredagsliturgi
Lør 7. kl. 21.00 påskensliturgi og messe
Søn 8. Påskedag, messer som om søndagen
Man 9. 2. påskedag, kl. 10.00 messe
Søn 15. kl. 10.00 børnenes første hl. kommunion.

2700 BRØNSHØJ. Sankt Antoni Kirke

Frederikssundsvej 225.
Konst. sognepræst Jesper Fich, Marielystvej 16, 2000 F. tlf.: 38 79 39 99. Kirkens kontor henv. Sankt Mariæ Kirke, Jens Jessens Vej 5, man og fre kl. 10.00-12.00, tlf.: 38 71 53 35. Messe tir og tor kl. 10.00, søn kl. 11.00
Menighedsrådsformand:
Esther Zivadinovic, tlf. 38 28 82 53
Sankt Joseph Søstre, Primulavej 1, 2720 Vanløse, tlf. 38 10 30 34
Messestider: (HA)(T) Søndage: Højmesse kl. 11.00 Ingen planlagte hverdagsmesser i kirken indtil videre. Hver tirsdag messe kl. 19.00 hos Skt. Josef Søstre, Primulavej 1, Vanløse.

2860 SØBORG. Johanneskirken

Vandtårnsvej 7-9.
Konst. sognepræst Jesper Fich, Marielystvej 16, 2000 F. tlf.: 38 79 39 99.
Kirkens kontor: Vandtårnsvej 7-9, tlf. 39 69 03 01
Giro: 913-2929. Menighedsrådsfm.:
Paolo Drostby, tlf. 39 56 16 07.
Sognets hjemmeside: www.konsul.suite.dk/sogn
Messestider: (HC2)(T)
Søn kl. 9.30 højmesse, 4. søn i måneden er der familiemesse kl. 9.30, efter højmesse kaffe i menigheds-lokalet. Alle er velkomne.
KUK for sognets børn og unge: hver tor kl. 18.00-19.30 i menighedslokalet. Der er fællesspining

KATOLSK MENIGHED PÅ BORNHOLM**3720 Åkirkeby.**

Rosenkranskirken, Gregersgade 12,
Konst. sognepr.: Niels Engelbrecht
Tlf: 33 13 37 62/mob. 30 54 21 18
Menighedsrådsfm.: John Krüger
Tlf.: 20 47 04 34.

Pastoralass.: Sr. Carina Poppinghaus.
Tlf. 56 95 08 55.
Søstrene af Det dyrebare Blod, Skt. Raphaels-Stiftelse, Lille Madsegade 14, 3700 Rønne
Tlf. 56 95 08 55.
Gudstjenestetider (HC2)(I)
Alle søndage: kl. 10.00 Højmesse eller Ordets gudstjeneste.

April
Søn 1. Palmesøndag, kl. 10.00 højmesse med invielser af palmebrancher og procession
Tor 5. Skærtorsdag, kl. 17.00 messe i søstrenes kapel i Rønne, derefter tilbedelse i stilhed til kl. 19.00
Fre 6. Langfredag, kl. 15.00 langfredagsliturgi i Rosenkranskirken
Lør 7. Påskelordag, kl. 20.00 vigilmesse, påskematens højtidelige liturgi, derefter sammenkomst hvr vi ønsker hinanden glædelig påske.
Søn 8. Påskedag, kl. 11.00 højmesse
Søn 15. kl. 10.00 Ordets gudstjeneste
Tir 17. kl. 14.00 møde med damerne hos søstrene
Søn 22. Søndagsmesse i Rosenkranskirken
Søn 29. Højmesse eller ordets gudstjeneste kl. 10.00 Sygekommunion efter aftale tlf. 56 95 08 55, skriftemål i forbindelse med gudstjenesterne. Evt. ændringer se opslagstavlen v. Rosenkranskirken eller ring til tlf. 56 95 08 55.

14 | Hovedstadsområdet NØ**2800 LYNGBY. Sankt Knud Lavards Kirke**

Lynbygårdsvej 1 A.
Sognepr.: P. Allen G. Courteau, O.M.I. Tlf. 45 87 5688. Fax: 45 87 56 85. E-mail: agcomi@mail.dk
Giro: 802-7404, Sankt Knud Lavards Kirke.
Menighedsrådsfm.: Greta Maria Salminen
Tlf. 45 28 14 33, e-mail: angeleyes@webspeed.dk
Messestider: (HB2)(T)
Søn M. kl. 11.30.

Lør rosenkrans kl. 16.30, M. kl. 17.00 (aflyst når der er sogne arrangement i Skt. Andreas)
Søndagsmesse: der er kirkekaffe efter messen.
Hverdagsmesser: Jeg fejrer messe hos forskellige søster/nonce kommuniteter og vil derfor bede jer om, at se på opslagstavlen i kirken eller ring i forvejen.
Fredag: Rosenkrans kl. 15.30 messe kl. 16.00

April
Søn 1. Palmesøndag, kl. 11.30 messe, kl. 10.30 firmelsesundervisning, brunch efter messen.
Tor 5. Skærtorsdags liturgi kl. 18.00 med efterfølgende tilbedelse, indtil kl. 22.00.
Fre 6. Langfredagsliturgi NB. kl. 12.00
Lør 7. Påskensliturgi kl. 21.00
Søn 8. Påske, kl. 11.30 højmesse
Man 9. Ingen messe. (Kl. 8.00 i Skt. Andreas)
Søn 15. 2. søn i påsken, kl. 11.30 messe, kl. 10.30 firmelsesundervisning
Søn 22. 3. søn i påsken, kl. 11.30 messe, kl. 10.30 første kommuniionsundervisning
Lør 28. kl. 10.00-15.00 rettetdage for 1. Kommunionsbørn, kl. 15.00 vietnamesisk messe
Søn 29. 4. søn i påsken, kl. 11.30 messe

2900 HELLERUP. Sankt Therese Kirke

Bernstorffsvej 56.
Sognepræst: Pastor Niels Engelbrecht
Bredgade 64, 1260 Kbh. K. tlf: 33 13 37 62
E-mail niels.engelbrecht@get2net.dk
Andenpræst: Pastor Jørgen Erichsen
Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup.
Tlf: 39 61 19 19. Trafic bedst kl. 9.00-10.00
Andenpræst: Pastor Fabrizio Milazzo
Bredgade 64, 1260 Kbh. K
Tlf: 33 13 55 83. Mobil: 61 67 83 39
E-mail sanktansgar@city.dk
Sognekontor: Bredgade 64, 1260 København K
Tlf: 33 13 37 62 – man - fre kl. 10.30-15.00
Menighedsrådsform. Felicity Pors
Rørmoesvej 6, tlf. 39 69 47 28 2400 Kbh. NV.
Organist: Torben Bang, tlf. 39 67 12 98
Messestider: (HB), (T)(H)

Søn kl. 9.00 højmesse, kl. 11.00 reciteret messe. Familiemesse kl. 11.00 2. og 4 søn i måneden. Efter højmessens kaffe i menighedslokalet.
Hverdage man & ons kl. 11.00 messe, tir, tor og fre kl. 8.00 messe, lør messe kl. 1 og 3. man i måneden tilbedelse kl. 11.10. 1. og 11.30 man i måneden tilbedelse kl. 10.00-11.00

April
Søn 1. Palmesøndag, messe kl. 9.00 og 11.00
Man 2. kl. 10.00-11.00 tilbedelse af det udstillede alterets sakramente, kl. 11.00 messe
Tir 3. Møde i KÆK i Sct. Andreas. Messe kl. 11.30, derefter frokost efterfulgt af et indlæg.
Tor 5. Skærtorsdag, kl. 17.00 messe, derefter tilb. Fre 6. Langfredag, kl. 15.00 liturgisk gudstjeneste Lør 7. Påskelordag, kl. 21.30 påskematens liturgi Søn 8. Påskedag, kl. 11.00 højmesse, ingen m. kl. 9. Man 9. 2. påskedag, kl. 9.00 reciteret messe
Ons 11. kl. 19.00 MR-mode
Lør 14. kl. 10.00-14.00 havedag
Søn 15. kl. 10.00 1. kommunion. Kun denne ene messe!
Man 16. kl. 10.00-11.00 tilbedelse af det udstillede

alterets sakramente, kl. 11.00 messe. Meditationsaften, Strandvejen, kl. 19.00
 Ons 18. kl. 18.00-19.30 MiniKUK
 Lør 21. kl. 14.30-16.30 temalørdag, derefter fælles spisning
 Søn 22. kl. 11.00 familiemesse, kl. 14.00 engelsk familiemesse med 1. kommunion.
 Ons 25. kl. 14.30 møde i Sct. Ansgar KÆK

Immaculata kirken, Strandvejen 91
 Søndage kl. 9.00.

2920 CHARLOTTENLUND

Sankt Andreas Kirke, Kollegievej 2.
 Sognepr.: P. Allen G. Courteau, O.M.I., Lyngby-gårdsvej 1A, 2800 Lyngby. Tlf: 4587 5688.
 E-mail: agcomi@mail.dk
 Sognekontor: Kollegievej 2A, 2920 Charlottenlund. Tlf: 39 64 30 39 - Normalt åbent ons kl. 9.00 - 12.00
 Menighedsrådsfmd.: Henrik Thomsen
 Tlf: 39 29 14 79
 E-mail roenowthomsen@email.dk
 Messetider: (HB2)(T)
 Søn kl. 9.30 højmesse, 1. søn i måneden: højmesse m. gregoriansk sang. Efter højmessen kaffe i menighedslokalet. Alle er velkomne.
 Hverdag: man - tor. Jeg fejrer messe hos forskellige søster/nonne kommuniter og vil derfor bede jer om, at se på opslagstavlen for messens tidsændring eller aflysning.
 Da jeg ofte er i Karmel om tirsdagen er der Laudes kl. 8.00. Skolemesse igen om onsdagen kl. 8.15.
April
 Søn 1. Palmesøndag, kl. 9.30 messe (gregoriansk). Procession starter ved mausoleet.
 Tir 3. kl. 11.30 messe i forbindelse med KÆK.
 Tor 5. Skærtorsdagsliturgi NB. kl. 16.00 med efterfølgende arrangement, og tilbedelse.
 Fre 6. Langfredagsliturgi kl. 15.00
 Lør 7. Påskenasliturgi aflyst, (Skt. Knud Lavard kl. 21.00)
 Søn 8. Påskedag, kl. 9.30 højmesse.
 Man 9. 2. påskedag kl. 8.00 messe.
 Søn 15. 2. søn i påsken, kl. 9.30 messe
 Søn 22. 3. søn i påsken, kl. 9.30 messe
 Søn 29. 4. søn i påsken, kl. 9.30 messe

15 | Hovedstadsområdet V

1616 KBH. V. Jesu Hjerte Kirke, Stenogade 4.
 Tlf: 33 24 65 80 og 33 21 85 88.
 Fax: 33 25 07 38.
 Sognepr.: P. Gerhard Sanders SJ.
 E-mail: Stenogade@mail.dk
 Andenpr.: Michael Hornbech-Madsen
 Tlf: 33 21 59 34, menighedsrådsfmd.:
 Ruth Christophersen. Tlf: 36 16 70 84.
 Messetider: (HA)(T)
 Man-fre kl. 8.15 og 17.00, lør kl. 8.15, kl. 18.00 italiensk messe.
 Søn kl. 10.00 latinsk højmesse, kl. 11.30 dansk højmesse, kl. 20.00 aftenmesse.
 Lejlighed til skriftemål før og eft. alle messer og eft. aftale.
April
 Søn 1. Palmesøndag, kl. 10.00 palmeindvielse i menighedssalen, derefter procession til kirken og dansk højmesse med passionslæsning efter evangelien Lukkas.
 Tor 5. Skærtorsdag, kl. 17.00 liturgi, derefter tilbedelse af det Helligste Sakramente indtil kl. 20.00
 Fre 6. Langfredag, kl. 15.00 liturgi med Roskilde-passionen (Johannespassionen).
 Lør 7. OBS! Ingen italiensk messe kl.18.18! Påskenasliturgiingen begynder kl. 22.00, derefter er alle velkomne til at ønske hinanden Glædelig Påske i menighedssalen.
 Søn 8. Påskedag, søndagsmesseorden, kl. 18.00 messe på kroatisk.
 Man 9. Påskemændag, kl. 8.00 og 10.00 messe. Ingen senere messer.
 Søn 15. Hvide Søndag, kl. 10.00 dansk højmesse med børnenes Første Hellige Kommunion. Efter messen reception i menighedssalen.
 Tir 17. kl. 14.30 Stenoklubben. Jesu små søstre fortæller om hvordan de oplever muslimerne i hverdagen.
 Fre 20. Bøns- og tilbedelsesaften. Begynder med messen kl. 17.00 og slutter med sakramental velgørelse kl. 19.45.
 Lør 21. kl. 12.00 i menighedssalen. Tro-og-Lys holder eftermiddagsmøde. Tag madpakke med.
 Afslutning med messe kl. 16.30. Nye venner er velkomne.
 Man 23. kl. 19.30 menighedsrådsmøde. Hver tir åbnes kirken kl. 16.00, efter messen kl. 17.00 Rosenkransbøn.
 Hver onsdag kl. 19.30 i præstegården: Studiekreds omkring aktuelle emner v/ pastor Michael Hornbech-Madsen. Alle er velkomne.
 Hver søndag indbyder vi til "Kirkekaffe" efter 11.30-messen. Kaffen - og theen - serveres i menighedssalen, indgang: Stenogade 4 B.

2000 FRB. Sankt Marie Kirke, Jens Jessens Vej 5.
 Hjemmeside: www.mariea.dk
 Sognepr.: Jesper Fich, Marielystvej 16.
 Tlf: 38 79 39 99.
 E-mail: fich@post4.tele.dk
 Kirken kontor: Jens Jessens Vej 5. Normalt ma og fr 10-12. Tlf: 38 71 53 35. Fax: 38 71 53 36.
 Menighedsrådsfmd.: Flemming Emmering
 Tlf: 43 43 65 02 eller 26 27 65 02
 E-mail: emmering@post.tele.dk
 Forening: Sankt Marie Unge Katolikker (SMUK).
 Hjemmeside: www.mariea.dk/sruk
 Messetider: (HA) (T, H)
 Søn kl. 11.00 hm.
April
 Søn 1. Palmesøndag, kl. 11.00 palmevielse og højmesse
 Tor 5. Skærtorsdag, kl. 17.00 højmesse, tilbedelse til midnat
 Fre 6. Langfredag, kl. 15.00 liturgi
 Lør 7. kl. 21.00 påskevigilie
 Søn 8. Påskedag, kl. 11.00 højmesse
 Søn 9. 2. påskedag, kl. 11.00 1. kommunion (fortrinsvis for børnene og deres familier)
 Søn 15. 2. søn i påsken, kl. 11.00 højmesse
 Søn 22. 3. søn i påsken, kl. 11.00 højmesse
 Søn 29. 4. søn i påsken, kl. 11.00 højmesse
 Anden tir i hver måned kl. 14.00 Katolsk Ældreklub.
 Oplysninger hos: Hans K. Thomsen, tlf. 38 74 78 09

2650 HVIDOVRE. Sankt Nikolaj Kirke

Strøbyvej 2
 Sognepr.: Wladyslaw Zdunek, C.ss.R.
 Tlf: 36 78 27 90. Træffes tir, fre, lør 9.00-12.00, tor 16.00-18.00 ellers kun efter aftale
 Fax: 3678 2790. Giro: 706-5590.
 Menighedsrådsfmd.: Jette Kromayer
 tlf: 36 78 09 11
 Messetider: (HA)(T)
 Søndage Hm. kl. 10.00, 1. søn i md. polsk M. kl. 12.00, 3. søn i md. polsk M. kl. 17.00, lør M. kl. 17.00 (1. lør i md. dansk/vietnamesisk).
 Hverdag man-fre M. kl. 8.00
April
 Søn 1. Palmesøndag, kl. 10.00 palmeindvielse, kl. 12.00 messe polsk
 Tor 5. Skærtorsdag, kl. 14.30 messe på vietnamesisk, kl. 17.00 højmesse på dansk
 Fre 6. Langfredag, kl. 15.00 gudstjeneste, faste- og abstinensdag.
 Lør 7. Påskelørdag, kl. 20.00 påskelørdagsliturgi, efter messen påskegape
 Søn 8. Påskedag, Herrens Opstandelse, kl. 10.00 højmesse, kl. 12.00 messe på polsk
 Man 9. 2. påskedag, kl. 10.00 højmesse
 Lør 14. kl. 17.00 messe
 Søn 15. Guds barmhjertigheds søndag, kl. 10.00 højmesse, kl. 17.00 messe på polsk
 Lør 21. kl. 17.00 messe
 Søn 22. 3. søn i påsken, kl. 10.00 højmesse
 Lør 28. Louis Maria Grenion de Montf., kl. 17.00 messe
 Søn 29. 4. søn i påsken, kl. 10.00 højmesse, kollekt til teologistuderende

16 | Hovedstadsområde N & NV

2200 KBH. N. Sakramentskirken
 Nørrebrogade 27 C.
 Sognepr.: Reinhold Sahner Tlf: 35 35 68 25. Træffes bedst efter telefonisk aftale eller send en e-mail.
 Kirkens hjemmeside: www.sakramentskirken.dk
 E-mail: sakramentskirken@mail-telia.dk
 Fax: 35 36 64 30.
 Præst for engelsk-talende:
 Carroll Parker Tlf: 4494 7678.
 Præst for fransk-talende:
 Pascal Rene Lung
 Tlf: 0046 461 896 27.
 Hospitalspræst:
 Jørgen Erichsen Tlf: 39 61 19 19.
 Giro: 804-6638
 Menighedsrådsform.: Brian Kalleshave
 Messetider (HB2)(T)
 Søn dansk M kl. 10.00, engelsk M kl. 18.00 Fransk M kl. 11.30 (1. og 3. Søn i md)
 Hverdag: tir kl. 8.00 (skolemesse, dog ikke i ferietiden), ons kl. 17.00 (engelsk)
 Messetiderne til højtidene, andre messetider og arrangementer m.m. kan ses på kirkens hjemmeside.

17 | Hovedstadsområde K

1260 KBH. K. Sankt Ansgars Domkirke
 Bredgade 64.
 Hjemmeside: www.sanktansgar.dk
 Sognepr.: Niels Engelbrecht. Tlf: 33 13 37 62, kl. 10.00-12.00 undt. man og tor.
 Andenpr.: Fabrizio Milazzo
 Tlf: 33 13 55 83. Mobil: 61 67 83 39, el. sanktansgar@city.dk
 Andenpr.: Pastor Jørgen Erichsen, Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup, tlf. 39 61 19 19, træffes bedst kl. 8.00-9.00. Andenpr.: Gregers Mærsk-Kristensen. Tlf: 33 13 55 83. Kirkens kontor tlf. 33 13 37 62,

man, tir, tor og fre kl.10.00-15.00, ons eft. aftale.
 Fax: 33 32 10 49. E-mail: sanktansgar@city.dk
 Giro: 642-5305.
 Menighedsrådsfmd.: Andreas Rude.
 Tlf: 35 35 03 56.
 Faste messetider:
 Man – fre kl.7.30 laudes (morgenbøn), kl. 8.00 og kl. 16.30 messe, lør kl. 17.00 messe, søn kl. 8.00 messe, kl. 10.00 højmesse, kl.17.00 vesper (aftenbøn),
 1. søn i md kl. 12.00 ukrainsk messe (Byzantinsk ritus), kl. 19.00 ungdomsmesse 2. og 4. søn, kl. 19.30 SAKS-messe, 3. søn kl. 18.30 ungdomsmesse for de helt unge

April
 Søn 1. Palmesøndag, kl. 8.00 messe, kl. 10.00 indvielse af palmegrene, procession og pontifikalmesse ved biskop Czeslaw Kozon. Kl. 17.00 vesper, kl. 19.00 ungdomsmesse. (NB ingen Ukrainsk messe)
 Tir 3. kl. 17.00 Pontifikalmesse ved biskop Czeslaw Kozon, oliemessen, fornyelse af præsteløfterne, indvielse af de hellige olier.
 Tor 5. Skærtorsdag, kl. 17.00 pontifikalmesse ved biskop Czeslaw Kozon. Efter messen er kirken åben til kl. 24.00
 Fre 6. Langfredag, kl. 15.00 liturgi ved biskop Czeslaw Kozon.
 Lør 7. kl. 21.30 påskenas liturgi ved biskop Czeslaw Kozon. Efter påskenasmessen ønsker vi hinanden glædelig påske og lykønsker de nydøbte og nyfirmede ved en reception i menighedssalen.
 Søn 8. Påskedag, kl. 10.00 pontifikalmesse ved biskop Czeslaw Kozon, kl. 12.00 ukrainsk påskemesse (byzantinsk ritus) NB. Ingen messe kl. 8.00
 Man 9. kl. 10.00 messe (ingen anden messer 2. påskedag)
 Lør 14. kl. 17.00 aftenmesse
 Søn 15. kl. 8.00 messe, kl. 10.00 børnenes første hellige kommunion, kl. 17.00 vesper, kl. 18.30 ungdomsmesse for de helt unge
 Tor 19. 2-årsdagen for pave Benedict XVI's valg til pave mindes ved messerne kl. 8.00 og kl. 16.30
 Lør 21. kl. 17.00 aftenmesse
 Søn 22. kl. 8.00 messe, kl. 10.00 højmesse, kl. 17.00 vesper, kl. 19.30 SAKS-messe
 Ons 25. kl. 14.30 KÆK-møde: "Sælg alt og følg mig" ved Vilhelm Stender
 Fre 27. kl. 16.00 præstevielse, Biskop Czeslaw Kozon vier diakon Mikolaj Kecik til præst
 Lør 28. kl. 14.30 voksenkateke: sr. Rut Maria OSB: "Profeter i fortid og nutid"; kl. 17.00 messe
 Søn 29. kl. 8.00 messe, kl. 10.00 højmesse, kl. 17.00 vesper

18 | Amager

2300 KBH. S. Sankt Annæ Kirke, Dronning Elisabeths Allé 3.
 E-mail: sanktannaekirke@yahoo.com
 Hjemmeside: www.sanktannaekirke.dk.
 Sognepræst: Wieslaw Podlach C.Ss.R
 Tlf: 32 86 07 25
 E-mail: wpodlach@wp.pl
 Præst for polakker: Leszek Kapusta C.Ss.R
 Tlf: 32 86 07 24, mobil 26 50 30 12
 E-mail: lks210@wp.pl
 Præst for filippinerne: Patrick Sheils C.Ss.R
 Tlf: 32 86 07 29, mobil 20 84 80 84
 E-mail:patrick.sheils@post.tele.dk
 Øvrige præster:
 Benny Mathew C.Ss.R
 Tlf: 32 86 07 23, mobil 21 93 42 15
 Kirkekontor: Hans Bogbinders Allé 2, 2300 Kbh. S.
 Tir-fre 10.00-12.00 & tor. 17.00-18.00
 Tlf: 32 58 41 02, fax: 32 86 07 38
 Giro: 815-3442
 Menighedsrådsformand:
 Peter Georg Rasmussen, tlf: 32 59 13 40
 Messetider: (HA) (T)
 Søn kl. 8.30 messe, kl.10.00 højmesse, kl.12.00 polsk messe, kl.17.00 engelsk messe, lør kl. 17.00 engelsk messe.
 Hverdag: man kl.8.00 messe, tir kl.17.00 messe med vesper, ons kl. 8.00 messe med laudes, tor kl. 19.00 messe med novene, fre kl. 8.00 messe, bortfaldet 1. fredag, 1. fre kl.19.00 messe Jesu Hjerte og derefter vægenat, lør kl. 8.00 messe med laudes.
 Lejlighed til skriftemål efter aftale med præsten
April
 Søn 1. Palmesøndag, kl. 8.30 messe, kl.10.00 højmesse med palmevielse og procession. Jesu lidelseshistorie.
 Man 2.1 Den Stille Uge. 2-års dagen for pave Johannes Pauls II's dod. kl. 8.00 messe
 Tir 3. I Den Stille Uge, kl. 17.00 messe i Domkirken, Sct.Ansgars Kirke, Bredgade 64 K. Under messen fornyelse af præsteløfterne og indvielse af de Hellige Olier.
 Ons 4. I Den Stille Uge. kl. 8.00 messe med Laudes.
 Tor 5. Skærtorsdag. kl.17.00 koncelebreret messe.
 Fre 6. Langfredag, kl. 15.00 langfredagsliturgi, faste- og abstinensdag. Kollekt for det Hellige Land.
 Lør 7. Påskevigilie, kl. 20.00 påskenas liturgi.
 Derefter reception i den lille sal.
 Søn 8. Påskedag, kl.10.00 festmesse

NB! Ingen messe kl. 8.30
 Man 9. 2. påskedag, kl. 8.30 messe, kl. 10.00 højmesse
 Søn 15. kl. 8.30 messe, kl.10.00 Børnenes 1. hellige kommunion, festmesse og derefter rec. i den store sal.
 Tor 19. 2-års dagen for Benedict XVI's valg til pave, kl. 17.00 messe med novene.
 Søn 22. Firmelse v. biskop Czeslaw Kozon, kl. 8.30 messe, kl. 10.00 festmesse, derefter reception i den store sal.
 Søn 29. Bededag for præste-og ordenskald. Kollekt til bispedømmets teologistuderende, Under Højmessens kl.10.00 optages fire konvertitter. Messe som om søndagen.

19 | Grønland

3900 NUUK. Krist Konge Kirke.
 Sognepræst: Paul Marx, OMI. Kutaa 1, Box 51
 Tlf.: 00 299 32 1275. Fax: 00 299 32 3175.
 E-mail: kristkonge@greenet.gl
 Messetider:
 Søn kl. 10.00, man, tir og tor kl. 18.00, ons kl. 18.00 messe efterfulgt af tilbedelse indtil kl.19.00, fre kl. 18.00 hos Jesu Små Søstre, Blok 9, 213, lør kl. 11.00 Fejring af bodens sakramente: Efter aftale. Sammenkomster: Efter søn og ons liturgier.
 OBS: Messetider gælder kun når der er en præst i Nuuk. Når der ikke er en præst finder ordetsliturgi med kommuniionsuddeling sted: søn kl.10.00, ons kl.18.30, fre kl.18.00 hos Jesu Små Søstre, Blok 9, 213
 Den stille uge og påsken:
 Søn 1. Palmesøndag, kl. 10.00 eukaristien med procession, vi begynder i stuen
 Tor 5. Skærtorsdag, kl. 17.00 eukaristien, med tilbedelse indtil kl.19.00
 Fre 6. Langfredag, kl. 15.00 liturgien med hyldning af korsset indtil kl. 18.00. Husk langfredagskollekten
 Lør 7. Påskelørdag, kl. 23.00 påskenas liturgi
 Søn 8. Påskedag, kl. 11.00 eukaristien
 Man 9. 2.påskedag, kl. 10.00 eukaristien
 Sammenkomster: Efter tilbedelsen Skærtorsdag og eft. påskenas liturgi. Bodens sakramente: Eft. aftale

20 | Færøerne

FO 100 TØRSHAVN. Mariukirkjan
 Mariugota 4.
 Konst. sognepr.: Lars Messerschmidt,
 Gl. Kongevej 15 A, 1610 Kbh. V.
 Tlf: 33 55 60 80
 Kirken: Tlf./Fax: 00 298 31 0380.
 E-mail: sktmaria@post.olivant fo
 Præstegården: Mariugota 10.
 Tlf: 00-298 31 1779.
 Diakon: Christian Gabrielsen,
 Tradargota 16, 160 Argir.
 Tlf: 00-298 31 0653.
 E-mail: gabriel@post.olivant fo
 Menighedsrådsfmd.:
 Sr. Marisa Spiteri Cremona f.m.m.
 Messetider: (HC2)(I)
 Søndage: kl. 11.00 højmesse

GUDSTJENESTER PÅ FREMMEDE SPROG

Arabiske messe

For tiden ingen fastboende præst. Henv. Katolsk Bispekontor, Gl. Kongevej 15, 1610 Kbh. V.
 Tlf.: 33 55 60 80

Communauté de Langue Française

Pater Pascal René Lung, O.P., Sandgatan 8, SE-223 50 Lund.
 Tlf. 0046 461 473 91. Fax: 0046 461 473 91.
 E-mail: pascalrene@dominikan.nu
 Hjemmeside: http://www.dominikan.nu/
 Messes le 1er et le 3e dimanche à 11:30 (septembre à juin inclus) à Sakramentskirken, Nørrebrogade 27, 2000 København N. Tlf. 35 35 68 25.

Deutschsprachige Gemeinde

Pf. Guido Krenenbühl, Vesterbrogade 28, 3., 1620 Kopenhagen V. Tlf. 33 86 03 80
 Fax: 33 86 03 84.
 Hl. Messe jeden 1. und 3. Sonntag im Monat um 10.30 Uhr in der Hauskapelle der St. Augustin Kirche, Jagtvej 183, Kopenhagen Ø. Nach jedem Gottesdienst treffen wir uns zur Kaffeerunde.

English-Speaking Ministry

Fr. Carroll Parker O.M.I., Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev. Tlf. 44 94 76 78. Fax: 44 53 55 58.
 Vor Frue Kirke, Herlev:
 Sunday 11.30 am: Mass. Thursday 9.30 am: Mass. Friday 7.30 pm: 1st Friday of the month.: Mass. Sakramentskirken:
 Sunday 5.35 pm: Recitation of the rosary; 6.00 pm: Mass. Wednesday 5.00 pm: Novena and Mass. Holidays: Mass times as on sundays.

Filippinere

Fr. Patrick J. Sheils C.ss.R.,
Hans Bogbinders Allé 2, 2300 Kbh. S.
Tlf. 32 86 07 29
Mobil tlf. 20 84 80 84, fax: 32 86 07 38.
Sankt Annæ Kirke:
Saturday and Sunday 17.00 pm: Mass.

Kroatisk Mission

For tiden ingen fastboende præst. Betjenes lej-
lighedsvi af præster fra Sverige og fra Tyskland.
Henv: Katolsk Bispekontor, Gl. Kongevej 15,
1610 København V. Tlf.: (45) 33 55 60 80.

Misa en Español

Henv. Katolsk Bispekontor, Gl. Kongevej 15, 1610
Kbh. V., tlf.: 33 55 60 80

Messe in Italiano

Don Michael Hornbech-Madsen, Vesterbrogade 28,
1. th., 1616 København V. Tlf. 3321 5934.
Ogni sabato alle ore 18. Jesu Hjerter Kirke, Kbh. V.

Msze swiete w jensyku polskim

Kosciol Swietej Anny
W kazda niedziela o godzinie 12.00
W pierwszy piątek miesiaca o godzinie 19.00
W maju, czerwcu i pazdzierniku, naborzenstwa o

godzinie 19.00 O. Leszek Kapusta C.Ss.R. Hans
Bogbinders Alle 2 2300 København S tel. 32860724
mobil. 26503012 lks210@wp.pl
www.annaekirke.info

Tamilse gudstjenester

Pastor Jude Kulas, Kastetvej 1, 2, 9000 Aalborg
Tlf. 98 79 63 47 eller 20 86 67 38, fax 98 79 63 48

Vietnamesere

Øst for Store Bælt:
Pastor Huy Châu Chu (Joseph), Kollegievej 4 A,
2920 Charl. Tlf. 39 90 57 27, mobil 20 16 20 90.
Jylland og Fyn:
Pastor Nguyen Ngoc Tuyen (Pierre), Thorsgade 22,
8900 Randers. Tlf. 74 63 17 07, mobil 23 43 78 99

Kaldæiske gudstjenester

Kaldæisk menighed: p. Moshe, Faris, Ryesgade 33,
4 th, 8000 Århus C., tlf.: 26 93 98 24

Messe efter traditionel latinsk ritus

(1962-messordnung):
2. sø. i måneden, kl. 16, Inst. Sankt Joseph (kapel-
let), Dag Hammarskjölds Alle 17, København Ø.
Evt. ændringer annonceres på
www.tridentinsk.suite.dk

Koder for kørestolsbrugere

Koderne er anført efter „Messesteder“
HA = Direkte adgang ad fast rampe,
fast skinnede eller elevator.
HB = Adgang ad løsløse eller
skinne.
HC = Kun adgang ved loft.
1 = Placering af fast adgangsvej
oplyses ved henvendelse til sognekantoret.
2 = Hjælp ved ankomst efter
aftale med sognekantoret/ kirken.

Koder for hørehandicappede

Koderne er anført efter „Messesteder“
T = Teleslynge.
H = Andre hjælpemidler for
hørehandicappede, f.eks. højtaleranlæg eller hånd-
høreapparat. Sidstnævnte skal nogle steder lånes i
kirken sakristi.
I = Ingen hjælpemidler for høre-
handicappede.

**Bønnens Apostolat
April**

At de kristne, ved at lade sig oplyse og lede
af Helligånden, må reagere
begejstret og trofast på
det universelle kald til hellighed.

At præste- og ordenskald må vokse i Nord-
amerika og Oceanien for at dække behovet
for sjælesorg og mission.

Liturgisk kalender 1. - 30. april 2007

1. rød. PALMESØNDAG. (II Ps).

* Cr. Særpf.

Palmeprocessionen:

Ev.: Luk 19,28-40.

Messen:

1.L.: Es 50,4-7;

Y: SI 22,8-9,17-18a,19-20,23-24.

Ø: Min Gud, min Gud, hvorfor har du forladt mig?

2.L.: Fil 2,6-11.

Ev.: Luk 22,14-23,56 eller 23,1-49.

2. viol. MANDAG I DEN STILLE UGE. (II Ps).

Pass.pf. II.

L.: Es 42,1-7. Ev.: Joh 12,1-11.

2-års dagen for pave Johannes Paul IIs død.

3. viol. TIRSDAG I DEN STILLE UGE. (II Ps).

Pass.pf. II.

L.: Es 49,1-6. Ev.: Joh 13,21-33,36-38.

I Domkirken: *hvid*. **Fornyelse af præsteløfterne, indvielse af de hellige olier.**

Gl. Særpf.

1.L.: Es 61,1-3a,6a,8b-9

Y: SI 89,21-22,25+27.

Ø: Om din nåde, Herre, vil jeg evigt synge.

2.L.: Åb 1,5-8

Ev.: Luk 4,16-21.

4. viol. ONSDAG I DEN STILLE UGE. (II Ps).

Pass.pf. II.

L.: Es 50,4-9a. Ev.: Matt 26,14-25.

5. viol. TORSDAG I DEN STILLE UGE (II Ps).

Andre messer end aftenmessen ikke tilladt.

Fastetiden afluttes før aftenmessen.

PÅSKEHØJTIDEN (TRIDUUM PASCHALE)**5. hvid SKÆRTORS DAG.**

Påskehøjtiden indledes med aftenmessen, som

træder i stedet for vesper.

Gl. Euk.pf. I.

1.L.: 2 Mos 12,1-8,11-14;

Y: SI 116,12-13,15-16bc,17-18.

Ø: Velsignelsens kalk er fællesskab med Kristi blod.

2.L.: 1 Kor 11,23-26.

Ev.: Joh 13,1-15.

6. rød. LANGFREDAG.

1.L.: Es 52,13-53,12;

Y: SI 31,2+6,12-13,15-16,17+25.

Ø: Fader! i dine hænder betror jeg min ånd.

2.L.: Hebr 4,14-16; 5,7-9.

Ev.: Joh 18,1-19,42.

Faste- og abstinensdag.

Kollekt for Det hellige Land.

7. viol. Lørdag. PÅSKELØRDAG.

Aften. *hvid* PÅSKEVIGILIE. (h).

Gl. Påskens pf. I. Til bortsendelse og svar tilføjes:
Halleluja! Halleluja! Paskelyset står tændt ved alle
messer til og med Pinsedag. Af det Gamle Testa-
mentes læsninger skal læses mindst 3.

GT:

1: 1 Mos 1,1-2,2 eller 1,1,26-31a;

Y: SI 104,1-2a,5-6,10 + 12,13-15a,24 + 35c.

Ø: Herre, send din ånd og skab liv, gør jorden ny!

eller: Y: SI 33,4-5,6-7,12-13,20 + 22

Ø: Herrens godhed fylder jorden.

2: 1 Mos 22,1-18 eller 22,1-2,9a,10-13,15-18;

Y: SI 16,5 + 8,9-10,11

Ø: Vogt mig, Gud, jeg søger tilflugt hos dig.

3: 2 Mos 14,15-15,1a (obligatorisk);

Y: 2 Mos 15,1b,2,3,4-5,6,17-18

Ø: Jeg vil synge for Herren, for han er højt ophøjet.

4: Es 54,5-14;

Y: SI 30,2 + 4,5-6,11 + 12a + 3b

Ø: Herre, jeg priser dig, for du har trukket mig op fra dybet.

5: Es 55,1-11;

Y: Es 12,2,3 + 4bcd,5-6

Ø: I skal øse vand med glæde af frelsens kilder.

6: Bar 3,9-15,32-44;

Y: SI 19,8,9,10,11

Ø: Herre, du har det evige livs ord.

7: Ez 36,16-17a,18-28;

Y: SI 42,5bcd; 43,3,4

Ø: Som hjorten skriger ved det udtørrede vandløb,

sådan skriger min sjæl efter dig, Gud.

I tilføjelde af dåb: Y: Es 12,2,3 + 4bcd,5-6

eller Y: SI 51,12-13,14,15,18-19

Ø: Skab et rent hjerte i mig, Gud.

NT:

Rom 6,3-11;

Y: SI 118,1-2,16-17,22-23.

Ø: Halleluja! Halleluja! Halleluja!

Ev.: Luk 24,1-12.

8. hvid PÅSKEDAG HERRENS OPSTANDELSE. (h).

* Gl. Sekvens. Cr. Påskens pf.I. Til bortsendelse og

svar tilføjes: Halleluja! Halleluja!

1.L.: ApG 10,34a,37-43;

Y: SI 118,1-2,16-17,22-23.

Ø: Denne dag har Herren skabt,

lad os juble og glæde os på den.

eller: Halleluja! Halleluja! Halleluja!

2.L.: Kol 3,1-4 eller 1 Kor 5,6b-8.

Ev.: Joh 20,1-9 eller Luk 24,1-12 eller hvis messen

læses om aftenen: Luk 24,13-35.

PÅSKETIDEN**9. hvid MANDAG I PÅSKEUGEN.**

Gl. Evt.sekvens. Evt.Cr. PÅSKEPF. I. Til bortsendelse

og svar tilføjes: Halleluja! Halleluja!

L.: ApG 2,14,22-33;

Y: SI 16,1-2a+5,7-8,9-10,11.

Ø: Vogt mig, Gud, jeg søger tilflugt hos dig.

eller: Halleluja!

Ev.: Matt 28,8-15

10. hvid TIRSDAG I PÅSKEUGEN.

Gl. Evt.sekvens. PÅSKEPF. I. Til bortsendelse og svar

tilføjes: Halleluja! Halleluja!

L.: ApG 2,36-41;

Y: SI 33,4-5,18-19,20+22.

Ø: Herrens godhed fylder jorden.

eller: Halleluja!

Ev.: Joh 20,11-18.

11. hvid ONSDAG I PÅSKEUGEN.

Gl. Evt.sekvens. PÅSKEPF. I. Til bortsendelse og svar

tilføjes: Halleluja! Halleluja!

L.: ApG 3,1-10;

Y: SI 105,1-2,3,4,6-7,8-9.

Ø: Jeres hjerte glæde sig, I, som søger Herren.

eller: Halleluja!

Ev.: Luk 24,13-35.

12. hvid TORSDAG I PÅSKEUGEN.

Gl. Evt.sekvens. PÅSKEPF. I. Til bortsendelse og svar

tilføjes: Halleluja! Halleluja!

L.: ApG 4,11-26;

Y: SI 8,2a+5,6-7,8-9.

Ø: Herre, vor Herre! Hvor herligt er dit navn over

hele jorden.

eller: Halleluja!

Ev.: Luk 24,35-48.

13. hvid FREDAG I PÅSKEUGEN.

Gl. Evt.sekvens. PÅSKEPF. I. Til bortsendelse og svar

tilføjes: Halleluja! Halleluja!

L.: ApG 4,1-12;

Y: SI 118,1+2+4,22-24,25-27a.

Ø: Den sten, bygmestrene vragede, er blevet hoved-

hjørnesten.

eller: Halleluja!

Ev.: Joh 21,1-14.

14. hvid LØRDAG I PÅSKEUGEN.

Gl. Evt.sekvens. PÅSKEPF. I. Til bortsendelse og svar

tilføjes: Halleluja! Halleluja!

L.: ApG 4,13-21;

Y: SI 118,1+14-15,16-18,19-21.

Ø: Jeg takker dig, for du svarede mig.

eller: Halleluja!

Ev.: Mark 16,9-15.

15. hvid 2.SØNDAG I PÅSKEN. Barmhjertighedens søndag. (II Ps).

* Gl. Evt.sekvens. PÅSKEPF. I. Til bortsendelse og

svar tilføjes: Halleluja! Halleluja!

L.: ApG 5,12-16;

Y: SI 118,2-4,22-24,25-27a.

Ø: Tak Herren, for han er god, for hans trofasthed

varer til evig tid.

eller: Halleluja!

2.L.: Åb 1,9-11a,12-13,17-19.

Ev.: Joh 20,19-31.

16. hvid Mandag i 2. uge i påsken. (II Ps).

PÅSKEPF.

L.: ApG 4,23-31. Ev.: Joh 3,1-8.

17. hvid Tirsdag i 2. uge i påsken. (II Ps).

PÅSKEPF.

L.: ApG 4,32-37. Ev.: Joh 3,7-15.

18. hvid Onsdag i 2. uge i påsken. (II Ps).

PÅSKEPF.

L.: ApG 5,17-26. Ev.: Joh 3,16-21.

19. hvid Torsdag i 2. uge i påsken. (II Ps).

PÅSKEPF.

L.: ApG 5,27-33. Ev.: Joh 3,31-36.

2-års dagen for Benedict XVI's valg til pave.

Mindes i Menighedens forbonner.

20. hvid Fredag i 2. uge i påsken. (II Ps).

PÅSKEPF.

L.: Ap.G 5,34-42. Ev.: Joh 6,1-15.

21. hvid Lørdag i 2. uge i påsken. (II Ps).

eller hvid **Anselm**, biskop og kirkelærer, (†1109).

PÅSKEPF.

L.: Ap.G 6,1-7. Ev.: Joh 6,16-21.

22. hvid 3. SØNDAG I PÅSKEN. (III Ps).

* Gl. Cr. PÅSKEPF.

1.L.: Ap.G 5,27b-32,40b-41;

Y: SI 30,2+4,5-6,11-12a+13b.

Ø: Herre, jeg priser dig, for du har trukket mig op

fra dybet.

eller: Halleluja!

2.L.: Åb 5,11-14.

Ev.: Joh 21,1-19 eller 21,1-14.

Kirketælling.

23. hvid Mandag i 3. uge i påsken. (III Ps).

eller rød. **Georg**, martyr.

eller rød. **Adalbert**, biskop og martyr, (†997)

PÅSKEPF.

L.: Ap.G 6,8-15. Ev.: Joh 6,22-29.

24. hvid Tirsdag i 3. uge i påsken. (III Ps).

eller rød. **Fidelis af Sigmaringen**, præst og martyr,

(†1622).

Retræter på Stella Matutina:

13. - 15. april weekend retræte 1.000 kr.
03. - 06. maj Store Bededags retræte 1.500 kr.
01. - 03. juni weekend retræte 1.000 kr.
15. - 17. juni weekend retræte 1.000 kr.
15. - 22. juni uge retræte 2.900 kr.
03. - 12. juli 10 dages retræte 3.200 kr.
17. - 26. juli 10 dages retræte 3.200 kr.

Praktiske oplysninger:

Retræterne begynder med aftensmad kl. 17.30 (ankomst fra kl. 14.00). På retræternes sidste dag afsluttes kl. 16.00 - herefter afrejse.

Tilmelding og mere information:

Skt. Joseph Søstrenes Retrætecenter
"Stella Matutina"
Strandvejen 352,
2980 Kokkedal
tlf.: 49 14 71 05

Leder for retrætecentret:

sr. Ansgaria Riemann
tlf. 49 14 91 21, e-mail: csjretraeter@mail.dk
www.sanktjosephsoestrene.dk

Skt. Josefs Skole Roskilde søger skoleleder

Da vores nuværende leder har valgt at blive forlagsdirektør, skal vi pr. 1/6-07 eller senest d. 1/8-07 have en ny skoleleder, som aktivt vil føre skolen videre med respekt for den katolske skoles særkende. Den nye leder søges i den personkreds, for hvem den kristne tro er livsholdningen.

Vi forestiller os at du :

- Er åben og synlig i forhold til personale, elever og forældre.
- Er visionær og kan støtte og følge op på pædagogiske tiltag.
- Kan uddelegere og samle tråde.
- Er god til at se og løse konflikter.
- Er en autoritet i forhold til børn og unge.
- Vil arbejde i og videreudvikle eksisterende samarbejdsstrukturer.
- Har kendskab til private grundskoler.

Vi forventer at du :

- Er læreruddannet eller har anden lignende uddannelse.
- Tegner skolens linie indad og udad.
- Har det pædagogiske og administrative overblik.
- Har ledelseserfaring og gerne lederuddannelse.

Vi tilbyder :

- Et aktivt og loyalt personale indstillet på at samarbejde.
- Glade børn og interesserede forældre.
- En velfungerende administration og dygtige tekniske medarbejdere.
- Et velfungerende ledelsesteam med SFO-ledelse, teknisk serviceleder, viceskoleleder og afdelingsledere.

Ansættelse sker i henhold til fællesoverenskomst mellem finansministeriet og LC samt organisationsaftale for ledere, lærere og børnehaveklasseledere ved frie grundskoler. Stillingen aflønnes i intervallet mellem kr. 408.000 - 482.293 (pr. 01.04.07).

Skolen forventer at kunne indhente såvel børneattest som straffeattest.

Nærmere oplysninger kan indhentes hos nuværende skoleleder Ruth Juul 46 35 25 26 eller bestyrelsesformand Philippe Bourbon de Parme 40 43 30 64.

Ansøgning sendes til: Bestyrelsen, Skt. Josefs Skole, Frederiksborgvej 10, 4000 Roskilde mærket "ansøgning skoleleder".

Ansøgningen skal være fremme senest d. 30/3-07 kl. 12.00. Skt. Josefs Skole er en af Danmarks 22 katolsk/kristne skoler som bygger på det kristne livs- og menneskesyn. Vi er 600 børn, 70 ansatte og en aktiv og interesseret forældrekræds. Skolen er en selvejende institution oprettet i 1904, med 3 forældrevælgtte og 4 katolsk udpegede bestyrelsesmedlemmer.

www.sktjosefsskole.dk

Generalpriorinden, hendes råd,
og alle **Assumptionssøstre**
har glæden at annoncere,
at deres stifterinde

M. Marie-Eugénie de Jésus (Anne-Eugénie Milleret de Brou)

vil blive helgenkåret.

Ceremonien finder sted den 3 juni 2007
i Peterskirken i Rom.
Pave Benedikt XVI præsiderer fejringen
af den højtidelige messe.

Med hele Kirken, med alle
i Assumptionsfamilien, og med jer alle,
takker vi Gud for den hellighed,
Han har fuldført i
Marie-Eugénie af Jésus.

Sr Diana Wauters, r.a.
Generalpriorinde

Religieuses de l'Assomption,
17 rue de l'Assomption
75016 PARIS - France
www.assumpta.fr

Besøg den officielle
katolske hjemmeside på
www.katolsk.dk
og læs KO på
www.katolskorientering.dk

MEDJUGORJE 2007

Pilgrimsrejser

29.4 - 6.5.

Fly: København - Split, Sterling luftfartsselskab
Bus til Medjugorje
Ophold: Privat pension med foden af Åbenbaringsbjergtet. Vi får to rigelige måltider om dagen.
Pris: Rejse og ophold i alt kr. 3.700
Rejseleder: Inger Jensen

5. - 12.9.

Fly: København - Sarajevo, Malev Luftfartsselskab
Bus til Medjugorje
Pris: Rejse og ophold som ovenfor i alt kr. 4.600
Rejseleder: Inger Jensen

14. - 21.10 Efterårsferien

Fly: København - Split, Sterling
Bus til Medjugorje
Pris: Rejse og ophold i alt kr. 4.400
Rejseledere: Connie og Freddie Wilstrup

3. - 12.12.

Bus København - Sarajevo - Medjugorje
Pris: Rejse og ophold i alt kr. 2.800
Rejseleder: Inger Jensen

Tilmelding og information:

Inger Jensen, Lindevangs Alle 5/25, 2000 Fredriksberg,
tlf.: 38 33 36 44 eller Connie og Freddie Wilstrup, Mosede
Bygade 35, 2670 Greve, tlf. 43 61 00 13

OBS! Priser for flyrejser er gældende i februar måned og kan stige.

Academicum Catholicum ajc

indbyder til foredrag ved seniorforsker

Eva Maria Lassen

der taler over emnet

Når religion og mennesker mødes

Tid:

Tirsdag d. 27. marts 2007 kl. 20.00

Sted:

Skt. Ansgar Kirkes menighedssal, Bredgade 69,
1260 København K.

Alle er velkomne

MAGLEÅS KURSUSCENTER

TEOLOGISK WEEKEND FOR UNGE MLM. 15 OG 30 ÅR

Fredag den 23. marts - søndag den 25. marts 2007
Kom og få systematik i dine tanker om tro. Sammen med andre, lærer du at sætte ord på dét at være kristen. Kurset forløber som en blanding af undervisning og øvelser, bl.a. med emner som: Hvordan bliver mennesket menneske? - Pavens tale i Regensburg - Kan man tolke 1. Mosebogs skabelsesberetning som andet end en myte? - hvordan kan vi møde anderledes troende?
Kursusledere: Teologerne Jesper Fich og Jakob Egeris Thorsen
Pris kr. 800,- pr. prs.

PÅSKEREFUGIUM 2007

Torsdag den 5. april kl. 14:00 - søndag den 8. april kl. 13:30 - eller mandag 9. april kl. 13:30
Påskens rige liturgi vil være dagenes hovedindhold. Desuden lægger dagene op til stilhed og ro samt socialt samvær og dejlige spadsereture i have, park og skov.
Gæstelig leder: Dietrich Timmermann
Praktiske ledere: Marianne Frost Hindberg og Dagny Buhl Jensen
Pris kr. 1395,- / 1530,- pr. prs.

MAGLEÅSUGEN 2007 - KIRKEN OG FÆLLESSKAB

Søndag den 24. juni - lørdag den 30. juni.
Tilbud om fællesskab i troen, set fra forskellige synsvinkler. Også fokus på natur, musik, sang og bøn
Lederteam: Lisbeth Poulsen og Bent Jensen.
Pris kr. 2575,- pr. prs.

FAMILIEUGEN 2007

Søndag den 1. juli - lørdag den 7. juli.
Kirke ud over din egen næse!
Hvad gør de forskellige kirker? Hvordan gør de forskellige kirker? Er vi kirke om søndagen eller er vi kirke i hverdagen? Eller er vi begge dele?
Lederteam: Allen Courteau, sr. Hildegard Doods, Kirsten Poulsen, Felicity Pors, Camilla Janning, Pia Kelly.
Pris: Voksne kr. 1745,- børn 8-15 år kr. 935,- børn indtil 7 år kr. 465,-

Tilmelding og yderligere oplysning:

Sekretariatet
Magleås Kursuscenter
Høsterkøbvej 6, 3460 Birkerød
Telefon 45 81 07 15 - Telefontid 9.00 - 15.00
info@magleaaas.dk - www.magleaaas.dk

VALFART

Fra torsdag den 13/9 til tirsdag den 18/9-2007

- gennem dansk kirkehistorie i Danmark, Nordtyskland og Skåne med p. Dietrich Timmermann og p. Torsten Jortzick

Program og tilmelding hos Bent og Lene Irløv
Telefon 57 83 00 74 eller e-mail: irløv@mail.dk

Annoncer og meddelelser

Det sker i bispedømmet

Marts

27. kl. 19.30 - Foredrag v/professor Arne Thing Mortensen: "Pavens tale i Regensburg" og om pavens og den tyske filosof Habermas' nye fælles bog.
Sted: Skt. Laurentii Kirkes Menighedssal, Frederiksborgvej 11, Roskilde

28. kl. 20.00 Strygeensemblet NON SCHOLAE spiller bl.a. en obokonzert af Vivaldi (solist: Benjamin Sajo) og divertimento af Mozart. Dirigent George Sajo. Alle er velkomne.
Sted: Sankt Antoni Kirke, Fr.sundsvej 225, Brønshøj

31. kl. 14.30 Voksenkatekese v/pastor Niels Engelbrecht: Den stille uges liturgi. Vi slutter med messe kl. 17.00.
Sted: Sankt Ansgars Kirkes Menighedssal, Bredgade 69 A.

April

16. kl. 19.00-ca. 20.30. Meditationsaften.
Sted Sankt Joseph Søstrene, Immaculata Kirken, Strandvejen 91, Kbh. Ø.

21. kl. 10 afholder Danmarks Katolske Kvindeforening (DKKF) ordinær generalforsamling. Vi begynder med messe i Klosterkirken på Dalum kloster. Yderligere oplysninger: Birgit Clausen, tlf. 86996354.
Sted: Dalum Kirkes Annex, Dalumvej 112 B, 5250 Odense SV.

***

Der er ukrainsk messe i Domkirken **hver 1. søndag i måneden kl. 12.00**: Sankt Ansgars Kirke, Bredgade 64, Kbh.

BANGS TORV BLOMSTER

Herlev Hovedgade 127
Tlf.: 44 92 41 31

Buketter • Bårebuketter • Vine og Vinpynt
Blomster1910@hotmail.com

RFM Landsbevægelsen Respekt for Menneskeliv

*Sig ja til livet
— hele livet!*

Bestil et gratis prøvenr. af RFM nyt
Tlf 5576 7652 • E-mail: rfm@mail.dk
www.rfm.dk

Biskoppens kalender

April

1. 10.00: Palmevielse og messe i Domkirken
3. 17.00: Oliemesse i Domkirken
5. 11.00: Oliemesse i Malmø; 17.00: Messe i Domkirken
6. 15.00: Liturgi i Domkirken
7. 21.30: Liturgi i Domkirken
8. 10.00: Messe i Domkirken
14. 15.00: Firmelse i Svendborg
15. 10.00: Firmelse i Odense
17. 10.45: Møde i Liturgikommisionen
19. 10.00: Møde i Biskoppeligt Råd
20. 17.00: Messe hos Birgittasøstrene i Maribo
21. 10.00: Firmelse i Maribo; 16.00: Firmelse i Næstved
22. 10.00: Firmelse i Sankt Annæ, Amager
24. 16.00: Møde i Forretningsudvalget
27. 16.00: Præstevielse i Domkirken
28. 10.00: Firmelse i Fredericia; 16.00: Firmelse i Vejle

GLADSAXE BEDEMANDSFORRETNING

SØBORG HOVEDGADE 94

Henrik
Lundgren

DØGNVAGT
39 69 86 81

Afdelinger i Skovlunde,
Ballerup, Herlev, Farum,
Bispebjerg og Frederikssund

*Jeg kommer gerne i Deres hjem for at træffe
de nødvendige aftaler*

TELEFONLINE SOS FORBØN

Ønsker du forbøn,
et lyttende øre,
et ord fra Jesus
og en velsignelse
så ring **7518 1808**

Torsdag, fredag
og lørdag kl. 20-23
hele året

Vanløse Ligkistemagasinet

H.P. Baltzer & Søn ApS
Jyllingevej 8, 2720 Vanløse

38 71 75 01

organiseret bedemand
tilknyttet garantiordning

www.vanlose-ligkistemagasinet.dk

DANSK OLIE KOMPAGNI A/S

Fyringsolie
Oliefyrsservice
Installationer
Olievagt i
fyringssæsonen

Rodovrevej 383, 2610 Rodovre

36 70 45 30

- sikkerhed for varme

Det er aldrig for tidligt at skrive testamente

Du kan støtte Kirken ved at betænke den i dit testamente. En sådan arv er fritaget for afgifter, så den går ubeskåret til Kirkens arbejde.

Det anbefales at lade en advokat oprette testamente. Sker dette i samråd med bispekontoret, refunderes salæret.

Rekvirér brochure eller ring til:
Torben Møller
Katolsk Bispekontor
Gl. Kongevej 15
1610 København V
Telefon 33 55 60 11

Begravelse
Bisættelse
Borydning
Bobehandling

KATOLSK BEGRAVELSES SERVICE

Benzons
BEGRAVELSES SERVICE

DØGNSERVICE 7011 2407

Kastrup Begravelsesforretning

Telefon 32 55 55 55

Døgnvagt

Bedemand Michael Riis

Amagerbrogade 155

Dragør Begravelsesforretning · Telefon 32 53 06 29
Taastrup Begravelsesforretning · Telefon 43 99 19 19

Hellerup
Endrup-Ryvang
Bedemandsforretning
v/Lisbeth og Vagn Fondo
Bernstorffsvej 13 A
39 62 16 50

Reference:
Sankt Joseph Søstrene
Benediktinerinderne
af den hellige Lioba
Alle aftaler træffes
gerne i hjemmet

Victor Nielsen

Stenhuggeri og
Monumentforretning
v/stenhuggermester Mohr
Vestre Kirkegårds Allé 28-32
2450 København SV
Tlf. 33 21 65 48
Fax. 33 21 30 32

ADVOKAT

Marianne Qvist

Paradishegnet 5
2840 Holte
Tlf. 45 46 19 40

**ARV • TESTAMENTE
SKØDER
ÆGTESKABSSAGER**

WWW.MARIANNEQVIST.DK

Katolsk Orientering

Indlæg til
Katolsk Orientering nr. 8
som udkommer den
18. april
skal være redaktionen i
hænde senest den
2. april

Med venlig hilsen
Redaktionen

Besøg den officielle
katolske hjemmeside på
www.katolsk.dk
og læs KO på
www.katolskorientering.dk

KRIS

Kristen Rådgivning for Incestofre og Seksuelt misbrugte

KRIS (Landskontoret i Århus): Fredens Torv 2, 1. sal tv.,
Postboks 5023, 8100 Århus C * Tlf. 8618 3394 eller 7022 7294
Læge og familierapeut Vibeke Møller

KRIS (Sjælland) Sankt Lukas Vej 6A, 1. sal, 2900 Hellerup
Tlf. 3940 7294 / 4710 7294 * Socialrådgiver og terapeut Inger Andersen

KRIS (Syddjyll/Fyn): Sjællandsgade 25, stuen, 7000 Fredericia
Tlf. 7592 8080 * Sygeplejerske og terapeut Rie Bjerre
Email: kris@kris-dk.dk * Hjemmeside: www.kris-dk.dk

Få tilsendt KRIS' nyhedsbrev og kursusinformation

Lægdom for et sønderknust hjerte

Rosenkranse, bøger om profeti og tro

Rosenkranse, labels, foldere, bedekort, postkort, medaljer og skapulærer. Bøger om mystikere, profetier, åbenbaringer og mirakler. Og om tro, bøn og faste. Læs om foredrag og pilgrimsrejser. Få den velsignede mirakuløse medalje.

Profeti

www.profeti.dk

www.medjugorje.dk

www.rosenkransen.dk

Tel: 86277058 / 30232360 (bedst kl. 18-20)

Katolsk Orientering nr. 6 21. marts 2007 33. årgang

*Hvorfor forstår I ikke, hvad jeg taler? fordi I ikke kan
høre mit ord. I har Djævelen til fader,
og I er villige til at gøre, hvad der lyster jeres fader.
Han har været en morder fra første færd, og han står
ikke i sandheden; thi der er ikke sandhed i ham.
Når han taler løgn, taler han af sit eget;
thi han er en løgner, ja løgnens fader.
Men mig tror I ikke, fordi jeg siger sandheden.
Joh. 8, 43-45*

Redaktion Torben Riis (ansvarshavende)
Redaktionssekretær Kuno Arnkilde
Annoncer, orientering fra sognene og abonnement
Lisbeth Rønne
Medarbejdere i dette nr. Stig Holsting, Eva Maria Nielsen,
Lisbeth Rütz
Redaktion og annoncer
Katolsk Orientering, Gammel Kongevej 15, 1610 København V,
tlf.: 3355 6040 kl. 9-13 mandag-fredag, fax 3355 6041,
e-mail: redaktion@katolskoriering.dk
Giro 205-7042
Orientering fra sognene: indlæg sendes til
sogneyt@katolskoriering.dk
Alle katolske husstande kan få bladet gratis tilsendt.
Abonnementspris 420 kr. helårligt. Løssalg 21 kr. i Stenbutikken,
Vesterbrogade 28, 1620 København V.
Udgiver Ansgarstiftelsen, Gammel Kongevej 15,
DK 1610 København V
Tryk Bergsøe Avistryk, 7600 Struer
Oplag 7700

Fundet i programmet

af
Stig Holsting

Uge 12 og 13

'C': Ralph Richardson. Milly: Jo Morrow.
Carter: Paul Rogers. Cifuentes: Grégoire
Aslan.
Manuskript: Graham Greene efter egen
roman.
Instruktion: Carol Reed.

**DR 2: Søndag den 25. marts
17.25 Massakren i Ponar**
Israelsk dokumentarfilm fra 2004.
(Out of the Forest)

"Fredag den 11. juli 1941. Vejret er fint med
en lille, varm vind. Det er næsten skyfrit.
Der høres skud fra skoven." Sådan lyder
starten på Kazimierz Sakowicz' dagbog.
Sakowicz var polak og boede i den litauiske
landsby Ponar, hvor mere end 100.000
mennesker, de fleste jøder, blev myrdet ved
skydning mellem 1941 og 1944. Sakowicz
blev selv skudt dagen før byens befrielse
og hans dagbog først fundet for nyligt.

Sakowicz var ikke det eneste vidne. In-
gen af landsbyens beboere kunne undgå at
vide, hvad der foregik i skoven lige uden
for byen. Skudsalerne gav genlyd, ofte
i dagevis. Vidnerne, der her fortæller om
deres oplevelser, var mellem tre og tyve år
gamle under krigen. Her er kvinden, hvis
ko græssede på marken ved siden af en
åben massegrav, og børn, der legede i sko-
ven og så noget, de aldrig burde have set.
En anden kvinde blev tvunget til at lave
mad til bødlerne, og en mand fra landsbyen
tjente gode penge ved at sælge ofrenes tøj.
Nogle havde nægtet at hjælpe mennesker
på flugt, andre havde gjort, hvad de kunne.
Psykologisk forholder de sig forskelligt til
konfrontationen med de grusomme erin-
dringer. Nogle reagerer med resignation,
andre med fornægtelse, ikke mindst fordi
bødlerne var litauere i tysk krigstjeneste.

**DR 2: Søndag den 25. marts
19.30 Kætter i Guds eget land**

Amerikanerne er stærkt troende – lige fra
præsidenten og ned til den hjemløse bums.
Efter den 11. september 2001 blev troen
blot endnu stærkere. Men for filosofien og
videnskabsmanden Sam Harris blev terror-
angrebene et vendepunkt – han satte sig
ned og skrev et ateistisk manifest. Bogen
ligger på bestseller-listen i USA, og i disse
dage udkommer den i Danmark. De mo-
derne kættere i Guds eget land går nu til
angreb på religionen.
Tilrettelæggelse: Søren Lindbjerg

**DR 1: Onsdag den 28. marts
11.30 DR Explorer i Alperne (2:2)**

En dokumentarfilm fra 2006.
Marked, motorcykler og Madonna på søn-
dagstur er nogle af ingredienserne i Explor-
erturens rejse videre gennem Østrig og
Norditalien - trods hvert sit sprog hænger
de to Alpe-lande historisk sammen.
Produktion: Mogens Elbæk.
Sendt første gang 16.1.02.

**DR 2: Mandag den 26. marts
20.50 Den hemmelige smerte**

En dokumentarfilm fra 2006.
Dramatiske begivenheder førte til, at Kate
Kendel som 8-årig kom til at leve hos for-
skellige missionær-plejeforældre i Sierra
Leone og Skandinavien. Men da hun som
16-årig kom tilbage til sin afrikanske fa-
milie, blev hun omskåret. De psykiske ef-
terver har forfulgt hende lige siden. Kate
har boet i Danmark siden 1978, og filmen
fortæller om hendes liv og følger hende til-
bage til Sierra Leone. Her omskærer kvin-
dernes frygtede Bundu-Loge 90% af alle
piger. Fordi Kate selv er omskåret, er det

lykkedes at opnå nogle helt unikke opta-
gelser – ikke af selve omskæringen, men
af de tilhørende ritualer.
Instruktør: Mette Knudsen

**DR 2: Søndag den 1. april
13.35 - 16.05 DR2 Tema:
I smerte skal du føde...?**

RADIO

**P 1: Søndag den 25. marts
08.03 Mennesker og tro**

Den indre vej. I 30 år levede Eva Maria
Wrigle et asketisk liv som kamelitternonne.
Hvordan påvirker et så konsekvent liv tro-
ens erfaringer?
Tilrettelæggelse: Anders Laugesen.
(Sendes også fredag 22.00 og lørdag
6.03).

**P 2: Søndag den 1. april
15.03 Københavns Drengekor**
synger dirigeret af Ebbe Munk værker
af Bernhard Lewkovitch, Palestrina og
Tjajkovskij. (Optagelse fra Københavns
Domkirke 9. marts).

På www.katpod.dk siden sidst

Hun er da ikke for klog ...
Rom Indefra 33

TV

**DR 2: Søndag den 25. marts
15.35 Vor mand i Havana**

ekstraindtægt, men der er jo en risiko ved
jobbet.

Jim Wormold: Alec Guinness. Dr. Hassel-
bacher: Burl Ives.
Beatrice: Maureen O'Hara. Segura: Er-
nie Kovacs. Hawthorne: Noël Coward.

Engelsk dra-
ma fra 1960.
(Our Man in
Havana).
Jim Worm-
old er en
støvsuger-
agent, der
engageres
af den britis-
ke efter-
retningstje-
neste som
'vor mand
i Havana'.
For støvsu-
geragenten
er det først
og frem-
mest en
velkommen

Katolsk Orientering

Påske er: Kristus er sandelig opstanden!

af p. Stephen Holm

Påske står for døren! Kristendommens centralfest! Vi fejrer, at Kristus er opstanden! I Kristeligt Dagblad har der, p. g. a. en teologiprofessors liberale udtalelser, gennem den sidste måneds tid været en hed diskussion om, hvor bogstaveligt opstandelse skal forstås.

I den ortodokse kirke lyder påske igennem råbet: Kristus er opstanden, ja, han er sandelig opstanden! – med streg under sandelig. Altså: Kristi opstandelse er ikke en idéhistorisk overvejelse. Det er reality-show! I sit brev til kirken i Korinth siger Paulus det klokkeklart: Hvis Kristus ikke er opstået fra de døde, er vi kristne de mest ynkverdige mennesker på denne jord, for så bygger hele vort kristentro på en løgn! Men, afslutter Paulus, nu er Kristus opstanden fra de døde! (1. kor. 15. 12-20). "Kristus er opstanden. Han lever og dør ikke mere!" - hedder det i liturgien!

Hvorfor er faktorerne omkring Kristi opstandelse væsentlige? Blandt andet, fordi Kristi opstandelse siger mig, hvad der skal ske med mig, når jeg dør. Hvis opstandelse var reserveret Kristus, kunne jeg vel strengt taget være ligeglad med, om det var sket sådan eller sådan. Eller om der menes dette eller hint! Men hvis Kristi opstandelse fortæller mig om min egen opstandelse, så vil jeg vide klar besked, – i hvert fald så klar besked som muligt.

I vores dåb har vi sagt ja-tak til den opstandelses-invitation, Kristus gi'r hvert eneste menneske. På en måde er den enkelte dåbsattest at betragte som en bekræftelse af vedkommendes taknemmelige accept af invitationen. At det hænger sådan sammen, læser vi i apostlen Paulus' brev til kirken i Rom i det 6. kapitel: "Ved I ikke, at vi, som er døbt til Kristus, ved dåben er podet ind i ham, er sammenvoksede med ham!?" Læg mærke til den stærke passus: "sammenvoksede med ham!". Det betyder, at vi er kommet i konkret skæbnefællesskab med Kristus i vort liv, i vor lidelse, i vor død. Og, - nu kommer det vigtige, - for som Paulus videre siger det: "Lever vi med Kristus og dør vi med ham,

Mathis Gothart Grünewald: Kristi Opstandelse
Isenheimer-alteret 1512-16

da véd vi, at vi osse skal opstå med ham!" (6, 3-5). Det er faktisk den passus, som er brugt ved afslutningen af en gammel påskehymne, som Grundtvig har gendigtet. Her hedder det: "Som han (Kristus) opstod, skal vi opstå!" (Lovsang 390 v. 8).

Dette er den egentlige grund til min påskefest: At jeg skal opstå med Kristus! Eller, – sagt bedre og rigtigere: At jeg er opstanden med Kristus. For opstandelse er ikke

noget, jeg bare skal vente på. Min opstandelsesproces er begyndt med min dåb. I sit brev til menigheden i Kolossæ skriver Paulus ikke: Kære venner! Når I engang dør og så opstår... Nej! Han skriver: Kære venner! I er døde! I er opstandne med Kristus! Lev så på en sådan måde, at opstandelseslivet lyser ud af jer! (Kol. 3, 1-4). Denne tekst hører vi på påskedag!

Som Israels folk, gennem det Røde Hav

vande, gik fra mørke og død i Ægypten til lys og liv i det forjættede land, således er vi gennem dåbens vande gået fra et liv i mørke med udsigt til død ind i Kristi opstandelses liv. Det ny liv, opstandelseslivet, er begyndt!

I en moderne påskesalme, som kan synges, når vi i påske bestænkes med det nyviede dåbsvand, hedder det:

Priset være du for dåben, Fader, Søn og Helligånd.

Livets sandhed er lagt åben, fri for illusioners bånd.

Dåben er vort borgerbrev, som Krist Konge underskrev.

I Guds rige skal vi være, leve til hans pris og ære.

Krist er livets førstegrøde, vi er lemmer på hans krop.

Vi med ham på korset døde, står med ham til livet op.

Vi blev ét med ham, som står ved Guds højre hånd. – Vi får del i livets lys hernede, er i Himlen allerede!

At leve som opstanden betyder: at leve i bevidsthed om, at Jesu opstandelse er min opstandelse. At Gud i Jesus har vist mig, at han elsker mig så højt, at han ikke slipper mig, - heller ikke i døden. Eller lad os bedre sige: Slet ikke i døden! Det eneste i menneskelivet, der fra ens undfangelse af er dødsikkert, er døden! Jamen, så er der jo ikke noget, der hører livet mere til end netop døden. Hvad er højdepunktet på svangerskabet? Fødslen! Her folder det jordiske liv, der blev grundlagt i undfangelsen, sig for alvor ud! Hvad er højdepunktet på livet? Døden! Her folder det himmelske liv, opstandelseslivet, der blev grundlagt i dåben, sig for alvor ud!

"Jamen", hører man mange sige, "jeg har så svært ved at forestille mig et evigt liv i Guds himmel, og jeg har så svært ved at tro på noget, som jeg ikke kan forestille mig...".

Lad os nærme os denne indvending ved at vende tilbage til det netop nævnte svangerskabsbillede. Vi forestiller os, at vi kan banke på maven hos en vordende mor, der er tre måneder henne og kommunikerer med den lille, som ligger inde i hende.

fortsættes side 10

1968

I den tredje artikel i serien "Da verden blev moderne", er vi nået til skæbneåret 1968. Det var året, hvor ungdomsoprøret brød løs, og hvor pave Paul VI udsendte sin forfætrede rundskrivelse *Humanae vitae* om samlivet i ægteskabet. Den debat, der fulgte i kølvandet på rundskrivelsen, er vi endnu langt fra blevet færdige med.

side 8

I dette nr. bringer vi en samtale med generalvikar Lars Messerschmidt i anledning af, at han den 5. april fylder 70. Lars Messerschmidt beskriver den udvikling, Kirken har gennemgået fra konciliet til i dag, og giver sit bud på, hvordan vi kommer ud af den aktuelle troskrise.

side 5

Etisk rådvildhed

Den 23. marts udsendte Det Etske Råd en udtalelse, hvori Rådet tog stilling til en eventuel ændring af abortgrænsen fra de nuværende 12 uger til 18 uger.

Udtalelsen var foranlediget af den debat, der på det seneste har været ført i medierne, efter at formanden for Aborttanke-nævnet Torben Hvid havde rejst tvivl om det hensigtsmæssige i at have en abortgrænse på 12 uger. Hans argument var, at når alle gravide kvinder i henhold til Sundhedsstyrelsens seneste retningslinier har krav på fosterdiagnostik, og når man først via en nakkefoldsscanning mellem 11. og 13. uge effektivt kan få konstateret, om barnet vil blive født med en kromosomfejl, f.eks. Downs syndrom – ja, så er det jo en postgang for sent at hælde den lille ud med badevandet. Så hvorfor ikke tage konsekvensen af denne udvikling og sætte abortgrænsen op til 18. uge, således at man undgår efterfølgende sagsbehandling i forbindelse med en sen abort? Og det var så det dilemma, der havnede på de statsautoriserede etikeres bord.

For at gøre en lang historie kort – og det er virkelig en lang historie, udtalelsen fylder i udskrift 62 sider i A4-format – så svarede rådsmedlemmerne, at det syntes de ærligt talt ikke der var nogen tvingende grund til at ændre på, og herefter må man gå ud fra, at debatten om abortgrænsen i hvert fald for en tid er lagt død.

Tilbage står til gengæld spørgsmålet om, hvad denne problemstilling egentlig havde at bestille på Det Etske Råds bord. Hvor er det etiske aspekt i valget mellem 12. og 18. uge?

Noget kunne tyde på, at rådsmedlemmerne selv har haft problemer med at besvare dette spørgsmål, når de som indledning til deres anbefaling skriver: "Medlemmerne af Det Etske Råd er klar over, at grænsen for fri adgang til provokeret abort på netop 12 uger til en vis grad er vilkårlig og blandt andet har været bestemt af praktiske forhold". – Og det er lige præcis, hvad den har. 12-ugers-grænsen blev indført, fordi barnet efter dette tidspunkt i graviditeten er for stort til, at man kan anvende udsugningsmetoden.

Så hvad er det, der skal underkastes en etisk overvejelse? Læser man rådsmedlemmernes forskellige begrundelser for at afvise en ændring af 12-ugers-grænsen, finder man da heller ikke andet end rent pragmatiske overvejelser, f.eks. hensynet til det sundhedsfaglige personale, der skal udføre aborterne. Det er godt nok en reel bekymring, men af mere æstetisk end etisk karakter.

Til gengæld rummer udtalelsen udførlige redegørelser for de forskellige vurderinger af det ufødte barns etiske status, som afspejler holdningerne i Rådet, men her er der netop tale om redegørelser, ikke stillingtagen, fordi de forskellige holdninger er uforenelige og derfor ikke kan danne grundlag for en samlet stillingtagen til det foreliggende spørgsmål.

Med andre ord, man har i erkendelse af, at der ikke kan laves kompromiser på et spørgsmål, der gælder liv eller død, fundet sammen om begrundelser, som politikerne strengt taget selv kunne være nået frem til: den nuværende ordning fungerer egentlig meget godt, problemet er i grunden ikke så stort – og mere i den dur.

Det sidste spørgsmål, vi mangler at få besvaret er så blot: Hvad skal vi med Det Etske Råd?

Torben Riis

Fjern citatet øjeblikkeligt!

Kære Torben Riis!

Efter læsning af såvel læserbrevet "Katolsk pædagogik" som dit svar derpå, er jeg nødt til at reagere.

I forgårs så jeg på TV, hvordan forældre i Storbritannien og USA med biblen i den ene hånd og diverse strafferebber i den anden bogstaveligt fulgte det gamle testaments ord om at piske eller rise deres børn, i den hensigt at give dem en "god bibelsk opdragelse" og vende "deres medfødte ondskab" til noget godt.

Disse – i mine øjne – syge mennesker med syge ideer mente at ville deres børn det bedste. Mente, at det var ud af kærlighed de handlede. De var "inspirerede" af det gamle testamente.

Med al respekt for min kirke, kan jeg altså ikke tage dens udsagn om, at hele biblen – også det gamle testamente rub og stub – er "guddommelig inspireret", og derfor forkynder "Sandheden". Sikke noget vrøvl. Det gamle testamente er, som du også skriver, bl.a. en stammes historie, posesi og stammelove fra denne stammes histories tid, som vi umuligt kan være forpligtet på. Derfor kom Jesus også og satte et og andet på plads.

Jeg VED, at det er skadeligt for børn at blive slået og da især af deres forældre, af hvem de jo er totalt afhængige.

Jeg fatter ikke, hvorfor dette citat om at elske sin søn ved at piske ham, overhovedet bliver taget med i en nutidig katekismus.

Fjern det øjeblikkeligt, hvem der nu er ansvarlig, og byt gratis de allerede solgte katekismusser ud.

Da mine børn var i skolealderen, måtte jeg tage mine børn ud af en katolsk skole i oprør mod en katekismus, som lærte, at et barn helt sikkert havde begået en dødsynd, hvis det havde hugget 25 kroner fra sine forældre. Følgen skulle være, at barnet ville havne i helvede, hvis det ikke havde skriftet denne alvorlige synd, før det evd. led en pludselig død.

Jeg har revet sider ud af mine børns illustrerede bønnebøger illustrerende mennesker i et bål, som symboliserede skærsilden.

Hvis dette piskekital skal stå i vores katekismus i vore dage, er jeg nødt til – for børnenes skyld – at advare samtlige mine børn og børnebørn og alle andre mod denne nye katekismus.

Får disse tåbeligheder dog aldrig en ende? Hvem har ansvaret for at bringe netop et sådant citat? Formodentlig en, der selv er opdraget med riset!!!

Venlig, men også
harmdirrende hilsen

Birgit Arbirk,
Otterup. Fyn

Kære Birgit Arbirk,
Jeg synes, der allerførst er grund til at slå fast, at ingen af de medvirkende forældre i den udsendelse, du refererer til, var katolikker, men kristne, der tolker de gammeltestamentlige tekster så bogstaveligt, som Den katolske Kirkes Katekismus, netop siger man ikke skal gøre.

Der er endvidere grund til at gentage, at de famøse ord om "pisk" er et citat, og at det er det, der i den nyeste danske bibeloversættelse står på det pågældende sted i Siraks bog. Måske ville vi foretrække en lidt anden oversættelse, men det er ikke det afgørende. Det afgørende er, at det ikke er katolsk praksis at lave om på Bibelens ordlyd, heller ikke, når den synes anstødelig. Det er vores respekt for Bibelen for stor til.

På den anden side er vi heller ikke amerikanske fundamentalister, der tager alt bogstaveligt og kun bogstaveligt. Efter katolsk opfattelse står Bibelen ikke alene. Den står i Kirken, dvs. vi er som katolikker del af et fortolkende fællesskab, som tillader os på én og samme tid at holde fast ved Bibelens ord, som de nu en gang er, og samtidig fortolke dem i lyset af Kristus og hele Kirkens tradition. Det

er denne fortolkende tradition, som man moder, hvis man ikke stirrer sig blind på det anstødelige citat, men læser Katekismens tekst i sin sammenhæng – i dette tilfælde de anbefalinger, der står i afsnittet "Forældrenes pligter" (2221-2231).

Det er rigtigt, som du siger, at Jesus satte et og andet på plads, men han siger også (Matt 5,17), at han ikke er kommet for at nedbryde, men for at opfylde. Og videre i Matt 5,18: "Sandelig siger jeg jer: Før himmel og jord forgår, skal ikke det mindste bogstav eller en eneste tøddel forgå af loven, før alt er sket."

Altså: på den ene side forholder vi os som katolikker til hele Åbenbaringen inkl. de gammeltestamentlige tekster – på den anden side fastholder vi, som der står i Katekismen, at kristendommen ikke er en bogreligion, og at Skrifterne er det menneskeverdne og levende Ord.

Lad mig til slut minde om, at Den katolske Kirkes Katekismus er udarbejdet af en redaktionskomité bestående af syv biskopper, der havde 40 teologiske og kateketiske rådgivere fra hele verden til rådighed. Et foreløbigt udkast blev i 1989-90 sendt til udtalelse hos samtlige biskopper i hele verden (hvilket førte til ca. 25.000 ændringsforslag), inden den endelige version blev godkendt af pave Johannes Paul II i 1992.

Dette og meget mere kan man læse i den introduktion, som blev udgivet sammen med Katekismen, hvoraf det også fremgår, at KKK ikke i egentlig forstand er en verdenskatekismus, men først og fremmest er tænkt som en tekst til hjælp for dem, der skal udarbejde katekismer på forskellige niveauer i de enkelte bispedømmer.

Katekismen er populært sagt "lærerens bog" og da slet ikke beregnet for børn. Det er biskoppens ansvar at sørge for, at der f.eks. til børn og unge udarbejdes egnet undervisningsmateriale.

Torben Riis

Et par spørgsmål til bispekontoret

Som bekendt føres der kirkelige statistikker i et bispedømme, således også i vores. Det må derfor være en smal sag for bispekontoret at besvare flg. 6 spørgsmål – de første 5 blot for det senest opgjorte år, og alle for det katolske bispedømme København:

1. Hvor mange skriftemål høres årligt i Danmark?
2. Hvor mange årlige modtagelser af den hl. kommunion?

3. Hvor ofte læses hele den hl. Messe på latin?
4. Hvor mange procent af de registrerede katolikker deltager i søndagsmessen?
5. Hvor mange af bispedømmets præster under 40 år er født i Danmark?
6. Hvor stort er faldet i ovenstående tal siden 2. Vatikankoncil?

Da jeg nu har ordet, vil jeg samtidig tillade mig at spørge om, hvornår

oversættelsen af indstiftelsesordene ("Pro Multis") vil lyde ordret ("for mange") i de tilfælde hvor Messen læses på dansk – således som det utvetydigt er pålagt bispedømmet af Kongregationen for Gudstjeneste (Prot. N. 467/05/L, oktober 2006).

Venlig hilsen,
Carl Winslow
Skovbrynet 25
2800 Kgs. Lyngby

Poul Egede Andersen in memoriam

Poul Egede Andersen er død. Han blev næsten 100 år og var nærmest en gammeltestamentlig patriark omgivet af børn, børnebørn og oldebørn.

Men tag ikke fejl af dette, hans sind var ungt og livfuldt. Naturen og børn hørte sammen for Poul.

De, der har oplevet Poul kravle rundt ved sø og moser med mange børn om sig for at finde vandinsekter, biller og

snegle, de glemmer ikke, hvor god en oplevelse det var at se børnene komme hen til ham og vise, hvad de havde fået op i deres net og glas.

Poul var ikke til elefanter og store dyr. Det var det utrolige liv, der udspandt sig nede i mosen, det var de små tings storhed, han ville lære børnene at forstå. Her var det, man kom tæt på Guds skaberkraft, mente han.

Der er også dem, der har oplevet ham som 80-årig stå over for voksne undervisere og revse dem, fordi de forsøgte at leve sig ind i naturens verden og give den videre til børnene.

Poul var omkring 85 år, da han stadig var aktiv fortaler for naturen. Tak på alle børns vegne og tak for at have kendt dig.

Bente og Otto Keller

Over 400 smagte på ulandsbistand

Der var trængsel ved bordene, da Caritas arrangerede "Fair Trade Bruncher"

I marts måned havde Caritas i samarbejde med fem forskellige sogne arrangeret Fair Trade Bruncher. Der var tale om et pilotprojekt, som blev skudt i gang i forbindelse med Fairtrade Kampagnen i uge 9, som Max Havelaar står bag. Kampagnekoordinator hos Caritas David Vincent Nielsen er begejstret over resultatet.

– Vores Fair Trade Bruncher har været en kanonsucces. Der har været fulde huse til alle arrangementerne, og over 400 deltagere

har på den måde smagt deres ulandsbistand i form af lækre produkter fra bl.a. Caritas' samarbejdspartner i Bolivia og andre Max Havelaar-mærkede varer.

I Esbjerg, Odense og på Nørrebro blev Fair Trade Bruncherne afholdt på forskellige restauranter. I Århus i Studenterhuset, mens Herlev afprøvede ideen i menighedslokalerne.

For Caritas og de fem sogne har det været en fin måde at udvide kendskabet til Caritas på, og flere hundrede mennesker har på denne måde fået øjnene op for den retfærdige handels betydning for de fattige bønder i ulandene. Det er i høj grad også lykkedes at komme i kontakt med mennesker, der ikke er så kendt med hverken Caritas eller Kirken.

David Vincent Nielsen understreger, at det er de lokale sogne-repræsentanter for Caritas, der har trukket det store læs. Uden dem ingen bruncher.

– Næste år satser Caritas på at få sognene i det ganske land med på at arrangere Fair Trade Bruncher. Ideen er nu vel afprøvet. Og den duer!

Bare spørg Ove Rasmussen, Alicja Grodzka, Flávia Gharibi, Stella Sørensen eller Aage Vinter Christensen, der som vores sogne-repræsentanter har knoklet, men også haft fornøjelsen af at give over 400 mennesker smag for ulandsbistand.

Du kan læse mere og se billeder fra de forskellige arrangementer på www.caritas.dk

Slutspurt for fasteaktion

Fasteaktionen 2007 nærmer sig sin afslutning, og i Caritas er man spændt på at kunne gøre det samlede resultat op. Det fortæller generalsekretær Jann Sjørnsen:

– Mange har allerede nu positivt kvitteret for det brev, der i begyndelsen af februar blev udsendt til alle bispeddømmets medlemmer. Bidrag er naturligvis fortsat velkomne, og vi er også spændt på at se, hvordan fasteaktionen er gået på de katolske skoler.

På Sct. Norberts Skole i Vejle har man allerede skrevet en check på kr. 23.000 til Caritas. Den blev overrakt fredag den 23. marts til en taknemmelig Käthe Lund, der på Caritas vegne tog imod. Käthe Lund er Caritas' energiske sogne-repræsentant i Vejle. Jann Sjørnsen er imponeret:

– Det flotte resultat betyder, at burmesiske flygtningebørn i Thailand nu får en konkret håndsækning. Flygtningebørnene er dette års modtager af de penge, der bliver indsamlet på skolerne. Alene pengene fra Sct. Norberts Skole betyder, at mere end 200 skoleelever og deres lærere kan få tøj, sandaler, sæbe, tandbørster og ikke mindst elektrisk lys (fra en generator) svarende til et års forbrug af disse afgørende fornødenheder.

– Sct. Norberts Skole er ikke et enestående eksempel. Både i sognene og på skolerne er opfindsomheden stor. Traditionen tro er også mange indsamlingsbøsser blevet uddelt.

Henrik Bech, der er skoleleder på Sct. Norberts Skole, er naturligvis stolt over sine elever. De 23.000 kr. er indsamlet på bare 14 dage, og det er skolens hidtil bedste resultat:

– Børnene går i den grad op i det. Især de yngste, men alle er med. Og så må det gerne være lidt sjovt. Langt de fleste penge kommer ind fra et loppemarked, der holdes over tre dage i spisefrikvartererne.

Børnene medbringer gammelt legetøj og andre ting, som så sælges på loppemarkedet. Andre har hjemmebagt kage og saftvand med – også det bidrager til et godt indsamlingsresultat.

Jann Sjørnsen understreger, at indsamlingsresultatet på skolerne naturligvis er vigtigt, men at det er lige så vigtigt, at fasteaktionen er med til at give eleverne en viden om udviklingsbistand og nødhjælp, og det ansvar, vi har for de fattigste som følge af Evangeliet.

Bidrag til fasteaktionen kan fortsat indsendes på giro nr. 404-3979

Pastor Guido Kreienbühl afgået ved døden

Efter lang tids sygdom døde pastor Guido Kreienbühl den 29. marts 2007 kl. 2.30 i sit hjem på Vesterbrogade, hvor han til det sidste blev plejet af familie og venner.

Biskop Hans bragte ham de sidste uger dagligt den hellige kommunion.

Pastor Kreienbühl blev født i Pfaffnau i kantonen Luzern i Schweiz den 4. februar 1934. Allerede tidligt var han grebet af missionen og indtrådte i Missionsselskabet Bethlehem i Schöneck i Schweiz, hvor han afviklede sine første studier fra 1954-55. Senere besluttede han sig for at blive verdenspræst og fortsatte studierne i Innsbruck, Frankfurt am Main og Paris. Da han skulle præstevies, havde han besluttet sig for at virke i Danmark og blev præsteviet af biskop Suhr i sit hjemsgn Pfaffnau den 5. juli 1961.

Ud over missionen var katekesen hans store anliggende. For at fordybe sig på dette felt studerede han fra 1961-63 ved Institut de pastorale catéchétique i Paris. Hans første post i den danske sjælesorg var stillingen som kapellan ved Sct. Nikolaj Kirke i Hvidovre fra 1963-65. I årene 1965-68 var han biskop Martinsens første og eneste præstelige privatsekretær.

1969-70 var han sognepræst i Hvidovre og helligede sig herefter arbejdet på kateketcentralen, senere pastoralcentret, som han havde grundlagt i 1966, og som senere blev bispeddømmets officielle institution for udgivelse af kateketisk materiale. I lang tid var han også liturgisk sekretær og koordinerede bispeddømmets liturgiske udgivelser.

Han fortsatte med sit store anliggende, missionen, og blev bispeddømmets missionspromotor og efter pater Urban Figge også delegat for Det pavelige Missionsværk i de nordiske bispeddømmer, en opgave han var ret og til kort for han blev ramt af sygdom. Missio Danmark blev en velkendt institution, som pastor Kreienbühl sammen med sine medarbejdere engagerede sig levende i og gjorde meget for at promovere. Andre resultater af hans iværksætteriver er Steno-Forlaget og Steno-Butikken.

Indtil det sidste var pastor Kreienbühl også præst for de tysksprogede katolikker i Københavnsområdet og indtil for få år siden også for de fransksprogede. Begge steder lagde han et stort engagement for dagen. I disse to grupper søgte han både at tage omsorgsfuldt hånd om menneskene ved at skabe et kirkeligt miljø med deres sprog og traditioner samtidig med, at han arbejdede ivrigt på, at de, der blev i Danmark, skulle engagere sig i deres respektive territoriale menigheder.

Pastor Kreienbühl var i lang tid medlem af præsterådet og det biskoppelige råd. Yderligere var han et vigtigt bindeled til de nordtyske Ansgarwerker, især i Osnabrück, hvor han sammen med Fru Dorothea Olbrich i mange år stod for den danske deltagelse i de kendte og værdsatte studiedage for nordiske præster, søstre og lægfolk i Haus Ohrbeck.

I slutningen af sidste år fik han konstateret kræft uden udsigt til helbredelse. Han så modigt og tillidsfuldt døden i øjnene.

Ved pastor Kreienbühls død har bispeddømmet mistet en ivrig og engageret præst.

Må Gud give ham den gode tjeners løn.

+Czeslaw Kozon

Sr. Antonia Kallan død

Onsdag den 21. marts 2007 døde Sr. Antonia Kallan 87 år gammel på Sct. Hedvigssøstrenes plejehjem i Aabenraa, hvortil hun var flyttet fra Dalum i begyndelsen af året.

Sr. Antonia var født i Kolding og tilbragte også det meste af sit ordensliv i denne by som lærer på Sct. Michaels Skole og organist ved kirken.

Efter omkring 50 års virke i Kolding flyttede hun i

2004 til Dalum. Medens hun endnu boede i Kolding, var hun en kort årrække efter Moder Bertrandas død provincialpriorinde for Sct. Hedvigssøstrenes danske provins.

Sr. Antonia blev begravet fra Sct. Michaels Kirke i Kolding tirsdag den 27. marts.

Hun hvile i fred!

Samvittighedsfangen p. Nguyen Van Ly

af Tai Nguyen

“Den faste, jeg ønsker, er at løse ondskabens lænker og sprænge ågets bånd, at sætte de undertrykte i frihed, og bryde hvert åg ...” (Es 58,6)

Disse ord hørte jeg i kirken i begyndelse af fastetiden, og da tænkte jeg på en vietnamesisk præst, pastor Nguyen Van Ly, som i 2003 blev betegnet som samvittighedsfange af Amnesty International.

I perioden fra 1977 til 2005 blev han arresteret og fængslet mange gange, og han har siddet i fængsel over 15 år – både med og uden dom. Han er blevet sat under strengt opsyn af de kommunistiske myndigheder i Vietnam, siden han i 2005 blev løsladt taktet været international indgriben.

Men p. Ly har ikke standset sin kamp for religionsfriheden og for demokrati og menneskerettigheder for det vietnamesiske folk. Sammen med nogle andre vietnamesere har han oprettet en gruppe, der kalder sig “8406-Gruppen”. Den er ikke et politisk parti, men blot et borgerfællesskab, som består af forskellige mennesker: Katolske og protestantiske præster, buddhistiske munke, tidligere medlemmer af kommunistpartiet, forfattere, arbejdere og mange andre. De har kun ét fælles formål: at kræve menneskerettigheder, frihed og demokrati for alle vietnamesere. Uden våben kæmper de en ikke-voldelig kamp; de virker kun gennem deres udtalelser og breve og råber op på vegne af en undertrykt befolkning, som holdes lænket under et diktatorisk åg.

Hvis man kun ser på overfladen af den sociale virkelighed i Vietnam, vil man nok ikke sige, at der mangler noget. Er der for eksempel ikke religionsfrihed? Jo, der er mange større kirker og templer, der er fyldt af troende, og hver år kommer nogle nye præster og munke. Men hvis man kigger lidt dybere ned, så ser man, at Kirken savner friheden til at udtrykke sin virkelige mening; at både præsters uddannelse og vielse bliver kontrolleret af staten, og at alle præstestuderende skal gennemgå en obligatorisk indføring i marxismen. Udpegningen af nye biskopper skal også godkendes af staten osv.

Nogle steder i landet er det meget svært at få tilladelse til at bygge en kirke. Det gælder især for nogle protestantiske menigheder som for eks. Mennonitterkirken, hvor de troende er blevet angrebet og arresteret og deres kirke blevet ødelagt. Nogle andre religioners templer og præster såsom buddhister og kaodaister er også omringet og isoleret, fordi de ikke ville underkaste sig den “statskirke”, som er blevet oprettet på initiativ af den kommunistiske regering, og som fungerer under dens kontrol.

Hvis man spørger, hvem der i virkeligheden styrer Den katolske Kirke i Vietnam, så er svaret, at det gør paven, men sammen med den vietnamesiske regering og gen-

nem mange semi-diplomatiske forhandlinger, fordi der endnu ikke er oprettet en regulær diplomatisk forbindelse mellem Vatikanet og Vietnam.

Efter at en kardinal fra Rom for nylig har været på officielt besøg i Vietnam, og den vietnamesiske premierminister derefter har aflagt et tilsvarende besøg hos paven, ser vejen medlem de to stater ud til at være blevet lidt kortere, og en delegation fra Vatikanet har netop været i Vietnam for at fortsætte forhandlingerne om en gensidig diplomatisk anerkendelse.

Lige før denne delegation landede i Vietnam, blev pastor Ly imidlertid sat i husarrest og blev voldsomt forhørt og truet med at blive anklaget for at drive “propaganda imod regeringen og skade den nationale enhed og sikkerhed”. Hvis han bliver dømt, risikerer han mindst 20 års fængsel og måske straf på livstid eller endda dødsstraf.

Pastor Ly har engang brugt udtrykket “religionsfrihed eller døden!” Det fik han 10 års fængsel for. Heldigvis blev han dengang reddet af det internationale samfunds protester.

Nu er han truet med at blive dømt igen, så vi beder for denne samvittighedsfange, at han ikke skal blive offerlam for religionsfriheden i Vietnam.

Firmelsesfestival i Roskilde

Tidligere landsholdstræner Sepp Piontek fortalte med en gennemslagskraft, der var ved at vælte tilhørerne omkuld

Tekst: Lisbeth Rütz
Foto: Kuno Arnkilde

Lidenskab i troen og utraditionelle former for forkyndelse var fokuspunkterne, da godt 70 kommende firmander fra hele landet d. 23. – 25. marts mødtes til samvær, sjov og alvor ved DUK's firmelsesfestival på Skt. Josefs Skole i Roskilde.

Festivalen blev skudt i gang fredag aften med et flot show, hvor en tryllekunstner tryllede med snore og fortalte lignelsen i Matthæus 20,1-16 om den uretfærdige vingårds-ejer, der gav alle sine arbejdere den samme løn. Troens grundsandheder om Jesu lidelse, død og opstandelse blev vist med en smart trylleterning, som deltagerne fik udleveret.

Et af højdepunkterne blev lørdag formiddag, hvor tidligere landsholdstræner Sepp Piontek og sognepræst Benny Blumensaat fra Esbjerg brugte deres eget liv som stof til en fortælling om troens betydning og i to stive klokke timer formåede at fastholde firmandernes opmærksomhed. Med en gennemslagskraft, der var ved at vælte tilhørerne omkuld, fortalte Piontek om sin egen barndom i efterkrigstidens

Tyskland: “Jeg vågnede en nat som barn og så en pragtfuld engel, der gik frem og tilbage mellem os søskende. Men da jeg strakte hånden ud og ville røre ved den, forsvandt den. Den engel har beskyttet mig hele mit liv, og jeg er ligeglad med, om folk griner ad det,” sagde Piontek.

Vi danskere kender ham alle sammen som den, der i 80'erne genrejste dansk fodbold bl.a. ved at kræve hårdt arbejde og 100% engagement af landsholdsspillerne.

Troen og lidenskaben for fodbold var den røde tråd i hans fortælling om den eventyrlige fodboldkarriere, der startede, da han var 13 og fra kampene i Bundesligaen og trænerjobbet på det tyske landshold førte til lands-trænerjob i Haiti og senere i Danmark.

“Mange danskere tør ikke vise deres tro. Men tro er noget med fællesskab, det er noget, man viser til andre” sagde Piontek, der fortalte, at han altid havde mødt respekt for sin tro og tit havde talt med spillerne om den på de lange træningslejre, hvor man kommer tæt på hinanden.

Lignelsen om den fortabte søn, der vender tilbage til faderens hus, blev til levende nutid,

da pastor Benny Blumensaat fra Esbjerg delte sin personlige livshistorie med tilhørerne og fortalte om en ungdom, der var én lang nedtur med druk, stofmisbrug, selvmordsforsøg, og ophold på psykiatriske afdelinger. Han var på vej til at blive afskrevet af sin familie, og alt var kaos inden i ham, da han på psykiatrisk afdeling fik besøg af p. Paul Marx og pludselig under bøn og håndspålgelse oplevede indre fred.

Det blev det vendepunkt, der medførte, at han som 24-årig på trods af sin dårlige skolebaggrund tog beslutningen om at blive katolsk præst. Pastor Benny blev præsteviet i 1993, og siden har hans erfaringer fra en ungdom i skyggesiden været en ressource, der har sat ham i

stand til at hjælpe misbrugere og kriminelle f. eks. i Inge Norlings fællesskab Fred og Forsoning.

Efter mødet med Piontek og pastor Benny fortsatte festivalen lørdag og søndag med bl.a. byløb og besøg i Roskilde Domkirke.

“Jeg synes, vi har en meget stor mangfoldighed inden for Kirken.”, fortæller 17-årige Nicklas Sørensen fra DUK's arrangørgruppe, der bl.a. også arrangerer eksperimenterende ungdomsmesser i Sankt Ansgars Kirke i Bredgade. Han ser festivalen som en mulighed for, at unge katolikker kan få fælles oplevelser, knytte netværk og lære noget om troen på en lidt mere utraditionel måde.

Diakonvielser i Domkirken

Foto: Kuno Arnkilde

“Store Gud vi love dig,” lod det i en tætpakket domkirke som afslutning på den festlige messe, som biskoppen fejrede sammen med 20 præster og diakoner lørdag den 24. marts i anledning af Samuele Lando og Bernardo Petrinis diakonvielser. De er begge italienske præstestuderende. Diakon Bernardo Petrini er tilknyttet menigheden i Århus og diakon Samuele Lando er tilknyttet domkirken i Bredgade.

Helligånden skal have større plads

– en samtale med generalvikar Lars Messerschmidt i anledning af hans 70-års fødselsdag

af Torben Riis

Tre perioder som generalvikar – den sidste fra 1997 – så hvem skulle bedre end Lars Messerschmidt være i stand til at besvare mit første spørgsmål: Hvad er en generalvikar, og hvad laver han?

– En, der vikarierer overalt, svarer han med et glimt i øjet. Det er den korte version, men der findes selvfølgelig også en længere.

Embedet, forklarer han, går helt tilbage til middelalderen, hvor biskopperne tit var på rejse. På den måde opstod der et behov for at have en vikar, der kunne træffe beslutninger i biskoppens fravær. I vore dage, hvor administrationen på mange måder er blevet mere omfattende, er biskopperne nødt til at uddelegere forskellige administrative og pastorale opgaver. F.eks. har man her i bispedømmet netop fået en judicialvikar, dvs. en formand for den kirkelige domstol. Man kan sige, at det er et demokratisk princip om magtens tredeling i den lovgivende, dømmende og udøvende magt, der slår igennem her – men med den ikke ubetydelige forskel, at Kirken ikke er et demokrati. og at biskoppen derfor til syvende og sidst har ansvaret for beslutningerne på alle niveauer.

For dit eget vedkommende, er det så det administrative eller det pastorale, der fylder mest i dagligdagen?

– Det kan ikke skilles ad på denne måde. Administration og pastoral omsorg er som oftest tæt forbundne størrelser. Hvis der f.eks. skal træffes afgørelse om en bygnings fremtid, er der også et pastoralt aspekt i sagen, fordi den beslutning, der skal træffes, jo kommer til at berøre det liv, der udfolder sig i bygningen. Jeg ser det netop som en vigtig opgave at sikre sammenhængen mellem det administrative og det pastorale.

Læreår

Lars Messerschmidt blev præsteviet i 1961 og fortsatte herefter sine teologiske studier i endnu fire år – i Paris, Rom og det sidste år i Mellemøsten, hvor det var bibelstudierne, der trak.

Tiden i Rom var også spændende, fortæller Lars Messerschmidt, fordi byen netop i disse år summede af aktiviteter i forbindelse med Det Andet Vatikankoncil. Man havde mulighed for at overvære de åbne sessioner og kunne høre foredrag af de mange biskopper, kardinaler og teologer, som deltog i konciliet.

I 1965, det år konciliet sluttede, vendte Lars Messerschmidt hjem til Danmark, hvor han allerede i 1969 blev bedt af biskop Martensen om at påtage sig hvervet som generalvikar.

– Jeg husker denne samtale meget nøje, hvor biskoppen uden mange ord til indledning stillede mig over for valget. Ordene faldt således:

– Vil du være generalvikar?

– Hvori består det?

– Det ved jeg ikke, men det må vi se at finde ud af.

Sagen var, forklarer Lars Messerschmidt, at der umiddelbart efter konciliet forestod et kolossalt arbejde med at implementere koncillets bestemmelser i Kirkens hverdag – f.eks. i liturgien, i katekesen og i den administrative struktur. Det var en langsom og kompliceret proces, som begynd-

Lars Messerschmidt: "Svaret på troskrisen er ny-evangelisering."

te "ude i marken" med at man samlede de nødvendige oplysninger ind og hørte de berørte parter. Materialet blev efterfølgende behandlet på den afsluttende synode i Nyborg, hvor man udstak de generelle retningslinier for, hvordan arbejdet i bispedømmet fremtidigt skulle organiseres. – Herefter kom så implementeringsfasen, hvor jeg som generalvikar blev formand for den strukturkommission, der konkret skulle udforme den nye struktur.

Lykkedes det efter forventningerne?

– Ja og nej. I virkeligheden var vi slet ikke gearet til at kunne håndtere en sådan demokratisk proces. Det blev et papirvælde, men man kan sige, at det var en nødvendig læreproces, hvor vi bl.a. gjorde den erfaring, at vi kunne snakke hinanden ihjel, men kun i begrænset omfang styre processen.

På det lidt længere sigt medførte udviklingen en centralisering. Jo flere mennesker der bliver inddraget i beslutningsprocesserne, jo større bliver behovet for kommunikation, og det skaber igen et behov for et centralt organ, der kan samle trådene. Det, der skete, var med andre ord, at man fik behov for en effektiv administration og i den forbindelse pålagde bispekontoret flere og flere opgaver.

Det er vel ikke for meget sagt, at der umiddelbart efter konciliet, som jo var et pastoralt koncil, var meget store forventninger til det liv og den aktivitet, der nu skulle gro frem af de nye strukturer. Men et blik på kirkestatistikken viser os, at det gik anderledes. Hvad var det, der gik galt?

– Svaret på det spørgsmål kan efter min mening sammenfattes i ordet troskrise. Krisen vedrører ikke primært folks forhold til Kirken, men til Gud.

Det vi oplever i dag er, at de fleste mennesker vedkender sig at tro på et eller andet, en højere magt eller hvad man nu vælger at kalde det. Men går man folk på klingene og spørger ind til, hvad det er for en gud, de tror på, så er det ikke den kristne Gud. Det, der mangler i deres tro, er det levende gudsforhold, troen på den opstandne Kristus.

Denne mangel på et virkeligt gudsforhold, som vi i dag finder både i og uden for Kirken, smitter af på Kirken som trosfællesskab, og det er et alvorligt problem – og vel at mærke et problem, som vi i denne tid må kæmpe med i hele den vestlige verden.

Det var diagnosen. Hvad er så medicinen? Eller mere konkret: Hvad kan vi gøre for at overvinde krisen?

Det kan igen sammenfattes i et enkelt ord: ny-evangelisering. Pave Johannes Paul II sagde det igen og igen – og var selv den første til at praktisere det, når han f.eks. på sine rejser talte til kæmpeskarer af unge. Han gjorde det samme som andre store prædikanter, Billy Graham f.eks. Han talte direkte til sine tilhørere – ikke i et kateketsk sprog – men fortalte dem om den personlige Gud, den Gud, der elsker alle mennesker, og forsøgte på den måde at bringe mennesker enkeltvis til Jesus Kristus.

Men er det ikke, hvad Kirken allerede gør, – i sin katekese og i hver søndagsmesse f.eks.?

– Jovist, men i denne sammenhæng er det vigtigt at skelne mellem forskellige niveauer i trosformidlingen, ligesom man gjorde i urkirken. Paulus foretager netop en sådan distinktion i Efeserbrevet og også i 1. Korinterbrev, hvor han skelner mellem apostle, profeter, evangelister og lærere. Tanken bag dette er, at man skal gøre sig klart, hvem man taler til, og hvilke forudsætninger de pågældende mennesker har for at forstå det budskab, man har til dem.

Ligesom vi kan læse det i de oldkirkelige dåbskatekeser, er det første, Kirken kan gøre, at føre mennesket ind i Guds univers, og i denne første fase er det evangelisten, der har ordet.

Evangelisten henvender sig til dem, der endnu ikke tror, til dem, som er uden forudsætninger, men som muligvis er åbne for at høre om Gud. Derfor taler han ikke om Kirken, dogmerne eller sakramenterne, men begrænser sig til det kristne kernebudskab og forsøger som nævnt at føre den enkelte til troen på Kristus.

Læreren er kateketen. Hans målgruppe er dem, der er kommet til troen, og som nu har opdaget, at der ligger en rigdom foran dem, en kilde, de kan øse af i det uendelige. Hans publikum er de motiverede, som tørster efter livets ord, og som føler et behov for at lære mere om troen, for at kende Gud.

Endelig er der profeten. Profeten er den, der holder ilden ved lige, den Gud bruger for at henvende sig direkte til sin menighed. Enhver kristen kan i et vist omfang være profet, lige som sognepræsten kan være det, når han f.eks. prædiker for menigheden.

Men ny-evangelisering er altså i vores situation det, der er størst behov for?

– Ja, i en afkristnet verden og i en Kirke, hvor mange ikke tror og ikke anerkender, at Kristus taler til os gennem Kirken, er en ny-evangelisering nødvendig. Troskrisen har udviklet sig til en autoritetskrise, hvor mennesker i alle forhold påberåber sig deres egen samvittighed som højeste autoritet.

Lidt i retning af hvad Italiens ministerpræsident Romano Prodi gør, når han kalder sig en "voksen" katolik?

Ja, for han glemmer at skelne mellem det at være voksen på et rent menneskeligt plan og så på et religiøst plan. Når det gælder troen, skal vi være som børn, der lytter tilidsfuldt og tager imod belæring.

Er vi selv i vor del af verden skyld i, at så mange har mistet tilliden til Kirken?

Vi har alle behov for selvransagelse i det omfang, Kirken har sat sin troværdighed over styr. Biskopperne bærer en stor del af ansvaret, bl.a. for den udskridning, vi har oplevet på det liturgiske område efter konciliet. Men når vi i dag ser i bakspejlet og konstaterer, hvad der gik galt, skal vi ikke blot fokusere på det negative, men se på, hvad Helligånden udrettede i samme periode. Jeg tænker på de mange bevægelser, der er vokset frem på græsrodsplan, og som rummer en utrolig dynamik. Heri ligger et fingerpeg om, hvordan vi overvinder krisen. Vi har troet for meget på vores egne kræfter og på, at vi havde redskaberne til at skabe fornyelse. Vi skal tværtimod give Helligånden plads til at virke i hver enkelt af os og i Kirken som helhed.

Forsoningens kunst og nådegave

– om skyld og tilgivelse

af Peter Damgaard-Hansen

Det er ikke let at være menneske. For at være menneske er at skulle forholde sig til andre mennesker. Og netop det kan faktisk være uhyre problematisk. Når vi derfor kigger nærmere på det menneskelige eksistensvilkår, så er der både dårlige og gode nyheder at hente.

Lad os tage de dårlige nyheder først: uanset hvor meget vi gennem bøn, terapi, personlighedsudvikling, bibelstudier, god vilje og alskens andre anstrengelser bestræber os for at være gode mennesker, der lever kærlighedsbudet i vore forhold til andre, så kan vi ikke undgå at komme til at såre hinanden og forvolde hinanden ondt. Undertiden overmåde meget ondt. Og desværre går det ofte ud over dem, vi er tættest på, og som betyder mest for os: ægtefælle, børn, forældre og nære venner. At det virkelig er således kan være ganske fortvivlende at erkende. Og det er altid fristende at prøve mange smutveje for at undgå at se denne realitet i øjnene – for eksempel ved altid at give de andre skylden. Men det er en realitet. Og hvad der måske er endnu værre er at måtte se i øjnene at vi selv bærer en stor del af ansvaret for disse ulykkelige sammenstød.

Men før snakken her går hen og bliver alt for deprimerende, så lad os da lige få de gode nyheder med; og de bebuder, at uanset hvor galt det er gået, uanset hvor meget vi har såret den anden part eller er blevet såret selv, så er det muligt at reparere skaden i forholdet. Og den proces, der skal til, kaldes forsoning. Men forsoning er psykologisk betragtet en særdeles kompliceret og ømtålelig proces, som ofte kræver åndelig vejledning, terapeutisk arbejde og støtte af tredje part for at lykkes. Sjæle i konflikt med hinanden er ifølge sagens natur særdeles følsomme og sårbare. Ethvert skridt på forsoningens vej rummer fare for ny oplussen af vrede og krænkethed. Derfor er det da også meget almindeligt at mange undgår at bevæge sig ind i det særdeles udfordrende, ja nærmest skræmmende "minefelt" som forsoningsarbejdet er, og i stedet fastholder vreden og/eller helt undgår den anden, som lægges "på is". Nogen forsøger måske en hastig forsoning og skynder sig at give det rituelle "undskyld", som der hastigt kvitteres for med den rituelle tilgivelse –for det "bør" man vel gøre som et hæderligt menneske – især hvis man kalder sig for kristen. Der er bare det ved sådan en forhastet og ritualiseret forsoning, at der alt for ofte ikke er sket noget som helst - i hvert fald ikke på hjerteplanet. Slig forsoning bliver let en overfladisk proces der handler mere om at undgå de smertefulde emotioner, der blev aktiveret i konflikten, end at bearbejde og forløse dem. Og når der ikke er sket ægte forsoning kan man være sikker på, at konflikten ulmer videre i dybet, og at den før eller siden vil blusse op igen med en ny omgang af skuffelser, sårethed - og vrede.

Vrede

Ægte forsoning kræver noget mere end blot et høflighedsritual, og det, der skal til, kan jeg godt lide at kalde "psykologisk hjerte-kirurgi". Ligesom kirurgen skal skære igennem mange lag for at komme ind til "lidelsen" og kurere den, må man i forsoningsarbejde også trænge igennem nogen forhærdede lag, som omgiver lidelsen. På det psykologiske plan består disse lag især af vrede. Og disse lag kan ofte

Claude Lorrain: Kefalos og Prokris forsones

være særdeles "tykhudede". Vreden har mange ansigter, der rækker fra åbenlyst raseri og vold til subtile og raffinerede sarkastiske eller kyniske holdninger eller slet og ret passive afvisninger - "energien" er den samme. Når det er så svært at komme bag om vreden er det fordi den har en funktion, et formål. Det er min erfaring fra mit kliniske arbejde, at vreden bedst kan forstås som et lag der dækker over eller beskytter een mod at føle en dybere smerte af en mere eksistentiel eller åndelig karakter. Ved at gå ind i vreden, der vender opmærksomheden udad, kan jeg midlertidigt distrahere mig selv fra indadtil at mærke denne smerte alt for meget.

Vrede avler mere vrede

Jeg har altså brug for vreden som en "smertestillende" foranstaltning. Men samtidig vil jeg helst ikke tage ansvaret for denne vrede. Hvis nogen sårer mig og jeg bliver vred, så oplever jeg derfor, at det er den anden, der gør mig vred - jeg fralægger mig således ansvaret for min egen vrede, men fralægger mig dermed også ansvaret for den smerte min vrede påfører den anden. Min sårende vrede bliver dermed "retfærdiggjort"! Dette er en særdeles udbredt, men fejlagtig fortolkning af sammenstødet, der kun afstedkommer een ting, nemlig en optrapning af konflikten. Nu bliver den anden også såret og reagerer med vrede, som vedkommende ligeledes ikke selv tager ansvaret for, men giver mig skylden for, hvilket sårer mig og fortsat nærer en vrede hos mig, som jeg så igen udlader på den anden. Og så fremdeles i een uendelighed.

Problemet er at begge parter retfærdiggør deres egen vrede - og selvom en sådan "selvretfærdig harme" føles godt for egoet, fordi den skaber en illusion om ikke at have skyld eller ansvar for konflikten, løser den ikke konflikten. At erkende fuldt medansvar for konflikten kan bryde den onde cirkel, men slig ydmyghed er ofte så pinagtig, at mange uforvarende kommer til at foretrække den "ego-styrkende" konflikt i stedet. Dette indebærer, at kontakten med modparten ikke etableres, isolationen udbygges og elendigheden tiltager. Processen

kører i den forkerte retning. Og det kommer man altså til, når man retfærdiggør sin vrede og sin ret til at gengælde vrede med vrede. Man behøver ikke være dybdepsykolog for at forstå, at denne egentlig dybest set ret naive indstilling i det lange løb kun kan føre til gensidig destruktion eller brudte forhold.

Det ser vi hele tiden både i stor målestok mellem nationer i konflikt, og i mindre målestok som for eksempel i ægteskabelige kriser.

Den indstilling, der bygger på en oplevet "ret til gengældelse", strider i øvrigt fundamentalt imod vor kristne livs- og menneskeforståelses inderste væsen. Men den strider også imod almindelig psykologisk logik. Det er nemlig forkert at konkludere, at det er den andens vrede, der gør mig vred. Min vrede er aldrig den første reaktion - joh, måske den reaktion hos mig selv, som jeg først bliver opmærksom på. Men introspektiv granskning vil afsløre, at det første der sker i mig, når en anden fyrer vrede af på mig - før jeg bliver vred - er en bevidsthedstilstand der er fortæt med sårethed, eller smerte. Nøglen til at komme videre her er at skelne meget klart. Vi må fastholde forståelsen for, at den anden kan såre mig, ja, men ikke gøre mig vred. Min vrede står for egen regning. Min lidelse kan ikke undgås, og den anden er skyldig heri. Men min vrede kan undgås - hvis jeg vil det. Og ved at ville undgå vreden kan jeg bidrage til at bryde konflikten ibrønde selvforstærkende dynamik. En konflikt kræver altid to aktive medspillere, men der kræves kun een part til at stoppe, eller nedtrappe konflikten markant.

Det centrale spørgsmål ved konfliktløsning handler ikke om, hvem der begyndte, men hvem der holder konflikten kørende. Og det gør hvemsomhøst der tiltager sig retten til at omsætte sin vrede i sårende handlinger. Og udfra denne tilgang står begge parter lige anklaget, 50/50. Begge parter er derfor også ansvarlige for at komme ud af konfliktenergien, uanset hvem der begyndte, eller hvor grov den anden er. Men i det omfang vreden har en beskyttende funktion over for smerten så er den eneste

måde hvorpå man kan undgå at gengælde ondt med ondt altså at kunne rumme såretheden uden at omsætte den til sårende vrede. For at løse konflikter og bevæge os ind i smertenspunktet må vi altså først skære igennem vredeslaget ved at forstå - og samtykke i - at vrede, der sigter på at såre den anden, ALDRIG er ok. At gengælde ondt med ondt er altså out. Men det kan vel heller ikke være et fremmed synspunkt for en kristen tankegang, det er faktisk det helt centrale tema i den kristne livsanskuelse, som på rystende og provokerende vis udbasunerer fra korset..... det er bare ikke så ofte vi tager den kristne lære alvorligt og overvejer hvordan vi kan omsætte den til praksis i vor daglige tumlen med negative og destruktive følelser i vore konflikter med vor næste.

I en verdslig, individualistisk og egocentreret kultur som vores er der langsomt sket en vis følelsesmæssig afstumpethed, der nærmest forherliger passionerede vredes- og protestytringer, hvilket nok har efterladt en forvirring på området, der gør det særdeles vanskeligt for den enkelte at skelne skarpt mellem konstruktiv og destruktiv vrede.

Skyld og Forsoning

Det her skitserede forslag til løsning af vredens problem fører os tilsyneladende frem til noget der synes endnu værre end vreden, nemlig smerten eller lidelsen. Så hvis ikke vi har et bud på lidelsens problem så er vi nok kommet for langt ud i skoven. Men der en løsning på den smerte vi påfører hinanden, den kan helbredes.

Og det kan ske ved forsoning. Ved at den krænkende part kommer igennem vredeslaget og tager ansvaret for at have forårsaget lidelsen og altså erkender skyld.

Her ligger imidlertid en kæmpe faldgrube der hedder skyldfølelse. At erkende skyld og lide af skyldfølelse er ikke det samme. Den, der er ramt af skyldfølelse, har det elendigt og ønsker mere end noget andet forsoning - og vil let tigge og be om tilgivelse. Den sårede part kan føle sig forvirret, måske blive manipuleret af medlidenhed og måske føle sig fristet til at tilgive - simpelthen for at komme væk fra alt det følelsesprægede kaos, der præger konflikten, og komme videre. Men sådan en tilgivelse kan ikke bruges til noget. Ægte forsoning kan som før nævnt ikke finde sted, hvis hjertet ikke er med i tilgivelsen.

Det er vigtigt, at den der skal tilgive er helt ærlig omkring, hvor svært det egentlig er, og også helt ærlig omkring at vedkommende måske slet ikke kan - i hvert fald ikke lige nu. Og her kan støtte fra tredje part være meget nødvendig. Faktisk er der mange, der - hånden på hjertet - har rigtig svært ved at tilgive een, der på næsten ynkelig vis er forfærdelig ramt af skyldfølelse. Og hvorfor nu det?

Skyldfølelse som et selvoptaget fænomen.

Det skyldes i mange tilfælde at den sårede part fornemmer -og måske uden at kunne sætte fingeren på det - at den skyldbetyngede part slet ikke har forstået omfanget og karakteren af den smerte som vedkommende har forårsaget. Det meget interessante er, at i skyldfølelsen er personen ganske vist bevidst om at have forårsaget den anden ondt, men er mest optaget af sin egen elendighed, sin selvbejdelse, sine ugeringer, m.m.. Det er som om personen siger: "Åh, jeg er så ked af, at jeg har væ-

ret så slem, vil du ikke nok tilgive mig, så jeg kan få det bedre !! Den form for undskyldning kan næppe appellere til den sårede part, da den i en vis forstand blot er en fortsættelse af den krænkende, udnyttende eller manipulerende holdning som jo allerede har forvoldt smerte hos den anden ! Ofte hører man da også den sårede part udtrykke en vis angst for at en evt. tilgivelse blot vil medføre, at den anden snart vil gentage den krænkende adfærd. Og den fornemmelse rammer faktisk plet - lige bortset fra at det ikke er noget der "snart" vil ske igen - det sker allerede i måden der bliver forsøgt en undskyldning på ! Derfor kan en sådan undskyldning ikke anerkendes og bør derfor heller ikke føre til tilgivelse.

Denne sondring har hjulpet mange sårede parter, der ellers var i færd med at udvikle depressive skyldfølelse over ikke at kunne tilgive den anden skyldbetyngede part (der i øvrigt var begyndt at blive irriteret eller vred (!) over ikke at blive mødt med tilgivelse....)

Men hvordan finder vi så frem til tilgivelsen ?

Anger og tilgivelse

Først må vi forstå at tilgivelse ikke er et isoleret fænomen, men en del af forsoningsarbejdet. Og forsoningsarbejde er teamwork. Man kan i et stykke forsoningsarbejde ikke tilgive et menneske, så længe dette menneske ikke forstår - d.v.s oplever i sin egen sjæl - hvad det har forvoldt een af smerte. Og der slår skyldfølelsen som vi har set ovenfor slet ikke til fordi den bevæger sig i den helt forkerte retning. Der kræves i stedet en bevidsthedstilstand vi kalder anger (repentance). Angeren er psykologisk set diametralt modsatrettet skyldfølelsen. Hvor skyldfølelsen primært er optaget af sin egen elendighed, er angeren pinagtigt bevidst om den smerte man har forvoldt den anden. Skyldfølelsen er optaget af selvet - angeren er optaget af den anden. Selvom der også kan være skyldfølelse blandet ind i angeren er tyngdepunktet ikke her. Tyngdepunktet i angeren ligger i en indlevning i den andens smerte, som man selv har forvoldt. Og det er en helt anden sag. Det gør ONDT. Ja, det er modbydeligt at se hvad man har gjort den anden og kan gøre så ondt, at man godt forstår at mange spontant fastlåses i den selvoptagede skyldfølelse, som, selvom den er miserabel, langt fra er så dyb og gennemgribende og ulide-

lig smertefuld som angeren.

Det interessante er, at man i den ægte anger, hvor man med forklarelsens lys ser hvor ondt man har gjort den anden, kan fristes til at konkludere, at det her vil den anden aldrig kunne tilgive. Men det er netop grundlaget for sand ydmyghed - og her sker underet så. Når angeren er ægte, kan den krænkede part se, at nu forstår han eller hun den smerte der er forvoldt mig. Den sårende part demonstrerer nu vilje og evne til selv at bære den smerte han eller hun selv har forårsaget. Vedkommende er i en vis forstand villig til at "tage smerten tilbage". Selv at opleve - ved indlevelse - hvor ondt man har gjort den anden er i øvrigt en utrolig effektiv "vaccine" mod at gentage brøden. Det forstås intuitivt af den sårede part, som nu mærker at den tabte tillid til den anden begynder at bryde igen. Og tilgivelsen kan nu også flyde fra det sårede hjerte - og modtages af det oprigtigt angrende. Det kan ske, fordi den sårede part ikke længere oplever at være alene med smerten - de to parter i konflikten er forenet igen, omend ikke umiddelbart i kærlighed, så i smerten. Men det er faktisk det samme ! Når man er forenet i smerten, er man forenet og forening er kærlighedens længsel og kendetegn. Det er isolationen der er problemet, og foreningen der er løsningen. Om indgangen til denne enhedsoplevelse er lykkelig (som den er det i f. eks. forelskelsen) eller smertefuld (som den er det i forsoningen) er ikke så afgørende. Man må tage den der, hvor man nu engang befinder sig. Og den er altid vidunderlig uanset. Sand forsoning fører altid til en fornyet og fordybet oplevelse af kærligheden. En ny forelskelse kan man sige, på et dybere plan. Forsoning er altså ikke bare reparationsarbejde - det er en udvidelse af kærlighedsbegrebet, en ekspansion af hjerternes even til at rumme mere af kærlighedsmysteriet. Det er at tage kærligheden til dens højeste tinde.

Og det er lige præcis det, som påskemysteriet - det største og mest tidløse drama, verden nogen sinde har set - prøver at vække os til at blive mere bevidst om.

Psykologi og kristentro - et forjættende samarbejde

Selvom en psykologisk analyse og vejledning og terapi kan hjælpe os godt på vej i forsoningsarbejdet, så skal der mere til. Nemlig kraften. Problemet er ikke kun et

psykologisk problem, det er et problem, der har rødder der rækker langt ind i den åndelige dimension. Det er i mange tilfælde ikke muligt ved menneskelig kraft alene at tilgive de smerter man som menneske kan blive udsat for i forhold til andre mennesker, som man vitterlig er knyttet til og afhængig af på utallige måder. Ligeledes er det heller ikke muligt ved menneskelig kraft alene at trænge igennem skyldfølelsen og nå ind til den ulideligt smertefulde anger, der alene forløser. Den psykologiske analyse kan vise hvad der skal gøres, men ikke levere kraften til det. Der skal ekstra hjælp til - ovenfra. Og kraften dertil flyder fra korset, hvor den korsfæstede Kristus ved sit soneoffer frigør disse gud-

dommelige kræfter på det menneskelige plan. Det er nådegaven. Og denne kraft er gjort tilgængelig for alle dem, der ber om den. Altså ber med længsel fra et trængende hjerte.

Og det virker. Det er så bare lige med at huske det, når vi har brug for det.....

Rigtig god påske !

Peter Damgaard-Hansen
Aut. Psykolog
Integreret Psykologi
e-mail: pd-h@mail.dk
Tlf. 97 97 43 43

Velbesøgt kirkekoncert i Jesu Hjerter Kirke

Jesu Hjerter Kirke i København var fyldt til bristepunktet tirsdag den 13. marts, da Birkerødkoret, kammerkoret Musica Viva og Dansk Kammermusikforbunds Kammerorkester opførte Mozarts store messe i c-mol under ledelse af Torben H. S. Svendsen.

Mozarts store messe regnes sammen med hans Requiem for hans betydeligste kirkeværk. Der er imidlertid tale om et ufuldendt værk. Mozart gjorde

ikke kompositionen færdig, og man er derfor nødt til at benytte en af de fem eksisterende rekonstruktioner, hvor de manglende melleled er taget fra nogle af Mozarts tidligere messer.

Solister ved opførelsen var den unge norske sopran Vibeke Kristensen, mezzosopranen Lise Christensen, den lyriske tenor Jonas Fosdal og barytonen Eskild Momme.

Paulus' Første Brev til Korintherne

Bibelskole

af Eva Maria Nielsen

Når man læser Paulus' Første Brev til Korintherne, er der ingen tvivl om, at der er tale om et ægte brev, hvor Paulus tager stilling til problemer, besvarer spørgsmål og debatterer med menigheden.

Han har grundlagt menigheden nogle år

før, mens han var på sin anden missionsrejse. Siden han forlod menigheden, har den forandret sig og det på en måde, så Paulus ikke længere kan genkende sin egen indsats. Formodentlig har Paulus skrevet brevet fra Efesos, hvor han opholdt sig flere år. Derfor dateres brevet til omkring 54-55 e. Kr.

Paulus henvender sig til hele menigheden, ikke kun til bestemte personer eller grupperinger, som findes i menigheden og heller ikke til sit eget heppekor. Han har også dem for øje, der har en anden forståelse af Guds frelsende budskab end han selv. Han er favnende og skyer ikke konflikter. Og konflikterne er store. Paulus' modstandere sætter ikke bare spørgsmålstegn ved hans autoritet, de bringer også selve evangeliets budskab i fare.

Et eller andet er gået galt, siden Paulus forlod menigheden i Korinth. Hedenske tankemønstre uden for menigheden har på-

virket menigheden indefra. Og selvfølgelig vil Paulus' modstandere, som kommer fra den intellektuelle og økonomiske elite, ikke skade menigheden. De mener det godt nok.

Ud fra Paulus' svar i brevet kan man således gætte sig til deres tanker.

De ønsker, at Paulus kan hamle op med omgivelsernes veltalenhed. Evangeliets budskab skal kunne klare sig over for filosofernes tanker. Derfor nedtoner de legemets opstandelse og fremmer troen på sjælens udødelighed.

Men har deres problemer noget at sige til os i dag? Helt afgjort ja. Selvfølgelig har meget ændret sig; men også vi bør i dag stille os dette spørgsmål: Hvilken autoritet tillægger vi Skriften? Hvad er kernen af vor kristne tro, og hvordan bør vi som kristne leve i vor verden? Hvordan forholder vi os i vore menigheder over for nyreligiøse bevægelser og troen på reinkarnation?

Dette kan du gøre:

1 Kor 1,1-31.
Hvilke spændinger findes i menigheden? Hvad grunder de i? Hvad er jødernes og ikke-jødernes reaktion på korset? Hvad er din reaktion på korset?

I 1 Kor 1,4 takker Paulus for noget, som har forvoldt ham smerte. Er der noget, du kan takke for, selv om det har forvoldt dig smerte?

1968

af Torben Riis

Få årstal har i nyere tid brændt sig fast i vores bevidsthed som året 1968. Det var året, da studenteroprøret brød løs på Sorbonne-universitetet i Paris og bredte sig til det meste af Europa, inklusive Danmark, hvor de studerende på Københavns Universitet besatte rektors kontor og forgreb sig på hans cigarer. Det var samtidig året, hvor det spirende politiske forår i det daværende Tjekkoslovakiet blev slået ned af Warszawa-pagtens styrker. Og året efter samlede 300.000 unge til Woodstock-festivalen i staten New York under mottoet *Three Days of Peace, Music and Love*.

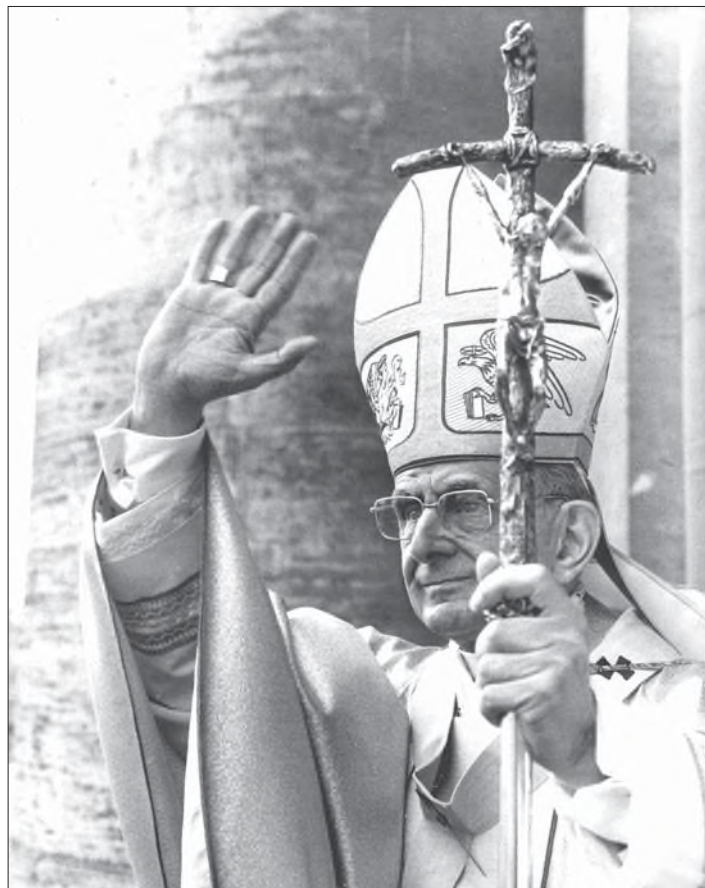
Det var kort sagt en tid præget af oprud på alle fronter. Enhver form for autoritet, hvad enten det var forældregenerationens moralbegreber, samfundets dannelsesidealer eller uddannelsessystemets indretning, blev forkastet en bloc af en ny generation af selvsikre unge, som i tillid til, at verden lå for deres fødder med en vifte af uprøvede muligheder, tænkte dristige tanker om en ny samfundsorden, hvor kun fantasien kunne sætte grænser for den enkeltes udfoldelsesmuligheder.

Den borgerlige kernefamilie i parcelhuset bag ligusterhækken skulle erstattes af storfamilien i kollektivet. Det monogame ægteskab blev dømt ude som en utidssvarende og undertrykkende "to-somhed", alt imens alternative samlivsformer blev afprøvet af en eksperimenterende avantgarde under mediernes intense bevågenhed.

Hvor mange der i denne periode reelt lod deres adfærd påvirke af ungdomsoprørets ideer, og hvor mange der måbende eller hovedrystende nøjedes med at se til fra sidelinien – det såkaldte tavse flertal – lader sig næppe opgøre.

Frigørelsesbølgen resulterede ikke efterfølgende i, at ægteskabet som institution i nævneværdigt omfang blev afløst af nye kollektive samlivsformer, sådan som "oprørerne" havde drømt om. Hvad der derimod definitivt blev ændret, var selve forståelsen af ægteskabet som et livslangt forpligtende forhold mellem mand og kvinde. I både teori og praksis sejrede det såkaldt serielle monogami, dvs. den moderne opfattelse af ægteskabet som et parforhold, der kun består, så længe begge parter er enige om, at det fungerer tilfredsstillende. Det blev i årene der fulgte betragtet som legitimt at bryde ud af sit ægteskab, ja ligefrem noget man skyldte sig selv og familiens eventuelle børn, hvis forholdet ikke " fungerede".

Det ses bl.a. af, at skilsmisseprocenten fra 1970 til 1971 steg fra 26 til 41%, hvor den har holdt sig stabilt siden. Den mar-

Med rundskrivelsen *Humanae Vitae*, hvor Paul VI bekræftede Kirkens forbud mod brug af kunstig prævention, blev der sat fokus på en problemstilling, som skabte dyb splittelse i Kirken.

kante procentuelle stigning er et resultat af både et stigende antal skilsmisser og et faldende antal vielser. Det sidste kan forklares med de mange papirløse forhold, som blev almindelige i disse år. Den seneste opgørelse (2005) viser 42% – 15.300 skilsmisser over for 36.148 vielser samme år.

En umiddelbar følge af dette har været, at familien ikke længere fremstår som en stabil enhed, som samfundets byggesten, men som et blot midlertidigt fællesskab. Børn fra opløste ægteskaber fører ofte en slags nomadetilværelse i skiftende familiekonstellationer med biomødre og papfædre eller vice versa, hvor de er henvist til at bo under tag med den nye partners

børn fra tidligere ægteskaber – så længe det varer.

Humanae vitae

Det var midt under denne kulturkrise – i selve skæbneåret 1968 – at pave Paul VI offentliggjorde sin rundskrivelse om samlivet i ægteskabet "Humanae vitae." Med sin afvisning af enhver form for kunstig prævention virkede rundskrivelsen som en bombe i samtiden.

Uden for Kirken modtog man budskabet med et skuldertræk eller en hånlige grimasse, internt reagerede en stor del af lægfolket med afvisning, forundring og vrede

– og en foruroligende stor del af præster og biskopper med åbenlyse eller mere forblommede forbehold over for rundskrivelsens konklusioner.

At paven ikke var uvidende om, hvilke kræfter Kirken var oppe imod, fremgår med al tydelighed af afsnit 18, hvor han skriver: "Man kan forudse, at denne traditionelle belæring vel ikke vil blive modtaget uden videre af alle. Dertil er der for mange røster, det taler imod Kirken, og disse røster forstærkes gennem de moderne meddelelsesmidler."

Det må til gengæld stå hen i det uvisse, om Paul VI forudså, at modstanden i hovedsagen ville komme indefra – fra lægfolk, der havde set frem til en kirkelig blåstempling af p-pillen som middel til familieplanlægning – og fra præster og biskopper, som savnede både overbevisning og mod til at trods tidsånden, og som havde indrettet deres pastorale praksis ud fra en forventning om, at Kirkens holdning inden længe ville blive "blødt op".

Et blik på kirkestatistikken giver et fingerpeg om, at 1960'ernes danske katolikker havde taget forskud på "fornøjelserne" på familieplanlægningens område og indrettet størrelsen af deres familie efter tidens mønster. I 1966 kommer spiral og p-piller på markedet, og allerede året efter oplever man et fald på 21% i dåbstallet. I 1973 indføres fri abort, og de næste fire år falder dåbstallet med i alt 27%. I tiåret 1967-77 sker der således næsten en halvering af dåbstallet parallelt med, at fødselstallet i befolkningen som helhed styrtdykker: fra 88.332 fødsler i 1966 til 81.410 i 1967 – indtil man i 1977 når ned på 61.878.

Man kan sige, at rundskrivelsen kom for sent – på et tidspunkt, hvor lægfolkets holdninger og den pastorale praksis allerede var i skred. Omvendt kan man sige, at de, der fulgte trop med tidsånden, handlede med bedre vidende – eller i det mindste *burde* have vidst bedre. De kunne f.eks. have læst og mediteret over Pius XI's rundskrivelse *Casti connubii* fra 1930, hvor paven med henvisning til Kirkens konstante Tradition højtideligt fastslår, at enhver handling, der med forset forhindrer den ægteskabelige akt i at frembringe nyt liv, er en krænkelse af Guds lov og af naturen, og at de, som foretager sig noget sådant begår en alvorlig synd.(56).

Der er, som det vil ses, direkte kontinuitet mellem disse ord og det, som Paul VI skriver i *Humanae vitae*: "Forkastes må endelig enhver handling, der enten har til formål at hindre befrugtningen eller som kan være et middel til det, hvad enten den sker forud for den ægteskabelige akt, under dens forløb eller i forbindelse med dens naturlige følger" (14). – Til gengæld er der som nævnt en verden til forskel på, hvordan ordene blev modtaget i henholdsvis 1930 og 1968.

Biskoppernes reaktioner

Afgørende for, hvordan rundskrivelsens ord blev modtaget og implementeret i de enkelte bispedømmer, var naturligvis den større eller mindre opbakning, de enkelte biskopper i deres hyrdebrev og via konkrete pastorale initiativer var villige til at give den.

I Tyskland udsendte biskopperne umiddelbart efter offentliggørelsen af *Humanae vitae* den såkaldte *Königsteiner Erklæring*. Det interessante ved denne erklæring er, at biskopperne – ud over de obligate forsikringer om, at man hellert slutter op om Kirkens ægteskabsteologi *som sådan* og derfor også går ind for det overordnede sigte bag rundskrivelsens konklusioner – nok så meget beskæftiger sig med kirkefolkets *reaktioner* på forbudet mod prævention. Biskopperne konstaterer således, at mange

Da verden blev moderne (3)

Den schweiziske teolog Hans Küng gjorde sig til talsmand for, at man skulle opgive at hævde Kirkens ufejlbarhed – ikke mindst i moralske spørgsmål – og tilpasse Kirkens lære efter folks faktiske adfærd. På den baggrund står han som den typiske repræsentant for "ånden fra 68".

af de problemstillinger, rundskrivelsen beskæftiger sig med, forinden var blevet indgående diskuteret af både teologer og videnskabsfolk, som vel at mærke var nået til andre konklusioner med hensyn til det tilladelige i at anvende kunstig prævention. Disse synspunkter, påpeges det, havde allerede haft indflydelse på f.eks. voksenundervisning, lægfolks rådgivningsarbejde og i et vist omfang også på sjælesorgen:

"Hvilke metoder der skulle tages i anvendelse for at virkeliggøre ansvarligt forældreskab, har det i vid udstrækning været overladt til de ansvarsbevidste ægtefolks samvittighed at afgøre, uden at man af den grund fandt på at tale om ulydighed mod Kirken, subjektivism eller vilkårlighed. Derfor er det forståeligt, at mange præster og lægfolk havde ventet en anden afgørelse fra Den hellige Fader. Det forklarer også den blandede modtagelse rundskrivelsen har fået" (II,4).

Biskopperne udtrykker senere i erklæringen deres bekymring for, at de aktuelle "vanskeligheder" vil kunne føre til, at den positive udvikling, der blev sat i gang med Det andet Vatikanconcil, hvor lægfolk har fået større ansvar i Kirken, lider afbræk, og man henstiller i samme afsnit (IV, 16) til sjælesørgerne om at tage hensyn til de troendes "ansvarsbevidste samvittighedsafgørelser." Det understreges endvidere (II,7), at diskussionen langt fra er afsluttet, men at den fortsatte dialog må ses som en sund "renselsesproces" og "et virksomt bidrag til fornyelse af Kirken i Det andet Vatikanconcils ånd".

Hermed er man betænkelig nær på at reducere pave Paul VI's rundskrivelse til et interessant bidrag til debatten på lige fod med andre, mens de praktiske konsekvenser af de forskellige debattørers overvejelser endnu må stå hen i det uvisse.

Et skelsættende hyrdebrev

Præcis de samme toner genfinder man i de nordiske biskoppers hyrdebrev om *Humanae vitae*, som blev udsendt lidt over en måned senere, den 10. oktober 1968. Her tages der ligeledes udgangspunkt i den oplysende debat om rundskrivelsen.

Biskopperne skelner i denne sammenhæng skarpt mellem den kritik, der kommer udefra, fra det verdslige samfund, og

den kritik, der kommer fra katolikkerne selv. Den mulighed, at kritikken i begge tilfælde kunne have et fælles udspring, med andre ord, at katolikker kunne være påvirket af det verdslige samfunds værdiforestillinger, tages ikke i betragtning.

Først afviser biskopperne den udefra kommende kritik med disse ord: "Det er forståeligt, at de mennesker, der regner luksus og nydelse for livets højeste mål, er utilfredse med encyklikaens strenge krav." Dernæst konstaterer de, at kritikken ikke kommer fra denne side alene: "Der findes troende, som er skuffede – ikke på grund af overfladiskhed eller nydelsessyge; tværtimod føler de et alvorligt ansvar, både for det enkelte ægteskab og for samfundet. Blandt disse findes nogle, som vi biskopper regner for vore gode medarbejdere, både blandt lægfolk og præster. Det ville være en uretfærdighed, om nogen vilde tvivle på disse troendes gode vilje og påstå, at deres reaktion mod enkelte af rundskrivelsens udsagn hidrører fra bekvemmelighed eller angst for store ofre."

Det er værd at bemærke, at biskopperne ikke her beskæftiger sig med, om den kritik, der er fremsat, har noget på sig eller ej. I stedet kaster de sig ud i en motivanalyse, hvor de på forhånd frikender deres "gode medarbejdere" for enhver mistanke om at ville ligedanne sig med denne verden, hvorved det – ikke ganske i overensstemmelse med gængse principper for sund argumentation – lykkes dem at legitimere kritikken som berettiget. Det hele står og falder øjensynlig med den gode vilje.

Hertil er der imidlertid det at sige, at den gode vilje ikke gør det alene. Der er principielt intet til hinder for, at selv nok så velmenende mennesker kan tage grueligt fejl.

Forpligtende lære?

Havde paven eller kritikerne ret? Dette spørgsmål nærmer biskopperne sig indirekte ved at drage rundskrivelsens sandhedsværdi i tvivl:

"Der findes imidlertid også kirkelige udtalelser, der ikke er ufejlbare. Sådanne afgørelser gør ikke krav på at være genstand for den tro, der er en af de tre guddommelige dyder. Dette udelukker dog naturligvis ikke Helligåndens hjælp ved sådanne

udtalelser. Ganske vist kender vi fra historien kirkelige dokumenter, der indeholdt udtalelser, som senere blev rettet eller sat i et nyt perspektiv. Noget tilsvarende kan principielt ikke udelukkes med hensyn til encyklikaen "Humanae Vitae", for alle er enige om, at den ikke indeholder nogen ufejlbar definition."

De noget usikre formuleringer i dette afsnit – f.eks. giver udtrykket "ganske vist" ikke megen mening i sammenhængen – kan ikke tjene som undskyldning for den tvivlsomme argumentation, der her anvendes for at så tvivl om rundskrivelsens forpligtende karakter. Formelt set kan det ganske vist diskuteres, om *Humanae vitae* indeholder ufejlbare definitioner, hvis man derved forstår enkeltstående udsagn, der har karakter af *ex cathedra*-udtalelser. Men det udelukker på ingen måde, at det, der siges om brug af kunstig prævention, er i overensstemmelse med Kirkens konstante lære og dermed forpligtende for de troende, således som Pius XI understreger det i *Casti connubii*.

Et angreb på ufejlbarheden

Det er i øvrigt også det resultat, den nok mest fremtrædende kritiker af rundskrivelsen, den schweiziske teolog Hans Küng, nåede frem til i sin kontroversielle bog *Undefejlbar? Eine Anfrage*, som han under stor opmærksomhed udgav i 1970.

I bogen, som er et angreb på ufejlbarhedsdogmet, forklarer han det forhold, at Paul VI valgte at underkende den rådgivende kommission, han selv havde nedsat for at kulegrave problemstillingen, således: paven kunne ganske enkelt ikke handle anderledes. Hvis han havde fulgt kommissionens indstilling og erklæret, at prævention ikke er et onde i sig selv, ville han have bragt sig i modsætning til sine forgængeres konstante lære. Kirkens morallære på dette område, fastslår Küng, er at betragte som ufejlbar, uagtet den ikke formelt er defineret som sådan.

Küng bruger i sin bog den indirekte uenighed om p-pillen som argument for, at ufejlbarhedsdogmet må opgives. Hans synspunkt er, at paven – fordi han er bundet af sine forgængeres forpligtende udtalelser – var ude af stand til at reagere

fornuftigt og hensigtsmæssigt på moderne menneskers krav om effektiv familieplanlægning. Konsekvensen er, siger Küng, at paven herefter risikerer "at blive isoleret i sin romerske ghetto fra de mest livsduelige elementer i Kirken".

Op paven blev ganske rigtigt isoleret, men det kan til gengæld diskuteres, om det var fra de livsduelige elementer i Kirken. Küngs argumentation bygger på, at det store flertal, de såkaldt "moderne mennesker" nødvendigvis må have ret, fordi de efter hans opfattelse repræsenterer fremtiden. Men hvad nu, hvis vinden begynder at blæse i modsat retning? Ville Küng så føle sig nødsaget til at acceptere *Humanae vitae*'s lære?

Pastorale konsekvenser

Biskoppernes mere eller mindre udtalte forbehold over for *Humanae vitae* forblev ikke uden konsekvenser. De skuffede katolikker her tillands, som havde set frem til en opblødning af Kirkens holdning til prævention, var således ikke sene til at tyde de signaler, der udgik fra de nordiske biskoppers hyrdebrev. Med rene ord fortalte biskopperne deres præster og menigheder, at det var op til dem selv at tage stilling til, hvordan de ville forholde sig til spørgsmålet om prævention. Hvis man ikke følte sig overbevist af rundskrivelsens argumentation, hed det, skulle man ikke af den grund anses for at være en dårlig katolik. Intet under, at udviklingen i de følgende år fortsatte sin skæve gang. Vi skal frem til Johannes Paul II's pontifikat, for udviklingen for alvor vender, og en genopbygningsfase under pavens og kardinal Ratzingers ledelse tager sin begyndelse.

Den 4. artikel i denne serie bringes i Katolsk Orientering nr. 9, som udkommer onsdag den 2. maj

Påske er: Kristus er sandelig opstanden

– fortsat fra forsiden

Alle glæder sig til barnet om et halvt år skal fødes. Nu forestiller vi os så, at vi kunne stille spørgsmålet: "Glæder du dig til at blive født?". Og vi prædiker for den lille om den kommende jordiske lykke med en begejstring og overbevisning, der langt overgår den, præsterne kan opvække, når de prædiker om den kommende himmelske: "Er du klar over, at når du blir født, så ka' du se lyset! Du vil kunne høre musik! Du vil med tiden kunne læse bøger, lege computer-spil, gå på diskotek, få dig en god rød bøf med et godt glas rødvin! ..." Ville den lille ikke svare: "Alt dét, du dér fortæller mig, siger mig ikke noget: Lys?? hvad er det? Musik, bøger, computerspil, diskotek, bøf og rødvin...?? hvad er dét?"". Og jeg tror, den lille ville tilføje: "Ved du hvad! Jeg har det dejligt, som jeg har det nu, og jeg har overhovedet ingen lyst til noget-somhelst andet! Jeg savner intet! Temperaturen hér er ok, fugtighedsgraden ér, som den skal være, maden kommer via en sonde til tiden, jeg er beskyttet mod alt ondt (den lille kender jo ikke dansk lovgivning!). Sjæl, hvad vil du mer'?!". Men dét, der for den lille ni måneder igennem er paradiset, er, når de ni måneder er omme, den visse død. Nu stiger fostervandet, nu er der ikke længere nogen vej udenom. Nu er det UD!!! En udviklingsproces, som er smertelig, både for den, der føder og for den, der bli'r født. Sidstnævnte ligner mest resultatet af et harmonika-sammenstød, indtil han/hun bli'r rettet ud.

Når et foster inde i mors liv ikke kan forestille sig tilværelsen udenfor, hvordan skulle vi her på jorden så kunne forestille os tilværelsen hos Gud i himlen? Tænk, hvis fostret havde afvist eksistensen af lys, musik, bøger, computere, diskoteker og røde bøffer, bare fordi forestillingsevnen svigter. Tænk, hvis vi afviser tanken om et fantastisk spændende, overdimensionalt liv hos Gud i himlen, bare fordi vi ikke kan forestille os det? Skulle vi ikke meget hellere sige: Hvis jeg kunne forestille mig tilværelsen hos Gud i himlen, ville den være mindre end tilværelsen her på jorden, som jeg ikke engang kan gennemskue?

Men så meget véd vi: At Gud i Jesus har vist os noget om opstandelsen. For, som nævnt, "som han opstod, skal vi opstå!". Det ny testamente vidner om, at opstandelse ikke er et lig, der bli'r levende, men Guds totale nyskabelse. Opstandelse er nyskabelse, ikke: det gamle igen! Jesus opstår med legeme og sjæl, helt konkret, men i et nyskabt legeme, der ikke er et jordisk (stoffligt). Han opstår i et himmelsk (åndeligt) legeme. Derfor genkender hans venner ham heller ikke på hans udseende, men på dét, han siger (Maria Magdalene) (Joh. 20, 14-16) og på dét, han gør (discipline i Emmaus) (Luk. 24, 15-16 + 30-31). Vi har lært at sige, at Gud har skabt os, men vi burde rigtigere sige: Gud skaber os! For han er jo langtfra færdig. Livet igennem er vi en byggeplads, hvor gammelt falder væk og nyt bliver til. Man kunne måske sige, at Gud i døden siger til hver enkelt: "Så, min ven! Nu gider vi ikke længere bygge om på det legeme, jeg påbegyndte i din undfangelse. Nu skratter vi hele molevitten, og jeg gi'r dig et nyt og anderledes legeme, et legeme, der ikke er stoffigt og dermed underkastet forandring og nedbrydelse, – Paulus kalder det et "fornedreles-legeme"; – i stedet gi'r jeg dig et himmelsk legeme, der ikke kan ødelægges og forgå, – Paulus kalder det et "herlighedslegeme"; – kort sagt: Et legeme, som dét, jeg gav min Søn i hans opstandelse!" (1. Kor. 15, 53-57).

Dette ér at fejre påske: At vide, at vi i forening med Kristus har lagt mørke og død bag os, og at det ny liv, som i vores død helt og fuldt skal udfolde sig, allerede er begyndt. Det er et nyt "svangerskab", som fører henimod højdepunktet: en ny fødsel ind i Guds evige rige.

Kristendom er ikke blot at tro på Kristus eller følge ham efter. Kristendom er heller ikke blot at tro og håbe på, at Gud nok vil være én nådig i dødens stund og være barmhjertigt ved dommen. Kristendom er forkyndelse af, at vi som døbt, som indpodede i Kristus, allerede er i Gud og ved Kristus, med Kristus og i Kristus lever dette liv.

Retræten for mænd på Dalum Kloster

Mandag den 13. til fredag den 17. august

Atter i år indbydes til retræte hos de gæstfrie Sankt Hedvig Søstre, Dalum Kloster, Dalumvej 105, 5250 Odense SV
Telefon 66 17 86 20.

Vi søger stilheden og fornyelsen i det smukke kloster med den flotte park. Der kan deltage ca. 20 mænd. Prisen er kr. 875,- (eneværelse).

Start den 13. august kl. 17.00, slut den 17. august efter messe og morgenmad, ca. kl. 10.00

Der er stilhed fra mandag aften til torsdag aften.

Retrætepræst er pater Paul Marx OMI og emnet er:

"Det som vi har set og hørt, forkynder vi også for jer, for at også I kan have fællesskab med os" (1.Joh. kap 1 v. 3)

Under retræten søger vi under Helligåndens vejledning dybere ind i livet med Jesus. Ved at vandre med Jesus og tale med og til ham, opleves en åndelig fornyelse som rækker ud over retræten.

Tilmelding og oplysning: Henning Dalsbøl OFS
Løven 39, 3650 Ølstykke.
Telefon / fax 47 17 50 55, mobil 40 54 53 55

Enhver interesseret er velkommen
Retræteudvalget.

VALFART

Fra torsdag d. 13/9 til tirsdag d. 18/9-2007 - gennem dansk kirkehistorie i Danmark, Nordtyskland og Skåne med:

p. Dietrich Timmermann og p. Torsten Jortzick

Program og tilmelding hos Bent og Lene Irløv
Telefon 57 83 00 74 eller e-mail: irløv@mail.dk

Værelser til leje

Sankt Joseph Søstre
Strandvejen 91
2100 København Ø

- udlejer værelser til unge kvindelige studerende over 18 år.
Hvis du er interesseret, kan du henvende dig til sr. Maria Machura på telefon 20 85 85 93 for nærmere oplysninger.

Katolsk Orientering

annoncepriser

6,00 kr. på annoncesider og 7,00 kr. på tekstsider pr. spaltecentimeter, ekskl. moms. Institutionsrabat 50%. Gentagelsesrabat 20%.

Priseksempler (på annoncesider):

A: 25 mm over 2 spalter (overskrift + 30-35 ord): 375,00 inkl. moms
B: 45 mm over 2 spalter (overskrift + 50-55 ord): 675,00 inkl. moms
C: 40 mm i én spalte (overskrift + 20-25 ord): 300,00 inkl. moms

Ring til Lisbeth Rønne og få et godt tilbud!
33 55 60 40 kl. 9-13 alle hverdage

Find os på
www.katolskorientering.dk
og besøg den officielle
katolske hjemmeside
på
www.katolsk.dk

Vi skal fejre påske! Lad mig sluttelig citere den nu med Kristus opstandne pastor Bjørn Højbo. Han har, mens han var her blandt os, i en påskeprædiken sagt: "Påskefesten er en glimrende lejlighed til at fordybe sig i, hvad kristendommen egentlig er, og til virkelig at aflægge al depressiv opfattelse, som har plaget kirken og kristendommen i århundreder!" .... så sandt, som det er sagt!

Kristendom er påske, og påske er kristendom!

Sagt kort: Resurrection! Now! No resurrection, no christianity!

Jublene glædelig påske ønskes I allesammen!
Kom i kirke påsken igennem!

Vor kære mor og svigermor,
mormor og oldemor

Ellen Brzoski

*30. november 1918
er stille sovet ind den 21. marts 2007

På familiens vegne
Anni og Aase

Bisættelsen har fundet sted

Gudviede jomfruer, kandidater og enlige kvinder

- der lever et lignende liv:

Retræte den 7.-9. maj

Retræteleder generalvikar Lars Messerschmidt.

Pris pr. dag kr. 100,- inkl. måltider

Sted: Åsebækken

Tilmelding: Marianne Groesmeyer tlf. 60 63 27 93

FORSIKRINGSRÅDGIVNING

- så tal med
erhvervsassurandør Ingo Brodersen

ALM. BRAND
Rådhuspladsen 2-4 · 1550 København V
Telefon 33 30 60 51

WWW.ALMABRAND.DK

ALM. SUND FORNUFT

Weekend- og ferieudlejning

Lille Magleås i Birkerød udlejes i ledige perioder.

Huset indeholder 8 værelser med
10 sovepladser samt et kirkerum.
Velegnet til retræter, studiekredse
eller større familier.

Kontakt Magleås Kursuscenter tlf 4581 0715

R.I.P.

Pastor

Guido Vinzenz Kreienbühl

Født 4.2.1934 i Pfaffnau, Schweiz
er den 29. marts 2007 stille sovet ind i sit hjem
på Vesterbro, Kbhvn.

Jesus sagde:

*"Det er ikke jer, der har udvalgt mig,
men mig, der har udvalgt jer
og sat jer til at gå ud og bære frugt" (Joh. 15,16)*

Requiemsmesse

i Jesu hjerte Kirke, Stenogade, København
torsdag den 12. april 2007 kl. 11.00

Det er af dødes utrykkelige ønske, at man i stedet for blomster
til båren sender et bidrag til missio Danmark,
BG bank 4400-1686 3564 mkr. Guido

Bisættelsen finder sted i Pfaffnau, Schweiz

Pilgrimme på vej!

Hver mandag kl. 14.00-16.00: **Kristent forbønsmøde** i "Marias hjem i Nakskov", hos Birgitte Schelde, Rødbyvej 8, 2.
Hver torsdag kl. 11.00-13.00: **Tilbedelse af Jesus** i Maribo i Sankt Birgitta Kloster og i Sankt Birgitta Kirken.

1. pinsedag 2007, den 27. maj: **Valfart til Polen** til det polske valfartssted Piekary Slaski, for at deltage i mændenes valfart. Fra tirsdag den 16. oktober til Allehelgen, søndag den 4. november 2007: Udstillingen **"Enkelthed"** i Bangs Have åben hver dag fra 14.00-17.00. Her vises tegninger og porcelæns-maling af Kathinka Flensted Andersen og endvidere fortæller udstillingen om pave Johannes Paul den 2.s præstetjeneste og pilgrimsrejser.

Nærmere oplysninger Jørgen Flensted Andersen, Nakskov Landevej 37, 4930 Maribo, tlf. 54 60 81 92

Fødselsdag

Søndag den 22. april fejrer Msgr. Dietrich Timmermann sin 70 års fødselsdag i Sankt Ansgars Kirke.

Højmesse kl.10.00 med efterfølgende reception.

Annancer og meddelelser

Det sker i bispedømmet

April

14. kl. 13.00-16.00 - På opdagelse i troen, tema: "Himmel – Skærsild - Helvede." v. pastor Gregers Mærsk Christensen.
Sted: Sankt Pauls Kirkes menighedssal, Frøgård Alle 10, Taastrup. Alle er velkomne.
Tilmelding: 43 99 07 28 el. 43 52 36 07, børn kr. 15,-, voksne kr. 35,- for frokost, kaffe og te.

16. kl. 19.00-ca. 20.30. Meditationsaften.

Sted: Sankt Joseph Søstrene, Immaculata Kirken, Strandvejen 91, København Ø.

21. kl. 10 - afholder Danmarks Katolske Kvindeforening (DKKF) ordinær generalforsamling.

Sted: Dalum Kirkes Annex, Dalumvej 112 B, 5250 Odense SV Vi begynder med messe i Klosterkirken på Dalum kloster. Yderligere oplysninger: Birgit Clausen, tlf. 86 99 63 54.

28. kl. 14.30 - Voksenkatekese v/sr. Rut Maria, OSB: profeter i fortid og nutid. Vi slutter med messe kl. 17.00.

Sted: Sankt Ansgars Kirkes Menighedssal, Bredgade 69 A

Der er ukrainsk messe i domkirken hver 1. søn i måneden kl. 12.00: Sankt Ansgars Kirke, Bredgade 64, København.

Den Nordiske Valfart til LOURDES 2007

Det er nu tid for tilmelding af hjælpere og deltagere !

I år mediteres over Marias opfordring til Bernadette og os om at gøre bod. "Gør bod, gør bod, gør bod for syndernes omvendelse."

Temaet er:

"Lad jer forlige med Gud" (2.Kor. 5,v.20)

Valfarten finder i år sted fra den:

29. august til den 5. september 2007.

Gejstlige ledere:

Biskop Kozon og valfartspræst Herbert Krawczyk s.j.

Vi rejser med fly fra Københavns Lufthavn i Kastrup og bliver i Lourdes indlogeret på det moderne, velindrettede plejehotel ACCUEIL N-D (for deltagere med behov for hjælp i hverdagen) eller ***hotel.

På valfarten deltager læger, plejepersonale og unge, som hjælper deltagere på Accueil. Medhjælpere indgår i vagtturnus på Accueil. Medhjælpere og unge deltager til reduceret pris. Tilmelding for medhjælpere senest 1. maj 2007.

Pris for deltagelse er DKK 7.400,- og omfatter fly tur/retur og ophold med fuld pension i Lourdes. Tilmelding for deltagere senest d.1. juli 2007.

TILMELDINGSMATERIALE og yderligere **INFORMATION** kan fra mandag til fredag rekvireres hos:

Jytte Ormstrup; tlf. 4364 4264 bedst mellem kl. 19 – 21.
Marie Storm - Dr. Priemes Vej 9, st. tv. 1854 Frederiksberg
Tlf. 3379 3415 søn. efter kl. 17-21 - samt:

info@lourdes.dk

Se vor hjemmeside: www.lourdes.dk

DEN NORDISKE VALFART til LOURDES, v. A. Storm, Rødovrevej 167,2. 2610 RØDØVRE.

R.I.P.

Vores kære far, svigerfar og morfar

Eugeniusz Wojtaszewski

er pludselig gået bort

Du vil være savnet for evigt

Christina, Carsten, Tejs, Maria Liv, Kevin, Elisabeth, Kenn, Oliver Cecillie, Mikkel, Laura og Monica

Begravelsen har fundet sted

GLADSAXE BEDEMANDSFORRETNING

SØBORG HOVEDGADE 94

Henrik
Lundgren

DØGNVAGT
39 69 86 81

Afdelinger i Skovlunde, Ballerup,
Herlev, Farum, Bispebjerg
og Frederikssund

*Jeg kommer gerne i Deres hjem for at træffe
de nødvendige aftaler*

TELEFONLINE SOS FORBØN

Ønsker du forbøn,
et lyttende øre,
et ord fra Jesus
og en velsignelse
så ring **7518 1808**

Torsdag, fredag
og lørdag kl. 20-23
hele året

Vanløse Ligkistemagasinet

H.P. Baltzer & Søn ApS
Jyllingevej 8, 2720 Vanløse

38 71 75 01

organiseret bedemand
tilknyttet garantiordning

www.vanlose-ligkistemagasinet.dk

Stillingsannonce

Bestyrer til Ømborgen - fuld tid

Da Ømborgens nuværende bestyrer har valgt at takke af efter mange år søges en bestyrer.

Ømborgen er et lejrcenter, der ejes af den katolske kirke i Danmark. Ømborgen er fortrinsvis bestemt til brug for børn og unge. Ømborgen ledes af en styrelse.

Stillingen omfatter udlejning og drift af 3 ejendomme - Ømborgen, Hamahytten og Abbednæs. Udover bestyrer er der ansat én medhjælper.

Yderligere oplysninger hos Susanne Vork, formand for Ømstyrelsen, vork@silkeborg-gym.dk samt på Ømborgens hjemmeside www.omborgen.dk

Jobbet

Administrative opgaver
- Booking/kontrakter/udlejningsstatistik
- Bogføring/budgetoplæg

Driftsopgaver

- Daglig ledelse
- Bygningsvedligehold

Vi forventer

- At du respekterer og bakker op om katolske værdier og Ømborgens formål
- At du er serviceminded og fleksibel
- At du har naturlig myndighed og flair for at omgås børn og unge
- At du har et gode IT-færdigheder/erfaring med bogføring eller vilje til at lære det
- At du er indstillet på bopælspligt og weekendarbejde

Du får

- Indflydelse på Ømborgens drift og udvikling
- Arbejde i smukke omgivelser
- Alsådt og selvstændigt arbejde under frie forhold
- Ny bestyrerbolig direkte ved Mossø
- Mulighed for at sætte dit præg på Ømborgen som DUK's "flagskib"

Løn

Efter forhandling og aftale

Samtaler

Forventes afholdt i uge 17

Tiltrædelse

01.09.07

Ansøgningsfrist

17.04.07. kl. 12.00 pr. post eller mail til Susanne Vork
Risvang Allé 41, 8200 Århus N,
Telefon 86 16 38 72 Email: vork@silkeborg-gym.dk

Begravelse
Bisættelse
Borydning
Bobehandling

KATOLSK BEGRAVELSES SERVICE

Benzons
BEGRAVELSES SERVICE

DØGNSERVICE 7011 2407

Kastrup Begravelsesforretning

Telefon 32 55 55 55
Døgnvagt

Bedemand Michael Riis
Amagerbrogade 155

Dragør Begravelsesforretning · Telefon 32 53 06 29
Taastrup Begravelsesforretning · Telefon 43 99 19 19

**Hellerup
Endrup-Ryvang
Bedemandsforretning**

v/Lisbeth og Vagn Fondo
Bernstorffsvej 13 A
39 62 16 50

Reference:
Sankt Joseph Søstrene
Benediktinererne
af den hellige Lioba
Alle aftaler træffes
gerne i hjemmet

ADVOKAT

Marianne Qvist

Paradishegnet 5
2840 Holte
Tlf. 45 46 19 40

**ARV • TESTAMENTE
SKØDER
ÆGTESKABSSAGER**

WWW.MARIANNEQVIST.DK

Victor Nielsen

Stenhuggeri og
Monumentforretning
v/stenhuggermester Mohr
Vestre Kirkegårds Allé 28-32
2450 København SV
Tlf. 33 21 65 48
Fax. 33 21 30 32

**Katolsk
Orientering**

Indlæg til
Katolsk Orientering nr. 9
som udkommer den

2. maj

skal være redaktionen i
hænde senest den

16. april

Med venlig hilsen
Redaktionen

**RFM Landsbevægelsen
Respekt for Menneskeliv**

*Sig ja til livet
— hele livet!*

Bestil et gratis prøvenr. af RFM nyt!
Tlf 5576 7652 • E-mail: rfm@mail.dk
www.rfm.dk

Rosenkranse, bøger om profeti og tro

Rosenkranse, labels, foldere, bedekort, postkort, medaljer og skapularer. Bøger om mystikere, profetier, åbenbaringer og mirakler. Og om tro, bøn og faste. Læs om foredrag og pilgrimsrejser. Få den velsignede mirakuløse medalje.

Profeti

www.propheti.dk www.medjugorje.dk
www.rosenkransen.dk
Tel: 86277058 / 30232360 (bedst kl. 18-20)

Find os på
www.katolskorientering.dk
og besøg den officielle
katolske hjemmeside
på
www.katolsk.dk

Katolsk Orientering nr. 7 4. april 2007 33. årgang

Redaktion Torben Riis (ansvarshavende)
Redaktionssekretær Kuno Arnkilde
Annoncer, orientering fra sognene og abonnement
Lisbeth Rønne
Medarbejdere i dette nr. Stig Holsting, Eva Maria Nielsen,
Lisbeth Rütz
Redaktion og annoncer
Katolsk Orientering, Gammel Kongevej 15, 1610
København V,
tlf.: 3355 6040 kl. 9-13 mandag-fredag, fax 3355 6041,
e-mail: redaktion@katolskoriering.dk
Giro 205-7042
Orientering fra sognene: indlæg sendes til
sognenyt@katolskoriering.dk
Alle katolske husstande kan få bladet gratis tilsendt.
Abonnementspris 420 kr. helårligt. Løssalg 20 kr.
i Stenobutikken, Vesterbrogade 28, 1620 København V.
Udgiver Ansgarstiftelsen, Gammel Kongevej 15,
DK 1610 København V
Tryk Bergske Avistryk, 7600 Struer
Oplag 7700
ISSN 0902-297X

Fundet i programmet

af
Stig Holsting

Uge 14 og 15

TV

**DR 1: Fredag den 6. april
12.00 Matthæusevangeliet.**
Italiensk drama fra 1964.
Instruktøren Pasolinis film om
Jesu liv fra fødsel til død modtog
juryens specialpris ved filmfesti-
valen i Venedig.

**DR 2: Torsdag den 5. april
14.15 Troens Europa**
Spiller Gud nogen rolle for den
moderne europæer? Vagn Olsen
jagter den kristne arv i Europa
anno 2006. Det er påske i kir-
kerne i Europa. Skærtorsdag er
der fællesmad på Samsø, fodvask
på Sicilien, og i Grækenland går
munke på de skrå brædder.
Tilrettelæggelse: Vagn Olsen.
Sendt første gang 9.4.06

**DR 2: Torsdag den 5. april
20.00 Galileis arvtagere (Gali-
leo's Sons)**
Canadisk videnskabsprogram fra
2005.
Når mennesker kigger på stjerner
dukker de samme spørgsmål op.
Hvem er vi? Hvorfor er vi her? Er
vi alene? Op gennem historien og

i dag har mennesker søgt svaret
både i religionen og i videnskab-
en. Men har de to retninger no-
get at sige hinanden. Kan præster
være videnskabsfolk? Tredive
kilometer syd for Vatikanstaten
havde den afdøde pave Johan-
nes Paul sin sommerresidens i
landsbyen Castel Gandolfo. Her
tilbragte han de to varmeste som-
mermåneder. Men en fløj i pal-
ladet er indrettet til et helt andet
formål. Det er hovedkvarteret for
Vatikanets observatorium, som
blev grundlagt i 1891 som et ud-
tryk for, at kirken ikke var mod-
stander af videnskaben. Lederen
af observatoriet er fader George
Coyne, der har været præst i
halvtreds år og har en doktorgrad
i astrofysik. Den katolske kirke
har også et stort observatorium i
Arizona i USA, der er blevet et af
verdens førende centre for stjer-
neobservation. Så den samme
kirke, der tvang Galilei til tavsh-
hed, er i dag nogle af hans frem-
meste arvtagere.

**DR 2: Søndag den 8. april
18.05 Troens Europa**
**Vagn Olsen jagter den kristne
arv i Europa anno 2006.**
Det er påske i Europa. Der er li-
delsesoptog på Sicilien, og natten
til påskesøndag ankommer den
hellige ild med helikopter til Pat-
mos i Grækenland og sætter gang
i påskefejringerne på den lille ø.
Tilrettelæggelse: Vagn Olsen.
Sendt første gang 16.4.06

**DR 2: Mandag d. 9. april 20.50
Livet i livmoderen - fostrets ud-
vikling**
Engelsk dokumentarfilm fra
2005.

Mange kan sikkert stadig huske
svenske Lennart Nilssons fanta-
stiske film om livet i den men-
neskelige krop. Nu har engel-
ske Toby Macdonald gjort ham
kunsten efter med en film om
den spændende og fascinerende
udvikling et foster gennemgår
fra en enkelt celle til det kun 38
uger efter bliver født. Nye tre- og
firedimensionale skanningstek-
nikker giver mulighed for at føl-
ge barnets udvikling som aldrig
før, og fostrets adfærd viser sig at
være meget mere nuanceret, end
man havde forestillet sig. Fostret i
livmoderen kan både smile, gen-
kende sin mors stemme og måske
endda drømme, og det er ikke en
myte, at fostret i de sidste mæne-
der kan lytte og genkende musik.
Og når fødslen går i gang, ændrer
moderkagen sin hormonprodukt-
ion og frigør mindre progesteron
og mere af hormonet oxytocin,
der får livmodervæggen til at
trække sig sammen i veer. Oxyto-
cin giver også lettere hukommels-
sestab, så det er måske derfor, at
kvinder glemmer, hvor ondt det
egentlig gør at føde!

RADIO

**P 1: Torsdag den 5. april
17.15 Stilhedsakademiet**

Hvert år tager næsten 100.000
unge fra hele verden ned til den
lille franske landsby Taizé. Her
ligger et gigantisk kloster med
monstrø sovesale og en kirke,
der kan rumme op mod 6000
mennesker. Her tilbringer de
unge en uge med fokus på stilhed
langt væk fra deres travle hver-
dag i Asien, Afrika eller Europa.
De leder efter svar på livets store
spørgsmål. (Genudsendelse fra
4. december 2006. Sendes også
1.45).

**P 1: Torsdag den 5. april
19.15 Klostarturen**

Femten katolske elever fra Kø-
benhavn sætter deres moderne liv
på pause for at tage med skolen
i kloster. I 24 timer skal de leve
ligesom benediktinermunkene
i et kloster nær Lübeck. Børne-
nes mobiltelefoner bliver slukket,
MP3'erne lagt væk – og tilbage
er der bare stilhed og bøn! Sara
Pagh Kofoed tog med teenagerne
på retræte til Tyskland.
(Genudsendelse 27. marts 2006).

**P 1: Fredag den 6. april
17.00 Liturgisk langfredags-
gudstjeneste fra Christians-
borg Slotskirke.**

Uddrag af Buxtehudes kantate-
cyklus til minde om Jesu lidende
lemmer - fødderne, knæet, siden,
brystet, ansigtet.
Liturg: provst Ejgil Bank Olesen.
Organist og kantor: Jakob Lot-
rentzen.

Holmens Barokensemble.
Holmens Vokalensemble.
Transmission: Jacob Zeuthen

**P 1: Søndag den 15. april
08.03 Mennesker og tro
Med Adam på Athos.**

Samtale mellem far og søn om
indtryk under en pilgrimsfærd til
munkerepublikken Athos.
Tilrettelæggelse: Anders Lauge-
sen.
(Sendes også fredag 22.00 og lør-
dag 6.03).

På www.katpod.dk
siden sidst

Rom Indefra 33
Genudsendelse af samtale med sr.
Clementine

Rom Indefra 34
Glæde over ændring, men også
fortsat bekymring over forkyn-
derlov

Rom Indefra 35
Til bazar hos Tro og Lys
Skriftemål lørdag fra kl. 16.00 til
kl. 16.05 ...

Integrationsministeren kaldt til
samråd i folketinget om forkyn-
derloven

Rom Indefra 36
To nye diakoner viet lørdag for-
middag
Kan du huske – pater Palle Vin-
ten?

Katolsk Orientering

Søster Marie-Simon-Pierre på pressekonferencen i Aix-en-Provence den 30. marts, hvor hun fortalte om sin mirakuløse helbredelse. Til venstre ærkebiskop Claude Feidt.

Foto: KNA

af Torben Riis

Den 46-årige franske ordenssøster Marie-Simon-Pierre er ikke i tvivl. Hun blev mirakuløst helbredt for Parkinsons syge, og det var den afdøde pave Johannes Paul II's forbøn, der udvirkede helbredelsen.

På en pressekonference den 30. marts fortalte hun de fremmødte journalister, at hun i 2001 fik stillet diagnosen Parkinsons syge. Sygdommen havde ramt hende i venstre side af kroppen.

I løbet af de næste tre år bliver de karakteristiske symptomer så som rystelser, stivhed i kroppen, smerter og søvnløshed værre dag for dag. Fra april 2005 går det hastigt ned ad bakke. Hendes håndskrift bliver nærmest ulæselig, og hun kan ikke længere køre bil, fordi muskulaturen i hendes venstre ben af og til blokerer. Til sidst er hun tæt på at måtte opgive sit arbejde som sygeplejerske på det lokale hospitals fødeafdeling.

Sygdommens forløb

Søster Marie-Simon-Pierre finder trøst i Johannes Paul II's eksempel. Hun kan på TV følge med i, hvordan Parkinsons syge lidt efter lidt invaliderer paven og beundrer hans styrke og mod til at tage lidelsen på sig, samtidig med at hun gyser ved tanken om selv at skulle ende på samme måde.

Om aftenen den 2. april 2005 er hele kommunetetet forsamlet foran TV-apparatet for at deltage i bønner under vigilien, der bliver transmitteret direkte fra Peterspladsen.

– Ved meddelelsen om Johannes Pauls død følte jeg, at jeg havde mistet den eneste ven, som kunne forstå mig og give mig kræfter til at holde ud. Jeg følte et stort savn, samtidig med at jeg havde en indre vished om, at han stadig var levende til stede. Den 13. maj, på festdagen for Vor Frue af Fatima, meddelte pave Benedikt, at saligkæringsprocessen for Johannes Paul II officielt var indledt, og den næste dag begyndte mine medsøstre fra alle franske og afrikanske kommuniteter at påkalde hans forbøn for min helbredelse.

Den 2. juni vender søster Marie-Simon-Pierre tilbage fra et rekreationsophold – mere udmattet og forpint af sygdommen end nogen sinde. Hun opsøger sin priorinde og beder hende om tilladelse til at blive fritaget for arbejde. Priorinden opfordrer hende til at holde ud lidt endnu, for, som hun siger, ”Johannes Paul har ikke sagt det sidste ord endnu.” Derefter rækker hun hende en pen og beder hende skrive paven navn i håb om, at det kan give hende fornyet styrke.

”Med stort besvær skrev jeg ’Johannes Paul II’ og sad så et øjeblik i tavshed og så på min ulæselige håndskrift.”

Helbredelsen

Dagen går herefter sin vante gang, indtil hun efter den fælles aftenbøn går tilbage til sit værelse. Her føler hun det pludselig som om en indre stemme befaler hende at gribe pennen igen, og da hun ser på papiret, hvad hun har skrevet, konstaterer hun, at hendes håndskrift igen er fuldt ud læselig.

Klokken er halv ti, og hun lægger sig på sengen og falder i søvn. Da hun vågner kl. halv fem, er hun forbløffet over, at hun har kunnet sove i så mange timer uden at vågne af smerter. Hun går til søstrenes bederum, hvor hun beder foran det udstillede sakramente. Her føler hun en dyb indre fred, da hun beder ”den lysende rosenkrans” – de 5 mysterier i rosenkransbønnen, som Johannes Paul II tilføjede i 2002.

Hun giver sig dernæst til kappellet for at deltage i morgenmessen sammen med sine medsøstre. ”Jeg skulle gå ca. 50 meter for at komme derhen, og mens jeg gik, bemærkede jeg, at min venstre arm ikke længere var ubevægelig. Min gang var let og ubesværet – det var en fornemmelse, jeg ikke havde haft i lang tid.”

Efter messen føler søster Marie-Simon-Pierre sig overbevist om, at hun er helbredt, og ved middagstid samme dag holder hun op med at tage sin medicin. Fem dage senere konstaterer den neurolog, som har hende i behandling, til sin forbløffelse, at alle symptomer på sygdommen er forsvundet.

Et mirakel?

Kirken har indtil nu holdt dette begivenhedsforløb hemmeligt, og i de to år, der er gået siden helbredelsen, har bispedømmet Aix-en-Provence gennemført en undersøgelse af sagen, hvor man har afhørt 15 vidner og indhentet udtalelser fra lægelige eksperter, en psykiater og en håndskrifts ekspert.

Søster Marie-Simon-Pierre: Jeg skrev Johannes Paul II's navn og blev helbredt

Nyheden om den formodede mirakuløse helbredelse offentliggøres samtidig med, at den første fase i Johannes Paul II's saligkæringsproces officielt afsluttes

Arkivfoto

Dette materiale blev kort efter pressekonferencen overgivet til Vatikanet, hvor man nu skal tage endelig stilling til, om der er tale om en mirakuløs helbredelse. For at dette kan ske, kræves det, at helbredelsen foruden at være uforklarlig skal være pludselig, fuldstændig og permanent. Viser det sig, at søster Marie-Simon-Pierres helbredelse opfylder disse kriterier, er pave Johannes Paul II's saligkæringsproces kommet et væsentligt skridt videre.

Santo subito?

Mandag den 2. april, på 2-årsdagen for pave Johannes Paul II's død, erklærede kardinal Camillo Ruini, tidligere formand for den italienske bispekonference, nu paven generalvikar for bispedømmet Rom, ved en højtidelighed i Laterankirken undersøgelsen af pave Johannes Paul II's liv og omdømme for afsluttet. Undersøgelsens akter er herefter overdraget til Kongregationen for

Hellig- og Saligkæringsprocesser, som i næste fase skal tage stilling til materialet.

Hermed er den første fase i saligkæringsprocessen officielt afsluttet. Såfremt den følgende fase forløber lige så problemfrit, kan der blive tale om en meget kortvarig proces. Den hidtil kortvarigste var saligkæringen af Moder Teresa, som kun tog omkring seks år. Til sammenligning blev Frankrigs nationalhelgen Jeanne d'Arc, som døde martyrdøden i 1431, først kanoniseret i 1920.

Om der bliver sat en ny rekord, således som de forsamlede på Peterspladsen for to år siden udtrykte ønske om med deres spontane råb *Santo subito*, kan der selvfølgelig endnu ikke siges noget sikkert om. Præfekten for Kongregationen for Hellig- og Saligkæringsprocesser, kardinal José Saraiva Martins, har således til den italienske avis *La Stampa* udtalt, at en forhastet proces ikke vil være i den afdøde paves ånd.

Religiøs ateisme

Noget tyder på, at fronterne mellem religiøse og ateister i vor del af verden er ved at blive trukket hårdt op. På den internationale arena er det blandt andre Oxford-professoren Richard Dawkins, der har givet bolden op med bogen "The God Delusion" (delusion betyder bedrag, blændværk). Forestillingen om Gud, mener Dawson, som er biolog, er ren illusion, men ikke nok med det. Den er også en farlig illusion, som fører krige og alskens gru-somheder med sig. Derfor ville vi alle være bedst tjent med at leve i et samfund renset for den slags vrangforestillinger.

Det er med andre ord *hard core* ateisme, vi her har med at gøre. Ikke den vattede version: Øh, religion? Nej, det er ikke lige mig, men hvis andre har lyst til den slags, så for mig gerne – heller ikke den marxistisk/materialistiske: Religion er opium for folket, men lad os gennemføre revolutionen og skabe det klasseløse samfund, så forsvinder behovet for Gudsdyrkelse helt af sig selv – nej, den version, der er oppe i medierne lige nu, er den "religiøse" ateisme, som betragter religionen – ikke blot som en illusion affødt af uvidenhed, utilfredsstillede psykologiske behov eller samfundets uheldige indretning – men som *selve problemet*. Religionen er i Dawkins' og ligesindedes optik intet mindre end roden til alt ondt i denne verden. Målet må derfor ubetinget være at udradere de store religioner, som endnu i et vist omfang påvirker menneskers adfærd, for at give plads til... øh, et eller andet, og så kan det snart sagt være ligegyldigt hvad.

I den hjemlige andedam har vi en tid lang kunnet nyde light-versionen af denne nye trend i Nikolaj Cederholms forestilling "Åh Gud" på Betty Nansen Teatret. Men hvis man som udeltegnede synes, at livet er for kort til et to timer langt one-man-show med et så forudsigeligt budskab, kan man for at orientere sig nøjes med at læse et interview i Politiken den 7. april med Malene Busk, en mindst lige så slagfærdig og aggressiv forkynder af det samme budskab.

Malene Busk, oplyses det, er idéhistoriker og har skrevet ph.d.-afhandling om 68-koryfæerne De-leuze og Adorno – så er vi advaret – og hun er med denne ballast og en imponerende selvtillid draget i felten mod "de to mellemøstlige religioner, som har over 1.000 år på bagen, og som orienterer sig efter en patriarkalsk, monoteistisk gud."

Interviewet byder indledningsvis på en passende dosis islamofobi, herefter rettes skytset mod kristendommen og paven, som har formastet sig til at "række hånden ud til muslimerne" for sammen med dem at kæmpe mod "det verdslige, sekulariserede samfund." Den aktuelle interesse for religion bliver i det følgende (med hjælp fra intervieweren) forklaret som et "neurobiologisk fænomen."

– "Ja, jeg har lige set en overskrift om, at religion er som rygning. Det er dopaminkredsløbet, der går i gang... jubler Malene Busk og slutter af med denne manende advarsel: "Hvis børn bliver udsat for religiøs propaganda tidligt, kommer de i risikogrupper for at udvikle en religiøs afhængighed."

Det tør siges, at Malene Busk både tænker og taler i overskrifter. Lidt mere usikker i mælet bliver hun, da hun skal forklare, hvad der skal sættes i religionens sted. Her bliver det kun til et par ord om at "lade følsomhed og fornuft arbejde sammen" og til et fromt ønske om, at der vil blive opfundet "forskellige kritiske og etisk følsomme eksistensmåder" – hvad det så ellers skal betyde.

Sådan lyder ateistens glade budskab anno 2007. Kan vi bruge det til noget?

Torben Riis

Må katolikker anvende prævention?

I sidste nummer af KO skriver redatoren, at det er pavelige lære allerede fra 1930, at: "enhver handling, der med fortsat forhindrer den ægteskabelige akt i at frembringe nyt liv, er en krænkelse af Guds lov og af naturen, og at de som foretager sig noget sådant begår en alvorlig synd"

Denne filosofi har jeg aldrig fattet hverken logikken eller det moralsk betimelige indhold i. Mener Gud, at mennesker skal have så mange børn som muligt, også selv om de ikke selv ønsker det? Den Gud jeg tror på, har en helt anden indstilling. Han er ganske ligeglad med pavelig lære, men mener til gengæld at mennesker skal leve et lykkeligt liv og at de ikke skal have flere børn end de selv ønsker. Den pågældende pavelige rundskrivelse og dens efterfølger "Humanae Vitae" er derfor hverken udtryk for Guds lov eller for naturlig etik. Når redaktøren skriver, at prævention er en krænkelse af "naturen" er det endnu mere forkert. Naturen har nemlig ingen vilje, det har kun personer, altså mennesker eller Gud. Og hvis naturen havde en vilje, så ville den næppe være, at mennesker skulle føde børn, som de ikke kunne brødføde og sikre en god opvækst.

Det gode budskab midt i alt dette vrøvl, er dog, at kirken og paverne – ligesom 90% af kirkens medlemmer – heldigvis ikke selv tror på disse tanker om uforvarligt forældreskab. Kirken anbefaler derfor dens medlemmer at bruge Billingsmetoden som præventionsform, og – brugt rigtigt – er denne metode lige så sikker en måde at undgå børn

som de såkaldt "kunstige midler", f.eks. p-piller.

Det er derfor ren dobbeltmoral, når det på den ene side hævdes, at det er en synd at bruge prævention, og samtidig anbefaler kirkens medlemmer at bruge Billingsmetoden, som intet andet er end en tidsbaseret præventionsmetode.

Tanken om at kvinder skal føde så mange børn som muligt, er ikke en kristen, men en hedensk tanke, som har sit udspring i kampen mellem civilisationerne, hvor den civilisation som kunne skaffe flest krigere, ville være den med størst chance for at overleve. Afspejling af denne hedenske tanke kan findes visse steder i bibelen, det er jeg klar over. Men det gør ikke tanken mere guddommelig. Der står også meget andet vrøvl i bibelen, som vi kristne ikke kan eller bør rette os efter.

I en tid hvor kirken søger at evangelisere nutidens mennesker, burde man rense ud i sit eget hedenske arvegods, for at gøre troen overbevisende. Det at noget er gammelt er desværre ikke en garanti for at det er sandt, og det gælder f.eks. den hedenske formeringsideologi. Vi savner en pave, som tør gøre op med dette vrøvl og derved at modernisere kirken, også på det moralske område. Desværre peger ikke meget på, at Benedikt XVI har det nødvendige mod.

Jakob Munck

Svar:

Jeg er dybt fascineret af det lille ord "derfor" i 2. alinea: "Humanae Vitae" er derfor hverken udtryk for

Guds lov eller for naturlig etik...

Præmissen finder vi lidt højere oppe i form af en udlægning af, hvad "den Gud jeg tror på" mener om det ægteskabelige samliv. Men hvad er mon det for en Gud?

Det eneste meningsfulde, jeg kan få ud af at læse indlægget, er, at Jacob Munck har et mildt sagt velvoksnet ego. Ikke alene kan han suverænt udlægge Guds vilje og inderste tanker og i den forbindelse kassere to pavelige rundskrivelser, han kan også fortælle os, hvad der i Bibelen er guddommeligt inspireret og hvad ikke. Nu venters vi så bare på Jakob Muncks reviderede og kommenterede bibeludgave, så vi ved, hvad vi har at rette os efter.

Til gengæld ved han ikke noget om Billingsmetoden, som han betegner som en tidsbaseret præventionsmetode. Den er ingen af delene. Jeg henviser, hvad dette angår, til artiklen side 8 i dette nr.

At det skulle være Kirkens lære, at mennesker bare skal sætte så mange børn i verden som muligt uden tanke for konsekvenserne, har heller ikke noget på sig. *Humanae vitae* taler netop om ansvarsbevidst forældreskab (10). Derfor er det også en grotesk påstand at tale om hedensk arvegods i denne sammenhæng.

Til gengæld er det sikkert helt korrekt, at pave Benedikt ikke også med planer om at gøre op med Kirkens lære om ægteskab og seksualitet. Det skyldes imidlertid ikke manglende mod, men lige præcis den indsigt i emnet, som Jakob Munck aldeles savner.

Torben Riis

Hvorfor bringes dette citat i det hele taget?

I Katolsk Orientering nr. 5, 21.3.2007 sendte Kaare Rübner Jørgensen et spørgsmål til et skriftligt i Den katolske Katekismus i forbindelse med dens gennemgang af det fjerde bud. Hvorfor dette underlige citat fra Siraks bog om, at den der elsker sin søn, giver ham tit pisk?...?

Du svarer med en tekst, der fylder fem gange så meget som hans spørgsmål, at hvis man tager nummer ditten og datten i katekismen i betragtning, så opfordrer katekismen med Sirakcitaterne ikke til at man skal piske den man elsker. Det skal

man være uhyre kyndig til at finde ud af, man skal kende katekismen på kryds og tværs – og jeg er vældig imponeret af, hvordan du med de mange krydshenvisninger formår at "uskadeliggøre" det nævnte citat.

Men det enkle spørgsmål der står tilbage – også for kateketen, der støtter sig til katekismen – er: Hvorfor bringes dette forvirrende citat i det hele taget i forbindelse med det fjerde bud? Det får vi intet svar på.

Karlheinz Lörer,
2700 Brønshøj

Torben Riis

Hvordan holder vi på de unge?

Efter at have læst interviewet med Iben Thranholm i K.O. nr. 6 hvori hun spørger, hvor er ungdommen henne? da tænkte jeg, at jeg ville fortælle om, hvordan det er i vor menighed her i Hjørring (Sct. Maria sogn).

Der gøres meget for at holde på de unge. De er blevet integreret i messen som lektorer og messetjenere. Det er de firmede, der normalt forsvinder

ud af kirken, når de forlader skolen. Hos os er der altid mange unge hver søndag. De læser op og får dermed en følelse af at gøre noget for Kirken. Børnene, der ikke er firmede, bruges som ministranter. Nu er det kun os lidt ældre, der let kan komme til at føle os til overs, når de unge gør alt arbejdet.

Måske er det fordi der i Hjørring er ca. 90 % vietnamesere i menig-

heden. De føler et større fællesskab end indfødte danskere måske gør. Så her i Hjørring kan man sige, at man gør meget for integrationen, som regeringens går så meget op i.

Jeg tror man kan holde på de unge ved at give dem ansvar og en følelse af at gøre noget og ikke bare være modtagere.

Hans Svendsen
9800 Hjørring

Læserbreve

Indsendte indlæg bør være forsynet med navn, adresse og telefonnummer. Med mindre andet er aftalt med redaktionen, må et læserbrev højst fylde 300 ord. Redaktionen forbeholder sig ret til at forkorte læserbreve, der overskrider 300 ord.

Læserbreve kan indsendes som e-mail til redaktion@katolskorientering.dk eller som brev til Katolsk Orientering, redaktionen, GI Kongevej 15, 1610 København V

”Sacramentum Caritatis” præsenteret i Rom

Foto: KNA

af Lisbeth Rütz

Den 13. marts blev ”Sacramentum Caritatis” (Kærlighedens sakramente) præsenteret ved en pressekonference i Vatikanet.

Kærlighedens sakramente er en postsynodal ekshortation, dvs. pavens personlige sammenfatning og konklusion på de 50 *propositiones* (forslag), som mere end 250 biskopper og kardinaler fra hele verden fremsatte under bispesynoden ”Eukaristien, kilde til og højdepunkt i Kirkens liv”.

Selve synoden blev holdt fra den 2. til den 23 oktober 2005 som afslutning på det eukaristiske år. Paven fremhæver i indledningen den tætte sammenhæng mellem skrivelsen og hans første encyklika *Deus caritas est* (Gud er kærlighed), der belyste

sammenhængen mellem eukaristien og den kristne kærlighed. Skriftet falder i tre hovedafsnit: Eukaristien – et mysterium, man tror på, eukaristien – et mysterium, man fejrer, og eukaristien – et mysterium, man realiserer i sit liv.

Kommunionen er ikke for alle

I skriftets paragraf 14 siges det bl.a., at eukaristien opbygger Kirken som Kristi mystiske legeme og som et fællesskab mellem de troende indbyrdes. Ordet kirke bruges om de ortodokse og de katolske kristne (15), mens der om de reformatoriske kristne bruges betegnelsen kirkesamfund. Det sker bl.a. fordi ortodokse og katolske kristne har en fælles forståelse af eukaristien..

Ofte er mange ikke-praktiserende katolikker, ikke-katolikker og troende fra andre religioner til stede ved messefejringen. Det er derfor af stor betydning at finde ”korte og prægnante udtryk, der kan gøre alle opmærksomme på meningen med kommunionen og betingelserne for at modtage den” (paragraf 50). Forbudet mod interkommunion d.v.s. deltagelse i kommunionen for kristne, der ikke er katolikker, opretholdes.

Kommunionens sammenhæng med skriftemålet

I paragraf 20 og 55 advares mod overfladiskhed og mod at modtage kommunionen pr. automatik,” som om man blot ved at befinde sig i en kirke under gudstjenesten har ret eller måske også pligt til at nærme sig det eukaristiske måltid” (55).

Denne udbredte praksis forklares med tabet af syndsforømmelse i Kirken, og med henvisning til 1. Kor. 11,27 – 29 understreges det, at der bør være en tæt forbindelse mellem eukaristifejringen og den sakramentale tilgivelse, som kommer til udtryk i bodens sakramente (20). De troende op-

fordres derfor til at skrive hyppigt, og der opfordres til individuelt skrive frem for fælles bordsandagter.

Som et udtryk for skriftemålets centrale placering i Kirkens selvforståelse opfordres der til, at skriftestolene placeres på synlige steder i kirkebygningerne.

Kommunionen og ægteskabets sakramente

I paragraf 28 nævnes det problem, som kulturer med polygami udgør for adgangen til eukaristien, og skriftet taler her om, at den, der lever i en kultur, hvor polygami er praksis, må gøre ”de nødvendige afkald”. Fraskilte og gengiftes adgang til kommunionen nævnes som et voksende problem, som synoden har diskuteret meget (29), og gældende praksis fastholdes: ”Bispesynoden har bekræftet Kirkens praksis, som er baseret på Den hellige Skrift (jvfr. Mark.10,2 – 12) om ikke at uddele sakramenterne til gengifte fraskilte, fordi deres forhold og livsbetingelser objektivt modsiges det kærlighedens samfund mellem Kristus og Kirken, som Eukaristien er et tegn på og en realisering af”

Paven understreger vigtigheden af at skelne omhyggeligt mellem de forskellige tilfælde og i tilfælde af berettiget tvivl om ægteskabets gyldighed at drage omsorg for hurtigt og effektiv sagsbehandling ved de kirkelige domstole.

Brugen af den tridentinske messe

I paragraf 3 nævner paven Pius V’s messe, der fejredes i Kirken frem til Det andet Vatikanconcil.

Han lægger vægt på de mange positive følger af koncilets liturgiske reformer, men understreger også, at der ikke må være kunstige brud på traditionen. Dermed tilkendegives en positiv indstilling til fortsat brug af den tridentinske messe.

Messefejringens rammer

Skriftet understreger (35), at der er en tæt sammenhæng mellem liturgi og skønhed i

messen, og at studier i arkitektur og kirkekunst skal indgå i de kommende præsters uddannelse.

Den gregorianske sang fremhæves som et særligt fornemt udtryk for kirkens musiktradition (42), og der advares mod dårlig musiksmag i liturgien. ”Alt i tekst, melodi og udførelse bør være i overensstemmelse med sansen for det mysterium der fejres, ritualets dele og de liturgiske årstider.”

Der opfordres til (62) at bruge latin som messesprog, når troende fra forskellige lande fejrer messen sammen. Kommende præster skal fortsat uddannes til at kunne læse messen på latin. Endvidere er det vigtigt, at de troende er i stand til at kunne de vigtigste bønner på latin og deltage i gregoriansk sang.

Eukaristisk tilbedelse

Paragraf 66 – 69 er tilegnet den eukaristiske tilbedelse. Han minder om de indvendinger, der blev gjort i den første tid efter koncilet mod sakramental tilbedelse, nemlig at brødet var til at spise – ikke til at tilbede. Paven kalder disse indvendinger ubegrundede. Ved flere lejligheder har han vist tegn på, at der skal lægges større vægt på tilbedelse. Han anbefaler, at tabernaklet er bragt et værdigt og synligt sted.

Sammenhængen mellem eukaristien og det politiske liv

Modtagelse af Kirkens sakramenter er ikke en privatsag. I paragraf 83 understreges de politiske lederes særlige ansvar. De må vise sammenhængen mellem deres egen politiske praksis og Kirkens morallære og markere, at visse værdier ikke står til forhandling. Det drejer sig bl.a. om respekten for livet fra undfangelsen til den naturlige død og respekten for familien, hvis basis er ægteskabet mellem mand og kvinde.

Vedr. bispesynodens konklusioner – se artiklerne 1084, 1087og 1096. Vedr. Sacramentum Caritatis se artikel 1166 på www.catholica.dk

Kardinal Bertone udnævnt til ny camerlengo

af Lisbeth Rütz

Vatikanets statssekretær, kardinal Tarcisio Bertone, er d. 4. april blevet udnævnt af paven til camerlengo, efter at den 80-årige kardinal Eduardo Martínez Somalo, som har beklædt posten siden 1993, er gået af p.g.a. alder.

Somalo, der var en af Johannes Paul II’s mest betroede medarbejdere, blev udnævnt til stedfortræder for Vatikanets statssekretær i 1979 og havde dette hverv indtil sin udnævnelse til kardinal. Han ledsagede Johannes Paul II på dennes utallige rejser verden rundt. I 1992 blev han udnævnt til præfekt for Kongregationen for institutterne for det konsekreerede liv og selskaberne for det apostolske liv. Denne post trådte han tilbage fra i 2004.

Camerlengos opgave er at overtage administrationen i tilfælde af, at paven er på en lang udlandsrejse samt i perioden fra en paves død indtil en ny pave er valgt (ved sede vacante)

at være ansvarlig for administrationen i Vatikanet. Ved pavens død skal camerlengoen sammen med nogle personer fra Vatikanet dokumentere pavens død, ødelægge hans segl, forsegle hans lejlighed og overtage det administrative ansvar for pavestolens ejendom. Han organiserer endvidere pavens begravelse og indkalder til konklavet, dvs. den forsamling af kardinaler, der træder sammen mellem 15 og 20 dage efter en paves død for at forestå valget af en ny pave. Sædvanligvis vælges til camerlengo en person, der allerede er fuldtidsbeskæftiget i den romerske kurie.

Oprindelsen til camerlengos embede kan spores tilbage til det 11. århundrede, hvor pavestolens camera thesauriaria, skatkammer, blev ledet af camerlengoen.

Fra det 15. århundrede har camerlengoen været en kardinal. Embedet var tidligere først og fremmest af finansiel karakter. Detaljer omkring embedets kompetencer er fastlagt senest i 1967 af Paul VI i Regimini Ecclesiae Uni-

versae (den universelle kirkes ledelse) og opdateret af Johannes Paul II i Pastor Bonus (Den gode hyrde) 1990 og Universi Dominici Gregis (Hyrde for hele Herrens flok) i 1996.

Camerlengoen leder valgproceduren og udarbejder ved koncilets afslutning en rapport, hvoraf resultatet af hver afstemning skal fremgå. Under konklavets afvikling sørger han sammen med tre andre kardinaler, som er udpeget af konklavet, for afviklingen af løbende, administrative anliggender i Vatikanet. Det er endvidere hans opgave at sikre sig, at den absolutte tavshedspligt i forbindelse med afviklingen af konklavet overholdes. Når den nye pave er valgt, udarbejder camerlengoen ved konklavets lukning en rapport, hvoraf resultatet af hver afstemning skal fremgå.

I forbindelse med udnævnelsen af Bertone har pave Benedikt XVI sendt et brev til den afgående camerlengo, hvori han bl.a. udtrykker sin værdsættelse af hans store omhu, dygtighed og kærlighed til hvervet.

Arkivfoto

De fremmede iblandt os

Roskildegruppen i samtale med redaktøren (forrest til venstre). Herefter fra venstre: Nina Lassen, p. Bob Showers, Tove Ibsen, Raja Samoeil og Jørgen Ibsen.

af Torben Riis

Thi jeg var sulten, og I gav mig at spise; jeg var tørstig, og I gav mig at drikke; jeg var fremmed, og I tog imod mig...

Matt 25,35

Flygtninge og indvandrere. Et varmt emne i den hjemlige politiske debat. Hvor mange af de fremmede vil vi lukke ind, og hvem skal afvises?

Det er et politisk spørgsmål, og når der går politik i noget, så betyder det, at vi ikke kan blive enige. Det betyder også, at politikerne begynder at tænke taktisk i stedet for praktisk. Er der stemmer at hente eller stemmer at miste, hvis vi gør enten det ene eller det andet?

Imens politikerne og alle vi andre skændes, så sidder de der, flygtningene, nogle af dem fanget i et juridisk tomrum. Det er dem, der er blevet afvist, men som ikke vil tilbage til deres hjemland. De sidder ofte i årevis i udrejseposition, som det hedder, venter måske på at få deres sag genoptaget. Men chancerne er små, udsigten til et normalt liv ligger langt ude i fremtiden.

Nogle af dem er katolikker. Kender vi dem? Gør vi noget for dem? Ikke for at hjælpe dem med at få deres sag afgjort, det ligger alligevel uden for vores muligheder – men for at de kan føle, at i det mindste deres trosfæller interesserer sig for deres skæbne.

Jeg har besøg af Raja Samoeil, Tove og Jørgen Ibsen og Nina Lassen fra menighedsrådet i Roskilde sammen med deres sognepræst Robert Showers, franciskanner, i daglig tale kaldet Bob. De

kender problemstillingen, fordi de som menighed har den inde på livet som naboer til Avnstruplejren, eller, som det officielt hedder, Center Avnstrup.

Avnstrup ligger i Lejre kommune ca. 20 km fra Roskilde, men inden for Roskildemenighedens sognegrænser.

Fra velkomstgruppe til støttegruppe for flygtninge
Jørgen Ibsen fortæller, suppleret af sin kone Tove og Rama Samoeil, at det hele begyndte med, at man i menigheden nedsatte en gruppe, der tog sig af at byde nye medlemmer af menigheden velkommen.

– Omkring 1996 blev vi opmærksomme på, at der var en stor gruppe katolikker i Avnstrup. I første omgang besøgte vi dem og prøvede også at etablere et primitivt danskursus. Det, vi umiddelbart kunne gøre, var at hjælpe dem, der havde fået opholdstilladelse, med praktiske problemer. Der er meget, man skal finde ud af, når man kommer til et nyt land.

Bob Showers: Der er i hovedsagen to kategorier: asylansøgere, som venter på at få deres sag afgjort, og flygtninge, som har fået opholdstilladelse. det er de to grupper, som har størst behov for hjælp, men som i sagens natur også har meget forskellige behov.

Nina Lassen, formand for menighedsrådet, præciserer, at Avnstrup i mange år var en gennemgangslejr. Asylansøgere er først kommet til i de seneste år. Den største gruppe er dem, der har fået afslag. Heriblandt er der mange irakere og mange fra Kosovo.

Hvad med de flygtninge, der ikke er katolikker? Gør I også noget for dem?

Bob Showers: Vi tager os mest af vores trosfæller. Her føler vi, at har en særlig forpligtelse. Med de begrænsede ressourcer, vi har til rådighed, er vi simpelthen nødt til at prioritere. Vi er en menighed, og vi har slet ikke ressourcer som en humanitær organisation.

Hvad kan I så hjælpe katolikkerne med?

Nina Lassen: Det allerførste, vi kan gøre for dem, er at sørge for, at de kan komme i kirke. Den store gruppe af asylansøgere, der har fået afslag, får herefter ingen lømpepenge. Derfor er vi nødt til at dække deres udgifter til transport.

Traumatiserede flygtninge

Gruppen arbejder til stadighed for at få kontakt med alle katolikker inden for sognets grænser. Hvad Avnstrup angår er man sikker på, at netværket fungerer. Her har alle fået et tilbud om deltagelse i gudstjenesterne i Skt. Laurentii Kirke.

Man har tillige god kontakt med Dansk flygtningehjælp og diverse folkekirkelige grupper, som gør et stort stykke arbejde i centrene.

Bob Showers: Det er vigtigt, at de katolske sogne rundt omkring i landet er opmærksomme på problemet. Flygtninge – også dem, der har fået ophold – findes i alle menigheder. Der er f.eks. mange flygtninge fra Afrika, som er torturofre, dybt traumatiserede mennesker, som har behov for langvarig omsorg, ikke blot praktisk hjælp.

Nina Lassen: Uanset hvad de har oplevet i deres hjemland, bliver

de traumatiseret af de lange ventetider. Der kan gå flere år, inden sagerne afsluttes, og i den tid sidder de bare og venter og venter.

Børnene er meget udsatte i denne situation. Af og til oplever de, at nogle af familiens medlemmer bliver sendt bort, hjem til en uvis skæbne, og de går herefter rundt i en evig angst for at blive hentet af politiet.

Hvad med skolegang? Bliver de sat i danske skoler?

Nina Lassen: Nej, det er der simpelthen ikke kapacitet til. Det drejer sig om hundredevis af børn. I hele landet er der f.eks. omkring 600 irakere, fordelt på 325 familier, som i hovedsagen opholder sig enten i Avnstrup eller Sandholm. Her etableres der skolegang på stedet, dvs. i centrene, men den er mangelfuld, selv om forholdene for børnene generelt er blevet bedre.

Et sjællandsk netværk?

Til sidst taler vi om, hvad vi alle som katolikker kan og bør gøre for at hjælpe, og her er der enighed om, at det er den positive menneskelige kontakt, der er vigtigst for flygtningene. Det, at der er nogen at tale med, nogen der har tid til at lytte.

Og på bispedommeplan?

Arbejdet er i sagens natur lokalt, men det kunne være en god idé til en begyndelse at forsøge at etablere et netværk på Sjælland, således at man får dækket hele området ind – også Nordsjælland med Sandholm.

Et sådant initiativ kunne i al beskedenhed starte med, at man fra andre menigheder eller som enkeltperson kontakter kirkekontoret eller menighedsrådet i Roskilde.

Har du lyst til at starte en støttegruppe i din menighed, som kunne blive en del af et sjællandsk netværk?

Så ring eller skriv til støttegruppen i Roskilde: Sognekontoret tlf. 4635 0965

e-mail: sognet@laurentii.org eller:

Menighedsrådsformand Nina Marie Lassen tlf. 3964 1162

e-mail: nmle@drc.dk

Støttegruppen i Roskilde arbejder på grundlag af de retningslinier, som Det Pavelige Råd for Pastoral Arbejde med Migranter og Flygtninge har udarbejdet.

Her står der bl.a.:

Det er den lokale katolske kirkes pligt at tage sig af indvandrere, gæstearbejdere og flygtninge, uanset hvor lille eller fattig den lokale kirke måtte være.

Dette forudsætter et samarbejde mellem den katolske kirke i det modtagende område og kirken i oprindelseslandet.

Den katolske kirke må især hjælpe indvandrende katolikker til at blive integreret – dog ikke til at blive assimileret.

Derfor må kirken fremme en ægte og respektfuld dialog på både det kulturelle, religiøse og socialpolitiske område.

Den sjoveste dag

Tekst og foto: Kuno Arnkilde

To store DUK-arrangementer står for døren, nærmere bestemt regionale børne- og ungdomsdage, som arrangørerne har kaldt "Den Sjoveste Dag".

Arrangementerne henvender sig til børn og unge fra 1. kommunionalderen og op til 30 år og finder sted henholdsvis fredag, den 4. maj i Horsens og den 16. juni i Hellerup.

Katolsk Orientering ville gerne have haft ungdomspræst Gregers Mærsk-Kristensen til at fortælle om "Den Sjoveste Dag," men den eneste tid, han havde ledig, var oven i et møde med unge repræsentanter for menigheden i Hjørring – og sådan blev det.

Tryghed og fællesskab

Ungdommen fra menigheden i Hjørring er specielt. Fem af de unge på ovenstående billede er lektorer, dvs. de læser op i menigheden hver søndag under messen. De voksne i menigheden har helt overladt lektortjenesten til dem. Derudover er de ministranter og har andre opgaver i menigheden, hvilket giver dem ansvar og større lyst til at deltage i menighedens liv og fællesskab.

Da Katolsk Orientering møder dem på DUK-kontoret på Østerbro, er de ved at afvikle et tre-dages besøg i hovedstaden. Under besøget har de været gæster hos menigheden i Taastrup og hos Assumptionssoestrene. De har desuden besøgt flere københavnske lokaliteter bl.a. Rygaards Skole i Hellerup som for øvrigt stiller lokaler til rådighed for afviklingen af den regionale børne- og ungdomsdag i Øst-Danmark den 16. juni.

Tryghed og fællesskab er de to ord, der går igen, når man spørger unge katolikker, hvorfor de deltager i DUK's arrangementer. Glæden over at kunne møde venner, som det af geografiske grunde ikke er muligt at se så tit. Trygheden og fællesskabet ved at være sammen med andre unge, som deler de samme værdier, som den katolske tro og det katolske liv giver dem.

Unge fra menigheden i Hjørring var på besøg hos ungdomspræst Gregers Mærsk-Kristensen og DUK-sekretariatet på Østerbro i København.

"Musik og sang med bid i – og en prædiken der vil noget," står der opført som en del af det omfangsrige program i invitationen til "Den Sjoveste Dag", som flere og flere menigheder for øvrigt er begyndt at bestille fra DUK-sekretariatet, fortæller projektmedarbejder Stefan Stæger og fortsætter: "Unge elsker musik, så det har vi gjort en del ud af. Der kommer et band fra Svendborg, og lørdag aften spiller et big band med over 20 medlemmer. Biskop Czeslaw Kozon holder under festmessen lørdag kl. 16.00 en "dialog-prædiken," hvor fem unge vil stille spørgsmål til biskoppen. Der er aldersopdelt lynintroduktion til katolsk tro. Lørdag aften holder medlem af nationaludvalget (et udvalg som arrangerer DUK's mange lejre og weekends) Rainier Jazmin en festtale, som er "ung og forkyndende". Der er røgelse, klokker og masser af ministranter. Der er meditatív andagt, mulighed for samtale og for at gå til skrifte.

Menighedernes medansvar

"Den sjoveste Dag" er et element i HandlingsplaneN, bispedømmets store indsats på børne- og ungdomsområdet, fortæller ungdomspræst Gregers Mærsk-Kristensen:

– Det er utroligt vigtigt at menighederne rundt omkring i Danmark medvirker aktivt omkring børne- og ungdomsarbejdet. At de voksne medvirker til, at børn og unge bliver informeret om DUK's aktiviteter og ikke mindst HandlingsplaneN's forskellige elementer – herunder opfordrer de unge til at deltage i "Den Sjoveste Dag".

Er jeres forventninger til menighedernes aktive medvirken blevet opfyldt?

Nogle steder til overmål, andre steder er vi blevet skuffet. De virkelig aktive menigheder som f.eks. menigheden i Taastrup, hvor der til vores sognebesøg mødte 60 mennesker frem for at vise deres interesse, er der ikke så mange af, men generelt har sognene sagt ja til at deltage i børne- og

ungdomsarbejdet. Det er i sig selv positivt, at de har sat børne- og ungdomsarbejdet på dagsordenen. Nogle menigheder fortæller os, at det er første gang nogensinde, de har prioriteret børne- og ungdomsarbejdet i menigheden. Det har aldrig tidligere været på dagsordenen. Men desværre har vi også oplevet menigheder, hvor vi slet ikke har fået respons.

Projektmedarbejder Stefan Stæger tilføjer: "Der er sogne, som vi ikke har hørt så meget fra, men så – i forbindelse med de regionale børne- og ungdomsdage – bestiller de pludselig 350 invitationer, som de vil dele ud til børn og unge. Så på den måde kan vi alligevel opleve at høre fra sogne, vi ellers i første omgang ikke troede var interesseret. Så det er svært på nuværende tidspunkt at sige, hvor mange sogne der egentlig er aktive.

Der er lagt op til, at det er menighedernes ansvar at sende de unge af sted til børne- og ungdomsdagene?

Vi opfordrer, vi inviterer, vi kan ikke diktere. Og biskoppen støtter vores initiativer, som man kan læse i HandlingsplaneN's årsrapport 2006.

Den omtalte årsrapport og invitationer til "Den Sjoveste Dag" kan bestilles på DUK-sekretariatet på telefon 39 20 20 79 mandag til fredag fra kl. 9.00-15.30. Den Sjoveste Dag finder sted:

Vest-Danmark
Fredag, den 4. maj (Bededag)
Skt. Ibs Skole
8700 Horsens
Første del: 10.00 - 18.00
Anden del: 18.30 - 22.30

Øst-Danmark
Lørdag, den 16. juni
Rygaards Skole
Bernstorffsvej 54
2900 Hellerup
Første del: 10.00 - 18.00
Anden del: 18.30 - 22.30

Junkfood eller fast food

Bibelskole

af Eva Maria Nielsen

For nogle uger siden så jeg sammen med min nevø en film om en mand, der i én måned kun måtte spise hos McDonald, og som blev alvorligt syg af det.

Også Paulus taler i sit brev om den føde, vi som kristne har brug for. Han skelner vel at mærke mellem fast føde og den mælk, menigheden lever af, fordi den er skrøbelig. Men selv om der er spæn-

dinge i menigheden, vogter Paulus sig for at sige, at menigheden ikke har Helligånden. For uden Helligåndens virke vil ingen kunne tro på Jesus Kristus.

Selv sine modstandere kalder han for kristne, for også de har modtaget Ånden ved dåben. Han respekterer dem, og det på trods af, at de forstår sig selv som åndelige mennesker og Paulus som et kødeligt menneske. Dog opfører de sig slet ikke åndeligt, men kødeligt i al deres åndelighed.

Paulus holder fast ved, at de har modtaget Helligånden; men de opfører sig og tænker og lever, som om de aldrig har modtaget Den.

For at være helt klar: Et kødeligt menneske er derfor ikke kun et menneske, som har en udsvævende livsstil. Et kødeligt menneske er også et menneske, som håndterer sin åndelighed forkert. I deres

åndelighed skaber de splid i menigheden og er ikke lydige over for menighedens ansvarlige. Paulus er fuld af ironi, når han siger, at menigheden kun kan indtage mælk som føde, fordi den aldrig er blevet voksen i sin kristne tro, så den kan holde fast føde i sig. Den har så at sige et fordøjelsesproblem.

Jeg tror, at Paulus antyder, at menigheden har modtaget det kristne budskab – taget imod mælken, – men den er ikke vokset i sin tro og kommet til en større indsigt. Den har ikke i dybden forstået Guds frelsesplan, hans kærlighed.

Paulus lagde fundamentet, da han grundlagde menigheden. Fundamentet er Jesus Kristus selv som den korsfæstede, og det fundament kan ikke udskiftes, hvis bygningen ikke skal falde sammen.

På dommens dag vil enhver menighed skulle bestå prøven – og dermed sigter

Paulus til de nuværende ledere – om de har opbygget menigheden eller nedbrudt den med verdslig visdom. Jesus som den korsfæstede vil klare enhver ildprøve, og derfor kan en menighed ikke bygge på noget andet.

Dette kan du gøre:

Læs 1 Kor 3,1- 22.

Hvordan kan man ødelægge sin egen menighed? Hvordan kan man forsynde sig mod sin menighed?

Bed for din menighed og for dem, der varetager tjenester i den.

af Lisbeth Rütz

På Jagtvej på Østerbro ligger der en stor, rød murstensbygning. Engang var den kloster for Den evige tilbedelses Orden. I dag danner den rammen om det eneste katolske gymnasium i Norden.

Tilbage i 1872 blev jesuitterne fordrevet fra Tyskland som et led i ”jernkansleren” Otto von Bismarcks såkaldte kulturkamp, og en del af dem kom til Danmark for at hjælpe den lille katolske kirke her. I Ordrup grundlagde de i 1873 Sankt Andreas Kollegium, en katolsk drengeskole, som bestod indtil 1920. I 1950 fik de tilladelse til at oprette et gymnasium, der tog navn efter Niels Steensens. Det havde først til huse i Sankt Knuds Skole i Stenosgade og flyttede i 1954 til Jagtvejen.

I dag er der to jesuitter tilbage på administrative poster, Lars Reuter, der er formand for skolens bestyrelse, og Richard Sprengers, der er inspektør i hovedskolen.

Bag de tidligere klostermure leveres der i dag et helt moderne skoleliv. Der er trådløst netværk over hele skolen, og når eleverne går i kantinen eller køber fotokopier, betaler de med et intelligent chip-kort, der fungerer som deres nye studie kort. Deres skole markerer sig også på anden måde ved ofte at deltage i pædagogisk udviklingsarbejde.

Vi er sat til at udvikle den bedst mulige faglighed

Et højt fagligt niveau plejer at være jesuiterskolernes kendetegn, og i den henseende er NSG ingen undtagelse. Vi er sat til at udvikle den bedst mulige faglighed, fortæller fungerende rektor Dorthe Enger, og et blik på undervisningsministeriets hjemmeside, hvor alle skolers karaktergennemsnit er offentliggjort, tyder på, at fagligheden har det godt på skolen. Både for grundskoleafdelingens og for gymnasiets vedkommende ligger skolen pænt i forhold til landsgennemsnittet.

NSG har et blomstrende sportsliv og fester med lanciers. Det har skolekomedie, årsskrift og studierejser som så mange andre skoler; men der er også plads til at være fagnord. Har der været eller er der mulighed for liv på Mars? Hvad er tro egentlig? Hvilket samspil er der mellem Kierkegaards filosofi og den moderne psykologi? Det er emnerne for nogle af de arbejder, som elever fra skolen siden 2003 har deltaget med i forskerspireprojektet, der støttes af undervisningsministeriet og forskningsministeriet. I samarbejde med universiteterne har dygtige elever her hvert år mulighed for at dyrke deres faglige interesser på videnskabeligt niveau.

Hvert år får to elever fra skolen mulighed for at deltage i Global Young Leaders

Vi har jo et flot projekt...

Portræt af Niels Steensens Gymnasium

Conference i Washington, hvor de i ti dage arbejder sammen med andre unge fra hele verden med fokus på international politik og unges muligheder for at øve indflydelse.

Vi er jo ikke en missionskole

Men hvorfor egentlig betale 1.400 kr. om måneden for at gå på NSG når man kan gå gratis på det offentlige gymnasium? spørger jeg Dorthe Enger.

Med 470 elever i grundskolen og 160 i gymnasiet kan vi tilbyde et lille, overskueligt miljø med meget kontakt og fællesskab. Vi hænger sammen i én skole fra grundskole til gymnasium og danner på den måde en modbalance i en tid, hvor udviklingen går i retning mod store gymnasier med et upersonligt præg. Mange vælger os, fordi de gerne vil være et sted, hvor man beskæftiger sig med de store spørgsmål. Det katolske præg er tydeligt i og med, at en tredjedel af eleverne i gymnasiet er katolikker – i grundskolen er det ca 25%. Næsten halvdelen af lærerne er katolikker. Vi oplever også, at mange lærere er interesserede i det katolske menneskesyn.

Vi er en kristen skole, og det er del af vores målsætning at støtte den katolske tro i Danmark. Det religiøse præger skolen – også i dagligdagen. Vi har retræter for eleverne og flere religionstimer end i det offentlige skolevæsen. Alle højtiderne markeres, og vi mødes til morgensang om mandagen i kirken. Men vi er ikke en missionskole, og på skolen går der elever med baggrund både i buddhismen, jødedommen og islam, ligesom vi har ikke-troende elever, der har valgt skolen p.g.a. dens faglige kvaliteter.

Vi lever jo på en markedsplads, hvor der er både gode og dårlige bud på livets mening, og her er det vigtigt at blive god til at skelne. Med baggrund i en reflekteret åndelighed, der er opstået gennem kristendommens 2.000-årige selektionsproces, kan vi give livsredskaber, der kan gøre én stærkere i den daglige tilværelse og bedre til at være sammen med andre. Vi har en høj faglig kvalitet i undervisningen og giver f.eks. en solid religionsundervisning, der giver gode muligheder for selv at tackle de svære spørgsmål i tilværelsen. Hos os kan eleverne lære noget om, hvordan man kan bevare sin tro, selv om man har læst både Marx, Feuerbach og Nietzsche.

Vi kan tilbyde noget dér, hvor de katolske grundskoler afgiver eleverne. I de år, hvor intellektet begynder at udvikles, kan vi give dem redskaber, så de ikke bliver løbet over ende af ateismens argumenter. Mange mister troen, når intellektet sætter ind, og dér vil vi gerne vise, at man godt kan tro uden at miste sin fornuft.

Fungerende rektor Dorthe Enger:
– Vi har en høj faglig kvalitet i undervisningen og giver f.eks. en solid religionsundervisning, der giver gode muligheder for selv at tackle de svære spørgsmål i tilværelsen. Hos os kan eleverne lære noget om, hvordan man kan bevare sin tro, selv om man har læst både Marx, Feuerbach og Nietzsche.

NSG har et blomstrende sportsliv og fester med lanciers. Det har skolekomedie, årsskrift og studierejser som så mange andre skoler; men der er også plads til at være fagnord.

NSG og den globale landsby

Med mange forskellige elever fra hele verden er skolen for længst blevet en del af den globale landsby. Den danner netværk med de europæiske jesuitterskoler, bl.a. Aloisiuskolleg i Bonn Bad Godesberg og St. Aloysius College på Malta og samarbejder også med katolske skoler i Cincinnati og Northern Kentucky i U.S.A.

I 2006 var elever fra 2.g i USA på tre ugers udvekslingsophold, hvor eleverne blev indkvarteret hos familier og deltog i skolens undervisning. Et af de nyeste tiltag er indførelsen af kinesisk i hovedskolen fra 6.-9. klasse. Man stiller også mod at gøre kinesisk til valgfag eller studieretningsfag i gymnasiet. Faktisk er der gammel tradition hos jesuitterne for at interessere sig for Kina, for allerede i 1500-tallet arbejdede jesuitterne ved det kinesiske hof som astronomer og kulturformidlere mellem øst og vest. Også her har skolen brugt sit netværk, idet jesuitten Nicolas Standaert, der er professor i kinesisk sprog og kultur ved universitetet i Louvain, har hjulpet med råd og vejledning i projektets idfase. Kun to andre danske gymnasier, Niels Brocks Handelsgymnasium og Ørestadens Gymnasium, har p.t. kinesisk på skemaet.

Dannelse og kompetencer på Niels Steensens Gymnasium

Dannelse og kompetencer er to af nøgleor-

dene i den nye gymnasierreform, der trådte i kraft i 2005. Men hvad er det egentlig at være dannet? Ja, det er i hvert fald ikke noget med at spise pænt med kniv og gaffel eller at kunne kongerækken, forstå man på Dorthe Enger, der har skrevet masterafhandling ved Dansk Institut for Gymnasiepædagogik om ignatiansk (efter ordenens grundlægger Ignatius af Loyola 1491-1556) pædagogik. Fra 2004-05 fik skolen forsøgsmidler fra undervisningsministeriet til at arbejde med forberedelse af den nye gymnasierreform. Indholdet af den dannelse, som de kommende studenter skal have, er i høj grad politisk bestemt og justeret efter samfundets behov, og med den nye reform lægges der vægt på en selvstændiggørelse af eleverne, der skal kunne reflektere over det samspil, der er mellem fagene. Traditionel ignatiansk pædagogik har faktisk en hel del til fælles med de intentioner, der ligger i den nye reform, mener Enger. Også ignatiansk pædagogik ser dannelse som en dynamisk proces, hvor eleverne udvikler deres faglighed og selvstændiggøres. Den væsentlige forskel mellem målene i den nye gymnasierlov og ignatiansk pædagogik er imidlertid, at dannelsesidealen hos jesuitterne ikke er bestemt af de til enhver tid gældende politiske interesser i samfundet. Ignatiansk pædagogik har rødder i Ignatius Exercitiebog (1523), og dens mål er ideelt set at ”finde Gud i alle ting.” Eleverne skal gøre faglige erfaringer, de skal reflektere over dem og handle på dem som ansvarlige og myndige individer. Men i sidste instans har dannelsen et åndeligt sigte.

I og med at der er blevet færre jesuitter på ordenens skoler, er det naturligvis blevet en større udfordring at bevare grundlaget for skolens virksomhed, fortæller Dorthe Enger, der er det skandinaviske områdes repræsentant i jesuitterskolernes europæiske organisation JECSE, men man deltager gennem JECSE i netværksarbejde om ignatiansk pædagogik med andre jesuitterskoler og holder efteruddannelseskurser for de ansatte for at sikre, at de kender skolens idégrundlag.

At være Menneske for andre

"At være menneske for andre", er en del af det ignatianske pædagogiske program og en del af skolens pædagogiske profil. Som et fast element i deres skoleforløb har eleverne i 2.g 30 timers socialpraktik. Socialpraktikken er inspireret af skolens kontakt med andre katolske skoler i Europa, hvor den er fast praksis. Efter gennemført praktik får eleverne et bevis, som de evt. kan bruge ved senere studievalg.

Det er ikke altid lige let at få eleverne med på det, og nogle synes da også, det er direkte irriterende; men vi lægger vægt på det, fordi vi mener, at det udvikler elever-

nes empati, deres evne til at leve sig ind i andre menneskers situation. Det er en vigtig erfaring, at det er to sider af samme sag at give og modtage. Mødet med andres erfaringer har gjort, at de har måttet reflektere over livets tilskikkelser og dermed deres egne livsvalg, fortæller Enger.

Eleverne kan selv vælge praktikplads eller evt. finde én med skolens hjælp. F.eks. har skolens elever undervist asylbørn, arbejdet i suppekökkener eller været ledsagere for de syge på Lourdesvalfarten. Som introduktion til socialpraktik arbejdede filosofi, psykologi og samfundsfag i 2006 med temaet "det fattige Danmark"

og interviewede nøglepersoner fra nogle af praktikstederne. Fokus var på demens. På den refleksionsdag, der indledte praktikforløbet, fik eleverne faglige input fra én af Alzheimerforeningens psykologer og en af de ansatte på Rigshospitalets hukommelsesklinik. De hørte bl.a. også om, hvordan det er at være pårørende til en demensramt. Igen ifølge Dorthe Enger et eksempel på en vellykket integration af naturvidenskab og eksistentielle problemstillinger. Og et eksempel på, at faglige kompetencer også er livskompetencer. Så man må give hende ret, når hun siger: Vi har jo et flot projekt.

100 års jubilæum for norsk katolsk forfatter

af Kirsten Krogh

I år er det 100 år siden poeten Rolf Jacobsens fødsel og i den anledning har Gyldendal norsk Forlag udgivet et festskrift om hans forfatterskab under titlen "Stier med lavmælt lys. Om Rolf Jacobsens diktning", ligesom der fra den 8. til den 11. marts blev afholdt en lyrikfestival i hans hjemby Hamar i Norge.

Rolf Jacobsen, som døde i 1994, må regnes for en af de største norske lyrikere i nyere tid og hans digtning er oversat til i alt 22 sprog. Hans betydning for norsk digtning er ikke til at tage fejl af, når han i en nyere norsk litteraturhistorie bliver regnet blandt Norges "allerstørste lyrikere til alle tider". Men bare den flittige oversættelse af hans digte siger os samtidig, at forfatterskabets betydning strækker sig langt udover Norges grænser. Her i Danmark er kendskabet til ham ikke videre udbredt, selvom hans forfatterskab i dansk sammenhæng er blevet præsenteret af Poul Borum, ikke blot som en af Norges, men som en af Europas allermost spændende.

Ligesom Knut Hamsun var Rolf Jacobsen og dermed hans forfatterskab imidlertid belastet af, at han op til og under 2. Verdenskrig sympatiserede med nazisterne og selv var medlem af de norsk national-socialister. Dette betød, at Rolf Jacobsen den 21. september 1946 blev sendt til en fangelejr i Elverum, hvor han var til 18. oktober året efter. Men netop dette ophold i fangelejren vakte en åndelig længsel hos ham, en længsel som allerede på det tidspunkt gjorde, at han vendte sig mod den katolske tro. Senere, den 2. marts 1951 konverterede han til Den katolske Kirke i Skt. Torfinns menighed, hvor også kendte konvertitter som Sigrid Undset og Lars Eskeland havde været medlemmer, og det er netop i rollen som katolsk digter, han får særlig interesse for Katolsk Orientings læsere.

Rolf Jacobsens forfatterskab er ikke umiddelbart let tilgængeligt. Han må regnes som en af Norges allertidligste modernistiske digtere, og hans digtning er kendetegnet ved en dunkelhed, som er karakteristisk for megen modernistisk digtning. Mange af hans digte har den moderne teknik som et centralt motiv, mens den kristne inspiration også efter hans konversion ikke er det første, man lægger mærke til. Der findes dog enkelte digte spredt i hans digtsamlinger med en kristen tematik. Her står korsfæstelsen ofte helt centralt, som

bl.a. i digtet "Knut ansigt" fra digtsamlingen Stilheden efterpå -, som bredt beskriver nedbrydningen af et menneskelegeme, men gennem enkelte ord som f.eks. "eddikesvamp" gør digtet til en korsfæstelsesscene. Det samme er tilfældet i digte som "Langfredagsregnet" også fra Stilheden efterpå - og " - Det var i dag" fra digtsamlingen Pusteøvelse. I alle tre digte drages den almindelige menneskelige lidelse gennem centrale ord i digtene op på et højere niveau og smelter sammen med Kristi egen lidelse. Den lidt sparsomme mængde af egentlige kristne digte fra Rolf Jacobsens hånd blev imidlertid i 1996, to år efter hans død, suppleret, da Rolf Jacobsen-forskeren Hanne Lillebo udgav tidligere ukendte digte, hvor iblandt der også er digte med klare kristne motiver.

Er Rolf Jacobsens katolicisme ikke udpræget åbenlys i hans digte, har han til gengæld gennem forskellige udtalelser vist en klar katolsk tilgang til livet. En af disse er hans forhold til videnskaben. Flere gange, også i hans digte, giver han udtryk for sin mistillid, ikke til selve videnskaben, men til menneskets betagelse af videnskaben. Han kan således sige: "Det gør mig urolig, at man bygger livsanskuelser og andre systemer på videnskabens grund. Vi ved for lidt til at kunne gøre det. Jeg havde gerne set en vis forsigtighed, når det gælder at drage konklusioner ved hjælp af videnskaben. Det vi med absolut sikkerhed ved er bare en lille lyskreds. Vi tror, at vi er verdens herrer, men det er vi ikke". Med disse ord opfordrer han til en dyb ydmyghed overfor livets storhed, men samtidig mente han, at der hvor et sandhedssøgende menneske arbejder videnskabeligt, ikke betaget af videnskaben selv, men af sandheden, der vil mennesket gennem videnskaben nå Gud selv, eller som Rolf Jacobsen-forskeren Hanne Lillebo udtrykker det: "Rolf Jacobsen var af den opfattelse,

at videnskaben engang vil nå troen og føres med den".

Nogle måneder inden sin død kunne Rolf Jacobsen fejre jubilæum som lyriker, det var da 60 år siden hans første digtsamling Jord og jern var udkommet, og i denne tid fejres det så i Norge, at det er 100 år siden, at én af deres helt store digtere blev født.

Litteraturhenvisninger

Rolf Jacobsen: Alle mine dikt, Gyldendal norsk Forlag 1996.

Hanne Lillebo (red.): En liten kvast med tusenfryd og fire rare løk. Ukjente dikt og tekster 1925-1993, Gyldendal norsk Forlag 1996.

Hanne Lillebo: Ord må en omvei. En biografi om Rolf Jacobsen, H. Aschoug & Co. 1998.

Hanne Lillebo (red.): Stier med lavmælt lys. Om Rolf Jacobsens diktning, Gyldendal norsk Forlag 2007.

Erling Aadland: Forundring. Trofasthed: Poetisk tenkning i Rolf Jacobsens lyrik, Gyldendal norsk Forlag 1996.

Elisabeth-Valfart til Eisenach/Marburg

Jubilæumsvalfart i den hellige Elisabeths fodspor i juli og jubilæumsvalfart til Fatima i september

Det hører med til montfortansk spiritualitet at indromme valfarter en særlig plads i fromhedslivet. Flere gange er der fra de montfortanske menigheder på Nordvestsjælland udgået valfarter i den hellige Montforts fodspor gennem Nordvestfrankrig, hvor deltagerne har kunnet dvæle på de steder, hvor den hellige Louis-Marie de Montfort og den salige Marie-Louise Trichet særligt har virket og på disse ærværdige steder tilegnet sig viden og indsigt i disse hellige menneskers liv og spiritualitet.

Som regel har valfarterne knyttet sig til jubilæumsår, såsom f. eks. 50-året for Montforts helgenkåring i 1997 eller for hundrede-år-montfortanere-i-Danmark i 2001 og sidst montfortanerkongregationens 300-års jubilæum i 2005.

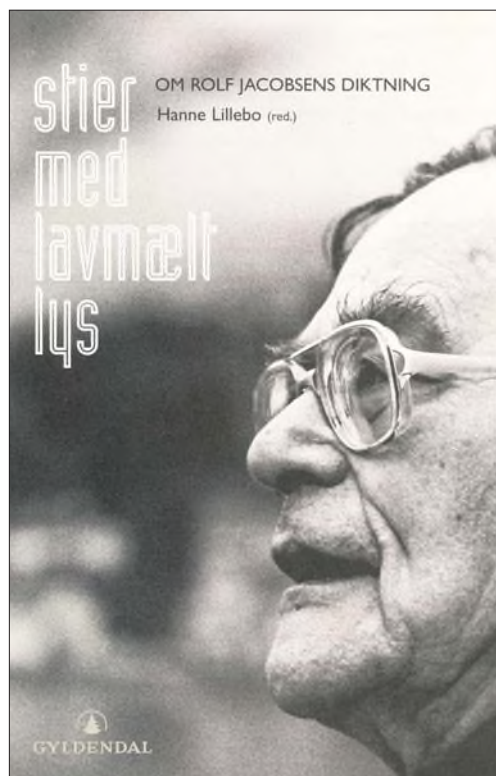
År 2007 er osse et jubilæumsår, men i andre sammenhæng. Som tidligere nævnt i KO er det i år 800 år siden, at den lille fyrste-pige, som fireogtyve år senere døde som den hellige Elisabeth af Thüringen, blev født (1207), og i år er det 90 år siden, at jomfru Maria for første gang siges at have vist sig for tre hyrdebørn i Fatima i Portugal (1917).

Begejveren vil vi fejre med en valfart

Elisabeth-valfarten til Tyskland, som vil finde sted i bus, fra mandag morgen den 16. juli til lørdag aften den 21. juli, har endnu ledige pladser. Vi afholder denne valfart, fordi én af vore menigheder, menigheden i Holbæk, - iøvrigt den eneste i Danmark, - bærer den hellige Elisabeths navn, hvilket skyldes de i Holbæk tidligere værende Elisabethiner søstre. Første gang Elisabeth-valfarten gennemførtes, var i 1992, i 35-året for vor nuværende sognekirkes indvielse og umiddelbart efter øst/vest-grænsens ophævelse. Nu er der gået 15 år. Vi har 800-års jubilæum for Elisabeths fødsel. Vi har 50-års-jubilæum for vor Elisabeth Kirkes indvielse. Vi skal selvfølgelig på Elisabeth-valfart. Valfarten har to stationer: Wartburg/Eisenach, hvor Elisabeth levede størstedelen af sit korte liv. Og Marburg, hvor hun levede sine sidste år, døde og blev begravet. Vi vil på disse ærværdige steder tilegne os denne stærke kvindes helt specielle, komagtige livsløb og hendes spiritualitet, som hun oplevede virkeliggjort i den unge franciskanerordens liv og virke. På hjemvejen besøger vi Elisabeths søstrenes provincialhus i Reinbek øst for Hamburg. Elisabeths søstrene har været mange år på Amager og i Næstved. Endnu er der et lille kommunitet med tre søstre på Amager. Elisabeth-valfarten udbydes ikke kun til de montfortanske menigheder. Enhver interesseret er, så længe plads endnu haves, velkommen. Man bedes henvende sig hos valfartsledelsen. Pris: 3900 kr.

Fatima-valfarten til det nu så berømte Maria-valfartssted midt i Portugal, som vil finde sted fra den 10. - 15. september, og hvor vi indlogeres i montfortanernes hus i Fatima, er udsolgt, men man kan selvfølgelig gi' lyd fra sig, hvis man vil på liste for evt. afbud. Pris: 3900 kr.

Montfortkommunitet
Frederiksgade 7, 4200 Slagelse
tlf.: 5852 0645
e-mail: montfort@get2net.dk

Billingsmetodens fader er død

Den australske læge John Billings udviklede sammen med sin hustru Evelyn og forskere fra flere lande den ultimative metode til naturlig familieplanlægning

John og Evelyn Billings besøgte København i foråret 1988 på invitation af den danske Billingsgruppe under ledelse af læge Anne Storm. Her ses de i samtale med p. Paul Marx O.M.I. på Niels Steensens Hospital, hvor de forelæste for læger, præster og andre interesserede.

af Torben Riis

Et langt liv i forskningens og Kirkens tjeneste er afsluttet. John Billings døde den 2. april efter kort tids sygdom 89 år gammel. Han efterlader sig sin kone Evelyn, otte af deres ni børn og op mod et halvt hundrede børnebørn og oldebørn.

Karakteristisk for ham betegnede han selv denne store familie som den største bedrift i sit liv. Eftertiden vil huske ham som den ledende kraft i udviklingen af den metode til naturlig familieplanlægning, som han og hustruen Evelyn beskeden kaldte ovulationsmetoden, men som i dag er kendt over hele jorden som Billingsmetoden.

Gennembruddet

John Billings var speciallæge i neurologi, men begyndte allerede i 1953 på Vatikanets opfordring at forske i naturlig familieplanlægning. Gennembruddet kom,

da han kunne påvise, at de forandringer, livmoderhalssekretet undergår i løbet af kvindens cyklus, er afgørende for, om en befrugtning kan finde sted. Forandringerne skyldes hormonerne østrogen og progesteron, som dannes i æggestokkene.

Livmoderhalssekretet har i de frugtbare perioder en konsistens nærmest som rå æggehvide og fungerer billedlig talt som transportbånd for sædcellerne på deres vej til livmoderen. I den ufrugtbare periode efter ægløsningen danner sekretet derimod en prop i livmoderhalsen, som hindrer sædcellerne i at trænge ind.

Med denne nye erkendelse var grunden lagt til den metode, der tillader kvinden at identificere tidspunktet for ægløsningen (ovulationen) og dermed frugtbare og ufrugtbare perioder. Samtidig kunne man sige farvel til tidligere tiders mindre pålidelige metoder så som kalendermetoden og temperaturmetoden, som ofte blev brugt i kombination.

Det videre forskningsarbejde

Metoden udviklede ægteparret i de følgende år gennem kliniske forsøg med kvinder, der var villige til at anvende den for at blive gravide. Erfaringerne fra disse forsøg blev bekræftet gennem laboratorieundersøgelser foretaget af specialister i flere lande, som hver især bidrog med vigtige forskningsresultater. Blandt dem var den svenske professor Erik Odeblad, som undersøgte livmoderhalssekretets biologiske og fysiske egenskaber og leverede den videnskabelige dokumentation for, at det i de ufrugtbare perioder danner en uigennemtrængelig barriere for sædcellerne.

Ingen anden metode er blevet så grundigt gennemprøvet som Billingsmetoden. WHO (Verdenssundhedsorganisationen under FN) gennemførte således fra 1976-78 en undersøgelse i 5 lande, der viste en metodesikkerhed på mellem 97 og 99 pct. Andre kliniske forsøg i Australien har påvist en fortsættelseshyppighed blandt brugerne på ca. 90%.

Succes, men også modstand

John Billings brugte sammen med sin kone Evelyn mere end 50 år af sit liv på forskning og på rejser til alverdens lande for at udbrede kendskabet til metoden. I Melbourne grundlagde han et undervisnings- og forskningscenter (se herom: www.woomb.org), og der undervises i dag i Billingsmetoden i over 100 lande, inklusive Kina, hvor metoden er den eneste metode til naturlig familieplanlægning, som er anerkendt af regeringen.

Successen i vor del af verden har imidlertid været begrænset. Det skyldes dels, som John Billings ofte påpegede det, at en pengesterk medicinalindustri kan investere formuer i at markedsføre deres produkter – herunder udsprede misinformation om naturlig familieplanlægning – dels at vi i vor del af verden har accepteret den præventive mentalitet.

Ægteparret Billings understregede igen og igen, at deres metode ikke er tænkt som prævention, men at den er udviklet i dyb

respekt for livet og Guds skaberværk. Det, der grundlæggende adskiller metoden fra alle former for kunstig prævention, er, at den ikke er et indgreb i forhold til kvindens krop og naturlige frugtbarhed. Prævention derimod har det som sit udtrykkelige formål at forhindre, at en befrugtning kan finde sted – eller efterfølgende at tilintetgøre det befrugtede æg. Derfor går der en lige linie fra anvendelsen af kunstig prævention til valget af abort, således som udviklingen bl.a. i Danmark har bekræftet.

”Vi lever i et sygt samfund,” sagde John Billings, da han i 1988 besøgte Danmark. ”Et af sygdomstegnene er vores uvilje mod at sætte børn i verden. Vi er ved at glemme de værdier, der er forbundet med livet i en bornerig familie: følelsen af samhørighed mellem familiens medlemmer, solidariteten og kærligheden.”

John Billings var gennem hele sin professionelle karriere og i sit privatliv en forbillig eksponent for de værdier, han kæmpede for.

Pastor Guido Kreienbühl in memoriam

Torsdag, den 29. marts 2007 døde Guido Kreienbühl i sit hjem på Vesterbro, 73 år gammel. Han blev født 4. febr. 1934 i Pfaffau, Schweiz, gennemførte sine teologiske studier i Schweiz, Innsbruck, Frankfurt a.M. og Paris. 1961 blev han præsteviet i Pfaffau og efter yderligere studier i Paris kom han 1963 til Danmark, hvor han i to år blev kapellan i Hvidovre. Fra 1965-68 var han biskoppens privatsekretær og fra 1969-70 sognepræst i Hvidovre.

Levende interesseret i Det andet Vatikanconcil (1962-65) og i implementeringen af concillets resultater, tog Guido Kreienbühl initiativet til oprettelse af Kateketcentralen, der åbnede oktober 1966. I de efterfølgende år blev der udsendt et stort kateketisk materiale, hvoraf specielt skal nævnes det fællesnordiske materiale til religionsundervisningen i skolerne. Hertil kommer de

mange kateketiske studieuger på Rygård, som blev ledet af Guido Kreienbühl. Fra Kateketcentralen blev der ligeledes udgivet en række liturgiske bøger, bl. a. lektionarer, ritualer og Tidebogen. I en lang årrække var Guido Kreienbühl formand for Det liturgiske Sekretariat.

Kateketcentralen fik i 1990 navneforandring til Pastoralcentret, og i 1996 overgik det til andre hænder. Samme år blev Guido Kreienbühl af Kongregationen for troens udbredelse udnævnt til nationaldirektør for De pavelige Missionsværker i Norden og til leder af dette arbejde i Danmark. Guido Kreienbühl kastede sig ind i dette arbejde med iver og nidkærhed. De nordiske bispedommer havde i årtier modtaget midler fra Propaganda Fide og var fortsat præget af at være hjælpemodtagere. Det er Guido Kreienbühls fortjeneste, at man

i Norden i dag ikke er eller bør være i tvivl om, at man skal være solidarisk med De unge kirker i Den tredje Verden og stå last og brast med præster og kateketer, der arbejder under særdeles vanskelige forhold. I form af Nyhedsbreve har Guido Kreienbühl informeret om De pavelige Missionsværkers opgaver og struktur, og der er i Danmark skabt et grundlag for videre vækst.

Guido Kreienbühl har som medlem af bispedommets præsteråd og af Det biskoppelige Råd i en lang årrække haft øje for sine medbrøders vanskeligheder og problemer. Med mange konkrete tiltag har Guido Kreienbühl søgt at støtte dem, bl.a. ved udgivelse af Steno-Forlagets Gudstjenesteværksted, og ved at være koordinator for det tilbud om videreuddannelse, som Ansgar Werk, Osnabrück (under ledelse af fru Dorothea Olbrich) hvert år har

arrangeret i sommerperioden.

Desuden har Guido Kreienbühl været medstifter af Ansgar-werk Schweiz, der i en årrække har indsamlet store midler til kirkeligt arbejde i Norden. Som fundraiser er det ganske betydelige økonomiske midler, Guido Kreienbühl har tilført, ikke blot det kirkelige arbejde i Danmark, men Norden i det hele taget.

Niels Steensens Forlag, nu Steno-Forlaget, har spillet en stor og afgørende rolle i Guido Kreienbühls virksomhed i Danmark. Forlaget har med sine udgivelser søgt at formidle Det andet Vatikanconcils tanker bl.a. med Den hollandske katekismus (der er udkommet i 5. oplag). Den nye bog om troen, Alle mine kilder (bønnebog), og i en lang række bøger om kristen spiritualitet, som modvægt til New Age bevægelsens opfattelse af spiritualitetsbegrebet.

For yderligere at fremme salget af forlagets bøger, stiftede Guido Kreienbühl i 1994 Steno-Butikken, der ud over bøger tilbyder devotionalier, musik, lys, kort m.m., og har til huse i samme ejendom som forlaget.

I 35 år var Guido Kreienbühl præst for den tysktalende menighed i København, og samtidig hermed var han i en årrække præst for den franskstalende menighed i København.

Et livsværk, inspireret af Det andet Vatikanconcils beslutninger og åben over for tidens mange strømninger og krav er til ende. For den katolske kirke i Danmark er Guido Kreienbühls død et stort tab, men mange vil fortsat arbejde ud fra den inspiration, han videreformidlede, og være taknemmelige for at have kendt denne ildsjæl.

Steno-Centret
og missio Danmark

Orientering fra sognene

Maj 2007

Sidste frist for stof til nr. 10 som udkommer 16. maj og omfatter juni måned er 30. april

Tekst bedes sendt – **helst pr. e-mail:** sognenyt@katolskorientering.dk eller på diskette til Katolsk Orientering, Gl. Kongevej 15, 1610 København V.

1 | Nordjylland

9000 AALBORG Sct. Mariæ Kirke, Kastetvej 1. Hjemmeside: www.katolsk-nord.dk E-Mail: Sct.Mariae@mail.dk Konstituert sogneprest: p. Marcin Kopec O.M.I. tlf. 98 79 63 45 fax 98 79 63 46, p. Stanislaw Kordek O.M.I. tlf. 98 79 63 42, p. Jude Kulas tlf. 98 79 63 47 (Tamilsk sjælesorg se www.katolsk-nord.dk/tamilsk) Sognekontoret tlf. 98 79 63 40. Menighedsrådsformand: Erik Schou, tlf. 98 92 27 74 E-mail: erik.schou@has.dk Sankt Joseph Sostrene, Constancevej 7 9000 Aalborg, tlf. 98 13 14 81

Messtider: Søn kl. 8.00 og kl. 10.00, man kl. 17.00, tir kl. 9.00 rosenkransbøn efter messen, ons kl. 9.00, kl. 20.00 på polsk, tor kl. 9.00 og kl. 17.00 hos Sct. Joseph Søstre, fre kl. 17.00 (1. fre kl. 17.15), fre rosenkransbøn kl. 16.15 før messen, undt. 1. fre i måneden, lør kl. 9.00

Desuden er der: Hver 1. fre i måneden tilbedelse af Alterets Sakramente kl. 16.00-17.00 (4/5), hver 3. lør i måneden, messe på polsk kl. 17.00 (19/5), hver 4. son i måneden messe på engelsk søndag kl. 18.00 (27/5), en gang om måneden er der messe på vietnamesisk, i maj er det lør 12/5 kl. 15.00

Søn 6. maj er der firmelse ved biskop Czeslaw Kozon i forbindelse med messen kl. 10.00 Kristi Himmelfartsdag 17/5 er der messe kl. 10.00 2. pinsedag 28/5 er der messe kl. 10.00 Se i øvrigt opslagstavlen og www.Katolsk-nord.dk

9900 Frederikshavn, Helligåndskirken, Uranienborgvej 5 A.

E-Mail: Sct.Mariae@mail.dk AI post sendes til Sct. Mariæ Kirke, Kastetvej 1, 9000 Aalborg

Henv.: Konstituert sogneprest: p. Marcin Kopec O.M.I. tlf. 98 79 63 45, fax 98 79 63 46, **Messtider i Frederikshavn:** Fre tilbedelse kl. 16.00 og messe kl. 17.00, (d.11/5) Første lør i md. messe kl. 16.00, (bortfalder lør 5/5) Søn 6. maj firmelse ved biskop Czeslaw Kozon i forbindelse med messen kl. 14.30. Kristi Himmelfartsdag d.17/5 messe kl. 10.00 Se i øvrigt opslagstavlen og www.Katolsk-nord.dk

9800 Hjørring, Sankt Maria,

Martyremes Dronning, Bispensgade 67. E-Mail: Sct.Mariae@mail.dk AI post sendes til Sct. Mariæ Kirke, Kastetvej 1, 9000 Aalborg Henv.: Konstituert sogneprest: p. Marcin Kopec O.M.I. tlf. 98 79 63 45, fax 98 79 63 46, **Messtider i Hjørring:** Søndage kl.14.30 Tirsdag kl. 15.30 på dansk/vietnamesisk Kristi Himmelfartsdag 17/5 messe kl. 14.30 Se i øvrigt opslagstavlen og www.Katolsk-nord.dk

7700 Thisted, Sankt Thøgers Kirke,

Møllevvej 23, e-mail: Sct.Mariae@mail.dk Kontaktperson: Kjeld Vestergaard, tlf. 97 92 43 04, eller henv. til Sct. Mariæ Kirke, Kastetvej 1, Aalb. Konstituert sogneprest: p. Marcin Kopec O.M.I. tlf. 98 79 63 45, fax 98 79 63 46, **Messtider i Thisted:** Hver lør kl. 15.30. Se i øvrigt www.Katolsk-nord.dk

2 | Midtjylland nord

8900 RANDERS. Jesu Hjerter Kirke, Thorsgade 22. Hjemmeside: www.katolsk-midt.dk Sognepræst: Thanh D. Tran (Dominique), Tlf. 86 42 97 30, E-mail: tdt1952@gmail.com Menighedsrådsformand: Kirsten Kjærulff Tlf. 86 57 70 52, e-mail: kkmhk37@gmail.com **Messtider:** (I) Søndagsmesse kl. 10.00 Hverdagsmesse: tir kl. 17.00, ons kl. 19.00 Tilbedelse: søn kl. 9.30, tir kl. 17.30 Rosenkrans/korsvej ons kl. 18.30 Jesu Hjerter andagt 1. fre kl. 18.30

8800 VIBORG. Sankt Kjelds Kirke

Sankt Leonisgade 12. Hjemmeside: www.katolsk-midt.dk E-mail: tdt1952@gmail.com Sognepræst: Thanh Duc Tran (Dominique) Menighedsrådsformand Inger Touray Tlf. 86 61 41 34, E-mail: ingertouray@tiscali.dk **Messtider:** Søndagsmesse: lør kl. 16.00 Hverdagsmesse: tor & fre kl. 17.30, undt. 2. tor Tilbedelse: tor kl. 18.00, undt. 2. tor, lør kl. 15.30 Rosenkrans/korsvej: fre kl. 18.00

7620 Lemvig. Hellig Kors Kirke, Østerbrogade 33.

Hjemmeside: www.katolsk-midt.dk Tlf. 86 42 97 30, E-mail: tdt1952@gmail.com Sognepræst: Thanh Duc Tran (Dominique) Kontaktperson Ewald Henriksen, tlf. 97 82 08 04 **Messtider:** Søndagsmesse kl. 14.00 (undt. 1. søn, tamilsk messe kl. 10.00) Hverdagsmesse 2. tor kl. 17.00 Tilbedelse 2. tor. kl. 17.30 Rosenkrans/korsvej: 2. tor kl. 16.30

3 | Århus og Djursland

8000 ÅRHUS C. Vor Frue Kirke

Ryegsgade 26, P.B. 5010, 8100 Århus C. Tlf. 87 30 70 40, Fax 86 19 45 91 Hjemmeside: www.katolsk-aarhus.dk Præstere: Adolf Meister SJ, tlf. 87 30 70 41 e-mail: meister@katolsk-aarhus.dk Sognepræst: Herbert Krawczyk SJ, tlf. 87 30 70 42 e-mail: herbert@katolsk-aarhus.dk Praktikant: Diakon Bernardo Petrini, tlf. 87 30 70 57 mobil 30 50 90 67 Marcos Romero, tlf. 87 30 70 58, mobil 28 85 25 17 Kaldæisk menighed: p. Moshe, Faris Ryegsgade 33,4 th, 8000 Århus C., tlf. 26 93 98 24 Menighedsrådsformand: Ida Wæde Hansen Tlf. 86 87 55 44, e-mail: anida@post.tele.dk Sognesekretærer: Anne Margrethe Rasmussen og Bernhard Kiel, sognekontor: 87 30 70 40 E-mail: kontor@katolsk-aarhus.dk Katolsk Infobotik: Ryegsgade 28, tlf. 87 30 70 55 E-mail: kaf-infobotik@mail.dk Selvhjælpsgrupperne ved Kirken, SvK Ryegsgade 28, 5. Tlf. 21 70 30 67 E-mail: selvhj@katolsk-aarhus.dk Skt. Joseph Søstre: Ryegsgade 28,4.th Tlf. 86 13 81 22. **Messtider:** Søndagsmesser: kl. 8.00, 10.00 (højmesse), 17.00. Messe på polsk: søn 6/5, 20/5 og 28/5 (2.pinsedag), kl. 14.00 Messe på vietnamesisk: 27/5, kl. 14.30. Messe på kaldaisk: søndag 6/5 og 20/5, kl. 12.00 Messe på tamilsk: ingen. Messe på engelsk: lørdag 26/5, kl. 14.00 i oratoriet. Messe på spansk: lørdag 19/5, kl. 14.00 i oratoriet. Hverdagsmesser: man kl. 19.00, tir kl. 16.30, ons kl. 8.00, tor kl. 11.00, kl. 19.00 (på polsk) i oratoriet, fre kl. 15.00 (på vietnamesisk), kl. 19.00 (på dansk), lør kl. 8.00, skolemesser hver tir kl. 8.00 (yngre elever) undt. ferien, ældre elever første fre kl. 8.45 undt. ferien. Skriftemål helst 1. fre kl. 18.00-19.00 eller efter aftale. Menighedsrådsmdø: tirsdag, 1/5 kl. 17. Andet: Majandagt: hver tir kl. 16.00, første fredag 4/5. Konvertitundervisning hver tor kl. 19.30. Sct. Knuds Seniorklub tir 1/5 kl. 14.30 og 15/5 (udflugt). Tro og Lys 4/5-6/5. Store Bededags retræte på Magleås. Firmandretræte på Om 1/5-3/5. Den regionale børne- og ungdomsdag fre 4/5 i Horsens. Firmelse lør 12/5 kl. 10.00 i Århus Domkirke. Samsø lør 19/5, kl. 14.00 i Århus kirke. Ellers se www.katolsk-aarhus.dk. Galleri ved Kirken man, ons, tor og fre kl. 14.00-17.30

8000 ÅRHUS C. Vor Frue Kirke

Ryegsgade 26, P.B. 5010, 8100 Århus C. Tlf. 87 30 70 40, Fax 86 19 45 91 Hjemmeside: www.katolsk-aarhus.dk Præstere: Adolf Meister SJ, tlf. 87 30 70 41 e-mail: meister@katolsk-aarhus.dk Sognepræst: Herbert Krawczyk SJ, tlf. 87 30 70 42 e-mail: herbert@katolsk-aarhus.dk Praktikant: Diakon Bernardo Petrini, tlf. 87 30 70 57 mobil 30 50 90 67 Marcos Romero, tlf. 87 30 70 58, mobil 28 85 25 17 Kaldæisk menighed: p. Moshe, Faris Ryegsgade 33,4 th, 8000 Århus C., tlf. 26 93 98 24 Menighedsrådsformand: Ida Wæde Hansen Tlf. 86 87 55 44, e-mail: anida@post.tele.dk Sognesekretærer: Anne Margrethe Rasmussen og Bernhard Kiel, sognekontor: 87 30 70 40 E-mail: kontor@katolsk-aarhus.dk Katolsk Infobotik: Ryegsgade 28, tlf. 87 30 70 55 E-mail: kaf-infobotik@mail.dk Selvhjælpsgrupperne ved Kirken, SvK Ryegsgade 28, 5. Tlf. 21 70 30 67 E-mail: selvhj@katolsk-aarhus.dk Skt. Joseph Søstre: Ryegsgade 28,4.th Tlf. 86 13 81 22. **Messtider:** Søndagsmesser: kl. 8.00, 10.00 (højmesse), 17.00. Messe på polsk: søn 6/5, 20/5 og 28/5 (2.pinsedag), kl. 14.00 Messe på vietnamesisk: 27/5, kl. 14.30. Messe på kaldaisk: søndag 6/5 og 20/5, kl. 12.00 Messe på tamilsk: ingen. Messe på engelsk: lørdag 26/5, kl. 14.00 i oratoriet. Messe på spansk: lørdag 19/5, kl. 14.00 i oratoriet. Hverdagsmesser: man kl. 19.00, tir kl. 16.30, ons kl. 8.00, tor kl. 11.00, kl. 19.00 (på polsk) i oratoriet, fre kl. 15.00 (på vietnamesisk), kl. 19.00 (på dansk), lør kl. 8.00, skolemesser hver tir kl. 8.00 (yngre elever) undt. ferien, ældre elever første fre kl. 8.45 undt. ferien. Skriftemål helst 1. fre kl. 18.00-19.00 eller efter aftale. Menighedsrådsmdø: tirsdag, 1/5 kl. 17. Andet: Majandagt: hver tir kl. 16.00, første fredag 4/5. Konvertitundervisning hver tor kl. 19.30. Sct. Knuds Seniorklub tir 1/5 kl. 14.30 og 15/5 (udflugt). Tro og Lys 4/5-6/5. Store Bededags retræte på Magleås. Firmandretræte på Om 1/5-3/5. Den regionale børne- og ungdomsdag fre 4/5 i Horsens. Firmelse lør 12/5 kl. 10.00 i Århus Domkirke. Samsø lør 19/5, kl. 14.00 i Århus kirke. Ellers se www.katolsk-aarhus.dk. Galleri ved Kirken man, ons, tor og fre kl. 14.00-17.30

Pindstrup, Sankt Mikael Kirke

Kastetvej 1, Ringsø, 8550 Ryomgård Præst: p. Herbert Krawczyk S.J., tlf. 86 18 76 33. Kirkeværge: Kaj Friis Nielsen, tlf. 86 39 49 17. Messe: søn 6/5, 20/5 og 28/5 (2.pinsedag) kl. 10.30.

8500 GRENÅ Sankt Clemens Kirke

Thykiærsvvej 4. Giro: 563-2668. Hjemmeside: www.katolsk-aarhus.dk/clemens/ Konst. sogneprest: Herbert Krawczyk S.J., Adr. Ryegsgade 26-28, P.B. 5054, 8100 Århus Menighedsrådsform.: Birgit Clausen tlf. 86 99 63 54.

Maj

Søn 13. 6. søndag i påsken, kl. 17.00 højmesse Søn 27. Pinsedag, kl. 10.30 højmesse med første-kommunion

Sostrup: Maria Hjerter Abbedi

Maria Hjerte Engen 1 8500 Grenå. Tlf. 86 38 44 88 Fax: 86 38 42 06. Pastor Ebbe Simonsen, tlf. 86 38 41 38.

Messtider: Søn kl. 10.00, hverdage kl. 9.00, sakramental tilbedelse daglig kl. 10-17.30 og tor kl. 19-20. Undervisning for konvertitter hver ons kl. 18.00-19.00 for børn fra 6 år indtil firmelsesalder hver ons efter aftale.

Maj

1. - 31.5. Hver dag majandagt kl. 17.10 (søn- og helligdage kl. 17.15) Søn 13. kl. 10.00 festmesse i anledning af Sr. M. Ritas første loftæftagelse (ingen mariaprocession) Man 14. - ons 16. kl. 8.30 bønspøtation gennem parken inden messen, Tir 17. Kristi Himmelfart, kl. 10.00 højmesse Kør 26. kl. 20.00 pinsevigilie med Irene Kurrell's optagelse i Den katolske Kirkes fulde fællesskab Søn 27. Pise, kl. 10.00 højmesse Man 28. 2. Pinsedag, kl. 10.00 festmesse Tir 29. Kirkeindvielse, kl. 10.00 højmesse

4 | Midtjylland

7400 HERNING. Sankt Peters Kirke

Lillelundvej 36, e-mail: skt.peter@mail.dk Hjemmeside: www.stpeter.dk Præst: Dariusz Stefanek Hostrupsgade 16, 8600 Silkeborg Tlf.: 86 82 24 15. Træffes kun i menigheden efter søndagsmessen. Diakon: Kaare Nielsen. Tlf/Fax: 97 12 43 82. Mobil 60 94 94 10. Menighedsrådsfmnd.: Viviyana Jesuloganathan Steenhøj 18, 7400 Herning, tlf.: 97 26 69 19 E-mail: vivi yana_j@hotmail.com **Messtider:** (HA)(I) *Maj* Fre 4. Børne- og ungdomsdag i Horsens Søn 6. kl. 11.00 messe Fre 13. kl. 11.00 messe Tor 17. kl. 9.00 Kristi Himmelfart Lør 19. Fodbolddag i Vejle Søn 20. kl. 11.00 messe Søn 27. kl. 9.00 pinsedag

8600 SILKEBORG. Vor Frue Kirke

Hostrupsgade 16 Hjemmeside: www.fruekirke.dk E-mail: vorfruekirke@get2net.dk Konst. Sognepr.: Jan Ophoff. Tlf. 75 82 08 93, bedst kl. 10.00-12.00 undt. man. Fax: 75 72 21 29, e-mail: ophoff@adslhome.dk Andenpræst: Dariusz Stefanek, tlf. 86 82 24 15, E-mail: stefanek@mail.dk Menighedsrådsfm.: Ulla Sejersen Hansen Tlf. 86 84 75 74. **Messtider:** (HC2)(I) 1. og 2. søn messe kl. 9.00 3., 4. og 5. søn messe kl. 11.00 Ons kl. 16.00 børneundervisning, kl. 17.30 messe, kl. 20.00 messe hos Jesu Små Søstre i ØM Fre. kl. 16.00 rosenkrans. kl. 16.30 messe, kl. 17.00 tilbedelse.

8700 HORSENS. Sankt Josefs Kirke

Nørregade 19-21. Tlf. 75 62 52 68. Sognepr.: Raymond Minnaert O. Præm. Træffes bedst 9.00-12.00. E-mail: scjosef@tdceads.dk Sognesekr.: Erik Huber. Tlf. 75 65 54 30. Menighedsrådsform.: Michael Møller. Tlf. 75 62 02 31. **Messtider:** (HA)(T) Søndagsmesser kl. 10.00 Lørdag messe kl. 16.00 Tirsdag og torsdag messe kl. 10.30. Se månedsbladet i kirken eller opslag udenfor kirken.

7100 VEJLE Sankt Norberts Kirke, Fjellegade 2

Tlf.: 75 82 08 93 Sognepræst: Jan Ophoff, O. Præm. E-mail: ophoff@adslhome.dk Diakon Baudouin Willocx Menighedsrådsformand Bente Köllner **Messtider:** (HB2)(I) Søndag: kl. 11.00 Hverdage: man ingen messe, kl. 17.00 tir og fre, kl. 17.30 ons, kl. 14.00 tor, kl. 8.00 lørdag. Rosenkransbøn hver tirsdag kl. 16.30 Menighedsfermiddagsmøde hver torsdag efter

missen kl. 14.00 Undervisning hver onsdag kl. 16.00-18.00 for børn der ikke går på Sct. Norberts skole

Maj

Tor 3. Den hellige kommunion bringes til de syge og ældre i menigheden Fre 4. DUK's stormøde i Horsens Søn 6. kl. 11.00 højmesse, derefter søndagshilsen i Sct. Norberts Hus Tor 10. kl. 19.00 forsangerøvelse i Sct. Norberts Hus Tor 17. Kristi Himmelfartsdag, kl. 11.00 højmesse Lør 19. Katolsk fodboldstævne i Vejle Ons 23. kl. 9.00 skolemesse Søn 27. Pinsedag, kl. 11.00 højmesse Man 28. 2. Pinsedag, kl. 11.00 salmemesse

5 | Sydjylland

6000 KOLDING. Sankt Michaels Kirke

Sankt Michaels Gade 2. Hjemmeside: www.sct-michaels-kirke.dk Sognepræst: Henri Kerkhofs O.Præm., Tøndervej 17, 6000 Kolding, tlf. 75 52 76 01. Fax: 75 52 18 59. Træffes bedst 9.00-11.00 undt. man og tor Menighedsrådsfmnd.: Ulla Roed, tlf: 75 57 42 21 **Messtider:** (TH) Søn: messe kl. 8.00, højmesse kl. 10.00.

7000 FREDERICIA. Sankt Knuds Kirke

Sjællandsgade 50 Hjemmeside: www.sanktknuds-kirke.dk Sognepræst: Thomas Birkheuser, Montfortkommunitet, Sjællandsgade 50 A, 7000 Fredericia. Tlf. 75 92 11 76. Fax: 75 92 11 71. E-mail: th.birkheuser@get2net.dk Træffes bedst tir til søn mellem kl. 9.00 og kl. 22.00 Menighedsrådsform.: Inge Bertelsen, Svanevej 4, 7000 Fredericia, tlf. 75 93 12 46. **Messtider:** Søndage: kl. 9.45 rosenkransbøn (kun 1. søn i måneden) kl. 10.00 højmesse. Om hverdagen er der normalt flg. gudstjenester: Tirsdage: kl. 9.15 messe Onsdage: kl. 10.30 messe Torsdage: kl. 10.30 messe Fredage: Skolegudstjeneste kl. 9.30 og kl. 10.00 (undt. sidste fre i måneden og skoleferie), messe kl. 15.00. Skriftemål: efter aftale med præsten!

Maj

I maj-måned har vi fået tilsagn fra et malerfirma, at kirken vil blive malet. I denne periode kan vil ikke holde gudstjenester i kirken. Om søndagen vil vi bruge skolens forsamlingsal/gymnastiskal. Hvordan det bliver om hverdagen kan vi endnu ikke sige. Se derfor på opslaget, lyt til meddelelserne under søndagsmessen eller kig på vores homepage. Ons 2. Sankt Knuds Menigheds Eftermiddag. Vi begynder med messen kl. 14.00, hvor vi fejrer den hellige Montfort og den salige Marie-Louise Trichet. Bagefter er alle velkomne til en kop kaffe/thé i menighedslokalet. Kl. 16.00 - 17.30 førstekommunionforberedelse og trosundervisning Lør 12. kl. 9.30 - 14.00 forberedelsesdag for første-kommunikanter! Tor 17. Kristi Himmelfart, kl. 10.00 festmesse med førstekommunion. Efter messen er der reception i menighedslokalet. Søn 27. Pise, kl. 10.00 højmesse. Denne dag afslutter den højtidelige påsketid. Den, som ikke kan deltage i søndagsmessen i Fredericia er velkommen til at komme til Assens, hvor der bliver fejret søndagsmesse om lørdagen kl. 16.00 (se: Assens eller på vores homepage). Se på www.sanktknuds-kirke.dk og gør siden til din favorit! Hver uge kan du bl. a. finde de aktuelle messtider og andre aktuelle meddelelser!

6700 ESBJERG. Sankt Nikolaj Kirke

Kirkegade 58 Sognepr.: Benny Blumensaat., tlf. 75 12 10 27 bedst tir-fre kl. 10.00-12.00, mobil: 23 32 19 88 E-mail: skt.nikolaj.kirke@esenet.dk Hjemmeside: www.sanktnikolaj.dk Menighedsrådsfmnd: Maria Truelsen, tlf. 75 12 64 02 **Messtider:** (TH) Lør. kl. 16.30 - Søndagsmesse Søn. kl. 10.00 - Højmesse - Rosenkrans 9.30 - Kirkekaffe hver søndag efter messen. Hverdage: tir-tor kl. 9.00, fre. kl. 17.00 - derefter Sakramental Tilbedelse til kl. 18.30. Skriftemål i forbindelse med messen eller efter aftale. Tir-fre: Rosenkrans og Laudes kl. 8.00-9.00 Messe på assyrisk/dansk, se opslag i våbenhuset 3. lør i md. messe på polsk kl. 16.30 4. lør i md. messe på vietnamesisk kl. 16.30 Hver tor, fre og lør fra kl. 20.00-23.00 er forbønslinjen åben. Er du bange, syg eller ensom så ring på tlf. 75 18 18 08. Hver tor kl. 9.30-17.00: Tilbedelse af Sakramentet Hver fre kl. 13.00 - Den Hellige Bernadettes Rosenkranseforening for børn og unge beder Rosenkrans i kirken Maria Legionen mødes hver tor kl. 17.45 - kontakt-

person: Dorrit Winther, tlf. 7510 1191.
Hver man kl. 14.00 - Vietnamesisk modersmålsundervisning i menighedssalen.

Maj

Tir. 1. Senior dag, kl. 14.00 messe til ære for den Hellige Josef - derefter kaffe i menighedssalen.
Ons 2. kl. 14.15 ministrantmøde i menighedssalen
Fre 4. St. Bededag, Regional børnedag i Horsens. Afgang med bus kl. 8.00 fra parkeringspladsen.
Messe med biskoppen. Tilm. dig på tlf. 75 12 10 27
Fre 11. kl. 12.15 skolemesse
Lør 12. Sognedag for alle menighedens børn og unge kl. 10.00-12.00
Lør 12. Procession gennem Esbjerg til ære for Vor Frue af Fatima. I år fejres 90 året for åbenbarings-emes begyndelse. Processionen starter kl. 11.00 med en smuk pyntet Jomfru Maria og forrest Jesu Kristi kors. Efter processionen er der multietnisk spisning i menighedssalen. Alle er velkomne.
Man 14. 1. kommunikanter mødes med deres forældre i menighedssalen kl. 18.30
Tor 17. Kristi Himmelfartsdag, 10 børn modtager deres Første Hellige Kommunion under messen kl. 10.00
Lør 19. Kirkedag i Haderslev. Pastor Jan Zalewski indbyrder alle. Messe med biskoppen starter kl. 10.00
Afgang med bus fra parkeringspladsen kl. 8.00 Tilm. tlf. 75 12 10 27 - Ingen polsk messe denne dag
Fre 25. kl. 12.15 skolemesse
Tir 29. Koncert i kirken med russisk ortodoks kor kl. 19.30

6 | Sønderjylland

6200 AABENRAA. Sankt Ansgars Kirke

Søndertorv 1

Giro: 016-7029

<http://skt-ansgarkirke-aabenraa.dk/>

Sognepr.: Piotr Rypulak, Fiskergade 7, st. Tlf. 73 62 44 24

E-mail: piotr_rypulak@hotmail.com

Kontortid: Efter aftale med sognepræsten.

Messtider: (HC2)

Messe: man-fre kl. 17.30, lør kl. 9.00, søn kl. 10.00
1. fre i måneden tilbedelse af Alterets Sakramente efter messen. Sjælesorg for den vietnamesiske gruppe: Pastor Quang Nguyen, tlf. 51 32 88 96
Religionsundervisning for firmadere hver tir kl. 16.00 og for førstekomunikanter hver fre kl. 16.00 i menighedsskolek. Skriftemål efter aftale.
Sygekommunion: Såfremt det ønskes, vil jeg gerne bringe den hellige kommunion til vore syge.

Maj

Søn 13. kl. 16.00 højtidelig messe med meddelelse af Firmelens Sakramente ved biskop Czeslaw Kozon. Bagefter reception i menighedssalen.
Søn 17. Kristi Himmelfart, kl. 10.00 messe
Søn 20. Festen for Første Kommunion, kl. 10.00 messe
Søn 27. Pinsedag, kl. 10.00 messe

6400 SØNDERBORG. Sankt Pauls Kirke

Ringridervej 35

Sognepr.: Finn Arvé. Tlf. 74 43 59 30.

E-mail: oldflux@mail.dk

Menighedsrådsfm.: Kassia Szmigielski.

Tlf. 61 54 56 05.

Messtider: (HC2)(I)

Søndage messe kl. 10.00

Torsdage messe kl. 17.00

Lørdage messe kl. 11.00

Maj

Søn 6. kl. 10.00 ordets gudstjeneste
Søn 13. kl. 10.00 ordets gudstjeneste
Tor 17. Kristi Himmelfart, kl. 10.00 messe
Søn 27. Pinse, kl. 10.00 messe
Man 28. 2. Pinsedag, ingen messe.
Du er velkommen til at besøge vor hjemmeside på: www.sanktpaulskirke.dk

6100 HADERSLEV. Sankt Marie Kirke

Mariegade 8. Giro: 903-3734

E-mail: sct.marielkirke@tele2adsl.dk

Hjemmeside:

<http://hjem.tele2adsl.dk/sanktmarielkirke>

Sognepræst: Jan Zalewski

Tlf./fax: 74 52 23 26, mobil 21 29 11 61

E-mail: ks.jan@get2net.dk

Menighedsrådsfm.: Feliks Wojtaszewski

Ostergade 1,1, tlf. 74 52 02 30.

Skriftemål: før messen eller efter aftale. Sygekommunion: såfremt det ønskes, vil jeg gerne bringe den hellige kommunion til vore syge.
Religionsundervisning: fredag kl.16.00.
Kirkekontoret er åbnet ½ time før og efter messen.
Kirkekaffe: sidste søndag i hver måned efter messen.
Messtider: (HC2)(I)
Søndage: Højmesse kl. 10.30
Fredage: Korsvejsandagt kl. 16.00. 1. fredag i måneden: Tilbedelse og rosenkrans efter messen. 1. og 3. søndag i måneden: Polsk messe kl. 17.00.
Vietnamesisk messe: Henv. Pastor Tuyen, Tlf. 74 63 17 07.

6270 TØNDER. Hellig Kors Kapel

Ribelandevej 41

Konst. Præst: Benny Blumensaat,

Kirkegade 58, 6700 Esbjerg

Tlf. 75 12 10 27, mobil 23 32 19 88

E-mail: sct.mikolaj.kirke@esenet.dk

Træffes bedst 10.00-12.00 undt. man.

Pastoralassistent: Sr. Lydia Timmermann,

Ribelandevej 41, tlf. 74 72 18 90

Menighedsrådsfm.: Andrzej Konieczny

Cartensgade 10/201, 6270 Tønder, tlf. 73 92 64 26

Messtider: (I)

Søn og Helligdage: Højmesse kl. 16.00.

Skriftemål efter aftale.

Søn 13. kl. 10.00 firmelse og førstekomunion med biskop C. Kozon.

7 | Fyn

5000 ODENSE C. Sct. Albani Kirke, Adelgade 1.
Tlf. 66 12 16 64. Fax: 63 12 60 70.

Hjemmeside: www.sct-albani.dk

Kirkens e-mail: sct.albanikirke@sct-albani.dk

Sognepr.: Jerzy Kruk. tlf. 63 12 60 75.

Øvrige præster: Leo Drzal. Tlf. 63 12 60 74.

Jerzy Gorowski, tlf. 63 12 60 72

Rajmund Dorawa, tlf. 63 12 60 73

Kirkens kontor: Adelgade 1. Tlf. 66 12 16 64.

Tir-fre kl. 10.00-12.00

Menighedsrådsfm.: Verner Hansen., tlf. 66 19 08 12

Messtider: (HC) (TH)

Søn: kl. 10.00 og 16.30 (okt-april), 18.30 (maj-sept.)

Polsk messe: 2. og 4. søn kl. 12.00,

Vietnamesisk messe: søndag kl. 8.30.

Dalum Kloster: kl. 8.30.

Hverd.: Man, tir, tor og lør kl. 9.00, ons kl. 10.30 og

fre kl. 19.00, rosenkrans (dansk/vietnamesisk): ons

kl. 10.00 og fre kl. 18.30, tilbedelse hver fre efter af-

temessen indtil kl. 20.00, hver lør vesper kl. 17.00.

Maj

Ons 2. kl. 16.30-17.30 ministrantkursus

Tor 3. kl. 18.30 polsk majandagt

Fre 4. kl. 18.00-19.00 lejlighed til skriftemål

Lør 5. kl. 15.30-17.00 Johannes Jørgensen læsekreds

Søn 6. Ministrantsøndag, kl. 10.00 højmesse/ung-

doms-messe med pastor Gregers

Man 7. kl. 17.00 Skt. Knud Klubben

Ons 9. kl. 19.00 majandagt for menigheden i Dalum

Kloster

Lør 12. Seniorklubben, kl. 18.30 polsk majandagt

Lør 12. Ministrant-tur til København

Søn 13. kl. 10.00 Skt. Knud Klubben: udflugt efter

højmesse

Tor 17. Kristi Himmelfart, kl. 8.30 vietnamesisk

messe, kl. 10.00 højmesse, kl. 18.30 aftenmesse.

Messe i Dalum Kloster kl. 8.00

Søn 20. kl. 10.00 højmesse, derefter kirkekaffe

Tor 24. kl. 18.30 polsk majandagt

Søn 27. Pinsedag, kl. 8.30 vietnamesisk messe, kl.

10.00 latinsk højmesse, kl. 12.00 polsk messe, kl.

18.30 aftenmesse. Kl. 8.00 messe i Dalum Kloster

Man 28. 2. Pinsedag, kl. 10.00 højmesse. Børnemes

Majandagt i Dalum Kloster kl.14.00-17.00

Ons 30. kl.19.00 majandagt for menigheden i Dalum

Kloster

Tor 31. kl. 18.30 polsk majandagt

5610 ASSENS. Vor Frelsers Kirke

Nørregade 3

Hjemmeside:

www.sanktknudskirke.dk/kirkeniassens
Ansvarlige præster fra Montfortkommunitet:
p. Thomas Birkheuser, Sjællandsgade 50 A, 7000
Fredericia, tlf. 75 92 11 76 (kl. 9.00 - 22.00, undt.
man), fax: 75 92 11 71.

E-mail: th.birkheuser@get2net.dk.

p. Stephen Holm, Frederiksgade 7, 4200 Slagelse.

Tlf. 58 52 06 45. E-mail: montfort@get2net.dk

Kirkeværge: Ulla Bøgh Frimodt, Skolevej 4 D

5620 Glimsbjerg, tlf. 65 90 14 02.

E-mail: ubf@mail.dk

Søndagsmesse: Hver lørdag kl. 16.00

Maj

Lør 5. 5. søn i påsken, kl. 16.00 højmesse med

velsignelse af det nye orgel!

Lør 26. Pinse, kl. 16.00 højmesse. Med pinsefesten

afslutter den højtidelige påsketid.

Den, som ikke kan deltage i søndagsmessen i Assens

om lørdagen er velkommen til at komme til

Fredericia, hvor der bliver fejret søndagsmesse om

søndagen kl. 10.00 (se: Fredericia eller på vores

homepage).

Se på www.sanktknudskirke.dk/kirkeniassens og

gør siden til din favorit! Hver uge kan du bl. a. finde

de aktuelle messtider og andre aktuelle meddelelser!

5700 SVENDBORG. Sankt Knuds Kirke

Havnegade 1

Kirkens email: info@katolsk-sydfyn.dk

Konstitueret sognepræst: Tuyen Ngoc Nguyen

Træffes bedst ons, tor og fre på tlf. 62 21 05 42 eller

22 44 13 06.

Hjemmeside: www.katolsk-sydfyn.dk

Menighedsrådsfm.: Knud Petersen, tlf. 62 20 51 13

Lægfranciskaner: henv. Pia Borgels, tlf. 62 51 36 38

Messtider:

Søn kl. 10.30 og kl. 16.00, hverdage tir kl. 9.00, ons

kl. 14.00, tor kl. 19.00, fre kl. 9.00, lør kl. 9.00 (med

forbehold)

Tilb. af Altrets sakramentet, hver tor kl. 17.00-19.00

Maj:

Ons 2. Skt. Knuds bibelkreds mødes kl. 14.30

Lør 5. ingen messe kl. 9.00.

Ons 16. senior klub mødes kl. 14.30.

Tor 17. Kristi himmelfartsdag: kl. 10.30 messe,

første kommunion for børnene og messe kl. 16.00 på

vietnamesisk.

Man 28. 2. pinsedag, kl. 10.30 messe

5900 RUDKØBING. Sankt Bendts Kapel, Brogade 14

Henv.: Katolsk Kirke, Svendborg.

Tlf. 62 21 05 42 eller 62 51 19 27

Messtider: (I)

Maj

Søn 6. og søn 20.: messe kl. 14.00

5800 NYBORG. Stella Maris Kirke

Vindingevej 7

Messtider: (HC2) (I)

Hver lør kl. 15.30 højmesse

Sognepr.: Jerzy Kruk, Adelgade 1, 5000 Odense

Tlf. 66 12 16 64/mobil: 20 21 56 42.

Menighedsrådsfm.: Eva Antkowiak

Tlf. 65 36 18 83.

Sogneprer. for Caritas: Jan Machnik

Lærkeparken 11, 5800 Nyborg. tlf. 64 71 41 51

Messtider: (HC2) (I)

Hver lørdag højmesse kl. 15.30

Maj

Lør 12. kl. 15.30 messe, derefter kirkekaffe

8 | Lolland-Falster

4930 MARIBO. Sankt Birgittas Kirke

Maria Gade 4. Tlf. 54 75 50 80

Hjemmeside: www.sanktbirgittakirke.dk

Sognepr.: Christian Noval

Bispegade 12, 4800 Nyk. F.

Tlf.: 54 85 07 39, mobil 20 87 87 75

E-mail: christian@noval.dk

Andenpræst, Calogero la Loggia, træffes alminde-

ligvis i Maribo

Diakon: Mikolaj Kecik

E-mail: mikolaj@kecik.pl

Træffes almindeligvis i Maribo

Menighedsrådsformand: Jan Tvangso

Organist: Barbara Friis, Vestre Landevej 140, 4951

Nørreballe. Tlf: 54 78 62 78

Sankt Birgitta Kloster og gæstehus. Refshalevej 81,

4930 Maribo. Tlf: 55 72 85 16

Faste tider:

Man kl. 17.00 messe hos søstre

Tor kl. 17.00 messe hos søstre

Ons kl. 16.30 vesper, kl. 17.00 messe hos søstre

Tor kl. 7.30 messe hos søstre

Fre kl. 7.30 messe hos søstre

Lør kl. 7.30 messe hos søstre

Søn kl. 11.00 messe kirken

Maj

Søn 6. kl. 9.00 messe

Søn 13. kl. 9.00 messe, Den hellige Stanislaws fest

og Mikolajs første søndagsmesse i Maribo. Efterføl-

gende kirkekaffe.

Tor 17. Kristi Himmelfart, kl. 9.00 messe

Søn 20. Åsebakke valfart. Se opslag i våbenhuset.

Der er messe hos søstre enten lørdag aften eller

søndag morgen. Se opslag i våbenhuset.

Søn 27. Pinsedag, kl. 9.00 messe

Øvrige arrangementer, se sognebladet

4900 NAKSKOV. Skt. Franciskus Kirke

Bredgade 47

Hjemmeside: www.sanktfranciskus.dk

Konst. sognepræst: Christian Noval

Sognepr.: Christian Noval

Bispegade 12, 4800 Nyk. F.

Tlf.: 54 85 07 39, mobil 20 87 87 75

E-mail: christian@noval.dk

Andenpræst: Ireneus Cappelen, OFM.Conv.

Diakon: Mikolaj Kecik, tlf. 54 92 06 81,

Menighedsrådsform. Villy Petersen, tlf. 54 95 27 87

Messtider: (HA1) (TH)

Søn kl. 11.00 messe

Første fre i måneden: Jesu Hjerter messe kl. 15.30

Maj

Fre 4. kl. 15.30 Jesu Hjerter messe

Søn 6. kl. 11.00 messe og kirkekaffe

Søn 13. kl. 11.00 messe

Tor 17. Kristi Himmelfar, kl. 11.00 messe

Søn 20. Åsebakke valfart. Se opslag i våbenhuset.

</

Man 7. Månedens 1. mandag, intermontfortansk bededag og festen for den salige visdomsdatter Marie Louise Trichet, messe kl. 17.15. I tilslutning til messen er der fra kl. 18.15 - kl. 19.15 tilbedelse foran det udstillede sakramente. Bøn for præste- og ordenskal. Fællesspisning efter gudstjenesten. Sammenkomst for medlemmerne af den montfortanske association "Maria, Hjerternes Dronning", som denne dag på særlig måde fejrer Montfort og Marie-Louise.

Søn 13. højtideligholder vi på "Mors dag": festen for jomfru Maria, Guds Nådes Moder og Midlerinde, titularfest for Vor Frue Kirke og menighed i Slagelse og fejring af årsdagen for vor kirkes indvielse. (16. maj 1931). Kl. 9.50 rosenkransbøn, kl. 10.00 festmesse. Under messen fornyer menigheden sin indvielse til Jesus Kristus gennem jomfru Maria. Efter gudstjenesten fejrer vi videre i menigheds-salen, idet vi spiser frokost sammen: En buffet med medbragte retter fra menighedsmedlemmernes forskellige køkkener.

Tor 17. Kristi Himmelfartsdag, såkaldt befalet helligdag, kl. 10.00 festmesse med børnenes første hellige kommunion.

Søn 20. 7. søn i påsken, Valfartsdag til Vor Frue af Åsebakken, kl. 10.00 højmesse

Søn 27. Pinedag, Helligåndens fest, kl. 10.00 festmesse.

Man 28. 2. pinedag, kl. 17.15 messe. Efter messen, kl. 18.15, bedes vesper. Med denne gudstjeneste afsluttes påsketiden.

Tor 31. fejrer vi festen for jomfru Marias besøg hos Elisabeth og runder med denne fest jomfru Marias maj-måned af, kl. 11.15 messe og efterfølgende rosenkransbøn, kl. 19.15 majandagt med sakramental velsignelse.

4400 KALUNDBORG, Sankt Mariæ Kirke.

Lundemarken 15.
Sognepræst: Stephen Holm, Montfortkommunitet, Frederiksgade 7, 4200 Slagelse, tlf. 58 52 06 45
E-mail: montfort@get2net.dk

Hjemmeside: www.katolsk-vestsj.dk

Kirkeværge: Scholastique Nyiragwaneza

Lundemarken 15, 1., 4400 Kalundborg

Tlf. 97 93 39 18.

Menighedsrådsfmd.: Mirjam Ploug Sarp

Rosnesvej 448, Røsnæs, 4400 Kalundborg

Tlf. 59 50 94 99

Søndagsmesse: kl. 15.30 - med efterfølgende kirkekaffe i menighedssalen, dog ikke søn d. 20.

(Åsebakkevalfart)

Hverdagsmesser fejres normalt ikke. Der henvises til sognekirken i Slagelse.

Børneundervisning: søn 6. maj i forbindelse med søndagsmessen.

Sognefermiddag i Slagelse: bortfalder, da 3. torsdag er Kr. Himmelfarts dag.

Maj

Man 7. Månedens 1. man intermontfortansk bededag. Vi fejrer festen for den salige visdomsdatter Marie Louise Trichet. (egentlig 7. maj). Messe i sognekirken i Slagelse kl. 17.15. I tilslutning til messen er der fra kl. 18.15 - 19.15 tilbedelse foran det udstillede sakramente. Bøn for præste- og ordensskal. Fællesspisning efter gudstjenesten. Sammenkomst for medlemmerne af den montfortanske association "Maria, Hjerternes Dronning".

Søn 13. fejres i modernemenigheden i Slagelse titularfest (festen for Maria, al nådes midlerinde) og kirkevielsesfest. Festmesse i Vor Frue Kirke kl. 10.00 og efterfølgende festlig samling i menighedssalen. Messe i Kalundborg kl. 15.30.

Som en del af Slagelse sogn indbydes Kalundborg menighed til at komme til Slagelse denne søndag.

Tor 17. Kristi Himmelfarts dag, kl. 15.30 festmesse med børnenes første hellige kommunion. Reception efter messen.

Søn 20. 7. søn i påsken, valfartsdag til Vor Frue af Åsebakken. På Åsebakken er der bispemesse kl. 11.00. Ingen messe i Kalundborg

Søn 27. Pinedag, kl. 15.30 festmesse.

Man 28. 2. pinedag. Ingen messe i Kalundborg. Gudstjeneste i Slagelse kl. 17.15 Med denne dag afsluttes påsketiden.

4300 HOLBÆK, Sankt Elisabeths Kirke

Elisabeth-Centret, Carl Refsvej 6.

Sognepræst: Stephen Holm, Montfortkommunitet, Frederiksgade 7, 4200 Slagelse, tlf. 58 52 06 45.

E-mail: montfort@get2net.dk

Hjemmeside: www.katolsk-vestsj.dk

Gudstjenesteleder og kirkeværge: Jan Tecza, Chr. Hansensvej 25, 4300 Holbæk, tlf. 59 44 15 62.

Menighedsrådsfmd.: Birthe Hjort, Skyttensvej 29, 4300 Holbæk, tlf. 59 43 65 52.

Søndagsmesse: Hver lør kl. 15.30, - med efterfølgende kirkekaffe i menighedshuset. - NB: Ingen messe på selve søndagen.

Hverdagsgudstjenester: messe og vesper tir kl. 17.30, tir kl. 15. og 22. maj vil der istedet for messe være majandagt med sakramental velsignelse.

Menighedsaften med fællesspisning tir 15. maj kl. 17.30.

Børne- og ungdomsundervisning: lør 5. og 19. maj, - i tilslutning til søndagsmessen.

Maj

Tir 1. Mindedagen for Skt. Josef, de arbejdendes forbigående, kl. 17.30 messe og efterfølgende vesper.

Tir 8. fejres i vor kirke i messen kl. 17.30 den salige visdomsdatter Marie-Louise Trichet, (egentlig 7. maj)

Søn 13. Titularfest og kirkevielsesfest i Slagelse (festen for jomfru Maria, Guds nådes midlerinde).

Holbæk menighed indbydes på det hjerteligste til at være med. Der er festmesse i Vor Frue Kirke

kl. 10.00 og i tilslutning hertil festreception i menighedssalen.

Tir 15. kl. 17.30 majandagt med sakramental velsignelse. Fællesspisning efter andagen. Oplæg og komplet.

Tor 17. Kristi Himmelfartsdag. Ingen gudstjeneste i Holbæk, - festen fejres 19. maj.

Lør 19. 7. søn i påsken, Kristi Himmelfart, kl. 15.30 festmesse med børnenes første hellige kommunion. Efter messen reception, hvor vi kan ønske første-kommunikanterne, deres familier og os selv tillykke.

Søn 20. Valfartsdag til Vor Frue af Åsebakken.

Tir 22. kl. 17.30 majandagt med sakramental velsignelse

Lør 26. Pindse. Helligåndens fest, kl. 15.30 festmesse

Man 28. 2. pinedag. Ingen gudstjeneste i Holbæk. Med denne dag afsluttes påsketiden.

Tir 29. fejrer vi festen for jomfru Marias besøg hos Elisabeth og afrunder med denne fest jomfru Marias maj-måned, kl. 17.30 messe og efterfølgende vesper

11 | Midtsjælland

4100 RINGSTED, Sankt Knuds Kirke,

Sct. Knudsgade 19

Hjemmeside: www.sanktknud.at.t

Konst. sognepræst Torsten Jortzick

Tlf. 57 67 03 01/29 46 21 81

E-mail: torsten.jortzick@pc.dk

Skt. Joseph Søstrene, Teglovnsvvej 18

tlf. 57 61 73 71

1. søn kl. 16.00 messe, ellers søndagsmesse lør kl. 16.00, der er altid kirkekaffe efter messen

Hverdagsmesser: ons kl. 17.30 i kirken med tilbedelse af sakramentet, tor kl. 17.30 i Knud Lavards Hus, Knud Lavardsvej 11.

Firmandundervisning, børneundervisning og undervisning af konverterter efter aftale med præsten.

4000 ROSKILDE, Sankt Laurentii Kirke

Frederiksborgvej 11.

Tlf.: 46 35 09 65, fax: 46 36 50 91, giro: 402 3986

E-mail: sognet@laurentii.org

Homepage: www.laurentii.org

Sognepræst: p. Robert Showers OFM Conv., sognepræst@laurentii.org

Sognekontoret er åbent tir – fre 10.00 - 12.00

Menighedsrådsfmd.: Nina Lassen

E-mail: nina.lassen@dr.dk

Tlf. 39 64 11 62 mobil 23 74 54 08

Organist: Annelies van der Meer: tlf. 59 46 32 92

Gråbrødrehuset: tlf. 46 36 77 56

E-mail: graaer@post4.tele.dk

Gråbrødrene Bogcafé: tlf. 46 32 52 57

Åben tir – fre kl. 13.00 – 16.45

E-mail: je-tasarek@paradis.dk

Ved hverdagsmesser henvises til sognebladet og hjemmesiden

Maj

Tir 1. kl. 14.00 rosenkrans, kl. 14.30 messe. Kaffe med efterfølgende samvær

Søn 4. Store Bededag, ingen messe

Fre 6. 5. søn i påsken, kl. 9.00 messe, menigheds-kaffe

Tir 8. Pensionist-træf: kl. 14.00 rosenkrans, kl. 14.30 messe med efterfølgende samvær

Søn 13. 6. søn i påsken, kl. 11.00 messe

Tir 15. kl. 14.00 rosenkrans kl. 14.30 messe, kaffe med efterfølgende samvær

Tor 17. Kristi Himmelfartsdag, kl. 9.00 messe

Lør 19. Projekter og rengøring ml. kl. 10.00 – 13.00, rosenkrans og bøn kl. 10.00 – 10.30

Søn 20. Åsebakkevalfart, 7. søn i påsken. Vi prøver at samle en valfartsgruppe fra Helsingør, ligesom sidste år. Se venligst opslag i våbenhuset. Ingen messe i kirken

Tir 22. kl. 14.00 rosenkrans, kl. 14.30 messe. Kaffe med efterfølgende samvær

Søn 27. Pinedag, kl. 11.00 messe

Tir 29. kl. 14.00 rosenkrans, kl. 14.30 messe, kaffe med efterfølgende samvær.

Der er messe for polsktalende anden og sidste søn i måneden kl. 16.00

2630 TAASTRUP, Sankt Pauls Kirke

Frøgård Allé 12, tlf. 43 99 07 28

Hjemmeside: www.sktpaul.dk

Sognepræst Michal Bienkowski, Frøgård Allé 10, tlf. 43 99 07 28, mobil 20 72 89 51

E-mail: sktpaul@mail.dk

Pastoralassistent: Sr. Marianne Skjold

Bygaden 53, Taastrup, tlf. 40 89 46 55

E-mail: marianneskjold@yahoo.dk

Menighedsrådsformand: Asbjørn Nordam

Tlf. privat: 43 53 35 32, arb. 43 26 20 70

E-mail: an@dif.dk

Assumptionssøstre: Bygaden 53, Taastrup

Tlf. 43 99 81 57, e-mail: assumption@post.tele.dk

Messtider

Lørdage: Søndagsmesse kl. 17.00

Søndage: H-messe kl. 10.00 (kirkekaffe)

Hverdage i kirken: tir, ons kl. 10.00, fre kl. 19.00

Hverdage hos søstre: man, lør kl. 9.30, tir, tor kl. 19.00, ons kl. 17.30. Sakramental tilbedelse hos søstre: alle dage kl. 16.00-17.30.

Sakramental tilbedelse i kirken: ons kl. 8.30-10.00, fre kl. 19.40-21.00 (1. fre i md. til kl. 24.00).

Rosenkrans: ons kl. 9.15, fre kl. 19.40

Skriftemål: i forbindelse med messerne, eller efter aftale med præsten.

Katekese for 1.stekommunikanter: 1. & 3. søn i md. Undervisning for firmantro: tir kl. 16.30-18.30.

KÆK: 3. tir i md. kl. 12.00-15.00. Vi begynder med Messe.

Ungdomsmøder: ons kl. 18.30. Se programmet på opslagstavlen eller på www.sktpaul.dk

Maj

Tir 1. kl. 10.00 skolemesse

Fre 4. Store Bededag og første fre i md., Jesu Hjerte andagt: kl. 19.00 messe, derefter sakramental tilb. til kl. 24.00.

Lør 5. kl. 12.30-16.30 Mariadag

Søn 6. kl. 10.00 familiemesse

Ons 9. kl. 18.30 ungdomsmøde om kvindens rolle i Kirken kl. 18.30

Fre 11. Taizé andagt efter messen kl. 19.00 til kl. 21.00.

Lør 12. kl. 10.30-15.00 retrætedag for 1. stekommunikanter

Søn 13. Ministrantdag efter højmessens kl. 10.00.

Tir 15. Skolemesse kl. 10.00, KÆK-møde kl. 12.00.

Tor 17. Kristi himmelfart, 1. Hellige Kommunion kl. 10.00

Søn 20. Valfart til Åsebakken. Ingen Messe i Skt. Pauls kirke.

Lør 25. kl. 10.00 Katolsk Karismatisk Bedegruppe

Fre 26. Retræte for firmantro

Søn 27. Pindse, kl. 10.00 højmesse

Man 28. kl. 10.00 firmelse ved Biskop Cz. Kozon

Tir, 29. kl. 10.00 skolemesse

12 | Nordsjælland

3000 HELSINGØR, Sankt Vincent Kirke

Kontor og menighedshus: Nygade 8 tlf. 49 21 05 71

Hjemmeside: www.katolskkirkehelsingoer.dk

Sognepræst:

Andrzej Papuga, tlf. 45 53 07 51, mob. 28 18 47 25

E-mail: Sognepræst@yahoo.dk

Menighedsrådsfmd.: Elisabeth Tasarek Dahlerup

Tlf: 49 22 36 39, mob. 21 72 80 36

E-mail: je-tasarek@paradis.dk

Ved hverdagsmesser henvises til sognebladet og hjemmesiden

Maj

Tir 1. kl. 14.00 rosenkrans, kl. 14.30 messe. Kaffe med efterfølgende samvær

Søn 4. Store Bededag, ingen messe

Fre 6. 5. søn i påsken, kl. 9.00 messe, menigheds-kaffe

Tir 8. Pensionist-træf: kl. 14.00 rosenkrans, kl. 14.30 messe med efterfølgende samvær

Søn 13. 6. søn i påsken, kl. 11.00 messe

Tir 15. kl. 14.00 rosenkrans kl. 14.30 messe, kaffe med efterfølgende samvær

Tor 17. Kristi Himmelfartsdag, kl. 9.00 messe

Lør 19. Projekter og rengøring ml. kl. 10.00 – 13.00, rosenkrans og bøn kl. 10.00 – 10.30

Søn 20. Åsebakkevalfart, 7. søn i påsken. Vi prøver at samle en valfartsgruppe fra Helsingør, ligesom sidste år. Se venligst opslag i våbenhuset. Ingen messe i kirken

Tir 22. kl. 14.00 rosenkrans, kl. 14.30 messe. Kaffe med efterfølgende samvær

Søn 27. Pinedag, kl. 11.00 messe

Tir 29. kl. 14.00 rosenkrans, kl. 14.30 messe, kaffe med efterfølgende samvær.

Der er messe for polsktalende anden og sidste søn i måneden kl. 16.00

Vedr. hverdagsmesser henvises til sognebrevet, hjemmesiden eller opslag i våbenhuset.

Maj

Søn 6. kl. 10.00 messe

Søn 13. kl. 9.00 messe

Tor 17. Kristi Himmelfart, kl. 10.00 messe

Lør 19. kl. 16.00 messe (stille messe)

Søn 20. Ingen messe (Åsebakkevalfart)

Søn 27. kl. 9.00 Pinesmesse

2970 HØRSHOLM, Sankt Hans Kirke

Marievej 6, tlf. 45 86 07 51.

Sognets hjemmeside: www.sankt-hans-kirke.dk

Sognepr.: Andrzej Papuga, C.M. tlf. 45 53 07 51.

E-post: sognepræst@yahoo.dk

Andenpr.: Radoslaw Pawlowski, C.M.

Tlf. 45 81 27 96, e-post: katolsk_sogn@yahoo.dk

Præstemose bopæl: Bistrup Byvej 4, 3460 Birkerød.

Giro: 703-8275.

Menighedsrådsfmd. Christa Stæger, tlf. 48 17 55 60

E-post: christa@staeger.dk

Messtider: (HA)(T)

Søn se nedenfor, tor kl. 10.30.

Mikkelborg, Strandvejen 352, hjem. søn kl. 8.45.

Skriftemål: i forbindelse med messerne eller eft. aft. Den første fredag i måneden besøger p. Papuga de syge med kommunionen.

Maj

Tir 1. kl. 19.00 menighedsrådsmøde.

Tor 3. kl. 10.30 messe, derefter kirkekaffe

Fre 4. hele dagen: Aktivitetsdag, hvor vi samarbejder om vedligehold af kirkebygningen

Fre 4. kl. 19.30 messe og Jesu Hjerterandagt

Lør 5. aktivitetsdag fortsat

Søn 6. kl. 11.00 højmesse med børnetid. Kirkefrokost efter messen. Lokal børne- og ungdomsmøde med aktiviteter og forberedelser til "Den sjoveste dag" den 16. juni

Tor 10. kl. 10.30 messe, derefter kirkekaffe

tlf. 38 10 30 34

Messtider: (HA)(T) Søndage: Højmesse kl. 11.00
Ingen planlagte hverdagsmesser i kirken indtil videre. Hver tirsdag messe kl. 19.00 hos Skt. Josef Søstrene, Primulavej 1, Vanløse.

2860 SØBORG. Johanneskirken

Vandtårnsvej 7-9.

Konst. sognepræst Jesper Fich, Marielystvej 16, 2000 F. tlf.: 38 79 39 99.

Kirkens kontor: Vandtårnsvej 7-9, tlf. 39 69 03 01
Giro: 913-2929. Menighedsrådsfmd.: Paolo Drostby, tlf. 36 56 16 07.

Sognets hjemmeside: www.konsul.suite.dk/sogn
Messtider: (HC2)(T)

Søn kl. 9.30 højmesse, 4. søn i måneden er der familiemesse kl. 9.30, efter højmesse kaffe i menighedslokalet. Alle er velkomne.

KUK for sognets børn og unge: hver tor kl. 18.00-19.30 i menighedslokalet. Der er fællesspining

KATOLSK MENIGHED PÅ BORNHOLM

3720 Åkirkeby.

Rosenkranskirken, Gregersgade 12,

Konst. sognepr.: Niels Engelbrecht

Tlf. 33 13 37 62/mob. 30 54 21 18

Menighedsrådsfmd.: John Krüger

Tlf.: 20 47 04 34.

Pastoralass.: Sr. Carina Pöppinghaus.

Tlf. 56 95 08 55.

Søstre af Det dyrebare Blod, Skt. Raphaels-Stiftelse, Lille Madsegade 14, 3700 Ronne

Tlf. 56 95 08 55.

Gudstjenestetider (HC2)(I)

Alle søndage: kl. 10.00 Højmesse eller Ordets gudstjeneste.

14 | Hovedstadsområde NØ

2800 LYNGBY. Sankt Knud Lavards Kirke

Lynbygårdsvej 1 A.

Sognepr.: P. Allen G. Courteau, O.M.I. Tlf. 45 87 5688.

Fax: 45 87 56 85. E-mail: agcomi@mail.dk

Giro: 802-7404, Sankt Knud Lavards Kirke.

Menighedsrådsfmd.: Greta Maria Salminen

Tlf. 45 28 14 33, e-mail angeleyes@webspeed.dk

Messtider: (HB2)(T)

Søn M. kl. 11.30.

Lør rosenkrans kl. 16.30, M. kl. 17.00 (aflyst når der er sognearrangement i Skt. Andreas)

Søndagsmesse: der er kirkekaffe efter messen.

Hverdagsmesser: Jeg fejrer messe hos forskellige Søster/Nonne kommuniteter og vil derfor bede jer om, at se på opslagstavlen i kirken eller ring i forvejen.

Fredag: Rosenkrans kl. 15.30 Messe kl. 16.00

Maj

Søn 6. 5. søn i påsken, kl. 11.30 messe, kl. 10.30

firmelseunderservisning. Brunch efter messen.

Fre 11. kl. 8.15 skolemesse.

Lør 12. INGEN MESSE, kl. 17.00 familiemesse i

Ordrup

Søn 13. 6. søn i påsken, kl. 11.30 messe og fejring

af børnenes Første Kommunion

Tor 17. Kristi Himmelfart, kl. 11.30 messe

Søn 20. 7. søn i påsken, INGEN messe i SKL. Vi

mødes på Åsebakken VALFART

Fre 25. kl. 8.15 skolemesse.

Lør 26. kl. 10.00 kirkerengoring, kl. 15.00 vietnam-

siske messe, kl. 17. pinsveigilte

Søn 27. Pinse, kl. 11.30 messe

2900 HELLERUP. Sankt Theres Kirke

Bernstorfsvej 56.

Sognepræst: Pastor Niels Engelbrecht

Bredgade 64, 1260 Kbh. K.

Tlf. 33 13 37 62 el. niels.engelbrecht@get2net.dk

Andenpræst: Pastor Jørgen Erichsen

Bernstorfsvej 56, 2900 Hellerup.

Tlf. 39 61 19 19. Træffes bedst kl. 9.00-10.00

Andenpræst: Pastor Fabrizio Milazzo

Bredgade 64, 1260 Kbh. K.

Tlf. 33 13 55 83. Mobil: 61 67 83 39, el.

santkangar@city.dk

Sognekontor: Bredgade 64, 1260 København K

Tlf. 33 13 37 62 - Man. - fr. kl. 10.30-15.00

Menighedsrådsformand: Felicity Pors

Rørmosevej 6, 2400 Kbhvn. NV, tlf. 39 69 47 28

Organist: Torben Bang, tlf. 39 67 12 98

Messtider: (HB), (T)(H)

Søn højmesse kl. 9.00 - reciteret messe kl. 11.00.

Familiemesse kl. 11.00 den anden og fjerde søn i

måneden. Efter højmessens morgenkaffe i menighedslokalet.

Hverdage: Man & ons messe kl. 11.00, tir, tor og fre

messe kl. 8.00, lør messe kl. 11.30 med forudgående

rosenkrans kl. 11.10. 1. og 3. man i måneden tilbedelse

kl. 10.00-11.00

Maj

Ons 2. kl. 18.00-19.30 MiniKUK, kl. 19.30 1. korin-

terbrev

Man 7. kl. 10.00-11.00 tilbedelse af det udstillede

alterets sakramente, kl. 11.00 messe

Søn 13. kl. 11.00 familiemesse, familiedag til kl.

15.00

Tor 17. Kristi Himmelfart, kl. 9.00 højmesse,

kl.11.00 reciteret messe

Søn 20. Valfart til Åsebakken, reciteret messe kl.

11. 00

Man 21. kl. 10.00-11.00 tilbedelse af det udstillede

alterets sakramente, kl. 11.00 messe. Meditationsaf-

ten, Strandvejen, kl.19.

Ons 23. Mode i Sct. Ansgar KÆK. Udflugt til

Maribo. MR-møde kl. 19.00

Søn 27. Pinse

Man 28. 2. pinsedag, kl. 14.00 Engelsk familiemesse

med firmelse

Immaculata kirken, Strandvejen 91

søndage kl 09.00.

2920 CHARLOTTELUND

Sankt Andreas Kirke, Kollegievej 2.

Sognepr.: Pastor Allen G. Courteau, O.M.I., Lyng-

bygårdsvej 1A, 2800 Lyngby. Tlf: 4587 5688.

E-mail: agcomi@mail.dk

Sognekontor: Kollegievej 2A, 2920 Charlottelund.

Tlf: 39 64 30 39 - Normalt åbent onsdag kl. 9 - 12.

Menighedsrådsfmd.: Henrik Thomsen

Tlf: 39 29 14 79, e-mail roennowthomsen@email.dk

Messtider: (HB2)(T)

Søn kl. 9.30 højmesse, 1. søn i måneden: højmesse

m. gregoriansk sang. Efter højmessens kaffe i menighedslokalet. Alle er velkomne.

Hverdage: man - tor - Jeg fejrer messe hos forskel-

lige søster/nonne kommuniteter og vil derfor bede

jer om, at se på opslagstavlen for messens tids-

ændring eller aflysning. Da jeg ofte er i Karmel om

tirsdagen er der Laudes kl. 8.00. Skolemesse igen

om onsdagen kl. 8.15.

Maj

Søn 6. 5. søn i påsken, kl. 9.30 messe (gregoriansk).

Lør 12. kl. 15.00 - 21.00 familielørdag. Tema:

Maria, kl. 17.00 messe.

Søn 13. 6. søn i påsken, kl. 9.30 højmesse

Tor 17. Kristi himmelfart, kl. 9.30 messe

Søn 20. 7. søn i påsken. INGEN messe. Valfart til

Åsebakken

Søn 27. Pinse, kl. 9.30 messe

15 | Hovedstadsområde V

1616 KBH. V. Jesu Hjerte Kirke, Stenosgade 4.

Tlf. 33 24 65 80 og 33 21 85 88. Fax: 33 25 07 38.

Sognepr: P. Gerhard Sanders SJ.

E-mail: Stenosgade@mail.dk

Andenpr.: Michael Hornbech-Madsen

Tlf. 33 21 59 34, menighedsrådsfmd.:

Ruth Christophersen. Tlf. 36 16 70 84.

Messtider: (HA)(T)

Søn Man-fre kl. 8.15 og 17.00, lør kl. 8.15, kl. 18.00

italiensk messe.

Søn kl. 10.00 latinsk højmesse, kl. 11.30 dansk

højmesse, kl. 20.00 aftenmesse.

Løjlighed til skriftemål før og eft. alle messer og eft.

af tale.

Maj

Fre 4. Jesu Hjerte Fredag. Sakramentet udstilles

kl. 16.00. Kort andagt og sakramental velsignelse

kl. 16.45. Messe kl. 17.00. I anledning af Store

Bededag: Kl. 16.00 i Emmauskirken (Diakonisses-

tiftelsen, Frederiksberg): Økumenisk gudstjeneste

med deltagelse af biskop Hans L. Martensen.

Lør 5. kl. 17.00 Maria-andagt

Ons 9. kl. 19.00 holder Academicum Catholicum

generalforsamlingen i menighedsalen, kl. 20.00

indbydes alle deltagere samt nytilkomne til efterføl-

gende foredrag "Antropologiske og religiøse indtryk

fra Polynesien" ved cand. theol. Wilhelm Stender.

Lør 12. kl. 17.00 Maria-andagt.

Søn 13. kl. 18.00 Kroatisk messe.

Tir 15. Menighedens årlige skovtur går i år til Lund.

Afgang fra Stenosgade kl. 9.30. Hjemme igen kl.

18.00. Pris: kr. 125.-. Tilmelding kan ske på tlf. 38

10 55 86 eller 36 16 70 84 eller skriftligt til sogne-

kontoret.

Tor 17. Kristi Himmelfart. Søndagsmesseorden.

Fre 18. Bønsaften, kl. 17.00 messe efterfulgt af

sakramental tilbedelse indtil kl. 20.00, vekslen mel-

lem stilhed, bøn, salmer og tekstlæsning. Vær med

hele tiden eller kig forbi en stund.

Lør 19. kl. 17.00 Maria-andagt.

Søn 20. Valfart til Åsebakken. I Jesu Hjerte Kirke

almindelig søndagsorden.

Lør 26. kl. 17.00 Maria-andagt.

Søn 27. Pinsedag. Søndagsmesseorden.

Man 28. kl. 8.15 og kl. 10.00 messe.

Hver tirsdag åbnes kirken kl. 16.00 Efter messen kl.

17.00 rosenkransbøn.

Onsdagsstudiekredsen for voksne omkring aktuelle

emner v/ pastor Michael Hornbech-Madsen gen-

optages igen til efteråret.

Hver søndag indbyder vi til "Kirkekaffe" efter

11.30-messen. Kaffen - og teen - serveres i

menighedssalen, indgang: Stenosgade 4 B.

2000 FRB. Sankt Mariæ Kirke, Jens Jessens Vej 5.

Hjemmeside: www.mariae.dk

Sognepr.: Jesper Fich, Marielystvej 16.

Tlf. 38 79 39 99.

E-mail: fich@post4.tele.dk

Kirkens kontor: Jens Jessens Vej 5. Normalt ma og

fr 10-12. Tlf. 38 71 53 35. Fax: 38 71 53 36.

Menighedsrådsfmd.: Flemming Emmering

Tlf: 43 43 65 02 eller 26 27 65 02

E-mail: emmering@post.tele.dk

Forening: Sankt Mariæ Unge Katolikker (SMUK).

Hjemmeside: www.mariae.dk/smuk

Messtider: (HA) (T, H)

Søn kl. 11.00 hm.

Maj

Søn 6. 5. søn i påsken, kl. 11.00 højmesse med

børnepredikeren

Søn 13. 6. søn i påsken, kl. 11.00 højmesse

Tor 17. Kristi Himmelfart, kl. 11.00 højmesse

Søn 20. 7. søn i påsken, kl. 11.00 højmesse

(Valfart til Åsebakken)

Søn 27. Pinsedag, kl. 11.00 højmesse

Den anden tirsdag i hver måned kl. 14.00 mode i

Katolsk Ældreklub. Nærmere oplysninger hos: Hans

K. Thomsen - tlf. 38 74 78 09

2650 HVIDOVRE. Sankt Nikolaj Kirke

Strobyvej 2

Sognepr.: Wladyslaw Zdunek, C.ss.R.

Tlf. 36 78 27 90. Træffes tir, fre, lør 9.00-12.00, tor

16.00-18.00 ellers kun efter aftale

Fax: 3678 2790. Giro: 706-5590.

Menighedsrådsfmd.: Jette Kromayer

tlf.: 36 78 09 11

Messtider: (HA)(T)

Søndage Hm. kl. 10.00, 1. søn i md. polsk M. kl.

12.00, 3. søn i md. polsk M. kl. 17.00, lør M. kl.

17.00 (1. lør i md. dansk/vietnamesisk).

Hverdage man-fre M. kl. 8.00

Maj

Lørdage messe kl. 17.00

Søn 6. kl. 10.00 højmesse, kl. 12.00 polsk messe

Søn 13. kl. 10.00 højmesse, derefter kirkekaffe

Tor 17. Kristi Himmelfart, kl. 10.00 højmesse med

første kommunion

Søn 20. Valfart til Åsebakken. I vor kirke reciteret

messe kl. 10.00, kl. 17.00 polsk messe

Søn 27. Pinsedag, kl. 10.00 højmesse, kl. 12.00

polsk messe

Man 28. 2. pinsedag, kl. 10.00 højmesse, kl

Sammenkomster: Efter søndags og onsdags liturgier. Messetider gælder kun, når der er præst i Nuuk. Ellers ordets liturgi m. kommunionssudd. sen kl. 10.00, ons kl. 18.00, fre kl. 18.00 hos søstrene, blok 9, 213.

20 | Færøerne

FO 100 TØRSHAVN, Mariukirkjan
Mariugota 4.
Konst. sognepr.: Lars Messerschmidt,
Gl. Kongevej 15 A, 1610 Kbh. V. Tlf. 33 55 60 80
Kirken: Tlf./Fax: 00 298 31 0380.
E-mail: sktmaria@post.olivant.fo
Præstegården: Mariugota 10. Tlf. 00-298 31 1779.
Diakon: Christian Gabrielsen, Tradargota 16,
160 Argir. Tlf. 00-298 31 0653.
E-mail: gabriel@post.olivant.fo
Menighedsrådsfmd.:
Sr. Marisa Spiteri Cremona f.m.m.
Massetider: (HC2)(I)
Søndage: kl. 11.00 højmesse

GUDSTJENESTER PÅ FREMMEDE SPROG

Arabisk messe
For tiden ingen fastboende præst. Henv. Katolsk Bispekontor, Gl. Kongevej 15, 1610 Kbh. V. Tlf.: 33 55 60 80

Communauté de Langue Française

Pater Pascal René Lung, O.P., Sandgatan 8, SE-223 50 Lund.
Tlf. 0046 461 473 91. Fax: 0046 461 473 91.
E-mail: pascalrene@dominikan.nu
Hjemmeside: http://www.dominikan.nu/
Messes le 1er et le 3e dimanche à 11:30 (septembre à juin inclus) à Sakramentskirken, Nørrebrogade 27, 2200 København N. Tlf. 35 35 68 25.

Deutschsprachige Gemeinde

For tiden ingen præst. Henv.: Katolsk bispekontor Gl. Kongevej 15, 1610 Kbh. V. Tlf.: 33 55 60 80

English-Speaking Ministry

Fr. Carroll Parker O.M.I., Herlevgårdsvvej 14
2730 Herlev. Tlf. 44 94 76 78. Fax: 44 53 55 58.

Vor Frue Kirke, Herlev:
Sunday 11.30 am: Mass. Thursday 9.30 am: Mass.
Friday 7.30 pm: 1st Friday of the month.: Mass.
Sakramentskirken:
Sunday 5.35 pm: Recitation of the rosary; 6.00 pm: Mass. Wednesday 5.00 pm: Novena and Mass.
Holidays: Mass times as on sundays.

Filippinere

Fr. Patrick J. Sheils C.s.s.R.,
Hans Bogbinders Allé 2, 2300 Kbh. S.
Tlf. 32 86 07 29
Mobil: 20 84 80 84, fax: 32 86 07 38.
Sankt Annæ Kirke:
Saturday and Sunday 17.00 pm: Mass.

Kroatisk Mission

For tiden ingen fastboende præst. Betjenes lejlighedsvis af præster fra Sverige og fra Tyskland.
Henv: Katolsk Bispekontor, Gl. Kongevej 15, 1610 København V. Tlf.: (45) 33 55 60 80.

Misa en Español

Henv. Katolsk Bispekontor, Gl. Kongevej 15, 1610 Kbh. V. tlf.: 33 55 60 80

Messe in Italiano

Don Michael Hornbech-Madsen, Vesterbrogade 28, 1. th., 1616 København V. Tlf. 3321 5934.
Ogni sabato alle ore 18. Jesu Hjerter Kirke. Kbh. V.

Msze swiety w jesyku polskim

Kosciol Swietej Anny
W kazda niedziela o godzinie 12.00
W pierwszy piątek miesiaca o godzinie 19.00
W maju, czerwcu i pazdzierniku, naborzenstwa o godzinie 19.00 O. Leszek Kapusta C.Ss.R. Hans Bogbinders Alle 2 2300 Kopenhagen S tel. 32860724 mobil. 26503012 lks210@wp.pl www.annaekirche.info

Tamilske gudstjenester

Pastor Jude Kulas, Kastetvej 1, 2, 9000 Aalborg
Tlf. 98 79 63 47 eller 20 86 67 38, fax 98 79 63 48

Vietnamesere

Øst for Storebælt:
Pastor Huy Châu Chu (Joseph), Kollegievej 4 A, 2920 Charl., tlf. 39 90 57 27, mobil 20 16 20 90
Fyn:
Pastor Nguyen Ngoc Tuyen (Pierre), Havnegade 1, 5700 Svendborg, tlf. 62 21 05 42, mobil 22 44 13 06
Jylland:
Pastor Nguyen Minh Quang (Josef), Thorsgade 22, 8900 Randers, tlf. 87 30 00 30, mobil: 51 32 88 96

Kaldæiske gudstjenester

Kaldæisk menighed: p. Moshe, Faris, Ryesgade 33, 4 th, 8000 Århus C., tlf.: 26 93 98 24

Messe efter traditionel latinsk ritus

(1962-messeordning):
2. sø. i måneden, kl. 16, Inst. Sankt Joseph (kapellet), Dag Hammarskjølds Alle 17, København Ø.
Evt. ændringer annonceres på www.tridentinsk.suite.dk.

Koder for kørestolsbrugere

Koderne er anført efter „Massetider“
HA = Direkte adgang ad fast rampe, fast skinne eller elevator.
HB = Adgang ad løs rampe eller skinne.
HC = Kun adgang ved loft.
1 = Placering af fast adgangsvej oplyses ved henvendelse til sognekantoret.
2 = Hjælp ved ankomst efter aftale med sognekantoret/ kirken.

Koder for hørehandicappede

Koderne er anført efter „Massetider“
T = Teleslynge.
H = Andre hjælpemidler for hørehandicappede, f.eks. højtaleranlæg eller hånd-høreapparat. Sidstnævnte skal nogle steder lånes i kirkens sakristi.
I = Ingen hjælpemidler for hørehandicappede.

Liturgisk kalender 1. - 31. maj 2007

1. *hvid*. Tirsdag i 4. uge i påsken. (IV Ps).

Eller *hvid*. **Josef**, arbejderen.

Påskepf.

L.: Ap.G 11,19-26. **Ev.**: Joh 10,22-30.

Fejrer man Josef, arbejderen, læses følgende tekster:

Sci. Josefs pf.

L.: (ad lib.) 1 Mos 1,26—2,3 eller

Kol 3,14-15.17.23-24.

Ev.: (obligatorisk) Matt 13,54-58.

2. *hvid*. Onsdag i 4. uge i påsken. (IV Ps).

Athanasius, biskop og kirkelærer, (†373)(m).

Påskepf.

L.: Ap.G 12,24—13,5. **Ev.**: Joh 12,44-50.

3. *rød*. Torsdag. **FILIP OG JAKOB**, apostle (f).

(IV Ps).

Gl. Ap.pf.

L.: 1 Kor 15,1-8

Y.: Sl 19,2-3.4-5ab.

R: Deres tale er nået til jorderigs ende.

Eller: Halleluja!

Ev.: Joh 14,6-14.

4. *hvid*. Fredag i 4. uge i påsken. (IV Ps).

Påskepf.

L.: Ap.G 13,26-33. **Ev.**: Joh 14,1-6.

5. *hvid*. Lørdag i 4. uge i påsken. (IV Ps).

Påskepf.

L.: Ap.G 13,44-52. **Ev.**: Joh 14,7-14.

Bededag for præste- og ordenskal.

6. *hvid*. **5. SØNDAG I PÅSKEN**. (I Ps).

Gl. Cr. Påskepf.

L.: Ap.G 14,21b-27;

Y.: Sl 145,8-9.10-11.12-13ab.

R: Jeg vil lovprise dit navn for evigt og altid, min Gud og min konge.

Eller: Halleluja!

2.L.: Åb 21,1-5a.

Ev.: Joh 13,31-33a.34-35.

7. *hvid*. Mandag i 5. uge i påsken. (I Ps).

Påskepf.

L.: Ap.G 14,5-18. **Ev.**: Joh 14,21-26.

12-årsdagen for biskop Czesław Kozons bispevielse.

Mindes i Menighedens Forbønner.

8. *hvid*. Tirsdag i 5. uge i påsken. (I Ps).

Påskepf.

L.: Ap.G 14,19-28. **Ev.**: Joh 14,27-31a.

9. *hvid*. Onsdag i 5. uge i påsken. (I Ps).

Påskepf.

L.: Ap.G 15,1-6. **Ev.**: Joh 15,1-8.

10. *hvid*. Torsdag i 5. uge i påsken. (I Ps).

Påskepf.

L.: Ap.G 15,7-21. **Ev.**: Joh 15,9-11.

11. *hvid*. Fredag i 5. uge i påsken. (I Ps).

Påskepf.

L.: Ap.G 15,22-31. **Ev.**: Joh 15,12-17.

12. *hvid*. Lørdag i 5. uge i påsken. (I Ps).

Eller *rød*. **Nereus og Achilleus**, martyrer, (†1. årh.).

Eller *rød*. **Pancratius**, martyr, (†304).

Påskepf.

L.: Ap.G 16,1-10. **Ev.**: Joh 15,18-21.

13. *hvid*. **6. SØNDAG I PÅSKEN**. (II Ps).

Gl. Cr. Påskepf.

L.: Ap.G 15,1-2.22-29;

Y.: Sl 67,2-3.5.6+8.

R: Folkene skal takke dig Gud, alle folkene skal takke dig.

Eller: Halleluja!

2.L.: Åb 21,10.14.22-23.

Ev.: Joh 14,23-29.

14. *rød*. Mandag. **MATTIAS**, apostel (f).(III Ps).

Gl. Ap.pf.

L.: Ap.G 1,15-17.20-26

Y.: Sl 113,1-2.3-4.5-6.7-8.

R: Herren sætter ham mellem sit folks fyrster.

Eller: Halleluja!

Ev.: Joh 15,9-17.

15. *hvid*. Tirsdag i 6. uge i påsken. (II Ps).

Påskepf.

L.: Ap.G 16,22-34. **Ev.**: Joh 16,5-11.

16. *hvid*. Onsdag i 6. uge i påsken. (II Ps).

Påskepf.

L.: Ap.G 17,15.22—18,1. **Ev.**: Joh 16,12-15.

42-års dagen for biskop Hans L. Martensens bispevielse. Mindes i Menighedens Forbønner.

17. *hvid*. Torsdag **KRISTI HIMMELFART** (h).

Gl. Cr. Hf.pf.

L.: Ap.G 1,1-11;

Y.: Sl 47,2-3.6-7.8-9.

R: Gud drager op under jubelråb. Herren drager op til hornets klang.

Eller: Halleluja!

2.L.: Ef 1,17-23 eller Hebr 9,24-28; 10,19-23.

Ev.: Luk 24,46-53.

18. *hvid*. Fredag i 6. uge i påsken. (II Ps).

Erik, martyr, (†1160)(m).

Påske- el. Hf.pf.

L.: Ap.G 18,9-18. **Ev.**: Joh 16,20-23a.

19. *hvid*. Lørdag i 6. uge i påsken. (II Ps).

Eller *rød*. **Johannes I**, pave og martyr, (†526).

Påske- el. Hf.pf.

L.: Ap.G 18,23-28. **Ev.**: Joh 16,23b-28.

20. *hvid*. **7. SØNDAG I PÅSKEN**. (III Ps).

Gl. Cr. Påskepf.

L.: Ap.G 7,55-60;

Y.: Sl 97,1+2b.6+7c.9.

R: Herren er konge; den Højeste over hele jorden.

Eller: Halleluja!

2.L.: Åb 22,12-14.16-17.20.

Ev.: Joh 17,20-26.

Valfart til Åsebakken.

21. *hvid*. Mandag i 7. uge i påsken. (III Ps).

Eller *rød*. **Kristoffer Magallanes**, præst (†1927),

og **lidelsesfæller**, martyrer (†1915-1937).

Påske- el. Hf.pf.

L.: Ap.G 19,1-8. **Ev.**: Joh 16,29-33.

22. *hvid*. Tirsdag i 7. uge i påsken. (III Ps).

Eller *hvid*. **Rita af Cascia**, ordenssøster (†1457).

Påske- el. Hf.pf.

L.: Ap.G 20,17-27. **Ev.**: Joh 17,1-11a.

23. *hvid*. Onsdag i 7. uge i påsken. (III Ps).

Påske- el. Hf.pf.

L.: Ap.G 20,28-38. **Ev.**: Joh 17,11b-19.

24. *hvid*. Torsdag i 7. uge i påsken. (III Ps).

Påske- el. Hf.pf.

L.: Ap.G 22,30; 23,6-11. **Ev.**: Joh 17,20-26.

25. *hvid*. Fredag i 7. uge i påsken. (III Ps).

Eller *hvid*. **Beda den Ærværdige**, præst og kirkelærer (†735).

Eller *hvid*. **Gregor VII**, pave, (†1085).

Eller *hvid*. **Maria Magdalene af Pazzi**, jomfru, (†1607).

Påske- el. Hf.pf.

L.: Ap.G 25,13-21. **Ev.**: Joh 21,15-19.

26. *hvid*. Lørdag i 7. uge i påsken. (III Ps).

Filip Neri, præst, (†1595)(m).

Påske- el. Hf.pf.

L.: Ap.G 28,16-20.30-31. **Ev.**: Joh 21,20-25.

Gl. Sekvens. Cr. Pinsens pf. Til bortsendelsesord og svar føjes: Halleluja! Halleluja!

1.L.: 1 Mos 11,1-9 eller 2 Mos 19,3-8a.16-20b eller Ez 37,1-14 eller Joel 3,1-5;

Y.: Sl 104,1-2a.24+35c.27-28.29b-30.

R: Herre, send din Ånd; gør jorden ny!

Eller: Halleluja!

2.L.: Rom 8,22-27.

Ev.: Joh 7,37-39.

27. Søndag. **PINSEDAG**

Gl. Sekvens. Cr. Pinsens pf. Til bortsendelsesord og svar føjes: Halleluja! Halleluja!

1.L.: Ap.G 2,1-11;

Y.: Sl 104,1ab+24ac.29bc-30.31+34.

R: Herre, send din Ånd; gør jorden ny!

Eller: Halleluja!

2.L.: 1 Kor 12,3b.7.12-13.

Ev.: Joh 20,19-23.

eller (ad libitum):

1.L. og V. som ovenfor

2.L.: Rom 8,8-17.

Ev.: Joh 14,15-16.23b-26..

Påsketiden afsluttes efter komplet.

DET ALMINDELIGE KIRKEÅR

Påsketiden afsluttes efter komplet.

DET ALMINDELIGE KIRKEÅR

28. *grøn*. Mandag i 8. alm. uge. (IV Ps).

L.: Sir 17,24-29. **Ev.**: Mark 10,17-27.

29. *grøn*. Tirsdag i 8. alm. uge. (IV Ps).

Eller *hvid*. **Ursula (Julia) Ledóchowska**, ordenssøster (†1939).

L.: Sir 35,1-15. **Ev.**: Mark 10,28-31.

30. *grøn*. Onsdag i 8. alm. uge. (IV Ps).

Aprilsnar fra katpod.dk?

Overraskende meddelelse i Vatikanets avis l'Osservatore Romano om biskop Czeslaw's udnævnelse til ærkebiskop for Norden

af Erling Tiedemann

Nogle katolikker gned sig i øjnene Palmesøndag, da de hørte den katolske internetradio katpod.dk fortælle, at biskop Czeslaw fra 1. juli i år skal være ærkebiskop for hele Norden.

Andre fortæller, at de blev triste til mode ved tanken om, at biskoppen dermed nok måtte opgve bispedømmet København – og hvem skulle så efterfølge ham?

Atter andre slog en høj latter op, da de blev klar over, at udsendelsen, som de to præstestuderende i Rom havde produceret, måtte være en aprilsnar af den solidere slags.

Og biskoppen selv? Han morede sig – måske især over bemærkningen om, at bispedømmets ophøjelse til ærkebispedømme blandt andet skyldtes de præstestuderendes store kreativitet og fromhed ...

Og kreativitet må man i hvert fald lade dem, at de er i besiddelse af – for eksempel med følgende melding i katpod's udsendelsesrække Rom Indefra:

“Det er i dag den 1. 4. 2007, og Rom Indefra kan byde velkommen til en kort ekstraudsendelse. Her vil Nicki Hansen og Daniel Nørgaard bringe en vigtig nyhed. Man kunne i går læse i l'Osservatore Romano, at bispedømmet København fra den 1. juli i år vil få titel af ærkebispedømme med biskop Czeslaw Kozon som ærkebiskop. I en artikel på bladets midterside redegør pavens statssekretær, Tarcisio Bertone, for de forskellige grunde til denne beslutning. Paven har ønsket at fremhæve Den katolske Kirke i Danmark i forhold til de andre nordiske bispedømmer. Historisk set har der før reformationen i 1536 været et meget rigere kirkeliv i Danmark, og Danmarks skytshelgen, kong Knud den hellige, har hvad mirakler angår langt overgået den hellige kong Olav og den hellige kong Erik af henholdsvis Norge og Sverige. I dag har Kirken i Danmark i forhold til det lave antal katolikker et uhørt stort aktivitetsniveau, som resten af verdens bispedømmer kun kan misunde. Især har man i Vatikanet lagt mærke til de præstestuderendes store kreativitet og fromhed. Til sidste nævnes det, at den danske biskops sprogkundskaber er væsentlig bedre end de andre nordiske biskoppers, hvilket også har gjort det muligt at gøre den danske katolske kirke gældende i internationale sammenhænge. Bertone redegør for konsekvenserne for bispedømmet Københavns fremmelse til ærkebispedømme. Det betyder, at den danske ærkebiskop skal præsidere, når han deltager i ceremonier med de andre nordiske biskopper. Desuden skal biskop Czeslaw høres og give tilladelse til de vigtigste beslutninger i andre bispedømmer. Til slut går 10 procent af de andre landes kirkeskat til ærkebispedømmet København. Så vidt artiklen i l'Osservatore Romano.”

Tilbage er nu kun at vente på, om meddelelsen vil blive dementeret i næste udgave af udsendelserne Rom Indefra. Enhver kan bestille et gratis nyhedsbrev ved at sende en mail til redaktion@katpod.dk, så man kan få svaret på, om det virkelig var en aprilsnar eller blot udtryk for forudseenhed.

Det forlyder dog allerede nu, at de to præstestuderende i Rom næsten ikke var i stand til at producere udsendelsen, fordi de selv var ved at gå til af grin ...

Fødselsdag

Søndag den 22. april fejrer monsignore

Dietrich Timmermann
sin 70 års fødselsdag i Sankt Ansgar Kirke.
Højmesse kl.10.00 med efterfølgende reception.

Retræte med sr. Margaritha Valappila

i "Haus Raphael"

Evangelisationszentrum "St. Theresia von Lisieux"

Bad Soden-Salmünster, Tyskland

Retrætepræst: p. Benny Blumensaat

Tid: fra tirsdag d. 12. juni til søndag d. 17. juni

Pris: 1.500 kr. plus rejseomkostninger
Med bus ca. 1.000 kr

Yderligere oplysninger og tilmelding på
Telefon 75 75 75 51 eller 33 33 05 02

Gudviiede jomfruer, kandidater og enlige kvinder - der lever et lignende liv

Retræte den 7.-9. maj

Retræteleder generalvikar Lars Messerschmidt.

Pris pr. dag kr. 100.- inkl. måltider

Sted: Åsebakken

Tilmelding: Marianne Groesmeyer tlf. 60 63 27 93

Retræte med sr. Margaritha Valappila

"Her opfyldes det, der er talt ved profeten Joel: Og det skal ske i de sidste dage, siger Gud, at jeg vil udgyde af min Ånd over alt kød; og jeres sønner og jeres døtre skal profetere, og jeres unge skal se syner, og jeres gamle skal drømme drømme."

Ovenstående skriftord er tema for den retræte, som Sr. Margaritha sammen med pastor Benny Blumensaat holder i Haus Raphael i Bad Soden, en smuk lille by omgivet af skovklædte bakker, midtvejs mellem Frankfurt og Fulda. Haus Raphael er en smuk ejendom, som tidligere har været kurklinik. Ejeren af kurklinikken, Frau Dr. Bloch, skænkede i 1999 huset til sr. Margaritha og sr. Kilianna, og det har siden været katolsk evangelisationscenter.

Retræten afholdes i dagene fra
tirsdag den 12. juni kl. 17.00
til søndag den 17. juni kl. ca. 18.00.

Prisen for 5 overnatninger, forplejning og kursusgebyr er for et dobbeltværelse 1500 kr., for et enkeltværelse 1650 kr. Alle værelser har eget badeværelse. Rejseomkostninger med bus, ca. kr. 1.000. Opsamling f.eks. i Esbjerg, Silkeborg, Vejle, Kolding. **Se endvidere annoncen i denne spalte.**

Sr. Margaritha, som er indisk Skt. Joseph søster, erfarede i 1990 under en retræte en åndelig og legemlig helbredelse og modtog samtidig dette kald af Herren: *Gå og forkynd Guds ord i hele Europa, og bring alle den glæde og fred, som du her har modtaget.*

Samtidigt modtog hun mange af Helligåndens nådegaver, bl.a. profetiens og helbredelsens nådegave.

Retrætens indhold vil igen veksle mellem foredrag og lovprisning, bibelske betragtninger, deltagelse i den hellige messe, eukaristisk tilbedelse, forsoningens sakramente, rosenkrans, bøn om helbredelse og den store bøn om åndsudgydelse.

Flere informationer på www.prophi.dk

Bønnens Apostolat Maj

At alle kristne må følge Jomfru Marias eksempel ved at lade sig lede af Guds ord og altid forblive opmærksomme på tegn fra Gud i deres eget liv.

At der ikke mere må være mangel på gode og kyndige lærere ved de større præsteseminarier og i klostrene i missionsområderne.

Den Nordiske Valfart til LOURDES 2007

Det er nu tid for tilmelding af hjælpere og deltagere !

I år mediteres over Marias opfordring til Bernadette og os om at gøre bod. "Gør bod, gør bod, gør bod for syndernes omvendelse."

Temaet er:

"Lad jer forlige med Gud" (2.Kor. 5,v.20)

Valfarten finder i år sted fra den:

29. august til den 5. september 2007

Gejstlige ledere:

Biskop Kozon og valfartspræst Herbert Krawczyk s.j.

Vi rejser med fly fra Københavns Lufthavn i Kastrup og bliver i Lourdes indlogeret på det moderne, velindrettede plejehotel ACCUEIL N-D (for deltagere med behov for hjælp i hverdagen) eller ***hotel.

På valfarten deltager læger, plejepersonale og unge, som hjælper deltagere på Accueil. Medhjælpere indgår i vagtturnus på Accueil. Medhjælpere og unge deltager til reduceret pris. Tilmelding for medhjælpere senest 1. maj 2007.

Pris for deltagelse er DKK 7.400,- og omfatter fly tur/retur og ophold med fuld pension i Lourdes. Tilmelding for deltagere senest d.1. juli 2007.

TILMELDINGSMATERIALE og yderligere INFORMATION kan fra mandag til fredag rekvireres hos:

Jytte Ormstrup; tlf. 4364 4264 bedst mellem kl. 19 – 21.
Marie Storm - Dr. Priemes Vej 9, st. tv. 1854 Frederiksberg
Tlf. 3379 3415 søn. efter kl. 17-21 - samt:

info@lourdes.dk

Se vor hjemmeside: www.lourdes.dk

DEN NORDISKE VALFART til LOURDES, v. A. Storm,
Rødovrevej 167.2. 2610 RØDOVRE.

Det er aldrig for tidligt at skrive testamente

Du kan støtte Kirken ved at betænke den i dit testamente. En sådan arv er fritaget for afgifter, så den går ubeskåret til Kirkens arbejde. Det anbefales at lade en advokat oprette testamente. Sker dette i samråd med bispekontoret, refunderes salæret.

Rekvirér brochure eller ring til:

Torben Møller
Katolsk Bispekontor
Gl. Kongevej 15
1610 København V

Det sker i bispedømmet

April

Lørdag d. 21. kl. 10 afholder Danmarks Katolske Kvindeforbund (DKKF) ordinær generalforsamling.
Sted: Dalum Kirkes Annex, Dalumvej 112 B, 5250 Odense SV. Vi begynder med messe i Klosterkirken på Dalum kloster. Yderligere oplysninger: Birgit Clausen, tlf. 86 99 63 54.

Fredag d. 27. kl. 10.00 Katolsk Karismatisk bedegruppe mødes til lovsang v. pastor Michal Bienkowski.
Sted: Sankt Pauls Kirke, Frøgård Alle 12, Høje Taastrup

Lørdag d. 28. kl. 14.30 Voksenkatekese v/sr. Rut Maria, OSB: profeter i fortid og nutid. Vi slutter med messe kl. 17.00.
Sted: Sankt Ansgars Kirkes Menighedssal, Bredgade 69 A.

***

Der er ukrainsk messe i domkirken hver 1. søn i måneden kl. 12.00: Sankt Ansgars Kirke, Bredgade 64, København.

Biskoppens kalender

Maj

- 01. Jubilæumsmesse i Immaculatakirken
- 03. Møde i Økonomisk Råd
- 04. Regional børne- og ungdomsdag, Horsens
- 05. 11.00: Firmelse i Silkeborg
- 06. 10.00: Firmelse i Ålborg
- 16.00: Firmelse i Hjørring
- 08. 10.45: Møde i Liturgikommisionen
- 09. 16.30: Møde i styregruppe vedr. DUK's handlingsplan
- 10. 10.00: Møde i Biskoppeligt Råd
- 12. 10.00: Firmelse i Århus
- 13. 10.00: Firmelse i Tønder
- 16.00: Firmelse i Åbenrå
- 15. 16.00: Møde i Forretningsudvalget
- 16. 16.00: Firmelse i Malmø
- 17. 10.00: Firmelse i Nykøbing F.
- 14.00: Firmelse i Nykøbing F.
- 18. Danske Kirkedage i Haderslev
- 19. Danske Kirkedage i Haderslev
- 10.00: Messe i Haderslev
- 20. Valfart til Åsebakken
- 21. 18.00: Præsemøde på Nordvanggård
- 24. 10.00: Møde i Præsterådet
- 25. 09.00: Messe for personalet på Gl.Kongevej 15
- 26. 10.00: Firmelse i Sakramentskirken
- 15.00: Firmelse i Herlev
- 27. 10.00: Firmelse i Domkirken
- 28. 10.00: Firmelse i Tåstrup

Myretuen

ved Bastrup Sø og Ganløse Eged

Det ideelle sted til FAMILIEFESTER og LEJRSKOLER og SOMMERFERIER. (Bademuligheder i Buresø). Plads til 40 personer. Køkken med bl.a. industriopvaskemaskine. Dejlig stor grund.

Læs mere på www.myretuen-bastrup.dk
Udlejning: Børge Morthorst, tlf.: 22 700 798
E-mail: mail@myretuen-bastrup.dk

RFM Landsbevægelsen Respekt for Menneskeliv

*Sig ja til livet
— hele livet!*

Bestil et gratis prøvenr. af RFM nyt
Tlf 5576 7652 • E-mail: rfm@mail.dk
www.rfm.dk

GLADSAXE BEDEMANDSFORRETNING

SØBORG HOVEDGADE 94

Henrik
Lundgren

DØGNVAGT
39 69 86 81

Afdelinger i Skovlunde,
Ballerup, Herlev, Farum,
Bispebjerg og Frederikssund

*Jeg kommer gerne i Deres hjem for at træffe
de nødvendige aftaler*

TELEFONLINE SOS FORBØN

Ønsker du forbøn,
et lyttende øre,
et ord fra Jesus
og en velsignelse
så ring **7518 1808**

Torsdag, fredag
og lørdag kl. 20-23
hele året

Vanløse Ligkistemagasin

H.P. Baltzer & Søn ApS
Jyllingevej 8, 2720 Vanløse

38 71 75 01

organiseret bedemand
tilknyttet garantiordning

www.vanlose-ligkistemagasin.dk

I anledning af

**Generalvikar Lars Messerschmidts
70 års fødselsdag**

fejres der messe i Skt. Ansgars Kirke,
Bredgade 64, 1260 København K

**ONSDAG den 25. april
kl. 15.00**

Efter messen er der reception i
Skt. Ansgar Kirkes menighedssal.

Generalvikaren beder om,
at man i stedet for gaver
indbetaler et bidrag til
enten

Caritas - giro 404 3979
eller

Missio - giro 1-686-3564

Academicum Catholicum

indbyder til foredrag ved lektor

Arne Søby Christensen

der taler over emnet

Kristenforfølgelserne i oldtiden

Torsdag d. 26. april 2007 kl. 20.00

Sted:

Skt. Ansgar Kirkes menighedssal, Bredgade 69,
1260 København K.

Alle er velkomne

Begravelse
Bisættelse
Borydning
Bobehandling

KATOLSK BEGRAVELSES SERVICE

Benzons
BEGRAVELSES SERVICE

DØGNSERVICE 7011 2407

Kastrup Begravelsesforretning

Telefon 32 55 55 55

Døgnvagt

Bedemand Michael Riis

Amagerbrogade 155

Dragør Begravelsesforretning · Telefon 32 53 06 29
Taastrup Begravelsesforretning · Telefon 43 99 19 19

**Hellerup
Emdrup-Ryvang
Bedemandsforretning**
v/Lisbeth og Vagn Fondo
Bernstorffsvej 13 A
39 62 16 50

Reference:
Sankt Joseph Søstrene
Benediktinerinderne
af den hellige Lioba
Alle aftaler træffes
gerne i hjemmet

Victor Nielsen

Stenhuggeri og
Monumentforretning
v/stenhuggermester Mohr
Vestre Kirkegårds Allé 28-32
2450 København SV
Tlf. 33 21 65 48
Fax. 33 21 30 32

ADVOKAT

Marianne Qvist
Paradishegnet 5
2840 Holte
Tlf. 45 46 19 40

**ARV • TESTAMENTE
SKØDER
ÆGTESKABSSAGER**

WWW.MARIANNEQVIST.DK

Katolsk Orientering

Indlæg til
Katolsk Orientering
nr. 10 som udkommer
den
16. maj
skal være redaktionen i
hænde senest den
30. april

Med venlig hilsen
Redaktionen

Besøg den officielle
katolske hjemmeside på
www.katolsk.dk
og læs KO på
www.katolskorientering.dk

KRIS

Kristen Rådgivning for Incestofre og Seksuelt misbrugte

KRIS (Landskontoret i Århus): Fredens Torv 2, 1. sal tv.,
Postboks 5023, 8100 Århus C * Tlf. 8618 3394 eller 7022 7294
Læge og familierapeut Vibeke Møller

KRIS (Sjælland) Sankt Lukas Vej 6A, 1. sal, 2900 Hellerup
Tlf.: 3940 7294 / 4710 7294 * Socialrådgiver og terapeut Inger Andersen

KRIS (Syddjylland/Fyn): Sjællandsgade 25, stuen, 7000 Fredericia
Tlf. 7592 8080 * Sygeplejerske og terapeut Rie Bjerre
Email: kris@kris-dk.dk * Hjemmeside: www.kris-dk.dk

Få tilsendt KRIS' nyhedsbreve og kursusinformation

Lægedom for et sønderknuist hjerte

Rosenkranse, bøger om profeti og tro

Rosenkranse, labels, foldere, bedekort, postkort, medaljer
og skapularer. Bøger om mystikere, profetier, åbenbaringer
og mirakler. Og om tro, bøn og faste. Læs om foredrag
og pilgrimsrejser. Få den velsignede mirakuløse medalje.

Profeti

www.profeti.dk www.medjugorje.dk
www.rosenkransen.dk
Tel: 86277058 /30232360 (bedst kl. 18-20)

Katolsk Orientering nr. 8 18. april 2007 33. årgang

*Ingen tænder et lys og sætter det i kælderen
eller under en skæppe; men han sætter det på en lyse-
stage, for at de, som kommer ind, kan se det skinne.
Dit øje er legemets lys; hvis altså dit øje er sundt,
er også hele dit legeme i lys, men hvis det er sygt,
er også dit legeme i mørke.
Luk 11,33-34*

Redaktion Torben Riis (ansvarshavende)
Redaktionssekretær Kuno Arnkilde
Annoncer, orientering fra sognene og abonnement
Lisbeth Rønne
Medarbejdere i dette nr. Eva Maria Nielsen, Lisbeth Rütz
Redaktion og annoncer
Katolsk Orientering, Gammel Kongevej 15, 1610 København V,
tlf.: 3355 6040 kl. 9-13 mandag-fredag, fax 3355 6041,
e-mail: redaktion@katolskoriering.dk
Giro 205-7042
Orientering fra sognene: indlæg sendes til
soggenyt@katolskoriering.dk
Alle katolske husstande kan få bladet gratis tilsendt.
Abonnementspris 420 kr. helårligt. Løssalg 21 kr. i Stenbutikken,
Vesterbrogade 28, 1620 København V.
Udgiver Ansgarstiftelsen, Gammel Kongevej 15,
DK 1610 København V
Tryk Bergske Avistryk, 7600 Struer
Oplag 7700
ISSN 0902-297X

Fundet i programmet

af
Stig Holting

Uge 16 og 17

Kommentar fra rubrikredaktøren

Efter påskens mange programtilbud synes
inspirationen at være sluppet op.

Rubrikredaktøren må derfor beklage, at
listen over programmerne ikke synes at
indeholde stof af nævneværdig art.

På www.katpod.dk siden sidst

Er staten på vej til at blande sig for meget i
religionen?

Pastor Lars Messerschmidt fylder 70 år

Pastor Guido Kreienbühl død natten til
torsdag

Czeslaw Kozon ærkebiskop for Norden
(Aprilsnar)

Blev fransk søster helbredt på Johannes
Pauls forbøn?

Filmpremiere: Den store stilhed

Påskensprædiken v/ p. Niels Engelbrecht

Orientering om den forestående fusion mellem Niels Steensens Bibliotek og Skt. Andreas Bibliotek

Bestyrelsen for Niels Steensens Bibliotek har på et møde
den 16. marts enstemmigt truffet beslutning om at opløse
biblioteket som selvejende institution. Beslutningen herom
er efterfølgende godkendt af biskoppen.

Opløsningen af institutionen Niels Steensens Bibliotek sker,
for at en planlagt fusionering med Sankt Andreas Bibliotek
kan gennemføres til efteråret. Detaljerne i fusionen vil først
blive udarbejdet i løbet af de kommende måneder.

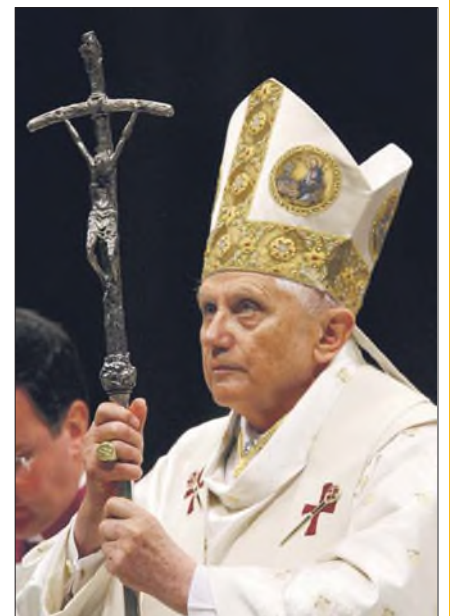
Den afgående bestyrelse for Niels Steensens Bibliotek har
fundet, at det på længere sigt ikke er hensigtsmæssigt at
opretholde to adskilte institutioner under samme tag.

Fordele ved en fusion forekommer os derimod umiddel-
bart indlysende:

- Man kan spare ressourcer ved at undgå dobbelt indkøb af materialer, som begge biblioteker ville have købt.
- Man kan opnå en bedre udnyttelse af arbejdskraften fra både lønnede og ulønnede medarbejdere samt udnytte de fordele, det indebærer at samle ekspertisen på ét sted.
- Den eksisterende lokalekapacitet kan udnyttes bedre.
- Det nye bibliotek vil kunne fremstå med en klar og entydig profil, især over for den ikke-katolske verden.

Vi ser således med fortrøstning frem til, at det nye bibliotek vil kunne tilgodese nutidige og fremtidige låneres behov for biblioteksfaglig service. Der vil ligeledes blive lagt vægt på, at biblioteket fortsat skal kunne yde en tilfredsstillende service i forhold til de lånerne, som søger informationer om Den katolske Kirke.

P.b.v.
Torben Riis

Pave Benedikt XVI 80 år den 16. april

Pave Benedikt fejrer sin 80 års fødselsdag tre dage før 2-årsdagen for sit valg til pave. Han er den 265. pave i Kirkens 2000-årige historie og den første tyske pave i 482 år.

I løbet af de første to år af sit pontifikat har pave Benedikt udsendt en rundskrivelse "Deus caritas est," og foretaget fem udenlandsrejser. Der er for i år planlagt en rejse til Brasilien i maj og til Østrig i september.

Den mest besøgte gudstjeneste nogensinde i Tyskland fejrede han den 21. august 2005 ved Verdensungdomsdagen i Köln sammen med ca. 1 mio. unge.

Katolsk Orientering

Foto KNA

Pave Benedikt XVI tog søndag den 15. april hul på fejringen af sin 80 års fødselsdag (16. april) med en messe på Peterspladsen. Her forlader paven Peterspladsen i sin papamobil.

I baggrunden ses Bayerns minsterpræsident Edmund Stoiber og frue, som var kommet til Rom for at gratulere.

Ved en efterfølgende frokost udtrykte pave Benedikt glæde og taknemmelighed over, at "alt er i Guds gode hænder."

Paven kan samtidig glæde sig over, at hans netop udkomne bog "Jesus af Nazareth" er blevet en bestseller. På den første dag blev den solgt i 50.000 eksemplarer i Italien og er foreløbig trykt i 420.000 eks. Bogen udkommer i engelsk oversættelse 15. maj.

Kardinal Van Thuân på vej til saligkåring

af Torben Riis

Den 24. april meddelte Vatikanet, at saligkårningsprocessen for den vietnamesiske kardinal François-Xavier Nguyễn Van Thuân officielt er indledt.

Ved sin død i 2002 var kardinal Van Thuân præsident for den pave-lige kommission *Justitia et Pax* i Rom. Hertil kom han i 1988 efter at være blevet tvunget i eksil af det kommunistiske regime i Vietnam.

Et dramatisk liv

Hans levnedsløb var i høj grad præget af de dramatiske politiske omvæltninger i Vietnam. 13 år måtte han således tilbringe i en kommunistisk genopdragelseslejr, heraf 9 i isolationscelle – først og fremmest på grund af sin usvigelige troskab mod Kirken, men uden tvivl også på grund af sit slægtskab med Sydvietsnams første præsident Ngo Dinh Diem, hvis nevø han var.

François-Xavier Nguyễn Van Thuân blev født i den tidligere kejserby Hué i det sydlige Vietnam. Han blev præsteviet i 1953, og efter seks års supplerende studier i Rom, som afsluttedes med en doktorgrad i kanonisk lov, underviste han på præsteseminarieret Nha Trang i sit

hjemland. I 1967 blev han udnævnt til biskop og stod i spidsen for bispedømmet Nha Trang, indtil han otte år senere, i 1975, af pave Johannes Paul II blev udnævnt til ærkebiskop af Saigon.

Saigon blev efter den amerikanske tilbagetrækning indtaget af de kommunistiske styrker i april samme år, og den 15. august blev den nyudnævnte ærkebiskop arresteret anklaget for at udøve politisk undergravende virksomhed. Han blev uden retssag idømt 13 års fængsel i en genopdragelseslejr.

Ikke min vilje...

Fængselsopholdet formåede ikke at knække ham. I stedet for at beklage sig over sin hårde skæbne valgte han ligesom apostlen Paulus at skrive breve til menighederne, hvor han forsøger at opmuntre dem med beretninger om, hvordan troen hjælper ham til at holde modet oppe og finde glæde og trøst midt i alle trængslerne. I brevene, som det med hjælp fra enkelte venligtsindede fangevogtere lykkes ham at få smuglet ud af fængslet, opfordrer han vedholdende Vietnams katolikker til tålmodigt at bære alle prøvelser under forfølgelserne uden at forfalde til hævnlyst eller bitterhed.

Kardinal François-Xavier Nguyễn Van Thuân 1928-2002

Kardinal Van Thuân udgav flere bøger om sine trængselsår i Vietnam. I en af dem "Fem brød og to fisk" (1998) fortæller han, at han en dag under sit fængselsophold hører en guddommelig stemme, der opfordrer ham til at give sig ind under Guds vilje. Og han svarer: "Ja, Herre, du har sendt mig hertil, for at jeg kan være din kærlighed blandt mine brødre, som lider under sult, kulde, udmattende arbejde, ydmygelser og uretfærdighed. Jeg vælger dig og din vilje, jeg er din missionær på dette sted."

De breve, meddelelser og bønner, der når frem til menigheden, mens han sidder i fængsel, bliver skrevet af i hånden og cirkuleret blandt menighedens medlemmer. De fleste af dem er aftrykt i bogen "Håbets vej," som

blev udgivet i 1996.

Endelig, den 21 november 1988, bliver han løsladt, men umiddelbart efter tvunget i eksil.

I Rom tager pave Johannes Paul II imod ham og betror ham en række hverv i den romerske kurie. Han ophøjer ham til kardinal i 2001, hvilket bevirker, at han fra da af i forhold til de vietnamesiske myndigheder får samme status som andre udenlandske borgere, der frit kan rejse ind i landet, når blot de forinden rent rutinemæssigt har søgt og fået indrejsevisum.

Kardinal Nguyễn Van Thuân var blandt de kardinaler, der blev nævnt som en mulig efterfølger for pave Johannes Paul II, men han døde, inden det blev aktuelt, i september 2002 i en alder af 74 år.

Fødselsdagsinterview

Monsignore Dietrich Timmermann, i 23 år sognepræst ved Sankt Ansgars Kirke i København, har netop fejret sin 70 års fødselsdag. Lisbeth Rütz mødte ham i hans hjem i Haraldsted til en samtale om et langt liv i Kirkens tjeneste.

side 7

Da verden blev moderne (4)

I den fjerde og sidste artikel om familie, ægteskab og livets videregivelse trækkes de store linier op i udviklingen fra 1980'erne og til i dag. Kirkens lære bekræftes og forkyndes med fornyet styrke af pave Johannes Paul II – men har vi overvundet troskrisen herunder den interne uenighed om helt centrale trossætninger, vi som lokalkirke har måttet leve med i mange år?

side 8

Forklaringsproblemer

Det er påfaldende, at en lov, som den danske abortlov, der nu har været i kraft i over tredive år, og som – hvis man ellers skal tro lovgiverne – blev vedtaget for at løse et påtrængende problem for kvinder i en vanskelig social situation, tværtimod kan blive ved med at skabe nye problemer.

I årenes løb har det værste problem for »systemets« forsvarende, og dem er der som bekendt nok af, været at opretholde illusionen om, at abortloven blev vedtaget af ansvarlige politikere med en veludviklet social samvittighed og et bankende hjerte for de kvinder, som af den ene eller den anden grund ikke var i stand til at give deres barn en betrygget opvækst. Mærkeligt blot, at de samme politikere lynsnart glemte det løfte, de havde givet om straks efter at vedtage en følgelovgivning, som skulle sikre, at ingen dansk kvinde nogen sinde skulle føle sig presset til at vælge abort af økonomiske eller sociale årsager.

Op sådan har der været så mange problemer. Blandt andet har det været pokkers vanskeligt at dokumentere, at abortsøgende kvinder, som de nu er flest, skulle være særligt socialt belastede. Ikke desto mindre er kritikere af loven bestandig blevet sat på plads med den typiske bemærkning om, at abort så sandelig ikke bliver brugt som prævention, men at der i hvert tilfælde er tale om alvorlige overvejelser forud for denne meget svære beslutning og mere i den dur.

Iøvrigt er der vist ikke nogen, der har påstået, at abort i nævneværdigt omfang bruges som prævention eller i stedet for prævention, men til gengæld nok, at der rask væk vælges abort, hvis præventionen svigter, eller hvis man nu lige har glemt at tage p-pillen.

Den seneste lidt ærgerlige situation, der er opstået, er, at det nu ved hjælp af en simpel blodprøve og en avanceret dna-analyse er blevet muligt at konstatere ufødte børns køn allerede i 11. graviditetsuge – altså inden 12-ugersfristen for at få fri abort er udløbet.

Op hvad er så problemet i det? Det er såmænd, at man allerede nu har en til vished grænsende mistanke om, at et ikke ubetydeligt antal vordende forældre kunne tænke sig at få foretaget kønstenen, således at de i god tid inden fristens udløb kan "fravælge" deres barn, hvis det ikke har det ønskede køn. Det er i hvert fald den melding, der kommer fra diverse fertilitetsklinikker, hvor man allerede har registreret en udbredt interesse for dette nye spændende tilbud.

Skulle det gå hen og blive en sællert, ja så bliver der igen et forklaringsproblem. For hvad har dette her at gøre med kvinder i en socialt udsat situation, som står i et vanskeligt dilemma ... osv?

På Christiansborg har sagen naturligt nok skabt røre, ja, enkelte politikere har endog luftet tanken om at forbyde den famøse test. Men mon ikke der trods alt, sådan som vi er vant til det fra lignende sager, snart indtræffer en vis resignation, i hvert fald når pressen holder op at skrive om sagen. Men ærgerligt er det da, og helt ro bliver der nok ikke om abortspørgsmålet, for alle parter i sagen, vælgerne inklusive, har nået en grad af kynisme, så ingen længere bekymrer sig om eller hvorfor ufødte børn bliver aflivet på samleband.

Torben Riis

Børnene skal opdrages!

Som forælder og som pædagog føler jeg mig forpligtet at reagere på de unges opførelse i de offentlige opdragelses- og eller undervisningssteder. Jeg bliver hele tiden konfronteret med respektmangel og det vulgære sprog (verbalt og kropsligt). Den unge generation befinder sig nu i en ond cirkel, og derfor er det vigtigt at vi som voksne reagerer på deres signaler, samt at vi kontrollerer vores eget sprog og er i stand til at markere vores grænser.

Mange børn bliver odelagt psykisk og mange mister deres selvværd. Ja, det selvværd som man prøver så hårdt at opbygge i børnehaver, bliver odelagt allerede i de første klassetrin, da mange børn bliver konfronteret dag efter dag med deres "forkerte" udseende på en meget grov måde. ... og så får vi svage mennesker, som ikke er i stand til at være sig selv, da deres tøj og væremåde (sprog, narko/ alkohol/ tobaksforbrug) er afhængig af andre børn som styrer resten, ellers risikerer de at være udenfor flælesskab. Er der virkelig ingen plads til de stille, seriøse, "normale" børn, dem som f.eks. tager sig af klassisk musik, dem som ikke vil med til alkohol-fester eller dem som ikke vil bruge "sgu – fuck" sprog?...

Er det ikke nok, at små piger på 12 år tager g-streng på, kysser i et hjørne af et klasselokale, går i solarium og får lavet huller i næsen... og alt det

kun for at imponere andre... Er det ikke nok, at drenge i 4 klasse hører høj musik i frikvarter hvor hvert andet ord er: fuck you eller for helvede eller at de selv bruger sådan et sprog i klassetimerne? Er det ikke nok, at man bliver mobbet, fordi man ingen WESC trøje har på eller Miss 60 bukser til 1000 kr.? Er det normal at man er bange for at gå på toiletet pga. vold og at børn helt ned til 3 klasse løber ude på gangen med spring-knive? I mine øjne ligner det hele det vilde vesten, et primitivt samfund som er standset i sin udvikling.

Det kan ikke være rigtigt at man i sådan et lille land som Danmark ikke har overskud til at opdrage børn... Hvorfor får man dem så? De får jo ingen værdier, ingen normer, ingen opdragelse. Gud er forsvundet fra Danmark og sammen med Ham er der forsvundet de basale samfundsværdier som empati, næstekærlighed, hjælp, etik og moral. Vi lader vores børn leve som dyr, hvor de stærke vinder og de stille og svage dør i kampen... kampen om overlevelse. Skal vi så ikke snart vågne op?

Mange forældre ved slet ikke hvad deres børn laver, de vælger karrieren og køber barnets kærlighed i stedet for, de er ikke interesseret i barnets miljø, og de føler sig ikke forpligtet til at videregive dem traditioner og værdier. Børnene bliver overladt til

sig selv, hvor de må alt hvad de vil... kort sagt: ingen grænser, ingen kontrol, ingen opdragelse.

Men selvom forældrene er primær-opdragere så har institutionerne også magt. Det er der børnene tilbringer de fleste af deres dagtimer og det er dér de får problemer, pga. opdragelsesmangel. Det er der de bliver mobbet og påvirket af andre. Så hvorfor ikke indføre uniformsordning for grundskoler og gymnasier (ligesom i nogle andre europæiske lande), hvorfor ikke indføre karakterer i hvert klassetrin? Hvorfor ikke stoppe modeopvisning og mobning og samtidig styrke disciplinen? Hvorfor ikke ændre det upædagogiske børne-tv, hvor de uprofessionelle tv-værter bruger uacceptabelt sprog (for helvede, sgu, osv.) og giver et dårligt eksempel til de små i samfundet? Hvorfor ikke stoppe fri opdragelse... for vores skyld... for Danmarks skyld?!

Derfor er det vigtigt at du tager problematikken i dine egne hænder, uanset om du er forælder, pædagog, lærer eller en anden person, som kommer i kontakt med børnene eller har magt på dette plan. Du skal kunne sætte dine grænser, og samtidig videregive de danske glemte normer angående pæn opførelse.

Teresa J. Nielsen
9210 Aalborg SØ

(forkortet af red.)

Den gennemsigtige liturgi.

Pave Johannes XXIII ønskede, at Den katolske Kirke skulle være gennemsigtig som et glashus, og inspireret af Helligånden indkaldte han det 2. Vatikankoncil for at reformere Kirken og åbne Kirken for den moderne verden. Liturgireformen under pave Paul VI var et led i disse bestræbelser. Men en gennemsigtig Kirke og en gennemsigtig liturgi stiller på en måde også større krav til de troende om en ærlig bekendelse! Som kristne

bekender vi opstandelsen fra de døde, og vi tror på lydighed mod Herren Jesus! Evangeliet er en udfordring til den moderne verden, som ønsker at glemme Guds eksistens. Kærlighedens gave er skænket os ved korsfestelsen. Alle synder kan tilgives! Må Kirken ikke netop være gennemsigtig for at give alle mennesker adgang til Helligåndens lys? Lad os derfor holde fast ved Johannes XXIII og det 2. Vatikankoncil, også på det liturgiske

område! Hvad alle senere paver netop har gjort, og hvad man selvfølgelig vil fortsætte med at gøre. Gennemsigtheden er afgørende!

Robert S.K., Udmark
Carl Nielsens Alle 2, 4.th.
2100 København Ø.
Tlf. 39 27 89 29

Én dato for påskefejringen

Ordene fra Jesu sidste bøn "...at de alle må være ét..." (Johs, 17,21) ligger sikkert mange meget på sinde.

Derfor vil jeg gerne gøre opmærksom på siden www.onedate.org, hvor der bl.a. gives mulighed for, at man kan være med til at tage et lille, men vigtigt og verdensomspændende

skridt i den retning, nemlig ved at tilkendegive, at man ønsker, at alle kristne får samme dato for påskefejringen hvert år.

Hvis man ikke bruger internet eller ikke læser engelsk, men gerne vil være med i en sådan tilkendegivelse, kan man henvende sig til én, man

kender, der vil være behjælpelig. Eller man kan skrive/ringe til mig (tlf. 3630 7997 eller 2343 8356).

Med venlig hilsen
Eva Maria Reiter
Scharlingsvej 16 st.tv.
2500 Valby

Mindeord

Ved Poul Egede Andersens død skal der lyde en tak for et stort praktisk arbejde med og ledelse af den Nordiske Katolske Højskoleuge i 1960'erne på Borrevøjlevig Vandrehjem og på Ledreborg Slot.

Hans kærlighed til ægteskabet og Kirken skal nævnes i forbindelse med Den katolske Kirkes opblomstring i den tid.

Med Bodil skabte de et dejligt stort familieliv, gæstfriheden satte ingen

grænser. Vi mindes tiden med taknemmelighed.

Christian og Bente West
2400 København NV

Læserbreve

Indsendte indlæg bør være forsynet med navn, adresse og telefonnummer.

Med mindre andet er aftalt med redaktionen, må et læserbrev højst fylde 300 ord. Redaktionen forbeholder sig ret til at forkorte læserbreve, der overskrider 300 ord.

Læserbreve kan indsendes som e-mail til

redaktion@katolskorientering.dk eller som brev til Katolsk Orientering, redaktionen, GI Kongevej 15, 1610 København V.

Katolsk kirkeskat som kildeskat

af Erling Tiedemann

Tiden er inde til, at Den katolske Kirke og andre trossamfund, som selv ønsker det, kan få det offentlige hjælp i forbindelse med betalingen af kirkeskat, ligesom det er tilfældet i Sverige og herhjemme for Folkekirken vedkommende

Tiden løber tit fra forhold, som er historisk bestemte. Det gælder især, når nutiden lægger fortidens holdninger bag sig og ser tingene i et andet lys. I de århundreder, der gik fra reformationen i 1536 til religionsfrihedens indførelse i 1849, undertrykte andre kristne kirker end den lutherske statskirke her i landet; blev man katolik, blev man gjort arveløs og landsforvist, og katolske præster måtte ifølge Christian den Femtes Danske Lov "under deres livs fortabelse ikke findes eller opholde sig i kongens riger". Senere gik det i høj grad ud over baptisterne, der blev udsat for både tvangsdøb af deres børn og fængsling af deres ledere – og dét så sent som i 1840'erne.

Meget anderledes var det såmænd ikke i lande, hvor det var Den katolske Kirke, som gik ud af reformationens og religionskrigernes århundrede som sejrherre. Her var det katolikkerne, som sad på monopol og med god samvittighed holdt andre nede.

Sådanne holdninger er tiden løbet fra i kristenheden. I dag ordner den italienske stat kirkeskatteordningen for protestanterne i pavens Rom, ligesom den gør for katolikkerne, og i Sverige har man de sidste seks år haft en ordning, hvor kirkeskat betales som kildeskat for både lutheraneres, katolikkers, baptisters og fem andre kirkers vedkommende.

Men sådan er det endnu ikke i Danmark, hvor det stadig kun er Den danske Folkekirke, som på den måde bliver serviceret af skattevæsenet – og det bør der nu gøres noget ved, mener biskop Czeslaw Kozon og sammen med ham det overvældende flertal i både pastoratråd og kirkeskatteudvalg.

– Tiden må være kommet til, at den lighedsgrundsætning, som vi i øvrigt beklender os til i samfundet, slår igennem også på dette område, udtaler biskoppen. Han har derfor nedsat en gruppe, der ud over ham selv som formand består af advokat Anders Hjorth, statsaut. revisor Torben Juncker og fhv. amtsborgmester Erling Tiedemann – med sidstnævnte som særlig sagsbehandler i denne forbindelse.

– Det er naturligvis en selvfølge for Den katolske Kirke, at en sådan ordning ved indførelse i Danmark må stå åben for alle trossamfund, der selv ønsker det, og som lever op til relevante vilkår, tilføjer biskoppen, som også lægger vægt på, at en ordning som den svenske ikke på nogen måde vil have negative konsekvenser for Den danske Folkekirke. Han vil nu tage sagen op i Danske Kirkers Råd og oplyser, at der herudover skal indledes en række drøftelser med repræsentanter for det offentlige, herunder på politisk niveau.

Det er mit håb, at vi vil kunne opnå en ordning i Danmark svarende til den svenske, siger biskop Czeslaw.

Den svenske ordning i hovedtræk

Det svenske skattevæsen, kaldet Riksskatteverket, stiller ordningen vederlagsfrit til rådighed for såvel den lutherske Svenska kyrkan som for syv andre trossamfund. De syv trossamfund er Den svenske Missionskirke, Den svenske Alliansmission, Det svenske Baptistsamfund, Den evangeliske Frikirke, Frelsens Hær, Metodistkirken i Sverige og Den katolske Kirke. Kirkeskatten, som betegnes "kirkeafgift", beregnes på samme grundlag som kommuneskatten; ordningen indebærer således ingen særskilt ligning. Der regnes endvidere med samme skatteprocent i hele landet og for alle kirkernes vedkommende, nemlig 1 %.

De indkomne midler udbetales til det pågældende trossamfund, idet staten ikke blander sig hverken i anvendelsen eller i den interne fordeling inden for trossamfundet.

Ordnningen stilles kun til rådighed for et trossamfund, som a) bidrager til at opretholde og styrke de grundlæggende værdier, som samfundet bygger på, b) er stabil og har "egen livskraft".

Et trossamfund anses for at leve op til det under a) nævnte vilkår, hvis det modvirker alle former for racisme og andre former for diskrimination samt vold og brutalitet; endvidere kræves det, at trossamfundet virker for at udvikle forudsætningerne for ligestilling mellem kvinder og mænd, samt at dets medlemmer vejledes af etiske principper, som er forenelige med samfundets grundlæggende demokratiske værdier. Dette indebærer dog ikke noget krav om, at trossamfundets lære og anskuelser skal formuleres gennem en demokratisk proces. Det kræves ej heller, at beslutningsprocessen i trossamfundet ved udnævnelse af eksempelvis præster skal bygge på et demokratisk grundlag. Af væsentlig betydning er det derimod, at trossamfundet virker for, at dets medlemmer og andre, som det betjener, deltager i samfundslivet, og at trossamfundet klart markerer afstandtagen fra eventuelle antidemokratiske strømninger i samfundet.

Et trossamfund anses som stabilt, hvis det har virket kontinuert i Sverige i mindst fem år og har en fast organisatorisk struktur og en stabil økonomi, som hovedsageligt baserer sig på dem, som er medlem-

mer eller betjenes af trossamfundet. Som hovedregel skal trossamfundet disponere over lokaler til sin virksomhed. Ved kravet om "egen livskraft" forstås, at trossamfundet som hovedregel skal betjene mindst 3.000 personer og have sit virke flere steder i landet.

Andre registrerede trossamfund end Svenska kyrkan skal fremlægge skriftligt samtykke fra de personer, hvis kirkeskat skal opkræves med statslig hjælp. Hvis trossamfundets love eller vedtægter indeholder regler om, at medlemmerne er skyldige at betale bidrag til trossamfundet, anses medlemmerne for at have givet et sådant samtykke.

Den katolske kirkelov (også kaldet kanonisk lov) pålægger medlemmerne af Den katolske Kirke at betale kirkeskat, men det er samtidig en regel, at manglende betaling ikke må føre til udelukkelse af Kirken. I Den katolske Kirke i Sverige er der derfor etableret en dispensationsordning. Anmodning om dispensation skal indgives senest den 1. november for at have gyldighed for det følgende indkomstår. Anmodningen imødekommes altid, og ordningen bevarer dermed sin karakter af frivillighed. Det kan oplyses, at omkring 2.000 katolikker i Sverige har anmodet om og fået dispensation, mens omkring 57.000 katolikker betaler deres kirkeskat over skattesystemet. Administrationen af denne dispensationsordning belaster ikke Riksskatteverket, idet ordningen hviler på, at det enkelte trossamfund hvert år inden 1. december afleverer en CPR-fil, indeholdende CPR-numre og navne for alle medlemmer, der ikke har fået dispensation, og som derfor skal være omfattet af ordningen i det kommende år. Det indgår i den svenske ordning, at de trossamfund, der er med i ordningen, har mulighed for at trække på den svenske stats CPR-register; på den baggrund oplyses de uundgåelige indkøringsvanskeligheder nu for længst at være overståede.

Ligesom for Folkekirken vedkommende i Danmark er der ikke adgang til at få fradrag for den betalte kirkeskat, som til gengæld kun er på 1 % i modsætning til de 2 %, som i øjeblikket er reglen.

– Det er mit håb, at vi vil kunne opnå en tilsvarende ordning i Danmark, siger biskop Czeslaw. Det ville så også betyde,

at vi fik en klart retfærdig kildeskatteordning, hvor ingen behøvede være i tvivl om, at ens trosfæller også betaler deres ligelige del af Kirkens nødvendige driftsudgifter. – Det er også vigtigt for mig, at en dispensationsordning som i Sverige er med til at sikre, at frivilligheden respekteres. Erfaringen i Sverige er, at det store flertal af katolikker gerne vil være med til at betale deres kirkeskat, når de kan se, at der er tale om en ligelig og retfærdig ordning – men at der altså også er plads i Kirken til det mindretal, som af den ene eller den anden personlige grund ikke finder mulighed for at være med, slutter biskop Czeslaw.

Færre katolikker i Tyskland, men flere konvertitter

af Lisbeth Rütz

Knap en tredjedel eller ca. 26 millioner af den tyske befolkning er katolikker, viser en statistisk undersøgelse, som den tyske bispekonference udgav i februar i år. Dermed udgør katolikkerne 31,4 % af befolkningen, mens de evangeliske kirker udgør 30,8 %.

Antallet af katolikker er faldende, hvilket bl.a. skyldes, at der på grund af tilbagegangen i fødselstallet siden 1972 begravnes flere katolikker, end der døbes, og at en del forlader Kirken.

Siden 1990 er der blevet 2,3 millioner færre katolikker. I år 2005 blev lidt over 196.000 personer døbt, hvilket er det mindste antal, som hidtil er registreret. Antallet af katolske døbe er faldende i blandede ægteskaber, og der registreres en tendens til at udskyde tidspunktet for dåben. Således var i 2005 5,8 % af de døbte over 6 år gamle. For hver 100 børn, der modtager den første hellige kommunion, bliver kun 68 firmet.

I blandede ægteskaber blev 75,1 % i 1980 viet katolsk, mens tallet i 2005 var faldet til 29,8 %.

Antallet af udmeldelser af Kirken er faldet med 11,5 % i forhold til 2004. Af hver 1.000 katolikker valgte 3,5 at træde ud af Kirken.

Siden 1992 har der været en let stigende tendens til, at tidligere udmeldte vender tilbage til Kirken. Antallet af genindtrådte var i 2005 således dobbelt så højt som i 1990.

Efter at antallet af konvertitter fra andre kristne kirker har ligget stabilt gennem de sidste 30 år, var der i 2005 23,4 % flere konvertitter end året før.

På kirketællingsdagene var ca. 3,6 til messe, hvilket svarer til ca. 288 per sogn. Meget tyder ifølge rapporten på, at messedeltagelsen har ændret mønster, således at mange katolikker nu kun går i kirke lejlighedsvis.

Rapporten viser også tilbagegang i antallet af præster. Over en tredjedel af præsterne har nået pensionsalderen, hvilket har haft til følge, at antallet af verdens- og ordenspræster i aktiv, pastoral tjeneste siden 1990 er faldet med 25,9 %. Til gengæld er antallet af diakoner siden 1990 næsten fordoblet til 2.742.

Lys i mørket – international inspirationsdag

CHRISTLICHE BEWEGUNGEN UND GEMEINSCHAFTEN MITEINANDER FÜR EUROPA
 CHRISTIAN MOVEMENTS AND COMMUNITIES TOGETHER FOR EUROPE
 COMMUNAUTÉS ET MOUVEMENTS CHRÉTIENS ENSEMBLE POUR L'EUROPE
 MOVIMENTI E COMUNITÀ CRISTIANI INSIEME PER L'EUROPA
 WSPÓLNOTY I RUCHY CHRZESCIJANSKIE RAZEM DLA EUROPY
 ХРИСТИАНСКИЕ ОБЩИНЫ И ДВИЖЕНИЯ ВМЕСТЕ ДЛЯ ЕВРОПЫ
 MOVIMIENTOS Y COMUNIDADES CRISTIANOS JUNTOS POR EUROPA
 MOVIMENTOS E COMUNIDADES CRISTÁS JUNTOS PELA EUROPA
 ΧΡΗΣΤΙΑΝΙΚΕΣ ΚΙΝΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ ΜΑΖΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

af Kuno Arnkilde

Lys i mørket – en inspirationsdag om de kristne værdier i Europa.

”Lad os være ærlige: Europa befinder sig i et åndeligt mørke. Jesu lys kan oplyse det. Bevægelser og grupper fra forskellige kirkesamfund går sammen for at vidne om dette lys.”

Sådan skriver Focolare-bevægelsen i sit brochuremateriale til den store kommende internationale begivenhed ”Lys i mørket – sammen undervejs” som finder sted i mere end 100 byer ud over Europa lørdag den 12. maj 2007 fra kl. 9.30-17.30. Og Danmark er med, i Johannesgården på Nørrebro i København.

Evangeliske, katolske, ortodokse og frikirkelige organisationer mødes til fælles berigelse og for at signalere over for Europa, at vi holder fast ved de kristne værdier og ønsker at leve ud fra Jesu ord i Johannesevangeliet: ”Et nyt bud giver jeg

jer: I skal elske hinanden. Som jeg har elsket jer, skal også I elske hinanden.” – står der i brochuren som kan rekvireres ved at kontakte Lida van Dijk fra Focolare i Danmark på telefon 36 46 01 92 eller ved at sende en email til info@focolare.dk

Hovedbegivenheden finder sted i Stuttgart i Hans-Martin-Schleyer Hallen, hvor man forventer flere tusinde deltagere. Den internationale begivenhed foregår parallelt i mere end 100 europæiske byer og kontakten til Stuttgart foregår via satellit.

I København arrangeres dagen i Skt. Johannes Kirkes sognegård: Johannesgården på Nørrebro, der ligger på Nørre Allé 2A - og her er Danmark i fokus ved mange forskellige indlæg dagen igennem, bl.a. gennem musik, sang, lovsang og bøn.

Man kan læse mere om begivenheden ”Lys i mørket – sammen undervejs” på www.europ2007.org

Katolsk højmesse i Århus Domkirke – for første gang siden reformationen

Vor Frue Kirkes Kantori har tidligere sunget i Århus Domkirke, men det er første gang, det sker i forbindelse med en katolsk messe.

Lørdag den 12. maj kl. 12.00 vil biskop Czeslaw Kozon meddele lidt over 40 unge fra Vor Frue Kirkes menighed i Århus firmelsens sakramente.

Det er der i sig selv ikke noget usædvanligt ved. Det bemærkelsesværdige ved denne kirkelige handling er, at den kommer til at foregå i Århus Domkirke, og det bliver derved første gang siden reformationen, at der læses katolsk højmesse i Domkirken, som i øvrigt er Dan-

marks største.

Den katolske Vor Frue Kirkes Kantori (28 sangere under ledelse af Olav K. Jepsen) sørger for den musikalske del af den festlige messe sammen med de to organister Gwyn Hodgson (ved hovedorglet, som er Danmarks største) og Astrid Lystbech Hansen ved kororglet.

Det er niende gang, koret synger i Domkirken, men som sagt første gang det sker i forbindelse med en katolsk messe.

Mindeord i anledning af projektkoordinator Rolf Bellings død

Det er med dyb sorg, at Caritas Danmark har måttet erkende, at vores ven, medarbejder, og bestyrelsesmedlem, projektkoordinator Rolf Belling, er afgået ved døden fredag den 20. april i Sucre i Bolivia. Han blev 46 år og efterlader sig to børn.

Han var uddannet cand. techn. soc. fra RUC i 1993 og blev tilknyttet Caritas Danmark allerede i 1989 som projektkonsulent og blev i 2001 ansat som projektkoordinator. Han var bosiddende i Roskilde.

Rolf var en meget velansket medarbejder hos Caritas. Han vil blive husket for et uovertruffent engagement for sagen og for de fattige mennesker, han gennem sit arbejde for Caritas fik mulighed for at hjælpe. I Bolivia såvel som i Nordostindien var Rolf på hjemmebane, og de fattige mennesker, han arbejdede for, stod hans hjerte nær.

Han døde pludseligt midt i arbejdet i Bolivia – det land og folk, der betød så meget for ham. I de fjerneste afkroge af Bolivia har han bidraget til, at jordbruget har nydt fremme og forbedret eksistensgrundlaget for tusinder af bolivianerne. Quinoa-produktionen og organisationen heraf har ført til, at denne afgrøde nu importeres til Danmark.

Rolf havde mange jern i ilden. Næsten for mange, for han skåned ikke sig selv. Utallige kontakter og netværk har nydt godt af hans uselviske indsats. Relationer på kryds og tværs blev også til en mangfoldighed af venskaber.

Tabet og savnet er stort for alle i Caritas Danmark, men også for det danske udlandsmiljø, der har mistet en ypperlig repræsentant. Rolf gjorde ord til handling i såvel stort som småt. Tingene skulle hænge sammen. Retfærdig handel, Max Havelaar og Kaffeklubben lå

ham derfor også stærkt på sinde. Og når han til kontoret medbragte sin hjemmelavede kage til uddeling til eftermiddagskaffen, så var den selvfølgelig bagt med quinoa.

Vi har mistet en usædvanlig kollega, som vi har meget at takke for. Vore tanker går til de efterladte og ikke mindst til hans to børn.

Jann Sjursen,
 Generalsekretær for Caritas Danmark

Abort-turisme?

Sveriges socialminister Göran Hägglund (Kristdemokraterna) er kommet i modvind på grund af sit forslag om at gøre det muligt for udenlandske kvinder at få foretaget abort i Sverige, hvor abortgrænsen er 18. uge.

Göran Hägglund

Næppe havde bølgerne lagt sig i Danmark efter debatten om en mulig udvidelse af abortgrænsen til 18. uge efter svensk model, før det ser ud til, at danske kvinder om kort tid blot kan tage over sundet, hvis de ønsker abort efter 12. uge.

Sagen bliver ikke mindre kontroversiel af, at forslaget om en revision af den svenske abortlov, som vil åbne døren på vid gab for udenlandske abortsøgende kvinder, kommer fra lederen af de svenske kristdemokrater, socialminister Göran Hägglund. Mange medlemmer af partiet er forståeligt nok skuffede og overvejer nu at melde sig ud af partiet. Hermed risikerer Göran Hägglund at løbe ind i alvorlige vanskeligheder, når han skal retfærdiggøre sin beslutning på partiets årsmøde i juni.

Fra mange sider er der fremsat kritik af forslaget, som, hævder kritikerne, vil gøre Sverige til centrum for abort-turisme, eftersom den svenske abortgrænse på 18 uger p.t. er den højeste i EU.

Størst opmærksomhed vakte det, da Sveriges katolske biskop Anders Arborelius og Pinskekirkens leder Sten-Gunnar Hedin i fællesskab

skrev en artikel i Dagens Nyheter, hvor de mere end antyder, at de kan blive tvunget til at opfordre deres menigheder til ikke at stemme på Kristendemokraterne ved næste valg og dermed bringe den nuværende regeringskoalition i mindretal.

”Han burde tænke på”, skriver de, ”at KD’s vælgergrundlag hovedsageligt udgøres af kristne, og at partiet balancerer på spærregrænsen på 4%. Ryger KD ud af rigsdagen, kan koalitionen ikke danne regering efter valget i 2010. Det kan vi kristne blive tvunget til at medvirke til.”

Biskop Arborelius er efter denne udtalelse selv blevet udsat for kritik fra diverse kirkelige kredse, herunder også fra svenske katolikker, der mener, at han er gået for vidt ved direkte at blande sig i partipolitiske spørgsmål. Han har efterfølgende beklaget, at han således ”har overskredet grænsen mellem kirkelig og politisk autoritet.”

Torben Riis

Fællesskab og evangelisering i Herning

Tekst og foto: Kuno Arnkilde

Kirkekaffe er en institution i bispedømmet. En regelmæssig søndagsbegivenhed i mange menigheder og nogle gange det eneste forum, foruden messen, hvor menighedens fællesskab udtrykkes.

Forskelligt fra menighed til menighed, er det en mindre del af menigheden der efter messen er med til at dele rundstykker, smør og smil med hinanden, og ofte er man hurtigt ude af kirkedøren igen, fordi en travl søndag venter. Ved Sankt Peters kirke i Herning har menigheden også kirkekaffe, men der er helt anderledes fokus på fællesskab og evangelisering.

I Herning tager man menighedens fællesskab særligt alvorligt, fordi man er klar over, at et dynamisk fællesskab er nødvendigt som base for evangelisering i en tid, som ofte ser den udadvendte, bevidste kristne som aparte.

Nysgerrigheden vandt over udsigten til en 3½ time lang togrejse og KO's usendte sprang på InterCity 145 mod Herning for at tilbringe et lille døgn sammen med modige, udadvendte og bevidste kristne.

Bygningen

Sankt Peters Kirke i Herning er på mindst to måder en modsætning til Peterskirken i Rom. Kirken er etableret i en tidligere produktionsbygning og i samme bygningskompleks har bispedømmet etableret hjem for ægteparret Kaare og Eva Maria Nielsen. Kaare Nielsen er diakon og Eva Maria Nielsen er ansat som teologisk konsulent ved Pastoralcenteret. Men en Petersplads har vi da til fælles med Rom, smiler Kaare Nielsen og peger på et mindre flisebelagt areal foran indgangen til kirken. Et areal, der også tjener som parkeringsplads og opholdsareal med borde og bænke, hvor der serveres kirkekaffe, når vejret er til det.

Menigheden i Herning

I 2003 bad biskoppen Kaare og Eva Maria flytte til menigheden. Menigheden har i de sidste åreger været velsignet med en stor vækst, særligt af unge familier. I dag kommer der omkring 120 mennesker, katolikker og ikke-katolikker, til messe hver søndag i den smukt restaurerede produktionsbygning, fortæller diakon Kaare Nielsen. Da vi ankom i 2003, indførte vi ugentlig eukaristisk tilbedelse for på den måde at gå i forbon for vores arbejde. Alt begynder med "Søg først Guds rige." Vi prøvede at forstå, hvad Gud ville med os. Jeg har altid følt et kald til evangelisering og troede, det havde noget at gøre med at gå ud på gaden og sige: Hallo, kender du Jesus? Men en dag blev jeg klar over gennem en tekst, jeg skulle forberede, at jeg skulle "Gå til de fortabte får af Israels hus". I denne tekst folte jeg Herren talte til mig. Min iver efter at evangelisere skulle praktiseres i Kirkens sammenhæng.

De fortabte får i kartoteket

Der er et sognekartotek, hvor alle de mennesker, som er blevet døbt som katolikker i Herning-området, står opført. Nogle af

dem kom ikke i kirke mere om søndagen, og jeg følte, at Herren lagde mig på sinde, at jeg skulle prøve at aktivere, forkynde, genoplive, eller hvilket ord du vil bruge, over for disse mennesker. Det mente vi, og mener stadig, er vores opgave.

Hvad gjorde i konkret?

Eva Maria Nielsen fortæller: Vi startede med bøn. Lige fra begyndelsen havde vi tilbedelse tre gange om ugen. For at bede om en vækkelse efter Herrens hjerte. At vi måtte blive værktøjer i Herrens hænder. At forholde os åbne, for efter bedste evne at kunne gøre Hans vilje. Helt fra begyndelsen har det været vores mål, at alt hvad vi gør på én eller anden måde skal være evangeliserende. Vi holder ikke foredrag om Chagals malerier eller lign. Al vores arbejde er på én eller anden måde lagt an på evangelisering. Og det har været en lang proces, for de fleste er ikke umiddelbart indstillet på evangelisering, det at sætte ord på troen osv. Det er noget, menigheden har skullet vænne sig til, men vi synes egentlig, menigheden efterhånden er blevet ganske gode til at give deres glæde videre til andre.

Vi har også en bestemt målgruppe for ét år ad gangen. En målgruppe er f.eks. "Børn og unge", og næste år, for stadig at holde fast i disse børn og unge, har vi målgruppen "Unge familier med børn". Alle de aktiviteter, vi herefter tilbyder menigheden det pågældende år, henvender sig på en eller anden måde til disse målgrupper – og det har båret frugt. Kaare har også været en del ude og besøge familier, og vi har talt meget om evangelisering i menigheden og ikke mindst om celler.

Celler

Begrebet "celler", i forbindelse med evangelisering hørte KO's medarbejder for første gang ved VIK-mødet (Voksnes Indføring i Kristendom) i Odense i februar 2007, som Pastoral-Centret havde inviteret til (læs evt. Katolsk Orientering nr. 6), og denne relativt nye evangeliseringsform, som egentlig kommer fra Sydkorea og siden er blevet videreudviklet med stor succes i Italien, besluttede menigheden i Herning i maj 2004 at gøre til sin.

En evangeliseringsform, som præfekten for det pavelige Råd for lægfolk for øvrigt har iværksat en undersøgelse af for at finde ud af, hvor mange cellegrupper til evangelisering der findes i hvilke lande. Vatikanet er endvidere begyndt at strukturere arbejdet med henblik på at fremme celler i menigheder, og man har oprettet internationale regioner og indsat ansvarlige ledere. Men ordet "celler" virker noget fremmedartet i katolsk sammenhæng, anfører jeg over for Kaare Nielsen.

Hvorfor det? spørger han. Kirken som Kristi Legeme, er bygget op af celler. Lige som vores egen krop består af celler. Tanken er ganske enkel. Som celler i en biolo-

Deltagerne i cellemødet i Herning. Fra venstre: Paul Erik Larsen, Katatarzyna Piotrowska, Kaare Nielsen, Susan Larsen, Marianne Sommer, Eva Maria Nielsen og Wioletta Jensen.

gisk proces deler sig, er det også tanken, at vores celle en dag vil dele sig – når den bliver stor nok, for en celle må ikke have nok i sig selv. – Eva Maria Nielsen fortsætter: Du vil nok kunne mærke at vi er glade for hinanden i den gruppe, du skal møde i aften. Vi holder meget af hinanden. Men når vi vokser, skal vi være parat til at dele os og begynde på en frisk med en ny gruppe. Det er ikke en gruppe, hvor jeg kan sige "Åh – hvor er det hyggeligt at være sammen med jer alle sammen. Hvor har jeg det godt her" – Det er en gruppe, hvor jeg skal vokse i min tro, og hvor jeg skal lære at føre mennesker til tro. Det betyder, at når vi en dag bliver flere, siger jeg måske farvel til denne gruppe – og starter så i en ny gruppe, hvor der er brug for mig.

Hvordan styrer i gruppen, hvilken økonomi har I og hvem leder jer?

Vi har ingen økonomi, og vi tager ingen beslutninger, men jeg laver oplæggene, fortæller diakon Kaare Nielsen.

Det er vel meget naturligt, når du er diakon, men når der en dag er etableret flere celler rundt omkring i landet, kan man vel ikke forvente, at der er en gejstlig i alle grupper?

Det er også min opgave i denne gruppe at få øje på personer, der evt. kan lede en ny celle og derfra udpege én til at være den næste celleleder. Det vil dog stadigvæk være sådan, at oplæggene kommer fra mig, så jeg har mulighed for at tale ind i cellen. Den nye celleleder skal være opmærksom på gruppen og være opmærksom på den enkelte, om nogen f.eks. er ved at falde ud af gruppen. Hun skal også gribe ind, hvis nogen snakker for meget, og en celleleder skal i det hele taget prøve at styre mødet, så gruppen ikke ender et helt andet sted, end det egentlig var tanken

Eva Maria Nielsen tilføjer: En celleleder skal have mange personlige kvalifikationer. Det skal være et menneske, som kender sin tro, men som også har moderate egenskaber, som kan udvise omsorg for mennesker. Der er mange sider ved at være celleleder. Det er ikke kun at styre samtalen eller undervise. Det handler også om tiden mellem cellemøderne. Har nogle det svært, skal jeg ringe eller komme forbi. Cellelederen skal se det enkelte menneske.

Skal alle medlemmer af en celle komme fra

den samme katolske menighed?

Det behøver man ikke. Og man behøver ikke engang være katolik for at være medlem af en cellegruppe. I vores lille gruppe, kommer flertallet dog fra menigheden i Herning, men vi har også to ikke-katolikker i gruppen, hvoraf den ene snart bliver optaget i Kirken.

Cellemødet

Et cellemøde foregår på skift hos cellegruppens medlemmer. Det er en stor fordel af flere grunde, forklarer Kaare Nielsen på vej i bil ud til den familie, hvor aftenens cellemøde finder sted ca. 15 km uden for Herning, i et noget øde område, hvor der ikke findes hyppig offentlig transport. – For det første får de medlemmer af menigheden, der ikke har bil, og dermed begrænset transportmulighed i et tyndt befolket område, en chance for oftere at være sammen med andre troende fra menigheden. For det andet er et privat hjem med til at understrege det uhojtidlige ved samværet. Vi spiser sammen, drikker kaffe og taler om aftenens emne. Det er meget vigtigt at understrege, gang på gang, at vores møder ikke er en elitær sammenkomst. En cellegruppe er et fællesskab af kristne, som oftest med udgangspunkt i en menighed, og vi kommer ikke sammen for at udstille vores teologiske indsigter eller på anden måde gøre os kloge over for hinanden. Vi kommer sammen for at styrke hinanden i vores kristne bevidsthed og fællesskab. For at hente styrke til fortsat at kunne leve som kristne mennesker i et sekulariseret samfund og for, med tiden, at kunne give denne glæde videre til andre. Vi støtter hinanden, vi græder sammen, og vi griner sammen, fortæller diakon Kaare Nielsen, mens han svinger ind på gården denne halvkølige forårsaften, hvor han har tænkt sig at præsentere et emne om Hellegåden.

Fadet med håndplukkede efterårssvampe fra den nærliggende skov, serveret på ristet brød med smeltet ost, går bordet rundt, mens der uddeles en sangtekst. Der er 8 deltagere denne aften. En ægtefælle deltager, selvom han ikke er medlem af gruppen, og én er rejst til Rom. Stemningen er fortrolig og munter. Efter diakon Kaare Nielsens oplæg deler de enkelte gruppemedlemmer med hinanden. Ingen afbryder. Alle får lov

fortsættes side 10

Spørg om troen

redigeret af Kirsten Kjærulff

Ufejlbarehed?

Kære Kirsten Kjærulff.

Hvorledes vil du forklare foreneligheden af ufejlbarehedsdogmet fra 1879 (hvorefter paven, når han udtaler sig *ex cathedra*, med usvigelig sikkerhed kan udtale sig i trosspørgsmål, dvs. gøre sin tro til viden) – f.eks. i spørgsmålet om Guds Moders optagelse i himlen – med det faktum, at Guds eksistens er genstand for både tro og tvivl?

Venlig hilsen
Kim Høegh Bek
1853 Frederiksberg

Kære Kim Høegh Bek,

Der er ikke i katolsk tro den firkantede skelnen mellem tro og viden, som oplysningstidens naturvidenskab argumenterede for, og som megen moderne tænkning stadig hænger fast i.

Alle dogmer, også ufejlbarehedsdogmet, forudsætter naturligvis en helt grundlæggende overbevisning om Guds eksistens, på Hans Åbenbaring i Kristus og på hele den kristne trosbekendelse. Dermed bekender man jo også troen på "en hellig, katolsk og apostolisk Kirke", dvs. en Kirke, der hviler på Traditionen og er ledet af Helligånden. Det er denne tro, som legitimerer alle dogmer og trossandheder, f. eks. Guds Moders optagelse i Himlen.

Ufejlbareheden gælder den Åbenbaring, som Gud gennem sit ord (Bibelen) og sin Kirke vil give os om sig selv og sin frelsesplan. Den gælder, både når det er Kirken (f. eks. på et koncil) og når det er paven alene, der taler "ex cathedra", dvs. taler med sit læreembedes autoritet.

Hvis man tvivler på Guds eksistens og altså på selve fundamentet i troen, kan man naturligvis heller ikke tage dogmerne

alvorligt. Derimod er de forpligtende for enhver, som bekender sig til Den katolske Kirke. Det kan være svært for ikke-katolikker at begribe, fordi de mangler den fundamentale forståelse for den guddommelige dimension i Kirken, i dens Tradition og i dens læreembede. Derfor forstår man heller ikke, at dogmerne ikke følger noget nyt til troen, men værner om den og uddyber den ved at formulere den på nye måder, som belyser den i forhold til skiftende tiders erkendelser. Jf. Joh 16,13: "Men når han kommer, Sandhedens Ånd, skal han vejlede jer i hele sandheden; for han skal ikke tale af sig selv, men alt, hvad han hører, skal han tale, og hvad der kommer, skal han forkynde for jer".

Venlig hilsen
Kirsten Kjærulff

Uden den korsfæstede Kristus mangler korset det afgørende budskab

Kors eller krucifiks?

Da jeg for et par år siden gik til konvertitundervisning, fik jeg at vide, at det nøgne kors uden Kristusskikkelsen på var mere katolsk end krucifikset, som efter min lærers mening fokuserede for meget på Kristi lidelse. Det vigtigste for os katolikker, blev der sagt, var opstandelsen symboliseret ved det tomme kors. Min lærer frarådede mig af samme grund at se Mel Gibsons film "The Passion of the Christ". "Man skal ikke svægle i lidelsen", blev der sagt. Nu har jeg imidlertid fået en meget god katolsk veninde, som siger, at det forholder sig omvendt: Krucifikset med den lidende og døende Kristus er det centrale symbol i den katolske tro, mens det tomme kors er en afsvækning af korsofferets betydning. Hvad skal jeg nu tro?

Venlig hilsen
Den tvivlrådige.

Det er katolsk tro, at Kristi lidelse og død på korset ikke kan skilles fra troen på opstandelsen, for uden troen på opstandelsen er vores tro forgæves, som Paulus siger i 1 Kor 15,17. Men opstandelsen går over Golgata, lidelse og død. Man kan ikke lukke øjnene for lidelsen, som mange i vores pæne humane samfund er tilbøjelige til. Jesus valgte selv at gå gennem lidelse og døden for at fuldbringe frelsesværket. Kun ved at ofre sig selv totalt – gå helt ned i den dybeste bund af menneskelig lidelse, forladthed og død blev hans sonoffer fuldgyldigt for menneskehedens synder. Han er "den lidende tjener" (Esajas) og "Gud Lam, som bærer alverdens synder". (Joh 1,29). Den totale selvhengivelse i lydighed ind til døden, "ja døden på et kors", er det, som viser hans ufattelige kærlighed og altbesejrende herlighed, som han åbenbarer i opstandelsen.

Kun gennem Kristi lidelse og korsoffer kan mennesker få hjælp til at bære og opofre deres egen lidelse. Hvis lidelsen derimod bliver bagatelliseret eller fejlet ind under gulvtæppet, ja så "mister saltet sin kraft". Så er det kun til at smide ud. Troen kan kun blive en livshjælp for mennesker, hvis man også ser lidelsen i øjnene. Menneskers lidelse må tages alvorligt lige så vel som Kristi lidelse. For hvis man spørger om meningen med den menneskelige lidelse, så findes der ingen forklaring. Man kan kun betragte ham, som frivilligt har delt vores lidelse.

Men den tvivl, du giver udtryk for, er jo ikke noget nyt. Kristi kors har fra begyndelsen splittet mennesker, som også Paulus giver udtryk for, når han i 1. Korintherbrev skriver "men vi prædiker Kristus som korsfæstet, en forargelse for jøder og en dårskab for hedninger"; - "men for dem, der er kaldet, jøder såvel som grækere, prædiker vi Kristus som Guds kraft og Guds visdom."

Det er den guddommelige visdom i dårskaben, at Gud ved sin Søns offerdød forvandler et sådant rædselsvækkende torturinstrument til frelsens symbol. Det er den korsfæstede, som bringer os frelsen. Uden den korsfæstede Kristus mangler det afgørende budskab: Den mest grusomme død har Jesus – Gud og menneske – taget på sig. Frivilligt. Ingen menneskelig lidelse er ham derfor fremmed, ingen elendighed, ingen gudsforladthed, som han ikke har udholdt, ingen syndeskyld, som han ikke har taget på sig og udholdt.

Den korsfæstede Kristus giver det lidende menneske dets værdighed tilbage.

Kirsten Kjærulff

Apostlenes tjeneste 1 Kor 4,1-21

Bibelskole

af Eva Maria Nielsen

Paulus er igen ret kontant i sine udtalelser og kommer straks til sagen: "Hold jer til Skriften!" (1 Kor 4,6). Hans budskab er klart. Brug ikke jeres tid på at spille den ene leder ud mod den anden.

Problemet i Korinth er, at der i menigheden findes grupperinger; men der er også konflikter indbyrdes mellem lederne. Paulus

gider ikke nogen form for eksklusiv særbehandling. Han gør kort proces med dem, der lader én leder indtage en særstilling frem for én anden.

Paulus anklager sine kritikere: Hvem er du, at du tror, du alene kan afgøre, hvem der er den rette Guds tjener? Det er åndeligt hovmod. Din tro er en gave fra Gud. Du har fået den af nåde, og derfor bør du også være nådig over for andre og ikke fordømmende. At nogen blæser deres egne favoritter op ligesom noget oppusteligt legetøj, og som om de er mere værd end andre, kalder Paulus opblæsthed. Intet er værre end åndelig opblæsthed.

Hans ironi er bidende; men hvis vi er ærlige, så ligger hans klager slet ikke så langt fra de erfaringer, vi til daglig kan gøre i vor egen kirke og menighed.

Paulus lider for sin tjeneste som apostel. I 1 Kor 4,11-13 nævner han, hvad han har gennemgået i et såkaldt lidelseskatalog.

Lidelseskataloget har paralleller i den jødiske og den græsk-romerske verden. Det, der gør dette katalog til noget særligt, er, at Kristus er baggrund for lidelsen. Kristus er midten, hvorudfra alt skal forstås.

For at gøre sig forståelig bruger Paulus kendte billeder, bl.a. fra familielivet, for at styrke sin egen autoritet. En far har en særlig autoritet, og ingen kan modsige, at Paulus har grundlagt menigheden. Han er menighedens "far" og har dermed også en naturlig autoritet. De andre ledere er kun opdragere, og de er slet og ret dårlige pædagoger, ligesom mange af dem, der ikke selv er fædre.

Til sidst drister Paulus sig til at opfordre menigheden til at efterligne ham (v 16). De kan dog kun efterligne Paulus, fordi han selv har efterlignet Jesus Kristus (11,1).

Derfor kan vi i dag også kun efterligne mennesker, hvis de lader sig præge og

danne af Jesus Kristus. Alt andet vil være afgudsdyrkelse.

Dette kan du gøre:

Læs 1 Kor 4,1-16, især 1 Kor 4,11-13, og sammenlign teksten med Es 53,2b-3.

1 Kor 4,16: På hvilken måde er Paulus her model til efterfølgelse af Jesus Kristus? (sml. 4,12-13).

Jeg har lært at være mere tålmodig...

– en samtale med Dietrich Timmermann i anledning af hans 70-årsdag

af Lisbeth Rütz

Monsignore Dietrich Timmermann har som sognepræst i Sankt Ansgars Kirke i København fra 1980 til 2003 gennem næsten et kvart århundrede fulgt sine sognebørn i både glade og svære stunder. Han er kendt som et beskedent menneske, der med omsorg, menneskelig varme og underfundig humor har præget mange af de mennesker, der krydsede hans vej. I kraft af sit mangeårige engagement i talrige institutioner, foreninger og organisationer er han dus med det halve bispedømme og har et kæmpeværk, der rækker langt ud over Den katolske Kirke her i landet. Med stor kærlighed til Sankt Ansgars Kirke og det unikke miljø, de historiske bygninger er en del af, har han engageret sig i det omfattende restaureringsarbejde af kirken. I anledning af hans 70-årsdag mødte K.O. ham i Bredgade til en snak om tiden, der gik, og fremtidsplanerne.

Hvad har det betydet for dig at være krigsbarn i Sydslesvig?

Min far var ud af en meget kirkelig, protestantisk familie og læste i 20'erne teologi ved Københavns Universitet. Han var sekretær i det katolske Centrumparti og konverterede i 1933, hvor Hitler tog magten. Selv så han sin konversion som et bevidst valg over for de destruktive kræfter og ondskaben i tiden. Ved krigens afslutning boede vi uden for Berlin i Wünsdorf, der senere blev hovedkvarter for den røde armé i Tyskland. I februar 1945 kom vi til min mors fødeby, Friederichsstadt i Sydslesvig, hvor jeg voksede op. Jeg begyndte i skolen i 1945 i en tid, hvor alt var i opløsning. For mig som for mange andre, der voksede op i efterkrigstidens Tyskland, blev det vigtigt at skabe et ikke-voldeligt samfund. Det blev vigtigt for mig at værne om livet, både det vordende og det, som udvikler sig.

Hvorfra kommer det danske?

Det har jeg fra min mor, der tilhørte det danske mindretal i Sydslesvig. Min far kom fra Hamburg, men lærte dansk i Nordslesvig. Senere tog han eksamen på lærerseminariet i Haderslev, og han nåede også at studere på Københavns Uni-

versitet, før han kom tilbage til Tyskland. Jeg er den næst- yngste i en stor søskendeflok på otte. To af mine søstre bor her i Danmark, mens resten af flokken bor spredt over hele Tyskland. Som medlem af to mindretal, det katolske og det danske i Sydslesvig, er jeg derfor oplasket med mindretalsbevidsthed.

Du har også en uddannelse som billedskærer?

Ja, da jeg begyndte at tale om at læse til præst, ønskede min far, at jeg skulle se tiden lidt an og lære et håndværk først, og så valgte jeg at blive billedskærer, fordi jeg altid har været meget glad for at tegne. Det er nok også på grund af min håndværksmæssige uddannelse, at jeg har interesseret mig meget for formgivning og arkitektur. Spreckelsen, der har bygget de katolske kirker i Hvidovre og Esbjerg, kom i min tid som sognepræst i Hvidovre jævnlige i kirken, hvor vi havde mange gode samtaler.

Hvordan gik det til, at du kom til Danmark som præst?

Mine forældre havde under hele krigen kontakt med danske katolikker, og jeg kom jævnligt i Danmark, så derfor faldt det naturligt at blive præst i Danmark. Jeg nåede at passe forskellige sogne både i Jylland og på Sjælland, før biskop Hans i 1980 hentede mig fra Hvidovre til Sankt Ansgar. Det var i første omgang kun for tre år, men endte med at blive 23 gode år. Her i domkirkesognet blev jeg kastet ud i mange spændende opgaver. Jeg blev sognepræst og skolepræst ved Institut Sankt Joseph. Med sognet fulgte også mange administrative og økumeniske opgaver.

Du er kendt for at være meget historisk interesseret...

Ja, helt fra starten af, har jeg været med i Ælnoth (katolsk historisk forening, red.) Det er en del af vores sendelse ud i samfundet, at vi finder et dansk, katolsk udtryk for, at vi er kirke sammen, hvor vi så end kommer fra. Derfor har det været Ælnoths opgave lige fra starten at værne om den historiske arv i bispedømmet.

Hvorfra stammer din interesse for Knud Lavard og Niels Steensen?

Min interesse for ham går helt tilbage til min skoletid i det sønderjyske. Allerede i 1970'erne bad pastor Geertz-Hansen, der var sognepræst ved Sankt Ansgars Kirke, os om at slutte op omkring Knud Lavard-valfarten.

Tilfældighederne gjorde så, at jeg under ét af mine strejftog kom forbi Haraldsted, hvor Knud Lavard jo led martyrdøden. Her var et hus tæt ved kapelruinen sat til salg. Jeg købte det sammen med to andre, og her bor jeg nu. I mange år har jeg sammen med Stephen Holm, der er sognepræst i Slagelse, været engageret i den årlige valfart, hvor vores hus er slutstationen.

I sin tid boede jeg på Niels Steensens Kollegium i Hannover, hvorfra jeg tog min studentereksamen. Derfor kendte

Pastor Timmermanns hus ligger tæt ved kapelruinen i Haraldsted, hvor Knud Lavard led martyrdøden

jeg selvfølgelig Steensen, og derfor var det naturligt for mig at søge kontakt til Sankt Anna-kirken i Schwerin, hvor Steensen døde. Da grænserne blev åbnet efter murens fald, begyndte jeg at arrangere rejser derned, og den virksomhed har jeg fortsat – i de seneste år i samarbejde med Lene og Bent Irlov. Næste tur bliver til september, hvor vi skal rundt i Østersoområdet for at besøge helligstederne dér.

I de sidste par år har du flere gange været alvorligt syg – hvordan har det påvirket dig?

Det har givet mig en fornemmelse af, at lige meget hvad der sker, går livet videre. Jeg har nok lært at være mere tålmodig med mig selv og mine medmennesker, for Vorherre har lært mig at se fremad med forventning om, at han til stadighed holder sin hånd over os. Så jeg ser nu med større sindsro på de mere mørke sider af tilværelsen.

Man taler meget om, at det er svært at fastholde de unge i Kirken. Har du nogle kommentarer til det?

Frafaldet er jo i grunden ikke nogen nytting. Måske taler Vorherre igennem denne for os at se så smertefulde udvikling. Der kommer hele tiden nye, usynlige impulser, der måske på langt sigt fører til forandring og fornyelse. For vi skal huske på, at Vorherre er historiens og ikke øjeblikkets herre.

Du har været meget aktiv i det økumeniske arbejde?

Ja, jeg er selv oplasket med det økumeniske på det helt jordnære og praktiske plan. Min far var organist om søndagen i Friederichsstadt, hvor der var fire forskellige kirkesamfund. Han spillede for flere af dem, og så måtte de jo indrette gudstjenestetiderne efter hinanden.

For 300-400 år siden slog vi hinanden ihjel, fordi vi var af forskellig kristen observans. Gudskelov er vi kommet hinanden meget nærmere i kirkesamfundene. Sankt Ansgars Kirke har gennem mange år været en af stationerne i den årlige kirkevandring, og som sognepræst i Bredgade fik jeg kontakt med de mange omkringliggende kirkesamfund. For mig har det været en stor rigdom at opleve denne mangfoldighed på tæt hold.

Hvordan er det at være blevet pensionist?

Det er meget givende. Jeg har stadig en

del forpligtelser, jeg skal have afviklet. Men jeg har mere tid til at nyde tilværelsen nu, hvor jeg ikke skal hænge i en klokkestreng. Jeg er stadigvæk på Bornholm en gang om måneden og hjælper også lidt til andre steder. Men der er blevet mere tid til at læse bøger nu, og jeg er på det seneste begyndt at skrive ikoner.

Man taler meget om skriftemålets krise – hvad har du at sige til det?

Personlig har jeg nu ikke mærket så meget til tilbagegangen – her i Sankt Ansgars Kirke har jeg mødt mange mennesker, for hvem kirken og sognet har været meget synligt til stede i deres tilværelse, og mange har også brugt kirken til skriftte i forbindelse med ferie.

På præsteseminariet lærte de os om, at man skulle give vejledning i skriftemålet, og det skal vi nok også; men vejlederrollen er efterhånden gledet mere i baggrunden. Vi har fået en ledsagerrolle, hvor vi følger dem, der skrifter, og er dem nær.

Har du opskriften på en god sognepræst?

Jeg skal ikke være lærer for mine unge kollegaer. Men for mig har det været vigtigt at lade min dør stå åben for dem, der kommer forbi, uanset hvilken retning de er præget af. I ens daglige virke skal kontoret og det administrative trænges i baggrunden til fordel for mødet med ens medmennesker. En af mine læger gav mig et godt råd under en sygdomsperiode, da jeg spurgte ham om, hvilken medicin jeg skulle tage. Han sagde, tag din cykel og besøg menigheden – du har godt af det, og de bliver glade for det. Det råd har jeg fulgt.

Hvordan blev din 70-års fødselsdag?

Ja, jeg fejrede den jo på selve fødselsdagen i Sankt Ansgars Kirke. Det var dejligt at se mange sognebørn fra alle mine gamle sogne, og jeg havde også den glæde at se kollegaer fra Folkekirken, bl.a. tidligere domprovst ved Vor Frue Kirke Arne Bugge, Erik Balslev-Clausen, der er provst på Østerbro og provsten fra Kastrup, Palle Thordahl, som har været med til at arrangere kirkevandringer i mange år. Så det blev en mindeværdig dag, slutter Timmermann.

Hør også Erling Tiedemanns interview med Dietrich Timmermann på www.katpod.dk

af Torben Riis

De nordiske biskopper havde – som omtalt i den forrige artikel – med deres hyrdebrev i 1968 etableret en form for frizone for de katolikker, som ikke mente at kunne tilslutte sig *Humanae vitae*'s afvisning af kunstig prævention.

Biskoppernes kommentar kan således ses som et forsøg på at forebygge en indre-kirkelig splittelse ved at flytte fokus fra det kontroversielle spørgsmål om prævention. Det ses tydeligt i det sidste afsnit af hyrdebrevet:

Af største betydning er det også ikke at tabe sansen for de rette proportioner. Der findes i verden af i dag større problemer end spørgsmålet om, hvilke regler der skal gælde i ægteskabets mest intime sfære. Hvis der på dette punkt består meningsforskelle blandt os, så findes der dog i vort helhedssyn på ægteskabet og den menneskelige persons værdighed betydeligt mere, som vi er enige om, som vi i fællesskab må kæmpe for...

Ræsonnementet led imidlertid under den afgørende brist, at man uden videre forudsatte, at danske katolikker var enige om det grundlæggende i ægteskabssynet og endvidere, at spørgsmålet om prævention var en relativt ubetydelig detalje i den store helhed. Men var det holdbart at adskille de "regler, der skal gælde i ægteskabets mest intime sfære" fra ægteskabssynet som helhed?

På et principielt niveau må man have lov at gå ud fra, at "reglerne" udspringer af helhedssynet og derfor ikke meningsfuldt lader sig isolere fra dette.

Paul VI minder da også i *Humanae vitae* (4) om, at principperne for ægteskabets etik "hviler på den lov, der er nedlagt i menneskets inderste væsen (lex naturalis), men er belyst og beriget af Guds åbenbaring"

og understreger (10), at ægtefællerne er "forpligtede til at forme deres handlinger efter Guds skaberplan, som den kommer til udtryk i ægteskabets og det ægteskabelige samlivs inderste væsen såvel som i Kirkens uændrede lære.

Uenigheden gik med andre ord på selve kernen i ægteskabs- og menneskesynet, og biskoppernes forsøg på at bagatellisere spørgsmålet om prævention førte i praksis til, at den pastorale omsorg på dette område i vidt omfang blev opgivet. Udviklingen i de følgende år, det indre-kirkelige forfald, der som tidligere nævnt kan aflæses i periodens fødsels- og døbsstatistik, vidner klart herom. Hermed var den splittelse, der hidtil havde haft karakter af en grundlæggende forståelseskluft mellem Kirken

I kontinuitet med det kirkelige fællesskabs tradition gennem historien har Det andet Vatikankoncil og min forgængers, Paul VI's, læreembede, især i rundskrivelsen Humanae vitae, forkyndt vor tid et sandt profetisk budskab, som tydeligt bekræfter og fornyer den vedvarende gamle og dog altid nye lære om ægteskabet og om videregivelsen af det menneskelige liv.

Johannes Paul II i "Familiaris consortio" (29)

og det verdslige samfund ført ind i Kirken selv i form af en stadig større afstand mellem læreembetet og visse lokalkirkers ønske om at indtage særstandpunkter.

Vejen ud af miseren

Det er i denne atmosfære af mismod, rådvilhed og indre splittelse, pave Johannes Paul II's pontifikat tager sin begyndelse.

Det er vanskeligt at overvurdere hans indsats gennem hans 26 år lange pontifikat. Som bekendt var han den mest beredte, mest mediebeviste og mest produktive pave nogen sinde. Hans bidrag til den

Johannes Paul "den store" – genopbygning og fornyelse

kommunistiske østbloks fald er veldokumenteret, og han var muligvis af samme grund også den første pave, der blev udsat for og mirakuløst overlevede et skudattentat. Eftertiden vil huske ham både som den fejrede pave, der samlede tusinder og atter tusinder om sig på sine rejser, som ortodoksiens urokkelige forsvarer og som den lidende pave, der i sine sidste år tålmodigt bar sygdom og legemligt forfald og med dette personlige vidnesbyrd om lidelsens plads i kristenlivet bragte trøst og opmuntning til sygdomsramte og handicappede verden over.

Der er ingen tvivl om, at Johannes Paul II fra den første dag af sit pontifikat havde en klar forståelse af sin historiske mission: at bringe fornyet vitalitet til en skrantende Kirke, som var tyngt af tvivlen på sit eget budskab. I denne kritiske situation havde paven indsigten og modet til både at udfordre samtidens åndløshed og materialisme og kirkefolkets træghed ved at sætte fingeren på netop de punkter, hvor det har omkostninger at være kristen, der hvor det afslører sig, om vi med Paul VI's ord er villige til at forme vores handlinger efter Guds skaberplan.

Familiaris consortio

I det fjerde år af sit pontifikat, i 1981, udsender han således rundskrivelsen *Familiaris consortio* (Fællesskabet i familien) og tager dermed fat på det mest omtålelige af alle emner: ægteskab, familie og samliv.

Rundskrivelsen, som tekstmæssigt er betydeligt mere omfattende, end man var vant til, blev læst med spænding. Kunne der i denne skrivelse fra den nye pave spores en oplblødning af *Humanae vitae*'s lære?

ny tids signaler. *Familiaris consortio* blev modtaget med betydelig reservation.

I Katolsk Orientering (nr. 2, 1982) konstaterer lederskribenten således, at der, hvad de mere kontroversielle emner som fødselskontrol og holdningen til fraskilte gengifte angår, intet nyt er at finde i rundskrivelsen. Og i en bisætning tilføjer han ikke uden en vis bitterhed: "hvad vel heller ingen med kendskab til hans hidtidige udtalelser havde ventet." Lederen afsluttes med disse ord:

Der kan derfor være grund til at minde om de nordiske biskoppers hyrdebrev fra 1968, hvori det bl.a. hedder:

»Hvis nogen af tungtvejende og velovervejede grunde ikke kan blive overbevist af rundskrivelsens (Humanae Vitae, red.) argumentation, så har det altid været anerkendt, at han kan have en anden mening end den, der udtrykkes i et sådant ikke ufejlbart kirkeligt dokument. På grund af en sådan afvigende opfattelse bør altså ingen anses for at være en dårlig katolik. Den, der efter grundig overvejelse føler sig berettiget til at lade være med at anerkende denne lære og omsætte den i praksis, må stå til ansvar for sin holdning over for Gud«.

Moralen privatiseres

Sådan var stemningen i de dage, hvor pavelige rundskrivelser endnu blev "anmeldt" på lederplads i bispedømmets officielle blad og som hovedregel fundet for lette. Lederskribentens konklusion er klar: Lige så lidt som vi har i sinde at tage *Humanae vitae* for gode varer, behøver vi at rette ind efter efterfølgerens bekræftelse af de samme læreudsagn. Det har vi biskoppernes ord for.

Det interessante i denne argumentation er, at biskoppernes kommentar til *Humanae vitae* hermed tillægges en højere autoritet end den pavelige rundskrivelse selv. Eller måske forholder det sig snarere således, at den læremæssige autoritet reelt ikke spiller nogen rolle for lederskribenten, men kun inddrages i argumentationen, for så vidt som den kan bekræfte "de progressives" holdninger.

I så henseende er der i hyrdebrevet alt, hvad lederskribenten har brug for. De sidste ord i citatet markerer et klart paradigmeskift, hvor den enkelte, når det drejer sig om spørgsmål vedrørende det ægteskabelige samliv, henvises til sin egen fortolkning af, hvad der er Vorherre velbehageligt. Kirken har ikke noget definitivt at sige i denne sammenhæng. På et principielt niveau har man hermed indført en kunstig modsætning mellem Kirkens og den enkeltes sandhed, mellem kirkelig autoritet og personlig frihed. Den uundgåelige følge heraf er, at moralen "privatiseres," dvs. mister sin forankring i objektive værdier, i lighed med, hvad man i samme periode kan iagttage inden for folkekirken og i det verdslige samfund.

Da verden blev moderne (4)

Prævention og befolkningspolitik

Det er netop denne moralrelativisme, paven imødegår, når han i *Familiaris consortio* (32) citerer Det andet Vatikankoncil (Gaudium et spes, 51): *Når man forsøger at forene kærlighedens krav med det forsvarlige antal børn, så skal dette ikke, moralsk set, blot vurderes ud fra ægtefællernes oprigtighed og deres motiver, men dette forhold bør også bedømmes ud fra objektive kriterier, som igen bygger på, hvad mennesket og dets handlinger egentlig er.*

Senere i samme afsnit henvises udtrykkeligt til kerneargumentationen i *Humanae vitae* (12): *Den lære, som Kirken så ofte har gjort rede for, bygger på den uøselige sammenhæng, der findes mellem den ægteskabelige akts to betydninger: forening i kærlighed og forplantning. Denne sammenhæng har Gud villet, og den kan ikke egenmægtigt brydes af mennesket.*

Kontinuiteten mellem de to rundskrivelser er således hævet over enhver tvivl, men verden havde ikke stået stille i de mellem-liggende år, og Johannes Paul II tilføjer da også diskussionen nye perspektiver med baggrund i den udvikling, der har fundet sted. Ved indgangen til 90'erne står det klart, at spørgsmålet om prævention har konsekvenser langt ud over privatsfæren. Det forhold, at man i vor kultur bevist adskiller seksualakt og reproduktion – havde vist sig at have vidtrækkende konsekvenser.

Fra prævention til abort

Konsekvenserne kunne dengang som den dag i dag iagttages på flere niveauer. Således på det individuelle niveau, i parforholdet, hvor brugen af prævention ikke nødvendigvis, men ofte fører til valg af provokeret abort – nærmere betegnet i de tilfælde, hvor præventionen svigter.

Når man bruger prævention, er det selvsagt for at forhindre, at en befrugtning finder sted under samlejet, subsidiært at hindre det befrugtede æg i at sætte sig fast i livmoderen, efter at befrugtningen har fundet sted. I den præventive *mentalitet* ligger derfor, at man i et eller andet omfang betragter barnet som en risiko eller en direkte trussel. Man ønsker ikke barnet, man vil forhindre det i at komme til verden og bruger derfor de nødvendige midler for at bekæmpe det – i sidste instans, hvis det er ”gået galt”, med provokeret abort.

I et samfundsmæssigt perspektiv er konsekvensen som allerede nævnt et faldende befolkningstal. Men hvordan er det gået til, at vi i vor del af verden ikke længere finder det attraktivt at sætte børn i verden? Hvor finder vi årsagerne til det markante fald i fødselstallet, som i årtier har affolket Europa? De skal søges i det forhold, at vi lever i et højteknologisk samfund, hvor forudsætningen for en høj produktivitet og dermed en høj levestandard ikke som tidligere er en stor arbejdsstyrke. Børn betragtes derfor ikke som en investering i fremtiden, men udelukkende som en udgift og rubriceres i manges bevidsthed som en ”luksusvare”, man anskaffer for at tilfredsstille personlige følelsesmæssige behov. Og sådanne behov kan i al almindelighed tilfredstilles af et, højest to børn. Læg hertil det forhold, at begge ægtefæller i dag er nødt til at have en lønindkomst for at klare dagen og vejen, især for at kunne finansiere boligen – velfærdssamfundets økonomiske struktur bevirker, at der skal en solid økonomi og en stærk motivation til at sætte en større børneflokk i verden.

At det siden har vist sig, at et-barnsfamilien ud fra en samfundsøkonomisk betragtning er en mildt sagt uholdbar løsning og på længere sigt vil være en bombe under velfærdsudviklingen, er en anden sag. Denne erkendelse har været længe om at trænge igennem, og den har endnu ikke ført til nævneværdige politiske initiativer med henblik på at vende udviklingen.

Og endelig – på den internationale arena kan der i løbet af 1970'erne og 1980'erne konstateres en foruroligende udvikling, hvor de kræfter, der taler for befolkningskontrol påny får politisk bevågenhed. Det er 1930'ernes socialdarwinistiske ideer, der får en renaissance, efter at de i årene umiddelbart efter 2. verdenskrig, hvor nazisternes forbrudelser endnu stod i frisk erindring, i et vist omfang har været holdt ude af den offentlige debat.

Befolkningsekspllosionen er det skræmmende billede, der i denne periode holdes op for offentligheden og de politiske beslutningstagere for at legitimere systematiske overgreb mod den 3. verdens befolkninger, som f.eks. i Indien, Kina og Sydamerika, hvor der bl.a. med FN-støtte gennemføres tvangsmæssige sterilisations- og abortprogrammer. I denne situation er det Vatikanet, som med støtte fra de islamiske lande organiserer modstanden i de internationale organer og dermed – indtil dato – har kunnet hindre, at provokeret abort i international sammenhæng får status af en menneskeret.

Det er denne kulturelle og politiske kontekst, man skal have i mente, når man læser en passage som denne i *Familiaris consortio*:

Imod den pessimisme og egoisme, der formørker verden, står Kirken på livets side. I ethvert menneskeligt liv ser den glansen af det ”Ja” og det ”Amen”, som er Kristus selv. Det ”nej”, der bryder ind i verden og angriber den, besvarer den med dette levende ”Ja” og forsvaret således mennesket og verden mod alt det, der bekæmper og kvæler livet. (...)

Derfor fordommer Kirken som en alvorlig krænkelse af menneskets værdighed og af retfærdigheden alle aktiviteter, fra regeringers eller andre offentlige myndigheders side, hvorved de forsøger på en eller anden måde at begrænse ægtefællernes frihed med hensyn til at bestemme, om de vil sætte børn i verden. Som følge heraf må alle magtindgreb fra disse myndigheders side til fordel for prævention, eller værre endnu for sterilisation eller provokeret abort, fordømmes og afvises. På samme måde må det betegnes som en alvorlig uret, når man i internationale forhold gør økonomisk bistand til underudviklede folkeslag afhængig af præventions-, sterilisations- og abortprogrammer.

Dødens og livets kultur

Der går fra disse ord en lige linie til *Evangelium vitae*, som 14 år senere, i marts 1995, med al ønskelig klarhed gør op med ”dødens kultur”. ”Den klareste, mest lidenskabelige, mest bydende rundskrivelse i hans 16 år som pave.” Lød karakteristikken i Newsweek, som udkom den 10. april med pavenes portræt som forsideillustration.

Rundskrivelsen blev offentliggjort umiddelbart efter FN's befolkningskonference i september 1994, hvor Vatikanet måtte kæmpe hårdt for at samle tilslutning til en passus i slutdokumentet, som fastslår, at ”abort i intet tilfælde må betragtes som en metode til familieplanlægning.” Det var på Cairo-konferencen, begrebet *reproduktiv sundhed* blev erstattet af *reproduktive rettigheder*. Hensigten var ikke til at tage fejl af, og kampen fortsatte på kvindekongressen i Beijing, ligesom den i dag med jævne mellemrum dukker op i EU-sammenhæng.

I *Evangelium vitae* drager Johannes Paul II i en lang række bioetiske spørgsmål fra fosterdiagnostik til eutanasi de praktiske konklusioner af det moralteologiske fundament, han forinden, i august 1993, havde etableret med rundskrivelsen *Veritatis splendor*.

Med et ordvalg, der kommer meget nær en *ex cathedra*-udtalelse, fordømmes provokeret abort under alle forhold:

”Med den myndighed, som Kristus overgav til Peter og hans efterfølgere, i fællesskab med biskopperne – som ved forskellige lejligheder har fordømt provokeret abort og som (...) har udvist endrægtig overensstemmelse, hvad denne lære angår, – erklærer jeg derfor, at *direkte provokeret abort, det vil sige forsætlig abort som mål eller som middel altid er en alvorlig etisk uorden*, fordi det er overlagt drab af et uskyldigt menneskeligt væsen. Denne lære bygger på naturloven og på Guds skrevne ord; den er overgivet af Kirkens Tradition og er lært af det almindelige kirkelige læreemбеде. Ingen omstændighed, ingen hensigt, ingen lov, intet som helst kan nogen sinde legitimere en handling, der er ond i sig selv, for den er i modstrid med den Guds lov, der er indskrevet i ethvert menneskeligt hjerte, kan erkendes af fornuften og er forkyndt af Kirken.”(62)

Den pastorale situation

På det pastorale niveau understreger paven alles forpligtelse til at forkynde *livets evangelium*: ”For virkelig at være et folk i livets tjeneste må vi fremføre disse sandheder bestemt og modigt lige fra den første forkyndelse af evangeliet og derefter i katekese, i de forskellige former for forkyndelse, i personlige samtaler og i alle former for opdragelse” (82).

For teologer, hyrder, lærere og alle, der har ansvar for katekese og samvittighedsdannelse understreges i samme paragraf forpligtelsen til at ”afvise ethvert kompromis og enhver tvetydighed, som kunne tilpasse os til denne verdens tænkemåde”.

Selv om mentaliteten i den danske katolske Kirke generelt har ændret sig betydeligt siden 1970'erne – ikke mindst som en frugt af Johannes Paul II's utrættelige forkyndelse – må man erkende, at der endnu er et stykke vej tilbage, førend vi som lokalkirke lever op til den forpligtelse til ægte evangelisering, der her skitseres for os. Vanskeligheden består ikke mindst i, at de foregående årtiers interne splittelse har affødt en prekær pastoral situation, en slags ond cirkel, hvor autoritetstab og usikkerheden vedrørende centrale moralteologiske spørgsmål gør det vanskeligt at finde fælles fodslag og trænge igennem med en troværdig forkyndelse. Når præsten fra prædikestolen ser ud over menigheden og spørger sig selv, hvor mange der mon lever i overensstemmelse med Kirkens moralære – taler han så modigt og overbevisende om ægteskabets uopløselighed, fortæller han om naturlig familieplanlægning som et alternativ til prævention, og understreger han over for de unge, at seksuallivet hører ægteskabet til? Hans dilemma er, at han på den ene side risikerer at støde nogen fra sig, hvis han ”afviser ethvert kompromis og enhver tvetydighed” – på den anden side løber han på længere sigt risikoen for at se kirken blive tørt for menighed, hvis hans forkyndelse og sjælesorg drænes for evangelisk substans. I den situation har han brug for støtte og opmuntring fra sin biskop.

De nordiske biskopper udsendte i 2005 et nyt hyrdebrev om ægteskab og familie, som har meget få lighedspunkter med det famøse hyrdebrev fra 1968. Biskopperne stiller sig her udtrykkeligt bag *Gaudium et spes* og *Familiaris consortio* og anviser også i rundskrivelsen ”veje til virkeliggørelse af målet”.

Er vi på rette vej? Utvivlsomt, men ord og erklæringer er ikke længere nok. Der skal konkret handling til i form af målrettede pastorale initiativer, hvis vi skal genvinde initiativ og dæmpe op for den afvandrings fra kirken, som i årtier har drænet os for menneskelige og materielle ressourcer. Det sker kun, hvis vi har mod til at se de reelle årsager til troskrisen i øjnene og i Johannes Paul II's ånd frygtløst vidne om den sandhed, Gud har åbenbaret for os.

Demokrati må ikke overvurderes i en sådan grad, at det bliver til en erstatning for moral eller til et universalmiddel mod umoral. Demokrati er fundamentalt et »system« og er som sådant et middel og ikke et mål. (...)

Demokratiets værdi står og falder med de værdier, som det giver konkret udtryk for og støtter. (...) Grundlaget for disse værdier kan ikke være foreløbige og vekslende »flertals« meninger, men kun anerkendelsen af en objektiv morallov, der som »naturloven«, der er skrevet i det menneskelige hjerte, er det obligatoriske referencepunkt for statens love. Hvis det som et resultat af en tragisk formørkelse af den kollektive samvittighed skulle lykkes at så tvivl om morallovens fundamentale principper, ville det demokratiske system selv blive skadet i sine fundament og ville blive reduceret til at kun at være en mekanisme til at regulere forskellige modsatrettede interesser på et rent empirisk grundlag.

(Evangelium vitae 70)

Eukaristien har som kærlighedens sakramente et særligt slægtskab med den kærlighed, der binder mand og kvinde sammen i ægteskabet. Der er i vor tid et behov for en dybere forståelse af dette slægtskab. Pave Johannes Paul II talte ofte om eukaristiens ægteskabslignende karakter og dens særlige forbindelse med ægteskabets sakramente: ”Eukaristien er vor forlovnings sakramente. Det er brudgommens og brudens sakramente.” Yderligere ”bærer hele kristenlivet præg af den ægteskabslignende kærlighed mellem Kristus og Kirken. Allerede dåben, indlemelsen i Guds folk, er et ægteskabs-mysterium; det er så at sige ægteskabsbadet, der går forud for bryllupsfesten, eukaristien.”

Eukaristien styrker uophørligt den uopløselige enhed og kærlighed i det kristne ægteskab. Ægte-pagten bliver ved sakramentets kraft forbundet med den eukaristiske enhed mellem Kristus, Brudgommen, og Bruden, Kirken. Det gensidige løfte, mand og hustru giver hinanden i Kristus, og som fører dem i et livslangt kærlighedsforhold, har også en eukaristisk dimension. Hos apostlen Paulus er den ægteskabslignende kærlighed et sakramentalt tegn på Kristi kærlighed til Hans Kirke, en kærlighed, der kulminerer i korsofferet, det synlige tegn på hans ”ægteskab” med menneskeheden og på samme tid oprindelsen til og hjertet i eukaristien. Af samme grund forkynder Kirken sit særlige åndelige slægtskab med alle, som har bygget deres familie på ægteskabets sakramente. Familien, – huskirken – er den inderste sfære i Kirkens liv, i særdeleshed på grund af dens afgørende rolle i børnenes kristne opdragelse. I denne sammenhæng har Synoden også tilskyndet til en anerkendelse af kvindens enestående opgave i familien og i samfundet, en opgave, der bør nyde beskyttelse og fremme. Ægteskab og moderskab repræsenterer centrale positive værdier, som aldrig må undervurderes.

Pave Benedikt XVI i ”Sacramentum Caritatis” (27), 2007

Fællesskab og evangelisering i Herning fortsat fra side 5

til at tale færdig. Gruppens medlemmer fortæller om de ønsker, den enkelte har til Helligånden og fremfører derudover emner til forbon. Diakon Kaare Nielsen samler trådene og udsiger forbønnerne. Han velsigner herefter forsamlingen, og efter små to timer er mødet slut.

OIKOS

Cellerne er arnested for en dynamisk evangelisering i Kirken. Menighederne dør, hvis de ikke evangeliserer. Pave Johannes Paul II har udtrykt det særligt tydeligt: "Den menighed, der ikke evangeliserer, er ikke værdig til at blive kaldt et kristent fællesskab".

"Evangeliseringen vokser frem af vores overbevisning om, at alt for mange mennesker venter på at møde Gud. De venter og venter, uden at de møder nogen, der peger på Ham og fortæller dem om Ham. Det er disse mennesker og Guds længsel efter at nå dem, som vi har for øje. Gud selv har betroet os opgaven til at evangelisere." – står der på hjemmesiden for menigheden i Herning (www.stpeter.dk)

Men hvordan når man disse mennesker på en naturlig måde? På en måde så de ikke vender ryggen til én – opfatter én som aparte? Her har evangeliseringsformen med cellegupper et begreb man kalder "Dit OIKOS" Oikos (udtales som det staves o-i-kos) er græsk og betyder "hus". Et menneskets "oikos" viser hen til et menneskes umiddelbare relationer. De 10-15 personer, som vi alle regelmæssigt har kontakt med i vores hverdag, enten på arbejde, i vores omgangskreds eller i familien. Det er over for disse mennesker, evangeliseringen finder sted, men igen: Hvordan? Nedenfor er nogle af de forslag og overvejelser som cellemedlemmerne i Herning har fundet frem til:

- Hvis vi evangeliserer, forvandles vi selv. Ved at vi deler vores tro med andre, vokser vores egen tro. At evangelisere kræver kreativitet og opfindsomhed til at bruge de muligheder, der byder sig.
- Vi beder for de mennesker, der hører til vort oikos. Det er Herren selv, der evangeliserer, og som omvender mennesker. Det er ikke noget, vi selv kan "gøre" Gennem bønner baner vi vej for Herren til at kunne møde dette konkrete menneske, og vi forbereder os til at forkynde.
- Vi tjener et konkret menneske fra vort oikos. Vor uegennyttige tjeneste og vor hjælp til det andet menneske overbeviser det og åbner skridt for skridt dets hjerte til at modtage Jesus.
- Vi deler vor tro med dette menneske. Når vi tjener nogen, knyttes vi sammen. På et tidspunkt vil der så opstå muligheden for at fortælle om vort liv med Jesus. Så kan vi også aflægge vidnesbyrd om vor tro.
- Vi taler sammen om liv og tro. Hvis den anden bliver berørt af vort vidnesbyrd, opstår der nye samtaler. Den anden fortæller om sit liv, sine sår og sine spørgsmål. Dette er fasen, hvor vi skal lytte. Det kan være, at kirken selv har såret et menneske. Her skal vi lytte og ikke være for hurtige til at svare.
- Vi inviterer vedkommende til cellemødet. Det er missionens tid. Vi fortæller om vor celle og inviterer vedkommende til at komme og se.
- Mødet med cellen: Efter en tid i cellen, skal man beslutte sig. Ønsket om at komme med i cellen er ikke målet i sig selv, men et hjælpemiddel på vor trosvej. Cellen er en form for formidler mellem enkeltpersonen og menigheden. Målet er ikke at føre mennesker ind i cellen, men at føre dem til Jesus.
- Deltagelse i menighedens liv. Det sidste skridt er, at vedkommende nu engagerer sig i menigheden og selv tager kaldelsen til mission og evangelisering alvorligt.

Næste kirkekaffe

Dagen efter, på vej hjem i toget fra det midtjyske, flyver tankerne. Er det måden at evangelisere på? Vil den slå rod i menighederne i Danmark? Projektet lyder spændende og er under alle omstændigheder en samtale værd. Bare de andre nu ikke har for travlt – til næste kirkekaffe.

Find os på
www.katolskorientering.dk
og besøg den officielle
katolske hjemmeside
på
www.katolsk.dk

SKOLELEDER Sct. Knuds Skole Fredericia

Sct. Knuds Skole søger en ny skoleleder

Sct. Knuds Skole er en katolsk privatskole beliggende i Fredericia midtby. På skolen er der godt 20 ansatte og omkring 200 elever fra 0.-10. klasse. Skolen råder over en stor, gammel, velholdt og hyggelig skolebygning samt lejede lokaler i nær tilknytning. Vi forventer inden for de nærmeste år at skulle ombygge/tilbygge. Skolen er en tidssvarende privatskole, der stræber efter et højt fagligt niveau og samtidig vægter at se børnene udvikle sig til hele sociale mennesker og med gensidig respekt.

Skolen søger en leder, der:

- Er glad for børn og deres forskelligheder
- Er robust og har gennemslagskraft
- Er indstillet på at indgå i et samarbejde med alle skolens parter baseret på gensidig respekt, tillid, åbenhed og lydhørhed
- Er i besiddelse af et engageret, humoristisk, åbent og konstruktivt sind
- Har den kristne tro som livsholdning

Vi forventer, at du:

- Har en pædagogisk uddannelse og erfaring
- Har lederevner og er udviklingsorienteret
- Har administrativt og økonomisk overblik
- Tør og kan uddelegere ansvar
- Er i besiddelse af gode kommunikative evner
- Er synlig motiverende og dynamisk
- Tager aktivt del i skolens hverdag

Vi tilbyder:

- Glade børn og engagerede forældre
- Et aktivt og engageret personale indstillet på samarbejde
- En skole med en sund økonomi

Kort sagt:

Skolen søger en leder, som kan og vil Sct. Knuds Skole.

Yderligere oplysninger:

Vi vil gerne, om du kan tiltræde stillingen pr. 1. august 2007, men vi har tid til at vente på den rette kandidat. Yderligere oplysninger kan fås på skolens hjemmeside www.sct-knud.dk og ved henvendelse til konstitueret skoleleder Leif Starostka (7592 0043) eller bestyrelsesformand Lars Ormstrup (7593 2520).

Ansættelse og aflønning sker i henhold til fællesoverenskomst mellem finansministeriet og LC samt organisationsaftale for ledere, lærere og børnehaveklasselædere ved frie grundskoler i intervallet kr. 375.117 til kr. 440.885 + pension.

Ansøgningsfrist:

Ansøgningsfrist er fredag den 25. maj 2007 kl. 12.00. Ansøgningen stiles til bestyrelsesformand Lars Ormstrup og sendes til Sct. Knuds Skole, Sjøllandsgade 50, 7000 Fredericia

Weekend- og ferieudlejning

Lille Magleås i Birkerød udlejes i ledige perioder. Huset indeholder 8 værelser med 10 sovepladser samt et kirkerum. Velegnet til retræter, studiekrede eller større familier.

Kontakt Magleås Kursuscenter tlf 4581 0715

RFM Landsbevægelsen Respekt for Menneskeliv

*Sig ja til livet
— hele livet!*

Bestil et gratis prøvenr. af RFM nyt!
Tlf 5576 7652 • E-mail: rfm@mail.dk
www.rfm.dk

Valfart til Vor Frue af Aasebakken

Søndag den 20. maj 2007

Program

- kl. 9.15: Valfart gennem Rude skov
- kl. 10.30: Mulighed for skriftemål
- kl. 11.30: Bispemesse
- kl. 12.30: Pause for spising, leg og samvær
- kl. 15.00: Andagt

Dagens program slutter kl. 15.45, men folk kan blive på området så længe, de vil.

Transport:
S-tog fra Københavns Hovedbanegård til Holte, hvor det tager ca. 20 minutter at gå i "løs formation" til Rudersdalsvej (over for Poppel Allé). Skovvalfarten, som starter kl. 9.15, går under sang og bøn gennem Rude skov til Hæsterkøb. Vil du køre direkte til Hæsterkøb: S-tog fra Hovedbanegården til Holte og videre med bus 354 til Hæsterkøb Kirke eller S-tog til Birkerød og videre med bus 500 S til foden af bakken.

Valfart 2007

Søndag d. 3. juni

Program

- 10.30 Den lille pilgrimsvandring fra Øm klostermuseum
- 11.00 Valfartsvandring fra Øm-borgen
- 12.30-14.15 Pause - Tilsættelse - Underholdning
- 13.00-14.00 Skriftemål
- 14.30 Messe med biskop Kozon

Præstevielse

Fredag den 27. april 2007

vil

Diakon Mikolaj Kecik

modtage præstevielsen i Domkirken, Sankt Ansgars Kirke, Bredgade 64, København

Messen begynder kl. 16.00.

Mikolaj og hans fremtidige præstegerning anbefales til jeres forbon.

Der vil efter messen være reception i menighedssalen.

Med de venligste hilsener
† Czeslaw

Annoncer og meddelelser

Det sker i bispedømmet

Maj

Fredag, d. 11. Vågenat for fred i hele verden. Vi starter med messe med generalvikar Lars Messerschmidt og slutter næste morgen med messe med pastor Jørgen Erichsen.
Sted: Sankt Therese Kirke, Bernstorffsvej 56, Hellerup

Lørdag, d. 12. kl. 9.30 - 17.30 LYS I MØRKE, inspirationsdag om de kristne værdier i Danmark og Europa.
Sted: Johannesgården, Nørre Allé 2 A, 2200 København N.
Oplæg: Focolare, Lida van Dijk, tlf: 36 46 01 92

Lørdag, d. 12. kl. 11.00 Maria-procession i Esbjerg
Start: Sankt Nikolaj Kirke, Kirkegade 58, Esbjerg, efter procesion er der frokost i menighedssalen, drikkevarer kan købes.
Yderligere oplysninger på telefon: 75 12 10 27

Mandag, d. 21. kl. 19.00-ca. 20.30. Meditationsaften.
Sted Sankt Joseph Søstrene
Immaculata Kirken, Strandvejen 91, København Ø.

Fredag, d. 25. kl. 10.00 Katolsk Karismatisk bedegruppe mødes til lovsang v. pastor Michal Bienkowski.
Sted: Sankt Pauls Kirke, Frøgård Alle 12, Høje Taastrup.
Alle er velkomne.

Juni

Lørdag, d. 2. kl. 14.30 Voksenkatekese v/pastor Niels Engelbrecht: Paulus og menigheden i Korinth. Vi slutter med messe kl. 17.00.
Sted: Sankt Ansgars Kirkes Menighedssal, Bredgade 69 A, København.

August

Man 20.- fre 24. DKKF's Retræte på Dalum Kloster, retræteleder pastor Benny Blumen-saat. Tema: "I må fødes på ny" Johs.3, v.1. Oplysn./praktisk leder: Ruth P. Meyer, rpm@meyer.dk el. 35 42 76 71. Se også:www.dkkf.dk

Der er ukrainsk messe i domkirken hver 1. søn i måneden kl. 12.00 i Sankt Ansgars Kirke i Bredgade 64, København.

Niels Steensens Gymnasiums Grundskole (6.-10. klasse)

På Niels Steensens Gymnasium søger vi en dygtig og engageret lærer til vores hovedskole med tiltrædelse pr. 1. august 2007.
Matematik har primært interesse, men også geografi, fysik og andre linjefag kan også komme på tale.

Niels Steensens Gymnasium er et katolsk gymnasium med grundskole (475 elever) og gymnasium (200 elever). Niels Steensens Gymnasium er et privat gymnasium, der drives på katolsk grundlag. Dermed danner katolsk tro og praksis skolens naturlige ramme. På vor skole finder den sit udtryk i den ignatianske pædagogik og tradition. Således indgår skolen i jesuiterskolernes historie og udvikling. Skolen er et tilbud til såvel katolske som ikke-katolske elever. (Se nærmere på www.nsg.dk)

Ansættelse sker i henhold til Fællesoverenskomsten mellem Finansministeriet og LC samt Organisationsaftalen for ledere og lærere m.v.

Ansøgningen stiles til styrelsen for Niels Steensens Gymnasium og sendes til fungerende rektor Dorthe Enger, Niels Steensens Gymnasium, Sankt Kjelds Gade 3, 2100 København Ø. Ansøgningen skal være skolen i hænde senest fredag d. 18. maj kl. 12.00.

Ansøgningsamtaler forventes at finde sted snarest her-efter.

Skolen følger statens regler med hensyn til børneattest.

Yderligere oplysninger kan fås ved henvendelse til afdelingsinspektør Annette Messerschmidt eller viceafdelingsinspektør Richard Sprengers på tlf. 39 16 23 40

GLADSAXE BEDEMANDSFORRETNING

SØBORG HOVEDGADE 94

Henrik
Lundgren

DØGNVAGT
39 69 86 81

Afdelinger i Skovlunde, Ballerup,
Herlev, Farum, Bispebjerg
og Frederikssund

Jeg kommer gerne i Deres hjem for at træffe
de nødvendige aftaler

TELEFONLINE SOS FORBØN

Ønsker du forbøn,
et lyttende øre,
et ord fra Jesus
og en velsignelse
så ring **7518 1808**

Torsdag, fredag
og lørdag kl. 20-23
hele året

Vanløse Ligkistemagasinet

H.P. Baltzer & Søn ApS
Jyllingevej 8, 2720 Vanløse

38 71 75 01

organiseret bedemand
tilknyttet garantiordning

www.vanlose-ligkistemagasinet.dk

BANGS TORV BLOMSTER

Herlev Hovedgade 127
Tlf: 44 92 41 31

Buketter • Bårebuketter • Vine og Vinpynt
Blomster1910@hotmail.com

FORSIKRINGSRÅDGIVNING

- så tal med
erhvervsassurandør Ingo Brodersen

ALM. BRAND
Rådhuspladsen 2-4 - 1550 København V
Telefon 33 30 60 51

WWW.ALMBRAND.DK

ALM. SUND FORNUFT

MAGLEÅS KURSUSCENTER

MAGLEÅSUGEN 2007 – KIRKE OG FÆLLESSKAB

Søndag den 24. juni - lørdag den 30. juni.
Tilbud om fællesskab i troen, set fra forskellige synsvinkler.
Også fokus på natur, musik, sang og bøn
Lederteam: Lisbeth Poulsen og Bent Jensen.
Pris kr. 2575,- pr. prs.

FAMILIEUGEN 2007

Søndag den 1. juli – lørdag den 7. juli.
Kirke ud over din egen næse!
Hvad gør de forskellige kirker? Hvordan gør de forskellige kirker? Er vi kirke om søndagen eller er vi kirke i hverdagen? Eller er vi begge dele?
Oplægsholdere: Jann Sjursen, Hans Henrik Lund m.fl.
Salmeværksted ved Eileen Vandermark.
Udflugt, grillaften og sejltur til Sophienholm.
Workshops med: Glasmaleri, meditation, sport og natur.
Lederteam: Allen Courteau, sr. Hildegard Doods, Kirsten Poulsen, Felicity Pors, Camilla Janning, Pia Kelly.
Pris: Voksne kr. 1745,- børn 8-15 år kr. 935,- børn indtil 7 år kr. 465,-

Begravelse
Bisættelse
Borydning
Bobehandling

KATOLSK BEGRAVELSES SERVICE

Benzons
BEGRAVELSES SERVICE

DØGNSERVICE 7011 2407

Kastrup Begravelsesforretning

Telefon 32 55 55 55

Døgnvagt

Bedemand Michael Riis
Amagerbrogade 155

Dragør Begravelsesforretning - Telefon 32 53 06 29
Taastrup Begravelsesforretning - Telefon 43 99 19 19

Hellerup
Endrup-Ryvang
Bedemandsforretning
v/Lisbeth og Vagn Fondo
Bernstorffsvej 13 A
39 62 16 50

Reference:
Sankt Joseph Søstrene
Benediktinerinderne
af den hellige Lioba
Alle aftaler træffes
gerne i hjemmet

ADVOKAT

Marianne Qvist

Paradishegnet 5
2840 Holte
Tlf. 45 46 19 40

**ARV • TESTAMENTE
SKØDER
ÆGTESKABSSAGER**
WWW.MARIANNEQVIST.DK

Katolsk Orientering

Indlæg til
Katolsk Orientering nr. 11
som udkommer den

6. juni

skal være redaktionen i
hænde senest den

21. maj

Med venlig hilsen
Redaktionen

Rosenkranse, bøger om profeti og tro

Rosenkranse, labels, foldere, bedekort, postkort, medaljer og skapulærer. Bøger om mystikere, profetier, åbenbaringer og mirakler. Og om tro, bøn og faste. Læs om foredrag og pilgrimsrejser. Få den velsignede mirakuløse medalje.

Profeti

www.profiti.dk

www.medjugorje.dk

www.rosenkransen.dk

Tel: 86277058 /30232360 (bedst kl. 18-20)

Academicum Catholicum

indbyder til foredrag ved cand. theol.

Vilhelm Stender

der taler over emnet

Antropologiske og religiøse indtryk fra Polynesien

Tid:

Onsdag d. 9. maj kl. 20.00

Sted:

Jesu Hjerter Kirkes menighedssal
Stenosgade 4B, 1616 København V.

Alle er velkomne

Katolsk Orientering nr. 9 2. maj 2007 33. årgang

*“Prædik ordet, træd frem, hvad enten det er belejligt eller ubelejligt, overbevis, tugt, forman med al langmodighed og belæring. Thi der kommer en tid, da de ikke vil finde sig i den sunde lære, men for at leve efter deres egne lyster skaffe sig lærere i hobetal, efter hvad der kildrer deres øren.
2. Timot 4,2-3*

Redaktion Torben Riis (ansvarshavende)
Redaktionssekretær Kuno Arnkilde
Annoncer, orientering fra sognene og abonnement
Lisbeth Rønne
Medarbejdere i dette nr. Stig Holsting, Kirsten Kjærullf, Eva Maria Nielsen, Lisbeth Rütz
Redaktion og annoncer
Katolsk Orientering, Gammel Kongevej 15, 1610 København V,
tlf.: 3355 6040 kl. 9-13 mandag-fredag, fax 3355 6041,
e-mail: redaktion@katolskoriering.dk
Giro 205-7042
Orientering fra sognene: indlæg sendes til
sogneyt@katolskoriering.dk
Alle katolske husstande kan få bladet gratis tilsendt.
Abonnementspris 420 kr. helårligt. Løssalg 21 kr.
i Stenbutikken, Vesterbrogade 28, 1620 København V.
Udgiver Ansgarstiftelsen, Gammel Kongevej 15,
DK 1610 København V
Tryk Bergske Avistryk, 7600 Struer
Oplag 7700
ISSN 0902-297X

Fundet i programmet

af
Stig Holsting

Uge 18 og 19

TV

DR 2: Lørdag den 5. maj 14.05 Den europæiske mand (3:4)

De traditionelle kønsroller i Europa er under forandring; faderrollen ikke mindst. I programmet møder vi fire forskellige fædre fra forskellige lande: Janusz fra Polen, far til 9 børn i et land, hvor ét barn per familie er ny standard. Mød også Thanos, en af meget få singlefædre i Grækenland, samt en dansk og en finsk far fra en generation af mænd, der gør sig markant mere gældende på hjemmefronten end deres forfædre, men som alligevel har Europarekord i skilsmisser.
Co-produktion mellem DR, YLE, TVP og ERT

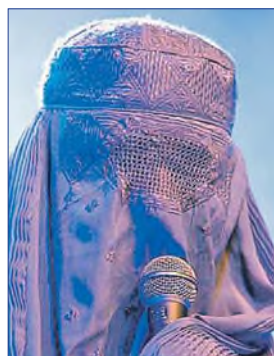
DR 1: Søndag den 13. maj 00.20 Møde med (6:8)

- læge Göran Grip.
Hvad er en nær-døds-oplevelse? Og er den virkelig eller er det en hallucination? Göran Grip forlod sit job som læge for på heltid at forske i dette og andre emner, der har hans store interesse.
Nordvision fra Finland.

DR 2: Mandag den 7. maj 15.00 Det gælder livet (9:9)

Den svære samtale. Ellen Gylling er tidligere gadepræst og har ofte mødt mennesker på kanten af livet. Hun har derfor en række konkrete råd til, hvordan man kan nærme sig et menneske i dyb krise. Men rutineret i at tale om selvmord – det bliver hun aldrig. For selvom hun godt ved, at god snak om selvmordstanker er en af de bedste måder at forhindre, at det bliver alvor, så er og bliver det svært.
(Sendt første gang 4.9.06.)

DR 2: Onsdag den 9. maj 23.50 Kvinder bag masken

Iransk dokumentarprogram fra 2004. (The Other Side of Burka) På den iranske ø Qeshm, der ligger i Hormusstrædet i den Persis-

ke Golf, hersker en særlig strikt afrikansk-arabisk udgave af islam, og alle øens kvinder ligger under for presset i et ekstremt patriarkalsk samfund. Blandt andet foreskriver traditionen, at kvinderne bærer en speciel ansigtsmaske, boregheh, der bedst kan sammenlignes med den maske, som en griber i baseball havde på i gamle dage. Undertrykkelsen af øens kvinder manifesterer sig i en række mentale og fysiske lidelser, der igen ifølge traditionen ikke må behandles medicinsk. For første gang har nogle af disse kvinder besluttet sig til at trodse truslen fra det omgivende samfund og stå frem og fortælle den iranske filmmager Mehrdad Oskouei om deres triste liv og afsløre sandheden om livet bag masken.

RADIO

P1: Onsdag den 2. maj 03.45 Eksistens

Hvem var den danske kosmolog Martinus, og hvad var budskabet i hans udviklingslære og åndsvidenskab? Kemiingeniør og biolog Ole Therkelsen fortæller om Martinus' og egne tanker om livet og dets opståen.
Tilrettelæggelse: Annette Bram.

P 1: Fredag den 4. maj 08.03 Mennesker og tro Troens trends (2:3).

Hvert tredje år afholdes der Danske Kirkedage. Forfatter Asger

Sorensen, der har været involveret i Kirkedagene gennem 40 år ser tilbage - og frem - på forholdet mellem kirken, samfundsudviklingen og Kirkedagene. Vi besøger også Haderslev Stift, hvor vi får et indblik i aktiviteter og trends på Danske Kirkedage 2007.

Tilrettelæggelse: Anders Lauge-
sen og Lisbeth Meléndez.

P 1: Lørdag den 12. maj 10.48 Et øjeblik

Igennem en række øjeblikke sættes der fokus på de forskellige ritualer der er for en bøn og ikke mindst vores forskellige motiver for at bede til forskellige guder. Biskop i Roskilde Stift Jan Lind-

hardt er den gennemgående person i indslagene. Han fortæller blandt andet om egne erfaringer med bøn og bidrager med kommentarer til de forskellige aspekter af bøn der belyses i indslagene.

Tilrettelæggelse: Inger Knude
Larsen.

(Sendes også 4.50).

På www.katpod.dk
siden sidst

Film premiere: Den store stilhed
Glædelig påske!

Pastor Timmermann fylder 70 år

Pave Benedikt udgiver bog på sin
fødselsdag

Dansk organist og musikforsker
sender pakke til paven

Rom Indefra 38

Ny bibliotekar på Sankt Andreas
Bibliotek

Katolsk Orientering

Solen skinnede og humøret var højt, da den første regionale Børne- og Ungdomsdag løb af stabelen Store Bededag på Sankt Ibs Skole i Horsens

side 7

Pave Benedikt XVI's første rejse til Latinamerika

Pave Benedikt XVI indledte den 9. maj sin første rejse til et ikke-europæisk land, da hans fly lettede med retning mod Sao Paulo i Brasilien.

Brasilien er det land i verden, hvor der lever flest katolikker – omkring 140 millioner – men Kirkens position i Brasilien er i de senere år blevet udfordret af protestantiske frikirker og diverse sekter, således at det p.t. kun er 67% af befolkningen mod tidligere 90%, der er katolikker. 7,4% betegnede i år 2000 sig selv som religionsløse.

Kristendommen blev bragt til Brasilien af de spanske og portugisiske erobrere i det 16. århundrede. En stor andel i dens udbredelse havde jesuitterne, som i 1554 grundlagde byen Sao Paulo. Brasiliens vigtigste Mariavalfartssted er Aparecida, som hvert år besøges af millioner af pilgrimme.

Ny-evangelisering på dagsordenen

Pave Benedikt havde på forhånd annonceret, at hans rejse til Brasilien har til formål at styrke troen og den katolske identitet i hele Latinamerika. Et højdepunkt bliver hans deltagelse i den latinamerikanske biskpekonferences 5. generalforsamling, som indledes søndag den 12. i Aparecida. Her

vil han sammen med biskopperne udstikke retningslinierne for de næste års pastorale indsats i området. De vigtigste emner på dagsordenen bliver evangelisering og forsvaret for livet.

Respekten for livet – og for landets oprindelige indianske befolkning

Disse anliggender bragte paven allerede på bane i sin første tale ved ankomsten til Sao Paulos internationale lufthavn, hvor han med henvisning til sit snarlige møde med biskopperne sagde: "Jeg er overbevist om, at den katolske identitet på kontinentet vil blive styrket gennem de initiativer, biskpekonferencen vil tage for at fremme respekten for menneskelivet fra undfangelsesøjeblikket til en naturlig død og for ligeledes at fremme solidariteten med de fattige og udstødte."

"Kirken," fortsatte han, "søger at fremhæve moralske værdier og bidrage til at forme menneskers samvittighed, således at de bliver i stand til at træffe oplyste og frie beslutninger. Den vil ikke undlade at pege på behovet for, at det nødvendige gøres for at styrke familien, samfundets byggesten, og for at uddanne ungdommen, som er enhver nations fremtid – og sidst,

men ikke mindst for at fremme værdier i alle samfundets lag, særlig i den oprindelige befolkning."

Udelukkelse fra kommunion

Disse ord – ikke mindst pavens insistensen på respekten for menneskelivet, som med rette kunne opfattes som en kritisk kommentar til regeringens "liberale" politiske linie med hensyn til abort – undlod ikke at gøre deres virkning på blandt andre landets sundhedsminister Jose Temporaio, som prompte reagerede med en skarp kommentar. Men allerede inden pavens ankomst havde Temporaio til et af landets største dagblade "O Globo" udtalt, at man ikke kan og bør påtvinge alle en bestemt religions dogmer. Abort, mente han, er et spørgsmål, der bør afgøres af kvinderne selv. Hvis mænd havde kunnet blive gravide, ville problemet for længst have været løst, tilføjede han.

Temporaio kritiserede ligeledes pavens udtalelser om situationen i Mexico City, hvor bystyret i slutningen af april indførte fri abort – i modsætning til resten af landet, hvor abort ligesom i Brasilien fortsat kun er tilladt i forbindelse med voldtægt eller fare for moderens liv. Her understre-

gede paven, at politikere, som går ind for fri abort, ifølge kirkeretten er udelukket fra at kunne modtage kommunion – en udtalelse, som Temporaio fandt "upassende".

I en samtale med journalister præciserede paven efterfølgende, at kristne politikere ikke bør gå på kompromis med deres tro. Kirken, sagde han, forkynder Livets Evangelium og værner om det enkelte menneskelivs værdighed fra befrugtningøjeblikket. Det er ikke et spørgsmål, der er overladt til den enkeltes afgørelse.

De internationale mediers interesse for pave Benedikts besøg har allerede overgået Vatikanets forventninger. På forhånd havde man ventet omkring 2000 journalister, men ifølge Brasiliens udenrigsministerium er foreløbig 3200 blevet akkrediteret. Lagttagere vurderer, at den store interesse skal ses i sammenhæng med, at godt halvdelen af verdens katolikker befinder sig på det latinamerikanske kontinent. Hertil kommer, at de emner, biskpekonferencen skal behandle under forsæde af paven, så som fattigdom, nye sekters indflydelse, forsvaret for livet, familien og ungdommen, er emner af interesse for Kirken overalt i verden i dag.

Torben Riis

Familiepolitik anno 2007

Som det vil være en del læsere bekendt, indførte DSB for et årstid eller mere siden en ordning, der består i, at man uddeler kuponer til passagerer på de strækninger, hvor man endnu må døje med utidssvarende togvogne. Bevæbnet med disse kuponer kan man i DSB's kiosker gratis få udleveret chokolade eller visse drikkevarer for, som DSB udtrykker det, "at gøre togturen lidt sødere," – imens man tålmodigt venter på, at de nye IC4'ere kommer i drift og sender de gamle vogne på pension. Desuden har man malet de gamle røde vogne skinnende mørkeblå for nu at gøre det hele lidt festligere.

Men hvad har det nu med overskriften til denne leder at gøre? Ja undskyld, men det var såmænd bare en løseven association i anledning af, at regeringens familie- og arbejdslivskommission den 9. ds. præsenterede en række anbefalinger, som, hvis de ellers føres ud i livet, skal gøre livet lettere for børnefamilierne. Problemet er, som det udtrykkes i rapporten, "at sætte en grænse for det grænseløse arbejdsliv," – med andre ord det forhold, at grænsen mellem arbejds- og privatliv til stadighed nedbrydes, vel at mærke på familielivets bekostning. Far og mor er konstant "på", mobiltelefonen knurrer, og man må lige for en sikkerheds skyld hen til computeren og tjekke, om der er mails fra arbejdspladsen.

Det skal der gøres noget ved, foreslår kommissionen. Alle skal have lovsikret ret til frihed på barnets første sygedag, ja, forældrene bør endda hver især kunne blive hjemme i to dage, når barnet er sygt, og man skal kunne få passet sine børn i institutionerne uden for normal arbejdstid. Endvidere foreslås det, at man udvider hjemmeserviceordningen til også at gælde børnefamilierne, så at den sparsomme kvalitetstid sammen med ungerne ikke går op i støvsugning og andre huslige sysler.

Efter hvad der foreløbig forlyder, tager politikerne pænt imod forslagene. Der er nemlig stemmer i børnefamilierne. Fremragende rapport, lyder det. Fint arbejde. – Og ja, selvfølgelig skal vi da være glade for alt, hvad der kan gøre livet blot lidt lettere for de ægtepar, der strider både med job og børnepasning. Men somme tider er lidt ikke nok. Selv hvis samtlige forslag blev gennemført, ville det grundlæggende ikke ændre familiernes situation.

Begge ægtefæller vil fortsat være nødt til at pukke fuldtds for at få økonomien til at hænge sammen. Samfundet, økonomien vil nu som før være alles herre, mens familien kommer i anden række. Det eneste, der sker, er, at "togturen bliver lidt sødere".

Og det er så baggrunden for, at man kan postulere en vis lighed mellem familiekommissionens forslag og DSB's kuponordning. Forskellen består så på den anden side i, at det formentlig ikke kan vare længe, før IC4'erne kommer og gør togrejsen til en ren fornøjelse. Det har nok betydeligt længere udsigter med effektive reformer, som kunne motivere danskerne til at sætte flere børn i verden.

Torben Riis

Læserbreve

Indsendte indlæg bør være forsynet med navn, adresse og telefonnummer. Som hovedregel offentliggøres kun navn og postnr. i bladet. Redaktionen forbeholder sig ret til at forkorte læserbreve, der overskrider 300 ord. Læserbreve kan indsendes som e-mail til redaktion@katolskorientering.dk eller som brev til Katolsk Orientering, redaktionen, Gl Kongevej 15, 1610 København V

Sæt tempoet ned!

Undertegnede har gået valfart i 50 år – siden dengang i Ruder Konges tid vi udgik helt henne fra Holte stationsplads, med skarer af unge og gamle, af præster, søstre og brødre i ordensdragt, og friske spejderrenge med en lang række faner og banner. Det var et syn!

Men nu kniber det, og der har tilsyneladende vundet en ny praksis

frem - at sætte tempoet op: Salmer - bønner - salmer - bønner - salmer - bønner ud i een køre, uden ophold. Hvornår skal vi trække vejret? Er man ude på at udelukke de sidste gamle fjolser der ikke kan spurte af sted i sportstempo?

Må vi vende tilbage til et behørigt tempo som før, med pauser så vi kan få vejret og nyde skovens stilhed, og

lidt eftertænksomhed?

Og et andet stort ønske: Må vi ikke bruge nogle af vore smukke gamle katolske salmer, som f.eks. 'Fast skal min dåbspagt evigt stå' - og ikke kun de protestantiske?

Familien
Kjeld Holsting
Nærum

Ingen grund til at plukke sig en kæp

Hvis man vil undgå at blive en smule fornærmet - så lad være med at læse indlægget.

Det skal gøres kort - og derfor bliver det misforståeligt. Men jeg prøver alligevel: I den senere tid har der været en stor polemik om det såkaldte "piske-citat" i forbindelse med børneopdragelse. Selvfølgelig er der mange, der som moderne mennesker på det kraftigste tager afstand fra såvel citatet, som de handlinger, det risikerer at medføre. Men; søndag efter søndag efter søndag står mange dygtige præster og yder os en ekstra service. Vi får ikke blot en slags "rentræksmesse" med efterfølgende kommunion, som kan "overstås" på en halv times tid. Nej; mange dygtige præster holder også lige lidt voksensøndagsskole. Ikke mindst for at forsøge at forklare os, hvad der egentligt står i Bibelen. Hører man efter i stedet for at "kede sig" og spekulere på, hvad søndagskagen skal være for en denne søndag - så bliver man lidt klogere. Så finder man ud af, at bibelcitaterne er sindbilleder/metaforer. Skal man bruge citaterne, skal de selvfølgelig sættes i en moderne sammenhæng. Hvorfor så ikke skrive disse "lignelser" om, så de passer til en moderne verden? Det er ikke nødvendigt. Af samme grund som matematiske formler ikke udvandes. Formalismerne duer ganske fint - for såvidt de forstås rigtigt. De er svære at forstå - ja, og derfor uddannes præster, biskop-

per, kardinaler og paver i teologiens forunderlige mysterier. Ikke fordi de skal "dunke" vi andre i hovedet med noget svært forståeligt. Men; fordi de skal kunne forklare os, ikke bare AT der står noget i Bibelen, HVORDAN det står i Bibelen. men også HVORFOR der står skrevet, som der gør. (De to første, kan vi dybest set selv klare, så får præsten fri til at yde mere service til vores fordel).

Det "skrækkelige citat", hvordan kan det så tænkes at skulle forstås? Prøv f.eks. med: I vore dage er mange mennesker tilstrækkeligt uhenligsmæssigt opdraget. Dvs. de opfatter selv den mest konstruktive og pænt afleverede kritik som at have fået et blåt øje. Og på grund af den opfattelse får de svært ved at udvikle sig til det højere niveau, de egentlig gerne ville være på.

Der er altså ingen grund til at plukke sig en kæp, som vi lærte det i Anders And fra 60'erne. Ofte er det nok at kritisere - det opfatter mange som ris og pisk. Og til dem, der lider af den opfattelse, at man ikke må kritisere børn: det er en af grundene til, at livet bliver så svært for dem, at nogle vælger at sniffe lim i 4. klasse og derefter fortsatte med andre "sjove" stoffer. Uden kritik af deres adfærd bliver de jo ikke udviklet til at kunne klare sig uden i følgeskab med en voksen. De bliver kunstigt holdt på et småbarnsniveau. Derfor er kritikken nødvendig - hvad enten man kan lide det eller ej. Det er no-

get vi alle ved, inderst inde. Derfor er der heller ingen grund til at citere et udvalg af passende psykologiske teorier i forbindelse hermed. Teoriene skal dog ikke "mules" af den grund. De har gjort det muligt for os at VIDE, at vi andre inderst inde ved, at retter vi ikke lidt på børnene i ny og næ, så kan det f.eks. føre til, at lille-Søren-med-de-skæve-ben pludseligt og uden at fejle noget må til talepædagog, fordi de har glemt konstruktivt at kritisere hans sprogbrug osv.osv.osv.

Så altså: når nu præsten partout ikke vil holde kaje, når du ønsker det, så prøv at udnytte det konstruktivt. Prøv at lytte til præsten, der ikke gør det, fordi han synes det er sjovt, men fordi han har pligt til det! Og i tilgift skal frase sig en masse af det, der gør livet udholdeligt og sjovt for vi andre, bare for at få lov til at stå der og "bræge". Så vil det tid efter anden også blive muligt for dig selv at forklare fidusen til de af Kristi modstandere, der har så travlt med at udrydde kristendommen under henvisning til "skrækkelige" citater. Så vil du selv kunne opfylde den pligt, du har, og som præsterne fortæller os det, søndag efter søndag efter søndag: "Gå ud og giv det videre, du selv har modtaget" - og hermed menes IKKE: "Gå ud og fortæl alverden, hvilken søndagskage fra bageren, du inderst inde foretrækker".

Michael Edahl
4200 Slagelse

"Luthersk katolicisme"?

Danskerne baserer oftest deres bedømmelse af urkirken, den katolske, på Luthers for 400 år siden berettigede kritik.

Af al økumenisk indsats kender jeg ingen så vellykket som Guido Kreienbühls i København, der i katolsk sammenhæng citerede Luther - ikke blot som en vennetæl og imødekomende facade a la de mange Grundtvigsalmer i katolske danske salmebøger.

Hans brug af følgende citat var

afgørende for at jeg lod min kristendom føre til medlemskab af den katolske kirke.

"Gode gerninger skaber ikke et godt menneske, men et godt menneske gør gode gerninger." Martin Luther.

Jeg tror, at den danske folkekirk er ikke nået så langt som den katolske med hensyn til at lægge gerningsretfærdighed fra sig.

Det rige Skandinavien fristes til at føle sig hævet over de fattige syd-

lændinge, der tager katolsk konservativisme bogstaveligt og gør paven til en halvgud, men vore præster politiserer langt værre end de katolske.

"Mennesket er født til at tro," erkendte Bertrand Russell. Idoler har alle. De popstjerner, præster og kongelige, der dyrkes her, har ikke større værdi som idoler end paven, tværtimod.

Bo Warming
2200 N

Et forbilledligt talerør

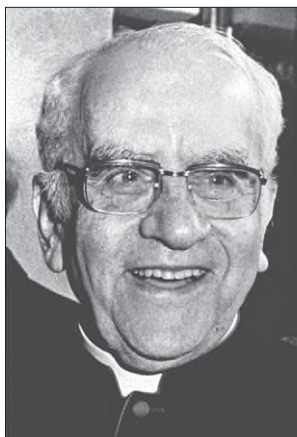
Med Torben Riis' overlegne analyse af tidsåndens forkvælende mistilidsvotum (abort og alskens natur- og sundhedsforvridende svanger-

skabsstopklodser) til barnet, det største i Guds Rige, er Katolsk Orientering et forbilledligt talerør for den Herre og Mester, der blandt an-

det betegede sig selv som "Sandheden og Livet."

Arne Munk, Vedersø, 6990 Ulfborg

60 års jubilæum i Caritas - Caritas er med på valfarterne

Pastor Knud Ballin var den første leder af Caritas Danmark

Caritas Danmark har 60 års jubilæum i år. Selve datoen er ukendt, for arbejdet gik i gang under pastor Ballins ledelse, uden at der blev sat en egentlig start-

dato på. Man ved dog, at Caritas Danmark begyndte i foråret 1947 og første opgave var på grundlag af de såkaldte frie dollar (gaver, messestipendier m.v.) at sende fødevarer til nødlidende i bl.a. Øst- og Vesttyskland. Først i 1950 dannedes i Rom Caritas Internationalis, hvilket skete under medvirken af Knud Ballin og dr. Meldahl fra dansk side.

Flere og flere bidragydere

Selvom der ikke er tale om noget rundt jubilæum, så vil Caritas alligevel bruge anledningen til at markere 60-året, fortæller generalsekretær Jann Sjørnsen. – Først og fremmest vil Caritas være med på valfarterne på Åsebakken og i Øm. Det har vi været før, men i anledning af jubilæet vil vi i år gøre en ekstra indsats for på valfarterne at få udvidet antallet af Caritas-bidragydere. Antallet har været stigende i de seneste år, men vi vil gerne være endnu flere, der står sammen om Caritas' hjælpearbejde.

Bidragydere har den fordel, at de løbende modtager information. F.eks. bringer næste nummer af Caritas Nyt et jubilæumsinterview med Anne Lise Timmermann, der jo kan berette om nog-

le spændende år i spidsen for Caritas.

I forbindelse med valfarterne og Danske Kirkedage præsenterer Caritas nye oplysningsmaterialer, herunder en ny præsentationsfolder om Caritas.

– Vær sikker på, at du "støder" på Caritas på valfarterne, siger Jann Sjørnsen, der på sin første valfart vil være med på Åsebakken. Han befinder sig i Rom til Caritas Internationalis' generalforsamling, når der er valfart i Øm.

Pontifikalmesse i september

Jubilæumsaktiviteterne når i øvrigt deres højdepunkt, når Biskop Czeslaw Kozon celebrerer en pontifikalmesse i Domkirken tirsdag den 11. september kl. 16.30.

Efterfølgende er der reception i menighedslokalerne og foredrag ved formanden for Danidas Styrelse, professor Holger Bernt Hansen. Styrelsesformanden skal tale om "Hvad har de kirkelige NGO'ere at byde på, når det gælder udviklingsbistand?" (NGO er den engelske forkortelse for en frivillig organisation, der er uafhængig af regeringen).

Et vigtigt skridt på vej mod saligkåring af pave Pius XII

Saligkåringprocessen for pave Pius XII er kommet et vigtigt skridt videre, efter at Kongregationen for Hellig- og Saligkåringprocesser på sit seneste møde har godkendt et 3.000 sider langt slutdokument, som anerkender pavens "heroiske dyder." Dette er sammen med kravet om et kirkeligt anerkendt mirakel forudsætningen for, at en saligkåring kan finde sted.

Processen blev indledt i 1974, og den største vanskelighed har fra begyndelsen været uenigheden om, hvilken rolle Pius XII, som var pave i perioden 1939-1958, spillede i forbindelse med jødeforfølgelserne under Anden Verdenskrig. Lukkede paven øjnene for nazisternes forbrydelser, eller arbejdede han tværtimod aktivt for at hjælpe de forfulgte jøder? Mens kritikerne har hævdet, at paven ikke i tilstrækkeligt omfang protesterede mod forfølgelserne, har tilhængerne af hans saligkåring kunnet dokumentere, at han i årene 1943-44 reddede over 4.000 jøder i Rom ved at skjule dem i kirkelige institutioner.

Nyere historiske forskning har således i høj grad medvirket til at rense paven for de beskyldninger, der i efterkrigstiden blev rejst mod ham – se i øvrigt herom Kirsten Kjærulffs svar i "Spørgsmål om troen" i dette nr. af KO, side 6 – og det er baggrunden for, at der i det udvalg, bestående af 15 biskopper og 15 kardinaler, som har behandlet det omfattende materiale, omsider er blevet det fornødne to trediedels flertal for at godkende en fortsættelse af processen.

Intet er dog officielt afgjort, før paven har godkendt kongregationens afgørelse.

Mathis Gothart Grünewald: Den hellige Elisabeth af Thüringen

Elisabeth på Skt. Elisabeths Hospital

– rundvisning på hospitalet
tirsdag den 5. juni

Som et led i fejringen af 800-året for hendes fødsel, vil Holbæk menighed hellige Grundlovsdagens fri-eftermiddag til sit sogns værnehelgen, den hellige Elisabeth af Thüringen (1207-1231), idet man vil foretage en menighedsudflugt til det tidligere Skt. Elisabeths hospital på Amager.

Mens Elisabethsøstre endnu havde til huse her (1905-70), gav Carlsberg-fonden i 50'erne, i anledning af 50-års-jubilæet, søstrene den gave, at man lod kunstneren Jais Nielsen (1885-1961) bemale hele hospitalets hall (3 etager) med scener fra den hellige Elisabeths liv og virke. I dag anser man disse fresker som værende Jais Niensens bedydeligste værk, hvorfor de da osse er frede, omend hospitalet, som nu hedder Amager Hospital, ikke længere er på søstrenes hænder.

Ikke desto mindre byder hospitalet os

velkommen, og ved hjælp af Jais Niensens pragtfulde billeder vil vi under ledelse af p. Stephen Holm, – og måske Elisabethsøster Dorothea Alex, – i ro og mag fordybe os i Elisabeth af Thüringens liv og spiritualitet. Vi begynder gennemgangen i hospitalets hall kl. 16,30, og kl. 18 runder vi af med en Elisabeth-messe i Skt. Annæ kirke.

Som nævnt er eftermiddagen Holbæk menigheds arrangement, og den henvender sig samtidig til dem, der fra den 16. til den 21. juli har tilmeldt sig den montfortanske jubilæums-valfart til Eisenach og Marburg, – i Elisabeth af Thüringens fodspor.

Men enhver, som ønsker at tilegne sig viden om denne kvindes heroiske liv og indsigt i hendes spiritualitet, er hjertelig velkommen. Man møder blot op i hospitalets hall kl. 16,30

p. Stephen Holm

Orientering til lånerne på Niels Steensens Bibliotek

Som omtalt i KO 2007/8 er Niels Steensens Bibliotek (NSB) blevet opløst som selvstændig institution og vil fusionere med bispeddømmets teologiske bibliotek, Skt. Andreas Bibliotek, i løbet af efteråret. Hvad betyder dette for dig, der har været låner hos Niels Steensens Bibliotek?

Der er stadigvæk adgang til og udlån fra Niels Steensen Biblioteks samling. Adgangen hertil foregår nu mandag-fredag fra kl.13-16 gennem Skt. Andreas Bibliotek, Gl. Kongevej 15, stuen. Skt. Andreas Bib-

liotek deler opgang med bispeddømmets kontorer, der er dørtelefon, og man er nødt til at ringe på.

Cirka 1600 af NSBs titler og 3400 af Skt. Andreas Biblioteks titler er online-søgbare via internettet via de to bibliotekers web-sider, <http://www.nielssteensensbibliotek.dk/> og <http://www.sanktandreasbibliotek.dk/> På sigt vil der blive etableret mulighed for at søge i begge bogbestande samtidigt.

Mange af KO's læsere bor ikke i Køben-

havn, men også de kan have glæde af bispeddømmets bibliotek. Skt. Andreas Bibliotek indgår i det danske inter-urbane lånesamarbejde. Det betyder, at jeres lokale folkebibliotek kan rekvirere bøger fra os, f.eks. katolske titler, som de ikke selv har. Hvis du finder noget via NSB's eller SAB's hjemmeside, som du gerne vil læse, og som dit lokale bibliotek ikke har, kan du bede dit bibliotek indlåne bogen fra os.

Finder man ikke det, man søger, er man er altid velkommen til at sende os en fore-

spørgsel på en titel, enten en e-mail eller et godt gammeldags brev, og vi vil slå titlen efter i kortkartoteket.

Ingen af de to bibliotekers bøger er at finde i <http://www.bibliotek.dk>, men vi håber at vi snarest muligt må komme med på listen over biblioteker, som er med der.

Med venlig hilsen
Kate Toft Madsen, Bibliotekar
info@sanktandreasbibliotek.dk

Mugabe advarer landets katolske biskopper mod at kritisere regeringen

London (KNA)

I et interview i tidsskriftet "New African Magazine", der udgives i London, advarer Zimbabwes præsident Robert Mugabe landets katolske biskopper mod yderligere kritik af regeringen, idet kirken efter hans opfattelse alene skal interessere sig for de åndelige værdier og ikke blande sig i politik.

Han har samtidig lovet, at han snart vil mødes med landets biskopper. Der er endnu ikke fastsat nogen termin for det kommende møde. Den 60-årige ærkebiskop Pius Ncube er dog ønsket til mødet. Han har flere gange opfordret til, at der kommer en "fredelig revolution" i landet.

I et hyrdebrev, der skærtorsdag blev læst op i landets katolske kirker, har de katolske biskopper opfordret til, at landet får en ny forfatning, da det efter deres opfattelse befinder sig i en krise, der kun kan overvindes ved, at landet får en demokratisk valgt ledelse. Mugabe, der selv er katolik, sagde i interviewet i "New African Magazine", at han ikke har været i kirke i påsken p.g.a. hyrdebrevet. I øvrigt har biskopperne med dette brev efter hans opfattelse vist, at de vil politisere. Derfor vil regeringen ikke længere behandle dem som religiøse autoriteter, men derimod som repræsentanter for politiske interesser.

Den 83-årige Mugabe har, siden landet opnåede uafhængighed i 1980, regeret det med hård hånd. Fattigkvartererne i de store byer er de sidste par år systematisk blevet jævnet med jorden. Demonstrationer er gentagne gange blevet standset med brutal voldsudøvelse. Landet har en inflationsrate på 1.700 procent, hvilket efter Mugabes opfattelse skyldes en vestlig sammensværgelse mod landet.

Tekst og foto: Kuno Arnkilde

Der er noget "Far til fire"-stemning ved at ankomme til feriehjemmet Klitborg på den gammeldags måde med færgen fra Hundested.

Klitborg ligger tre kilometer uden for Rørvig i Odsherred Kommune i noget af Danmarks smukkeste natur. Midt i en plantage og tre minutters gang fra en fire kilometer lang sandstrand – "Med enestående flotte solnedgange" – fortæller p. Gerhard Sanders, S.J. og formand for Katolsk Menighedspleje Poul Steen Johansen, mens vi i afslappet tempo bevæger os mod vandet.

Det er lørdag i St. Bededagsferien og sæsonstart for nye fælles oplevelser for børn, unge og voksne. P. Sanders har været med de sidste 30 år, fortæller han, mens vi alle tre prøver at finde en lille klit med egnet siddehøjde, der også giver os mulighed for at skue ud over Kattegat.

For at få lidt mere ro har vi for en kort stund forladt selve Klitborg, hvor 4-5 unge mennesker var i gang med at fælde et 10 meter højt træ med motorsav og under kyndig vejledning.

Med den store horisont foran os vil vi ikke tale så meget om Klitborgs 60-årige historie, men prøve at kigge fremad, for hvad kan Klitborg tilbyde som andre feriehjem ikke kan?, er mit første direkte spørgsmål. – Først og fremmest beliggenheden ved Kattegat, med fire kilometer sandstrand, fortæller p. Sanders. Det er der ikke mange feriehjem, der kan tilbyde. Men derudover kan man selvfølgelig også gøre sig nogle tanker om, hvorfor man gerne vil komme netop hér. Når vi holder møder og lejre i eget regi, er der mange gange også en religiøs dimension. Vi har et kirkerum, hvor vi fejrer gudstjeneste. Vi holder foredrag, og efter foredraget taler vi sammen omkring et tema. I familielejrene har familierne ofte valgt et tema, som præger opholdet på Klitborg.

– Et kirkerum?

Ja - vi har et fint kirkerum, hvor vi fejrer gudstjeneste – og en "præstegård," tilføjer Steen Johansen med et smil. Præstegården trænger godt nok til en istandsættelse, men er selvfølgelig beboelig.

Det vil sige, at man kan tage sin sogne-

præst med herop og modtage Nadver under en messe?

– Ja, og foruden to-tre messer i løbet af et typisk lejrhold slutter vi også hver dag med aftenbøn. Og det er der vist ikke mange andre feriehjem, der kan tilbyde, bemærker p. Sanders, mens han fjerner blikket fra horisonten og kigger venligt hen over brillerne på spørgeren.

Lejrskoler, retræter - og bryllupsfest

Kan man bruge Klitborg til andet end familie- og børnelejre?

– Vi har en del lejrskoler boende hvert år, hvor lærerne viser eleverne, hvad der er i området af fortidsminder og andre severdigheder. Dem har vi en del af, men Klitborg egner sig til mange formål. Retræter på Klitborg passer glimrende til yngre mennesker – og i august afholdes der end-og bryllupsfest her.

Bygningen

Efter turen til stranden vender vi hjem til borgen og konstaterer, at træet er fældet perfekt.

P. Sanders viser rundt i bygningerne og fortæller små historier om bygningens udvikling gennem årene. Ombygninger, tilbygninger og istandsættelser. Vi ser de splinternye moderne køjesenge, der blev installeret i påskeugen. Han fremviser moderne badeforhold i en tilbygning, som kostede ¼ million kr. at opføre, tænder et lys i kirkerummet, og vi slutter i det nyindrettede storkøkken, som er den seneste renovering af det gamle og unikke hus. Et hus med sin helt egen historie, atmosfære og – fristes man til at skrive – charme.

Der er drikkepause for arbejdsholdet på den store græsplæne foran hovedbygningen denne lørdag i St. Bededagsferien. En udmærket anledning til at stille et sidste opklarende spørgsmål omkring en stemning

Far til fire

Når man kommer til Klitborg med færgen fra Hundested til Rørvig, er der så ikke lidt "Far til fire"-stemning over rejsen?

Steen Johansen griner og fortæller: Det er fuldstændig rigtigt. Og det er også noget, som vi holder fast ved på vores børnelejre. Vi mødes på Østerport, hvor rejsen starter. En rejse ud i sommerlandet. Tog til Hundested med togsbillet undervejs, færgen over og så evt. bussen det sidste stykke. På den måde får børnene en tur igennem landet og oplever lidt "Far til fire"-stemning, som du kalder det. Det synes vi er sjovere end blot at blive kørt fra dør til dør, som mange jo gør i dag.

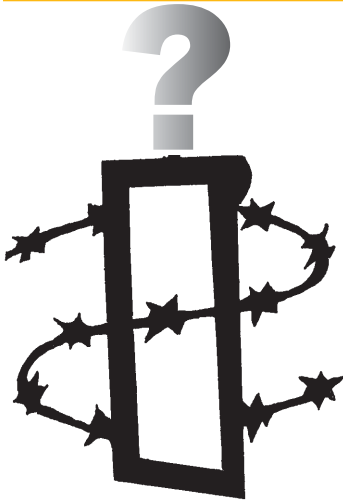
Og lejrchef Vicente Christensen tilføjer: Og så må du gerne skrive, at vores børnelejre (6-20 år) i år starter den 7. juli kl.10 på Østerport - og varer til 17. juli. Voksne kan deltage sammen med deres børn – eller børnene kan deltage alene. Og hvis du er far til fire – så kom alle fem.

På havnen i Rørvig varmer den nedgående sol i nakken, og strålerne rammer også en cremefarvet Sunbeam fra 1967. Det gamle automobil leder tanker tilbage til en tid som var. Og som stadig er.

Henvendelse ved Klitborg:
Poul Steen Johansen
Telefon 3929 0811
Email: klitborg@bachdal.dk
Hjemmeside: ww.klitborg.lgo.dk

Pater Gerhard Sanders (tv) og Poul Steen Johansen nyder det gode vejr og udsigten over vandet på den 4 kilometer lange sandstrand få skridt fra feriehjemmet Klitborg

af Sr. Maria Forrethal

Amnesty International er en højt respekteret organisation, der er kendt for sin modstand mod tortur og for sit forsvar for menneskerettighederne mange steder i verden. Fra første færd har Amnesty International ladet sig inspirere og motivere af FN's Verdenserklæring om Menneskerettighederne (1948), som blev til i kølvandet på Anden Verdenskrig – især artiklerne 3 og 5 i erklæringen:

”Enhver har ret til liv, frihed og personlig sikkerhed.”

”Ingen må underkastes tortur eller grusom, umenneskelig eller vanærende behandling eller straf.”

Men jeg gad nok vide, hvor mange der er klar over, at Amnesty International for tiden alvorligt overvejer at opgave sin neutralitet i abortspørgsmålet for i stedet at støtte det synspunkt, at abort bør anerkendes som en menneskeret. Dette på trods af at abort ikke benævnes som en ”ret” i nogen international menneskerettigheds-erklæring.

Tendentøs debat

I lidt over et år har der foregået drøftelser i lokalafdelinger over hele verden, også her på Færøerne. I forhold til denne debat har Amnesty International påstået at forholde sig neutralt. Ikke desto mindre stammer det materiale, som man har stillet til rådighed som grundlag for debatten, fra organisationer, der utvetydigt går ind for abort og/eller tilbyder ydelser i så henseende.¹⁾ Mange af de oplysninger, vi har fået, er problematiske. Tilsvarende er argumenter og objektive informationer fra pro-life organisationer ikke blevet udsendt, ej heller oplysninger om de forskellige abortmetoder og deres virkninger.²⁾

Hverken den seneste undersøgelse fra New Zealand, der bekræfter forbindelsen mellem abort og depression³⁾, eller de vidnesbyrd, der i så henseende foreligger fra de kvinder, der har gennemgået en abort⁴⁾ er medlemmerne blevet gjort bekendt med – så det er faktisk svært at forstå, hvorfor en organisation, der åbent kritiserer tortur, vold og krænkelse af menneskets værdighed, har så lidt at sige, når det kommer til de konkrete kendsgerninger om abort.

Mange politikere, pro-life- og menneskerettighedsforkæmpere foruden lederne af de store trossamfund og ganske almindelige medlemmer af Amnesty International har givet udtryk for alvorlig bekymring over AI's planer om åbent at gå ind for abort, også selv om det kun skulle blive inden for visse begrænsede rammer, lige som der har været fremsat kritik af såvel diskussionsgrundlaget som selve den måde, diskussionen har været ført på. Til-

Hvor bevæger Amnesty International sig hen?

svarende har det vakt bekymring, at der på AI's mange web-sider rundt omkring i verden, ikke er blevet ordentligt orienteret om, hvad diskussionen drejer sig om. Man finder kun nogle generelle bemærkninger om ”reproduktive rettigheder”. Det er ejendommeligt, at en organisation, som påberåber sig upartiskhed, går ind for samvittigheds- og ytringsfrihed og afkræver andre regnskab i så henseende, selv tilsyneladende er uvillig til at fremlægge argumenter og informationer fra modstandere af abort og iøvrigt nægter offentligheden indsigt i sin egen interne diskussion. Man må kunne tillade sig at gå ud fra, at ikke alene AI's medlemmer, men også folk, der støtter organisationen og offentligheden i bred almindelighed er en naturlig interesse i at følge diskussionen og give deres egen mening til kende.

Så vidt man kan skønne ud fra de informationer, der foreligger indtil nu, vil visse lokalafdelinger stemme for at opretholde den nuværende neutralitet. Andre vil stemme for, at man bakker op om *alle* aborter, mens andre igen vil stemme for, at man på det internationale møde, der skal holdes i Mexico i august 2007, opgiver neutraliteten og siger ja til aborter under visse nærmere definerede omstændigheder. Denne sidste gruppe baserer deres holdning på det synspunkt, at det kun er kvinden, der kan afgøre, hvad der er rigtigt for hende i den vanskelige situation, hun befinder sig i.

Heraf kan man imidlertid ikke med rimelighed slutte, at andre skulle være nødsaget til at støtte en kvinde i hendes ønske om abort, hvis de mener, at beslutningen herom er moralsk forkastelig. Synspunktet tager heller ikke hensyn til, at den moderne videnskab fortæller os, at ethvert nyt menneskeliv begynder ved – og får sin egen specifikke identitet ved – befrugtningen⁵⁾.

Derfor, hvis man ikke mener, at det bør være muligt for diverse regeringer at hævede, at dødsstraf og tortur kan være tilladt under visse begrænsede omstændigheder, og at enhver regering må have frihed til at afgøre, hvad der er bedst for den selv, er det logisk set vanskeligt at se, hvorfor vi så skulle acceptere noget sådant, når det drejer sig om abort.

Hvor er logikken?

Skulle det ske, at AI tager skridtet fuldt ud og forlader sin hidtidige neutralitet, er det svært at se, hvordan man fremtidigt vil kunne forsvare sin modstand mod dødsstraf. Hvordan vil man kunne forsvare domte forbryderes ret til ikke at blive henrettet og samtidig gå ind for at ombringe uskyldige ufødte børn? Hvordan vil det påvirke arbejdet for *alles* ret til ”liv, frihed og personlig sikkerhed”, hvis retten til livet ikke gælder enhver? Hvordan vil man kunne undsige vold mod kvinder, hvis man samtidig går ind for en praksis, som

krænker kvinder og deres ufødte børn og tillader selektive aborter på piger? Eller for den sags skyld aborter, der foretages for at eliminere mennesker med et bestemt handicap, en bestemt race eller på grund af deres politiske, religiøse eller sociale tilhørsforhold.

Hvis AI ønsker at arbejde med et bredt spekter af menneskerettigheder, så må organisationen ubetinget arbejde for,

- at eksisterende love, der beskytter kvinder og børn mod vold og misbrug af enhver art, holdes i hævd i alle perioder af deres liv
- at den fri adgang til informationer opretholdes og respekteres, især i henseende til kvinders fundamentale ret til korrekte informationer om følgerne af abort
- at alle kvinder og børn til enhver tid får adgang til etisk forsvarlige sundhedsydelser i forbindelse med fødsler og børnenes opvækst
- at fundamentale fornødenheder så som rent vand, en tilstrækkelig kost, en anstændig bolig, den nødvendige lægehjælp, uddannelse og ordentlige arbejdsforhold er til rådighed for alle.

At arbejde ud fra denne målsætning vil ikke bringe AI i konflikt med sit eget værdigrundlag og samtidig tillade et fortsat samarbejde med mennesker af god vilje overalt i verden.

Det er mit håb, at de, der læser denne artikel, vil overveje, hvad jeg her har sagt, og give deres mening til kende over for Amnesty International:

Amnesty International
International Secretariat
1 Easton Street,
London WC1X 0DW, UK
tlf. +44 20 74135500
fax +44 20 79561157
e-mail:

<http://web.amnesty.org/contacts/index/eng-000>

¹⁾ Circular 14, 5 February 2005 ; Sexual and Reproductive Rights, Consultation Papers 1 & 2, 18 January, 2006

²⁾ www.abortionfacts.com
www.lifesite.net/abortiontypes
<http://www.silentscream.org/index.html>

³⁾ The Christchurch Health and Development Study - Journal of Child Psychology and Psychiatry and Allied Disciplines, Vol. 47, No. 1, January 2006, pages 16-24

⁴⁾ www.afterabortion.org
www.silentnomore.org
www.rachelsvineyard.org

⁵⁾ <http://www.justthefacts.org/clar.asp>

Strid om passionsspillene i Oberammergau

Lederen af passionsspillene i Oberammergau, Christian Stückl, har truet med at træde tilbage som instruktør af de festspil, der skal finde sted i 2010. I 2006 fulgte et stort flertal i byrådet Stückls ønske om at flytte spilletidspunktet fra mellem 9.30 og 17.30 til fra 14.30 til 22.30. Men nu har et borgerinitiativ indsamlet 655 underskrifter mod, at spilletiden flyttes. Modviljen blandt byens indbyggere skyldes bl.a., at byens hoteller mener, det ændrede spilletidspunkt vil være mere personalekrævende for dem og dermed medføre øgede omkostninger.

Stückl ønskede en ændring af spilletidspunktet af kunstneriske årsager, fordi navnlig korsfæstelses- og opstandelsescenerne derved ville opnå større, dramatisk intensitet.

Den 46-årige Stückl, der selv stammer fra Oberammergau, debuterede i 1990 som den hidtil yngste instruktør for de verdensberømte passionsspil. Han er en af de mest efterspurgte instruktører i det tyske sprogområde og havde i 2006 ansvaret for indledningsceremonien til verdensmesterskaberne i fodbold.

I 2000 indførte han adskillige ændringer, bl.a. nye kulisser for første gang i 70 år. Desuden fik skuespillerne efter 100 år igen nye kostumer.

Efter at byens indbyggere i peståret 1633 havde lovet, at de regelmæssigt ville opføre et passionsspil, hvis de blev forskånet for pesten, har der været passionsspil hvert tiende år i byen. Det er langt fra første gang, der står bløst om spillene. I 1977 var der voldsom strid om, hvilket manuskript der skulle anvendes, da en jødisk organisation beskyldte Daisenbergers tekst fra 1850 for at være antisemittisk.

Passionsspillene er efterhånden blevet en vigtig indtægtskilde for byen. I 2000 så 520.000 mennesker de 110 opførelser af spillene, hvilket var 10 % mere end i 1990. De næste passionsspil vil finde sted fra d. 15. maj til d. 13. oktober 2010.

Panik før lukketid

Vatikanets bibliotek trænger til en gennemgribende istandsættelse, og dette arbejde vil blive påbegyndt den 14. juli i år. Arbejdet forventes at ville vare tre år, og i den tid vil biblioteket være lukket for alle brugere.

Meddelelsen herom har vakt bestyrtelse i forskerkredse, hvor man vil være nødt til at nulstille forskningsprojekter, fordi man i hele denne periode ikke vil have adgang til relevant litteratur. Fra forskellig side er der derfor udtrykt håb om, at det sidste ord i denne sag ikke er sagt, men at man vil kunne finde en praktisk løsning på forskernes problem.

Vatikanets bibliotek rummer over 1.6 millioner trykte bøger og 80.000 gamle håndskrifter, heriblandt nogle af de tidligste bibeltekster. Desuden har Vatikanet en af de største samlinger af inkunabler (bøger trykt før 1500) i verden foruden en betydelig mottamtsamling med 350.000 eksemplarer.

Spørg om troen

redigeret af Kirsten Kjørulff

Krig og moral

Kære Kirsten Kjørulff

Mit spørgsmål vedrører moraldogmet "Man kan aldrig forsvare at begå en lille uretfærdighed for at ville undgå en større". En af de store implikationer af moraldogmet er: Vi skulle principielt ud fra dogmet (men så sandelig ikke i faktisk forstand) fordømme Sir Winston Churchill som krigsforbryder, idet historien udviser talrige eksempler på, at han tog beslutninger under anden verdenskrig, der netop strider mod moraldogmet (eksempelvis "terror"-bombardementerne af Potsdam, Berlin og Hamburg, der gik voldsomt ud over civilbefolkningen, men tog udgangspunkt i, at nazisterne var "smarte" og på psykopatoform vis gemte en del krigsindustri blandt civile, med det håb at kunne undgå de Allieredes udslettelse af den tyske krigsindustri).

Der har også været anklager mod den daværende pave, der efter sigende samarbejdede mere end godt var med nazisterne. Jeg er af den opfattelse, at den daværende pave sandsynligvis har følt sig tvunget til at samarbejde (ganske som den danske regering gjorde det og opfordrede til) for på en eller anden måde at forsøge at forhindre hensynsløse forfølgelser af katolikker i de besatte lande og Det Tredie Rige - og at disse anklager derfor "må lade nåde gå for ret", da bruddet med moraldogmet trods alt er sket i Det Gode's Tjeneste. (Man skal som bekendt også huske på, at det var "lille-Adolf" der var aggressoren, og paven og Churchill forsvarede sig).

Noget helt andet er det, at vi med moraldogmet i hånd skal erklære ethvert vestligt samfunds højeste juridiske principper for amoralske, idet nødværgeretten jo som bekendt foreskriver, at man til enhver tid må forsvare sig med samme midler, som man bliver angrebet med.

Dette er en alvorlig implikation af dogmet, at den stund nødværgeretten således foreskriver, at det er fuldt tilladeligt at begå en lignende uretfærdighed, som man bliver mødt med - altså ikke bare en lille uretfærdighed for at undgå en større, om end det jo altid er ønskeligt, at man eksempelvis kan sparke en voldtægtsmand med mord i sinde "så-nogen-lunde-midtpå" og således undslippe, uden at have nødt til at slå ham ihjel. Medmindre, altså, man bevisligt ikke har anden udvej, end at slå aggressor ihjel. Så foreskriver nødværgeretten, at det er fuldt tilladeligt at overtræde et af vore vigtigste, kristne bud. (Jeg er naturligvis fuldt vidende om Kristi anvisning om at vende den anden kind til - blot står der i anvisningen intet om, til denne anden kind IKKE må være "godt pansret" så aggressor slår sig på den, når han angriber.)

Og så må vi lige huske: at vende den anden ("upansrede") kind til, er et forsøg på at følge Kristus efter - hvilket aldrig fuldt og helt kan gøres af et menneske, som ikke på samme måde også er Gud Selv, da en sådan adfærd nu engang kræver en uendelig tålmodighed, som det sandsynligvis ikke er noget menneske beskåret at besidde. (forkortet af red.)

Med venlig hilsen
Michael Edahl
Vor Frue Menighed, Slagelse

Kære Michael Edahl.

Ja, det er et stort og svært spørgsmål, du her bringer på bane.

Jeg må nok begrænse mig til at svare kort med henvisning til Kirkens Katekismus, der fra § 2258 til § 2330 behandler Guds femte bud, "Du må ikke slå ihjel".

Som du selv gør opmærksom på, gælder dette bud også, selv om man handler i forsvaret for sit eget og ens kares liv. Men dette

selvforsvar risikerer jo også at medføre angriberens død. Om man over for Gud (og menneskers domstol) bliver skyldig i drab, afhænger derfor af intentionen: Katekismen henviser § 2263 til Thomas Aquinas, som siger: "Selvforsvar kan have en dobbelt virkning: den ene at redde sit eget liv, den anden angriberens død. ... "Intet hindrer, at én handling har to virkninger, hvoraf alene den ene ligger i intentionen, men den anden uden for intentionen". Derfor (§ 2264) "Den, der forsvarer sit liv, er ikke skyldig i drab, selv om han tvinges til at give sin angriber et dødeligt slag". § 2265: "Det lovlige forsvar kan være ikke blot en ret, men en alvorlig pligt for den, som har ansvar for andres liv. Forsvaret for det fælles vel kræver, at den uretmæssige angriber uskadeliggøres. Det er grunden til, at den lovlige øvrighed har ret til endogså at gribe til våben for at befri det civile samfund, som den har ansvaret for, for angriberen."

Ud fra dette må man tro på, at både Gud og en militærdomstol ville frikende Winston Churchill, hvis intention jo var at standse nazismens fremmarch og Det Tredje Riges verdensherredømme. Men du har ret i, at det samtidig er dybt problematisk med hans bombardementer af de store tyske byer, som du nævner. Det vil nok ikke være menneskeligt muligt at bedømme, om en så voldsom og omfattende terrorhandling var nødvendig for at standse Hitlers fremmarch med den intention at forsvare fremtidens menneskeliv, menneskers frihed og den menneskelige værdighed. Det må vi overlade til Vorherre.

Problematikken omkring pave Pius XII er af en lidt anden karakter. Men eftertiden har vist tilstrækkeligt dokumenteret, at hans intention med at holde en lav profil over for nazisterne var at beskytte katolikker og jøder i de lande, som nazisterne bemægtigede sig.

Bla. foreligger der en rundskrivelse fra

paven til biskopperne, hvori han forordnede, at klausuren i klostre og konventer skulle ophæves, så de kunne blive skjulesteder for jøder. Ifølge samme kilde (Lapide) fremgår det, at den katolske Kirke under Pave Pius XII reddede 860.000 jøder. I bogen "Pius XII and The Second World War - according to the Archives of the Vatican" giver en af redaktørerne et indblik i pavens tænke måde og Vatikanets diplomatiske, ofte resultatløse fremstød på vegne af jøderne rundt om i Europa. Han skildrer den voksende følelse af magtesløshed, efterhånden som omfanget af jødeforfølgelserne blev kendt. I 1943 stod man overfor så rystende rapporter, at man næsten "tøvede med at tro på dem", skriver redaktøren, som redegør for Vatikanets humanitære indsats, i samarbejde bl.a. med jødiske instanser. Pave Pius' dilemma "må have været en lidelse for ham, for uanset hvilken vej han valgte, var forfærdelige følger ikke til at undgå," skriver han.

I relation til de problemer, du nævner, er det femte bud naturligvis helt overordnet en befaling om at undgå krig og tilsvarende situationer, hvor menneskeliv på forskellig måde bliver ødelagt, men - som der står i § 2307: "Så længe faren for krig er til stede, og der mangler en kompetent international myndighed udstyret med tilstrækkelig styrke, kan man ikke nægte regeringer ret til legitimt selvforsvar, når først alle muligheder for en fredelig løsning er udtømte".

Jeg mener derfor ikke, det er rigtigt, når du skriver, "at vi med moraldogmet i hånd skal erklære ethvert vestligt samfunds højeste juridiske principper for amoralske, idet nødværgeretten jo som bekendt foreskriver, at man til enhver tid må forsvare sig med samme midler, som man bliver angrebet med".

Det er intentionen, det kommer an på.

Venlig hilsen
Kirsten Kjørulff

Om ægteskab og ugift stand

af Eva Maria Nielsen

Enhver skal leve sådan, som Gud har kaldet ham. Det er Paulus' devise, og i Paulus' Første Brev til Korinterne kapitel 7 giver han forslag til forskellige levevis - ugift og gift, unge og gamle. Han kommer med praktiske råd, og det ser ud til, at han svarer på korinthernes spørgsmål, om det er rigtigt, at man i ægteskabet skal unddrage sig sex.

Baggrunden for spørgsmålet er ikke ønsket om puritanisme, for menigheden i Korinth levede alt andet end asketisk og afholdende. I 7,26 nævner Paulus en alvorlig nød. Vi kan ikke med sikkerhed pege på, hvilken nød han hentyder til; men formodentlig tænker han på et jordskælv, som andre historiske kilder også nævner. Følgen af jordskælvet var mangel på fødevarer i området. Dette kunne være baggrunden for bekymringen hos nogle menighedsmedlemmer. Mens kilderne tyder på, at ikke-kristne i deres fortvivlelse valgte mord på spædbørn eller abort, valgte kristne at undlade sex for at undgå graviditet. Dette er et gæt; men det ser ud til, at Paulus mener, at disse kristne drager for vidtrækkende beslutninger vedrørende ægteskabet.

Paulus opfordrer korintherne til at leve efter deres nådegave. Den ene har nådegaven

til at leve ugift og den anden nådegaven til at leve gift. Den gifte må ikke "lege" ugift ved at unddrage sig sin partner. Paulus har selv valgt at være ugift; men han pointerer, at ens valg afhænger af, hvilken nådegave man som menneske har fået af Gud. Når Paulus har fået betroet nådegaven til at leve ugift, betyder det ikke, at alle andre også skal have denne nådegave, eller at det at være ugift er bedre. Nådegaverne må ikke spilles ud mod hinanden. Der er tale om et kald, og kaldene skal supplere hinanden. Uanset hvor vi lever, skal vi tjene Gud.

Paulus nævner også, at nogen kommer til tro, efter at de har giftet sig. Gud møder mennesker i forskellige livssituationer. Men det, at vi kommer til tro, er for Paulus det vigtigste. Han understreger endda, at man pga. sin tro ikke bør forandre sin livssituation, for man kan tjene Gud i enhver livssituation med den nådegave, man nu har.

Dette kan du gøre

Læs 1 Kor 7,1-35: Hvilke emner kommer Paulus ind på?

Overvej de vanskelige forhold, der kan opstå, når et menneske kommer til tro, mens familien er ikke-troende.

Hvilken nådegave har du fået? Overvej, hvordan du gennem dit liv kan aflægge vidnesbyrd om Gud.

En bragende succes

Godt 400 børn og unge mødtes til messe, katekese, leg og musik, da den første regionale Børne- og Ungdomsdag blev afholdt i Horsens

Tekst: Clara Maria Riis
Fotos: Sara Arnkilde

Kirken er et fællesskab! Det var det altoverskyggende budskab og indtryk, som de mange deltagere fik med sig, da den første regionale Børne- og Ungdomsdag med bragende succes blev gennemført Store Bededag på Sankt Ibs Skole i Horsens.

"Vi har en efterlysning: Gloria fra Esbjerg er blevet væk fra sin mor" lyder det over højttalerne. Et øjeblik efter er hun fundet, men nu mangler der en anden.

Skolens område er så fyldt med glade mennesker i alle aldre, at det næsten er uundgåeligt at miste sin mor af syne et øjeblik i mylderet. Det tager dog ikke længe at få genforenet forældrene med de manglende børn, og de kan vende tilbage til hyggensnakken med de andre, mens de venter på, at frokosten bliver annonceret.

Godt 400 børn, unge og forældre fra det vestlige Danmark og ca. 60 frivillige fra hele landet var på denne dag mødt op i det smukke solskin for at vise, at det med katolsk fællesskab ikke kun er en smuk tanke, men at det også passer i praksis. Det blev tydeligt i den store indsats, alle gjorde for at få dagen til at lykkes – ikke blot de frivillige medhjælpere, men også de deltagende forældre og kateketer. På den måde blev det ikke bare et underholdningstilbud, men et fælles projekt:

"Det var virkelig dejligt at se, at alle har været så engagerede og selv taget del i arrangementet" udtaler ungdomspræst Gregers Mærsk-Christensen. "Alle har været med og hjulpet til, voksne og kateketer også. De går ind og gør en kæmpe indsats, hvor der er brug for dem. Som for eksempel når de tager initiativ til at hjælpe med at lave lege for de mindste."

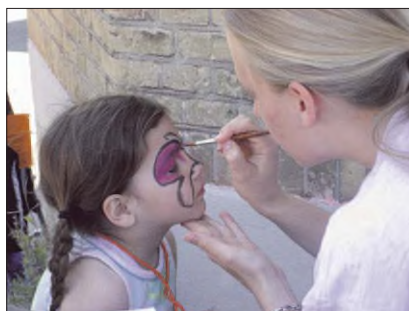
Den sjoveste dag

Dagens program består af trosrelaterede indslag som messe og katekese blandet med lege og veloplagt underholdning. Men at de to ting også kan kombineres, får vi et eksempel på til den fælles bordbøn for frokosten. Bedst mens Gregers er i gang med at lære os at synges bordbønnen 'Thank you Lord', der går på temaet fra Superman-filmene, springer fire kappeklædte ledere med boxershorts uden på bukserne ud på scenen og synger for og laver de tilhørende fagter, til stor jubel for alle børnene.

Efter frokostuddelingens organiserede kaos falder der ro over gemytterne. Grupper af børn og unge sidder småsnakkende i skyggen på bænke og trapper væk fra den bagende sol. En har fundet en guitar frem

og spiller et par strofer, og biskop Czeslaw går rundt og småsludrer med de forskellige grupper. De eneste, der ikke ser ud til at slappe af, er et par af de frivillige, der haster frem og tilbage, mens de modtager besked over walkie-talkien. Det har vist sig, at der ikke helt er mad nok, og så skal der tænkes hurtigt. Problemet løses ved et hasteindkøb af boller, og så kan programmet fortsætte efter planen.

Eftermiddagen er afsat til aldersdelte aktiviteter. Til de mindste er der forskellige boder med blandt andet ansigtsmaling, jonglering og bygning af sugerørsskulpturer. Børnene kaster sig veloplagte ud i aktiviteterne, og snart løber der børn med blomster og sommerfugle i ansigtet rundt og leger fangeleg. For de lidt ældre er der arrangeret et byløb, hvor de skal rundt på en række poster fordelt over hele byen, og for dem over 18 er der mulighed for at deltage i en spændende cafédebat med biskoppen i den varme stol, og her bliver der

De regionale og den nationale Børne- og Ungdomsdag er en del af HandlingsplaneN, det store initiativ for børne- og ungdomsarbejdet i bispedømmet, der blev iværksat sidste år, og varer til udgangen af 2007. Den regionale Børne- og Ungdomsdag for region øst finder sted den 16. juni på Rygaards Skole i Hellerup, og senere på året vil den nationale Børne- og Ungdomsdag blive afholdt. Se mere på www.duk.dk/handlingsplanen.

livligt diskuteret emner som kvindelige præster, abort og fraskiltets adgang til sakramenterne.

Vi er alle kaldet af Gud

Højdepunktet på dagen er et brag af en

undørs festmesse fejret af biskoppen sammen med hele syv præster. Der er til anledningen sat et alter op på trappen foran skolen og tilhorerne sidder på havestole og tæpper i skolegården. Der er fuld knald på musikken med keyboard og trommer og et kor til at synges for på de rytmiske sange fra DUK's sangbog. Den røde tråd igennem messen er temaet 'kaldet af Gud', som også er DUK's årstema. "Vi skal ikke betragte dagen i dag som et tilfældigt sammenrend af unge mennesker," siger biskoppen i sin indledning. "Det er noget, som Gud har kaldet os til – han har villet, at vi skal være her i dag".

Prædikenen er i dagens anledning skiftet ud med en række spørgsmål til biskoppen læst op af børnene selv, om hvordan vi kan forholde os til Guds kald i vores egne liv. Her lærer vi blandt andet, at når Gud kalder på os, så er det sjældent, at Han råber ligesom vi hørte i læsningen, at det skete for Samuel. Men det betyder ikke, at Han ikke siger noget. Han kalder bare på sin egen stilfærdige måde, og så må vi prøve at være lydøre og åbne for det og ikke blive bange, selvom det kan betyde, at vi må ændre vores liv. Det bliver også slået fast, at man ikke er et dårligere menneske, hvis ikke man føler sig kaldet til noget specifikt, som f.eks. at blive præst eller søster, men at vi allerede er kaldet til noget stort og vigtigt, i og med at vi er kaldet til at tro.

Forbønnerne bliver ligeledes læst op af børnene selv, og det fremkalder en del smil, når nogen af de mindste forsvinder helt bag læsepulten, og især da et af børnene tilføjer et "P.S. må vi vinde i Lotto i morgen, pengene går til de fattige" til sin forbøn.

Vi har skrevet historie

Ved afslutningen af messen slår biskoppen fast, at: "Vi har skrevet historie ved at lave en dag som i dag, og forhåbentlig får vi flere dage som denne, hvor vi kan mødes og glædes i troen."

Og han vender tilbage til spørgsmålet om kald ved at sige: "Jeg håber at dagen i dag har været med til at styrke jeres tro – og at I tænker over, hvad I kan bruge jeres liv

til. Som jeg hørte en sangerinde synges i en popsang forleden: *I'm not in love, but I'm open to persuasion*. I skal ligeledes være åbne over for overtalelse, selvfølgelig først og fremmest fra Guds side."

Fides catholica pulmerima est

Som afslutning kommer fire piger frem med store skilte, hvorpå der på latin er skrevet: Fides catholica pulmerima est. Det skal være menighedens budskab til biskoppen, og alle er med til at råbe det tre gange i kor, hvorpå biskoppen så skal gætte, hvad det betyder, nemlig: Den katolske tro er smadderskøn!

Messen markerer afslutningen af dagen for de mindste, men for dem over 15 er der arrangeret en festlig aften med kulørte (alkoholfrie) drinks og musikalsk underholdning. Først spiller DUK's bigband op udenfor på pladsen med glad og energisk musik, der hurtigt sætter stemningen helt i top, og så er der danseoptræden med gruppen Grease Monkeys, der bl.a. opfører et nummer med en pige, der styrer tre drenge som marionetter i halsbrækkende breakdancebevægelser. Da solen er gået ned, trækker festen indenfor, og bandet Gul og Gratis spiller op til dans i en festpyntet gymnastiksal.

Stor succes

Der er ingen tvivl om, at dagen har været en stor succes – overalt hvor man ser hen, er der glade ansigter, og alle er enige om at det er noget, der bør gentages, hvis det på nogen måde er muligt. Som Gregers udtrykker det, da han bliver spurgt, hvordan han synes det er gået: "Det er gået helt fantastisk godt. Især har det været fantastisk at se så mange folk fra nogle af de sogne, vi ikke har set nogen fra i lang tid. De frivillige har også gjort en kæmpe indsats, det har virkelig været dejligt at se. Og så er det selvfølgelig en stor glæde, at biskoppen har kunnet være med hele dagen."

Og med et glimt i øjet afslutter han med, at "Den nationale Børne- og ungdomsdag bliver den største succes i dansk katolsk historie!"

Maria Magdalene de' Pazzi:

O kærlighed, som hverken er elsket eller kendt!

af Kirsten Krog

Den 25. maj er festdag for Sankt Maria Magdalene de' Pazzi. I den danske liturgiske kalender deler hun dagen med Beda den Ærværdige og Gregor den VII.

Maria Magdalenes liv

Maria Magdalene eller Caterina, som var hendes dåbsnavn, fødtes i 1566 ind i en berømt, men også berygtet familie i Florens. I sine første år fik Caterina sin åndelige opdragelse af jesuitter, som også introducerede hende til deres meditationsform, og det var her frøet til den lidenskabelige kærlighed til den lidende Kristus, som fulgte hende hele livet igennem, blev lagt. I 1574, som 8-årig, blev hun sendt til et kloster, hvor hun som 10-årig aflagde et løfte om evig kyskhed og jomfruelighed og dermed viede sig til Kristus som hans brud. To år senere får Caterina sin første vision. Da hun som 16-årig indtræder i kloster, er det imidlertid hverken i dette hendes barnheds kloster eller det fransiskanerkloster, som hun senere overflyttes til. Caterina vælger de skoe karmelitternonner i Santa Maria degli Angeli, fordi hun dér kan modtage Jesus i kommunionen oftere end i andre klostre. Her får hun klosternavnet Maria Magdalene.

Ikke længe efter sin indtræden kastes Maria Magdalene ud i svære lidelser, både til legeme, sjæl og ånd. Hun rammes af en alvorlig sygdom, som gør at hun får lov at aflægge sine løfter før tiden. Samtidig oplever hun dæmoniske fristelser og angreb. Disse prøvelser tager Maria Magdalene på sig som en delagtighed i Kristi lidelser og dermed som et kald til at lide stedfortrædende for menneskers frelse. Hendes forning med Kristus i hans lidelse fører også til, at hun stigmatiseres og bogstaveligt kommer til at bære Jesu sårmerker.

Samtidig med denne intense lidelse har Maria Magdalene mystiske erfaringer, hvor hun i lighed med Birgitta af Vadstena kaldes til at formidle et budskab om fornyelse til Kirken. Hun skriver således breve til præster, biskopper og til paven, men til forskel fra Den hellige Birgittas budskaber, bliver Maria Magdalenes breve inden for klostrets mure.

Visioner og ekstaser

Selvom Maria Magdalene måske ikke er så kendt, må hun sammen med Den hellige Teresa af Avila regnes for en af renæssancens betydeligste mystikere. Hendes visioner og ekstaser, som blev udgivet som et syvbindsværk i 1960'erne, består bl.a. af en samling visioner modtaget fra den 27. maj til den 4. juli 1584. I den nævnte udgave udgives det første bind under titlen 40 dage, efter tidsrummet for deres modtagelse. To bind med titlen Dialoger indeholder visioner fra julen 1584 til den 4. juni året efter, som på anmodning af hendes medsøstre forklares af Maria Magdalene selv. Et bind med titlen Åbenbaringer og viden indeholder visioner, som er modtaget inden for en ottedages periode begyndende den 8. juni 1585. I to bind under titlen Prøvelsestid beskrives nogle af Maria Magdalenes mest pinefulde oplevelser. Det syvende bind i denne udgivelse, som har fået titlen Åbenbaringer om Kirken, er en samling af tekster af forskellige

karakter, bl.a. tolv brev skrevet af Maria Magdalene selv.

På nær bl.a. brevene i syvende bind og korte passager i 40 dage er teksterne ikke skrevet af Maria Magdalene selv, men af hendes medsøstre i klosteret. Søstrenes arbejdsmetode ændredes efterhånden, som de fik erfaring med nedskrivningen. Fra starten nøjes de med en form for resume, hvor de kun citerede vigtige passager fra visionerne, men som tiden gik, erkendte de, at visionerne ikke egnede sig til blot at blive opsummeret, og de udviklede en metode til at citere visionerne i deres helhed. En gruppe søstre samarbejdede om nedskrivningen på den måde, at hver enkelt søster kun nedskrev korte passager ad gangen, hvorefter den næste overtog. På den måde kunne de referere visionerne i deres helhed. Faktisk var Maria Magdalene meget imod nedskrivningen, og en dag, hvor hun fandt nogle af nedskrivningerne, brændte hun dem. Efter strenge ordrer fra hendes skriftefar undlod hun dog fremover at modarbejde nedskrivningen og hjalp endda søstrene med redigeringen. Grunden til Maria Magdalenes modstand mod, at hendes åndelige erfaringer under ekstaserne blev nedskrevet, var, at hendes visioner havde en særlig oral funktion, hvor hun oplevede, at Ordet kom til live i det talte ord, mens hun følte, at en nedskrivning var et forrædderi mod Ordet.

I 1590 befries Maria Magdalene efter at have fastet på vand og brød i halvtreds dage fra det åndelige og legemlige mørke, hun havde befundet sig i siden 1584, men hendes ekstaser fortsætter indtil år 1604.

Den forsmåede kærlighed

Mens Maria Magdalene er novice, falder hun i en ekstase, som er én lang tilbedelse og lovprisning af Kristus som Kærligheden, og hun råber: "Kærlighed, du er hverken kendt eller elsket!" Denne lidelsesfulde ekstase danner grundtonen i hendes liv, og budskabet i den er et kald til os alle om at give vore liv som et kærlighedsoffer til ham, som er Kærligheden, og som er så forsmået i sin kærlighed. Jesu forsmåede kærlighed kunne ind imellem næsten drive hende til vanvid, og smerten over, at man kan vende sig fra en så stor kærlighed, drev hende til at gøre "vanvittige" ting. Engang ringede hun kraftigt med kirkeklokken, mens hun af alle kræfter råbte: "Kom og elsk Kærligheden!". Til sine medsøstre i klosteret siger hun: "Elsk ham, elsk min Jesus, elsk ham, for ingen elsker ham!", ja hun går så langt, at hun siger: "O Kærlighed, udvirk at alle skabte må elske dig, Kærlighed. Men min Kærlighed, jeg ville foretrække, at du ikke elskes af nogen, fremfor at blive elsket så lidt, som du bliver" og "Kærlighed, Kærlighed, O Kærlighed, giv mig en så stærk røst, at jeg, når jeg påkalder dig, kan hores fra øst til vest og i alle dele af verden, selv i helvede, så alle må høre og elske dig, Kærlighed". Denne nidkærhed for, at Jesus må blive elsket, ses hos mange helgener. Thérèse af Lisieux skriver til sin søster: "Jeg vil elske ham så meget ... Elske ham mere end han nogensinde er blevet elsket", og Teresa de Los Andes siger: "Selvom Gud er den mest fuldkomne Ånd, har han antaget menneskelig skikkelse for at finde sin glæde i at bo blandt menneskers børn, og at vi forbliver ufølsomme for dette, at vi

glemmer hans kærlighed og ikke giver ham hele vort jeg, det er virkelig et bevis på den værste utaknemlighed". Dermed bliver den nidkære iver for, at Jesus må blive elsket et samvittighedsspejl, som kan sige os noget om, vort sande forhold til Gud.

Selvom Maria Magdalenes ekstase om den forsmåede Kærlighed er spækket med følelser og lidenskab, var hendes kærlighed ikke blot en følelsesrus, den var meget konkret og kom til udtryk i konkret omsorg for hendes medsøstre i klosteret, hvor hun i perioder også havde titel af henholdsvis novicemesterinde og af subpriorinde.

Dæmoniske angreb og anfægtelser

I Prøvelsestid får vi et indblik i, hvordan smerten over menneskets lunkne kærlighed til Jesus fører Maria Magdalene ind i et dybt mørke. En dag, hvor hun ser et billede af den tornekrøned Kristus, falder hun i en ekstase, hvor hun ser dybet i sin egen synd, og hvordan hun har såret ham. Denne scene er en klar parallel til Teresa af Avilas omvendelse, hvor hun ved synet af den martrede Kristus får styrke til at bryde med den halvhjertede efterfølgelse af ham, som hun i årevis har kæmpet imod. For Maria Magdalene betyder dette syn, at hun udbræder: "Jeg ville ønske, at jeg kunne komme i helvede, hvis jeg på den måde kunne gøre godt igen, hvad jeg har forbrudt mig mod dig". Og hendes bøn bliver på en måde opfyldt, blot i dette liv. Hun begynder at opleve voldsomme dæmoniske angreb og føler sig forkastet af Gud selv. Djævelen synes at angribe hende på alle måder. Han skubber hende ned af trapper, får hende på andre måder til at falde og holder hende vågen om natten. Efter disse fysiske angreb er hun så udmattet, at hun ikke er i stand til at røre sig. Sjæleligt lider hun af depression og fortvivlelse, og hun fristes til at opgave de åndelige øvelser i klosteret og forlade kirken under messen. Og oveni alt dette får djævelen hende til at tro, at hun ikke vil blive frelst, og at hun gennem de åndelige øvelser blot forarger Gud endnu mere.

Under messen den 22. juli 1588 frister djævelen hende igen, men hun sejrer over fristelsen ved straks at gå til priorinden og

Den lidelsesfulde ekstase danner grundtonen i hendes liv, og budskabet i den er et kald til os alle om at give vore liv som et kærlighedsoffer til ham, som er Kærligheden

bekende fristelsen for hende. Dette våben mod fristelserne bliver vejen til sejr og frihed for Maria Magdalene. Gennem ydmyg og åben bekendelse sejrer hun over den ondes hovmodige angreb.

Hendes lidelser er imidlertid ikke blot en ren selse af hende selv og en soning for den syndighed, som fik hende til at ønske sig helvedes plager for at kunne kompensere for den smerte, hun har påført Kristus ved sin synd. Hun lider også under den smerte, skabningen og djævelen selv påfører Gud. Hendes øjne åbnes, så hun ser djævelen med sit fysiske øje, og med sine fysiske ører hører hun råbene, skrigen og forbandelserne mod den Gud, som hun elsker, og hendes kærlighed til Gud gør denne lidelse uudholdelig.

Maria Magdalenes død og kanonisering

I 1604 samtidig med ophøret at Maria Magdalenes ekstaser, bliver hun igen alvorligt syg, og hendes sygdom varer indtil hun dør i 1607, 41 år gammel. Kun 19 år efter saliggøres hun, og i 1669 bliver hun helgenkåret.

Orientering fra sognene

Juni 2007

Sidste frist for stof til nr. 12 som udkommer 20. juni og omfatter juli og august måneder er 4. juni

Tekst bedes sendt – **helst pr. e-mail:** sognenyt@katolskoriering.dk

eller på diskette til Katolsk Orientering, Gl. Kongevej 15, 1610 København V.

Tlf. 86 61 41 34, E-mail: ingertouray@tiscali.dk
 Messtider:
 Søndagsmesse: lør kl. 16.00
 Hverdagsmesse: tor & fre kl. 17.30, undt. 2. tor
 Tilbedelse: tor kl. 18.00, undt. 2. tor, lør kl. 15.30
 Rosenkrans/korsvej: fre kl. 18.00

7620 Lemvig. Hellig Kors Kirke. Østerbrogade 33.
 Hjemmeside: www.katolsk-midt.dk
 Tlf. 86 42 97 30, E-mail: tdt1952@gmail.com
 Sognepræst: Thanh Duc Tran (Dominique)
 Kontaktperson Ewald Henriksen, tlf. 97 82 08 04
 Messtider:
 Søndagsmesse kl. 14.00 (undt. 1. søn, tamisk messe kl. 10.00)
 Hverdagsmesse 2. tor kl. 17.00
 Tilbedelse 2. tor kl. 17.30
 Rosenkrans/korsvej: 2. tor kl. 16.30

3 | Århus og Djursland

8000 ÅRHUS C. Vor Frue Kirke
 Ryesgade 26, P.B. 5010, 8100 Århus C.
 Hjemmeside: www.katolsk-aarhus.dk
 Præsterne: Adolf Meister SJ, tlf. 87 30 70 41
 E-mail: meister@katolsk-aarhus.dk
 Sognepræst: Herbert Krawczyk SJ, tlf. 87 30 70 42
 E-mail: herbert@katolsk-aarhus.dk
 Praktikant: Diakon Bernardo Petrini
 Tlf. 87 30 70 57, mobil: 30 50 90 67
 E-mail: bernardo.petrini@yahoo.dk
 Marcos Romero
 Tlf. 87 30 70 58 mobil: 28 85 25 17
 E-mail: marcosromero000@hotmail.com
 Kaldeisk menighed: p. Moshe Faris
 Ryesgade 33, 4. th, 8000 Århus C., tlf. 26 93 98 24
 Menighedsrådsformand:
 Ida Wæde Hansen, tlf. 86 87 55 44.
 E-mail: anida@post.tele.dk
 Sognesekretærer: Anne Margrethe Rasmussen og Bernhard Kiel.
 Sognekantor, tlf. 87 30 70 40
 E-mail: kontor@katolsk-aarhus.dk
 Katolsk Infobutik: Ryesgade 28, tlf. 87 30 70 55
 E-mail: kat-infobutik@mail.dk.
 Selvhjælpsgrupperne ved Kirken
 SvK: Ryesgade 28, 5., tlf. 21 70 30 67
 E-mail: selvhj@katolsk-aarhus.dk
 Skt. Joseph Søstre: Ryesgade 28.4.th
 Tlf. 86 13 81 22.
 Messtider:
 Søn kl. 8.00, kl. 10.00 (højmesse), kl. 17.00, polsk messe søn 3/6 – ingen messe 17/6, kl. 14.00, vietnamesisk messe 24/6 kl. 14.30.
 Messe på kaldæisk søn 3/6 – ingen messe og 17/6, kl. 12.00
 Messe på tamisk: ingen, engelsk messe lør 23/6, kl. 14.00 i oratoriet, spansk messe lør 16/6 kl. 14 i oratoriet.
 Hverdagsmesser: man kl. 19.00, tir kl. 16.30, ons kl. 8.00, tor kl. 11.00, kl. 19.00 (på polsk) i oratoriet, fre kl. 15.00 (på vietnamesisk), kl. 19.00 (på dansk), lør kl. 8.00
 Skolemesser: hver tir kl. 8.00 (yngre elever) undt. ferien. Ældre elever: 1. fre kl. 8.45 undt. ferien.
 Skriftemål: helst 1. fre kl. 18.00-19.00 eller efter aftale. Menighedsrådsmøde tir 5/6 kl. 17.00
 Andet:
 Valfart til Øm: 3/6 (Den hellige Treenhedsfest).
 Messer: kl. 8.00, 10.00 – højmesse, kl. 17.00
 Kristi Legems- og Blodsfest: søn 10/6, messe kl. 8.00, højmesse med sakramental velsignelse kl. 10.00, messe med salmesang kl. 17.00.
 Skoleafslutning for afgangsklasserne (dimissions gudstjeneste) ons 27/6 kl. 17.30.
 Afslutnings gudstjeneste for hele skolen fre 29/6 kl. 18.00
 Jesu Hjerter fest fre 15/6, kl. 18.00 eukaristisk tilbedelse, lejlighed til skriftemål, kl. 19.00 højmesse.
 Sogneundervisning: ingen. Sct. Knuds Seniorklub: sommerferie. Tro og Lys 9/6, kl. 13.30.
 Samsø: lør 16/6, kl. 14.00 i Ørby kirke.
 KUF: se www.katolsk-aarhus.dk.
 Galleri ved Kirken: man, ons, tor og fre kl. 14.00-17.30.

1 | Nordjylland

9000 AALBORG Sct. Mariæ Kirke, Kastetvej 1.
 Hjemmeside: www.katolsk-nord.dk
 E-Mail: Sct.Mariae@mail.dk
 Konstitueret sognepræst: p. Marcin Kopec O.M.I.
 Tlf. 98 79 63 45, fax 98 79 63 46,
 p. Stanislaw Kordek O.M.I. tlf. 98 79 63 42,
 p. Jude Kulas tlf. 98 79 63 47
 (Tamisk sjælesorg se www.katolsk-nord.dk/tamisk)
 Sognekantoret tlf. 98 79 63 40.
 Menighedsrådsformand: Erik Schou, tlf. 98 92 27 74
 erik.schou@has.dk .
 Sankt Joseph Sostrene, Constancevej 7,
 9000 Aalborg, tlf. 98 13 14 81
 Messtider:
 Søn kl. 8.00 og kl. 10.00, man kl. 17.00, tir kl. 9.00 og rosenkransbøn efter messen, ons kl. 9.00 og kl. 20.00 på polsk, tor kl. 9.00 og kl. 17.00 hos Sct. Joseph Søstre, fre kl. 17.00 (1. fredag kl. 17.15), fre rosenkransbøn kl. 16.15 før messen, undt. 1. fre i måneden, lør kl. 9.00
 Desuden er der:
 Hver 1. fre tilbedelse af Alterets Sakramente kl. 16.00-17.00 (1/6), hver 3. lør i måneden, messe på polsk kl. 17.00, (dog ikke i juni måned), hver 4. søn i måneden er der messe på engelsk kl. 18.00 (24/6), messe på vietnamesisk lør 9/6 kl. 15.00
 Se i øvrigt opslagstavlen og www.Katolsk-nord.dk

9900 Frederikshavn, Helligåndskirken,

Uranienborgvej 5 A.
 Hjemmeside: www.katolsk-nord.dk
 E-Mail: Sct.Mariae@mail.dk
 Al post sendes til Sct. Mariæ Kirke, Kastetvej 1, 9000 Aalborg
 Henv. P. Stanislaw Kordek O.M.I. tlf. 98 79 63 42
 Messtider:
 Søn kl. 10.00, fre tilbedelse kl. 16.00 og messe kl. 17.00 (dog ikke d. 8/6), 1. lør i måneden messe kl. 16.00 (bortfaldet lørdag d. 1/6)
 Se i øvrigt opslagstavlen og www.Katolsk-nord.dk

9800 Hjørring, Sankt Maria,

Martyrernes Dronning, Bispensgade 67.
 Hjemmeside: www.katolsk-nord.dk
 E-Mail: Sct.Mariae@mail.dk
 Al post sendes til Sct. Mariæ Kirke, Kastetvej 1, 9000 Aalborg
 Henv. p. Stanislaw Kordek O.M.I. tlf. 98 79 63 42
 Messtider:
 Søn kl. 14.30, tir kl. 15.30 på dansk/vietnamesisk
 Se i øvrigt opslagstavlen og www.Katolsk-nord.dk

7700 Thisted, Sankt Thogers Kirke,

Møllevvej 23, e-mail: Sct.Mariae@mail.dk
 E-Mail: Sct.Mariae@mail.dk
 Kontaktperson: Kjeld Vestergaard, tlf. 97 92 43 04, eller henv. til Sct. Mariæ Kirke, Kastetvej 1, 9000 Aalborg.
 Konstitueret sognepræst: p. Marcin Kopec O.M.I. tlf. 98 79 63 45
 Messtider:
 Hver lørdag kl. 15.30
 Se i øvrigt www.Katolsk-nord.dk

2 | Midtjylland nord

8900 RANDERS. Jesu Hjerter Kirke,
 Thorsgade 22. Hjemmeside: www.katolsk-midt.dk
 Sognepræst Thanh D. Tran (Dominique),
 Tlf. 86 42 97 30,
 E-mail: tdt1952@gmail.com
 Menighedsrådsformand: Kirsten Kjærulf
 Tlf. 86 57 70 52, e-mail: kkmh37@gmail.com
 Messtider: (I)
 Søndagsmesse kl. 10.00
 Hverdagsmesse: tir kl. 17.00, ons kl. 19.00
 Tilbedelse: søn kl. 9.30, tir kl. 17.30
 Rosenkrans/korsvej ons kl. 18.30
 Jesu Hjerter andagt 1. fre kl. 18.30

8800 Viborg. Sankt Kjelds Kirke

Sankt Leonisgade 12.
 Hjemmeside: www.katolsk-midt.dk
 E-mail: tdt1952@gmail.com
 Sognepræst: Thanh Duc Tran (Dominique)
 Menighedsrådsformand Inger Touray

Pindstrup, Sankt Mikæls Kirke

Kastetvej 1, Ringsø, 8550 Ryomgård
 Præster: Århus
 Kirkeværge: Kaj Friis Nielsen, tlf. 86 39 49 17
 Messe: søndag, 3/6 – ingen messe, 17/6 kl. 10.30.

8500 GRENÅ Sankt Clemens Kirke

Thykiersvej 4. Giro: 563-2668.
 Hjemmeside: www.katolsk-aarhus.dk/clemens/
 Konst. sognepræst: Herbert Krawczyk S.J.,
 Adr. Ryesgade 26-28, P.B. 5054, 8100 Århus
 Menighedsrådsform.: Birgit Clausen
 tlf. 86 99 63 54.
 Juni
 Søn 10. Kristi Legem og Blods fest, kl. 17.00 højmesse
 Søn 24. Johannes Døbers fødsel, kl. 10.30 højmesse

Sostrup: Maria Hjerte Abbedi

Maria Hjerte Engen 1 8500 Grenå. Tlf. 86 38 44 88
 Fax: 86 38 42 06.
 Pastor Ebbe Simonsen, tlf. 86 38 41 38.
 Messtider:
 Søn kl. 10.00, hverdage kl. 9.00, sakramental tilbedelse daglig kl. 10-17.30 og tor kl. 19-20.
 Undervisning for konvitter hver ons kl. 18.00-19.00 for børn fra 6 år indtil firmeselsalder hver ons efter aftale.
 Juni

1.-30.6. Hver dag Jesu Hjerter Andagt kl. 17.15
 Søn 3. Treenhedsdødsdag, kl. 10.00 højmesse
 Tor 7. Kristi Legems- og Blods Fest, kl. 10.00 højmesse udenfor med procession gennem parken
 Ons 13. Mariadag, kl. 10.00 udstilling af Altrets Allerhelligste Sakramente, tilbedelse hele dagen, kl. 18.40 Sakramental velsignelse.
 Fre 15. Jesu Hjerter, kl. 10.00 højmesse
 Lør 16. Maria Hjerter, kl. 10.00 højmesse
 Søn 24. Johannes døbers fødsel, kl. 10.00 højmesse
 Fre 29. Peter og Paul, kl. 10.00 højmesse

4 | Midtjylland

7400 HERNING. Sankt Peters Kirke

Lillelundvej 36, e-mail: skt.peter@mail.dk
 Hjemmeside: www.stpeter.dk
 Præst: Dariusz Stefanek
 Hostrupsgade 16, 8600 Silkeborg
 Tlf: 86 82 24 15.
 Træffes kun i menigheden efter søndagsmessen.
 Diakon: Kaare Nielsen. Tlf/Fax: 97 12 43 82.
 Mobil 60 94 94 10.
 Menighedsrådsfmd.: Viviviana Jesulogathan Stenhøj 18, 7400 Herning, tlf: 97 26 69 19
 E-mail: viviviana_j@hotmail.com
 Messtider: (HA)(I)
 Juni
 Søn 3. ingen messe i sognekirken da der er Øm Valfart, se plakaten i våbenhuset.
 Søn 10. kl. 11.00 Kristi Legems- og Blods Fest
 Søn 17. kl. 11.00 messe
 Søn 24. kl. 9.00 messe

8600 SILKEBORG. Vor Frue Kirke

Hostrupsgade 16
 Hjemmeside: www.fruekirke.dk
 E-mail: vorfruekirke@get2net.dk
 Konst. Sognepr.: Jan Ophoff. Tlf. 75 82 08 93, bedst kl. 10.00-12.00 undt. man.
 Fax: 75 72 21 29, e-mail: ophoff@adslhome.dk
 Andenpræst: Dariusz Stefanek, tlf. 86 82 24 15,
 E-mail: stefanek@mail.dk
 Menighedsrådsfmd.: Ulla Sejerssen
 Tlf. 86 84 75 74
 Messtider: (HC2)(I)
 1. og 2. søn messe kl. 9.00
 3., 4. og 5. søn messe kl. 11.00
 Ons kl. 16.00 borneundervisning, kl. 17.30 messe, kl. 20.00 messe hos Jesu Små Søstre Øm, tor kl. 19.30 messe hos Jesu Små Søstre i Øm
 Fre. kl. 16.00 rosenkrans. kl. 16.30 messe, kl. 17.00 tilbedelse.
 Juni

Søn 3. kl. 11.00 Ømvalfart. Ingen messe i Vor Frue Kirke
 Søn 10. Kristi Legems- og Blodsfest, kl. 9.00 højmesse

8700 HORSENS. Sankt Josefs Kirke

Norregade 19-21. Tlf. 75 62 52 68.
 Sognepr.: Raymond Minnaert O. Præm.
 Træffes bedst 9.00-12.00.
 E-mail: sctjosef@tdcaadsl.dk
 Sogneskr.: Erik Huber. Tlf. 75 65 54 30.
 Menighedsrådsformand:
 Michael Møller. Tlf. 75 62 02 31.
 Messtider: (HA)(T)
 Søndagsmesser kl. 10.00
 Lørdag messe kl. 16.00
 Tirsdag og torsdag messe kl. 10.30.
 Se månedssbladet i kirken eller opslag udenfor kirken.

7100 VEJLE Sankt Norberts Kirke, Fjellegade 2

Tlf: 75 82 08 93
 Sognepræst: Jan Ophoff, O. Præm.
 E-mail: ophoff@adslhome.dk
 Diakon Baudouin Willocx
 Menighedsrådsformand Bente Köllner
 Messtider (HB2)(I)
 Søndag: kl. 11.00
 Hverdage: man ingen messe, kl. 17.00 tir og fre, kl. 17.30 ons, kl. 14.00 tor, kl. 8.00 lørdag.
 Rosenkransbøn hver tirsdag kl. 16.30
 Juni
 Søn 3. Salmesse kl. 9.00, OBS! ingen højmesse kl. 11.00, Ømvalfart, messe kl. 14.30 med biskop Czeslaw Kozon
 Fre 8. Den hellige kommunion bringes til de syge og ældre i menigheden
 Søn 10. Kristi Legems- og Blods Fest, Sct. Norberts fest, kl. 11.00 højmesse, derefter grillfest for menigheden på Sct. Norberts Skole
 Tor 21. kl. 19.00 sommerfest for Sct. Norberts Skole
 Tir 26. kl. 19.00 translokationsandagt for Sct. Norberts Skole
 Fre 29. kl. 8.00 og 9.00 skoleandagt
 Lør 30. Udflygt for Sct. Norberts Seniorer

5 | Sydjylland

6000 KOLDING. Sankt Michaels Kirke

Sankt Michaels Gade 2.
 Hjemmeside: www.sct-michaels-kirke.dk
 Sognepræst: Henri Kerkhofs O.Præm.,
 Tøndervej 17, 6000 Kolding, tlf. 75 52 76 01.
 Fax: 75 52 18 59.
 Træffes bedst 9.00-11.00 undt. man og tor
 Menighedsrådsfmd.: Ulla Roed, tlf: 75 57 42 21
 Messtider: (TH)
 Søn: messe kl. 8.00, højmesse kl. 10.00.

7000 FREDERICIA. Sankt Knuds Kirke

Sjællandsgade 50
 Hjemmeside: www.sanktknudskirke.dk
 Sognepræst: Thomas Birkheuser, Montfortkommunitet, Sjællandsgade 50 A, 7000 Fredericia.
 Tlf. 75 92 11 76. Fax: 75 92 11 71.
 E-mail: th.birkheuser@get2net.dk
 Træffes bedst tir til søn mellem kl. 9.00 og kl. 22.00
 Menighedsrådsform.: Inge Bertelsen, Svanevej 4, 7000 Fredericia, tlf. 75 93 12 46.
 Messtider:
 Søndage: kl. 9.45 rosenkransbøn (kun 1. søn i måneden) kl. 10.00 højmesse. Om hverdagen er der normalt flg. gudstjenester:
 Tirsdage: kl. 9.15 messe
 Onsdage: kl. 10.30 messe
 Torsdage: kl. 10.30 messe
 Fredage: Skolegudstjeneste kl. 9.30 og kl. 10.00 (undt. sidste fre i måneden og skoleferie), messe kl. 15.00. Skriftemål: efter aftale med præsten!
 Juni

Søn 3. Den Hellige Treenheds fest. Øm-Valfart. Programmet: se andet sted i Katolsk Orientering og på opslaget i våbenhuset. Den, som ønsker kørselsmulighed, bedes skrives på en særlig liste efter søndagsmessen. For alle dem, som er forhindret i at deltage til valfarten, fejrer sognepræsten messen i kirken som sædvanlig kl. 10.00.
 On 6. Sankt Knuds Menigheds Eftermiddag. Vi begynder med messe kl. 14.00, hvor vi fejrer den hellige Montfort og den salige Marie-Louise Trichet. Bagefter er alle velkomne til en kop kaffe/thé i menighedslokalet.
 Søn 10. Kristi Legems- og Blods Fest, kl. 10.00 fest-messe. I slutning til messen udstilles altrets hellige sakramente til tilbedelse, hvorpå monstransen med Kristi Legeme velsignende bæres gennem kirken. Der afsluttes med Te Deum og sakramental velsignelse.
 Meddelelse om førstekomunion 2008: Da påsken falder ret tidligt næste år, vil vi flytte førstekomunionens dag fra Kristi Himmelfart (1.5.2008) til søn den 25. maj 2008 kl. 10.00, hvor vi samtidig fejrer Kristi Legems og Blods fest.
 Den, som ikke kan deltage i søndagsmessen i Fredericia er velkommen til at komme til Assens, hvor der bliver fejret søndagsmesse om lørdagen kl. 16.00 (se: Assens eller på vores homepage).
 Se på www.sanktknudskirke.dk og gør siden til din favorit! Hver uge kan du bl. a. finde de aktuelle messetider og andre aktuelle meddelelser!

6700 ESBJERG. Sankt Nikolaj Kirke

Kirkegade 58
 Sognepr.: Benny Blumensaat, tlf. 75 12 10 77
 bedst tir-fre kl. 10.00-12.00, mobil: 23 32 19 88
 E-mail: skt.nikolaj.kirke@esenet.dk
 Hjemmeside: www.sanktnikolaj.dk
 Menighedsrådsfmd: Maria Truelsen, tlf. 75 12 64 02
 Messtider: (TH)
 Lør. kl. 16.30 - Søndagsmesse
 Søn. kl. 10.00 - Højmesse - Rosenkrans 9.30 - Kirkekaffe hver søndag efter messen.
 Hverdage: tir-tor kl. 9.00, fre. kl. 17.00 - derefter Sakramental Tilbedelse til kl. 18.30.
 Skriftemål i forbindelse med messen eller efter

aftale. Tir-fre: Rosenkrans og Laudes kl. 8.00-9.00 Messe på asyrisk/dansk, se opslag i våbenhuset
3. lør i md: messe på polsk kl. 16.30
4. lør i md: messe på vietnamesisk kl. 16.30
Hver tor, fre og lør fra kl. 20.00-23.00 er forbønslinjen åben. Er du bange, syg eller ensom så ring på tlf. 75 18 08.
Hver tor kl. 9.30-17.00: Tilbedelse af Sakramentet
Hver fre kl. 13.00 - Den Hellige Bernadettes Rosenkransføring for børn og unge beder Rosenkrans i kirken
Maria Legionen mødes hver tor kl. 17.45 - kontaktperson: Dorrit Winther, tlf. 7510 1191.
Hver man kl. 14.00 - Vietnamesisk modersmålsundervisning i menighedssalen.

Juni
Lør 2. Sognedag for menighedens børn og unge fra 6-15 år. Opdeling i hold. Vi mødes i kirken kl. 10.00
Søn 3. ØM-VALFART. Vi kører med bus til Øm, afgang fra parkeringspladsen kl. 8.15 - tilmelding på tlf. 75 12 10 27. Husk: messe i kirken kl. 7.30 og Ordets Gudstjeneste kl. 10.00
Tir 5. Sognedag. Messe kl. 14.00 i kirken, derefter kaffe i menighedssalen.
Ons 6.kl. 14.15 ministrantmøde i menighedssalen
Søn 10. Kristi Legems- og Blods Fest. Ministrantsøndag. Alle menighedens ministranter deltager under messen kl. 10.00 - Efter messen går vi i procession med Kristi Legeme uden om kirken, derefter udflugt for ministranterne.
Lør 30. kl. 10.00-16.00 retrætedag med sr. Brige McKenna og fader Kevin Scallon. Tilmelding på tlf. 75 12 10 27 - alle er velkomne
Lør 30. Helbredelsesmesse med sr. Brige McKenna og fader Kevin Scallon i kirken kl. 19.00 - Alle er velkomne.

Juli
Søn 1. Sr. Brige og fader Kevin deltager under messen kl. 10.00 - Alle er velkomne
Man 2. Retrætedag med sr. Brige og fader Kevin, for præster, ordensfolk, seminarister og trejdeordensmedlemmer i Skt. Pauls kirke, Taastrup. Kl. 10.00-16.00. Tilm. tlf. 43 99 07 28 ell. 20 72 89 51.

6 | Sønderjylland

6200 AABENRAA. Sankt Ansgars Kirke

Søndertorv 1
Giro: 016-7029
<http://skt-ansgarikirke-aabenaar.dk/>
Sognepr.: Piotr Rypulak, Fiskergade 7, st.
Tlf. 73 62 44 24
E-mail: piotr_rypulak@hotmail.com
Kontortid: Efter aftale med sognepræsten.
Messesteder: (HC2)
Messe: man-fre kl. 17.30, lør kl. 9.00, søn kl. 10.00
1. fre i måneden tilbedelse af Alterets Sakramente efter messen. Sjælesorg for den vietnamesiske gruppe: Pastor Quang Nguyen, tlf. 51 32 88 96
Religionsundervisning for firmander hver tor kl. 16.00 og for førstekomunikanter hver fre kl. 16.00 i menighedslokalet. Skriftemål efter aftale.
Sygekommunion: Såfremt det ønskes, vil jeg gerne bringe den hellige kommunion til vore syge.

6400 SØNDERBORG. Sankt Pauls Kirke

Ringridervej 35
Sognepr.: Finn Arvé. Tlf. 74 43 59 30.
E-mail: oldfux@mail.dk
Menighedsrådsfm.: Kassia Szmigielski.
Tlf. 61 54 56 05.
Messesteder: (HC2)(I)
Søndags messe kl. 10.00
Torsdags messe kl. 17.00
Lørdags messe kl. 11.00
Søndag den 10/6, Kristi Legems- og Blods Fest med sakramental velsignelse. Der er kirkekaffe efter messen.

6100 HADERSLEV. Sankt Marie Kirke

Mariegade 8. Giro: 903-3734
E-mail: sct.marielkirke@tele2adsl.dk
Hjemmeside: <http://hjem.tele2adsl.dk/sanktmarielkirke>
Sognepræst: Jan Zalewski, tlf./fax: 74 52 23 26.
Mobil 21 29 11 61 e-mail: ks.jan@get2net.dk
Menighedsrådsfm.: Feliks Wojtaszewski, Østergade 1,1, tlf. 74 52 02 30. Skriftemål: for messen eller efter aftale. Sygekommunion: såfremt det ønskes, vil jeg gerne bringe den hellige kommunion til vore syge.
Religionsundervisning: fredag kl. 16.00.
Kirkekontoret er åbnet ½ time for og efter messen.
Kirkekaffe: sidste søndag i hver måned efter messen.
Messesteder: (HC2)(I)
Søndagsmesse: Højmesse kl. 10.30
Fredage: Korsvejsandagt kl. 16.00. 1. fredag i måneden: Tilbedelse og rosenkrans efter messen. 1. og 3. søndag i måneden: Polsk messe kl. 17.00.
Vietnamesisk messe 3. lør i hver måned, præst: pastor Quang Minh Nguyen, tlf. 87 30 00 30.
Maj
Tor 17. maj (Kr. Himmelfartsdag) Den hellige Messe v/ biskop Hans-Jochen Jaschke, Hamburg, kl. 10.30

Fre 18. kl. 10.30-12.00 internationale menigheder: Hvordan og hvorfor? Arr. Kirkernes Internationale Integrationsjeneste.kl. 13.30-15.00: Internationale menigheder: Hvordan og hvorfor? Arr. Tværkulturelt Center, kl. 16.00 messe
Lør 19. kl. 10.00 messe v/ biskop Czeslaw Kozon kl. 13.30-15.00 Søstre fra Ursula-ordenen i Polen fortæller om Den hellige Ursula Ledochowska arbejde i Skandinavien og hele hendes liv: Et eksempel på en indvandrer, der i løbet af få år i Danmark gav sit eget ganske særlige bidrag til sit midlertidige land. Kl. 15.30-17.00. Benny Blumensaats bidrag om den katolske kirke og de nydanske kristne.
Søn 20. kl. 17.00 messe
Ingen særlige meddelelser for juni!

6270 TØNDER. Hellig Kors Kapel

Ribelandsvej 41
Konst. Præst: Benny Blumensaatt, Kirkegade 58, 6700 Esbjerg
Tlf. 75 12 10 27, mobil 23 32 19 88
E-mail: skt.nikolaj.kirke@esnet.dk
Træffes bedst 10.00-12.00 undt. man.
Pastorassist.: Sr. Lydia Timmermann, Ribelandevej 41, tlf. 74 72 18 90
Menighedsrådsfm.: Andrzej Konieczny
Cartensgade 10/201, 6270 Tønder, tlf. 73 92 64 26
Messesteder: (I)
Søn og Helligdage: Højmesse kl. 16.00.
Skriftemål efter aftale.

7 | Fyn

5000 ODENSE C. Sct. Albani Kirke, Adelgade 1.
Tlf. 66 12 16 64. Fax: 63 12 60 70.
Hjemmeside: www.sct-albani.dk
Kirkens e-mail: sct.albanikirke@sct-albani.dk
Sognepr.: Jerzy Kruk. tlf. 63 12 60 75.
Øvrige præster: Leo Drzal. Tlf. 63 12 60 74.
Jerzy Gorowski, tlf. 63 12 60 72.
Rajmund Dorawa, tlf. 63 12 60 73
Kirkens kontor: Adelgade 1. Tlf. 66 12 16 64.
Tir-fre kl. 10.00-12.00
Menighedsrådsfm.: Verner Hansen., tlf. 66 19 08 12
Messesteder: (HC) (TH)
Søn: kl. 10.00 og 16.30 (okt-april), 18.30 (maj-sept.)
Polsk messe: 2. og 4. søn kl. 12.00, Vietnamesisk messe: søndag kl. 8.30.
Dalum Kloster: kl. 8.30.
Hverd.: Man, tir, tor og lør kl. 9.00, ons kl. 10.30 og fre kl. 19.00, rosenkrans (dansk/vietnamesisk): ons kl. 10.00 og fre kl. 18.30, tilbedelse hver fre efter aftenmessens indtil kl. 20.00, hver lør vesper kl. 17.00
Juni
Fre 1. kl. 18.00-19.00 lejlighed til skriftemål
Lør 2. kl. 15.30-17.00 Johannes Jørgensen læsekreds
Søn 3. Valfart til Vor Frue af Øm. Bus kører fra kirken kl. 8.00. Der er kun én messe i kirken: kl. 18.30
Søn 10. Kristi Legems- og Blodsfest, kl. 8.00 vietnamesisk messe, kl. 10.00 højmesse, kl. 12.00 polsk messe, kl. 18.30 aftenmesse. OBS! år ikke i Dalum Kloster.
Tor 14. kl. 9.00-17.00 Sct. Albans Seniorklub holder udflugt

Fre 15. Jesu Hjerter Fest, kl. 19.00 messe
Søn 17. kl. 10.00 kirkekaffe efter højmessens
Tor 21. kl. 19.00 Sankt Knud Klubben, emne: Skt. Knud og Skt. Alban og andre helgener v/dr. Richard Hansen, Roskilde og Tore Nyberg. Alle er velkomne
Ons 27. Festen for Moder af Den Stedseverende Hjælp, kl. 10.30 messe
Fre 29. Skt. Knud Klubben. Novene til festen for Knud den hellige, beg. efter aftenmessens kl. 19.00
OBS. Fra fre 15. juni til man 2. juli er sognepræsten bortrejst.

5610 ASSENS, Vor Frelers Kirke

Nørregade 3
Hjemmeside: www.sanktknudskirke.dk/kirkeniassens
Ansvarlige præster fra Montfortkommunitet: p. Thomas Birkeheuser, Sjællandsgade 50 A, 7000 Fredericia, tlf. 75 92 11 76 (kl. 9.00 - 22.00, undt. man), fax: 75 92 11 71.
E-mail: th.birkeheuser@get2net.dk, p. Stephen Holm, Frederiksgade 7, 4200 Slagelse. Tlf. 58 52 06 45. E-mail: montfort@get2net.dk
Kirkeværge: Ulla Bogh Fridomdt, Skolevej 4 D 5620 Glamsbjerg, tlf. 65 90 14 02.
E-mail: ubf@mail.dk
Søndagsmesse: Hver lørdag kl. 16.00
Juni
Lør 2. Den Hellige Treenigheds fest, kl. 16.00 højmesse.
Søn 3. Om-Valfart. Programmet: se andet sted i Katolsk Orientering og på opslaget i våbenhuset/kirken.
Lør 9. Kristi Legems og Blods fest, kl. 16.00 festmesse. 1 tilslutning til messen udstilles altrets hellige sakramente til tilbedelse, hvorpå montransen med Kristi Legeme velsignes bærer gennem kirken. Der afsluttes med Te Deum og sakramental velsignelse.
I den sidste uge i juni, nemlig fra og med om eftermiddagen man 25. til og med tor 28., påtænkes atter afholdt af en slags 'missionsuge', hvor p.

Stephen Holm permanent vil være til stede, afholde daglige gudstjenester og besøge folk i menigheden. Nærmere vil tilgå.
Den, som ikke kan deltage i søndagsmessen i Assens om lørdagen er velkommen til at komme til Fredericia, hvor der bliver fejret søndagsmesse om søndagen kl. 10.00 (se: Fredericia eller på vores homepage).
Se på www.sanktknudskirke.dk/kirkeniassens og gør siden til din favorit! Hver uge kan du bl. a. finde de aktuelle messetider og andre aktuelle meddelelser!

5700 SVENDBORG. Sankt Knuds Kirke

Havnegade 1
Kirkens email: info@katolsk-sydfyn.dk
Konstitueret sognepræst: Tuyen Ngoc Nguyen
Træffes bedst ons, tor og fre på tlf. 62 21 05 42 eller 22 44 13 06, hjemmeside: www.katolsk-sydfyn.dk
Menighedsrådsfm.: Knud Petersen, tlf. 62 20 51 13
Lægfranciskaner: henv. Pia Borgels, tlf. 62 51 36 38
Messesteder:
Søn kl. 10.30 og kl. 16.00, hverdage tir kl. 9.00, ons kl. 14.00, tor kl. 19.00, fre kl. 9.00, lør kl. 9.00
Tilbedelse af Altrets sakramente hver tor kl. 17.00-19.00
Juni
Lør 2. kl. 16.00 messe
Søn 3. Valfart til Øm, ingen messe i kirken
Lør 16. kl. 12.00 tamilsk messe
Lør 23. kl. 16.00 vietnamesisk messe
Søn 24. kl. 14.00 ungdomsmesse, ingen messe kl. 16.00

5900 RUDKØBING. Sankt Bendts Kapel, Brogade 14

Henv.: Katolsk Kirke, Svendborg.
Tlf. 62 21 05 42 eller 62 51 19 27
Messesteder: (I)
Søndag den 24.6. kl. 14.00 messe
Ingen messe søndag den 3.6. på grund af valfart til Øm

5800 NYBORG. Stella Maris Kirke

Vindingevej 7
Messesteder: (HC2) (I)
Hver lør kl. 15.30 højmesse
Sognepr.: Jerzy Kruk, Adelgade 1, 5000 Odense
Tlf. 66 12 16 64/mobil: 20 21 56 42.
Menighedsrådsfm.: Eva Antkowiak
Tlf. 65 36 18 83.
Sognererpr. for Caritas: Jan Machnik
Lærkeparken 11, 5800 Nyborg. tlf. 64 71 41 51
Messesteder: (HC2) (I)
Hver lørdag højmesse kl. 15.30
Juni
Søn 3. Valfart til Vor Frue af Øm.
Lør 9. Kirkekaffe efter messen kl. 15.30
OBS. Sognepræstens fravær se under Sct. Albani Kirke

8 | Lolland-Falster

4930 MARIBO. Sankt Birgittas Kirke

Maria Gade 4. Tlf. 54 75 50 80
Hjemmeside: www.sanktbirgittakirke.dk
Sognepr.: Christian Noval
Bispegade 12, 4800 Nyk. F.
Tlf.: 54 85 07 39, mobil 20 87 87 75
E-mail: christian@noval.dk
Andenpræst, Calogero la Loggia, træffes almindeligvis i Maribo
Diakon: Mikolaj Kecik
E-mail: mikolaj@kecik.pl
Træffes almindeligvis i Maribo
Menighedsrådsformand: Jan Tvangso
Organist: Barbara Friis, Vestre Landevej 140, 4951 Nørreballe. Tlf. 54 78 62 78
Sankt Birgitta Kloster og gæstehus. Refshalevej 81, 4930 Maribo. Tlf: 55 72 85 16
Messesteder:
Man kl. 17.00 hos søstrene, tir kl. 17.00 hos søstrene, ons kl. 16.30 tilbedelse og kl. 17.00 messe hos søstrene, tor kl. 7.30 hos søstrene, fre kl. 7.30 hos søstrene, lør kl. 7.30 hos søstrene, søn kl. 9.00 i kirken
Juni
Lør 2. Ungdomsudflugt og messe. Se opslag i våbenhuset.
Søn 3. kl. 9.00 messe, derefter Caritas brunch.
Ons 6. Tema/ældre formiddag om Caritas. Vi starter i Maribo kl. 10.00 med messe. Afgang fra Nykøbing kl. 9.15. Husk madpakken. Vi sørger for drikkevarerne
Lør 9. kl. 16.00 messe på polsk i Nykøbing
Søn 10. kl. 9.00 messe
Ons 13. Bibelaften om Johannes Åbenbaring kl. 19.30 i Nykøbing
Lør 16. DUKs regionale børne- og ungdomsdag i København. Alle børn er inviteret til at deltage. Vi sørger for mad og transport til denne rigtig sjove dag. De ældste (fra firmelsesalderen og op) fortsætter med fest om aftenen. Se opslag i våbenhuset. Pris kr. 25,-
Søn 17. kl. 9.00 messe (gregoriansk)
Søn 24. kl. 9.00 messe

4900 NAKSKOV. Skt. Franciskus Kirke

Bredgade 47
Hjemmeside: www.sanktfranciskus.dk
Konst. sognepræst: Christian Noval
Sognepr.: Christian Noval
Bispegade 12, 4800 Nyk. F.
Tlf.: 54 85 07 39, mobil 20 87 87 75
E-mail: christian@noval.dk
Andenpræst: Irenæus Cappelen, OFM.Conv.
Diakon: Mikolaj Kecik, tlf. 54 92 06 81,
Menighedsrådsform. Villy Petersen, tlf. 54 95 27 87
Messesteder: (HAI) (TH)
Hverdage: 1. fre i måneden kl. 15.30 Jesu Hjerter messe, søn kl. 11.00
Juni
Søn 3. kl. 11.00 messe og kirkekaffe
Ons 6. Tema/ældre formiddag om Caritas. Vi starter i Maribo kl. 10.00 med messe. Husk madpakken. Vi sørger for drikkevarerne.
Lør 9. messe på polsk i Nykøbing kl. 16.00
Søn 10. kl. 11.00 messe
Lør 16. DUKs regionale børne- og ungdomsdag i København. Alle børn er inviteret til at deltage. Vi sørger for mad og transport til denne rigtig sjove dag. De ældste (fra firmelsesalderen og op) fortsætter med fest om aftenen. Se opslag i våbenhuset. Pris kr. 25,-
Søn 17. kl. 11.00 messe
Søn 24. kl. 11.00 messe kl. 11.00

4800 NYKØBING F. Hellig Kors Kirke

Bispegade 12, tlf.: 54 85 07 39
Hjemmeside: www.helligkorskirke.dk
Sognepr.: Christian Noval.
Bispegade 12, 4800 Nyk. F.
Tlf.: 54 85 07 39, mobil 20 87 87 75
E-mail: christian@noval.dk
Andenpræst, Calogero la Loggia, træffes almindeligvis i Maribo
Diakon: Mikolaj Kecik
E-mail: mikolaj@kecik.pl
Træffes almindeligvis i Maribo
Menighedsrådsformand: David Noval
Faste tider:
Man kl. 8.00 laudes og messe, tir kl. 8.00 laudes og messe, ons kl. 18.00 aftenbøn med søstrene, fre kl. 16.30 tilbedelse, kl. 17.00 messe, søn kl. 11.00 messe
Juni
Lør 2. Ungdomsudflugt og messe. Se opslag i våbenhuset.
Søn 3. kl. 11.00 messe og temakirkekaffe
Ons 6. Tema/ældre formiddag om Caritas. Vi starter i Maribo kl. 10.00 med messe. Afgang fra Nykøbing kl. 9.15. Husk madpakken. Vi sørger for drikkevarerne. Menighedsrådsmøde i Nykøbing
Lør 9. kl. 16.00 messe på polsk i Nykøbing
Søn 10. kl. 11.00 messe og kirkekaffe
Tir 12. kl. 8.00 skolemesse
Ons 13. Bibelaften om Johannes Åbenbaring kl. 19.30
Lør 16. DUKs regionale børne- og ungdomsdag i København. Alle børn er inviteret til at deltage. Vi sørger for mad og transport til denne rigtig sjove dag. De ældste (fra firmelsesalderen og op) fortsætter med fest om aftenen. Se opslag i våbenhuset. Pris kr. 25,-
Søn 17. kl. 11.00 messe (gregoriansk) og kirkekaffe
Søn 24. kl. 11.00 familiemesse og kirkekaffe

9 | Sydøstsjælland

4600 KØGE. Sankt Hans Kirke, Bjerggade 10.

Konst. sognepræst Torsten Jortzick
E-mail: torsten.jortzick@pc.dk
Tlf. 56 65 06 51/29 46 21 81
Kirken åbnes altid efter aftale!
Træffes bedst i Køge fra søndag til onsdag efter messen, dvs. indtil kl. ca. 12.00.
Menighedsrådsformand: Christine Veng
Engvangsvej 51, Stroby Egede, 4600 Køge
E-mail: clam@veng.dk
Sekretær: Mary-Ann Mortensen
Nordgården 4, 2.sal tv., 4600 Køge
Messesteder:
Søn kl. 11.00 højmesse, hver 2. søn med kirkekaffe
Ons kl. 10.00 messe med efterfølgende sakramental tilbedelse og velsignelse.
Undervisning til første kommunion og til firmelsens sakramente: søndag morgen kl. 10.00 (eller efter aftale med p. Torsten).
Hver tredje tir i måneden messe kl. 19.00 og efterfølgende samtalekreds med Grethe Achon. Alle er velkomne! (i maj: tir 15.05.)
Skriftemål: Efter aftale med præsten.
Øvrige: Se opslagstavlen
Juni
Søn 24. kl. 11.00 højmesse hvorunder Stella-Sandra skal modtage Den første Hellige Kommunion. vi ønsker hende tillykke og Guds Velsignelse!

4700 NÆSTVED. Vor Frue Kirke, Præstøvej 29.

Tlf. 55 72 09 85, fax: 55 73 09 43
E-Mail: vorfruekirke.nae@mail1.stofanet.dk
Sognepræst Pater Julian Bodnar.

Menighedsrådsform.: Torben Riis, tlf.: 55 76 76 52
Messtider: (HA)
Søn- og helligdage: kl. 10.00 højmesse, tir, fre og lør kl. 17.00 messe
Juni
Søn 10. Kristi Legems- og Blods fest, kl. 10.00 højmesse og procession med Det Allerhelligste Fre 15. Jesu Hjerte Fest, kl. 19.00 messe
Søn 17. kl. 11.30 polsk messe
Søn 24. Joh. Døbers fødsel: kl. 10.00 højmesse

4760 VORDINGBORG. Helligaandskirken,
Chr. Winthersvej 4.
Sognepræst: Josef Dudek C.ss.R.
Træffes: Chr. Winthersvej 4, tlf. 55 37 39 27
torsdag, søndag - ellers i Næstved, tlf. 55 72 09 85
Messtider: (HA)(I)
Søndage: Messe kl. 10.00.
Juni
Fre 1. Jesu Hjertefredag, kl. 16.00 rosenkrans, kl. 16.30 messe
Søn 10. kl. 10.00 højmesse, derefter kirkekaffe
Søn 24. Johannes Døbers Fødsel, kl. 10.00 højmesse

10 | Vestsjælland

4200 SLAGELSE. Vor Frue Kirke
Frederiksgade 5, tlf. 58 52 06 45
Sognepræst: Stephen Holm,
Pastoralassistent: Poul-Erik Jensen
Subdiakon af kaldetisk ritus: Hazem Farah Aziz
Montfortkommunitet: p. Stephen Holm, p. Thomas Birkheuser, b. Poul-Erik Jensen, Frederiksgade 7, tlf. 58 52 06 45.
E-mail: montfort@get2net.dk
Hjemmeside: www.katolsk-vestsjk.dk
Montfortkomm. hjemmeside: www.montfort.dk
Menighedsrådsfmd.: Johannes Noval Sørbylillevej 15, Sørbø, 4200 Slagelse
Tlf. 58 54 55 88
Messer: søn kl. 10.00 derefter kirkekaffe, fre kl. 19.15, hverdage: man kl. 17.15, tir, ons og tør kl. 11.15, lør ingen.
Montfortkommunitetets daglige bønner: kl. 12.00 rosenkrans ikke lør og søn, kl. 18.00 vesper, lør 12.15, søn kl. 19.00
Undervisning af vore børn og unge: søndagene d. 3. og d. 17. i forb. med søndagsmessen kl. 10.00. Herefter sommerferie til sidst i august.

Juni
Søn 3. Trinitatis, Den hellige Treenheds fest, kl. 9.50 rosenkrans, kl. 10.00 festmesse
Man 4. månedens 1. mandag, intermontfortansk bededag for ordensfamiliens mange anliggender, kl. 17.15 messe, kl. 18.15 udstilles sakramentet til tilbedelse til kl.19.15. Bøn for præste- og ordenskald.
Tir 5. Grundlovsdag, kl. 11.15 messe for folk og fædreland
Søn 10. Kristi Legems- og Blods fest, kl. 10.00 festmesse, efter messen udstilles sakramentet til tilbedelse, hvorpå monstansen med Kristi legeme velsignende bæres gennem kirken. Der afsluttes med Te Deum og sakramental velsignelse.
Fre 15. Jesu Hjertes fest, kl. 19.15 messe med bøn til Jesu Hjerte og sakramental velsignelse.
Tor 21. Menighedseftermiddag, kl. 11.15 messe, rosenkrans og sommerfrokost
Søn 24. Sankt Hans dag, Johannes Døbers fødsel
Tor 28 kl. 19.30 Koncert i kirken (Selandia Brass-Band)
Søn 1. juli fejres festen for apostlene Skt. Peter og Skt. Paul.
NB: Søn 8. juli er valfartsdag til Sankt Knud Lavard i Ringsted/Haraldsted.

4400 KALUNDBORG. Sankt Marie Kirke.
Lundemarken 15.
Sognepræst: Stephen Holm, Montfort-kommunitet, Frederiksgade 7, 4200 Slagelse, tlf. 58 52 06 45
E-mail: montfort@get2net.dk
Hjemmeside: www.katolsk-vestsjk.dk
Kirkeværge Scholastique Nyiragwaneza, Lundemarken 15, 1., tlf.: 97 93 39 18
Menighedsrådsformand Mirjam Ploug Sarp, Rosnæsvej 448, tlf.: 59 50 94 99
Søndage messe kl. 15.30, derefter kirkekaffe
Hverdage normalt ingen gudstjenester, der henvises til Slagelse.
Undervisning af vore børn: søndagene d. 03. og d. 17. i forbindelse med messen. Herefter sommerferie til sidst i august.
Menighedseftermiddag i Slagelse: tor d. 21. kl. 11.15: Messe og sommerfrokost
Juni
Søn 3. Trinitatis, den hellige Treenheds fest, kl. 15.20 rosenkrans, kl. 15.30 festmesse
Man 4. Månedens 1. mandag, intermontfortansk bededag for ordensfamiliens mange anliggender. Ingen messe i Kalundborg. Gudstjeneste i Slagelse kl. 17.15
Søn 10. Kristi Legems- og Blods Fest, kl. 15.30 festmesse, efter messen udstilles sakramentet til tilbedelse, hvorpå monstansen med Kristi legeme velsignende bæres gennem kirken. Der afsluttes med Te Deum og sakramental velsignelse.

Fre 15. Jesu Hjerte fest. Messe i sognekirken i Slagelse kl. 19.15
Søn 24. Skt. Hans dag, Johannes Døbers fødsel
Søn 1. juli: Festen for de hellige apostle Petrus og Paulus, kl. 15.20 rosenkrans, kl. 15.30 messe, - fejret delvis på latin.
NB: Søndag 8. juli er valfartsdag til Sankt Knud Lavard i Ringsted/Haraldsted. Husk at reservere eftermiddagen. Ingen messe i Kalundborg.

4300 HOLBÆK. Sankt Elisabeths Kirke
Elisabeth-Centret, Carl Refffsvej 6.
Sognepræst: Stephen Holm, Montfort-kommunitet, Frederiksgade 7, 4200 Slagelse, tlf. 58 52 06 45
E-mail: montfort@get2net.dk
Hjemmeside: www.katolsk-vestsjk.dk
Giro: 634-4348
Gudstjenesteleder og kirkeværge: Jan Tecza, Chr. Hansensvej 25, 4300 Holbæk, tlf. 59 44 15 62
Menighedsrådsfmd.: Birthe Hjort, Skyttensvej 29, 4300 Holbæk, tlf. 59 43 65 52
Søndagsmesse: Hver lørdag kl. 15.30, - med efterfølgende kirkekaffe i menighedshuset. - NB: Ingen messe på selve søndagen.
Hverdagsmesse: hver tirsdag kl. 17.30 (med efterfølgende vesper), - ellers normalt ikke. Undtægter angives nedenfor eller meddeles i kirken ved søndagsmessen.
Undervisning af vore børn og unge: lør d. 2. og d. 16., derefter sommerferie til sidst i august.
Menighedsaften: tir d. 19.

Juni
Lør 2. Trinitatis, Festen for den hellige Treenheds, kl. 15.20 fælles rosenkrans, kl. 15.30 festmesse
Man 4. Månedens 1. mandag, intermontfortansk bededag. Gudstjeneste i Slagelse kl. 17.15.
Tir 5. Grundlovsdag. Som et led i fejringen af 800-året for hendes fødsel, vil vi hellige denne fri(eftermiddag) til vort sogns værnehelgen, den hellige Elisabeth af Thüringen, idet vi vil foretage en menighedsudflugt til det tidligere Skt. Elisabeths hospital på Amager. Mens Elisabethsøstrene endnu havde til huse her, bemalede kunstneren Jais Nielsen hele hallen (3 etager) med den hellige Elisabeths liv og virke. Ved hjælp af disse billeder vil vi sætte os ind i Elisabeths liv og spiritualitet. Vi kører fra Holbæk kl. 15.00 og begynder vor gennemgang i hospitalets hall kl. 16.30, kl. 18.00 messe i Skt. Annæ kirke, hvorefter vi er indbudt til aftensmad i den lille menighedssal. Mød talstærkt op. Ingen messe i Holbæk.
Lør 9. Kristi Legems- og Blods Fest, kl. 15.30 festmesse, efter messen udstilles sakramentet til tilbedelse, hvorpå monstansen med Kristi legeme bæres gennem kirken. Der afsluttes med Te Deum og sakramental velsignelse.
Ons 13. minidedag for den hellige franciskanerpræst Antonius af Padua, kl. 18.30 vil der være en messe, som på særlig måde fejres for dem fra vor menighed, som har tamilisk baggrund.
Tir 9. Jesu Hjerte fest (egentlig d. 15.) kl. 17.30 messe, derefter fællesspisning i menighedssalen. Komplet.
Lør 23. Skt. Hans aften, Johannes Døbers fødsel, kl. 15.30 messe
Lør 30. Apostlene Petrus og Paulus, kl. 15.20 rosenkrans, kl. 15.30 festmesse
NB: Søn 8. juli er valfartsdag til Sankt Knud Lavard i Ringsted/Haraldsted.

11 | Midtsjælland

4100 RINGSTED. Sankt Knuds Kirke,
Sct. Knudsgade 19
Hjemmeside: www.sanktknud.at.t
Konst. sognepræst Torsten Jortzick
Tlf. 57 67 03 01/ 29 46 21 81
Træffes bedst i Ringsted fra onsdag eftermiddag til lørdag aften. Kirken åbnes altid efter aftale.
E-mail: torsten.jortzick@pc.dk
Skt. Joseph Søstre, Teglovsvej 18
tlf. 57 61 73 71. Sakristan: Ruth Simonsen. Knud Lavardsvej 11, Haraldsted, 4100 Ringsted, tlf.: 57 60 03 51.
E-mail: ruthmaria@mail.dk
Menighedshuset: Der kan ringes på 57 61 32 06 til medhjælper Gudrun.
Særlige oplysninger ringes til: Jørgen Helstrup, tlf.: 57 61 57 17, e-mail: helst@c.dk ellers:
Hanna Lauridsen, medlem i bestyrelsen "CARITAS - DANMARK", tlf. 57 80 15 37.
Hm.: lør kl. 16.00 med efterfølgende kirkekaffe eller hver første søn i måneden kl. 16.00 med efterfølgende kirkekaffe.
Hverdagsmesse. ons kl. 17.30. med efterfølgende sakramental tilbedelse og velsignelse.
Undervisning forgår ons kl. 15.45 og efter aftale lør kl. 15.00 i menighedshuset. Hver tor messe i Knud Lavard Huset, tlf. 57 60 03 51.
Sankt Joseph Søsternes Kommunitet:
Teglovsvej 18, 4100 Ringsted.
Tlf.: 57 61 73 71.
E-mail: csjringsted@csjdanmark.dk og hilegard@csjdanmark.dk

4000 ROSKILDE. Sankt Laurentii Kirke
Frederiksborgvej 11
Tlf.: 46 35 09 65, Fax: 46 36 50 91 Giro: 402 3986
E-mail: sognet@laurentii.org
Homepage: www.laurentii.org
Sognepræst: p. Robert Showers OFM Conv.
Sognekontoret er åbent tir – fre 10.00 - 12.00
Menighedsrådsformand
Nina Lassen, nina.lassen@drc.dk
Tlf. 39 64 11 62, mobil 23 74 54 08
Organist: Annelies van der Meer: tlf. 59 46 32 92
Gråbrødrehuset: tlf. 46 36 77 56
E-mail: graabroe@post4.tele.dk
Gråbrødrenes Bogcafé: tlf. 46 32 52 57
Åben tir – fre kl. 13.00 – 16.45
E-mail: graabrogcafe@yahoo.dk
Faste gudstjenester, messer og arrangementer:
Søndagsmesser: søn kl. 8.30 og kl. 10.00. (ikke messe kl. 8.30 søn den 17. og søn den 24.)
Kirkekaffe i menighedssalen efter messen kl. 10.00
Hverdagsmesser: tir – fre kl. 17.00.
Ordets gudstjeneste: tir – fre kl. 17.00 fra den 12. juni til og med den 27. juni
Skriftemål: fre kl. 16.00 – 16.45 i kirken (Der er ikke skriftemål den 15. og den 22. jun)
Tidebøn: morgenbøn: tir – fre kl. 07.00
Aftenbøn: tir – fre kl. 18.30
Andagter: rosenkrans ons kl. 16.30
Eukaristisk tilbedelse: fre kl. 19.00 – 21.00
Anonyme Alkoholikere: ons kl. 10.00 – 11.00

Juni
Lør 2. kl. 17.00 messe i Ledreborg Slotskapel
Lør 2. kl. 21.00 - 24.00 natkirke for de unge
Søn 3. kl. 11.30 møde for kateketer
Man 4. kl. 19.30 Ordets Brydelse hos Judith Sandager
Tir 5. kl. 18.30 menighedsrådsmøde
Fre 8. kl. 9.00- 12.00 rengøring i menighedssalen
Tir 12. kl. 15.00 – 17.00 seniorklub
Tir 12. kl. 17.00 – 17.30 ordets gudstjeneste begynder. Sidste gang er den 27. jun.
Søn 17. kl. 10.00 søndagsmesse
Søn 17. kl. 17.00 Gospel koncert i kirken
Man 18. kl. 19.30 Ordets Brydelse hos Judith Sandager
Tir 19. kl. 19.00 -22.00 OFS møde
Tor 21. kl. 19.30 rengøring i kirken
Lør 23. kl. 18.00 Skt. Hans fest. Vi griller i haven og slutter med bål.
Søn 24. kl. 10.00 søndagsmesse
Ons 27. kl. 18.00- 20.00 Skt. Josefs Skoles disions-gudstjeneste
Tors 28. kl. 17.00 messe
Fre 29. kl. 9.00-12.00 rengøring i menighedssalen
Lør 30. juni kl. 19.00 – 22.00 Maxi KUK

2630 TAASTRUP. Sankt Pauls Kirke

Frogård Allé 12, tlf. 43 99 07 28
Hjemmeside: www.sktpaul.dk
Sognepr.: Michal Bienkowski, Frogård Allé 10, tlf. 43 99 07 28, eller 20 72 89 51
E-mail: sktpaul@mail.dk
Pastoralassistent: Sr. Marianne Skjold, Bygaden 53, Taastrup, tlf. 43 99 81 57, mobil 40 89 46 55
E-mail: marianneskjold@yahoo.dk
Menighedsrådsformand: Asbjørn Norddam
Tlf. priv. 43 53 35 32, arb. 43 26 20 70
E-mail: an@dif.dk
Assumptionssøstrene:
Bygaden 53, Taastrup, tlf. 43 99 81 57
E-mail: assumption@post.tele.dk
Messtider:
Lørdage: Søndagsmesse kl. 17.00
Søndage: H-messe kl. 10.00 (kirkekaffe)
Hverdage i kirken: ons kl. 10.00, fre kl. 19.00
Hverdage hos søstre: man, lør kl. 9.30, tir, tor kl. 19.00, ons kl. 17.30,
Sakramental tilbedelse hos søstre: alle dage kl. 16.00-17.30.
Sakramental tilbedelse i kirken: ons kl. 8.30-10.00, fre kl. 19.40-21.00 (1. fre i md. til kl. 24.00).
Rosenkrans: ons kl. 9.15, fre kl. 19.40
Skriftemål: i forbindelse med messerne, eller efter aftale med præsten.

Juni
Fre 1. - tir 5. ingen hverdagsmesser
Søn 3. kl. 10.00 familiemesse
Tor 7. Kristi Legems- og Blods Fest, kl. 19.00 højmesse, der vil være Eukaristisk procession efter messen. Alle, ikke mindst vore menighedsmedlemmer, samt vore naboer fra Roskilde, Køge, Ringsted, Hvidovre, Herlev er velkomne.
Fre 8. Taizé andagt med messe kl. 19.00 og Sakramental tilb. til kl. 21.00.
Tir 12. kl. 10.00 skolemesse, kl. 18.30 Kultur- og kirkedage
Fre 15. Jesu Hjertes Højtid, kl. 19.00 højmesse, sakramental tilb. til kl. 21.00.
Lør 16. Vore børn og unge er velkomne til at deltage i REGIONAL BØRNE- OG UNGDOMSDAG på Rygaards Skole. Der arrangeres fælles rejse med bus. Tilmelding hos vore kateketer.
Søn 17. kl. 10.00 ungdomsmesse

Søn 24. Sankt Johannes Døbes Fest, kl. 10.00 højmesse
Ons 27. kl. 19.00 dimissionsfest
Fre 29. kl. 10.00 karismatisk bøn og lovprisning
Hele juni måned beder vi Jesu Hjerte Litani: hverdage i kirken - efter messerne; søn- og helligdage - 20 min. for højmessene. Samtidig vil alle messerne slutte med en kort andagt for det udstillede Helligste Sakramente og Sakramental velsignelse.

12 | Nordsjælland

3000 HELSINGØR. Sankt Vincent Kirke
Kontor og menighedshus: Nygade 8 tlf. 49 21 05 71
Hjemmeside: www.katolskkirkehelsingoer.dk
Sognepræst:
Andrzej Papuga, tlf. 45 53 07 51, mob. 28 18 47 25
E-mail: Sognepraest@yahoo.dk
Menighedsrådsfmd.: Elisabeth Tasarek Dahlerup
Tlf: 49 22 36 39, mob. 21 72 80 36
E-mail: je-tasarek@paradis.dk
Ved hverdagsmesser henvises til sognebladet og hjemmesiden
Juni
Søn 3. Den Hellige Treenheds Fest, kl. 9.00 messe. Menigheds-kaffe
Ons 6. kl. 14.00 rosenkrans, kl. 14.30 messe. Kaffe med efterfølgende samvær
Lør 9. Fællesarbejde og projekter for menigheden ml. kl. 10.00 – 13.00
Søn 10. Kristi Legems- og Blods Fest, kl. 11.00 messe
Ons 13. kl. 14.00 rosenkrans, kl. 14.30 messe. Kaffe med efterfølgende samvær.
Søn 7. 11. ALM. søndag, kl. 9.00 messe. Menigheds-kaffe
Ons 20. kl. 14.00 rosenkrans, kl. 14.30 messe. Kaffe med efterfølgende samvær
Søn 24. Højtids Messen, Skt. Hans Dag, kl. 11.00 messe
Ons 27. kl. 14.00 rosenkrans, kl. 14.30 messe. Kaffe med efterfølgende samvær
Tir 12. Udflugt for pensionisterne og andre i menigheden, er flyttet til juli måned. Program følger OBS! I de tre sommermåneder: juni, juli og august er der messe om onsdagen
Der er messe for polsktalende den 2. og den sidste søndag i måneden

3400 HILLERØD. Sankt Vilhelms Kirke

Kirke og menighedshus: Møllestræde 7.
Tlf. 48 25 55 31.
Hjemmeside: www.katolskkirkehillerod.dk
Sognepr.: Hans Esmark, Møllestræde 10 B, tlf. 48 24 14 02 bedst kl. 9-10, dog undt. søn og man.
Fax. 48 25 55 31, e-mail: hanesmark@adslhome.dk
Menighedsrådsfmd: Martin Rohof, tlf. 47 74 28 17
E-mail: post@melbymarkiser.dk
Vedr. hverdagsmesser henvises til sognebrevet, hjemmesiden eller oplag i våbenhuset.
Juni
Søn 3. kl. 10.00 messe
Søn 10. kl. 9.00 messe
Lør 16. kl. 11.00 messe på Æbelholt Klosteruin
Søn 17. kl. 10.00 messe
Ons 20. menighedsudflugt
Søn 24. kl. 9.00 messe

2970 HØRSHOLM. Sankt Hans Kirke

Marievej 6, tlf. 45 86 07 51.
Sognets hjemmeside: www.sankt-hans-kirke.dk
Sognepr.: Andrzej Papuga, C.M.
Tlf. 45 53 07 51
E-post: sognepraest@yahoo.dk
Andenpr.: Radoslaw Pawlowski, C.M.
Tlf. 45 81 27 96
E-post: katolsk_sogn@yahoo.dk
Præsterens bopæl: Bistrup Byvej 4, 3460 Birkerød.
Giro: 703-8275
Menighedsrådsfmd. Christa Stæger
Tlf. 48 17 55 60
E-post: christa@staeger.dk
Messtider: (HA)(T)
Søn se nedenfor; bortset fra 1. juni er der ingen hverdagsmesser i juni.
Mikkelborg, Strandvejen 352, hjem. søn kl. 8.45.
Juni
Fre 1. kl. 19.30 Messe og Jesu Hjerteandagt
Søn 3. Den Hellige Treenheds, kl. 11.00 højmesse. Ingen bønedit, ingen kirkefrokost. Loppemarked efter messen til fordel for et børnehjem i Brasilien.
Ons 6. kl. 19.00 menighedsrådsmøde
Søn 10. Kristi Legeme og Blod kl. 9.00 højmesse.
Lør 16. kl. 10.00 DUK-arrangement "Den sjoveste dag" på Rygaards Skole. Menighedens børn, unge, forældre, kateketer m.v. drager af sted til fællesskab i Kristus.
Søn 17. kl. 11.00 højmesse.
Søn 24. Johannes Døbers fødsel - Sankt Hans Kirkes værnehelgen kl. 9.00 højmesse med latinsk ordinarium. Grillfest i gården efter messen.

3460 BIRKERØD. Den Hellige Families Kirke

Bistrup Byvej 4
Sognets hjemmeside: www.sognet.dk

Sognepr.: Radoslaw Pawlowski C.M.
 Mobiltlf. 28 18 47 24
 E-mail: radoslaw@pawlowski.dk
 Andenpr.: Andrzej Papuga, C.M.
 E-mail: papuga@get2net.dk
 Tlf. til præsterne: 45 81 27 96.
 Menighedsrådsfmd.: Thorsten Wilstrup.
 Rosenkrans 1. ons i md efter messen kl. 17.30,
 Barmhjertighedens Rosenkrans om fredagen inden
 messen kl. 17.15 (undtagen 1. fre i md). Tilbedelse
 af Alterets Sakramente: 1. fre i md efter messen kl.
 17.30.

Sygebesøg med Kommunionen: 1. fre i md eller
 efter aftale.
 Generelle messtider:
 Søn højmesse kl. 10.00, man kl. 17.30, tir kl. 10.00,
 ons-fre kl. 17.30, lør kl. 16.00.

Juni
 Fre 1. Tilbedelse af Altrets Sakramente efter messe
 kl. 17.30. Sygebesøg med Kommunion
 Søn 3. Den Hellige Treenheds Fest, kl.10.00 høj-
 messe. Kirkekafe.
 Ons 6. Fælles rosenkrans efter messen kl. 17.30. Ef-
 ter andagten er der kaffe for alle. Samme dag er der
 møde for Sankt Vincent-grupperne kl. 19.30.
 Tor 7. Kristi Hjemmeside og Blods Fest, kl. 19.00 høj-
 tidelig messe med procession. Alle er velkomne.
 Fre 8. Barmhjertighedens Rosenkrans kl. 17.15
 Søn 10. kl. 10.00 højmesse
 Ons 13. kl. 17.30 messe med vesper
 Fre 15. Jesu Hjerter Fest, kl. 17.15 Barmhjertighe-
 dens Rosenkrans, kl. 17.30 messe
 Lør 16. Den regionale Børne- og Ungdomsdag – læs
 mere andet sted i bladet!!!!
 Søn 17. kl. 10.00 højmesse
 Fre 22. kl. 17.15 Barmhjertighedens Rosenkrans
 Søn 24. Johannes Døbers Fødsel, kl. 10.00 højmesse
 Fre 29. kl. 17.15 Barmhjertighedens Rosenkrans

13 | Hovedstadsområde NV

2730 HERLEV. Vor Frue Kirke
 Herlevgårdsvej 14.
 Tlf. 44 94 76 94 og 44 94 76 78
 Sognepr.: Leo Kertz O.M.I. Fax 44 53 55 58
 Hjelpepr.: Michael Bradley O.M.I..
 Engelsk pr.: Carroll Parker O.M.I. tlf. 44 94 76 78
 Menighedsrådsfmd.: Aage Vinter Christensen, Pære-
 moesvej 59, 2750 Ballerup. Tlf. 44 97 43 35
 Messtider: (HA)(T)
 Lør kl. 17.00, søn kl. 10.00, kl. 11.30 (engelsk),
 man kl. 10.30, ons kl. 19.00, tor kl. 9.30 (engelsk)
 1. fre i md kl. 19.30 (engelsk)
 3. fre i md kl. 19.30 (dansk) med efterfølgende
 rosenkransandagt, tilbedelse ons efter messen.
 Skriftemål efter aftale
 Tir åbent hus hos Skt. Josefssøstre, Primulavej 1,
 messe kl. 19.00.

Juni
 Lør 23. kl. 19.30 Skt Hansaftensfest i Præstebro
 Kirke

2700 BRØNSHØJ. Sankt Antoni Kirke
 Frederikssundsvej 225.
 Konst. sognepræst Jesper Fich, Marielystvej 16,
 2000 F. tlf.: 38 79 39 99. Kirkens kontor henv. Sankt
 Mariæ Kirke, Jens Jessens Vej 5, man og fre kl.
 10.00-12.00, tlf.: 38 71 53 35. Messe tir og tor kl.
 10.00, ons kl. 11.00
 Menighedsrådsformand:
 Esther Zivadinovic, tlf 38 28 82 53
 Sankt Joseph Søstre, Primulavej 1, 2720 Vanløse,
 tlf. 38 10 30 34
 Messtider: (HA)(T) Søndage: Højmesse kl. 11.00
 Ingen planlagte hverdagsmesser i kirken indtil
 videre. Hver tirsdag messe kl. 19.00 hos Skt. Josef
 Søstre, Primulavej 1, Vanløse.

2860 SØBORG. Johanneskirken
 Vandtårnsvej 7-9.
 Konst. sognepræst Jesper Fich, Marielystvej 16,
 2000 F. tlf.: 38 79 39 99.
 Kirkens kontor: Vandtårnsvej 7-9, tlf. 39 69 03 01
 Giro: 913-2929. Menighedsrådsfmd.:
 Paolo Drostby, tlf. 36 56 16 07.
 Sognets hjemmeside: www.konsul.suite.dk/sogn
 Messtider: (HC2)(T)
 Søn kl. 9.30 højmesse, 4. søn i måneden er der fami-
 liemesse kl. 9.30, efter højmessens kaffe i menigheds-
 lokalet. Alle er velkomne.
 KUK for sognets børn og unge: hver tor kl. 18.00-
 19.30 i menighedslokalet. Der er fællesspisning.

KATOLSK MENIGHED PÅ BORNHOLM

3720 Åkirkeby.
Rosenkranskirken, Gregersgade 12,
 Konst. sognepr.: Niels Engelbrecht
 Tlf. 33 13 37 62/mob. 30 54 21 18
 Menighedsrådsfmd.: John Krüger
 Tlf.: 20 47 04 34.
 Pastoralass.: Sr. Carina Pöppinghaus.
 Tlf. 56 95 08 55.
 Søstre af Det dyrebare Blod, Skt. Raphaels-Stif-
 telse, Lille Madsegade 14, 3700 Rønne
 Tlf. 56 95 08 55.

Gudstjenestetider (HC2)(I)
 Alle søndage: kl. 10.00 Højmesse eller Ordets
 gudstjeneste.
 Evt. ændringer se opslag ved kirken.
 Sygebesøg med eller uden kommunikation efter aftale
 med sr. Carina.
 Skriftemål i forbindelse med messen eller efter
 aftale med præsten. Juni - september ingen møde
 med damerne.

14 | Hovedstadsområde NØ

2800 LYNGBY. Sankt Knud Lavards Kirke
 Lyngbygårdsvej 1 A.
 Sognepr.: P. Allen G. Courteau, O.M.I. Tlf. 45 87
 5688. Fax: 45 87 56 85. E-mail: agcomi@mail.dk
 Giro: 802-7404, Sankt Knud Lavards Kirke.
 Menighedsrådsfmd.: Greta Maria Salminen
 Tlf. 45 28 14 33, e-mail angeleyes@webspeed.dk
 Messtider: (HB2)(T)
 Søn M. kl. 11.30.
 Lør rosenkrans kl. 16.30, M. kl. 17.00 (aflyst når der
 er sogne arrangement i Skt. Andreas)
 Søndagsmesse: der er kirkekafe efter messen.
 Hverdagsmesser: Jeg fejrer messe hos forskellige
 Søster/Nonne kommuniteter og vil derfor bede
 jer om, at se på opslagstavlen i kirken eller ring i
 forvejen.
 Fredag: Rosenkrans kl. 15.30 Messe kl. 16.00
Juni
 Søn 3. Den Hellig Treenheds Fest, kl. 11.30
 messe, kl. 10.30 firmelsesundervisning. Brunch efter
 messen.
 Fre 8. kl. 8.15 skolemesse.
 Søn 10. Kristi Legems- og Blods Fest, kl. 11.30
 messe.
 Tir 12. kl. 19.30 Inger Jensen holder ca. 1 times
 foredrag om Medugorje. Kaffe efter foredraget.
 Fre 15. Jesu Hjerter Fest, kl. 16.00 messe
 Lør 16. kl. 10.00 – 18.00 DUK regional dag på Ry-
 gårds skole. Messe på vietnamesisk kl. 15.00. Ingen
 messe på dansk.
 Søn 17. 11. alm. søn. kl. 11.30 messe.
 Lør 23. Skt. Hans aften. NB. Ingen messe i Lyngby.
 Der er messe kl. 17.00 i Skt. Andreas med efterføl-
 gende fællesspisning og hygge.
 Søn 24. Johannes Døbers Fødsel, kl. 11.30 messe.
 Lør 30. Peter og Paul vigilie, kl. 17.00 messe.
 NB. Knud Lavard Valfart er søndag d. 8. juli.

2900 HELLERUP. Sankt Therese Kirke
 Bernstorffsvej 56.
 Sognepræst: Pastor Niels Engelbrecht, Bredgade 64,
 1260 Kbh. K
 Tlf: 33 13 37 62 eL. niels.engelbrecht@get2net.dk
 Andenpræst: Pastor Jørgen Erichsen, Bernstorffsvej
 56, 2900 Hellerup.
 Tlf: 39 61 19 19. Træffes bedst kl. 9.00-10.00
 Andenpræst: Pastor Fabrizio Milazzo, Bredgade 64,
 1260 Kbh. K (indtil 1. august).
 Tlf: 33 13 55 83. Mobil: 61 67 83 39, eL.
 sanktansgar@city.dk
 Sognekantor: Bredgade 64, 1260 København K
 Tlf: 33 13 37 62 – Man. - fr. kl. 10.30-15.00
 Menighedsrådsformand: Felicity Pors, Rørmoesvej
 6, tlf. 39 69 47 28 2400 Kbhvn. NV
 Organist: Torben Bang, tlf. 39 67 12 98
 Messtider: (HB), (T)(H)
 Søndag: Højmesse kl. 9.00 – I juni, juli og august
 ingen messe kl. 11.00. Efter Højmessens morgenkaffe
 i menighedslokalet. Alle er velkomne.
 Hverdage: Man og ons messe kl. 11.00, tir, tor
 og fre messe kl. 8.00, lør messe kl. 11.30 med
 forudgående rosenkrans kl. 11.10. 1. og 3. man i
 måneden tilbedelse kl. 10.00-11.00. I juli måned
 ingen tilbedelse kl. 10.00-11.00

Juni
 Lør 2. Bededag for præste- og ordenskald. Rosen-
 krans kl. 11.10, derefter messe.
 Søn 3. kl. 10.00 firmelse. Kun den ene messe. Ingen
 messe kl. 9.00 og kl. 11.00
 Man 4. Tilbedelse af det udstillede sakramente kl.
 10.00-11.00, messe kl. 11.00
 Ons 6. kl. 14.00-16.00 havefermiddag, kl. 19.30
 Bibelaften. I Korinterbrev
 Tor 7. Kristi Legems- og Blodsfest. Messe i kirken
 kl. 19.00 derefter procession i Rygaards park.
 Søn 10. kl. 9.00 højmesse, kl. 11.00 familiemesse
 Tor 14. kl. 16.00 – 17.00 rundvisning på Rygaard og
 i Set Therese Kirke
 Fre 15. Jesu Hjerter Fest. International bededag for
 præsterne, kl. 8.00 messe
 Lør 16. DUK Børne- og Ungdomsdag kl. 10.00-
 22.30
 Søn 17. kl. 9.00 højmesse, Husk! Kun én messe om
 søndagen i resten af juni, juli og august, kl. 16.30
 engelsk familiemesse
 Man 18.:Tilbedelse af det udstillede sakramente kl.
 10.00-11.00 messe kl. 11.00. Meditationsaften hos
 Set Josef Søstre kl. 19.00

Immaculata kirken, Strandvej 91
 søndage kl. 9.00.

2920 CHARLOTTENLUND
Sankt Andreas Kirke, Kollegievej 2.
 Sognepr.: Pastor Allen G. Courteau, O.M.I., Lyng-
 bygårdsvej 1A, 2800 Lyngby. Tlf: 4587 5688.
 E-mail: agcomi@mail.dk
 Sognekantor: Kollegievej 2A, 2920 Charlottenlund.
 Tlf: 39 64 30 39 - Normalt åbent onsdag kl. 9 - 12.
 Menighedsrådsfmd.: Henrik Thomsen
 Tlf: 39 29 14 79, e-mail roennowthomsen@email.dk
 Messtider: (HB2)(T)
 Søn kl. 9.30 højmesse, 1. søn i måneden: højmesse
 m. gregoriansk sang. Efter højmessens kaffe i menig-
 hedslokalet. Alle er velkomne.
 Hverdage: man - tor . Jeg fejrer messe hos forskel-
 lige søster/nonne kommuniteter og vil derfor bede
 jer om, at se på opslagstavlen for messens tidsæn-
 dring eller aflysning. Da jeg ofte er i Karmel om
 tirsdagen er der Laudes kl. 8.00. Skolemesse igen
 om onsdagen kl. 8.15.

Juni
 Søn 3. Hellig Treenheds Fest, kl. 9.30 messe
 (gregoriansk)
 Søn 10. Kristi Legems- og Blods Fest, kl. 9.30
 messe
 Tir 12. Inger Jensen holder foredrag om Medugorje i
 Skt. Knud Lavard i Lyngby kl. 19.30.
 Fre 15. Jesu Hjerter Fest, tilbedelse kl. 16.00 og
 messe kl. 17.00
 Lør 16. DUK regional dag på Rygaards Skole kl.
 10.00 – 18.00, ingen messe 11.30
 Søn 17. 11. alm. søn, kl. 9.30 messe.
 Lør 23. Skt. Hans aften, der er messe kl. 17.00 med
 efterfølgende fællesspisning og hygge
 Søn 24. Johannes Døbers Fødsel, kl. 9.30 messe.
 Lør 30. kl. 11.30 messe.

15 | Hovedstadsområde V

1616 KBH. V. Jesu Hjerter Kirke, Stenogade 4.
 Tlf: 33 24 65 80 og 33 21 85 88. Fax: 33 25 07 38.
 Sognepr.: P. Gerhard Sanders SJ.
 E-mail: Stenogade@mail.dk
 Andenpr.: Michael Hornbech-Madsen
 Tlf: 33 21 59 34, menighedsrådsfmd.:
 Ruth Christophersen. Tlf. 36 16 70 84.
 Messtider: (HA)(T)
 Man-fre kl. 8.15 og 17.00, lør kl. 8.15, kl. 18.00
 italiensk messe. Søn kl. 10.00 latinsk højmesse, kl.
 11.30 dansk højmesse, kl. 20.00 aftenmesse.
 Lighed til skriftemål for og eft. alle messer og eft.
 aftale.

Juni
 Fre 1. Jesu Hjerter Fredag. Sakramentet udstilles kl.
 16.00. Kort andagt og sakramental velsignelse kl.
 16.45. Messe kl. 17.00
 Søn 10. kl.18.00 Kroatisk messe.
 Fre 15. Jesu Hjerter Fest, kl. 16.30 Jesu Hjerter andagt
 med indvielse til Jesu Helligste Hjerter og sakra-
 mental velsignelse. Festlig messe kl. 17.00 Derefter
 reception i menighedsalen. Ingen bønssæft.
 Hver tirsdag åbnes kirken kl. 16.00. Efter messen kl.
 17.00 rosenkransbøn
 Onsdagsstudiekreds for voksne omkring aktuelle
 emner v/ pastor Michael Hornbech-Madsen
 genoptages igen til efteråret.
 Hver søndag indbyder vi til "Kirkekafe" efter
 11.30-messen. Kaffen - og teen - serveres i
 menighedsalen, indgang: Stenogade 4 B.

2000 FRB. Sankt Mariæ Kirke, Jens Jessens Vej 5.
 Hjemmeside: www.mariee.dk
 Sognepr.: Jesper Fich, Marielystvej 16.
 Tlf: 38 79 39 99.
 E-mail: fich@post4.tele.dk
 Kirkens kontor: Jens Jessens Vej 5. Normalt ma og
 fr 10-12. Tlf. 38 71 53 35. Fax: 38 71 53 36.
 Menighedsrådsfmd.: Flemming Emmering
 Tlf: 43 43 65 02 eller 26 27 65 02
 E-mail: emmering@post.tele.dk
 Forening: Sankt Mariæ Unge Katolikker (SMUK).
 Hjemmeside: www.mariee.dk/smuk
 Messtider: (HA) (T, H)
 Søn kl. 11.00 hm.

Juni
 Søn 3. Trinitatis, kl. 11.00 højmesse med børne-
 prædiken
 Søn 10. Kristi Legems- og Blods Fest, kl. 11.00 høj-
 messe og procession
 Søn 17. 11. alm. søndag, kl. 11.00 højmesse
 Søn 24. Skt. Hans (Johannes Døberen), kl. 11.00
 højmesse
 Den anden tirsdag i hver måned kl. 14.00 møde i
 Katolsk Ældreklub. Nærmere oplysninger hos: Hans
 K. Thomsen - tlf. 38 74 78 09

2650 HVIDOVRE. Sankt Nikolaj Kirke
 Strøbyvej 2
 Sognepr.: Wladyslaw Zdunek, C.ss.R.
 Tlf: 36 78 27 90. Træffes tir, fre, lør 9.00-12.00, tor
 16.00-18.00 ellers kun efter aftale
 Fax: 3678 2790. Giro: 706-5590.
 Menighedsrådsfmd.: Jette Kromayer
 tlf: 36 78 09 11
 Messtider: (HA)(T)
 Søndage Hm. kl. 10.00, 1. søn i md. polsk M. kl.

12.00, 3. søn i md. polsk M. kl. 17.00, lør M. kl.
 17.00 (1. lør i md. dansk/vietnamesisk).
 Hverdage man-fre M. kl. 8.00
Juni
 Lør 2. Kristi Moders dag, kl. 17.00 dansk-vietname-
 sisk messe
 Søn 3. Den hl Treenheds Fest, kl. 10.00 højmesse,
 kl. 12.00 polsk messe
 Søn 10. Kristi Legems- og Blods Fest, kl. 10.00
 højmesse, derefter kirkekafe
 Fre 15. Jesu Hjerter Fest
 Lør 16. Marias reneste hjerte, kl. 17.00 messe
 Søn 17. kl. 10.00 højmesse og firmelse med biskop
 Czeslaw Kozon. Efter messe reception
 Lør 23. Vigilie til Johannes Døbers Fødsel, kl. 17.00
 messe
 Søn 24. Joh. Døbers Fødsel, kl. 10.00 højmesse
 Lør 30. Peter og Paul, apostle, kl. 17.00 vigiliemesse

16 | Hovedstadsområde N & NV

2200 KBH. N. Sakramentskirken
 Nørrebrogade 27 C.
 Sognepr.: Reinhold Sahner Tlf: 35 35 68 25. Træffes
 bedst efter telefonisk aftale eller send en e-mail.
 Kirkens hjemmeside: www.sakramentskirken.dk
 E-mail: sakramentskirken@mail-telia.dk
 Fax: 35 36 64 30.
 Præst for engelsk-talende:
 Carroll Parker Tlf: 4494 7678.
 Præst for fransk-talende:
 Pascal Rene Lung
 Tlf: 0046 461 896 27.
 Hospitalspræst:
 Jørgen Erichsen Tlf: 39 61 19 19.
 Giro: 804-6638
 Menighedsrådsform.: Brian Kalleshave
 Messtider (HB2)(T)
 Søn dansk M kl. 10.00, engelsk M kl. 18.00 Fransk
 M kl. 11.30 (1. og 3. Søn i md)
 Hverdage: tir kl. 8.00 (skolemesse, dog ikke i ferie-
 tiden), ons kl. 17.00 (engelsk)
 Messtiderne til højtiderne, andre messtider og ar-
 rangementer m.m. kan ses på kirkens hjemmeside.

17 | Hovedstadsområde K

1260 KBH. K. Sankt Ansgars Domkirke
 Bredgade 64.
 Hjemmeside: www.sanktansgarkirke.dk
 Sognepr.: Niels Engelbrecht. Tlf. 33 13 37 62, kl.
 10.00-12.00 undt. man og tor.
 Andenpr.: Fabrizio Milazzo
 Tlf: 33 13 55 83. Mobil: 61 67 83 39, eL.
 sanktansgar@city.dk
 Andenpr.: Pastor Jørgen Erichsen
 Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup
 Tlf: 39 61 19 19, træffes bedst kl. 8.00-9.00
 Andenpr.: Gregers Mærsk-Kristensen
 Tlf: 33 13 55 83. Kirkens kontor tlf. 33 13 37 62,
 man, tir, tor og fre kl.10.00-15.00, ons eft. aftale.
 Fax: 33 32 10 49. E-mail: sanktansgar@city.dk
 Giro: 642-5305.
 Menighedsrådsfmd.: Andreas Rude, tlf. 35 35 03 56.
 Faste messtider:
 Man – fre kl. 7.30 Laudes (morgenbøn), kl. 8.00
 og kl. 16.30 messe, lør kl. 17.00 messe, søn kl.
 8.00 messe, kl. 10.00 højmesse, kl.17.00 vesper
 (aftenbøn). 1. søn i måneden kl. 12.00 ukrainsk
 messe (Byzantinsk ritus), kl. 19.00 ungdomsmesse,
 2. og 4. søn kl. 19.30 SAKS-messe, 3. søn kl. 18.30
 ungdomsmesse for de helt unge.

Juni
 Lør 2 kl. 14.30 sognekatekese: Johannes evangeliet
 ved domsakristan Ulla Elmquist, kl. 17.00 aften-
 messe
 Søn 3. Den hellige Treenheds, kl. 8.00 messe, kl.
 10.00 familiemesse med efterfølgende familiedag i
 menighedsalen, kl. 12.00 ukrainsk messe, kl. 17.00
 vesper, kl. 19.00 ungdomsmesse.
 Lør 9. kl. 17.00 aftenmesse
 Søn 10. Kristi Legems- og Blods fest, kl. 8.00 mes-
 se, kl. 10.00 højmesse, kl. 17.00 vesper, kl. 19.30
 SAKS-messe
 Fre 15. Jesu Hjerter Fest, kl. 8.00 messe, kl. 16.30
 messe
 Lør 16. kl. 17.00 aftenmesse
 Søn 17. kl. 8.00 messe, kl. 10.00 højmesse, kl. 17.00
 Vesper, kl. 18.30 ungdomsmesse for de helt unge
 Lør 23. Johannes Døbers fødsel, (Sankt Hans aften)
 kl. 17.00 aftenmesse
 Søn 24. Johannes Døber, kl. 8.00 messe, kl. 10.00
 højmesse, kl. 17.00 Vesper, kl. 19.30 SAKS-messe
 Lør 30. kl. 17.00 aftenmesse, vigilie til Peter og
 Paulus' fest

18 | Amager

2300 KBH. S. Sankt Annæ Kirke,
 Dronning Elisabeths Allé 3.
 E-mail: sanktannaekirke@yahoo.com
 Hjemmeside: www.sanktannaekirke.dk.
 Sognepræst: Wieslaw Podlach C.Ss.R
 tlf. 32 86 07 25
 E-mail: wpodlach@wp.pl
 Præst for polakker: Leszek Kapusta C.Ss.R

Tlf. 32 86 07 24, mobil 26 50 30 12
E-mail: lks210@wp.pl
Præst for filippinerne: Patrick Sheils C.Ss.R.
Tlf. 32 86 07 29, mobil 20 84 80 84
E-mail: patrick.sheils@post.tele.dk
Øvrige præster:
Benny Mathew C.Ss.R.
Tlf. 32 86 07 23, mobil 21 93 42 15
Kirkekontor: Hans Bogbinders Allé 2, 2300 Kbh. S.
Tir-fre 10.00-12.00 & tor. 17.00-18.00
Tlf: 32 58 41 02, fax: 32 86 07 38
Giro: 815-3442

Menighedsrådsformand:
Peter Georg Rasmussen, tlf: 32 59 13 40
Messestider: (HA) (T)
Søn kl. 8.30 messe, kl.10.00 højmesse, kl.12.00
polsk messe, kl.17.00 engelsk messe, lør kl. 17.00
engelsk messe.
Hverdag: man kl.8.00 messe, tir kl.17.00 messe
med vesper, ons kl. 8.00 messe med laudes, tor kl.
19.00 messe med novene, fre kl. 8.00 messe, bort-
falder 1. fredag, 1. fre kl.19.00 messe Jesu Hjerte og
derefter vågenat, lør kl. 8.00 messe med laudes.
Lejlighed til skriftemål efter aftale med præsten
Juni
Fre 1. Jesu Hjerte Fredag, kl. 19.00 messe med
sakramental velsignelse, derefter vågenat.
Lør 2. kl. 8.00 messe med laudes. Bededag for
præste- og ordenskald.
Søn 3. Den Hellige Treenheds Fest, messer som
om søndagen. Valfart til Øm.
Tor 7. Kristi Legems- og Blodsfest, kl. 19.00 interna-
tional festmesse med procession
Søn 10. Kristi Legems- og Blodsfest, kl. 8.30 messe,
kl. 10.00 festmesse
Fre 15. Jesu Hjerte Fest, kl. 19.00 messe, interna-
tional bededag for præsterne.
Lør 16. Marias reneste hjerte, kl. 8.00 messe med
laudes.
Søn 17. messer som om søndagen.
Lør 23. Johannes Døbers Fødsel, kl. 8.00 messe med
laudes
Søn 24. Højtidsmesse, Johannes Døbers Fødsel,
kl. 8.30 messe, kl. 10.00 højmesse
Lør 30. Peter og Paul, kl. 8.00 messe med laudes

19 | Grønland

3900 NUUK. Krist Konge Kirke.
Sognepræst: Paul Marx, OMI. Kutaa 1, Box 51
Tlf.: 00 299 32 1275. Fax: 00 299 32 3175.
E-mail: kristkong@greenet.gl
Messestider:
Søndage: kl. 10.00.
Hverdagsmesser: man., tir. og tor. kl. 18.00, ons kl.

18.00 messe efterfulgt af tilbedelse indtil kl. 19.00,
fre kl. 18.00 hos Jesu Små Søstre, Blok 9, 213, lør
kl. 11.00.
OBS: Ændringer i hverdags-messestidspunkter kan
ske.
Fejring af bodens sakramente: Efter aftale.
Sammenkomster: Efter søndags og onsdags
liturgier. Messestider gælder kun, når der en præst i
Nuuk. Ellers ordets liturgi m. kommunionssudd. søn
kl. 10.00, ons kl. 18.00, fre kl. 18.00 hos søstrene,
blok 9, 213.

20 | Færøerne

FO 100 TÓRSHAVN. Mariukirkjan
Mariugota 4.
Konst. sognepr.: Lars Messerschmidt,
Gl. Kongevej 15 A, 1610 Kbh. V. Tlf. 33 55 60 80
Kirken: Tlf./Fax: 00 298 31 0380.
E-mail: sktmaria@post.olivant.fo
Præstegården: Mariugota 10. Tlf. 00-298 31 1779.
Diakon: Christian Gabrielsen, Tradargøta 16,
160 Argir. Tlf. 00-298 31 0653.
E-mail: gabriel@post.olivant.fo
Menighedsrådsfmd.:
Sr. Marisa Spiteri Cremona f.m.m.
Messestider: (HC2)(I)
Søndage: kl. 11.00 højmesse

GUDSTJENESTER PÅ FREMEDE SPROG

Arabisk messe
For tiden ingen fastboende præst.
Henv.: Katolsk Bispekontor, Gl. Kongevej 15
1610 København V., tlf.: 33 55 60 80

Communauté de Langue Française

Pater Pascal René Lung, O.P., Sandgatan 8,
SE-223 50 Lund.
Tlf. 0046 461 473 91. Fax: 0046 461 473 91.
E-mail: pascalrene@dominikan.nu
Hjemmeside: http://www.dominikan.nu/
Messes le 1er et le 3e dimanche à 11:30 (septembre
à juin inclus) à Sakramentskirken, Nørrebrogade 27,
2200 København N., Tlf. 35 35 68 25.

Deutschsprachige Gemeinde

For tiden ingen præst.
Henv.: Katolsk Bispekontor, Gl. Kongevej 15
1610 København V., tlf. 33 55 60 80

English-Speaking Ministry

Fr. Carroll Parker O.M.I., Herlevgårdsvej 14, 2730
Herlev. Tlf. 44 94 76 78. Fax: 44 53 55 58.
Vor Frue Kirke, Herlev:
Sunday 11.30 am: Mass. Thursday 9.30 am: Mass.

Friday 7.30 pm: 1st Friday of the month.: Mass.
Sakramentskirken:
Sunday 5.35 pm: Recitation of the rosary; 6.00 pm:
Mass. Wednesday 5.00 pm: Novena and Mass.
Holidays: Mass times as on sundays.

Filippinere

Fr. Patrick J. Sheils C.s.s.R.,
Hans Bogbinders Allé 2, 2300 Kbh. S.
Tlf. 32 86 07 29
Mobil tlf. 20 84 80 84, fax: 32 86 07 38.
Sankt Annæ Kirke:
Saturday and Sunday 17.00 pm: Mass.

Kroatisk Mission

For tiden ingen fastboende præst. Betjenes lej-
lighedsvise af præster fra Sverige og fra Tyskland.
Henv.: Katolsk Bispekontor, Gl. Kongevej 15,
1610 København V. Tlf.: (45) 33 55 60 80.

Misa en Español

Henv. Katolsk Bispekontor, Gl. Kongevej 15, 1610
Kbh. V., tlf.: 33 55 60 80

Messe in Italiano

Don Michael Hornbech-Madsen, Vesterbrogade 28,
1. th., 1616 København V. Tlf. 3321 5934.
Ogni sabato alle ore 18. Jesu Hjerte Kirke. Kbh. V.

Msze swiete w jesyku polskim

Kosciol Swietej Anny
W kazda niedziale o godzinie 12.00
W pierwszy piątek miesiaca o godzinie 19.00
W maju, czerwcu i pazdzierniku, naborzenstwa o
godzinie 19.00 O. Leszek Kapusta C.Ss.R. Hans
Bogbinders Alle 2 2300 Kopenhagen S tel. 32860724
mobil. 26503012 lks210@wp.pl
www.annaekirke.info

Tamilske gudstjenester

Pastor Jude Kulas, Kastetvej 1, 2, 9000 Aalborg
Tlf. 98 79 63 47 eller 20 86 67 38, fax 98 79 63 48

Vietnamesere

Øst for Storebælt:
Pastor Huy Châu Chu (Joseph), Kollegievej 4 A,
2920 Charl., tlf. 39 90 57 27, mobil 20 16 20 90
Fyn:
Pastor Nguyen Ngoc Tuyen (Pierre)
Havnegade 1, 5700 Svendborg
Tlf. 62 21 05 42, mobil 22 44 13 06
Jylland:
Pastor Nguyen Minh Quang (Josef), Thorsgade 22,
8900 Randers, tlf. 87 30 00 30, mobil: 51 32 88 96

Liturgisk kalender 1. - 30. juni 2007

1. rød. Fredag i 8. alm. uge. (IV Ps).
Justinus, martyr, (†166)(m).
L.: Sir 44,1-9-13. Ev.: Mark 11,11-26.

2. grøn. Lørdag i 8. alm. uge. (IV Ps).
Eller rød. **Marcellinus** og **Peter**, martyrer, (†303).
Eller hvid. **Gudsmoders lørdagsmesse**.
L.: Sir 51,12b-20. Ev.: Mark 11,27-33.

Bededag for præste- og ordenskald.

3. hvid. **DEN HELLIGE TREENIGHEDS FEST**
(h). (9.ALM. SØNDAG)
* Gl. Cr. SærI.pf.
1.L.: Ordspr 8,22-31
V.: Sl 8,4-5-6-7-8-9.
Æ: Herre, vor Herre! Hvor herligt er dit navn på den
vide jord!
2.L.: Rom 5,1-5.
Ev.: Joh 16,12-15.

Valfart til Øm.

4. grøn. Mandag i 9. alm. uge. (I Ps).
L.: Tob 1,3; 2,1b-8. Ev.: Mark 12,1-12.

5. rød. Tirsdag i 9. alm. uge. (I Ps).
Bonifatius, biskop og martyr, (†754)(m).
L.: Tob 2,9-14. Ev.: Mark 12,13-17.

6. grøn. Onsdag i 9. alm. uge. (I Ps).
Eller hvid. **Norbert**, biskop, (†1134).
L.: Tob 3,1-13.16-17. Ev.: Mark 12,18-27.

7. grøn. Torsdag i 9. alm. uge. (I Ps).
L.: Tob 6,11; 7,1-9-17; 8,4-9a. Ev.: Mark 12,28b-34.

8. grøn. Fredag i 9. alm. uge. (I Ps).
L.: Tob 11,5-17. Ev.: Mark 12,35-38a.

9. grøn. Lørdag i 9. alm. uge. (I Ps).
Eller hvid. **Efræm Syrer**, diakon og kirkelærer,
(†373).
Eller hvid. **Gudsmoders lørdagsmesse**.
L.: Tob 12,1,5-15-20. Ev.: Mark 12,38-44.

10. hvid. Søndag. **KRISTI LEGEMS OG BLODS
FEST** (h).
(10.ALM. SØNDAG)
* Gl. Sekvens ad lib. Cr. Euk.pf.
1.L.: 1 Mos 14,18-20.
V.: Sl 110,1,2,3,4.
Æ: Du er præst for evigt på Melkisedeks vis.
2.L.: 1 Kor 11,23-26.
Ev.: Luk 9,11b-17.

11. rød. Mandag i 10. alm. uge. (II Ps).
Barnabas, apostel (m).
L.: 2 Kor 1,1-7. Ev.: Matt 5,1-12.

(Evangelium ad lib. (Barnabas): Matt 10,7-13.)

12. grøn. Tirsdag i 10. alm. uge. (II Ps).
L.: 2 Kor 1,18-22. Ev.: Matt 5,13-16.

13. hvid. Onsdag i 10. alm. uge. (II Ps).
Antonius af Padova, præst og kirkelærer,
(†1231)(m).
L.: 2 Kor 3,4-11. Ev.: Matt 5,17-19.

14. grøn. Torsdag i 10. alm. uge. (II Ps).
L.: 2 Kor 3,15-4,1,3-6. Ev.: Matt 5,20-26.

15. hvid. Fredag. **JESU HJERTE FEST** (h).
Gl. Cr. SærI.pf.
1.L.: Ez 34,11-16.
V.: Sl 23,1-3a.3b-4.5-6.
Æ: Herren er min hyrde, jeg lider ingen nød.
2.L.: Rom 5,5b-11.
Ev.: Luk 15,3-7.

International bededag for præsterne.

16. hvid. Lørdag i 10.alm.uge. (II Ps).
Marias reneste hjerte (m).
Jomfru Marias pf.
L.: Es 61,9-11;
V.: 1 Sam 2,1,4-5,6-7,8abcd
Æ: Mit hjerte jubler over Herren, min Frelser!
Ev.: Luk 2,41-51.

17. grøn. 11.ALM. SØNDAG. (III Ps).
* Gl. Cr. Alm.S.pf.
1.L.: 2 Sam 12,7-10.13;
V.: Sl 32,1-2,5-7.11;
Æ: Herre, tilgiv mig min syndeskyld.
2.L.: Gal 2,16.19-21.
Ev.: Luk 7,36-8,3 eller 7,36-50.

18. grøn. Mandag i 11. alm. uge. (III Ps).
L.: 2 Kor 6,1-10. Ev.: Matt 5,38-42.

19. grøn. Tirsdag i 11. alm. uge. (III Ps).
Eller hvid. **Romuald**, abbed, (†1027).
L.: 2 Kor 8,1-9. Ev.: Matt 5,43-48.

20. grøn. Onsdag i 11. alm. uge. (III Ps).
L.: 2 Kor 9,6-11. Ev.: Matt 6,1-6.16-18.

21. hvid. Torsdag i 11. alm. uge. (III Ps).
Aloysius Gonzaga, ordensmand, (†1591)(m).
L.: 2 Kor 11,1-11. Ev.: Matt 6,7-15.

22. grøn. Fredag i 11. alm. uge. (III Ps).
Eller hvid. **Paulinus af Nola**, biskop, (†431).
Eller rød. **John Fisher**, biskop, og **Thomas More**,
martyrer(†1535).
L.: 2 Kor 11,18.21b-30. Ev.: Matt 6,19-23.

(Læsning ad lib. (Paulinus af Nola): 2 Kor 8,9-15.)

23. grøn. Lørdag i 11. alm. uge. (III Ps).
Eller hvid. **Gudsmoders lørdagsmesse**.
L.: 2 Kor 12,1-10. Ev.: Matt 6,24-34.

* hvid. **JOHANNES DØBERS FØDSEL** (h).

23. Lørdag aften: **VIGILIESESSE**
Gl. Cr. SærI.pf.
1.L.: Jer 1,4-10.
V.: Sl 71,1-2,3-4a,5-6ab.15ab+17.
Æ: Fra fødslen har jeg støttet mig til dig.
2.L.: 1 Pet 1,8-12.
Ev.: Luk 1,5-17.

Kaldæiske gudstjenester

Kaldæisk menighed: p. Moshe, Faris
Ryesgade 33, 4 th, 8000 Århus C., tlf.: 26 93 98 24

Messe efter traditionel latinsk ritus

(1962-messeordning):
2. sø. i måneden, kl. 16, Inst. Sankt Joseph (kapel-
let), Dag Hammarskjølds Alle 17, København Ø.
Evt. ændringer annonceres på
www.tridentinsk.suite.dk.

Koder for kørestolsbrugere

Koderne er anført efter „Messestider“
HA = Direkte adgang ad fast rampe,
fast skinne eller elevator.
HB = Adgang ad løs rampe eller
skinne.
HC = Kun adgang ved løft.
1 = Placering af fast adgangsvej
oplyses ved henvendelse til sognekantoret.
2 = Hjælp ved ankomst efter
aftale med sognekantoret/ kirken.

Koder for hørehandicappede

Koderne er anført efter „Messestider“
T = Teleslynge.
H = Andre hjælpemidler for
hørehandicappede, f.eks. højtaleranlæg eller hånd-
høreapparat. Sidstnævnte skal nogle steder limes i
kirkens sakristi.
I = Ingen hjælpemidler for høre-
handicappede.

24. hvid. Søndag. **HØJTIDENS MESSE**
* Gl. Cr. SærI.pf.
1.L.: Es 49,1-6.
V.: Sl 139,1-3.13-14ab.14c-15.
Æ: Jeg takker dig, fordi jeg er underfuldt skabt.
2.L.: ApG 13,22-26.
Ev.: Luk 1,57-66.80.

25. grøn. Mandag i 12. alm. uge. (IV Ps).
L.: 1 Mos 12,1-9. Ev.: Matt 7,1-5.

26. grøn. Tirsdag i 12. alm. uge. (IV Ps).
L.: 1 Mos 13,2,5-18. Ev.: Matt 7,6.12-14.

27. grøn. Onsdag i 12. alm. uge. (IV Ps).
Eller hvid. **Cyrillus af Alexandria**, biskop og
kirkelærer, (†444).
L.: 1 Mos 15,1-12.17-18. Ev.: Matt 7,15-20.

28. rød. Torsdag i 12. alm. uge. (IV Ps).
Irenæus, biskop og martyr, (†202)(m).
L.: 1 Mos 16,1-12.15-16.
eller 1 Mos 16,6b-12.15-16.
Ev.: Matt 7,21-29.
ad lib. (Irenæus): L.: 2 Tim 2,22b-26.
Ev.: Joh. 17,1b.20-26.

29. grøn. Fredag i 12. alm. uge. (IV Ps).
L.: 1 Mos 17,1-5,9-10.15-22. Ev.: Matt 8,1-4.

30. grøn. Lørdag i 12. alm. uge. (IV Ps).
Eller rød. **Byen Roms første hellige martyrer**.
Eller hvid. **Gudsmoders lørdagsmesse**.
L.: 1 Mos 18,1-15. Ev.: Matt 8,5-17.

* rød. **PETER OG PAUL**, apostle (h).
30. Lørdag Aften: **VIGILIESESSE**
Gl. Cr. SærI.pf.
1.L.: ApG 3,1-10.
V.: Sl 19,2-3,4-5ab.
Æ: Deres røst når ud til jordens ender.
2.L.: Gal 1,11-20.
Ev.: Joh 21,15-19.

1. vesper til Peter og Paul, apostle

Valfart 2007

Søndag d. 3.juni

Program

10.30	Den lille pilgrimsvandring fra Øm klostermuseum
11.00	Valfartsvandring fra Øm-borgen
12.30-14.15	Pause - Tilbedelse - Underholdning
13.00-14.00	Skriftemål
14.30	Messe med biskop Kozon

Jesuiternes blad genopstår!

Philip Palmer Jørgensen er redaktør af *Katolsk Dialog*

Er du interesseret i katolsk teologi og debat med udgangspunkt i Det andet Vatikanconcil, er der gode nyheder.

En kreds af praktiserende katolikker har nu sikret, at jesuiternes tidligere blad *Katolsk Dialog* igen udkommer.

Grundlaget er stadig det samme: Med den katolske kirke som stædet skal *Katolsk Dialog* være hjemsted for artikler om teologi, nyheder og debat med udgangspunkt i økumeni, andre religioner og kirkens forhold til verden i øvrigt.

I tilknytning til *Katolsk Dialog* har redaktionen oprettet en hjemmeside www.kadi.dk, hvor du kan læse internationale nyheder med speciel interesse for katolikker, ligesom det er ideen, at der skal foregå en løbende debat om emner, der berører troende i almindelighed og katolikker i særdeleshed.

Katolsk Dialog henvender sig til alle, der er interesseret i forholdene i vores kirke og verden omkring den.

Redaktør er cand.jur. Philip Palmer Jørgensen fra Skt. Andreas menighed.

Interesserede kan se mere på www.kadi.dk

SKOLELEDER Sct. Knuds Skole Fredericia

Sct. Knuds Skole søger en ny skoleleder

Sct. Knuds Skole er en katolsk privatskole beliggende i Fredericia midtby. På skolen er der godt 20 ansatte og omkring 200 elever fra 0.-10. klasse. Skolen råder over en stor, gammel, velholdt og hyggelig skolebygning samt lejede lokaler i nær tilknytning. Vi forventer inden for de nærmeste år at skulle ombygge/tilbygge. Skolen er en tidssvarende privatskole, der stræber efter et højt fagligt niveau og samtidig vægter at se børnene udvikle sig til hele sociale mennesker og med gensidig respekt.

Skolen søger en leder, der:

- Er glad for børn og deres forskelligheder
- Er robust og har gennemslagskraft
- Er indstillet på at indgå i et samarbejde med alle skolens parter baseret på gensidig respekt, tillid, åbenhed og lydhørhed
- Er i besiddelse af et engageret, humoristisk, åbent og konstruktivt sind
- Har den kristne tro som livsholdning

Vi forventer, at du:

- Har en pædagogisk uddannelse og erfaring
- Har lederevner og er udviklingsorienteret
- Har administrativt og økonomisk overblik
- Tør og kan uddelegere ansvar
- Er i besiddelse af gode kommunikative evner
- Er synlig motiverende og dynamisk
- Tager aktivt del i skolens hverdag

Vi tilbyder:

- Glade børn og engagerede forældre
- Et aktivt og engageret personale indstillet på samarbejde
- En skole med en sund økonomi

Kort sagt:

Skolen søger en leder, som kan og vil Sct. Knuds Skole.

Yderligere oplysninger:

Vi vil gerne, om du kan tiltræde stillingen pr. 1. august 2007, men vi har tid til at vente på den rette kandidat. Yderligere oplysninger kan fås på skolens hjemmeside www.sct-knud.dk og ved henvendelse til konstitueret skoleleder Leif Starostka (7592 0043) eller bestyrelsesformand Lars Ormstrup (7593 2520).

Ansættelse og aflønning sker i henhold til fællesoverenskomst mellem finansministeriet og LC samt organisationsaftale for ledere, lærere og børnehaveklasseledere ved frie grundskoler i intervallet kr. 375.117 til kr. 440.885 + pension.

Ansøgningsfrist:

Ansøgningsfrist er fredag den 25. maj 2007 kl. 12.00. Ansøgningen stiles til bestyrelsesformand Lars Ormstrup og sendes til Sct. Knuds Skole, Sjøllandsgade 50, 7000 Fredericia

KRIS

Kristen Rådgivning for Incestofre og Seksuelt misbrugte

KRIS (Landskontoret i Århus): Fredens Torv 2, 1. sal tv., Postboks 5023, 8100 Århus C * Tlf. 8618 3394 eller 7022 7294
Læge og familietераpeut Vibeke Møller

KRIS (Sjælland) Sankt Lukas Vej 6A, 1. sal, 2900 Hellerup
Tlf. 3940 7294 / 4710 7294 * Socialrådgiver og terapeut Inger Andersen

KRIS (Syddjylland/Fyn): Sjøllandsgade 25, stuen, 7000 Fredericia
Tlf. 7592 8080 * Sygeplejerske og terapeut Rie Bjerre
Email: kris@kris-dk.dk * Hjemmeside: www.kris-dk.dk

Få tilsendt KRIS' nyhedsbreve og kursusinformation

Lægedom for et sønderknujt hjerte

Besøg den officielle
katolske hjemmeside på
www.katolsk.dk
og læs KO på
www.katolskorientering.dk

Biskoppens kalender

Juni

2. 11.00: Firmelse i Horsens
3. Valfart til Øm
- 4.- 6. Caritasmøde i Rom
7. Kristi Legems og Blods fest
19.00: Messe i Skt. Therese Kirke
8. 9.00: Messe for personalet på Gl. Kongevej 15
16.00: Møde i Forretningsudvalget
- 9.- 10. Pastoralrådsmøde på Magleås
12. 10.00-12.00: Møde i Økonomisk Råd
15.00: Møde i Liturgikommissionen
13. Jubilæum Dalum. 10.30: Messe
14. 10.00: Møde i Biskoppeligt Råd
15. 17.00: Messe i Jesu Hjerter Kirke
16. Regional børne- og ungdomsdag - Øst
17. 10.00: Firmelse i Hvidovre
- 25.-28. Studienwoche i Osnabrück

Ignatiansk retræte "Ind til Jesu Hjerter"

Retrætepræst August Ziggelaar S.J.
21.-23.9. 2007
Dalum Kloster
Pris 475,00

Tilmelding: I. Jensen
Lindevangs Alle 5/25
2000 Frederiksberg
Tlf.: 38 33 36 44

RFM Landsbevægelsen Respekt for Menneskeliv

*Sig ja til livet
— hele livet!*

Bestil et gratis prøvenr. af RFM nyt
Tlf 5576 7652 • E-mail: rfm@mail.dk
www.rfm.dk

Valfart til Vor Frue af Aasebakken

Søndag den 20. maj 2007

Program

- kl. 9.15: Valfart gennem Rude skov
- kl. 10.30: Mulighed for skriftemål
- kl. 11.30: Bispemesse
- kl. 12.30: Pause for spising, leg og samvær. Den vietnamesiske gruppe serverer vietnamesiske specialiteter. Overskuddet går til Valfarten. Kaffe, øl og vand kan købes hos spejdere. Lægmandsorganisationer fortæller om deres arbejde og sælger rosenkranser, bøger, andagtskort, ikoner, medaljoner m.m. Caritas DK fejrer 60 års fødselsdag.
- kl. 15.00: Andagt

Dagens program slutter kl. 15.45, men folk kan blive på området så længe, de vil.

Transport:
S-tog fra Københavns Hovedbanegård til Holte, hvor det tager ca. 20 minutter at gå i "løs formation" til Rudersdalsvej (over for Poppel Allé). Skovvalfarten, som starter kl. 9.15, går under sang og bøn gennem Rude skov til Høsterkøb. Vil du køre direkte til Høsterkøb: S-tog fra Hovedbanegården til Holte og videre med bus 354 til Høsterkøb Kirke eller S-tog til Birkerød og videre med bus 500 S til foden af bakken.

Annoncer og meddelelser

Det sker i bispedømmet

Maj

Mandag d. 21. kl. 19.00-ca. 20.30. Meditationsaften.
Sted Sankt Joseph Søstre, Immaculata Kirken
Strandvejen 91, København Ø.

Fredag d. 25. kl. 10.00 Katolsk Karismatisk bedegruppe mødes til lovsang v. pastor Michal Bienkowski.
Sted: Sankt Pauls Kirke, Frøgård Alle 12, Høje Taastrup.
Alle er velkomne.

Onsdag d. 30. kl. 19.30. Foredrag om pilgrimsvandring til Santiago de Compostella ved Birgit Belling og Poul Erik Magnussen.
Sted: Skt. Laurentii Kirkes menighedssal, Frederiksborgvej 11, Roskilde

Juni

Lørdag d. 2. kl. 14.30 Voksenkatekese v/pastor Niels Engelbrecht: Paulus og menigheden i Korinth. Vi slutter med messe kl. 17.00.
Sted: Sankt Ansgars Kirkes Menighedssal, Bredgade 69 A, København.

Torsdag d. 7. Kristi Legems- og Blods Fest kl. 19.00. Messe derefter procession. Sted: Sankt Therese Kirke og Rygaards park.

Mandag d. 18. kl. 19.00-ca. 20.30. Meditationsaften.
Sted: Sankt Joseph Søstre, Immaculata Kirken, Strandvejen 91, København Ø.

August

Mandag d. 20. - fredag d. 24. DKKF's Retræte på Dalum Kloster, retræteleder pastor Benny Blumensaat.
Tema: "I må fødes på ny" Johs. 3, v.1. Oplysn./praktisk leder: Ruth P. Meyer, rpm@meyer.dk el. 35 42 76 71.
Se også: www.dkkf.dk

Der er ukrainsk messe i Domkirken hver 1. søndag i

Retræten for mænd på Dalum Kloster

Mandag den 13. til fredag den 17. august

Atter i år indbydes til retræte hos de gæstfrie

Sankt Hedvig Søstre
Dalum Kloster
Dalumvej 105
5250 Odense SV
Telefon 66 17 86 20.

Vi søger stilheden og fornyelsen i det smukke kloster med den flotte park. Der kan deltage ca. 20 mænd. Prisen er kr. 875,- (eneværelse).

Start den 13. august kl. 17.00, slut den 17. august efter messe og morgenmad, ca. kl. 10.00
Der er stilhed fra mandag aften til torsdag aften.
Retrætepræst er pater Paul Marx OMI. Emnet: "Det som vi har set og hørt, forkynder vi også for jer, for at også I kan have fællesskab med os" (1. Joh. kap 1 v. 3)
Under retræten søger vi under Helligåndens vejledning dybere ind i livet med Jesus. Ved at vandre med Jesus og tale med og til ham opleves en åndelig fornyelse, som rækker ud over retræten.

Tilmelding og oplysning: Henning Dalsbøl OFS, Løven 39, 3650 Ølstykke. Telefon/fax: 47 17 50 55, mobil 40 54 53 55.

Enhver interesseret er velkommen
Retræteudvalget.

Det er aldrig for tidligt at skrive testamente

Du kan støtte Kirken ved at betænke den i dit testamente. En sådan arv er fritaget for afgifter, så den går ubeskåret til Kirkens arbejde.
Det anbefales at lade en advokat oprette testamente. Sker dette i samråd med bispekontoret, refunderes salæret.

Rekvirér brochure eller ring til:
Torben Møller
Katolsk Bispekontor
Gl. Kongevej 15
1610 København V
Telefon 33 55 60 11

GLADSAXE BEDEMANDSFORRETNING

SØBORG HOVEDGADE 94

Henrik
Lundgren

DØGNVAGT
39 69 86 81

Afdelinger i Skovlunde,
Ballerup, Herlev, Farum,
Bispebjerg og Frederikssund

*Jeg kommer gerne i Deres hjem for at træffe
de nødvendige aftaler*

TELEFONLINE SOS FORBØN

Ønsker du forbøn,
et lyttende øre,
et ord fra Jesus
og en velsignelse
så ring **7518 1808**

Torsdag, fredag
og lørdag kl. 20-23
hele året

Vanløse Ligkistemagasinet

H.P. Baltzer & Søn ApS
Jyllingevej 8, 2720 Vanløse

38 71 75 01

organiseret bedemand
tilknyttet garantiordning

www.vanlose-ligkistemagasinet.dk

Bønnens Apostolat

Juni

At Herren må beskytte søfolk og alle, som er involveret i aktiviteter på havet.

At Kirken i Nordafrika ved sit nærvær og i handling må være vidne om Guds kærlighed til hvert enkelt menneske og til alle folkeslag.

Fra pilgrimsvandring til selskabsrejse

Ægteparret Birgit Belling og Poul Erik Magnussen

fortæller om deres pilgrimsvandring til Santiago de Compostella eller "Caminoen", som den også kaldes af mange danskere.

onsdag den 30. maj 2007 kl. 19.30

i Skt. Laurentii Kirkes menighedssal Frederiksborgvej 11, Roskilde

Entre 40,- kr. (incl. kaffe og brød)

Benzons BEGRAVELSES SERVICE

- Katolsk Begravelses Service

Viden og respekt for Deres ønsker
og traditioner.

Ring først til
7011 2407
24 timer i døgnet - 7 dage om ugen

www.begravelsesservice.dk

Medlem af

Kastrup Begravelsesforretning

Telefon 32 55 55 55

Døgnvagt

Bedemand Michael Riis

Amagerbrogade 155

Dragør Begravelsesforretning - Telefon 32 53 06 29

Taastrup Begravelsesforretning - Telefon 43 99 19 19

Hellerup Endrup-Ryvang Bedemandsforretning

v/Lisbeth og Vagn Fondo

Bernstorffsvej 13 A

39 62 16 50

Reference:

Sankt Joseph Søstre
Benediktinerinderne
af den hellige Lioba

Alle aftaler træffes
gerne i hjemmet

ADVOKAT

Marianne Qvist

Paradishegnet 5
2840 Holte
Tlf. 45 46 19 40

**ARV • TESTAMENTE
SKØDER
ÆGTESKABSSAGER**

WWW.MARIANNEQVIST.DK

Katolsk Orientering

Indlæg til
Katolsk Orientering nr. 12
som udkommer den
20. juni
skal være redaktionen i
hænde senest den
4. juni.

Med venlig hilsen
Redaktionen

Maria-andagter i

Jesu Hjerter Kirke
København

lørdag den
19. & 26. maj

Alle dage kl. 17.00

Katolsk Orientering

annoncepriser

6,00 kr. på annoncerider og 7,00 kr. på tekstsider pr. spaltecentimeter, ekskl. moms. Institutionsrabat 50%. Gentagelsesrabat 20%.

Priseksempler (på annoncerider):

A: 25 mm over 2 spalter (overskrift + 30-35 ord): 375,00 inkl. moms
B: 45 mm over 2 spalter (overskrift + 50-55 ord): 675,00 inkl. moms
C: 40 mm i én spalte (overskrift + 20-25 ord): 300,00 inkl. moms

Ring til Lisbeth Rønne og få et godt tilbud!
33 55 60 40 kl. 9-13 alle hverdage

Katolsk Orientering nr. 10 16. maj 2007 33. årgang

*Som lys er jeg kommen til verden, for at enhver, som
tror på mig, ikke skal blive i mørket.
Og hvis nogen hører mine ord og ikke overholder dem,
så dommer jeg ham ikke; thi jeg er ikke kommen for at
dømme verden, men for at frelse verden.
Den, der ringeagter mig og ikke tager imod mine ord,
har sin dommer: det ord, som jeg har talt, det skal
dømme ham på den yderste dag.
Joh 12, 47-48*

Redaktion Torben Riis (ansvarshavende)
Redaktionssekretær Kuno Arnkilde
Annoncer, orientering fra sognene og abonnement
Lisbeth Rønne
Medarbejdere i dette nr. Stig Holsting, Kirsten Kjærulff, Eva
Maria Nielsen, Clara Maria Riis, Lisbeth Rütz,
Redaktion og annoncer
Katolsk Orientering, Gammel Kongevej 15, 1610 København V,
tlf.: 3355 6040 kl. 9-13 mandag-fredag, fax 3355 6041,
e-mail: redaktion@katolskoriering.dk
Giro 205-7042
Orientering fra sognene: indlæg sendes til
sognenyt@katolskoriering.dk
Alle katolske husstande kan få bladet gratis tilsendt.
Abonnementspris 400 kr. helårligt. Løssalg 20 kr. i Stenbutikken,
Vesterbrogade 28, 1620 København V.

Udgiver Ansgarstiftelsen, Gammel Kongevej 15,
DK 1610 København V
Tryk Bergske Avistryk, 7600 Struer
Oplag 7700

Fundet i programmet

af
Stig Holsting

Uge 20 og 21

TV

**DR 2: Onsdag den 16. maj 23.50
Og kongen skabte kvinden**
Fransk dokumentarfilm fra 2005. (When the King Created Woman)
"Hvordan kan man forvente fremskridt og velstand, når kvinders rettigheder bliver latterliggjort?" Sagt af Marokkos konge Mohammed VI. Ingen troede ham, men talen affødte en omvæltning i det marokkanske samfund, nemlig en ny familielejv, kaldet 'Mudawana'. En unik lov i den arabiske verden, der ligestiller kvinden med manden. Loven betyder, at marokkanske kvinder i dag kan opnå skilsmisse, få tilkendt forældreretten til deres børn og nægte at indgå ægteskab for det fyldte 18. år, ligesom polygami er blevet stort set umuligt. De islamiske fundamentalister er mundlamme, for loven er i fuld harmoni med Koranen, og det er derfor umuligt at protestere mod den. De marokkanske kvinder har taget loven til sig, og langt fra at give et billede af undertrykte muslimske kvinder, viser Michaelle Gagnets film, at muslimske kvinder kan være uafhængige og frie, og at en moderne udgave af Islam er levedygtig i Marokko.

**DR2: Onsdag den 16. maj
00.35 Mig og min skygge: Lars Muhl**
Forfatteren og healeren Lars Muhl for-

tæller i tredje del af serien "Mig og min skygge" om at arbejde med sine skyggesider. Derved har han opdaget en større virkelighed og fået frisat en masse kræfter og energi.
Tilrettelæggelse: Halfdan Muurholm
Sendt første gang 13.05.

**DR 2: Torsdag den 17. maj
20.00 Geniet Michelangelo**
Tysk dokumentarprogram fra 2005.
Nævn navnet Michelangelo, og man vil automatisk tænke på skulpturen af David, pietåen i Peterskirken i Rom og ikke mindst det sixtinske kapel, der med sine 150 motiver med 350 figurer er en af verdens mest betagende og imponerende freskoer. Men paven var nødt til at lokke Michelangelo til Rom. Han var egentlig billedhugger i Firenze, der i dens bysbørns bevidsthed var centrum for de nye tanker, der opstod med renaissance. Det var florentinerne, der genopdagede den højtudviklede græske og romerske kultur, som i høj grad præger Michelangelos værker. Michelangelo skulle bygge et gravmonument for paven. Da pave Julius den Anden finder ud af, at han hellere vil bygge en ny Peterskirke oven på den tusind år gamle Basilika, må mausoleet ofres. I stedet befaler paven Michelangelo at udsmykke det sixtinske kapel ved siden af kirken. Og billedhuggeren, som næsten ingen erfaring har med maleri, skal til at male fresker i tyve meters højde.

RADIO

**P 1: Torsdag den 17. maj 08.03
Mennesker og tro
Diapraksis.**
Islamsekretær fortæller fra Ægypten om

møder mellem kristne og muslimer igennem diapraksis.
Tilrettelæggelse: Anders Laugesen.
(Sendes også lørdag 4.07).

**P 2: Torsdag den 17. maj 17.10
Italiensk for begejstrede**
Italien ligger på en 3. plads over danskerne foretrukne feriemål. Landet som gav os både pizza, Puccini og Paven hyldes af digtere for sit landskab og klima og hånes af kollegerne i Bruxelles for sit politiske kaos. I løbet af denne eftermiddag prøver vi at tage et snapshot af Italien lige nu, med nærbilleder af kunst, musik og litteratur, som når langt ud over Italiens grænser. Medvirkende bl.a. Thomas Harder, forfatter, Mette Rem, journalist, Katrine Ring, DJ, Carlo Merolli, vinimportør, Kirstine Becker-Lund og Sune Hjerrild, operasanger.
Tilrettelæggelse: Nina Ørum og Jørgen Hansen.
(Sendt første gang 7. april).

**P 2: Torsdag den 17. maj 22.10
Bernhard Lewkovitch – sanger, katolik og musikalsk håndværker.**
En portrætsamtale med den 80-årige danske komponist tilrettelagt af Erik Christensen.
(Sendt første gang 18. maj 2006).

**P 1: Fredag den 18. maj 00.53
Esmanns verden**
Han har ingen divisioner men stor moralsk indflydelse. Pave Benedikt den 16. er ugens personlighed i Esmanns verden.
Gæst: Redaktør Jan Jakob Floryan.
Tilrettelæggelse: Frank Esmann.
(Sendt første gang 17. august 2006. Sendes også lørdag 20.30).

**P 2: Søndag den 20. maj 06.03
P2 Morgenmusik**
Palestrina: Pinsesmesse.
Christ Church Cathedral Choir.
Dirigent: Stephen Darlington.

**P 1: Søndag den 20. maj
08.03 Mennesker og tro**
Kirkens dage.
Lektor Peter Lodberg fortæller om nye tendenser blandt kirker og kristne i Danmark og i den store verden.
Tilrettelæggelse: Anders Laugesen.

**P 2: Søndag den 20. maj 20.00
Bernhard Lewkovitch 80 år**
Bernhard Lewkovitch: Tre motetter, opus 10.
Poulenc: Fire Påskemotetter.
Britten: Sacred and profane.
Bernhard Lewkovitch: Sorrow and joy.
Poulenc: Sept chansons.
DR Vokalensemblet.
Dirigent: Bernhard Lewkovitch.
Præsentation: Tina Romer.
(Fra koncert i Garnisons Kirke 13. maj).

På www.katpod.dk siden sidst

- Havde generalvikar Messerschmidt ret?
- Abort på grund af forkeret køn?
- Absolut ingen udsendelse på katpod om dette emne!
- Apriilsnarren om København som ærkebispedømme i Norden
- Folkekirken ud af fødselsregistreringen?

Katolsk Orientering

Valfart til Åsebakken i strålende forårsvejr

Bedre vejr kunne vi ikke forlange. Alligevel var fremmødet ikke imponerende. Har vi glemt valfartens betydning for det katolske trosliv?

side **3**

Præstevielse i Domkirken

Mikolaj Kecik modtog fredag den 27. april præstevielsen i Domkirken. Vi ønsker ham hjertelig tillykke og Guds velsignelse i hans fremtidige virke.

Døden som underholdning

At død og menneskelig lidelse er god underholdning, er der ikke noget nyt i. Tænk bare på de strikkende koner for foden af guillotinen under rædselsherredømmet efter den franske revolution eller på gladiatorkampene i det gamle Rom. Der går en lige linie fra disse barbariske skuespil til nutidens splatterfilm – og til det seneste skud på stammen: reality-shows, hvor formålet er at få folk til at bryde sammen for åben skærm. Vi vil have råt kød.

Mediefolkenes kynisme er helt åbenlys. Man lokker folk til at deltage ved at vifte dem om næsen med en stor præmiecheck. Dernæst lader man dem konkurrere på forskellig vis og under så vanskelige og primitive forhold, at man kan være nogenlunde sikker på, at de fleste får alvorlige kriser undervejs, og endelig indretter man konkurrenceforholdene således, at det er en fordel eller nærmest en betingelse for at vinde, at man udmanøvrerer konkurrenterne ved at lyve og intrigere. Kort sagt, man bringer det værste frem i folk og sikrer sig dermed, at de leverer underholdningen i form af indbyrdes skænderier og gensidige anklager. Et veritabelt nervesammenbrud er heller ikke at foragte.

På den måde forsyner TV-programmerne formiddagspressen med "godt stof". Reality-ofrene er mere end lykkelige for at kunne udøse deres hjertes og få luft for deres frustrationer i tabloidpressens spalter, som så til gengæld markedsfører programmerne og sørger for at holde seertallet oppe.

Men alting har sin tid, og producenter af reality-programmer er ligesom alle andre mediefolk til stadighed underkastet kravet om fornyelse. Nu gider publikum ikke mere se på letpåkædte herrer og damer, der skændes under arbejdet med at bygge en tømmerflåde på en eller anden sydhavsø. Der skal mere til for at holde vores interesse fanger.

Hjælpen ser p.t. ud til at komme fra Holland, der som bekendt er et foregangsland, når det gælder sekularisering og avanceret livsstil. De var først med aktiv dødshjælp, legalisering af hashsalg og lukning af kirker, og nu ser det minsandten ud til, at de igen lægger sig i spidsen med et nyt reality-koncept. I al korthed går det ud på, at man lader tre patienter med et akut behov for en nyretransplantation, konkurrere om én nyre fra en villig donor, og som i så mange andre af nutidens forbrugerprogrammer lader man seerne afgøre, hvem der skal være den heldige vinder. Bingo! så har man sikret sig en glad vinder, der tårevædet kan fortælle om, hvor skønt det er at få en chance for at leve nogle gode år endnu. Og hvad der er endnu bedre, to tabere, der mindst lige så tårevædet kan fortælle, hvad de lige nu og her føler ved udsigten til snarlig afsked med livet for slet ikke at tale om med hvilke følelser de omfatter den ufine fyr, der løb af med det eftertragtede organ.

Sådan et show må vi selvfølgelig også have herhjemme, og det moralske alibi for at bringe det er allerede ved at være på plads. Det viser sig nemlig, hvis man skal tro Kristeligt Dagblad, at det hollandske TV-show har sat skub i en "seriøs" debat om organdonation, således at flere nu vælger at melde sig som donorer.

Men selv nok så mange utilsigtede sidegevinst kan ikke tilsløre producenternes kynisme og den tiltagende forråelse af mentaliteten i vor del af verden.

Torben Riis

Det var hårde kampe i Vejle

Herning løb med pokalen i år efter et tæt opgør mod Horsens i finalen

AfDiakon Kaare H. Nielsen

I pastoralenheten er der tradition for at kæmpe mod hinanden, og der bliver ikke givet ved døren. I år udspillede kampene sig lørdag 19. maj med grupper fra pastoralenhedens 4 menigheder. Men det var den gode strid, vi stred, nemlig en venskabelig fodboldkamp. Det er en årlig tilbagevendende begivenhed. Denne gang var det Herning, der løb med pokalen efter et tæt opgør i finalen mod Horsens. Først efter forlænget straffesparkskonkurrence kunne vi tage hjem med sejren i lommen.

Dagen begyndte med rundstykker, hvorefter vi gik i kirken for sammen at bede for dagen. Det er et godt tiltag, for de unge mødes på tværs af menighederne og lærer hinanden at kende. Når de så mødes på anden vis, f.eks. Øm-valfarten, har de straks "gamle venner". Måske kunne vi starte noget op på landsplan?

Pressemeddelelse

Selvhjælpsgruppen ved Vor Frue Kirke i Århus åbner pr 1. juni en telefonlinje.

70 26 14 84

Telefonen er åben alle dage mellem kl. 18 og 23.

Den er et tilbud til mennesker, hvis liv er i krise/kaos. Alle, der oplever at være gået i stå af sorg, angst, ensomhed, af at livet er præget af håbløshed, at problemerne er vokset over hovedet eller, at vennerne bare ikke orker at lytte mere. Kort sagt, alle der har et behov for at tale med et andet menneske om deres problemer, er velkomne til at ringe ind.

Hjælperne er mennesker, der ud fra deres erhverv og egne erfaringer kender til hjælpearbejde. Vi arbejder frivilligt og ud fra et kristent grundlag. Der foregår ingen registrering, og der er naturligvis tavshedspligt.

Telefonlinjen ved kirken er udsprunget af selvhjælpsgruppen ved kirken. Der har gennem årene, hvor selvhjælpsgrupperne har fungeret, været mennesker, som har kontaktet grupperne, som ikke har haft et decideret behov for et gruppeforløb, men som lige ville vende deres livssituation for at kunne komme videre. Telefonlinjen lægger derfor ikke op til længere behandlingsforløb og er uforpligtende for dem, der ringer.

Læserbreve

Indsendte indlæg bør være forsynet med navn, adresse og telefonnummer. Kun navn og postnr. offentliggøres i bladet. Redaktionen forbeholder sig ret til at forkorte læserbreve, der overskrider 300 ord.

Aftensang i Vor Frue Kirke

Efter den storslåede katolske fest-højmesse i Århus Domkirke den 12/5 er koret Vor Frue Kirkes Kantori klar til at afholde og synge liturgisk aftensang nr. 36 i Vor Frue Kirke søndag den 17. juni kl. 20.

Disse to årlige koncerter som liturgisk aftensang er de ene-

ste af sin art, og det er første gang i Århus, at 36 ens koncerter afvikles med samme dirigent og sopransolist sammen med koret.

Foruden de sædvanlige engelske liturgiske led synges Ps. 22+29 for dobbeltkor af Brahm.

Olav K. Jepsen

Hvad nytter en retræte?

Retræte er jo egentlig et militært udtryk, der betyder, at man under en kamp bliver tvunget til at trække sig tilbage. Altså ikke ligefrem noget særlig positivt, tværtimod. Men når ordet bruges religiøst, får det en modsat betydning, nemlig at man frivilligt trækker sig tilbage fra det almindelige liv i verden for i afsondring og stilhed at koncentrere sig om Gud.

Det er ejendommeligt at konstatere, hvilken ny og overraskende udbredelse begrebet de senere år har fået. Flere og flere mennesker, også udenfor kirken og kristendommen, mærker, hvilket behov de har for at distancere sig fra ræset og søge åndelig koncentration og indre fornyelse ved at gå på valfart, at deltage i meditationskurser eller gå på retræte i et kloster eller et lignende miljø. Det viser, at mennesket midt i pengekulen og forbrugersmenen dog har en åndelig sjæl, der ikke kan mættes blot af materielle goder eller larvende underholdning.

Som katolikker kan vi glæde os over, at vores kirke, længe før det blev moderne, har

kendt til disse sjælelige behov og har opfordret os til ud over de almindelige gudstjenester at deltage både i valfarter og retræter. Det almindelige arbejds- og familieliv er vores daglige opgave. Men hvis vi ikke af og til trækker os tilbage fra det for at søge, hvad Jesus i samtalen med Martha og Maria kaldte "det ene fornødne", nemlig giver os selv tid til i nogle dage ikke at gøre andet end at lytte til Ham og fordybe os i vort eget forhold til Ham, så vi kan afklares, renses og styrkes, så risikerer vi at miste fodfæstet i den forvirrede og truende verden, hvori vi lever. Endog Jesus selv havde brug for ørkenstilheden og den ensomme bøn til Faderen i Himlen for at kunne løse sin opgave.

I vort bispedømme tilbydes en af de bedste praktiske muligheder for at få nogle retrætedage på Dalum Kloster ved Odense årligt i august måned. Mændenes retræte er i år fra 13.-17. august med p. Poul Marx OMI som præst og kvindernes fra 20. - 24. august med pastor Benny Blumensaat. Oplysning og tilmelding til hhv. Henning Dalsbøl tlf. 47 17 50 55 og Ruth Meyer tlf. 35 42 76 71.

Jørgen Nybo Rasmussen

Meddelelse til indehavere af 10-års kontrakter med % sats.

Nu er det tid til at sende kopi af årsopgørelse 2006 til

Bispekontoret
Gl. Kongevej 15
1610 København V.
Att.: Jette Christensen

Læserbreve kan indsendes som e-mail til redaktion@katolskorientering.dk eller som brev til Katolsk Orientering, redaktionen, Gl Kongevej 15, 1610 København V

Caritas tilbyder ikke aflad...

Caritas benytter valfarterne til at markere organisationens 60 års jubilæum. Enkelte valfartsdeltagere på Åsebakken tøvede lige en kende, da de blev mødt med budskabet om, at "Aflad kan vi ikke tilbyde". Men når teksten i Caritas' valfartsfolderen blev læst, så kom smilet frem, for der var såmænd blot tale om, at Caritas var ude på at få flere faste PBS-bidragydere. Der stod bl.a.: "Aflad kan vi selvfølgelig ikke tilbyde, for man kan ikke købe sig til en god samvittighed... Og dog er hjælpen til verdens fattigste lidt af et samvittighedsspørgsmål"

For en ordens skyld havde Caritas fået biskop Czeslaw Kozon til på bagsiden af folderen at forklare, hvad aflad er ifølge Den katolske Kirke. Og så var den sag sat på plads!

Generalsekretær Jann Sjursen, der deltog i sin første valfart, var begejstret for at være med på Åsebakken.

– Der var en rigtig god snak omkring Caritas' udstilling, og vi fik også flere faste bidragydere. I særdeleshed var det godt mærke, at biskoppens indledende understregning af, at Caritas er en del af Kirken, ikke er en frase, men virkelighed.

Himmelfartsferien bød på Danske Kirkedage i Haderslev. Også her var Caritas repræsenteret med en stand og var sammen med Folkekirkens Nødhjælp udstillet til at videreformidle Kirkedagens kollekt. Et projekt i Uganda for forældreløse børn vil nu modtage kr. 40.000 fra Danske Kirkedage og Caritas.

Såvel på Kirkedagene som på Åsebakken deltog også Jan Lange, formand for Caritas' bestyrelse, og Knud Kluge fra sekretariatet tillige med flere sognerepræsentanter. Jann Sjursen understreger, at netop sognerepræsentanternes deltagelse gør det muligt for Caritas at stille med en "aktiv" stand.

Flot fasteaktion! - og et godt årsregnskab 2006 for Caritas

Det er Anders Nielsen på Caritas' sekretariat, der løbende har fulgt indbetalingerne vedrørende fasteaktionen. Og han kan melde om et godt indsamlingsresultat for 2007. Han siger:

– Vi har rundet de 900.000 kroner mod 710.000 kroner sidste år. Heraf har de katolske skoler bidraget med 101.000 kroner mod 67.000 kroner i 2006. Så alt i alt er der tale om et fint resultat, som gør, at Caritas kan leve op til de forpligtelser, vi har påtaget os i forhold til de projekter, der er samlet ind til i Thailand/Burma, Niger og Uganda. Tak for det!

Caritas har netop fremlagt sit årsregnskab og årsberetning for 2006. Omsætningen rundede i sidste år 40 mio. kroner, så der er ikke tale om nogen helt lille biks. Bestyrelsesformand Jan Lange udtrykker det således:

– Det er jo ikke en målsætning i sig selv, at Caritas skal vokse økonomisk. Men det er forudsætningen for, at vi i endnu højere grad kan opfylde vores målsætning: At hjælpe de fattigste. Vi er taknemmelige for, at Caritas i de senere år har fået bedre mulighed herfor. Både gennem vores indsamlingsvirksomhed og gennem støtte fra Danida.

2006 regnskabet og årsberetning er fremlagt på www.caritas.dk.

Ved Maria til Jesus – Valfart til Åsebakken 2007

Tekst og foto: Kuno Arnkilde

Sr. Miriam, OSB skrev i festskriftet ved Åsebakkevalfartens 25 års dag i 1974, at valfarten til Vor Frue Kloster i Høsterkob betyder en berigelse af vort kristne liv og styrker sammenholdet inden for menighederne. 800 mennesker var tilsyneladende enige i dette, da de deltog i årets valfart søndag den 20. maj. Valfarten fandt sted på en af årets første solskinsfyldte sommerdage.

Ved Maria til Jesus

I samme festskrift skrev biskop Hans L. Martensen:

“Vor tro trænger til kraftfulde billeder, skikkelser, der som symboler fremstiller, hvad ord kun vanskeligt kan beskrive. Den abstrakte teologi med alle dens komplicerede redegørelser er svært tilgængelig. Derfor ville Gud vise sit Ord i kød og blod, mere end ved teoretiske sætninger. Ligesom Guds Ord “blev kød” (Joh

1,14) i Jesus Kristus, således har han villet gøre til kød og blod, hvorledes et menneske ser ud, når det helt og fuldt modtager det Ord, han har talt i Jesus Kristus. (...)

Ved at vende blikket mod Maria og se, hvorledes hun var, og hvorledes hun levede, og hvad der tildrog sig i hendes tilværelse, er det muligt – uden lærde ord – at forstå, hvad det vil sige at tro på Kristus.

Alt dette har katolikker undertiden udtrykt således: “Ved Maria til Jesus”. Hendes skikkelse viser både hvordan Jesus kommer til verden, og hvordan han skal modtages. Ordene “ved Maria til Jesus” fortæller noget om frelsens historie, om frelsens formidling og om troens vej.”

Valfarten 2007

Årets valfart var, foruden hengivelsen til Jomfru Maria, kendetegnet ved, at en af valfartens tro bagmænd, Ove Nielsen fra Valfartskomiteen, takkede af efter 40 års tjeneste. Han var med til at stable sin første valfart

på benene i 1967.

Biskop Kozon takkede Ove Nielsen og sagde endvidere: Det er med vemod vi tager afsked med dig i Valfartskomiteen. Det har været en fornøjelse at arbejde sammen med dig. Vi kender dig som en, der har haft øje for alle detaljerne i det, som hører med til en valfart. Jeg håber dit gode eksempel vil leve videre i komiteens erindring, og jeg håber, at du fortsat vil komme til Åsebakkevalfarten for at se, om vi gør det ordentligt.

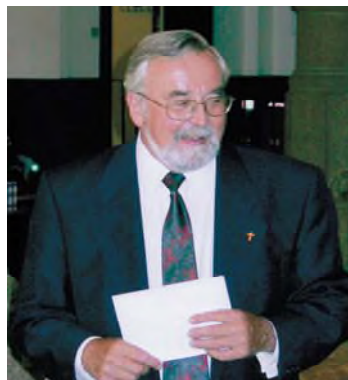
Valfarten 2008

I 1960 deltog 3.000 mennesker til Åsebakkevalfart. Knap 50 år efter deltog omkring 800. Det lave deltagertal fik da også biskop Kozon, til under sine afsluttende bemærkninger at opfordre de fremødte til næste år at tage mindst én anden deltager med fra sin menighed.

For at berige vort kristne liv og styrke sammenholdet inden for menighederne, hører man næsten sr. Miriam gentage.

Ny missio-nationaldirektør

Vatikanets Kongregation for Troens Udbredelse har udnævnt Sera Hjalti Thorkelsson, Reykjavik, til ny nationaldirektør for missio i de nordiske lande. I samråd med den nye nationaldirektør vil biskop Czeslaw Kozon om kort tid udnævne en ny leder for missio Danmark.

Pastor Guido Kreienbühls efterfølger som leder af missio Danmark vil snart blive udnævnt

En hjertelig tak fra missio Danmark

Hidtil har Steno-Centrets medarbejdere varetaget de administrative opgaver for missio Norden og missio Danmark. Guido Kreienbühls bortgang har for Steno-Centret betydet et smerteligt tab, men midt i sorgen har det været en opmuntring at konstatere den opbakning, mange har vist ved at give et bidrag til Guidos hjertebarn: De pavelige missionsværker, eller ved at sende en hilsen til Steno-Centret.

Indsamlingen til Børnemissio, der har strakt sig fra 1.1.07 til 30.4.07, beløber sig til kr. 108.219,00, og gaverne til missio i forbindelse med Guido Kreienbühls requiem er nået op på kr. 46.184,00.

Solidariteten med de unge kirker i Den tredje Verden var for Guido et afgørende udtryk for et ægte kristent sindelag og engagement. Alle kristne må derfor vedholdende overveje den sendelse, Jesus gav sine disciple og som enhver, der vil følge ham, har fået: ‘I skal være mine vidner lige til jordens ende’ (Apg. 1,8).

Steno-Centret takker hjerteligt for alle bidrag til missio Danmark og for den deltagelse, der er vist fra alle sider.
f. Steno-Centret

Sr. M. Dorothea Alex

Kristne værdier i Europa

Tekst og foto: Kuno Arnkilde

I løbet af tre dage midt i maj fandt to store begivenheder sted i Europa:

- En kongres i dagene 10-11. maj, hvor 3.000 ledere og medlemmer af kristne fællesskaber og organisationer formulerede kristne værdier i kongreshallen "Liederhalle" i Stuttgart.
- En satellittransmitteret mediebegivenhed den 12. maj hvor 12.000 mennesker fra 230 kristne samfund og bevægelser i Hans-Martin-Schleyer hallen, ligeledes i Stuttgart, vidnede sammen med over 100.000 mennesker fra 100 europæiske byer om kristne værdier i Europa.

Kongressen blev afholdt under overskriften "På vej – sammen," og formålet beskrives som "... at bringe Jesus Kristus ind i verden, så Han kan nå mennesker af i dag gennem de forskellige gaver, som Han har betroet de forskellige kristne bevægelser. Et samarbejde mellem kristne kirker og bevægelser, der skal øge troværdigheden af evangeliet om Jesus Kristus."

Den satellittransmitterede mediebegivenhed lørdag den 12. maj blev ligeledes afviklet i Stuttgart under temaet "Sammen for Europa" og hele det store arrangement mundede ud i en sluterklæring.

Sluterklæringen

I slutuotalelsen fra "Sammen for Europa" hedder det bl.a.:

"Repræsentanter for mere end 230 kristne samfund og bevægelser fra hele Europa er samlet i Stuttgart. Vi ønsker at vidne om det stadigt voksende fællesskab imellem os, en frugt, som kun kan opstå gennem

Guds ånd.

I dette fællesskab ser vi mere tydeligt vort ansvar for at tage de udfordringer op, som Europa står over for i dag: at være en social helhed med en stærk sammenhængskraft i sin kulturelle mangfoldighed. Bevidstheden om, at vore forskelligheder udgør en rigdom og ikke en grund til at frygte splittelse, kan være en kilde til håb, overalt hvor menneskelig sameksistens er i fare.

Vi ønsker at bidrage med tilbuddet om et evangelium, som altid er aktuelt og livgivende, ligesom vi ønsker at pege på frugterne af Europas kristne rødder. Vi er taknemmelige for de mange, der har arbejdet for forsoning og fred mellem de europæiske folk. Vi håber, at Europa – som ved koloniseringen, verdenskrigene og shoah'en [holocaust] sårede menneskeheden – kan udtrykke sin ånd med et større mod og derigennem give sit nødvendige bidrag til en mere broderlig verden.

Disse karismer, Guds gratis gaver, placerer os på vejen til mere broderskab og et liv i fællesskab, disse gaver viser, at det er Europas dybe kald at gå denne vej. Vort broderskab er født af en kærlighed baseret på evangeliet, altid frisk og fortalt uden at nogen er ekskluderet. På grund af dette bånd, der binder os sammen i Gud, har vi i dag fornyet pagten om gensidig kærlighed, som Jesus har bedt os gøre.

Lad os sige ja til livet, forenet gennem denne pagt af gensidig kærlighed, og lad os til enhver tid arbejde på at forsvare dets umistelige værdighed, fra undfangelsen til dets naturlige afslutning.

Lad os sige ja til familien forenet i et uopløseligt kærlighedsbånd mellem mand og kvinde, fundamentet for et stærkt samfund, der skuer mod fremtiden.

Omkring 100 mennesker havde tilmeldt sig begivenheden i Johannesgården på Nørrebro i København. Under transmissionen fra Stuttgart blev der simultantolket.

Lad os sige ja til skaberværket, ved at forsvare naturen og miljøet, Guds gaver, som vi med respektfuldt engagement må bevare for kommende generationer.

Lad os sige ja til en retfærdig økonomi, til gavn for hver eneste og for hele menneskeheden.

Lad os sige ja til at være solidariske med de fattige og marginaliserede, både de som er nærværd og langt væk; de er vore brødre og søstre. Lad os bede vore regeringer og den Europæiske Union om at forpligte sig selv på, uden vaklen, at hjælpe de fattige og at arbejde for en udvikling af de dårligst

stillede nationer, specielt Afrika.

Lad os sige ja til vort ansvar over for hele samfundet og lad os arbejde for, at byer, ved alles deltagelse, kan blive steder, hvor der hersker solidaritet, og hvor folk af alle nationaliteter og kulturer er velkomne.

På nettet

Satellittransmissionen den 12. maj foregik henholdsvis formiddag og eftermiddag. Det store arrangement kan ses eller genses på:

www.miteinander-wie-sonst.de

Det festlige indgangsparti til Haderslev Idrætscenter - og Erling Tiedemann, som forbereder sit indlæg som hovedtaler fredag aften, den 18. maj

Tekst og foto: Kuno Arnkilde

Når man zapper rundt i det kirkelige landskab i Danmark er det blevet nemmere at blive opløftet. Man erfarer en grundtone af glæde. Det virker som om man vælger at se bort fra teologiske og kirkelige forskelle og i stedet glæder sig over det kristendom egentlig handler om: Mødet med Jesus Kristus. Det var én af mange erfaringer fra årets danske kirkelige komsammen, der blev afholdt i dagene 17-20 maj i Haderslev.

Forskelle er der jo, men som redaktør af

nettidskriftet Catholica, Erling Tiedemann, udtalte til Katolsk Orientering kort før han gik på podiet som hovedtaler i Haderslev Idrætscenter fredag aften, idet han citerede den katolske præst Paul Couturier: Den kirkens enhed må komme, som Kristus vil, på den måde, som han vil, på det tidspunkt, hvor han vil, og med de midler, som han vil.

Temaet for de fire kirkedage var: Kirke uden grænser og Erling Tiedemann havde ladet sig inspirere af dette overordnede tema til at formulere sit indlæg som et spørgsmål: Grænse for grænser mellem kirker?

Katolsk Orientering mødte Erling Tiedemann mens han i en næsten tom opvisningssal, kort før den blev fyldt med nogle af de 2000 deltagere under kirkedagene, i stilhed sad og forberedte sin lektie, som han udtrykte det.

Kan du løfte lidt af sløret for hvad du vil sige om kirkedagenes tema: Kirke over grænser?

Grænser er noget, der er. Jeg tager afstand fra den generelle tendens til at mene, at grænser er noget negativt. Noget der reducerer friheden. Loven sætter grænser. Ikke for at holde os nede, men i den sidste ende for at bevare og sikre vores frihed. Der findes ingen fællesskaber uden ydre grænser. Et fællesskabs grænser er også identitets-skabende. Derfor har vi brug for grænser for at vide, hvem vi er. For hvis man ikke har identitet, kan man heller ikke træde i forhold til andre; hvis man ikke først er sig selv.

Alligevel ved vi godt, at der må være grænser for grænser. Evangeliet er grænse-sprængende. Det sprængte grænsen mellem jøder og os andre. Men vi ved også, at hvis jødefolket ikke havde sat grænser, så var de blevet opslugt af de hedenske religioner, der omgav dem. Så grænser – ja, men med grænser for grænser mellem kirker. For hvis kirkelig splittelse og deraf følgende grænser hindrer en ellers mulig opfyldelse af Jesu bøn om at vi alle må være ét - så er grænse-dragningen gået for vidt. Hvis der ikke er substansiell forskel, hvis der er det samme indhold på begge sider af grænsen, er det vanskeligt at se, hvad meningen er med en grænse. Meget er selvfølgelig historisk bestemt, så derfor må vi hele tiden spørge ind til, om grænserne stadig er velmotiverede. Er der sta-

dig en aktual teologisk baggrund for vores grænser - eller er det noget, vi har vænnet os til at tro.

Hvad er så sandheden?

Nogle sandheder er vigtigere end andre. Det er vigtigt at vi er fælles i troen på Jesus Kristus som Guds Søn.. Men når dette er sagt, må vi desværre sige, at der stadig er tale om en kirkelig splittelse – også selv om udviklingen går meget bedre end f.eks. i min egen barndom. Grænserne mellem kirkerne er blevet sænket.

Er der stadig mulighed for et kirkefællesskab?

Afgjort, men det kommer til at vare længe. Vi har i mange år arbejdet med at udrede alle disse ting. Vi har styr på nogle ting, men ikke på dem allesammen, bl.a. fælles nadver. Her i Haderslev har vi fælles gudstjeneste på søndag, men ikke fælles altergang, og det er med smerte, vi katolikker holder os tilbage. Vi ser med længsel frem til den dag, hvor Kirkens enhed endeligt er genoprettet, hvor vi kan dele nadver med hinanden, slutter Erling Tiedemann, inden han fortsætter sin lektielæsning.

Hele hans tale kan læses og evt. downloades på www.catholica.dk

Der skal også være plads til at nævne, at det dygtigt organiserede arrangement var koordineret af Danske Kirkers Råd under ledelse af Kirkedagskomiteens formand Helle Christiansen, samt en masse frivillige. Og at Danske Kirkedages protektor Hendes Kongelige Højhed Prinsesse Benedikte åbnede kirkedagene Kristi Himmelfartsdag. Og se, det var en festlig bygyndelse.

En komponist af Guds nåde

Bernhard Lewkowich fyldte 80 år den 28. maj

Foto: Peter Christensen

Bernhard Lewkowichs 80-årsdag er ikke gået upåagtet hen i de danske medier – og med god grund. Han er en ener i dansk musikliv. Ikke nok med, at han er en af de meget få danske komponister, der har opnået internationalt ry. Han er også – målt med en dansk alen – noget så sjældent som katolik, og for nu at gøre billedet helt chokerende for en gennemsnitlig nutidsdansker, så lægger han heller ikke skjul på, at det for ham er et religiøst kald at skrive musik.

Han er ikke bare en komponist, der er katolik – han er en katolik, der arbejder som komponist i Kirkens tjeneste. Det er, som han understregede i et fødselsdagsinterview i Kristeligt Dagblad, troen, der skaber musikken.

I det samme interview fortalte han, hvordan han som 22-årig sadde i Sankt Ansgars Kirke umiddelbart efter sin mors død valgte at stille sit liv og sine musikalske evner til rådighed for Kirken og dertil bad om Helligåndens vejledning og bistand.

En stribe af komponister – og af hædersbevisninger

I dag behøver ingen være i tvivl om, at hans bøn blev hørt. Inden for kirkemusikken har han nået det sublime, siden han for 60 år siden debuterede med en Maria-verse. Sine musikalske rødder har han i den gregorianske kirkesang, men han har også fundet inspiration hos 1900-talskomponister som Bartók, Stravinsky og Britten. Hans produktion omfatter en lang række værker for kor, orkester, orgel og solister. Han brød for alvor igennem i begyndelsen af 1950'erne med "Tre motetter," som i dag er en korklassiker. Hovedværket "Improperia" skrev han i 1961.

Er listen over Bernhard Lewkowichs værker lang, er listen over de hædersbevisninger, han i årenes løb har modtaget for sin kunstneriske indsats ikke mindre imponerende. Det svenske Kaj Munkske mindelegat modtog han i 1953, Carl Nielsen og Anne Marie Carl-Nielsens Legat både i 1963 og 1997, Herman Sandby-legat i 1982. I 1962 blev han æresmedlem af Frans af Assisi-selskabet, ligesom han i 1972 blev hædret af byen Assisi med et diplom for sit værk "Il Cantico fratris Solis" komponeret over Frans' "Solsangen". Senest har han modtaget en æresmedalje fra den polske stat som en anerkendelse for

sin kunstneriske produktion. Hans værker er opført mange steder i verden: Tel Aviv, Köln, Amsterdam, Stockholm, Oslo.

I Danmark er det interessant nok, som Bernhard Lewkowich, selv gør opmærksom på, ikke mindst folkekirken, der har taget hans musik til sig, uagtet at den er så katolsk som noget. Som en hyldning i anledning af fødselsdagen var det da også i Garnisons Kirke, man den 13. maj kunne høre nogle af hans værker sunget af Danmarks Radios vokalensemble.

I katolsk sammenhæng har Bernhard Lewkowich virket i Sankt Ansgars Kirke som organist og kantor i perioden 1947-1963. Fra 1973-87 var han tilknyttet Sakramentskirken på Nørrebro og efterfølgende Sankt Mariæ Kirke på Frederiksberg.

En større offentlighed vil kende ham som musikkritiker, først ved BT i 1957-74, siden ved Kristeligt Dagblad.

Ydmyghed og kvalitet

Kendetegnende for Bernhard Lewkowich er den ydmyghed, hvormed han omfatter sin opgave som komponist og musiker. Han ser ikke sig selv som fornyer, men er sig i højeste grad bevidst at være bærer af en kirkemusikalsk tradition. Derfor har han heller ikke set med milde øjne på det kirkemusikalske kaos, der opstod som følge af, at man efter 2. Vatikankoncil, hvor man i vidt omfang gik over til at læse messe på modersmålet, forlod den gregorianske sang uden at have noget af kvalitet at sætte i stedet. Den musik, man hører i mange katolske kirker i dag, er efter hans opfattelse ikke Kirken værdig, fordi "det populære" har fået forrang på bekostning af det kvalitative.

For kvaliteten har Bernhard Lewkowich aldrig givet køb på. Det at være komponist beskrev han for tyve år siden i et interview som "en nederdrægtig hård arbejdsplads," hvor man bestandig lever under det pres at skulle leve op til en stor kirkemusikalsk tradition. "Det kan forekomme umuligt at forsyne Kirken med noget, den ikke har i forvejen," sagde han dengang.

Det er ikke desto mindre, hvad Bernhard Lewkowich har gjort og stadig gør. For fem år siden udgav han 48 motetter med titlen "Alle mine kilder," og en ny samling er på vej. Helligånden er ikke blot en hård arbejdsgiver. Han kender heller ikke til pensionsalder.

Torben Riis

Alle veje fører til Santiago

Pilgrimsvandring er i de senere år blevet et hit i Folkekirken, og de gamle pilgrimsveje kortlægges og genetableres så vidt muligt

af Lisbeth Rütz

Helt i overensstemmelse med tidens ånd indledtes de danske kirkedage i år med en pilgrimsvandring. For i disse år strømmer danskerne som aldrig før ud på vejene. Hvorfor? Motiverne kan være mange, f.eks. trang til ro og personlig afklaring, stresshåndtering eller fordybelse i troen, forklarer Henrik Tarp, formand for Foreningen af Danske Santiagopilgrimme, der blev stiftet i 1999 og med sine 600 medlemmer er langt den største pilgrimsforening herhjemme. Medlemmerne er en blanding af ikke-troende, katolikker og folkekirkekristerne og repræsenterer således et bredt udsnit af den danske befolkning. Alligevel er der et vist kristent præg over foreningen, da vandringerne altid afsluttes med en andagt.

Foreningen samarbejder med de andre danske pilgrimsforeninger og kortlægger de danske pilgrimsveje, der fører til Santiago de Compostela, hvor en af Jesu disciple, Sankt Jakob ligger begravet. I de seneste år er interessen for pilgrimsvandringerne nemlig eksploderet, og folkekirkepræsterne har trukket pilgrimsvandringen ind i Folkekirken. Pilgrimsvandring blev jo forbudt ved reformationen i 1536 og er først blevet "genopfundet" inden for de seneste ti år herhjemme, så derfor kræver det, der er eller burde være en naturlig sag for katolikker, lidt mere øvelse i Folkekirken. Det afspejles da også i medlemsbladet "Pilgrimmen"s spalter, hvor flere indlæg i de seneste numre beskæftiger sig med valfartsteologi.

"En pilgrimsteologi skal hjælpe det moderne menneske med at omgås Gud. Luthers lære skal ses efter i sømmene. Teologien skal give råd til, hvordan det moderne menneske gennem pilgrimsvandring kan forholde sig til udfordringen med at realisere et kærlighedsfuldt selv," skriver Bent Jul i det seneste nummer af bladet Pilgrimmen, mens Finn Buhl er mere kritisk og i samme nummer ligeud skriver: "Madonna- og helgendyrkelse sniger sig umærkeligt ind som et »krydderi« den nye »søgende« tilsætter »den smagsløse folkekirke« og danner i stedet sin egen helt personlige religion".

Vejen fra Helsingør til Roskilde er kortlagt

Foreningens vejudvalg har gennem de seneste år arbejdet på at kortlægge de veje, som pilgrimme fra hele Skandinavien i middelalderen fulgte ned over Sjælland. Muslingskaller fra Santiago, som er

fundet ved udgravninger til naturgasledninger, gamle kort, luftfotos med spor af gamle stier og talrige pilgrimskirker med navnet Ib (den danske variant af Jakob) er nogle af brikkerne i det komplicerede puslespil, der er lagt for at rekonstruere pilgrimsvejene ned over Sjælland. Det oprindelige vejforløb kan naturligvis ikke altid rekonstrueres i sin helhed, fordi der nu ofte er bebyggelse dér, hvor stierne gik engang; men pilgrimsvejen er nu kortlagt fra Helsingør til Roskilde og skal med tiden kortlægges videre til Ringsted over Haraldsted med kapelruinen og minderne om Knud Lavard.

Den 12. maj fejrede foreningen den nye pilgrimsvej med en vandring fra Skt. Ibs kirke i Ballerup til Skt. Ibs Kapel i Roskilde. Pilgrimsvejen skal føres videre ned over Sjælland, men kommer ikke alle steder til at følge det historiske forløb. På Lolland, hvor man ved, at pilgrimsvejen gik forbi Birgitta-klostret i Maribo, har man "genopfundet" pilgrimsvejen ved at lægge den på de gamle roebaner. Foreningen samarbejder med det tyske Santiagoselskab om at kortlægge vandrevejen videre ned gennem Tyskland til Santiago. Desværre har Skov- og naturstyrelsen bestemt, at pilgrimsruten ikke må markeres i landskabet med pæle eller lignende; men et detaljeret kort over ruten kan downloades fra <http://www.santiagopilgrimme.dk/>

Pilgrimspasset

Der, hvor der er pilgrimme, er der som regel også plattenslagere. Derfor indførte man i middelalderen pilgrimspasset for at skelne de falske pilgrimme fra de rigtige. Den lokale sognepræst gav pilgrimmen passet med som en slags duelighedsbevis og satte sit stempel i det. Man havde det med sig hele vejen til Santiago, og undervejs gav det ret til gratis overnatning og forplejning i klostrene. I dag har Foreningen af Santiagopilgrimme eneret på at sælge pilgrimspas til Santiago. Passet giver mulighed for overnatning på refugierne i Spanien og skal stemples ved hver overnatning. Ved vejs ende er pilgrimspasset beviset for, at man har gennemført turen. Kravet er, at man har gået mindst 100 km. eller cyklet 200.

Denne middelaldertradition søges nu genskabt langs Hærvejen, hvor Fonden Realdania investerer mange penge i gamle landbrugsbygninger for på den måde at skabe overnatningssteder til de pilgrimme, der vandrer videre sydpå mod Santiago eller nordpå til Viborg.

Spørg om troen

redigeret af Kirsten Kjærulff

Hvor er limbus blevet af?

Som barn og ung i 50-erne lærte jeg, at børn, der dør som spæde, inden de er blevet døbt, kom hen et sted, der hed limbus – et underligt ingenmandsland. Jeg synes aldrig, man hører om dette mere. Hvad sker der med de små børn, som dør, inden de når at blive døbt? Hvordan forholder Kirken sig til dette spørgsmål?

Maria G.J.

Kære Maria, Ja, det er rigtigt, at læren om limbus har været tradition i Kirken frem til 2. Vatikanconcil. Det er en lære, som går tilbage til middelalderen, og som blev forstået som en tilstand, i hvilken de udøbte, døde børns sjæle befandt sig, en tilstand, hvor de på grund af arvesynden ikke fik del i den salighedstilstand, hvor man ser Gud ansigt til ansigt, men på den anden side heller ikke lider nogen form for straf, da de jo ikke har begået nogen personlig synd. Man mente altså, det var en tilværelse i naturlig lykke, men uden den overnaturlige beskuelse af Gud. Denne teori er dog aldrig blevet optaget i Kirkens lære, så den må betragtes som en "dogmatisk hypotese". Kardinal Josef Ratzinger erklærede allerede i 1984, at limbus aldrig er blevet defineret som en trossandhed. Det bibelske fundament mangler. I den Katolske Kirkes Katekismus bliver limbus slet ikke nævnt. Tværtimod bekræfter Katekismen, at Kirken overgiver de børn, der dør udøbte, til Guds barmhjertighed. (Se KKK Nr. 1261).

7. oktober 2004 bad Pave Joh. Paul II Den Internationale Teologikommission om at undersøge spørgsmålet om de udøbte børn. Kommissionen slog fast, at der findes både teologiske og liturgiske grunde til at håbe på, at de udøbte døde børn vil blive frelst og kan gå ind til den evige salighed, også selv om der ikke findes noget udtrykkeligt svar på dette spørgsmål. Teksten peger på

forskellige veje, hvor disse børn bliver forenet med Kristus: Guds universelle frelsesvilje og Guds nåde, som altid er større end synden. Teologikommissionen understreger dog, at ingen af disse veje må føre til, at man betvivler dåbens nødvendighed. For Kirken har ingen sikker erkendelse om de udøbte døde børns frelse, men derimod et fast håb i bøn om Guds barmhjertighed.

Kirsten Kjærulff

Tro og videnskab

Kære Kirsten,

Kan du hjælpe mig ud af et dilemma: På den ene side føler jeg mig tiltrukket af den kristne tro på en kærlig Gud, der vil lære menneskene at elske hinanden. På den anden side synes jeg, det er svært at tage Bibelen alvorligt: Gang på gang overskrider den almindelig sund menneskefornuft og videnskabelige erkendelser, ved at fortælle om alle mulige totalt usandsynlige hændelser, f. eks. overgangen over Det Røde Hav, for slet ikke at tale om skabelsen, der jo modsiger den moderne naturvidenskabs mest elementære opdagelser.

Hvordan kan I kristne leve med så åbenlyse modsigelser?

Mvh. Thorkild Møller

Kære Thorkild Møller, Dilemmaet mellem teologi og naturvidenskab har været et problem for mange mennesker, især efter 1600-tallet, da den nye naturvidenskab for alvor fik vind i sejlene med dens principper om, at virkeligheden er det, som kan måles, vejes og beskrives matematisk. Især blev konflikten tilspidset, da Copernicus' og Galileis opdagelser bogstaveligt talt vendte Bibelens verdensbillede på hovedet og gjorde solen til universets centrum og ikke Jorden, som man altid havde regnet med, og som da også er

Bibelens verdensbillede (det geocentriske). Eftertiden har vist, at denne strid var helt meningsløs, da ingen af delene er den endegyldige sandhed, men virkeligheden viser sig at være uendeligt mere kompliceret: Jorden drejer om sig selv, og det gør solen også. Jorden kredser samtidig om solen, og solen drejer sig med sine 9 planeter i en cyklus på 220 millioner år om mælkevejens centrum. Desuden er hverken jorden eller solen centrum i kosmos, men vort solsystem befinder sig ved randen af en galakse, der kun er én ud af milliarder andre galakser, som alle bevæger sig bort fra hinanden med en ufattelig hastighed.

Eksemplet viser, at vor erkendelse er ekstremt begrænset og mangelfuld.

Når der tilsyneladende er tale om en konflikt mellem naturvidenskab og teologi, hænger det sammen med, at begge parter har haft en forestilling om, at deres eget verdensbillede var rigtigt, og det andet forkert: "Enten skabelse eller evolution, Gud eller Darwin". Den ene holdning fører i sin konsekvens til kreationisme og bibelfundamentalisme, mens den anden fører til materialisme og ateisme. Begge dele er udtryk for et temmelig naivt hovmod. Efterhånden kan stadig flere på begge sider af skillelinien se, at der slet ikke er tale om et enten-eller, men om et både-og. Det er lige som i fysikkens komplementaritetsteori, hvor et fænomen med lige stor ret kan beskrives som partikler og bølger: Skabelsen er jo ikke et naturvidenskabeligt begreb, men derimod et filosofisk-teologisk, som ikke på nogen måde begrænser den naturvidenskabelige forskning, hvis opgave det er at udforske, HVORDAN skaberværket arter sig, mens teologien udgrunder HVORFOR.

Konklusionen på den gamle diskussion må altså være et både-og, således at de to erkendelsesveje, naturvidenskab og teologi, ikke udelukker hinanden, men tværtimod kompletterer hinanden. I sin kærlighed er Gud nærværende i sit skaberværk

i en kontinuerlig dynamik, som udfolder sig i evolutionen efter den guddommelige orden, som er nedlagt i naturlovene. Guds dynamiske skabervirksomhed viser sig i kosmos' udvikling frem imod livets opståen, fra de første atomer, molekyler, solsystemer og mælkeveje hen imod de levende væsener og endelig som slutpunkt i udviklingen: Mennesket, skaberværkets krone, Guds billede, hvert eneste menneske som en unik personlighed. Skabelsen har en begyndelse i tid, men er samtidig en kontinuerlig proces.

At det først er i nyere tid den reduktionistiske tankegang har vundet fodfæste og er blevet almindeligt tankegods, bevidnes af udsagn fra de største naturvidenskabsmænd i renessancen, som tænkte holistisk: Galilei udtrykte det sådan: "Den hellige Bibel og naturens fænomener udgår begge fra Guds ord, den første som dikteret af Helligånden, og den sidste som udøveren af Guds bud."

En anden af renessancens store astronomer, Tycho Brahes elev, Kepler, skriver i 1618: "Thi det er netop universet, som er Naturens bog, i hvilken Gud som Skaber har åbenbaret og afbildet sit væsen, og hvad hans vilje er med mennesket i en skrift uden ord." Og et andet sted: "...den Naturens Bog, der prisen så højt i Den hellige Skrift. Paulus minder hedningene om, at de i denne kan betragte Gud, som man kan betragte solen i en vandflade eller et spejl."

(Olaf Pedersen: Naturerkendelse og Teologi, 1996, s 317)

Dette er også almindelig katolsk lære i dag, for katolsk tro er holistisk. Derfor kan kristne – i hvert fald katolikker – leve med en glad og betaget accept af naturvidenskabens nyeste erkendelser, for de modsiges ikke Bibelen, men bekræfter kun Skriftens udsagn om Guds uendelige storhed, visdom og kærlighed.

Kirsten Kjærulff

Eukaristien

Bibelskole

af Eva Maria Nielsen

I 1 Kor 11,1ff beretter Paulus om korinthernes sammenkomster; men han er ikke tilfreds med dem.

Den første dag i ugen holdt de Herrens måltid i hjemmene (jf. ApG 20,7), sang og bad sammen, læste skrifterne og deltog i et fælles måltid. Her blev brødet brudt og kalken delt med de ord, Jesus havde sagt ved

sin sidste nadver. Men i Korinth fandt der også uheldige udskjelers sted. De rige tog ikke hensyn til de fattige i menigheden. Sammenkomsterne samlede ikke menigheden, men skabte derimod splittelser.

For Paulus kan der derfor ikke længere være tale om "Herrens måltid". Korinthernes møder bygger nemlig ikke menigheden op, men viser i stedet partier i menigheden.

Eukaristien bør dog skabe enhed og fællesskab i en menighed. Ellers er der noget galt med dens gudstjeneste. Så fejrer vi måske gudstjeneste, men gør det på en for Gud skændig måde.

Paulus nævner også den historiske sidste nadver, som Jesus delte med sine disciple aftenen før sin død. Paulus har fået overleveret, ligesom enhver af os, hvad der skete denne nat.

En historisk rekonstruktion af den sidste nadver bygger på fire nytestamentlige be-

retninger (Matt 26,26-29; Mark 14,22-25; Luk 22,14-20; 1 Kor 11,23-26). Teksterne taler om erfaringer og protokollerer ikke noget objektivt. De fortæller om menighedens eukaristiske praksis og dens teologiske tolkninger.

Hos Paulus og Lukas brydes brødet. Kalken, som sendes rundt ved bordet, er adskilt fra den første handling, at brødet brydes. Her sendes kalken rundt efter måltidet (jf. 1 Kor 11,25; Luk 22,20). Markus og Matthæus beretter derimod, at disse to handlinger foregår umiddelbart efter hinanden.

Formodentlig er Paulus og Lukas tættere på den historiske virkelighed, fordi den holder sig til den jødiske skik, mens Matthæus og Markus nærmere beretter om kirkens eukaristipraksis, hvor begge handlinger – at bryde brødet og dele kalken – foregår umiddelbart efter hinanden. Her er de to handlinger vokset sammen til én

fælles symbolhandling.

Indstiftelsesordene overleverer kun Paulus og Lukas, mens Markus og Matthæus intet nævner. Den ældste overlevering kendte nok ikke dette Jesus-ord, som først senere kom til, fordi menighederne forstod deres fejring af Herrens måltid som en fortsættelse af Jesu sidste nadver med sine disciple.

Det kan du gøre:

- Læs Matt 26,26-29; Mark 14,22-25; Luk 22,14-20; 1 Kor 11,23-26 og sammenlign teksterne.

- Overvej eukaristiens betydning ud fra disse ord: pagtsmåltid, mindemåltid, fællesskabsmåltid, et sakramentalt måltid.

- I dag har vi fjernet fællesmåltidet fra eukaristien. Overvej, hvordan du i din menighed kan etablere et måltidfællesskab ved at spise sammen.

Italiensk bog kaster nyt lys over Pius XII

Den italienske vatikanist Andrea Tornielli gør op med Rolf Hochhuths "sorte legende" om pave Pius XII's rolle i forbindelse med holocaust

af Lisbeth Rütz

Han var Pius XI's nærmeste medarbejder, og stod som nuntius i 1933 bag rigskonkordatet mellem Nazityskland og Vatikanet. Han afskyede totalitære bevægelser, men søgte en modus vivendi med nazismen for at sikre Kirken tålelige forhold. Han blev efter kun tre afstemninger i 1939 den hurtigst valgte pave i det 20. århundrede. Han var pave i den kolde krigs tid og forhindrede Folkefrontens sejr ved det første italienske valg i 1948.

I hans tid blev kardinalkollegiet mere internationalt, og han kanoniserede flere kvinder end alle sine forgængere. Encyklikaen "Divino afflante spiritu" (Mens Heligånden blæser) foregreb i 1943 senere tiders brug af den historisk-kritiske metode i bibelstudierne, og med Humani generis (Menneskeslægstens enhed) tog han i 1950 dele af evolutionslæren til sig.

Han er den hyppigst omtalte pave i Det andet Vatikankoncil's dokumenter og efterlod sig 46 encyklikaer og mange betydningsfulde, teologiske dokumenter.

Pius XII var i samtiden højt respekteret; men eftertiden har været hård ved hans eftermæle. Med skuespillet "Stedfortræderen", der 1963 blev opført første gang i Berlin, skabte Rolf Hochhuth "den sorte legende" om den hykleriske "stilhedens pave", der dybest set var antisemitisk og hitlervendig og derfor intet gjorde for at forhindre nazismens jødeforfølgelser. Det var starten på årtiers bitter strid blandt historikere om pavens rolle i forbindelse med holocaust.

Men nu har den italienske vatikanist Andrea Tornielli, der skriver i dagbladet "Il Giornale" og har tre tidligere udgivelser om Pius XII bag sig, udgivet bogen "Pio XII. Eugenio Pacelli. Un uomo sul trono di Pietro." (Pius XII. Eugenio Pacelli. En mand på Peters stol.) Den 661 sider lange biografi, der udkom d. 22.5., bygger på hidtil ukendt materiale fra Pacelli-familiens private arkiver, dokumenter fra Vatikanets arkiver og indlæg i den saligkæringsproces, som Paul VI indledte i 1967.

Biografien tegner et portræt af en kompleks personlighed, der afskyede totalitære regimer og fra sin tidligste ungdom interesserede sig for jødedommen. Tornielli fremstiller paven som en næsten profetisk

figur, der på mange måder var forud for sin tid og foregreb Det andet Vatikankoncil.

I en artikel fra Jerusalem Post umiddelbart efter pavens død i 1958 fortæller pavens jødiske ungdomsven og skolekammerat Guido Mendes bl.a., at den senere pave i sin ungdom deltog i et jødisk shabatmåltid og diskuterede jødisk teologi med fremtrædende medlemmer af den stedlige menighed. De to skolekammerater mødtes et par gange efter krigens afslutning, hvor de ifølge Mendes i en "yderst hjertelig atmosfære" bl.a. drøftede bl.a. den nye stat Israel og Jerusalems status.

De vanskelige år i Tyskland, mens Pacelli var nuntius i München og Berlin, belyser biografien gennem brevvekslingen med broderen Francesco. Her giver han udtryk for stor bekymring over den gryende nazisme og den stærkt antikristne nationalisme i Tyskland.

I anledning af underskrivelsen af det nye konkordat mellem Bayern og Vatikanet skriver han i 1924 bl.a. til Francesco: "Hele situationen i Tyskland er yderst vanskelig og giver anledning til bekymring på grund af de fremskridt, de fanatiske antikristelige nationalistiske partier gør".

Få dage derefter i begyndelsen af maj, mens processen mod en af de nazistiske kupmagere, general Ludendorff, er i fuld gang, skriver han i et brev til kardinal Gasparri, at "nationalismen måske er det største kæfteri i vor tid".

Hochhuths portræt af Pius XII i "Stedfortræderen" er efter Torniellis opfattelse stærkt afhængigt af Mikhail Marcovich Scheinmanns bog om Vatikanets rolle under krigen. Bogen blev publiceret af det sovjetiske historiske institut i 1954 og oversat til engelsk i 1955. Sovjetunionen, der havde interesse i at miskreditere paven, brugte Hochhuth som talerør i sin bagvaskelskampagne. En af forklaringerne på Sovjetunionens interesse i at bagvaske Pius XII er ifølge Tornielli pavens konsekvente modstand mod den kommunistiske ideologi.

At nazisterne på noget tidspunkt skulle have nærret varme følelser for Pius XII modbevises bl.a. af de talrige satiriske tegninger, som de nazistiske blade bragte af ham. Således skrev det nazistiske dagblad "Das Reich" umiddelbart efter pavevalget i 1939: "Pius XI var halvt jøde, fordi hans mor var en hollandsk jødinde, men kardinal Pacelli er helt jødisk".

Tornielli har tidligere i 2001 ved udgivelsen af "Papa XII - il Papa degli Ebrei" ("Pius XII - jødernes pave") med baggrund i general Wolffs vidneudsagn i den igangværende saligkæringsproces skrevet, at nazisterne i 1943 havde planer om at jævne Vatikanet med jorden og myrde paven. Men lige så konsekvent som paven i 1941 afviste at velsigne det fascistisk-nazistiske korstog mod Rusland, afviste han 10 år senere at tage stilling til fordel for USA's krig i Korea.

Bogens talrige citater fra den private korrespondance med broderen Francesco viser også, at Pacelli meget mod sin vilje blev kardinal og statssekretær i 1929. Han ville have foretrukket at vende tilbage til Italien fra Tyskland for at arbejde som almindelig sognepræst.

Andrea Tornielli: Eugenio Pacelli. Un uomo sul trono di Pietro. Mondadori 2007. 661 sider. Pris: 24 euro.

Hvem er Jesus Kristus?

Det er evangeliernes Jesus Kristus, pave Benedikt lægger frem for læseren i sin seneste bog "Jesus af Nazareth," som allerede er blevet en bestseller

af Torben Riis

I sit forord til "Jesus af Nazareth" gør pave Benedikt op med den modsætning, som den moderne historisk-kritiske forskning har skabt mellem den Jesus, vi møder i evangeliernes, "troens Jesus", og "den historiske Jesus" – altså den Jesus, som forskerne hævder at kunne rekonstruere efter at have frasorteret den del af traditionen, som de ud fra deres egne kriterier betragter som "uhistorisk."

Var Jesus partisan?

Det er sådanne rekonstruktioner, som siden 1950'erne snart har villet gøre Jesus til en socialrevolutionær med det erklærede mål at omstyrte de romerske magthavere, snart til en "blød" moralist, der tilgiver alt og alle – men, siger paven, "enhver, som sammenholder flere af disse rekonstruktioner, vil uden videre kunne konstatere, at de fremfor at vise os et autentisk billede af Kristus langt snarere fortæller os noget om forfatterne og deres idealer."

Hertil kommer, at alle disse forsøg på at nå ind til "den historiske Jesus" har skabt et indtryk af, at vi i grunden ikke har nogen sikker viden om, hvem Jesus var, og at den

forestilling, de troende har om Jesus, ikke bygger på kendsgerninger, men efterfølgende er opstået ud fra troen på Jesus som Gud.

En sådan situation, siger pave Benedikt, er dybt alvorlig for troen, for hvem eller hvad er det så vi tror på? Det personlige gudsforhold, den enkeltes venskab med Jesus, som alt står og falder med, risikerer således at gribe ud i den tomme luft.

Tilbage til kilderne

Den eneste farbare vej ud af dette dilemma er ifølge pave Benedikt at anskue Jesus i lyset af hans fællesskab med Faderen, som udgør den egentlige kerne i hans personlighed. Uden denne dimension for øje forstår man ingenting, heller ikke hvordan Jesus den dag i dag bliver nærværende for os.

Mener paven hermed, at vi skal forkaste den historisk-kritiske metode, som ellers blev blåstemplet i 1943 af Pius XII med encyklikaen *Divino afflante Spiritu*?

Nej, siger han, men man skal være opmærksom på, at metodediskussionen både inden for og uden for Den katolske Kirke siden da er nået langt videre. Den historisk-kritiske metode er fortsat uomgæng-

fortsættes side 10

Lyt, min datter...

– da Sverige fik sit første benediktinerabbedi

af Lisbeth Rütz

Da Magdalena Walther og to unge kvinder i 1957 flyttede ind i en lejlighed i Malmø for at grundlægge et åndeligt fællesskab inden for den svenske statskirkes rammer, kunne ingen af dem vide, at det 50 år senere ville ende med grundlæggelsen af et benediktinsk abbedi. Magdalena Walther var under ophold i England blevet inspireret af klosterbevægelsen inden for den anglikanske kirke og havde allerede to mislykkede forsøg på at grundlægge et evangelisk kloster bag sig, da hun gjorde det tredje forsøg og grundlagde kommunetetet Jesu Moder Marias Søstre.

Det blev grundlagt i en tid, hvor klostre endnu ikke var tilladt inden for den svenske kirke, og det skete i et kirkeligt landskab, der er væsensforskelligt fra det danske. Først i 1952 havde religionsfrihedsloven, der afløste dissidentloven fra 1860 åbnet mulighed for, at man igen kunne grundlægge klostre på svensk jord. Men majestæten skulle give tilladelse til nye klostre – en bestemmelse, der først bortfaldt i 1977.

Alligevel fandt fællesskabet sympatisører og venner inden for statskirken, og biskop Nivenius i Lund sagde ja til at vie søstre.

Den famlende start

Starten blev famlende. De tre kvinder vidste, at det var dette, man ville, men stod på bar bund. Hvilke regler skulle fællesskabet leve efter? Skulle man have fælles ordensdragt? Hvordan skulle man bo? Alt var meget løst organiseret, og de første, foreløbige regler blev nedfældet på et A4-ark, der hele tiden blev revideret og diskuteret intenst.

I 1960 kom den nuværende moder Tyra til. I mellemtiden var Magdalena Walther blevet alvorligt syg, og en søster havde forladt fællesskabet. Der var nu kun to aktive søstre tilbage. Alligevel føltes det, som om tingene faldt på plads, da søstrene opdagede Benedikts regel. Hovedrytende så omgivelserne til, mens de to søstre gik i gang med fuld tidebøn syv gange om dagen. Men andre kvinder ude i samfundet troede på projektet og sluttede sig til fællesskabet. I 1964 blev moder Tyra priorinde. Snart blev lejligheden i Malmø for trang, og i 1969 flyttede søstrene ud i landlige omgivelser og ind i et nedlagt alderdomshjem i Östra Sönnerslev. De levede benediktinsk, og gudstjenesteformen var katolsk inspireret, så derfor føltes det som en naturlig udvikling, da hele kommunetetet i 1983 blev optaget i Kirkens fulde fællesskab. Året efter fik det status af priorat.

Ved sin indsættelse som abbedisse modtog moder Tyra Antonia regel, ring og stav af biskop Arborelius som et ydre tegn på sin nye værdighed.

Det nye kloster

Efterhånden som søstre blev flere og flere, blev forholdene i Östra Sönnerslev for små. Greveparret Angelica og Eric Sparre, der hører til klostrets vennekreds, gav i 1988 søstrene en grund mellem Eljaröd och Fågeltofta i Tomelilla kommune. Moder Tyra Antonia tog til Holland for at se på klosterbyggeri, og i 1991 stod det nye kloster Mariavall færdigt. Fire år senere kom den tilhørende kirke i basilikaform til.

Arkitekten bag det 8.000 kvadratmeter store byggeri var hollænderen Hans van der Laan (1904-91), der selv var benediktiner. Han nåede kun at bygge fem bygninger, men blev alligevel lidt af en kultfigur inden for europæisk arkitektur. Den strenge, enkle klosterbygning af grå beton, der er blottet for ornamentik og overflødig pynt, virker provokerende på mange gæster, men er et must for enhver, der interesserer sig for moderne arkitektur. Filosofien bagved er, at essensen i en bygnings arkitektur ligger i dens proportioner. Har bygningen de rette proportioner, er al udsmykning derfor overflødig. Van der Laan havde studeret avanceret matematik og opdagede i 1928 det plastiske tal, som han brugte til at skabe sin egen målskala, der fastlægger størrelsesforholdet mellem de enkelte dele af en bygning. Det er denne teori, der er tænkt ind i byggeriet i Mariavall. Resultatet er blevet en bygning, der nok kræver tilvænnelse for øjet, men også udtrykker en tidløs skønhed.

Bed og arbejde

Lovprisen af Gud i tidebønnen er central i et benediktinsk kloster; men klostret er også en travl arbejdsplads, hvor der skal skaffes de nødvendige indtægter til søstrenes underhold.

Som i de fleste andre benediktinerklostre kommer der mange gæster, som søstre har boende til en særdeles rimelig betaling. I oblatbageriet produceres der over en halv million alterbrød årligt til den svenske kirke og de katolske menigheder i hele Skandinavien. Opskriften kommer fra det tyske søsterkloster Mariendonk; men på Mariavall har man selv eksperimenteret sig frem til blandingsforholdet mellem mel og vand og fundet bagemetoder, som er afpassede til svenske forhold. I bogbinderiet får bøger i slidte, gamle indbindinger nyt liv efter at have været gennem søstrenes kyndige hænder.

Mariavall bliver abbedi

Som årene gik, kom der flere søstre til, og man blev mere end de tolv søstre med profes (Aflæggelse af klosterløfter – enten tidsbegrænset eller for resten af livet, red.), som er kravet for at oprette et abbedi.

Derfor søgte og fik man tilladelse fra ordenskongregationen i Rom til at blive abbedi, og som den første abbedisse blev priorinden moder Tyra Antonia valgt den 2. januar i år af sine medsøstre. P.t. har klostret 17 søstre, hvoraf 2 er novicer.

Efter valghandlingen i klostrets kapitel-

sal modtog hun et pektoralkors (brystkors) af biskop Anders Arborelius, og søstre sang et Te Deum.

Dominikaneren Pascal Lung fra Lund fik ansvaret for klostrets visitation, dvs. det regelmæssige tilsyn med klostret, som varetages af den kirkelige overgighed.

Et kloster er et sted hvor der lyttes.

Det er ikke tilfældigt, at Benedikts regel indledes med ordene "Lyt min søn". Som biskop Anders Arborelius bemærkede i sin prædiken ved indsættelsen af moder Tyra Antonia d. 21. april, er et kloster nemlig et sted, hvor der lyttes. Denne lyttende holdning skal være central i enhver kristens liv og især i klostret, hvor de fysiske rammer og hele indretningen lægger op til stilhed og eftertanke.

Selve indsættelsen blev indledt med, at moder Tyra Antonia ledsaget af priorinde søster Laurentia, abbedissens nærmeste medarbejder og stedfortræder, og celleraria søster Scholastica, den ansvarlige for klostrets regnskaber, trådte frem for biskoppen for at bede om hans velsignelse af valget. Moder Tyra Antonia lovede at overholde Benedikts regel, og mens Allehelgens-litaniet blev afsunget lå hun udstrakt på gulvet som symbol på sin totale overgivelse til Guds vilje. Derefter modtog hun regel, ring og stav som et ydre tegn på sin nye værdighed. At der står stor respekt om kommunetetet, var helt tydeligt at dømme ud fra de klapsalver, de ca. 300 gæster fra hele Skandina-

vien og Tyskland hilste hende med, da hun med abbedissestaven i hånden gik ud af kirken efter messen.

Lederrollen

Rammerne for en abbeds/abbedisses virksomhed er udstykket i Benedikts regel, der i detaljer beskriver, hvordan klosterlivet bør organiseres. Der er f.eks. retningslinier for brødrenes beklædning og fodtøj (kap. 55), hvor meget vin de må drikke (kap.40), hvornår og hvordan de skal faste (kap. 49), og hvordan gæster bør modtages (kap. 53) Men reglen er ikke en kogebog med færdige opskrifter på hvordan et klosterliv fungerer anno 2007. Den skal bruges efter ånden og ikke efter bogstaven. En moderne læser vil nok føle sig frastødt af, at kapitel 18 anbefaler pryglestraf til de brødre, der ikke vil forbedre sig, og når kapitel 53 foreskriver, at abbeden skal vaske gæsternes fødder, hænger det sammen med, at de rejsende på Benedikts tid ofte foretog lange rejser til fods.

Dengang som nu kræves der *discretio* – sund dømmekraft – af en abbedisse. Hun skal vise omsorg for sine medsøstre og være en god forvalter af klosterets ressourcer, de åndelige såvel som de timelige. Om abbedens/abbedisses rolle siger regelen bl.a.: ”Abbeden skal altid huske på, hvad han er. Han skal huske, hvad han kaldes, og vide, at af den, der har fået meget betroet, skal så meget mere forlanges. Han skal også vide, hvor vanskelig og besværlig en opgave, han påtager sig ved at lede sjæle og tjene de forskelliges temperament. En skal behandles med godhed, en anden med kritik og en tredje med overtalelse. Ved at tage henstyn til den enkeltes egenskaber og forstand skal han ikke blot undgå at lide tab i den flok, der er ham betroet, men tværtimod kunne glæde sig over, at den gode hjord vokser”. (kap.2)

Naturligvis er lederstilen i et kloster i Sverige i dag anderledes end på Benedikts tid. Da moder Tyra Antonia i 1999 blev interviewet til tidsskriftet Chef, der er et blad for svenske topledere, udtalte hun sig bl.a. om, hvor vigtigt det er som leder at uddelegere ansvar og vise tillid til sine medarbejdere. Som et særligt kendetegn for ledelsen af et kloster nævnte hun, at hvor virksomhedslederen annoncerer efter medarbejdere til at udfylde ganske bestemte funktioner, ser lederen af et kloster i stedet på det menneske, der kommer til hende. Hun spørger sig selv, hvad dette menneske rummer af

ressourcer og muligheder og prøver at få dem frem i lyset. Og som moder Tyra Antonia udtrykker det i interviewet: ”I et trykt arbejdsklima vokser mennesker. Og trykke mennesker tager ansvar.”

Miljøprisen

Tiderne skifter, og holdningen til klostervæsenet har da også på relativt få år ændret sig markant i den svenske kirke. I 1957 fandt man således klostervæsenet uforeneligt med den evangelisk-lutherske kristendom – i 1990 udtalte dens bispe-møde om klostrene: ”Et liv i et forpligtende fællesskab er en autentisk livsform og et levende vidnesbyrd i en evangelisk kirke. At frembære sit liv i tjeneste, lovsang og bøn er en kaldelse for hver og én, som døbes til Kristus. Mennesker, som sammen søger at leve dette kald inden for rammerne af en fælles regel, kan med Guds nåde tjene som forbilleder i lydighed og tro”.

Søstrene er efterhånden blevet en naturlig del af lokalsamfundet, og da moder Tyra Antonia i 2000 fik Kvällspostens miljøpris for sit engagement i kampen for miljøet og mod zinkbrydningen i Österlen, blev hun lidt af en kändis.

Man kunne se dette som endnu et tegn på, at der ikke er et modsætningsforhold mellem at leve et intenst bønsliv og at være engageret i sin omverden.

For nærmere oplysninger om Mariavall og klosterfællesskaberne inden for den svenske kirke, se:

<http://www.mariavall.se/>
<http://www.svenskakyrkan.se/klostren/index.htm>

Titlen abbedisse/abbed bruges kun inden for nogle få ordener af midaldrelig oprindelse. Der er ikke nogen særlig forskel i en priorindes og en abbedisses kompetencer, dog kan abbedissen vælges på livstid. Tiggerordenene, f.eks. franciskanerne, dominikanerne og karmelitterne har aldrig brugt denne titel. I benediktinerordenen vælges abbedissen på livstid af sine medsøstre. Moder Tyra er Sveriges anden abbedisse siden 1500-tallet. I 1991 blev moder Karin i Vadstena valgt som abbedisse i birgittinerindeklostret i Vadstena. Herhjemme blev cistercienserindeklostret Sostrup ophøjet til abbedi i 1998.

Klostret i Lisieux restaureres

Et af de berømteste og mest besøgte klostre i verden, karmelitterklostret i Lisieux, hvor den hellige Thérèse døde i 1897, genåbner til december i år efter en gennemgribende restaurering og modernisering af de gamle klosterbygninger fra 1838, fortæller det franske dagblad La Croix i en artikel den 13.04.

De nedslidte og utidssvarende bygninger var ikke blevet moderniseret siden 1925 og havde bl.a. ikke rindende vand i cellerne. Arkitekten Dominique Benoist står i spidsen for projektet og har tegnet den nye fløj, der har et lyst og åbent præg og bl.a. rummer taleværelser og faciliteter for de besøgende. Den nye fløj er bygget med store vinduer, der vender ud mod klostrets haveanlæg og rummer et kapel bygget i lyse sten fra egnen og med et alter af rå beton. Udsmykningen i den nye bygnings kapel er af kunstneren Pierre Buraglio.

Da søstrene i 1997 i 100-året for Thérèses død besluttede at iværksætte moderniseringsprojektet, var der 15 søstre tilbage i kommunitetet, som ikke havde modtaget nye novicer de sidste ti år. Den daværende priorinde skønnede, at klostret uden nytænkning ville stagnere fuldstændigt og søgte derfor hjælp hos andre af ordenens klostre. Der blev nedsat en arbejdsgruppe på ti søstre fra vidt forskellige karmelitterklostre i hele

Den hellige Thérèses kloster har fået fornyet tilgang

Frankrig og fra klostret i Lisieux. I ni måneder dannede gruppen et kommunitet i Saint-Brieuc, hvor de udarbejdede et helt nyt projekt, der skulle sikre en fornyelse af klostrets indre liv.

Gruppen fra Saint-Brieuc sluttede sig i 2001 til kommunitetet i Lisieux, og i 2003 valgte kommunitetet en ny priorinde udefra. Klostret oplever nu en ny vital periode og har siden 2003 fået fem nye novicer. Der tilstræbes en større åbenhed mod omverdenen, og det er bl.a. blevet besluttet, at søstrenes bøn fremover skal være synlig for de mange pilgrimme, der hvert år besøger klostret for at se den hellige Thérèses relikvier.

Lisbeth Rütz

Er skismaet i den russisk-ortodokse kirke overvundet?

Alexej II, som her ses under en religiøs ceremoni i Moskva, er nu formelt leder af den russiske ortodoksi

Overhovedet for den ortodokse kirke i Rusland, patriark Alexej II og metropolit Lavr, som er overhoved for den russiske eksilkirke, underskrev den 17. maj et dokument, der ophæver det 80 år gamle skisma mellem de to kirker. Det skete i Kristus Frelserens katedral i Moskva, hvor begge overhoveder deltog i en messe og som symbol på enheden de to kirker imellem drak af den samme kalk. Kirken var fyldt med hundreder af troende, og over 500 journalister dækkede begivenheden. Ruslands præsident Vladimir Putin, der sad på forreste række, har spillet en aktiv rolle i genforeningsprocessen. Han overrakte i 2003 metropolit Lavr i New York en mødeinvitation fra Alexej II.

Putin, der holdt tale i kirken, erklærede bl.a., at ”den ortodokse kirkes enhed er den nødvendige forudsætning for enhed i den russiske verden”.

Med underskrivelsen af dokumentet, der bl.a. udtaler, at eksilkirken er en integreret del af den russiske, ortodokse kirke, er Alexej II blevet leder af den russiske ortodoksi. Dermed er mange års

bitter strid mellem de to kirker bragt til ende.

Eksilkirken blev grundlagt i 1922, da 155 repræsentanter heraf 16 biskopper fra hele diasporaen mødtes i Serbien i Stremski-Karlovats for at reorganisere sig efter den kommunistiske magtovertagelse i Rusland. For den provisoriske synode var patriark Tikhon af Moskva blevet arresteret af de nye magthavere. Det definitive brud mellem eksilkirken og den russiske kirke kom i 1928, da Moskvas nye patriark Sergej proklamerede den

russiske kirkes ubetingede loyalitet over for sovjetmagten. Eksilkirken fordømte dette som kætteri og afbrød forbindelsen til den russiske kirke. De følgende år blev derfor præget af en voldsomt anti-kommunistisk kurs i eksilkirken.

Eksilkirken vil bevare en vis autonomi. Den vil fortsat selv udnævne sine præster og styre sin administration. Dens overhoved vil således fortsat blive valgt af dens egen bispesynode. Det skønnes, at eksilkirken har over 480.000 medlemmer alene i U.S.A. Ifølge Moskva-patriarkatets tal er to tredjedel af de 142 millioner russere ortodokse, og dertil kommer yderligere en million medlemmer i de tidligere russiske republikker.

En stor del af eksilkirken er dog fortsat fjendtligt indstillet over for patriarkatet i Moskva, fordi det efter deres opfattelse ikke klart nok har angret sine gerninger under kommunismen. Vladimir Oivine, der redigerer et russisk website om religion, skønner, at ca. en tredjedel af eksil-kirkens medlemmer er imod beslutningen om genforening af de to kirker.

Lisbeth Rütz

Hvem er Jesus Kristus?

fortsat fra side 7

lig, for så vidt som troen bygger på historiske kendsgerninger. Med ordene *et incarnatus est* bekræfter vi, at Gud rent faktisk har grebet ind i historien og ændret dens gang.

Derfor kan den historiske tilgang til de bibelske tekster ikke undværes, men, tilføjer paven, eftersom historikeren pr. definition forholder sig til fortiden og ifølge sin metode må betragte de skrevne ord som menneskeværk, herunder vurdere dem i sammenhæng med den periode, de er blevet til i, kan metoden ikke gøre krav på at være udtømmende, fordi den religiøse forståelse hverstæder i baggrunden. Det forhold, at der er tale om guddommeligt inspirerede tekster, kan historikeren ikke som historiker forholde sig til. Det forhold, at ordene rækker ud over den periode, de er skrevet i, at de sprænger alle tidsrammer og taler til os ind i vores nutid, hører ikke under hans arbejdsfelt.

Hertil kommer, tilføjer paven, at man i dag er blevet mere opmærksom på, at den enkelte bibelske tekst skal læses og forstås i lyset af samtlige tekster, ja – som det også hverstædes i Det Andet Vatikankoncil's konstitution om Åbenbaringen, *Dei verbum*, 12 – af hele Traditionen. Med til moderne eksegese hører også erkendelsen af, at de bibelske tekster ikke er litteratur, men tekster, som er blevet til i og fortsat fungerer i et levende fællesskab: Gudsfolket på vandring.

Brylluppet i Kana

Howdan bærer paven sig nu ad med at omsætte disse teoretiske overvejelser til praksis? Det gør han gennem en læsning af de nytestamentlige tekster, hvor han med afsæt i et langt livs studier og personlige overvejelser og ved at tage det bedste fra de forskellige bibeleksegetiske metoder søger ind til meningen, det kristne budskab i teksterne. Blot et enkelt eksempel:

Vi kender alle fortællingen om brylluppet i Kana (Joh 2, 1-12), hvor Jesus, da vinen slipper op under bryllupsfesten, forvandler vand til vin. Men hvilken mening giver denne fortælling? Det spørgsmål besvarer pave Benedikt ved først og fremmest at læse den i sammenhæng med hele Johannesevangeliet, undersøge evangelistens særlige billedsprog, hvor elementerne vand, brød, olie og vin indgår med stor vægt, for endelig at nærlæse teksten, hvor han hæfter sig ved de indledende ord: "På tredjedagen derefter var der bryllup i Kana..."

Men på tredjedagen efter hvad? Det kan man ikke udlede af teksten. Ikke desto mindre har vi i denne tidsangivelse nøglen til forståelsen af teksten, siger paven. I Gl. Testamente er den tredje dag dagen, hvor Gud åbenbarer sig for menneskene, således f.eks. i beretningen fra 2. Mosebog, hvor Herren åbenbarer sig i et uvejr for folket ved Sinaj: "Da morgenen grydede den tredje dag, begyndte det at tordne og lyne..."

Men tidsangivelsen viser også frem til den endegyldige Åbenbaring, til Kristi opstandelse på den tredje dag, og hermed er fortællingen om miraklet sat ind i en sammenhæng, der løfter sløret for dets symbolske betydning. Jesu ord til Maria: "Min time er endnu ikke kommet" er en hentydning til korsfæstelsen og opstandelsen. Jesu time er hans "herligheds" time, som begynder på korset. Denne time er endnu ikke kommet, men den foregribes med Kana-miraklet, som er et tegn fra Gud om, at Guds bryllupsfest med menneskeheden, det at han ofrer sig selv for menneskene, har taget sin begyndelse.

Bogen, som indtil nu er solgt i over halvdelen million eksemplarer og foreløbig oversat til seks sprog, udkommer – formentlig inden årets udgang – i dansk oversættelse hos forlaget Gyldendal.

Pressemeddelelse

JOHANNES JØRGENSEN SELSKABETS SOMMERMØDE 2007

Søndag den 19. august kl. 12-16 afholder JOHANNES JØRGENSEN SELSKABET sit sommermøde 2007. Det foregår i MØSTINGS HUS, Andebakkestien 5, Frederiksberg.

Programmet byder på indlæg af professor emeritus W. Glyn Jones, "En udenforstående om en udenforstående", forfatteren Thomas Harder præsenterer bogen "Johannes Jørgensen e Assisi", formanden for Dansk-Svensk litteraturselskab, forfatteren Søren Sørensen taler om "Johannes Jørgensen og Sverige, en analyse af hans lyrik med svenske motiver og hans forhold til svensk litteratur" og Johannes Jørgensen Selskabets formand Stig Holsting taler om Johannes Jørgensens bog om den hellige Frans af Assisi, som udkom første gang i august 1907, altså netop for 100 år siden. Desuden er der musikalske indslag ved pianisten Thorkild Borup Nielsen og sopranen Solveig Hjerrild, der fremfører sange af Niels La Cour, Poul Hamburger og Carl Nielsen til tekster af Johannes Jørgensen.

Der er pause kl. ca. 14.

Der vil kunne købes drikkevarer og sandwich.

Selskabets antikvariat har adskillige bøger til salg ligesom bogen Fagerø vil kunne købes.

Alle er velkomne.

Gratis adgang.

Arrangementet støttes økonomisk af Frederiksberg Kommunes Kultur- og Biblioteksudvalg

Den Nordiske Valfart til Lourdes 2007 med fly

onsdag d. 29. august til onsdag d. 5. september

Gejstlige ledere:

Biskop Czeslaw Kozon

Valfartspræst Herbert Krawczyk s.j.

p. Paul Marx o.m.i.

p. Björn Göransson (Sverige)

Årets tema: "Lad Jer forlige med Gud!" (2. Kor. 5,20)

Pris fra Kastrop med fly og fuld pension: 7.400 DKR

TILMELDINGSMATERIALE og INFORMATION kan rekvireres hos:

Jytte Ormstrup – E-mail: jormstrup@tiscali.dk

Tlf.: +45- 4364 4264 (bedst mellem kl. 19 - 21)

Marie Storm

Dr. Priemesvej 9, st. tv. DK 1854 - Frederiksberg C.

Tlf.: +45 - 3379 3415 søndag kl. 17-21.

info@lourdes.dk
Tilmelding snarest

Katolsk diakoni for enlige mødres børn

Op gennem 80-erne praktiserede jeg et katolsk diakoni med katekese, sjælesorg og social bistand, både for børnene og de voksne. Her blev jeg i særlig grad ført ind i de enlige mødres problematik og gik selv ind som gudfar for børnene og handiman for mødrene.

Nu er jeg selv nået bedstefaralderen, med begrænset helhed og kræfter, men til gengæld med erfaringerne. Dengang støttede socialministeriet mit projekt med i alt 180.000 kr.

NU, efter de 25 år, oplever jeg en ny udfordring, for nye børn med de samme behov.

– En gudfar eller gudmor, der vil tage imod et sådant barn, til aflastning for en mor, eller som handiman der kan give en hjælpende hånd i hjemmet.

Det, der er brug for, er ikke kun nogle børnefamilier, der kan give plads for et sådant ekstra barn, men også yngre enlige, eller unge friske bedsteforældre, der vil berige deres liv ved at tage et sådant barn ved hånden.

Men for at få et sådant børnediakoni til at fungere, er der også brug for en præst, en socialrådgiver og en familieretsadvokat, der kan tale med de statslige og kommunale myndigheder, søge fondsmidler osv.

Vil du være med til et sådant børnediakoni, så kontakt mig via billetmærke KO 12 så vi kan mødes og tale om det organisatoriske.

Caritas Danmark søger programkoordinator

Caritas Danmark søger en programkoordinator, der kan indgå i samarbejdet med vore partnere omkring løsning af udviklings- og nødhjælpsopgaver og samtidig deltage i den fortsatte udvikling af Caritas Danmarks programprofil. En ny programkoordinator vil som en væsentlig arbejdsopgave få ansvaret for udviklingsprogrammet i Bolivia og dertil projekter i andre lande.

- Som programkoordinator for Caritas skal du
- kunne se dig selv som medarbejder i en organisation, der arbejder på et kristent værdigrundlag og med tilknytning til den katolske kirke
- have den fornødne uddannelsesmæssige baggrund og gerne erfaring fra tilsvarende job, herunder kvalifikationer i relation til Caritas' sektorfokus.
- Relevante skriftlige og mundtlige sprogkunderskaber er et must
- være indstillet på op til 60 rejsedage årligt
- kunne arbejde selvstændigt men også bidrage til udviklingen af Caritas' arbejde mere generelt.

Yderligere oplysninger fås i et uddybende stillingsopslag på www.caritas.dk eller ved direkte kontakt til generalsekretær Jann Sjursen, tlf. 3818 0000. Ansøgningsfristen er 13. juni 2007.

Ansøgning sendes til

Caritas Danmark – Att. Generalsekretær Jann Sjursen
Vibevej 7A, 1..2400 København NV eller pr. email:
caritas@caritas.dk.

Caritas Danmark har en årlig omsætning på over kr. 40 mio. Internationalt er Caritas en af verdens største humanitære organisationer med medlemmer i 162 lande.

Valfart 2007

Søndag d. 3.juni

Program

10.30	Den lille pilgrimsvandring fra Øst klostermuseum
11.00	Valfartsvandring fra Øst-borgen
12.30-14.15	Pause - Tildelise - Underholdning
13.00-14.00	Skriftemål
14.30	Messe med biskop Kozon

KATOLSK DIALOG OG INFORMATION NR 2/2007 NU PÅ GADEN

Læs om:

- Bevægelserne i kirken
- Mission i fremmede kulturer
- Vi døber jo Guds børn

Bladet kan bestilles hos:

Karlheinz Löhner, Hvalsøvej 4, 2700 Brønshøj

Annoncer og meddelelser

Det sker i bispedømmet

Juni

Torsdag 7. Kristi Legems-og Blods Fest. Kl. 19.00 messe derefter procession.

Sted: Sankt Therese Kirke og Rygaardspark.

Lørdag 9. kl. 12.00 ÆLNOTH - Katolsk Historisk Forening - holder møde i bispekontorets spisetue
Sted: Gl. Kongevej 15, København. Alle er velkommen.

Mandag 18. kl. 19.00-ca. 20.30. Meditationsaften.
Sted: Sankt Joseph Søstre, Immaculata Kirken
Strandvejen 91, København Ø.

Fredag 29. kl. 10.00 Katolsk Karismatisk bedegruppe mødes til lovsang v. pastor Michal Bienkowski. Sted: Sankt Pauls Kirke, Frøgård Alle 12, Høje Taastrup. Alle er velkomne.

Lørdag 30. kl. 10.00 Retrætedag med Sr. Briège McKenna, "Den helbredende nonne", og Fr. Kevin Scallon. Medbring madpakke. Drikkevarer og kaffe/te og kage kan købes.
Sted: Sankt Nikolaj Kirke, Kirkegade 58, Esbjerg. Opl.: 75 12 10 27 el. 75 12 64 02. Mail: skt.nikolaj.kirke@esenet.dk el. mariatrulsen@mail.tele.dk

Juli

Søndag 1. kl. 10.00 Helbredelsesmesse. Fr. Kevin prædiker og sr. Briège beder for helbredelse.
Sted: Sankt Nikolaj Kirke, Esbjerg

Mandag 2. kl. 10.00-16.00 retræte for præster og søstre med sr. Briège McKenna og Fr. Kevin Scallon.
Sted: Sankt Pauls Kirke, Frøgård Alle 10, Taastrup.
Yderligere oplysninger: Telefon 75 12 10 27 el. 43 99 07 28.

Samme sted:
Kl. 19.00 Helbredelsesmesse henv. tlf.: 75 12 64 02 el. 43 52 36 07

August

Mandag, den 20 til fredag, den 24. DKKF's Retræte på Dalum Kloster. Alt optaget.

Der er ukrainsk messe i Domkirken hver 1. søn i måneden kl. 12.00: Sankt Ansgars Kirke, Bredgade 64, København.

Computer Support
Re-installation
(Hardware/software)

- Rådgivning
- Opsætning
- Virusproblemer
- Internet

Telefon 61 78 34 20
Email: fp@katolsk.dk

Alle dage mellem 18 -22
70 26 14 84

RFM Landsbevægelsen
Respekt for Menneskeliv

*Sig ja til livet
— hele livet!*

Bestil et gratis prøvenr. af RFM nyt!
Tlf 5576 7652 • E-mail: rfm@mail.dk
www.rfm.dk

Find os på
katolskorientering.dk
og besøg den officielle
katolske hjemmeside
på
www.katolsk.dk

GLADSAXE BEDEMANDSFORRETNING

SØBORG HOVEDGADE 94

Henrik
Lundgren

DØGNVAGT
39 69 86 81

Afdelinger i Skovlunde, Ballerup,
Herlev, Farum, Bispebjerg
og Frederikssund

*Jeg kommer gerne i Deres hjem for at træffe
de nødvendige aftaler*

TELEFONLINE SOS FORBØN

Ønsker du forbøn,
et lyttende øre,
et ord fra Jesus
og en velsignelse
så ring **7518 1808**

Torsdag, fredag
og lørdag kl. 20-23
hele året

Vanløse Ligkistemagasinet

H.P. Baltzer & Søn ApS
Jyllingevej 8, 2720 Vanløse

38 71 75 01

organiseret bedemand
tilknyttet garantiordning

www.vanlose-ligkistemagasinet.dk

FORSIKRINGSRÅDGIVNING

- så tal med
erhvervsassurandør Ingo Brodersen

ALM. BRAND
Rådhuspladsen 2-4 · 1550 København V
Telefon 33 30 60 51

WWW.ALSBRAND.DK

ALM. SUND FORNUET

KATOLSK DIALOG OG INFORMATION

Læs Nuntius artikel om
Arven efter Johannes Paul II

på www.kadi.dk

MAGLEÅS KURSUSCENTER

MAGLEÅSUGEN 2007 – KIRKE OG FÆLLESSKAB

Søndag den 24. juni - lørdag den 30. juni.
Tilbud om fællesskab i troen, set fra forskellige synsvinkler.
Også fokus på natur, musik, sang og bøn
Lederteam: Lisbeth Poulsen og Bent Jensen.
Pris kr. 2575,- pr. prs.

FAMILIEUGEN 2007

Søndag den 1. juli - lørdag den 7. juli.
Kirke ud over din egen næse!
Hvad gør de forskellige kirker? Hvordan gør de forskellige kirker? Er vi kirke om søndagen eller er vi kirke i hverdagen? Eller er vi begge dele?
Oplægsholdere: Jann Sjursen, Hans Henrik Lund m.fl.
Salmeværksted ved Eileen Vandermark.
Udflugt, grillaften og sejltur til Sophienholm.
Workshops med: Glasmaleri, meditation, sport og natur.
Lederteam: Allen Courteau, sr. Hildegard Doods, Kirsten Poulsen, Felicity Pors, Camilla Janning, Pia Kelly.
Pris: Voksne kr. 1745,- børn 8-15 år kr. 935,- børn indtil 7 år kr. 465,-

Begravelse
Bisættelse
Borydning
Bobehandling

Benzons
BEGRAVELSES SERVICE

DØGNSERVICE 7011 2407

Kastrup Begravelsesforretning

Telefon 32 55 55 55

Døgnvagt

Bedemand Michael Riis
Amagerbrogade 155

Dragør Begravelsesforretning · Telefon 32 53 06 29
Taastrup Begravelsesforretning · Telefon 43 99 19 19

**Hellerup
Emdrup-Ryvang
Bedemandsforretning**
v/Lisbeth og Vagn Fondo
Bernstorffsvej 13 A
39 62 16 50

Reference:
Sankt Joseph Søstre
Benediktinerinderne
af den hellige Lioba
Alle aftaler træffes
gerne i hjemmet

ADVOKAT

Marianne Qvist

Paradishegnet 5
2840 Holte
Tlf. 45 46 19 40

**ARV • TESTAMENTE
SKØDER
ÆGTESKABSSAGER**

WWW.MARIANNEQVIST.DK

Katolsk Orientering

Indlæg til
Katolsk Orientering nr. 13
som udkommer den

22. august

skal være redaktionen i
hænde senest den

6. august

Med venlig hilsen
Redaktionen

Victor Nielsen

Stenhuggeri og
Monumentforretning
v/stenhuggermester Mohr
Vestre Kirkegårds Allé 28-32
2450 København SV
Tlf. 33 21 65 48
Fax. 33 21 30 32

Ignatiansk retræte

"Ind til Jesu Hjerter"

Retrætepræst August Ziggelaar S.J.
21.-23.9. 2007
Dalum Kloster
Pris 475,00

Tilmelding: I. Jensen
Lindevangs Alle 5/25
2000 Frederiksberg
Tlf.: 38 33 36 44

Weekend- og feriedulejning

Lille Magleås i Birkerød udlejes i ledige perioder.
Huset indeholder 8 værelser med
10 sovepladser samt et kirkerum.
Velegnet til retræter, studiekredse
eller større familier.

Kontakt Magleås Kursuscenter tlf 4581 0715

Katolsk Orientering

annoncepriser

6,00 kr. på annoncesider og 7,00 kr. på tekstsider pr. spaltecentimeter, ekskl. moms. Institutionsrabat 50%. Gentagelsesrabat 20%.

Priseksempler (på annoncesider):

A: 25 mm over 2 spalter (overskrift + 30-35 ord): 375,00 inkl. moms
B: 45 mm over 2 spalter (overskrift + 50-55 ord): 675,00 inkl. moms
C: 40 mm i én spalte (overskrift + 20-25 ord): 300,00 inkl. moms

Ring til Lisbeth Rønne og få et godt tilbud!
33 55 60 40 kl. 9-13 alle hverdage

Katolsk Orientering nr. 11 6. juni 2007 33. årgang

*Da rejste en lovkyndig sig og ville sætte Jesus på prøve og spurgte ham:
"Mester! hvad skal jeg gøre for at arve evigt liv?"
Han sagde til ham: "Hvad står der i loven? Hvad læser du dér?"
Manden svarede: Du skal elske Herren din Gud af hele dit hjerte og af hele
din sjæl og af hele din styrke og af hele dit sind, og din næste som dig selv."
Jesus sagde: "Du har svaret rigtigt. Gør det, så skal du leve."
Luk 10,25-29*

Redaktion Torben Riis (ansvarshavende)
Redaktionssekretær Kuno Arnkilde
Annoncer, orientering fra sognene og abonnement
Lisbeth Rønne
Medarbejdere i dette nr. Stig Holsting, Kirsten Kjærullf,
Eva Maria Nielsen, Lisbeth Rütz
Redaktion og annoncer
Katolsk Orientering, Gammel Kongevej 15, 1610
København V,
tlf.: 3355 6040 kl. 9-13 mandag-fredag, fax 3355 6041,
e-mail: redaktion@katolskorientering.dk
Giro 205-7042
Orientering fra sognene: indlæg sendes til
sognenyt@katolskorientering.dk
Alle katolske husstande kan få bladet gratis tilsendt.
Abonnementspris 420 kr. helårligt. Løssalg 21 kr.
i Stenbutikken, Vesterbrogade 28, 1620 København V.
Udgiver Ansgarstiftelsen, Gammel Kongevej 15,
DK 1610 København V
Tryk Bergske Avistryk, 7600 Struer
Oplag 7700
ISSN 0902-297X

Fundet i programmet

af
Stig Holsting

Uge 23 og 24

Engelsk videnskabsdokumentar fra 2005. (The Hawking Paradox)

Stephen Hawkings populærvidenskabelige bog 'A Brief History of Time', på dansk 'Hawkings univers' fra 1988, lå på toppen af bestsellerlisterne i månedsvis. Men bag ligger en teori, der har været omdiskuteret i de sidste 30 år. Hawking vandt bred anerkendelse som forsker, da han udarbejdede et matematisk bevis for big-bang-teorien. Han påviste, at det enorme univers var begyndt som et meget lille punkt med uendelig stor tyngdekraft og uendelig stor tæthed, men der var så mange uafklarede punkter i teorien, at Hawking kastede sig over studiet af de såkaldte 'sorte huller', som han håbede kunne kaste lys over uklarhederne. Det førte Hawking frem til en ny ligning og den omstridte idé, som han kaldte 'informationsparadokset'. Nu har Hawking fremlagt en ny teori, hvor han både imødegår sine kritikere og indrømmer, at han selv har taget fejl.

På jagt efter det jordiske paradys
Shangri-la

jord kendt som Shangri-la, og i flere århundreder risikerede eventyrere deres liv i søgen efter dette paradys. Mange mistede livet undervejs og de, der vendte tilbage, fortalte om en rejse gennem et uvejsomt landskab med forræderiske bjergpas og gøldale. Shangri-la er stadig et mysterium, men David Adams gør endnu et forsøg på at finde den forunderlige dal i Himalaya og Karakoram bjergene i det nordlige Pakistan.

Dalai Lama

efter hans mening medfølelse, der gør vort liv meningsfuldt, det er den, der er kilden til varig lykke og glæde. Nordvision fra Norge.

DR 2: Søndag d. 10. juni 19.30
På Herrens Mark (3:4)

De er fire unge præster - hver med sin mission.

DR 1: Tirsdag d. 14. juni 11.00
DR-Explorer i Østeuropa (1)

DR-Explorer's Helle Lyster rejser gennem Central- og Østeuropa for at fortælle, hvordan folk lever og drømmer i de tidligere kommunistiske diktaturer - fra Polen til Serbien. Vi møder bl.a. Lech Walesa, pilgrimme og minearbejdere.

Tilrettelæggelse: Helle Lyster.

DR 2: Søndag den 17. juni
19.30 På Herrens Mark (4)

Fire unge præster forsøger hver især at finde deres plads i den danske folkekirke.

RADIO

P 1: Fredag den 8. juni
22.03 Mennesker og tro
Vejen til Santiago 1:2.

Caminoen er den gamle pilgrimsvej ned gennem Europa. Også i dag spejler den tidens tro. Chefredaktør Erik Bjerager fortæller om pilgrimme og et søgende Europa på vej.
Tilrettelæggelse: Anders Lauge-sen.

P 1: Søndag den 10. juni
08.03 Mennesker og tro
Vejen til Santiago 2:2.

Tilrettelæggelse: Anders Lauge-sen.

På www.katpod.dk
siden sidst

Forsoning i Nordirland
PREP - en værktøjskasse for ægtefæller
En kontroversiel pave?
Festtale på Danske Kirkedage
Kirkedagene slut - på gensyn i 2010
Paven på kant med indianerne?

TV

DR 2: Onsdag d. 6. juni 00.50
På Herrens Mark (2:4)

Fire unge præster møder virkeligheden efter mange år på universitetet. Alex forlader sin kæreste i Århus til fordel for præstegerningen i Vestjylland. Majbritt frygter sin første begravelse - det er ikke mange år siden, hun mistede sin egen far. Line og Louise kæmper med at få tid til familien i deres nye job. De er nyuddannede præster - På Herrens Mark.
Tilrettelæggelse: Anne Herlin og Marie Grundvad Bjerre.

DR 2: Torsdag d. 7. juni 20.00
Hawking-paradokset

DR 2: Fredag d. 8. juni 19.05
Rejser til verdens ende:
Shangri-la (10:13)

Australsk rejseserie. Legenden fortæller om et utopisk kongerige i en dal omgivet af bjerge et eller andet sted i Himalaya. Et rige, hvor en dyb åndelig lykke skulle gå hånd i hånd med et evigt liv. I Vesten blev dette paradys på

DR 1: Søndag d. 10. juni 0.35
Møde med ... (8:8)

Dalai Lama. Tibets politiske og religiøse leder besøger Norge. Den 14. Dalai Lama udtrykte i et interview med Øystein Rakkenes, NRK, dyb bekymring over den vægt, der i dagens samfund lægges på materielle ting. Det er

Katolsk Orientering

Fire helgenkåringer i Rom

Søndag, den 3. juni helgenkårede Pave Benedikt XVI fire nye helgener. Det var Karel van Sint Andries Houben (Holland), Giorgio Preca (Malta), Szymon Z Lipnicy (Polen) og Marie Eugénie de Jésus Milleret (Frankrig).

Katolsk Orientering var med ved begivenheden, der blev velsignet med et intensivt regnvejr. På billedet giver Pave Benedikt den 12-årige Risa Bondoc nadver under festmessen på Peterspladsen. Risa Bondoc er den 12-årige filippinske pige, som på mirakuløs vis blev helbredt ved at bede om Marie Eugénies forbøn.

Læs mere på side **4**

Øm-Valfart i solskin

Øm-valfarten fandt i år sted på den første søndag i juni i feststemning og i det dejligste sommervejr, som deltagerne nød hele dagen.

Valfartsvandringen gennem skoven var en dejlig oplevelse af fællesskab, og i middagspausen hyggede man sig med venner hjemmefra eller med venner fra andre sogne, som man måske ikke ser så tit. Højmessens om eftermiddagen med forbønner læst på mange sprog samlede igen alle som en god fuldendelse af en dejlig dag.

Herbert Krawczyk SJ, Århus

Regional Børne- og Ungdomsdag på Rygaard Skole

Endnu en festlig dag for børn og unge i bispedømmet, da DUK lørdag den 16. juni indtog Rygaards Skole i Hellerup. Vejret var ikke til udendørs aktiviteter. Til gengæld var der både hjerte- og husrum inden døre, hvor stemningen var helt i top.
Foto: Kuno Arnkilde

Pastoralrådsmøde

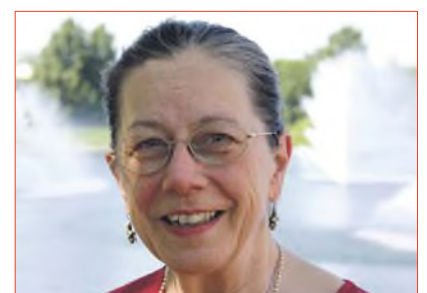
Pastoralrådet har afholdt sit 76. møde i dagene 9.-10. juni på Maglås. På mødet blev der talt om kirkeskat, vedtægter og økonomi, men også om mediepolitik og evangelisering.

side **7**

Tro og viden

Katolsk Orientering har talt med middelaldereksperten Kirsten Grubb Jensen om forholdet mellem katolsk tro og videnskabelig forskning.

side **6**

Spøg og alvor i medieverdenen

Næppe var KO nr. 11 gået i trykken, før det kom for en dag, at det hollandske tv-show, hvor tre nyrepatienter skulle kappes om, hvem der skulle forrest i transplantationskøen, var et fupnummer. Efter sigende lod selv den hollandske statsminister sig tage ved næsen og med ham både hollandske og internationale medier, så det er da rart at vide, at man var i godt selskab.

Formålet med dette velgennemførte mediestunt var at skabe opmærksomhed om det forhold, at der i Europa langt fra er et tilstrækkeligt antal organer til rådighed til at dække det til enhver tid eksisterende behov. Europæerne er med andre ord lidt karrige med deres organer, hvilket omsat til tørre tal giver sig udtryk i, at der p.t. står ca. 40.000 patienter på venteliste til at modtage vitale organer så som nyrer, lunger, lever eller hjerte. EU's sundhedskommission oplyser, at der hver dag dør ti europæere, fordi der ikke er donorer nok.

Og det skal der gøres noget ved på europæisk plan, mener politikerne, ikke mindst efter at de hollandske mediefolk har sat fokus på organmangelen. Flere skal melde sig som donorer, og reglerne i EU skal harmoniseres, hedder det. Men midt i denne glade hvervekampagne hører vi ikke så meget om de etiske aspekter af organdonation. I Den katolske Kirkes Katekismus er spørgsmålet ganske kort behandlet side 584, afsnit 296, hvor det indledningsvis konstateres, at "organtransplantation er moralsk acceptabel, hvis de fysiske og psykiske risici for donors vedkommende står i forhold til det gode, modtageren søger at opnå". Det betyder, oversat til jævnt dansk, at det principielt er i orden at skænke et organ til et sygt menneske, ja det er endda, som der står i det følgende "en ædel og fortjenstfuld handling" – men glem så ikke at læse det efterfølgende forbehold, hvor der tales om de fysiske og psykiske risici for donor.

Hvad tænkes der på i denne forbindelse? Såmænd det forhold, at velhavende europæere rejser til lande, Indien f.eks., hvor donorerne ikke er beskyttet af nogen form for lovgivning, ikke har ret til gratis lægebehandling, hvis der efterfølgende opstår komplikationer, og i mange tilfælde sælger en nyre, fordi det er deres eneste mulighed for at komme ud af håbløs fattigdom. I dansk TV har vi for ikke så længe siden kunnet se reportager om, hvordan organdonation har udviklet sig til knaldhård business, hvor velhavende mennesker fra vor del af verden med hjælp fra kyniske mellemhandlere udnytter den 3. verdens fattige. Og så har vi endda kun nævnt de tilfælde, hvor donationerne formelt er frivillige.

Så alt i alt er det nok en god idé, at man på europæisk plan får sat fokus på organdonation – forudsat at debatten ikke ensidigt kommer til at dreje som, hvordan vi får skaffet flere donorer. Det, der først og fremmest er behov for at fokusere på, er, om vi i hvert enkelt tilfælde har sikkerhed for, at "varen" er tilvejebragt under etisk forsvarlige forhold. Behovet for organer, det være sig nok så presserende, fritager os ikke for at opføre os som anstændige mennesker.

Torben Riis

Læserbreve

Indsendte indlæg bør være forsynet med navn, adresse og telefonnummer. Som hovedregel offentliggøres kun navn og postnr. i bladet.

Redaktionen forbeholder sig ret til at forkorte læserbreve, der overskrider 300 ord.

Læserbreve kan indsendes som e-mail til redaktion@katolskorientering.dk eller som brev til

Katolsk Orientering, redaktionen,
Gl Kongevej 15,
1610 København V

Dalum Kloster i mit hjerte – en personlig beretning

Den 13. juni fejrede Dalum Kloster sit 100-års jubilæum med bispemesse og reception. Birgit Stephenson, som har haft sin gang på klostret i mange år, deltog i festlighederne og fortæller her om sine indtryk fra selve dagen

Vågner tidligt den 13. juni – Dalum Kloster har 100 års jubilæum og jeg må til Odense. Køber billet på Virum station og haster videre med S-tog og IC tog. En køreledning er faldet ned på en perron på Hovedbanegården, men forsinkelserne er næsten overstået. Jeg når til Odense kl. 10:15 og ankommer til Klostret i taxa præcis 10:30 hvor messen skal begynde. I indkørslen er der pyntet med talrige små dannebrogslag, og en blomsterkrans indrammer hoveddøren.

Jeg løber ud på plænen i parken. Der er opstillet et telt til menighed og gæster, men det er fyldt op og mange sidder på bænke og stole uden for teltet. Jeg finder en stol og det fine program til messen. Så sætter en lang procession sig i gangovre fra kirken: dreng- og pigeministranter, folkekirkepræster og munke i sort, en snes katolske præster i fuldt ornat, og til sidst Biskop Hans og Biskop Czeslaw. Sidstnævnte byder velkommen på dansk, tysk og polsk, og der celebreres 8. gregoriansk messe tilsat danske salmer. Indgangssalmen er "Højtidsdag i Kristi Kirke" med orgelledsagelse, efterfulgt af Gloria. Det er storslået og bevægende; parken og fuglestemmerne tilføjer messen en paradisiske dimension.

Det sungne evangelium opridser Jesu højtidelige saligprisninger af de fattige, de trøstesløse, de gudhængive, de nødlidende, de forsonlige, de retsindige, de fredsæle og de undertrykte. Biskoppens prædiker over emnet og indfletter en taksigelse til Sct. Hedvigsøstrene for deres lange virke i Danmark. Han taler om skønheden omkring os og i mennesker, og sammendrager prædikenen på tysk og polsk. Messen skrider frem med salmer, Sanctus, fredshilsen, forvandling, Agnus Dei, kommunion og til sidst velsignelsen efterfulgt af Te Deum: "Store Gud vi lover dig!" Processionen bevæger sig tilbage til kirken og messen er slut. Sædelig en smuk markering af dagen!

Men festen er kun lige begyndt. Alle er sultne og søstrene byder på traktement i form af grillede og almindelige polser med forskelligt tilbehør og kolde drikkevarer. Der er opstillet et telt til at spise i, men vejret er jo himmelsk, nærmest perfekt, med et let skydække der skåner os for en stikkende sol. Jeg smutter hen til annekset og besøger min blinde mor, som har boet på klostret i 12 år og nu ikke længere kan forlade sin lille lejlighed. Ja, jeg er faktisk stamgæst her på stedet og har i alle årene nydt godt af søstrenes gæstfrihed. Mit gæsteværelse står nærmest på standby til mig nu, hvor jeg kommer i tide og utide. Men mine minder herfra går længere tilbage: Siden min barndom

Dalum kloster er det eneste kloster i Danmark, som efter reformationen er vendt tilbage til sin oprindelige bestemmelse.

Klosterets historie går helt tilbage til omkring år 1200. Det var benediktinerinderne, der levede her i over 300 år, indtil klostret efter reformationen overgik til kronen og derefter var i forskellige adelslægters eje under navnet Christiansdal. Sankt Hedvig Søstrene overtog klostret i 1906, og efter en større ombygning blev det året efter indviet.

I Dalum Kloster bor der nu 16 søstre, som passer de ældre beboere på det tilhørende hvilehjem.

Sankt Hedvig Søstrene byggede i 1930 en kirke ved klostret.

Den oprindelige klosterkirke, Dalum Kirke, som ligger på den anden side af Dalumvej, tilhører i dag folkekirken, og søstrene har god kontakt med menigheden og dens præster, som naturligvis også var inviteret med til jubilæet.

er jeg kommet på klostret til manges en Kristi Legemsfest og har strøet blomsterblade på parkens stier. Jul og påske har jeg også tilbragt her, og i årenes løb er Dalum Kloster blevet mit andet hjem.

De flere hundrede gæster og beboere er godt i gang med at spise da jeg kommer tilbage. Jeg får også en fin servering og finder venner og bekendte at spise sammen med. Det er imponerende med alle de forskellige nonneordener der er repræsenteret her i dag, det virker ganske eksotisk. De er kommet tilrejsende fra Polen og Tyskland og hele Danmark. Jeg kigger også på gaverne: et væld af blomstersammenplantninger, skulpturer og et helt værelse fyldt med foræringer som jeg ikke når at studere. Der er også en mere opsigtsvækkende gave: et påfuglepar som skal bo i parken! Foreløbig bliver fuglene placeret på et beskyttet sted oppe blandt husdyrene.

Senere regner det og folk hygger sig i spiseteltet. Jeg kigger ned til min mor igen og fortæller hende om dagens begivenheder. Vi mindes at min mors moster også har boet på Klostret, og at min mor fik sin første kommunion herude i 1926. Det kan

man oven i købet se på udstillingen i Klosters hall, hvor man kan følge udviklingen og begivenhederne gennem århundredet i tekst og billeder. Her ses en kopi af det eneste billede vi har af min mor som barn, stående lige under korset i parken den dag i 1926. Hun og hendes fem søskende nød godt af præsternes og søstrenes hjælp engang og siden; de kom fra en fattig polsk-dansk landarbejderfamilie.

Jeg er blevet inviteret med til festmiddag i spisesalen kl. 17. Biskoppen sidder til højrebords omkranset af gæstende søstre, og for en gangs skyld sidder Klosters egne søstre også til bords. Aldrig har jeg set så mange herinde. Jeg finder mine sædvanlige bordfæller og nyder det fornemme måltid og den dejlige vin. Det er både højtideligt og hyggeligt. Men jeg skal nå lyntoget kl. 19:10 fra Odense. Derfor må jeg tage afsked i utide, og jeg forlader Klostret efter knus og afskedskram fra flere af søstrene. Jeg springer på en bus og når mit tog – og min mand venter mig på perronen i Virum.

"Hvordan var det?" spørger han. "Det var vidunderligt" svarer jeg. Ja, det var i sandhed vidunderligt!

Ny skoleleder på Skt. Josefs Skole i Roskilde

Den nye skoleleder er Thorsten Dyngby, som kommer fra Høje Tåstrup Kommunes skolevæsen. Han har i en årrække været viceskoleleder på Borgerskolen i Tåstrup, hvorefter han blev opfordret til at indgå i ledelsesteamet omkring LINIE 10, Høje Tåstrup Kommunes 10. klassecenter. Her har han været viceskoleleder og en periode konstitueret skoleleder.

Thorsten Dyngby har også haft et karriereløb inden for Frivillig Dreng- og Pige forbund, hvor han har været ansat som forbundssekretær, konsulent, landslejrchef, vicegeneralsekretær og uddannelsesleder.

Thorsten Dyngby tiltræder sin stilling på Skt. Josefs Skole 1/8.

Skt. Josefs Skoles bestyrelse

Kardinal Rodríguez ny præsident for Caritas

Kardinal Rodríguez fra Honduras er blevet valgt til ny præsident for Caritas Internationalis. Dermed kommer en international velkendt person til at stå i spidsen for en af de største humanitære organisationer i verden i de kommende fire år. Også i en dansk sammenhæng er kardinalen kendt, idet han sammen med ærkebiskop Desmond Tutu deltog i de danske kirkedage i Århus i 2001.

Generalsekretær Jann Sjørnsen fra Caritas Danmark er blandt de delegerede fra 162 lande forsamlet i Rom og siger om valget: – I Rodríguez får Caritas og de fattigste en stærk stemme i den internationale debat.

Generalforsamlingen finder sted samtidig med G8 Topmødet i Tyskland. Topmødet har sat klimaforandringer på dagsorden, og det har også været på bordet under Caritas Internationalis generalforsamling i Rom.

Caritas hilser det velkomment, at G8 tager spørgsmålet om klimaforandringer op. Vi bliver alle berørt af forandringerne, men de negative konsekvenser vil især ramme de fattigste lande. Så meget desto mere vigtigt er det, at G8 indfrier de løfter, der tidligere er givet til de fattigste lande, siger Jann Sjørnsen, der vil se handling!

På mødet i Rom har Nobelprismotageren i 2004, Wangari Maathai fra Kenya, i en keynote tale advokeret stærkt for en reduktion i emissionen af drivhusgasser og for at Caritas engagerer sig i kampen for en ny livsstil.

Haraldsted-valfart søndag den 8. juli

“Søndag den 8. juli tager vi igen på valfart til Haraldsted. De fleste, som har været med før, vil komme igen og tage flere med.

Det er altid en bønnens dag for os, der ta’r del i valfarten, en dag, hvor bønnen indtrængende stærk bryder frem fra vort indre, fordi vi er på steder, hvor vore forfædre altid bad, hvor hele vort folk samledes til bøn, både i sorg og i glæde. Og det er særlig bøn for Danmarks folk og land, som dén dag bliver stærk, for sammen med os beder den hellige hertug Knud Lavard for Guds trone. Gid det mere og mere måtte gå op for os alle sammen, hvilken helligdom vi har i Haraldsted, hvilken hjælp og nåde, der bliver os til del ved pilgrimsgangen derud.”

Sådan kunne man læse i “Nordisk Ugeblad for katolske kristne” i juni 1926-27 og stort mere er det egentlig ikke at føje til nu i 2007, andet end følgende nødvendige oplysninger:

At valfarten i år må fejres den anden juli søndag, idet den første søndag undtagel-

sesvis er beslaglagt af den store fest for de hellige apostle Petrus og Paulus.

Haraldsted-valfarten har traditionelt fire stationer: Sankt Bendts og Sankt Knuds Kirker i Ringsted, Haraldsted Kirke og Kapelruinen. Disse stationer udgør en helhed, og man oplever og fejrer kun Haraldstedvalfarten som dét, den ér, når man tager ‘hele pakken’.

Vi har i de senere år oplevet en tiltagende supermarkedspolitik, hvor man indskrænker sin deltagelse til én eller to stationer. Det er man naturligvis velkommen til, bare man holder sig klart, at det ikke er tanken med en valfart. I en virkelig valfart har man fælles udgangspunkt og fælles mål.

Altså: Kort før kl. 13,30 forsamles vi i alle i Sankt Bendts Kirke i Ringsted, hvor vi åbner valfarten. I procession drager vi derfra til den nærliggende lille katolske Sankt Knuds Kirke, hvor vi med begyndelse kl. ca. 14 i fællesskab fejrer valfartens højdepunkt, den hellige messe.

Efter messen fordeler vi os i de forskellige privatbiler og kører til Haraldsted Kirke. Herfra går vi videre i procession til kapelruinen, hvor den afsluttende andagt vil finde sted og den sakramentale velsignelse blive lyst. Efter velsignelsen følger vi det hellige sakramente til det lille kapel i ‘Skt. Knud Lavards Hus’, der ligger i umiddelbar nærhed af kapelruinen.

Før vi skilles, er der i haven ved samme ‘Skt. Knud Lavards hus’ en kop kaffe/the og et stykke hjemmebagt kage. En øller en vand vil kunne købes. Vi plejer at være færdige ved 18-tiden.

Vi håber, at rigtig mange vil deltage i denne bispedømmets ældste valfart. Vel mødt!

*Stephen Holm,
Dietrich Timmermann,
Torsten Jortzick
valfartspræster*

NYT OM NAVNE

Diakon Daniel Nørgaard præstevies

Lørdag den 14. juli 2007 kl. 17.00 vil diakon Daniel Nørgaard modtage præstevielsens sakramente af biskop Czeslaw Kozon i Sct. Ansgars domkirke. Dagen efter fejrer Daniel sin primsmesse i Sct. Pauls Kirke i Taastrup.

Daniel har siden 2000 studeret på Gregorianauniversitetet i Rom og har i denne tid boet på det romerske præsteseminarium. Den 28. oktober 2006 blev han diakonviet i Laterankirken af kardinal Camillo Ruini, pavens vikar for bispedømmet Rom.

Daniel studerer i øjeblikket med henblik på at opnå licentiatsgraden i teologi og vil efter præstevielsen fortsætte sit studium i Rom. Daniel og hans kommende præstegerning anbefales til alles forbon.

Biskop emeritus Hans Ludvig Martensen 80 år

Biskop Martensen fejrer sin 80-års fødselsdag den 7. august.

Biskop Martensen var biskop af København 1965-1995 og overtog således ledelsen af bispedømmet umiddelbart efter 2. Vatikankoncil i en tid præget af oprub og fornyelse.

Hans Martensen trådte som ung ind i jesuiterordenen og syntes på forhånd at være bestemt for en videnskabelig løbebane. Det gik som bekendt anderledes, men hans omfattende Lutherstudier kvalificerede ham i eminent grad til den økumeniske dialog med Folkekirken, som bestodig lå ham på sinde, og han kom således som biskop og teolog til at spille en fremtrædende rolle i det økumeniske arbejde både i Danmark og internationalt.

På dansk udgav han i 1980 “Dåb og kristenliv” og i 1982 “Dåb og gudstro”.

Dagen fejres med messe i Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade, og efterfølgende reception i menighedssalen. Se herom annoncen side 14.

Erling Tiedemann 75 år d. 23. juni

Fhv. amtsborgmester Erling Tiedemann har været en værdsat rådgiver for Kirken i Danmark helt tilbage fra årene efter konciliet, hvor man skulle opbygge nye administrative strukturer i bispedømmet. Senest har han påtaget sig at lede forhandlingerne om indførelse af den nye kirkeskatteordning. At hans interesse spænder langt videre end det administrative, ses af de mange hverv, han i årenes løb har bestridt og fortsat bestrider i og uden for Kirken: formand for Det Ethiske Råd, leder af Pastoral-centret, redaktør af Katolsk Orientering for blot at nævne nogle af de vigtigste – og senest redaktør af Catholica.dk og www.katpod.dk – Den imponerende arbejdsevne og lysten til at tage nye udfordringer op er tilsyneladende usvækket.

P. Gerhard Sanders S.J. 70 år

Bispedømmets økonom p. Gerhard Sanders har været sognepræst i Hørsholm og superior på Niels Steensens Kollegium på Jagtvejen, men flest år har han tilbragt som superior og sognepræst i Jesu Hjerter sogn, hvor han p.t. har sin anden periode.

P. Sanders var 1982-1999 formand for styrelsen for Niels Steensens Gymnasium, og han er fortsat formand for bestyrelsen for Feriehjemmet Klitborg, hvor han i årenes løb har gjort en prisværdig indsats for at vedligeholde og modernisere bygningerne. Nævnes skal også hans engagement i det nu nedlagte Niels Steensens Bibliotek og hans arbejde for spejderne i II. Absalon gruppe.

Reception onsdag den 27. juni i menighedssalen i Stenosgade efter messen kl. 17.00.

Pilgrimsbrev fra Rom

Om søndagen strømmede regnen ned, så Peterspladsen næsten druknede i vand

Tekst og foto: Kuno Arnkilde

Jesus Kristus spørger apostlen Peter: "Elsker du mig". Kristus spørger tre gange, så svaret er vigtigt. At elske Jesus Kristus, er det kristne menneskes store udfordring og kristendommens centrum. Et centrum med mange paradokser.

Paradoksalt var vejret også i Rom for 100.000 pilgrimme søndag den 3. juni, hvor pave Benedikt XVI helgenkårede fire nye helgener. Om lørdagen solrigt sommevej. Om søndagen, hvor den store begivenhed fandt sted, væltede velsignelsen ned fra himlen, så helgenkåringen på Peterspladsen næsten druknede i vand.

At elske Jesus Kristus er vejen til et sandt liv, men også et paradoks, for på denne vej må jeg dø bort fra mig selv. Sådanne overvejelser kan man gøre sig under en pilgrimsvandring, og det gjorde nogle af os: Lærere og elever fra Rygaards skole i Hellerup, præster og søstre fra Skandinavien og Deres udsendte, som havde valgt at tage imod invitationen til denne firedobbelte helgenkåring i hjertet af Rom.

Fire nye helgener

Pave Benedikt helgenkårede tre mænd og en kvinde: Karel van Sint Andries Houben (Holland), Giorgio Preca (Malta), Szymon Z. Lipnicy (Polen) og Marie Eugénie de Jésus Milleret (Frankrig).

Den sidstnævnte, Marie Eugénie de Jésus, er grundlægger af Assumptionordenen, som har kommunitet i Taastrup syd for København, og dette pilgrimsbrev vil handle om denne orden. Men også om helgenkåringerne på Peterspladsen, katolsk fællesskab, lægmandsgrupper, gensynsglæde, noter i et pilgrimshæfte og det, som binder det hele sammen: kærligheden til Jesus Kristus.

St. Marie Eugénie de Jésus Milleret
I 81 år af det 19. århundrede levede en

kvinde som skulle få en betydning, der gik langt ud over hendes egen livstid. Hendes navn var Marie Eugénie Milleret. Hun var et barn af sin tid, som hun elskede, og hvis forskellige konflikter og problemer hun søgte at forstå i lyset af evangeliet. Ansigt til ansigt med en verden i hastig udvikling gav hun sin egen løsningsmodel på tidens problemer:

"Gud er Almægtig, Han er Sandhed, Skønhed og Godhed, hans kærlighed avler kærlighed. Han skal have førstepladsen i vore hjerter, i samfundet, i historien. Kristus er vor Konge. Uddannelse og spe-

cielt uddannelsen af kvinder vil gøre Ham og Hans Kirke kendt og elsket. Evangeliet må gennemsyre og omdanne samfundet på en sådan måde, at Guds Rige udbredes."

Marie Eugénie oplevede selv en del af den forfølgelse og mangel på forståelse, som Jesus Kristus stillede sine disciple i udsigt. Men på trods af al modgang og sin egen usikkerhed arbejdede hun ihærdigt for Gudsrigets udbredelse med fattige og små midler. Dette troens arbejde skulle blive selve kernen i Assumptionen, den orden, som hun gav et intenst kontemplativt liv, en missionsånd, som inspirerer søstre til

"at gå ud og gøre alle folkeslag til Kristi disciple" og et kommunittetsliv, som lærer dem at møde Gud i de andre.

Assumptionen eksisterer den dag i dag og arbejder fortsat for udbredelsen af Guds Rige i 34 lande, 8 i Europa, 5 i Asien, 10 i Amerika og 11 i Afrika. Der er ca. 1.400 søstre i 170 kommuniteter ud over kloden.

Velkommen

Helgenkåringen af Marie Eugénie var en stor begivenhed for søstre og arbejdet med forberedelserne havde stået på i måneder.

Efter flyve- og bustur blev vi indkvarteret, fik udleveret pilgrimstaske, rosenkrans, pilgrimsbog, pilgrimstørklæde, en pilgrimshat, adgangskort til helgenkåringerne på Peterspladsen og ikke mindst et pilgrimshæfte, som søstre havde indbundet og præget med hver enkelt deltagers navn. Hæftet skulle bruges til at gøre personlige refleksioner – pilgrimsnoter – i løbet af dagene, hvor vi skulle vandre fra kirke til kirke. Programmet var stramt. Den første kirke, vi besøgte, var Santa Maria in Trastevere - få timer efter vores ankomst.

Pilgrimsnote 1

Når jeg elsker Kristus, bliver det et behov for mig at leve efter min elskedes vilje. At Kristus elsker mig, og jeg elsker Ham, forandrer alt.

Fredag

Et møde med byen Rom er overvældende på grund af dens historiske og katolske betydning. Men byen er også overvældende på en anden måde, ikke mindst når der er helgenkåring i byen.

Når man kommer fra et lille bispedømme som det danske, er det manna fra Himlen for ens opfattelse af Kirken som et fællesskab at møde mennesker, så mange mennesker, for hvem det at være katolik er helt anderledes selvfølgeligt end i Danmark. Glæden, åbenheden, hjerteligheden og ikke mindst fællesskabet, som vores pilgrimsgruppe oplevede sammen og i forhold til de mange andre deltagere fra hele verden, var livgivende. Lidt på samme måde som

Et udsnit af de mange danskere, der var taget til Rom for at overvære helgenkåringerne.

vandring på en støvet vej, hvor der endelig dukker en kilde op. Man drikker af kilden og går videre med fornyet energi.

Glæden ved Kirken som fællesskab mærkede vi allerede den første aften, da pilgrimsgruppen sammen med ca. 200 andre deltog i aftenbøn sammen med lægmandsgruppen Sant'Egidio i kirken Santa Maria in Trastevere. Smukke salmer og mennesker, der i fællesskab gav udtryk for kærlighed til Kirken. Sant'Egidio er en international lægmandsgruppe med over 50.000 medlemmer i 70 lande, og en mindre del af denne gruppe samles hver aften til bøn og lovprisning i Santa Maria in Trastevere i Rom. Lignende aftenbøn finder også sted i Dublin og New York.

Det kristne fællesskab har som sit center den romerske kirke Sant'Egidio. Den kirke, som man også har taget sit navn fra. Siden starten har lægmandsgruppen fastholdt vedvarende bøn for fattige og for pilgrimme.

Pilgrimsnote 2

Er det Kirken, der skal ændre sig? Eller er det mig der skal ændre mig?

Lørdag

Laterankirken er bispedømmet Roms katedral og dermed pavens sæde. Kirken kaldes ofte "Alle kirkers moder," og indskriften på facaden betyder "Den allerhelgste Laterankirke, mor og hoved for alle kirker i byen og i verden". Kirken er viet til Jesus Kristus, Johannes Døberen og evangelisten Johannes. I alteret er indstøbt dele af en bordplade, som apostlen Peter fejrede nadver ved.

Efter dette alter celebrerede Frankrigs ærkebiskop Mgr. Francois Duthel og en lang række præster, heriblandt vort bispedømmes egne præster Gregers Mærsk-Kristensen, Michal Bienkowski samt Björn Göransson fra Sverige.

Efter denne festlige messe i en menne-skefyldt domkirke blev pilgrimsrejsen officielt startet i basilikaen Santa Maria Maggiore, hvoftover vi dagen lang gik til en række udvalgte kirker i byen.

Lørdagen sluttede med en vigilie i kirken Sankt Gregorius VII. En vigilie, hvor 3.000 mennesker sang lovsange, og hvor en fantastisk glædesstemning endnu engang overraskede vores lille pilgrimsgruppe.

Pilgrimsnote 3

Hvordan elsker jeg Kristus? – Jeg trækker mig tilbage fra verden. Prøver at være alene med Ham. Fortæller om mine glæder og især mine sorger. Det er smerten og min egen begrænsning som menneske, som gør, at jeg en dag kommer til at elske Ham. Det er min egen sorg og lidelse, der gør det til et behov for mig at være tæt på Ham. Får mig til at se korset som en befrielse. Det lyder paradoksalt – men det er sandt.

Søndag

Så blev det søndag. Den store dag på Peterspladsen – og det øsregnede. Begivenheden var bogstavelig talt ved at drukne i vand. Alt var gennemblødt. På Peterskirken store facade var ophængt kæmpebilleder af de fire nye helgener, og på arealet, hvor de officielle gæster sad, kunne man bl.a. finde præsidenterne fra Irland, Malta, Filippinerne, Polen og Frankrigs kulturminister.

Messen blev celebreret af pave Benedikt XVI og 40 medcelebranter. Tre assumptionssøstre fra henholdsvis Spanien, Indien og Rwanda frembar de religiøse relikvier, og generalpriorinde sr. Diana Wateurs hilste sammen med Carmen Bondoc og Risa Bondoc på pave Benedikt. Risa Bondoc er den 12-årige filippinske pige, som på mirakuløs vis blev helbredt efter at have bedt om Marie-Eugénies forbøn.

Assumptions-søstre

Motto: GUD ALENE

St. Marie-Eugenie de Jésus Milleret Assumptionssøstrenes stifterinde blev født i Metz i Frankrig i 1817 i en ikke særligt troende familie. Hendes fødenavn var Anne-Eugénie Milleret de Brou.

Inspireret af pater Lacordaires fasteprædikener i Notre-Dame Kirken i Paris besluttede hun som 19-årig at vie sit liv til Gud, og 22 år gammel i 1839 stiftede hun en orden til ære for Marias optagelse i Himlen (latin: assumption).

Søster Marie-Eugénie de Jésus drømte om en gennemgribende samfundsomvæltning i kraft af evangeliet, i nøje samklang med Kirken. Hun ønskede at forene et kontemplativt liv med en lærer- og opdragergerning for børn og unge. Tidebøn, fattigdom, tilbedelse af alterets sakramente gik hånd i hånd med solide studier til de pædagogiske opgaver, der efterhånden meldte sig. Det drejede sig om et liv for Gud, ikke afskåret fra verden, men i verden, som skulle genopdage sin livsværdi i Kristus. Menneskers natur skulle ikke undertrykkes af en blot uvendig disciplin, men formes indefra i overensstemmelse med hver enkelt persons individualitet, kald og nådegave.

Søster Marie-Eugénie de Jésus døde i 1898 og blev i 1975 saliggjort i Rom.

I vor tid har Assumptionsordenen bredt sig til 37 lande verden over, således også til Skandinavien, hvor søstre har klostre i Danmark og i Sverige. Assumptionssøstre kom til Danmark i 1909 og åbnede skolen på Rygaard i 1930.

Vi læser i søstrenes Livsregel: "Kristus kalder Assumptionssøstre til at leve i fællesskaber (kommuniteter), som Hans disciple, til at lytte til hans ord og forkynde hans evangelium. De mødes dagligt for at dele glæder og sorger, for at planlægge og evaluere deres apostolat og fremfor alt for at udbyde troen og bede sammen."

Den tid, søstre tilbringer i stilhed og bøn er udtryk for deres ønske om, at Gud skal være herre i deres liv. Denne bøn er samtidig en indbydelse til andre om at være med til at søge den levende Gud. (Livsreglen)

Dette sker dagligt i:

- eukaristien
- tilbedelse af alterets sakramente
- tidebønnen
- og i den personlige bøn

"Det er gennem et liv i fattigdom, lydighed og kærlighed til Jesus Kristus, at Assumptionssøstre arbejder på Guds Riges komme blandt mennesker." (Livsreglen)

Søstre stiller sig til rådighed for at tjene deres medmennesker på forskellig måde. Derfor har de: skoler, kollegier, refugier og retrætehus.

De tager del i: undervisning, katekese, pastorale aktiviteter, socialt arbejde, åndelig vejledning m.m.

Assumptionssøstre ønsker – efter Sr. Marie-Eugénie de Jésus' eksempel – at fortælle mennesker om Guds kærlighed, at forkynde at Jesus Kristus er den eneste vej til frigørelse og på den måde hjælpe med til at opbygge en ny og bedre verden.

I klosteret i Danmark, Høje Taastrup, prøver søstre at realisere dette gennem at skabe et "åndeligt center", hvor mennesker kan trække sig tilbage en tid for at tage del i søstrenes liturgiske og personlige bøn, i stilheden og fællesskabet. De deler søstrenes enkle livsstil.

Søstre organiserer desuden retræter og bonneskole og har blandt andet åbent hus med messe og efterfølgende samvær hver tirsdag klokken 19:00.

Søstre er også aktivt engagerede i deres sogn og underviser på deres skole, Rygaards Skole, som ligger i Hellerup. Skolen har både en dansk og en international afdeling med i alt ca. 700 elever.

Da klosterlivet er en "skole", hvor man vokser langsomt ind, har man en lang uddannelse og forberedelsestid, før man får lov at binde sig for livet. Den unge kvinde, som føler sig kaldet af Gud, bliver:

- postulant et til to år i et kommunitet i Danmark eller i Sverige
- novice to år i Assumptionssøstrenes europæiske noviciat i Paris. Hun aflægger derefter løfter for tre år.
- studerende søster i to til fire år i søstrenes studiekommuniteter, enten i Rom, Salamanca, Bruxelles, Paris eller i den tredje verden, hvor hun studerer teologi, alt efter søsterens personlige behov og evner.

Derefter engagerer søsteren sig i et apostolisk virke i sit hjemland i mindst to år, før hun kan ansøge om at aflægge de evige løfter. Det afgørende kriterium for, om søsteren får tilladelse til at aflægge løfter for livet, er, at hun er lykkelig.

Assumptionssøstre har oprettet en Tredje Orden for lægfolk, der på særlig måde ønsker at knytte sig til Assumptionens liv og spiritualitet, gennem bøn og apostolisk virke. Medlemmerne engagerer sig for et år ad gangen og forpligter sig til bl.a. at bede en del af Kirken's tidebønner foruden den personlige bøn. Desuden tager medlemmerne del i Assumptionens projekter.

I alle sammenhænge ønsker Assumptionssøstre at vidne om at:

- Alt kommer fra Jesus Kristus
- Alt tilhører Jesus Kristus
- Alt skal være for Jesus Kristus

Pilgrimsnote 4

Den kristne glæde er et paradoks. Glæden begynder ikke, når jeg lægger lidelsen bag mig. Den findes på lidelsens bund. Derfor er det godt for mig at fastholde blikket på korset. Så bliver jeg på paradoksalt vis – glad.

Søndag aften

I Vatikanet ligger en pragtfuld konference- og koncertsal, Sala Nervi. Her havde Assumptionen søndag aften arrangeret en koncert, som de kaldte "A Voice of Hope". Et show dedikeret til St. Marie Eugénie, og som omfattede 13 præsentationer fra 25 lande, hvor Assumptionen er til stede. En præsentation, der bestod i et festfyrværkeri af dans og musik. Kompositionerne og arrangementerne var enestående. De 6.000 tilskuere var begejstrede, og det blev en aften, som mange af os sent vil glemme. Filippinerne præsident Gloria Arroyo overværede showet under omfattende sikkerhedsforanstaltninger. Hun er selv tidligere elev fra en af assumptionssøstrenes skoler på Filippinerne.

Pilgrimsnote 5

Nogle dage elsker jeg dig meget højt. Andre dage er mit svigt totalt. Når jeg tænker på de dage, hvor jeg svigtede dig, bliver jeg ked af det, men indser nu, at mine svigt blot er et udslag af det at være menneske. Mine svigt bliver på paradoksalt vis kanal for endnu større kærlighed til dig.

Mandag

Mandag var taksigelsesdag. Og selv om det blev sent aftenen før, begyndte taksigelsesmessen allerede kl. 8.00 i Peterskirken. Messen blev celebreret af ærkebiskoppen af Paris Mgr. André Vingt-Trois, og evangelieteksten var fra Joh.15,9-17: "Som Faderen har elsket mig, har også jeg elsket jer; bliv i min kærlighed. Hvis I holder mine bud, vil I blive i min kærlighed, ligesom jeg har holdt min faders bud og bliver i hans kærlighed. Sådan har jeg talt til jer, for at min glæde kan være i jer og jeres glæde blive fuldkommen. Dette er mit bud, at I skal elske hinanden, ligesom jeg har elsket jer. Større kærlighed har ingen end den at sætte sit liv til for sine venner. I er mine venner, hvis I gør, hvad jeg påbyder jer."

Efter taksigelsesmessen fulgte vi i fodsporene på apostlene Peter og Paul og de tidlige kristne i Rom. Det bragte den lille danske pilgrimsgruppe til St. Callixtus katakomberne, hvor sr. Anna Kristina holdt en lille og meget smuk ceremoni.

Pilgrimsnote 6

Oftentimes bruger jeg min tid og opfører mig som en farisæer: Taler nedsettende om det sekulariserede samfund. Når jeg i stedet burde knæle foran dit kors, kysse dine gennemborede fødder og fortælle, at jeg elsker dig.

Samtale med priorinde sr. Anna Kristina

Det er blevet den sidste aften sammen. I morgen skal vi hjem til Danmark og inden pilgrimsgruppen deltager i et stort fællesmåltid i en restaurant med det passende navn "Familien", når jeg lige at fange sr. Anna Kristina til en lille samtale.

Hvad var den største begivenhed i disse dage med helgenkåring?

– Den største begivenhed var fællesskabet med søstre fra hele verden, hvor vi fejrede, at vores ordens grundlægger, Marie Eugénie, nu er helgenkåret. Det var en stor begivenhed.

Når tro og videnskab arbejder sammen

– en samtale med Kirsten Grubb Jensen.

af Kirsten Krog

I Den katolske Kirke har tro og viden aldrig været modsætninger eller konkurrenter, som man kan se det i nogle protestantiske kredse. Ideelt set supplerer og befrugter de hinanden, ja fornuften og videnskaben kan blive veje til erkendelse af Gud.

Således også for den nu pensionerede universitetslærer lic. phil. Kirsten Grubb Jensen, som igennem hele sin akademiske løbebane har oplevet, hvordan videnskabelig forskning og en stadig dybere tro er gået hånd i hånd.

Du konverterede som 21-årig. Hvorledes fandt du vej til Den katolske Kirke?

– Jeg kommer fra en baggrund, der hverken var katolsk eller særlig videnskabelig, men gennem min farfar og farmor mødte jeg en levende kristentro. De var begge stærkt indremissionske, men mens farmor mest står for mig som en from og stille kvinde, blev det min farfar, der introducerede mig til det område inden for forskningen, som blev mit felt, nemlig middelalderen. Han var folkeskolelærer og underviste først og fremmest i historie. Hans helt store helte

var de danske middelalderkonger- og dronninger, og han gav mig Ingemanns historiske romaner, hvis fortællinger gav mig mine første oplevelser med middelalderen. Det var dog ikke blot den danske middelalder, der mødte mig i mine bedsteforældres hjem i Korsør. Centralt i stuen stod en statuette af Jeanne d'Arc til hest med liljebanneret, og farfar fortalte mig, hvordan hun med sin død for Gud og fædrelandet var et forbillede. Min betagelse af Jeanne d'Arc gjorde, at jeg i min barnlige fantasiverden forestillede mig, hvordan jeg på mine ture i skoven modtog visioner fra Gud, ganske som hun, noget som forstælig nok rystede min far en del.

Da jeg nåede konfirmationsalderen gik jeg til undervisning hos en præst, der som en glimrende pædagog forstod at fange konfirmandernes opmærksomhed. Senere har jeg kunnet se, at han var med til at sætte gang i mine tanker om troen, og at jeg på det tidspunkt opdagede, at farfars middelalderlige helte jo slet ikke havde været medlemmer af Den danske Folkekirke, men kom fra en anden kirkelig tradition, nemlig den katolske. Alligevel blev jeg protestantisk konfirmeret.

Omkring samme tid flyttede familien Plum til Dianalund, hvor jeg boede. De var på det tidspunkt ved at konvertere til Den katolske Kirke. Jeg kom meget i deres hjem og tog med dem til messe i Slagelse, noget som gjorde mine forældre lidt bekymrede. De fik mig til at love, at jeg ikke ville konvertere, før jeg blev rigtig voksen, hvilket for dem ville sige 21 år.

Inden jeg blev så gammel, rejste jeg imidlertid i forbindelse med mit studium til Italien, hvor jeg mødte franciskaneren fader Diego. Gennem ham lærte jeg den hellige Frans af Assisi og den franciskanske spiritualitet at kende, en spiritualitet, som kom til at betyde meget for mig. Her blev jeg også klar over, at middelalderen skulle være mit videnskabelige fokus. I den samme periode gik jeg til konvertitundervisning hos Pater Roos SJ, som var middelalderfilolog, og han gjorde mig mere fortrolig med, hvad videnskabelighed er. Så snart jeg var fyldt 21 år, konverterede jeg. Den, der gav mig de varmeste lykønskninger i den forbindelse, var min indremissionske farfar.

Hvordan har du oplevet, at troen har haft betydning for dit professionelle liv?

– Det har været vigtigt for mig at beskæftige mig med en historisk periode, som er gennemsyret og styret af den katolske tro. Derfor valgte jeg middelalderen.

Efter afslutningen af mit studium blev jeg ansat som undervisningsassistent i italiensk ved Odenses og Københavns Universiteter. Helt fra starten forsøgte jeg at specialisere mig i middelalderen, og jeg blev snart den, der tog mig af italienske middelalderstudier. Jeg havde imidlertid brug for at fordybe mig mere i middelalderen, så jeg tog en licentiatgrad i middelalderlitteratur ved Institut for græsk og latin med Brian McGuire som vejleder. Han hjalp mig til på en dybere måde at forstå, hvordan troen virkelig kan underbygges videnskabeligt. Ved at give mig henvisninger til forskellige historiske kilder og sekundærlitteratur gav han mig et solidt fundament til at forstå troen.

Efter nogle år i Caritas begyndte jeg igen at undervise på universitetet. I og med at jeg underviste i middelalderens kilder blev troen automatisk en integreret del af mit professionelle liv.

Vil det også sige, at du på et vist plan har set dig selv som missionær på universitetet?

Det skal man være meget forsigtig med, for selvfølgelig skal man først og fremmest bevare og respektere den faglige integritet, og man må ikke bøje nogen ender, så det ikke bliver fagligt forsvarligt, blot for at komme frem med et budskab. Men der har været rig mulighed for at præsentere og skabe interesse omkring nogle af den middelalderlige kirkes store bevægelser og skikkelser, f.eks. den hellige Frans og den hellige Benedikt, jeg har således flere gange undervist i franciskanerlitteratur, ligesom jeg har undervist i Benedikts regel. Dertil kommer, at undervisningen har givet mulighed for at pointere flere af de værste myter om bl.a. inkvisitionen, korstogene, helgendyrkelse og relikvier. Så hvis jeg har været "missionær", er det foregået på den måde.

For tre år siden gik du på efterløn, men du er stadig videnskabeligt aktiv. Hvilke pro-

jekter arbejder du med for tiden?

Sammen med professor dr. phil. Eric Jacobsen er jeg ved at lægge sidste hånd på en dansk oversættelse af Petrarca's breve, hvor Eric Jacobsen har stået for oversættelsen, og jeg har lavet noter og kommentarer. Petrarca er en af de allerførste italienske humanister. Han bygger bro mellem middelalderen og humanismen. Hele hans værk fokuserer på at kombinere middelalderens kristendom med genopdagelsen af den antikke kultur. Her støtter han sig til Augustin. Ud over dette projekt er jeg ved at forberede en forelæsningsrække på folkeuniversitetet om helgeninder i middelalderen, som skal afholdes i efteråret. Jeg skal her tale om Perpetua og Felicitas, Lioba og Hildegard af Bingen, Clara af Assisi og Katherina af Siena og så selvfølgelig Jeanne d'Arc.

Hvordan har du oplevet, at arbejdet med middelalderen har påvirket dit trosliv? Jeg tænker f.eks. på, at du for nylig er blevet optaget som benediktineroblat på Åsebakken.

– Gennem arbejdet med de originale middelalderkilder synes jeg, at jeg er trængt dybere ind i troen og er kommet til at stå på mere sikker grund. Arbejdet med middelalderen har også underbygget nogle af de fra starten af mere spontane tanker, jeg har haft om, hvordan troen hænger sammen. Noget af det, som gennem min farfars fortællinger vakte romantiske forestillinger i mig som barn, er gennem min forskning blevet omformet til mere substantiel tro. Det, som i sin essens var sandt, er for mig blevet udbygget og konsolideret ved læsningen af middelalderkilderne.

På samme måde har mit videnskabelige arbejde bragt mig frem til en erkendelse af, at jeg er mere benediktiner end franciskaner. Trods min kærlighed til det franciskanske er jeg nået frem til, at den benediktinske levevis med dens moderate askese og balance mellem tro og fornuft passer bedre til min udrustning og spiritualitet. Jeg finder en utrolig fred i det regelbundne benediktinske liv. Derfor har jeg efter modens overvejelse valgt at blive benediktineroblat, og jeg føler virkelig, at jeg har fundet mit åndelige hjem i Vor Frue Kloster på Åsebakken.

Helligåndens gaver

af Eva Maria Nielsen

1 Kor 12,1-14, 40 handler om Helligånden og dens mangfoldige gaver. Men hvad kendetegner en nådegave?

En nådegave kan være nogle "særlige evner", et menneske har. Disse anlæg kan være forskellige fra andre og bygger ofte på naturlig begavelse. En har evnen til at undervise, en anden er god til at lave musik, og en anden igen taler med andre men-

nesker. Men alle har modtaget mindst én nådegave (jf. 1 Kor 12,7-11; 1 Pet 4,10).

Nådegaver opbygger menigheden. De er forskellige, fordi Ånden er kreativ, og fordi menigheden består af mennesker, som har forskellige funktioner (jf. Rom 12,4-8; 1 Kor 17-20) og forskellige naturlige tilbøjeligheder. Men alle tjener gennem og med deres gaver til menighedens opbyggelse. Naturlige evner bliver til nådegaver, hvis og så længe de bruges i Herrens tjeneste (jf. 1 Kor 12,8-10). De er Guds ufortjente kærlighedsgaver til mennesket.

Åndens gaver giver Gud efter sin nåde og ikke som belønning for karakterfæsthed eller åndelig modenhed (jf. Rom 12,6). De gives altid til opbyggelse af menigheden. Hver gang, Det nye Testamente taler om Åndens gaver, sker det i forbindelse med "Kristi legeme" (dvs. menigheden) og dens opbygning. Åndens gaver skal kom-

me andre til gode (1 Kor 14,2-5; Ef 4,12). Man kan ikke tale om Åndens gaver, hvis man ikke også taler om menighedens opbygning.

Derudover giver Helligånden til nogle mennesker nådegaver, som er ud over det normale, som f.eks. profeti, tungetale, helbredelsens nådegave og bedømmelse af ånder (gode og onde). Også disse gaver skal bruges til menighedens opbygning og til fælles gavn. Alle gaver får først deres berettigelse af kærligheden, som er størst af dem alle, og som er opnåelig for alle (Jf. 1 Kor 13,13).

I nytestamentligt sprog er en kristen en karismatiker. Der findes ingen skel mellem karismatikere og ikke-karismatikere, mellem dem, der har, og dem, der ikke har. Kirken er et fællesskab i Kristus og uden klassedeling. Alle døbt er på samme måde karismatikere, for alle står på samme måde

i gæld til Guds kærlighed. Gud har elsket os først. Han har opsøgt os, reddet os og udrustet enhver af os med forskellige nådegaver. Han har givet os fællesskab med sig ved Helligånden, som han rundhåndet har udøst over enhver, som er i Kristus. Vover vi at indlade os på det?

Dette kan du gøre:

Læs 1 Kor 12,1-14: Hvad siger Paulus om nådegaver?

Hvilke nådegaver nævner han?

Hvilken nådegave er vi fælles om som kristne?

Hvad er din nådegave? Bruger du den i din menighed?

Pastoralrådets 76. møde den 9.-10. juni 2007: Kirkeskat, vedtægter – og evangelisering

I Katolsk Orientering nr. 9, som udkom i de første dage af maj, udtalte biskoppen, at det efter hans opfattelse var på tide, at vi fik en kirkeskatteordning som den svenske, hvor kirkeskatten opræves af det offentlige som en del af kildeskatten. Hertil havde han opbakning både fra pastoralrådet og kirkeskatteudvalget, og senere kunne vi i pressen læse, at der blandt Folketingets partier er bred tilslutning til, at en sådan ordning kan etableres.

Og så er det, vi gerne vil vide, hvor i processen vi befinder os lige nu. Mere præcist: hvornår er der udsigt til, at planerne bliver til virkelighed, og vi rent faktisk kommer til at betale kirkeskat som kildeskat?

Lidt klogere på det spørgsmål blev vi, da Erling Tiedemann, som er bispeddømmets særlige sagsbehandler i denne sammenhæng, gjorde status. Faktisk er processen gået langt hurtigere, end man kunne have ventet og frygtet, oplyste han. Vi har fået opbakning til projektet i Dansk Kirkers Råd, og sagen behandles nu på embedsmandsniveau, men uanset at alt tilsyneladende skrider planmæssigt frem og endda i et tilfredsstillende tempo, ja, så er der reelt ikke noget, der er afgjort endnu. På den anden side, hvis der ikke dukker uventede hindringer op, er der gode muligheder for, at danske katolikker første gang kommer til at betale deres kirkeskat efter den ny ordning i 2010.

Vedtægter

Og mens vi nu er ved Erling Tiedemann, så havde han endnu engang ordet under punktet "Forelæggelse og drøftelse af nogle principielle spørgsmål vedrørende vedtægtsrevisionen". Det er nemlig sådan, at pastoralrådet har nedsat en arbejdsgruppe, der skal komme med forslag til en revision af vedtægterne for både menighedsråd og pastoralråd. Det lyder altsammen meget teknisk, og det er det også, men meget kort fortalt ønskede arbejdsgruppen pastoralrådets tilslutning til en mindre justering af reglerne for valgbarhed – inden gruppen barsler med forslag af mere vidtgående karakter. Det var der tilslutning til.

På længere sigt stiler man efter en tiltrængt forenkling af de gældende valgeregler og muligvis også en ændring af pastoralrådets sammensætning, men mere om det, når udvalget barsler med konkrete forslag.

Sammenlægninger af sogne?

Hvad angår spørgsmålet om sognesammenlægninger i det storkøbenhavnske område, må vi også ruste os med tålmodighed lidt endnu, for intet er endnu besluttet, oplyste biskoppen. Når det tager så lang tid, skyldes det ikke mindst, at biskoppen lægger vægt på at høre alle synspunkter, inden en afgørelse træffes. Det næste møde i rækken er fastsat til den 12. september, hvor de forskellige forslag, der har været på banen, vil blive drøftet med repræsentanter for de berørte menigheder.

Forretningsudvalget

Og så springer vi tilbage i tiden, for mødet blev som sædvanlig indledt med en redegørelse af pastoralrådets formand Henrik Ledertoug for, hvad forretningsudvalget har arbejdet med siden sidste møde i november 2006.

På dette møde omtalte biskoppen det beklagelige forhold, at en del unge præster i de senere år har valgt at forlade præstegerningen, hvortil kommer, at ikke så få udenland-

ske præster, som kommer her til landet, efter nogen tid opgiver at blive og enten vender tilbage til deres hjemland eller søger til andre lande. Det rejser spørgsmålet om vi er gode nok til at tage imod vores nye præster og hjælpe dem med de vanskeligheder, de møder, når de skal vænne sig til et liv som præster i Danmark. Noget kunne tyde på, at det ikke er tilfældet. Derfor har forretningsudvalget udarbejdet et udkast til en struktureret plan for modtagelse af både nyviede og nye udenlandske præster, som herefter skal drøftes med præsterådet. Forhåbentlig kan en større opmærksomhed om disse problemer føre til, at flere præster vælger at fortsætte deres virke i Kirken i Danmark.

Henrik Ledertoug omtalte også dokumentet "Kirkesyn til eftersyn", som er blevet behandlet i Præsterådet og på et fællesmøde mellem biskoppen og præsterne i slutningen af september 2006. Dokumentet kan læses på bispeddømmets hjemmeside, og det vil snart blive sendt ud til menighedsrådsformændene sammen med konklusionerne fra fællesmødet, hvor det forhåbentlig vil kunne tjene som inspiration for en videre debat.

Forretningsudvalget har ligeledes taget initiativ til, at der arrangeres kurser for menighedsråds- og pastoralrådsmedlemmer. En arbejdsgruppe med pastor Michal Bienkowski som ankermand er i fuld gang med at planlægge de nye kursusforløb. Maria Truelsen, som er medlem af arbejdsgruppen, og som i mange år har arbejdet med sådanne emner på et professionelt niveau, orienterede efterfølgende om de fremtidige kurser, som har til formål at ruste medlemmerne bedre til arbejdet i rådene. Der er planlagt fire seminarer, som vil blive afviklet sidst på efteråret i Jylland og på Sjælland.

Informationschefens arbejde

Iben Thranholm fik på dette møde for første gang lejlighed til at hilse på pastoralrådets medlemmer og fortælle om sit arbejde som informationschef. Meget af arbejdsdagen går med at besvare henvendelser og holde sig orienteret om, hvad der siges og skrives om Den katolske Kirke i medierne, og i den sammenhæng tage stilling til, hvilke debatter vi som kirke bør blande os i.

Som eksempel på, hvilke emner vi bør interessere os for, nævnte Iben Thranholm forholdet mellem religion og politik, herunder den aktuelle diskussion om religionens plads i det offentlige rum. Det er vigtigt, tilføjede hun, at vi deltager i den offentlige debat og er synlige på internettet, hvor vores målgruppe i høj grad også bør være ikke-katolikker.

Evangelisering

Og så har bispeddømmet sat ny-evangelisering på dagsordenen. Ægteparret Eva Maria og Kaare Nielsen vil fremtidigt fungere som konsulenter for menighederne og forsøge at fremme en evangeliserende holdning i hele bispeddømmet.

Hvad er evangelisering? Det er, sagde Eva Maria, at føre mennesker til tro på Jesus Kristus ved hjælp af Helligånden. Vi skal som menigheder lære ikke blot at være kirke for os selv, men vidne om troen i alt, hvad vi foretager os. Det, vores hjert er fyldt med, supplerede Kaare, skal munden løbe over med. Vores opgave bliver at hjælpe menighederne i gang, og arbejdet vil tage udgangspunkt i en analyse af den enkelte menigheds stærke og svage sider.

Eva Maria og Kaare forlader Herning og flytter til København til august.

Øverst: Eva Maria Nielsen og hendes mand diakon Kaare Nielsen forlader Herning for at overtage arbejdet i missio Danmark. Samtidig tager de fat på et evangeliseringsprojekt, som de orienterede om på pastoralrådsmødet.

Nederst: Iben Thranholm, bispeddømmets nyudnævnte informationschef, fortalte på mødet om sit arbejde og om sine visioner for fremtiden.

Fra dagsordenen

Beretning fra forretningsudvalget

Biskoppens almene orientering om bispeddømmet

Orientering om nyevangelisering i bispeddømmet

Sammenlægning af menigheder i Storkøbenhavn

Præsentation af bispeddømmets informationschef

Forelæggelse og drøftelse af nogle principielle spørgsmål vedrørende vedtægtsrevisionen

Nye kurser for menighedsråds- og pastoralrådsmedlemmer

Orientering fra udvalget vedr. katolsk kirkeskat som kildeskat

Årsregnskab 2006

Fra biskoppens redegørelse om præstesituationen

Følgende præster er udnævnt og dermed flyttet:

Mikolaj Kecik er blevet udnævnt til andenpræst for Sankt Ansgar OG Sankt Therese og flytter derfor fra Lolland. Hertil kommer i stedet Fabrizio Milazzio som konstitueret sognepræst i stedet for Christian Noval, der har 1 års orlov i USA, hvor han skal videreuddanne sig inden for ungdomsarbejde.

I Herning er Dariusz Stefanek stadig andenpræst, da Jan Ophoff fortsat skal fungere som konstitueret sognepræst. Kaare og Eva Marie Nielsen flytter fra Herning for at overtage arbejdet i "missio" samt et nyt projekt med nyevangelisering. De flytter til Ordrup og bor i præsteboligen her. Til Herning flytter en ny præst, som formodentlig skal bo fast i menigheden. Hans navn er Wienczyslaw Barwinski, og han har tidligere været i Danmark i 2003 og 2004. Dariusz Stefanek er udnævnt til konstitueret sognepræst i Silkeborg og bliver boende der. Alren Soosaipillai er udnævnt til andenpræst i Lyngby og Ordrup og flytter til Lyngby fra Herlev for at bistå p. Allen Courteau.

Benny Mathew er tidligere udnævnt til andenpræst på Amager og bliver boende der.

”Mine søstre skal venlige, smilende og glade gå ind i de afrikanske hytter”

af Lisbeth Rütz

Egentlig gik den mangeårige, østrigske sognepræst Franz Pfanner i trappistkloster for at forberede sig på sin død. Helbredet skrantede, og lægerne havde opgivet ham. Men det skulle komme til at gå ganske anderledes.

For Pfanner var en handlingens mand og en organisatorisk begavelse. Sammen med 31 af sine medbrødre forlod han klosteret Mariastern i Bosnien. I 1880 grundlagde de sammen klosteret Mariannahill ved Durban i Sydafrika. Nøden i Afrika var stor, og Pfanner forstod snart, at han måtte have kvindelige hjælpere for at nå ud til alle.

I 1885 kom de første fem kvinder fra Tyskland. Den kommende orden fik navnet missionsøstrene af det dyrebare blod, og som et meget synligt tegn på deres specielle kaldelse valgte søstrene den røde farve til deres ordensdragt. Ordensdragten blev senere sort; men den røde farve blev bevaret i den snor, søstrenes brystkors hænger i. Dengang som nu er missionsøstrene en udadvendt, apostolsk orden, der laver ”rugbrødsarbejdet” inden for Kirken og forkynder det glade budskab bl.a. ved passe syge og gamle, arbejde med børn og give katekese for børn og voksne.

På ganske få år steg antallet af søstre fra de første fem til 200, og i 1907 blev den tyske Paula Edmunds missionsøstrenes første generalpriorinde.

regi, og plejehjemmets fremtid er endnu uvis.

”Til sjælens frelse og udbredelse af den hellige kirke”..

Også i Danmark manglede man søstre. De små, katolske menigheder, som polske indvandrere havde grundlagt i Rønne og Åkirkeby, skulle støttes, og søstre blev derfor opfordret til at komme til Danmark. Den 28.12. 1915 skriver generalpriorinde moder Paula fra klosteret Heilig-Blut i Holland til biskop Euch: ”Den højærværdige provincial for dominikanerne og den højærværdige pater Nielsen i Rønne har spurgt os, om vi sammen med deres orden er parate til at medvirke til grundlæggelsen af en mission på Bornholm. Efter hvad vi har erfaret fra de ærværdige patres, er der udsigt til dér at kunne bidrage til sjælens frelse og udbredelsen af den hellige kirke, og vi har derfor besluttet os for dette foretagende” (min oversættelse).

På Bornholm blev der passet syge og undervist børn. Men forholdet til folkekirken var anstrengt, og i et brev til generalvikaren 4.7. 1922 skriver man fra Heilig-Blut, at ”Danmark, specielt Bornholm, er et utaknemmeligt arbejdsområde” (min oversættelse). Søstrene var tæt på at opgive, men blev.

I dag bor søster Ansvera og søster Carina på Bornholm. Der er ikke længere fastboende præst på øen; men søster Carina, der er pastoralassistent, fejrer ordets gudstjeneste med menigheden, når præsten fra København ikke kan komme.

Et længe næret ønske om at komme til Sjælland blev opfyldt, da søstrene i 1959 købte ejendommen Nordvanggård af Birkerød Kommune. Her blev der i de følgende år indrettet kirkecenter med kirke, sakristi og kloster. Stuehuset blev indrettet til plejehjem, og senere købtes nabovillaen Fredsholm, hvor man i mange år drev børnehaven. I takt med at velfærdssamfundet blev udbygget, og der kom færre nye søstre, overtog kommunerne mange af de katolske institutioner i Danmark. Søstrenes børnehaven kører nu videre i kommunalt

Vi render jo ikke rundt med Bibelen i hånden...

At søstrene netop er missionsøstre, præger deres selvforståelse og måde at organisere hverdagslivet på. Familie- og venskabsbåndene mellem Nordvanggård og Afrika er tætte, og flere søstre giver udtryk for, at de valgte netop denne orden, fordi den var en missionsorden. I mange år har søstrene med indtægterne fra de årlige bazarer støttet ordenens arbejde i Afrika.

Søstrene hører til den benediktinske familie og forsøger at drage sognet ind i et levende og intenst bønsliv, bl.a. gennem ”den levende rosenkrans”, en bønsguppe hvor ca. 20 mennesker hver især beder et led om dagen af rosenkransen, fortæller søster Anna-Maria.

Missionsarbejdet fortsætter, men fokus er skiftet. Tidligere tog europæerne til Afrika; men i dag tager afrikanerne op til os. Efter Det andet Vatikankoncil er Europa blevet et missionsområde. Men det er svært at snakke om mission, for den gamle missionsforståelse står i vejen. Vores navn kan virke afskrækkende på almindelige danskere; men vi render jo ikke rundt med Bibelen i hånden for at gøre dem til katolikker. Vores mission er først og fremmest at bære vidnesbyrd om Kristus og leve op til vores navn, for Han har givet sit liv, så vi kan leve, fortæller søster Anna Mirijam.

Søstrene bærer ordensdragt bl.a. for at signalere til omgivelserne, hvem man er. Derfor er man som søster meget synlig, og det kan af og til være meget besværligt, for der bliver lagt mærke til, hvad man lægger i kurven i supermarkedet, og hvilken avis man køber ....

Danskerne er så stille ...

I en situation, hvor der ikke er mange nye kald i Europa, må der tænkes utraditionelt. For få år siden lovede generalpriorinden under et besøg på Nordvanggård, at man

ville gøre alt for at bevare bygningerne i ordenens regi. Derfor opfordrede man søstre fra hele verden til at melde sig, og i løbet af kort tid kom der svar fra Tyskland, Korea, Zimbabwe og Tanzania.

Hvor søstrene i Danmark tidligere kom fra Østrig og Tyskland, er kommunitetet nu ligesom Kirken i Danmark langt mere internationalt i sin sammensætning. De fire nye søstre, der er kommet siden 2005, kommer med megen ny energi og andre vinkler på fællesskabet.

De lægger ikke skjul på, at mødet med Danmark og det danske klima har været lidt af et kulturchok. Danskerne er så stille, fortæller søster Vimbai, der fra Zimbabwe er vant til en kirke fuld af liv. Alle mennesker kommer i kirken i Afrika – men her i Danmark er det mest de ældre og småbørnsforældrene, undrer hun sig. Sammen med søster Angela fra Tanzania fortæller hun om festlige og livlige afrikanske messer, hvor offertoriet synges og danses. Mødet med Danmark var mødet med et land, hvor det spontane samvær er svært, fordi livet er lagt i skema. Det var svært at komme gennem den første danske vinter, men også spændende at komme i nærtkontakt med den sne, man i Afrika kun oplever på bjergene. De afrikanske søstre er børnehavepædagoger, mens søster Elizabeth fra Korea kommer med en uddannelse som socialrådgiver. Hun kendte mest Danmark som H.C. Andersens land og kom hertil via Canada og Nordamerika, hvor hun studerede engelsk.

Søstrene og det danske

Vi er parate til at gå ind i det danske samfund og overtage nogle af de danske værdier – men vi kan ikke blive danskere. Man kan ikke bare presse søstrene ind i danske vaner, og der skal være mulighed for at beholde egne traditioner, fortæller søster Anne Mirijam, der bruger sin tyske uddannelse som pastoralassistent på Pastoralcentret. Hun underviser Birkerød sogns børn og har i VIK i Roskilde (red.: voksnes indførelse i kristendommen) taget sig af de

voksne dåbskandidater og konvertitter.

Der mangler en generation i klosterne, og derfor er der naturligt nok generations- og kulturforskelle mellem søstrene. I dag skal der findes nye måder at være søster på, for de unge søstre kommer med en anden baggrund end tidligere. Samtidig er det vigtigt, at klosteret ikke tilpasser sig for meget til omgivelserne, for det skal være et kontrastfællesskab til det almindelige samfund, fortæller hun.

Se godt på bjergene – dem ser du aldrig mere

Hun drømte om at komme til Afrika som missionær, men rejste som ung fra sit bjergrige fødeland til det flade Danmark I toget undervejs sagde en medsøster til hende: ”Kig godt på bjergene, dem ser du aldrig mere”.

Søster Mamertis, der er én af pionererne fra Nordvanggård, kunne Store Bededag i år fejre 50 års ordensjubileum. I den stille uge i 1959 flyttede hun sammen med medsøstrene ind på Nordvanggård, hvor menigheden bød dem velkommen med flag og blomster. Flere generationer af børnehavnere har oplevet hende som leder af børnehaven Fredsholm, hvor hun arbejdede sammen med søster Beata og søster Neophita. Karakteristisk nok har hverken hun eller de andre søstre fra Nordvanggård gjort meget stads af sig selv; men det er tydeligt, at der står stor respekt om dem. For som Bistrups protestantiske sognepræst Christian P. Jensen skrev i 1993: ”Uden at give køb på forskelligheden, har vi erfaret, at det er rart at kende hinanden, og at vi slet ikke kan lade være med at respektere hinanden. – Det kan måske minde os om, at det er det praktiske menneskeliv, der tæller. Det er her, slaget står, og det er her, vi skal finde ud af at være til nytte.”

Kilder:

Katolsk historisk arkiv. Fredsholm – vores børnehaven. Festskrift til søstrene på Nordvanggård 1993.

Genkendelsens glæde var stor, da assumptionssøstre fra hele verden mødte hinanden. På billedet møder sr. Anna Kristina (th) fra kommunietet i Taastrup provinspriorinde for Cameroun og Republikken Congo sr. Magdalene

Pilgrimsbrev fra Rom

– fortsat fra side 5

Det kraftige regnvejr på Peterpladsen, gav det ikke lidt skår i glæden?

– Jo, det gjorde det på en måde, men samtidigt følte man, at det, der foregik oppe ved alteret, var større end de ydre omstændigheder. Men du har ret, det regnede meget, og det var kedeligt.

Du har mødt mange af dine søstre. Hvorfor er I så glade når I mødes?

– Vi er én og samme familie. Assumptionen er en stor familie. Vi kender hinanden. Vi er 1.400 søstre. Vi føler for hinanden netop som søstre, og derfor er det en glæde at mødes. Og jeg har selv haft chancen for at rejse meget i verden. Så jeg kender specielt mange af søstrene – næsten alle, tror jeg.

Hvad kommer helgenkåringen af Marie Eugénie til at betyde for ordeneren fremover?

– Det er blevet sagt gang på gang, at det er en ny begyndelse. På den måde at vi nu må tage fat og sige til os selv, at næste gang er det vores tur, fortæller søster Anna Kristina og smiler.

Lørdag aften var vi til Vigilie med et overvældende flertal af kvinder. Der var en meget spontan stemning. En stemning af fred og glæde. Hvad er det, der sker, når så mange kvinder er samlet? Hvor kommer den store spontane glæde fra? Man oplever, at I virkelig holder meget af hinanden. Jeres samvær er anderledes, end når man oplever mandlige ordeners forsamlings.

– Jeg tror, du har ret. Det ligger i kvindens væsen, at fællesskab er utroligt vigtigt. Vi er meget i kontakt med hinanden gennem breve

og nu også e-mails. Vi er de første, der får at vide, når der sker noget ude i verden. Hvis der f.eks. er oversvømmelse i Thailand o.s.v. Vi får oplysningerne fra græsrodderne, den lokale befolkning. Vi har dagligt kontakt med søstrene over hele verden. Familieånden i assumptionen er meget vigtig. På vores skole, Rygaards Skole, taler vi meget om, at vi er en stor familie. Vi bygger på bevidstheden om familien. At vi er et fællesskab.

Bøn, kontemplation og mission er de vigtigste områder i jeres spiritualitet. Hvordan missionerer I?

– Missionen foregår gennem det, vi kalder "education". Vi ønsker at fremelske det smukke i personen. I barnet, i den anden. At få det til at blomstre. Det er vores mission. Det er også vores skoles opgave. Vi underviser i matematik, geografi o.s.v., men det er også vores mål at få mennesker til at slippe de masker, som vi ofte bærer på. At befri mennesket.

Er det ikke svært at kombinere et så aktivt missionsliv med bøn og kontemplation?

– Vi har tid afsat til det. Vi beder faktisk mange timer hver dag i vores kloster. Det er helt nødvendigt, fordi bøn skaber harmoni og ro i vores tilværelse.

Her i Rom er der mange yngre assumptionssøstre. Hvornår kommer der nye søstre til Danmark?

– Ja, spørg Vor Herre. Det er meget vanskeligt med tilgang til de forskellige kongregationer i de nordiske lande. Kirken er meget mere aktiv, dynamisk i andre lande.

Det er mange år siden, jeg har set et så dygtigt og professionelt udført danseshow, som det Assumptionen afviklede søndag aften i Vatikanet. Overraskede denne fest dig ikke?

– Nej, vi er vant til fester i Assumptionen. Jeg har været med til det før. Jeg vidste det ville blive godt.

Der står nogle andre store fester og jubilæer for døren?

– Assumptionssøstrenes jubilæum begynder i oktober 2008, hvor det er 100 år siden, vi ankom til Danmark. Og vi afslutter jubilæumsåret med Rygaards Skoles jubilæum, som er i september 2009. Til dette jubilæumsår har vi allerede mange ideer. Og så kommer der selvfølgelig den store festmesse med biskop Kozon senere i år, hvor St. Marie Eugénie skal introduceres i vores eget bispedømme.

Er der noget, du gerne vil fortælle Katolsk Orienterings læsere?

– Måske blot dette: Marie Eugénies tanke er, at vi alle har en mission på denne jord. Det gælder om at finde ud af, hvor Gud vil bruge os. Det kan være i familien, i verden, på vores arbejdsplads. Bevidstheden om at hver enkelt af os har en mission er vigtig. At gøre denne verden til et bedre sted at leve i. Det var det, der fik Marie Eugénie til at handle. Hun havde fire små elever i sin første skole, og hun skrev i et af sine mange breve: Jeg er begyndt at forandre verden...

Pilgrimsnote 7

Jesus Kristus spørger: "Elsker du mig?". Jeg svarer: Ja, Herre. Jeg elsker dig af hele mit hjerte og jeg véd, at min kærlighed til dig vil forandre mig – og verden.

*****

Pilgrimsbrevet er blevet til i et samarbejde mellem Katolsk Orientering, Assumptionssøstre og Rygaards Skole i Hellerup.

Katolsk Orientering vil i løbet af efteråret bringe en omtale af Marie Eugénies og de tre andre helgeners liv og spiritualitet.

Der vil i slutningen af juni blive lagt videoklip fra helgenkåringen ud på KO's hjemmeside.

Biskoppens kalender

Juli

Lørdag d. 15. kl. 16.00 Præstevise af Daniel Nørgaard i Domkirken

August

Tirsdag d. 7. kl. 17.00 Festmesse i Jesu Hjerter Kirke i anledning af biskop Martensens 80-års fødselsdag

Onsdag d. 15. kl. 9.00 Jubilæum i Immaculata Kirke -

kl. 17.00 Fejring af Skt. Knud Lavard Kirkes 50 års jubilæum

Lørdag d. 18. Vietnamesisk valfart til Øm

Søndag d. 19. kl. 11.30 Firmelse i Lyngby

Mandag d. 20. Præsidiemøde i NBK

Tirsdag d. 21. Medarbejder-sammenkomst på Magleås

Lørdag d. 25. kl. 12.00 Polsk valfart til Pindstrup

kl. 16.00 firmelse i Viborg

Søndag d. 26. kl. 10.00 firmelse i Esbjerg

Tirsdag d. 28. kl. 10.00 Møde i Biskoppeligt Råd

Onsdag d. 29 til fredag, d. 31 - Lourdes

KRIS Kristen Rådgivning for Incestofte og Seksuelt misbrugte

KRIS (Landskontoret i Århus):
Freders Torv 2, 1. sal tv. Postboks 5023, 8100 Århus C
Tlf: 8618 5384 eller 7022 7294
Læge og familierapeut Vibeke Møller

KRIS (Sjælland):
Sankt Lukas Vej 5A, 1. sal, 2900 Hellerup • Tlf. 3940 7294 eller 4710 7294
Socialrådgiver og terapeut Inger Andersen

KRIS (Syddjylland Fyn):
Jyllandsgade 20, 1. sal, Postboks 44, 7000 Fredericia • Tlf. 5051 8818
Sygeplejerske og terapeut Rie Bjerr

KRIS (Hemming): Tlf. 2195 0208
Pædagog og terapeut Helene Svendsen

Få tilsendt KRIS' nyhedsbreve og kursusinformation.
Email: kris@kris.dk • Hjemmeside: www.kris.dk

KRIS har åbnet rådgivning i Næstved
Mandag og tirsdag på adressen: Østergade 13
Samtaler afbales: Tirsdag - torsdag på tlf. 3840 7294
ellers på tlf. 4710 7294

RFM Landsbevægelsen Respekt for Menneskeliv

Sig ja til livet
– hele livet!

Bestil et gratis prøvenr. af RFM nyt
Tlf 5576 7652 • E-mail: rfm@mail.dk
www.rfm.dk

I anledning af biskop
Hans L. Martensens
80-års dag

7. august 2007
er der messe i Jesu
Hjerter Kirke kl. 17.00

Efter messen er der
reception
i menighedssalen

Det er aldrig for tidligt at skrive testamente

Du kan støtte Kirken ved at betænke den i dit testamente. En sådan arv er fritaget for afgifter, så den går ubeskåret til Kirkens arbejde.

Det anbefales at lade en advokat oprette testamente. Sker dette i samråd med bispekontoret, refunderes salæret.

Rekvirér brochure eller ring til:
Torben Møller
Katolsk Bispekontor
Gl. Kongevej 15
1610 København V
Telefon 33 55 60 11

Det sker i bispedømmet

Juni

Fredeag 29. kl. 10.00 Katolsk Karismatisk bedegruppe mødes til lovsang v. pastor Michal Bien-kowski. Sted: Sankt Pauls Kirke, Frøgård Alle 12, Høje Taastrup. Alle er velkomne.

Lørdag 30. kl. 10.00 Retrætedag med Sr. Brieg McKenna, "Den helbredende nonne", og Fr. Kevin Scallon. Medbring madpakke. Drikkevarer og kaffe/te og kage kan købes. Sted: Sankt Nikolaj Kirke, Kirkegade 58, Esbjerg. Opl.: 75 12 10 27 el. 75 12 64 02. Mail: skt.nikolaj.kirke@esenet.dk el. mariatrulsen@mail.tele.dk

Juli

Søndag 1. kl. 10.00 Helbredelsesmesse. Fr. Kevin prædiker og sr. Brieg beder for helbredelse. Sted: Sankt Nikolaj Kirke, Esbjerg

Mandag 2. kl. 10.00-16.00 Præste- og søstre retræte med sr. Brieg McKenna og Fr. Kevin Scallon Sted: Sankt Pauls Kirke, Frøgård Alle 10, Taastrup. Opl.: 75 12 10 27 el. 43 99 07 28. Kl. 19.00 Helbredelsesmesse henv. tlf.: 75 12 64 02 el. 43 52 36 07

August

Mandag 20. - fredag 24. DKKF's Retræte på Dalum Kloster. Alt optaget.

Der er ukrainsk messe i domkirken hver 1. søn i måneden kl. 12.00: Sankt Ansgars Kirke, Bredgade 64, København.

Retræten for mænd på Dalum Kloster

Mandag den 13. til fredag den 17. august

Atter i år indbydes til retræte hos de gæstfrie

Sankt Hedvig Søstre
Dalum Kloster
Dalumvej 105
5250 Odense SV
Telefon 66 17 86 20.

Vi søger stilheden og fornyelsen i det smukke kloster med den flotte park. Der kan deltage ca. 20 mænd. Prisen er kr. 875,- (eneværelse).

Start den 13. august kl. 17.00, slut den 17. august efter messe og morgenmad, ca. kl. 10.00
Der er stilhed fra mandag aften til torsdag aften.
Retrætepræst er pater Paul Marx OMI. Emnet: "Det som vi har set og hørt, forkynder vi også for jer, for at også I kan have fællesskab med os" (1.Joh. kap 1 v. 3)
Under retræten søger vi under Helligåndens vejledning dybere ind i livet med Jesus. Ved at vandre med Jesus og tale med og til ham opleves en åndelig fornyelse, som rækker ud over retræten.

Tilmelding og oplysning: Henning Dalsbøl OFS, Løven 39, 3650 Ølstykke. Telefon/fax: 47 17 50 55, mobil 40 54 53 55.

Enhver interesseret er velkommen
Retræteudvalget.

Den Nordiske Valfart til Lourdes 2007 med fly

onsdag d. 29.august til onsdag d. 5.september

Gejstlige ledere:
Biskop Czeslaw Kozon
Valfartspræst Herbert Krawczyk s.j.
p. Paul Marx o.m.i.
p. Björn Göransson (Sverige)

Årets tema: "Lad Jer forlige med Gud!" (2.Kor.5,20)

Pris fra Kastrup med fly og fuld pension: 7.400 DKr

TILMELDINGSMATERIALE og INFORMATION
kan rekvireres hos:
Jytte Ormstrup - E-mail: jormstrup@tiscali.dk
Tlf.: +45- 4364 4264 (bedst mellem kl. 19 - 21)

Marie Storm
Dr. Priemesvej 9, st. tv. DK 1854 - Frederiksberg C.
Tlf.: +45 - 3379 3415 søndag kl. 17-21.

info@lourdes.dk
Tilmelding snarest

GLADSAXE BEDEMANDSFORRETNING

SØBORG HOVEDGADE 94

Henrik
Lundgren

DØGNVAGT
39 69 86 81

Afdelinger i Skovlunde,
Ballerup, Herlev, Farum,
Bispebjerg og Frederikssund

Jeg kommer gerne i Deres hjem for at træffe
de nødvendige aftaler

TELEFONLINE SOS FORBØN

Ønsker du forbøn,
et lyttende øre,
et ord fra Jesus
og en velsignelse
så ring **7518 1808**

Torsdag, fredag
og lørdag kl. 20-23
hele året

Vanløse Ligkistemagasinet

H.P. Baltzer & Søn ApS
Jyllingevej 8, 2720 Vanløse

38 71 75 01

organiseret bedemand
tilknyttet garantiordning

www.vanlose-ligkistemagasinet.dk

Bønnens Apostolat

Juli og august

Juli

At alle borgere, både enkeltvis og i grupper, kan deltage aktivt i forvaltningen af de fælles goder.

At alle kristne må være klare over deres egen missionspligt og aktivt hjælpe alle, som er engageret i evangeliseringen af verden.

August

At alle, som gennemgår tider med indre vanskeligheder og prøvelser, må finde lys og støtte i Kristus.

At Kirken i Kina må vidne om indre sammenhold og fremvise effektiv og synlig kommunion med Peters efterfølger.

BANGS TORV BLOMSTER

Herlev Hovedgade 127
Tlf.: 44 92 41 31

Buketter • Bårebuketter • Vine og Vinpynt
Blomster1910@hotmail.com

KUN FÅ PLADSER TILBAGE! VALFART

fra torsdag den 13/9. til tirsdag den 18/9.2007

Gennem dansk kirkehistorie i Danmark, Nordtyskland og Skåne med p. Dietrich Timmermann og p. Torsten Jortzick. Program og tilmelding hos Bent og Lene Irløv, til 57 83 00 74 eller e-mail: irløv@mail.dk

Benzons BEGRAVELSES SERVICE

- Katolsk Begravelses Service

Viden og respekt for Deres ønsker
og traditioner.

Ring først til
7011 2407
24 timer i døgnet - 7 dage om ugen

www.begravelsesservice.dk

Medlem af

Kastrup Begravelsesforretning

Telefon 32 55 55 55

Døgnvagt

Bedemand Michael Riis

Amagerbrogade 155

Dragør Begravelsesforretning - Telefon 32 53 06 29
Taastrup Begravelsesforretning - Telefon 43 99 19 19

Hellerup Endrup-Ryvang Bedemandforretning

v/Lisbeth og Vagn Fondo
Bernstorffsvej 13 A

39 62 16 50

Reference:
Sankt Joseph Søstre
Benediktinerinderne
af den hellige Lioba
Alle aftaler træffes
gerne i hjemmet

Victor Nielsen

Stenhuggeri og
Monumentforretning
v/stenhuggermester Mohr
Vestre Kirkegårds Allé 28-32
2450 København SV
Tlf. 33 21 65 48
Fax. 33 21 30 32

Er dit liv i kaos/krise?
Der er en, der kan lytte i
Telefonlinjen ved kirken.
Ring gratis og anonymt.

Alle dage mellem 18 -22
70 26 14 84

ADVOKAT

Marianne Qvist

Paradishegnet 5
2840 Holte
Tlf. 45 46 19 40

**ARV • TESTAMENTE
SKØDER
ÆGTESKABSSAGER**

WWW.MARIANNEQVIST.DK

Katolsk Orientering

Indlæg til Katolsk Orientering nr. 13 som udkommer den 22. august skal være redaktionen i hænde senest den 6. august

Indlæg til Katolsk Orientering nr. 14, som udkommer den 5. september skal være redaktionen i hænde senest den 20. august

Med venlig hilsen
Redaktionen

Besøg den officielle
katolske hjemmeside på
www.katolsk.dk
og læs KO på
www.katolskorientering.dk

Kærlighedens missionærer

Efter Mother Teresas bestemmelse må ordenen ikke selv foretage offentlige indsamlinger. Men vi gør her opmærksom på, at der er mulighed for at støtte det store arbejde, søstre udfører for hjemløse i København.

Gironummeret er: 1617-7342,

Missionaries of Charity,
Sigurdsgade 29, 2200 København N.

Sankt Joseph Søstre

Strandvejen 91, 2100 Kbh. Ø
udlejer værelser til unge kvindelige studerende over 18 år.
Hvis du er interesseret, kan du henvende dig til
sr. Maria Machura tlf. 20 85 85 93

Katolsk Orientering nr. 12

20. juni 2007

33. årgang

*Saml jer ikke skatte på jorden, hvor møl og rust fortærer,
og hvor tyve bryder ind og stjæler, men saml jer skatte i
Himmelen, hvor hverken møl eller rust fortærer, og hvor
ingen tyve bryder ind og stjæler.
Thi hvor din skat er, der vil også dit hjerte være.
Matt. 6, 19-21*

Redaktion Torben Riis (ansvarshavende)

Redaktionssekretær Kuno Arnkilde

annoncer, orientering fra sognene og abonnement

Lisbeth Rønne

Medarbejdere i dette nr. Stig Holsting, Kirsten Krog, Eva Maria

Nielsen, Lisbeth Rütz

Redaktion og annoncer

Katolsk Orientering, Gammel Kongevej 15, 1610 København V,

tf.: 3355 6040 kl. 9-13 mandag-fredag, fax 3355 6041,

e-mail: redaktion@katolskoriering.dk

Giro 205-7042

Orientering fra sognene: indlæg sendes til

sogneyt@katolskoriering.dk

Alle katolske husstande kan få bladet gratis tilsendt.

Abonnementspris 420 kr. helårligt. Løssalg 21 kr. i Stenbutikken,

Vesterbrogade 28, 1620 København V.

Udgiver Ansgarstiftelsen, Gammel Kongevej 15,

DK 1610 København V

Tryk Morsø Folkeblad Bogtrykkeri

Oplag 7800

Fundet i programmet

af
Stig Holsting

Uge 25 og 26

TV

DR2: lørdag den 23. juni 15.55-17.55

Tema: Den store stilhed

15.55 Den store stilhed

Den moderne verden larmer. Stilheden er sjælden. Alligevel er flere og flere begyndt at opøse den, og sørge for at give den plads i livet. Politisk kommentator Erik Meier Carlsen bruger stilheden til at se døden i øjnene uden at blinke. Musikeren Majbritte Ulrikke-holm finder stilheden i høj musik. Og danske ledere tager på kursus i et kloster i Assisi for at lære om stilhedens potentialer. Enkelte vælger stilheden for altid: nonnerne. Et DR2 tema om at være til stede i nuet og finde værdi i at være alene med sig selv, sine tanker og den store stilhed.

15.59 Time-out i Assisi

På en bjergtop nær den italienske by Assisi sidder en flok danske erhvervsledere hver for sig og tænker over meningen med livet. De er på retræte og har taget en selvvalgt pause fra kvartalsopgørelser og salgsaftaler. De vil finde stilheden – og noget at bruge den til.

16.30 Det stille rum

Det kræver mod at møde stilheden. Politisk kommentator Erik Meier Carlsen og musiker Majbritte Ulrikkeholm om den nødvendige stilhed – og dens omkostninger.

17.00 For altid

Italiensk dokumentarfilm fra 2005. (Per Sempre) af Alina Marazzi.

Hvordan kan et menneske vælge at vie sit fulde og hele liv til Jesus? Hvordan kan moderne kvinder i dag leve for altid bag et klostrets lukkede døre?

DR 2: Lørdag den 23. juni 19.20

Polakkerne på Lolland. Indvandringens historie

I det første af seks programmer om indvandringen til Danmark møder vi roepolakkerne, det 20. århundredets første gæstearbejdere. De kom som sæsonarbejdere, men endte med at slå sig fast ned på Lolland-Falster, hvor deres efterkommere er blevet danske statsborgere. Polakkerne blev i tusindtal inviteret til Lolland for at tage det arbejde, danskerne ikke selv magtede - hakning af roer. Selv om deres arbejdskraft var uundværlig, blev polakkerne i mange år behandlet så dårligt af danskerne, at Danmark måtte vedtage en beskyttelseslovning. Ellers nægtede polakkerne at komme hertil. Sendt første gang 23.3.03

DR 2: Søndag den 24. juni

22.50 Tro som kriminalitetsbekæmpelse

Fransk dokumentarprogram fra 2006. Louisiana State Penitentiary eller Angola, som fængslet kaldes på grund af sin fortid som slaveplantage, ligger smukt langs Mississippifloden, men det er ikke naturens skønhed, der optager de indsatte. Fængslet er med 5.000 fanger USA's største høj sikkerheds-fængsel. Firs procent af fangerne er sorte, og to tredjedele afsoner livsidsstraffe. I 1960'erne var Angola det værste og mest voldelige fængsel i USA,

men et målrettet arbejde gennem årtier har i dag gjort Angola til et forbillede for andre straffeanstalter. Fængselsinspektøren Burl Cain har viet sit liv til Jesus, oprettet et præsteseminar for de indsatte og har indtil nu fået 2000 brødre i troen blandt de indsatte. Angola har desuden sin egen radiostation og det prisbelønnede fangeblad 'Angolite', der har ubetinget redaktionel frihed. Burl Cain mener, at hans fredelige fængsel er et mirakel og karakteriserer sig selv som en 'godhjertet diktator et sted imellem Jesus og hunneren Attila'.

DR 2: Torsdag den 28. juni 16.00

Men Gud (1:3)

Er der egentlig så stor forskel på religionerne? Det forsøger en gruppe unge at finde ud af. De kommer fra hver sin trosretning og med vidt forskellige baggrunde. I spændende udvekslinger afdækkes nu både det fælles og det forskellige. Nordvision fra Sverige Sendt første gang 28.08.06

DR 2: Fredag den 29. juni 16.00

Men Gud (2:3)

RADIO

P 1: Søndag den 24. juni

08.03 Mennesker og tro

Stilhed og sang. Sognepræst Eva Borbye Pedersen fortæller om sit arbejde med at få sognets beboere til at sætte tempoet ned og tage på retræte
Tilrettelæggelse: Anders Laugesen.
(Sendes også fredag 22.03 og lørdag 6.03).

På www.katpod.dk siden sidst

Venter vi på Godot?
Ny formands første møde i Danske Kirkers Råd
Er sund fornuft diskriminerende?
Abort og primærvalg
Nærværets vej
Biskop Czeslaw på pastoralsrådets møde
Mere damp på evangeliseringen
På sabbatsophold i San Francisco

Sr. Briega McKenna besøger Danmark

Den irske nonne, sr. Briega McKenna besøger Esbjerg og Taastrup i dagene **30. juni til 2. juli.**

Som ung nonne blev sr. Briega ramt af leddegigt og blev mirakuløst helbredt 24 år gammel. Senere modtog hun "helbredelsens nådegave" og rejser i dag verden rundt sammen med den katolske præst Kevin Scallon.

Utallige helbredelser har fundet sted. Den 30. juni fra kl. 10.00 - 16.00 er der retræte i Skt. Nikolaj Kirke, Esbjerg, og om aftenen kl. 19.00 er der helbredelsesmesse i kirken.

Søndag d. 1. juli medvirker sr. Briega og p. Scallon under messen kl. 10.00. Alle er velkomne.

Den 2. juli er der helbredelsesmesse kl. 19.00 i Skt. Pauls Kirke, Taastrup. Alle er velkomne. Tlf. 43990728

Yderligere oplysninger på 75121027

Orientering fra sognene

1. juli - 31. august 2007

Sidste frist for stof til nr. 13 som udkommer 22. august og omfatter september måned er 6. august

Tekst bedes sendt – **helst pr. e-mail:** sognenyt@katolskoriering.dk eller på diskette til Katolsk Orientering, Gl. Kongevej 15, 1610 København V.

7620 Lemvig. Hellig Kors Kirke, Østerbrogade 33. Hjemmeside: www.katolsk-midt.dk Tlf. 86 42 97 30, E-mail: tdt1952@gmail.com Sognepræst: Thanh Duc Tran (Dominique) Kontaktperson Ewald Henriksen, tlf. 97 82 08 04 Messtider: Søn kl. 14.00 undt. 1. søn, tamilsk messe kl. 10.00, hverdage 2. tor kl. 17.00, tilbedelse 2. tor kl. 17.30 Rosenkrans/korsvej: 2. tor kl. 16.30

3 | Århus og Djursland

8000 ÅRHUS C. Vor Frue Kirke Ryesgade 26, P.B. 5010, 8100 Århus C. Tlf. 87 30 70 40, Fax 86 19 45 91 Hjemmeside: www.katolsk-aarhus.dk Præsterne: Adolf Meister SJ, tlf. 87 30 70 41 E-mail: meister@katolsk-aarhus.dk Sognepræst: Herbert Krawczyk SJ, tlf. 87 30 70 42 E-mail: herbert@katolsk-aarhus.dk Praktikant: Diakon Bernardo Petrini, tlf. 87 30 70 57 mobil: 30 50 90 67 E-mail: bernardo.petrini@yahoo.dk Marcos Romero, tlf. 87 30 70 58 mobil: 28 85 25 17 E-mail: marcosromero000@hotmail.com Kaldæisk menighed: p. Moshe, Paris Ryesgade 33, 4 th, 8000 Århus C., tlf.: 26 93 98 24 Menighedsrådsformand Ida Wøstede Hansen Tlf. 86 87 55 44, e-mail: anida@paste.tele.dk Sognesekretærer: Anne Margrethe Rasmussen og Bernhard Kiel. Sognekontor tlf. 87 30 70 40 E-mail: kontor@katolsk-aarhus.dk Katolsk Infobotik: Ryesgade 28, tlf. 87 30 70 55 E-mail: kat-infobotik@mail.dk Selvhjælpsgrupperne ved Kirken, SvK: Ryesgade 28, 5. Tlf. 21 70 30 67 E-mail: selvhj@katolsk-aarhus.dk Skt. Joseph Søstre: Ryesgade 28.4.th Tlf. 86 13 81 22.

Messtider
Søn kl. 8.00, 10.00 (højmesse), 17.00. Ingen polsk messe i juli, i aug. 5/8 og 19/8, kl. 14.00. Ingen vietn. messe i juli, 26/8, kl. 14.30. Messe på kaldæisk: søn 5/8 og 19/8, kl. 12.00. søn 1/7 og 15/7 bortfalder. Messe på tamilsk: ingen. Ingen messe på engelsk i juli, lør 25/8, kl. 13.00 i oratoriet. Ingen messe på spansk: i juli, lør 18/8, kl. 14.00 i oratoriet. Hverdage man kl. 19.00, tir kl. 16.30, ons kl. 8.00, tor kl. 11.00, kl. 19.00 (på polsk) i oratoriet, fre kl. 15.00 (på vietnamesisk), kl. 19.00 (på dansk), lør kl. 8.00. Skolemesser: Hver tir kl. 8.00 (nyngre elever) undt. ferien. Ældre elever: 1. fre kl. 8.45 undt. ferien. Skriftemål: helst 1. fre kl. 18.00-19.00 eller efter aftale. Menighedsrådsmøde: ferie. Andet: Sogneundervisning: ferie. Sct. Knuds Seniorklub: ferie. Tro og Lys: ferie. **Samsø:** lør 21/7 og 18/8, kl. 14.00 i Ørby kirke. KUF: se www.katolsk-aarhus.dk. Galleri ved Kirken: man, ons, tor og fre kl. 14.00 – 17.30.

Pindstrup, Sankt Mikals Kirke Kastetvej 1, Ringsø, 8550 Ryomgård Præst: p. Herbert Krawczyk S.J., tlf. 86 18 76 33. Kirkeværge: Kaj Friis Nielsen, tlf. 86 39 49 17. Messe: søndag, 1/7, 15/7, 5/8 og 19/8 kl. 10.30.

8500 GRENÅ Sankt Clemens Kirke Thykiersvej 4. Giro: 563-2668. Hjemmeside: www.katolsk-aarhus.dk/clemens/ Konst. sognepræst: Herbert Krawczyk S.J., Adr. Ryesgade 26-28, P.B. 5054, 8100 Århus Menighedsrådsf.: Birgit Clausen, tlf. 86 99 63 54. **Juli**

Søn 8. kl. 17.00 højmesse
Søn 22. kl. 10.30 højmesse
August
Søn 12. kl. 17.00 højmesse
Søn 26. **bemærk:** højmesse kl. 10.00 i Maria Hjerte Abbedi. Efter messen er der sammenkomst for menigheden. Se nærmere i menighedsbladet for august.

Sostrup: Maria Hjerte Abbedi
Maria Hjerte Engen 1 8500 Grenå. Tlf. 86 38 44 88 Fax: 86 38 42 06. Pastor Ebbe Simonsen, tlf. 86 38 41 38.

Messtider:
Søn kl. 10.00, hverdage kl. 9.00, sakramental tilbedelse daglig kl. 10-17.30 og tor kl. 19-20. Undervisning for konvertitter hver ons kl. 18.00-19.00 for børn fra 6 år indtil firmelsesalder hver ons efter aftale.

Juli
1.-31. Hver dag Jesu-Blod-Litani kl. 17.25, søndage og festdage kl. 16.55
Søn 1. Jesu dyrebare blod, kl. 10.00 højmesse
Man 2. Jomfru Marias besøgelse, kl. 10.00 højmesse
Ons 11. Benedikt, kl. 10.00 højmesse
Fre 13. Mariadag, Udstilling af Altrets Allerhellegste Sakramente kl. 10.00, tilbedelse hele dagen, kl. 18.40 Sakramental velsignelse, kl. 19.00 Mariaprocession og højmesse
August
Man 13. Mariadag, Udstilling af Altrets Allerhellegste Sakramente kl. 10.00, tilbedelse hele dagen, kl. 18.40 Sakramental velsignelse, kl. 19.00 Mariaprocession og messe
Ons 15. Marias opt. i himlen, kl. 10.00 højmesse
Tor 20. Bernhard, kl. 10.00 højmesse

4 | Midtjylland

7400 HERNING. Sankt Peters Kirke Lillelundvej 36, e-mail: sct.peter@mail.dk Hjemmeside: www.stpeter.dk Præst: Dariusz Stefanek Hoststrupsgade 16, 8600 Silkeborg Tlf.: 86 82 24 15. Træffes **kun** i menigheden efter søndagsmessen. Diakon: Kaare Nielsen. Tlf/Fax: 97 12 43 82. Mobil 60 94 94 10. Menighedsrådsfmd.: Viviyana Jesuloganathan Stenhøj 18, 7400 Herning, tlf.: 97 26 69 19 E-mail: viviyana_j@hotmail.com Messtider: (HA)(I)

Juli
Søn 1., 8. og 15. kl. 11.00 messe
Søn 22. og 29. kl. 9.00 messe

August
Søn 5. kl. 11.00 messe
Søn 12. kl. 11.00 messe, derefter sommerfest.
Søn 19. kl. 11.00 messe
Søn 26. kl. 9.00 messe

8600 SILKEBORG. Vor Frue Kirke Hjemmeside: www.vorfruekirke.dk E-mail: vorfruekirke@get2net.dk Konst. Sognepr.: Jan Ophoff. Tlf. 75 82 08 93, bedst kl. 10.00-12.00 undt. man. Fax: 75 72 21 29, e-mail: ophoff@adslhome.dk Andenpræst: Dariusz Stefanek, tlf. 86 82 24 15, E-mail: stefanek@mail.dk Menighedsrådsfm.: Ulla Sejersen Tlf. 86 84 75 74. Messtider: (HC2)(I) 1. og 2. søn messe kl. 9.00, 3., 4. og 5. søn messe kl. 11.00, ons kl. 16.00 børneundervisning, kl. 17.30 messe, kl. 20.00 messe hos Jesu Små Søstre i Øm, tor kl. 19.30 messe hos Jesu Små Søstre i Øm, fre kl. 16.00 rosenkrans, kl. 16.30 messe, kl. 17.00 tilbedelse

8700 HORSENS. Sankt Josefs Kirke Nørregade 19-21. Tlf. 75 62 52 68. Sognepr.: Raymond Minnaert O. Præm. Træffes bedst 9.00-12.00. E-mail: sctjosef@tdcaas.dk Sognesekr.: Erik Huber. Tlf. 75 65 54 30. Menighedsrådsform.: Michael Møller. Tlf. 75 62 02 31. Messtider: (HA)(T) Søn kl. 10.00, lør messe kl. 16.00, tir og tor messe kl. 10.30. Se månedsladet i kirken eller opslag udenfor kirken.

7100 VEJLE Sankt Norberts Kirke, Fjellegade 2 Tlf.: 75 82 08 93 Sognepræst: Jan Ophoff, O. Præm. E-mail: ophoff@adslhome.dk Diakon Baudouin Willox Menighedsrådsformand Bente Köllner Messtider (HB2)(I) Søndag: kl. 11.00 Hverdage: man ingen messe, kl. 17.00 tir og fre, kl. 17.30 ons, kl. 14.00 tor, kl. 8.00 lørdag. Rosenkrans hver tirsdag kl. 16.30 **Juli:** Ingen arrangementer
August
Fre 3. Den hellige kommunion bringes til de syge og ældre i menigheden
Søn 5. kl. 11.00 højmesse, derefter søndagshilsen i Sct. Norberts Hus
Man 13. Skolelærens begyndelse, kl. 9.00 og kl. 10.00 skoleandagt

5 | Sydjylland

6000 KOLDING. Sankt Michaels Kirke Sankt Michaels Gade 2. Hjemmeside: www.sct-michaels-kirke.dk

Sognepræst: Henri Kerkhofs O.Præm., Tøndervej 17, 6000 Kolding, tlf. 75 52 76 01. Fax: 75 52 18 59. Træffes bedst 9.00-11.00 undt. man og tor. Menighedsrådsfmd.: Ulla Roed, tlf. 75 57 42 21 Messtider: (TH) Søn: messe kl. 8.00, højmesse kl. 10.00.

7000 FREDERICIA. Sankt Knuds Kirke Sjællandsgade 50 Hjemmeside: www.sanktknudskirke.dk Sognepræst: Thomas Birkheuser, Montfortkommunitet, Sjællandsgade 50 A, 7000 Fredericia. Tlf. 75 92 11 76. Fax: 75 92 11 71. E-mail: th.birkheuser@get2net.dk Træffes bedst tir til søn mellem kl. 9.00 og kl. 22.00 Menighedsrådsform.: Inge Bertelsen, Svanevej 4, 7000 Fredericia, tlf. 75 93 12 46. Messtider: Søn kl. 9.45 rosenkrans (kun 1. søn i måneden) kl. 10.00 højmesse. Hverdage tir kl. 9.15 messe, ons kl. 10.30 messe, tor kl. 10.30 messe, fre skolegudstjeneste kl. 9.30 og kl. 10.00 (undt. sidste fre i måneden og skoleferie), messe kl. 15.00. Skriftemål: efter aftale med præsten!
Juli: Ingen særlige meddelelser!
August
Søn 19. Marias Opt. i Himlen, kl. 10.00 højmesse.

6700 ESBJERG. Sankt Nikolaj Kirke Kirkegade 58 Sognepr.: Benny Blumensaat, tlf. 75 12 10 27 bedst tir-fre kl. 10.00-12.00, mobil: 23 32 19 88 E-mail: sct.nikolaj.kirke@esenet.dk Hjemmeside: www.sanktnikolaj.dk Menighedsrådsfmd.: Maria Truelsen, tlf. 75 12 64 02 Messtider: (TH) Lør. kl. 16.30 - Søndagsmesse Søn kl. 10.00 - Højmesse - Rosenkrans 9.30 - Kirkekaffe hver søndag efter messen. Hverdage: tir-tor kl. 9.00, fre. kl. 17.00 - derefter Sakramental Tilbedelse til kl. 18.30 Skriftemål i forbindelse med messen eller efter aftale. Tir-fre: Rosenkrans og Laudes kl. 8.00-9.00 Messe på assyrisk/dansk, se opslag i våbenhuset 3. lør i md: messe på polsk kl. 16.30 4. lør i md: messe på vietnamesisk kl. 16.30 Hver tor, fre og lør fra kl. 20.00-23.00 er forbonnslingen åben. Er du bange, syg eller ensom så ring på tlf. 75 18 18 08. Hver tor kl. 9.30-17.00: Tilbedelse af Sakramentet Hver fre kl. 13.00 - Den Hellige Bernadettes Rosenkranzforening for børn og unge beder Rosenkrans i kirken Maria Legionen mødes hver tor kl. 17.45 - kontaktperson: Dorrit Winther, tlf. 7510 1191. Hver man kl. 14.00 - Vietnamesisk modersmålsundervisning i menighedssalen.

Juli
Søn 1. Sr. Brieg McKenna og fader Kevin Scallon deltager under messen kl. 10.00
Man 2. Trætetadag med sr. Brieg og fader Kevin, for præster, ordensfolk, seminarister og tredjeordensmedlemmer i Sct. Pauls kirke, Frøgård Allé 10, Taastrup, kl. 10.00-16.00 Tilm. 43 99 07 28
Fre 20. kl. 19.-21.00 ægteskabskursus i menighedssalen
Lør 21. kl. 16.30 polsk messe
Lør 28. kl. 16.30 vietnamesisk messe
August
Tir 7. Seniordag starter med messe kl. 14.00, derefter kaffe i menighedssalen.
Lør. 18. kl. 10.00-12.00 firmandundervisning i menighedssalen, kl. 16.30 polsk messe
Lør 25. kl. 16.30 vietnamesisk messe
Søn. 26. Firmelse ved biskop Czeslaw Kozon kl. 10.00. derefter reception i menighedssalen.

6 | Sønderjylland

6200 AABENRAA. Sankt Ansgars Kirke Sønderortvej 1. Giro: 016-7029 http://sct-ansgarikirke-aabenraa.dk/ Sognepr.: Piotr Rypulak, Fiskergade 7, st. Tlf. 73 62 44 24 E-mail: piotr_rypulak@hotmail.com Kontorid: Efter aftale med sognepræsten. Messtider: (HC2) Messe: man-fre kl. 17.30, lør kl. 9.00, søn kl. 10.00 1. fre i måneden tilbedelse af Alterets Sakramente efter messen. Sjælesorg for den vietnamesiske gruppe: Pastor Quang Nguyen, tlf. 51 32 88 96 Religionsundervisning for firmander hver tor kl. 16.00 og for førstekomunikanter hver fre kl. 16.00 i menighedslokalet. Skriftemål efter aftale. Sygekommunion: Såfremt det ønskes, vil jeg gerne bringe den hellige kommunion til vore syge.

6400 SØNDERBORG. Sankt Pauls Kirke Ringridervej 35 Sognepr.: Finn Arvé. Tlf. 74 43 59 30. E-mail: oldfux@mail.dk Menighedsrådsfm.: Kassia Szmigielski. Tlf. 61 54 56 05.

1 | Nordjylland

9000 AALBORG. Sct. Mariæ Kirke, Kastetvej 1. E-Mail: Sct.Mariae@mail.dk Konstitueret sognepræst: p. Marcin Kopec O.M.I. tlf. 98 79 63 45 fax 98 79 63 46, p. Stanislaw Kordek O.M.I. tlf. 98 79 63 42, p. Jude Kulas tlf. 98 79 63 47 (Tamilsk sjælesorg se www.katolsk-nord.dk/tamilsk) Sognekontoret tlf. 98 79 63 40. Menighedsrådsformand: Erik Schou tlf. 98 92 27 74 erik.schou@has.dk. Sankt Joseph Søstre, Constancevej 7, 9000 Aalborg, Tlf. 98 13 14 81 **Messtider i Aalborg:** Søn kl. 8.00 og kl. 10.00, man kl. 17.00, tir kl. 9.00 rosenkrans efter messen, ons kl. 9.00, kl. 20.00 på polsk, tor kl. 9.00, kl. 17.00 hos Sct. Joseph Søstre, dog ikke i juli, fre kl. 17.00 (1. fredag kl. 17.15), fre rosenkrans kl. 16.15 før messen, undtaget 1. fre i måneden, lør kl. 9.00. Desuden er der: Hver 1. fre i måneden tilb. af Alterets Sakramente kl. 16.00-17.00, (d.6/7 og 3/8), hver 3. lør i måneden messe på polsk kl.17.00, (dog ikke i juli og aug.), hver 4. søn i måneden messe på engelsk søn kl. 18.00 (dog ikke i juli og aug.), en gang/md messe på vietnam. dog ikke i juli, men igen d. 11/8 kl. 15.00 Se i øvrigt opslagstavlen og www.Katolsk-nord.dk

9900 Frederikshavn, Helligåndskirken, Uranienborgvej 5 A. E-Mail: Sct.Mariae@mail.dk AI post sendes til Sct. Mariæ Kirke, Kastetvej 1, 9000 Aalborg Henv.: p. Stanislaw Kordek O.M.I. tlf. 98 79 63 42 **Messtider i Frederikshavn:** Søn messe kl.10.00, fre tilbedelse kl.16.00, messe kl.17.00, 1. lør i md. messe kl.16.00, (ikke i juli og aug.) Se opslagstavlen og www.Katolsk-nord.dk

9800 Hjørring, Sankt Maria, Martyrernes Dronning, Bispensgade 67. E-Mail: Sct.Mariae@mail.dk AI post sendes til Sct. Mariæ Kirke, Kastetvej 1, 9000 Aalborg Henv.: p. Stanislaw Kordek O.M.I. tlf. 98 79 63 42 **Messtider i Hjørring:** Søn kl.14.30, tir kl. 15.30 på dansk/vietnamesisk Se i øvrigt opslagstavlen og www.Katolsk-nord.dk

7700 Thisted, Sankt Thøgers Kirke, Møllevvej 23, e-mail: Sct.Mariae@mail.dk Kontaktperson: Kjeld Vestergaard, tlf. 97 92 43 04, eller henv. til Sct. Mariæ Kirke, Kastetvej 1, Aalb. Konstitueret sognepræst: p. Marcin Kopec O.M.I. tlf. 98 79 63 45, fax 98 79 63 46, **Messtider i Thisted:** Hver lørdag kl. 15.30. Se i øvrigt www.Katolsk-nord.dk

2 | Midtjylland nord

8900 RANDERS. Jesu Hjerte Kirke, Thorsgade 22. Hjemmeside: www.katolsk-midt.dk Sognepræst Thanh D. Tran (Dominique), Tlf. 86 42 97 30, E-mail: tdt1952@gmail.com Menighedsrådsformand: Kirsten Kjærulff Tlf. 86 57 70 52, e-mail: kkmh37@gmail.com Messtider: (I) Søndage kl. 10.00, hverdage: tir kl. 17.00, ons kl. 19.00, tilb. søn kl. 9.30, tir kl. 17.30, rosenkrans/korsvej søn kl. 18.30, Jesu Hjerte andagt 1. fre kl. 18.30

8800 VIBORG. Sankt Kjelds Kirke Sankt Leonisgade 12. Hjemmeside: www.katolsk-midt.dk E-mail: tdt1952@gmail.com Sognepræst: Thanh Duc Tran (Dominique) Menighedsrådsformand Inger Touray Tlf. 86 61 41 34, E-mail: ingertouray@tiscali.dk Messtider: Søndagsmesse: lør kl. 16.00, hverdage tor & fre kl. 17.30, undt. 2. tor, tilbedelse tor kl. 18.00, undt. 2. tor, lør kl. 15.30, rosenkrans/korsvej fre kl. 18.00

Messtider: (HC2)(I)

Søn kl. 10.00 messe, tor kl. 17.00 messe, lør kl. 11.00 messe

Søn 1/7 Ordets gudstjeneste kl. 10.00, tor 5/7 ingen messe, tor 26/7 ingen messe, fre 24/8 er der kulturmat i Sønderborg, kirken er åben fra kl. 18.00. Kl. 20.30 er der koncert i kirken. I menighedsalen er der gratis kaffe og kage. Kom, tag dine venner med.

6100 HADERSLEV. Sankt Marie Kirke

Mariegade 8. Giro: 903-3734
E-mail: sct.marielkirke@tele2adsl.dk

Hjemmeside:
http://hjem.tele2adsl.dk/sanktmariekirke
Sognepræst: Jan Zalewski, tlf./fax: 74 52 23 26.
Mobil 21 29 11 61 e-mail: ks.jan@get2net.dk
Menighedsrådsfmd.: Feliks Wojtaszewski, Østergade 1, 1., tlf. 74 52 02 30. Skriftemål: før messen eller efter aftale. Sygekommunion: såfremt det ønskes, vil jeg gerne bringe den hellige kommunion til vore syge.

Religionsundervisning: fredag kl.16.00.
Kirkekontoret er åbnet ½ time før og efter messen.
Kirkekaffe: sidste søndag i hver måned efter messen.
Messtider: (HC2)(I)
Søn kl. 10.30 højmesse, fre kl. 16.00 korsvejsandagt 1. fre i måneden: tilb. og rosenkrans efter messen. 1. og 3. søndag i måneden: polsk messe kl. 17.00.
Vietnamesisk messe 3. lør i hver måned, præst: pastor Quang Minh Nguyen, tlf. 87 30 00 30.

6270 TØNDER. Hellig Kors Kirke

Ribelandevej 41
Konst. Præst: Benny Blumensaaf,
Kirkegade 58, 6700 Esbjerg
Tlf. 75 12 10 27, mobil 23 32 19 88
E-mail: sct.nikolaj.kirke@esenet.dk
Træffes bedst 10.00-12.00 undt. man.
Pastoralassistent: Sr. Lydia Timmermann,
Ribelandevej 41, tlf. 74 72 18 90
Menighedsrådsfmd.: Andrzej Koniczny
Cartensgade 10/201, 6270 Tønder, tlf. 73 92 64 26
Messtider: (I)
Søn- og helligdage: kl. 16.00 højmesse
Skriftemål efter aftale.

7 | Fyn

5000 ODENSE C. Sct. Albani Kirke, Adelgade 1.
Tlf. 66 12 16 64. Fax: 63 12 60 70.

Hjemmeside:www.sct-albani.dk
Kirkens e-mail:sognepraest@sct-albani.dk
Sognepræst: J. Kruk, tlf. 63 12 60 75
Øvrige præster: Leo Drzal, tlf. 63 12 60 74
Jerzy Gorowski, tlf. 63 12 60 72
Rajmund Dorawa, tlf. 63 12 60 73
Kirkens kontor:
Adelgade 1, tlf. 66 12 16 64, tir-fre kl.10-12
Menighedsrådsformand:
Verner Hansen, tlf. 66 19 08 12
Messtider:(HC) (TH)

Søn kl.10.00 og 16.30 (okt-april), 18.30 (maj-sept).
Polsk messe 2. og 4. søn kl. 12.00
Vietnm. messe søn kl. 8.30, Dalum Kloster: søndagsmesser: lør kl.15.30. Hverd. man, tir, tor og lør kl. 9.00, ons. kl. 10.30 og fre kl.19.00, rosenkrans (dansk/vietnamesisk) ons kl.10.00 og fre kl.18.30, tilbedelse hver fre efter aftenmessen indtil kl. 20.00 hver lør vesper kl.17.00

Juli

Søn 1. Peter og Paul, kollekt af Peterspenge.
Søn 8. Festen for Knud Den Hellige, kl.10.00 festlig højmesse
Søn. 15. Festen for Den Allerhelligste Forløser/SS. Redemptoristernes Titularfest, kl. 10.00 festlig højmesse.
Søn 29. kl. 10.00 latinsk højmesse
August
Ons 1. Festen for den hl. Alfonsus Maria De Liguroi, kl.10.30 messe.
Man 6. Herrens Forklarelse, kl. 9.00 messe
Søn 19. Marias Optagelse i Himlen.
Søn 26. kl.10.00 latinsk højmesse. Kollekt for Caritas Danmark.

5610 ASSENS, Vor Frelzers Kirke

Nørregade 3
Hjemmeside:
www.sanktknudskirke.dk/kirkeniassens
Ansvarlige præster fra Montfortkommunitet:
p. Thomas Birkheuser, Sjøllandsgade 50 A, 7000 Fredericia, tlf. 75 92 11 76 (kl. 9.00 - 22.00, undt. man), fax: 75 92 11 71.
E-mail: th.birkheuser@get2net.dk..
p. Stephen Holm, Frederiksgade 7, 4200 Slagelse. Tlf. 58 52 06 45. E-mail: montfort@get2net.dk
Kirkeværge: Ulla Bogh Frimodt, Skolevej 4 D
5620 Glamsbjerg, tlf. 65 90 14 02.
E-mail: ubf@mail.dk
Søndagsmesse: Hver lørdag kl. 16.00

Juli

Ingen særlige meddelelser!
August
Lør 18. Marias Opt. i Himlen, kl. 16.00 højmesse.

Fra man middag den 25. juni til tor middag d. 28. vil p. Stephen Holm være i Assens for bl. a. at besøge menighedsmedlemmer. Der er messe i kirken man 25., tir 26 og ons 27. kl. 19.00

5700 SVENDBORG. Sankt Knuds Kirke

Havnegade 1
Kirkens email: info@katolsk-sydfyn.dk
Sognepræst: Tuyen Ngoc Nguyen
Træffes bedst ons eftermiddag; tor og fre formiddag på telefon 62 21 05 42 eller 22 44 13 06
Hjemmeside: www.katolsk-sydfyn.dk
Menighedsrådsfmd: Knud Petersen, tlf. 62 20 51 13
Lægfranciskaner: henv. Pia Borgels, tlf. 62 51 36 38
Messtider:
Søndag: 10.30 og kl. 16.00
Hverdag tir kl. 9.00, ons kl. 14.00, tor kl. 19.00, fre kl. 9.00, lør kl. 9.00
Tilbedelse af Altrets sakramentet, hver torsdag kl. 17.00 - 19.00
August
Søn 4. udendørsmenigheds messe kl. 10.30, derefter menighedsfest. Der er ingen messe kl. 14.00, i Rudkøbing og heller ikke messe kl. 16.00 i Svendborg. - Sognepræsten er bortrejst fra ons 8. - 15. august incl. Ingen hverdagsmesse i denne periode.

5900 RUDKØBING. Sankt Bendts Kapel, Brogade 14

Henv.: Katolsk Kirke, Svendborg.
Tlf. 62 21 05 42 eller 62 51 19 27
Messtider: (I)
Søn 1., søn 15. og søn 29. juli messe kl. 14.00, søn 5. aug. ingen messe pga. menighedsfest, søn 19. aug. messe kl. 14.00

5800 NYBORG. Stella Maris Kirke

Vindingevej 7
Messtider: (HC2) (I)
Hver lør kl. 15.30 højmesse
Sognepr.: Jerzy Kruk, Adelgade 1, 5000 Odense
Tlf. 66 12 16 64/mobil: 20 21 56 42.
Menighedsrådsfmd.: Eva Antkowiak
Tlf. 65 36 18 83.
Sogneprer. for Caritas: Jan Machnik
Lærkeparken 11, 5800 Nyborg. tlf. 64 71 41 51
Messtider: (HC2) (I)
Hver lørdag højmesse kl. 15.30
Juli
Hver lørdag kl.15.30 højmesse
August
Hver lørdag kl.15.30 højmesse

8 | Lolland-Falster

4930 MARIBO. Sankt Birgittas Kirke

Maria Gade 4. Tlf. 54 75 50 80
Hjemmeside: www.sanktbirgittakirke.dk
Sognepr.: Christian Noval
Bispegade 12, 4800 Nyk. F.
Tlf.: 54 85 07 39, mobil 20 87 87 75
E-mail: christian@noval.dk
Andenpræst, Calogero la Loggia, træffes almindeligvis i Maribo
Diakon: Mikolaj Kecik
E-mail: mikolaj@kecik.pl
Træffes almindeligvis i Maribo
Menighedsrådsformand: Jan Tvangso
Organist: Barbara Friis, Vestre Landevej 140, 4951 Nørreballe. Tlf: 54 78 62 78
Sankt Birgitta Kloster og gæstehus. Refshalevej 81, 4930 Maribo. Tlf: 55 72 85 16
Fra 1. aug. Fabrizio Milazzo konstitueret sognepræst i alle tre menigheder. Han bliver bosiddende i Maribo (jeg er på orlov).
Messtider:
Man kl. 17.00 hos søstrene, tir kl. 17.00 hos søstrene, ons kl. 16.30 tilbedelse og kl. 17.00 messe hos søstrene, tor kl. 7.30 hos søstrene, fre kl. 7.30 hos søstrene, lør kl. 7.30 hos søstrene, søn kl. 9.00 i kirken
Juli
Hver søn kl. 9.00 messe
August
Hver søn kl. 9.00 messe

Om sommeren kan hverdags messtiderne være ændret. Se opslag i våbenhuset for messtiderne i den kommende uge. Øvrige arrangementer se sognebladet

4900 NAKSKOV. Sct. Franciskus Kirke

Bredgade 47
Hjemmeside: www.sanktfranciskus.dk
Konst. sognepræst: Christian Noval
Sognepr.: Christian Noval
Bispegade 12, 4800 Nyk. F.
Tlf.: 54 85 07 39, mobil 20 87 87 75
E-mail: christian@noval.dk
Andenpræst: Irenaus Cappelen, OFM.Conv.
Diakon: Mikolaj Kecik, tlf. 54 92 06 81,
Menighedsrådsform.Villy Petersen, tlf. 54 95 27 87
Messtider: (HAI) (TH)
Hverdage: 1. fre i måneden kl. 15.30 Jesu Hjerte messe, søn kl. 11.00

Juli

Hver søn kl. 11.00 messe

August

Hver søn kl. 11.00 messe
Øvrige arrangementer se sognebladet

4800 NYKØBING F. Hellig Kors Kirke

Bispegade 12, tlf.: 54 85 07 39
Hjemmeside: www.helligkorskirke.dk
Sognepr.: Christian Noval.
Bispegade 12, 4800 Nyk. F.
Tlf.: 54 85 07 39, mobil 20 87 87 75
E-mail: christian@noval.dk
Andenpræst, Calogero la Loggia, træffes almindeligvis i Maribo
Diakon: Mikolaj Kecik
E-mail: mikolaj@kecik.pl
Træffes almindeligvis i Maribo
Menighedsrådsformand: David Noval
Faste tider:
Man kl. 8.00 laudes og messe, tir kl. 8.00 laudes og messe, ons kl. 18.00 aftenbøn med søstrene, fre kl. 16.30 tilbedelse, kl. 17.00 messe, søn kl. 11.00 messe

Juli

Hver søn kl. 11.00 messe

August

Hver søn kl. 11.00 messe
Søn 18. er der sommerfest efter messen
Om sommeren kan hverdags-messtiderne være ændret. Se opslag i våbenhuset for messtiderne i den kommende uge. Øvrige arr. se sognebladet

9 | Sydøstsjælland

4600 KØGE. Sankt Hans Kirke, Bjerggade 10.

Konst. sognepræst Torsten Jortzick
E-mail: torsten.jortzick@pc.dk
Tlf. 56 65 06 51/29 46 21 81
Kirken åbnes gerne efter aftale!
Træffes bedst efter messerne og aftale.
Menighedsrådsformand: Christine Veng
E-mail: clam@veng.dk
Sekretær: Mary-Ann Mortensen
Nordgården 4, 2.sal tv., 4600 Køge
Messtider:
Søn kl. 11.00 højmesse, hver 2. søn i md. med kirkekaffe, ons kl. 10.00 messe med efterfølgende sakramental tilbedelse og velsignelse. Hver 3. tir i md. messe kl. 19.00 i forbindelse med studiekreds. Undervisning til 1. kommunion og firmlessens sakramente: søndag kl. 10.00 eller individuelt.
Søn 19.8. højmesse kl. 11.00 derefter reception i forbindelse med Erik v. Achens 80-års fødselsdag den 21.8. Søn 26.8. højmesse kl. 11.00 med efterfølgende reception i forbindelse med Bo Kjær-Anderssens optagelse i kirkens fulde fællesskab.

4700 NÆSTVED. Vor Frue Kirke, Præstøvej 29.

Tlf. 55 72 09 85, fax: 55 73 09 43
E-Mail: vorfruekirke.nae@mail1.stofanet.dk
Sognepræst Pater Julian Bodnar C.ss.R.
Menighedsrådsform.: Torben Riis, tlf.: 55 76 76 52
Messtider: (HA)
Søn- og helligdage: kl. 10.00 højmesse, lør kl. 19.00 messe. Ingen polsk messe i juli og august.

Juli

Søn 19. kirkekaffe efter messen
Søn 15. Forløser fest, Redemptoristernes titularfest, kl. 10.00 højmesse
August
Søn 5. kirkekaffe efter messen
Søn 19. Jomfru Marias optagelse i himlen, kl. 10.00 højmesse.

4760 VORDINGBORG. Helligaandskirken,

Chr. Winthersvej 4.
Sognepræst: Josef Dudek C.ss.R.
Træffes: Chr. Winthersvej 4, tlf. 55 37 39 27
torsdag, søndag - ellers i Næstved, tlf. 55 72 09 85
Messtider: (HA)(I)
Søndage: Messe kl. 10.00.

Juli

Søn 15. Festen for den Allerhelligste Forløser, redemptoristernes titularfest, kl. 10.00 højmesse
August
Søn 19. Marias Opt. i Himlen, kl. 10.00 højmesse
1. fre i juli og aug. ingen gudstjeneste
Alle ønskes en god sommerferie!

10 | Vestsjælland

4200 SLAGELSE, Vor Frue Kirke

Frederiksgade 5, tlf. 58 52 06 45
Sognepræst: Stephen Holm,
Pastoralassistent: Poul-Erik Jensen
Subdiakon af kaldeisk-ritus: Hazem Farah Aziz
Montfortkommunitet: p. Stephen Holm, p. Thomas Birkheuser, b. Poul-Erik Jensen, Frederiksgade 7, tlf. 58 52 06 45. E-mail: montfort@get2net.dk
Hjemmeside: www.katolsk-vestsj.dk
Montfortkommunitetets hjemmeside: www.montfort.dk
Menighedsrådsfmd.: Helena Baszkiewicz, Violvej 18, Svenstrup, 4220 Korsør, tlf. 58 38 11 24
Faste messtider:
Søn kl. 10.00 højmesse, derefter kirkekaffe, fre søndagsmesse kl. 19.15. Hverdage man kl. 17.15,

tir. ons, tor kl. 11.15 lør ingen. Montfortkommunitetets daglige bøner, kl. 12.00 rosenkrans, ikke lør og søn, kl. 18.00 vesper, lør kl. 12.15, søn kl. 19.30. Rosenkrans for søndagsmesserne 9.50 søn 1. juli, 5. og 19. aug. NB: I ferietiden kan der m. h. t. hverdagsgudstjenesterne være aflysninger. Se ugeoversigten ved kirken eller på vores hjemmeside eller ring. Undervisningen holder ferie. Vi begynder igen søn. 26. aug. evt. med et grill-arrangement efter messen.

Man 2. juli og 6. aug. er månedernes 1. man som er inter-montfortansk bededag. De dage er der, i tilslutning til messen kl. 17.15, fra kl. 18.15 - 19.15 tilbedelse foran det udstillede sakramente.

Juli

Søn 1. festen for apostlene Skt. Peter og Skt. Paul. Søn 8. valfart til Sankt Knud Lavard i Ringsted/Haraldsted. Menigheden opfordres til at deltage i denne ældste valfart i bispedømmet. Vi mødes ved Sankt Bendts Kirke i Ringsted lidt før kl. 13.30. Valfartsmessen er i Sankt Knuds Kirke kl. ca. 14.00. I Slagelse er der søndagsmesse kl. 10.00
August
Man 6. festen for Kristi forklarelse på Taborbjerget. Søn 19. festen for jomfru Marias opt. i himmelen Lør. 25. kl. 11.00 bryllups-gudstjeneste.

4400 KALUNDBORG, Sankt Mariæ Kirke.

Lundemarken 15.
Sognepræst: Stephen Holm, Montfort-kommunitet, Frederiksgade 7, 4200 Slagelse, tlf. 58 52 06 45 e-mail: montfort@get2net.dk
Hjemmeside: www.katolsk-vestsj.dk
Kirkeværge Scholastique Nyiragwaneza, Lundemarken 15, 1., tlf.: 97 93 39 18
Menighedsrådsformand Mirjam Ploug Sarp, Røsnæsvej 448, tlf.: 59 50 94 99
Søndagsmesse kl. 15.30, derefter kirkekaffe
NB: søn 8. juli ingen messe, valfart til Haraldsted Hverdagsmesser: der henvises til kirken i Slagelse. Rosenkrans søndagsmesserne, fra kl. 15.20 søn 1. juli, 5. og 19. aug. Undervisningen holder ferie. Vi begynder igen søn 26. aug.
Man 3. juli og 7. aug. er månedernes 1. mandag, som er inter-montfortansk bededag. Der er gudstjeneste i kirken i Slagelse kl. 17.15.

Juli

Søn 1. festen for apostlene Skt. Peter og skt. Paul. Søn 8. valfart Sankt Knud Lavard i Ringsted/Haraldsted. Vi mødes lidt før kl. 13.30 ved Sankt Bendts Kirke i Ringsted, hvor valfarten indledes. Der er valfartsmesse i Skt. Knuds Kirke kl. ca. 14.00 Ingen messe i Kalundborg i dag
August
Søn 19. festen for Jomfru Marias opt. i himmelen.

4300 HOLBÆK, Sankt Elisabeths Kirke

Elisabeth-Centret, Carl Refsivsvej 6.
Sognepræst: Stephen Holm, Montfort-kommunitet, Frederiksgade 7, 4200 Slagelse, tlf. 58 52 06 45 e-mail: montfort@get2net.dk
Hjemmeside: www.katolsk-vestsj.dk
Giro: 634-4348
Gudstjenesteleder og kirkeværge: Jan Tecza, Chr. Hansensvej 25, 4300 Holbæk, tlf. 59 44 15 62
Menighedsrådsfmd.: Birthe Hjort, Skyttenvej 29, 4300 Holbæk, tlf. 59 43 65 52
Søndagsmesse: Hver lør kl. 15.30, derefter kirkekaffe. NB: Ingen messe på selv søndagen. Hverdage: tir kl. 17.30 derefter vesper. Undtagelser eller aflysninger i ferietiden meddeles i kirken ved søndagsmessen. Rosenkrans for søndagsmesserne fra kl. 15.20, lør 30. juni 4., 11. og 18. aug. Undervisningen holder ferie. Vi begynder igen lør 25. aug. evt. i forb. m. et grill-arrangement. Man 2. juli og 6. aug. er månedernes 1. man, som er inter-montfortansk bededag. De dage er der gudstjeneste i kirken i Slagelse kl. 17.15. Elisabeth-valfart til Eisenach/ Marburg: 16. - 21. juli
Lør 30. juni festen for apostlene Peter og Paul.

Juli

Søn 8. valfart til Sankt Knud Lavard i Ringsted/Haraldsted. Vi mødes lidt før kl. 13.30 i Sankt Bendts Kirke i Ringsted. Her indledes valfarten. Kl. ca. 14.00 er der valfartsmesse i Sankt Knuds Kirke. Slut op om denne valfart!
Tir 17. ingen messe
August
Lør 11. holder Elisabethcentret deres årlige havefest med musik til kl. 16.00. Derfor begynder søndagsmessen i dag først kl. 16.00. (NB!). Rosenkrans fra kl. 15.45 for dem, som ikke holder sig orienteret. Lør 18. festen for Jomfru Marias opt. i himmelen.

11 | Midtsjælland

4100 RINGSTED. Sankt Knuds Kirke,

Sct. Knudsgade 19
Hjemmeside: www.sanktknud.at.ttk
Konst. sognepræst Torsten Jortzick
Tel. 57 67 0301/ 29 46 21 81
E-mail: torsten.jortzick@pc.dk
Træffes bedst efter messerne eller aftale.
Kirken åbnes gerne efter aftale.
Skt. Joseph Søstrene, Teglovnsvvej 18

Sakristan: Ruth Simonsen, tlf. 57 60 03 51
 Menighedshuset: Gudrun Trzepacz, tlf. 57 61 32 06
 Kontor: Jørgen Helstrup, tlf. 57 61 57 17
 E-mail: helst@c.dk
 Hanne Lauridsen, Caritas Danmark, tlf. 57 80 15 37
 Hm.: lør kl. 16.00 derefter kirkekaffe (bemærk: 1. søndag i md. kl. 16.00!) Hverdagsmesse tor. kl. 17.30 i Knud Lavard Huset, Knud Lavardvej 11, Haraldsted. Undervisning tor. kl. 15.45 eller individuelt. NB: Søn 8. juli er valfartsdag til sankt Knud Lavard Ringsted/Haraldsted.

4000 ROSKILDE. Sankt Laurentii Kirke
 Frederiksborgvej 11.
 Tlf.: 46 35 09 65, fax: 46 36 50 91, giro: 402 3986
 E-mail: sognet@laurentii.org
 Homepage: www.laurentii.org
 Sognepræst: p. Robert Showers OFM Conv.
 Sognekontoret er åbent tir – fre 10.00 – 12.00
 Menighedsrådsformand:
 Nina Lassen, nina.lassen@drc.dk,
 tlf. 39 64 11 62 mobil 23 74 54 08
 Organist: Annelies van der Meer: tlf. 59 46 32 92
 Gråbrødrehuset: tlf. 46 36 77 56
 E-mail: graabroe@post4.tele.dk
 Gråbrødrenes Bogcafé: tlf. 46 32 52 57
 Åben tir – fre kl. 13.00 – 16.45
 E-mail: graabrogocafe@yahoo.dk
 Faste gudstjenester, messer og arrangementer:
 Søndagsmesser: søn kl. 8.30 og kl. 10.00.
 Kirkekaffe i menighedssalen efter messen kl. 10.00
 Hverdagsmesser: tir – fre kl. 17.00.
 Skriftemål: efter aftale juli måned
 Skriftemål i august: fre kl. 16.00 – 16.45 i kirken
 Tidebøn: morgenbøn: tir – fre kl. 07.00
 Aftenbøn: tir – fre kl. 18.30
 Andagter: rosenkrans ons kl. 16.30
 Eukaristisk tilbedelse: fre kl. 19.00 – 20.30
 Anonyme Alkoholikere: ons kl. 10.00 – 11.00
 Juli

Der ingen søndagsmesse kl. 8.30 (kun kl. 10)
 Der er ingen hverdagsmesser
 Der er ingen lørdagsmesse på Ledreborg
 Der er ikke Ordets Brydelse eller fredagsandagt.
 Ons 17. kl. 19.00 OFS møde (VIK stuen)
 Fre 20. kl. 9.00 rengøring i menighedssalen
 Søn 22. kl. 10.00 messe med barnedåb.
 August
 Lør 1. kl. 17.00 messe i Ledreborg Slotskapel
 Søn 5. kl. 10.00 messe med barnedåb
 Tir 7. kl. 17.00 hverdagsmesserne begynder igen
 dvs. tir – fre kl. 17.00
 Fre 10. kl. 9.00 – 12.00 rengøring i menighedssalen
 Lør 11. kl. 9.00 havdag. Kom og vær med til at gøre kirkens have smuk.
 Tor 16. kl. 8.30 rengøring i kirken
 Søn 26. undervisningen af sognets unge begynder igen. (Firmelse 2007, Firmelse 2008, 1. komm og Midi-KUK)
 Man 27. kl. 19.30 Ordets Brydelse hos Judith Sandager
 Tir 28. kl. 19.30 Informationsaften "Den katolske Kirke, hvad er det?" (VIK stuen)

2630 TAASTRUP. Sankt Pauls Kirke
 Frøgård Allé 12, tlf. 43 99 07 28
 Hjemmeside: www.sktpaul.dk
 Sognepr.: Michal Bienkowski, Frøgård Allé 10, tlf. 43 99 07 28, eller 20 72 89 51
 E-mail: sktpaul@mail.dk
 Pastoralassst.: Sr. Marianne Skjold, Bygaden 53, Taastrup, tlf. 43 99 81 57, mobil 40 89 46 55
 E-mail: marianneskjold@yahoo.dk
 Menighedsrådsformand: Asbjørn Norddam
 Tlf. priv. 43 53 35 32, arb. 43 26 20 70
 E-mail: an@dif.dk
 Assumptionssøstrene: Bygaden 53, Taastrup
 tlf. 43 99 81 57, e-mail: assumption@post.tele.dk
 Messetider:
 Messetider:

Lør søndagsmesse kl. 17.00, søn højmesse kl. 10.00 (kirkekaffe). Hverdage i kirken: ons kl. 10.00, fre kl. 19.00. Hverdage hos søstrene: man, lør kl. 9.30, tir kl. 19.00, ons, tor: kl. 17.30, sakramental tilbedelse hos søstrene: alle dage kl. 16.00-17.30.
 Sakramental tilbedelse i kirken: ons kl. 8.30-10.00, fre kl. 19.40-21.00 (1. fre i md. til kl. 00.00).
 Rosenkrans: ons kl. 9.15, fre kl. 19.40
 Skriftemål: i forbindelse med messerne, eller efter aftale med præsten.

Juli
 Man 2. Retræte for præster, diakoner, ordinensfolk og seminarister kl. 10.00-16.00/ved p. Kevin Scallan og sr. Brieghe McKenna, helbedelsesmesse kl. 19.00 åben for alle.
 Søn 8. Under højmesse kl. 10.00 får vi besøg af en gruppe polske børn
 Lør 14. kl. 17.00 indbydes alle til Sankt Ansgars kirke (Bredgade 64) til diakon Daniel Nørregaards præstevielse
 Søn 15. Pastor Daniel Nørregaard Primitivmesse i Skt. Pauls Kirke kl. 10.00.
 Man 16.7. - tor 2.8. sognepr. MB er på ferie. p. Daniel Nørgaard opholder sig det meste af denne

periode i Taastrup. Se tilbudet om hverdagsmesserne på opslagstavlen.

August
 Fre 3. 1. fre i md., messe kl. 19.00 & sakramental tilb. til kl. 00.00
 Lør 4. Bryllup kl. 13.00 & bryllup kl. 15.00.
 Tir 7. Menighedsråds. kl. 18.00 (beg. med messe).
 Søn 12. **Bemærk!** kl. 9.30 stillemesse, derefter skovtur. Der arrangeres en bus. Nærmere herom senere.

12 | Nordsjælland
3000 HELSINGØR. Sankt Vincent Kirke
 Kontor og menighedshus: Nygade 8 tlf. 49 21 05 71
 Hjemmeside: www. Katolskirkkehelsingoer.dk
 Sognepræst:
 Andrzej Papuga, tlf. 45 53 07 51, mob. 28 18 47 25
 E-mail: Sognepraest@yahoo.dk
 Menighedsrådsfmd.: Elisabeth Tasarek Dahlerup
 Tlf: 49 22 36 39, mob. 21 72 80 36
 E-mail: je-tasarek@paradis.dk
 Ved hverdagsmesser se sognebladet og hjemmesiden Juli
 Søn 1. Højtidsens Messe, kl. 9.00 messe, kirkekaffe
 Ons 4. kl. 14.00 rosenkrans, kl. 14.30 messe, derefter kaffe med efterfølgende samvær. Fællesarbejde i køkken og kirken fra ca. kl. 11.30 til kl. 14.00
 Søn 8. kl. 11.00 messe, kl. 16.00 polsk messe
 Tir 10. **Udflygt for alle** i menigheden. Vi besøger Maribo Kloster m.m. I bedes venligst tilmelde jer så hurtigt som muligt. Program følger
 Ons 11. Benedikt, abbed, værmehelgen for Europa kl. 14.00 rosenkrans, kl. 14.30 messe, kaffe med efterfølgende samvær.
 Søn 15. kl. 9.00 messe, menighedskaffe
 Ons kl. 14.00 rosenkrans, messe kl. 14.30 med efterfølgende samvær
 Lør 21. Rosenkrans kl. 10.00 – 10.20, derefter projekter og rengøring til kl. 13.00
 Søn 22. kl. 11.00 messe, grill søndag! Vi tager salater og/eller kartoffelsalat med. Evt. kager! Skriv jer venligst på listen til en hyggelig dag.
 Ons 25. Jacob, apostel, kl. 14.00 rosenkrans, kl. 14.30 messe. Kaffe med efterfølgende samvær.
 Søn 29. kl. 9.00 messe, menighedskaffe, kl. 16.00 polsk messe
 August
 Ons 1. kl. 14.00 rosenkrans, kl. 14.30 messe, kaffe med efterfølgende samvær. Fællesarbejde i køkken og kirken fra ca. kl. 11.30 til rosenkransen kl. 14.00
 Søn 5. kl. 9.00 messe, menighedskaffe
 Ons 8. Pensionist-træf, kl. 14.00 rosenkrans, kl. 14.30 messe med efterfølgende samvær
 Søn 12. kl. 11.00 messe, kl. 16.00 polsk messe
 Ons 15. kl. 14.00 rosenkrans, kl. 14.30 messe. Kaffe med efterfølgende samvær
 Lør 18. Rosenkrans kl. 10.00 – 10.20, derefter projekter og rengøring til kl. 13.00
 Søn 19. kl. 9.00 messe, menighedskaffe
 Ons 22. Jomfru Maria, vor Dronning, kl. 14.00 rosenkrans kl. 14.30 messe, kaffe med efterfølgende samvær
 Søn 26. kl. 11.00 messe, kl. 16.00 polsk messe
 Ons 29. Johannes Døberens Martyrium, kl. 14.00 rosenkrans kl. 14.30 messe, kaffe med efterfølgende samvær.

I september og resten af året er der ingen rosenkrans og messe på tir. Der er polsk messe anden og sidste søn i måneden kl. 16.00. Pensionist-træf hver anden tir.
3400 HILLERØD. Sankt Vilhelms Kirke
 Kirke og menighedshus: Møllestræde 7.
 Tlf. 48 25 55 31.
 Hjemmeside: www.katolskirkkehillerod.dk
 Sognepr.: Hans Esmark, Møllestræde 10 B, tlf. 48 24 14 02 bedst kl. 9-10, dog undt. søn og man. Fax. 48 25 55 31, e-mail: hanesmark@adslhome.dk
 Menighedsrådsfmd: Martin Rohof, tlf. 47 74 28 17
 E-mail: post@melbymarkiser.dk
 Vedr. hverdagsmesser henvises til sognebrevet, hjemmesiden eller opslag i våbenhuset.
 Juli
 Alle søn kl. 10.00 messe
 August
 Søn 5. kl. 10.00 messe
 Søn 12. kl. 9.00 messe
 Søn 19. kl. 10.00 messe

2970 HØRSHOLM. Sankt Hans Kirke
 Marievej 6, tlf. 45 86 07 51.
 Sognets hjemmeside: www.sankt-hans-kirke.dk
 Sognepr.: Andrzej Papuga, C.M. tlf. 45 53 07 51
 E-post: sognepraest@yahoo.dk
 Andenpr.: Radoslaw Pawlowski, C.M.
 Tlf. 45 81 27 96, e-post: katolsk_sogn@yahoo.dk
 Præsternes bopæl: Bistrup Byvej 4, 3460 Birkerød.
 Giro: 703-8275.
 Menighedsrådsfmd. Christa Stæger
 Tlf. 48 17 55 60, e-post: christa@staeger.dk
 Messetider: (HA)(T)
 Søn se nedenfor, bortset fra 6. juli og 3. aug. er der ingen hverdagsmesser i juli og august.
 Mikkelborg, Strandvejen 352, hjem. søn kl. 8.45.

Juli
 Søn 1. Apostlene Peter og Paul, kl. 11.00 højmesse uden orgelspil
 Fre 6. kl. 19.30 messe og Jesu Hjerterandagt
 Søn 8. kl. 9.00 højmesse uden orgelspil
 Søn 15. kl. 11.00 højmesse uden orgelspil
 Søn 22. kl. 9.00 højmesse uden orgelspil. Messen læses af den nyviede præst Daniel Nørgaard. Efter messen lykønsker vi pastor Daniel uden kirkekaffen i menighedssalen.
 Søn 29. kl. 11.00 højmesse uden orgelspil
 August
 Fre 3. kl. 19.30 messe og Jesu Hjerterandagt
 Søn 5. kl. 11.00 højmesse
 Søn 12. kl. 9.00 højmesse
 Søn 19. Jomfru Marias optagelse i Himlen, kl. 11.00 højmesse
 Søn 26. kl. 9.00 højmesse

3460 BIRKERØD. Den Hellige Families Kirke
 Bistrup Byvej 4
 Sognets hjemmeside: www.sognet.dk
 Sognepr.: Radoslaw Pawlowski C.M.
 Mobiltlf. 28 18 47 24
 E-mail: radoslaw@pawlowski.dk
 Andenpr.: Andrzej Papuga, C.M.
 E-mail: papuga@get2net.dk
 Tlf. til præsterne: 45 81 27 96.
 Menighedsrådsfmd.: Thorsten Wilstrup.
 Rosenkrans 1. ons i md efter messen kl. 17.30,
 Barmhertighedsrosenkrans om fredagen inden messen kl. 17.15 (undtagen 1. fre i md). Tilbedelse af Alterets Sakramente: 1. fre i md efter messen 17.30.
 Sygebesøg med Kommunionen: 1. fre i md eller efter aftale.
 Generelle messetider:
 Søn højmesse kl. 10.00, man kl. 17.30, tir kl. 10.00, ons-fre kl. 17.30, lør kl. 16.00.

13 | Hovedstadsområde NV
2730 HERLEV. Vor Frue Kirke
 Herlevgårdsvej 14.
 Tlf. 44 94 76 94 og 44 94 76 78
 Sognepr.: Leo Kertz O.M.I. Fax 44 53 55 58
 Hjelpepr.: Michael Bradley O.M.I..
 Engelsk pr.: Carroll Parker O.M.I. tlf. 44 94 76 78
 Menighedsrådsfmd.: Aage Vinter Christensen, Pærmosevej 59, 2750 Ballerup. Tlf. 44 97 43 35
 Messetider: (HA)(T)
 Lør kl. 17.00, søn kl. 10.00, kl. 11.30 (engelsk), man kl. 10.30, ons kl. 19.00, tor kl. 9.30 (engelsk)
 1. fre i md kl. 19.30 (engelsk)
 3. fre i md kl. 19.30 (dansk) med efterfølgende rosenkransandagt, tilbedelse ons efter messen.
 Skriftemål efter aftale
 Tir åbent hus hos Skt. Josef søstrene, Primulavej 1, messe kl. 19.00.
 Juli
 Ingen lørdagsmesser
 August
 Fre 17. kl. 20.30, okumenisk stillegudstjeneste i Herlev Kirke

2700 BRØNSHØJ. Sankt Antoni Kirke
 Frederikssundsvej 225.
 Konst. sognepræst Jesper Fich, Marielystvej 16, 2000 F. tlf.: 38 79 39 99. Kirkens kontor henv. Sankt Mariæ Kirke, Jens Jessens Vej 5, man og fre kl. 10.00-12.00, tlf.: 38 71 53 35. Messe tir og tor kl. 10.00, ons kl. 11.00
 Menighedsrådsformand:
 Esther Zivadinovic, tlf 38 28 82 53
 Sankt Josefs Søstrene, Primulavej 1, 2720 Vanløse, tlf. 38 10 30 34
 Messetider: (HA)(T) Søndage: Højmesse kl. 11.00
 Ingen planlagte hverdagsmesser i kirken indtil videre. Hver tirsdag messe kl. 19.00 hos Skt. Josef Søstrene, Primulavej 1, Vanløse.

2860 SOBORG. Johanneskirken
 Vandtårnsvej 7-9.
 Konst. sognepræst Jesper Fich, Marielystvej 16, 2000 F. tlf.: 38 79 39 99.
 Kirkens kontor: Vandtårnsvej 7-9, tlf. 39 69 03 01
 Giro: 913-2929. Menighedsrådsfmd.: Paolo Drostby, tlf. 36 56 16 07.
 Sognets hjemmeside: www.konsul.suite.dk/sogn
 Messetider: (HC2)(T)
 Søn kl. 9.30 højmesse, 4. søn i måneden er der familiemesse kl. 9.30, efter højmesse kaffe i menighedslokalet. Alle er velkomne.
 KUK for sognets børn og unge: hver tor kl. 18.00-19.30 i menighedslokalet. Der er fællesspining

KATOLSK MENIGHED PÅ BORNHOLM
3720 Åkirkeby.
Rosenkranskirken, Gregersgade 12,
 Konst. sognepr.: Niels Engelbrecht
 Tlf. 33 13 37 62/mob. 30 54 21 18
 Menighedsrådsfmd.: John Krüger
 Tlf.: 20 47 04 34.
 Pastoralass.: Sr. Carina Pöppinghaus.
 Tlf. 56 95 08 55.

Søstrene af Det dyrebare Blod, Skt. Raphaels-Stiftelse, Lille Madsgade 14, 3700 Rønne
 Tlf. 56 95 08 55.
 Gudstjenestetider (HC2)(I)
 Alle søndage: kl. 10.00 Højmesse eller Ordets gudstjeneste.

14 | Hovedstadsområde NØ
2800 LYNGBY. Sankt Knud Lavards Kirke
 Lyngbygårdsvej 1 A.
 Sognepr.: P. Allen G. Courteau, O.M.I. Tlf. 45 87 5688. Fax: 45 87 56 85. E-mail: agcomi@mail.dk
 Giro: 802-7404, Sankt Knud Lavards Kirke.
 Menighedsrådsfmd.: Greta Maria Salminen
 Tlf. 45 28 14 33, e-mail angeleyes@webspeed.dk
 Messetider: (HB2)(T)
 Søn M. kl. 11.30.
 Lør rosenkrans kl. 16.30, M. kl. 17.00 (aflyst når der er sogne arrangement i Skt. Andreas)
 Søndagsmesse: der er kirkekaffe efter messen.
 Hverdagsmesser: Jeg fejrer messe hos forskellige Søster/Nonne kommuniteter og vil derfor bede jer om, at se på opslagstavlen i kirken eller ring i forvejen. Fre rosenkrans kl. 15.30, messe kl. 16.00
 Juli
 Søn 1. Peter og Pauls fest, kl. 11.30 messe. Brunch efter messen.
 Søn 8. kl. 11.30 messe. (Knud Lavard Valfart i Ringsted / Haraldsted om eftermiddagen)
 Søn 15., 22. og 29. kl. 11.30 messe
 August
 Søn 5. og 12. kl. 11.30 messe
 Ons 15. 1. skoledag for børnene på Skt. Knud Lavards Skole.
 Ons 15. (Marias optagelse i Himlen.) Pontifical højmesse kl. 17.00 ved Biskop Ceslaw Kozon i anledning af kirkebygningens 50 års jubilæum. Der er efterfølgende reception i skolens gymnastiksal.
 Søn 19. Marias optagelse i himlen (20. alm. søn.) kl. 11.30 messe med meddelelsen af Firmelsens sakramente ved Biskop Ceslaw Kozon.
 Søn 26. kl. 11.30 messe
 NB. Sogneundervisning begynder i september

2900 HELLERUP. Sankt Therese Kirke
 Bernstorffsvej 56.
 Sognepræst: Pastor Niels Engelbrecht, Bredgade 64, 1260 Kbh. K. Tlf: 33 13 37 62
 E-mail: niels_engelbrecht@get2net.dk
 Andenpræst: Pastor Jørgen Erichsen, Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup.
 Tlf: 39 61 19 19. Trafæks bedst kl. 9.00-10.00
 Andenpræst: Pastor Fabrizio Milazzo
 Bredgade 64, 1260 Kbh. K (indtil 1. august).
 Tlf: 33 13 55 83, mobil 61 67 83 39
 E-mail: sanktansgar@city.dk
 Sognekontor: Bredgade 64, 1260 København K
 Tlf: 33 13 37 62 – Man. - fr. kl. 10.30-15.
 Menighedsrådsformand: Felicity Pors
 Rørmosevej 6, tlf. 39 69 47 28 2400 Kbhvn. NV
 Organist: Torben Bang, tlf. 39 67 12 98
 Messetider: (HB), (T)(H)
 Søn kl. 9.00 højmesse – i juni, juli og aug. ingen messe kl. 11.00. Efter højmessens kaffe i menighedslokalet. Alle er velkomne. Hverdage: man & ons messe kl. 11.00, tir, tor og fre messe kl. 8.00, lør messe kl. 11.30 med forudgående rosenkrans kl. 11.10. 1. og 3. man i md. tilb. kl. 10.00-11.00. I juli måned ingen tilb.

Juli
 Søn 1. Peter og Paul, apostle, kollekt af Peterpenge.
 Lør 7. Bededag for præste- og ordenskald. Rosenkrans kl. 11.10, derefter messe
 Ons 11. kl. 14.00-16.00 haveeftermiddag
 Søn 29. afsked med pastor Fabrizio ved kirkekaffen
 August
 Ons 1. kl. 14.00-16.00 haveeftermiddag
 Lør 4. Bededag for præste- og ordenskald. Rosenkrans kl. 11.10, derefter messe.
 Man 6. kl. 10.00 tilbedelse af det udstillede alterets sakramente, kl. 11.00 messe
 Søn 19. Jomfru Maria Optagelse i Himlen
 Man 20. kl. 10.00-11.00 tilbedelse af det udstillede alterets sakramente, kl. 11.00 messe. Meditationsaften hos Sct. Josephs søstrene kl. 19.00

Immaculata kirken, Strandvejen 91
 søndage kl. 9.00.

2920 CHARLOTTENLUND
Sankt Andreas Kirke, Kollegievej 2.
 Sognepr.: Pastor Allen G. Courteau, O.M.I., Lyngbygårdsvej 1 A, 2800 Lyngby. Tlf: 4587 5688.
 E-mail: agcomi@mail.dk
 Sognekontor: Kollegievej 2A, 2920 Charlottenlund.
 Tlf: 39 64 30 39 - Normalt åbent onsdag kl. 9 - 12.
 Menighedsrådsfmd.: Henrik Thomsen
 Tlf. 39 29 14 79, e-mail roennowthomsen@email.dk
 Messetider: (HB2)(T)
 Søn kl. 9.30 højmesse, 1. søn i måneden: højmesse m. gregoriansk sang. Efter højmessens kaffe i menighedslokalet. Alle er velkomne.
 Hverdage man-tor. Jeg fejrer messe hos forskellige søster/nonne kommuniteter og vil derfor bede jer

om, at se på opslagstavlen for messens tidsændring eller aflysning. Da jeg ofte er i Karmel om tir er der laudes kl. 8.00. Skolemesse igen ons kl. 8.15. NB. På grund af omfattende rensning og malearbejde er Skt. Andreas Kirke lukket fra juli indtil slutningen af nov. 2007. Der holdes dog søndagsmesse en gang om måneden, den 1. søn. Hverdagsmesse holdes i huskappellet Kollegievej 2A
Juli
 Søn 1. Peter og Pauls Fest, kl. 9.30 messe i menighedskloaklet.
August
 Søn kl. 9.30 messe i menighedskloaklet.

15 | Hovedstadsområde V

1616 KBH. V. Jesu Hjerter Kirke, Stenogade 4. Tlf. 33 24 65 80 og 33 21 85 88. Fax: 33 25 07 38. Sognepr.: P. Gerhard Sanders SJ. E-mail: Stenogade@mail.dk Andenpr.: Michael Hornbech-Madsen Tlf. 33 21 59 34, menighedsrådsfmd.: Ruth Christophersen. Tlf. 36 16 70 84. Messetider: (HA)(T) Man-fre kl. 8.15 og 17.00, lør kl. 8.15, kl. 18.00 italiensk messe. Søn kl. 10.00 latinsk højmesse, kl. 11.30 dansk højmesse, kl. 20.00 aftenmesse. Lejlighed til skriftemål før og eft. alle messer og eft. aftale.

Juli
 Fre 6. Jesu Hjerter fre, kl. 16.00 sakramentet udstilles, kl. 16.45, andagt og sakramental velsignelse kl. 16.45, kl. 17.00 messe
 Fre 20. Bønsaften, kl. 17.00 messe efterfulgt af Sakramental tilbedelse indtil kl. 19.30. Vekslen mellem stilhed, bøn, salmer og tekstlæsning. Vær med hele tiden eller kig forbi en stund.
 Tir 31. Den hellige Ignatius, Jesu Selskabs (Jeuitterordenes) grundlægger, kl. 17.00 festlig messe
August
 Fre 3. Jesu Hjerter fredag (se 6. juli).
 Tir 7. Biskop + Hans Martensen fejrer sin 80 års fødselsdag. Festlig messe kl. 17.00 i kirken og efterfølgende reception i menighedssalen
 Man 13. kl. 19.30 menighedsrådsmøde
 Fre 17. Bønsaften. Se 20. juli.
 Hver tir åbnes kirken kl. 16.00, rosenkransbøn efter messen kl. 17.00
 Religionsundervisningens begyndelse efter sommerferie: se ugesedlen.

2000 FRB. Sankt Mariæ Kirke, Jens Jessens Vej 5. Hjemmeside: www.mariea.dk Sognepr.: Jesper Fich, Marielystvej 16. Tlf. 38 79 39 99. E-mail: fich@post4.tele.dk
 Kirkens kontor: Jens Jessens Vej 5. Normalt ma og fr 10-12. Tlf. 38 71 53 35. Fax: 38 71 53 36. Menighedsrådsfmd.: Flemming Emmering Tlf.: 43 43 65 02 eller 26 27 65 02 E-mail: emmering@post.tele.dk
 Forening: Sankt Mariæ Unge Katolikker (SMUK). Hjemmeside: www.mariea.dk/sruk
 Messetider: (HA) (T, H)
 Søn kl. 11.00 hm.

Juli
 Søn 1. Peter og Paul, kl. 11.00 højmesse
 Søn 8. kl. 10.00 højmesse (transmitteres direkte i Danmarks Radio – bemærk tidspunkter!)
 Søn 15., 22. og 29. kl. 11.00 højmesse
August
 Søn 5. og 12. kl. 11.00 højmesse
 Søn 19. Marias opt. i Himlen, kl. 11.00 højmesse
 Søn 26. kl. 11.00 højmesse
 Den anden tir hver måned kl. 14.00: Møde i Katolsk Ældreklub. Nærmere oplysninger hos: Hans K. Thomsen - tlf. 38 74 78 09

2650 HVIDOVRE. Sankt Nikolaj Kirke

Strøbyvej 2
 Sognepr.: Wladyslaw Zdunek, C.ss.R. Tlf. 36 78 27 90. Træffes tir, fre, lør 9.00-12.00, tor 16.00-18.00 ellers kun efter aftale
 Fax: 3678 2790. Giro: 706-5590.
 Menighedsrådsfmd.: Jette Kromayer tlf.: 36 78 09 11
 Messetider: (HA)(T)
 Søndage Hm. kl. 10.00, 1. søn i md. polsk M. kl. 12.00, 3. søn i md. polsk M. kl. 17.00, lør M. kl. 17.00 (1. lør i md. dansk/vietnamesisk).
 Hverdage man-fre M. kl. 8.00
Juli
 Alle søn 1. kl. 10.00 højmesse,
 Søn 1. og 15. kl. 12.00 polsk messe
August
 Søn 5. kl. 10.00 højmesse, kl. 12.00 polsk messe
 Søn 12. kl. 10.00 højmesse
 Søn 19. kl. 10.00 højmesse, sommerfest. Kollekt for Caritas Danmark

16 | Hovedstadsområde N & NV

2200 KBH. N. Sakramentskirken
 Nørrebrogade 27 C.
 Sognepr.: Reinhold Sahrer Tlf: 35 35 68 25. Træffes

bedst efter telefonisk aftale eller send en e-mail. Kirkens hjemmeside: www.sakramentskirken.dk E-mail: sakramentskirken@mail-telia.dk Fax: 35 36 64 30.
 Præst for engelsk-talende: Carroll Parker Tlf: 4494 7678.
 Præst for fransk-talende: Pascal Rene Lung, tlf: 0046 461 896 27
 Hospitalspræst: Jørgen Erichsen, tlf: 39 61 19 19, giro: 804-6638
 Menighedsrådsform.: Brian Kalleshave
 Messetider (HB2)(T)
 Søn dansk M kl. 10.00, engelsk M kl. 18.00 Fransk M kl. 11.30 (1. og 3. Søn i md)
 Hverdage: tir kl. 8.00 (skolemesse, dog ikke i ferietiden), ons kl. 17.00 (engelsk)
 Messetiderne til højtidene, andre messetider og arrangementer m.m. kan ses på kirkens hjemmeside.

17 | Hovedstadsområde K

1260 KBH. K. Sankt Ansgars Domkirke
 Bredgade 64.
 Hjemmeside: www.sanktansgarkirke.dk
 Sognepr.: Niels Engelbrecht. Tlf. 33 13 37 62, kl. 10.00-12.00 undt. man og tor.
 Andenpr.: Fabrizio Milazzo Tlf: 33 13 55 83. Mobil: 61 67 83 39, el. sanktansgar@city.dk
 Andenpr.: Pastor Jørgen Erichsen, Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup, tlf. 39 61 19 19, træffes bedst kl. 8.00-9.00. Andenpr.: Gregers Mærsk-Kristensen. Tlf. 33 13 55 83. Kirkens kontor tlf. 33 13 37 62, man, tir, tor og fre kl. 10.00-15.00, ons eft. aftale. Fax: 33 32 10 49. E-mail: sanktansgar@city.dk
 Giro: 642-5305. Menighedsrådsfmd.: Andreas Rude. Tlf. 35 35 03 56.
 Faste messetider:
 Man – fre kl.7.30 laudes (morgenbøn), kl. 8.00 og kl. 16.30 messe, lør kl. 17.00 messe, søn kl. 8.00 messe, kl. 10.00 højmesse, kl.17.00 vesper (aftenbøn), 1.søn i måneden kl. 12.00 ukrainsk messe (Byzantinsk ritus), kl. 19.00 ungdomsmesse, 2. og 4. søn kl. 19.30 SAKS-messe, 3. søn kl. 18.30 ungdomsmesse for de helt unge

Juli
 Søn 1. Peter og Paulus' fest, kl. 8.00 messe, kl. 10.00 højmesse, kl. 12.00 ukrainsk messe
 Lør 7. kl. 17.00 aftenmesse
 Søn 8. kl. 8.00 messe, kl. 10.00 højmesse
 Lør 14. kl. 17.00 præstevielse, diakon Daniel Nørsgaard vies til præst af biskop Czeslaw Kozon.
 Søn 15. kl. 8.00 messe, kl. 10.00 højmesse
 Lør 21. kl. 17.00 aftenmesse
 Søn 22 kl. 8.00 messe, kl. 10.00 højmesse
 Lør 28. kl. 17.00 afskedsmesse for pastor Fabrizio Milazzo med efterfølgende reception.
 Søn 29. kl. 8.00 messe, kl. 10.00 højmesse
August
 Lør 4. kl. 17.00 aftenmesse
 Søn 5. kl. 8.00 messe, kl. 10.00 højmesse, derefter kirkekaffe, hvor vi tager afsked med diakon Samuele Lando, kl. 12.00 ukrainsk messe
 Lør 11. kl. 17.00 aftenmesse
 Søn 12. kl. 8.00 messe, kl. 10.00 højmesse.
 Lør 18. kl. 17.00 aftenmesse hvor vi byder pastor Mikolaj Kecik velkommen. Efter messen grillfest i haven.
 Søn 19. Jomfru Marias optagelse i himlen, kl. 8.00 messe, kl. 10.00 højmesse, kl. 18.30 messe for de helt unge
 Tor. 23. kl. 19.30 forældremøde for børn, der skal til 1.kommunion i 2008.
 Lør 25. kl. 17.00 aftenmesse
 Søn 26. kl. 8.00 messe, kl. 10.00 højmesse
 Tor. 30. kl. 19.30 orienteringsmøde for forældre og unge, som skal firmes 2008

18 | Amager

2300 KBH. S. Sankt Annæ Kirke, Dronning Elisabeths Allé 3. E-mail: sanktannaekirke@yahoo.com Hjemmeside:www.sanktannaekirke.dk. Sognepræst:Wieslaw Podlach C.Ss.R. Tlf. 32 86 07 25 E-mail:wpodlach@wp.pl
 Præst for polakker: Leszek Kapusta C.Ss.R. Tlf. 32 86 07 24, mobil 26 50 30 12
 E-mail:lks210@wp.pl
 Præst for filippinerne: Patrick Sheils C.Ss.R. Tlf. 32 86 07 29, mobil 20 84 80 84
 E-mail:patrick.sheils@post.tele.dk
 Øvrige præster:
 Benny Mathew C.Ss.R. Tlf. 32 86 07 23, mobil 21 93 42 15
 Kirkekontor: Hans Bogbinders Allé 2, 2300 Kbh. S. Tir-fre 10.00-12.00 & tor. 17.00-18.00
 Tlf: 32 58 41 02, fax: 32 86 07 38
 Giro: 815-3442
 Menighedsrådsformand: Peter Georg Rasmussen, tlf: 32 59 13 40
 Messetider: (HA) (T)
 Søn kl. 8.30 messe, kl.10.00 højmesse, kl.12.00 polsk messe, kl.17.00 engelsk messe, lør kl. 17.00 engelsk messe.

Hverdage: man kl.8.00 messe, tir kl.17.00 messe med vesper, ons kl. 8.00 messe med laudes, tor kl. 19.00 messe med novene, fre kl. 8.00 messe, bortfaldet 1. fredag, 1. fre kl.19.00 messe Jesu Hjerter og derefter vågenat, lør kl. 8.00 messe med laudes. Lejlighed til skriftemål efter aftale med præsten
Juli
 Søn. 1. Peter og Paul kl. 8,30 messe, kl. 10.00 højmesse, kollekt af Peterspenge.
 Fre 6. Jesu Hjerter Fredag: kl. 19.00 messe med sakramental velsignelse, derefter vågenat.
 Lør 7. kl. 8.00 messe med laudes. Bededag for præste-og ordenskald.
 Søn 8. messer som om søndagen.
 Tir 10. Knud Konge, Danmarks værnehelgen, kl. 17.00 messe med vesper.
 Ons 11. Benedikt, værnehelgen for Europa, kl. 8.00 messe med laudes.
 Søn 15. Den Hellige Forløser. Redemptoristernes titularfest, kl. 8.30 messe, kl. 10.00 festmesse
 Søn 22. messer som om søndagen.
 Man 23. Birgitta Ordenssøster, værnehelgen for Europa, kl. 8.00 messe
 Tor 26. De Hellige Joakim og Anna, kl. 19.00 messe med noveandagt.
 Søn 29. Den Hellige Anna, kirkens værnehelgen, kl. 8.30 messe, kl. 10.00 festmesse

August
 Ons 1. Alfons Maria de Liguori, kl. 8.00 messe med laudes.
 Fre 3. Jesu Hjerter fredag, kl. 19.00 messe med sakramental velsignelse, derefter vågenat.
 Lør 4. kl. 8.00 messe med laudes, bededag for præste-og ordenskald.
 Søn 5. Redemptorist præsterne fejrer Alfons Maria de Liguori, kl. 8.30 messe, kl. 10.00 festmesse
 Man 6. Herrens Forklarelse, kl. 8.00 messe
 Tor 9. Teresa Benedicta af Korset, kl. 19.00 messe med noveandagt.
 Søn 12. messe som om søndagen.
 Lør 18. Jomfru Marias optagelse i Himlen, kl. 8.00 messe med laudes.
 Søn 19.00 Jomfru Marias optagelse i himlen, kl. 8.30 messe kl. 10.00 højmesse (kirketælling)
 Søn 26. messer som om søndagen. Kollekt for Caritas Danmark.
 Ons 29. Johannes Døberens matryrium, kl. 8.00 messe med laudes.

19 | Grønland

3900 NUUK. Krist Konge Kirke. Sognepræst: Paul Marx, OMI. Kutaa 1, Box 51 Tlf.: 00 299 32 1275. Fax: 00 299 32 3175. E-mail: kristkonge@greennet.gl
 Messetider:
 Søndage: kl. 10.00.
 Hverdagsmesser: man., tir. og tor. kl. 18.00, ons kl. 18.00 messe efterfulgt af tilbedelse indtil kl. 19.00, fre kl. 18.00 hos Jesu Små Søstre, Blok 9, 213, lør kl. 11.00. OBS: Ændringer i hverdags messetidspunkter kan ske. Fejring af bodens sakramente: Efter aftale. Sammenkomster: Efter søndags og onsdags liturgier. Messetider gælder kun, når der en præst i Nuuk. Ellers ordets liturgi i. kommunionsudst. søn kl. 10.00, ons kl. 18.00, fre kl. 18.00 hos søstrene, blok 9, 213.

20 | Færøerne

FO 100 TØRSHAVN. Mariukirkjan
 Mariugota 4. Konst. sognepr.: Lars Messersmidt, Gl. Kongevej 15 A, 1610 Kbh. V. Tlf. 33 55 60 80
 Kirken: Tlf./Fax: 00 298 31 0380.
 E-mail: sktmaria@post.olivant.fo
 Præstegården: Mariugota 10. Tlf. 00-298 31 1779.
 Diakon: Christian Gabrielsen, Tradargøta 16, 160 Argir. Tlf. 00-298 31 0653.
 E-mail: gabriel@post.olivant.fo
 Menighedsrådsfmd.: Sr. Marisa Spiteri Cremona f.m.m.
 Messetider: (HC2)(I)
 Søndage: kl. 11.00 højmesse

GUDSTJENESTER PÅ FREMMEDE SPROG

Arabisk messe

For tiden ingen fastboende præst. Henv. Katolsk Bispekontor, Gl. Kongevej 15, 1610 Kbh. V. Tlf: 33 55 60 80

Communauté de Langue Française

Pater Pascal René Lung, O.P., Sandgatan 8, SE-223 50 Lund. Tlf: 0046 461 473 91. Fax: 0046 461 473 91. E-mail: pascalrene@dominikan.nu Hjemmeside: http://www.dominikan.nu/ Messes le 1er et le 3e dimanche à 11:30 (septembre à juin inclus) à Sakramentskirken, Nørrebrogade 27, 2200 København N. Tlf. 35 35 68 25.

Deutschsprachige Gemeinde

For tiden ingen præst. Henv.: Katolsk Bispekontor Gl. Kongevej 15, 1610 København V. Tlf.: 33 55 60 80

English-Speaking Ministry

Fr. Carroll Parker O.M.I., Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev. Tlf. 44 94 76 78. Fax: 44 53 55 58.
 Vor Frue Kirke, Herlev:
 Sunday 11.30 am: Mass. Thursday 9.30 am: Mass. Friday 7.30 pm: 1st Friday of the month.: Mass. Sakramentskirken:
 Sunday 5.35 pm: Recitation of the rosary; 6.00 pm: Mass. Wednesday 5.00 pm: Novena and Mass. Holidays: Mass times as on sundays.

Filippinere

Fr. Patrick J. Sheils C.ss.R., Hans Bogbinders Allé 2, 2300 Kbh. S. Tlf. 32 86 07 29
 Mobil tlf. 20 84 80 84, fax: 32 86 07 38.
 Sankt Annæ Kirke:
 Saturday and Sunday 17.00 pm: Mass.

Kroatisk Mission

For tiden ingen fastboende præst. Betjenes lejlighedsvis af præster fra Sverige og fra Tyskland.
 Henv: Katolsk Bispekontor, Gl. Kongevej 15, 1610 København V. Tlf.: (45) 33 55 60 80.

Misa en Español

Henv. Katolsk Bispekontor, Gl. Kongevej 15, 1610 Kbh. V., tlf.: 33 55 60 80

Messe in Italiano

Don Michael Hornbech-Madsen, Vesterbrogade 28, 1.th., 1616 København V. Tlf. 3321 5934.
 Ogni sabato alle ore 18. Jesu Hjerter Kirke. Kbh. V.

Msze swiete w jesyku polskim

Kosciol Swietej Anny
 W kazda niedziale o godzinie 12.00
 W pierwszy piatek miesiaca o godzinie 19.00
 W maju, czerwcu i pazdzierniku, naborzenstwa o godzinie 19.00
 O. Leszek Kapusta C.Ss.R. Hans Bogbinders Alle 2 2300 Kopenhagen S tel. 32860724 mobil. 26503012 lks210@wp.pl
 www.annaekirke.info

Tamilske gudstjenester

Pastor Jude Kulas, Kastetvej 1, 2, 9000 Aalborg Tlf: 98 79 63 47 eller 20 86 67 38, fax 98 79 63 48

Vietnamesere

Øst for Storebælt:
 Pastor Huy Châu Chu (Joseph), Kollegievej 4 A, 2920 Charl., tlf. 39 90 57 27, mobil 20 16 20 90
 Fyn:
 Pastor Nguyen Ngoc Tuyen (Pierre), Havnegade 1, 5700 Svendborg, tlf. 62 21 05 42, mobil 22 44 13 06
 Jylland:
 Pastor Nguyen Minh Quang.(Josef), Thorsgade 22, 8900 Randers, tlf. 87 30 00 30, mobil: 51 32 88 96

Kaldæiske gudstjenester

Kaldæisk menighed: p. Moshe, Faris, Ryesgade 33, 4 th, 8000 Århus C., tlf.: 26 93 98 24

Messe efter traditionel latinsk ritus

(1962-messeordning):
 2. sø. i måneden, kl. 16. Inst. Sankt Joseph (kapellet), Dag Hammarskjølds Alle 17, København Ø.
 Evt. ændringer annonceres på www.tridentinsk.suite.dk.

Koder for kørestolsbrugere

Koderne er anført efter „Massetider“
 HA = Direkte adgang ad fast rampe, fast skinne eller elevator.
 HB = Adgang ad løs rampe eller skinne.
 HC = Kun adgang ved loft.
 1 = Placering af fast adgangsvej oplyses ved henvendelse til sognekontoret.
 2 = Hjælp ved ankomst efter aftale med sognekontoret/ kirken.

Koder for hørehandicappede

Koderne er anført efter „Massetider“
 T = Teleslynge.
 H = Andre hjælpemidler for hørehandicappede, f.eks. højtaleranlæg eller hånd-høreapparat. Sidstnævnte skal nogle steder lånes i kirkens sakristi.
 I = Ingen hjælpemidler for hørehandicappede.

Liturgisk kalender 1. juli - 31. august 2007

Juli

1. *rød.* Søndag. **HØJTIDENS MESSE.** (13.ALM. SØNDAG)
 * *Gl. Cr. Særl.pf.*
1.L.: ApG 12,1-11.
 * *SI* 34,2-3.4-5.6-7.8-9.
 * Herren befriede mig for al min frygt.
2.L.: 2 Tim 4,6-8.17-18.
Ev.: Matt 16,13-19.

Kollekt af Peterspenge.

2. *grøn.* Mandag i 13. alm. uge. (I Ps).
L.: 1 Mos 18,16-33. **Ev.:** Matt 8,18-22.

3. *rød.* Tirsdag. THOMAS, apostel (f)(I Ps).
Gl. Ap.pf.
L.: Ef 2,19-22.
 * *SI* 117,1,2.
 * Gå ud i al verden og forkynd Evangeliet!
Ev.: Joh 20,24-29.

4. *grøn.* Onsdag i 13. alm. uge. (I Ps).
 Eller *hvid.* **Elisabeth af Portugal,** (†1336).
L.: 1 Mos 21,5,8-20. **Ev.:** Matt 8,28-34.

5. *grøn.* Torsdag i 13. alm. uge. (I Ps).
 Eller *hvid.* **Antonius Maria Zacharia,** præst, (†1539).
L.: 1 Mos 22,1-19. **Ev.:** Matt 9,1-8.

6. *grøn.* Fredag i 13. alm. uge. (I Ps).
 Eller *rød.* **Maria Goretti,** jomfru og martyr, (†1902).
L.: 1 Mos 23,1-4.19; 24,1-8.62-67. **Ev.:** Matt 9,9-13

7. *grøn.* Lørdag i 13. alm. uge. (I Ps).
 Eller *hvid.* **Gudsmoders lørdagsmesse.**
L.: 1 Mos 27,1-5.15-29. **Ev.:** Matt 9,14-17.

Bededag for præste- og ordenskald.

8. *grøn.* 14. ALM. SØNDAG. (II Ps).
 * *Gl. Cr. Alm.S.pf.*
1.L.: Es 66,10-14;
 * *SI* 66,1-3a.4-5.6-7a.16+20.
 * Bryd ud i fryderåb for Gud, hele jorden.
2.L.: Gal 6,14-18.
Ev.: Luk 10,1-12.17-20 eller 10,1-9.

9. *rød.* Mandag i 14. alm. uge (II Ps).
Villehad, martyr, (†1572)(m).
L.: 1 Mos 28,10-22a. **Ev.:** Matt 9,18-26.

10. *rød.* Tirsdag. KNUD KONGE, martyr, kongeriget Danmarks værnehelgen (†1086)(f)(II Ps).
Gl. Mart.pf.
L.: 2 Krøn 24,18-22 eller 2 Kor 9,6-15.
 * *SI* 31,3cd-4.6+8ab.16bc-17.
 * Fader! I dine hænder betror jeg min ånd.
Ev.: Matt 10,34-39.

For Færøerne og Grønland:

10. *rød.* Tirsdag i 14. alm. uge (II Ps).
Knud Konge, martyr (†1086)(m).
L.: 1 Mos 32,22-33. **Ev.:** Matt 9,32-38.

11. *hvid.* Onsdag. BENEDIKT, abbed, værnehelgen for Europa, (†547)(f)(II Ps).
Gl. Helg.pf.
L.: Ordspr 2,1-9.
 * *SI* 34,2-3.4-5.6-7.8-9.10-11.
 * Jeg vil love Herren til hver en tid.
 Eller: Smag og se, at Herren er god.
Ev.: Matt 19,27-29.

12. *grøn.* Torsdag i 14. alm. uge (II Ps).
 Eller *hvid.* **Kjeld,** præst, (†1150).
L.: 1 Mos 44,18-21.23b-29; 45,1-5. **Ev.:** Matt 10,7-1

13. *grøn.* Fredag i 14. alm. uge (II Ps).
 Eller *hvid.* **Henrik,** (†1024).
L.: 1 Mos 46,1-7.28-30. **Ev.:** Matt 10,16-23.

14. *grøn.* Lørdag i 14. alm. uge (II Ps).
 Eller *hvid.* **Kamillus af Lellis, præst,** (†1614).
 Eller *hvid.* **Gudsmoders lørdagsmesse.**
L.: 1 Mos 49,29-33; 50,15-26a. **Ev.:** Matt 10,24-33.

15. *grøn.* 15. ALM. SØNDAG. (III Ps).
 * *Gl. Cr. Alm.S.pf.*
1.L.: 5 Mos 30,10-14;
 * *SI* 69,14+17.30-31.33-34.36ab+37.
 * I, som er ydmyge, skal søge Gud, og I skal få nyt mod.
2.L.: Kol 1,15-20.
Ev.: Luk 10,25-37.

16. *grøn.* Mandag i 15. alm. uge. (III Ps).
 Eller *hvid.* **Vor Frue af Karmel.**
L.: 2 Mos 1,8-14.22. **Ev.:** Matt 10,34-11,1.

17. *grøn.* Tirsdag i 15. alm. uge. (III Ps).
L.: 2 Mos 2,1-15a. **Ev.:** Matt 11,20-24.

18. *grøn.* Onsdag i 15. alm. uge. (III Ps).
L.: 2 Mos 3,1-6.9-12. **Ev.:** Matt 11,25-27.

19. *grøn.* Torsdag i 15. alm. uge. (III Ps).
 Eller *rød.* **Apollinaris,** biskop og martyr (ca.75).
L.: 2 Mos 3,13-20. **Ev.:** Matt 11,28-30.

20. *hvid.* Fredag i 15. alm. uge. (III Ps).
Torlak, biskop, (†1193)(m).
L.: 2 Mos 11,10-12.14. **Ev.:** Matt 12,1-8.

21. *grøn.* Lørdag i 15. alm. uge. (III Ps).
 Eller *hvid.* **Laurentius af Brindisi,** præst og kirkelærer (†1619).
 Eller *hvid.* **Gudsmoders lørdagsmesse.**
L.: 2 Mos 12,37-42. **Ev.:** Matt 12,14-21.

22. *grøn.* 16. ALM. SØNDAG. (IV Ps).
 * *Gl. Cr. Alm.S.pf.*
1.L.: 1 Mos 18,1-10a;
 * *SI* 15,2-3ab.3cd-4ab.5.
 * Herre, hvem kan gæste dit telt?
2.L.: Kol 1,24-28.
Ev.: Luk 10,38-42.

23. *hvid.* Mandag. BIRGITTA, ordenssøster, værnehelgen for Europa, (†1373)(f)(IV Ps).
Gl. Helg.pf.
L.: Judit 8,2-8 eller 1.Tim 5,3-10
 * *SI* 9,1-2.10-15
 * Jeg vil takke Herren af hele mit hjerte.
 eller: Smag og se, at Herren er god.
Ev.: Luk 2,36-38 eller Matt 5,13-16.

24. *grøn.* Tirsdag i 16. alm. uge. (IV Ps).
 Eller *hvid.* **Sharbel Makhlouf,** præst (†1878).
L.: 2 Mos 14,21-15,1. **Ev.:** Matt 12,46-50.

25. *rød.* Onsdag. JACOB, apostel (f)(IV Ps).
Gl. Ap.pf.
L.: 2 Kor 4,7-15.
 * *SI* 126,1-2ab.2cd-3.4-5.6.
 * De, som sår med gråd, skal høste med frydesang.
Ev.: Matt 20,20-28.

26. *hvid.* Torsdag i 16. alm. uge. (IV Ps).
De hellige Joakim og Anna, Jomfru Marias forældre (m).
L.: 2 Mos 19,1-2.9-11.16-20b. **Ev.:** Matt 13,10-17.
(Læsning og evangelium ad lib. (Joakim og Anna):
 Sir 44,1.10-15 & Matt 13,16-17.)

27. *grøn.* Fredag i 16. alm. uge. (IV Ps).
L.: 2 Mos 20,1-17. **Ev.:** Matt 13,18-23.

28. *hvid.* Lørdag i 16. alm. uge. (IV Ps).
Martha (m).
L.: 1. Joh 4,7-16. **Ev.:** Joh 11, 19-27.

29. *grøn.* 17. ALM. SØNDAG. (I Ps).
 * *Gl. Cr. Alm.S.pf.*
1.L.: 1 Mos 18,20-32;
 * *SI* 138,1-2a.2bc-3.6-7ab.7c-8.
 * Den dag, jeg råbte, svared du mig, Herre.
2.L.: Kol 2,12-14.
Ev.: Luk 11,1-13.

For Færøerne og Grønland:

29. *rød.* Søndag. **OLAV,** martyr, (†1030)(h).
Gl. Cr. Mart.pf.
1.L.: Visd 10,10-14.
 * *SI* 31,3bcd-4.6+8ab.16bc+17.
 * Fader! I dine hænder betror jeg min ånd.
2.L.: Jak 1,2-4.12.
Ev.: Matt 16,24-28.

30. *grøn.* Mandag i 17. alm. uge. (I Ps).
 Eller *hvid.* **Peter Chrysologus,** biskop og kirkelærer, (†451).
L.: 2 Mos 32,15-24.30-34. **Ev.:** Matt 13,31-35.

31. *hvid.* Tirsdag i 17. alm. uge. (I Ps).
Ignatius af Loyola, præst, (†1556)(m).
L.: 2 Mos 33,7-11; 34,4b.5-9.28. **Ev.:** Matt 13,36-43

(Læsning ad lib. (Ignatius af Loyola): 1 Kor 10,31-11,1.)

August

1. *hvid.* Onsdag i 17. alm. uge. (I Ps).
Alfons Maria de Liguori, biskop og kirkelærer, (†1787) (m).
L.: 2 Mos 34,29-35. **Ev.:** Matt 13,44-46.

2. *grøn.* Torsdag i 17. alm. uge. (I Ps).
 Eller *hvid.* **Eusebius af Vercelli,** biskop, (†371).
 Eller *hvid.* **Peter Julian Eymard,** præst, (†1868).
L.: 2 Mos 40,16-21.34-38. **Ev.:** Matt 13,47-53.

3. *grøn.* Fredag i 17. alm. uge. (I Ps).
L.: 3 Mos 23,1,4-11.15-16.27.34b-37. **Ev.:** Matt 13,54-58.

4. *hvid.* Lørdag i 17. alm. uge. (I Ps).
Johannes Maria Vianney, præst, (†1859)(m).
L.: 3 Mos 25,1,8-17. **Ev.:** Matt 14,1-12.

Bededag for præste- og ordenskald.

5. *grøn.* 18. ALM. SØNDAG. (II Ps).
 * *Gl. Cr. Alm.S.pf.*
1.L.: Præd 1,2; 2,21-23;
 * *SI* 90,3-4.5-6.12-13.14+17.
 * Herre, du har været vor bolig i slægt efter slægt.
2.L.: Kol 3,1-5.9-11.
Ev.: Luk 12,13-21.

6. *hvid.* Mandag. HERRENS FORKLARELSE (f)(II Ps)
Gl. Cr. Særl.pf.
L.: Dan 7,9-10.13-14
 * *SI* 97,1-2.5-6.9
 * Herren er konge! Den Højeste over hele jorden!
2.L.: 2 Pet 1,16-19.
Ev.: Luk 9,28b-36.

7. *grøn.* Tirsdag i 18. alm. uge. (II Ps).
 Eller *rød.* **Xystus II,** pave, og **lidelsesfæller,** martyrer (†258).
 Eller *hvid.* **Cajetan,** præst, (†1547).
L.: 4 Mos 12,1-13. **Ev.:** Matt 14,22-36 eller Matt 15,1-2.10-14

8. *hvid.* Onsdag i 18. alm. uge. (II Ps).
Dominicus, præst, (†1221)(m).
L.: 4 Mos 13,1-2.25-14,1.26-29.34-35. **Ev.:** Matt 15,21-28.

9. *rød.* Torsdag. TERESA BENEDICTA AF KORSET (Edith Stein), martyr og ordenssøster, værnehelgen for Europa, (†1942)(f). (II Ps).
Gl. Mart.pf.
L.: Hos 2,16b.17b.21-22.
 * *SI* 45,11-12.14-15.16-17
 * Se brudgommen er der, gå Kristus Herren i møde.
Ev.: Matt 25,1-13

10. *rød.* Fredag. LAURENTIUS, diakon og martyr, (†258)(f). (II Ps).
Gl. Mart.pf.
L.: 2 Kor 9,6-10.
 * *SI* 112,1-2.5-6.7-8.9.
 * Salig den, der ynktes og låner ud!
Ev.: Joh 12,24-26.

11. *hvid.* Lørdag i 18. alm. uge. (II Ps).
Klara, jomfru, (†1253)(m).
L.: 5 Mos 6,4-13. **Ev.:** Matt 17,14-20.

12. *grøn.* 19. ALM. SØNDAG. (III Ps).
 * *Gl. Cr. Alm.S.pf.*
1.L.: Visd 18,6-9;
 * *SI* 33,1+12.18-19.20+22.
 * Lykkeligt det folk, Gud udvalgte sig til ejendom.
2.L.: Hebr 11, 1-2.8-19 eller 11,1-2.8-12.
Ev.: Luk 12,32-48 eller 12, 35-40.

13. *grøn.* Mandag i 19. alm. uge. (III Ps).
 Eller *rød.* **Pontianus,** pave, og **Hippolyt,** præst, martyrer (†3. årh.).
L.: 5 Mos 10,12-22. **Ev.:** Matt 17,22-27.

14. *rød.* Tirsdag i 19. alm. uge. (III Ps).
Maximilian Maria Kolbe, præst og martyr, (†1941)(m).
L.: 5 Mos 31,1-18. **Ev.:** Matt 18,1-5.10.12-14.

15. *grøn.* Onsdag i 19. alm. uge. (III Ps).
L.: 5 Mos 34,1-12. **Ev.:** Matt 18,15-20.

16. *grøn.* Torsdag i 19. alm. uge. (III Ps).
 Eller *hvid.* **Stefan af Ungarn,** (†1038).
L.: Jos 3,7-10a.11.13-17. **Ev.:** Matt 18,21-19,1.

17. *grøn.* Fredag i 19. alm. uge. (III Ps).
L.: Jos 24,1-13. **Ev.:** Matt 19,3-12.

18. *grøn.* Lørdag i 19. alm. uge. (III Ps).
 Eller *hvid.* **Gudsmoders lørdagsmesse.**
L.: Jos 24,14-29. **Ev.:** Matt 19,13-15.

* *hvid.* **JOMFRU MARIAS OPTAGELSE I HIMLEN** (h).

18. Lørdag aften: **VIGILIEMESSE**
Gl. Cr. Særl.pf.
1.L.: 1 Krøn 15,3-4.15-16; 16,1-2.
 * *SI* 132,6-7.9-10.13-14.
 * Herre, bryd op til dit hvilested, sammen med din magtfulde ark!
2.L.: 1 Kor 15,54b-57.
Ev.: Luk 11,27-28.

19. Søndag. **DAGENS MESSE** (20. ALM. SØNDAG)
 * *Gl. Cr. Særl.pf.*
1.L.: Åb 11,19a; 12,1-6a.10ab.
 * *SI* 45,10.11-12.16.
 * Dronningen står ved din højre side, smykket med ofrguld.
2.L.: 1 Kor 15,20-26.
Ev.: Luk 1,39-56.

Kirketælling.

20. *hvid.* Mandag i 20. alm. uge. (IV Ps).
Bernhard, abbed og kirkelærer, (†1153)(m).
L.: Dom 2,11-19. **Ev.:** Matt 19,16-22.

21. *hvid.* Tirsdag i 20. alm. uge. (IV Ps).
Pius X, pave, (†1914)(m).
L.: Dom 6,11-24a. **Ev.:** Matt 19,23-30.

22. *hvid.* Onsdag i 20. alm. uge. (IV Ps).
Jomfru Maria, vor Dronning (m).
L.: Dom 9,6-15. **Ev.:** Matt 20,1-16.

23. *grøn.* Torsdag i 20. alm. uge. (IV Ps).
 Eller *hvid.* **Rosa af Lima,** jomfru, (†1617).
L.: Dom 11,29-39a. **Ev.:** Matt 22,1-14.

24. *rød.* Fredag. BARTHOLOMÆUS, apostel (f)(IV Ps).
Gl. Ap.pf.
L.: Åb 21,9b-14.
 * *SI* 145,10-11.12-13ab.17-18.
 * Dine hellige, Herre, kundgør dit riges strålende herlighed.
Ev.: Joh 1,45-51.

25. *grøn.* Lørdag i 20. alm. uge. (IV Ps).
 Eller *hvid.* **Ludvig,** (†1270).
 Eller *hvid.* **Josef af Calasanz,** præst, (†1648).
 Eller *hvid.* **Gudsmoders lørdagsmesse.**
L.: Rut 2,1-3.8-11; 4,13-17. **Ev.:** Matt 23,1-12.

26. *grøn.* 21. ALM. SØNDAG. (I Ps).
 * *Gl. Cr. Alm.S.pf.*
1.L.: Es 66,18-21;
 * *SI* 117,1,2.
 * Gå ud i al verden og prædik evangeliet for hele skabningen.
 Eller: Halleluja!
2.L.: Hebr 12, 5-7.11-13.
Ev.: Luk 13,22-30.

Kollekt for Caritas Danmark

27. *hvid.* Mandag i 21. alm. uge. (I Ps).
Monika, (†387)(m).
L.: 1 Tess 1,1-5.8b-10. **Ev.:** Matt 23,13-22.

28. *grøn.* Tirsdag i 21. alm. uge. (I Ps).
Augustin, biskop og kirkelærer, (†430) (m).
L.: 1 Tess 2,1-8. **Ev.:** Matt 23,23-26.

29. *rød.* Onsdag i 21. alm. uge. (I Ps).
Johannes Døberens martyrium (m).
Mart.pf.
L.: 1 Tess 2,9-13. **Ev.:** Matt 23,27-32.

30. *grøn.* Torsdag i 21. alm. uge. (I Ps).
L.: 1 Tess 3,7-13. **Ev.:** Matt 24,42-51.

31. *grøn.* Fredag i 21. alm. uge. (I Ps).
L.: 1 Tess 4,1-8. **Ev.:** Matt 25,1-13.

Katolsk Orientering

Daniel Nørgaard præsteviet

Domkirken var fyldt til bristepunktet, da diakon Daniel Nørgaard lørdag den 14. juli blev præsteviet. Biskoppen celebrerede den festlige messe sammen med 40-50 præster, diakoner og præstestuderende.

Det var den anden præstevielse i år foruden to diakonviesler, som også fandt sted i Sankt Ansgars Kirke tidligere på året. Efter præstevielsen steg Daniel Nørgaard op på prædikestolen i Domkirken og sluttede festmessen med et citat af pave Benedikt XVI:

"Det er vigtigt at være omgivet af medlemmerne af præstestanden, af et fællesskab af præster, som hjælper hinanden, som følges ad på en fælles vandring, solidariske om den fælles tro. Hvis de unge ser præsterne som meget isolerede, triste og trætte, så tænker de: Hvis dette er min fremtid, så kan jeg ikke klare det. Man bør virkelig skabe dette livsfællesskab, som viser de unge: ja, dette kan også være en fremtid for mig, således kan man leve."

Vi ønsker Daniel Nørgaard hjertelig tillykke og Guds velsignelse i hans fremtidige virke.

Se mere om Daniel Nørgaards præstevielse på www.katolskorientering.dk

Nye retningslinier for fejringen af messen efter missalet udgivet i 1962

Biskoppen orienterer om pave Benedikt XVI's "motu proprio" vedrørende fejringen af den tridentinske messe

Den 7. juli offentliggjordes et såkaldt "motu proprio," dvs. en skrivelse udsendt på pavens eget initiativ, hvori pave Benedikt XVI giver en udvidet mulighed for at fejre messen som angivet i det romerske missale fra 1962, det sidste, der blev udgivet før 2. Vatikanconcil. Planerne om

skrivelsen, der bærer titlen "Summorum Pontificum," har været kendt i lang tid, ligesom der også har været gisnet intenst om dens indhold.

Efter udgivelsen af pave Paul VI's missale i 1970 blev fejringen af messen, som vi nu kender den så at sige enerådende. Kun enkelte præster kunne med særlig tilladelse fejre messen i den tidligere form, ofte kaldet "den tridentinske messe," fordi den var et af Tridentinerkoncilets pastorale tiltag. Dog fik kardinal Heenan, erkebiskop af Westminster hurtigt udvirket en udvidet tilladelse i England og Wales, således at messen efter 1962-missalet jævnligt er blevet fejret i dér.

I 1988 udsendte pave Johannes Paul II en lignende skrivelse, "Ecclesia Dei." Hermed muliggjordes en øget anvendelse af 1962-messen: Biskopperne opfordredes til velvilligt at tillade fejringen af messen i dens tidligere form, hvis en gruppe troende bad om det. I en række år er der også i vort bispedømme blevet gjort brug af denne tilladelse. En gang om måneden samles en lille gruppe katolikker i kapellet på Institut Sct. Joseph i København, hvor pastor Michael Hornbech-Madsen fejrer messen efter 1962-missalet. Da jeg gav tilladelsen for nogle år siden, valgte jeg at lade den være begrænset til én månedlig messe.

Ifølge det nyeste dokument kan enhver præst uden speciel tilladelse fejre messen efter 1962-missalet. Hvis en gruppe troende ønsker at deltage i en sådan messe, skal man ligeledes med velvilje se på deres anmodning. Det betyder, at hvis en præst er rede til at fejre messen efter den gamle ritus for en sådan gruppe mennesker, skal sognepræsterne være imødekommende. Man skal dog i den forbindelse se til, at der ikke opstår splid i en menighed, ligesom det naturligvis er klart, at en messe efter den gamle ritus aldrig kan blive et sogns eneste messetilbud. Paul VI's messe forbliver den ordinære måde at fejre messen på overalt i Kirken, ligesom 2. Vatikanconcils beslutninger i øvrigt forbliver normgivende for Kirkens pastorale linie og derfor ikke må drages i tvivl eller til-sidesættes.

Med offentliggørelsen af ovennævnte skrivelse er der således ikke tale om, at nogen udvikling bliver skruet tilbage og 2. Vatikanconcils reformer underløbet. Langt de fleste mennesker har taget den nye messe til sig og holder af den. Med 1962-messen bliver der en ekstra mulighed for de mennesker, der af den ene eller anden grund føler sig knyttet til denne form for liturgi. I øvrigt kan ingen præst få pålagt at fejre messen efter 1962-missalet.

fortsættes side 4

Biskop Hans 80 år

Foto: G. Sanders

Biskop Hans L. Martensens 80-årsdag blev fejret med en festlig og særdeles velbesøgt messe i Jesu Hjerter Kirke den 7. august. I sin velkomst til biskop Hans sagde biskop Czeslaw bl.a.: "Mange mennesker har kendt og fulgt dig. Du har præget vort bispedømme gennem din lange tid som fungerende biskop. Dit økumeniske engagement har gjort dig kendt langt uden for bispedømmets sammenhæng. Mange har meget at takke dig for. Din og vor tak for dit liv vil vi gerne bringe til udtryk ved denne lejlighed og her i kirken gennem den fornemste taksigelse, den hellige eukaristi."

Panik før lukketid

Kristendemokraternes formand Bodil Kornbek har erklæret, at man for fremtiden opgiver kampen for at få afskaffet loven om fri abort. Der er trods formandens gentagne forsikringer om det modsatte tale om et principielt afgørende skridt i direkte modstrid med partiets principprogram. Både formandens udmeldinger og principprogrammet kan ses på partiets hjemmeside.

Kristeligt Folkeparti blev stiftet i 1970 for at imødegå den omsiggribende sekularisering af det danske samfund, som tre år senere bl.a. førte til vedtagelsen af fri abort. Efterfølgende arbejdede partiet for en forebyggende indsats med henblik på at nedbringe antallet af aborter og søgte samtidig at skabe forståelse for, at abortloven var og er en tragisk fejltagelse, som har skabt langt flere problemer, end den har løst – hvis man overhovedet kan sige den har løst nogen.

Ved udelukkende at lægge afgørelsen over til den gravide kvinde bragte man kvinderne i en situation, hvor de alene måtte bære både de fysiske og psykiske komplikationer ved indgrebet – komplikationer, som det officielle Danmark siden konsekvent har forsøgt at fortie. De politiske løfter om at vedtage følgelovgivning, der skulle sikre, at ingen gravid kvinde af økonomiske eller sociale årsager skulle føle sig tvunget til abort, blev hurtigt glemt.

Hertil kom, at politikerne i deres agitation for fri abort havde valgt at anskue abortproblematikken som et isoleret socialt problem. Det, de enten bevidst eller uafvidende overså, var, at man med de stadige lempelser af adgangen til provokeret abort, lidt efter lidt fjernede den retsbeskyttelse, ethvert menneske fra undfangelsesøjeblikket har krav på, jfr. FN's menneskerettighedserklæring fra 1948.

Vejen var hermed banet for nye overgreb i forskridtets og den teknologiske udviklings navn. I takt med udviklingen af den moderne reproduktionsteknologi blev det ufødte menneskeliv skridt for skridt reduceret til et industrielt råstof – samtidig med at menneskelivets ukrænkelighed blev anfægtet af fortalere for aktiv dødshjælp.

Under hele denne proces har Kristeligt Folkeparti, senere Kristendemokraterne, både i og uden for Folketinget været den politiske røst, der har talt for en lovgivning inspireret af det kristne menneskesyn. Derfor har katolikker og andre kristne indtil nu haft grund til at slutte op om partiet ved folketingsvalgene, uanset om man var enig med partiet i alle politiske spørgsmål eller ej. Det afgørende har været, at partiet var det eneste på stemmesedlen, som konsekvent forsvarede menneskelivets hellighed.

Således skal det altså ifølge formanden ikke være mere. Endnu mangler vi at se, om hun på partiets landsmøde i oktober vil kunne gennemtvinge en ændring af principprogrammet. Under alle omstændigheder har hun – øjensynlig grebet af panik ved udsigten til et snarligt folketingsvalg – kastet partiet ud i en alvorlig identitetskrisis og dermed frataget det den politiske slagkraft og troværdighed, der netop var brug for i den tilstundende valgkamp.

Der er derfor i skrivende stund mindre end nogen sinde grund til at forvente, at partiet igen vil blive repræsenteret i Folketinget – men, modsat hvad der tidligere har været tilfældet, heller ingen grund til at beklage det, hvis det ikke sker.

Torben Riis

Miraklet i Medjugorje

For et årstid siden stiftede jeg bekendtskab med Rosenkranzen. Som protestant kendte jeg den kun af navn, men en invitation til at prøve at bede kranzen i Katolsk kirke i Esbjerg gjorde mig nysgerrig, så jeg deltog. De 50 Ave Maria'er var selvfølgelig en prøvelse, men jeg tænkte, at tålmodighed er en dyd, og næste dag havde jeg det rigtig ekstra godt med mig selv. Faktisk så godt, at jeg ville checke om det kunne være Rosenkranzens skyld.

Så jeg meldte mig til den lokale Sandt Liv i Gud bedegruppe (Vasula Rydén), hvor Rosenkranzen bedes, og kort tid efter, en blæsende novemberdag, og tæt ved Vesterhavet, duftede der pludselig voldsomt af roser lige uden for min havestuedør. Jeg tænkte, at kunne jeg indkapsle denne helt vidunderlige duft, kunne jeg blive millionær, men desværre forsvandt den efter 5 min., og jeg

måtte slå hændelsen hen som ren mystik, indtil jeg tilfældigvis læste om en pige i København, der havde duftet roser på et hospitalskontor, hvor der ingen roser var, og at dette var Jomfru Marias skyld.

Roser og Jomfru Maria? - Jeg anede intet om den sag, og var faktisk lidt provokeret, for i Folkekirken er kvinder, med al respekt, rigeligt repræsenteret, men hvis jeg virkelig havde haft fornemt besøg, var det vel almindelig høflighed at kvittere. Så her i efteråret meldte jeg mig til en tur til Medjugorje, hvor Jomfru Maria efter sigende har åbenbaringer, og sandelig, kl. 03 efter vores første dag dernede blev jeg vækket af et voldsomt uvejr. Forvirret tumlede jeg ud af sengen og ud på altanen, hvor jeg fire timer tidligere ivrigt havde kikket efter fremmede sydlige stjernebilleder på en dejlig klar aften, og hvad så jeg? Jeg så silhuetten

af Korsbjerg, som er et af bjergene omkring byen, lyse ganske tydeligt, - og nej, månen var for længst gået ned. Og da jeg dagen efter spurgte vores guide om projektører, eller om der lå en by bag bjerg, var svaret nej. - Men den slags sker så tit herne, tilføjede hun. - Det er bare et mirakel!

Alligevel stod jeg op de næste par nætter, men bjergene var sort som kul. Lidt trøst fik jeg dog, for i Sandt Liv i Gud-kommentarerne til Rosenkranzen står der en sætning, der pludselig fik en ny og meget konkret vinkel for mig: Hun er Den, hvis Tilstedeværelse i Mine Sale overstråler alle de andre stjernebilleder tilsammen. - Disse ord har jeg hidtil blot taget for pålydende, men de er skam sande nok, det kan jeg hermed bevidne!

Ernst Mathias Jessen
6852 Billum

Hvorfor er paven imod Amnesty?

Mit navn er Maria (18) og jeg er katolik i Helsingør. Da jeg læste i avisen Information, at Paven var imod organisationen Amnesty, for den gav kondomer/prævention til AIDS/HIV-ramte, blev jeg ikke blot skuffet, men også nedslået. Dette var blot endnu en lille sejr for ateisterne.

Det undrer mig, at Paven er imod prævention/kondomer til AIDS/HIV-ramte, da denne forebyggelse forhindrer sygdommen i at sprede sig og filtrerer hele kontinenter. De smittede bruger ikke prævention/kondom som et middel mod frugtbarhed, men for sikre andre ikke får samme sygdom og dør. Forventer Paven virkelig at disse fattige mennesker skal leve i cølibat – når nu de er blevet smittet – i lande hvor seksuel ydelse er den eneste handelsvar? Ingen vælger at prostituere sig selv, men det er en overlevelsesmåde. Hvis ikke disse smittede bruger kondom smitter de også andre, som også dør efter at have smittet deres familier osv. Kondomer er den eneste løsning på denne epidemid.

Siger Jesus ikke til farisæerne: "... Skal bonden ikke redde sin søn, som er faldet i brønden, fordi det er sabbat? Eller skal han lade ham drukne og overholde sabbatloven? Sandelig siger jeg jer: mennesket er ikke til for hviledagens skyld, men hviledagen er for menneskets skyld. Det samme mener jeg, gælder prævention/kondom. De HIV/AIDS smittede

skal bruge det for ikke at lede andre i døden for sex er den eneste mulighed for at tjene penge. I Vestens øje er dette et frastødende job, men i lande hvor man ikke har andre muligheder, mener jeg, at vi i Vesten skal acceptere at verden ikke er så lyserød og firkantet som I gerne vil have. Når prostitution ikke kan undgås, hvorfor så ikke give dem kondomer, så de i det mindste kan beskytte sig? Hvornår er vi blevet så hellige på de fattiges regning? De forhindrer en fattig bonde sit levebrød, bare fordi han arbejder på hviledagen.

Jeg mener ikke, at man skal frigøre prævention/kondomer, abort og sex før ægteskab, men når det gælder liv eller død, så mener jeg dog at livet står højere end nogen lov. Vi, som katolikker, skal ikke lade bonden drukne sin søn i brønden. Ej heller skal vi lade AIDS/HIV smittede sprede epidemien fra generation til generation, bare fordi de ikke bruger prævention/kondomer. Desuden, hvem er vi, hvis vi kan bestemme om andre skal leve eller dø?

Maria N. Mbalyowere
3000 Helsingør

Kære Maria,
I den artikel i Information, som jeg har kunnet finde – den har overskriften "Pavepolitik: Katolikker bør ikke støtte Amnesty" – står der helt korrekt, at kardinal Martino har udtalt, at katolikker ikke bør støtte Amne-

sty International, fordi Amnesty har ændret sin politik med hensyn til abort, og nu vil gøre abort til en retting under visse omstændigheder. Det kan du læse mere om på side 5 i dette nr. af KO.

Spørgsmålet om Kirkens holdning til prævention er en anden diskussion, som du også kan læse mere om i dette blad i rubrikken "Spørg om troen" på side 6. Du kan endvidere med henblik på den særlige problemstilling om aids og kondomer læse, hvad generalvikar Lars Messerschmidt skrev i KO nr. 5, 7. marts 2007, side 2.

Her må jeg af pladshensyn begrænse mig til denne kommentar: Når du skriver, at kondomer er den eneste løsning på aids-epidemien i den 3. verden, må jeg svare, at det er der ikke meget, der tyder på. Kirken afviser kondomer også i denne sammenhæng, fordi kondomer giver en falsk tryghed og dermed indirekte medvirker til, at smitten spredes yderligere. Aids-kampagneres tale om "sikker sex" er ganske enkelt usand. Kondomer giver maksimalt en sikkerhed på 90%, og her taler vi om graviditet, hvor "risikoen" kun er til stede i en kort periode af kvindens cyklus – når vi taler om aids, er risikoen konstant til stede. Derfor siger Kirken, at den eneste forsvarlige løsning er en ændret seksuel adfærd. Det er der i dag erfaringer fra mange lande, der bekræfter.

I mindet om Mogens Sørensen

Katolsk Arbejderaktion har mistet et af sine gamle medlemmer.

Mogens Sørensen døde, søndag den 17. juni på Liobahjemmet på Frederiksberg efter længere tids svær sygdom, og blev bisat den efterfølgende onsdag fra Sct. Mariæ Kirke. Mogens blev 85 år gammel.

Mogens boede i mange år sammen med sin søster Gerda i Rødovre. Da de ikke længere kunne klare at bo i eget hjem, flyttede de i 2004 til Liobahjemmet på Frederiksberg. Her døde Gerda 2 måneder efter de var

tilflyttet. Mogens har i mange år tilhørt K.A. og kommet trofast til Generalforsamlinger og kammeratligt samvær, selv da han var flyttet til plejehjemmet og måtte hentes og bringes.

Mogens var et dybt troende, roligt, harmonisk og beskedent menneske. Han besad stor viden og var især, når det drejede sig om politisk historie et omvendende leksikon. Og så var han især for os i K.A. en god og trofast kammerat, der altid spurgte til vores familier.

Jeg var sammen med Mogens til De Syges Dag den første lørdag i Februar. Mogens skriftede hos Biskoppen og modtog de syges salvelse i Kirken. Det var som om han nu havde gjort sit livs regnskab op og var klar til at gå døden i møde.

Med Mogens død har vi mistet en god kammerat, men vi tager afsked med Mogens i fortrøstning om, at Herren vil give ham den evige hvile og lade sit evige lys lyse for ham.

Peter Johnsen

Økumenisk pilgrimsrejse

500 deltagere – heraf ca. 80 gejstlige – fra forskellige trossamfund fra hele verden var i slutningen af maj på pilgrimsrejse til Grækenland og Tyrkiet. Fra Danmark deltog 11 incl. én fra Færøerne.

Alle mødtes i Kayseri nogle hundrede km sydøst for Ankara. Derfra gik turen først til 'kristendommens vugge', Kappadokien, hvor forfulgte kristne har levet skjult og har holdt kristendommen levende i århundreder og bl.a. efterladt sig mange smukke kirker med fine væg- og loftsmalerier i udgravede grotter i det særprægede bjerglandskab. Længere vestpå, i Anatolien, besøgte man (hvad der var tilbage af) de 7 byer/kirker i Lilleasien, som Johannes skriver til i Åbenbaringsbogen (kap.1- 3).

Også Nattergalebjerget uden for Efesos blev besøgt, hvor Jomfru Maria – bl.a. ifølge Katharina Emmerichs visioner fra begyndelsen af 1800-tallet – tilbragte sine sidste år på jorden sammen med apostelen Johannes, som havde 'taget hende til sig' (Johs. 19,27).

Et af formålene med pilgrimsrejsen var at bede sammen for kristen enhed og blive mere fortrolige med hinandens religiøse udtryk og også på den måde være med til at bane vejen for den dag Kristi bon "at de alle må være ét" (Johs. 17, 21-22) går i endelig opfyldelse.

På fotoet ses en god del af deltagere. Det er taget på Patmos d. 27.05.07 efter pinsesøndagens undøds liturgifejring.

I anden række ses Lars Messerschmidt i samtale med den kendte teolog abbé René Laurentin fra Frankrig.

Vi har et ansvar!

- siger biskop Czeslaw Kozon om Caritaskollekten

Ingen "kollektretre"!

Bispeddømmets årlige Caritas kollekt finder sted søndag den 26. august. Der skal nok være dem, der tænker, at det kan blive for meget med alle de indsamlinger i kirken – også dem, der går til Caritas. Det får dog ikke biskop Kozon på "kollektretre". Han anbefaler tværtimod varmt Caritaskollekten:

"Guds kærlighed til os kommer først og er størst! Så meget desto mere må vi som Kirke sprede Guds kærlighed gennem Ordets forkyndelse og sakramenternes forvaltning samt gennem næstekærlighedens tjeneste. Vi har alle et ansvar, når det gælder næstekærlighedens tjeneste, først og fremmest på det personlige plan, men også dér hvor en fælles indsats rækker længere. I vort bispeddømme er Caritas Danmark på en særlig måde ansvarlig for denne fælles indsats. Derfor anbefaler jeg varmt bispeddømmets Caritas Kollekt den 26. august".

Biskoppen understreger i øvrigt, at vi der udgør Kirken i et af verdens rigeste lande må have et særligt blik for de fattige i udviklingslandene og for mennesker i nød, og han henviser til pave Benedikt XVI, der i sin rundskrivelse "Deus Caritas est" skriver: "I Kirkens fællesskab af troende bør der ikke findes en sådan fattigdom, at nogen nægtes de goder, der er nødvendige til et menneskeværdigt liv."

"Kirkens håndslag"

Kollekt dagen har selvfølgelig en kontant betydning for de mennesker, Caritas gennem offergaven får mulighed for at hjælpe. Sidste år blev den samlede kollekt på kr. 114.500, og det er penge, som rækker langt dér, hvor Caritas arbejder. Værdien af Caritas-kollekten er dog langt større end det, der kan gøres op i kroner og øre. Bestyrelsesformand Jan Lange siger: "Kollekt dagen er et udtryk for den nære tilknytning mellem Caritas og Kirken. Den er en slags "Kirkens håndslag" til Caritas arbejde generelt."

Før påtrængende!

Som det vil være Katolsk Orienterings læsere bekendt, er det ikke længe siden

Caritas sidst samlede penge ind og involverede Kirken og de katolske skoler i forbindelse med Fasteaktionen. Det er derfor nærliggende at spørge, om Caritas ikke er for påtrængende. Til det siger generalsekretær Jann Sjørnsen: "Jeg synes bestemt ikke, vi er for påtrængende. Men vi trænger os da på, når vi beder om støtte. Vi gør det frimodigt på vegne af de fattigste i udviklingslandene og mennesker, der lider nød som f.eks. flygtninge. Deres hverdag handler mange gange om at overleve rædselsregimers trusler og forfølgelser – eller om slet og ret at skaffe det daglige brød".

Det er en virkelighed, som Sjørnsen mener, vi bliver nødt til at minde hinanden om og handle på: "Jeg har selv oplevet, at der i menighederne er mange konkrete vidnesbyrd fra mennesker, der har måttet foretage det afgørende valg at flygte til Danmark for her at skabe en ny tilværelse. Sådanne valg bliver vi ikke stillet over for i Danmark. Som borgere i et af verdens rigeste lande er spørgsmålet snarere, hvad vi vil prioritere at bruge vores penge på, og hvad vi vil leve for. For som bekendt lever mennesker ikke af brød alene... For andre mennesker er brød på bordet ingen selvfølge!! Det at være Caritas er at imødegå fattigdom og nød blandt mennesker og folk - at virkeliggøre Guds kærlighed blandt mennesker".

Caritas forstærker sin indsats på flygtningeområdet

- med særligt fokus på flygtningestrømmene fra Irak og Darfur

Sidste år måtte Caritas Danmark erkende, at det ikke længere var muligt at arbejde i Irak grundet mangelen på sikkerhed. Nu ser det ifølge generalsekretær Jann Sjørnsen ud til, at der åbner sig nogle muligheder for at hjælpe irakiske flygtninge i Jordan:

"Situationen i Irak er ganske alvorlig. Hvis man tror, at Irak er på vej mod demokrati og stabilitet samt sikkerhed for lan-

dets borgere, så sætter man ganske enkelt kikkerten for det blinde øje. Usikkerhed og frygten for terror er ikke forbeholdt de allierede styrker! Det er dagligdag for de fleste irakere, som derfor flygter i stort tal – først og fremmest til nærområderne. I august måned har Caritas en medarbejder i Jordan for at forberede et samarbejde med Caritas Jordan, der hjælper mange af de omkring en million flygtninge, der er kommet til Jordan fra Irak. Det gælder både muslimer og kristne. Nabolandene til Irak er i det hele taget hårdt presset af de mange flygtninge, der krydser grænserne. Kun en brøkdelen kommer videre end til nærområdet, hvorfor det da også er glædeligt, at den danske regering i år har besluttet at sætte ind med ekstra hjælp i disse områder."

Flere har i øvrigt peget på, at forholdsvis mange kristne flygter fra Irak. Op imod

halvdelen af Iraks omkring 1,2 millioner kristne har allerede forladt landet siden den militære invasion i 2003. De kristne er således på vej til helt at forsvinde fra Irak.

Et andet sted, hvor Caritas Danmark allerede hjælper, men håber at kunne udvide sin indsats, er i forhold til flygtninge fra Darfur. Caritas Internationalis har indgået en økumenisk alliance med Action Churches Together, der herhjemme tæller Folkekirkens Nødhjælp blandt sine medlemmer, for at yde effektiv humanitær bistand til de mange fordrevne i og uden for Darfur.

"Caritas Danmark samarbejder med Den katolske Kirkes nødhjælpsorganisation i Tchad, der driver flere flygtningelejre i den østlige del af landet, hvortil tusindvis af flygtninge fra Darfur er kommet og kommer!" slutter Sjørnsen.

50 års fødselsdagsfest i Lyngby

Biskoppen indviede det nye alter i Sankt Knud Lavards Kirke

af Lisbeth Rütz

Mange af Lyngby menigheds 850 medlemmer samt særligt indbudte gæster med biskop Czeslaw i spidsen deltog i festlighederne, da Sankt Knud Lavard Kirkes nye alter blev indviet d. 15. august på 50-års dagen for kirkens indvielse.

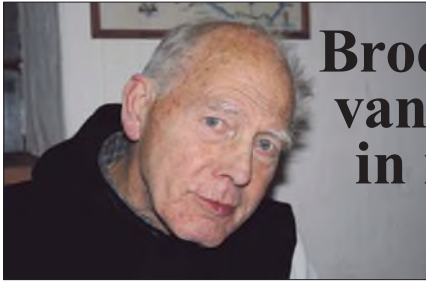
Biskop Czeslaw murede relikvier fra Januarius, Maria Goretti og Teresa af Avila ind i alteret, der på gammeltestamentelig vis blev salvet med olie og dækket med brændende røgelse. Den oprindelige alterplade af grønlandsk marmor, som i mange år var placeret op ad væggen i sideskibet

ved tabernaklet, er blevet genbrugt til det nye alter.

Med udgangspunkt i de tre tekstlæsninger fra 1.Mos. 28,11 – 18, 1. Kor. 10, 16 – 21 og Matt. 5, 23 – 24 fremhævede biskop Czeslaw alteret som stedet, hvor Guds nærvær blandt menneskene og fællesskabet omkring Kristus bliver tydeligt. Kirken er et nærværets og et fællesskabs sted, og i eukaristien maner Kristus os til handling og til forvandling af vores liv.

En festmiddag med taler og skattejagt for børnene fulgte efter messen. Pastor Stephen Holm fra Slagelse betegnede Sankt Knud Lavard Kirke som et synligt tegn på daværende biskop Theodor Suhrs bestræbelser på at give den katolske kirke i Danmark et ægte dansk ansigt, og formanden for skolebestyrelsen Kim Ørtved markerede forbindelsen mellem kirken og dens værnehelgen ved at overrække en gobelin med Knud Lavard til sogneprest pater Allen Courteau, der hvert år deltager i Knud Lavard-valfarten til Haraldsted.

Men der er også tænkt på fremtiden. Menigheden arbejder meget med børne- og ungdomsarbejde, og har med sin nye hjemmeside netop taget de første skridt ud i cyberspace, fortalte menighedsrådsformand Greta Maria Salminen, som også fremhævede det tætte samarbejde mellem kirke og skole som karakteristisk for sognet.

Broder Frans van Haaren in memoriam

Br. Frans van Haaren, prior i Myrendal Kloster, døde den 17. juni i sit kloster omgivet af sine medbrødre.

Br. Frans var født i Herpen, N. Brabant, Nederlandene den 5. januar 1933 som den yngste af otte søskende. Efter studentereksamen indtrådte han som 18-årig hos cistercienserne (trappister) i abbediet Achelse Kluis i Belgien på grænsen til Nederlandene.

Efter noviciatet, evige løfter, teologiske og filosofiske studier blev han diakonviet, men afstod som den første kormunk i sit kloster fra præstevielsen ud fra tanken om det oprindelige munkeideal, et standpunkt som kostede ham mange vanskeligheder. Han havde forskellige opgaver i klosteret i det praktiske arbejde, men var også assisterende novicemester. 1961-1963 blev han sendt til Rom for at studere moralteologi ved Alfonsianum under professor B. Häring.

I sit hjemkloster fandt br. Frans og nogle andre sammen i længsel efter en forenkling og fornyelse af klosterlivet, en længsel efter det oprindelige ideal fra orkenfædrene, den hellige Benedikt og cistercienserordenens allerførste begyndelse i Citeaux, væk fra status, strukturer og store bygninger. Efter to års ventetid i forskellige af ordenens klostre fik den lille gruppe, som blev kaldt "de seks fra Achel", tilladelse fra ordenen og den Hellige Stol til at begynde eksperimentet, som i 1966 blev til Myrendal Kloster på Bornholm. Br. Frans valgtes til prior og præsteviedes den 14. december 1965.

Den første tid var meget fattig, og medens nogle af brødrene arbejdede som landbrugsmedhjælpere på omkringliggende bondegårde, gennemgik br. Frans uddannelse til bogbinder, stod i lære i Rønne, gik på fagskole i København og bestod svendeproven med udmærkelse i 1970, og klosteret kunne derefter indrette et bogbin-

deri, hvor br. Frans ved siden af det mere almindelige arbejde for biblioteker, skoler og bispedømmet ikke sjældent blev benyttet til at lave pragtbind som alterbøger, officielle gaver til statschefer o.l.

Ikke kun i bogbinderiet, men på alle områder var br. Frans en praktisk mand, som gerne tog fat på arbejdet i hus og have, med ombygning, vedligeholdelse, reparationer etc. For ham var det vigtigt, at vi skulle leve af eget arbejde og ikke af gaver. Han var en meget intelligent mand, som fulgte med i litteratur, tidsskrifter, debat, inden for teologi, eksegese, kirke og samfund. Han kunne nemt skrive en artikel, når han en sjælden gang blev spurgt, men han havde på den anden side intet ønske om at regnes blandt de intellektuelle eller til at markere sig eller blande sig i debatten. Magt, indflydelse og status søgte han ikke. Han ville ikke kaldes pater eller prior, men broder Frans, en broder og medbrøder for os og sammen med os og alle han mødte. Et liv i det skjulte med fokus på det centrale i evangeliet: kærlighed og tilgivelse, med fokus på munkelivets oprindelige værdier: bøn og arbejde, fokus på mennesket.

Som munk i vores orden, i et kontemplativt kloster, søgte han ikke aktivt apostolat, men sagde ikke nej til et menneske, som havde brug for hans hjælp, uanset vedkommendes tro eller kirkelige tilhørsforhold. Som præst og munk var han en årrække efterspurgt som foredragsholder og retræte-prædikant, noget som han selv prøvede at begrænse af hensyn til sin stilning som munk og leder af et kontemplativt kloster.

Ligeledes var der mange, som søgte ham som åndelig vejleder, skriftefar, samtalepartner, ven. Venskab var noget meget værdifuldt for ham. Igennem mange år gav han også broderlig hjælp som visitator i Östanbäcks Kloster, et benediktinerkloster inden for den Svenske Kirke.

Bror Bo, Myrendal kloster

Broder Frans fotograferet sammen med Kirsten Dam i klosterets have

Nye retningslinier for fejringen af messen ...

– fortsat fra forsiden

Det er vigtigt at understrege, at pave Benedikt ikke genindfører latin som liturgisk sprog; det har nemlig aldrig været afskaffet. Også Paul VI's messe kan og bør lejlighedsvis fejres på latin, selv om modersmålet af naturlige grunde er det normale sprog at anvende. Nogle mener, at liturgien i 1962-messen er smukkere og stemmer til større andagt. Nu kan smag ikke diskuteres; men Paul VI's messe kan ikke affærdiges som uhøjtidelig eller uden stil og dybde. Både i selve dens udformning og i de mange instruktioner til den lægges der vægt på værdig fejring og – i 2. Vatikankoncil's ånd – på aktiv og indsigtfuld deltagelse fra hele den forsamlede menigheds side. Alle der fejrer messen, skal gå til den med indlevelse og ærefrygt, respektere rollefordelingen mellem præst og lægfolk, overholde de liturgiske forskrifter, afstå fra personlige og subjektive tilføjelser og ændringer og med tale og kropsholdning give udtryk for respekt og sans for det hellige. Det er

alles opgave at gøre liturgien så værdig, højtidelig og vedkommende som muligt; men et særligt ansvar herfor påhviler naturligvis præsterne.

Tiden må vise, hvad implementeringen af de nye muligheder kommer til at betyde. Selv er jeg tillidsfuld og håber, at andre også vil være det. Hvad vort bispedømme angår, er det muligt, at der vil blive anmodet om, at 1962-messen bliver fejret oftere. Jeg er åben for dette og opfordrer alle til at unde de trosfæller, der holder af messen i dens tidligere form, muligheden for at fejre den. Dog må fællesskabet om 1962-messen ikke blive en isoleret niche. Ligesom der kun er én romersk ritus med to former, så er der i endnu højere grad kun én Kirke, her i landet repræsenteret ved det ene bispedømme, som alle skal engagere sig i og bidrage til opbygelsen af.

✽Czeslaw Kozon

– læs flere artikler om pавens motu proprio på www.katolskorientering.dk

Kardinal Lustiger er død

Lustiger, der for at modbevise den ofte gentagne påstand om, at ungdommen ikke er modtagelig for religion, i 1997 organiserede den første Verdensungdomsdag, som samlede over en million unge i Paris.

Kardinal Lustigers levnedsløb var på mange måder usædvanligt. Aaron Lustiger blev født i Paris som søn af polsk-jødiske emigranter. I 1940, efter den tyske besættelse af Frankrig, blev han sammen med sin søster Arlette, sat i pleje i Orléans, hvor han stiftede bekendtskab med katolsk tro. Kun knapt 14 år gammel besluttede han sig mod sine forældres ønske for at konvertere. Han modtog dåben i 1940 og føjede det kristne navn Jean-Marie til Aaron. Hans søster blev døbt senere.

I september 1942 blev hans mor deporteret til Auschwitz-Birkenau, hvor hun døde i 1943. Faderen overlevede krigen og døde i 1982 i Paris.

Efter befrielsen studerede Lustiger litteratur ved Sorbonne-universitetet i Paris, men påbegyndte snart efter teologiske studier for at forberede sig til præstegeneringen. Han blev præsteviet i 1954. Herefter virkede han som studentpræst ved Sorbonne, blev udnævnt til leder af Richelieu-centeret, som uddanner præster til at varetage sjælesorgen ved de franske universiteter, og blev i 1969 udnævnt til sognepræst i et henslumrende parisisk sogn, som han snart efter forvandlede til et af de mest aktive i bispedømmet.

Hans udnævnelse til biskop og senere til ærkebiskop af Paris var en anstødssten for nogle både i og uden for Kirken på grund af hans jødiske baggrund. Fra jødisk side var reaktionerne undertiden skarpe. Her så mange ham som en frafalden. Selv fastholdt han bestandig sin jødiske identitet og arbejdede utrætteligt for at forbedre det historisk anstrengte forhold mellem jøder og kristne. Hans bidrag til denne dialog og til dialogen med andre trossamfund er uvurderligt. Det var således ingen tilfældighed, at det blev ham, der i 2001 ledsagede paven til Damaskus i Syrien, hvor en pave for første gang aflagde besøg i en moské.

Torben Riis

Med kardinal Jean-Marie Lustigers bortgang har Den katolske Kirke mistet en markant personlighed, hvis indflydelse og betydning for Kirkens udvikling i tiden efter 2. Vatikankoncil strækker sig langt ud over Frankrigs grænser.

Kardinal Lustiger meddelte sidste oktober sine præster, at han led af en alvorlig kræftsygdom. Fredag den 5. august blev han bisat ved en storslået rekviemmesse i Notre-Dame, Paris' domkirke, hvor han som ærkebiskop af Paris residerede fra 1981 til 2005.

Det var pave Johannes Paul II, der i 1979 udnævnte ham til biskop af Orléans og i 1981 til ærkebiskop af Paris. I 1983 blev han ophøjet til kardinal. Som nær ven og rådgiver af paven var han en ledende kraft i bestræbelserne på at tilføre Kirken i Frankrig ny vitalitet efter den tros- og autoritetskrise, der prægede udviklingen efter 1968. Lige som paven var han uforfærdet i sin forkyndelse af Kirkens lære og ligesom han en karismatisk personlighed med en særlig evne til at få ungdommen i tale. Det var således

Jeg vil gøre Jesus kendt og elsket

Sr. Briega McKenna har i mere end 30 år rejst verden rundt og helbredt mennesker i Guds navn. Men helbredelse, understreger hun, er mere end fysisk helbredelse – den er først og fremmest en indre forvandling. Katolsk Orientering mødte sr. Briega, da hun i slutningen af juni besøgte menigheden i Esbjerg.

af Lisbeth Rütz

I mere end 30 år har sr. Briega McKenna rejst verden rundt sammen med fr. Kevin Scallion. I juli besøgte hun Danmark.

Da hun var 23, domte lægerne hende til et liv i kørestol. Hun led af en ekstremt smertefuld ledegigt, der tvang hende til at tage mange piller om dagen. Men kl. 9.15 om formiddagen d. 9. december 1970 skete der et mirakel. En hånd rørte ved hendes hoved, hun mærkede en kraft gå gennem sig, rejste sig op og var helbredt. Gud helbredte hende; men han gav hende også gaven til at helbrede andre. Hun var egentlig helst fri for den gave. For hun var bange for at blive til grin. Resten af historien om sr. Briega McKennas liv kender mange fra hendes bog ”Miracles do happen” (dansk titel: Er miraklernes tid forbi?)

Sr. Briega er en kvinde, man lytter til. Sammen med fr. Kevin Scallion har hun gennem de sidste 30 år besøgt alle klodens afkroge. Hun har holdt retræter for præster og ordensfolk, talt ved helbredelsesmesser og besøgt Danmark flere gange.

Hvad betyder det, at Gud helbreder? Hvordan får man et personligt forhold til Gud? Hvordan bliver man et troværdigt vidne? Fromme klicheer, der får normaldanskeren til at krumme tæer i skoene. Men når de kommer fra sr. Briega, bliver de troværdige. For som hun sidder over for mig i sofaen i pastor Benny Blumensaats dagligstue i Esbjerg, ligner hun alt andet end en religiøs sværmer. Sr. Briega er en lille, rødåret irsk nonne med et direkte blik og en dynamisk udstråling. Usentimentalt og med solid, humoristisk sans fortæller hun den forunderlige historie om sin tjeneste.

Hvad er hovedformålet med Deres rejseaktiviteter?

– At gøre Jesus kendt og elsket.

Frafald er et problem for Kirken overalt i Europa. Er det en løsning med specielle evangeliseringsprogrammer?

– Det kan være godt nok med evangeliseringsprogrammer; men det er familierne, der må begynde med at give troen videre, så de ikke svigter deres børn. Og der er desværre alt for stor uvished i dag om Kirkens lære. Vi har det bedste budskab i verden; men vi er slet ikke gode nok til at sælge det. For kun hvis vi er grebet af Kristus, bliver vi troværdige. Og som kristne er vi ikke troværdige, hvis vi ikke har et autentisk forhold til Gud.

I et traditionelt katolsk land som Irland er problemet med frafald vel ikke stort?

– Jo, desværre. Den økonomiske vækst har været enorm, og materialismen og ligegyldigheden over for Kirken er vokset. Kirken i Irland er ramt af mange skandaler, og frafaldet er stort. Mange familier er i opløsning, og landet har rekord i antallet af teenage-selv mord.

Hvad betyder tilbedelse for Dem?

– Tilbedelse af Jesus i alterets helligste sakramente er meget, meget vigtig for mig. Det er centrum i mit liv som nonne, at jeg er sammen med Jesus – at jeg tilbeder Ham og ærer Ham. Mine tre timers daglige tilbedelse af sakramentet giver mig kraft og styrke til at gøre Jesus nærværende i andres liv. Sakramenterne er en stor kraftkilde, og vi må genopdage den lægende kraft, der ligger i eukaristien.

“**Mange mennesker skrifter – men desværre til de forkerte mennesker og på de forkerte steder. F.eks. hos damefrisøren, bartenderen eller på TV**

“**Vi har det bedste budskab i verden; men vi er slet ikke gode nok til at sælge det. Kun hvis vi er grebet af Kristus, bliver vi troværdige**

På 14 dage skal De besøge Danmark, Norge, Færøerne og Island. Bliver De aldrig træt af at møde mennesker, der har forventninger om at blive helbredt?

– Det påvirker mig da selvfølgelig at møde mennesker, som lider, men jeg giver det videre til Gud og stoler på, at han hjælper.

Hvad sker der, hvis De ikke kan indfri folks forventninger om at blive helbredt?

– Jeg lover aldrig noget, for det er jo ikke mig, der helbreder, men husk på, at helbredelse er mere end det rent fysiske – det er en forvandling af personen. Og den indre forvandling og helbredelse er den vigtigste.

Hvorfor tror De, at så mange er fascineret af New Age spiritualitet og vender sig fra Kirken?

– Jeg tror, at hvis folk havde et personligt forhold til Jesus, ville de ikke behøve andet. Intet andet ville kunne tilfredsstille dem. Men hvis man ikke har dette fortrolige forhold til Ham, vil man altid lede videre.

Mange mennesker går sjældent eller aldrig til skrifte. Er det et problem efter Deres mening?

– Ja, det er et kæmpeproblem. Hvis man ikke skrifter sine synder, kan man ikke modtage den frelse, som Jesus vandt for os på korset. Mange mennesker skrifter – men desværre til de forkerte mennesker og på de forkerte steder. F.eks. hos damefrisøren, bartenderen eller på TV. De fortæller altid om deres problemer og deres synder til andre – også til mig. Desværre vælger de ikke at gå til det sakramente, som Kirken tilbyder dem gennem den præst, som har magten til at give dem tilgivelse for deres synder. Kirken har altid understreget vigtigheden af at gå til skrifte. Kristus åndede jo på apostlene og sagde: ”Modtag Helligånden! Forlad I nogen deres synder, er de dem forladt, nægter I at forlade nogen deres synder, er de ikke forladt.” (Joh. 20,22 – 23)

Hvor anbefaler De folk at starte, hvis de ønsker at lære Jesus at kende?

De skal begynde med Den hellige Skrift og bede til Helligånden.

Har De et råd til de mennesker der siger, at de ikke kan bede?

At bede er at tale til Jesus, at lytte, at læse i Den hellige Skrift. Det er at være sammen med Gud, tilbede Ham og elske Ham. Det er ikke så meget vores ord som vores holdning og vores ønske om at lære Jesus at kende, der er vigtigt.

Helbredelsesmessen

Efter interviewet trækker helbredelsesmessen fulde huse. Den veltilrettelagte og velorganiserede messe virker som et stort, glad fællesskab. Efter messen går præsten omkring med monstransen. Mange er berørte af situationen. En ung libanesisk kvinde fortæller mig: ”Uden kirken var jeg som en blomst uden vand. Jeg føler mig opløftet, når jeg har været i kirken.”

Dagen efter skriver den udsendte fra Jydske Vestkysten: ”Uanset hvor ateistisk man end lever til daglig, så føler man altså også noget i Skt. Nikolaj Kirke denne søndag formiddag. Og det føles godt.”

”Er miraklernes tid forbi?” er i anledning af Briega McKennas besøg i Danmark genoptrykt på Katolsk Forlag. Kr. 110.

Kardinal Martino: Ingen støtte til Amnesty International

Lederen af den pavelige kommission *Justitia et Pax*, kardinal Renato Raffaele Martino rettede i juni måned en skarp kritik mod Amnesty Internationals ledelse, som mere eller mindre åbenlyst har forladt sin hidtidige neutrale holdning til provokeret abort.

Kardinal Martino, som i en årrække var Vatikanets permanente observatør ved FN, udtalte i et interview, at organisationen ved at gøre sig til talsmand for en afkriminalisering af abort har diskvalificeret sig selv som forsvarende for menneskerettighederne. ”Hvis AI ikke længere er villig til at forsvare den mest grundlæggende af alle rettigheder, retten til livet, har organisationen forrådt sin egen identitet,” sagde kardinalen.

Han mindede samtidig om, at man i slutdokumentet på Kairo-konferencen om befolkningsproblemer i 1994 udtrykkeligt fastslog, at ”abort i intet tilfælde må betragtes som en metode til familieplanlægning... og at alle midler bør tages i brug for at eliminere behovet for abortindgreb.”

Kardinal Martino betegede AI's kurskifte som et led i den internationale strategi for at fremme ”dødens kultur: ”Deres dagsorden er sprogligt maskeeret som et forsøg på at fremme menneskerettighederne, men i virkeligheden underminerer man de rettigheder, man foregiver at støtte.”

Kardinalen understregede endvidere, at såfremt AI fastholder sin nye kurs, vil katolikker ikke med god samvittighed kunne støtte organisationens arbejde. ”Vi støtter ikke noget projekt, hvori der indgår provokeret abort,” sagde han.

I skrivende stund drøftes blandt andet dette spørgsmål på AI's internationale møde i Mexico. De fleste iagttagere forventer imidlertid, at resultatet af mødet vil blive en godkendelse af ledelsens oplæg, som anbefaler, at abort for fremtiden under visse omstændigheder bør betragtes som en retting. Ledelsen har for at begrunde sin holdning henvist til massevoldtægterne i Darfur i det borgerkrigsramte Sudan.

Hertil svarer kardinal Martino, at ikke alene voldtægterne, men også de efterfølgende abortindgreb bør betragtes som forbrudelser. At underkaste voldtægts ofre et abortindgreb er at udsætte de pågældende kvinder for endnu en traumatisk oplevelse. De har derimod behov for både materiel og psykologisk støtte. Og under alle omstændigheder er man forpligtet til at beskytte det ufødte barns liv.

Spørg om troen

redigeret af Kirsten Kjørulff

Angående *Humanae Vitae*'s modtagelse

I "Da verden blev moderne (3)" (i KO nr.7) kritiserer Torben Riis (TR) Hans Küng for, i hans kritik af *Humanae Vitae* (HV), at antage, at det store flertal, de såkaldte "moderne mennesker", nødvendigvis må have ret. Og han tilføjer: "Men hvad nu, hvis vinden begyndte at blæse i modsat retning? Ville Küng så føle sig nødsaget til at acceptere *Humanae Vitae*'s lære?" Men man kunne blive fristet til at stille det lidt retoriske spørgsmål: Hvis paven havde fulgt den pavelige kommissions indstilling og det havde været denne, der var kommet til udtryk i HV, ville TR så have følt sig nødsaget til at acceptere den? HV rørte sindene dybt. Blandt andet derfor er der vokset en meget omfattende litteratur op omkring encyklikaen. Selv den mest overfladiske berøring hermed er tilstrækkelig til at overbevise enhver om emnets overvældende kompleksitet – moralteologisk, ekklesiologisk (kirkeforståelsesmæssigt) og kirkehistorisk. Alligevel kunne jeg have ønsket nogle flere aspekter inddraget i TRs redogørelse for HVs modtagelse.

TR fremfører, at de nordiske biskopper i deres hyrdebrev "ikke beskæftiger sig med, om den kritik der er fremsat [af lægfolk], har noget på sig eller ej" men at de i stedet "kaster sig ud i en motivanalyse". Men man kunne tilsvarende i hvad angår TRs egen redogørelse savne omtale af de ræsonnører, som flere velansete moralteologer, som havde vanskeligheder med HV, har fremført. Dette gælder også de kirkelige dokumenter der henvises til og fortolkes i forbindelse med spørgsmålet om legitimiteten af 'dissens' (dette at have en opfattelse der afviger fra kirken officielle lære). Eller for den sags skyld de overvejelser der optog de dissenterende lægfolk. Og hvad med de teologer, ærkebiskopper og kardinaler, der stod bag kommissionens majoritetsrapport? Skulle de betragtes som på én eller anden måde ringere, mindre kompetente tænkere i kirken tætteste, end forfatterne til mindretalsrapporten?

Ifølge Kardinal Heenan kendes bispeembedets fulde byrde kun af den, der har prøvet at bære det. I bogen *The Worlock Archive*, 2000, omtaler Clifford Longley de engelske biskoppers egne "samvittigheds kvaler" i deres indbyrdes diskussioner vedrørende formidlingen af HV (Pave Paul omtalte jo selv sin egen beslutning som "kvalfuld"). Derfor har man svært ved at tro, at der fandtes nogen bispekonference, der tog let på opgaven. TR kritiserer som sagt de nordiske (og tyske) biskoppers hyrdebrev for at være for optaget af lægfolkets reaktioner og betydningen af ellers loyale katolikkers gode vilje. Lignende overvejelser blev gjort gældende af kardinal Hume på bispesynoden i Rom i 1980, hvor han fremhævede, at mens nogle par havde haft let ved at rumme HVs fortsatte hævðelse af præventionsforbudet, havde andre store problemer med det og at sidstnævnte ofte var "kirkens gode, samvittighedsfulde og trofaste sønner og døtre". Kardinalen mente ikke, at man kunne nøjes med at sige, at disse mennesker ikke

har formået at overvinde deres menneskelige svaghed men at problemet var langt mere komplekst end som så.

Udover at anskueliggøre det forhold, at den debat, der blev affødt af HV, lige så meget drejede sig om ekklesiologi som om moralteologi (det nyligt afsluttede koncils dokumenter bidrog på afgørende vis hertil), så kan man spørge, om en sådan udtalelse som kardinal Humes ikke er det samme som at "legitimere kritikken som berettiget", som TR foreslår. Prædikaten "berettiget" kunne anvendes på to måder her. Det kan bruges til at antyde, at kritikken var på sin plads. Men man kunne istedet spørge om kritikken (eller snarere, den manglende overbevisning) kunne have en berettiget plads – altså kunne blive betragtet som legitim forudsat at visse betingelser bliver opfyldt: f.eks. at man ikke på forhånd er stejlt afvisende men seriøst lærevillig. Det er vel dette spørgsmål, som de mange diskussioner af hvad begrebet *obsequium* – "underkastelse" – af viljen og ligeledes intellektet i den ikke-ufejlbarlige læres område indebærer, i grunden drejer sig om. For at kunne give sit oprigtige "ja" til et udsagn, må man være overbevist om, at det er sandt. Fornævnte krav som den enkeltes afgørelse er underlagt bliver for øvrigt klart fremhævet i de tyske biskoppers hyrdebrev, som TR skarpt kritiserer. Og allerede året før havde de tyske biskopper udsendt et brev om det almindelige pavelige læreembede, som er blevet hyllet af én førende ekklesiolog som et af de væsentligste bidrag til den postkonciliære diskussion herom.

TR har selvfølgelig ret, når han siger, at fordømmelsen af kunstig prævention har været kirken konstante lære, selv om accepten af naturlig fødselsregulering på et tidspunkt var et klart nybrud. Er der overhovedet andre toner at spore? Jeg har stødt på to – ikke hos paver men hos kardinaler der senere blev paver. I året før kardinal Luciani blev pave Johannes Paul I, udarbejdede han et skriftespejl, der i afsnittet vedrørende ansvarsbevidst forældreskab helt undlader at komme ind på de metoder, der anvendes til at forhindre, hvad parret ville i fællesskab dømme et "uansvarligt svangerskab" (se jesuiterne O'Collins og Farrugia's *Catholicism*, 2003, s.351). Og ydermere fra kardinal Ratzinger, der som John L. Allen, Jr. siger (Cardinal Ratzinger, 2000, s.188) klart støtter kernen i læren om fødselsregulering, men i 1996-interviewet med Peter Seewald (*The Salt of the Earth* tilgængelig i uddrag på Netet) tøver med direkte at fordømme par, der anvender kunstig prævention. Små detaljer måske, men alligevel en del af det større billede.

Susan M. Dew

Kære Susan M. Dew,
Du har ganske ret i, at der er mange flere nuancer i denne diskussion, end det har været muligt for mig at medtage i min artikel. Her har jeg måttet begrænse mig til at trække hovedlinierne op i en udvikling med mange facetter, og som tilmed strækker sig over mange århundreder. Mit anliggende med denne og de øvrige artikler i

serien var kort fortalt at vise, hvordan de dominerende ideologier i forrige århundrede og længere tilbage skridt for skridt fører mennesker i vor kulturkreds bort fra den kristne katolske opfattelse af ægteskab og seksualitet og dermed undergraver familien som institution.

Denne sekulariseringsproces tilspidser fra slutningen af 1960'erne, hvor vi f.eks. i det danske samfund, men også generelt i den vestlige verden oplever en eksplosion i skilsmisser, åbne samlivsformer og hvad man ellers forbinder med det såkaldte 1968-oprør – kort sagt symptomerne på den tros-, autoritets- og værdikrise, vi endnu kæmper med.

En vigtig pointe i min fremstilling var påvisningen af, at mange katolikker – og så sandelig ikke blot lægfolket – i vidt omfang antog den moderne værdirelativisme og lod sig rive med i en opløsningsproces, som vi endnu ikke har set enden på.

Det, der her står på spil, er med andre ord, langt mere end blot et spørgsmål om brug eller ikke brug af prævention. Overskriften over dette problemkompleks kunne f.eks. hedde "moralens privatisering". Hermed forstås det forhold, at moderne mennesker henviser selv tunge moralske afgørelser til privatsfæren. Hvis NN f.eks. beslutter sig for at få en abort, er det en rigtig beslutning, som ingen andre skal komme og blande sig i. Det er et rent personligt anliggende. Og tilsvarende i vores verden: hvis en god katolik synes, at det er rigtigt at bruge prævention, ja så er det ikke noget, Kirken eller Vorherre behøver at blive blandet ind i.

Men hermed har man – i hvert fald i princippet – også sagt, at så er ægteskab og familie ikke længere at opfatte som et kald. Så ser vi ikke længere familielivet herunder forældrerollen som en opgave, vi skal løse under ansvar for Gud, og hvor vi bestandigt bestræber os på at bringe de valg vi træffer, i overensstemmelse med Hans vilje, dvs. Hans frelsesplan for hver enkelt af os. Så er det kun præster og ordensfolk, der har et kald, en særlig opgave i forhold til Gud, mens vi som lægfolk i betænkelig grad reduceres til tilskurollen. Bevares, vi kan løse praktiske opgaver i vores menigheder, og vi kan fortsat dyrke vores egen private fromhed på vores egne præmisser, men det holder ikke ind i næste generation. Hvorfor skulle vores børn vælge at overtage vores interesse for åndelig "wellness"? Nye generationer ser sig altid om efter mening i eksistentiel forstand. Finder de den ikke hos os, prøver de sig for andre steder. Er det ikke det, vi i betænkeligt omfang oplever i øjeblikket?

Men hvem kan vi så stole på i denne komplicerede debat, hvor der også indrekerligt hersker en del signalforvirring?

Her mener jeg, det er vigtigt at skelne mellem teologi og læreembede, mellem den debat, der til stadighed foregår mellem teologer og andet godfolk, og de udsagn, vi har fra det autentiske læreembede. Moralske spørgsmål, der griber dybt ind i vores liv, hører ikke til den "ikke-ufejlbarlige læres område", som du skriver – blandt andet fordi vi ikke kan udskyde beslutninger af denne art, afvente resultaterne af en diskussion, som kan føres i det uendelige. Vi

skal leve vores liv som kristne her og nu, og hvis vores tro ikke kan give os svar på de spørgsmål, der virkelig gør en forskel på det konkrete levede niveau – ja, så har vi et alvorligt problem.

Du henviser til sidst i dit indlæg til Peter Seewalds interview med den daværende kardinal Ratzinger og skriver, at Ratzinger "tøver med direkte at fordømme par, der anvender kunstig prævention".

Dertil vil jeg – med fare for at lyde pedantisk – for det første sige, at udtrykket "fordømme" ikke forekommer mig velvalgt. Kirken fordømmer ikke mennesker. Det er Kirkens opgave at føre mennesker til frelse og med dette for øje at fortælle dem, hvad der fører til eller bort fra dette mål. Syndige handlinger skader både den, der udfører handlingen, og den handling måtte være rettet imod. Deraf den klassiske katolske formulering: du skal hade synden, men elske synderne.

Dernæst er det vigtigt at præcisere, at intervieweren afsluttende spørgsmål, som du refererer til, drejer sig om en tænkt situation, hvor et etableret katolsk ægtepar, der allerede har flere børn, på et tidspunkt overvejer at bruge prævention, fordi de ikke kan overkomme flere. Hertil svarer Ratzinger, at det er vanskeligt at sige noget generelt, for så vidt som parret har personlige problemer at slås med, og anbefaler, at man i sådanne tilfælde overvejer situationen sammen med sin skriftefader.

Men jeg vil meget anbefale, at man læser Ratzingers svar i sin helhed, netop fordi han forklarer Kirkens standpunkt ved at sætte spørgsmålet ind i en større principiel sammenhæng. Intervieweren spørger ham indledningsvis, om han ikke godt kan forstå, at mange katolikker har svært ved at forlige sig med Kirkens lære om prævention. Og Ratzinger svarer, at det forstår han udmærket. Det skyldes blandt andet, at barnet i vort moderne samfund er blevet en udgift og en ulejlighed for den enkelte familie, hvor det i tidligere tiders samfund blev betragtet som en velsignelse.

Parallelt hermed, siger Ratzinger, er der foregået en adskillelse af seksualitet og reproduktion. I denne sammenhæng citerer han Huxleys klassiske science fiction-gyser "Fagre nye Verden", hvor børn planlægges og produceres i laboratorier.

Selv om der er tale om fiktion, påpeger Ratzinger, er den mentalitet, Huxley beskriver, den samme som den, der ligger til grund for det moderne syn på seksualitet og reproduktion. Børn reduceres til produkter, hvormed vi udtrykker os selv, og berøves dermed på forhånd deres eget livsprojekt. I denne proces går mennesket til grunde, seksualiteten bliver et tilfældigt middel, og forholdet mellem mand og kvinde ændres radikalt.

Det er netop, understreger Ratzinger, disse grundlæggende moralske valg, man står over for, når det drejer sig om prævention. Kirkens opgave er at forsvare menneskets værdighed, og siger han, vi må indse, at vi ikke kan løse grundlæggende menneskelige og moralske problemer med kemi, kun ved at ændre vores måde at leve og forholde os til hinanden på.

Med venlig hilsen
Torben Riis

Sankt Maria af Den korsfæstede Jesus – Guds lille araber

af Kirsten Krog

Ifølge den karmelitiske helgenkalender er den 25. august festdag for Maria af Den korsfæstede Jesus, en arabisk nonne, hvis korte liv indeholder utrolige mængder af Guds nåde og overnaturlige kraft.

En helgens barndom

Maria blev født den 5. januar 1846 i Palæstina. Hendes forældre var på det tidspunkt barnløse på trods af, at moderen havde født tolv sønner. Men de var alle døde som spæde, og nu havde forældrene besluttet at gå de 170 kilometer til Bethlehem for at bede Jomfru Maria om en datter, som de ville opkalde efter hende. Maria var altså svar på bøn. Allerede hendes ankomst til verden var et mirakel, og det viste sig, at hun hele sit liv skulle være et mirakelbarn. Hun blev født af kristne arabiske forældre og fik to år efter en lillebror, som fik navnet Paul. Det så nu ud til, at familien endelig kunne leve lykkeligt med to levedygtige børn, men kort tid derefter kom døden igen på besøg, denne gang for at hente begge forældre. Maria og Paul var nu forældreløse og måtte endda skilles fra hinanden. Paul blev adopteret af en tante i Tarshish, Maria af en onkel fra Abellin. De to søskende så aldrig hinanden igen. Senere, da Maria var otte år, flyttede familien til Ægypten i nærheden af Aleksandria, et opbrud, som tog hårdt på Maria, der havde elsket bjergene, blomsterne og fuglene i Galilæa. Som det var almindeligt for en arabisk pige i Palæstina dengang, kom Maria aldrig i skole og voksede derfor op uden at kunne læse og skrive – og med udsigten til at blive bortgift i en meget ung alder.

Marias vej blev imidlertid en anden. Jesus havde, siden Maria var lille, været hele hendes kærlighed, og da hendes adoptivforældre lovede hende bort til en onkel – adoptivmoderens bror – som boede i Cairo, kom det som et chok for Maria. Hun var da kun tretten år gammel og besluttede aldrig at give sig til nogen anden end sin korsfæstede brudgom, Jesus. Allerede fra den dag, hun besluttede at vie sig til Kristus, erfarede hun lidt af, hvad det vil sige at have en korsfæstet brudgom. Familien reagerede i vrede på hendes beslutning om at forblive jomfru, og da hverken råb eller slag hjalp, sendte de bud efter hendes skriftefar, der nægtede hende absolution og kommunion, hvis hun ikke adlød sin familie. Efter flere måneders prøvelser i hjemmet flygtede Maria.

Opvakt fra døden

En muslimsk slægtning, som hjalp Maria med at flygte, gjorde alt for at overbevise hende om, at en religion, hvis tilhængere kunne mishandle hende sådan, ikke var værd at tilhøre. I stedet burde hun blive muslim, hvilket hun kategorisk afviste. Denne afvisning gjorde slægtingen så rasende, at han slog Maria ihjel og kastede hende i en kloak. Men Maria skulle alligevel ikke forlade denne verden. Resten af sit liv bar hun et ar på sin hals, som vidnede om det mirakel, som nu skulle ske; og senere, efter at hun var gået i kloster, berettede hun om sine oplevelser i dødsryggen dal: "Jeg befandt mig i himmelen. Jeg så Jomfru Maria, englende og helgenerne, som modtog mig hjerteligt, og jeg så også iblandt dem

mine forældre. Jeg så Den hellige Treenheds vidunderlige trone og Jesus Kristus i sin menneskelighed. Ingen sol, ingen lampe, men alt var klart og lyst. Da var der én, som sagde til mig: "Det er sandt, at du er jomfru, men din bog er endnu ikke færdigskrevet."

Maria beskriver dernæst, hvordan hun tilbage i legemet så en nonne eller sygeplejerske, som hun senere identificerede som Jomfru Maria, der plejede hende og førte hende til franciskanernes kirke, Sankt Katharina, hvor hun opsøgte en skriftefar. Gennem franciskanerne fik Maria en plads hos den kristen familie for til sidst ad krogens veje at ende hos nogle mennesker i Frankrig.

Klosterliv og klosterstiftelse

I Frankrig begyndte endnu en kroget vej for Maria, vejen ind i klosterlivet. Efter at have opsøgt to klostre, som begge afviste hende, blev hun endelig i 1865 godtaget i et tredje kloster, hvor de allerede havde palæstinensiske novicer og derfor bedre kunne rumme en postulant, som ud over at være analfabet kun kunne tale arabisk. Her levede Maria to år som postulant, men fik ikke lov til at fortsætte som novice, da nogle af søstrene ikke mente, at hun med sit ekstraordinære liv passede ind i en aktiv kongregation. Dette var et hårdt slag for Maria, som kun ønskede at leve for Gud. Men Guds omveje for hende syntes som altid at være uransagelige. En søster fra det kloster, som ikke ville lade hende fortsætte som novice, havde søgt om tilladelse til at blive overflyttet til karmeliterne i Pau, og nu rejste Maria med hende og indtrådte således den 15. juni 1867 i Karmel. Her blev hun, til hun i 1870 sammen med

nogle af sine medsøstre blev sendt til Mangalore i Indien for at grundlægge et karmeliterkloster dér. Det blev også i Indien, at hun kom til at aflægge sin evige profes. I 1872 vendte Maria tilbage til Pau for igen i 1875 at forlade klosteret for at grundlægge et karmeliterkloster i Bethlehem.

Når det overnaturlige bliver naturligt

Helt fra Maria var barn, levede hun i det overnaturlige og mirakuløse som noget helt naturligt. Amédée Brunot opregner i sin bog om hende i alt ti ekstraordinære manifestationer i hendes liv, bl.a. ekstaser, stigmatisering, levitationer, profetier og bilokation. Jeg vil imidlertid opholde mig ved én af de tilsyneladende mindre spektakulære af de ti, nemlig en overnaturlig poetisk gave. I virkeligheden flettes de ekstraordinære gaver sammen. Således modtager Maria sine sange eller digte under ekstase. Selvom Maria var helt ulærd, knapt kunne tale fransk og i hvert fald intet kendte til poetiske teknikker og teorier, har flere forskere været slået af digtenes høje poetiske kvalitet. Digtenes har klare semitiske træk. Deres karakteristiske parallelismer leder tankerne hen på Salmernes bog, ligesom det billedrige sprog minder om det konkrete symbolsprog i Det gamle Testamente. En jodisk konvertit, René Schwob var så slået af skønheden i Marias poesi, at han i forbindelse med helgenkæringsprocessen fremkom med ønsket om, at denne lille jævne pige skulle blive skytshelgen for de intellektuelle.

Ydmyghedens velsignelse

Men, hvad var denne højt benådedes hemmelighed? Især to ord synes at karakteri-

sere hende: Ydmyghed og lydighed. Allerede som barn gentog Maria ofte følgende ord: "Alt her på jorden forgår. Hvad er vi? Intet, støv, intethed, og Gud er så stor, så skøn, så værd at elske – og han er ikke elsket".

Hun yndede at kalde mig selv "det lille intet": "Først og fremmest så husk alle sammen én ting: det lille intet kan kun lykkes på intethedens vej". Mod slutningen af sit liv voksede Maria mere og mere ind i ydmygheden gennem at se sin synd og sit hovmod: "Aldrig har jeg følt behovet for ydmyghed som nu. Jeg, støv, er intet andet end stolthed". Engang, hvor hun blev spurgt, hvem hendes familie var, tog hun noget støv op fra jorden og sagde: "Det er min familie. Jeg er kun et intet; et støvflug er mere end jeg: vinden løfter det op, jeg falder kun; så Guds hånd må bære mig". Og netop dette var hendes store lykke: når hun var et intet, måtte Gud blive hendes alt. Hun erfarede bogstaveligt, hvad Paulus mener, når han siger: "Jeg lever ikke mere selv, men Kristus lever i mig" (Gal. 2,20a). Derfor kunne hun også sige: "Jeg håber på Gud mod alt håb. Min Gud, på trods af min svaghed og synd vil jeg altid håbe på dig. Selv hvis du kaster mig i helvede, vil jeg stadig håbe på dig. Jeg er intet, jeg kan intet gøre, men du kan gøre alt. Jeg håber på din guddommelige nåde. Jeg ved ikke, om jeg bliver frelst, men jeg håber, min Gud, at du vil frelse mig. Ja, jeg har det håb, at jeg skal se Gud".

Lydig ind i døden

Tæt forbundet med ydmygheden er lydigheden, og Maria af Den korsfæstede Jesus udmærkede sig på en særlig måde, når det gjaldt lydigheden. Således stod lydigheden over alle miraklerne i hendes liv, og Moder Veronica præsenterede den nyligt afviste postulant for hendes nye priorinde i karmeliterklosteret i Pau med ordene: "Hun vil adlyde helt til et mirakel".

Et eksempel på dette blev konstateret i Pau den 22. juni 1973, hvor novicemesterinden fandt sin lille novice i toppen af et træ uden nogen støtte, mens hun sang "Kærlighed! Kærlighed". To overnaturlige fænomener syntes da at være i funktion: levitation og ekstase. Men da novicemesterinden byder hendes at komme ned i lydighedens navn, kommer Maria straks ud af sin ekstase og lander uskadt på jorden.

For Maria betød lydigheden at gøre Guds vilje, hvad det end måtte koste, derfor kunne hun sige: "Det er skønt at tænke på Jesus, det er skønt at elske Ham; men det skønneste er at gøre hans vilje", ja, hun gik så langt, at hun sagde: "Jeg vil hellere ende i helvede ved Guds vilje end i himmelen ved min egen vilje". Lydigheden var gået Maria så meget i blodet, at den fulgte hende ind i døden. Der fortælles således følgende om Maria, efter at hun var død: "Da hendes legeme var blevet lagt i kisten, så vi hvordan hendes arme tre gange strakte sig ud til siden. Efter at priorinden hver gang havde lagt armene på plads igen, sagde hun til hende: "Mit barn, i lydighedens navn, behold dine arme over kors, så vi kan lukke kisten".

Og det kære barn, som havde været lydigheds indtil det mirakuløse, mens hun var i live, adlød igen efter sin død, og hendes arme forblev ubevægelige". Det var den 25. august 1878. Maria af Den korsfæstede Jesus var da 32 år.

Orientering fra sognene

1. - 30. september 2007

Sidste frist for stof til nr. 15 som udkommer 19. september og omfatter oktober måned er **3. september**

Tekst bedes sendt - helst pr. e-mail: sognenyt@katolskorientering.dk eller på diskette til Katolsk Orientering, Gl. Kongevej 15, 1610 København V.

1 | Nordjylland

9000 AALBORG Sct. Mariæ Kirke, Kastetvej 1. Hjemmeside: www.katolsk-nord.dk E-Mail: Sct.Mariae@mail.dk Sognepræst: p. Marcin Kopec O.M.I. Tlf. 98 79 63 45 fax 98 79 63 46, p. Stanislaw Kordek O.M.I. tlf. 98 79 63 42 p. Jude Kulas tlf. 98 79 63 47 (Tamilsk sjælesorg se www.katolsk-nord.dk/tamilsk) Sognekortet tlf. 98 79 63 40. Menighedsrådsformand: Erik Schou, tlf. 98 92 27 74 erik.schou@has.dk .

Messtider i Aalborg:

Søndage: kl. 8.00 og kl. 10.00
Mandage: kl. 17.00
Tirsdage: kl. 9.00 og rosenkransbøn efter messen
Onsdage: kl. 9.00, kl. 20.00 på polsk.
Fredage: kl. 17.00 (1. fredag kl. 17.15)
Fredage rosenkransbøn kl. 16.15 før messen, undtaget 1. fredag i måneden
Lørdage: kl. 9.00
Desuden er der:
Hver 1. fredag i måneden tilbedelse af Alterets Sakramente kl. 16.00-17.00, (d.7/9)
Hver 3. lørdag i måneden, messe på polsk kl. 17.00, (d.15/9)
Hver 4. søndag i måneden er der messe på engelsk søndag kl. 18.00 (d.23/9)
En gang om måneden er der messe på vietnamesisk, i september måned d.8/9 kl. 15.00
Se i øvrigt opslagstavlen og www.Katolsk-nord.dk

9900 Frederikshavn, Helligåndskirken,

Uranienborgvej 5 A.
Al post sendes til Sct. Mariæ Kirke, Kastetvej 1, 9000 Aalborg
Sognepræst: p. Marcin Kopec O.M.I. Tlf. 98 79 63 45, fax 98 79 63 46,
Messtider i Frederikshavn:
Søndage: messe kl.10.00
Fredage: tilbedelse kl.16.00 og messe kl.17.00
Første lørdag i måneden messe kl.16.00
Se i øvrigt opslagstavlen og www.Katolsk-nord.dk

9800 Hjørring, Sankt Maria,

Martyrernes Dronning, Bispenegade 67.
E-Mail: Sct.Mariae@mail.dk
Al post sendes til Sct. Mariæ Kirke, Kastetvej 1, 9000 Aalborg
Sognepræst: p. Marcin Kopec O.M.I. tlf. 98 79 63 45, fax 98 79 63 46,
Messtider i Hjørring:
Søndage kl.14.30
Tirsdag kl. 15.30 på dansk/vietnamesisk
Se i øvrigt opslagstavlen og www.Katolsk-nord.dk

7700 Thisted, Sankt Thøgers Kirke,

Møllevj 23,
E-mail: Sct.Mariae@mail.dk
Al post sendes til Sct. Mariæ Kirke, Kastetvej 1, 9000 Aalborg
Kontaktperson: Kjeld Vestergaard, tlf. 97 92 43 04, eller henv. til Sct. Mariæ Kirke, Kastetvej 1, 9000 Aalborg. Sognepræst: p. Marcin Kopec O.M.I. Tlf. 98 79 63 45
Messtider:
Hver lørdag kl. 15:30
Se i øvrigt www.Katolsk-nord.dk

2 | Midtjylland nord

8900 RANDERS, Jesu Hjerter Kirke, Thorsgade 22. Hjemmeside: www.katolsk-midt.dk Sognepræst: Thanh D. Tran (Dominique), Tlf. 86 42 97 30, mobil: 20 98 63 59 E-mail: tdt1952@gmail.com Menighedsrådsformand: Kirsten Kjørulff Tlf. 86 57 70 52, e-mail: kkmh37@gmail.com Messtider: (I) Søndagsmesse kl. 10.00 Hverdagsmesse: tir kl. 17.00, ons kl.19.00 Tilbedelse: søn kl. 9.30, tir kl.17.30 Rosenkrans/korsvej ons kl. 18.30 Jesu Hjerter andagt 1. fre kl. 18.30

8800 VIBORG, Sankt Kjelds Kirke

Sankt Leonisgade 12.
Hjemmeside: www.katolsk-midt.dk E-mail: tdt1952@gmail.com Sognepræst: Thanh Duc Tran (Dominique) Menighedsrådsformand Inger Touray Tlf. 86 61 41 34, E-mail: ingertouray@tiscali.dk Messtider:
Søndage: lør kl. 16.00, hverdage: tor & fre kl. 17.30, undt. 2. tor, tilbedelse: tor kl. 18.00, undt. 2. tor, lør kl. 15.30, rosenkrans/korsvej: fre kl. 18.00

7620 Lemvig, Hellig Kors Kirke, Østerbrogade 33.

Hjemmeside: www.katolsk-midt.dk Tlf. 86 42 97 30, E-mail: tdt1952@gmail.com Sognepræst: Thanh Duc Tran (Dominique) Kontaktperson Ewald Henriksen, tlf. 97 82 08 04 Messtider:
Søndagsmesse kl. 14.00 (undt. 1. søn, tamilsk messe kl. 10.00)
Hverdagsmesse 2. tor kl.17.00
Tilbedelse 2. tor. kl. 17.30
Rosenkrans/korsvej: 2. tor kl.16.30

3 | Århus og Djursland

8000 ÅRHUS C. Vor Frue Kirke Ryesgade 26, P.B. 5054, 8100 Århus C. Tlf. 87 30 70 40, Fax 86 19 45 91 Hjemmeside: www.katolsk-aarhus.dk Præsterne: Adolf Meister SJ, tlf. 87 30 70 41 E-mail: meister@katolsk-aarhus.dk Sognepræst: Herbert Krawczyk SJ, tlf. 87 30 70 42 E-mail: herbert@katolsk-aarhus.dk Charles Edwards SJ, tlf. 87 30 70 44 Praktikant: diakon Bernardo Petrini, tlf. 87 30 70 57 mobil: 30 50 90 67 E-mail: bernardo.petrini@yahoo.dk Marcos Romero, tlf. 87 30 70 58 mobil: 28 85 25 17. E-mail: marcosromero000@hotmail.com Kaldæisk menighed: p. Moshe Paris Ryesgade 33, 4 th., 8000 Århus C., tlf.: 26 93 98 24. Menighedsrådsformand: Ida Wæde Hansen Tlf. 86 87 55 44. E-mail: anida@post.tele.dk Sognesekretærer: Anne Margrethe Rasmussen og Bernhard Kiel. Sognekortet: 87 30 70 40 E-mail: kontor@katolsk-aarhus.dk Katolsk Infobotik: Ryesgade 28, tlf. 87 30 70 55 E-mail: kat-infobotik@mail.dk. Selvhjælpsgrupperne ved Kirken SvK: Ryesgade 28, 5. Tlf. 21 70 30 67 E-mail: selvhj@katolsk-aarhus.dk Telefonlinjen ved Kirken: 70 26 14 84. Skt. Joseph Sostrene: Ryesgade 28.4.th Tlf. 86 13 81 22. Messtider:
Søndagsmesser: kl. 8.00, 10.00 (højmesse), 17.00 Messe på polsk: søn 2/9 og 16/9, kl. 14.00 Messe på vietnamesisk: søn 23/9, kl. 14.30 Messe på kaldæisk: søn 2/9 og 16/9, kl. 12.00 Messe på tamilsk: ingen. Messe på engelsk: lør 22/9, kl. 13.00 i oratoriet. Messe på spansk: lør 15/9, kl. 14 i oratoriet. Hverdagsmesser: man kl. 19.00, tir kl. 16.30, ons kl. 8.00, tor kl. 11.00, kl.19.00 (på polsk) i oratoriet, fre kl. 15.00 (på vietnamesisk), kl. 19.00 (på dansk), lør kl. 8.00 Skolemesser: hver tir kl. 8.00 (yngre elever). Ældre elever: første fre kl. 8.45. Skriftemål: helst 1. fre kl. 18.00-19.00 el. eft. aftale Menighedsrådsformand: ingen Sogneundervisning: lør 8/9, kl. 10.00 "Den største dag": 22-23. sept. i Odense. Sct. Knuds Seniorklub: se i Sognebladet/på www.katolsk-aarhus.dk. Tro og Lys: lør 8/9, kl. 13.30. Samsø: lør 15/9, kl. 14.00 i Ørby kirke. KUF: se www.katolsk-aarhus.dk. Galleri ved Kirken: man, ons, tor og fre kl. 14.00-17.30.

8000 ÅRHUS C. Vor Frue Kirke

Ryesgade 26, P.B. 5054, 8100 Århus C. Tlf. 87 30 70 40, Fax 86 19 45 91 Hjemmeside: www.katolsk-aarhus.dk Præsterne: Adolf Meister SJ, tlf. 87 30 70 41 E-mail: meister@katolsk-aarhus.dk Sognepræst: Herbert Krawczyk SJ, tlf. 87 30 70 42 E-mail: herbert@katolsk-aarhus.dk Charles Edwards SJ, tlf. 87 30 70 44 Praktikant: diakon Bernardo Petrini, tlf. 87 30 70 57 mobil: 30 50 90 67 E-mail: bernardo.petrini@yahoo.dk Marcos Romero, tlf. 87 30 70 58 mobil: 28 85 25 17. E-mail: marcosromero000@hotmail.com Kaldæisk menighed: p. Moshe Paris Ryesgade 33, 4 th., 8000 Århus C., tlf.: 26 93 98 24. Menighedsrådsformand: Ida Wæde Hansen Tlf. 86 87 55 44. E-mail: anida@post.tele.dk Sognesekretærer: Anne Margrethe Rasmussen og Bernhard Kiel. Sognekortet: 87 30 70 40 E-mail: kontor@katolsk-aarhus.dk Katolsk Infobotik: Ryesgade 28, tlf. 87 30 70 55 E-mail: kat-infobotik@mail.dk. Selvhjælpsgrupperne ved Kirken SvK: Ryesgade 28, 5. Tlf. 21 70 30 67 E-mail: selvhj@katolsk-aarhus.dk Telefonlinjen ved Kirken: 70 26 14 84. Skt. Joseph Sostrene: Ryesgade 28.4.th Tlf. 86 13 81 22. Messtider:
Søndagsmesser: kl. 8.00, 10.00 (højmesse), 17.00 Messe på polsk: søn 2/9 og 16/9, kl. 14.00 Messe på vietnamesisk: søn 23/9, kl. 14.30 Messe på kaldæisk: søn 2/9 og 16/9, kl. 12.00 Messe på tamilsk: ingen. Messe på engelsk: lør 22/9, kl. 13.00 i oratoriet. Messe på spansk: lør 15/9, kl. 14 i oratoriet. Hverdagsmesser: man kl. 19.00, tir kl. 16.30, ons kl. 8.00, tor kl. 11.00, kl.19.00 (på polsk) i oratoriet, fre kl. 15.00 (på vietnamesisk), kl. 19.00 (på dansk), lør kl. 8.00 Skolemesser: hver tir kl. 8.00 (yngre elever). Ældre elever: første fre kl. 8.45. Skriftemål: helst 1. fre kl. 18.00-19.00 el. eft. aftale Menighedsrådsformand: ingen Sogneundervisning: lør 8/9, kl. 10.00 "Den største dag": 22-23. sept. i Odense. Sct. Knuds Seniorklub: se i Sognebladet/på www.katolsk-aarhus.dk. Tro og Lys: lør 8/9, kl. 13.30. Samsø: lør 15/9, kl. 14.00 i Ørby kirke. KUF: se www.katolsk-aarhus.dk. Galleri ved Kirken: man, ons, tor og fre kl. 14.00-17.30.

8000 ÅRHUS C. Vor Frue Kirke

Ryesgade 26, P.B. 5054, 8100 Århus C. Tlf. 87 30 70 40, Fax 86 19 45 91 Hjemmeside: www.katolsk-aarhus.dk Præsterne: Adolf Meister SJ, tlf. 87 30 70 41 E-mail: meister@katolsk-aarhus.dk Sognepræst: Herbert Krawczyk SJ, tlf. 87 30 70 42 E-mail: herbert@katolsk-aarhus.dk Charles Edwards SJ, tlf. 87 30 70 44 Praktikant: diakon Bernardo Petrini, tlf. 87 30 70 57 mobil: 30 50 90 67 E-mail: bernardo.petrini@yahoo.dk Marcos Romero, tlf. 87 30 70 58 mobil: 28 85 25 17. E-mail: marcosromero000@hotmail.com Kaldæisk menighed: p. Moshe Paris Ryesgade 33, 4 th., 8000 Århus C., tlf.: 26 93 98 24. Menighedsrådsformand: Ida Wæde Hansen Tlf. 86 87 55 44. E-mail: anida@post.tele.dk Sognesekretærer: Anne Margrethe Rasmussen og Bernhard Kiel. Sognekortet: 87 30 70 40 E-mail: kontor@katolsk-aarhus.dk Katolsk Infobotik: Ryesgade 28, tlf. 87 30 70 55 E-mail: kat-infobotik@mail.dk. Selvhjælpsgrupperne ved Kirken SvK: Ryesgade 28, 5. Tlf. 21 70 30 67 E-mail: selvhj@katolsk-aarhus.dk Telefonlinjen ved Kirken: 70 26 14 84. Skt. Joseph Sostrene: Ryesgade 28.4.th Tlf. 86 13 81 22. Messtider:
Søndagsmesser: kl. 8.00, 10.00 (højmesse), 17.00 Messe på polsk: søn 2/9 og 16/9, kl. 14.00 Messe på vietnamesisk: søn 23/9, kl. 14.30 Messe på kaldæisk: søn 2/9 og 16/9, kl. 12.00 Messe på tamilsk: ingen. Messe på engelsk: lør 22/9, kl. 13.00 i oratoriet. Messe på spansk: lør 15/9, kl. 14 i oratoriet. Hverdagsmesser: man kl. 19.00, tir kl. 16.30, ons kl. 8.00, tor kl. 11.00, kl.19.00 (på polsk) i oratoriet, fre kl. 15.00 (på vietnamesisk), kl. 19.00 (på dansk), lør kl. 8.00 Skolemesser: hver tir kl. 8.00 (yngre elever). Ældre elever: første fre kl. 8.45. Skriftemål: helst 1. fre kl. 18.00-19.00 el. eft. aftale Menighedsrådsformand: ingen Sogneundervisning: lør 8/9, kl. 10.00 "Den største dag": 22-23. sept. i Odense. Sct. Knuds Seniorklub: se i Sognebladet/på www.katolsk-aarhus.dk. Tro og Lys: lør 8/9, kl. 13.30. Samsø: lør 15/9, kl. 14.00 i Ørby kirke. KUF: se www.katolsk-aarhus.dk. Galleri ved Kirken: man, ons, tor og fre kl. 14.00-17.30.

Pindstrup, Sankt Mikæls Kirke

Kastetvej 1, Ringsø, 8550 Ryomgård Præst: p. Herbert Krawczyk S.J., Tlf. 86 18 76 33.

Kirkeværge: Kaj Friis Nielsen, tlf. 86 39 49 17. Messe: søn 2/9 og 16/9, kl. 10.30.

8500 GRENÅ Sankt Clemens Kirke

Thykiersvej 4. Giro: 563-2668. Hjemmeside: www.katolsk-aarhus.dk/clemens/konst. sognepræst: Herbert Krawczyk S.J., Adr. Ryesgade 26-28, P.B. 5054, 8100 Århus Menighedsrådsform.: Birgit Clausen tlf. 86 99 63 54.

September

Søn 9. kl. 17.00 højmesse
Søn 23. Ingen messe, men børn og unge opfordres til at deltage i Den nationale børne- og ungdomsdag i Odense.

Sostrup: Maria Hjerte Abbedi

Maria Hjerte Engen 1 8500 Grenå. Tlf. 86 38 44 88 Fax: 86 38 42 06.
Pastor Ebbe Simonsen, tlf. 86 38 41 38.
Messtider:
Søn kl. 10.00, hverdage kl. 9.00, sakramental tilbedelse daglig kl. 10-17.30 og tor kl. 19-20.
Undervisning for konvitterter hver ons kl. 18.00-19.00 for børn fra 6 år indtil firmelsesalder hver ons efter aftale.

September

Lør 8. Jomfru Marias fødsel, kl. 10.00 højmesse
Tor 13. Mariadag - udstilling af Altrets Allerhelligste Sakramente kl. 10.00, tilbedelse hele dagen, kl. 18.40 sakramental velsignelse, kl. 19.00 mariaprocession og messe

4 | Midtjylland

7400 HERNING, Sankt Peters Kirke

Lillelundvej 36
E-mail: skt.peter@mail.dk Hjemmeside: www.stpeter.dk Konst. Sognepr.: Jan Ophoff. Tlf. 75 82 08 93, bedst kl. 10.00-12.00 undt. man. Fax: 75 72 21 29, e-mail: ophoff@adslhome.dk Andenpræst: Wenczyslaw Barwinski Tlf. 97 12 43 82 Menighedsrådsfmd.: Viviyana Jesuloganathan Stenhoj 18, 7400 Herning, tlf.: 97 26 69 19 E-mail: viviyana_j@hotmail.com Messtider: (HA)(I)

8600 SILKEBORG, Vor Frue Kirke

Hoststrupsgade 16 Hjemmeside: www.fruekirke.dk E-mail: vorfruekirke@get2net.dk Konst. Sognepr.: Dariusz Stefanek, tlf. 86 82 24 15, E-mail: stefanek@mail.dk Menighedsrådsfm.: Ulla Sejerssen Tlf. 86 84 75 74. Messtider: (HC2)(I) 1. og 2. søn messe kl. 9.00 3., 4. og 5. søn messe kl. 11.00 Ons kl. 17.30 messe, tor kl. 19.30 messe hos Jesu Små Søstre i Øm, fre kl. 16.00 rosenkrans. kl. 16.30 messe

September

lør 8. kl. 14.00 messe i Øm i anledning af Jesu Små Søstres 50 års jubilæum som kommunitet i Øm. lør 15. kl. 17.00 personalefest lør 22.09 - 30.09 rejse til Polen for pastoraleheden

8700 HORSENS, Sankt Josefs Kirke

Nørregade 19-21. Tlf. 75 62 52 68. Sognepr.: Raymond Minnaert O. Præm. Træffes bedst 9.00-12.00. E-mail: scjosef@tdcadsl.dk Sognesekr.: Erik Huber. Tlf. 75 65 54 30. Menighedsrådsform.: Michael Møller. Tlf. 75 62 02 31. Messtider: (HA)(T) Søndagsmesser kl. 10.00 Lørdag messe kl. 16.00 Tirsdag og torsdag messe kl. 10.30. Se månedssbladet i kirken eller opslag udenfor kirken.

7100 VEJLE Sankt Norberts Kirke, Fjellegade 2

Tlf. 75 82 08 93 Sognepræst: Jan Ophoff, O. Præm. E-mail: ophoff@adslhome.dk Diakon Baudouin Willox Menighedsrådsformand Bente Köllner Messtider (HB2)(I) Søndag: kl.11.00 Hverdage: man ingen messe, kl. 17.00 tir og fre, kl. 17.30 ons, kl. 14.00 tor, kl. 8.00 lørdag. Rosenkransbøn hver tirsdag kl. 16.30

September

Søn 9. kl. 11.00 højmesse, derefter menighedens udflygt til Bindeballe
Fre 14. Den hellige kommunion bringes til de syge og ældre i menigheden
Man 17. kl. 17.30 messe, derefter menighedsaften med spising, hvor de filippinske medlemmer i vores menighed vil fortælle om deres skikke, kultur og om at være katolik på Filippinerne.
Tir 18. kl. 10.00 hostgudstjeneste for Mariasøstrenes børnehøve.

5 | Sydjylland

6000 KOLDING, Sankt Michaels Kirke

Sankt Michaels Gade 2. Hjemmeside: www.sct-michaels-kirke.dk Sognepræst: Henri Kerkhofs O.Præm., Tøndervej 17, 6000 Kolding, tlf. 75 52 76 01. Træffes bedst 9.00-11.00 undt. man og tor Menighedsrådsfmd.: Ulla Roed, tlf: 75 57 42 21 Messtider: (TH) Søn: messe kl. 8.00, højmesse kl. 10.00.

7000 FREDERICIA, Sankt Knuds Kirke

Sjællandsgade 50 Hjemmeside: www.sanktknudskirke.dk Sognepræst: Thomas Birkheuser, Montfortkommunitet, Sjællandsgade 50 A, 7000 Fredericia. Tlf. 75 92 11 76. Fax: 75 92 11 71. E-mail: th.birkheuser@get2net.dk Træffes bedst tir til søn mellem kl. 9.00 og kl. 22.00 Menighedsrådsform.: Inge Bertelsen, Svanevej 4, 7000 Fredericia, tlf. 75 93 12 46. Messtider:
Søndage: kl. 9.45 rosenkransbøn (kun 1. søn i måneden) kl.10.00 højmesse. Om hverdagen er der normalt flg. gudstjenester:
Tirsdage: kl. 9.15 messe
Onsdage: kl. 10.30 messe
Torsdage: kl. 10.30 messe
Fredage: Skolegudstjeneste kl. 9.30 og kl. 10.00 (undt. sidste fre i måneden og skoleferie), messe kl. 15.00. Skriftemål: efter aftale med præsten!

6700 ESBJERG, Sankt Nikolaj Kirke

Kirkegade 58 Sognepr.: Benny Blumensaat., tlf. 75 12 10 27 bedst tir-fre kl. 10.00-12.00, mobil: 23 32 19 88 E-mail: skt.nikolaj.kirke@esenet.dk Hjemmeside: www.sanktnikolaj.dk Menighedsrådsfmd: Maria Truelsens, tlf. 75 12 64 02 Messtider: (TH) Lør. kl. 16.30 - Søndagsmesse Søn. kl. 10.00 - Højmesse - Rosenkrans 9.30 - Kirkekaffe hver søndag efter messen. Hverdage: tir-tor kl. 9.00, fre. kl. 17.00 - derefter Sakramental Tilbedelse til kl. 18.30. Skriftemål i forbindelse med messen eller efter aftale. Tir-fre: Rosenkrans og Laudes kl. 8.00-9.00 Messe på assyrisk/dansk, se opslag i våbenhuset 3. lør i md: messe på polsk kl. 16.30, 4. lør i md: messe på vietnamesisk kl. 16.30, hver tor, fre og lør fra kl. 20.00-23.00 er forbonlinjen åben. Er du bange, syg eller ensom så ring på tlf. 75 18 18 08. Hver tor kl. 9.30-17.00: Tilbedelse af Sakramentet Hver fre kl. 13.00 - Den Hellige Bernadettes Rosenkransforening for børn og unge beder Rosenkrans i kirken Maria Legionen mødes hver tor kl. 17.45 - kontaktperson: Dorrit Winther, tlf. 75 10 1191. Hver man kl. 14.00 - Vietnamesisk modersmålsundervisning i menighedssalen.

September

Lør 1. Sognedag for menighedens børn og unge i alderen 5-15 år. Første kommuniions- og firmandholdet mødes samme dag. Alle mødes i kirken kl. 10.00 Søn 2. Pastor Benny fejrer sit 10 års jubilæum som sognepræst i Esbjerg med festmesse kl.10.00 derefter spising i menighedssalen. Alle er velkomne. Tir 4. Seniordag, messe i kirken kl. 14.00 derefter kaffe m.m. i menighedssalen. Ons 5. kl. 14.00 ministrantmøde i menighedssalen Tir 11. kl. 19.00 bedemøde i kirken Lør 22. - søn 23. DEN STØRSTE DAG. D.U.K.,s nationale børne og ungdomsweekend i Odense. Afgang fra parkeringspladsen kl. 9.00 med overnatning i Odense, tilmelding på 75 12 10 27. Tir 25. kl. 19.00 bedemøde i kirken Fre 28. Pastor Benny er præst på pilgrimsrejse til Medjugorje (tilmelding på 75 12 10 27)

Oktober

Lør 6. Sognedag for menighedens børn og unge i alderen 5-15 år. Første kommuniions- og firmandholdet mødes samme dag. Vi mødes i kirken kl. 10.00

6 | Sønderjylland

6200 AABENRAA, Sankt Ansgars Kirke

Søndertorv 1 Giro: 016-7029 http://skt-ansgarkirke-aabenraa.dk/ Sognepr.: Piotr Rypulak, Fiskergade 7, st. Tlf. 73 62 44 24 E-mail: piotr_rypulak@hotmail.com Kontorid: Efter aftale med sognepræsten. Messtider: (HC2) Messe: man-fre kl. 17.30, lør kl. 9.00, søn kl. 10.00 1. fre i måneden tilbedelse af Alterets Sakramente efter messen. Sjælesorg for den vietnamesiske gruppe: Pastor Quang Nguyen, tlf. 51 32 88 96 Religionsundervisning for firmander hver tor kl. 16.00 og for førstekomunikanter hver fre kl. 16.00 i menighedslokalet. Skriftemål efter aftale. Sygekommunion: Såfremt det ønskes, vil jeg gerne bringe den hellige kommunion til vore syge.

6400 SØNDERBORG. Sankt Pauls Kirke

Ringridervej 35
Sognepr.: Finn Arvé. Tlf. 74 43 59 30.
E-mail: oldfux@mail.dk
Menighedsrådsfm.: Kassia Szmigielski.
Tlf. 61 54 56 05.
Messestider: (HC2)(I)
Søndage messe kl. 10.00
Torsdage messe kl. 17.00
Lørdage messe kl. 11.00

September

Lør 8. Børnedag efter messen. For de små er der legedag efter messen, med kage, sodavand og kaffe for de voksne. Tag mor eller far med, alle er velkomne.

Søn 9. kirkekaffe efter messen, alle er velkomne.
Man 10. Junioraften i menighedssalen. Vi spise sammen og hygger os. Se oplaget i kirken.
Tor 27. og lør 29. ingen messe
Søn 30. kl. 10.00 Ordets Gudstjeneste

6100 HADERSLEV. Sankt Marie Kirke

Mariegade 8. Giro: 903-3734
E-mail: sct.mariekirke@tele2ads1.dk
Hjemmeside:
<http://hjem.tele2ads1.dk/sanktmariekirke>
Sognepræst: Jan Zalewski, tlf./fax: 74 52 23 26.
Mobil 21 29 11 61 e-mail: ks.jan@get2net.dk
Menighedsrådsfm.: Feliks Wojtaszewski, Østergade 1,1, tlf. 74 52 02 30. Skriftemål: for messen eller efter aftale. Sygekommunion: såfremt det ønskes, vil jeg gerne bringe den hellige kommunion til vore syge.
Religionsundervisning: fredag kl.16.00.
Kirkekontoret er åbnet ½ time før og efter messen.
Kirkekaffe: sidste søndag i hver måned efter messen.
Messestider: (HC2)(I)

Søndage: Højmesse kl. 10.30
Fredage: Korsvejsandagt kl. 16.00. 1. fredag i måneden: Tilbedelse og rosenkrans efter messen. 1. og 3. søndag i måneden: Polsk messe kl. 17.00.
Vietnamesisk messe 3. lør i hver måned, præst: pastor Quang Minh Nguyen, tlf. 87 30 00 30.
September

På grund af pastor Jan Zalewskis sommerferie ændres messestederne den 2., 9., 16. og 23. september til kl. 17.00
Første gang, der er religionsundervisning til firmelse er den 28.09.07 kl. 16.00

6270 TØNDER. Hellig Kors Kapel

Ribelandevej 41
Konst. Præst: Benny Blumensaatt,
Kirkegade 58, 6700 Esbjerg
Tlf. 75 12 10 27, mobil 23 32 19 88
E-mail: sct.nikolaj.kirke@esenet.dk
Træffes bedst 10.00-12.00 undt. man.
Pastoralassistent: Sr. Lydia Timmermann,
Ribelandevej 41, tlf. 74 72 18 90
Menighedsrådsfm.: Andrzej Koniczny
Cartensgade 10/201, 6270 Tønder, tlf. 73 92 64 26
Messestider: (I)
Søn og Helligdage: Højmesse kl. 16.00.
Skriftemål efter aftale.

7 | Fyn

5000 ODENSE C. Sct. Albani Kirke, Adelgade 1.
Tlf. 66 12 16 64.
Hjemmeside: www.sct-albani.dk
Kirkens e-mail: sognepraest@sct-albani.dk
Sognepr.: Jerzy Kruk. tlf. 63 12 60 75.
Øvrige præster: Leo Drzal. Tlf. 63 12 607 4.
Jerzy Gorowski, tlf. 63 12 60 72
Rajmund Dorawa, tlf. 63 12 60 73
Diakon Samuele Lando, mobil 29 72 07 59
E-mail: samuele@hotmail.com
Kirkens kontor: Adelgade 1. Tlf. 66 12 16 64.
Tir-fre kl. 10.00-12.00
Menighedsrådsfm.: Verner Hansen., tlf. 66 19 08 12
Messestider: (HC) (TH)
Søn: kl. 10.00 og 16.30 (okt-april), 18.30 (maj-sept.)
Polsk messe: 2. og 4. søn kl. 12.00,
Vietnamesisk messe: søndag kl. 8.30.
Dalum Kloster: kl. 8.00.
Hverd.: messe kl. 6.40, rosenkrans (dansk/vietnamesisk): ons kl. 10.00 og fre kl. 18.30, tilbedelse hver fre efter aftemessen indtil kl. 20.00, hver lør vesper kl. 17.00.

September

Lør 1. kl. 13.30-17.00 Joh. Jørgensens læsekreds
Fre 7. kl. 18.00-19.00 lejlighed til skriftemål
Søn 9. Katekesesøndag, kl. 10.00 højmesse/familie messe som start for firmand- og 1.kommunionsundervisning.
Tir 11. kl. 18.00 menighedsrådsmøde og messe i kirken
Ons 12. kl. 16.30 firmand- og 1.kommunionsundervisning i kirken
Tor 13. kl. 14.00 Seniorklubben
Søn 16. Kirkekaffe efter højmessens kl.10.00
Lør-søn 22. - 23. DUK's Nationale Børne- og Ungdomsdage i Odense.
Søn 30. Menighedsmede efter højmessens kl.10.

5610 ASSENS, Vor Frelser Kirke

Nørregade 3
Hjemmeside:
www.sanktknudskirke.dk/kirkeniassens
Ansvarlige præster fra Montfortkommunitet:
p. Thomas Birkheuser, Sjøallandsgade 50 A, 7000 Fredericia, tlf. 75 92 11 76 (kl. 9.00 - 22.00, undt. man), fax: 75 92 11 71.
E-mail: th.birkheuser@get2net.dk.
p. Stephen Holm, Frederiksgade 7, 4200 Slagelse. Tlf. 58 52 06 45. E-mail: montfort@get2net.dk
Kirkeværge: Ulla Bøgh Frimodt, Skolevej 4 D 5620 Glamsbjerg, tlf. 65 90 14 02.
E-mail: ubf@mail.dk
Søndagsmesse: Hver lørdag kl. 16.00

5700 SVENDSBORG. Sankt Knuds Kirke

Havnegade 1
Kirkens email: info@katolsk-sydfyn.dk
Konstitueret sognepræst: Tuyen Ngoc Nguyen
Træffes bedst ons, tor og fre på tlf. 62 21 05 42 eller 22 44 13 06
Hjemmeside: www.katolsk-sydfyn.dk
Menighedsrådsfm.: Knud Petersen, tlf. 62 20 51 13.
Lægfranciskaner: henv. Pia Borgels, tlf. 62 51 36 38
Messestider:
Søn kl. 10.30 og kl. 16.00
Hverdag: tir kl. 9.00, ons kl. 14.00, tor kl. 19.00, fre kl. 9.00, lør kl. 9.00
Tilbedelse af Altrets sakramentet, hver torsdag kl. 17.00 - 19.00.
September
Lør 22. National børnedag i Odense.
Sognepræsten er på retræte fra man 24. til fre 28.
Ingen hverdagsmesse i denne periode.

5900 RUDKØBING. Sankt Bendts Kapel, Brogade 14

Henv.: Katolsk Kirke, Svendborg.
Tlf. 62 21 05 42 eller 62 51 19 27
Messestider: (I)
1. og 3. søn messe kl. 14.00
September
Søn 2. og søn 16. messe kl. 14.00

5800 NYBORG. Stella Maris Kirke

Vindingevej 7
Messestider: (HC2) (I)
Hver lør kl. 15.30 højmesse
Sognepr.: Jerzy Kruk, Adelgade 1, 5000 Odense
Tlf. 66 12 16 64/mobil: 20 21 56 42.
Menighedsrådsfm.: Eva Antkowiak
Tlf. 65 36 18 83.
Sogneprer. for Caritas: Jan Machnik
Lærkeparken 11, 5800 Nyborg. tlf. 64 71 41 51
Messestider: (HC2) (I)
Hver lørdag højmesse kl. 15.30
Hver lørdag: Højmesse : kl.15.30
Lør 29. Hostfest. Festlig højmesse kl.15.30. Efter messen sælger vi de medbragte frugter og andre afgrøder i klosterhaven. Derefter er der kirkekaffe i lokalerne.

8 | Lolland-Falster

4930 MARIBO. Sankt Birgittas Kirke
Maria Gade 4. Tlf. 54 75 50 80
Hjemmeside: www.sanktbriggittakirke.dk
Sognepr.: Christian Noval
Bispegade 12, 4800 Nyk. F.
Tlf.: 54 85 07 39, mobil 20 87 87 75
E-mail: christian@noval.dk
Andenpræst, Calogero la Loggia, træffes almindeligvis i Maribo
Diakon: Mikolaj Kecik
E-mail: mikolaj@kecik.pl
Træffes almindeligvis i Maribo
Menighedsrådsformand: Jan Tvangso
Organist: Barbara Friis, Vestre Landevej 140, 4951 Nørreballe. Tlf. 54 78 62 78
Sankt Birgitta Kloster og gæstehus. Refshalevej 81, 4930 Maribo. Tlf. 55 72 85 16
Messestider:
Man kl. 17.00 hos søstrene, tir kl. 17.00 hos søstrene, ons kl. 16.30 tilbedelse og kl. 17.00 messe hos søstrene, tor kl. 7.30 hos søstrene, fre kl. 7.30 hos søstrene, lør kl. 7.30 hos søstrene, søn kl. 9.00 i kirken

4900 NAKSKOV. Sct. Franciskus Kirke

Bredgade 47
Hjemmeside: www.sanktfranciskus.dk
Konst. sognepræst: pastor Fabrizio Milazzo
Tlf.: 54 85 07 39, mobil: 61 67 83 39
Bispegade 12, 4800 Nyk. F.
Andenpræst: Ireneus Cappelen, OFM.Conv.
Menighedsrådsform. Bente Selso, Kærangervej 7, 4900 Nakskov, tlf.: 54 93 16 55 el. 51 22 03 33
e-mail: bensel@newmail.dk
Messestider: (HA) (TH)
Hverdag: 1. fre i måneden kl. 15.30 Jesu Hjerte messe, søn kl. 11.00

4800 NYKØBING F. Hellig Kors Kirke

Bispegade 12, tlf.: 54 85 07 39
Hjemmeside: www.helligkorskirke.dk

Konst. sognepræst: pastor Fabrizio Milazzo
Tlf.: 54 85 07 39, mobil: 61 67 83 39
Bispegade 12, 4800 Nyk. F.
Tlf.: 54 85 07 39
Andenpræst, Calogero la Loggia, træffes almindeligvis i Maribo
Menighedsrådsformand: David Noval
Faste tider:
Man kl. 8.00 laudes og messe, tir kl. 8.00 laudes og messe, ons kl. 18.00 aftenbøn med søstrene, fre kl. 16.30 tilbedelse, kl. 17.00 messe, søn kl. 11.00 messe

9 | Sydøstsjælland**4600 KØGE. Sankt Hans Kirke**, Bjerggade 10.

Konst. sognepræst Torsten Jortzick
E-mail: torsten.jortzick@pc.dk
Tlf. 56 65 06 51/ 29 46 21 81
Kirken åbnes altid efter aftale!
Træffes bedst i Køge fra søndag til onsdag efter messen, dvs. indtil kl. ca. 12.00.
Menighedsrådsformand: Christine Veng Engvangsvej 51, Strøby Egede, 4600 Køge
E-mail: clam@veng.dk
Sekretær: Mary-Ann Mortensen
Nordgården 4, 2. sal tv., 4600 Køge
Messestider:
Søn kl. 11.00 højmesse, hver 2. søn med kirkekaffe
Ons kl. 10.00 messe med efterfølgende sakramental tilbedelse og velsignelse.
Skriftemål: Efter aftale med præsten.
Øvrige: Se oplagstavlen

4700 NÆSTVED. Vor Frue Kirke, Præstøvej 29.

Tlf. 55 72 09 85, fax: 55 73 09 43
E-Mail: vorfruekirke.nae@mail1.stofanet.dk
Sognepræst Pater Julian Bodnar C.ss.R.
Menighedsrådsform.: Torben Riis, tlf.: 55 76 76 52
Messestider: (HA)
Søn- og helligdage: kl. 10.00 højmesse, lør kl. 19.00 messe
September
Søn 2. kl. 10.00 højmesse, derefter kirkekaffe. Forberedelse til firmelsens sakramente. Undervisningen vedr. alle unge fra sognet og omfatter deltagelse i søndagsmessen kl. 10.00 samt efterfølgende undervisning i præstegården. Undervisningen starter søn 2. september.
Søn 16. Katekesens søn, kl. 10.00 højmesse, kl. 11.30 polsk messe.
Søn 30. hostfest

4760 VORDINGBORG. Helligaandskirken,

Chr. Winthersvej 4.
Sognepræst: Josef Dudek C.ss.R.
Træffes: Chr. Winthersvej 4, tlf. 55 37 39 27
torsdag, søndag - eller i Næstved, tlf. 55 72 09 85
Messestider: (HA)(I)
Søndage: Messe kl. 10.00.
September
Fre 7. Jesu Hjerte fre, kl. 16.00 rosenkransbøn for præste- og ordenskald, kl. 16.30 messe
Søn 9. kl. 10.00 højmesse, derefter kirkekaffe
Lejlighed til skriftemål før eller efter gudstjeneste.

10 | Vestsjælland**4200 SLAGELSE, Vor Frue Kirke**

Frederiksgade 5, tlf. 58 52 06 45
Sognepræst: Stephen Holm,
Pastoralassistent: Poul-Erik Jensen
Subdiakon af kaldeisk ritus: Hazem Farah Aziz
Montfortkommunitet: p. Stephen Holm, p. Thomas Birkheuser, b. Poul-Erik Jensen, Frederiksgade 7, tlf. 58 52 06 45. E-mail: montfort@get2net.dk
Hjemmeside: www.katolsk-vestsj.dk
Montfortkommunitetets hjemmeside: www.montfort.dk
Menighedsrådsfm.: Helena Baszkiewicz, Violvej 18, Svenstrup, 4220 Korsør, tlf. 58 38 11 24
Faste messestider:
Søn kl. 10.00 højmesse, derefter kirkekaffe, fre søndagsmesse kl. 19.15, hverdag man kl. 17.15, tir, ons, tor kl. 11.15, lør ingen.
Montfortkommunitetets daglige bønner kl. 12.00 rosenkrans, dog ikke lør - søn, kl. 18.00 vesper, lør dog kl. 12.15, søn kl. 19.30.
NB: fra og med man 10. - lør 15. ingen hverdagsgudstjenester, da Montfortkommunitetet leder en valfart til Fátima (Portugal) i anledning af 90-året for Mariaåbenbaringerne på dette sted.
Børne- og ungdomsundervisning: søn 27. aug. og 9. sep. - i forb. m. messen. Den 23. sept. i Odense Den månedlige menighedskommunen tredje tor er tor 20., beg. med messe kl. 11.15. Emnet vil være: Fatima 90 år, - i forlængelse af vor netop afsluttede Fatima-valfart.
Søn 26. aug. begynder sæsonens børne- og ungdomsundervisning. En særlig velsignelse til kateketerne meddeles ved søndagsmessens slutning. Efterfølgende grill-arrangement planlægges.
September
Søn 2. 1. søn rosenkrans før messen kl. 9.50.
Man 3. 1. man, inter-montfortansk bededag for ordensfamiliers mange anliggender. I messen kl.

17,15 og i tilbedelsestimen fra kl. 18.15 - 19.15 vil vi fejre festen for jomfru Marias fødsel, som egentlig er 8. sept.
Søn 9. kl. 15.30 er der festmesse i Kalundborg.
Kalundborg kirke og menighed fejrer denne søndag kirkevielse og titularfest: festen for jomfru Marias hellige navn. Efter messen er der festligt kaffebord i menighedslokalerne. Kalundborg vil glæde sig meget over gæster fra moder-menigheden i Slagelse
Søn 16. fejrer vi festen for korsets ophøjelse. (-egentlig d. 14.). Kun få byer i Danmark har et offentligt kruzifiks. En af disse byer er Slagelse.
Ved bygræsen mod vest står på Hvilehøj Hellig-Anders-kors. Det er vel en mangel i vort årlige liv som katolsk menighed i Slagelse, at vi aldrig har givet dette kors en naturlig plads i vort lokale fromhedsliv. Det vil vi fremover råde bod på. Efter højmessens kl. 10.00 vil vi fordele os i vore privatbiler og køre til Hvilehøj og ved korset holde en kort andagt. Dette vil samtidig styrke vores bevidsthed om vor byhelgen Anders.(I tilfælde af dårligt vejr bortfalder arrangementet og vi fejrer den 24. søn i årsskræken)
Søn 23. arrangerer DUK afslutningen på et i Odense stort, landsdækkende stævne for alle børn/unge i hele bispedømmet. Der er sikkert børn fra vor menighed, som vil deltage, men det kunne være en god ide, at de familier, som har børn, der ikke deltager, den søndag kører til Odense og deltager i den festlige afslutnings-ungdomsmesse, som biskop Czeslaw vil fejre i Odense Domkirke, Sct. Knuds Kirke, over Sct. Knuds grav, som den dag stilles den katolske kirke til rådighed. Messen begynder kl. 13.00.
I Slagelse messe som altid kl. 10.00.
Fre 28. afholder Slagelse by kulturamt 2007 Mikkel-snat. Naturligvis er Vor Frue Kirke med. Programmet for, hvad der vil ske i vor kirke fra kl. 18.00 til midnat, vil senere blive offentliggjort.
Søn 30. festen for de hellige ærkeengle Mikael, Gabriel og Rafael. Ærkeenglen Mikael er Slagelse by's værneengel (se byvåbenet!) og ærkeenglen Gabriel er den montfortanske ordensfamilies værneengel. Kl. 10.00 er der familiemesse

4400 KALUNDBORG, Sankt Mariæ Kirke.

Lundemarken 15.
Sognepræst: Stephen Holm, Montfort-kommunitet, Frederiksgade 7, 4200 Slagelse, tlf. 58 52 06 45
e-mail: montfort@get2net.dk
Hjemmeside: www.katolsk-vestsj.dk
Kirkeværge Scholastique Nyiragwaneza, Lundemarken 15, 1., tlf.: 97 93 39 18
Menighedsrådsformand Mirjam Ploug Sarp, Røsnæsvej 448, tlf.: 59 50 94 99
Søndage messe kl. 15.30, derefter kirkekaffe
Hverdag normalt ingen gudstjenester, der henvises til Slagelse.
Børneundervisning: søn d. 27. aug. samt (10.) og 24. sept. i forbindelse med messen.
Søn 26. aug. begyndelser sæsonens børneundervisning. En særlig velsignelse til kateketerne meddeles ved søndagsmessens slutning.
September
Søn 2. 1. søn rosenkrans messen, kl. 15.20.
Man 3. 1. man inter-montfortansk bededag for ordensfamiliers mange anliggender og samtidig fejring af festen for jomfru Marias fødsel. (- egentlig 8. sept.) Der vil være gudstjeneste i Vor Frue Kirke i Slagelse kl. 17.15.
Søn 9. fejres kirkevielsesdag og festen for jomfru Marias hellige navn, vor kirkebygning og vor menigheds titularfest, kl. 15.20 rosenkrans, kl. 15.30 festmesse, afsluttet med Te Deum og sakramental velsignelse. Under messen formyer menigheden sin indvielse til Jesus Kristus ved jomfru Maria.
Efter messen er der, i dagens anledning, et ekstra festligt kaffebord i menighedslokalerne. Gæster fra nabomenighederne er meget velkomne.
Søn 23. arrangerer DUK afslutningen på et i Odense stort, landsdækkende stævne for alle børn/unge i hele bispedømmet. Der er sikkert børn fra vor menighed, som vil deltage, men det kunne være en god ide, at de familier, som har børn, der ikke deltager, den søndag kører til Odense og deltager i den festlige afslutnings-ungdomsmesse, som biskop Czeslaw vil fejre i Odense Domkirke, Sct. Knuds Kirke, over Sct. Knuds grav, som den dag stilles den katolske kirkes til rådighed. Messen begynder kl. 13.00
I Slagelse er der messe som altid kl. 10.00. I Kalundborg er der denne søndag ingen messe!
Søn 30. fejrer vi søndagsmessen som vor menigheds høstgudstjeneste. Messens kollekt går den dag til et års hjælp til det afrikanske barn, som menigheden har adopteret gennem Børnefonden.

4300 HOLBÆK, Sankt Elisabeths Kirke

Elisabeth-Centret, Carl Refsivjs 6.
Sognepræst: Stephen Holm, Montfort-kommunitet, Frederiksgade 7, 4200 Slagelse, tlf. 58 52 06 45
e-mail: montfort@get2net.dk
Hjemmeside: www.katolsk-vestsj.dk
Giro: 634-4348
Gudstjenesteleder og kirkeværge: Jan Tecza, Chr.

Hansensvej 25, 4300 Holbæk, tlf. 59 44 15 62
Menighedsrådsfmd.: Birthe Hjort, Skyttsensvej 29,
4300 Holbæk, tlf. 59 43 65 52

Søndagsmesse: Hver lørdag kl. 15.30, - med efterfølgende kirkekaffe i menighedshuset. - NB: Ingen messe på selve søndagen.

Hverdagsmesser: tir kl. 17.30, normalt efterfulgt af vesper. Undtagelser angives nedenfor eller meddeles i kirken ved søndagsmessen.

Børneundervisning: lør 26 aug. samt 9. og 23. sept., i forlængelse af søndagsmessen kl. 15.30.

Lør d. 21. oktober meddeler biskop Czeslaw firmelsens sakramente

Den månedlige menighedskomsammen, som regel tredie tir med messe, fællesspisning, emne og komplet genopgaves tir. 19. beg. med messe kl. 17.30. Lør. 25. aug. er begyndelsesdag for sæsonens børne- og ungdomsundervisning. En særlig velsignelse til kateketerne meddeles den dag ved søndagsmessens slutning. Efterfølgende grill-arrangement for børn, forældre og den øvrige menighed planlægges.

September

Lør 1. for messen, fra kl. 15.20, rosenkransbøn
Man 3.1.man inter-montfortansk bededag for ordensfamiliens mange anliggender. Gudstjeneste i Vor Frue Kirke i Slagelse kl. 17.15. Bøn for præste- og ordensskald.

Tir 4. fejres i messe og vesper kl. 17.30 festen for jomfru Marias fødsel (egentlig 8.)

Søn 9. fejres kirkevielse og titularfest i Kalundborg: festen for jomfru Marias hellige navn. Der er festmesse der kl. 15.30 og efterfølgende festligt kaffebrød. Gæster fra Holbæk er yderst velkomne.
Tir 11. fejres festen for Korsets ophøjelse. (-egentlig d. 14.) kl. 17.30 gudstjeneste.

Tir 18. genoptager vi tredie tirsdags menigheds-arrangement med messe kl. 17.30 og efterfølgende fællesspisning. Emnet vil være: Elisabeth af Thüringen, i relation til 800-året for hendes fødsel, til den netop afsluttede valfart i hendes fodspor og til vor lokale Elisabethkirkes 50-års-fødselsdag, som vi vil fejre ved årets Elisabethfest i november.

Tir 25. fejrer vi i messe og vesper kl. 17.30 festen for ærkeenglene Sankt Mikael, Sankt Gabriel og Sankt Rafael (egentlig d. 29.)

Lør 29. fejrer vi søndagsmessen kl. 15.30 som menighedens hostgudstjeneste. Ved messens begyndelse vil vore børn i procession bringe hostens gaver frem til altret, gaver, som vi beder menigheden tage med til kirke. Ved messens slutning vil vi, før hostefesten fortsættes med kaffebord i menigheds-lokalerne, ved en festlig auktion sælge gaverne til smukke overpriser. Det indkomne beløb vil helt sikkert dække de års-udgifter, vi har på de to afrikanske børn, som vor menighed har 'adopteret' fra Børnefondens.

11 | Midtsjælland

4100 RINGSTED. Sankt Knuds Kirke,

Sct. Knudsgade 19

Hjemmeside: www.sanktknud.at.tk

Konst. sognepræst Torsten Jortzick

Tlf. 57 67 03 01/ 29 46 21 81

E-mail: torsten.jortzick@pc.dk

Skt. Joseph Søstre, Teglovnsv 18

tlf. 57 61 73 71

Højmesse hver lørdag kl. 16.00, men første søndag i måneden er der messe kl. 16.00! Altid efterfølgende kirkekaffe.

Hverdage:
Efter aftale i søstrenes hus men i hvert fald altid:
Torsdage kl. 17.30 i Knud Lavardhuset.

September

Lør 8. kl. 16.00 højmesse i forbindelse med Connie Hansens optagelse i kirkens fulde fællesskab.

Lør 29. Biskop Czeslaw gæster menigheden i Ringsted for at meddele firmelsens sakramente. Den højtidelige bispemesse begynder kl. 10.00 i Sankt Knuds Kirke. Der er efterfølgende reception i menighedshuset.

4000 ROSKILDE. Sankt Laurentii Kirke

Frederiksborgvej 11.

Tlf.: 46 35 09 65, Fax: 46 36 50 91 Giro: 402 3986

E-mail: sognet@laurentii.org

Homepage: www.laurentii.org

Sognepræst: p. Robert Showers OFM Conv.

Sognekontoret er åbent tir – fre 10.00 – 12.00

Menighedsrådsfmd.: Nina Lassen

E-mail: nina.lassen@drc.dk

tlf. 39 64 11 62, mobil 23 74 54 08

Organist: Annelies van der Meer: tlf. 59 46 32 92

Gråbrøderne: tlf. 46 36 77 56

E-mail: graaebro@post4.tele.dk

Gråbrødrenes Bogcafé: tlf. 46 32 52 57

Åben tir – fre kl. 13.00 – 16.45

E-mail: graaibrbogcafe@yahoo.dk

Faste gudstjenester, messer og arrangementer:

Søndagsmesser: søn kl. 8.30 og kl. 10.00.

Kirkekaffe i menighedssalen efter messen kl. 10.00

Hverdagsmesser: tir – fre kl. 17.00.

Skriftemål: fre kl. 16.00 – 16.45 i kirken

Tidebøn: morgenbøn: tir – fre kl. 07.00

Aftenbøn: tir – fre kl. 18.30

Andagter: rosenkrans ons kl. 16.30

Eukaristisk tilb.: fre kl. 19.00 – 20.30. Korprøve i menighedssalen: tor kl. 19.30. VIK: tirs kl. 19.15 i VIK stuken. Anonyme Alkoholikere: ons kl. 10.00 – 11.00

September

Lør 1. kl. 17.00 messe i Ledreborg Slotskapel.

Søn 2. og søn 9. er der religionsundervisning efter messen kl.10.00 for 1. Kommunionshold og Firmelseshold 2007.

Man 10. kl. 19.30 Ordets Brydelse hos Judith Sandager.

Tir 11. kl. 19.30 Skt Laurentii Aften med Thomas Harder, hvor forfatteren fortæller om sin bog "Paola til Danese" i menighedssalen.

Tor 13. kl. 8.30 rengøring i kirken

Fre 14. kl. 19.00 VIK-Café for gamle VIK'er i Bogcaféen.

Lør 15. holder firmanderne weekend i spejderrytmen.

Søn 16. er der religionsundervisning efter messen kl. 10.00 for 1. Kommunionshold og Firmelseshold 2007

Tir 18. kl. 16.30 OFS møde i København.

Tor 20. kl. 18.30 menighedsrådsmøde.

Fre 21. kl. 8.30 rengøring i menighedssal

Lør 22. bispedømmets Nationale Børne- & Ungdomsstævne i Odense.

Søn 23. ingen religionsundervisning: bispedømmets Nationale Børne- & Ungdomsstævne i Odense.

Man 24. kl. 19.30 Ordets Brydelse hos Judith Sandager

Søn 30. efter messen er der religionsundervisning for alle hold: Første Kommunionshold, Firmelseshold 2007 begynder den 30: Midi-KUK, Firmelseshold 2008 og salmesang for de små.

2630 TAASTRUP. Sankt Pauls Kirke

Frøgård Allé 12, tlf. 43 99 07 28

(til korrespondance nr. 10), tlf. 43 99 07 28

hjemmeside: www.sktpaul.dk

Sognepr.: Michal Bienkowski, Frøgård Allé 10,

Tlf: 43 99 07 28, eller 20 72 89 51

E-mail: sktpaul@mail.dk

Pastoralassistent: Sr. Marianne Skjold

Bygaden 53, Taastrup, tlf. 40 89 46 55

E-mail: marianneskjold@yahoo.dk

Assumptionssøstrene: Bygaden 53, Taastrup

Tlf. 43 99 81 57, e-mail: assumption@post.tele.dk

Messtider:

Lørdage: Søndagsmesse kl. 17.00

Søndage: H-messe kl. 10.00 (kirkekaffe)

Hverdage i kirken: ons kl. 10.00, fre kl. 19.00

Hverdage hos søstrene: man, lør kl. 9.30, tir, tor kl. 11.30, ons 17.30, Sakramental tilbedelse hos søstrene: alle dage kl. 16.00-17.30.

Sakramental tilbedelse i kirken: ons kl. 8.30-10.00, fre kl. 19.40-21.00 (1. fre i md. til kl. 00.00)

Rosenkrans: ons kl. 9.15, fre kl. 19.40

Skriftemål: i forbindelse med Messerne, eller efter aftale med præsten.

Undervisning for førstekomunikanter: 1. & 3. søndag efter H-messen.

Undervisning for firmander: torsdag kl. 16.30-18.30

September

Lør 1. kl. 12.30-16.30 Mariadag

Søn 2. kl. 10.00 Familiemesse langt menighedsråds-møde efter messen

Fre 7. 1. fre i md., kl. 19.00-24.00 Jesu Hjerter andagt

Fre 14. kl. 19.00-21.00 Taizé andagt

Lør 22.-søn 23. Børne- og Ungdomsdag i Oense.

Alle mellem 8 og 30 år er velkomne til at deltage i weekenden, som vil samle børn og unge fra hele landet.

Fre 28. kl. 19.00-21.00 Andagt for Guds Barmhjertighed

Lør 29.-søn 30. børnenes weekend på Bastrup

12 | Nordsjælland

3000 HELSINGØR. Sankt Vincent Kirke

Kontor og menighedshus: Nygade 8 tlf. 49 21 05 71

Hjemmeside: www.Katolskkirkehelsingor.dk

Sognepræst:

Andrzej Papuga, tlf. 45 53 07 51, mob. 28 18 47 25

E-mail: Sognepraest@yahoo.dk

Menighedsrådsfmd.: Elisabeth Tasarek Dahlerup

Tlf: 49 22 36 39, mob. 21 72 80 36

E-mail: je-tasarek@paradis.dk

Ved hverdagsmesser henvises til sognebladet og hjemmesiden

September

Søn kl. 9.00 højmesse, menighedskaffe

Tir 4. kl. 14.00 rosenkrans, kl. 14.30 messe, kaffe med efterfølgende samvær, fællesarbejde fra ca. kl. 11.30 til rosenkransen kl. 14.00

Ons 5. kl. 16.00 tilmelding til undervisning til forberedelse til firmelse og 1. kommunion. Alle forældre bedes venligst møde op med børnene den første gang.

Fre 7. kl. 14.00 messe med "De Syges Salvelse" for syge og ældre i Hørsholm Sankt Hans Kirke. Efter messen er der hyggeligt samvær indtil kl. 17.00. Tilmeldelse venligst.

Søn 9. kl. 11.00 højmesse, kl.16.00 polsk messe

Tir 11. Pensionist-træf, kl. 14.00 rosenkrans kl.

14.30 messe med efterfølgende samvær

Ons 12. ingen undervisning

Søn 16. kl. 9.00 højmesse, menighedskaffe

Tir 18. kl. 14.00 rosenkrans, kl. 14.30 messe. Kaffe med efterfølgende samvær

Ons 19. kl. 16.00 undervisning til forberedelse til firmelse og 1. kommunion

Søn 23. kl. 9.00 højmesse, menighedskaffe

Tir 25. kl. 14.00 rosenkrans, kl. 14.30.messe. Kaffe med efterfølgende samvær

Ons 26. kl. 16.00 undervisning til forberedelse til firmelse og 1. kommunion

Tor 27. Vincent af Paul, præst

Fre 28. Kulturmat, kl. 19.00 ca. kl. 20.00 under ledelse af Kit Caton og organist Elena Koukhar.

Café og salg af kors, rosenkranse, medaljer og bøger

Søn 30. Vincent af Paul, præst,kl. 9.00 højmesse, menighedskaffe, kl. 16.00 polsk messe

1 september og resten af året er der igen rosenkrans og messe på tirsdage. Der er messe for polsktalende anden og sidste søndag i måneden kl. 16.00

Pensionist-træf hver anden tirsdag.

3400 HILLERØD. Sankt Vilhelms Kirke

Kirke og menighedshus: Møllestræde 7.

Tlf. 48 24 14 02

Hjemmeside: www.katolskkirkehillerod.dk

Sognepr.: Hans Esmark, Møllestræde 10 B, tlf.

48 24 14 02 bedst kl. 9.00-10.00, dog undt. søn og man.

Fax: 48 24 16 02

E-mail: hanesmark@adslhome.dk

Menighedsrådsfmd: Martin Rohof, tlf. 47 74 28 17

E-mail: post@melbymarkiser.dk

Sognepmedhjælper: Jette Werner, tlf. 48 21 03 90

September

Søn 2. kl. 10.00 dansk/tysk messe med Lübeckerne.

Ons 5. kl. 17.00 messe/vesper, kl. 19.00 Julemarkedsmøde

Fre 7. kl. 10.00-14.00 Ældre-dag i Hørsholm, Sct. Hans Kirke

Søn 9. kl. 9.00 messe

Ons 12.kl. 19.00 julemarkedsmøde

Lør 15. Børnenes religionsundervisning nr. 1, kl. 9.30 – 11.30. Børnemesse kl. 11.00

Søn 6. kl. 10.00 messe

Ons 19. kl. 15.00 Ældretræff, Kirsten Grubb om kvindelige helgener. Messe/Vesper kl. 17.00. Julemarkedsmøde kl. 19.00

Fre 21. kl. 8.30 messe

Lør 22. Børnenes religionsundervisning nr. 2, kl. 9.30 – 11.30. Børnemesse kl. 11.00

Søn 23. kl. 9.00 messe

Ons 26. kl. 17.00 messe/vesper kl. 17.00. Julemarkedsmøde kl. 19.00

Fre 28. kl. 8.30 messe

Lør 29. Børnenes religionsundervisning nr. 3, kl. 9.30 – 11.30. Børnemesse kl. 11.00

Søn 30. kl. 10.00 messe kl. 10.00. Herefter frokost. Tilmelding i våbenhuset.

2970 HØRSKJOLE. Sankt Hans Kirke

Mariavej 6, tlf. 45 86 07 51.

Sognets hjemmeside: www.sankt-hans-kirke.dk

Sognepr.: Andrzej Papuga, C.M. tlf. 45 53 07 51.

E-post: sognepraest@yahoo.dk

Andenpr.: Radoslaw Pawlowski, C.M.

tlf. 45 81 27 96

E-post: katolsk_sogn@yahoo.dk

Præsterens bopæl: Bistrup Byvej 4, 3460 Birkerød.

Giro: 703-8275.

Menighedsrådsfmd. Christa Stæger

Tlf. 48 17 55 60

E-post: christa@staeger.dk

Messtider: (HA)(T)

Søn se nedenfor, tor kl. 10.30.

Mikkelpborg, Strandvejen 352, hjem. søn kl. 8.45.

September

Søn 2. kl. 11.00 højmesse med børnetid. Derefter kirkefrokost

Tor 6. kl. 10.30 messe. Derefter kirkekaffe

Fre 7. kl. 14.00 messe med Syges Salvelse for ældre og syge. Derefter kaffebord. Tilmelding til Inger Svane Hansen, tlf. 45 76 16 37

Søn 9. kl. 9.00 højmesse

Tor 13. kl. 10.30 messe. Derefter kirkekaffe

Søn 16. kl. 11.00 højmesse

Tor 20. kl. 10.30 messe. Derefter kirkekaffe

Lør 22. - søn 23. DUK's "HandlingsplaneN" kulminerer med weekendarrangementet "Den største dag" i Odense for alle katolske børn og unge. Nærmere information følger.

Søn 23. kl. 9.00 højmesse

Søn 23. kl. 14.00 kirkevandring til områdets kirker

Tor 27. kl. 10.30 messe. Derefter kirkekaffe

Søn 30. kl. 11.00 Katekesens Søndag. Højmesse med ord og toner specielt henvendt til børn, unge og forældre.

3460 BIRKERØD. Den Hellige Families Kirke

Bistrup Byvej 4

Sognets hjemmeside: www.sognet.dk

Sognepr.: Radoslaw Pawlowski C.M.

Mobil tlf. 28 18 47 24

E-mail: radoslaw@pawlowski.dk

Andenpr.: Andrzej Papuga, C.M.

E-mail: papuga@get2net.dk

Tlf. til præsterne: 45 81 27 96.

Menighedsrådsfmd.: Thorsten Wilstrup.

Rosenkrans 1.ons i md efter messen kl. 17.30,

Barmhjertighedens Rosenkrans fr inden messen kl. 17

Sognets hjemmeside: www.konsult.suite.dk/sgn
Messtider: (HC2)(T)

Søn kl. 9.30 højmesse, 4. søn i måneden er der familiemesse kl. 9.30, efter højmesse kaffe i menighedslokalet. Alle er velkomne.
KUK for sognets børn og unge: hver tor kl. 18.00-19.30 i menighedslokalet. Der er fællesspining

KATOLSK MENIGHED PÅ BORNHOLM 3720 Åkirkeby.

Rosenkranskirken, Gregersgade 12, Konst. sognepr.: Niels Engelbrecht Tlf. 33 13 37 62/mob. 30 54 21 18
Menighedsrådsfmnd.: John Krüger Tlf.: 20 47 04 34.

Pastoralass.: Sr. Carina Pöppinghaus. Tlf. 56 95 08 55.

Søstre af Det dyrebare Blod, Skt. Raphaels-Stiftelse, Lille Madsegade 14, 3700 Rønne Tlf. 56 95 08 55.

Gudstjenestetider (HC2)(I)
Alle søndage: kl. 10.00 Højmesse eller Ordets gudstjeneste.

14 | Hovedstadsområde NØ

2800 LYNGBY. Sankt Knud Lavards Kirke
Lyngbygårdsvej 1 A.

Sognepr.: P. Allen G. Courteau, O.M.I. Tlf. 45 87 5688. Fax: 45 87 56 85. E-mail: agcomi@mail.dk
Giro: 802-7404, Sankt Knud Lavards Kirke.

Andenpræst: Alren Soosaipillai O.M.I
Lyngbygårdsvej 1A. 2800 Lyngby

Tlf. 45 87 08 88, fax 45 87 56 85, mob. 50 15 52 26
Diakon: Kaare H. Nielsen, Kollegievj 2, Charl. Tlf.: Priv. 39 40 17 45, mob. 60 94 94 10

Missio Danmark: 33 55 60 24
Menighedsrådsfmnd.: Greta Maria Salminen

Tlf. 45 28 14 33, e-mail angeleys@webspeed.dk
Messtider: (HB2)(T)

Søn M. kl. 11.30.

Lør rosenkrans kl. 16.30, M. kl. 17.00 (afflyst når der er sognearrangement i Skt. Andreas)

Søndagsmesse: der er kirkekaffe efter messen.
Hverdagsmesser: Jeg fejrer messe hos forskellige søster/nonne kommuniteter og vil derfor bede jer om, at se på opslagstavlen i kirken eller ring i forvejen.

Fredag: Rosenkrans kl. 15.30 Messe kl. 16.00
September

Søn 2. kl. 11.30 messe brunch efter messen.

Søn 9. kl. 11.30 messe.

Søn 16. kl. 11.30 messe.

Søn 23. kl. 11.30 messe.

Lør 29. kl. 15.00 vietnamesisk messe.

Søn 30. kl. 11.30 messe.

2900 HELLERUP. Sankt Therese Kirke

Bernstorffsvej 56.
Sognepræst: Pastor Niels Engelbrecht, Bredgade 64, 1260 Kbh. K., tlf. 33 13 37 62

E-mail: niels.engelbrecht@get2net.dk

Andenpræst: Pastor Jørgen Erichsen, Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup.

Tlf. 39 61 19 19. Træffes bedst kl. 9.00-10.00

Andenpræst: Pastor Mikolaj Kecik, Bredgade 64, 1260 Kbh. K., tlf. Mobil: 50 12 44 63

E-mail: mikolaj@kecik.pl

Sognekontor: Bredgade 64, 1260 København K. Tlf: 33 13 37 62 – man. - fre kl. 10.30-15.00

Menighedsrådsformand: Felicity Pors
Rørmosevej 6, 2400 Kbhvn. NV., tlf. 39 69 47 28

Organist: Torben Bang, tlf. 39 67 12 98
Messtider: (HB), (T)(H)

Søndag: højmesse kl. 9.00 – reciteret messe kl. 11.00, familiemesse kl. 11.00 2. og 4. søn i måneden. Derefter morgenkaffe i menighedslokalet.

Hverdag: man & ons messe kl. 11.00, tir, tor og fre messe kl. 8.00, lør messe kl. 11.30 med forudgående rosenkrans kl. 11.10., 1. og 3. man tilbedelse kl. 10.00-11.00

September
Lør 1. Bededag for præste- og ordenskald. Rosenkrans kl. 11.10, derefter messe. Voksentekeose begynder i Sct Ansgar kl.14.30, hvor Jacob Thomsen taler om "Åbenbaring – Åbenbaringer"

Søn 2. kl. 9.00 højmesse, kl. 11.00 reciteret messe Sct. Therese tager på skovtur nordpå kl. 12.00-16.30. Eng. familiemesse kl.16.30.

Man 3. Tilbedelse af det udstillede alterets sakramente kl. 10.00-11.00, messe kl. 11.00

Tir 4. KÆK-møde i Sct. Andreas sogn. I anledning af Bergmans dod vises filmen "Det syvende sejl".

Ons 5. kl. 14.00-16.00 haveeftermiddag. Kl. 19.30 1. Mosebog v/ p. Niels Engelbrecht

Søn 9. kl. 11.00 familiemesse, derefter familiedag. Man 17. kl. 10.00-11.00 tilbedelse af det udstillede alterets sakramente, kl. 11.00 messe. Meditationer-fen

Tir 18. MR-møde
Ons 19. kl. 18.30-20.00 MiniKUK

Søn 23. Ikke familiemesse.

Ons 26. kl. 14.30 KÆK-møde i Sct. Ansgar sogn. Assumptionssøstre fortæller om deres stifters helgenkåring i Rom.

Lør 29. kl. 16.00 Sct. Theresefest

Søn 30. kl. 16.30 eng. familiemesse

Immaculata kirken, Strandvejen 91
søndage kl 09.00.

2920 CHARLOTTENLUND

Sankt Andreas Kirke, Kollegievj 2.
Sognepr.: Pastor Allen G. Courteau, O.M.I., Lyngbygårdsvej 1A, 2800 Lyngby. Tlf: 4587 5688.

E-mail: agcomi@mail.dk
Andenpræst: Alren Soosaipillai O.M.I

Sognekontor: Kollegievj 2A, 2920 Charlottenlund. Tlf. 39 64 30 39 - Normalt åbent onsdag kl. 9 - 12.

Diakon: Kaare H. Nielsen, Kollegievj 2, Charl. Tlf.: Priv. 39 40 17 45, mob. 60 94 94 10

Missio Danmark: 33 55 60 24
Menighedsrådsfmnd.: Henrik Thomsen

Tlf. 39 29 14 79, e-mail roennowthomsen@email.dk
Messtider: (HB2)(T)

Søn kl. 9.30 højmesse, 1. søn i måneden: højmesse m. gregoriansk sang. Efter højmessens kaffe i menighedslokalet. Alle er velkomne.

Hverdage: man - tor . Jeg fejrer messe hos forskellige søster/nonne kommuniteter og vil derfor bede jer om, at se på opslagstavlen for messens tidsændring eller aflysning. Da jeg ofte er i Karmel om tirsdagen er der Laudes kl. 8.00. Skolemesse igen om onsdagen kl. 8.15.

Andenpræst: Alrin Soosaipillai, O.M.I., Lyngbygårdsvej 1A, 2800 Lyngby, tlf. 45 87 08 88, fax 45 87 56 85, mob. 50 15 52 26.

NB. På grund af omfattende rensning og malearbejde er Skt. Andreas Kirke lukket fra juli måned indtil slutningen af november 2007. Der holdes dog søndagsmesse en gang om måneden, den 1. søndag om måneden i menighedslokalet. Hverdagsmesse holdes i huskapellet Kollegievj 2A.

September
Søn 1. kl. 9.30 messe i menighedslokalet.

15 | Hovedstadsområde V

1616 KBH. V. Jesu Hjerte Kirke, Stenosgade 4.
Tlf. 33 24 65 80 og 33 21 85 88. Fax: 33 25 07 38.

Sognepr.: P. Gerhard Sanders SJ.
E-mail: Stenosgade@mail.dk

Andenpr.: Michael Hornbech-Madsen
Tlf. 33 21 59 34, menighedsrådsfmnd.: Ruth Christophersen. Tlf. 36 16 70 84.

Messtider: (HA)(T)
Man-fre kl. 8.15 og 17.00, lør kl. 8.15, kl. 18.00 italiensk messe.

Søn kl. 10.00 latinsk højmesse, kl. 11.30 dansk højmesse, kl. 20.00 aftenmesse.

Lejlighed til skriftemål før og eft. alle messer og eft. aftale.

September
Fre 07. Jesu Hjerte Fredag. Sakramentet udstilles kl. 16.00. Andagt og sakramental velsignelse kl. 16.45. Messe kl. 17.00

Søn 9. kl. 18.00 messe på kroatisch.

Lør 15. kl. 12.00 Tro og Lys holder eftermiddags-møde. Afslutning med messe i kirken kl. 16.30.

Tir 18. kl. 14.30 i menighedssalen: Stenoklubben, England, Wales og Caldey Island med det berømte Abbey. Birte Mandrup Christensen fortæller om denne sommers ferieoplevelse fra England og Wales, herunder besøg på Caldey Abbey.

Tor 20. kl. 20.00 kirkekoncert ved portugisiske musikstudenter.

Fre 21. Bønsaften, kl. 17.00 messe efterfulgt af Sakramental tilbedelse indtil kl. 19.30.

Lør 29. Menighedsrådet holder arbejds møde på Aasebakken.

Hver tir åbnes kirken kl. 16.00. Rosenkransbøn efter messen kl. 17.00

Hver søn (ikke på festdage og i sommerferien) kirkekaffe efter messen kl. 11.30.

Religionsundervisningen: Forældrene får en skriftlig meddelelse. Se i øvrigt efter på ugesedlen.

2000 FRB. Sankt Mariae Kirke, Jens Jessens Vej 5.
Hjemmeside: www.mariae.dk

Sognepr.: Jesper Fich, Marielystvej 16.
Tlf. 38 79 39 99.

E-mail: fich@post4.tele.dk
Kirkens kontor: Jens Jessens Vej 5. Normalt ma og fr 10-12. Tlf. 38 71 53 35. Fax: 38 71 53 36.

Menighedsrådsfmnd.: Flemming Emmering
Tlf: 43 43 65 02 eller 26 27 65 02

E-mail: emmering@post.tele.dk
Forening: Sankt Mariae Unge Katolikker (SMUK).

Hjemmeside: www.mariae.dk/smuk
Messtider: (HA) (T, H)

Søn kl. 11.00 hm.

September
Søn 2. kl. 11.00 højmesse med børneprædikenen

Søn 9. kl. 11.00 højmesse

Søn 16. kl. 11.00 højmesse

Søn 23. kl. 11.00 højmesse

Søn 30. Hellige Lioba, kl. 11.00 højmesse

Den anden tirsdag i hver måned kl. 14.00: Møde i Katolsk Ældreklub. Nærmere oplysninger hos: Hans K. Thomsen - tlf. 38 74 78 09

2650 HVIDOVRE. Sankt Nikolaj Kirke

Strobyvej 2
Sognepr.: Wladyslaw Zdunek, C.ss.R.
Tlf. 36 78 27 90. Træffes tir, fre, lør 9.00-12.00, tor 16.00-18.00 ellers kun efter aftale

Fax: 3678 2790. Giro: 706-5590.
Menighedsrådsfmnd.: Jette Kromayer

tlf: 36 78 09 11
Messtider: (HA)(T)

Søndage Hm. kl. 10.00, 1. søn i md. polsk M. kl. 12.00, 3. søn i md. polsk M. kl. 17.00, lør M. kl. 17.00 (1. lør i md. dansk/vietnamesisk).

Hverdage man-fre M. kl. 8.00

September
Søn 2. kl. 10.00 højmesse, kl. 12.00 polsk messe

Søn 9. kl. 10.00 højmesse, derefter kirkekaffe

Søn 16. kl. 10.00 højmesse, ingen polsk messe

Søn 23. kl. 10.00 højmesse, kollekt fog Katolsk Menighedspleje

16 | Hovedstadsområde N & NV

2200 KBH. N. Sakramentskirken

Nørrebrogade 27 C.
Sognepr.: Reinhold Sahner Tlf: 35 35 68 25. Træffes bedst efter telefonisk aftale eller send en e-mail.

Kirkens hjemmeside: www.sakramentskirken.dk
E-mail: sakramentskirken@mail-telia.dk

Fax: 35 36 64 30.
Præst for engelsk-talende:

Carroll Parker Tlf: 4494 7678.
Præst for fransk-talende:

Pascal Rene Lung
Tlf: 0046 461 896 27.

Hospitalspræst:
Jørgen Erichsen Tlf: 39 61 19 19.

Giro: 804-6638
Menighedsrådsform.: Brian Kalleshave

Messtider: (HB2)(T)
Søn dansk M kl. 10.00, engelsk M kl. 18.00 Fransk M kl. 11.30 (1. og 3. Søn i md)

Hverdage: tir kl. 8.00 (skolemesse, dog ikke i ferietiden), ons kl. 17.00 (engelsk)

Messtiderne til højtidene, andre messtider og arrangementer m.m. kan ses på kirkens hjemmeside.

17 | Hovedstadsområde K

1260 KBH. K. Sankt Ansgars Domkirke

Bredgade 64.
Hjemmeside: www.sanktansgarkirke.dk

Sognepr.: Niels Engelbrecht. Tlf. 33 13 37 62, kl. 10.00-12.00 undt. man og tor.

Andenpræst pastor Mikolaj Kecik, tlf. 54 92 06 81,
Andenpr.: Pastor Jørgen Erichsen, Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup, tlf. 39 61 19 19, træffes bedst kl. 8.00-9.00. Børne- og ungdomspræst: Gregers Mærsk-Kristensen, tlf. 33 13 55 83.

Kirkens kontor tlf. 33 13 37 62, man, tir, tor og fre kl.10.00-15.00, ons eft. aftale.

Fax: 33 32 10 49. E-mail: sanktansgar@city.dk
Giro: 642-5305. Menighedsrådsfmnd.: Andreas Rude. Tlf. 35 35 03 56.

Faste messtider:
Man – fre kl.7.30 Laudes (morgenbøn), kl. 8.00 og kl. 17.00 messe, lør kl. 17.00 messe, søn kl. 8.00 messe, kl. 10.00 højmesse, kl.17.00 Vesper (aftenbøn), 1.søn i måneden kl. 19.00 ungdomsmesse 2. og 4. søndag kl. 12.00 ukrainsk messe (byzantinsk ritus) kl. 19.30 SAKS-messe, 3. søn kl. 18.30 ungdomsmesse for de helt unge

September
Lør 1. kl. 14.30 voksenkatteose: Jacob Thomsen: "Åbenbaring – Åbenbaringer" kl. 17.00 aftenmesse

Søn 2. Domkirkens konsekrationfest, kl. 8.00 messe, kl. 10.00 familiemesse, kl. 19.00 ungdomsmesse

Ons 5. kl. 19.30 1. Mosebog, bibelkreds med sognepræsten, Sct. Therese kirkes menighedslokaler, Bernstorffsvej 56

Tor 6. kl. 19.30 konvertitkursus begynder, sted: Menighedsalen, Bredgade 69 A

Lør 8. Jomfru Marias Fødsel, kl. 17.00 aftenmesse

Søn 9. kl. 8.00 messe, kl. 10.00 højmesse, kl. 12.00 ukrainsk messe, kl. 19.30 SAKS-messe

Tir 11. Caritas Danmark fejrer 60-års jubilæum, kl. 16.30 pontifikalmesse, efterfølgende reception i menighedsalen.

Fre 14. Det hellige Kors' Ophøjelse, kl. 8.00 messe, kl. 16.30 messe

Lør 15. kl. 17.00 aftenmesse

Søn 16. kl. 8.00 messe, kl. 10.00 højmesse, kl. 18.30 ungdomsmesse for de ganske unge

Lør 22. kl. 17.00 aftenmesse

Søn 23. kl. 8.00 messe, kl. 10.00 højmesse, kl. 12.00 ukrainsk messe, kl. 19.30 SAKS-messe

Ons 26. kl. 14.30 KÆK-møde i menighedssalen. Assumptionssøstre vil berette om deres orden og rejsen til Rom til helgenkåringen af ordenens grundlægger, Marie Eugénie d. 3. juni i år.

Lør 29. (De hellige Ærkeengle) kl. 17.00 messe

Søn 30. kl. 8.00 messe, kl. 10.00 højmesse

18 | Amager

2300 KBH. S. Sankt Annæ Kirke, Dronning Elisabeths Allé 3.

E-mail: sanktannaekirke@yahoo.com
Hjemmeside: www.sanktannaekirke.dk.

Sognepræst: Wieslaw Podlach C.Ss.R
Tlf. 32 86 07 25

E-mail: wpodlach@wp.pl
Andenpræst: Benny Mathew C.Ss.R

Tlf. 32 86 07 23, mobil 21 93 42 15
Præst for polakker: Leszek Kapusta C.Ss.R

Tlf. 32 86 07 24, mobil 26 50 30 12

E-mail: Leszek.Kapusta@gmail.com
Præst for filippinerne: Patrick Sheils C.Ss.R

Tlf. 32 86 07 29, mobil 20 84 80 84
E-mail:patrick.sheils@post.tele.dk

Kirkekontor: Hans Bogbinders Allé 2, 2300 Kbh. S.
Tir-fre 10.00-12.00 & tor. 17.00-18.00

Tlf. 32 58 41 02, fax: 32 86 07 38
Giro: 815-3442

Menighedsrådsformand:
Peter Georg Rasmussen, tlf: 32 59 13 40

Messtider: (HA) (T)
Søn kl. 8.30 messe, kl.10.00 højmesse, kl.12.00 polsk messe, kl.17.00 engelsk messe, lør kl. 17.00 engelsk messe.

Hverdage: man kl. 8.00 messe, tir kl.17.00 messe med vesper, ons kl. 8.00 messe med laudes, tor kl. 19.00 messe med novene, fre kl. 8.00 messe, bortfaldet 1. fredag, 1. fre kl.19.00 messe Jesu Hjerte og derefter vågenat, lør kl. 8.00 messe med laudes.

Lejlighed til skriftemål efter aftale med præsten
September

Lør 1. kl. 8.00 messe med laudes, bededag for præster- og ordenskald.

Søn 2. Årsdagen for Domkirkens Konsekration, kl. 8.30 messe, kl. 10.00 højmesse

Man 3. Gregor den Store, kl. 8.00 messe med laudes
Fre 7. Jesu Hjerte Fredag, kl. 19.00 messe med sakramental velsignelse, derefter vågenat.

Lør 8. Jomfru Marias Fødsel, kl. 8.00 messe med laudes. Bededag for præste- og ordenskald.

Søn 9. Messer som om søndagen.

Ons 12. Jomfru Marias hellige navn, kl. 8.00 messe med laudes

Tor 13. Johannes Chrysostomos, kl. 19.00 messe med noveandagt.

Fre 14. Det Hellige Kors Ophøjelse, kl. 8.00 messe
Lør 15. Jomfru Marias smerter, kl. 8.00 messe med laudes.

Søn 16. messer som om søndagen, kollekt for Katolsk Menighedspleje

Ons 26. Kirkevelesfest, kl. 8.00 messe med laudes
Lør 29. De Hellige Ærkeengle Michael, Gabriel og Rafael, kl. 8.00 messe med laudes

Søn 30. Høstfest, kl. 8.30 messe, kl. 10.00 højmesse

19 | Grønland

3900 NUUK. Krist Konge Kirke.

Sognepræst: Paul Marx, OMI, Kutaa 1, Box 51
Tlf: 00

à juin inclus) à Sakramentskirken, Nørrebrogade 27, 2200 København N. Tlf. 35 35 68 25.

Deutschsprachige Gemeinde

For tiden ingen præst. Henv.: Katolsk Bispekontor Gl. Kongevej 15, 1610 Kbh. Tlf.: 33 55 60 80

English-Speaking Ministry

Fr. Carroll Parker O.M.I., Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev. Tlf. 44 94 76 78. Fax: 44 53 55 58.
Vor Frue Kirke, Herlev:
Sunday 11.30 am: Mass. Thursday 9.30 am: Mass.
Friday 7.30 pm: 1st Friday of the month.: Mass.
Sakramentskirken:
Sunday 5.35 pm: Recitation of the rosary; 6.00 pm: Mass. Wednesday 5.00 pm: Novena and Mass.
Holidays: Mass times as on sundays.

Filippinere

Fr. Patrick J. Sheils C.ss.R., Hans Bogbinders Allé 2, 2300 Kbh. S. Tlf. 32 86 07 29, mob 20 84 80 84, fax: 32 86 07 38. Sankt Annæ Kirke: Saturday and Sunday 17.00 pm: Mass.

Kroatisk Mission

For tiden ingen fastboende præst. Betjenes lejlighedsvis af præster fra Sverige og fra Tyskland. Henv.: Katolsk Bispekontor, Gl. Kongevej 15, 1610 København V. Tlf.: (45) 33 55 60 80.

Misa en Español

Henv. Katolsk Bispekontor, Gl. Kongevej 15, 1610 Kbh. V., tlf.: 33 55 60 80

Messe in Italiano

Don Michael Hornbech-Madsen, Vesterbrogade 28, 1.th., 1616 København V. Tlf. 3321 5934.
Ogni sabato alle ore 18. Jesu Hjerter Kirke. Kbh. V.

Msze swiete w jesyku polskim

Kosciol Swietej Anny
W kazda niedziela o godzinie 12.00
W pierwszy piątek miesiaca o godzinie 19.00
W maju, czerwcu i pazdzierniku, naborzenstwa o godzinie 19.00 O. Leszek Kapusta C.Ss.R. Hans Bogbinders Alle 2 2300 Kopenhagen S tel. 32860724 mobil. 26503012 lks210@wp.pl www.annaekirche.info

Tamilse gudstjenester

Pastor Jude Kulas, Kastetvej 1, 2, 9000 Aalborg Tlf. 98 79 63 47 eller 20 86 67 38, fax 98 79 63 48

Vietnamesere

Øst for Storebælt:
Pastor Huy Châu Chu (Joseph), Kollegievej 4 A, 2920 Charl., tlf. 39 90 57 27, mobil 20 16 20 90
Fyn:
Pastor Nguyen Ngoc Tuyen (Pierre), Havnegade 1, 5700 Svendborg, tlf. 62 21 05 42, mobil 22 44 13 06
Jylland:
Pastor Nguyen Minh Quang (Josef), Thorsgade 22, 8900 Randers, tlf. 87 30 00 30, mobil: 51 32 88 96

Kaldæiske gudstjenester

Kaldæisk menighed: p. Moshe, Faris, Ryesgade 33, 4 th, 8000 Århus C., tlf.: 26 93 98 24

Messe efter traditionel latinsk ritus

(1962-messeordning):
2. sø. i måneden, kl. 16, Inst. Sankt Joseph (kapellet), Dag Hammarskjølds Alle 17, København Ø.
Evt. ændringer annonceres på www.tridentinsk.suite.dk.

Koder for kørestolsbrugere

Koderne er anført efter „Massetider“
HA = Direkte adgang ad fast rampe, fast skinne eller elevator.
HB = Adgang ad løs rampe eller skinne.
HC = Kun adgang ved løft.
1 = Placering af fast adgangsvej oplyses ved henvendelse til sognekontoret.
2 = Hjælp ved ankomst efter aftale med sognekontoret/ kirken.

Koder for hørehandicappede

Koderne er anført efter „Massetider“
T = Teleslynge.
H = Andre hjælpemidler for hørehandicappede, f.eks. højtaltaleranlæg eller håndhøreapparat. Sidstnævnte skal nogle steder lånes i kirkens sakristi.
I = Ingen hjælpemidler for hørehandicappede.

Maria Merkert saligkåres

Sankt Elisabeth Søstrenes Kongregation blev grundlagt den 27. september 1842 i byen Neisse i Schlesien af en gruppe kvinder, som følte sig kaldet til socialt og karitativt arbejde. Byen ligger i dag i Polen og hedder Nysa.

En af grundlæggerne, Maria Merkert, bliver den 30. september i år saligkåret i Nysa, og det er naturligvis en stor glæde og opmuntring for Sankt Elisabeth Søstrene.

De første Sankt Elisabeth Søstre kom til Danmark i 1895, og i årenes løb har søstrene været beskæftiget med hospitalsvirksomhed, skoleundervisning, ka-

telese og børne- og ungdomsarbejde. I dag har søstrene trukket sig tilbage fra hospitalgerningen i Danmark, men arbejder fortsat på det pastorale område.

Maria Merkert var den unge kongregations første generalforstanderinde, som i 13 år ledede og inspirerede søstrenes arbejde med at afhjælpe den sociale nød, der fulgte i kølvandet på datidens industrielle udvikling. I hendes tid udvidede søstrene deres opgaver til også at omfatte omsorgen for løsladte straffefanger og sårede soldater. Det sidste blev der hårdt brug for under krigen i 1864, 1866 og 1870/71.

Maria Merkert nåede at opleve den glæde, at hendes Kongregation opnåede paveelig godkendelse som ordenssamfund i 1871. Hun døde den 14. november 1872.

Hos Maria Merkert og hendes med søstre levede tanken om, at de ved at pleje de syge og fattige plejede sårene på Kristi mystiske legeme. Selv levede Maria Merkert i uselvisk fattigdom på lige fod med de fattige, hun tog sig af. J. Mertens, der har skrevet Kongregationens historie, skriver om Maria Merkert: "Kristus, der virker og er nærværende i sin Kirke, åbnede for Maria Merkert den kilde, som hun øste af allerede som barn. Her oplevede hun Guds godhed og omsorg. Her lærte hun i tro at tyde "tidens tegn". Her blev hun klar over den personlige mening med sit liv. I sin ubegribelige kærlighed opmuntrede Gud hende til at formidle denne åndelige rigdom til mennesker på livets skyggeside (...) Ført af Gud blev hun med sine handlinger et menneske, i hvem Guds tanker fik synlig skikkelse."

Liturgisk kalender 1. - 30. september 2007

1. grøn. Lørdag i 21. alm. uge. (I Ps).
Eller hvid. Gudsmoders lørdagsmesse.
L.: 1 Tess 4,9-11. Ev.: Matt 25,14-30.

Bededag for præste- og ordenskald.

I Domkirken (h).
1. vesper til Kirkevielse.

2. hvid. Søndag. ÅRS DAGEN FOR DOMKIRKENS KONSEKRATION (h). (22. ALM. SØNDAG)

* Gl. Cr. Sær.l.pf.
1.L.: 1 Kong 8,22-23.27-30.
=: SI 84,3.4.5+10.11.
+ Hvor er din bolig vidunderlig, Hærskarers Herre!
2.L.: 1 Kor 3,9-11.16-17.
Ev.: Joh 2,13-22 eller Joh 4,19-24.

2. vesper til Kirkevielse.

I andre kirker:

2. grøn. 22. ALM. SØNDAG. (II Ps).
* Gl. Cr. Alm. S. pf.
1.L.: Sir 3,17-18.20.28-29
=: SI 68,4-5ac.6-7ab.10-11.
+ I din godhed skaffede du bolig for de hjælpeløse, Gud.
2.L.: Hebr 12,18-19.22-24a.
Ev.: Luk 14,17-14.

3. hvid. Mandag i 22. alm. uge. (II Ps).
Gregor den Store, pave og kirkelærer, (†604)(m).
L.: 1 Tess 4,13-18. Ev.: Luk 4,16-30.

4. grøn. Tirsdag i 22. alm. uge. (II Ps).
L.: 1 Tess 5,1-6.9-11. Ev.: Luk 4,31-37.

5. grøn. Onsdag i 22. alm. uge. (II Ps).
L.: Kol 1,1-8. Ev.: Luk 4,38-44.

6. grøn. Torsdag i 22. alm. uge. (II Ps).
L.: Kol 1,9-14. Ev.: Luk 5,1-11.

7. hvid. Fredag. ÅRS DAGEN FOR DOMKIRKENS KONSEKRATION (f). (II Ps).

I andre kirker: som 2. september i Domkirken.
Gl. Sær.l.pf.
Man vælger mellem 1. og 2. læsning.

I Domkirken:

7. grøn. Fredag i 22.alm.uge. (II Ps).
L.: Kol 1,15-20. Ev.: Luk 5,33-39.

8. hvid. Lørdag. JOMFRU MARIAS FØDSEL (f). (II Ps).
Gl. Jomfru Marias pf.
L.: Mika 5,1-4a eller Rom 8,28-30.
=: SI 13,6ab.6cd.
+ Jeg vil glæde mig højlig i Herren!
Ev.: Matt 1,1-16.18-23 eller 1,18-23.

Bededag for præste- og ordenskald.

9. grøn. 23. ALM. SØNDAG. (III Ps).
* Gl. Cr. Alm. S. pf.
1.L.: Wisd 9,13-18b;
=: SI 90,3-4.5-6.12-13.14+17.
+ Herre, du har været vor bolig i slægt efter slægt.
2.L.: Filem 9b-10.12-17.
Ev.: Luk 14,25-33.

10. grøn. Mandag i 23. alm. uge. (III Ps).
L.: Kol 1,24-2,3. Ev.: Luk 6,6-11.

11. grøn. Tirsdag i 23. alm. uge. (III Ps).
L.: Kol 2,6-15. Ev.: Luk 6,12-19.

12. grøn. Onsdag i 23. alm. uge. (III Ps).
Eller hvid. Jomfru Marias hellige navn.
L.: Kol 3,1-11. Ev.: Luk 6,20-26.

13. hvid. Torsdag i 23. alm. uge. (III Ps).
Johannes Chrysostomos, biskop og kirkelærer, (†407) (m).
L.: Kol 3,12-17. Ev.: Luk 6,27-38.

14. rød. Fredag. DET HELLIGE KORS' OPHØJELSE (f). (III Ps)
Gl. Sær.l.pf. eller Pass.pf.l.
L.: 4 Mos 21,4-9 eller Fil 2,6-11
=: SI 78,1-2.34-35.36-37.38.
+ Glem ikke Guds gerninger, men hold hans befalinger.
Ev.: Joh 3,13-17.

15. hvid. Lørdag i 23. alm. uge. (III Ps).
Jomfru Marias smerter (m).

Sekvens ad lib.: Stabat Mater (Under korset dybt nedbøjet).
Jomfru Marias pf.
L.: Hebr 5,7-9. Ev.: Joh 19,25-27 eller Luk 2,33-35.

16. grøn. 24. ALM. SØNDAG. (IV Ps).
* Gl. Cr. Alm. S. pf.
1.L.: 2 Mos 32,7-11.13-14;
=: SI 51,3-4.12-13.17+19.
+ Jeg vil bryde op og gå til min fader.
2.L.: 1 Tim 1,12-17.
Ev.: Luk 15,1-32 eller 15,1-10.

17. grøn. Mandag i 24. alm. uge. (IV Ps).
Eller hvid. Robert Bellarmin, biskop og kirkelærer, (†1621).
L.: 1 Tim 2,1-8. Ev.: Luk 7,1-10.

18. grøn. Tirsdag i 24. alm. uge. (IV Ps).
L.: 1 Tim 3,1-13. Ev.: Luk 7,11-17.

19. grøn. Onsdag i 24. alm. uge. (IV Ps).
Eller rød. Januarius, biskop og martyr, (†305).
L.: 1 Tim 3,14-16. Ev.: Luk 7,31-35.

20. rød. Torsdag i 24. alm. uge. (IV Ps).
Andreas Kim Taegon, præst, og Paulus Chong Hasang og lidelsesfæller, martyrer, (†19.årh.) (m).
L.: 1 Tim 4,12-16. Ev.: Luk 7,36-50.

21. rød. Fredag. MATTHÆUS, apostel og evangelist (f). (IV Ps).
Gl. Ap.pf.
L.: Ef 4,1-7.11-13.
=: SI 19,2-3.4-5ab.
+ Deres tale er næet til jordens chryso.
Ev.: Matt 9,9-13.

22. grøn. Lørdag i 24. alm. uge. (IV Ps).
Eller hvid. Gudsmoders lørdagsmesse.
L.: 1 Tim 6,13-16. Ev.: Luk 8,4-15.

23. grøn. 25. ALM. SØNDAG. (I Ps).
* Gl. Cr. Alm. S. pf.
1.L.: Amos 8,4-7;
=: SI 113,1-2.4.6-7-8.
+ Lovpris Herren, som løfter den fattige fra skarnet.
Eller: Halleluja!
2.L.: 1 Tim 2,1-8.
Ev.: Luk 16,1-13 eller 16,10-13.

Kollekt for Katolsk Menighedspleje.

24. grøn. Mandag i 25. alm. uge. (I Ps).
L.: Ezra 1,1-6. Ev.: Luk 8,16-18.

25. grøn. Tirsdag i 25. alm. uge. (I Ps).
L.: Ezra 6,7-8.12b.14-20. Ev.: Luk 8,19-21.

I konsekrede kirker undtagen Domkirken:
1. vesper til Kirkevielse.

26. hvid. Onsdag. KIRKEVIELSESFEST (h).
all som 2. september i Domkirken.

I andre kirker - også Domkirken:

26. grøn. Onsdag i 25. alm. uge. (I Ps).
Eller rød. Cosmas og Damian, martyrer, (†303).
L.: Ezra 9,5-9. Ev.: Luk 9,1-6.

27. hvid. Torsdag i 25. alm. uge. (I Ps).
Vincent af Paul, præst, (†1660)(m).
L.: Hagg 1,1-8. Ev.: Luk 9,7-9.

28. grøn. Fredag i 25. alm. uge. (I Ps).
Eller rød. Wenceslaus, martyr, (†929).
Eller rød. Laurentius Ruiz og lidelsesfæller, martyrer, (†omkr. 1635).
L.: Hagg 1,15b-2,9. Ev.: Luk 9,18-22.

29. hvid. Lørdag. DE HELLIGE ÆRKEENGLE MICHAEL, GABRIEL OG RAFAEL (f). (II Ps).
Gl. Englenes pf.
L.: Dan 7,9-10.13-14 eller Åb 12,7-12a
=: SI 138,1-2a.2bc.3-4.5.
+ Herre, jeg vil lovsynge dig for englens.
Ev.: Joh 1,47-51.

30. grøn. 26. ALM. SØNDAG. (II Ps).
* Gl. Cr. Alm. S. pf.
1.L.: Amos 6,1a.4-7;
=: SI 146,7-8.9a.9bc-10.
+ Min sjæl lovpris Herren.
Eller: Halleluja!
2.L.: 1 Tim 6,11-16.
Ev.: Luk 16,19-31.

SANKT ANSGARS SKOLE

Skole i ♥ af Nørrebro

Nørrebrogade 27, 2200 København N

Hvorfor vælge katolsk skole til dit barn ?

Sankt Ansgars Skole er den lokale katolske privatskole på Nørrebro med bh.klasse til 9. klasse, hvor der sker det gode kulturmøde mellem børn med forskellig kultur- og religionsbaggrund.

Her møder dit barn andre katolske børn og oplever et skolemiljø, der afspejler det katolske menneskesyn. Kom og snak med os. Vi tilbyder:

- Engelsk fra 1.klasse
- Høj faglighed
- Lav klassekvotient
- Lektiecafe
- Stabilt og engageret personale
- Kultur og traditioner
- Madordning
- Trivsel inde bag skolens røde port

I det skoleår, der begynder d. 13. august 2007, har vi enkelte ledige pladser på forskellige klassetrin, og mod sædvane er der 2 ledige pladser i bh.klasserne. Yderligere oplysninger om skolen kan hentes på vores hjemmeside: www.sanktansgarsskole.dk.

Materiale om skolen kan rekvireres fra hjemmesiden eller på skolens tlf: 35 39 46 46. Skolens kontor åbner d. 6. august.

Yderligere oplysninger ved henvendelse til skoleleder Kirsten Hanberg tlf. 35 39 46 46 lokal 2

Sommermarked i Sct. Antoni kirke

26. august 2007

Kl. 09:00 Vi starter med friluftsmesse

Kl. 10:00 Sommermarked åbner med loppetorv, tombola, børneloppetorv, lotteri og café.

Der vil også være sjov og boder for børnene.

Kl. 15:00 Sommermarked lukker.

Bus 350S, 5A og 2A kører lige til døren.

Velmødt til en hyggelig dag

Menighedsrådet
Sct. Antoni kirke
Frederikssundvej 225
2700 Brønshøj

**Konvertitkursus
Storkøbenhavn
2007 / 08****Forberedelse til optagelse i
Den katolske Kirke****Hver torsdag kl.19.30 – Vi starter 6. september 2007**Sankt Ansgars Menighedssal
Bredgade 69 A

Tilmelding ikke nødvendig. Kom blot! - Man kan stige på kurset undervejs.

Evt. spørgsmål kan rettes til Niels Engelbrecht eller Ulla Elmquist - Sankt Ansgars Domkirke.
Telefon: 33 13 37 62
Mail: sanktansgar@city.dk

Mette Kær Olsen* 3. juni 1943
† 8. august 2007Malene, Annemarie,
Svend-Erik, Hugo og DanaBisættelsen har fundet sted
Tak til alle, der deltog.**Sankt Ansgars Kirke****Ny messetid**

Fra den 1. september ændrer Domkirken tiden for eftermiddagsmessen om hverdagen til kl.17.00.

**Biskoppens
kalender****September**

- 01. - 05. Lourdes
- 07. - kl. 17.00: Møde med firmander, Brønshøj
- 08. - kl. 11.00: Firmelse i Brønshøj
- 09. - kl. 10.00: Messe i Domkirken
- 10. - kl. 18.00: Præstemøde i Bistrup
- 11. - kl. 10.45: Møde i Liturgikommissionen
- kl. 16.30: Messe i anledning af Caritas Danmarks 60-års jubilæum.
- 12.- kl. 10.00: Møde i Økonomisk Råd
- kl. 19.30: Strukturmøde vedr. sognesammenlægning
- 14. - 20. Møde i NBK, Göteborg
- 22. - 23. Nationale børne- og ungdomsdage i Odense
- 23. - kl. 12.30: Messe i Sct. Knuds Kirke, Odense
- 24. - 28. Præsteretræte, Magleås
- 30. - kl. 10.00: Messe i Domkirken
- kl. 12.00: Firmelse (på polsk) i Sct. Annæ, Amager

Indbydelse til bønssdag på Dalum kloster

Alle, som har været med i Haus Raphael – alle, som har været med på sr. Margarithas retræter her i Danmark - og alle, som kunne være interesseret i at deltage i retræten til næste år, inviteres hermed til en bønssdag med pastor Benny Blumensaat på Dalum

lørdag den 15. september 2007

Bønssdagens program starter kl. 10.00

Dagens program vil i hovedtræk være

- lovprisning
- tilbedelse
- foredrag
- rosenkrans
- vidnesbyrd / samtale
- barmhjertighedens rosenkrans kl. 15
- den hellige messe

Søstrene vil sørge for vores formiddagskaffe, frokost, eftermiddagskaffe og aftensmad for et mindre beløb på 100,- kr.

Tilmelding så hurtigt som muligt til:

Maria Kjærsgaard, tlf.: 75 75 75 51
eller mariakjaersgaard@hotmail.comJonnie Nielsen, tlf.: 33 33 05 02
eller jonniejoerly@hotmail.comAnnette Høyrup, tlf.: 86 27 70 58 / 30 23 23 60
eller mail@profeti.dk

Indbydelsen findes også på Profetis hjemmeside på www.profeti.dk

Niels Steensens Gymnasium drives på katolsk grundlag. Dermed danner katolsk tro i teori og praksis skolens naturlige rammer. På Niels Steensens Gymnasium finder den sit udtryk i den ignatianske pædagogik og tradition. Således indgår skolen i jesuiterskolernes historie og udvikling. Skolen omfatter gymnasiet med ca. 170 elever og hovedskoleafdelingen (6.-10. klasse) med ca. 470 elever. De unikke bygningsmæssige rammer, en engageret medarbejderstab, den høje synlighed nationalt såvel som internationalt, den tydelige religiøse profil og mange spændende initiativer skaber et berigende skolemiljø. Læs mere på www.nsg.dk.

Rektor**Stillingen**

Rektor er skolens daglige leder og er ansvarlig for hele skolens virksomhed over for skolens styrelse. Skolens daglige ledelse består foruden rektor af ledende inspektør, afdelingsinspektør og ressourcechef. En række stabs- og pædagogisk administrative funktioner bistår ledelsen.

Rektor har ud over sit ansvar som øverste administrativ leder det pædagogiske ansvar for skolens undervisning og eksaminer over for undervisningsministeren og skal derfor kunne godkendes af ministeriet.

Kvalifikationer

Den rette ansøger skal ud over betingelserne for ansættelse som gymnasierector opfylde følgende forventninger:

- Glæde ved dagligt at færdes blandt skolens elever
- Fokus på elevrekuttering og elevfastholdelse
- Stærke administrative evner især med hensyn til forretningsgange og andre regelsæt
- Klar økonomisk forståelse og styring af budget i henhold til styrelsens økonomiske strategi
- Forståelse for samspillet mellem overordnet og daglig ledelse i en privat selvejende institution med entydige holdninger og værdier
- Undervisning af ét hold
- Fuld identifikation med skolens formål og værdigrundlag
- Ikke-katolske ansøgere bør have en grundlæggende kristen livsanskuelse og et rimeligt kendskab til den katolske kirke
- Udadvendt personlighed med højt niveau af energi og aktivitet
- Berberske flydende dansk og engelsk i skrift og tale

Niels Steensens Gymnasium tilbyder

Ansættelsen sker på en femårig kontrakt med mulighed for forlængelse i henholdsvis tre år og to år. Vilkårene forhandles i øvrigt med udgangspunkt i gældende regler for ansættelse ved et statstilskudsberettiget privat selvejende gymnasium med hovedskoleafdeling.

Statens regler for børneattest følges.

Interesseret?

Vi behandler din ansøgning fortroligt. Mærk den med jobnr. 107.060.250, og mail den til job@cultivator.com. Du er også velkommen til at kontakte Flemming Riber hos Cultivator, hvis du har spørgsmål.

Ansøgningsfrist: 1. september 2007.

annoncer og meddelelser

Det sker i
bispedømmet

Fra den 31. august t.o.m. den 2. september holder Focolare deres sommerlejr, som kaldes Mariapoli i Dragør. Den er åben for familier, enlige, præster, ordenssøstre, altså alle er velkomne. Info + indbydelse: tlf 36 46 01 92

September

Lørdag 1. kl. 14.30: Voksenkatekese v/cand. mag. Jacob Thomsen: "Åbenbaring - Åbenbaringer". Afsluttes m. messe kl. 17.00. Sted: Sankt Ansgar kirkes menighedssal, Bredgade 69 A. Kbh. K. Alle er velkomne.

Der er ukrainsk messe i domkirken hver 1. søn i måneden kl. 12.00: Sankt Ansgars Kirke, Bredgade 64, København.

DANSK OLIE
KOMPAGNI A/S

Fyringsolie
Oliefyrrservice
Installationer
Olievagt i
fyringssæsonen

Rodovrevej 383, 2610 Rodovre
36 70 45 30
- sikkerhed for varme

FORSIKRINGSRÅDGIVNING

- så tal med
erhvervsassurandør Ingo Brodersen

ALM. BRAND
Rådhuspladsen 2-4 · 1550 København V
Telefon 33 30 60 51

WWW.ALMBRAND.DK

ALM. SUND FORNUFT

Myretuen

ved Bastrup Sø og Ganløse Eged

Det ideelle sted til FAMILIEFESTER og LEJRSKOLER og SOMMERFERIER. (Bademuligheder i Buresø). Plads til 40 personer. Køkken med bl.a. industriopvaskemaskine. Dejlig stor grund.

Læs mere på www.myretuen-bastrup.dk
Udlejning: Børge Morthorst, tlf.: 22 700 798
E-mail: mail@myretuen-bastrup.dk

Jomfru Maria kalder!

Pilgrimsrejse til Medjugorje
Bosnien-Herzegovina

d. 28. september – 5. oktober 2007

Pris: incl. fly og halvpension 5.500 kr.
Præst: P. Benny Blumensaat, Esbjerg
Rejseleder: Maria Truelsen.

Tilmelding og yderligere oplysninger
75 12 64 02 eller 75 12 10 27

GLADSAXE
BEDEMANDSFORRETNING

SØBORG HOVEDGADE 94

Henrik
Lundgren

DØGNVAGT
39 69 86 81

Afdelinger i Skovlunde,
Ballerup, Herlev, Farum,
Bispebjerg og Frederikssund

*Jeg kommer gerne i Deres hjem for at træffe
de nødvendige aftaler*

TELEFONLINE
SOS FORBØN

Ønsker du forbøn,
et lyttende øre,
et ord fra Jesus
og en velsignelse
så ring **7518 1808**

Torsdag, fredag
og lørdag kl. 20-23
hele året

Vanløse Ligkistemagasin

H.P. Baltzer & Søn ApS
Jyllingevej 8, 2720 Vanløse

38 71 75 01

organiseret bedemand
tilknyttet garantiordning

www.vanlose-ligkistemagasin.dk

Bønnens Apostolat
September

September

At det økumeniske møde i Sibiu i Rumænien må føre til en voksende enhed mellem alle kristne efter Herrens bøn.

At alle missionærer, ved at følge Kristus med glæde, kan komme over de vanskeligheder de møder i deres daglige liv.

RFM Landsbevægelsen
Respekt for Menneskeliv

*Sig ja til livet
— hele livet!*

Bestil et gratis prøvenr. af RFM nyt
Tlf 5576 7652 • E-mail: rff@mail.dk
www.rffm.dk

STIFTELSEN MARIAJEMMET

yder støtte til unge, danske katolikker under uddannelse, dels som stipendium, dels som rentefrie lån.

År 2007-skema kan rekvireres hos bestyrelsens formand Jan Lange, Bakkevænget 21, 2820 Gentofte, ved fremsendelse af frankeret svarkuvert. Skemaet skal indsendes inden
onsdag den 19. september 2007

Alle ansøgere med **korrekt** udfyldt skema får skriftligt svar inden jul.

Begravelse
Bisættelse
Borydning
Bobehandling

KATOLSK BEGRAVELSES SERVICE

Benzons
BEGRAVELSES SERVICE

DØGNSERVICE 7011 2407

Kastrup Begravelsesforretning

Telefon 32 55 55 55

Døgnvagt

Bedemand Michael Riis

Amagerbrogade 155

Dragør Begravelsesforretning · Telefon 32 53 06 29
Taastrup Begravelsesforretning · Telefon 43 99 19 19

Hellerup
Emdrup-Ryvang
Bedemandsforretning
v/Lisbeth og Vagn Fondo
Bernstorffsvej 13 A
39 62 16 50

Reference:
Sankt Joseph Søstre
Benediktinerinderne
af den hellige Lioba
Alle aftaler træffes
gerne i hjemmet

Victor Nielsen

Stenhuggeri og
Monumentforretning
v/stenhuggermester Mohr
Vestre Kirkegårds Allé 28-32
2450 København SV
Tlf. 33 21 65 48
Fax. 33 21 30 32

ADVOKAT

Marianne Qvist

Paradishegnet 5
2840 Holte
Tlf. 45 46 19 40

**ARV • TESTAMENTE
SKØDER
ÆGTESKABSSAGER**

WWW.MARIANNEQVIST.DK

Katolsk
Orientering

Indlæg til Katolsk
Orientering

nr. 15

som udkommer den

19. september

skal være redaktionen i
hænde senest den

3. september

Venlig hilsen
redaktionen

Er dit liv i kaos/krise?
Der er en, der kan lytte i
Telefonlinjen ved kirken.
Ring gratis og anonymt.

Alle dage mellem 18 – 22
70 26 14 84

Besøg den officielle
katolske hjemme-
side på

www.katolsk.dk

og læs KO på

www.katolsk-orientering.dk

Lensbaron og lensbaronesse
STAMPE CHARISIUS LEGAT

yder legatstøtte til katolske kvinder og/eller børnerige katolske familier i meget svære og vanskelige økonomiske kår.

Legatportion kan søges ved henvendelse inden

onsdag den 19. september 2007

med fyldige oplysninger og påtegning fra 2007 af sognepræst eller anden gejstlig myndighed.

Ansøgning sendes til formanden for bestyrelsen Jan Lange, Bakkevænget 21, 2820 Gentofte.

Alle ansøgere med **korrekt** udfyldt ansøgning får skriftligt svar inden jul.

Katolsk Orientering nr. 13

22. august 2007

33. årgang

Og Jesus sagde: "Til dom er jeg kommet til denne verden, for at de, der ikke ser, skal komme til at se, og de, der ser, skal blive blinde."

Nogle af farisæerne, som var sammen med ham, hørte dette og sagde til ham: "Er vi måske også blinde?"

Jesus svarede dem: "Var i blinde, havde I ikke synd."

Men nu siger I: Vi ser; i synd er og bliver I.

Joh 9, 39-41

Redaktion Torben Riis (ansvarshavende)
Redaktionssekretær Kuno Arnkilde
Annoncer, orientering fra sognene og abonnement
Lisbeth Rønne
Medarbejdere i dette nr. Stig Holsting, Kirsten Krog, Eva Maria Nielsen, Lisbeth Rütz
Redaktion og annoncer
Katolsk Orientering, Gammel Kongevej 15, 1610 København V,
tlf.: 3355 6040 kl. 9-13 mandag-fredag, fax 3355 6041,
e-mail: redaktion@katolskoriering.dk
Giro 205-7042
Orientering fra sognene: indlæg sendes til
sogneyt@katolskoriering.dk
Alle katolske husstande kan få bladet gratis tilsendt.
Abonnementspris 420 kr. helårligt. Løssalg 21 kr. i Stenbutikken,
Vesterbrogade 28, 1620 København V.

Udgiver Ansgarstiftelsen, Gammel Kongevej 15,
DK 1610 København V
Tryk Morsø Folkeblad Bogtrykkeri
Oplag 7900

Fundet i programmet

af
Stig Holsting

Uge 34 og 35

Britisk dokumentarprogram fra 2007
I Mellemøstens rigeste by Jeddah bliver gadens tiggerbørn mishandlet af deres ejere for at se mere forhutlede ud. I Cambodia bliver helt unge piger narret til at arbejde som prostituerede og derefter mishandlet, sultet og spærret inde for at makke ret. Og i Indien slider umenneskeligt lange arbejdstider og en hverdag fyldt med verbal og fysisk afstraffelse tekstilindustriens børnearbejdere ned. Mange millioner børn holdes som slaver verden over. De arbejder under farlige og fornedrende forhold i miner, på fabrikker, i tiggerbånder på gaden og i storbyernes bordeller. På en rejse gennem fem kontinenter følger vi slavebørnes triste skæbner.

DR 2: Søndag den 26. august 20.50 En verden ridset i sten (2:2)

Menneskene bag helleristningerne. Norden blomstrede for 4000 år siden. Bronzealderen var en gylden tid og et stadig mysterium. Ikke mindst når man ser helleristningernes gådefulde billeder af lurblæsere, mystiske fodspor over klipperne og mængder af skibe. Forskerne finder stadig flere af dem og de nærmer sig hele tiden svar på de store spørgsmål: Hvad betyder helleristningerne, hvem lavede dem og hvorfor? De forsvandt pludseligt, da jernalderen kom med mørkere tider. Dansk versionering: Lone Leegaard og Mads Baastrup.

RADIO

P 1: Onsdag den 22. august 10.03 Irak - hvad nu? 3:5
En serie om livet og fremtiden i Irak.

Peter er feltpræst, og har tilbragt det seneste halve år i den danske lejr i Basra i Irak. Et sted Vorherre har glemt, siger præsten fra Århus. Han har i perioder 30 samtaler om dagen med soldater, der er slidt af livet i en lejr i det sydlige Irak, der konstant bliver beskudt af fjendtlige militser, der hverken ønsker internationale styrker eller demokrati i Irak. Mod præsten Peter Sporleder der netop er vendt hjem fra Basra. Tilrettelæggelse: Gitte Hansen og Claus Pilehave. (Sendes også 20.03 og torsdag 00.58).

P 1: Fredag den 24. august 22.03 Mennesker og tro

Med troen på sommerlejr. De er unge, de er kristne, og de tager deres tro med på sommerlejr på Haslev udvidede højskole. Det er Danmarks Kristelige Gymnasiastbevægelse, der udfordrer deres tro, og 50 unge har taget mod tilbuddet. Landssekretær Dorte Mosbæk Kjeldsen fortæller i en samtale med Vagn Olsen om DKG og om de unge, der med voksenlivet forlader barnetroens skråsikre fundament og danner sig egne tolkninger af kristendommen. Sara De Dieu og Andreas Ras-

mussen fortæller om tro og tvivl, og om de udfordringer, man møder, når man træder frem i gymnasiet som bekendende kristen. Søren Østergaard, der forsker i ungdomsreligiositet, giver sine bud på ungdomsliv og gudstro i en tid, hvor det meste er til forhandling, og hvor de gamle kort - og de gamle fortællinger - ikke længere viser vej. På trods af det siger et flertal af en ungdomsårgang, at de tror på Gud. Spørgsmålet er så, hvordan deres tro manifesterer sig.

(Genudsendelse fra søndag).

På www.katpod.dk siden sidst

Hen til kommoden og tilbavs igen
Sex er kommet for at blive - men ....
Sværere at blive pave?
Festlig præstevielse af Daniel Nørgaard
Kvinder som kardinaler?
Kirke eller kirkeligt fællesskab?
Pastor Christian Noval på sabbatsår i USA
Biskop Hans fylder 80 år
En festdag for sognepræsternes helgen
Messen, der tager sin tid
Troslærekongregationen fastholder sin læremæssige vurdering af Vassula Rydén's skrifter

TV

DR 1: onsdag den 22. august 23.40 Født på bordel

Amerikansk dokumentarprogram. De mest ringeagtede og fortabte i Calcuttas bordelkvarter er ikke de prostituerede, men deres børn. Fattigdom og manglende skolegang levner dem ikke andre muligheder end at ende som deres mødre. Den amerikanske fotograf Zana Briski rejste egentlig til Calcutta for at dokumentere de prostitueredes liv, men blev hurtig mere optaget af børnene på bordellerne, Zana Briski lærte dem at fotografere deres eget liv. Gennem denne proces blev deres verden større, og de fik for første gang mulighed for at drømme om et liv uden for bordelkvarteret.

DR 1: Torsdag den 23. august 20.00 Slavebørn (2:2)

Katolsk Orientering

De er morgendagens menighed

Tekst og foto: Kuno Arnkilde

Dagen for fejringen af Jomfru Marias optagelse i Himlen, den 15. august 2007 var også dagen, hvor Sankt Knud Lavard Kirke i Lyngby fejrede 50 års jubilæum som omtalt i Katolsk Orientering nr. 13. På selve jubilæumsdagen fik kirken bl.a. et nyt alter, men også en gave fra Sankt Knud Lavard Skole. En billedgobelin med et motiv af Holger Danske og Sankt Knud Lavard.

Den officielle overrækkelse af skolens gave fandt sted under en ungdomsmesse i kirken fredag den 24. august, hvor ca. 150 børn, katolikker og protestanter, fra Sankt Knud Lavard skole samt gæster fra andre skoler deltog.

Gobelinen og kunstneren

Billedgobelinen, som er udført af kunstneren Maria José de Prado, måler 44 x 58 cm. Der er overvejende brugt uld, Danmarks ældste tekstilmateriale, og noget råsilke, især til Holger Danskes dragt.

Sankt Knud Lavard er afbildet omkring 1450 i Vigersted kirke på Midtsjælland, med sin lanse og sit ciborium (beholder med de hellige hostier, som understreger hans hellighed) og blomsterkrans (Knud Lavard var hertug).

Sagnhelten Holger Danske er blevet malet omkring 1550 i Skævinge Kirke, Nordsjælland. Han er iklædt datidens hofdragt: hat med fjer, pufærmer og sværd.

Kunstneren Maria José de Prado er født i Spanien og kom til Danmark i 1972, hvor hun i 1978 blev introduceret til den kopistiske vævnings verden (kristen, ægyptisk kunst fra det 3. til det 8. årh. med inspiration fra den græske mytologi og kunst). Hun arbejder overvejende med hør, som har en smuk farveglans og giver en fast struktur,

der kan modelleres i, men væver også med både uld og silke.

Maria José de Prado fortæller, at hun er glad for Danmarks enestående rigdom af kalkmalerier fra de mange middelalderlige landsbykirker. Den spændende ornamentik og folkelige, ofte naive illustration af de bibelske fortællinger, sammensætter hun på en ny måde, så der opstår flere symboler.

Kunstværket er ophængt tæt ved koret i venstre side af Sankt Knud Lavard Kirke.

Ungdomsmessen

Under nadveren lagde protestantiske børn deres hånd på skulderen – og det samme gjorde de katolske børn, der endnu ikke har modtaget 1. kommunion.

I en tid hvor menighederne gør sig forestillinger om evt. afholdelse af messe med latinsk ritus, den såkaldte "gamle messe", hvor præsten bl.a. står med ryggen mod menigheden, og liturgien udelukkende er på latin, er det et tilsyneladende modstykke at være med til en ungdomsmesse i den arkitektonisk moderne Sankt Knud Lavard kirke. Især når musikledsagelsen er elektrisk keyboard, guitar og trommer. Men også kun tilsyneladende. Skoleleder Christa Bonde fra Sankt Knud Lavard skole forklarer:

– Der er kun spredning i musikudtrykket. Alle de faste dele, strukturen under messen, ministranterne, tilrørelse, hvornår børnene knæler osv., er det samme. Det tror jeg ikke børnene er i tvivl om. De gør det samme under den ene messeform som under en anden. Der er ikke forvirring i deres verden. Musikudtrykket er blot en form der når dem. Et udtryk, der taler til deres hjerte. Vi gør meget ud af at lære

Kirkelige protester mod Amnestys abortpolitik

af Torben Riis

Efter at Amnesty International som ventet på sit internationale møde i Mexico vedtog ledelsens forslag om, at organisationen for fremtiden skal anerkende abort som en rettighed under visse omstændigheder, har det ikke skortet på protester fra katolsk side.

Således udtalte statssekretær, kardinal Tarcisio Bertone, den 20. august i et interview med Vatikanets Radio, at abort ikke er løsningen på problemet med vold mod kvinder. Som nævnt i KO nr. 13 henviste Amnestys ledelse bl.a. til massevoldtægterne i den krigshærgede Darfur-provins for at retfærdiggøre sit kursskifte i abortspørgsmålet. Men, slog kardinal Bertone fast, også det liv, der er frugten af en voldtægt, har krav på beskyttelse. Der er under alle omstændigheder tale om menneskelige individer, hvis menneskelige værdighed ikke må krænkes. Kardinalen understregede samtidig, at vi alle har en forpligtelse til at bekæmpe den udbredte vold mod kvinder.

Samlet protest fra de amerikanske biskopper

Også de amerikanske biskopper har sagt klart fra over for Amnestys abortpolitik. Formanden for den amerikanske biskopkonference, biskop William Skylstad, udsendte således i slutningen af august en erklæring, hvor biskopperne opfordrer Amnestys ledelse til at trække sin beslutning tilbage, som, sagde de, undergraver organisationens moralske troværdighed og afspejler dens virksomhed.

Paven til de unge: "Gå mod strømmen!"

Pave Benedikt XVI har opfordret den italienske ungdom til at gøre en indsats for familien og miljøet. Paven prædikede søndag den 2. september under en friluftsmesse for omkring 40.000 unge i den italienske valfartsby Loreto. Messen var kulminationen på et to-dages møde for unge, arrangeret som en national optakt til Verdensungdomsdagen i 2008. 150 biskopper og 2000 præster deltog i friluftsmessen.

I sin prædiken betonede paven det ansvar, de nye generationer har for planetens fremtid. Særlig bekymring nærrede paven for den kritiske drikkevandsituation mange steder i verden og opfordrede til, at man arrangerer adgangen til vand for

Statssekretær kardinal Tarcisio Bertone: *Også børn, der fødes som resultat af en voldtægt, har krav på beskyttelse og respekt*

"Ved at gå ind for provokeret abort," sagde biskop Skylstad til pressen, "skaber Amnesty splittelse blandt sine egne medlemmer, hvoraf mange såvel katolikker som andre ønsker at forsvare de ufødte børns rettigheder. Han understregede endvidere vigtigheden af at fortsætte indsatsen for at beskytte menneskers liv og værdighed og tilføjede, at Kirken vil søge at gøre dette på etisk forsvarlig vis i tæt samarbejde med organisationer, som ikke modarbejder menneskers ret til livet fra undfangelse til en naturlig død.

alle på en retfærdig og fredelig måde.

Paven fremhævede endvidere vigtigheden af at holde fast i familieværdierne og udtrykte bekymring over, at det i dagens samfund til stadighed bliver vanskeligere at realisere det kristne ægteskabs- og familieideal.

Han opfordrede de unge til at gå mod strømmen og lade kærligheden sejre over egoismen. I denne forbindelse vendte han sig mod den livsstil, der promoveres i medierne, hvor vold, hensynsløshed og succes for enhver pris fremstilles som idealer. "Vær på vagt, vær kritiske!" sagde paven, "undgå at flyde med på den bølge, der skabes af dette mægtige over-talelsesmaskineri."

Ridser i lakken?

Det internationale nyhedsmagasin Time bragte i sit september-nr. en stort opsat artikel om Moder Teresa. Anledningen var, at en hidtil ukendt korrespondance mellem moder Teresa og hendes skriftefædre og kirkeligt foresatte over en periode på 66 år meget snart bliver udgivet i bogform. Udgiveren er den præst, p. Brian Kolodiejchuk, som fører hendes helgenkårs-sag i Vatikanet – hun blev saligkåret i 2003 – og som har indsamlet materialet til brug for processen.

Brevene, som Time bringer uddrag af, giver et nyt og overraskende indblik i Moder Teresas sjæleliv. Hvor de fleste har haft en forestilling om, at hun i sit mangeårige utrættelige virke for de allerfattigste i Calcuttas slum blev båret oppe af et intenet gudsforhold, hvor man troede, at hun fandt kræfter til at rejse verden rundt som advokat for de svageste iblandt os, i et bønsliv, som bestandig lod hende føle Guds nærvær og kærlighed, viser det sig nu, at hun fra det øjeblik, hun påbegynder sit egentlige kald, dvs. i 1948, hvor hun får tilladelse til at forlade Loreta-søstrene og grundlægger sin egen orden, oplever en indre tomhed, et fravær af Gud, som hun lider forfærdeligt under resten af sit liv.

Inden da har hun visioner, hvor hun taler med den korsfæstede Kristus, som opfordrer hende til at give sig selv helt og fuldt, for at hun kan blive et redskab for Hans kærlighed i verden. Og så, da alting endelig er på plads, sænker mørket sig i hendes indre. "Jesus nærer en meget stor kærlighed til dig," skriver hun til en præst, "men hvad mig angår, er tavsheden og tomheden så stor. Jeg spejder, men ser ingenting, lytter, men hører intet."

Hvor sensationelle disse afsløringer end måtte forekomme i omverdens øjne, er der i en katolsk optik intet afgørende nyt eller enestående i det fænomen, der her beskrives. Mange helgener og mystikere har i perioder oplevet noget tilsvarende i deres åndelige liv. Den spanske mystiker og kirkelærer Johannes af Korset (1542-91) taler om "sjælens mørke nat" som en

renselsesproces på vej mod hellighed. Paul af Korset, passionisternes ordensstifter (1694-1775) lider under Guds tavshed i 45 år.

Reaktionerne i den store verden har indtil videre været mildt sagt forudsigelige. Militante ateister læser korrespondancen som et bevis på, at Moder Teresa allerede på et tidligt tidspunkt skulle have indset, at troen på Gud er en illusion, men at hun tav om sin nye erkendelse for ikke at skade sit image i offentligheden, mens psykoanalytikere har udlagt hendes sjælekvaler som en form for åndeligt selvpineri med det formål at kompensere for den skyldfølelse, hun formodes at have følt over for Gud på grund af sin ydre succes.

I den hjemlige andedam har afsløringerne ikke givet anledning til store overskrifter. I Kristeligt Dagblad, som i øvrigt har givet sagen en både udførlig og nuanceret omtale, giver en enkelt af overskrifterne dog anledning til eftertanke. Den lyder: "Ridser i lakken på trosikonet, der viede sit liv til de fattige".

Det er en interessant overskrift, fordi den udtrykker den manglende forståelse af noget helt centralt i kristendommen, som journalisten næppe er ene om. For hvad vil det sige at være et ikon? Og tilmed et ikon med ridser i lakken? Ligger der ikke heri en opfattelse af, at helgener må være mennesker med særlige okkulte evner, mennesker som har styr på det åndelige og derfor også opnår succes i verden, i bedste fald international stjernestatus?

Men intet kunne ligge den kristne virkelighed fjernere. Når Moder Teresa viede sit liv til de fattige, var det for at vidne om Guds kærlighed, ikke for selv at opnå status eller menneskers anerkendelse. Alt hvad hun nåede at udrette i dette liv, kan kun meningsfyldt forstås som et mægtigt vidnesbyrd om Guds grænseløse kærlighed til alle mennesker, også dem som i denne verdens øjne er uinteressante eller overflødige. Heri ligger hendes betydning, men også forklaringen

på, hvad hellighed vil sige i kristen forstand. Den, som vil gøre kærlighedens gerninger, må acceptere korset, lidelsen, give afkald på sig selv. Det er det budskab, verden ikke vil høre i dag, men som nu igen lyder til os i den genfundne korrespondance.

I 1961 skrev Moder Teresa til sin skriftefader: "Jeg er nået til at elske mørket, for jeg tror nu, at det er en meget lille del af det mørke og den lidelse, Jesus måtte igennem i sit jordiske liv. I dag følte jeg en dyb glæde over, at Jesus ikke mere selv skal lide, men at han ønsker at lide i mig".

Hører vi ikke dette budskab, forstår vi heller ikke betydningen af, hvad Jesus måtte gennemleve i Getsemane, endsige Hans ord på korset: Min Gud, min Gud! Hvorfor har du forladt mig?

Fik Jesus mon også ridser i lakken ved den lejlighed?

Torben Riis

Skæv vinkel på juniorlejren på Øm

Freitag d. 3. august bragte Kristeligt Dagblad en artikel med overskriften "Lad os tale om sex". Artiklen dækkede en journalists opfattelse af en formiddag på DUK's juniorlejr på Øm.

Om det var journalistens overraskelse over, at vi i Den katolske Kirke taler med vores unge teenagere om sex, eller om det var et bevidst valg af en snæver vinkel for at skaffe læserne en god historie, vil jeg ikke udtale mig om, men i hvert fald kunne vores 15-18-årige deltagere ikke genkende deres lejr i artiklen.

Dikaon Samuele Lando fokuserede i sit oplæg på Kirke og krop, og i den forbindelse talte vi om frihed, kald, krop, seksualitet mm. Efterfølgende skulle de unge fremstille et kunstværk med titlen "Mennesket 2007", hvor der blev fokuseret på materialisme, refleksivitet, seksualitet, politik, tro, natur, globalisering, ulighed mm. Men artiklen fokuserer så godt som udelukkende på den lille del af oplægget, der omhandlede seksualitet.

Deltagerne kunne derfor ikke genkende deres lejr, som de ikke følte fokuserede på sex, men som endnu engang gav dem et fællesskab omkring troen – et fællesskab, som giver de unge en ballast, der er vigtig

i deres hverdag, hvor de måske er de eneste unge katolikker. Vi var dog enige om, at det næsten kom til at virke komisk, da den gode gamle sangleg "Lasse går i ringen" i artiklen fremstilles som en leg, hvor man fravriker en anden dennes partner, og sat i forhold til artiklens overskrift og indhold giver det et noget pudsigt indtryk af legen,

Jeg vil som lejrchef gerne understrege, at vi hver sommer fokuserer på DUK's årstema, som i år er "Kaldet af Gud".

Det kateketiske indhold på lejren planlægges således, at temaet indgår i diskussion, bøn, liturgi, løb, lege mm. De unge skal komme hjem med inputs, som styrker deres trosudvikling og kan støtte dem i deres personlige udvikling. Derfor skal vi også tale om seksualitet – det må naturligvis ikke tabuseres i Kirken, da det vil betyde, at vi ikke klæder de unge på til at møde deres omverden med en refleksion over forholdet mellem katolsk tro og et moderne, dansk samfund, men omvendt skal snak om sex ikke fylde hovedparten af en uge på Øm. Her er det fællesskabet omkring bøn, katekese, leg, aktiviteter og hygge, som er i centrum.

Vi havde en dejlig uge, og jeg vil tillade mig at opfordre jer til ude i sognene at få jeres børn og unge med på DUK's arrangementer. "Mine" unge på lejren er så glade for

Øm og fællesskabet dér, at de har bedt mig skrive dette – de vil ikke have, at det fremstår på en forkert måde. Dertil har

Juniorlejr 2007 været alt for værdifuld.
Gertrud Petersson
2670 Greve

Hvad med tekstrækken i den gamle messe?

Lad os få en debat om det Motu Proprio (MP) fra paven som tillader den gamle messe (1962 formen). MP tillader præster, der læser privat messe at anvende '62-formen, jeg troede ellers at privatmesse var erstattet med koncelebration. MP tillader også, at små ordenshuse med få ordensfolk kan vælge kommunitetsmesse efter 62-formen og dertil invitere interesserede. Vil en hel orden overgå til '62 formen kræver det ordensgeneralens tilladelse. I ordnerne har man jo altid praktiseret alternative! messeformer, det kender jeg selv fra den gang jeg var på præsteseminar. En sognepræst kan imødekomme en gruppe i menigheden, der ønsker '62 formen enten på en hverdag eller en søndag, mon ikke det på søndage kræver, at der fejres to messer, en for gruppen og en for alle? Endelig kan en biskop oprette en personalprælatur i sit stift med medlemmer, der interesserer sig for '62 formen, ledet af en kapellan.

MP nævner ikke noget om, hvilken

tekstrække der skal anvendes under en 62-messe, så jeg går ud fra at det bliver A, B, C for søndage og 1, 2 for hverdage, og det vil sige en sammenblanding af gammelt og nyt. Skal helgener mindes efter den gamle eller den nye helgenkalender? Det nævner MP heller ikke. Jeg begyndte at gå til messe i midten af 60'erne, da var man gået over til at fejre ordets gudstjeneste på dansk og eukaristien fortsat på latin. Så kom "Herrens Bord" et hæfte på dansk med de fire nadverbønner og først til allersidst ændringen af ordets gudstjeneste. Nu har altså den konservative fløj i kirken fået sin vilje under begrænsede former, når intet andet annonceres, er det stadigvæk 70' formen vi møder både til dagligt og på søndage. Hvad med at give den moderne fløj flere muligheder liturgisk?

Kilde: tysk oversættelse af Motu Propri'et.
Hans Thams Clausen
2000 Frederiksberg

Et vagtskifte

Med udgangen af denne sommer sker der i al stilhed et ikke ubetydeligt vagtskifte i Bispedømmet Münster.

For 16 år siden bad biskop Dr. Reinhard Lettmann den indtil da forholdsvis ukendte teologiprofessor Hugo Goeke om at blive bispedømmets repræsentant i Ansgarwerk Münster.

Han tog omgående fat på opgaven med begejstring.

Jeg glemmer ikke den aften i september, da der kom en opringing fra vandrehjemmet på Bellahøj, hvor en tysk gruppe studenter var strandet, da deres minibus var havareret efter en rejse i Norge. Da jeg til aften kom derud og spurgte til dem på receptionen, kunne jeg allerede høre salmesang fra et kælderlokale, hvor de unge var forsamlet omkring et bordtennisbord til messe med professor Goeke.

Som professor ved universitet og de høje læreanstalter formåede han at vække interesse og skabe kontakter blandt de studerende. På den måde var han en farverig og inspirerende ambassadør for kirken i Norden og trosfællerne i Tyskland. Han fik organiseret adskillige ekskursioner med studerende til de nordiske lande for at gøre den unge generation i kirken frotrølig med de historiske, samfundspolitiske og religiøs-kirkelige sammenhænge hos os i Norden.

En hjælpende støtte fandt især ordenssamfundene i ham. Således må det ikke glemmes, at det var ham, der fik taget initiativet til, at søstrene i Hillerød forsyner vore kirker med påskelys.

Ansgar-Werk blev i bispedømmet Münster oprettet den 10. januar 1967 af daværende biskop Josph Höffner. Vore gode kontakter ned til Nordtyskland er dog af meget ældre dato, idet vor egen biskop Niels Steensen en overgang var hjælpebiskop i bispedømmet Münster. Det var i 1600-tallet under den berømte Biskop Ferdinand von Fürstenberg, der ud af sin private formue testamenterede et klækkeligt beløb til støtte for kirken i Norden. Først nationalsocialisternes forbud mod at lade tyske hjælpemidler gå til udlandet likviderede disse kirkelige fonde i 1930'erne.

Vore nordtyske trosfæller har i nyere tid søgt at leve op til disse gamle traditioner fra 1600-tallet og tiden efter 30-årskrigen. Det var også et hovedanliggende, da man etablerede hjælpearbejdet under biskop Höffner i 1967.

Således har professor Goeke søgt at bygge bro mellem nabolande og kirker. Han skriver i sin afskedshilsen: "Selv om jeg nu er friggjort for mit ledelsesansvar (han fyldte i sommer 75 år) så vil dog sikkert mine personlige kontakter forblive fremover. Især forbliver jeg fortsat i bønnen forbundet med de mange, jeg i årenes løb har mødt og fremover vil huske med taknemmelighed."

Professor Hugo Goeakes adresse er: Gartensteige 4 D-48161 Münster. Han har allerede nu tegnet sig for en måneds sommerophold på Bornholm for at vikariere for præsten og således også at sørge for gudstjenesterne på øen.

Dietrich Timmermann

Mindeord

Kjeld Kallan som døde den 6. august, var en hjørnestein i Sankt Hans kirke i Hørsholm.

Han blev født den 30. juni 1926, dengang Hørsholm var en provinsby så langt fra København, at det var hertil kendte Københavnerne tog ud for at rekreere sig i sommerferien.

Kjeld har levet hele sit liv i Hørsholm, og for den katolske menighed blev han gennem mange år et fyrtårn, ikke bare i form af hans statelige statur, som naturligt indgød respekt, men også gennem et mildt og ofte skælnsk blik. Han formåede som få at sprede glæde og forsoning omkring sig.

Under besættelsen var Kjeld ikke i tvivl om sine følelser for sit land, med livet som indsats sagde Kjeld ikke nej når der var brug for en indsats mod de onde kræfter nazismen spredte mange steder.

Det markeredes ved det smukke flag, han som sit sidste ønske, ville have som dække på sin kiste, kun ledsaget af en muslingeskal fra Santiago De Compostella, som symbol på at han (som vi alle) er pilgrimme på vej gennem livet.

Fra 1967 til 1970 sad Kjeld i menighedens forvaltningsråd, som fra 1970 blev til menighedsrådet hvor Kjeld fortsat mange år frem gav en hånd med ved organiseringen af stort og småt i menighedens liv og virke. Fra 1976 til 1980 tog Kjeld føringen som formand for menighedsrådet.

En periode som var kendetegnet ved omsorg for alle i "menighedens store familie", gamle såvel som nyttilkomne, en

omsorg som ikke mindst blev varetaget af Myrto, som altid har været Kjelds støtte gennem livet.

Kjeld var en god fortæller, som gerne fortalte om gamle dage i menighedens liv, og de historier var bestemt ikke kedelige.

Vi skal heller ikke glemme at bl.a. Kjelds indsats i forvaltningsrådet i slutningen af tresserne, var medvirkende til at grunden blev lagt til at vi overhovedet har den nuværende kirke, da der i en årrække var tvivl om forvaltningen af den kapital der i sin tid blev indsamlet til brug for et kirkebyggeri i Hørsholm. Det kan der læses om i Jørgen Bredholts bog "Sankt Hans Menighed – før og nu" fra 1999.

Kjeld elskede naturen, Den Danske og den Grønlandske, og brugte gerne meget tid med familie og venner til lands, til vands, i skove, ved søer og også gerne på havet.

Kjeld fik fred, efter længere tids sygdom, hvor leverkraft var det der tog hans sidste kræfter. Kjeld blev passet af Myrto med god hjælp fra kommunens søde og hjælpsomme plejepersonale og døde tilfreds og forventningsfuld hjemme efter en god tid til afsked med alle i den store familie og vennekreds.

Vi er mange der sender en takkebøn, fordi vi lærte Kjeld at kende, han vil fortsat leve i vores tanker og inspirere til aktiv og kreativ oplevelse af naturen, af livet og ikke mindst af kærlighed og forsoning.

Stig Fjording

En bøn om hjælp

Jeg har modtaget en henvendelse fra et såkaldt minor seminarium i Uganda, dvs. en kostskole for drenge, der senere ønsker at læse til præst.

Mange af eleverne kommer fra ludfattige familier eller er forældreløse som Thomas (på grund af aids). Seminarieret må selv skaffe midler til både kost, logi og undervisning.

Som hjælp til at finansiere seminarieret har ledelsen besluttet at starte et bageri. Rektoren har spurgt mig, om jeg kan skaffe 6.500 Euros (ca. 48.500 kr) som det vil koste at etablere det.

Et lille beløb set med vore øjne. Jeg har allerede lovet ham, at jeg inden den 21. september vil sende ham beløbet. Måske dristigt, men nogle gange må man have tro nok til at handle og tillid til vore trosfællers gavmildhed.

Jeg lader hermed hans henvendelse gå videre og håber, at I også vil forstå betydningen af denne lille håndsrækning. Det er jo en hjælp til Kirken i Uganda og til evangelisation i Afrika. Disse drenge er Kirkens fremtid.

Bidraget kan indsættes på bispedømmets giro: 500-1471, Katolsk Bispekontor, mærket "seminary".

Tak for hjælpen!

Lars Messerschmidt
generalvikar

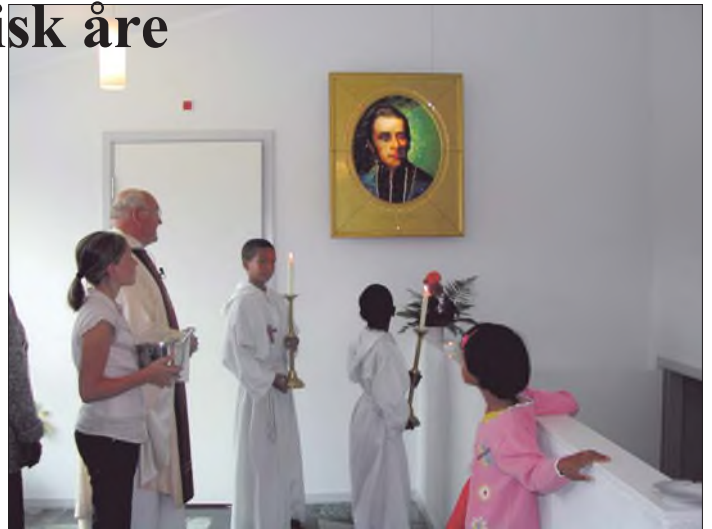
En kunstnerisk åre

Kristian Andersen, medlem af menigheden ved Vor Frue Kirke i Herlev, har en kunstnerisk åre.

Det har alle i menigheden samt naturligvis oblatfædrene, som betjener menigheden, fået glæde af, efter at Kristian Andersen (billedet forneden) har fremstillet en glasmosaik i ramme af oblatfædrenes stifter, Eugène de Mazenod.

På billedet til højre ses højtideligheden i forbindelse med billedets velsignelse søndag den 19. august 2007.

Eugène de Mazenod (1782-1861) var biskop i Marseille, men allerede, mens han endnu var præst i sin fødeby Aix, grundlagde han Oblatfædrenes og -brødrenes Kongregation. Den blev godkendt af pave Leo XII i 1826. For oblatfædrene er missionsvirksomhed noget helt centralt, og så tidligt som i 1841 var oblatfædrene

til stede i alle fem verdensdele "for at prædike evangeliet for de fattige". Pius XI kaldte dem specialister i vanskelige missionsopgaver. Foruden de tre klassiske ordensløfter om lydighed, cølibat og fattigdom aflægger de et særligt løfte om udholdenhed.

Eugène de Mazenod blev saligkåret i 1975 og helgenkåret i 1995. Ved saligkåringen i 1975 betegnede pave Paul VI Mazenod som en lidenskabelig discipel af Jesus Kristus og en uforfærdet forsvarer for Kirken og den retfærdighed. Hans festdag er den 21. maj.

Kristian Andersen fotograferet under højtideligheden den 19. august, hvor hans glasmosaik blev indviet.

Pozdrówcie Pania na Jasnej Górze: Hils Fruen i Jasna Góra.

foto: Lisbeth Rütz

af Lisbeth Rütz

En tidlig morgen den 3. august står vi ti danskere sammen med ca. 1.200 polakker, amerikanere, østrigere og finner foran domnikanerkirken i Krakow. Foran os ligger seks en halv dags pilgrimsvandring til den sorte Madonna på Jasna Góra i Czestochowa med dagsetaper på mellem 25 og 30 kilometer. Det bliver ikke let, og det kommer til at gøre ondt; men vi skal nok klare det sammen, har vi lige hørt til morgenmessen.

Efterhånden samles vi med flag og bannere i de grupper, arrangørerne har placeret os i. De unge mellem 13 og 20 er samlet i en livlig og meget larmende gruppe, mens vi danskere sammen med ca. 200 andre går i cisza (cisza: stilhed), en blandet international gruppe.

At bede med fødderne

Langsomt bevæger pilgrimstoget sig i en lang slange gennem Krakow. Vi lægger byen bag os, og smukke, grønne landskaber, skove og gamle landsbyer afløser efterhånden asfalt og højhuse.

Pozdrówcie Czarna Madonne: Hils Den Sorte Madonna, Pozdrówcie Pania na Jasnej Górze: Hils Fruen i Jasna Góra, Pozdrówcie Marie: Hils Marie, Szczesc Boze: Må Gud velsigne jer, er nogle af de opmuntrende tilråb, vi hører fra vejkanterne, hvor polakkerne står og vinker til os.

Salmer, bønner, rosenkrans og oplæsning af skriften veksler med perioder i stilhed. Alt er på polsk. Men det gør egentlig ikke så meget, for den danske gruppes ledere, Jerzy og Beata Bolugowski fra Roskilde menighed, oversætter og forklarer for os.

På vej mod Jasna Góra går vi den ene kilometer efter den anden. Bevægelsen sætter tankerne i gang og befordrer koncentrationen. Benene går automatisk, og efterhånden synker man ind i sig selv i en slags meditativ tilstand. Man beder med fødderne og er med i et stort, åndeligt fællesskab.

At være pilgrim

Pilgrimsbegrebet er med Caminoens succes (Caminoen er en ældgammel pilgrimsvej, der går gennem Nordspanien fra Pyrenæerne til Santiago de Compostela) blevet omfortolket og psykologiseret. Der er til en vis grad gået terapi og åndelig wellness i at være pilgrim, og en tilsyneladende uendelig strøm af artikler og bøger fortæller om mennesker, der har fundet Gud i sig selv eller slet og ret sig selv ved at vandre på Caminoen.

Vandringen til Czestochowa adskiller sig bl.a. fra Caminovandringen ved at være et fast struktureret foretagende med et veldefineret formål. Morgenmesse, bøn, meditation og Maria-andagt inddeler dagen, der afsluttes med tilbedelse om aftenen. Det er fascinerende at se, hvordan indkvartering af 1.200 mennesker på skoler eller hos private, transport af bagage o.s.v. klapper perfekt, og hver eneste dag afvikles med militærisk præcision.

Den danske gruppe deltager i fællesprogrammet; men ind imellem har vi vores egne stunder sammen på dansk. Vi giver Beata vores små, hvide sedler med det, der ligger os på hjerte, og vores intentioner flettes ind i den daglige, fælles rosenkrans på dansk.

foto: Beata Golubowski.

Foran os ligger seks en halv dags pilgrimsvandring til den sorte Madonna på Jasna Góra i Czestochowa med dagsetaper på mellem 25 og 30 kilometer.

Vi lægger byen bag os, og smukke, grønne landskaber, skove og gamle landsbyer afløser efterhånden asfalt og højhuse.

Vandringen til Czestochowa adskiller sig bl.a. fra Caminovandringen ved at være et fast struktureret foretagende med et veldefineret formål. Morgenmesse, bøn, meditation og Maria-andagt inddeler dagen, der afsluttes med tilbedelse om aftenen.

Vores præst Mikołaj, der til daglig er præst ved Sankt Ansgars Kirke i Bredgade, fortæller os, at det er en gammel polsk tradition at valfarte til Czestochowa. Den strenge tid under kommunismen i 80'erne blev valfartens blomstringstid med over en million pilgrimsvandrere om året. Kommunerne gjorde alt for at udrydde traditionen – men i hele sommerperioden fra juni til september strømmede folk til Czestochowa fra alle større byer i Polen. Den største og mest berømte af valfarterne er valfarten fra Warszawa, der har fundet sted uafbrudt siden 1711. Den slutter i Czestochowa den 15. august på festen for Marias Optagelse i himlen.

Mange af de mennesker, der går på pilgrimsruten, forklarer Mikołaj, er mennesker, der ønsker at ændre noget eller at finde kaldet i deres liv

Stands mig ikke

Pilgrimsvandringens tema "Nie zatrzymuj mnie", "Stands mig ikke", går som en rød tråd gennem vandringens bønner, meditationer og skriftlæsninger. Mens vi vandrer, beder Mikołaj os tænke på, hvor vi er på vej hen i vores liv og citerer den hellige Birgittas bøn: Herre vis mig din vej, og gør mig villig til at gå den.

Som Israels folk forlod slaveriet og vandrede mod det forjættede land, skal vi også frigøre os fra vores slaveri under alkohol, magtbegær, had, misundelse og ...

Vi skal med andre ord være åbne over for Helligånden og ikke forhindre den i at komme til os. Præsten, der går bagest i gruppen og tager pilgrimmene til skrifte, bliver et smukt billede på, at præsten vandrer sammen med skriftebarnet og følger ham som en ven.

foto: Beata Golubowski.

Hils de katolske familier i Danmark

Hvorfor går man til Czestochowa? Kommer man for at sige tak for noget? Vil man gøre bod for noget eller måske bede om noget? Hver pilgrim har sin personlige intention og sin personlige historie.

Efterhånden som dagene skrider frem, begynder mange pilgrimme at dele deres tanker med hinanden.

Efter dagens vandring møder vi Wanda fra Olkusz, der inviterer os til at overnatte hos sig. Hun er et lille kraftværk af en kvinde, der lynhurtigt installerer os syv kvinder i sin lille lejlighed. "For mig er Maria som en mor – hun betyder forståelse og accept af dig. Jeg identificerer mit liv med Marias liv og tænker meget på, hvordan hun måtte acceptere at ændre sine oprindelige planer, da Gud brød ind i hendes liv", fortæller hun og viser os det røde kors, der er brændt ind i hendes tommelfingerne. Det skal, forklarer hun, minde hende om, at hun skal være taknemmelig for alt, hvad der sker hende. "Vi spørger hende, hvordan vi kan takke hende for hendes gæstfrihed. "Da jeg blev syg, forlod min mand mig, og jeg stod alene tilbage med fire børn. Andre tog hånd om mig, og I skal takke mig ved at gøre det samme mod andre", fortæller hun.

Lige foran mig går familien Kwiatkowsky: med tre børn på 11, 7 og 5 år.

"Vi er bare en ganske almindelig familie med problemer som mange andre; men Maria prikkede os på skulderen og bad os gå på valfart", fortæller fru Kwiatkowsky, der som ung var med til at arrangere en kørestolsvalfart fra Wrocław til Czestochowa. "Det er første gang, vi er på valfart som familie", fortæller hun, "og det er da svært ind imellem – men vi henter styrke fra de andre familier, som går med. Her i Polen er vi bagefter Vesten, hvad angår levestandard; men til gengæld mener jeg, vi har et bedre åndeligt liv", slutter fru Kwiatkowsky, der beder os hilse de katolske familier i Danmark.

Under en pause træffer vi Natalia og Szymon, der studerer ved universitetet i Krakow. "Om nogle få år har jeg sikkert familie, og så kan jeg ikke gå på valfart. Derfor vil jeg gerne give en uge af mit liv til Gud nu, mens jeg kan. Desuden samler jeg kræfter her til at være væk fra min kæreste et helt år", fortæller Natalia, der snart skal på et års studieophold i Kina. Senere møder vi Barbara, der er veteran på ruten. Hun går turen til "vores Mor på Jasna Góra" for sine to adoptiv sønner, der er tvillinger og arbejder som præster i Polen og Italien.

Ih, hvor lyder Hil dig Maria smukt på dansk..

Beatas meddelelse om, at fire medlemmer fra den danske folkekirkede går med på pilgrimsvandringen udløser spontane klapsalver blandt polakkerne. Da vi senere kommer til mikrofonen, og Mikołaj beder et led af rosenkransen på dansk, udbryster en af dominikanersøstrene: "Det er første gang, jeg hører Jeres sprog, og ih, hvor lyder Hil dig Maria smukt på dansk."

Vandringen sætter mange tanker i gang hos de fire deltagende medlemmer af Folkekirken. Erik fortæller: "Lysten til at udfordre mig selv satte mig i gang, og jeg har fået en langtidsholdbar oplevelse med hjem. Noget af det katolske er underligt for mig; men rent kirkeligt er det rigtig godt for mig at være med. Mange gange, når vi har gået her, har jeg tænkt på pilgrims-

Valfartens første dag. Den danske gruppe ledes af Jerzy og Beata Bolugowski fra Roskilde menighed. – Foto Lisbeth Rütz.

P. Mikolaj læser evangeliet på dansk. Mens vi vandrer, beder p. Mikolaj os tænke på, hvor vi er på vej hen i vores liv. – Foto: Lisbeth Rütz.

salmerne i Det Gamle Testamente”, fortæller han. (salme 120–124 i Salmernes Bog, red.)

Jette fortæller: ”Egentlig er jeg mest interesseret i det førkristne. Jeg er meget optaget af Asatroen. For mig at se rummer den mere respekt end kristendommen for miljøet; men på den anden side kan jeg godt lide det kristne budskab om fred og næstekærlighed. Jeg er vild med kristen musik, og jeg blev næsten helt religiøs af at være med til messe og fornemme åndeligheden.”

Hendes mor kommenterer: ”Det her føles meget varmt og ægte – som protestant er man ikke vant til disse følelsesudtryk. Det tiltaler mig også, at der er stor plads til forskellighed her på valfarten.”

Den danske gruppes yngste deltager, 13-årige Ida fra Roskilde, fortæller: ”Det kan godt være hårdt at gå så mange kilometer;

men der kommer altid nogen og opmuntrer dig, hvis det er ved at blive for meget for dig.”

I kan takke os på Jasna Gora

Først på aftenen, da alle er dødtrætte, ses tårnet på basilikaen på Jasna Gora i det fjerne. Alle falder på knæ på asfalten og synger Bogurodzika, en gammel polsk hymne til Guds Moders ære. Da vi den sidste dag – på Dominicus’ festdag – går op ad hovedgaden i Czestochowa, er mange klædt i de dominikanske farver, sort og hvidt.

Efterhånden som vandringen nærmer sig sin afslutning, kommer polsk varme, gæstfrihed og åbenhed til at stå som fællesnævneren for vandringen. Vi kommer virkelig ind under huden på landet, og mødet med polakkerne er i sig selv et lille kursus i polsk kultur og historie.

I byen med det smukke navn Brzos-

winia (Brzoskwinia betyder fersken) har vores vært Stanislaw købt polsk skinke og nysyltede agurker ind til os – ”I må godt spise kød, selv om det er fredag, for I har brug for mange kræfter, når I skal gå helt til Jasna Gora”, siger han. Om morgenen har hans kone smurt mad til os. ”I kan takke os på Jasna Gora”, fortæller han os og tager afsked med galante håndkys til damerne. En anden vært serverer et overdådigt morgenkomplet med den polske specialitet makowiec (birkesroulade) ”Nej, jeg har ikke selv gået pilgrimsvandring; men jeg får del i den ved at tage imod Jer pilgrimme”, fortæller hun.

Da vi i Krakow bor hos Ursulasøstre, beretter søster Sofia om de svære krigsår, hvor søstre skjulte flygtningene i underjordiske gange og hjalp to jødiske piger med at slippe væk fra ghettoen. Senere blev det svære og hårde tider under kommunismen. Staten beslaglagde søstrenes ejendom; men i dag driver de en

velrenommeret pigeskole.

”E.U. er en god ting for Polen; men Vesten skal respektere os og ikke bare komme her for at tjene hurtige penge”, slutter hun.

Som dansker føler man sig privilegeret over at have oplevet et land, hvor det religiøse liv er så intenst som i Polen. Vi kom tæt på polsk kultur og historie og kom hjem med masser af åndelige vitaminer til hverdagen i Danmark. Tak til Jerzy og Beata, der gjorde dette muligt.

Læs på engelsk om Jasna Gora og den sorte Madonna på paulinerordenens hjemmeside: <http://www.paulinerorden.de/en/index.html>

Der planlægges en valfart til Czestochowa til næste år. Interesserede er velkomne til at kontakte Jerzy og Beata golubowski

De er morgendagens menighed

– fortsat fra forsiden

dem de faste dele under messen. Ministranterne er veluddannede. De ved hvornår de skal knæle, hvornår tilrørelse finder sted, hvornår de skal ringe med klokken osv.

Mener du, unge mennesker vil komme mere i kirke under denne musikform?

– Jeg tror det giver dem et fællesskab, så de bliver ved med at komme til messe. De synes det er spændende og dejligt at synge med på melodier og tekster, som de genkender og forstår. Det skaber et fællesskab. De går også til ungdomsmesser i domkirken en gang om måneden. Jeg synes, det er vigtigt, de har deres egen messe. Ikke som en erstatning, men som et supplement, så de danner fællesskaber. Fællesskab er vigtigt – ikke mindst fordi børnene jo er morgendagens menighed.

Protestanter og katolikker

På Sankt Knud Lavard skole går der omkring 130 elever, hvoraf 51 er katolikker. Under ungdomsmessen deltog både protestantiske og katolske børn.

Hvorfor accepterer protestantiske foræl-

Foran gaven til Sankt Knud Lavard kirke, en billedgobelin, ses børn fra Sankt Knud Lavard skole. I baggrunden sognepræst Allen Courteau og kunstneren Maria José de Prado.

dre, at deres børn deltager til en katolsk messe?

– Når forældrene melder deres barn ind på skolen, fortæller jeg dem, at det er en del af skolens liv, at vi går i kirke. Det gør vi hver 14. dag. Katolikkerne går i katolsk kirke og resten af skolens elever går i Lyngby Kirke. En gang om året, som regel til festen for Sankt Knud Lavard, går alle skolens elever med til katolsk messe

her i Sankt Knud Lavard kirke. Vi synes, at børnene bør vide, hvad en katolsk messe er, når de går på en katolsk skole.

Sr. Meriam underviser

Sankt Knud Lavard skole har fået en rigtig nonne som lærer.

I gamle dage, det vil sige for 50 år siden, var det almindeligt, at nonner underviste

på katolske skoler. Det har det ikke været i mange år. Men på Sankt Knud Lavard skole har man længe haft et ønske om at knytte en søster/nonne til skolen. Og nu er ønsket gået i opfyldelse. Sr. Meriam fra ”Søstrene af det dyrebare blod” har sagt ja til at undervise på skolen.

Hvordan gik det til, at du blev knyttet til skolen?

– Jeg kender Christa Bonde, som spurgte mig, om jeg ville komme på Sankt Knud Lavard skole og undervise i kristendom. Jeg tænkte over det og accepterede. To timer om ugen i 3. og 4. klasse.

Har du fået kommentarer til, at du er klædt i ordensdragt?

Børnene spørger selvfølgelig. Er du en nonne? – Vi snakker sammen om min dragt, og hvorfor jeg har en ring på. Børnene spørger, om jeg går i svømmehal, om jeg sover med min dragt på osv. Men jeg er faktisk meget glad for, at børnene spørger. Jeg har oplevet mange voksne, som bare kigger. Og jeg kan jo se, at de gerne vil spørge. Men de er bange for at spørge. Det behøver de ikke være, for jeg er glad for at svare dem.

August har været en begivenhedsrig måned for Sankt Knud Lavard Kirke i Lyngby. En måned, som må have glædet mange af menighedens medlemmer.

Katolsk Orientering ønsker menighed og sognepræst tillykke med jubilæet.

Spørg om troen

redigeret af Kirsten Kjærulff

Konciler

2. Vatikankoncil & 1. Vatikankoncil?
Hvad er forskellen? Hvad står de forskellige parter for, og hvad betyder det?

Jeg har aldrig fattet det!

Mvh Jonas.

Kære Jonas,

2. Vatikankoncil, som blev afholdt fra 1962 til 1965, er det sidste (foreløbig) i en lang række af konciler (= kirkemøder), som har været afholdt lige fra Kirkens grundlæggelse.

Det allerførste kirkemøde beskrives i Apostlenes Gerninger (kap 15, 5-29). Her mødes apostlene i Jerusalem for at afgøre spørgsmålet om de hedningekristnes forhold til Moseloven. Det skete i år 49.

Siden har der været afholdt 21 "øumeniske konciler". Et koncil er Den katolske Kirkes højeste autoritet på jorden: Paven indkalder alle biskopper og mange overhoveder af de store ordener under Helligåndens vejledning at drøfte de mange spørgsmål, som i løbet af historiens gang dukker op i verden vedrørende tro og moral. På kirkemøderne i de første århundreder var det de helt fundamentale trossandheder, som Treenheden og Kristusmysteriet, som blev klart defineret. Det var her på koncilerne i Nicaea (år 325) og Konstantinopel (år 381), vores tross bekendelse blev formuleret.

Et koncil indkaldes som regel, når Kirken trues af afvigelser fra apostlenes oprindelige lære, enten af kætterbevægelser udefra eller bevægelser inden for Kirkens egne rækker. Et af de store konciler, Tridentinerkonciliet fra 1545 til 1565 var foranlediget af reformationen, som (i nogle tilfælde med rette) havde kritiseret forskellige forhold inden for Den katolske Kirke.

Koncilerne har som regel navn efter det sted, hvor møderne afholdes, således også de to Vatikankonciler. 1. Vatikankoncil

blev afholdt fra 1869 til 1870. Her definerede man dogmet om Pavens ufejlbarlighed og udtalte sig om forholdet mellem tro og fornuft, teologi og naturvidenskab. Dette koncil blev imidlertid afbrudt af krigen mellem Frankrig og Tyskland.

Først knap hundrede år efter blev et nyt møde indkaldt: 2. Vatikankoncil, hvor hovedanliggendet var at udfolde Kirkens lære i den moderne verden uden at slække på de fundamentale trossandheder.

Du kan læse mere i 2. Vatikankoncils dokumenter, som er udgivet på dansk, i Den Katolske Kirkes Katekismus, samt i Katolsk Minileksikon, artiklen "Øumeniske konciler".

Venlig hilsen
Kirsten Kjærulff

Homoseksualitet

Hej!
Hvad er katolikernes syn på homoseksuelle? Jeg er selv katolik, men har ikke rigtig fanget Den katolske Kirkes mening om emnet...

Mhv Jonas

Kære Jonas,
Kirkens syn på homoseksuelle mennesker er, at de er skabt i Guds billede, og at de derfor har krav på samme respekt og omsorg som alle andre.

Derimod er deres homoseksuelle tilbøjelighed imod Guds skabelsesorden. Den er unaturlig og i modstrid med Guds vilje. Gud har skabt mennesket som mand og kvinde, for at de to netop i deres forskellighed skal forenes i kærlighed og dermed undfange et nyt menneske og således få lov at deltage i selve skabelsesprocessen. Gud

har skabt den seksuelle forening som kulminationen på kærligheden mellem mand og kvinde. Derfor velsigner Gud denne forening i ægteskabets sakramente.

Men i syndefaldet bragte mennesket sig selv i centrum. Kærlighed og seksualitet blev revet fra hinanden, så at seksualiteten blev til begær og tilfredsstillelse af egne behov både i forholdet til det andet køn og til det samme køn. Derfor betragtes seksualitet løsrevet fra kærligheden som en synd allerede i Bibelen. Det gælder både heteroseksuelle forhold uden for ægteskabet, og ikke mindst homoseksualitet, fordi den aldrig kan fuldbyrdes i et ægteskab velsignet af Gud til videreførelse af menneskeslægten. Der er mange eksempler på, at homoseksualitet betragtes som en stor synd, f. eks. i fortællingen om Sodoma og Gomorra, men også flere steder i Ny Testamente.

Oftest er den seksuelle afsporing forårsaget af forhold i opvækst eller miljø, og Kirken gør meget for at hjælpe mennesker med homoseksuelle tilbøjeligheder, men ligesom alle andre ugifte er de kaldet til et liv i kyskhed, et åndeligt liv i den universelle kærligheds tjeneste.

Venlig hilsen
Kirsten Kjærulff

Kirkeskat

Jeg er meget frustreret over, at vi nu skal til at have vores kirkeskat opkrævet over skattebilletten. Jeg har altid betalt frivilligt og opfattet det som en slags tiende. Men jeg vil ikke på denne måde tvinges til at betale pr automatik. Derfor overvejer jeg at melde mig ud af Kirken. Kan man det? Og kan man alligevel modtage sakramenterne? Dem vil jeg nødtigt undvære.

VH
Annette

Kære Annette.

Ja, man kan godt melde sig ud af Kirken, men så kan man ikke mere modtage sakramenterne, som jo netop er en bekræftelse på, at man siger ja til både Kristus, Kirken, paven og de helliges samfund.

Jeg kan nu heller ikke helt forstå, at du synes det er så dårligt med den automatiske kirkeskat bliver opkrævet af de verdslige skattemyndigheder, for Kirkens økonomi ser ret sort ud, som det fungerer nu. Det er så tungt og så slidsomt for præsterne og for alle Kirkens medarbejdere og frivillige. Jeg håber og tror på, at en bedre økonomi vil betyde et løft for Kirken, ikke kun materielt, men også på det åndelige plan.

Venlig hilsen
Kirsten

Det Andet Vatikankoncils hovedanliggende var at udfolde Kirkens lære i den moderne verden

Efeserbrevet 2

Bibelskole

af Eva Maria Nielsen

For nogle år siden sagde en veninde til mig: "Gud har ingen børnebørn." Denne konstatering berørte mig dybt, for den viste mig, at det ikke er nok at blive født og vokse op i en kristen familie. Til syvende og sidst er det mit eget svar. Gud venter på.

Det var også Paulus' holdning: Som krist-

ne har vi fået et nyt liv, en ny tilværelse. Dåben har sat skel mellem vor tilværelse før dåben og vor tilværelse i dag. Dåben er en overgang fra døden til livet. Måske har mange ikke erfaret det, fordi de ikke selv kan huske deres egen dåb.

Paulus bruger i Efeserbrevet en del billeder for at skildre denne nye realitet. Der er bl.a. tale om magtsfærer med deres fyrster. Selv om dette verdensbillede i første omgang virker fremmed på os, så er vi dog alle bekendt med dets virkelighed. Tænk bare på det, vi kalder "tidsånden". Har den ikke indflydelse på vore handlinger? De magter, Paulus taler om, kan jo fremtræde på mange måder. Der er tale om en magt, der bemægtiger sig mennesket på en sådan måde, at det mister sin selvbestemmelse. Det er ikke længere frit til at følge Guds stemme og kommer i konflikt med Guds vilje.

Vægten i dette andet kapitel ligger i jøder-

nes og hedningernes forening med Kristus. Her har jøder og hedninger den samme udgangsposition. Naturligvis lod jøderne sig ikke bestemme af fremmede kosmiske magter, for de kendte sig til Israels Gud, som Jesus kaldte sin himmelske far. Men det ændrer intet ved den fælles udgangsposition. For de lod sig bestemme af kødets og sindets begær, dvs. de var selvrådige.

Man skal være opmærksom på, at kød ikke er et negativt begreb her, men bare en betegnelse for "det menneskelige". Når vi mennesker er selvrådige, er vi ikke lydige over for Gud. Denne selvrådighed kan trælbinde os.

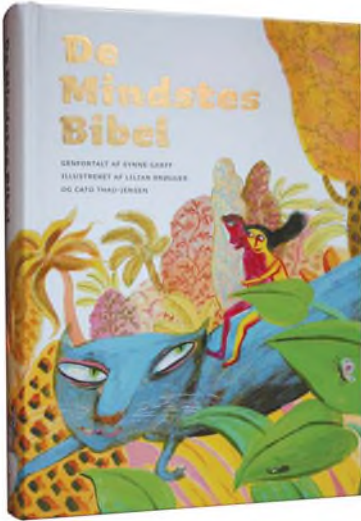
I sin kærlighed siger Gud dog ubetinget nej til synden og døden og det onde. Gud skabte en ny begyndelse i Jesus Kristus og hentede i sin kærlighed de fortabte hjem og gjorde os levende. Dette er ren og ubetinget nåde fra Guds side. Derfor – når der er tale om Guds vrede, så er det i virkelig-

heden udtryk for Guds kærligheds indignation over og ubetingede nej til synden.

Dette kan du gøre:

- Læs Ef 2,1-22
- Hvad kendetegner frelsen?
- Hvad er forholdet mellem jøderne og hedningerne?
- Tak Gud for det nye liv, du har fået i Jesus Kristus, og bed om, at du må føre andre mennesker til tro.

”Hvordan skal jeg dog kunne fange mennesker, når jeg ikke engang kan fange en ærlig rødspætte?” tænkte Simon Peter. Alligevel trak han sin båd op på land, forlod sin familie og fulgte med Jesus (...)
Og Jesus lærte disciplene, hvordan man fanger mennesker.
– I får slet ikke brug for net, lo han. Vil man have fat i mennesker, skal man fortælle om Gud. Bare vent og se... Når folk hører, at Gud holder af dem, bliver de grebet af glæde. Sådan fisker man på land.

Ovenstående blot som en beskeden prøve på sprogeton i Synne Garffs genfortælling af de bibelske tekster for ”de mindste”, som udkom i foråret. Og lad det være sagt med det samme:

Katolske gys

Børn i vore dage – vel at mærke i en alder, hvor de for længst er vokset fra pixi-bøgerne – bliver typisk indfanget af det store udbud af fantasy- og science fiction-litteratur. Rowling, Pullman og Pratchett er in, og selv om computerspil og playstation-spil dækker en del af behovet, har Harry Potter-feberen til fulde godtgjort, at det fortsat lader sig gøre at få børn og unge til at læse.

Men hvorfor spise ungerne af med troldmænd, hekse, orker og sort magi, når der i katolsk sammenhæng ligger en masse gode historier, der kun venter på at blive fortalt – historier, hvor det overnaturlige griber ind i hverdagen?
I ”Englenes dronning” med undertitlen ”En historie om drengen Matthias og den hellige

De mindstes Bibel, genfortalt af Synne Garff illustreret af Lilian Brøgger og Cato Thau-Jensen, Bibelskabets Forlag, 288 sider. Kr. 179.

Jeg synes, det er lykkedes forfatteren imponerende godt at ramme et sprog, som taler ubesværet og uhøjtideligt til målgruppen og samtidig formidler kernebudskabet.

Der er ellers faldgruber nok at dumpe i, når man giver sig i kast med et så voveligt projekt som dette. På den ene side lurer faren for at føle sig for bundet af originalteksten, så man ikke i tilstrækkelig grad tager hensyn til børnenes sproglige forudsætninger. På den anden side risikoen for at forfalde til det puttenyttede eller pinligt friskfyragtige. Og der kunne nævnes flere faldgruber endnu, men Synne Garff, som er kendt for sine børnebøger om ”Græskarbanden”, styrer sikkert uden om skærene veloplagt sekunderet af de to illustratører Lilian Brøgger og Cato Thau-Jensen.

Nu er smag og behag jo som bekendt forskellig, især når det drejer sig om illustrationer, og der skal såmænd nok være dem, der synes, at de bevidst naivistiske og fantasifulde streger er ”for meget” – men igen, hvordan tegner man Jesus, uden at gøre ham til et glansbillede eller hvad ved jeg? Det problem løser de to illustratører ved at styre uden om enhver form for naturalisme, som alligevel altid ender i det klichéagtige eller sødladne.

Tekst og illustrationer spiller fint sammen, og teamets ambition har da også været at skabe en børnebibel, som ikke blot er en oplæsningsbog med pæne billeder, men en bog, som taler til børnenes fantasi og drager dem ind i fortællingerne på en aktiv måde.

Alt i alt synes jeg, vi her har fået en bog, som bør have sin plads på reolen i børneværelset som et velkomment supplement til, hvad man ellers måtte have anskaffet af gode børnebibler.

Torben Riis

Birgitta”, er handlingen henlagt til middelalderens Sverige, hvor Birgitta af Vadstena optræder i rollen som den frelsende engel i forhold til drengen Matthias, som er blevet besat af en ond ånd.

Ideen til historien om Matthias fik Lissie Lundh fra en af Birgittas åbenbaringer, fortæller hun i en efterskrift om den hellige Birgittas liv. Birgitta blev gift i en ung alder og fik otte børn, men da hendes mand Ulf døde i 1344, gav hun sit jordiske gods til de fattige og begyndte et liv i bøn på Alvastra kloster. Kort tid efter Ulfs død viste han sig i et syn for hende og fortalte hende, at han endnu befandt sig i skærsilden, fordi han havde leet ad en besat dreng, som Birgitta havde taget sig af.

I bogen optræder denne dreng som Matthias, der må gå så gruelt meget igennem, inden han til sidst forløses. Først oplever han at blive betragtet som en paria i det lille lokalsamfund, hvor han er vokset op, fordi han får sine ”anfald”, som han selv ikke husker noget om bagefter. Dernæst må han ud på en lang vandring for at søge helbredelse hos den hellige Birgitta, som da også til sidst får bugt med de onde kræfter.

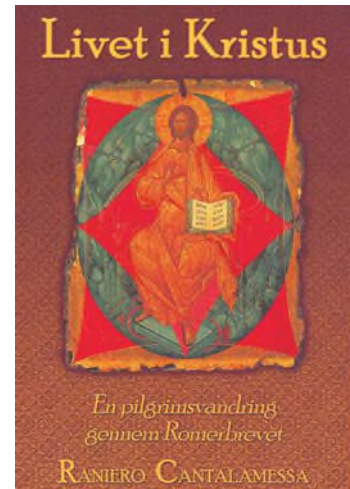
På den måde bliver ”Englenes dronning” både historien om en dreng på vandring mod en afklaret tro og en klassisk fortælling om kampen mellem lysets og mørkets kræfter. ”Gud har en modstander,” siger bedstemoderen i begyndelsen af bogen. ”Og det er djævelen. Glem ikke det!”

Det får læseren heller ikke lov at glemme på den lange vandring mod forløsningen, som måske nok vil forekomme de mindst læsevante lidt langstrakt. Men undervejs er der en del gys og dertil megen opbyggelse at hente, som alt i alt gør, at bogen bør have en chance hos unge katolske læsere.

Torben Riis

Lissie Lundh: Englenes dronning. Katolsk Forlag. Købes på forlaget eller i Stenbutikken.

Var du med, da Kristus blev korsfæstet?

Kender du det? Nogle bøger finder vej ned i tasken, selv om du godt er klar over, at du sandsynligvis ikke får læst i den alligevel – den dag. Bøger man bare må have i sin nærhed. Sådan er Raniero Cantalamessas fremragende bog ”Livet i Kristus”. Fremragende for os, der ikke véd så meget om den kristne tro, men gerne vil vide mere.

I bogen skriver Cantalamessa, at jeg har et medansvar for mordet på Kristus. Noget af en overraskelse. Jeg troede, det var det jødiske folk, der henrettede ham for 2.000 år siden.

Paulus skriver i Romerbrevet, at Kristus blev dræbt ”for vore overtrædelser”. Han døde for ”de ugudelige” og ”for vores skyld”. Cantalamessa skriver i sin bog: Kun den, som anerkender at han er skyldig i Kristi lidelser, kender i sandhed Kristi lidelser. Alt andet er vildspor – og han fortsætter: ”Hvis Kristus døde ”for mig” og ”for min synd” så betyder det, at ”jeg” slog Jesus af Nazareth ihjel, og at ”mine” synder knuste ham. Det er dét apostlen Peter proklamerede så stærkt pinsedag for de tre tusinde mennesker der lyttede til ham ”I dræbte ham” og ”I fornægtede den hellige og retfærdige”.

Peter vidste godt, at ikke alle disse tre tusinde havde været fysisk til stede hos Golgata og hamret sømme i, ej heller havde de alle været til stede hos Pilatus og bedt ham korsfæste Jesus. Alligevel gentog Peter de voldsomme ord tre gange, og tilhørerne indså, påvirkede af Hellegånden, at det, som Peter sagde, var sandt. For vi læser at ”det stak dem i hjertet”, og de spurgte Peter og de andre apostle: ”Hvad skal vi gøre, brodere?”

Men hvor i Bibelen står der at dette ”historiske” forløb også giver mig et medansvar i dag? Læs Paulus’ brev til Hebræerne kapitel 6 vers 6. Der står, at de som synder ”korsfæster selv Guds søn igen og gør ham til spot.”

Nu kan jeg høre nogle af mine ikke-troende venner sige: ”Det er typisk med jer kristne. Al den snak om synd og skyldfølelse. Hvor er glæden henne i jeres tro?”

Nu er der mindst to former for glæde. Den glæde, der fortyndes som tiden går. Og så den dybe og vedvarende glæde.

For at opnå en dyb og vedvarende glæde må jeg være et frit menneske. Et frit menneske bliver jeg, når jeg tager ansvar – medansvar. At vedkende sig et medansvar for mordet på Kristus er selvfølgelig tyngende. Så dér har mine venner jo ret. Men denne skyldfølelse er en del af vejen til et uendeligt venskab, en dyb kærlighedsrelation. Bevidstheden om min skyld i Jesu død forårsager smerte, men en smerte, jeg deler med Ham, som allerede har tilgivet mig, alene fordi jeg erkender min skyld. Så velkommen smerte, for nu går jeg hånd i hånd med Ham, som jeg holder allermost af. Hvilken frihed, hvilken dyb og vedvarende glæde. Hvilken forsoning. Hvilket fælleskab med mennesker, som erkender samme skyld. Hvilket springbræt til et nyt liv. Han som elsker mig uendeligt højt, også selvom jeg indimellem ”falder i vandet” og svigter ham igen. Der er jo tale om et sandt venskab. For når jeg svigter, fortæller jeg Ham, at jeg har svigtet. Jeg går til skrifte. Og fordi hans kærlighed til mig er uendelig stor, tilgiver han mig, og jeg forsones endnu engang med min bedste ven.

Raniero Cantalamessa er franciscansk kapucinermunk og pavens personlige prædikant. Han er også en berømt teolog og forfatter. Hans bog ”Livet i Kristus” er nogle gange krævende, men læs den bare igen – og igen. Under hver ny læsning skabes nye indsigter. Tag bogen frem, når du sidder i bussen eller venter på toget. Og hvis du ikke har besluttet, hvilken bog der skal stå ved siden af Bibelen, så køb ”Livet i Kristus” og læs den. Den vil forme din kristne bevidsthed.

Kuno Arnkilde

Raniero Cantalamessa: Livet i Kristus, Forlaget Mediacellen, Karlshunde Strandkirke, 265 sider, 225 kr. Fås i Stenbutikken.
Læs også Jacob Thomsens anmeldelse af bogen på Catholica.dk

Stærke kvinder i Herrens vingård

Portræt af birgittinerindeklostret i Maribo

af Lisbeth Rütz

"I disse sidste tider har den himmelske vingårdsmand besluttet, at noget godt også skulle komme fra Norden, og således har han kaldet en stærk kvinde fra det fjerne, fra de yderste egne".

Sådan skriver Bonifatius IX oktober 1391, da Birgitta fra Vadstena bliver kanoniseret.

Habitaculum Mariae (Marias bolig) hed det birgittinerkloster, som en anden stærk kvinde, dronning Margrethe I, grundlagde i 1416, og byen der voksede op omkring det tog navnet Maribo. Med reformationen forsvandt klostrets indbyggere. Men den hellige Birgitta (1303-1373) blev tilbage i Maribos byvåben, og kirkeklokkerne blev trofast ved med at følge tidebønnernes rytme og ringe seks gange om dagen. I 2003 kom birgittinerinderne og tidebønnen tilbage til Maribo. Som ordensregelen foreskriver det, intonerer søstre laudes, når solen står op i øst, og dens første stråler falder på alteret. Når solens sidste stråler falder på krucifikset i klosterkirken, synges vesper.

Mange bønner er blevet bedt, inden dette blev muligt. "Spørg kommunen" var daværende biskop Holger Jepsens råd, da ordenens overhoved, moder Tekla, søgte hjælp hos ham. Og det var et klogt råd, for kommunen ville hellere end gerne have søstre tilbage. De fik lov til at købe et nedlagt børnehjem med tilhørende grund på 8.000 kvadratmeter på Refshalevej, selv om andre havde budt højere, og i 2003 flyttede seks søstre ind i børnehjemmet, der blev restaureret og indrettet til gæstehjem og klosterbygning. En stor svensk donation på 35 millioner kr. gjorde det muligt at bygge kloster uden på noget tidspunkt at slække på kvalitetskravene.

I 2006 blev Finn Zeuthens nye klosterbygning indviet. Efter ordensregelens anvisninger er arkitekturen "enkel, ydmyg og stærk". De tre nye fløje danner nu sam-

men med det gamle børnehjem rammen om klosterhaven, hvor fontænen i midten er formet som en kalk. Klosteret er indrettet smukt og lyst i skandinavisk stil med Børge Mogensen stole overalt.

Min kærlighed er korsfæstet

Arven fra middelalderen ses i den 600 år gamle sten, som biskop Holger Jepsen ved grundstensnedlæggelsen murede inde i den nye klosterkirke. Og den høres i klosterkirken, når søstrenes gregorianske sang blander sig med fuglesangen.

Dengang som nu er tidebønnen den første grundpille i klostrets åndelige liv. Sammen med resten af kirken beder søstre det romerske breviar, men med visse tilføjelser, der er særlige for birgittinerinderne. F. eks. synges antifonen "Ave maris stella" (hil dig, havets stjerne) stadig i alle birgittinske klostre ved vespertid. Den anden grundpille er tilbedelsen af sakramentet. Kristus fortalte Birgitta i en vision: "Søstre skal altid skal have mit legemes sakramente på deres alter i et passende kar af krystal eller safir for at de hver dag skal kunne beskue mig under denne skikkelse og således desto mere længes efter den tid, da de bliver mættede af sandheden selv."

For Birgitta, der som otteårig så den korsfæstede Kristus for sig i en vision, var den personlige indlevelse i Kristi lidelseshistorie helt central. Dette udtrykkes i Ordens motto med ordene: "Amor Meus Crucifixus est" (min kærlighed er korsfæstet)

Den anden Birgitta

Vi kan takke "den anden Birgitta" for, at der er birgittinske klostre i Norden i dag. Elisabeth Hesselblad (1870-1957), der blev saligkåret i 2000, voksede som det femte af tretten børn op i små kår i et svensk husmandshjem. I USA mødte hun som sygeplejerske Den katolske Kirke, som hun så på med dyb skepsis.

Men en mystisk oplevelse i 1894 under en procession til Kristi Legems Fest i Bruxelles var udslagsgivende for hende. Da

monstransen blev båret forbi, hørte hun en stemme, der sagde: "Jeg er den, du søger". Dermed begyndte en lang proces, der i 1902 førte til, at hun blev optaget i Kirken.

Hesselblad var lidt af en økumenisk pioner, og som Birgitta var hun en visionær og handlekraftig kvinde, der kæmpede for at nå sit tilsyneladende helt urealistiske mål. I 1923 kom ordenen tilbage til Sverige, og i 1931 blev Birgittas hus på Piazza Farnese moderhus for den nye, svenske gren. Klosterregelen blev tilpasset de specielle svenske forhold, som forbød helt afsondrede klostre. I dag er der 50 birgittinske klostre over hele verden. De har alle gæstehjem, der giver ordenen en indtjening og sammen med bønneren er dens apostolat over for verden.

Rustne medaljer

Syv søstre fra Mexico, Indien og Danmark bor i kommunitetet, fortæller klostrets priorinde, moder Vivian, der stammer fra Kerala i Indien og boede i Sverige i 18 år, før hun kom til Danmark. Alle søstre lærer italiensk i moderhuset i Rom. Erfaringsudveksling søstre imellem anses for meget vigtig, og derfor flyttes de rundt mellem ordenens forskellige klostre. Når de er kommet til et nyt land, går de straks i gang med at lære landets kultur og sprog at kende.

Naturligvis er det ikke altid problemfrit, supplerer søster Aloisia: "Man kommer med hver sin baggrund, og alt er ikke idyl; men i kloster er vi som en pose rustne medaljer, der sliber hinanden til. Vorherre vender ofte op og ned på det hele; men det er vigtigt at holde bønnens flamme levende."

Vi går da ikke i kloster her i Norden...

Hvorfor gik du i kloster? Hver søster har sit eget svar på dette spørgsmål. Et af svarene kommer fra søster Aloisia, der gik i kloster i 1968 midt under ungdomsoprøret.

"Jeg erfarede, at jeg er elsket af Gud personligt, og det måtte jeg svare på ved at gå i kloster", fortæller hun, der kendte til birgittasøstre fra Sverige. Jeg følte mig draget af korbønnen, og det var som om nogen blev ved med at trække i mig; men i lang tid forstod jeg det ikke. Det kan da ikke være rigtigt, tænkte jeg, her i Norden går vi da ikke i kloster. Men den dør, der stod på klem, åbnede sig for mig under bøn og stilhed, fortæller søster Aloisia, der beskriver sit klosterliv som lykkeligt og udviklende, men også krævende. "For man vises ind i en helliggørelsesproces, og den er ofte smertefuld."

Men er det sådan, at alle mennesker har et kald? spørger jeg. Ja, siger sr. Aloisia: "Der er et kald til alle mennesker, men det kan være svært at høre det, for Gud er diskret.

Sr. Aloisia: I klostret er vi som en pose rustne medaljer, der sliber hinanden til

Gud tager os alvorligt, men – han trænger sig ikke på. Man må selv henvende sig og bede om oplysning og hjælp. Hvis man ønsker at gøre Guds vilje i sit liv, skal man åbne sig for Helligånden."

At smage stilheden.

Når børnene råber "hej nonne" til søstre på gaden, og søstre kommer på forsiden af Maribos turistbrochure sammen med de smukke gamle huse og dyrene i Knuthenborg SafariPark, er det alt sammen tegn på det gode naboskab. Byen og søstre har fundet hinanden i et godt partnerskab, for i disse år profilerer Maribo med søerne og den smukke gamle bydel sig som et sted med fred og ro og tid til livet. "Vi skal ikke markere os udadtil med en masse projekter, vi skal bare være her", siger søster Aloisia og beskriver gæstehjemmet som et sted, hvor man tanker op på krop og sjæl. Klostrets "kerneydelse" – stilhed – er blevet en mangelvare ude i samfundet; men her kan gæsterne smage på den efter et par dage, fortæller hun.

Lige som i middelalderen er klosteret et sted, hvor det åndelige liv plejes. "Mange folk søger i dag kloster, også selv om de ikke tror. Folk er blevet mere frimodige til at spørge om åndelige ting," fortæller søster Aloisia, der beskriver klosteret som en ramme omkring noget, man selv skal tage stilling til. Det er helt op til gæsterne selv, om de kommer til tidebøn og messe; men som hun siger – alle, der skriver sig ind i gæstebogen, omsluttet af søstre i bønner...

Multi-lejr 2007

Man kan fjerne flokken fra Øm, men man kan ikke fjerne Øm fra flokken

DUKs årlige multilejr måtte i år afholdes et andet sted end på Ømborgen, for der var for få uger til for mange lejre. Det slog dog hverken lederteamet eller deltagerne ud. Stemningen var høj, og det gode humør som det plejer.

At skulle finde et passende sted som erstatning for Ømborgen burde kunne give enhver grå hår i hovedet. Men det lykkedes

til fulde. Lederteamet havde fundet frem til Visby Centret tæt på Tønder i Sønderjylland. Det viste sig at være et godt valg. Dejlige udendørsarealer med gode lege- og rekreative tilknytninger til børnene. Lille skov, to søer med ænder, to bålpladser, svævebane og kæmpegynger og masser af plads at boltre sig på. Der er desuden spændende seværdigheder i området: Vadehavet, Løgumkloster, Trøjborg ruinen, Schackenborg, hvoraf nogle er i gå-afstand.

Til Visby Centret hører der ikke nogen

kirke. Men et spændende ottekantet hus med loftsvinduer blev straks det sted, hvor vi holdt vores messer. Vi behøvede heller ikke at savne de små søstre. I Tønder var der nemlig et lille kloster, som enkelte deltagere besøgte, og hvis beboere også kikkede indenfor hos os.

Der blev holdt oplæg for de unge og voksne om kald til henholdsvis ægteskab, ordensliv og arbejde. Børnene fik gennem leg og oplæsning et indblik i "Kaldet til Gud" som var DUKs tema i år.

I første halvdel af lejren havde vi fornøjelsen af Fader Benny. Han viste os sine tryllekunstner, specielt til glæde for børnene, og vi viste ham hans første DUK lejr. Desværre for os, men forhåbentlig til senere fornøjelse tog han hjem midt på ugen for at forbedre sit danske. Derfor var det en glæde, at den lokale præst fra Sønderborg Fader Finn Arvø trådte til i sidste øjeblik, for at vi kunne fejre festmessen den sidste dag.

Vanen tro blev gamle venskaber fornyet, og nye opstod. Nye ansigter gled ind blandt os andre. Man er jo kun ny i en uge, for året efter så er man jo gammel og har husket festtøjet til den sidste aften, som af en eller anden årsag oftest glemmes i deltagerbrevet i listen over husketing.

Multilejren har eksisteret siden starten af 80'erne, og her er alle generationer og familiekonstellationer repræsenteret. Her er bedsteforældre med børnebørn, teenagebørn med forældre, singleforældre og endelig hele familier i flere generationer. Her kan man – i hvert fald i en uge – få den søster eller bror, som man ikke altid har derhjemme. Mange af de unge deltagere er kommet på multilejren med deres forældre, siden de selv var børn. Det er med andre ord en blanded skare, der har det til fælles, at de som familie har et ønske om at være en del af det katolske fællesskab.

Selvom vi savnede Ømborgen, var det dejligt at opleve, at de gamle multilejrtraditioner blev holdt i hævd. Ømborgen vil altid være det sted, hvor vores rødder er, men vi har erfaret, at uanset hvor vi befinder os, vil Multilejren kunne bestå, fordi vi er en flok, der virkelig vil hinanden og har et fælles værdigrundlag i den katolske tro.

*Maria Møller-Jørgensen
Marianne Melskens
Helen Stegmann*

Taizé sommerferien 2007

I anden uge af juli var vi en gruppe unge fra Roskilde, der tog til Taizé i Frankrig. Taizé er en lille landsby, hvor det økumeniske klosterfællesskab Taizé-kommunitetet, ligger.

Kommunitetet blev grundlagt for omkring 60 år siden af Roger Schutz, bror Roger, der kom på cykel fra Schweiz for at finde et sted, hvor han kunne grundlægge et broderfællesskab. Under krigen skjulte han jøder og måtte flygte for først at kunne vende tilbage et par år senere. Der havde han sine første brødre med, der kom flere og flere, og det udviklede sig til at blive et økumenisk klosterfællesskab. I dag er der omkring hundrede brødre, hvoraf nogle af dem lever blandt de fattige i Senegal, Sydkorea, Brasilien og Bangladesh.

Vi fulgtes i bus med en gruppe fra Tømmerup Sogn ved Kalundborg, som vi havde mødt, da nogle af os var i Taizé i efterårsferien sidste år. Udover dem var der i vores gruppe en med fra Skt. Nikolaj Sogn i Holbæk og en fra baptistkirken i Roskilde. Resten af bussen var fyldt op med grupper af unge fra Sverige. Det var en lang tur, men da vi så kom til Taizé, var det alligevel hele turen værd. Vi blev modtaget med åbne arme af smilende unge mennesker – fra hele verden!

Bøn i Taizé – en helt speciel oplevelse

Klokken halv ni var der aftenbøn. Der er dejligt i kirken, hvor duften af røgelse slår én i møde. Bønnen var, for nogle af os, et dejligt "gensyn", og for os andre, som var i Taizé for første gang, en stor oplevelse.

Kirken er meget stor. Den uge vi var der, var der mellem to og tre tusinde primært unge mennesker, men den var stadig ikke åbnet til sin maksimale størrelse! I midten af kirken sidder brødrene, rundt om dem er der en lille hæk. Bagerst sidder prioren, bror Alois, som har været prior i Taizé siden bror Roger, grundlæggeren af fællesskabet, døde for to år siden.

De fleste sidder på gulvet. Når brødrene er kommet ind, går bønnen i gang. Brødrene har en meget fin sangtradition med enkle, meditative sange og bønner, som man synger om og om igen. Det er en helt speciel oplevelse, som mange af os ikke havde prøvet før. For Lea var det også noget helt særligt, fordi det mindede hende om måden, hun har bedt på en gang som barn i Burundi, hvor hun kommer fra. I midten af bønnen er der ca. ti minutters stilhed, det er fantastisk med så mange mennesker stille på samme tid.

Det kan være svært at bede hele tiden, men bønnen er også det at sidde og være stille indeni. Efter stilheden beder bror Alois en bøn på forskellige sprog. Så er der et par sange, nogle af brødrene går ud, og andre bliver tilbage i kirken efter aftenbønnen for at lytte til og tale med dem, der har lyst til det.

Dagens program

Efter bønnen kan man gå ned i Oyak, hvor man kan få lidt at drikke og spise, og man kan synge og spille og hygge med de andre.

Bøn i kirken lørdag aften

Omkring kvart over otte om morgenen er der morgenbøn, hvor det er muligt at modtage kommunionen. Morgenbønnen går næsten ligesom aftenbønnen.

Efter morgenbønnen er der morgenmad, og det at få mad i Taizé er en oplevelse helt for sig selv! Det gælder om at skynde sig ud af kirken for ikke at komme bagerst i madkøen! Men det endte vi dog alligevel altid med at gøre. Mens man står og venter, møder man nye folk, da man ikke kan undgå at falde i snak med dem.

Klokken ti hver dag havde vi bibelintroduktioner med en bror. Der var forskellige emner at vælge i mellem: "Jeg er Livets brød", "Han åbnede en vej" og "Op til Jer-

usalem". Efter det var vi i små grupper med unge fra forskellige lande. Der talte vi bl.a. om bibelintroduktionen, delte vore forskellige oplevelser og talte om vores tro.

Det kan være svært at fortælle om en så personlig ting som tro til mennesker, man ikke kender, men på den anden side opdagede vi også, at vi ofte fortalte ting, som vi ikke fortæller til nogen, vi måske har kendt hele vores liv. Og det er en ganske simpel tillid, som gør det. Når vi bliver modtaget med så meget åbenhed og glæde, kan vi ikke undgå at vokse i tillid til hinanden.

– fortsættes næste side

*Der var tid både til
tvangsfrit samvær
– og til samtale og
fordybelse.*

Taizé

– fortsat fra side 9

Klokken tyve minutter over tolv er der middagsbøn, som også foregår næsten som de andre. Fra to til tre kan man gå til sangøvelse. Nogle af os sang i koret og blev derfor til klokken fire. Vi andre arbejdede med at gøre rent, vaske op i køkkenet, flytte ting osv. Klokken kvart over fem er der te. Klokken syv er der aftensmad og klokken halv ni igen er der aftenbøn.

Ind imellem disse ting kan man gøre som man vil, man skal bare helst ikke gå uden for Taizé for ikke at forstyrre nabolandsbyerne. Vi mødte en masse mennesker – selvom det var svært for Lea at nå at lære hele lejren at kende (det gjorde hun ellers i efterårsferien, men der var også "kun" tusind mennesker!). Man kan gå ned i den gamle del af landsbyen, hvor brødrene bor, og gå ind og være i den lille gamle, romanske kirke og udenfor bl.a. se bror Rogers grav.

Om torsdagen var der også "regional meeting" for Danmark med bror Bruno, som har meget med Skandinavien at gøre. Det var meget godt. På den måde mødte vi også andre fra Danmark. Vi havde et ekstra møde med ham om lørdagen. Vi talte blandt andet om, hvordan vi kan fortsætte det, vi oplevede i Taizé, når vi kom hjem igen – hvordan vi kunne fortsætte fordybelsen i troen, fællesskabet og bønner der hvor vi bor og i vores menighed.

Torsdag aften talte bror Alois i kirken. Tre af dagene var der derudover mulighed for at deltage i workshops med forskellige temaer, f.eks. dialog mellem muslimer og kristne eller møder med unge kristne fra forskellige dele af verden, der fortalte om deres oplevelser og erfaringer.

Fredag aften fortsatte aftenbønnen med bøn rundt om korset – en tradition, som Taizé har hentet fra den ortodokse kirke i Rusland.

Alle kunne komme frem til korset, som var lagt på gulvet, og lægge sine byrder på det og bede foran det et par minutter. Under bønnerne lørdag aften havde alle fået et lille lys, som blev tændt af nogle børn. Alle vore lys blev ligesom ét, og følelsen af fællesskab var stor.

Søndag, vores sidste dag, var der morgenmad, messe, frokost og derefter hjemrejse. Rejsen hjem var lidt lang, vi havde jo mest lyst til at vende om og køre tilbage... Vi havde en meget god tur til Taizé og planlægger allerede en ny til næste sommer, hvor vi håber, vi kan blive endnu flere!

*Lea, Rania, Kamilla, Aleksander, Louis og Sigrid
Skt. Laurentii menighed, Roskilde.*

Velkommen danske katolske læger og medicinstuderende til møde 22-23/9 2007 i Nordisk Forening for Katolske Læger på Røgle Kloster i S. Sandby udenfor Lund

– med tema etiske problemstillinger i genetisk forskning og rådgivning ved dr. Maria Soller, Lunds Universitet
Temamødet finder sted lørdag eftermiddag – eller kom og deltag i hele week-enden!

A-M Gravgaard, Formand i NFKL

Kontakt inden 15 september for deltagelse og mere information: e-post: jenny.k.olsson@gmail.com eller angra@ringamt.dk eller tlf. 0045-21 60 9516

Indbydelse til bønssdag på Dalum kloster

Alle, som har været med i Haus Raphael – alle, som har været med på sr. Margarithas retræter her i Danmark – og alle, som kunne være interesseret i at deltage i retræten til næste år, inviteres hermed til en bønssdag med pastor Benny Blumensaat på Dalum, lørdag den 15. september 2007.

Bønssdagens program starter kl. 10.00

Dagens program vil i hovedtræk være

- lovprisning
- tilbedelse
- foredrag
- rosenkrans
- vidnesbyrd / samtale
- barmhjertighedens rosenkrans kl. 15
- den hellige messe
- Søstre vil sørge for vores formiddagskaffe, frokost, eftermiddagskaffe og aftensmad for et mindre beløb på 100,- kr.

Tilmelding så hurtigt som muligt til:

Maria Kjærsgaard. Tel. 75757551 eller mariakjaersgaard@hotmail.com
Jonnie Nielsen 33330502 eller jonniejoerly@hotmail.com
Annette Høyrup 86277058 / 30232360 eller mail@profeti.dk
Indbydelsen findes også på Profetis hjemmeside på www.profeti.dk

Katolsk Bibelskole på Hellig Kors Kloster

I dagene 19/10-21/10 indbyder pastor Benny Blumensaat til katolsk bibelskole med **Geoff og Gina Poulter**, ledere af den eneste katolske bibelskole i England. Retræten finder sted på det smukke Hellig Kors Kloster i Lem ved Ringkøbing, og alle er velkomne til at deltage.

Emnet er: "At blive født påny"! Retræten består af daglig messe, bøn, lovsang, oplæg, gruppearbejde m.m. og der kræves ingen forudsætninger for at deltage, blot et ønske om at lære Jesus bedre at kende.

Yderl. oplysninger og tilmelding på: 75126402 ell. 24602308.

DANMARK
CARITAS

Invitation til Caritas Danmarks 60 års jubilæum

Caritas Danmark har 60 års jubilæum i år, hvilket er blevet markeret i forbindelse med valfarterne.

Den 11. september klokken 16:30 fejrer vi jubilæet med en Pontifikalmesse i Domkirken, Bredgade 64, København K. Biskop Czeslaw er hovedcelebrant på denne festdag.

Efterfølgende er der reception i menighedslokalerne, og formanden for Danidas styrelse, professor Holger Bernt Hansen, holder festtalen over temaet: Hvad har de kirkelige NGO'er at byde på, når det gælder udviklingsbistand?

Alle er hjerteligt velkomne!

Jan Lange
Bestyrelsesformand

Jann Sjørnsen
Generalsekretær

annoncer og meddelelser

Det sker i
bispedømmet

Oktober

Lørdag 6. kl. 14.30: Voksenkatekese Emne: Guds ord i hverdagen - Guds ord i evangeliseringen - Guds ord i liturgien. Oplæg v/ Sr. Anna Mirijam, cand theol. Eva Maria Nielsen, pastor Niels Engelbrecht.
(Madpakke medbringes) - Pris: 80 kr. for undervisningsmateriale m.m. - kaffe/te m. brød. Afsluttet med messe kl. 17.00.
Sted: Sankt Ansgar Kirkes menighedssal. Bredgade 69 A. København K - Alle er velkomne

Der er ukrainsk messe i Domkirken hver 1. søn i måneden kl. 12.00: Sankt Ansgars Kirke, Bredgade 64, København.

DANSK OLIE
KOMPAGNI A/S

Fyringsolie
Oliefyrsservice
Installationer
Olievagt i
fyringssæsonen

Rodovrevej 383, 2610 Rodovre
36 70 45 30
- sikkerhed for varme

RFM Landsbevægelsen
Respekt for Menneskeliv

*Sig ja til livet
— hele livet!*

Bestil et gratis prøvenr. af RFM nyt!
Tlf 5576 7652 • E-mail: rfm@mail.dk
www.rfm.dk

Jomfru Maria kalder!

Pilgrimsrejse til Medjugorje
Bosnien-Herzegovina

d. 28. september – 5. oktober 2007

Pris: incl. fly og halvpension 5.500 kr.

Præst: P. Benny Blumensaat, Esbjerg

Rejseleder: Maria Truelsen.

Tilmelding og yderligere oplysninger

75 12 64 02 eller 75 12 10 27

Find os på
katolskoriering.dk
og besøg den officielle
katolske hjemmeside
på
www.katolsk.dk

GLADSAXE
BEDEMANDSFORRETNING
SØBORG HOVEDGADE 94

Henrik
Lundgren

DØGNVAGT
39 69 86 81

Afdelinger i Skovlunde, Ballerup,
Herlev, Farum, Bispebjerg
og Frederikssund

*Jeg kommer gerne i Deres hjem for at træffe
de nødvendige aftaler*

TELEFONLINE
SOS FORBØN

Ønsker du forbøn,
et lyttende øre,
et ord fra Jesus
og en velsignelse
så ring **7518 1808**

Torsdag, fredag
og lørdag kl. 20-23
hele året

Vanløse Ligestemmagasin

H.P. Baltzer & Søn ApS
Jyllingevej 8, 2720 Vanløse

38 71 75 01

organiseret bedemand
tilknyttet garantiordning

www.vanlose-ligestemmagasin.dk

KRIS

Kristen Rådgivning for Incestofre og Seksuelt misbrugte

KRIS (Landskontoret i Århus): Fredens Torv 2, 1. sal tv.,
Postboks 5023, 8100 Århus C * Tlf. 8618 3394 eller 7022 7294
Læge og familierapeut Vibeke Møller

KRIS (Sjælland) Sankt Lukas Vej 6A, 1. sal, 2900 Hellerup
Tlf. 3940 7294 / 4710 7294 * Socialrådgiver og terapeut Inger Andersen

KRIS (Syddjylland/Fyn): Sjøllandsgade 25, stuen, 7000 Fredericia
Tlf. 7692 8080 * Sygeplejerske og terapeut Rie Bjerre

Email: kris@kris-dk.dk * Hjemmeside: www.kris-dk.dk

Få tilsendt KRIS' nyhedsbreve og kursusinformation

Læggedom for et sønderkust hjerte

Det er aldrig for tidligt
at skrive testamente

Du kan støtte Kirken ved at betænke den i dit testamente.
En sådan arv er fritaget for afgifter, så den går ubeskåret til
Kirkens arbejde.

Det anbefales at lade en advokat oprette testamente. Sker
dette i samråd med bispekontoret, refunderes salæret.

Rekvirér brochure eller ring til:

Torben Møller
Katolsk Bispekontor
Gl. Kongevej 15
1610 København V
Telefon 33 55 60 11

Retræte

Den 15. - 18/11-2007 på Sankt Birgitta Kloster i Maribo.

Pris pr. person kr. 1.150,00 eksklusiv rejse, kr. ca. 300,00.

Præst: Mikolaj Kecik.

Emne: Sakramenterne leder til kærlighed.

Adresse: Refshalevej 81, 4930 Maribo

Oplysn. og tilmelding på email: sanktansgarkirke@mail.dk
eller telefon 61 71 61 51 (Isabella)

Værelse til leje

Centralt beliggende værelse på Frederiksberg med adgang
til bad og køkken m. køleskab udlejes for kr. 2.200,00 kr./
mdl. Depositum kr. 6.000,00.

Henvendelse på telefon 30 40 36 19

Begravelse
Bisættelse
Borydning
Bobehandling

KATOLSK BEGRAVELSES SERVICE
Benzons
BEGRAVELSES SERVICE

DØGNSERVICE 7011 2407

Kastrup Begravelsesforretning

Telefon 32 55 55 55

Døgnvagt

Bedemand Michael Riis
Amagerbrogade 155

Dragør Begravelsesforretning - Telefon 32 53 06 29
Taastrup Begravelsesforretning - Telefon 43 99 19 19

Hellerup
Emdrup-Ryvang
Bedemandsforsretning

v/Lisbeth og Vagn Fondo

Bernstorffsvej 13 A

39 62 16 50

Reference:

Sankt Joseph Søstrene
Benediktinerinderne
af den hellige Lioba

Alle aftaler træffes
gerne i hjemmet

ADVOKAT

Marianne Qvist

Paradishegnet 5
2840 Holte
Tlf. 45 46 19 40

**ARV • TESTAMENTE
SKØDER
ÆGTESKABSSAGER**

WWW.MARIANNEQVIST.DK

Katolsk
Orientering

Indlæg til
Katolsk Orientering nr. 16
som udkommer den

3. oktober

skal være redaktionen i
hænde senest den

17. september

Med venlig hilsen
Redaktionen

Victor Nielsen

Stenhuggeri og
Monumentforretning
v/stenhuggermester Mohr
Vestre Kirkegårds Allé 28-32
2450 København SV
Tlf. 33 21 65 48
Fax. 33 21 30 32

R.I.P.

Min kære mand
Vores far, svigerfar og morfar

Kjeld Arne Wulffsberg
05-12-1934 – 19-08-2007

Er gået hjem til Gud

På familiens vegne
Jette Wulffsberg

Begravelsen har fundet sted

Ellen og Bene Larsens Legat

Til fordel for frægende, enlige, ældre og svagelige
mennesker – såvel kvinder som mænd – fortrinsvis
medlemmer af det romersk-katolske trossamfund i Danmark
uddes af legatbestyrelsen i oktober 2007.

Ansøgninger indeholdende navn, bopæl, alder, oplysning
om kirkeligt tilhørsforhold samt kopi af årsopgørelse for
2006* skal være legatbestyrelsen i hænde
senest den 28. september.

Ansøgningen stiles til:

Katolsk Bispekontor
Gammel Kongevej 15
1610 København V.

*Ansøgninger uden vedlagt opgørelse kommer ikke
i betragtning.

Katolsk Orientering nr. 14 5. september 2007 33. årgang

*Så kaldte han skaren til sig sammen med sine disciple og sagde til dem: "Hvis nogen vil følge efter mig, skal han fornægte sig selv og tage sit kors op og følge mig. For den, der vil frelse sit liv, skal miste det; men den, der mister sit liv på grund af mig og evangeliet, skal frelse det.
Mark 8, 34-36*

Redaktion Torben Riis (ansvarshavende)
Redaktionssekretær Kuno Arnkilde
Annoncer, orientering fra sognene og abonnement
 Lisbeth Rønne
Medarbejdere i dette nr. Stig Holsting, Kirsten Kjærullf, Eva Maria Nielsen, Lisbeth Rütz
Redaktion og annoncer
 Katolsk Orientering, Gammel Kongevej 15, 1610 København V,
 tlf.: 3355 6040 kl. 9-13 mandag-fredag, fax 3355 6041,
 e-mail: redaktion@katolskorientering.dk
 Giro 205-7042
 Orientering fra sognene: indlæg sendes til
 sognenyt@katolskorientering.dk
 Alle katolske husstande kan få bladet gratis tilsendt.
 Abonnementspris 420 kr. helårligt. Løssalg 21 kr.
 i Stenbutikken, Vesterbrogade 28, 1620 København V.
Udgiver Ansgarstiftelsen, Gammel Kongevej 15,
 DK 1610 København V
Tryk Morsø Folkeblad Bogtrykkeri
Oplag 7900
 ISSN 0902-297X

Fundet i programmet

af
Stig Holsting

Uge 36 og 37

landskab sig også, det som skaber deres personlighed. Når barnet så småt har fået styr på, hvad det selv føler, kommer den næste store revolution, nemlig opdagelsen af, at også andre mennesker har følelser. Børn begynder med at give udtryk for overraskelse, frustration, vrede, glæde og frygt. Cirka tolv uger gammel kan de aflæse de samme følelser i deres mors ansigt, og kort efter hos alle mennesker. Men hvordan de reagerer afhænger imidlertid af deres medfødte temperament, og først omkring to års-alderen har de udviklet så stor en jeg-bevidsthed, at de kan give udtryk for følelser som generthed, stolthed og skam.

DR 2: Søndag den 16. september 21.50 Krigens børn (2:3)
 "Vietnambornene"

Loan var 3 år og Loc 4 år, da Vietnamkrigen sluttede i 1975. De boede i Sydvietnam og havde indtil da haft et godt liv. Efter krigen blev forældrenes huse konfiskeret. Loans far blev sat i fangelejr, og Locs forældre endte i fattigdom. En dag havde forældrene fået nok

- de sendte deres drenge på flugt i håb om at de ville få et bedre liv et andet sted. Loan og Loc kom til Danmark sammen med godt 4000 andre vietnamesiske båd-flygtninge. De fleste havde deres familie med, men ikke Loan og Loc. Loan var 11 og helt alene, da han landede i Kastrup i 1983. Loc kom året efter.
 Tilrettelæggelse: Anne Lea Landsted.

RADIO

P1: Fredag den 7. september 22.03 Mennesker og tro

For Else Marie Kjerkegaard har livet været en cyklus fra barnetroen via ateismen, meditationen og buddhismen tilbage til kristendommen. Der har været en række markante vendepunkter i hendes tilværelse, før hendes søgen endte med et bevidst valg af katolicismen. Det fortæller hun om i "Mennesker og Tro".
 Tilrettelæggelse: Vagn Olsen.
 (Genudsendelse fra søndag).

På www.katpod.dk
siden sidst

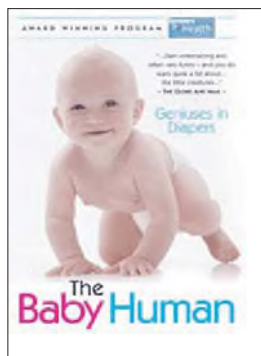
Pastor Christian Noval på sabbatsår i USA

Udsendelse i Radio Shalom om kardinal Aron Jean-Marie Lustiger

Er der et alternativ til at skille stat og kirke?

TV

DR 1. Mandag den 10. september 20.00 Lille menneske – hvad føler jeg? (4:6)
Canadisk dokumentarserie fra 2004. (The Baby Human)
 Spædbørn er ikke gode til at skjule deres følelser. De bryder spontant ud i gråd, laver grimasser, smiler og fniser, men ligesom deres fysik og begrebsapparat udvikler sig i de første måneder, udvikler det følelsesmæssige

Er dit liv i kaos/krise?
 Der er en, der kan lytte i
 Telefonlinjen ved kirken.
 Ring gratis og anonymt.

Alle dage mellem 18 –22
 70 26 14 84

Europæisk økumenisk møde i Sibiu

Metropolit Gennadios af Sassima, biskop Margot Kässmann og biskop Vincenzo Paglia planter i en symbolsk gestus et træ i Sibiu i Rumænien, hvor det 3. europæiske økumeniske møde blev holdt i begyndelsen af september – Foto: KNA

af Torben Riis

“Det vidnesbyrd, der udgår fra kirkerne om fornyelse og enhed, vil kun være troværdigt i det omfang vi holder kursen på vej mod en synlig enhed.”

Såvidt slutdokumentet den 9. september fra det 3. europæiske økumeniske møde, hvor omkring 1.500 delegerede fra alle kristne kirkesamfund i 5 dage drøftede kirkelige og samfundsmæssige problemer i Sibiu i Rumænien. Mødet var arrangeret af Rådet for de katolske europæiske bispekonferencer (CCEE) og De europæiske kirkers konference (KEK), som repræsenterer de øvrige kristne kirkesamfund i Europa. Tidligere møder har fundet sted i Basel (1989) og i Graz (1997).

Samtidig konstaterer slutdokumentet dog, at den smertelige adskillelse mellem de kristne kirkesamfund endnu engang har været følelig på dette møde, selv om de fælles rødder stikker dybere, end det, der skiller.

Denne konstatering skal ses i lyset af, at mødet ikke bragte væsentligt nyt i teologisk henseende. Uanset de mange forsikringer om parternes gode vilje står det fast, at en synlig enhed endnu har lange udsigter.

Således konstaterede biskop Wolfgang Huber, formand for Rådet for den evangeliske kirke i Tyskland, efterfølgende i et interview, at mødet ikke har ændret noget ved, at økumenen for tiden på vigtige områder befinder sig på en slingrekurs. Der venter endnu hårdt arbejde forude, for vi kan drage egentlige konsekvenser af samtalerne, sagde han.

Formanden for den katolske delegation biskop Gerhard Feige talte tilsvarende om en vis afmatning i de teologiske samtaler og advarede mod, at man stiller sig tilfreds med gensidigt udtrykte respekt for hinandens synspunkter. “Vi vil ikke stille os tilfreds med blot at anerkende forholdene, som de er, sagde han, men fortsat stræbe mod en enhed, der er bæredygtig.”

Pave Benedikt XVI celebrerede den 8. september messen i basilikaen i Mariazell

Med paven på pilgrimsrejse til Mariazell

af Torben Riis

Pavens rejse til Østrig i dagene 7.-9. september, hans syvende udenlandsrejse, var, understregede han, først og fremmest en pilgrimsrejse i anledning af 850-året for den østrigske nationalhelligdom Mariazell.

Mariazell

Ifølge overleveringen kom en benediktinermunk ved navn Magnus i 1157 til stedet, hvor Mariazell ligger i dag, for at virke som sjælesorger for de stedlige hyrder. Han fandt imidlertid vejen spærret af et klippestykke, og da han bad Maria om hjælp, spaltedes stenen i to, så han kunne passere. I sin rejsetaske havde han en Mariastue skåret ud af lindetræ. Den stillede han ved ankomsten på en træstub og byggede et trækapel rundt om den. Heraf navnet Mariazell, Maria i cellen.

Skybrud

Pavebesøgets højdepunkt var da også messen i Mariazell, som trods silende regn blev

gennemført med deltagelse af ca. 33.000 pilgrimme. Den pilgrimstaske, som hver deltager fik udleveret, indeholdt foruden bønnebog og Mariazeller honningkager et højt nødvendigt regnslag. Faktisk var vejret så dramatisk, at paven måtte ændre sin oprindelige rejseplan, som skulle have bragt ham i helikopter til det 800 m højt beliggende Mariazell, og i stedet tilbagelægge de 150 km fra Wien i bil.

Ret blikket mod Kristus!

Pave Benedikt bar under messen mitra og messehagel i Maria-farven blå og havde tillige for at understrege formålet med sit besøg skiftet bispestaven ud med en pilgrimsstav. Til gengæld lagde han i sin prædiken ikke hovedvægten på Maria, men fremhævede, at Maria altid viser hen til Kristus. Kristus, sagde han, er vejen og målet for pilgrimmens vandring. Han er den bro, som Gud og mennesker må gå over for at komme hinanden nær, Kristus er den eneste, der formidler frelsen til alle mennesker.

I dette udsagn, understregede paven, ligger der ikke nogen foragt for andre religioner og heller ikke noget ønske om at hævde et meningsmonopol – kun ønsket om at give den sandhed videre til andre, som opfylder os, og som vi selv har modtaget som en gave. For verden af i dag lider under, at menneskene har opgivet at finde sandheden. Dette er den inderste årsag til det moderne Europas krise.

Det er derfor ikke tilstrækkeligt, tilføjede han, at handle og tænke som alle andre. Opgiver man at skelne mellem godt og ondt, kan også videnskabelige fremskridt blive til et tvægget sværd, der truer med at ødelægge menneskeheden fremtid.

Med udgangspunkt i valfartsstatuen af Maria med barnet opfordrede paven endvidere til en indsats for de børn, som lever i fattigdom eller misbruges som børnesoldater, men også for de børn i Europa, som lider under manglende omsorg.

Læs også lederen side 2

Europas kristne rødder

Som nævnt på forsiden ønskede paven at betone den religiøse betydning af sit besøg i Østrig ved først og fremmest at karakterisere sin rejse som en pilgrimsrejse til Mariazell. Besøget gav dog samtidig paven anledning til at ytre sig om den kulturelle og politiske udvikling i det moderne Europa samt mere specifikt om den såkaldte globalisering, der i øjeblikket uddyber kløften såvel mellem rige og fattige nationer som mellem rig og fattig i de industrialiserede lande. For at dæmpe op for denne udvikling opfordrede paven EU til at stille sig i spidsen for kampen mod global fattigdom for også på denne måde at fremme en fredelig udvikling i verden.

På den første dag af sit besøg havde pave Benedikt således lejlighed til at tale til regering, politikere og medlemmer af det diplomatiske korps. Talen blev holdt i det tidligere kejser slot Hofburg i Wien, hvorfra, som paven bemærkede, store dele af Central- og Østeuropa i sin tid blev regeret. Efter et kort historisk rids, hvor han bl.a. mindede om den rolle, pave Johannes Paul II havde spillet for den europæiske genforening efter jerntæppets fald, trak han linien op til nutidens Europa. Uden direkte at nævne de netop afsluttede forhandlinger om ordlyden i udkastet til den nye EU-traktat, hvor det ikke lykkedes at få indføjet en passus om Europas kristne kulturarv – advarede paven mod de aktuelle tendenser til at kappe forbindelsen til fortiden og bevidst fortrænge den betydning, kristendommen har haft og stadig har for Europas kulturelle identitet.

”Europa kan og må ikke fornægte sine kristne rødder”, sagde han. Kristendommen er, mens vi bevæger os ind i det tredje millennium, en væsentlig drivkraft i vores kultur, som den fra begyndelsen har formet. ”Det europæiske hus” vil kun blive et godt sted at bo for alle, for så vidt som det hviler på et solidt fundament af fælles kulturelle og moralske værdier, som har deres rod i vores historie og traditioner.

Det andet store tema i talen var menneskerettighederne. Det var i Europa, mindede paven om, at menneskerettighederne først opstod som begreb. Den mest grundlæggende af disse rettigheder, understregede han, er selve retten til livet. Derfor kan abort ikke være en menneskeret. Den er derimod med afdøde kardinal Königs ord et dybt sår, som er tilføjet vores samfund. Paven sagde videre, at han som fortaler for de ufødte børns ret til livet ikke lukker øjnene for de vanskeligheder, mange kvinder må kæmpe med. Jeg er klar over, sagde han, at vores troværdighed i dette spørgsmål også afhænger af, hvad Kirken selv gør for at hjælpe kvinder i nød.

I forlængelse heraf kom paven ind på spørgsmålet om aktiv dødshjælp og udtrykte bekymring for, at en gradvis legalisering vil medføre, at ældre og alvorligt syge udsættes for utilbørligt pres for at gøre en ende på deres liv. Som et alternativ til denne udvikling pegede han på de positive resultater, hospicebevægelsen allerede har kunnet opvise.

Var der noget nyt i, hvad paven sagde i sin tale? Egentlig ikke. Det, man bør hæfte sig ved, er den indre sammenhæng, han etablerede mellem de temaer, han valgte at beskæftige sig med. F.eks. sammenhængen mellem kristne værdier og menneskerettigheder og sammenhængen mellem kristendommens menneskesyn og det forhold, at vi endnu i et vist omfang lever i et retssamfund med lighed for loven. Eller negativt udtrykt: sammenhængen mellem afkristningen af Europa og den gradvise undergravelse af menneskerettighederne og retssamfundet. Masser af stof til eftertanke.

Torben Riis

Hvornår informerer KO om motu propriet?

Hans Thams Clausen spørger i et læserbrev (KO, 5/9) om man ved fejring af den traditionelle latinske messe kan eller skal bruge den nye tekstrække og den nye kalender. Dette spørgsmål besvares af Vatikanet selv i en uddybende note til motu propriet, hvor det oplyses at den gamle tekstrække og kalender skal anvendes, men at læsning og evangelium kan læses på modersmålet efter en godkendt oversættelse. Der er heller ikke indtil videre mulighed for at fejre helgenfester, som er indført efter 1962, men pave Benedikt nævner i Motu Propriet, at mulighederne herfor skal undersøges.

At der herhjemme hersker en vis uklarhed om Motu Propriet skyldes nok til dels, at Katolsk Orientering ikke har bragt andet om det end biskop Kozons kommentar, der hovedsageligt drejer sig om, hvad Motu Propriet ikke siger (fx at nogen nu skal tvinges til latinsk messe). KO har ellers fået velkrevne og oplysende artikler herom fra velkendte kapaciteter som Sebastian Olden-Jørgensen og Jacob Schwartz, som folk med internet og gode navigationsevner kan se

på bladets hjemmeside. Men man har altså valgt ikke at bringe dem i bladet. Man kan undre sig over hvorfor – et paveligt motu proprium er dog ikke noget der kommer hver dag, og det er slet ikke hver dag den latinske ritus bliver defineret (nu med to former). Er det mon fordi man vil give en mere fyldig dækning senere, når Motu Propriet begynder at træde i kraft i bispedømmet?

Carl Winslow,
2800 Kgs Lyngby

Svar:

Som nævnt bragte KO allerede i begyndelsen af juli Sebastian Olden-Jørgensens kommentar til motu propriet og efterfølgende Jacob Schwartz' indlæg på netudgaven af KO. Jeg skal tilføje, at vi hermed med sædvane valgte at genåbne redaktionen i sommerferien, fordi vi skønnede, at der bl.a. med motu propriet forelå en vigtig nyhed, som vi ikke ville vente til midten af august med at informere vore læsere om.

Sebastian Olden-Jørgensens kommentar havde en særdeles synlig placering på visningssiden, således

Paven skal da citeres korrekt, eller?

I KO nr. 13 skriver biskoppen om Pavens motu proprio af 7. juli om mulighed for øget brug af 1962-missalet, den tridentinske messe.

Biskoppen skriver, at "...I øvrigt kan ingen præst få pålagt at fejre messen efter 1962-missalet." (nederst forsiden). Det er forkert, for i teksten fra Rom står der tydeligt og klart, at præsten ikke blot skal efterkomme ønsker om dette, men også at der, hvis han ikke imødekommer ønsket, skal klages således: i første omgang til den stedlige biskop, og hvis dette ikke har den ønskede effekt, da direkte til Rom.

Og messen kan læses både på hverdage og søndage (der står lige det modsatte visse steder, hvor skrivelser har været omtalt).

Dersom præsterne er blevet lidt rustne i latinen og med hensyn til alle dele af 1962-missalet, er der i øvrigt god hjælp at hente på linket: www.sanctamissa.org/EN/index.html – her er dels de enkelte dele gennemgået OG den rette udtale af

latinen i messen, – den kan alle almindelige kirkegængere også have stor glæde af. Det er jo mange år siden, vi havde adgang til 1962-missalet hver søndag.

Desuden har jeg læst på Catholic Online, at afdøde ærkebiskop Marcel Lefebvre's Society of St. Pius X har lavet en 90 minutters video med nøjagtige instruktioner til messen, henvendt specielt til præster.

Maria Steiness-Illum

Svar:

I sit læserbrev bestrider Maria Steiness-Illum min udtalelse om, at ingen præst kan få pålagt at fejre messen efter 1962-missalet.

Motu propriet befaler ingen præst selv af fejre messen efter den ekstraordinære ritus. Det pålægges kun f.eks. sognepæster at være imødekomende og lade en anden præst træde til, hvis en gruppe troende ønsker messen fejret på denne måde. Hvis afvisningen af anmodningen er urimelig, kan afgørelsen ankes

at enhver, der klikkede ind på siden umuligt kunne undgå at blive opmærksom på den. Vi oprettede i samme anledning en ny rubrik "kommentar", hvor begge indlæg fortsat kan læses.

Efter sommerferien havde vi som vanligt mange indlæg, som stod i kø for at blive bragt, og vi så os derfor nødsaget til kun at bringe biskoppens indlæg, som blev forsynet med en tydelig henvisning til de øvrige artikler på hjemmesiden. Det var og er redaktionens opfattelse, at læserne af den trykte udgave hermed var forsvarligt informeret om indholdet af motu propriet.

Dette udelukker imidlertid ikke, at spørgsmålet fortsat vil kunne diskuteres i KO's spalter med de muligheder dette giver for en mere detaljeret belysning af motu propriets betydning. Og det udelukker naturligvis heller ikke, at redaktionen på et senere tidspunkt under den ene eller den anden form vil kunne vende tilbage til spørgsmålet, når vi ved mere om, hvilke konkrete frugter motu propriet har sat sig i vort bispedømme.

Torben Riis

til henholdsvis den lokale biskop og Rom.

Der kan være flere grunde til, at en præst ikke ønsker at fejre messen efter 1962-missalet. En væsentlig grund til, at man ikke kan pålægge en præst at fejre messen i denne form, er manglende fortrolighed med den prækonciliære liturgi. Flere generationer af præster er vokset op uden selv fra kirkebænkene at have oplevet messen fra før 1962, og selv de, der endnu måtte have fejret den, vil ikke længere helt beherske den. Motu propriet tvinger ingen præst til at lære sig den ekstraordinære messe.

Som jeg tidligere har sagt, håber jeg, at de, der måtte ønske messen fejret efter 1962-missalet, får mulighed for det, hvis det er praktisk gennemførligt. Det vigtigste er, at der fra begge parter side vises forståelse og respekt, og at ingen i dette spørgsmål drager den andens trosliv eller kirkelige engagement i tvivl.

+Czeslaw Kozon

Et ukærligt svar

I KO nr. 14 spørger Jonas om kirkens holdning til homosexualitet.

Det er et meget ukærligt svar, han får af Kirsten Kjærulff, nemlig at har man den observans, må man leve afholdende, uden den vigtige side af kærligheden.

Det er muligt, at det også er Vatikanets svar, som så også er ukærligt.

Det er for længst fastslået, at homo-

sexualitet er medfødt, kun i sjældnere tilfælde miljøbettinget. Man kan altså ikke bare "tage og være ordentlig."

Det er også almindeligt kendt, at homoforhold kan være fuldt så ægte kærlige og trofaste som andre ægteskaber.

Jesus sagde: "Den der er ren kan kaste den første sten."

Jeg har i mit lange liv mødt en hel del homopar, også i kirkelige kredse, som bekræfter ovenstående.

Henning Egelund
3400 Hillerød

Svar:

Af pladshensyn er redaktionen nødsaget til at udskyde en besvarelse til næste nr. af KO, som udkommer 3.

Flere læserbreve side 14

Læserbreve

Indsendte indlæg bør være forsynet med navn, adresse og telefonnummer. Som hovedregel offentliggøres kun navn og postnr. i bladet. Redaktionen forbeholder sig ret til at forkorte læserbreve, der overskrider 300 ord.

Læserbreve kan indsendes som e-mail til redaktion@katolskorientering.dk eller som brev til Katolsk Orientering, redaktionen, GI Kongevej 15, 1610 København V

Caritas er dig og mig

af Lisbeth Rütz

Kristne værdier uden Kristus er en illusion, og evnen til at elske Gud skal kædes sammen med evnen til at elske vores næste. Derfor er vores trosforhold til Gud ikke i orden, hvis ikke vores bror er omfattet af vores omsorg, mindede biskop Czeslaw om i sin prædiken til Caritas jubilæumsmesse i Domkirken d. 11. september.

Dansk Caritas blev i 1947 stiftet af bl.a. pastor Knud Ballin, der senere var medgrundlægger af Caritas Internationalis. I dag er organisationen repræsenteret i mere end 200 lande over hele verden som en af sværægterne blandt de internationale hjælpeorganisationer.

"Caritas er dig og mig, og sammen kan vi virkelig udrette meget", sagde bestyrelsesformand Jan Lange i sin tak til alle Caritas' venner, som har støttet med penge, forbøn og praktisk hjælp. I dag er tidligere MF Jann Sjursen generalsekretær for Caritas og dermed den fente i organisationens historie efter Knud Ballin, Anne Lise Timmermann, René Albeck og Mogens Jeppesen.

Ved receptionen efter fødselsdagsmessen holdt formanden for Danidas bestyrelse, professor Holger Bernt Hansen, som er the "grand old man" inden for dansk udviklingspolitik, festtalen i form af et fødselsdagsessay. Temaet var: "Hvad har de kirkelige NGO'er at byde på, når det gælder udviklingsbistand?"

Historisk set var Kirken i kraft af sit netværk og sin tilstedeværelse i nærområdet selvskreven til at svare på efterkrigstidens udfordringer med et organiseret hjælpearbejde, mente Ole Bernt Hansen, der fremhævede, at der med tiden er kommet et skifte i Caritas' fokus, så nødhjælpsindsatsen nu planlægges med henblik på den efterfølgende udvikling. Ofte vokser udvikling og bistand ud af nødhjælpsituationen. For princippet er at gøre modtagerne selvhjulpne.

Inden for de næste tyve år vil halvdelen af Afrikas befolkning bo i byerne. Med de store vækstrater i

Foto: Knud Kluge

Professor Holger Bernt Hansen, "grand old man" i dansk udviklingspolitik, og formand for Danida's bestyrelse holdt festtalen efter messen i Domkirken ved Caritas jubilæum den 11. september. Her slog han fast, at der er brug for Caritas i den verden, hvor det går alt for langsomt med at bedre forholdene for de fattigste.

befolkningen vil der blive stillet store krav til uddannelsessystemet, og der vil blive behov for at skaffe mange nye jobs. Derfor vil man komme til at flytte fokus på indsatsen på dette kontinent, hvor man hidtil har satset på udvikling af landbruget.

Desværre er der lang vej igen med hensyn til fattigdomsbekæmpelse. Midtvejsresultaterne for FN – målene om at halvere sult og fattigdom i verden senest 2015 – er ikke overbevisende, og med den nuværende hastighed vil der gå 110 år, for fattigdommen i verden er afskaffet, konkluderede Holger Bernt Hansen.

Så der er i høj grad brug for Caritas, der med bestyrelsesformandens ord i et hæsbælende tempo udvikler sig til en moderne NGO.

Den Største Dag Hele bispeddømmets børne- og ungdomsdag 2007

Det bliver en super weekend på Abildgårdsskolen i Odense. Der er planlagt masser af spændende aktiviteter, og lørdag aften vil byde på stor fest med liveband. Søndag vil vi for første gang i omkring 400 år afholde katolsk messe i Odense Domkirke.

Det er en fantastisk mulighed for at mødes med katolikker fra hele landet, og alle børn og unge fra sommerens lejr vil kunne nyde et glædeligt gensyn, inden den kolde vinter sætter ind.

DUK og alle de frivillige ledere glæder sig rigtig meget til at se jer alle og nyde weekenden sammen med jer. Så kom og vær med til Den Største Dag 22.-23. september!

Mere information kan findes på www.handlingsplanen.duk.dk

Med venlig hilsen,
Stefan Stæger - DUK

Unge fra hele Norden til Valfart i Vadstena

Den pavelige nuntius ærkebiskop Giovanni Tonucci prædikede veloplagt for deltagerne i valfarten

Unge katolikker fra Sverige, Norge og Danmark samledes til valfart lørdag den 8. september i Vadstena som led i De nordiske katolske Ungdomsdage, der strakte sig over hele weekenden.

Valfarten var arrangeret af Stockholms katolske stift under ledelse af biskop Anders Arborelius og den apostoliske nuntius for de nordiske lande, ærkebiskop

Giovanni Tonucci, som prædikede for deltagerne i valfarten.

Valfarten afsluttedes med procession gennem Vadstena og sakramental velsignelse i klosterkirken.

Billedet herover er taget, inden himlen åbnede sine sluser og sendte en skyllende ned over deltagerne, som imidlertid tog denne prøvelse med godt humør.

Katolsk Bibel-weekend ved Ringkøbing

Emne: "At blive født påny".
Johs. 3:1-10.

Geoff og Gina Poulter, som leder en katolsk bibelskole i England, besøger påny Danmark.

Ægteparret leder en weekend, (med oversættelse til dansk), på Hellig Kors Kloster ved Ringkøbing, i weekenden 19-21 okt. 07.

Præst: Benny Blumensaat - Esbjerg.

Yderligere oplysninger og tilmelding:
Maria Truelsen, tlf. 7512 6402
eller 2460 2308.

Det startede i det spanske gesandtskab...

Historien om Sankt Andreas Bibliotek, der startede som undergrundsbibliotek, blev forskningsbibliotek, overlevede 20 flytninger og til sidst endte på Gammel Kongevej 15.

af Lisbeth Rütz

I 1648 kom han som spansk gesandt til Danmark i en tid, hvor det var forbundet med dødsstraf at missionere for den katolske tro i Danmark. Alligevel blev Bernardino de Rebollo en nøgleperson i dansk katolsk historie. For de Rebollo, der også spillede en vigtig rolle for den svenske dronning Cristinas konversion i 1654, var nemlig en engageret katolik og en ivrig amatørteolog, og hans store bogsamling blev begyndelsen til det, der i dag hedder Sankt Andreas bibliotek. Det blev grundlagt samtidig med Det Kongelige Bibliotek og er dermed et af de ældste biblioteker i Danmark.

Med reformationen i 1536 måtte den katolske tro i Danmark gå under jorden. Men forbindelser på tværs af de territoriale og de åndelige grænser bragte mange i kontakt med Den katolske Kirke. En del konverterede i det skjulte og måtte forlade landet. I 1622 blev Congregatio de Propaganda Fide oprettet, og de lærde ordener,

Vi vil gerne have flere udadvendte aktiviteter og gøre det hele lidt mere publikumsvenligt, fortæller bibliotekar Kate Toft Madsen

dominikanerne og jesuitterne, begyndte at arbejde for en rekatolicering af Danmark. Men fra 1624 var der dødsstraf for munke, præster og andre gejstlige personer, der ville forsøge at missionere i Danmark.

Et katolsk menighedsliv med messefejrning, katolske, teologiske diskussioner og udlån af katolsk litteratur kunne imidlertid lovligt finde sted i gesandtskaberne for gesandtskabets personale. Andre interesserede måtte "snige" sig ind; men i perioder så myndighederne gennem fingre med denne trafik. Dermed opstod der frugtbare trosmiljøer for de danskere, der gik mod strømmen og interesserede sig for katolicismen.

At indsatsen bar frugt ses også af, at der alene i 1672 var 19 ulovlige og hemmelige konversioner.

Indtil trosfrihedens indførelse i 1849 leve-

de biblioteket en noget omtumlet tilværelse med 13 flytninger mellem det spanske, franske, hannoveranske og østrigske gesandtskab.

Biblioteket går over jorden

Med religionsfriheden kunne biblioteket i 1849 gå over jorden, og perioden fra 1849 til 1962 blev på mange måder en opgangsperiode for Kirken i Danmark, fortæller formanden for bibliotekets bestyrelse Helge Clausen i sin disputats "The written word is the most patient missionary" (2006), der er den første samlede fremstilling af de efterreformatoriske, katolske bibliotekers historie i Danmark.

Overalt, hvor der var katolske menigheder i Danmark, skød små sognebiblioteker op – for en stor dels vedkommende som græsrodsinitiativer. Fra midten af 1700-tallet op til andet Vatikankoncil (1962-1965) har der været mere end 100 katolske biblioteker i Danmark, hvilket er en høj repræsentation af biblioteker set i forhold til antallet af katolikker. Fra 1905 blev Rebolledos bibliotek en selvstændig institution med navnet Vikariatsbiblioteket. Dets nuværende navn stammer fra 1953, hvor biblioteket blev overdraget til dominikanernes varetægt og flyttede til Ordруп.

I dag ledes biblioteket af en bestyrelse på fire personer – Helge Clausen, mangeårig seniorforsker på Statsbiblioteket i Århus, Jørgen Thiesen, der især tager sig af fondsansøgninger m.m., bibliotekar Michala Lange samt pater August Ziggelaar S.J. Sankt Andreas Bibliotek, der i marts 2007 blev sammenlagt med Niels Steensens Bibliotek, er i dag det eneste offentlige, katolske bibliotek i Danmark. Niels Steensens Bibliotek, der blev grundlagt i 1954 som et lægmandsinitiativ, har gennem årene haft sit største udlån inden for gruppe 24.8 (spiritualitet).

Bøger er åndelige våben

Biblioteket står til rådighed for alle interesserede uanset deres religiøse ståsted. Eller som næstformand i bestyrelsen, Jørgen Thiesen, udtrykker det: "Det er ikke vores opgave at drive sjælesorg. Vi stiller redskaberne til rådighed, og dermed slutter vores opgave."

Bøger har været manges første kontakt til Kirken, og derfor har biblioteket mange konversioner "på samvittigheden". Det skrevne ord er nemlig et magtfuldt våben til troens udbredelse. Det er måske grunden til, at biblioteket i de gamle klostre kaldtes for armarium – våbenkammeret.

Helge Clausen har i sin disputats forsøgt at belyse, hvilken indflydelse læsning af katolsk litteratur har haft på konvertiternes beslutning om at blive katolikker. 74,6% af i alt 169 katolikker angiver i konvertitberetninger, at læsning af katolsk litteratur har haft en afgørende indflydelse på deres konversion. På basis heraf vurderes det, at mellem en tredjedel og en fjerdedel af de 12.000 konvertitter i perioden fra 1880 til 1962 fik den afgørende påvirkning til at konvertere fra litteratur.

Arvesølv

Mange tror, at Luther som den første oversatte Bibelen til tysk. Men det er ikke tilfældet, viser en af bibliotekets sterke skatte, Kobergerbibelen fra 1483, der er

Illustration fra Kobergerbibelen fra 1483, et af Skt. Andreas Biblioteks klenodier, som i dag er deponeret på Det Kongelige Bibliotek.

den 9. af 14 fuldstændigt bevarede trykte bibler på tysk for Luther. Sammen med andre kostbarheder, f. eks. Luthers Wittenbergbibel fra 1541, er den deponeret på Det Kongelige Bibliotek.

Men Sankt Andreas Bibliotek er ikke et sted, hvor man lever i fortiden og nøjes med at pudse arvesølv. "Vi vil gerne have flere udadvendte aktiviteter og gøre det hele lidt mere publikumsvenligt. Det kunne f.eks. være dejligt at have plads til et sofaarrangement. Derfor er vi p.t. i gang med en ganske omfattende reorganisering af biblioteket Ca. 400 hyldemeter er flyttet fra bibliotekets depot i Ordруп, hvor 25 % af bibliotekets bøger tidligere befandt sig. Vi nedlægger nu nogle af hjælpefagene, og derved kan vi frasortere bøger, der alligevel står på andre biblioteker", fortæller bibliotekar Kate Toft Madsen.

Da Sankt Andreas bibliotek er et privat bibliotek, kan dets titler ikke søges på www.bibliotek.dk; men til gengæld kan godt 5.000 eller en tiendedel af den samlede bogbestands titler nu søges på bibliotekets nye hjemmeside www.sanktandreasbibliotek.dk.

Fra september i år er Niels Steensens Biblioteks godt 1.600 inddaterede titler overflyttet til Sankt Andreas Biblioteks base. Dermed er også de blevet søgbare via hjemmesiden. Der søges nu om fondsmidler til at inddatere de resterende 45.000 bøger, så kortkartoteket kan tages ud af brug, oplyser Jørgen Thiesen. Emnekartoteket vil dog blive bevaret.

Otte fagreferenter sikrer sammen med bibliotekaren, at opgaveskrivere og andre interesserede kan få kvalificeret hjælp til litteratursøgningen.

Hvem bruger biblioteket?

Biblioteket beskriver det på sin hjemmeside som sin opgave at "give katolikker og andre interesserede mulighed for at studere de væsentlige aspekter af den katolske teologi samt at holde sig orienteret om den katolske teologis nyere udvikling." Det betyder, at tyngdepunktet i samlingerne ligger inden for kirkefædrene, bibelsk eksegese, systematisk teologi og spiritualitet.

Biblioteket er blevet brugt meget af de bibelinteresserede, der ofte er blevet rådgivet af bibliotekslederen om valgmulighederne mellem forskellige kommentarer. De

kirkehistorisk interesserede er gået på jagt i bibliotekets store luthersamling eller har lånt Augustin, Bernhard af Clairvaux eller Bonaventura. Protestantiske sognepræster har ofte lånt katekismer eller messe- og ritualbøger f. eks. i forbindelse med indgåelse af katolsk-protestantiske ægteskaber, lige som mange medlemmer af Folkekirken har lånt vielses-, dåbs- og begravelsesritualer.

Gennem de seneste år er afdeling Q (sjælesorg) blevet udbygget med nyere amerikansk litteratur – bl.a. titler som er blevet brugt til VIK-kurset (Voksnes indførelse i kristendommen) i Roskilde.

Udlånene afspejler de skiftende åndelige strømninger ude i samfundet. Hvor der tidligere var meget stor interesse for Frans af Assisi og Hildegard af Bingen, er det p.t. karmelitterne og ørkenfædrene, som står i centrum for lånerens interesse, ligesom der er stort udlån af tidebønner.

Inden for de skønletterære titler har der med de seneste års Johannes Jørgensen renaissance været et stigende udlån af titler af denne forfatter.

Biblioteket har naturligvis defineret en indkøbspolitik; men lånerens interesser har altid haft en vis indflydelse på, hvad der kom på hylderne. Det betyder, at biblioteket f.eks. har en stor samling af titler om Jeanne d'Arc og Frans af Assisi.

Mange opgaveskrivere, som har skrevet om næsten ethvert tænkeligt aspekt af Kirkens liv, har brugt både Sankt Andreas og Niels Steensens Bibliotek. Fra Handelshøjskolen kom studerende, der lånte encyklikaer til sociologiopgaver. En designstuderende, der skulle skrive om klerikalt tøj, kom for at søge oplysninger om ordensdrakter. Kunsthistoriestuderende søgte litteratur om f. eks. fra Angelico eller Giotto til brug for analyser af bestemte motiver i kunsthistorien.

Også Niels Steensens Bibliotek har haft mange opgaveskrivere som f.eks. de to muslimske gymnasieelever, der skulle forberede et oplæg om, hvorfor nonner bærer slør, eller de to studerende fra Frederiksberg Seminarium, der ville skrive opgave om engle.

Mange teater- og filmfolk har brugt biblioteket. En dansegruppe, der ville lave en forestilling om de syv dødsyndere, kontaktede biblioteket, hvor de fik et kursus i dødsyndernes af daværende biblioteksle-

der Robert Showers.

Musikere kom for at sætte sig nærmere ind i requiemens liturgi, og i forbindelse med opsætningen af Figaros Bryllup, brugte dramaturgen biblioteket til at skaffe materiale om vielsesritualer i 1700-tallet. Ligeledes blev biblioteket konsulteret om søsterordener under den franske revolution ved opsætningen af operaen "Dialogues des Carmelites". Da instruktøren af filmen "Nonnebørn" ville vide, hvilke former for religiøs litteratur man havde stående i 50'erne, hjalp Sankt Andreas Bibliotek med at rekonstruere tidsbilledet.

Niels Steensens Bibliotek hjalp en filmproducent med at finde ud af, hvilke bordbønner man brugte i 30'ernes Tyskland, ligesom Lars von Trier til filmen "Breaking the Waves" søgte oplysning om martyrer i biblioteket.

Men den største læsergruppe har dog nok været lystlæserne – de såkaldt almindelige mennesker, der kom og brugte bibliotekerne til personlig inspiration og udvikling. F. eks. damen fra Brønshøj der arbejdede sig gennem ørkenfædrene, buschaufføren fra Sorø som interesserede sig for skabelsen eller baptisten fra Tølløse, som ville vide alt om Johannes af Korset.

Nye lystlæsere kan begynde her

På trods af den altid skrøbelige økonomi har Sankt Andreas Bibliotek formået at udvikle sig og leve op til tidens krav. Dermed er det blevet stedet for alle, der vil beskæftige sig med de store og svære spørgsmål i tilværelsen

I dag er Sankt Andreas Bibliotek Nordens største offentligt tilgængelige katolske bibliotek. Og denne kæmpevidensbank om alle aspekter inden for katolsk tro og lære opdateres til stadighed. Når biblioteket har bestilt nye bøger, inddateres de med det samme i onlinekataloget. Det betyder, at man kan reservere dem via hjemmesiden allerede inden, de er kommet på hylden, fortæller Kate Toft Madsen.

Biblioteket er nemlig ikke en statisk bogsamling, men fornyer sig hele tiden og afspejler lånernes skiftende behov og interesser.

De seneste titler er købt inden for bl.a. pædagogik, spiritualitet, skabelse og evolution. Inden for pædagogik har biblioteket anskaffet Dorte Engers bog "Hjerte og hjerne" om jesuiternes dannelsesvisión. Et "varmt" emne som forholdet mellem skabelse og evolution kan studeres i nye titler bl.a. Christoph Schönborns: "Ziel oder Zufall? : Schöpfung und Evolution aus der Sicht eines vernünftigen Glaubens" eller Thomas Woodwards "Darwin strikes back: Defending the science of intelligent design".

Inden for området spiritualitet er bl.a. indkøbt Else Marie Kjerkegaards bog "Nærværets vej: en opdagelsesrejse med Buddha og Jesus" og Magnus Malms "Hvisken fra katakomberne". Ligeledes er der indkøbt titler af den p.t. omstridte spanske jesuit Jon Sobrinos "Jesus the liberator: a historical-theological reading of Jesus of Nazareth".

Fremstillingen af bibliotekets historie bygger på Helge Clausens disputats: "The written word is the most patient missionary" (2006)

Tak til bibliotekarerne Monica v. Folsach, tidligere Sankt Andreas Bibliotek og Inge Müller, tidligere Niels Steensens Bibliotek for de mange informationer, de har kunnet give om bibliotekerne.

Sankt Andreas Bibliotek, Gl. Kongevej 15 A 1610 Kbh V. Telefon 33 55 60 90. Åbningstider mandag-fredag 10-12 og 13-16, tirsdag tillige 13-17.30. Hjemmeside: www.sanktandreasbibliotek.dk

af Sebastian Olden-Jørgensen

Alle kirkebygninger skal vedligeholdes. Ellers forfalder de. Og ingen dansk katolsk kirke er endnu – heldigvis – en ren museumsbygning, der kun skal beskues, men ikke bruges. Derfor skal kirkerummet også tilpasses tidernes skiftende behov og smag. I Sankt Andreas Kirke i Ordrup falder disse to ting sammen i en gennemgribende indre renovering, som i dette efterår går ind i sin afgørende fase.

På høje tid

For nogle år siden blev Sankt Andreas Kirkes ydre grundigt istandsat på bispeddømmets bekostning. Nu regner det ikke længere gennem taget, og dræn leder vandet væk fra fundamentet. Det ydre forfald er kort sagt standset, men det havde nået at sætte sig grimme spor i kirkens indre i form af skjolder og afskalninger. Disse skader kan man ikke bare rette op på med lidt puds og maling. Da kirken sidste gang blev malet for godt 15 år siden, anvendte man nemlig plasticmaling, der groft sagt forhindrer murværket i at ånde. Følgen blev et fortsat forfald, der ikke kan opføres, med mindre vægge og loft renses i bund.

Pengesorger

Når nu vægge og loft under alle omstændigheder skulle renses ned og repareres, måtte menighedsrådet også tage stilling til en ny udsmykning. Skulle man beholde det klinisk hvide look, der var resultatet af dominikanernes overmaling i 1958 af det engang så farvestrålende kirkerum? Eller skulle man fremhæve det smukke nygotiske kirkerums arkitektur med en vis bemaling? Menighedsrådet valgte det sidste, men ak: Projektet blev alt for dyrt, ikke så meget på grund af dekorationen som fordi selve forarbejdet med at rense og ordne vægge og loft viste sig at overstige den lille menigheds økonomiske kræfter. Der var tale om fire millioner. Og alle fonde, man søgte, mente tydeligvis, at katolikker i whisky-bæltet har penge nok til selv at betale. En indsamling blev dog påbegyndt, men selv om man efter et par år nærmede sig halv million, havde renoveringen dog stadig lange udsigter.

En gylden lejlighed

I denne ret udsigtsløse situation har et providentielt sammentræf af omstændigheder og personer løst op for situationen og skabt helt nye perspektiver. Restaureringsarkitekt Poul Neubert har nemlig tilbudt sin tjeneste. Vederlagsfrit! Han er ekspert i restaurering af bygninger fra 1800-tallet og har bl.a. ledet restaureringsarbejder i det norske Storting og på forskellige her-

Et utraditionelt restaureringsprojekt i Sankt Andreas Kirke

regårde. Hans mor tilhører Sankt Andreas menighed, og det falder så heldigt, at netop i år har han, der ellers er bosiddende i Norge, mulighed for at rejse jævnligt til Danmark og lede arbejdet. Arkitekt Poul Neubert har også formidlet kontakt til dygtige håndværkere med speciale i netop den type opgaver, der her er tale om. De arbejder ganske vist ikke gratis, men har dog indvilliget i at udføre arbejdet på lempefulde vilkår, fordi de finder det interessant. Under Poul Neuberts inspiration og i samarbejde med bispkontoret er planerne for den indre udsmykning nemlig blevet

Og økonomien?

Men er det ikke skrækkeligt dyrt alt sammen, selv om arkitekten arbejder gratis, kunne man spørge? Og hvordan har menigheden pludselig fået råd til det? Svaret er, at ekstraudgifterne til den indre udsmykning i modsætning til en simpel opmaling i kedelig hvid og grå er meget begrænset og kun udgør omkring 15% af det samlede projekt, der nu er på ca. to millioner kroner. Heller ikke dette magter menigheden dog alene, så bispeddømmet er trådt til med tilskud fra katolske fonde på ca. en million. Heldigvis har også en

ændret. Målet er nu en nænsom, men omfattende restaurering af kirkens oprindelige udsmykning fra 1879.

Nænsom restaurering

Som nogen måske vil vide, er Sankt Andreas Kirke i Ordrup bygget i 1873 som landets tredje katolske kirke af Polly Berlings, der i de følgende år også lod kirken male og udsmykke med statuer og andet inventar. Da dominikanerne i 1958 renoverede kirken, blev så godt som alt det gamle inventar kasseret, mens enkelte dele blev skænket bort. Berlings tidstypiske og meget farverige udsmykning af vægge og lofter (blåt med guldstjerner!) blev simpelthen malet over.

Det siger sig selv, at man ikke bare kan genskabe Polly Berlings kirke. Ikke alene er væsentlige dele af det oprindelige inventar tabt for altid. Historien, f.eks. i form af to farverige og meget moderne glasmosaikvinduer fra dominikanernes tid, skal bevares som en naturlig ting i et rum, der også fortæller om skiftende slægted. Planen er derfor at se nøje på de rester af den oprindelige udsmykning, der vil dukke frem under afrensning og reparation, og så genskabe den i det omfang, det er praktisk muligt og foreneligt med de nuværende forhold. Det betyder f.eks., at udsmykningen forenkles noget, og at farverne nogle steder skal have en lysere nuance og øvrigt afstemmes efter farveholdningen i de førnævnte glasmosaikker. Enkelte bevarede dele af det gamle inventar vil også blive ført tilbage til kirken. Det gælder f.eks. et stort Maria-billede, som i mange år har hængt på bispeddømmets kursusjendom Magleås. Desuden er det planen at forbedre lys- og lydforhold.

række alment kulturelle fonde kunnet se meningen med det nye projekt og har bidraget med større beløb. Den sum, menigheden nu hæfter for, er derfor ikke uoverkommelig, og indsamlingen fortsætter for fuld kraft.

Hvad skal det nytte?

Spørgsmålet om finansiering er dog ikke det eneste, der trænger sig på. Hvad er meningen med en sådan renovering i en tid med sognesammenlægninger? Det er der to svar på: For det første har det hele tiden været planen, at uanset sognesammenlægninger så skulle Sankt Andreas Kirke bevares af historiske grunde. Denne rige og spændende historie kan man i øvrigt læse om i et jubilæumsskrift fra kirkens 125 års jubilæum i 1998. Man har altså under ingen omstændigheder blot kunnet lade kirken forfalde, og en renovering som den nu planlagte understreger bare stedets historiske værdi.

For det andet har vi som kirke jo ikke kun behov for store sognekirker til vel besøgte søndagsmesser. Vi har også brug for mindre, mere intime kirkerum til hverdags- og lørdag aftenmesser, bønsgupper, dåb, bryllup og begravelse og til arrangementer for mindre grupper eller organisationer. Dette behov kan en renoveret Sankt Andreas Kirke dække på smukkeste vis.

Genåbning til Sankt Andreas fest i november 2007

Det er derfor med stor glæde og fortrøstning, at menigheden ser frem til kirkens genåbning, som forventes at finde sted i januar 2008. Ved den lejlighed vil kirken også blive prydet med en ekstra skat, idet biskop Kozyan i foråret i Amalfi fik overdraget et Sankt Andreas relikvie til kirken.

Spørg om troen

redigeret af Kirsten Kjærulff

Ufuldstændigt svar

I KO nr. 14 besvarer Kirsten Kjærulff et spørgsmål fra en indsender, der underskriver sig som Annette. Svaret får desværre ikke det hele med og kan derfor give anledning til misforståelser.

Annette udtrykker frustration over for, at katolikker i fremtiden kan komme til at betale deres kirkeskat som kildeskat, og oplyser, at hun overvejer at melde sig ud af Kirken, idet hun dog gerne vil vide, om hun så fortsat vil kunne modtage sakramenterne.

Kirsten Kjærulff besvarer spørgsmålet, som det er stillet, men får desværre ikke med, at den påtænkte ordning – ligesom det er tilfældet i Sverige – netop er tænkt at skulle rumme en dispensationsordning. Den betyder, at katolikker, der som Annette ikke har noget imod at betale kirkeskat, tværtimod, men blot har noget imod at gøre det over skattebilletten, kan betale på anden måde. Der er i den forbindelse overhovedet ikke anledning til at overveje at melde sig ud af Kirken.

I Sverige har 2.000 katolikker af denne – eller andre – tungtvejende grunde efter ansøgning fået dispensation for at betale kirkeskat som kildeskat, mens 56.000 andre gør det. Det viser, at det er en fleksibel ordning, der sigtes på.

Venlig hilsen

Erling Tiedemann
Særlig sagsbehandler vedrørende kirkeskat som kildeskat

Forskelligt bibelsyn

Kære redaktion, Hvilke overvejelser ligger til grund for, at der i dag forskel på den protestantiske og den katolske bibel? Hvilke skrifter udelod reformationen, og hvilke skrifter blev udeladt af den katolske kirke?

Med venlig hilsen
Claus Jensen

Kære Claus Jensen, Forskellen på den protestantiske og den katolske Bibel har sin rod i forskellen i bibelsynet og især i fortolkningen af Bibelens skrifter: Den katolske Kirke altid har anset de bibelske bøger for hellige, dvs. direkte inspireret af Gud, og derfor betragter dem som en rettesnor for troen og den måde, man lever sit liv på. Men ifølge katolsk opfattelse er den hellige Tradition og den hellige Skrift så nært forbundet og forenet med hinanden at de ikke kan adskilles. Derfor er alt, som har med skriftfortolkningen at gøre i sidste instans Kirkens afgørelse.

I katolsk opfattelse er udvælgelsen og fortolkningen af de hellige skrifter således af afgørende betydning: I Den katolske Kirkes er det læreembedets opgave – under Helligåndens vejledning – at vurdere og tolke Bibelens skrifter. Det er Kirkens Tradition, som er nedarvet direkte fra apostlene, som bemyndiger Paven til at udtale sig med guddommelig autoritet om, hvilke skrifter, der er autentiske, og hvilke der ikke er i overensstemmelse med Bibelens overordnede helhedssyn: Ordet, der "blev kød", Gud, der blev menneske i Kristus for derved at genløse hele det faldne skaberværk.

(Et nutidigt eksempel på et skrift, som Kirken har afvist som ikke- autentisk, er

Judas-"evangeliet", som er i direkte modstrid med Bibelens helhedssyn.)

Luther satte Bibelen over Traditionen og Kirken. Også for Luther er Bibelen Guds ord, men den har kun autoritet, for så vidt som den vidner om Kristus, "driver på Kristus", som han sagde. I kommentarerne til sin bibeloversættelse fra 1521 kommer Luther med en hård kritik af flere af de nytestamentlige skrifter, som han i første omgang ligefrem ville rive ud af Bibelen. Det gælder f. eks. Jakobs brev, der er en modsigelse af Luthers opfattelse af, at man frelses ved troen alene, og ikke ved gerninger. Hans forkastelse af Traditionen og Kirkens autoritet m.h.t. Bibelens fortolkning førte til, at man i stigende grad opfattede Bibelen som en menneskelig bog som andre bøger, der skulle udforskes efter samme metoder som al anden menneskelig litteratur. (Bibelsynet er dog meget forskelligt i de forskellige protestantiske kirkesamfund.) Efter Luthers opfattelse var en række skrifter i GT af lavere rang end andre, og han frasorterede dem derfor og benævnte dem "apokryfiske" (dvs. "hemmelige") i modsætning til de "kanoniske" bøger: Det drejer sig bl.a. om følgende skrifter: Tobits Bog, Judiths Bog, Visdommens Bog, Siraks Bog og Makkabæerbøgerne. Luthers begrundelse var bl.a., at disse bøger er udeladt i den jødiske kanon fra ca. 100 efter Kristus, men hører hjemme i den græske kanon ("Septuaginta", (den hellenistiske jødedomms officielle Bibel). Luther oversatte jo sin Bibel fra hebraisk til tysk, mens Den katolske Kirkes Bibel oversættelse er foretaget fra græsk til Latin: "Vulgata", oversat af Hieronimus engang i 4. århundrede.

Forskellen i bibelsynet og bibelfortolkningen har således fået vidtgående konsekvenser: Den katolske Kirke har lige

fra apostlernes tid opfattet Bibelen som en helhed, hvor Det Nye og Det gamle Testamente belyser hinanden: Allerede i NT er der en klar opfattelse af, at GT indeholder en forjættelse, som opfyldes med Kristus. Se f.eks. fortællingen om de to disciples vandring med Jesus, der udlægger "Skrifterne" (dvs Gamle Testamente) for dem, "så deres hjerter brændte" (Luk 24, 13 ff). Dette grundsyn er bestemmende for hele NT's tolkning af GT (se f. eks. også Matt 5 og 2. Kor 3,14 ff). Den katolske Kirke lærer, at Bibelen er Guds Ord, nedskrevet af mennesker under Helligåndens vejledning (se 2 Tim 3,16 og 2 Pet 1,19 ff og 3, 15 ff). Det er ikke en "visdomsbog" med myter om menneskeligt generelt, som man kan plukke i og fortolke efter eget behov. Det er snarere en "historiebog", Guds Ord til Hans udvalgte folk gennem tusinder af år. Dens bøger åbenbarer Guds mysterium, Hans udviklingsvej for Hans udvalgte folk og hele Hans frelsesplan kulminerende med, at Han åbenbarer sig som menneske i Jesus Kristus. Det er et Ord, som "skaber, hvad det nævner". Det er Guds handlinger i menneskeheden historie.

Den mest synlige forskel på en protestantisk og en katolsk Bibel er altså, at de gammeltestamentlige "apokryfe" skrifter mangler i den protestantiske Bibel, mens de er medtaget i den katolske og også indgår på lige fod med Bibelens andre skrifter i Kirkens liturgi.

Luther mente dog nok, at de apokryfiske bøger havde en vis værdi, så selv om han ikke tog dem med i sin bibeloversættelse, mente han dog, at de var "gode at læse", så i dag kan man købe dem som et særskilt supplement til Bibelen, ligesom de er optaget i den seneste udgave af den nye bibeloversættelse.

Venlig hilsen

Efeserbrevet 3

Bibelskole

af Eva Maria Nielsen

Det tredje kapitel af Efeserbrevet handler om forbønnen. Vidnesbyrdet om Kristushemmeligheden er filtret ind i selve lovprisen og forbønnen, fordi forfatteren kun har ét ønske: At dette kendskab til Kristus må vokse og tage til hos læseren

og dermed i kirken.

Men hvad er Kristushemmeligheden? Her i Efeserbrevet er den knyttet til Paulus' kaldelse til apostel. Hedningerne skal have del i forjættelserne efter Guds plan. Han har en frelsesplan for os mennesker. Gud har denne plan, fordi han er kærlighed. At ingen har kendt denne plan før nu, bør vi ikke lade os anfægte af, fordi den først skal realiseres nu. Derfor bliver den også først kendt nu. Guds plan er, at både hedninger og jøder skal blive forenet i kirken til ét Kristus-legeme. Men ikke nok med det. Guds plan er endnu større. Og i denne plan indgår kirken som et middel. Kirken skal gøre Guds visdom kendt i al sin mangfoldighed.

For at forstå dette må man også læse Fil 2,6-11. Gud ophøjer Jesus for at "i Jesu navn hvert knæ skal bøje sig i himlen og på jorden og under jorden, og hver tunge

bekende.' Jesus Kristus er Herre, til Gud Faders ære."

Denne Kristushemmelighed er blevet betroet til os, og vi skal hviske den videre, indtil verdensrummet genlyder af dette budskab: Jesus er Herre.

I 3,14-21 beder Paulus om trosstyrke for menighederne. For at kunne give Kristushemmeligheden videre, skal vi styrkes i det indre menneske. Paulus beder om, at vi bliver forvandlet og det med rette: For vi har ikke brug for informerede kristne, men for forvandlede kristne.

Paulus beder også om kærlighed. Hvis vi vil føre mennesker til troen, så er det stærke vidnesbyrd, at vi gennem vore ord og handlinger viser kærlighed og afspejler Guds kærlighed. Det er ikke uden grund, at erkendelsen spiller sådan en stor rolle i slutningen af forbønnen. Der har givet-

vis været gnostiske tendenser i de kristne kredse, som mente, at ingen kunne frelses uden at have opnået erkendelse. Men én ting er klar: Ét er at have kundskaber og kende verdensaltets højder og dybder. Men at kende Jesu Kristi kærlighed, det er langt mere og langt større. Det overgår al erkendelse. Og denne erkendelse er til for enhver.

Dette kan du gøre:

Læs Ef 3,1ff: Hvad siges om Paulus og hans kald?

Hvordan kan du give Kristushemmeligheden videre i dit liv?

Bed Gud om at fylde dig med sin kærlighed og lovpris ham med dine egne ord.

Barnehelgener og barnehelgener in spe

af Kirsten Krog

Kristendommens første martyrer var børn. Ved barnemordet i Bethlehem blev alle børnene, der døde for verdens og deres nyfødte frelser, martyrer og fejres som sådan af Kirken den 28. december. Også i Kirkens første århundreder var der børn, som, nu bevidst, gav deres liv for Kristus og blev martyrer. Oldtidens jomfrumartyrer, som f.eks. Skt. Agnes, var stadig blot store børn, da de led martyrdøden for deres himmelske brudgom. Allerede som børn havde de viet sig til Kristus som jomfruer, og for at bevare deres renhed og velse gik de i døden. Barnemartyrer hører dog ikke alene de første århundreder til, også i nyere tid har børn givet deres liv for Kristus. F.eks. fejrer vi den 6. juli Skt. Maria Goretti, der i en alder af tolv år led martyrdøden, ligesom hendes samtidige Laura Vicuna fra Sydamerika døde som martyr den 22. januar 1904 og blev saligkåret i 1988 af pave Johannes Paul II. Hun blev ligeledes tolv år.

Det er dog ikke blot i martyrskaren, vi finder barnehelgener. Der findes også be kendere, som er børn. Her kan bl.a. nævnes de to af seerne fra Fatima, der døde som børn, Jacinta og Francisco – og der er flere på vej. I øjeblikket er saligkæringsprocessen af de to samtidige piger Mari Carmen Gonzalez-Valerio fra Spanien og Antonietta Meo fra Italien i gang. Og også en dreng som Santos Franco Sánchez kan måske en dag regnes blandt barnehelgenerne.

Mari Carmen Gonzalez-Valerio: Jeg dør som et offer!

Mari Carmen Gonzalez-Valerios korte liv er uløseligt forbundet med Den spanske Borgerkrig og dens optakt. Hun blev født den 14. marts 1930 som nummer to i en søskendeflok på fem. Begge hendes forældre Julio Gonzalez-Valerio og Carmen Sáenz de Heredia var dybt religiøse mennesker, som havde en særlig kærlighed til Jomfru Maria.

Mari Carmen blev meget syg umiddelbart efter sin fødsel og modtog derfor straks dåbens sakramente, og det var som om hun ikke kunne vente på at modtage al den nåde fra Gud, som hun kunne få. Kun to år gammel, den 16. april 1932, modtog hun således firmelsens sakramente på initiativ

For Mari Carmen blev republikkens præsident Azana et symbol på den religiøse forfølgelse, som kostede hendes far livet.

For at redde ham bad hun rosenkrans for ham og ofrede sin lidelse og død for hans frelse.

Et år efter Mari Carmens død overgav Azana sin sjæl til Gud efter at have skriftet.

Mari Carmens offer var blevet modtaget.

af pavens nuntius i Spanien, Msgr. Federico Tedeschine, en ven af familien, og som seksårig, den 27. juni 1936, modtog hun for første gang den hellige kommunion. Hendes mor sagde i den anledning: "Jeg var overbevist om, at vi stod over for hårde tider i Spanien og i vores egen familie på grund af den religiøse forfølgelse, som var på vej, og jeg ønskede så meget for bør-

nene, at de skulle modtage Herren, inden det ville ske".

Og det varede ikke længe, inden hun fik ret. Den 17. juli 1936 udbrød Den spanske Borgerkrig og den 15. august blev Mari Carmens far taget af det kommunistiske militær, men allerede samme nat kom han hjem igen, blot for at blive hentet igen nogle få dage efter for aldrig at vende tilbage. Mari Carmen sagde senere, da hun blev dødeligt syg: "Min far døde som en martyr, stakkels mor, og jeg dør som et offer". Hendes sygdom begyndte kort tid efter, at hun den 6. april 1939 havde overgivet sig på en særlig måde til Gud, hvilket hun skrev om i sin dagbog. En måned senere skrev hun: "7.5.39 for far". Om hun bevidst havde ofret sig for sin far og hans mordere, da hun overgav sig til Gud, og hun derfor så sin sygdom som et svar på denne overgivelse og dette offer, er uvist; men da hun først var syg, ofrede hun sin sygdom for sin far og dem, som slog ham ihjel. For Mari Carmen blev republikkens præsident Azana et symbol på den religiøse forfølgelse, som havde kostet hendes far livet, og hun spurgte sin mor: "Mor, vil Azana blive frelst?". For at redde ham bad hun rosenkrans for ham og ofrede sin lidelse og død for hans frelse. Et år efter Mari Carmens død overgav Azana sin sjæl til Gud efter at have skriftet. Mari Carmens offer var blevet modtaget.

Gennem sit korte liv og i de intense lidelser under hendes sygdom gav Mari Carmen sig helt i kærlighed til Gud og mennesker. Hun havde en særlig forfølgelse for de fattige, hvilket hun gav mange beviser på, og selv under den værste smerte i hendes sygdomsforløb udviste hun en dyb taknemmelighed over for Kristus. Gang på gang under sine sidste dage bad hun sin mor om at synge en sang fra sin første kommunion: "Hvor god du er, Jesus! Hvor god du er!"

Før Mari Carmen døde var hendes legeme efterhånden fuldstændig vansiret og stift af hendes sygdom, men som alle, der var til stede, da hun døde den 17. juli 1939, kunne bevidne, forvandlede hendes legeme efter hendes død. Hendes sygeplejerske fortæller: "Før hun døde, var hun helt stiv, og hun lugtede slemt. Lige meget, hvor meget vi prøvede at vaske hende, lugtede det følt fra hende. Da hun døde, var jeg slået af den totale forvandling. Der udgik en sød duft fra hende og ikke fra de blomster, de lagde omkring hende, og hendes stivhed forsvandt".

I dag er en saligkæringsproces af Mari Carmen i gang. Den biskoppelige proces begyndte i Madrid den 11. juli 1961, hvor hendes mor, bedstemor og brødre og søstre var til stede. Processen blev afsluttet den 16. april 1983 og sendt til Rom den 10. maj samme år.

Antonietta Meo: Lidelsens nåde

Antonietta, eller Nennolina, som hun blev kaldt, fødtes ind i en velstående og from familie i Rom den 15. december 1930 og blev døbt den 28. december. Hun havde én søster, Margherita. Allerede tidligt viste hun en dyb længsel efter Gud. Som femårig bad hun sin mor om lov til at gå til skrifte, og inden sit første skriftemål bad hun Gud om, at han ville give hende en god skriftefar, som kunne hjælpe hende til at blive helgen. På samme måde længtes hun efter at få lov at modtage Jesus i kommunionen, og i ét af sine breve, som hun skrev til Jesus, skrev hun, at hendes hjerte, på trods af, at det var lille, dog formåede at elske, og at hun ønskede, at Jesus måtte

komme ind i hendes hjerte, så hun kunne elske ham endnu mere. Hun skrev også til Jesus: "Kære Jesus, jeg elsker dig så meget, kære Jesus. Jeg ønsker at overgive

Antonietta (1930-37):
Jeg ønsker at hænge på korset sammen med Jesus, fordi jeg elsker ham.

mig i din hånd [...]. Hjælp mig i din nåde, hjælp mig, for uden din nåde kan jeg ingen ting".

I 1937 blev Antonietta dødeligt syg, og fik bl.a. amputeret sit ene ben. Hun led forferdeligt, men lod lidelsen blive en vej til at tjene Gud og komme ham nærmere. Således sagde hun til sin mor efter amputationen: "Jeg ofrer mit ben til Jesus for omvendelsen af de stakkels syndere [...] Når du føler smerte, må du være stille og ofre den til Jesus for en synder. Jesus led så meget for os, men han havde ikke begået nogen synd: Han var Gud. Hvordan kan vi så klage, vi som er syndere og hele tiden krænker ham", og til sin far siger hun: "Smerten er som stof, jo stærkere den er, jo mere er den værd". Hun ville ikke, at nogen bad til Gud for hendes helbredelse, men i stedet om, at hans vilje måtte ske, for som hun sagde: "Jeg ønsker at hænge på korset sammen med Jesus, fordi jeg elsker ham". Enhver, som kender til kroniske og stærke smerter ved, hvor svært det er at tænke på noget andet end denne smerte, hvordan alt andet synes at forsvinde i smerten. Men sådan var det ikke for lille Antonietta, som hun sagde til sin mor: "Når jeg lider, tænker jeg straks på Jesus, og så lider jeg ikke mere. Det er let ikke at lide: Tænk ikke på din smerte, men tænk på Jesus, for han led så meget for os, at du ikke vil mærke nogen ting selv". Ved hjælp af Guds nåde, blev hun i stand til det umulige.

Antonietta Meo døde den 3. juli 1937, kun seks år gammel, men i sit korte liv nåede hun til en åndelig modenhed, som kun få når til gennem et langt liv. Saligkæringsprocessen begyndte kort tid efter hendes død.

Santos Franco Sánchez: Lad Guds vilje ske!

Tolv år efter Mari Carmen og Antonietta blev født, den 6. juli 1942, fødtes Santos Franco Sánchez, og vi er nu igen tilbage i Spanien. Santos var den sjette i en søsken-

deflok på tretten, hvoraf de tre døde som spæde. Hans forældre Manuel og Maria del Carmen Franco, var begge tertiærkarmelitter og medlemmer af Katolsk Aktion. Hans mor lærte sine børn at elske Jesus i det hellige sakramente, og hun viede alle sine børn til Jomfru Maria, mens de endnu var i hendes skød.

Santos, som var elev på karmelitternes skole i Hinojosa del Duque, var dybt præget af den karmelitiske spiritualitet, og da han engang blev spurgt, hvad han ville være, når han blev stor, var hans svar: Karmelit. To af hans søstre blev klausurerede karmelitternonner.

Som 11 årig, i slutningen af november måned i 1953, blev Santos syg. Det hele begyndte med smerter i det højre øre, som senere spredte sig til hele hovedet. Lægen syntes imidlertid ikke at tage det alvorligt, men mente blot, der var tale om en ufarlig forkølelse. Men smertene fortsatte og feber steg. Lægen tog dog stadig ikke sin patient alvorligt, men regnede Santos for at være neurotisk. Til sidst tog hans far af fære og kontaktede sin ven, en pensioneret læge, som straks konstaterede, at Santos havde meningitis. Men diagnosen var stillet for sent, infektionen havde spredt sig til hjernen, og der var intet at gøre.

Helt fra sygdommens første dag og til Santos' død den 6. februar 1954, efter tre måneders sygdom, var hans stadige omkvæd: "Lad Guds vilje ske!". Han var helt overgivet til Guds vilje i sine smerter og ofrede sin lidelse til Gud for synderne.

Som han sagde til en overlæge på hospitalet, som var ateist: Doktor, ved du, hvorfor jeg er i stand til at lide så meget? Det er fordi, Gud er hos mig!"

Hele tiden var han bevidst om, at det var Gud selv, som gav ham styrke til at holde ud i smerten. Som han sagde til en overlæge på hospitalet, som var ateist: "Doktor, ved du, hvorfor jeg er i stand til at lide så meget? Det er fordi, Gud er hos mig!" Men også for Santos kunne lidelsen blive for stor, så han bad: "Min Gud, hent mig til Himmelen, jeg er for lille til at lide så meget", men som altid tilføjede han: "Dog, din vilje ske. Alt kun som du vil. Jeg ofrer mig til dig for synderne, for missionen". En dag, hvor han græd, blev han spurgt, om han havde stærke smerter, men han sagde, at det ikke var for sine smerter han græd: "Jesus bærer korset på sin ryg, de vil korsfæste ham. Han er dækket af blod. Han kan ikke gøre mere. Han falder. Min Jesus, [...] jeg vil gå sammen med dig. Jeg ofrer mine smerter for synderne. Hvis blot mennesker vidste, så ville de aldrig synde mere". Han var nu blevet så helt forenet med Jesus i sine lidelser, at hans og Jesus lidelser smeltede sammen og blev til ét.

Kort for sin død var han alene med sin søster på sygeavdelingen. Pludselig rejste han sig op i sin seng, mens han holdt sit krucifiks frem for sig og råbte: "Forsvind herfra, forsvind herfra, du lede djævel. Se på den korsfæstede Kristus. Forsvind!". Forældrene, som kort havde forladt sygeavdelingen, kom tilbage og spurgte, hvad der var sket, hvortil Santos svarede: "Det var djævelen, men han blev skræmt væk af korset. Han kan intet gøre mod det".

Santos' sidste ord for sin død var, hvad der havde været overskriften for og omkvædet i hans liv: "Lad Guds vilje ske!". Han var elleve år, da han døde.

Vi går fra landsby til landsby

Broder Henry Gaikward (i midten) sammen med Eva Maria Nielsen og diakon Kaare Nielsen fra bispeddømmets nye evangeliseringsprojekt. Endvidere to medlemmer fra redaktionen af børne- og ungdomsbladet DUK OP - Nicoline og Sara.

Tekst og foto: Kuno Arnkilde

Søndag, den 9. september var der fortælling i Domkirkens menighedssal efter den latinske højmesse. Fortæller var benediktinermunk broder Henry Gaikward udsendt fra bispeddømmet Itanagar i delstaten Arunachal Pradesh i det nordøstlige Indien. Broder Henry er på rejse til europæiske hovedstæder for at anmode om støtte til et missionsarbejde, som han har været en del af i 25 år.

Kristendom forbudt

I delstaten Arunachal Pradesh er det officielt forbudt at forkynde kristendom. Alligevel har br. Henry under 55.000 km vandring og under voldsomme personlige omkostninger døbt over 30.000 mennesker og opført 128 kirker i sin tid som missionær. Et missionsarbejde, som har medført, at antallet af kristne indbyggere i delstaten er ændret fra 0 til 60%.

Arunachal Pradesh

Arunachal Pradesh er arealmæssigt den største af de nordøstlige indiske stater. Arealen udgør 84.000 kvadratkilometer, dobbelt så stort som Danmark, og der lever over en million indbyggere som bor i 17 byer og 3.900 landsbyer. Delstaten grænser op til 3 lande: Butan i vest, Kina i nord og Burma i øst. Syd for Arunachal Pradesh ligger den anden indiske delstat - Assam.

De fleste af de mange stammesamfund indbyggere har store etniske ligheder, fordi befolkningen nedstammer fra samme race, men geografisk isolation, på grund af de mange bjerge, har medført forskelligheder i sprog, klædedragt og sædvane.

Befolkningen lever i strengt strukturerede landsbysamfund, hvor landsbyens leder, som arver sin position, spiller en afgørende rolle.

Befolkningen dyrker en animistisk religion, hvor man tilbeder sol og måne (Donyi-Polo).

Følsomt område

Det er ikke tilladt at forkynde og praktisere kristendom i Arunachal Pradesh, fordi den indiske centralregering ønsker at befolkningen bekender sig til Indiens dominerende religion: hinduismen. På grund af delstatens strategiske placering mellem tre lande har centralregeringen i Delhi erklæret området for "følsomt område". Især ønsker regeringen ikke at have en kristen befolkning til den over 1000 km lange grænsedragning mod Kina. Men det ville br. Henry gerne lave om på. Han fortæller:

Vandringerne

"Det er først og fremmest praktiserende kristne, som ikke har lov til at være i Arunachal Pradesh, men befolkningen som helhed er meget interesseret i kristendom. Eftersom det ikke er tilladt indbyggerne at være i landet, må de vandre til den sydlige nabostat Assam for at modtage undervisning og blive døbt."

Han fortsætter:

"Når folk blev døbt i Assam vendte de tilbage til Arunachal Pradesh. Der forkyndte de evangeliet. De virkede som kateketer. Denne gruppe af mennesker tog så den næste gruppe af konvertitter over grænsen til Assam for at blive døbt."

Arunachal Pradesh er et meget tilbagestående område med dårlige veje og kommunikationsforbindelser. Alligevel gik br. Henry under alle vejrforhold i bjergene fra landsby til landsby.

"Jeg går sammen med unge mænd og kvinder fra landsby til landsby. Vi beder for de syge, og der sker mirakler, og folk bliver helbredt. De folk, der beder om at blive døbt, gør det, fordi de hører Guds ord, og fordi de ser miraklerne. Folk er lykkelige for at blive kristne, fordi vi beder for dem. Vi beder sammen. Fælles bøn spiller en meget stor rolle."

Forfølgelserne

Broder Henry Gaikward har arbejdet i området i 25 år. Han har erfaret Guds nåde, men også forfølgelser. For med trafikken mellem Arunachal Pradesh og Assam steg den katolsk kristne del af befolkningen, og den indiske centralregering begyndte at forfølge de kristne.

"Befolkningen i Arunachal Pradesh oplevede tilsvarende kristenforfølgelser, som vi kan læse om i Apostlenes gerninger", fortæller br. Henry, bøjer sit hoved og fortsætter:

"Sikkerhedspolitiet kom ind i vores landsbyer og pålagde os at afsværge troen på Kristus. Men folk sagde nej. Vi var parate til at dø. Mange mennesker blev fængslet i månedsvis. De mest aktive blev henrettet. De blev dræbt med bue og pil. Andre med pistoler. Andre blev tvævet til døde. Men vi opgav ikke troen. Det skete alt sammen i tidsrummet fra 1977 til 1985, men missionærerne kan stadig ikke komme ind i Arunachal Pradesh, og hvis nogen bliver grebet i at prædike eller døbe, kommer de i fængsel i 2 år og får en bøde på 1.500 kr."

Politiet er altid efter br. Henry, fordi han alligevel prædiker og døber folk – i tusindtal. Han er blevet fængslet 5 gange og pryglet voldsomt 3 gange for at prædike evangeliet. Men han har også haft positive erfaringer med ordensmagten.

"Engang blev jeg arresteret af en politiofficer, men han tog mig ikke med til politistationen. Han tog mig med til sit hjem, hvor han spurgte, om jeg ville bede sammen med ham og hans familie – og døbe dem. Det gjorde jeg. Vi bad sammen, og jeg døbte ham og hele hans familie."

Under Guds beskyttelse

Broder Henrys 55.000 km lange vandring i den vilde og bjergrige natur i Arunachal Pradesh har mange gange bragt ham i direkte konfrontation med vilde dyr; elefanter, tigre, bjørne, ulve og slanger.

"Tre gange er jeg blevet angrebet af elefanter. Engang kom der pludselig en elefant ud fra skoven og angreb mig. Den væltede mig. Prøvede at stange og trampe mig ihjel, men der skete ikke noget, for jeg bar de Hellige hostier i min taske," siger han og stråler. "Der skete ikke noget, fordi jeg stod under Guds beskyttelse, fordi jeg var ude at forkynde evangeliet."

Missionsskolernes betydning

Mange, især studerende, blev knyttet til missionsskoler og gymnasier uden for delstaten. Her fik de uddannelse, bøger og klæder. Nogle kom på universiteter, og efter endt uddannelse fik de ofte ansættelse

i Arunachal Pradesh. De blev politifolk, embedsmænd, politikere og borgmestre. De blev en del af styret og derfor stoppede forfølgelserne. Store dele af lokalregeringen er nu kristne. Så selvom loven mod kristendom eksisterer, er den ikke altid virksom i praksis.

Lægfolket bemyndiget

Kateketerne har fået bemyndigelse fra biskoppen i Assam til at prædike og døbe, fordi de gejstlige stadig ikke kan komme ind i Arunachal Pradesh. Alt det udførte missionsarbejde er hovedsageligt udført af lægfolket, men nu begynder der med mellemrum at komme brødre, søstre og præster til delstaten. Br. Henry insisterer mange gange under sin fortælling på lægfolkets store betydning i evangeliseringsarbejdet.

Spørgsmål fra salen

Og så var der spørgsmål fra menighedssalen: Hvor mange år har du siddet i fængsel?

– Altid kun én dag. For hvis jeg bliver arresteret om morgenen, bliver jeg løsladt om aftenen. Folket kommer og befrier mig. Jeg har aldrig sovet én nat i fængsel. Mange mennesker kender mig i Arunachal Pradesh. Ministre og politichefer. Men hvis jeg bliver fængslet, kommer de lokale indbyggere med bue og pil eller med gevær og befrier mig. Omringer politistationen og befrier mig.

Hvorfor kommer du til Danmark?

– Faktisk går min rejse til Frankrig for at besøge benediktinerordenens hovedkloster, og jeg skal videre til London. Jeg var i Danmark sidste år for at møde en god ven, og han præsenterede mig for jeres biskop. I år er jeg kommet tilbage for at præsentrere jeres biskop for nogle af vores projekter, og vi håber, at I vil hjælpe os med missions- og evangeliseringsarbejdet i Arunachal Pradesh.

Bed

Benediktinermunk br. Henry Gaikward opfordrer herefter de fremmødte til at bede for Kirken i Arunachal Pradesh. Til at bede for missionærerne.

"Menighederne vokser hurtigt, og om 10-15 år håber vi, at alle i Arunachal Pradesh er kristne," afslutter br. Henry sin fortælling i Domkirkens menighedssal denne solskinsfyldte søndag formiddag – med meget få fremmødte.

***

Vi har lagt et link på Katolsk Orienterings hjemmeside – www.katolskorientering.dk – hvorfra du kan downloade mere information om de udfordringer som den indiske delstat Arunachal Pradesh og bispeddømmet Itanagar står over for. Dokumentet er på engelsk.

Har du mulighed for at støtte det indiske bispeddømme bedes du kontakte: Katolsk Bispekontor Gl. Kongevej 15 1610 København V Telefon 33 55 60 80 mlm. 9-16 Email: bispekontor@katolsk.dk Økonomisk støtte på giro: 500-1471 / mrk: Itanagar

Orientering fra sognene

1.-31. oktober 2007

Sidste frist for stof til nr. 17, der udkommer 17. oktober omfatter **1. november - 16. december**, er 1. oktober

Tekst bedes sendt - helst pr. e-mail: sognenyt@katolskorientering.dk eller på diskette til Katolsk Orientering, Gl. Kongevej 15, 1610 København V.

1 | Nordjylland

9000 AALBORG Sct. Mariæ Kirke

Kastetvej 1
Hjemmeside: www.katolsk-nord.dk
E-Mail: Sct.Mariae@mail.dk
Sognepræst: p. Marcin Kopec O.M.I.
Tlf. 98 79 63 45 fax 98 79 63 46,
p. Stanislaw Kordek O.M.I. tlf. 98 79 63 42
(Tamilsk sjelesorg se www.katolsk-nord.dk/tamilsk)
Sognekontoret tlf. 98 79 63 40.
Menighedsrådsformand: Erik Schou, tlf. 98 92 27 74
erik.schou@has.dk

Messtider i Aalborg:

Søndage: kl. 8.00 og kl. 10.00
Mandage: kl.17.00
Tirsdage: kl. 9.00 og Rosenkransben efter messen
Onsdage: kl.9.00, og kl. 20.00 på polsk.
Fredage: kl.17.00 (1. fredag kl.17.15)
Fredage rosenkransben kl. 16.15 før messen, undtaget 1. fredag i måneden
Lørdage: kl. 9.00
Desuden er der:
Hver 1. fredag i måneden tilbedelse af Alterets Sakramente kl. 16.00-17.00, (d.5/10)
Hver 3. lørdag i måneden, messe på polsk kl.17.00 (d.20/10)
Hver 4. søndag i måneden er der messe på engelsk søndag kl. 18.00 (d.28/10)
En gang om måneden er der messe på vietnamesisk, i oktober måned d.13/10 kl. 15.00.
Se i øvrigt opslagstavlen og www.Katolsk-nord.dk

9900 Frederikshavn, Helligåndskirken,

Uranienborgvej 5 A.
AI post sendes til Sct. Mariæ Kirke, Kastetvej 1, 9000 Aalborg
E-Mail: Sct.Mariae@mail.dk
Henv. p. Stanislaw Kordek O.M.I. tlf. 98 79 63 42
Messtider i Frederikshavn:
Søndage: messe kl.10.00
Fredage: tilbedelse kl.16.00, messe kl.17.00
Første lørdag i måneden messe kl.16.00
Se i øvrigt opslagstavlen og www.Katolsk-nord.dk

9800 Hjørring, Sankt Maria,

Martyrernes Dronning
Bispensgade 67
E-Mail: Sct.Mariae@mail.dk
AI post sendes til Sct. Mariæ Kirke, Kastetvej 1, 9000 Aalborg
Henv. p. Stanislaw Kordek O.M.I. tlf. 98 79 63 42
Messtider i Hjørring:
Søndage kl.14.30
Se i øvrigt opslagstavlen og www.Katolsk-nord.dk

7700 Thisted, Sankt Thøgers Kirke,

Møllevest 23
E-mail: Sct.Mariae@mail.dk
AI post sendes til Sct. Mariæ Kirke, Kastetvej 1, 9000 Aalborg
Kontaktperson: Kjeld Vestergaard, tlf. 97 92 43 04, eller henv. til Sct. Mariæ Kirke, Kastetvej 1, 9000 Aalborg. Sognepræst: p. Marcin Kopec O.M.I. Tlf. 98 79 63 45
Messtider i Thisted:
Hver lørdag kl. 15.30
Se i øvrigt www.Katolsk-nord.dk

2 | Midtjylland nord

8200 RANDERS. Jesu Hjerter Kirke,

Thorsgade 22.
Hjemmeside: www.katolsk-midt.dk
Sognepræst Thanh D. Tran (Dominique), Tlf. 86 42 97 30, mobil: 20 98 63 59
E-mail: tdt1952@gmail.com
Menighedsrådsformand: Kirsten Kjærulf Tlf. 86 57 70 52, e-mail: kkmhk37@gmail.com
Messtider: (I)
Søndagsmesse kl. 10.00
Hverdagsmesse: tir kl. 17.00, ons kl.19.00
Tilbedelse: søn kl. 9.30, tir kl.17.30
Rosenkrans/korsvej ons kl. 18.30
Jesu Hjerter andagt 1. fre kl. 18.30

8800 VIBORG. Sankt Kjelds Kirke

Sankt Leonisgade 12
Hjemmeside: www.katolsk-midt.dk
E-mail: tdt1952@gmail.com
Sognepræst: Thanh Duc Tran (Dominique)
Menighedsrådsformand Inger Touray
Tlf. 86 61 41 34, E-mail: ingertouray@tiscali.dk
Messtider:
Søndage: lør kl. 16.00, hverdage: tor & fre kl. 17.30, undt. 2. tor, tilbedelse: tor kl. 18.00, undt. 2. tor, lør kl. 15.30, rosenkrans/korsvej: fre kl. 18.00

7620 Lemvig. Hellig Kors Kirke

Østerbrogade 33
Hjemmeside: www.katolsk-midt.dk
Tlf. 86 42 97 30, E-mail: tdt1952@gmail.com
Sognepræst: Thanh Duc Tran (Dominique)
Kontaktperson Evald Henriksen, tlf. 97 82 08 04
Messtider:
Søndagsmesse kl. 14.00 (undt. 1. søn, tamilsk messe kl. 10.00)
Hverdagsmesse 2. tor kl.17.00
Tilbedelse 2. tor. kl. 17.30
Rosenkrans/korsvej: 2. tor kl.16.30

3 | Århus og Djursland

8000 ÅRHUS C. Vor Frue Kirke

Ryegsgade 26, P.B. 5054, 8100 Århus C.
Tlf. 87 30 70 40, Fax 86 19 45 91
Hjemmeside: www.katolsk-aarhus.dk
Præsterne: Adolf Meister SJ, tlf. 87 30 70 41
e-mail: meister@katolsk-aarhus.dk
Sognepræst: Herbert Krawczyk SJ, tlf. 87 30 70 42
Praktikant: diakon Bernardo Petrini
Tlf. 87 30 70 57, mobil: 30 50 90 67
E-mail: bernardo.petrini@yahoo.dk
Marcos Romero, tlf. 87 30 70 58
mobil: 28 85 25 17.
E-mail: marcosromero000@hotmail.com
Kaldæisk menighed: p. Moshe Faris
Ryegsgade 33, 4 th., 8000 Århus C., tlf.: 26 93 98 24.
Menighedsrådsformand:
Ida Wæde Hansen, tlf. 86 87 55 44.
e-mail: anida@post.tele.dk
Sognesekretær: Anne Margrethe Rasmussen og Bernhard Kiel.
Sognekontor: 87 30 70 40
e-mail: kontor@katolsk-aarhus.dk
Katolsk Infobutik: Ryegsgade 28, tlf. 87 30 70 55
e-mail: kat-infobutik@mail.dk.
Selvhjælpsgrupper ved Kirken, SvK:
Ryegsgade 28, 5. Tlf. 21 70 30 67
e-mail: selvhj@katolsk-aarhus.dk
Telefonlinjen ved Kirken: 70 26 14 84.
Skt. Joseph Søstre: Ryegsgade 28.4.th
Tlf. 86 13 81 22.

Messtider:
Søndagsmesser: kl. 8.00, 10.00 (højmesse), 17.00
Messe på polsk: søn 7/10 og 21/10, kl. 14.00
Messe på vietnamesisk: søn 28/10, kl. 14.30
Messe på kaldæisk: søn 7/10 og 21/10, kl. 12.00
Messe på tamilsk: ingen.
Messe på engelsk: lør 27/10, kl. 13.00 i oratoriet
Messe på spansk: lør 20/10, kl. 14.00 i oratoriet
Hverdagsmesser: Mandag kl. 19.00, tirsdag kl. 16.30, onsdag kl. 8.00, torsdag kl. 11.00, kl.19.00 (på polsk) i oratoriet, fredag kl. 15.00 (på vietnamesisk), kl. 19.00 (på dansk), lørdag kl. 8.00
Skolemesser: Hver tirsdag kl. 8.00 (yngre elever).
Ældre elever: fredag 5/10 og 26/10 i spisekvarteret.
Skriftemål: helst 1. fredag, kl. 18.00-19.00 eller efter aftale.
Missionsøndag: søn 28/10.
Menighedsrådsmøde: tir 2/10, kl. 17.00
Sogneundervisning: lø 6/10 og 27/10, kl. 10.00
Forældre møde for SKS firmander: tir 23/10, kl. 19.00 i Sognegården.
Konvertitundervisning: tor 4/10, 11/10 og 25/10, kl. 19.30 i Informationsbutikken.
Sct. Knuds Seniorklub: tir 2/10 og 23/10, kl. 14.30
Tro og Lys: lør 13/10, kl. 13.30
Lægfranciskaner: ma 22/10, kl. 19.30
Samsø: lør 20/10, kl. 14.00 i Orby kirke.
KUF: se www.katolsk-aarhus.dk.
Galleri ved Kirken: man, on, tor og fre kl. 14.00-17.30

Pindstrup, Sankt Miksels Kirke

Kastetvej 1, Ringsø
8550 Ryomgård
Præst: p. Herbert Krawczyk S.J.. Tlf. 86 18 76 33.
Kirkeværge: Kaj Friis Nielsen, tlf. 86 39 49 17.
Messe: søn 7/10 og 21/10, kl. 10.30

8500 GRENÅ Sankt Clemens Kirke

Thykiersvej 4
Giro: 563-2668.
Hjemmeside: www.katolsk-aarhus.dk/clemens/
Konst. sognepræst: Herbert Krawczyk S.J.,
Adr. Ryegsgade 26-28, P.B. 5054, 8100 Århus
Menighedsrådsform.: Birgit Clausen
tlf. 86 99 63 54.
E-mail: clausen.birgit@gmail.com
Oktober
Søn14. kl. 17.00 højmesse
Søn 28. kl. 10.30 højmesse

Sostrup: Maria Hjerte Abbedi

Maria Hjerte Engen 1
8500 Grenå.
Tlf. 86 38 44 88 Fax: 86 38 42 06.
Pastor Ebbe Simonsen, tlf. 86 38 41 38.
Messtider:
Søn kl. 10.00, hverdage kl. 9.00, sakramental tilbedelse daglig kl. 10-17.30 og tor kl. 19-20.
Undervisning for konvertitter hver ons kl. 18.00-19.00 for børn fra 6 år indtil firmelsesalder hver ons efter aftale.
Oktober
Søn 7. kl. 10.00 festmesse i anledning af første lofteafleggelse af sr. M. Magdalena, sr. M. Raphaela, sr. M. Andrea, sr. M. Lourdes, sr. M. Angela, sr. M. Agnes og sr. Anne Marie
Lør 13. Mariadag – Udstilling af Altrets Allerhellegste Sakramente kl. 10.00, tilbedelse hele dagen, kl. 18.40 sakramental velsignelse, kl. 19.00 Mariaprocession og messe
Lør 15. Theresa af Avila, kl. 10.00 messe

4 | Midtjylland

7400 HERNING. Sankt Peters Kirke

Lillelundvej 36
E-mail: skt.peter@mail.dk
Hjemmeside: www.stpeter.dk
Konst. Sognepr.: Jan Ophoff. Tlf. 75 82 08 93, bedst kl. 10.00-12.00 undt. man.
Fax: 75 72 21 29, e-mail: ophoff@adslhome.dk
Andenpræst: Wienzcyslaw Barwinski
Tlf. 97 12 43 82
Menighedsrådsfmd.: Viviyana Jesuloganathan
Stenhojen 18, 7400 Herning, tlf.: 97 26 69 19
E-mail: viviyana_j@hotmail.com
Messtider: (HA)(I)

8600 SILKEBORG. Vor Frue Kirke

Hostrupsgade 16
Hjemmeside: www.fruekirke.dk
E-mail: vorfruekirke@get2net.dk
Konst. Sognepr.: Dariusz Stefanek, tlf. 86 82 24 15,
E-mail: stefanek@mail.dk
Menighedsrådsfm.: Ulla Sejersens
Tlf. 86 84 75 74.
Messtider: (HC2)(I)
1. og 2. søn messe kl. 9.00
3., 4. og 5. søn messe kl. 11.00
Ons kl. 17.30 messe, tor kl. 19.30 messe hos Jesu Små Søstre i Øm, fre kl. 16.00 rosenkrans. kl. 16.30 messe
Oktober
Tir 2. kl. 18.00 møde i Vejle for pastoralenhed 4
Søn 14. voksenundervisning efter messen. Oplæg ved broder Theodor om Franciskanerordenen med fokus på dens spiritualitet.
Søn 21. hostgudstjeneste, derefter auktion over de medbragte gaver til fordel for Caritas
Fre 26. kl. 17.00 på torvet i Silkeborg: Den tværkirkelige støttegruppe for Patrick Mc Donalds gadebørnprojekt arrangerer events med indsamling til "Julefest for gadebørn".
Man 29. kl. 19.30. Foredrag i kirken - i forbindelse med Kristendoms- og Kulturugen i Silkeborg - ved lektor i kunsthistorie Hans Jørgen Frederiksen om "Det hellige i billedkunst".

8700 HORSENS. Sankt Josefs Kirke

Nørregade 19-21
Tlf. 75 62 52 68.
Sognepr.: Raymond Minnaert O. Præm.
Træffes bedst 9.00-12.00.
E-mail: sctjosef@tdceads.dk Sognesekret.: Erik Huber. Tlf. 75 65 54 30.
Menighedsrådsformand:
Michael Møller. Tlf. 75 62 02 31.
Messtider: (HA)(T)
Søndagsmesse kl. 10.00
Lørdag messe kl. 16.00
Tirsdag og torsdag messe kl. 10.30.
Se månedsladet i kirken eller opslag udenfor kirken.

7100 VEJLE Sankt Norberts Kirke

Fjellegade 2
Tlf.: 75 82 08 93
Sognepræst: Jan Ophoff, O. Præm.
E-mail: ophoff@adslhome.dk
Diakon Baudouin Wilcox
Menighedsrådsformand Bente Köllner
Messtider (HB2)(I)
Søndag: kl.11.00
Hverdage: man ingen messe, kl. 17.00 tir og fre, kl. 17.30 ons, kl. 14.00 tor, kl. 8.00 lør
Rosenkransben hver tirsdag kl. 16.30
Oktober
Fre 5. Den hellige kommunion bringes til de syge og ældre i menigheden
Søn 7. kl. 11.00 hostgudstjeneste – derefter kirkefrokost i Sct. Norberts Hus. Gaver til pyntning af kirken kan afleveres i præstegården. Gaverne sælges til fordel for Caritas.
Fre 12. kl. 8.00 og kl. 9.00 skoleandagt
Søn 21. kl. 11.00 højmesse, filmen "Den store stilhed" i Ry biograf kl. 13.30
Ons 24. Ingen messe kl. 17.30 – messe kl. 19.00 og derefter menighedsrådsmøde.

5 | Sydjylland

6000 KOLDING. Sankt Michaels Kirke

Sankt Michaels Gade 2.
Hjemmeside: www.sct-michaels-kirke.dk
Sognepræst: Henri Kerkhofs O.Præm.,
Tøndervej 17, 6000 Kolding, tlf. 75 52 76 01.
Træffes bedst 9.00-11.00 undt. man og tor
Menighedsrådsfmd.: Ulla Roed, tlf: 75 57 42 21
Messtider: (TH)
Søn: messe kl. 8.00, højmesse kl. 10.00.

7000 FREDERICIA. Sankt Knuds Kirke

Sjællandsgade 50
Hjemmeside: www.sanktknudskirke.dk
Sognepræst: Thomas Birkheuser
Montfortkommunitet
Sjællandsgade 50 A, 7000 Fredericia.
Tlf. 75 92 11 76. Fax: 75 92 11 71.
E-mail: th.birkheuser@get2net.dk
Træffes bedst tir til søn mellem kl. 9.00 og kl. 22.00
Menighedsrådsformand:
Inge Bertelsen, Svanevej 4
7000 Fredericia, tlf. 75 93 12 46.
Messtider:
Søndage: kl. 9.45 rosenkransben (kun 1. søn i måneden) kl.10.00 højmesse. Om hverdagen er der normalt flg. gudstjenester:
Tirsdage: kl. 9.15 messe
Onsdage: kl. 10.30 messe
Torsdage: kl. 10.30 messe
Fredage: Skolegudstjeneste kl. 9.30 og kl. 10.00 (undt. sidste fre i måneden og skoleferie), messe kl. 15.00. Skriftemål: efter aftale med præsten!
Oktober
I anledning af rosenkransmåneden oktober, bedes rosenkransen i fællesskab 15 minutter før hver søndagsmesse denne måned igennem.
Ons 3. Sankt Knuds Menigheds eftermiddag. Vi begynder med messe kl. 14.00. Bagefter er alle velkomne til at møde i menighedslokalet, hvor vi får en kop kaffe/the. P. Thomas tager et emne op.
Søn 7. kl. 10.00 hostmesse - som afsluttes med et medbragte tilbudsgaver blivers bortauktioneret til fordel for istandsættelse af kirvens klokker. Efter messen er der hostfest, hvor der serveres en menu. Tilmelding er nødvendig. Se mere på opslaget og på vores homepage. Alle er velkomne!
Fre 12. kl. 16.30-18.00 førstekomunionsforberedelse
Fre 26. kl. 16.30-18.00 førstekomunionsforberedelse

Den, som ikke kan deltage i søndagsmessen i Fredericia er velkommen til at komme til Assens, hvor der bliver fejret søndagsmesse om lørdagen kl. 16.00 (se: Assens eller på vores homepage).
Se på www.sanktknudskirke.dk, og gør siden til din favorit! Hver uge kan du bl. a. finde de aktuelle messtider og andre aktuelle meddelelser!

6700 ESBJERG. Sankt Nikolaj Kirke

Kirkegade 58
Sognepr.: Benny Blumensaat., tlf. 75 12 10 27
bedst tir-fre kl. 10.00-12.00, mobil: 23 32 19 88
E-mail: skt.nikolaj.kirke@esenet.dk
Hjemmeside: www.sanktnikolaj.dk
Menighedsrådsfmd.: Maria Truelsens, tlf. 75 12 64 02
Messtider: (TFH)
Lør. kl. 16.30 - Søndagsmesse
Søn. kl. 10.00 - Højmesse - Rosenkrans 9.30 - Kirkekaffe hver søndag efter messen.
Hverdage: tir-tor kl. 9.00, fre. kl. 17.00 - derefter Sakramental Tilbedelse til kl. 18.30.
Skriftemål i forbindelse med messen eller efter aftale.
Tir-fre: Rosenkrans og Laudes kl. 8.00-9.00
Messe på assyrisk/dansk, se opslag i våbenhuset 3. lør i md: messe på polsk kl. 16.30, 4. lør i md: messe på vietnamesisk kl. 16.30, hver tor, fre og lør fra kl. 20.00-23.00 er forbønslinjen åben.

Er du bange, syg eller ensom så ring på tlf. 75 18 18 08.

Hver tor kl. 9.30-17.00: Tilbedelse af Sakramentet
Hver fre kl. 13.00 - Den Hellige Bernadettes
Rosenkranseforening for børn og unge beder Rosen-
krans i kirken
Maria Legionen mødes hver tor kl. 17.45 - kontaktperson: Dorrit Winther, tlf. 7510 1191.
Hver man kl. 14.00 - Vietnamesisk modersmålsundervisning i menighedssalen.

6 | Sønderjylland

6200 AABENRAA. Sankt Ansgars Kirke

Søndertorv 1
Giro: 016-7029
http://skt-ansgarkirke-aabenraa.dk/
Sognepr.: Piotr Rypulak, Fiskergade 7, st.
Tlf. 73 62 44 24
E-mail: piotr_rypulak@hotmail.com
Kontortid: Efter aftale med sognepræsten.
Messestider: (HC2)

Messe: man-fre kl. 17.30, lør kl. 9.00, søn kl. 10.00
1. fre i måneden tilbedelse af Alterets Sakramente efter messen. Sjælesorg for den vietnamesiske gruppe: Pastor Quang Nguyen, tlf. 51 32 88 96
Religionsundervisning for firmander hver tor kl. 16.00 og for førstekomunikanter hver fre kl. 16.00 i menighedsskolen. Skriftemål efter aftale.
Sygekommunion: Såfremt det ønskes, vil jeg gerne bringe den hellige kommunion til vore syge.

Oktober

Tir 2. Seniorklubben mødes til messe i kirken kl. 14.00 derefter kaffe i menighedssalen.
Lør 6. Sognedag for menighedens børn og unge i alderen 5 til 14 år. Inddeling i hold efter alder. Vi mødes i kirken kl. 10.00
Søn 7. kl. 10.00 familiemesse
Tir 9. kl. 19.00 bedemøde i kirken
Ons 10. kl. 14.00 ministrantmøde i menighedssalen
Tor 11. På Opdagelse i Troen. Emne: "Bøn i den katolske tradition", kl. 19.00 i menighedssalen.
Fre 12. Kulturmat. Gregoriansk musik i kirken fra kl. 19.00 - 22.00
Fre 19. - 21. Bibelskole på Hellig Kors Kloster ved Geoff og Gina Poulter, tilmelding på 75 12 64 02
Tir 23. kl. 19.00 bedemøde i kirken
Tor 25. På Opdagelse i Troen. Emne: "Mariaåbenbaringer i nyere tid" ved Maria Kjærsgård, kl. 19.00 i menighedssalen.

6400 SØNDERBORG. Sankt Pauls Kirke

Ringridervej 35
Sognepr.: Finn Arvé. Tlf. 74 43 59 30.
E-mail: oldfux@mail.dk
Menighedsrådsfm.: Kassia Szmigielski.
Tlf. 61 54 56 05.
Messestider: (HC2)(I)
Søndag messe kl. 10.00
Torsdag messe kl. 17.00
Lørdag messe kl. 11.00
I perioden 24/9 - 11/10, er der ingen hverdagsmesser. Har De brug for at tale med en præst i denne periode, kan De ringe til Pastor Rypulak i Aabenraa på tlf. 73 62 44 24
Oktober
Lør 6. kl. 16.00 polsk messe
Søn 7. kl. 10.00 Ordets gudstjeneste
Lør 13. kl. 11.00 messe
Søn 14. kl. 10.00 messe. Efter messen er der kirkekaffe og alle er velkomne.
I januar begynder vi undervisningen af de børn der skal til første kommunion og firmelse. Se opslag i våbenhuset.

6100 HADERSLEV. Sankt Marie Kirke

Mariegade 8. Giro: 903-3734
E-mail: sct.marielkirke@tele2adsl.dk
Hjemmeside: http://hjem.tele2adsl.dk/sanktmarielkirke
Sognepræst: Jan Zalewski, tlf./fax: 74 52 23 26.
Mobil 21 29 11 61 e-mail: ks.jan@get2net.dk
Menighedsrådsfm.: Feliks Wojtaszewski, Østergade 1,1, tlf. 74 52 02 30. Skriftemål: for messen eller efter aftale. Sygekommunion: såfremt det ønskes, vil jeg gerne bringe den hellige kommunion til vore syge.
Religionsundervisning: fredag kl.16.00.
Kirkekontoret er åbnet ½ time før og efter messen.
Kirkekaffe: sidste søndag i hver måned efter messen.
Messestider: (HC2)(I)
Søndage: Højmesse kl. 10.30
Fredage: Korsvejsandagt kl. 16.00. 1. fredag i måneden: Tilbedelse og rosenkrans efter messen. 1. og 3. søndag i måneden: Polsk messe kl. 17.00.
Vietnamesisk messe 3. lør i hver måned, præst: pastor Quang Minh Nguyen, tlf. 87 30 00 30.

6270 TØNDER. Hellig Kors Kapel

Ribelandevej 41
Konst. Præst: Benny Blumensaat,
Kirkegade 58, 6700 Esbjerg
Tlf. 75 12 10 27, mobil 23 32 19 88
E-mail: skt.nikolaj.kirke@esenet.dk
Træffes bedst 10.00-12.00 undt. man.

Pastoralassistent: Sr. Lydia Timmermann,
Ribelandevej 41, tlf. 74 72 18 90
Menighedsrådsfmnd.: Andrzej Konieczny
Cartensgade 10/201, 6270 Tønder, tlf. 73 92 64 26
Messestider: (I)
Søn- og helligdage: højmesse kl. 16.00.
Skriftemål efter aftale.

7 | Fyn

5000 ODENSE C. Sct. Albani Kirke

Adelgade 1
Tlf. 66 12 16 64.
Hjemmeside: www.sct-albani.dk
Kirkens e-mail: sognepraest@sct-albani.dk
Sognepr.: Jerzy Kruk. tlf. 63 12 60 75.
Øvrige præster: Leo Drzal. Tlf. 63 12 60 74.
Jerzy Gorowski, tlf. 63 12 60 72
Rajmund Dorawa, tlf. 63 12 60 73
Diakon Samuele Lando, mobil 29 72 07 59
E-mail: samuele@hotmail.com
Kirkens kontor: Adelgade 1. Tlf. 66 12 16 64.
Tir-fre kl. 10.00-12.00
Menighedsrådsfmnd.: Verner Hansen., tlf. 66 19 08 12
Messestider: (HC) (TH)
Søn: kl. 10.00 og 16.30 (okt-april), 18.30 (maj-sept.)
Polsk messe: 2. og 4. søn kl. 12.00,
Vietnamesisk messe: søndag kl. 8.30.
Dalum Kloster: kl. 8.00.
Hverd.: messe kl. 6.40, rosenkrans (dansk/vietnamesisk) onsdag kl. 10.00 og fre kl. 18.30, tilbedelse hver fre efter aftenmessen indtil kl. 20.00, hver lør vesper kl. 17.00.

Oktober

Fre 5. kl. 18.00-19.00 lejlighed til skriftemål
Lør 6. kl. 15.30-17.00 Joh. Jørgensens læsekreds
Søn 7. Høstfest.
Tor 11. kl. 14.00 Seniorklubben, kl. 19.00 Første kommunikanters forældremøde
Søn 21. Kirkekaffe efter højmessens kl.10.00
Søn 28. Missionssøndag, kl. 10.00 latinsk højmesse, kollekt til verdensmission
Tir 30. kl. 19.00 Firmandernes forældremøde, firmandundervisning: hver tir kl.8.30-9.30 for dem, der går på Sct.Albani Skole.
Hver ons kl.16.30 for alle de andre, der ikke på Sct.Albani Skole
Undervisning til 1.hl. kommunion hver ons kl.16.30 for de børn, der ikke går på Sct.Albani Skole.
Der er ingen undervisning hverken for firmanderne eller 1.kommunikanter i efterårsferien: fra den 13.-21.oktober.

5610 ASSENS, Vor Frelzers Kirke

Norregade 3
Hjemmeside: www.sanktknuds kirke.dk/kirkeniassens
Ansvarlige præster fra Montfortkommunitet: p. Thomas Birkheuser, Sjællandsgade 50 A, 7000 Fredericia, tlf. 75 92 11 76 (kl. 9.00 - 22.00, undt. man), fax: 75 92 11 71.
E-mail: th.birkheuser@get2net.dk., p. Stephen Holm, Frederiksgade 7, 4200 Slagelse. Tlf. 58 52 06 45. E-mail: montfort@get2net.dk
Kirkeværge: Ulla Bøgh Frimodt, Skolevej 4 D 5620 Glamsbjerg, tlf. 65 90 14 02.
E-mail: ubf@mail.dk
Søndagsmesse: Hver lørdag kl. 16.00

Oktober

I anledning af rosenkransmåneden oktober, bedes rosenkransen i fællesskab ti minutter før hver søndagsmesse denne måned igennem.
Lør 6. kl. 16.00 bispemesse. I forbindelse med denne messe meddeler biskop Czeslaw Kozon firmelsens sakramente til vores trofaste ministrant Jan Petersen.
Fre 12. Som et led i, at Montforternes generalledelse fra Rom, ledsaget af den tyske provincial, besøger Montfortkommunitet, aflægges i dag besøg i Assens og Fredericia. I den anledning indbydes Assens-menigheden til, sammen med gæsterne, kl. 12.00 at bede rosenkransen i kirken.
Lør 27. fejres verdensmissionssøndag (en uge senere end i den øvrige del af verdenskirken)
Den, som ikke kan deltage i søndagsmessen i Assens om lørdagen er velkommen til at komme til Fredericia, hvor der bliver fejret søndagsmesse om søndagen kl. 10.00 (se: Fredericia eller på vores homepage).

Se på www.sanktknuds kirke.dk/kirkeniassens og gør siden til din favorit! Hver uge kan du bl. a. finde de aktuelle messestider og andre aktuelle meddelelser!

5700 SVENDBORG. Sankt Knuds Kirke

Havnegade 1
Kirkens email: info@katolsk-sydfyn.dk
Konstitueret sognepræst: Tuyen Ngoc Nguyen
Træffes bedst ons, tor og fre på tlf. 62 21 05 42 eller 22 44 13 06
Hjemmeside: www.katolsk-sydfyn.dk
Menighedsrådsfmnd: Knud Petersen, tlf. 62 20 51 13.
Lægfranciskaner: henv. Pia Borgels, tlf. 62 51 36 38
Messestider:
Søndag: 10.30 og Kl. 16.00
Hverdage: tir kl. 9.00, ons kl. 14.00, tor kl. 9.00, fre

kl. 9.00, lør kl. 9.00
Tilbedelse af Altrets sakramentet, hver tor kl. 9.30
NB! Fra oktober til marts, bliver messen om torsdagen skiftet til kl. 9.00 om morgenen, og tilbedelsen af Altrets sakramente sker lige efter messen.
Oktober
Man 15. kl. 19.00 Økumenisk aften i pinsekirken ved pastor Finn Arvé
Ons 3. bibelkreds mødes efter messen kl. 14.00
Søn 28. kirkekaffe efter højmessens.

5900 RUDKØBING. Sankt Bendts Kapel

Brogade 14
Henv.: Katolsk Kirke, Svendborg.
Tlf. 62 21 05 42 eller 62 51 19 27
Messestider: (I)
1. og 3. søn messe kl. 14.00
Oktober
Søn 7. og søn 21. kl. 14.00 messe

5800 NYBORG. Stella Maris Kirke

Vindingevej 7
Messestider: (HC2) (I)
Hver lør kl. 15.30 højmesse
Sognepr.: Jerzy Kruk, Adelgade 1, 5000 Odense
Tlf. 66 12 16 64/mobil: 20 21 56 42.
Menighedsrådsfmnd.: Eva Antkowiak
Tlf. 65 36 18 83.
Sogneprer. for Caritas: Jan Machnik
Lærkeparken 11, 5800 Nyborg. tlf. 64 71 41 51
Messestider: (HC2) (I)
Hver lørdag højmesse kl. 15.30
Hver lørdag: Højmesse : kl.15.30
Lør 13. Kirkekaffe efter messen kl.15.30

8 | Lolland-Falster

4930 MARIBO. Sankt Birgittas Kirke

Maria Gade 4. Tlf. 54 75 50 80
Hjemmeside: www.sanktbirgittakirke.dk
Konst. sognepræst Fabrizio Milazzo
Bispegade 12, 4800 Nyk. F.
Tlf.: 54 85 07 39, mobil 61 67 83 39
E-mail: christian@noval.dk
Andenpræst, Calogero la Loggia, træffes almindeligvis i Maribo
Menighedsrådsformand: Jan Tvangso
Organist: Barbara Friis, Vestre Landevej 140, 4951 Nørreballe. Tlf. 54 78 62 78
Sankt Birgitta Kloster og gæstehus. Refshalevej 81, 4930 Maribo. Tlf: 55 72 85 16
Messestider:
Man kl. 17.00 hos søstrene, tir kl. 17.00 hos søstrene, ons kl. 16.30 tilbedelse og kl. 17.00 messe hos søstrene, tor kl. 7.30 hos søstrene, fre kl. 7.30 hos søstrene, lør kl. 7.30 hos søstrene, søn kl. 9.00 i kirken
Oktober
Man 1. kl. 18.00 bibelaften hos søstrene
Søn 7. kl. 9.00 messe, derefter kirkekaffe
Tor 11. kl. 11.30 skolemesse
Lør 13. kl. 16.00 messe på polsk i Nykøbing
Søn 14. kl. 9.00 messe
Søn 21. kl. 9.00 gregoriansk messe
Lør 27. "Ministrant-udflugt", vi mødes i Nykøbing kl. 10.00
Søn 28. kl. 9.00 messe

4900 NAKSKOV. Sct. Franciskus Kirke

Bredgade 47
Hjemmeside: www.sanktfranciskus.dk
Konst. sognepræst: pastor Fabrizio Milazzo
Tlf.: 54 85 07 39, mobil: 61 67 83 39
Bispegade 12, 4800 Nyk. F.
Andenpræst: Irenaus Cappelen, OFM.Conv.
Menighedsrådsform. Bente Selso, Kærsangervej 7, 4900 Nakskov, tlf.: 54 93 16 55 el. 51 22 03 33
e-mail: bense@znewmail.dk
Messestider: (HAI) (TH)
Hverdage: 1. fre i måneden kl. 15.30 Jesu Hjerter messe, søn kl. 11.00
Oktober
Søn 7. kl. 11.00 messe, derefter kirkekaffe
Lør 13. kl. 16.00 messe på polsk i Nykøbing
Søn 14. kl. 11.00 messe
Søn 21. kl. 11.00 gregoriansk messe
Lør 27. "Ministrant-udflugt", vi mødes i Nykøbing kl. 10.00
Søn 28. kl. 11.00 messe

4800 NYKØBING F. Hellig Kors Kirke

Bispegade 12, tlf.: 54 85 07 39
Hjemmeside: www.helligkorskirke.dk
Konst. sognepræst: pastor Fabrizio Milazzo
Tlf.: 54 85 07 39
Bispegade 12, 4800 Nyk. F.
Andenpræst, Calogero la Loggia, træffes almindeligvis i Maribo
Menighedsrådsformand: David Noval
Faste messestider:
Man kl. 8.00 laudes og messe, tir kl. 8.00 laudes og messe, ons kl. 18.00 aftenbøn med søstrene, fre kl. 16.30 tilbedelse, kl. 17.00 messe, søn kl. 11.00 messe

Oktober

Tir 2. kl. 8.00 skolemesse
Søn 7. kl. 11.00 messe, derefter kirkekaffe
Lør 13. kl. 16.00 messe på polsk i Nykøbing
Søn 14. kl. 11.00 messe, derefter kirkekaffe
Man 22. kl. 10.00 ældreformiddag
Lør 27. "Ministrant-udflugt", vi mødes i Nykøbing kl. 10.00
Søn 28. kl. 11.00 familiemesse, derefter kirkekaffe

9 | Sydøstsjælland

4600 KØGE. Sankt Hans Kirke

Bjerggade 10
Konst. sognepræst Torsten Jortzick
E-mail: torsten.jortzick@pc.dk
Tlf. 56 65 06 51/ 29 46 21 81
Kirken åbnes altid efter aftale!
Træffes bedst i Køge fra søndag til onsdag efter messen, dvs. indtil kl. ca. 12.00.
Menighedsrådsformand: Christine Veng
Engvangsvej 51, Strøby Egede, 4600 Køge
E-mail: clam@veng.dk
Sekretær: Mary-Ann Mortensen
Nordgården 4, 2.sal tv., 4600 Køge
Messestider:
Søn kl. 11.00 højmesse, hver 2. søn med kirkekaffe
Ons kl. 10.00 messe med efterfølgende sakramental tilbedelse og velsignelse.
Skriftemål: Efter aftale med præsten.
Øvrige: Se opslagstavlen

4700 NÆSTVED. Vor Frue Kirke

Præstøvej 29
Tlf. 55 72 09 85, fax: 55 73 09 43
E-Mail: vorfruekirke.nae@mail1.stofanet.dk
Sognepræst Pater Julian Bodnar C.ss.R.
Menighedsrådsform.: Torben Riis, tlf.: 55 76 76 52
Messestider: (HA)
Søn- og helligdage: kl. 10.00 højmesse, lør kl. 19.00 messe
Oktober
Søn 7. kirkekaffe efter messen
Søn 21. Verdensmissionssøndag, kl. 10.00 højmesse, kl. 11.30 polsk messe. Kollekt for verdensmissionen
Forberedelse til firmelsens sakramente finder sted hver søndag og omfatter deltagelse i søndagsmessen kl. 10.00, samt efterfølgende undervisning i præstegården.
Der er lejlighed til skriftemål for hver gudstjeneste.

4760 VORDINGBORG. Helligaandskirken,

Chr. Winthersvej 4
Sognepræst: Josef Dudek C.ss.R.
Træffes: Chr. Winthersvej 4, tlf. 55 37 39 27
torsdag, søndag - ellers i Næstved, tlf. 55 72 09 85
Messestider: (HA)(I)
Søndage: Messe kl. 10.00.
Oktober
Lør 6. Jesu Hjerter fredag, kl. 16.00 rosenkransbøn om præste- og ordenskald
Søn 7. kl. 10.00 højmesse, derefter kirkekaffe.
Skriftemål før eller efter messen

10 | Vestsjælland

4200 SLAGELSE, Vor Frue Kirke

Frederiksgade 5, tlf. 58 52 06 45
Sognepræst: Stephen Holm,
Pastoralassistent: Poul-Erik Jensen
Subdiakon af kaldeisk ritus: Hazem Farah Aziz
Montfortkommunitet: p. Stephen Holm, p. Thomas Birkheuser, b. Poul-Erik Jensen, b. Steffen Lund.
Frederiksgade 7, tlf. 5852 0645.
E-mail: montfort@get2net.dk
Bankkonto: Arbejdernes Landsbank: 5356-0320296
Sognets hjemmeside: www.katolsk-vestsj.dk
Montfortkommunitetets hjemmeside: www.montfort.dk
Menighedsrådsfmnd.: Johannes Noval, Sørbyllillevej 15, Sørbj, 4200 Slagelse tlf. 5854 5588
Faste gudstjenestetider:
Søndagsmesser: Søn kl. 10.00 i kirken, derefter kirkekaffe, fre kl. 19.15, i Skt. Montforts kapel, hverdagsmesser normalt således: man kl. 17.15, tir., ons., tor, kl. 11.15.
Montfortkommunitetets daglige bønner, normalt således: rosenkrans hver middag kl. 12.00, dog ikke lør - son, vesper: lør kl. 12.15, søn. kl. 19.30, øvrige dage kl. 18.00
Oktober måned er rosenkransmånden. Derfor bedes, - udover den daglige middagsrosenkrans, - rosenkransen i fællesskab før messen søndagene d. 14., 21. og 28. okt. - fra kl. 9.50.
Børne- og ungdomsundervisning i relation til søndagsmessen: d. 14. og 28. okt.
Menighedsfejemiddag afholdes en gang om måneden, nemlig månedens tredje torsdag. Vi mødes kl. 11.15 til messe og rosenkrans. Efter gudstjenesten spiser vi sammen vores medbragte mad. Kaffe og the og måske et stykke kage fås. Et eventuelt emne vil blive behandlet efter at vi har spist, og vi vil afslutte henimod kl. 15.00
Se nedenfor.

Oktober

Man 1. månedens 1. man, intermontfortansk bededag. I tilslutning til messen kl. 17.15 er der fra kl. 18.15 - 19.15 tilbedelse foran det udstillede sakramente. Bøn for præste- og ordenskald.

Søn 7. højtideligholder vi i vore montfortanske menigheder rosenkransfesten. Messen kl. 10.00 forbindes dén dag med en rosenkransandagt. Tor 11. Mindedag for jomfru Maria, kirkens moder, kl. 18.30 (NB) Koncelebrerer festmesse i kirken i anledning af, at Montfortkommunitetet har besøg af montfortanernes generalledelse: pater General Santino Brembilla, generalassistent pater Mathieu Jenniskens (Rom) og pater provincial Edmund Jäckel (Bonn). Efterfølgende sammenkomst for medlemmerne af den montfortanske association "Maria, Hjerternes Dronning".

Søn 14. kl. 10.00 hostgudstjeneste, hvor vore børn og unge m. fl. i procession bærer hostens gaver frem til altret, som vi be'r menigheden bringe med. Før messens slutning, holder vi auktion over hostgaverne, som vil gøre os i stand til økonomisk at sørge for vore tre "adopterede" børn fra Afrika/Brasilien endnu et år frem. Efter messen fortsætter vor høstfest med at spise gode ærter. Øl, vand og en snaps kan købes. En hurtig kop kaffe får vi, før vi går hjem.

Tor 18. holdes menigheds møde for folk i alle aldre, nu fra kl. 11.15. Se ovenfor!
Søn 28. Verdensmissions-søndag (- i resten af verden d. 22.). Messen kl. 10.00 fejres på kirkens verdensprog latin. Og ellers med sange på mange forskellige sprog. **NB:** Husk, at sommetid er ophørt natten til denne søndag.

4400 KALUNDBORG, Sankt Mariæ Kirke.

Lundemarken 15.
Sognepræst: Stephen Holm, Montfort-kommunitet, Frederiksgade 7, 4200 Slagelse, tlf. 58 52 06 45 e-mail: montfort@get2net.dk
Hjemmeside: www.katolsk-vestsjk.dk
Bankkonto: DDB 4690-3553-108896
Kirkeværge Scholastique Nyiragwanza, Lundemarken 15, l., tlf.: 97 93 39 18
Menighedsrådsformand Mirjam Ploug Sarp, Rosnæsvej 448, tlf.: 59 50 94 99
Søndag messe kl. 15.30, derefter kirkekafe, hverdage ingen gudstjenester, der henvises til Slagelse. Børneundervisning: søndagene d. 14. og 28. okt. i forbindelse med messen.
Menigheds-eftermiddag i Slagelse afholdes en gang om måneden, tredje torsdag, begyndende tor d. 18. okt. fra kl. 11.15. Se under "Slagelse".
Oktober måned er rosenkransmåned. Derfor beder vi rosenkransen i fællesskab for søndagsmessen d. 14., 21. og 28. okt., - fra kl. 15.20.

Oktober

Man 2. månedens 1. man som er intermontfortansk bededag. I den anledning er der gudstjeneste i Slagelse kl. 17.15.
Søn 7. højtideligholder vi i vore montfortanske menigheder rosenkransfesten. Dén dag forbindes messen kl. 15.30 med en rosenkransandagt.
Tor 11. besøg af Montfortanerordenens ledelse hos Montfortkommunitet i Slagelse. Festmesse i Vor Frue Kirke kl. 18.30 (se under Slagelse)
Søn 29. Verdensmissions-søndag. (i resten af verden d. 22), messen kl. 15.30 fejres på kirkens verdensprog latin og med sange på mange forskellige sprog

4300 HOLBÆK, Sankt Elisabeths Kirke

Elisabeth-Centret, Carl Refsvej 6
Sognepræst: Stephen Holm, Montfort-kommunitet, Frederiksgade 7, 4200 Slagelse, tlf. 58 52 06 45 e-mail: montfort@get2net.dk
Hjemmeside: www.katolsk-vestsjk.dk
Giro: 634-4348
Bankkonto: DDB 3208-3208-102397
Gudstjenesteleder og kirkeværge: Jan Tecza, Chr. Hansensvej 25, 4300 Holbæk, tlf. 59 44 15 62
Menighedsrådsfmnd.: Birthe Hjort, Skytstensvej 29, 4300 Holbæk, tlf. 59 43 65 52
Søndagsmesse: Hver lørdag kl. 15.30, derefter kirkekafe. NB: Ingen messe på selve søndagen.
Hverdagsmesser: tir kl. 17.30, normalt efterfulgt af vesper. Undtagelser angives nedenfor eller meddeles i kirken ved søndagsmessen.
Børneundervisning: lør 26 aug. samt 9. og 23. sept., i forlængelse af søndagsmessen kl. 15.30.
Oktober måned er rosenkransmåned. Derfor beder vi rosenkransen i fællesskab for søndagsmessen lørdagene d. 13., 20. og 27. okt., - fra kl. 15.20. Der er børne- og ungdomsundervisning i forlængelse af søndagsmessen lørdagene d. 13. og 27. okt.
Oktober
Man 1. månedens 1. man er intermontfortansk bededag. Der er gudstjeneste i Vor Frue Kirke i Slagelse kl. 17.15.
Tir 2. fejrer vi festen for den hellige Frans af Assisi, inspirator for vort sogns værnehelgen, den hellige Elisabeth af Thüringen. Messe kl. 17.30. Efter gudstjenesten spiser vi, apropos dagens helgen, "italiensk" sammen i menighedssalen. Vi får besøg af franciskanerbroder Theodor Jürgensen, som har

været en del år i Roskilde, men som nu, ved dette års slutning, vender tilbage til sit tidligere kommunitet i Assisi. Tilmelding på liste.
Lør 6. højtideligholder vi i vore montfortanske menigheder rosenkransfesten. Gudstjenesten kl. 15.30 forbindes den dag med en rosenkransandagt Tor 11. besøg af Montfortanerordenens generalledelse hos Montfortkommunitet i Slagelse. Festmesse i Vor Frue Kirke kl. 18.30 (se under Slagelse)
Lør 13. 28. søn, søndagsmesse kl. 15.30 - delvis på latin. Sognepræsten koncelebrerer sammen med montfortanerordenens generalledelse.
Tir 16. fejrer vi den hellige Hedvig af Schlesien. Hedvig var tante til vort sogns værnehelgen, Elisabeth af Thüringen, messe kl. 17.30.
Lør 27. Verdensmissions-søndag, (i resten af verden d. 22.) Messen kl. 15.30 fejres på kirkens verdensprog latin, og med sange på mange forskellige sprog

11 | Midtsjælland

4100 RINGSTED, Sankt Knuds Kirke,

Sct. Knudsgade 19
Hjemmeside: www.sanktknud.at.t
Konst. sognepræst Torsten Jortzick
Tlf. 57 67 03 01/29 46 21 81
E-mail: torsten.jortzick@pc.dk
Skt. Joseph Søstrene, Teglvovsvej 18
tlf. 57 61 73 71
Højmesse hver lørdag kl. 16.00, men første søndag i måneden er der messe kl. 16.00! Altid efterfølgende kirkekafe.
Hverdage:
Efter aftale i søstrenes hus men i hvert fald altid: Torsdage kl. 17.30 i Knud Lavardhuset.

4000 ROSKILDE, Sankt Laurentii Kirke

Frederiksborgvej 11
Tlf.: 46 35 09 65, Fax: 46 36 50 91 Giro: 402 3986
E-mail: sognet@laurentii.org
Homepage: www.laurentii.org
Sognepræst: p. Robert Showers OFM Conv.
Sognekontoret er åbent tir – fre 10.00 - 12.00
Menighedsrådsformand: Nina Lassen
E-mail: nina.lassen@dr.dk, tlf. 39 64 11 62, mobil 23 74 54 08
Organist: Annelies van der Meer, tlf. 59 46 32 92
Gråbrøderhuset: tlf. 46 36 77 56
E-mail: graabroe@post4.tele.dk
Gråbrødrenes Bogcafé: tlf. 46 32 52 57
Åben tir – fre kl. 13.00 – 16.45
E-mail: graabrogecafe@yahoo.dk
Faste gudstjenester, messer og arrangementer:
Søndagsmesser: søn kl. 8.30 og kl. 10.00. Der er kirkekafe i menighedssalen efter messen kl. 10.00
Messe i Ledreborg Slotskirke, Lejre: kl. 17.00 1. lør. i md.
Hverdagsmesser: tir – fre kl. 17.00
Skriftemål: fre kl. 16.00 – 16.45 i kirken
Tidebøn: morgenbøn: tir – fre kl. 7.00
Aftenbøn: tir – fre kl. 18.30
Andagter: rosenkrans søn kl. 16.30
Fredagsandagt: fre kl. 19.00 – 20.30
Salmesang for de små: søn kl.11.30 (kirken).
Religionsundervisning: søn kl. 11.30 – 13.00 for sognets børn og unge. (Der er efterårsferie den 14. og den 21. oktober)
Korprøve: torsdag kl. 19.15
Anonyme Alkoholikere: søn kl. 10.00 – 11.00

Oktober

Tir 2. kl. 19.30 Skt. Laurentii Aften med Beate & Jerzy Golubowski "En pilgrimsvandring i Polen fra Krakow til Czestochowa (Den Sorte Madonna)"
Ons 3. TRANSITUS: Højtidelig aftenbøn til d. hl. Franciskus af Assisi fest kl. 19.30
Tor 4. kl. 17.00 festmesse (Frans af Assisi)
Man 8. kl. 19.30 Ordets Brydelse hos Judith Sandager
Tor 11. kl. 8.30 rengøring i kirken
Fre 12. kl. 9.00 rengøring i menighedssalen
Søn 14. kl. 11.30 Salmesang for de små - alle andre hold holder efterårsferie
Søn 21. Messe med kollekt for verdensmissionen. Efter messen er der De Syges Salvelse. Efter messen er der salmesang for de små - alle andre hold holder efterårsferie
Man 22. kl. 19.30 Ordets Brydelse hos Judith Sandager
Tir 23. OFS holder møde i København
Ons 24. kl. 18.30 Skt. Laurentii Aften med Asger Aamund.
Lør 27. kl. 10.00 firmanderne holder retræte i menighedssalen
Søn 28. kl. 10.00 firmelse. Biskop Czeslaw Kozon firmer vore unge. Der er efterfølgende reception i menighedssalen
Ons 31. kl. 18.30 menighedsråds møde.

2630 TAASTRUP, Sankt Pauls Kirke

Frogård Allé 12
(til korrespondance nr. 10)
Tlf. 43 99 07 28; hjemmeside: www.sktpaul.dk
Sognepr.: Michal Bienkowski, Frogård Allé 10, tlf.: 43 99 07 28, mobil: 20 72 89 51
E-mail: sktpaul@mail.dk

Pastoralassistent: Sr. Marianne Skjold, Bygaden 53, Taastrup, tlf.: 40 89 46 55
E-mail: marianneskjold@yahoo.dk
Menighedsrådsformand:
Eva Vinther, Sylen 37, 1.th. 2630 Taastrup
Tlf.: 43 52 36 07; e-mail: eva.vinther@comxnet.dk
Assumptionssøstre:
Bygaden 53, Taastrup; tlf.: 43 99 81 57
E-mail: assumption@post.tele.dk
Massetider:
Lørdage: Søndagsmesse kl. 17.00
Søndag: H-messe kl. 10.00 (kirkekafe)
Hverdage i kirken: søn kl. 10.00; fre kl. 19.00
Hverdage hos søstre: man, lør kl. 9.30; tir kl. 19.00; ons 17.30; tor kl. 11.30. Sakramental tilbedelse hos søstre: alle dage kl. 16.00-17.30. Sakramental tilbedelse i kirken: søn kl. 8.30-10.00, fre kl. 19.40-21.00 (1. fre i md. til kl. 00.00). Rosenkrans: søn kl. 9.15; fre kl. 19.40
Skriftemål: i forbindelse med Messerne, eller efter aftale med præsten.
Undervisning for førstekommunikanter: 1. & 3. søndag efter H-messen.
Undervisning for firmander: torsdag kl. 16.30-18.30

Oktober

Hele oktober er Rosenkransens måned. Alle opfordres til at bede den smukke bøn hver dag. I Skt. Pauls kirke: søn, fre på de sædvanlige tidspunkter; søn kl. 9.30.
Tir 2. kl. 10.00 skolemesse
Fre 5. Jesu Hjerterandagt, kl. 19.00 messe, Sakr. tilb. til kl. 24.00
Lør 6. Firmandernes udflygt til Karmel. Vi samles ca. kl. 8.15 ved vor kirke.
Søn 7. kl. 9.30 rosenkrans, kl. 10.00 familiemesse
Fre 12. kl. 19.00 messe, Taizé-andagt til kl. 21.00.
Lør 13. Ordenssøstrenes retrætedag.
Søn 14.10. kl. 10.00 højmesse, derefter banko.
Tir 16. Seniorklunnen, begynder med messe kl. 12.00
Fre 19. kl. 19.00 messe, Novene til Guds Barmhertighed til kl. 21.00
Fre 26. kl. 19.00 messe, sakr. tilb. til kl. 21.00.
Lør, 27.10-Søn, 28.10: Loppemarked (overskud bl.a. til Caritas DK.)
Søn, 28.10: Latinsk H-messe kl. 10.00. Husk: Sommerid ender i dag. **Stil urene en time tilbage.**

12 | Nordsjælland

3000 HELSINGØR, Sankt Vincent Kirke

Kontor og menighedshus: Nygade 8 tlf. 49 21 05 71
Hjemmeside: www. Katolskirkehelsingor.dk
Sognepræst:
Andrzej Papuga, tlf. 45 53 07 51, mob. 28 18 47 25
E-mail: Sognepræst@yahoo.dk
Menighedsrådsfmnd.: Elisabeth Tasarek Dahlerup
Tlf: 49 22 36 39, mob. 21 72 80 36
E-mail: je-tasarek@paradis.dk
Ved hverdagsmesser henvises til sognebladet og hjemmesiden
Oktober
Tir 2. kl. 14.00 rosenkrans, kl. 14.30 messe, kaffe og julemarkeds forberedelse
Ons 3. kl. 16.00 undervisning, forberedelse til firmelse og 1. kommunion, Bibelkreds fra kl. 17.00 til kl. 18.00 i menighedssalen ved Pastor Andre.
Søn 7. 27. alm. søn, kl. 9.00 højmesse katekesesøndag og høstfest
Tir 9. Pensionist-træf: kl. 14.00 rosenkrans, kl. 14.30 messe, efterfølgende samvær
Ons 10. kl. 16.00 undervisning, forberedelse til firmelse og 1. kommunion.
Søn 14. 28. alm. søn, kl. 11.00 højmesse, kirkekafe, kl. 16.00 messe kl. 16.00 for polsk-talende
Tir 16. kl. 14.00 rosenkrans, kl. 14.30, messe, kaffe og julemarkeds forberedelse
Ons 17. Ingen religionsundervisning.
Søn 21. 29. alm. søn, kl. 9.00 højmesse, kollekt for verdensmissionen
Tir 23. kl. 14.00 rosenkrans, kl. 14.30, messe, kaffe og julemarkeds forberedelse
Ons 24. kl. 16.00 undervisning, forberedelse til firmelse og 1. kommunion.
Søn 28. 30. alm. søn, kl. 11.00 højmesse, kirkekafe, kl. 16.00 messe for polsk-talende. **Husk sommetid ender!**
Tir 30. kl. 14.00 rosenkrans, kl. 14.30 messe, kaffe og julemarkedsforberedelse
Ons 31. kl. 16.00 undervisning, forberedelse til firmelse og 1. kommunion.

3400 HILLERØD, Sankt Vilhelms Kirke

Kirke og menighedshus: Møllestræde 7
Tlf.: 48 24 14 02
Hjemmeside: www.katolskirkehilleroed.dk
Sognepr.: Hans Esmark, Møllestræde 10 B
Tlf.: 48 24 14 02 bedst kl. 9.00-10.00, dog undt søn og man, fax 48 24 16 02
E-Mail: hansesmark@adshome.dk
Menighedsrådsfmnd.: Martin Rohof, tlf. 47 74 28 17
E-mail: post@melbymarkiser.dk
Sognemedhjælper: Jette Werner, tlf. 48 21 03 90

3400 HILLERØD, Sankt Vilhelms Kirke

Kirke og menighedshus: Møllestræde 7
Tlf.: 48 24 14 02
Hjemmeside: www.katolskirkehilleroed.dk
Sognepr.: Hans Esmark, Møllestræde 10 B
Tlf.: 48 24 14 02 bedst kl. 9.00-10.00, dog undt søn og man, fax 48 24 16 02
E-Mail: hansesmark@adshome.dk
Menighedsrådsfmnd.: Martin Rohof, tlf. 47 74 28 17
E-mail: post@melbymarkiser.dk
Sognemedhjælper: Jette Werner, tlf. 48 21 03 90

Oktober

Ons 3. kl. 17.00 messe/vesper, julemarked-forb kl. 19.00
Fre 5. kl. 8.30 messe
Lør 6. kl. 9.30-11.30 børnenes religionsundervisning nr. 4, børnemesse kl. 11.00
Søn 7. kl. 10.00 messe
Ons 10. kl. 17.00 messe/vesper, julemarked-forb kl. 19.00
Fre 12. kl. 8.30 messe
Lør 27. kl. 9.30-11.30 børnenes religionsundervisning nr. 5, børnemesse kl. 11.00
Søn 28. kl. 9.00 messe. **Sommetid ender.**
Ons 31. kl. 17.00 messe/vesper, julemarked-forb kl. 19.00

2970 HØRSHOLM, Sankt Hans Kirke

Marievej 6, tlf. 45 86 07 51.
Sognets hjemmeside: www.sankt-hans-kirke.dk
Sognepr.: Andrzej Papuga, C.M. tlf. 45 53 07 51.
E-post: sognepræst@yahoo.dk
Andenpr.: Radoslaw Pawlowski, C.M. tlf. 45 81 27 96
E-post: katolsk_sogn@yahoo.dk
Præstens bopæl: Bistrup Byvej 4, 3460 Birkerød. Giro: 703-8275.
Menighedsrådsfmnd. Christa Stæger
Tlf. 48 17 55 60.
E-post: christa@staeger.dk
Massetider: (HA)(T)
Søn se nedenfor, tor kl. 10.30.
Mikkilborg, Strandvejen 352, høj. søn kl. 8.45.
Oktober
Tor 4. kl. 10.30 messe derefter kirkekafe
Fre 5. kl. 19.30 messe og Jesu Hjerterandagt
Søn 7. kl. 11.00 højmesse (hostmesse) med børnetid, derefter kirkefrokost
Ons 10. kl. 19.30 menighedsaften "Fortællinger fra det katolske England - og hvad der kan komme ud af at gå til kirkekafe" ved Birte Mandrup Christensen
Tor 11. kl. 10.30 messe, derefter kirkekafe
Søn 14. kl. 9.00 højmesse
Tor 18. kl. 10.30 messe. Derefter kirkekafe
Tor 18 efterårsferie - ingen religionsundervisning
Søn 21. kl. 11.00 højmesse
Tor 25. kl. 10.30 messe, derefter kirkekafe
Søn 28. kl. 9.00 (**dansk normalt**) højmesse

3460 BIRKERØD, Den Hellige Families Kirke

Bistrup Byvej 4
Sognets hjemmeside: www.sognet.dk
Sognepr.: Radoslaw Pawlowski C.M.
Mobil tlf. 28 18 47 24
E-mail: radoslaw@pawlowski.dk
Andenpr.: Andrzej Papuga, C.M.
E-mail: papuga@get2net.dk
Tlf. til præsterne: 45 81 27 96.
Menighedsrådsfmnd.: Thorsten Wilstrup.
Rosenkrans 1. ons i md efter messen kl. 17.30, Barmhertigheden Rosenkrans fre inden messen kl. 17.15 (undtagen 1. fre i md).
Tilb. af Alterets Sakramente: 1. fre i md efter messen 17.30. Sygebesøg med Kommunionen: 1. fre i md eller efter aftale.
Generelle messetider:
Søn højmesse kl. 10.00, man kl. 17.30, tir kl. 10.00, ons-fre kl. 17.30, lør kl. 16.00.

13 | Hovedstadsområde NV

2730 HERLEV, Vor Frue Kirke

Herlevgårdsvej 14.
Tlf. 44 94 76 94 og 44 94 76 78
Sognepr.: Leo Kertz O.M.I. Fax 44 53 55 58
Hjælpepr.: Michael Bradley O.M.I.
Engelsk pr.: Carroll Parker O.M.I. tlf. 44 94 76 78
Menighedsrådsfmnd.: Aage Vinter Christensen, Pæremosevej 59, 2750 Ballerup. Tlf. 44 97 43 35
Massetider: (HA)(T)
Lør kl. 17.00, søn kl. 10.00, kl. 11.30 (engelsk), man kl. 10.30, søn kl. 19.00, tor kl. 9.30 (engelsk)
1. fre i md kl. 19.30 (engelsk)
3. fre i md kl. 19.30 (dansk) med efterfølgende rosenkransandagt, tilbedelse og efter messen. Skriftemål efter aftale. Tir åbent hus hos Skt. Josef-søstrene, Primulavej 1, messe kl. 19.00.

Oktober

Søn 7. Undervisning efter messen kl. 10.00
Man 29. kl. 19.30 studiekreds

2700 BRØNSHØJ, Sankt Antoni Kirke

Frederikssundsvej 225.
Konst. sognepræst Jesper Fich
Marieylstvej 16, 2000 Frederiksberg.
Tlf.: 38 79 39 99
Kirkens kontor henv. Sankt Marie Kirke
Jens Jessens Vej 5, man og fre kl. 10.00-12.00
Tlf.: 38 71 53 35.
Menighedsrådsformand: Esther Zivadinovic

Tlf. 38 28 82 53

Hver tir messe kl. 19.00 hos Skt. Josef Søstrene Primulavej 1, 2720 Vanløse, tlf. 38 10 30 34
Ingen planlagte hverdagsmesser i kirken indtil videre

2860 SØBORG. Johanneskirken

Vandårsvvej 7-9
Konst. sognepræst Jesper Fich, Marielystvej 16, 2000 F. tlf.: 38 79 39 99.
Kirkens kontor: Vandårsvvej 7-9, tlf. 39 69 03 01
Giro: 913-2929. Menighedsrådsfmd.: Paolo Drostby, tlf. 36 56 16 07.
Sognets hjemmeside: www.konsul.suite.dk/sogn
Messestider: (HC2)(T)
Søn kl. 9.30 højmesse, 4. søn i måneden er der familiemesse kl. 9.30, efter højmesse kaffe i menighedslokalet. Alle er velkomne.
KUK for sognets børn og unge: hver tor kl. 18.00-19.30 i menighedslokalet. Der er fællesspining

KATOLSK MENIGHED PÅ BORNHOLM

3720 Åkirkeby
Rosenkranskirken, Gregersgade 12,
Konst. sognepr.: Niels Engelbrecht
Tlf. 33 13 37 62/mob. 30 54 21 18
Menighedsrådsfmd.: John Krüger
Tlf.: 20 47 04 34.
Pastoralass.: Sr. Carina Pöppinghaus.
Tlf. 56 95 08 55.
Søstre af Det dyrebare Blod, Skt. Raphaels-Stiftelse, Lille Madsegade 14, 3700 Rønne
Tlf. 56 95 08 55.
Gudstjenestetider (HC2)(I)
Alle søndage: kl. 10.00 Højmesse eller Ordets gudstjeneste.

14 | Hovedstadsområde NØ

2800 LYNGBY. Sankt Knud Lavards Kirke
Lynbygårdsvej 1 A
Sognepr.: P. Allen G. Courteau, O.M.I. Tlf. 45 87 5688. Fax: 45 87 56 85. E-mail: agcomi@mail.dk
Giro: 802-7404, Sankt Knud Lavards Kirke.
Andenpræst: Alren Soosaipillai O.M.I
Lynbygårdsvej 1A, 2800 Lynby
Tlf. 45 87 08 88, fax 45 87 56 85, mob. 50 15 52 26
Diakon: Kaare H. Nielsen, Kollegievej 2, Charl. Tlf.: Priv. 39 40 17 45, mob. 60 94 94 10
Missio Danmark: 33 55 60 24
Menighedsrådsfmd.: Greta Maria Salminen
Tlf. 45 28 14 33, e-mail angeleys@webspeed.dk
Messestider: (HB2)(T)
Søn M. kl. 11.30.
Lør rosenkrans kl. 16.30, M. kl. 17.00 (aflyst når der er sognearrangement i Skt. Andreas)
Søndagsmesse: der er kirkekaffe efter messen.
Hverdagsmesser: Jeg fejrer messe hos forskellige søster/nonne kommuniteter og vil derfor bede jer om, at se på opslagsstavlen i kirken eller ring i forvejen.
Fredag: Rosenkrans kl. 15.30. messe kl. 16.00
NB. Fra søndag den 7. oktober er messe kl. 11.00.
Oktober
Søn 7. 27. alm. søn., kl. 11.00 messe, kl. 10.00 firmelsesundervisning. Brunch efter messen.
Søn 14. 28. alm. søn., kl. 11.00 messe, 1. kom. undervisning kl. 10.00
Søn 21. 29. alm. søn., kl. 11.00 messe, kl. 10.00 firmelsesundervisning. Missio søndag
Søn 28. 30. alm. søn., kl. 11.00 messe, 1. kom. undervisning kl. 10.00

2900 HELLERUP. Sankt Therese Kirke

Bernstorffsvej 56
Sognepræst: Pastor Niels Engelbrecht
Bredgade 64, 1260 Kbh. K
Tlf. 33 13 37 62 el. niels.engelbrecht@get2net.dk
Andenpræst: Pastor Jørgen Erichsen
Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup.
Tlf. 39 61 19 19. Træffes bedst kl. 9.00-10.00
Andenpræst: Pastor Mikolaj Kecik
Bredgade 64, 1260 Kbh. K
Tlf. mobil: 50 12 44 63. E-mail: mikolaj@kecik.pl
Sognekontor: Bredgade 64, 1260 København K.
Tlf. 33 13 37 62, man - fre kl. 10.30-15.00
Menighedsrådsformand: Felicity Pors
Rørmosevej 6, tlf. 39 69 47 28 2400 Kbhvn. NV
Organist: Torben Bang, tlf. 39 67 12 98
Messestider: (HB), (T)(H)
Søndag: Højmesse kl. 9.00 – reciteret messe kl. 11.00, familiemesse kl. 11.00 den anden og den fjerde søndag i måneden. Efter højmessens morgenkaffe i menighedslokalet.
Hverdag: Mandag & onsdag messe kl. 11.00, tirsdag, torsdag og fredag messe kl. 8.00, lørdag messe kl. 11.30 med forudgående rosenkrans kl. 11.10. 1. og 3. mandag i måneden tilbedelse kl. 10.00-11.00
Oktober
Man 1. kl. 10.00-11.00 tilbedelse af det udstillede alterets sakramente, kl. 11.00 messe
Tir 2. KÆK-møde i Sct Andreas sogn.
Ons 3. kl. 14.00-16.00 haveeftermiddag, kl.18.00-19.30 MiniKUK i ungdomslokalet. 1. Mosebog v/p. Niels Engelbrecht kl. 19.30.

Fre 5. Ministrantweekend 5.-7. oktober begynder.
Lør 6. Bededag for præste- og ordenskald, kl. 11.10 rosenkrans, derefter messe.
Søn 14. kl. 11.00 familiemesse, derefter familiedag.
Man 15. kl. 10.00-11.00 tilbedelse af det udstillede alterets sakramente, kl. 11.00 messe. Meditationsaften på Strandvejen kl. 19.00
Lør 27. kl. 14.30-16.30 temalørdag
Søn 28. **Sommertid slutter**, kl. 11.00 familiemesse, kl. 16.30 engelsk familiemesse
Tir 30. MR-møde.
Ons 31. kl. 18.00-19.30 Mini-KUK i ungdomslokalet

Immaculata kirken, Strandvejen 91

Søndage kl 9.00.

2920 CHARLOTTEBLUND

Sankt Andreas Kirke, Kollegievej 2.
Sognepr.: Pastor Allen G. Courteau, O.M.I., Lyngbygårdsvej 1A, 2800 Lynby. Tlf: 4587 5688.
E-mail: agcomi@mail.dk
Andenpræst: Alren Soosaipillai O.M.I
Sognekontor: Kollegievej 2A, 2920 Charlottenlund.
Tlf: 39 64 30 39 - Normalt åbent onsdag kl. 9 - 12.
Diakon: Kaare H. Nielsen, Kollegievej 2, Charl. Tlf.: Priv. 39 40 17 45, mob. 60 94 94 10
Missio Danmark: 33 55 60 24
Menighedsrådsfmd.: Henrik Thomsen
Tlf: 39 29 14 79, e-mail roennowthomsen@email.dk
Messestider: (HB2)(T)
Søn kl. 9.30 højmesse, 1. søn i måneden: højmesse m. gregoriansk sang. Efter højessen kaffe i menighedslokalet. Alle er velkomne.
Hverdag: man - tor . Jeg fejrer messe hos forskellige søster/nonne kommuniteter og vil derfor bede jer om, at se på opslagsstavlen for messens tidsændring eller aflysning. Da jeg ofte er i Karmel om tirsdagen er der Laudes kl. 8.00. Skolemesse igen om onsdagen kl. 8.15.
Andenpræst: Alrin Soosaipillai, O.M.I., Lyngbygårdsvej 1A, 2800 Lynby, tlf. 45 87 08 88, fax 45 87 56 85, mob. 50 15 52 26.
NB. På grund af omfattende rensning og malearbejde er Skt. Andreas Kirke lukket fra juli måned indtil slutningen af november 2007. Der holdes dog søndagsmesse en gang om måneden, den 1. søndag om måneden i menighedslokalet. Hverdagsmesse holdes i huskapellet Kollegievej 2A.
NB. Fra søndag d. 7. oktober er den søndagsmesse der holdes flyttet til kl. 10.00!
Oktober
Søn 7. 27. alm. søn., kl. 10.00 messe i menighedslokalet.

15 | Hovedstadsområde V

1616 KBH. V. Jesu Hjerter Kirke, Stenogade 4.
Tlf. 33 24 65 80 og 33 21 85 88. Fax: 33 25 07 38.
Sognepr.: P. Gerhard Sanders SJ.
E-mail: Stenogade@mail.dk
Andenpr.: Michael Hornbech-Madsen
Tlf. 33 21 59 34, menighedsrådsfmd.: Ruth Christophersen. Tlf. 36 16 70 84.
Messestider: (HA)(T)
Man-fre kl. 8.15 og 17.00, lør kl. 8.15, kl. 18.00 italiensk messe.
Søn kl. 10.00 latinsk højmesse, kl. 11.30 dansk højmesse, kl. 20.00 aftenmesse.
Lejlighed til skriftemål for og eft. alle messer og eft. aftale.
Oktober
Fre 5. Jesu Hjerter Fredag. Det Helligste Sakramente udstilles til stille tilbedelse kl. 16.00, sakramental velsignelse kl. 16.45. messe kl. 17.00.
Søn 14. kl. 18.00 kroatisk messe.
Tir 16. kl. 14.30 Stenoklubben. "Valfarter i Norden": Pastor D. Timmermann, kendt valfartspræst og ivrig historiefortæller, fortæller om sine valfarter til de nordiske lande. Alle er velkomne.
Fre 19. Bønsaften i Jesu Hjerter Kirke, kl. 17.00 messe efterfulgt af sakramental tilbedelse indtil kl. 19.30.
Hver tir åbnes kirken kl. 16.00. Rosenkrans efter messen kl. 17.00
Hver søn kirkekaffe efter messen kl. 11.30.
Religionsundervisningen: Se på ugesedlen.

2000 FRB. Sankt Mariae Kirke, Jens Jessens Vej 5.

Hjemmeside: www.mariae.dk
Sognepr.: Jesper Fich, Marielystvej 16.
Tlf. 38 79 39 99.
E-mail: fich@post4.tele.dk
Kirkens kontor: Jens Jessens Vej 5. Normalt ma og fr 10-12. Tlf. 38 71 53 35. Fax: 38 71 53 36.
Menighedsrådsfmd.: Flemming Emmering
Tlf.: 43 43 65 02 eller 26 27 65 02
E-mail: emmering@post.tele.dk
Forening: Sankt Mariae Unge Katolikker (SMUK).
Hjemmeside: www.mariae.dk/smuk
Messestider: (HA) (T, H)
Søn kl. 11.00 hm.
Oktober
Søn 7. 27. alm. søn, kl. 11.00 højmesse med børneprædiken

Søn 14. 28. alm. søn, kl. 11.00 højmesse
Søn 21. 29. alm. søn, kl. 11.00 højmesse
Søn 28. 30. alm. søn, kl. 11.00 højmesse
Den anden tirsdag i hver måned kl. 14.00 mode i Katolsk Ældreklub. Nærmere oplysninger hos: Hans K. Thomsen, tlf. 38 74 78 09

2650 HVIDOVRE. Sankt Nikolaj Kirke

Strobyvej 2
Sognepr.: Wladyslaw Zdunek, C.ss.R.
Tlf. 36 78 27 90. Træffes tir, fre, lør 9.00-12.00, tor 16.00-18.00 ellers kun efter aftale
Fax: 3678 2790. Giro: 706-5590.
Menighedsrådsfmd.: Jette Kromayer
tlf.: 36 78 09 11
Messestider: (HA)(T)
Søndage Hm. kl. 10.00, 1. søn i md. polsk M. kl. 12.00, 3. søn i md. polsk M. kl. 17.00, lør M. kl. 17.00 (1. lør i md. dansk/vietnamesisk).
Hverdag man-fre M. kl. 8.00
Oktober
Tor 4. Den Hellige Frans af Assisi
Lør 6. Gudsmoders dag, kl. 17.00 messe
Søn 7. 27. alm. søn, kl. 10.00 højmesse, kl. 12.00 messe på polsk
Søn 14. 28. alm. søn, kl. 10.00 højmesse, derefter kirkekaffe
Søn 21. 29. alm. søn, kl. 10.00 højmesse, kl. 17.00 messe på polsk
Lør 27. Gudsmoders dag, kl. 17.00 messe
Søn 28. 30. alm. søn, kl. 10.00. Kollekt for verdensmissionen

16 | Hovedstadsområde N & NV

2200 KBH. N. Sakramentskirken
Nørrebrogade 27 C
Sognepr.: Reinhold Sahner Tlf: 35 35 68 25. Træffes bedst efter telefonisk aftale eller send en e-mail.
Kirkens hjemmeside: www.sakramentskirken.dk
E-mail: sakramentskirken@mail-telia.dk
Fax: 35 36 64 30.
Præst for engelsk-talende:
Carroll Parker Tlf: 4494 7678.
Præst for fransk-talende:
Pascal Rene Lung
Tlf: 0046 461 896 27.
Hospitalspræst:
Jørgen Erichsen Tlf: 39 61 19 19.
Giro: 804-6638
Menighedsrådsformand: Brian Kalleshave
Messestider (HB2)(T)
Søn dansk M kl. 10.00, engelsk M kl. 18.00 Fransk M kl. 11.30 (1. og 3. Søn i md)
Hverdage: tir kl. 8.00 (skolemesse, dog ikke i ferietiden), ons kl. 17.00 (engelsk)
Messestider til højtidene, andre messestider og arrangementer m.m. kan ses på kirkens hjemmeside.

17 | Hovedstadsområde K

1260 KBH. K. Sankt Ansgars Domkirke
Bredgade 64
Hjemmeside: www.sanktansgarkirke.dk
Sognepr.: Niels Engelbrecht. Tlf. 33 13 37 62, kl. 10.00-12.00 undt. man og tor.
Andenpræst pastor Mikolaj Kecik, tlf. 54 92 06 81,
Andenpr.: Pastor Jørgen Erichsen, Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup, tlf. 39 61 19 19, træffes bedst kl. 8.00-9.00. Børne- og ungdomspræst: Gregers Mærsk-Kristensen, tlf. 33 13 55 83.
Kirkens kontor tlf. 33 13 37 62, man, tir, tor og fre kl.10.00-15.00, ons eft. aftale.
Fax: 33 32 10 49. E-mail: sanktansgar@city.dk
Giro: 642-5305. Menighedsrådsfmd.: Andreas Rude. Tlf. 35 35 03 56.
Faste messestider:
Man – fre kl.7.30 Laudes (morgenbøn), kl. 8.00 og kl. 17.00 messe, lør kl. 17.00 messe, søn kl. 8.00 messe, kl. 10.00 højmesse, kl.17.00 Vesper (aftenbøn), 1.søn i måneden kl. 19.00 ungdomsmesse 2. og 4. søndag kl. 12.00 ukrainsk messe (byzantinsk ritus) kl. 19.30 SAKS-messe, 3. søn kl. 18.30 ungdomsmesse for de helt unge
Man – fred kl.7.30 Laudes (Morgenbøn) kl. 8.00 og kl. 17.00 Messe
Lør kl. 17.00 Messe
Søn kl. 8.00 Messe
kl.10.00 Højmesse
kl.17.00 Vesper (Aftenbøn)
1.søndag i måneden: kl. 19.00 Ungdomsmesse
2. og 4. søndag kl. 12.00 Ukrainsk messe (byzantinsk ritus) kl. 19.30 SAKS-messe
3. søndag kl. 18.30 Ungdomsmesse for de helt unge
Oktober
Ons 3. kl. 19.30 bibelaften i Sankt Therese: 1. Mosebog ved pastor Niels Engelbrecht
Lør 6. kl. 9.30 Temadag i menighedssalen om Guds Ord. Oplæg ved sr. Anna Mirijam, Eva-Maria Nielsen og Niels Engelbrecht. Kl. 17.00 Aftenmesse.
Søn 7. kl. 8.00 messe og kl. 10.00 familiemesse med efterfølgende familiedag, kl. 19.00 ungdomsmesse
Tor 11. kl. 19.30 i undervisningslokalet: bibelaften ved pastor Mikolaj Kecik
Fre 12. kl. 18.00 til 24.00 KULTURNATTEN.
Musikandagt kl. 20.00 og 22.00

Lør 13. kl. 17.00 aftenmesse med udsendelse og velsignelse af pilgrimme til Det hellige Land
Søn 14. kl. 8.00 messe, kl. 10.00 evangeliserings søndag, hvor biskoppen indsætter Kaare og Eva-Maria Nielsen til deres nye tjeneste for evangelisering, kl. 12.00 ukrainsk messe, kl. 19.30 SAKS-messe
Lør 20. kl. 17.00 aftenmesse
Søn 21. kl. 8.00 messe, kl. 10.00 højmesse, kl. 18.30 messe for de helt unge.
Ons 24. kl. 14.30 KÆK-møde i menighedssalen.
Inger Harboe Andersen: "Den hellige Elisabeth"
Tor 25. kl. 19.30 bibelaften i præstegården
Lør 27. kl. 10.00 Skovtur til præstekollegiet "Redemptoris Mater" i Vedbæk, kl. 17.00 aftenmesse
Søn 28. kl. 8.00 messe, kl. 10.00 missionssøndag – Lederen af Missio, Kaare Nielsen prædiker, kl. 12.00 ukrainsk messe, kl. 19.30 SAKS-messe

18 | Amager

2300 KBH. S. Sankt Annæ Kirke, Dronning Elisabeths Allé 3
E-mail: sanktannaekirke@yahoo.com
Hjemmeside: www.sanktannaekirke.dk.
Sognepræst: Wieslaw Podlach C.Ss.R
Tlf. 32 86 07 25
E-mail: wpodlach@wp.pl
Andenpræst: Benny Mathew C.Ss.R
Tlf. 32 86 07 23, mobil 21 93 42 15
Præst for polakker: Leszek Kapusta C.Ss.R
Tlf. 32 86 07 24, mobil 26 50 32 12
E-mail: Leszek.Kapusta@gmail.com
Præst for filippinerne: Patrick Sheils C.Ss.R
Tlf. 32 86 07 29, mobil 20 84 80 84
E-mail:patrick.sheils@post.tele.dk
Kirkekontor: Hans Bogbinders Allé 2, 2300 Kbh. S.
Tir-fre 10.00-12.00 & tor 17.00-18.00
Tlf. 32 58 41 02, fax: 32 86 07 38
Giro: 815-3442
Menighedsrådsformand:
Peter Georg Rasmussen, tlf: 32 59 13 40
Messestider: (HA) (T)
Søn kl. 8.30 messe, kl.10.00 højmesse, kl.12.00 polsk messe, kl.17.00 engelsk messe, lør kl. 17.00 engelsk messe.
Hverdag: man kl. 8.00 messe, tir kl.17.00 messe med vesper, ons kl. 8.00 messe med laudes, tor kl. 19.00 messe med novene, fre kl. 8.00 messe, bortfaldet 1. fredag, 1. fre kl.19.00 messe Jesu Hjerter og derefter vågenat, lør kl. 8.00 messe med laudes.
Lejlighed til skriftemål efter aftale med præsten
Oktober
Hver søn beder vi rosenkrans kl.9.30 inden højmesse kl.10.00 og hver tor kl. 18.30 inden noveandagten kl. 19.00.
Tor 4. Frans af Assisi, kl. 19.00 messe med noveandagt.
Fre 5. Jesu Hjerter fredag, kl. 19.00 messe med sakramental velsignelse, derefter vågenat.
Lør 6. kl. 8.00 messe med laudes.Bededag for præste- og ordenskald
Søn 7. kl. 8.30 messe, kl.10.00 højtidelig takkæguds-tjeneste efter saligkåring af Moder Maria Merkerts 30. sep 2007 i Nisse i Polen.
Søn 14. kl. 8.30 messe, kl. 10.00 højmesse
Man 15. Terese af Jesus, kl. 8.00 messe
Søn 21. kl. 8.30 messe, kl. kl. 10.00 højmesse. Kollekt for Verdensmissionen.
Søn 28. kl. 8.30 messe, kl. 10.00 højmesse

19 | Grønland

3900 NUUK. Krist Konge Kirke.
Sognepræst: Paul Marx, OMI. Kutaa 1, Box 51
Tlf.: 00 299 32 1275. Fax: 00 299 32 3175.
E-mail: kristkonge@greenet.net
Messestider:
Søndage: kl. 10.00
Hverdagsmesser: man., tir og tor. kl. 18.00, ons kl. 18.00 messe efterfulgt af tilbedelse indtil kl. 19.00, fre kl. 18.00 hos Jesu Små Søstre, Blok 9, 213, lør kl. 11.00. OBS: Ændringer i hverdags messestidspunkter kan ske. Fejring af bodens sakramente: Efter aftale. Sammenkomster: Efter søndags og onsdags liturgier. Messestider gælder kun, når der er præst i Nuuk. Ellers ordets liturgi m. kommunionsudd. søn kl. 10.00, ons kl. 18.00, fre kl. 18.00 hos søstre, blok 9, 213.

20 | Færøerne

FO 100 TØRSHAVN. Mariukirkjan
Mariugota 4
Konst. sognepr.: Lars Messerschmidt, Gl. Kongevej 15 A, 1610 Kbh. V. Tlf. 33 55 60 80
Kirken: Tlf/Fax: 00 298 31 0380.
E-mail: sktmaria@post.olivant.fo
Præstegården: Mariugota 10. Tlf. 00-298 31 1779.
Diakon: Christian Gabrielsen, Tradargøta 16, 160 Argir. Tlf. 00-298 31 0653.
E-mail: gabriel@post.olivant.fo
Menighedsrådsfmd.:
Sr. Marisa Spiteri Cremona f.m.m.
Messestider: (HC2)(I)
Søndage: kl. 11.00 højmesse

GUDSTJENESTER PÅ FREMMEDE SPROG**Arabisk messe**

For tiden ingen fastboende præst. Henv. Katolsk Bispekontor, Gl. Kongevej 15, 1610 Kbh. V. Tlf.: 33 55 60 80

Communauté de Langue Française

Pater Pascal René Lung, O.P., Sandgatan 8, SE-223 50 Lund. Tlf. 0046 461 473 91. Fax: 0046 461 473 91. E-mail: pascalrene@dominikan.nu Hjemmeside: <http://www.dominikan.nu/> Messes le 1er et le 3e dimanche à 11:30 (septembre à juin inclus) à Sakramentskirken, Nørrebrogade 27, 2200 København N. Tlf. 35 35 68 25.

Deutschsprachige Gemeinde

Messe fejres af pastor Reinhold Sahner (tlf. 35 35 68 25) hver 1. og 3. søndag om måneden kl. 11.00, i Skt. Augustins Kirke, Jagtvej 183, Kbh. Ø.

English-Speaking Ministry

Fr. Carroll Parker O.M.I., Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev. Tlf. 44 94 76 78. Fax: 44 53 55 58. Vor Frue Kirke, Herlev: Søndag 11.30 am: Mass. Thursday 9.30 am: Mass. Friday 7.30 pm: 1st Friday of the month.: Mass.

Sakramentskirken:

Sunday 5.35 pm: Recitation of the rosary; 6.00 pm: Mass. Wednesday 5.00 pm: Novena and Mass. Holidays: Mass times as on Sundays.

Filippinere

Fr. Patrick J. Sheils C.ss.R., Hans Bogbinders Allé 2, 2300 Kbh. S. Tlf. 32 86 07 29, mob 20 84 80 84, fax: 32 86 07 38. Sankt Annæ Kirke: Saturday and Sunday 17.00 pm: Mass.

Kroatisk Mission

For tiden ingen fastboende præst. Betjenes lejlighedsvis af præster fra Sverige og fra Tyskland. Henv: Katolsk Bispekontor, Gl. Kongevej 15, 1610 København V. Tlf.: (45) 33 55 60 80.

Misa en Español

Henv. Katolsk Bispekontor, Gl. Kongevej 15, 1610 Kbh. V., tlf.: 33 55 60 80

Messe in Italiano

Don Michael Hornbech-Madsen, Vesterbrogade 28, 1. th., 1616 København V. Tlf. 33 21 59 34. Ogni sabato alle ore 18. Jesu Hjerter Kirke. Kbh. V.

Msze swiete w jesyku polskim

Kosciol Swietej Anny W kazda niedziela o godzinie 12.00 W pierwszy piątek miesiaca o godzinie 19.00 W maju, czerwcu i pazdzierniku, naborzenstwa o godzinie 19.00 O. Leszek Kapusta C.Ss.R. Hans Bogbinders Alle 2 2300 København S tel. 32 86 07 24, mobil 26 50 30 12, e-mail: lks210@wp.pl www.annaekirke.info

Tamilsk gudstjenester

Pastor Jude Kulas, Kastetvej 1, 2, 9000 Aalborg Tlf. 98 79 63 47 eller 20 86 67 38, fax 98 79 63 48

Vietnamesere

Øst for Storebælt: Pastor Huy Châu Chu (Joseph), Kollegievej 4 A, 2920 Charl., tlf. 39 90 57 27, mobil 20 16 20 90 Fyn:

Pastor Nguyen Ngoc Tuyen (Pierre), Havnegade 1, 5700 Svendborg, tlf. 62 21 05 42, mobil 22 44 13 06 Jylland:

Pastor Nguyen Minh Quang (Josef), Thorsgade 22, 8900 Randers, tlf. 87 30 00 30, mobil: 51 32 88 96

Kaldæiske gudstjenester

Kaldæisk menighed: p. Moshe, Faris, Ryesgade 33, 4 th, 8000 Århus C., tlf.: 26 93 98 24

Messe efter traditionel latinsk ritus

(1962-messeordning): 2. sø. i måneden, kl. 16, Inst. Sankt Joseph (kapellet), Dag Hammarskjølds Alle 17, København Ø. Evt. ændringer annonceres på www.tridentinsk.suite.dk.

Koder for kørestolsbrugere

Koderne er anført efter „Messesteder“ (1962-messeordning):
HA = Direkte adgang ad fast rampe, fast skinne eller elevator.
HB = Adgang ad løs rampe eller skinne.
HC = Kun adgang ved løft.
1 = Placering af fast adgangsvej oplyses ved henvendelse til sognekontoret.
2 = Hjælp ved ankomst efter aftale med sognekontoret/ kirken.

Koder for hørehandicappede

Koderne er anført efter „Messesteder“
T = Teleslynge.
H = Andre hjælpemidler for hørehandicappede, f.eks. højtaleranlæg eller håndhøreapparat. Sidstnævnte skal nogle steder lånes i kirkenes sakristi.
I = Ingen hjælpemidler for hørehandicappede.

Liturgisk kalender 1. - 31. oktober 2007

1. *hvid.* Mandag i 26. alm. uge. (II Ps).
Therese af Jesusbarnet, jomfru og kirkelærer, (†1897) (m).
L.: Zak 8,1-8. Ev.: Luk 9,46-50.

2. *hvid.* Tirsdag i 26. alm. uge. (II Ps).
De hellige Værneengle (m).
L.: 2 Mos 23,20-23. Ev.: Matt 18,1-5.10

3. *grøn.* Onsdag i 26. alm. uge. (II Ps).
L.: Neh 2,1-8. Ev.: Luk 9,57-62.

4. *hvid.* Torsdag i 26. alm. uge. (II Ps).
Frans af Assisi, (†1226)(m).
L.: Neh 8,1-4a.5-6.7b-12. Ev.: Luk 10,1-12. (Læsning ad lib. (Frans af Assisi): Gal 6,14-18.)

5. *grøn.* Fredag i 26. alm. uge. (II Ps).
L.: Bar 1,15-22. Ev.: Luk 10,13-16.

6. *grøn.* Lørdag i 26. alm. uge. (II Ps).
Eller *hvid.* **Bruno**, præst, (†1101).
Eller *hvid.* **Gudsmoders lørdagsmesse**.
L.: Bar 4,5-12.27-29. Ev.: Luk 10,17-24.

Bededag for præste- og ordenskald.

7. *grøn.* 27. ALM. SØNDAG. (III Ps).
* Gl. Cr. Alm. S. pf.
I.L.: Hab 1,2-3; 2,2-4;
V: SI 95,1-2.7-7ab.7c-9.
R: Om I dog i dag ville lytte til Herren! Gör ikke jeres hjerte hårde.
2.L.: 2 Tim 1,6-8.13-14.
Ev.: Luk 17,5-10.

8. *grøn.* Mandag i 27. alm. uge. (III Ps).
L.: Jon 1,1-2.1.11. Ev.: Luk 10,25-37.

9. *grøn.* Tirsdag i 27. alm. uge. (III Ps).
Eller *rod.* **Dionysius**, biskop, og **lidelsesfæller**, martyrer.
Eller *hvid.* **Johannes Leonardi**, præst, (†1609).
L.: Jon 3,1-10. Ev.: Luk 10,38-42.

10. *grøn.* Onsdag i 27. alm. uge. (III Ps).
L.: Jon 4,1-11. Ev.: Luk 11,1-4.

11. *grøn.* Torsdag i 27. alm. uge. (III Ps).
L.: Mal 3,13-4,2a. Ev.: Luk 11,5-13.

12. *grøn.* Fredag i 27. alm. uge. (III Ps).
L.: Joel 1,13-15; 2,1-2. Ev.: Luk 11,15-26.

13. *grøn.* Lørdag i 27. alm. uge. (III Ps).
Eller *hvid.* **Gudsmoders lørdagsmesse**.
L.: Joel 4,12-21. Ev.: Luk 11,27-28.

14. *grøn.* 28. ALM. SØNDAG. (IV Ps).
* Gl. Cr. Alm. S. pf.
I.L.: 2 Kong 5,14-17;
V: SI 98,1.2-3ab.3cd-4.
R: Herren har kundgjort sin frelse for folkens øjne.
2.L.: 2 Tim 2,8-13.
Ev.: Luk 17,11-19.

15. *hvid.* Mandag i 28. alm. uge. (IV Ps).
Teresa af Jesus (Avila), jomfru og kirkelærer, (†1582)(m).
L.: Rom 1,1-7. Ev.: Luk 11,29-32. (Læsning ad lib. (Teresa af Jesus): Rom 8,22-27.)

16. *grøn.* Tirsdag i 28. alm. uge. (IV Ps).
Eller *hvid.* **Hedvig**, ordenssøster, (†1243).
Eller *hvid.* **Margrethe Maria Alacoque**, jomfru, (†1690).
L.: Rom 1,16-25. Ev.: Luk 11,37-41.

17. *rod.* Onsdag i 28. alm. uge. (IV Ps).
Ignatius af Antiochia, biskop og martyr, (†107)(m).
L.: Rom 2,1-11. Ev.: Luk 11,42-46.

18. *rod.* Torsdag. LUKAS, evangelist (f),(IV Ps).
Gl. Ap.pf.II.
L.: 2 Tim 4,10-17b.
V: SI 145,10-11.12-13ab.17-18.
R: Dine fromme, Herre, skal kundgøre dit riges strålende herlighed!
Ev.: Luk 10,1-9.

19. *grøn.* Fredag i 28. alm. uge. (IV Ps).
Eller *rod.* **Jean de Brébeuf** og **Isaac Jogues**, præster, og **lidelsesfæller**, martyrer (†1647).
Eller *hvid.* **Paul af Korset**, præst, (†1775).
L.: Rom 4,1-8. Ev.: Luk 12,1-7.

20. *grøn.* Lørdag i 28. alm. uge. (IV Ps).
Eller *hvid.* **Gudsmoders lørdagsmesse**.
L.: Rom 4,13.16-18. Ev.: Luk 12,8-12.

21. *grøn.* 29. ALM. SØNDAG. (I Ps).
* Gl. Cr. Alm. S. pf.
I.L.: 2 Mos 17,8-13;
V: SI 121,1-2.3-4.5-6-7-8.
R: Vor hjælp kommer fra Herren, himlens og jordens skaber.
2.L.: 2 Tim 3,14-4,2.
Ev.: Luk 18,1-8.

Kollekt for verdensmissionen

22. *grøn.* Mandag i 29. alm. uge. (I Ps).
L.: Rom 4,20-25. Ev.: Luk 12,13-21.
23. *grøn.* Tirsdag i 29. alm. uge. (I Ps).
Eller *hvid.* **Johannes af Capestrano**, præst, (†1456).
L.: Rom 5,12.15b.17-19.20b-21. Ev.: Luk 12,35-38.

24. *grøn.* Onsdag i 29. alm. uge. (I Ps).
Eller *hvid.* **Antonius Maria Claret**, biskop, (†1870).
L.: Rom 6,12-18. Ev.: Luk 12,39-48.

25. *grøn.* Torsdag i 29. alm. uge. (I Ps).
L.: Rom 6,19-23. Ev.: Luk 12,49-53.

26. *grøn.* Fredag i 29. alm. uge. (I Ps).
L.: Rom 7,18-25a. Ev.: Luk 12,54-59.

27. *grøn.* Lørdag i 29. alm. uge. (I Ps).
Eller *hvid.* **Gudsmoders lørdagsmesse**.
L.: Rom 8,1-11. Ev.: Luk 13,1-9.

28. *grøn.* 30. ALM. SØNDAG. (II Ps).
* Gl. Cr. Alm. S. pf.
I.L.: Sir 35,15b-17.20-22a;
V: SI 34,2-3.17-18.19+23.
R: Den hjælpeløse råbte, og Herren hørte ham.
2.L.: 2 Tim 4, 6-8.16-18.
Ev.: Luk 18,9-14.

29. *grøn.* Mandag i 30. alm. uge. (II Ps).
L.: Rom 8,12-17. Ev.: Luk 13,10-17.

30. *grøn.* Tirsdag i 30. alm. uge. (II Ps).
Eller *hvid.* **Thøger**, præst, (†ca. 1050).
L.: Rom 8,18-25. Ev.: Luk 13,18-21.

31. *grøn.* Onsdag i 30. alm. uge. (II Ps).
L.: Rom 8,26-30. Ev.: Luk 13,22-30.

Tak til Fru Olbrich

Fru Olbrich fotograferet sammen med priorinde Sr. Benedikte Nielsen, da hun besøgte menigheden ved Sankt Mariæ Kirke på Frederiksberg

En ildsjæl, som ingen, der har mødt hende, kan glemme. Det er Fru Olbrich. Siden Ansgarverket blev grundlagt i 1967 i bispedømmet Osnabrück har hun været aktivt involveret i dets arbejde for den katolske Kirke i Skandinavien. I dag er hun kendt i alle nordiske lande, også her i Danmark, og det ikke kun af ordenssøstre og præster, men også af mange lægfolk.

I 37 år har hun inviteret til teologiske studiedage i Haus Ohrbeck, og mange katolikker har i årenes løb fulgt hendes indbydelse. Disse studiedage er uforglemmelige for mange – for der var ikke kun sørg for dygtige og kvalificerede foredragsholdere, men også for god mad, tid til at grine og slappe af og til at knytte venskaber. At lære hinanden at kende på tværs af grænser, er hendes hjertesag. Ligeledes har hun organiseret møder for præstestuderende og ordensfolk, som på skift blev holdt i de forskellige lande.

Hun samlede søstrene til retrætedage, og når der blev fejret noget i vort bispedømme, kom hun gerne for at lære landet og menighederne at kende.

Hvert år har Ansgarverket understøttet de kateketiske Centres arbejde ved at invitere dem til en fælles konference. Også de præstestuderende "modtager" deres løn fra Ansgarverket. Fru Olbrich sørgede for, at præsterne fik liturgisk tøj, og når der mangledes en klokke, som dengang ved Sankt Mariæ Kirke på Frederiksberg, så fandt hun også sådan én.

Fru Olbrich ser det enkelte menneske bag projekterne. Hendes hjerte brænder ikke kun for kirken i diasporaen, men også for mændene, som er involveret. Hun kender dets historie og glæder, og tager del i dets sorg. Ligesom en mor drager hun omsorg for mange og ofte glæder hun mennesker ved

at sende en hilsen eller ringe op og spørge, om der er brug for hjælp.

Ingen kommer forgæves hos Fru Olbrich, som altid finder en god løsning ved at trække på sit store netværk. I 2007 sagde Ansgarverket "Tak og farvel" til hende, men selv om Fru Olbrich forlader formandsposten, sidder hun ikke med hænderne i skødet. Også i fremtiden vil hun virke som medlem af bestyrelsen og bidrage med sine erfaringer og ideer. Hendes efterfølger er provst Ansgar Lüttel fra Bremen, som bor og arbejder der, hvor den hellige Ansgar havde sit virke.

Vi ønsker ham held og lykke fremover og glæder os til at hilse på ham.

En varm tak til Fru Olbrich. Vi håber, hun stadigvæk vil besøge vort bispedømme. Der er mange minder om hendes indsats – som vi aldrig vil glemme.

Ev. Maria Nielsen

Lidt om VUD, Verdensungdomsdage

Torben Riis skrev i KO nr. 13 i sin artikel om kardinal Lustiger, at han organiserede den første Verdensungdomsdag i Paris i 1997.

Det er mindre vigtigt, at der ikke kom en million, men 700.000 mere, jeg ved det, for der var næsten ikke siddeplads, og køen til toiletterne var altid meget lang.

Det vigtigste, som jeg tror skal påpeges, er, at det var pave Johannes Paulus II og hans medhjælpere, der organiserede Verdensungdomsdagene. Det var ikke en enkelt biskop der stod bag dette.

Alt begyndte Palmesøndag d. 15 april 1984 på Peterpladsen i Rom, hvor paven præsenterede korset for en gruppe unge, der kom til Rom i anledning af det hellige Frelseshår.

Året efter, Palmesøndag d. 31. marts 1985, skrev paven et apostolisk brev til unge fra hele verden. Samme år den 20. december indstiftede han Verdensungdomsdagen. Den første skulle holdes Palmesøndag d. 23. marts 1986 på bispedømmeplan. Den anden, der fandt sted i Buenos Aires 11.-12. april 1987, var den første dag holdt på et mere internationalt niveau. Det var

umuligt at organisere en så stor begivenhed hvert år, så den tredje VUD blev igen holdt på lokalt niveau, hvor paven var med de unge i Rom Palmesøndag d. 27. marts 1988.

Verdensungdomsdagene i deres nuværende form kender vi fra Santiago de Compostela i Spanien. Den fjerde VUD 1989 var den første, hvor de unge mødtes flere dage i træk, nemlig fra den 15. til den 20. august. Den femte var igen en Palmesøndag og blev holdt lokalt.

Der var tale om en million i Torbens artikel, og det havde vi allerede 1991 i Czestochowa, hvor den sjette VUD blev organiseret. På det tidspunkt fik VUD en rytme, hvor man mødtes hvert andet år internationalt og hvert andet år på bispedømme-niveau.

Den 8. VUD blev lidt vigtigere for mig, for der begyndte jeg at deltage i dem. Desværre fik jeg ikke mulighed for at rejse til Denver i august 1993, fordi kun 100 mennesker kunne komme med fra Polen. Men på et forberedelsesmøde i Warszawa i marts tror jeg, udtrykte jeg for første gang offentligt ønske om at indtræde i et præ-

stekollegium.

Den 10. VUD var en meget stor begivenhed, fordi den samlede historiens største folkemængde på ét sted. Der kom over 4 millioner personer. Det år blev der også holdt en europæisk udgave i august i Loreto, det samme sted hvor Benedikt XVI mødte de unge fra Italien og mange fra resten af Europa. Mødet i Loreto husker jeg især, fordi et ungt par, som var med, traf hinanden i bussen på vej til Loreto. De blev gift, og jeg oplevede senere den glæde at blive fadder til deres to børn.

Så kommer vi endelig til Paris i august 1997, men så er vi allerede på 12. Verdensungdomsdag. Hvis vi kun regner de store sammenkomster og ikke dem på lokalt niveau med, var mødet i Paris det sjette.

Efter Paris blev der en større pause for de internationale dage, så at man kunne organisere en prægtig fejring af jubilæet i Rom. Der blandt 2 millioner mennesker var det muligt for mig uden en mobil at træffe hele min familie, som kom i tre forskellige busser fra Polen, mens jeg ankom direkte fra København.

Samme år i marts var der også et mindre

møde for ca. 100.000 i Israel på Saligprinsningernes Bjerg. Samuele Lando og jeg blev sendt af sted fra vores præstekollegium for at hjælpe med den organisatoriske side af mødet. Det var en enestående oplevelse, der også hjalp mig med at komme ud af en mindre krise, jeg havde med mit kald.

Köln 2005, den 20. VUD var vi første gang sammen med vores nuværende pave Benedikt XVI. Det blev lidt mere stresset for mig, fordi jeg var medansvarlig for en bus fra Polen. Herren var meget barmhjertig mod mig, for der fandtes ikke nogen, som var så besværlig en deltager som mig årene før.

Jeg slutter med en opfordring til alle unge om at tage med til Australien næste år til den XXII Verdensungdomsdag. Det er virkelig en stor mulighed for at møde andre troende unge og i fællesskab bekende vor tro.

Man kan læse om de forskellige VUD på Vatikanets hjemmeside <http://www.vatican.va/gmg.html>.

*Pastor Mikolaj Kecik,
Sankt Ansgars Kirke.*

Wellness på katolsk!

Det er blevet moderne at tage på wellness-ophold. Ophold hvor man kan pleje sin sjæl og sit legeme.

Sådan et ophold har jeg lige været på, nemlig kvindernes retræte på Dalum Kloster fra 20. til 24. august.

Temaet var "I må fødes på ny", Joh 3,1. Og vores retræteleder, pastor Benny Blumensaat fra Esbjerg gav os virkelig – med Helligåndens hjælp – en oplevelse af at blive født på ny.

"Vi, dvs. Kirken, har det bedste budskab i verden!", sagde pastor Benny, og "du skal vente dig meget af Gud!" Når Helligånden bliver vækket til live, er det som en

ny fødsel, hvor vores tro bliver fornyet og uddybet.

"Hvad vil Gud med mit liv?" – menneskets altid aktuelle eksistentielle spørgsmål, fik vi også svar på: "Dit kald til helighed er dit kald til Guds vilje – og du er allerede i Guds kald!"

Med stor entusiasme udbredte pastor Benny emnet for os i 2 daglige oplæg. Desuden var der mulighed for samtale og skriftemål samt at få de syges salvelse.

Dertil kom selvfølgelig den daglige messe og endvidere 3 af Kirkens tidebønner: laudes, vesper og komplet. I sandhed et rigt udbud af Kirkens nådemidler!

En fødsel gør ondt på både mor og barn. Også en åndelig genfødsel kan gøre ondt, fordi man kan blive konfronteret med nogle af sine grundproblemer – og i hvert fald med sin egen uførmåenhed og utilstrækkelighed. Men som unge skred frem voksede tilliden og fortroingen til Gud. Det var præcis, som pastor Benny sagde i sit afsluttende oplæg, at "Helligånden trøster som en mor!"

Retræten gav også rig mulighed for at være god ved sin krop: Dejlige, velsmagende måltider tilberedt af Sct. Hedvig Søstrene af hjemmeavlede gode råvarer, mulighed for spadsereture i den store skønne

park, ja, hele stedets fine atmosfære var en lise for både krop og sjæl.

Uden overdrivelse kan man vist kalde Dalum Kloster for "en flig af Paradis her på jorden!"

De ydre rammer for retræten var meget fint organiseret af Dansk Katolsk Kvindeforening, som igen i år har gjort dette vigtige arbejde i vort bispedømme. Jeg kan kun varmt anbefale alle kvinder at sætte tid af til at deltage i næste års kvindere-træte!

*Cornelia Petersen,
Kalundborg*

Voldtægt og abort

Jeg vil først understrege kraftigt, at jeg er modstander af provokeret abort. Det er forkert. Man må som i alle livets forhold stå ved sine handlinger og gennemføre svangerskabet. En bortadoption kan være tvingende nødvendig, men kan aldrig blive en helt god løsning. Det kan blive en stor sorg for moderen, der afgiver barnet, og det kan give store vanskeligheder både for barn og adoptant under opvæksten. Bedste løsning er:

Den størst mulige støtte til moderen fra familien - evt. landsbyen, hvis i Afrika - og samfundet, så moder og barn kan blive sammen.

At abort gennemføres på grund af, at graviditet og fødsel vil bringe moderen i stor fare for ikke at overleve, betragter jeg som en given sag.

Men når kardinal Bertone udtaler også det liv, der er frugten af en voldtægt, har krav på beskyttelse. Der er under alle omstændigheder tale om menneskelige individer, hvis menneskelige værdighed ikke må krænkes siger jeg stop.

Her er tale om resultatet af en meget alvorlig forbrudelse, der kunne have kostet ofret livet. Ofte, når det drejer sig om hævnvoldtægt foretaget af soldater, er der tillige tale om mishandling og gruppevoldtægt.

Det må absolut være en retting for den overfaldne at få "resultatet", en lille celledsamling, fjernet hurtigst muligt. Her er vi tvunget til at se bort fra celledsamlingens menneskelige værdighed. Gør vi ikke det, men overtaler den troende kvinde til at føde barnet, skønt hun afskyr det fra første færd, fortsætter vi forbrudelsen mod hende mange år frem. Barnet må leve med at være skabt i en forbrudelse af en/ flere forbrudere. Det vil ikke vokse op med menneskelig værdighed, men uden selvrespekt og indbygget mistillid til verden – og dertil sandsynligvis under meget dårlige kår.

Jeg synes, vi som katolikker skal tænke os godt om. Er

det ikke at gå uden for næstekærlighedens grænser? Er det ikke et meget tungt åg – af flere – der lægges på kvinderne?

Når jeg er i tvivl om, hvad er rigtigt, og hvad er forkert, forestiller jeg mig, at jeg kan spørge Jesus, og at han svarer mig. Det synes jeg, I skulle gøre, som protesterer mod Amnestys abortpolitik.

*Eva Antkowiak
Nyborg*

Svar: Kirkens standpunkt med hensyn til abort bygger på det forhold, at ethvert menneskeliv er skabt og villet af Gud og derfor – fra befrugtningstøjeblikket til en naturlig død – har ubetinget krav på omsorg og beskyttelse.

Menneskeværd kan og bør således ikke gradbojes. Det er det fænomen, vi i dag kan iagttage i det omgivende samfund, hvor mennesker og myndigheder vil gøre sig til herre over livet ud fra tilfældige kriterier om, hvad man anser for "et godt liv".

Et barn, som er frugten af en forbrudelse (voldtægt) er ikke selv en forbruder, der bør straffes med døden. Det kan heller ikke med samme begrundelse reduceres til "en celledsamling". Går vi blot i enkelte tilfælde ind på denne tankegang, har vi i princippet anerkendt det syn på menneskelivet, som legitimerer abort.

Set fra kvindens synspunkt, er der heller ikke belæg for, at et abortindgreb vil bedre hendes situation. Den kvinde, der har været udsat for voldtægt, vil naturligvis efterfølgende være dybt traumatiseret, men her bør man betænke, at traumat først og fremmest hidrører fra selve voldtægten og ikke nødvendigvis fra den efterfølgende graviditet. Erindringen om den forbrudelse, hun har været udsat for, vil formentlig følge hende resten af livet, men lige så lidt som man kan gøre forbrudelsen ugjort, lige så lidt kan

man ophæve det traume, forbrudelsen har påført hende, ved at underkaste hende en provokeret abort. Tværtimod risikerer man derved at påføre hende et nyt traume – det er der rigelig dokumentation for.

Erfaringerne viser, at det vigtigste for et voldtægtsoffer er, at hun får al mulig støtte herunder møder forståelse og ægte menneskelig omsorg fra omgivelsernes side. Abort er kun tilsyneladende en løsning på problemet.

Torben Riis

FORSIKRINGSRÅDGIVNING

- så tal med
erhvervsassurandør Ingo Brodersen

ALM. BRAND
Rådhuspladsen 2-4 · 1550 København V
Telefon 33 30 60 51

WWW.ALMBRAND.DK   ALM. SUND FORNUFT

BANGS TORV BLOMSTER

Herlev Hovedgade 127
Tlf.: 44 92 41 31

Buketter • Bårebuketter • Vine og Vinpynt
Blomster1910@hotmail.com

annoncer og meddelelser

Det sker i bispedømmet

Oktober

Tirsdag 2. kl. 19.30: Foredrag
Foredrag med Beate og Jerzy Golubowski om pilgrims-
vandringen til Czestochowa i august 2007.
Menighedssalen, Sankt Laurentii Kirke, Frederiksborgvej 11,
4000 Roskilde. Arrangør: Sankt Laurentii Aftener.
Entré kr. 40,00 inkl. kaffe. Alle er velkomne.

Lørdag 6. kl. 14.30: Voksenkatekese
Emne: Guds ord i hverdagen - Guds ord i evangeliseringen
- Guds ord i liturgien. Oplæg v/ Sr. Anna Mirjam, cand theol.
Eva Maria Nielsen, pastor Niels Engelbrecht.

(Madpakke medbringes) - Pris: 80 kr. f. undervisnings-
materiale m.m. - kaffe/te m. brød.

Afsluttes med messe kl. 17.00.

Sted: Sankt Ansgar Kirkes menighedssal. Bredgade 69 A.
Kbh. K - Alle er velkomne

Lørdag 24. kl. 19.30: Foredrag
Foredrag med Asger Aamund: "Kristendommen er den røde
tråd i min etik". Menighedssalen, Sankt Laurentii Kirke,
Frederiksborgvej 11, 4000 Roskilde.

Arr.: Sankt Laurentii Aftener. Entré kr. 40,00 inkl. kaffe. Alle er
velkomne.

Der er ukrainsk messe i domkirken hver 1. søn i måneden kl.
12.00: Sankt Ansgars Kirke, Bredgade 64, København.

Biskoppens kalender

Oktober

02. Tirsdag	16.00:	Møde i forretningsudvalget
03. Onsdag	13.30:	Møde i Danske Kirkers Råd
04. Torsdag	10.00:	Møde i Præsterådet
06. Lørdag	16.00:	Firmelse i Assens
08. Mandag	10.00:	Møde i Biskoppeligt Råd
14. Søndag	08.00:	Messe i Domkirken
	10.00:	Messe i Domkirken
15. Mandag	16.00:	Messe i Karmel
18. Torsdag	09.00:	Messe for personalet
21. Søndag	08.00:	Messe i Domkirken
	10.00:	Messe i Domkirken
23. Tirsdag	16.00:	Møde i forretningsudvalget
24. Onsdag	15.00:	Møde i Liturgikommissionen
27. Lørdag		Opf. Ledermøde Vest - DUK
28. Søndag	10.00:	Firmelse i Roskilde

DANSK OLIE

KOMPAGNI A/S

Fyringsolie
Oliefyrservice
Installationer
Olievagt i
fyringssæsonen

Rødovrevej 383, 2610 Rødovre
36 70 45 30
- sikkerhed for varme

GLADSAXE BEDEMANDSFORRETNING

SØBORG HOVEDGADE 94

Henrik
Lundgren

DØGNVAGT
39 69 86 81

Afdelinger i Skovlunde,
Ballerup, Herlev, Farum,
Bispebjerg og Frederikssund

*Jeg kommer gerne i Deres hjem for at træffe
de nødvendige aftaler*

TELEFONLINE SOS FORBØN

Ønsker du forbøn,
et lyttende øre,
et ord fra Jesus
og en velsignelse
så ring **7518 1808**

Torsdag, fredag
og lørdag kl. 20-23
hele året

Vanløse Ligkistemagasinet

H.P. Baltzer & Søn ApS
Jyllingevej 8, 2720 Vanløse

38 71 75 01

organiseret bedemand
tilknyttet garantordning

www.vanlose-ligkistemagasinet.dk

Bønnens Apostolat

Oktober

At kristne, hvor de er i mindretal, må få styrke og
mod til at leve deres tro og være standhaftige i
deres vidnesbyrd om denne tro.

At Verdensmissionsdagen hos enhver døbt må
vække en endnu større opmærksomhed på
missionsarbejdet.

RFM Landsbevægelsen Respekt for Menneskeliv

*Sig ja til livet
- hele livet!*

Bestil et gratis prøvenr. af RFM nyt
Tlf 5576 7652 • E-mail: rfm@mail.dk
www.rfm.dk

Agnes f. Hoffmann og Johannes Rosenkilde Grams Brudeudstyslegat

Som hjælp til brudeudstyr for unge katolske piger,
som indgår ægteskab med en katolik,
uddes en legatportion til værdigt trængende katolikker.
Uddelingen foretages af legatbestyrelsen i november 2007.

Ansøgningen indeholdende navn, bopæl, alder samt
anbefaling fra en katolsk præst samt kopi af dåbsattest eller
andet bevis for katolsk tilhørsforhold for begge parter
skal være legatbestyrelsen i hænde senest 31. oktober

Ansøgning stiles til Katolsk Bispekontor,
Gammel Kongevej 15, 1610 København V

Begravelse
Bisættelse
Borydning
Bobehandling

KATOLSK BEGRAVELSES SERVICE

Benzons
BEGRAVELSES SERVICE

DØGNSERVICE 7011 2407

Kastrup Begravelsesforretning

Telefon 32 55 55 55

Døgnvagt

Bedemand Michael Riis

Amagerbrogade 155

Dragør Begravelsesforretning - Telefon 32 53 06 29
Taastrup Begravelsesforretning - Telefon 43 99 19 19

**Hellerup
Endrup-Ryvang
Bedemandsforretning**
v/Lisbeth og Vagn Fondo
Bernstorffsvej 13 A
39 62 16 50

Reference:
Sankt Joseph Søstrene
Benediktinerinderne
af den hellige Lioba
Alle aftaler træffes
gerne i hjemmet

Victor Nielsen

Stenhuggeri og
Monumentforretning
v/stenhuggermester Mohr
Vestre Kirkegårds Allé 28-32
2450 København SV
Tlf. 33 21 65 48
Fax. 33 21 30 32

ADVOKAT

Marianne Qvist

Paradishegnet 5
2840 Holte
Tlf. 45 46 19 40

**ARV • TESTAMENTE
SKØDER
ÆGTESKABSSAGER**

WWW.MARIANNEQVIST.DK

Katolsk Orientering

Indlæg til Katolsk
Orientering

nr. 17

som udkommer den

17. oktober

skal være redaktionen i
hænde senest den

1. oktober

Venlig hilsen
redaktionen

Er dit liv i kaos/krise?
Der er en, der kan lytte i
Telefonlinjen ved kirken.
Ring gratis og anonymt.

Alle dage mellem 18 -22
70 26 14 84

Besøg den officielle
katolske hjemme-
side på

www.katolsk.dk

og læs KO på

www.katolsk-orientering.dk

Katolsk Bibelskole holder weekendretæte

Hvornår: 19/10-21/10
Hvor: Hellig Kors Kloster, Lemvej 19, 5940 Lem. 97341142
Ledere: Geoff og Gina fra katolsk bibelskole i London
Emne: At blive født påny (Johs. 3:1-10).
Pris: 950 kr. med fuld forplejning
Præst: Benny Blumensaat
Tilmelding: 75 12 64 02 eller 24 60 23 08

Værelse udlejes

Centralt beliggende værelse på Frederiksberg med adgang
til bad og køkken med køleskab udlejes for kr. 2.200 kr./mdl.
Depositum kr. 6.000 - Henvendelse: Telefon 30 40 36 19

Katolsk Orientering nr. 15 19. september 2007 33. årgang

*Sandelig, sandelig siger jeg jer: Den, der tror, har evigt liv.
Jeg er livets brød. Jeres fædre spiste manna i ørkenen,
og de døde. Men det brød, som kommer ned fra himlen,
gør, at den, der spiser af det, ikke dør.
Jeg er det levende brød, som er kommet ned fra himlen;
den der spiser af det brød, skal leve til evig tid.
Og det brød, jeg vil give, er mit kød, som gives til liv for verden.
Joh 6, 47-51*

Redaktion Torben Riis (ansvarshavende)
Redaktionssekretær Kuno Arnkilde
annoncer, orientering fra sognene og abonnement
Lisbeth Rønne
Medarbejdere i dette nr. Stig Holsting, Kirsten Kjærulff, Kirsten Krog, Eva Maria Nielsen, Lisbeth Rütz
Redaktion og annoncer
Katolsk Orientering, Gammel Kongevej 15, 1610 København V,
tlf.: 3355 6040 kl. 9-13 mandag-fredag, fax 3355 6041,
e-mail: redaktion@katolskoriering.dk
Giro 205-7042
Orientering fra sognene: indlæg sendes til
sogneyt@katolskoriering.dk
Alle katolske husstande kan få bladet gratis tilsendt.
Abonnementspris 420 kr. helårligt. Løssalg 21 kr. i Stenbutikken,
Vesterbrogade 28, 1620 København V.

Udgiver Ansgarstiftelsen, Gammel Kongevej 15,
DK 1610 København V
Tryk Morsø Folkeblad Bogtrykkeri
Oplag 7900

Fundet i programmet

af
Stig Holsting

Uge og

RADIO

P 1: Fredag den 21. september 14.58
Et øjeblik: Hvorfor lige mig? 1:5

Vi lever i en tid hvor vi vil have kontrol over livet. Hvor vi regner med at teknik og forskning redder os fra det onde. Men lige præcis i den "Hvide Verden" - på hospitalet oplever det moderne menneske ofte magtesløshed og mødet med døden som vilkår. Een mand forsøger hver dag at hjælpe patienter og pårørende med at håndtere denne nye virkelighed.
Det er hospitalspræst Christian Busch.

P 1: Lørdag den 22. september
10.48 Et øjeblik: Hvorfor lige mig? 2:5

P 1: Onsdag den 26. september
22.50 Et øjeblik: Hvorfor lige mig? 3:5

P 1: Torsdag den 27. september
22.50 Et øjeblik: Hvorfor lige mig? 4:5
(Sidste udsendelse (5:5) fredag 14.58).

På www.katpod.dk siden sidst

Kristne og muslimske ledere mødes
Vassula Rydén rundsender svar til
Troslærekongregationen.
Daniel Nørgaard på Færøerne (1).
Historien om hr. Kallan fra Hørsholm.

Udgivelsesplan for Katolsk Orientering 2008

Stof til	som udkommer	skal være fremme senest	Fra sognene
KO nr. 1	onsdag d. 9. januar	mandag d. 17. dec. 2007	
KO nr. 2	onsdag d. 23. januar	mandag d. 7. januar	februar
KO nr. 3	onsdag d. 6. februar	mandag d. 21. januar	
KO nr. 4	onsdag d. 20. februar	mandag d. 4. februar	marts
KO nr. 5	onsdag d. 5. marts	mandag d. 18. februar	
KO nr. 6	onsdag d. 19. marts	mandag d. 3. marts	april (påske)
KO nr. 7	onsdag d. 2. april	mandag d. 17. marts	
KO nr. 8	onsdag d. 16. april	mandag d. 31. marts	maj
KO nr. 9	onsdag d. 30. april	mandag d. 14. april	
KO nr. 10	onsdag d. 21. maj	mandag d. 5. maj	juni
KO nr. 11	onsdag d. 4. juni	mandag d. 19. maj	
KO nr. 12	onsdag d. 18. juni	mandag d. 2. juni	juli/august
KO nr. 13	onsdag d. 20. august	mandag d. 4. august	september
KO nr. 14	onsdag d. 3. september	mandag d. 18. august	
KO nr. 15	onsdag d. 17. september	mandag d. 1. september	oktober
KO nr. 16	onsdag d. 1. oktober	mandag d. 15. september	
KO nr. 17	onsdag d. 15. oktober	mandag d. 29. september	nov. - 16.dec.
KO nr. 18	onsdag d. 5. november	mandag d. 20. oktober	
KO nr. 19	onsdag d. 19. november	mandag d. 3. november	
KO nr. 20	onsdag d. 10. december	mandag d. 24. november	17. dec. - jan. 2009

Katolsk Orientering

Den største dag

lidenskab og katolsk tro (p. Benny Blumensaat og tidligere landstræner Sepp Piontek), katolik i Danmark/verden ved p. Daniel Nørgaard, biskoppen i den varme stol, tæveøvelser (formand for DUK's lokaludvalg Son Bui), moderne film og katolsk tro (medlem af menighedsrådet i Aarhus Nikolaj Noval), katolsk tro og international solidaritet (kampagnekoordinator i Caritas David Vincent Nielsen), og ung katolik i et afkristnet samfund (informationschef Iben Thranholm).

Lørdag aften sluttede med aldersopdelt fest for henholdsvis børn og unge.

Søndag

Om søndagen skulle en fem kilometer lang pilgrimsfærd finde sted. Pilgrimsfærdens gik til Sankt Knuds grav som findes i krypten under Odense Domkirke. Vandringen, hvor to store trækors blev båret på skift af nogle af de 6-700 deltagere, foregik på indfaldsvejene og langs Odense Å i centrum af byen, hvor domkirken er beliggende.

Den Største Dag blev organiseret af over 60 frivillige fra Danmarks Unge Katolikker. En af dem, Elisabeth Thomsen, svarede følgende på spørgsmålet fra Katolsk Orientering: Hvad gjorde det største indtryk på dig ved dette arrangement? : "Det var, da vi gik i procession. Jeg gik forrest, og på et tidspunkt vendte jeg mig om og så den lange slange af mennesker. Det var et fantastisk syn, og det glædede mig."

Hvad håber du for Kirkens fremtid?

– Jeg håber, at mange af de unge, som deltager her i dag, vil blive ved med at komme i Kirken. At de vil være med til at bygge et fællesskab op. At de bliver en del af Kirkens fremtid.

Fejringen af messen i Odense Domkirke var som nævnt en historisk begivenhed, og det blev da også en i alle måder festlig gudstjeneste. Alene af den grund, at det lykkedes at fylde alle kirkebænke, sidegange, våbenhus og midtergangens gulvareal med over 600 børn og unge. Med ungt skuespil under 1. læsning, med de unges sangtekster og musikledsagelse.

Det sidste ord får ungdomspræst Gregers Mærsk-Kristensen, der i to år har været den gejstlige leder, og som har bundet

Udgangsprocessionen i Odense Domkirke. Forrest ses den apostoliske nuntius. Som det fremgår af fotoet, var alle pladser besat af børn og unge fra hele landet. Øverst: Biskoppen foretager konsekrationen under messen i Sankt Knuds Kirke, hvor Knud den Helliges relikvier er skrinlagt.

Sammen med den apostoliske nuntius ærkebiskop Giovanni Tonucci celebrerede biskop Czeslaw Kozon søndag den 23. september den første katolske messe i Odense Domkirke siden reformationen. Anledningen var den nationale børne- og ungdomsdag, den foreløbige kulmination på DUK's store projekt: HandlingsplaneN

Tekst og fotos: Kuno Arnkilde

Den største dag for de 6-700 børn og unge, der var kommet til Odense fra hele landet for at opleve et enestående samvær i dagen 22. og 23. september.

Om den største dag for DUK, ikke mindst for de mange, som i månedsvis havde knoklet for at gøre det muligt – og endelig en meget stor og glædelig dag for danske katolikker, fordi biskop over Fyens Stift Kresten Drejergaard og menighedsrådet ved Sankt Knuds Kirke gæstfrit havde åbnet dørene for fejringen af den første katolske messe siden reformationen i Odenses smukke domkirke.

Lørdag

Efter indkvartering og ryste-sammen-aktiviteter var der aldersopdelt katekese. Derefter skulle børn op til 12 år deltage i stjerneløb med masser af sjove poster og præmier. Firmanderne kunne vælge sig ind på aktiviteter som: føle/sanse meditation, eksistens leg og fodbold. De unge fra 15 år og opefter deltog i forskellige workshops med emner så forskellige som

trådene sammen i HandlingsplaneN, som arrangementet "Den Største Dag" var en del af. Han sagde, efter at have modtaget blomster og lidt godt til halsen: "Tak til jer alle – og en særlig tak til jer, der har valgt at blive tilbage på Abildgårdsolen for at rydde op og gøre rent efter 6-700 mennesker. Tak!"

Om så udførte ungdomspræst Gregers

Mærsk-Kristensen sin karakteristiske favnende bevægelse med ordene: Herren være med Jer.

På Katolsk Orienterings hjemmeside – www.katolskorientering.dk – er der lagt videoklip hovedsageligt fra pilgrimsfærdens og messen i Odense Domkirke.

Religionsfrihed

Som omtalt på side 3 er der for nylig fra Vatikanet udgået en opfordring til den muslimske verden om at bidrage positivt til bestræbelserne på at skabe fred i verden.

Det er der i sig selv ikke noget bemærkelsesværdigt ved, men læser man lidt ned i teksten, er det, der springer i øjnene, Vatikanets insisteren på fundamentale frihedsrettigheder så som samvittigheds- og religionsfrihed – kombineret med understregningen af, at vold, herunder specielt terrorhandling, ikke er vejen til at løse verdens problemer.

I vor kulturkreds er friheden til at tænke, tale og tro, hvad man vil, for længst fastslået som en umistelig ret, bl.a. i artikel 18 i FN's Verdenserklæring om menneskerettigheder fra 1948. Også Den katolske Kirke bekræftede på Andet Vatikanconcil sin tilslutning til religionsfriheden i erklæringen *Dignitatis humanae*, som fastslår, "at retten til religionsfrihed dybest set har sit grundlag i selve den menneskelige persons værdighed," og at religionsfriheden derfor "bør anerkendes i samfundets retsorden, således at den bliver en borgerlig ret."

En tilsvarende accept af religionsfriheden finder man som hovedregel ikke i den muslimske verden.

Når Vatikanet i den omtalte henvendelse insisterer så eftertrykkeligt på religionsfriheden, sker det da også på baggrund af, at religionsfriheden i lande, hvor islam har status af officiel religion, mildt sagt har trange kår. Selv i lande som Tyrkiet og Ægypten, hvor forfatningen garanterer trosfrihed, er det, når det kommer til stykket, så som så med friheden.

Når Vatikanet yderligere finder anledning til at understrege, at terrorhandling aldrig kan legitimeres med henvisning til sand Gudstro, og at handlinger af denne art uvægerligt resulterer i en endeløs voldsspiral, ligger der naturligvis heri en slet dulgt hentydning til det beklagelige forhold, som i denne tid ofte polemisk udtrykkes med udsagnet om, at muslimer ikke nødvendigvis er terrorister, men at terrorister p.t. i betænkeligt omfang er muslimer.

Den kulturkløft, der består mellem den muslimske og traditionelt kristne verden, vil uden tvivl mange år endnu give anledning til konflikter, men i denne sammenhæng bør man ikke glemme, at truslen mod religionsfriheden i mindst lige så høj grad kommer fra det afkristnede Europa, herhjemme typisk i form af det til stadighed mere højrostedede krav om, at religiøst funderede synspunkter bør holdes ude af den offentlige debat. Fristelsen til at kræve meningscensur er til stede i alle lejre – interessant nok også blandt dem, der for tiden markedsfører sig som uforfædede forsvarere for ytringsfriheden.

Torben Riis

Læserbreve

Indsendte indlæg bør være forsynet med navn, adresse og telefonnummer. Med mindre andet er aftalt med redaktionen, må et læserbrev højst fylde 300 ord. Redaktionen forbeholder sig ret til at forkorte læserbreve, der overskrider 300 ord. Læserbreve kan indsendes som e-mail til redaktion@katolskorientering.dk eller som brev til Katolsk Orientering, redaktionen, Gl Kongevej 15, 1610 København V.

Fyldestgørende information

Torben Riis skriver i et svar til mit indlæg i KO 19/9, at motu proprium om liturgien "fortsat vil kunne diskuteres i KO's spalter med de muligheder dette giver for en mere detaljeret belysning af motu propriets betydning". Jeg vil derfor tillade mig at oplyse fig.:

(1) Man bør, efter at have læst motu proprium, undgå at tale om "den nye/gamle ritus". Paven skriver i dokumentet, at der er én latinsk ritus, med to former: den ordinære, og den ekstraordinære (fra før koncilet, men al-

drig afskaffet).

(2) KO har kun omtalt muligheden for at fejre messe efter den ekstraordinære form, men Motu Propriet giver også mulighed for at fejre alle de øvrige sakramenter efter denne form.

(3) Der gives i motu proprium klare retningslinier for, hvornår de troendes anmodning om sådanne fejring skal – ikke blot kan – imødekommes. Det burde ikke kræve internet at finde dem. Det vil fx hindre en del ældre mennesker i at opdage den mulighed, der nu er for at modtage de syges sal-

velse, eller holde bisættelse, efter den ekstraordinære form.

(4) Der bør også skelnes mellem den mulighed, enhver præst nu har for uden særlig tilladelse at fejre messe efter den ekstraordinære form – med eller uden menighed – og så muligheden for at anmode om, at en sådan messe må fejres fast inden for rammerne af et eksisterende sogn (jf. punkt (3), som er meget klar i sidstnævnte tilfælde).

Carl Winslow,
2800 Kgs. Lyngby

Gammel forening – nyt navn

Katolsk Radio og Fjernsyns Forbund har holdt repræsentantskabsmøde i Næstved.

Den vigtigste begivenhed var, at forbundet efter længere tids forarbejde besluttede at skifte navn til **Katolsk Medie Forum**. Indtil videre beholdes det tidligere navn som undertitel.

Ved stiftelsen i 1931 var navnet Katolske Radioklubber, idet forbundet var en paraplyorganisation for de eksisterende katolske radioklubber, hvoraf den første, den for Storkøbenhavn, blev stiftet i 1927. Langt senere fik forbundet sit hidtidige navn. I de senere år er der sket meget på medieområdet. Man kan trække en mængde TV-kanaler ind i stuen, pc og internet er kommet til, ligeledes mobilen, alle med en række muligheder, udfordringer og risici. Derfor opstod behovet for navneændring, bl.a. for at vise, at

forbundet i sin dagligdag beskæftiger sig med langt mere end de "gamle medier". Også for at trække nye medlemsgrupper til, ikke mindst trænger vi til nyt blod, mange interesserede aktive unge.

Navneændringen træder i kraft i forbindelse med den næste kontingentopkrævning 1. januar. I mellemtiden vil forbundet også blive moderniseret med nye vedtægter.

I sin beretning satte formanden, Niels M. Uldall, spørgsmålet om DR's fremtidige profil. De forskellige stationer "slås" om seertal. Situationen giver problemer set i relation til vort forbunds formålsparagraf, især vort ønske om at værne "om kristne og kulturelle værdier og om retten til relevant og saglig information". Vore betænkeligheder gælder især indholdet og formen på de kulturelle udsen-

delse og handler derudover om vor forståelse af public service-begrebet, hvor vi mener, "at DR fortsat skal være for hele folket", også mindretal, uanset konkurrencesituation og besparelser.

Formanden glædede sig over, at vi nu har repræsentanter i 6 "regionalråd" omkring Radioens P4.

Der er stadig en del regionale radioer, hvor vi ikke er repræsenteret. Efter nyvalget i efteråret 2008 håber vi at have katolske lyttere med ved alle P4-stationer. Interesserede må meget gerne henvende sig til foreningen.

Endelig lod der rosende ord til lokalafdelingen i Næstved, hvor der er mange faste aktiviteter – bl.a. en forestående rundvisning i DR-Ørestad den 24. november.

Alt dette har givet en pæn medlemsfremgang.

Niels M. Uldall

Helgen her og hisset - spredte glimt fra en valfart

Denne første linje i en af Grundtvigs salmer (står ikke i "Lovsang"!)) kunne godt være en slags fællesnævner for den valfart, som 40 deltagere var med til, d. 13.-18. september. Ved besøg på steder, som på en eller anden måde havde tilknytning til nogle af vore nordiske helgener, forsøgte deltagerne at forholde sig til, at fortiden ikke er en forhindring for vores tilknytning til disse Kristi efterfølgere. Trods afstand i tid og levevis og trods nutidig komfortabel rejse og ditto ophold var Hertug Knud, Knud den Hellige, Ansgar, Ansverus (benediktinermunk og martyr fra Ratzeburg i Nordtyskland) og Niels Steensen nærværende, når vi besøgte de steder, hvor de rent fysisk havde haft deres gang – blandt andet takket være Pastor Dieter Timmermanns og Jørgen Nybo Rasmussens levende orientering.

Arrangementet var en mellemting mellem en valfart og en historisk ekskursion. I bus gik turen fra Haraldsted, via Odense, Flensborg, domkirkebyen Slesvig, Hedeby, Frederiksstad (præstens barndomsby og et typisk diasporamiljø), Ratzeburg, Lübeck, Schwerin, Stralsund (Rügen), Rostock, Trelleborg og Dalby til Lund – og derfra retur til København.

Atter tilbage i de daglige folder kan man så forsøge at fordøje de mange indtryk og måske hengive sig til en eftertanke, der har noget at gøre med forståelsen af de helliges samfund "her og hisset".

Det kan også være, at man forsøger at

se nærmere på forholdet mellem trosindholdet og velstandsphænomenet i en valfartstrejse. I et overskudsamfund som det danske kan man let risikere, at den øgede valfartsaktivitet bliver parkeret blandt de mange forbrugsgoder, som også står til rådighed for katolikker.

En af deltagerne, der adskillige gange havde beundret kulturmindesmærkerne i Sydeuropa, og som havde opfattet Tyskland (ikke mindst Nordtyskland), som noget der bare skulle overstås, udtrykte sin forundring over den kulturelle rigdom, der fandtes bevaret f. eks. i middelalderkirkerne, trods mange hundrede års adskillelse fra Sydeuropas religiøse kultur.

Det handlede dog ikke bare om fortiden. Bøn og salmesang indgik som et naturligt led i valfarten, samt messefejring i Schwerin og Lund. I Schwerin deltog vi desuden i en stor økumenisk gudstjeneste på torvet midt i byen, og i Dalby Kirke (Skåne) var vi med til en morgensangsgudstjeneste sammen med nogle fra den stedlige menighed i Svenska Kyrkan. Det 20. århundredes historie blev også nærværende i Lübecks katolske kirke, hvor et kapel for nazismens ofre (bl.a. fire præster) mindede os om, at martyrer også kan høre til vor tid.

Stor tak til rejsens arrangører (Pastor Dieter Timmermann og Lene og Bent Irlov), samt vore trofaste chauffører (Philippe Coste og Gert Olsen), der professionelt gelejdede os ad store

landeveje og gennem trafikpropper og smalle gyder.

Ole Meyer

Sankt Knuds Kirke i Frederiksstad/Friedrichstadt i landsdelen Slesvig den første katolske kirkebygning efter reformationen, indviet i 1854 til Knud den Hellige. Indtil 1935 hovedkirke for regionen, men i 2003 blev den - som der står: "profaneret", dvs nedlagt som egentlig kirke, hvilket blandt vil sige, at der kun lejlighedsvis bliver læst messe, ligesom sakramentet ikke mere er til stede i tabernaklet. I ærkebispedømmet Hamburg mente man, at der ikke mere var befolkningsmæssigt grundlag for en sognemenighed på stedet.

Forsøg på kompromis om homoseksuelle i den anglikanske kirke

Biskopperne i den episkopale kirke i USA, som er en del af den anglikanske kommunion, har med en vedtagelse på et møde den 26. september forsøgt at nå til et kompromis i spørgsmålet om homoseksuelles adgang til kirkelige embeder. Man håber dermed at kunne imødegå den splittelse, der fortsat truer den anglikanske kirkes enhed, og som eventuelt vil kunne føre til eksklusion af USA's episkopale kirke. Konflikten blusede op, da man i den episkopale kirke i 2003 valgte Gene Robinson til biskop af New Hampshire, på trods af at han åbenlyst lever i et homoseksuelt parforhold.

Biskopperne enedes om at udvise tilbageholdenhed ved at forpligte sig til ikke i forbindelse med fremtidige bispevalg at acceptere kandidater, hvis livsførelse kan vække anstød i de øvrige nationalkirker og dermed sætte enheden over styr. Man vedtog ligeledes ikke at tillade offentlige kirkelige velsignelser af homoseksuelle par, før der er skabt bred enighed i hele kirkesamfundet om dette kontroversielle spørgsmål.

Caritas Danmark på arbejde i Nordøstindien

I Katolsk Orientering den 19. september kunne man læse den dramatiske beretning om br. Henry fra den indiske delstat Arunachal Pradesh, hvor han både er blevet pryglet, fængslet og angrebet af vilde dyr under sine missionsvandring.

Sikkert er det, at området er meget fattigt, og det er ikke let at komme ind i delstaten. Men der foregår nu også en del mere fredeligt kirkeligt arbejde på de kanter.

Caritas Danmark kender området godt, for vi har i de seneste par år arbejdet på at forbedre eksistensgrundlaget for stammebefolkningen i ca. 50 landsbyer i provinsen Tirap. Projektet udføres i samarbejde med den salesianske udviklingsorganisation AIDA, som arbejder på at styrke stammefolkene ved at udvikle alternativer til det traditionelle svedjelandbrug, bl.a. gennem grøntsagsdyrkning og svinehold. Stammebefolkningen organiseres også i selvhjælpsgrupper, der sparer småbeløb op og dermed gradvist får kendskab til pengeøkonomien. Endelig sættes der på forbedring af hygiejne og sundhed, og der uddannes landsbytrænere, navnlig på landbrugsområdet, og landsbysundhedsmedhjælpere.

Salesianerne er vellidte af stammebefolkningen efter 10 års tilstedeværelse i distriktet. På den tid er der etableret skoler med kostafdelinger, og der er katolske kirker både ved skolerne og i en del landsbyer og større byer. For at nå stammelandbyerne må projektpersonalet ofte vandre mange kilometer til de mest afsides beliggende landsbyer og tilbringe flere dage sammen med befolkningen, der hele dagen er optaget af arbejdet i markerne. Selvom projektet stadig er nyt, er der i mange landsbyer allerede mærkbare forandringer og forbedringer. Der er også et stigende ønske fra stammefolkene om at få større kontakt med omverdenen uden for de isolerede landsbyer.

Caritas Danmark kanalisere gerne private bidrag videre til beboerne i de 50 landsbyer, som vi allerede har kontakt til.

David Vincent Nielsen
Kampagnekoordinator
Caritas Danmark

Vatikanet: Vold løser ingen problemer

I et lykønskingskommuniké udsendt den 28. september i anledning af ramadanens afslutning opfordrer Vatikanet den muslimske verden til at forene sig med de kristne i bestræbelserne på at fremme en fredens kultur.

I kommunikéet, som var underskrevet af kardinal Jean-Louis Tauran og ærkebiskop Pier Luigi Celata, henholdsvis formand og sekretær for Det pavelige Råd for Interreligiøs Dialog, hedder det, at alle troende har en selvfølgelig pligt til at arbejde for fred ved overalt at udvise respekt for religionsfriheden. "Religionsfriheden,"

hedder det videre, "må ikke reduceres til blot at omfatte retten til at afholde gudstjenester. Den er et af de væsentligste aspekter i samvittighedsfriheden, som er en ret til, alle har del i, og en hjørnestein i menneskerettighederne."

Kommunikéet understreger endvidere, at en nødvendig forudsætning for, at man kan opbygge en fredens og solidaritetens kultur, er, at man afstår fra enhver form for voldsudøvelse, som, tilføjes det, aldrig kan retfærdiggøres religiøst. "Vi ved, at vold, især i form af terrorhandling, som rammer blindt og kræver utal-

lige uskyldige ofre, ikke er i stand til at løse konflikter, men kun fører til mere had og nye voldshandlinger til skade for menneskeheden.

Alternativt opfordrer skrivelsen til, at kristne og muslimer opdrager deres børn i en fredens ånd: "Som medlemmer af forskellige trossamfund har vi en fælles opgave i at sprede et budskab om respekt for mennesker, et budskab om kærlighed mellem enkeltpersoner og nationer. Vi har en særlig forpligtelse til at sikre, at vore unge mennesker, som skal overtage verden efter os, er opdraget i denne ånd."

Vanskeligheder for Ægyptens koptiske katolikker

Koptiske katolikker i Ægypten lever under vanskelige vilkår på grund af den religiøse lovgivning i landet, udtaler patriarken for Den koptisk katolske Kirke, Antonios Naguib, i et interview med Kirche in Not, den tyske afdeling af en international katolsk hjælpeorganisation, der yder støtte til truede lokalkirker verden over.

På den ene side, fremhæver patriarken, garanterer forfatningen religions- og samvittighedsfrihed, mens den på den anden side påtvinger islam som statsreligion og gør Sharia til grundlag for lovgivningen. En af de praktiske konsekvenser af denne uklarhed i lovgivningen er ifølge pa-

triarken, at det er vanskeligt at opnå tilladelse til at bygge kirker. Om man opnår en sådan tilladelse afhænger i høj grad af, hvilken embedsmand der behandler ansøgningen. Hvis den pågældende f.eks. har gået på en katolsk privatskole, vil han ofte være venligt stemt, og det understreger, tilføjer patriarken, vigtigheden af den rolle, de katolske skoler spiller i det ægyptiske samfund. I almindelighed har muslimer, som er blevet undervist på en af de 170 katolske skoler i landet, et positivt indtryk af Den katolske Kirke.

Ægyptens koptiske katolikker udgør med sine omkring 250.000 troende,

11 biskopper og 150 præster et meget beskedent mindretal i et land med 74 mio. indbyggere. 94% er muslimer. Det største religiøse mindretal (ca. 6%) er de ortodokse koptere. De kan ifølge traditionen føre deres kirke tilbage til evangelisten Markus, som led martyrdøden i Alexandria.

Den katolske koptiske Kirke blev oprettet i 1741, da den koptiske ortodokse biskop af Jerusalem Amba Anathasius gik over til Den katolske Kirke. Den nuværende patriark, Antonios Naguib, blev valgt den 30. marts 2006 og efterfølgende godkendt af pave Benedikt XVI.

En gang til!

Der havde desværre indsnæget sig en fejl i udgivelsesplanen, som vi bragte i sidste nr.: Sognene skal indsende fot vedrørende påskegudstjenester og arrangementer allerede til nr. 4 – og ikke som tidligere anført til nr. 6. Vi beklager fejlen og bringer oversigten igen – denne gang, tror og håber vi på, uden fejl.

Udgivelsesplan for Katolsk Orientering 2008

Stof til	som udkommer	skal være fremme senest	Fra sognene
KO nr. 1	onsdag d. 9. januar	mandag d. 17. dec. 2007	
KO nr. 2	onsdag d. 23. januar	mandag d. 7. januar	februar
KO nr. 3	onsdag d. 6. februar	mandag d. 21. januar	
KO nr. 4	onsdag d. 20. februar	mandag d. 4. februar	marts (påske)
KO nr. 5	onsdag d. 5. marts	mandag d. 18. februar	
KO nr. 6	onsdag d. 19. marts	mandag d. 3. marts	april
KO nr. 7	onsdag d. 2. april	mandag d. 17. marts	
KO nr. 8	onsdag d. 16. april	mandag d. 31. marts	maj
KO nr. 9	onsdag d. 30. april	mandag d. 14. april	
KO nr. 10	onsdag d. 21. maj	mandag d. 5. maj	juni
KO nr. 11	onsdag d. 4. juni	mandag d. 19. maj	
KO nr. 12	onsdag d. 18. juni	mandag d. 2. juni	juli/august
KO nr. 13	onsdag d. 20. august	mandag d. 4. august	september
KO nr. 14	onsdag d. 3. september	mandag d. 18. august	
KO nr. 15	onsdag d. 17. september	mandag d. 1. september	oktober
KO nr. 16	onsdag d. 1. oktober	mandag d. 15. september	
KO nr. 17	onsdag d. 15. oktober	mandag d. 29. september	nov. - 16. dec.
KO nr. 18	onsdag d. 5. november	mandag d. 20. oktober	
KO nr. 19	onsdag d. 19. november	mandag d. 3. november	
KO nr. 20	onsdag d. 10. december	mandag d. 24. november	17. dec. - jan. 2009

Evangelisering

Generalvikar Lars Messerschmidt, teologisk konsulent Eva Maria Nielsen og diakon Kaare Nielsen i en samtale med Katolsk Orientering om bispedømmets evangeliseringsprojekt.

Tekst og foto: Kuno Arnkilde

Evangelisering er nok ikke det ord, der ligger øverst i de fleste katolikkers ordfør. Evangelisering er ikke desto mindre en opgave, som Jesus har kaldet enhver til at udføre. Det betyder ikke nødvendigvis, at man skal stå foran Superbrugens lørdag formiddag med Bibelen i hånden. – Men hvad så?

Bispedømmet har ansat to nye medarbejdere. De skal hjælpe menighederne med evangelisering, og disse to medarbejdere bliver officielt "udsendt" fra Domkirken under højmessens kl. 10 den søndag 14. oktober. Men hvad går dette evangeliseringsprojekt egentlig ud på?

Ansigt til ansigt

For at komme nærmere en afklaring satte Katolsk Orientering tre personer stævne på Gl. Kongevej: Generalvikar Lars Messerschmidt og ovenævnte to medarbejdere, der for nylig er flyttet fra menigheden i Herning til menigheden i Ordrup.

Da lederen af "missio danmark" p. Kreienbühl afgik ved døden i marts, udnævnte biskoppen diakon Kaare Nielsen som hans efterfølger. Derudover skal Kaare Nielsen sammen med sin ægtefælle Eva Maria stå i spidsen for bispedømmets seneste projekt: ny-evangelisering. Jeg træffer dem og generalvikaren i deres nyindrettede kontor på Gl. Kongevej.

Kan man evangelisere fra to skriveborde på Gl. Kongevej?

Kaare: Nej - det kan man ikke. Man kan evangelisere, når man møder mennesker. Man kan forberede nogle ting fra et skrivebord, men det egentlige arbejde med evangelisering vil foregå "ude i marken" ansigt til ansigt med mennesker. Vi vil ar-

bejde administrativt, men sandelig også ude i menighederne.

Missio og Evangelisering

Når man taler om evangelisering, er der flere begreber at forholde sig til: mission, evangelisering og nu også ny-evangelisering. Hvad er forskellen?

Kaare Nielsen forklarer: Udtrykket evangelisering bruges almindeligvis om en forkyndelse rettet mod mennesker, som endnu ikke er troende, endnu ikke har fået forkyndt Evangeliet. Ny-evangelisering siger man, når der er tale om mennesker, som engang har haft kontakt med Kirken, men som ikke kommer i Kirken mere. Folk, der ikke mere har en levende og aktiv kristen tro. Mission er, i min sprogbrug, forkyndelse af evangeliet i områder, der fysisk ligger langt væk. Benediktinermunken br. Henry Gaikward fra Indien, som Katolsk Orientering lige har bragt en artikel om, er en missionær.

Generalvikar Lars Messerschmidt tilføjer: Mission er den klassiske betegnelse. Men der er også noget institutionelt i begrebet mission. Den katolske Kirke har været eksperter i at bygge missionsstationer; hospitaler, skoler o.a.. Et katolsk missionsprojekt indebærer stort set altid, at evangelisterne anvender disse institutioner som base. Mennesker som br. Henry Gaikward fra Indien interesserer sig derimod ikke primært for at bygge institutioner op. Han går fra sted til sted ligesom Jesus og Frans af Assisi. Men mission forbinder man af historiske grunde med at tage ud og grundlægge nogle institutioner og lave søgnearbejde. Når man evangeliserer, er man mere ydmyg.

Mandatet

Var de første apostle missionærer eller evangelister?

Lars Messerschmidt: De var apostle. I Paulus brev til Efeserne kapitel 4 skriver han: "Og Han har givet os nogle til at være apostle, andre til at være profeter, andre til at være evangelister og andre til at være hyrder og lærere." Hvad er forskellen på en apostel, profet, evangelist og en lærer? Jeg mener, apostlen indeholder det hele. Fordi han har myndigheden. Han kan grundlægge en Kirke.

Hvorfor skal I udsendes fra Domkirken og ikke blot fra biskopkontoret?

Eva Maria: Vi gør vores arbejde i Kirkens navn. Derfor udsendes vi fra Domkirken. Det betyder, at de mennesker, der hører til vores Kirke, ved, at biskoppen har bemyndiget os til forkynde. For mig betyder det meget, at det er Kirken, der sender os.

Kaare: Man kan trække en parallel til præsten/diakonen. Vi bliver indsat, og når vi forkynder evangeliet, gør vi det med Kirkens velsignelse og på biskoppens vegne.

Lars Messerschmidt: Man kan tilføje, at det er biskoppens opgave at evangelisere. Han er apostlens efterfølger og har naturligvis ansvaret for forkyndelsen, og dermed er vi tilbage til Paulus. Han forkyndte personligt, men han kunne naturligvis ikke gøre det hele alene. Derfor måtte han udsende andre. Giv et mandat til at udføre netop den opgave.

Menigheden som målgruppe

Hvem er målgruppen?

Eva Maria: Her i begyndelsen er én af målgrupperne de katolske menigheder. Vi ønsker at styrke menighederne i at nå ud til omverdenen. En anden vigtig målgruppe er de mennesker, som endnu ikke har modtaget Kristus, og dem håber vi at nå ved at samarbejde med de eksisterende menigheder.

Kaare: Vi stiller os til rådighed for at hjælpe med, hvad der måtte være brug for med hensyn til evangelisering. Og der vil være stor forskel fra menighed til menighed. Vi vil hjælpe menighederne til at forstå, at Gud har kaldet dem til at vidne om troen.

Johannes Paul II sagde engang, at en menighed, der ikke evangeliserer, ikke er værdig til at blive kaldt en kristen menighed. Hvad siger I til det?

Kaare: Det er så rigtigt, som noget kan være. Hvis man skulle pege på én pave i nyere tid, der ganske særligt har talt om evangelisering, så er det Johannes Paul II, og det er spændende at se, hvordan hans engagement stiger og stiger. Til sidst holder han næsten ikke en tale uden at komme ind på evangelisering.

Kan det ikke virke sårende på mennesker

at få at vide, at de ikke er en menighed, hvis de ikke har konkrete evangeliseringsbestræbelser?

Kaare: Når Johannes Paul sagde, som han gjorde, var det for at gøre opmærksom på, at her er noget, der godt kunne gøres bedre. Ligesom når vi under messen siger: "Jeg har syndet i tanke, ord og gerning." Tænker vi da ikke også lidt tilbage og finder ud af, at – ups, der er lige noget, jeg ikke har været opmærksom på? Denne refleksion skal jo ikke slå os ud, men få os til at tænke over vores adfærd.

Evangelisering i hverdagen

Lars Messerschmidt: Vi har erfaring for, at mange lægfolk faktisk udfører evangelisering. Det kalder de det bare ikke. De er ikke bevidste om, at det de gør er evangelisering – og det er den bevidsthed, vi skal have skærpet.

Hvad tænker du på? Imødekommenhed i kirken om søndagen?

– Nej, jeg tænker på den måde, de forholder sig til deres medmennesker på i deres daglige arbejde, foreningslivet osv. De formidler direkte eller indirekte et budskab til andre mennesker. Det er også evangelisering.

En anden vigtig målgruppe er familien. Det, der foregår i hjemmet, er den mest basale form for evangelisering. Først og fremmest bøn. Man evangeliserer, når man samles i familiebøn. Det er i bøn, man konkret fører børnene til Gud. Man taler ikke om Gud, man får dem til at bede, møde Gud og tale til Gud. Lad mig give et eksempel: Forleden var jeg på besøg hos en familie med et kronisk sygt barn og vi holdt en lille familieandagt. Jeg fortalte det syvårige barn om Jesus, der engang gik rundt og lagde hænderne på folk. Jesus bad for dem og velsignede dem. Engang var der nogle mødre, der kom med deres små børn til Jesus, men det syntes de andre voksne ikke om. Man skulle ikke komme med små børn til Jesus, for han havde nok at gøre, mente de voksne. Men Jesus tog de små børn til sig og velsignede dem.

Mens jeg fortalte denne historie til den syvårige dreng, var han fuldstændig samlet. Herefter gjorde jeg nøjagtigt det samme over for ham. Jeg sagde til ham, at nu kommer Jesus og lægger sine hænder på dig og velsigner dig. Det er en måde at nå børn på: Fortælle om Jesus og gøre som Jesus.

Troværdige kristne

Lars Messerschmidt fortsætter: Daglig bøn og forældrenes eksempel. Ikke bøn som formler, børn skal også lære formler som Fader Vor og Hil dig Maria, for disse bønner er en fast struktur livet igennem, men de skal erfare en situation, hvor fokus er på Gud. Børn er meget modtagelige, hvis forældrene i øvrigt er troværdige kristne.

Hvordan troværdige?

– Troværdige forældre er mennesker, der selv forsøger at leve Jesus lære, altså praktiserer kærlighedsbudet i deres hverdag. Pave Paul VI skrev engang, at verden ikke har så meget brug for, at mennesker taler om Gud, som at de vidner om Gud. Der er så mange ord om Gud i dag.

Eva Maria: Troværdighed ytrer sig på mange måder. Gæstfrihed er vigtig. Vær åben. Tag imod børnenes kammerater. De skal føle sig godt tilpas i hjemmet.

Og tilgivelse. Vi sårer, og andre sårer os. Tilgivelsen er helt nødvendig i en familie. Og her kan man ligefrem tale om at leve forsoningen. At praktisere tilgivelse bringer mennesker tæt på Gud.

Skal man ikke være meget modig for at evangelisere – at stå frem som kristen?

Hvor får jeg mod og styrke fra?

Kaare: Hvad hjertet er fyldt af, løber munden over med. Hvis du virkelig brænder for en sag, så er det svært at holde mund.

Eva: Men man skal skelne. Man kan gøre som Kaare og så bare fortælle, hvad hjertet er fyldt af, men på den anden side skal man tage det afslappet, for det er ikke os, der skaber tro. Det er os, der giver vidnesbyrd, og det er Gud, der giver troen. Jeg skal ikke bagefter begynde at vurdere, når ti mennesker har fået troen, om det var fordi jeg gav vidnesbyrd. Jeg giver, hvad jeg kan, og så er resten op til Gud. Vi er Hans værktøj. Han bruger os, og det er – stort. Modet henter jeg ikke hos mig selv, men gennem kærlighed til Kristus.

At tale om Gud

Skal jeg fortælle om min tro i alle sammenhænge? Det kan f.eks. være svært på en arbejdsplads at gøre korstegnet, når jeg gerne vil bede borbøn. Fordi jeg er bange for at blive til grin.

Kaare: Det siger Bibelen. Vi skal altid være parat, men på en god måde.

Hvad vil det sige?

– Det vil sige, at man skal have viljen til se mennesket, der står foran én og spørge: Hvad fremmer troen hos ham eller hende? Hvis jeg handler, som min tro byder mig, og mine arbejdskolleger tænker, at jeg nok er sådan en eller anden underlig kristen, så skal jeg overveje, om jeg finder de rigtige veje til at nå folk. Det kan godt være, at jeg ikke med det samme skal sætte ord på det hele, men prøve at fornemme de andre. Man skal have det som en grundlæggende holdning at ville evangelisere, men det behøver ikke altid at være med ord. Det kan lige så godt være ved gerninger. At jeg ad den vej bereder en vej. Senere kan jeg så sætte ord på, når det forekommer naturligt.

Eva: Hvis du skal evangelisere, så hænger det sammen med, at du er døbt, at du har fået en gave og en opgave. Den opgave har du taget på dig. Den er der hele tiden. Du evangeliserer ikke to timer engang imellem. Det gør du gennem hele dit liv. Den bedste måde at evangelisere på er først at leve sit almindelige liv. At være vidne dér. På et tidspunkt spørger andre måske, hvorfor du handler, som du gør. Så kommer ordene.

Bønnens betydning

Hvad betyder Helligånden og forbøn i jeres arbejde?

Kaare: Uendeligt meget. Vi kan være redskab i Guds plan og hånd, men det er Gud, der handler. Vi kan fortælle, være aktive og bede. Og vi tager ud og besøger menigheder osv., men det er Helligånden, der vækker troen. Det er vi meget bevidste om i dette projekt. Derfor har vi bedt forskellige mennesker om forbøn, for at vi må erkende, hvad der er Guds vej for de mennesker og menigheder, vi møder. Paulus siger et sted, at det var ham, der plantede den Gud, der gav væksten.

Lars Messersschmidt: Hvis man læser Apostlenes Gerninger som det store missionskrift, så ser man hvordan apostlene var ledet af Helligånden hele tiden. Der er et eksempel med Paulus som gerne, fysisk, ville et andet sted hen for at forkynde, men Helligånden tillod ham det ikke, står der direkte i Bibelen. Det er en konkret vejledning fra Guds Ånd; hvor man skal gå hen, hvilke mennesker man skal møde.

Kaare: Derfor er den Hellige Birgittas bøn så vigtig for mig: "Herre vis mig din vej og gør mig villig til at gå den"

Eva: Vi kan intet gøre, uden at Gud vel-signer vores arbejde, men vi vil også gerne have praktisk støtte, når vi laver noget i bispedømmet. Når der kommer lidt større

projekter vil vi gerne møde mennesker som vil hjælpe os.

Rent praktisk. Hvordan har I planlagt jeres arbejde. Kommer initiativet fra jer, eller skal der komme henvendelser fra menighederne?

Kaare: Både og. Biskoppen har kontaktet to "pilotmenigheder". Herefter overtager vi så kontakten til disse menigheder. Vi besøger præst og menighedsråd. Prøver at fornemme hvad det er for en menighed. Ud fra dette prøver vi at lytte til, hvad det er, Gud gerne vil have vi skal gøre i denne menighed. Men ellers er man naturligvis velkommen til at kontakte os. Vi kan bare ikke klare alle menigheder på én gang, selvom det var vores første drøm. Man er velkommen til at kontakte os for at invitere os ud til menigheden, hvor vi kan fortælle om vores arbejde.

Ring til bispekontoret på 33 55 60 24 mlm. 9-12 på hverdage. Eller send en email til evangelisering@katolsk.dk

Pastoral-Centret har fremstillet en lille folder som hedder "Bøn for evangelisering."

Pave Johannes Paul II om evangelisering

Evangeliet om håb, som Kirken har modtaget og har tilegnet sig, fordrer daglig forkyndelse og vidnesbyrd. I enhver tidsalder og på ethvert sted er dette Kirkens egentlige kald. Det er også i dag Kirkens opgave i Europa; for evangelisering er selve Kirkens nådegave og kald, dens dybeste identitet. Kirken er til for at evangelisere, dvs. for at prædike og lære, for at være kanal for nådens gave, for at forson syndere med Gud, og for i messen at forlænge Kristi offer, der er minde om hans død og glørværdige opstandelse.

Kirke i Europa, ny-evangeliseringen er den opgave, du står over for! Genfind forkyndelsens begejstring! Lyt til den bøn, der i dag ved begyndelsen af det 3. årtusind er rettet til dig, – den bøn, som hørtes ved begyndelsen af det første årtusind, da Paulus i et syn så en mand fra Makedonien, som bad ham: "Kom over til Makedonien og hjælp os!" (ApG 16,9). Selv om den forbliver udtalt eller endog undertrykt, er dette den dybeste og mest ægte bøn, der i dag hæver sig fra de europæeres hjertes, der længes efter et håb, der ikke vil skuffe.

Ecclesia in Europa, 45

Således er der overalt behov for fornyet forkyndelse, selv blandt de allerede døbte. Mange europæere mener i dag at vide, hvad kristendom er, men når det kommer til stykket, ved de det faktisk slet ikke. Ofte er de uden viden om troens mest basale elementer og begreber (...) Troens store faste holdpunkter undermineres hos mange mennesker på grund af en svag religiøs indstilling, der savner reelt engagement; forskellige former for agnosticisme og praktisk ateisme breder sig og bidrager til at øge adskillelsen mellem tro og liv.

Ecclesia in Europa, 47

Messe i Coroico

af Jann Sjørnsen, generalsekretær for Caritas Danmark

Det var søndag formiddag. Jeg sad på kirkebænken i Coroico, hvor der var kaldt til messe. Coroico ligger tre timers kørsel fra hovedstaden La Paz i Bolivia. Caritas Danmark samarbejder med Caritas Coroico om et projekt for kvinder, der dyrker kaffe. Derfor var jeg i byen.

Jeg havde bemærket kirken aftenen før, da vi gik forbi den på torvet. Dørene var slået op på vid gab, og lyset om end ikke ligefrem strømmede ud, så skinnede det inden for. Lysst i mørket...

Det er ikke fordi mine spanskkundskaber er til ret meget. Jeg gik derfor ikke til messen i forventning om at forstå ret meget – og det gjorde jeg sandt at sige heller ikke, selv om jeg sådan nogenlunde kunne følge med i messens forskellige led. Nej, jeg var gået til messe af nysgerrighed og for at opleve, hvordan den mon ville foregå i et syd-amerikansk land. Hvor mange ville der komme? Hvor gamle ville de være? Ville præsten tage sig revolutionær ud? Og jo, så var det jo søndag. Uanset at jeg ikke ville forstå meget, så var det nu ikke så tosset at være i Guds hus! Jeg fandt ikke ud af om den unge præst var revolutionær. Men menighedens ydre kunne jeg selvfølgelig beskue. Der var de to drenge, der sad på bænken foran mig, og som under hele messen sad og hviskede. Så var der de farvestrålende bondekoner, der formentlig kom lige fra markedet i de nærliggende gader. Der var nonnerne, der sang for og sikrede liturgien. Mænd og kvinder i cowboybukser. Kvinder i kjoler og børn i alle aldre. Og hvad jeg aldrig før har oplevet til en gudstjeneste: En hund. Utroligt! En ganske almindelig familie havde taget hunden med i kirke! Kort sagt: Guds farverige menighed inklusive hund var samlet denne søndag til messe i Coroico.

Messen foregik stille og roligt. Og dog synes jeg, at der var lidt for meget uro. Dørene til kirken stod nemlig på vid gab under hele messen. Støjen fra torvet var ikke øredøvende, men hørbar. Biler startede. Biler kørte forbi. Folk kom og gik under messen. Jeg forstod ikke, hvad der blev sagt, og jeg forstod da slet ikke, at dørene ikke blev lukket, så der kunne blive rum for stilhed.

Jeg havde medbragt mit lille Ny Testamente. Så kunne Guds Ord lyde på dansk denne søndag formiddag i Coroico. Jeg læste Matt. 6, 24-34, hvori der bl.a. står følgende om bekymringer: "Derfor siger jeg jer: Vær ikke bekymrede for jeres liv,

hvorfor I får noget at spise og drikke, eller for, hvordan I får tøj på kroppen. Er livet ikke mere end maden og legemet mere end klæderne?"

Dagen før havde jeg været sammen med kvinder, der i høj grad var bekymrede for deres liv. Måske især deres børns og familiens samlede liv. For de havde ikke meget til at spise og drikke. Og tøjet? Det havde de da, men alligevel – det var ikke svært at forstå, at de var bekymrede for dagen og fremtiden.

Jesu ord var lidt svære at kapere den søndag formiddag i Coroico. Det havde ligesom været nemmere at lytte til dem hjemme i Næstved. Så havde der jo ikke været grund til bekymring over mad og drikke, og da slet ikke tøj. Det skulle da så lige være bekymringer over problemerne med for meget mad og drikke – og for lidt plads til for meget tøj!

Men i Bolivia er hverdagen barsk, ja, nærmest ubarmhjertig for de fattige. Det havde desto mere var det også overvældende at opleve den taknemmelighed kvinderne gav udtryk for over for Caritas Danmark under et møde i Caritas Coroicos lokaler. Vi skulle tale om, hvordan de kunne forbedre familiernes indkomstgrundlag gennem en bedre kaffeproduktion. Bagefter skulle vi spise sammen. Inden vi begyndte måltidet bad en gammel bondekone og sang for på en sang. Det var til at forstå, selvom det var på spansk: Den gamle kone takkede Gud for maden, idet hun rakte de tomme hænder frem i bøn. Det var et stærkt vidnesbyrd om tillid til Gud trods alle bekymringer!

Mens hensyn til messen så gik jeg såmænd hen og blev glad for den åbne dør. Den blev til et billede, som var til at forstå, selvom jeg sad på kirkebænken i Coroico i Bolivia: Gud er ikke som en lukket dør, men som en åben. Og den søndag var det et par hundrede inklusive en hund, der valgte at gå ind...

Spørg om troen

redigeret af Kirsten Kjærulff

Kristen tro og homoseksualitet

Et generelt spørgsmål:

Efter mange års ægteskab har man fundet ud af, at manden er homoseksuel og gerne vil fortsætte resten af livet som homoseksuel. Hvad gør man i dette tilfælde? Hvilke rettigheder har man? Hvad er kirkenes syn på sådan et problem?

Med venlig hilsen
Maria

Det kan siges meget enkelt: En homoseksuel er ikke i stand til at indgå et gyldigt ægteskab, dvs. indgå i det fuldkomne livsfællesskab, som ægteskabet efter katolsk opfattelse er.

Derfor, hvis der opstår en situation som den, du skitserer, vil den anden part i forholdet kunne indbringe sagen for den kirkelige domstol. Og hvis det forholder sig således, som du skriver, at manden er homoseksuel og ønsker at leve som homoseksuel, så vil domstolen erklære ægteskabet for ugyldigt. Det betyder, at der set med Kirkens øjne aldrig har været et ægteskab, og derfor vil kvinden have sin frihed til efterfølgende at gifte sig.

Torben Riis

Er Kirken ukærlig? Svar til Henning Egelund

Henning Egelund bebrejder i et læserbrev i KO nr. 15 Kirsten Kjærulff, at hun i KO nr. 14 giver Jonas et ukærligt svar vedrørende homoseksualitet. Henning Egelund tilføjer, at det muligvis også er Vatikanets svar, "som så også er ukærligt."

Hertil må jeg bemærke, at det ikke i snæver forstand er Vatikanets, men Kirkens svar, således som man f.eks. kan læse det i Den katolske Kirkes Katekismus: "Homoseksuelle personer er kaldet til kyskhed: Ved selvbeherskelsens dyd, der opdrager til indre frihed, undertiden også med støtte i et uselvisk venskab, ved bøn og sakramenternes nåde kan og bør de gradvist og beslutsomt nærme sig den kristne fuldkommenhed" (2359).

Henning Egelund anfører dernæst 1) at homoseksualitet som oftest er en medfødt tilbøjelighed, og 2) at seksual afholdenhed derfor ikke efter hans opfattelse kan være en reel mulighed for den homoseksuelle, og 2) at "homoforhold kan være fuldt så ægte kærlige og trofaste som andre ægteskaber."

Disse to konstateringer efterfølges af en henvisning til Ny Testamente: "Jesús sagde: Den, der er ren, kan kaste den første sten."

Jeg læser denne tilføjelse som en formaning til os alle om ikke at fordømme det homoseksuelle menneske, en formaning, jeg ganske kan tilslutte mig. En tilsvarende formaning finder man da også i Katekismen (2358): "De skal mødes med respekt, medfølelse og takt. Man bør

undgå ethvert tegn på uretfærdig diskrimination over for dem. Disse mennesker er kaldet til at gøre Guds vilje i deres liv, og, hvis de er kristne, til at forene sig med Herrens korsoffer i de vanskeligheder, de måtte komme ud for som følge af deres vilkår."

Der er altså ikke tale om, at Kirken fordømmer mennesker med homoseksuelle tilbøjeligheder. Det, Kirken tager afstand fra, er homoseksuel praksis, når den konstaterer, at "homoseksuelle handlinger ud fra deres indre væsen er uordnede" (2357).

Hermed er vi så tilbage ved Henning Egelunds indvending, som vel at mærke er en indvending, man ikke sjældent hører i vore dage: Er der nogen rimelighed i, at Kirken pålægger homoseksuelle at leve i afholdenhed, for så vidt som der er tale om et medfødt anlæg, som ikke lader sig ændre – og skulle det ikke være muligt for homoseksuelle at leve i et kærligt og trofast parforhold?

Jeg skal gerne medgive, at Kirken set med moderne danske øjne har et forklaringsproblem, hvad dette angår – dog ikke i den forstand, at Kirken ikke skulle være i stand til at begrunde og forklare, hvad den har at sige os. Kirkens problem er mere præcist, at den skal formidle et budskab til mennesker med en helt anden forståelsehorisont end den kristne, eller i det mindste til mennesker, som overordnet ikke har forstået og accepteret Kirkens lære om ægteskab og seksualitet.

Med andre ord, forudsætningen for at forstå, hvorfor Kirken ikke anerkender homoseksuelle parforhold, er at man er klar over, hvad et ægteskab er i katolsk forstand, og hvad man skal forstå ved ægteskabelig kærlighed.

Også på dette punkt er der hjælp at hente i Katekismen omend i meget komprimeret form, når der om homoseksuelle handlinger står: "De er i modsætning til den naturlige lov. De udelukker den seksuelle akt fra at give liv. De fremgår ikke af en sand affektiv og seksual kompleksitet. De kan i intet tilfælde godkendes" (2357).

Det, der tales om her, er, at der i homoseksuel praksis mangler noget helt fundamentalt. Den ægteskabelige kærlighed mellem mand og kvinde (samlejet) har som sit overordnede (men ikke eneste) formål at skabe nyt liv. Negativt udtrykt betyder det, at et seksualliv, som udelukker dette formål, er løbet af sporet. Hvis seksualakten kun har til formål at tilfredsstille parternes seksuelle behov og bekræfte deres indbyrdes forhold, er der tale om en seksualitet, som lukker sig om sig selv, bliver et formål i sig selv.

I katolsk forstand derimod kan og bør seksualiteten ikke adskilles fra ægteskabet og fra pligten til at være åben over for skabelsen af nyt liv. Ægteskabet er et kald fra Gud, en livsopgave, og det er inden for denne ramme seksualiteten får sin mening. Den ægteskabelige kærlighed rækker ud over "tosomheden", forpligter ægtefællerne i forhold til den

familie, de grundlægger, og til syvende og sidst i forhold til den "orden," Gud har villet i Skabelsen: "som mand og kvinde skabte han dem."

Det er baggrunden for, at Katekismen betegner homoseksuelle handlinger som "uordnede" – de indgår ikke i Guds skabelsesorden og ikke i hans frelsesplan for os mennesker – men det er ikke mindst i vore dage vigtigt at tilføje, at der i en kristen optik er meget andet end homoseksualitet, der må betegnes som "uordnet".

Når homoseksuel adfærd i vor kulturkreds inden for de senere år i vidt omfang er blevet accepteret som "normal" og i moralsk forstand uproblematisk, er der flere grunde til det, men den væsentligste er, så vidt jeg kan se, at man i det moderne Vesten netop har indført den adskillelse mellem seksualitet og ægteskab og mellem seksualitet og reproduktion, som karakteriserer homoseksualitet. Man har som allerede nævnt løstrevet seksualiteten fra den absolutte forpligtelse over for ægtefællen og familien, som Kirken foreskriver.

Det betyder ikke, at alle nu lever i promiskuitet eller ikke er i stand til at leve i et lykkeligt og harmonisk parforhold. Men det betyder, at det moderne menneske ikke længere – i sidste instans – har nogen begrænsning for at blive i sit ægteskab, hvis det opleves som byrdefuldt, og det betyder også, at begrænsningen for, at seksuelle handlinger skulle være begrænset til ægteskabet, ikke umiddelbart er til at få øje på.

Med andre ord, Kirken afviser ikke blot homoseksuel praksis som uacceptabel, men i lige så høj grad den moderne hedonisme, der reducerer seksualiteten til konsum, til nydelse, til behovstilsfredsstillelse. Det er denne sammenhæng, problemet skal ses i, og således også baggrunden for, at Kirken i vore dage befinder sig strid modvind, når dette og beslægtede spørgsmål diskuteres.

Men, vil man fortsat indvende, er det ikke, når alt kommer til alt, ubarmhjerterigt at henvise den homoseksuelle til et liv i afholdenhed? Det er jo ikke noget, den pågældende selv vælger.

Hertil er der kun at svare, at vi som hovedregel ikke vælger vores egne livsvilkår. Der er mennesker, der fødes med alvorlige handicaps, og som er afskåret fra at have et seksualliv. Der er mennesker, der invalideres i trafikken, og som lider samme skæbne. Lidelsen er uadskillelig fra menneskelivet. Det, kristendommen har at sige os i denne sammenhæng, rækker langt ud over spørgsmålet om vores velbefindende og materielle og biologiske behov.

Kristendommen tilbyder os frelse og evigt liv, og kun i dette perspektiv får lidelsen mening. Det er en kendsgerning, som moderne mennesker i samme grad har svært ved at forholde sig til, og derfor ligeledes en del af Kirkens "forklaringsproblem".

Torben Riis

Kort Nyt

Kirken i Afrika kæmper fortsat mod heksetro

Oven i de mange sociale og materielle problemer, Den katolske Kirke har at kæmpe med i Afrika, skal fortsat lægges den udbredte tro på, at sygdom og naturkatastrofer er forårsaget af hekse. Således i den Centralafrikanske Republik, hvor befolkningen ifølge biskop Peter Marzinkowski af Alindao, ofte ser sig om efter en syndebug, når de rammes af sygdom, død eller naturkatastrofer, fordi de ikke kan finde en naturlig forklaring på disse fænomener.

Enhver kan blive anklaget for heksekunst, forklarer den tyskfødt biskop, og det ender ikke sjældent med, at den anklagede bliver straffet med døden. Selv kristne gør sig undertiden skyldige i en sådan tankegang. Det skyldes, at troen endnu ikke er dybt rodfastet i dem, derfor får de let et "tilbagefald" til den kulturelle tradition, de har forladt.

En af Kirkens vigtigste opgaver består derfor ifølge biskop Marzinkowski i at få folk til at tage den kristne forståelse af tilgivelsen til sig. "Vi må hjælpe folk til at ændre deres menneskesyn og Guds billede."

Biskoppen tilføjer, at heksetroen befordres af den frygt og usikkerhed, der generelt råder i landet. Det sociale forsyningssystem ligger i ruiner, og offentlige institutioner som skoler og hospitaler fungerer ikke længere. Miseren skyldes ifølge biskoppen, at de penge, der burde investeres i udvikling, for en stor del bruges på at betale af på den gæld, landet har pådraget sig over for Verdensbanken og Den internationale Valutafond. "Tilbagebetalingerne kvæler landets økonomi," siger biskoppen.

I denne situation forsøger Kirken at gøre en indsats for at sikre de unge et minimum af uddannelse. Vi kan ikke forkynde evangeliet og samtidig ignorere de konkrete problemer, befolkningen kæmper med. Et samfund, hvor der ikke er mulighed for at uddanne sig, kan ikke udvikle sig, siger han. Det motto, han valgte ved sin bispevielse, var: Solidaritet skaber glæde og liv. At omsætte det til praksis, slutter han, er enhver kristens pligt.

Pius Ncube: Jeg fortsætter kampen

Den fratrådte ærkebiskop Pius Ncube af Bulawayo i Zimbabwe har erklæret, at han vil blive i landet for at fortsætte kampen mod president Robert Mugabes regime, som har bragt landet på randen af økonomisk ruin.

Ærkebiskoppen blev i begyndelsen af september af paven løst fra sit embede, efter at der var rejst beskyldninger mod ham for at have stået i forhold til en gift kvinde. Hvor vidt disse beskyldninger har noget på sig, eller om beskyldningerne er fabrikeret af regeringen i håb om at skaffe sig af med en besværlig kritiker, vil blive nærmere belyst i forbindelse med en kommende retssag.

Selv fastholder ærkebiskoppen sin uskyld og siger, at han kun er trådt tilbage for ikke at belaste Kirken og sine medbrødre i bispekollegiet.

Den lange vej tilbage til kristendommen

Else Marie Kjerkegaard: Nærværets vej. En opdagelsesrejse med Buddha og Jesus. Boedal Forlag 2007, 175 sider.

Hvert menneske har sin egen vej til sandheden, sin helt personlige kærlighedshistorie med Gud. Else Marie Kjerkegaards beretning er et vidnesbyrd om en sådan vandring. Det er en personlig erindringsbog, fascinerende ved sin ærlighed og sin enkelhed.

Det er beretningen om en pige, som tidligt mistede sin kristne barnetro og i sine ungdomsår var erklæret ateist og venstrefløjspolitiker, men som alligevel længtes efter et dybere åndeligt liv. Hun fortæller om sin længsel efter at finde sandheden om Gud og om sig selv. I sin søgen finder hun frem til buddhistisk meditation og opmærksomhedstræning hos en vietnamesisk munk, som giver hende det råd, at hun skal finde tilbage til sine kristne rødder. Men vejen er lang. Den går gennem mange års intensiv buddhistisk praksis, før hun til sidst kan overgive sig helt og fuldt til den kristne Gud i Den katolske Kirke.

En buddhistisk vej til Kirken kan jo godt få alarmklokkerne til at ringe hos anmelderen og vække

de fordomme til live, som er fremavlet af mange eksempler på hjemmestrikkede kombinationer af kristendom og østlige religioner. Men her bliver fordommene gjort til skamme, for den buddhistiske praksis, som her beskrives – den intensive øvelse i nærvær i nu'et – viser sig at have påfaldende lighedspunkter med klassisk kristen meditationspraksis, som man møder den f.eks. i ignatiansk og karmelitiske tradition. Det, som adskiller den buddhistiske og den kristne meditation, er ikke praksis, men målet: Relationen til Gud. Else Marie Kjerkegaard udtrykker det således: "Buddhismen er en erfaringsbaseret religion, der ikke inkluderer det metafysiske i sin lære. Den beskæftiger sig derfor ikke med Guds eksistens eller ikke-eksistens, men søger enhed med universet. I kristendommen er enheden med Gud i centrum. "Som Jesus sagde: "Bliv i mig, og jeg bliver i jer. Ligesom en gren ikke kan bære frugt af sig selv, men kun når den bliver på vintreet, sådan kan I det heller ikke, hvis I ikke bliver i mig" (s. 103).

Det er da også denne stadig stærkere længsel efter et forhold til en personlig Gud, som giver hende mod til igen at nærme sig kristendommen – i første omgang i folkekirken. Her frustreres hun imidlertid af mangelen på

stilhed og fordybelse i gudstjenesten og af en prædiken, som ikke er en personlig formidling, men "et intellektuelt teologisk foredrag, oplæst fra et manuskript". (s.107) Især skuffes hun af det pessimistiske lutherske menneskesyn, som afviser muligheden for helliggørelse og åndelig udvikling og i den forbindelse den manglende forståelse for en åndelig praksis i form af personlig bøn og meditation.

Hendes vandring mod Gud fører hende derfor videre til økumeniske og katolske miljøer: Først til retræcentret Berget i Rättvik og endelig til Karmeliterklostret i Norraby i Skåne.

I sine samtaler med karmelitermunken, Pater Wilfrid Stinissen, møder hun positiv forståelse og accept af sin kringlede vej og sine erfaringer med buddhistisk meditation. Her åbnes hendes øjne for Den katolske Kirkes altomfattende Sandhed, som også er i stand til at rumme alt det, som er godt og sandt i de østerlandske religioner. Hun opdager, at dogmerne er "vinduer til Gud", at tro, følelse og fornuft nødvendigvis må følges ad. Hun beslutter derfor at konvertere og bliver optaget i Den katolske Kirke. Endelig har hun fundet den sandhed, hun har søgt efter gennem hele sit liv.

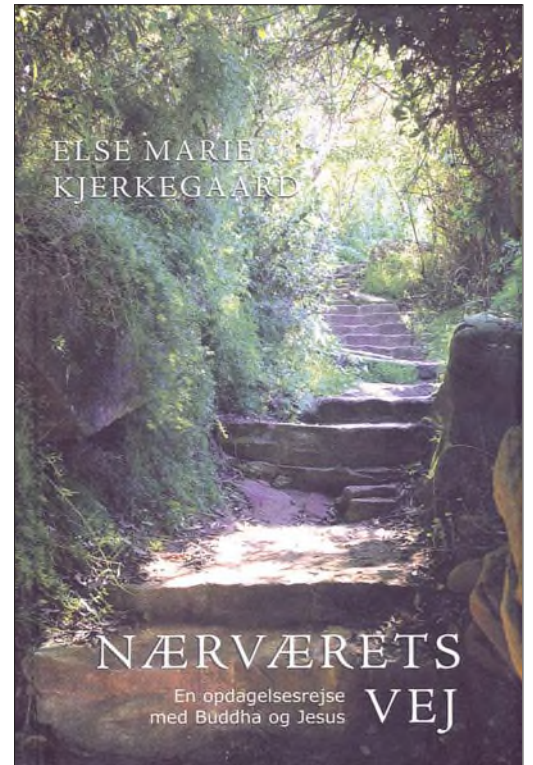
Wilfrid Stinissen skriver i et efterskrift til bogen: "På sin vis følger vi i bogen hele menneskeheden søgen efter sandheden. Jeg er overbevist om, at de store verdensreligioner, som kom før Kristus – buddhismen er én af dem – indeholder mange sandhedsfrø, som forbereder den fulde åbenbaring af Gud i

Kristus. Hos Else Marie Kjerkegaard er det særlig tydeligt, at hendes buddhistiske periode førte hende dybere ind i sandheden og forberedte hende til i sidste ende at opdage kristendommen."

"Nærværets vej" er en god og vedkommende bog, som kan inspirere kristne til at genopdage

den åndelige praksis, som er en kostbar arv i vores katolske Tradition, men som i nutidens sekulariserede omgivelser og fortravlede hverdag bliver stadig mere fraværende – så fraværende, at mange tror, de må søge til Østens religioner for at finde den!

Kirsten Kjørulff

Ny bog fra Steno-Forlag

Angsten spiller en stor rolle i mange menneskers liv, og den optræder i flere forklædninger: Angst for det ukendte, angst for at blamere sig, angst for at blive ladet alene, angst for fremtiden... angst for døden. Angsten kan være så overvældende, at den virker lammende, men den kan også være anledning til, at man søger en vej ud af angsten.

Anselm Grün OSB: Slut fred med din angst Steno-Forlag, København, 2007 174 s., kr. 174,00

Bogen kan købes i Steno-Butikken, Vesterbrogade 28, 1620 København V. Tlf.: +45 33 86 03 86 - Fax +45 33 86 03 87 - E-mail: butik@steno-butikkendk Se også Steno-Butikkens hjemmeside: www.stenobutikken.dk

Nye bøger i Skt. Andreas Bibliotek

Bøgerne kan lånes enten ved personlig henvendelse på Skt. Andreas Bibliotek på Gl. Kongevej, eller man kan henvende sig på sit lokale bibliotek og bede om at få bogen indlånt fra Skt. Andreas Bibliotek. Vores bøger er desværre ikke med i bibliotek.dk.

Sacred Rights: The case for contraception and abortion in world religions / edited by Daniel C. Maguire. – Oxford University Press, 2003.

Mange af verdensreligionerne udelukker abort og prævention. Eller gør de det? Forfatterne til denne artikelsamling kommer fra mange forskellige trosretninger og betragter sig selv som troende. De argumenterer for alternative fortolkninger af religionernes synspunkter på abort og prævention.

På vegne af Jesus: refleksioner over kristent lederskab / Henri J.M. Nouwen. – ProRex; Boedal, 2007.

I denne lille (58 s.) bog taler Henri Nouwen i særlig grad til ordensfolkene - vores kristne ledere - og kommer med inspiration til hvordan de skal leve deres opgave.

Freeing celibacy / Donald Cozens. – Liturgical Press, 2006. - Er kravet om cølibat årsag til den manglende søgning til ordenslivet? Hvorfor holder Kirken fast i dette krav, og bør den gøre det fremover?

Præst og forfatter Donald Cozens belyser dette emne.

Man and woman He created them: a theology of the body / John Paul II. – Boston: Pauline, 2006.

I forordet til denne bog står der, at Johannes Paulus II havde en alternativ, og mere ligefrem titel til dette værk, nemlig "Menneskelig kærlighed i den guddommelige orden". Men bogen handler om mere end ægteskab og seksualitet.

Magister Petrus Olavi af Skänninge: den heliga Birgittas andliga vägledare / Helge Nordahl-Artos, 2007.

Den Hellige Birgitta havde to læremestre i sit liv: magister Mathias fra Linköping, berømt for sin lærdom i hele Europa, og magister Petrus Olavi fra Skänninge. Og naturligvis er der blevet skrevet langt mere om den berømte magister Mathias end om Petrus

Olavi. Helge Nordahl har skrevet en bog som giver os mulighed for at lære Petrus Olavi at kende og på den måde få et større indblik i den Hellige Birgittas historie.

Reasons to believe: how to understand, explain, and defend the Catholic faith / Scott Hahn. - Doubleday, 2007

"Den der aldrig tvivler, tror heller aldrig", er der nogle der siger. Scott Hahn har været hele turen igennem fra tvivler til religionsmodstander, for til sidst at blive konvertit. Læs hans forsvar for katolicismen.

Andre titler, som er indgået:

Kristendommen: en historisk introduktion / Tarald Rasmussen och Einar Thomassen. – Artos, 2007

God's continent: Christianity, Islam, and Europe's religious crisis / Philip Jenkins. – Oxford University Press, 2007.

The next Christendom: the coming of global Christianity / Philip Jenkins. – Oxford University Press, 2002. -

Poul Helgesen var ikke en vendekåbe

Ph.d.-afhandling kaster nyt lys over en af reformationstidens store skikkelser, Poul "Vendekåbe" Helgesen.

"Ud fra de tidligst overleverede skriftlige ytringer fra Helgesens hånd kan man se, at det er vigtigt for ham at understrege sin loyalitet over for Kirkens lære. Med baggrund i de foreliggende trykte skrifter må jeg konkludere, at der ikke er beleg for, at han grundlæggende har sat spørgsmålstegn ved Kirkens lære."

af Lisbeth Rütz

Sognepræsten ved Ansgar Kirke i Aabenraagade i Flensborg, Sten Haarlov, der i februar forsvarede sin Ph.d.-afhandling om Poul Helgesen, holdt den 8. september foredrag i Ælnoth, Katolsk Historisk Forening.

Hvor stammer din interesse for Poul Helgesen fra?

Min interesse for ham går tilbage til studietiden, hvor jeg skrev speciale om ham. Jeg interesserer mig for Helgesen, fordi han som den eneste har leveret et kvalificeret modangreb på luthersk lære. I reformationshistorien har der været et utilstrækkeligt og karikeret kendskab til den katolske tanke. Helgesen viser f.eks. på en spændende måde, at katolikkerne ikke tror på retfærdiggørelse ved egne handlinger. Det har været sjovt at læse det katolske modsvar og ikke bare nøjes med at se på fjendebilledet.

Hvad har dit mål med afhandlingen været?

Det har været vigtigt for mig at se Helgesen som repræsentant for humanismen i en europæisk kontekst. Traditionelt har man set på Helgesen som en dansk Erasmus. Både Erasmus af Rotterdam og Helgesen var rundet af en humanistisk bevægelse nord for Alperne, og det har været mit mål at afprøve discipelforholdet mellem Erasmus og Helgesen ved at studere hovedtænkningerne hos Erasmus. Jeg har villet have både Erasmus og Helgesens teologi frem i lyset på deres egne præmisser for at se, om Helgesen ikke bedre kan forstås i lyset af en anden humanistisk variant.

Hvad vil det sige, at de var humanister?

Humanisme bruges som skældsord i dag fra visse kirkefolks side. F. eks. hørte jeg for nylig en kirkepolitiker betegne humanismen som "tyrkeretroen på menneskets

fortræffelighed", og Søren Krarup bruger ofte humanismebegrebet i sin kritik af menneskerettighederne. Men i mine øjne er det en forvrølet modstilling og en fejlfortolkning af ordet. Kristendom og menneskerettigheder skal ikke tænkes i modsætning til hinanden.

I renessancen kaldtes alle med antikke interesser for humanister. "Ad fontes" var slagrådet – i jagten på de originale håndskrifter. Man beundrede Ciceros klassiske latin, og vejen til kilderne gik gennem mestring af græsk og latin. De humanistiske sindede teologer var interesserede i de antikke hedenske forfattere, og for dem var der ingen modsætning mellem hedensk og antik kristen tanke. Læsningen af Cicero blev kaldt "preparatio evangelica" (forberedelse til Evangeliet. Red.) og betragtet som noget, der førte ind i det kristne liv.

Hvad har dine Erasmusstudier givet dig?

Hvordan ser du på forholdet mellem Erasmus og Helgesen?

Der er ingen tvivl om, at Helgesen nærede beundring for Erasmus. Han oversatte flere af hans skrifter. Men i sin teologi og kristendomsforståelse er Helgesen en traditionens og Kirkens mand. Han forsvarede Kirken med stor lidenskab og er en klassisk reformkatolik, der i en forfaldstid vil genoprette respekten for det kirkelige embede og reformere menneskene i Kirken. Skrift og tradition er de to omdrejningspunkter for Helgesen. Og med traditionen menes der den fortsatte åbenbaring af Guds ord. Den levende tradition i Kirkens historie har for ham principielt samme vægt som skriften. Guds åbenbaring ytrer sig i stadige tegn og i de hellige personer i Kirken. F. eks. har den hellige Birgitta af Vadstena, som han kalder Guds prophetissa, stor betydning for ham.

Helgesen bruger traditionsargumentet flere gange i sin polemik – bl.a. 1527 i "Svar til Hans Mickelsen", som var én af Malmø-reformatorerne. I Helgesens øjne for-

nægter man traditionen ved at tilslutte sig Luthers lære. Det, der i hans øjne er faren ved reformatorenes lære er, at den sætter sin subjektive sandhed i traditionens sted. Sola scriptura-princippet (skriften alene – ét af Luthers slagråd. Red.) åbner for alle slags splid og ufred, hvilket kun kan være tegn på kætterier.

Erasmus har fokus et andet sted end Helgesen – nemlig på den højeste filosofi, kristendommen. Hvor Erasmus var teologen og humanisten, som udgav kristendommens kilder (f.eks. kirkefædre og Ny Testamente) og skrev teologiske traktater, skriver Helgesen især lejlighedsskrifter og partsindlæg. Derfor må Helgesens teologiske opfattelse stykkes sammen af hans skrifter.

Både Erasmus og Helgesen er reformteologer. Men der er afgørende forskelle på dem.

Erasmus var skeptisk over for Kirkens behandling af Luther. Erasmus arbejdede for to sager – at højne uddannelsesniveaet og bekæmpe verdsliggørelsen inden for Kirken. Men Kirken som traditionsformidler har ikke stor betydning for ham. Heller ikke den kristne mystik eller den profetiske tradition spiller nogen nævneværdig rolle for Erasmus. Grundlæggende har han en opfattelse af kirken som en enhed af de døbte, og hans hovedkilde er Det Nye Testamente, hvor han finder Kristi filosofi.

Helgesen kunne placeres mere korrekt ved ikke at ses som Erasmusdiscipel, men som en del af klosterhumanismen, der er en strømning inden for klosterverdenen, hvor man ikke spiller skrift og klosterliv ud mod hinanden. Her forbinder man problematisk humanistiske studier og klosterliv.

Helgesen var altså ikke først og fremmest en Erasmusdiscipel?

Nej – grunden til, at man har set Helgesen som Erasmus-discipel, kan være, at man først og fremmest har fokuseret på Lu-

thers opgør med Erasmus i skriftet om den trælboundne vilje fra 1525. Og at man herhjemme ikke for alvor har studeret Erasmus' egne teologiske hovedskrifter. Hvad angår spørgsmålet om den frie vilje, er det en ret uinteressant diskussion i Erasmus' øjne. Og det var det som bekendt ikke for Luther!

Er det berettiget at kalde Helgesen for vendekåbe?

Allerede i brevet til Peder Iversen, som var kannik i Lund, 1524 forsvarede Helgesen sig mod den anklage, at han skulle have været kryptolutheraner. Helgesen har haft sympati for Luthers kritik af de mange misforhold inden for Kirken. Og i hvert fald regner han det for en misforståelse, når hans kritik tages til indtægt for luthersympatier. Ud fra de tidligst overleverede skriftlige ytringer fra Helgesens hånd kan man se, at det er vigtigt for ham at understrege sin loyalitet over for Kirkens lære. Med baggrund i de foreliggende trykte skrifter må jeg konkludere, at der ikke er beleg for, at han grundlæggende har sat spørgsmålstegn ved Kirkens lære.

Helgesens interesse for Luther har været ret så selektiv, idet det er den mere pastorale og opbyggelige del af Luthers forfatter-skab, som han interesserer sig for. I 1526 oversætter og bearbejder han således Luthers Betbüchlein fra 1522. Muligvis har hans danske disciple aldrig rigtig forstået hans synspunkter. Det kan være en grund til, at man har kaldt ham vendekåbe.

Hvor har Helgesen sin humanisme fra?

Vi ved, at hans forgænger som provincialprior, Anders Christensen, rejste meget. Måske har Helgesen ledsaget sin ordensfælle på disse rejser. Han har sikkert haft sine kontakter over grænsen, men man ved ikke, om han har studeret andre steder end i Helsingør.

Som historikeren Kaare Rübner-Jørgensen skriver, kunne det, at hans håndskrift er italiensk humanistkursiv være et indicium på, at han måske har opholdt sig i Italien en tid. Måske har han været der i forbindelse med de danske karmelitermunkes deltagelse i generalkapitlerne i årene fra 1492 til 1513. Men vi ved ikke med sikkerhed, om Helgesen har været delegeret.

Hvorfor slutter Skibykrøniken midt i en sætning?

Vi ved det ikke. Måske er han simpelthen død midt i den sætning. Det er en gåde, hvad der skete. Der er ingen sikre spor at gå efter.

Har du tænkt dig at gå videre med dine Helgesenstudier?

Ja, jeg kunne godt tænke mig at arbejde videre med hans klosterhumanisme, slutter Sten Haarlov, hvis afhandling udmærker sig ved at være velskrevet og let tilgængelig for alle med seriøs interesse i emnet.

Sten Haarlov: *Povl Helgesens teologiske standpunkt og placering i den europæiske humanismebevægelse – set på baggrund af en præsentation af Erasmus af Rotterdams teologiske programskriftet*. Det teologiske Fakultet, Københavns Universitet. 2007. 398 sider. Pris 108 kr.

Kan købes i Det Teologiske Fakultet, Købmagergade 46.

Kan lånes til dit lokale bibliotek via www.bibliotek.dk

Teenagehelgener og teenagehelgener in spe

af Kirsten Krog

Teenagealderen er ofte en alder, hvor de unge vender sig bort fra forældrenes værdier og tro og fra deres egen barnetro; en tid, hvor de udforsker grænser og hvor troen på Gud kan føles som en spændetrøje. Samtidig er det netop i denne alder, hvor man forsøger at finde sig selv og udstikke sin egen vej, at spørgsmålet om Gud trænger sig på, og nogle unge tager en beslutning for livet om at give sig selv og deres liv helt til Kristus. Ligesom barndommen er teenagealderen oftest helt afgørende for helgenerne, og nogle modnes så hurtigt i deres barndom, at frugten er moden til høst allerede, når de når teenagealderen.

I 2005 bragte Katolsk Orientering en artikel om en af Kirkens teenagehelgener, karmeliten Teresa de Los Andes. Her vil vi koncentrere os om de to jomfrumartyrer Maria Goretti og Laura Vicuna og en ung teenager, Annie Zelikova.

Maria Goretti (1890-1902)
– her fremstillet i moderne filmudgave og som ikon

Maria Goretti og Laura Vicuna - to moderne jomfrumartyrer på tærsklen til teenagealderen

To unge piger, næsten jævnaldrende, levede på samme tid i to forskellige verdensdele og døde begge som martyrer med kun to års mellemrum. De var da på tærsklen til teenagealderen. Begge kæmpede og døde for kyskheden og kan dermed ses som moderne arvtagere til Skt. Agnes og de øvrige jomfrumartyrer fra Kirkens første århundreder.

Den 16. oktober 1890 blev Maria Goretti født ind i en fattig bondefamilie fra Anconina i Italien. Hun var det andet barn i en søskendeflok på seks. Jorden, hvor de boede, var så ufrugtbar, at de i 1896 måtte flytte til en anden egn, hvor udbyttet af jorden var bedre. Dette skulle imidlertid blive skæbnesvangert for familien, for faderen døde kort tid efter af malaria. Huset de boede i var meget lille, og de delte køkken med en anden familie, hvor moderen var død og faderen drak. Hans 19-årige søn Alessandro Serenelli begyndte at fatte interesse for Maria, som gjorde alt for ikke at blive alene med ham. Men en dag, hvor hun passede sin lillesøster, kom Alessandro ind til hende og forsøgte at voldtage hende. Maria kæmpede imod og råbte

til ham, at det var en synd, og at han ville gå fortabt. Efter at have truet hende, stak han hende 14 gange med en kniv og efterlod hende døende. Omkring en time senere kom hans lillebror forbi og opdagede den unge pige, der lå badet i sit eget blod. Hun blev overført til hospitalet, hvor hun levede længe nok til at fortælle en præst, at hun tilgav Alessandro og ønskede at møde ham i himlen. Hun modtog kommunionen og døde et døgn efter, den 6. juli 1902.

Alessandro blev dømt til 30 års fængsel uden at have angret, hvad han havde gjort. Da den stedlige biskop imidlertid besøgte ham i fængslet og fortalte ham, hvordan Maria havde tilgivet ham, inden hun døde, brød han sammen i gråd. Han havde også et syn, mens han sad i fængsel, hvor han så Maria komme mod ham med favnen fuld af liljer. Dette ledte til hans omvendelse, og da han blev løsladt, besøgte han Marias mor for at bede om tilgivelse. Side om side modtog de kommunionen, og da saligkæringsprocessen af Maria begyndte, var

Alessandro et af vidnerne. Maria Goretti blev saligkåret i 1947 af Pave Pius XII og helgenkåret i 1950. Hun er bl.a. værnehelgen for voldtægts ofre.

Også Laura Vicuna, født i Santiago i Chile den 5. April 1891, blev martyrer for kyskheden og renheden.

Hendes far, Jose Domingo Vicuna var soldat i den chilenske hær og måtte kort efter Lauras fødsel flygte sammen med sin hustru og sit barn. To år senere fik Laura en lillesøster Julia Amanda, og næsten samtidig mistede hun sin far. Moderen, Mercedes Pino, stod nu alene med ansvaret for to små børn. Den lille familie flyttede til Argentina, hvor Mercedes blev elskerinde for en mand ved navn Manuel Mora. Til gengæld betalte han for, at begge piger kunne komme på kostskole. De blev sendt til en klostertekst, hvor Laura modnedes åndeligt meget tidligt for sin alder.

På besøgene hjemme hos moderen, gik det op for hende, at moderen levede i synd, og hun bad sin skriftefar om lov til at ofre sit liv for sin mors omvendelse. Det gik også op for Laura, at moderens elsker var begyndt at fatte interesse for hende.

Allerede som ti-årig forsøgte Laura at få tilladelse til at indtræde i klostret, hvor

Laura Vicuna
(1891-1904)

hun gik i skole, men biskoppen anbefalede hende at vente.

I 1903 blev Laura syg, mens hun var hos nonnerne, og hun vendte hjem til moderen, hvor Mora nu kun havde øje for hende. Derfor flyttede mor og datter. Men om natten den 14. juni 1904 kom Mora, som var fuld, for at hente dem. Laura forsøgte at flygte, men Mora fangede hende og slog hende, til hun lå bevidstløs på jorden. Laura overlevede kun en uge. Kort før hun døde, betroede hun sin mor, at hun havde ofret sit liv for hendes omvendelse. Moderen brød grædende sammen og lovede hende, at hun ville omvende sig. Den 22. januar 1904 døde Laura for sin mors frelse. Hun var da knap 13 år. I 1988 saligkæredes hun af pave Johannes Paul II. Hun er bl.a. værnehelgen for incestofre.

Annie Zelikova - en lidelsens apostel

Annie Zelikova blev født den 19. juli 1924 i det daværende Tjekkoslovakiet i byen Napajedla, som ligger i nærheden af Velehrad, hvor to af Europas værnehelgener Kyrillos og Methodius æres. Hun var et glad og åbent barn, og denne glæde fulgte hende hele livet, også efter at hun blev syg. Men hun var også dominerende og stædig, noget, som hendes lillesøster fortalte forandrede sig efter Annies førstekommu-nion den 25. maj 1937.

Blandt andre Thérèse af Lisieux fik stor betydning for Annies åndelige udvikling. Gennem Søstrene af Det hellige Kors, hvor hun gik i skole, fik hun kendskab til Thérèses selvbiografiske skrifter, som gjorde et dybt indtryk på Annie, og hun længtes efter som hun at kunne blive karmeliternonne. Senere blev hun optaget i de skoede karmeliteres sekularorden.

Efter sin førstekommu-nion gjorde hun alt for aldrig at gå glip af en messe. Hun tog også ekstra latintimer for bedre at kunne følge med i liturgien. P.g.a. sin kunstneriske begavelse følte hun sig tiltrukket af liturgiernes skønhed, men især eukaristien, Jesu virkelige og personlige nærvær, tiltrak hende.

Som ti-årig holdt Annie sin første retræte hos Søstrene af Det hellige Kors. Hun skriver om dette: "Jeg begyndte langsomt at forstå, at der er et andet liv end det, vi ser omkring os. Et liv, der er stort, rent, heligt. Indtil nu havde jeg elsket Jesus, men nu voksede min længsel efter at gøre noget, efter at ofre noget for ham. Når jeg var i skole, besøgte jeg ham ofte og prøvede at give ham så meget glæde som muligt. Alt dette gjorde jeg i det skjulte, så ingen vidste om det, ellers troede jeg, at jeg ville blive berøvet al den glæde, som var skjult i

mit hjerte". Hendes længsel efter det skjulte liv i Gud fulgte hende hele livet, også efter at hun senere blev syg.

En dag hørte hun sin mor, der havde besøgt af en slægtning, råbe: "Men det er en synd mod himlen og mod dette lille barn! Du kan ikke slå det ihjel". Slægtningen havde lige fortalt, at hun havde fået en abort. Dagen efter betroede Annie sig til sr. Ludmilla fra Søstrene af Det hellige Kors: "Jeg har en hemmelighed, som jeg må dele med dig: Jeg vil være en apostel, men gennem at lide! [...] Hvor meget godt blev der ikke verden til del, da Jesus hang på korset! Vi kan også give verden meget, hvis vi af kærlighed lader os nagle til korset. Jeg vil give alt [...]. Jeg blev bevidst om, at mennesker helt enkelt ikke reagerer på Guds uendelige kærlighed, og ikke nok med det, der begås så mange synder. Igen bad jeg Jesus om, at han ville godtgøre alt dette i mig som hans ejendom, at han skulle tage mit legeme, min sjæl, mit helbred, mit liv, ja helt enkelt alt hvad jeg har". Sr. Ludmilla fortalte, at det her særligt var abortens synd, Annie tænkte på. Og Gud modtog hendes offer helt bogstaveligt. Hun fortæller: "Da overmandedes jeg af et hosteanfald, og mit lommeørklæde blev rødt af blod. Jeg blev overvældet af en dyb lykke og kunne ikke andet end takke Ham".

For os, som lever i en tidsalder og i en del af verden, hvor lidelse er noget man så langt, som det er muligt, forsøger at undgå, kan en sådan udtalelse og et sådant offer virke meget fremmed, ja måske endda sygeligt, og det er da også de færreste, der er kaldet til at gå ind i en så bogstavelig stedfortrædelse. Alligevel kan vi alle lære noget om, hvordan vi ved at ofre de små og uundgåelige lidelser, som vi alle kommer ud for, i det små kan blive ét med Kristi frelsesbringende lidelse, og mon ikke verden på mange måder ville se ganske anderledes ud, hvis alle kristne gik ind i dette kald?

Men der var også en anden årsag til Annies længsel efter lidelse. Hun så lidelsen som den ultimative måde at vise Jesus sin kærlighed på. Tre dage for sin død skrev hun: "Jeg er meget svag. Kun Jesus holder mig i live. Der er ikke et øjeblik, hvor jeg ikke fuldt ud hviler på hans kærligheds pantene. Jeg lider med glæde. Jeg lider med en dyb fred, selvom der ikke er et eneste lyspunkt. Jesus har opfyldt min bøn. Han efterlader mig i fuldstændigt mørke, uden trost, men jeg er så sikker på hans kærlighed! Jeg er fredfyldt, fordi Jesus vil det. Han beder mig ikke om andet end at overgive mig som et barn. Jo mere jeg elsker Jesus, jo fjernere synes Han for mig. Jeg ved, at jeg er svagere end nogensinde, og det er netop det, der tiltrækker Ham. Selvom jeg er i stand til stadig mindre, er jeg ivrig efter at fylde hvert øjeblik med brændende kærlighed, så at det, som livet har tilbage til mig, må blive ren, ren kærlighed til Jesus. Jeg ved, at det at elske er at lide meget. Jeg beder Jesus om megen styrke. Lad Ham gøre med mig, hvad Han vil; jeg accepterer alt med glæde". Hendes sidste stammede ord, før hun døde var: "Mit hjerte ... banker ... for Jesus. Jeg elsker Ham ... så meget".

Annie døde den 11. September 1941, sytten år gammel. Efter kommunismens fald blev det muligt at indlede en saligkæringsproces, og en dag vil Annie Zelinova måske blive regnet blandt Kirkens teenagehelgener.

Kirkeskat som kildeskat

Kirkeminister Bertel Haarder skriver i sit svar af 30. maj 2007 til biskop Czeslaw bl. a. at der er "en række spørgsmål, som må afklares, før indførelsen af en ordning som den beskrevne kan blive aktuel. Det gælder bl.a. spørgsmålet om det offentlige adgang til registre over trossamfunds medlemmer..." (Biskop Czeslaw havde i breve af 25. april 2007 til kirkeministeren og skatteministeren orienteret om Den katolske Kirkes initiativ om betaling af "katolsk kirkeskat som kildeskat efter den model, som gennem seks år har fungeret i Sverige" og bedt om møder med de to ministre).

Ja, registre over de enkelte medlemmer af Den katolske Kirke i Danmark er det centrale punkt. Og her savner vi biskoppens helt basale løfte til os, at kirken ikke agter at udlevere vor identitet og religiøse tilhørsforhold til statsmagten uden forinden hos hver enkelt at have indhentet informeret, udtrykkeligt, skriftligt samtykke hertil. Jeg opfordrer biskoppen til snarest i klar tale at give et sådant forpligtende tilsagn, på bispeddømmets hjemmeside og i Katolsk Orientering.

Katolikkerne er et religiøst mindretal i Danmark. Tanken om at trossamfundets ledelse vil prisgive medlemmernes identitet til statsmagten er efter min opfattelse et eklatant brud på fundamentale menneskeretlige principper. Jeg ved at jeg ikke står alene med dette synspunkt.

Jeg er opmærksom på at Pastoralrådet (valgt i 2006 med en stemmeprocent på 10, og mange steder fredsvalg og manglende opstilling af både lægfolk, søstre og præster!) på sit møde den 17.-18. juni 2006 gav biskoppen en vis opbakning til at søge de konkrete juridiske og politiske muligheder og vilkår for offentlig inddrivelse af kirkeskat fastlagt, på grundlag af udvalgsbetænkning af 16. maj 2006 vedr. offentlig inddrivelse af katolsk kirkeskat. Men jeg hæfter mig ved at biskoppen og hans særlige sagsbehandler har været tilbageholdende over for os medlemmer med hensyn til det præcise indhold af den ordning, som man forestiller sig. Hvorfor?

I store træk henvises alene til den svenske ordning (artiklen i Katolsk Orientering af 2. maj 2007). Før man sætter noget så fundamentalt nyt på dagsordenen i dansk samfundsliv, må initiativtagerne da have udarbejdet en detaljeret plan for Danmark, som de skylder os at redegøre for. Hvor er cost/benefit-analysen?

Hvor er analysen af de personer/husstande som man gerne ser som bidragydere, og baggrunden for at bispeddømmet ikke har formået at udvirke tilstrækkelige bidrag til det fællesskab der hævdes at eksistere? Hvordan skal ændringen af opkrævningsmåden i sig selv bevirke flere medlemsindbetalinger?

Hvor er den juridiske og moralske analyse af forholdet til trossamfundets enkelte medlemmer forud for dette initiativ?

Sidst, men ikke mindst: hvorledes når man juridisk fra de generelle regler i kanonisk ret om underholdsforsigtigheden - som ikke er forbun-

det med sanktioner - frem til en eksekutionsadgang for selvsamme generelle forpligtelse i dansk civilret. Hvad skal udløse eksekutionsadgangen (skatteopkrævningen)?

Jeg opfordrer desuden biskoppen til at holde os løbende underrettet om de møder der afholdes med de to ministerier/ministre og lægge alle relevante dokumenter ud på bispeddømmets / Katolsk Orienterings hjemmeside, herunder ovennævnte notat og Pastoralrådets diskussioner mv.

En del katolikker deler ikke umiddelbart mine betænkninger, de har tillid til "den gode stat". Jeg er selv jurist og arbejdede som embedsmand i centraladministrationen i mere end 30 år, før jeg i 2006 gik på pension. Jeg kan bevidne at alle danske embedsmænd arbejder hårdt for at leve op til "den gode stat". Men staten har efterhånden bredt sig til alle områder, så vi dårligt kan røre os. Og Skatteministeriet? Prøv at gå ind på hjemmesiden SKAT, læs "Samarbejdsdeklaration til borgerne" om retssikkerhed i Skatteministeriet og bladr videre til listerne over de mange afgørelser fra Landsskatretten, domstolsafgørelser, meddelelser fra Told og Skattestyrelsen. Alt dette taler for sig selv.

Projekt "kirkeskat som kildeskat" er drevet frem af en dansk forelskelse i en svensk ordning. Men på en række områder er synsvinklerne væsensforskellige i svensk kontra dansk kultur. Jeg håber ikke at den svenske ordning nu skal trækkes ned over hovedet på danske katolikker.

Jette Selsø

Svar:

Det er udmærket, at der stilles spørgsmål til den forhåbentligt kommende ordning med katolsk kirkeskat som kildeskat. Så kan spørgsmålene blive besvaret og svarene medvirke til, at alle medlemmer af Kirken kan følge med i sagen og være velorienterede, så de ikke bliver ofre for misforståelser.

Når Jette Selsø taler om at "udlevere vor identitet og religiøse tilhørsforhold til statsmagten", så bygger det nemlig på en misforståelse. Den svenske ordning, som jeg og et overvældende flertal i pastoralrådet og kirkeskatteudvalgene gerne ser gennemført i Danmark, er beskrevet i en artikel i Katolsk Orientering i maj i år. På bispeddømmets hjemmeside www.katolsk.dk er der som led i den almindelige informationspraksis oprettet en særlig underside under Nyheder, som løbende vil blive opdateret i takt med, at der er noget nyt af almen interesse at orientere om; her kan man p.t. finde både en officiel fremstilling af vores initiativ og flere andre dokumenter. Her kan man også se, at der ikke er tale om simpelthen "at give det offentlige adgang til registre over trossamfunds medlemmer".

Jette Selsøs indlæg er tydeligvis båret af en personlig holdning til det

offentlige, som hun sikkert ikke står alene med, men som på den anden side heller ikke deles af alle. Siden CPR-numrene blev indført i Danmark, har en del borgere notorisk følt sig utrygge. Andre ser personnumrene som et nødvendigt og uproblematisk led i den offentlige forvaltning, der skal være med til at sikre finansieringen af velfærdssamfundet såvel som så meget andet.

Den ordning, som jeg og andre gerne ser indført efter svensk model, gør det også muligt at tage højde for disse forskellige holdninger til staten, idet modellen er åben for, at katolikker kan ønske at betale deres kirkeskat på anden måde end over skattebilletten. Det tekniske ord for dette element i ordningen er i Sverige "dispens". En sådan dispens er primært tænkt for den, som af den ene eller den anden grund for en tid ikke er i stand til at betale fuld kirkeskat, men dispens kan altså også bruges i den sammenhæng, der optager Jette Selsø. Katolikker med dispens kommer nemlig slet ikke med på den liste, som årligt skal indleveres til skattevæsenet. Den vil kun rumme dem, som gerne vil betale deres kirkeskat som kildeskat; som godt kan se fordelene både for sig selv og for Kirken, og som derfor heller ikke har bedt sig fritaget for at betale på den måde. I Sverige drejer det sig om ca. 2.000 katolikker, der af den ene eller den anden grund har fået dispens, mens antallet af katolikker, der betaler deres kirkeskat som kildeskat, nu er ca. 58.000.

Ved til sin tid at bede om "dispens" (eller hvad det nu ender med at skulle kaldes her i landet) fra at betale sin kirkeskat som kildeskat vil Jette Selsø således kunne være sikker på, at Kirken ikke sender hendes personnummer til skattevæsenet. Det mener jeg faktisk er fremgået tydeligt allerede af den nævnte artikel i Katolsk Orientering, men nu er det så sagt en gang til.

Jette Selsø nævner sit tidligere virke som juridisk medarbejder i det offentlige, og den serie af spørgsmål til udredning og afklaring, som hun stiller, afspejler formentlig denne fortid. Det katolske bispeddømme har imidlertid ikke økonomisk mulighed for tilsvarende at have ansat en større professionel arbejdsstyrke, der kan sættes ind på at skrive omfattende betænkninger. En stor del af vores arbejde udføres på frivillig basis af engagerede katolikker, herunder ikke mindst medlemmerne af pastoralråd, menighedsråd og kirkeskatteudvalg. De har i årevis gjort praktiske erfaringer med den utilstrækkelige kirkeskatteordning, vi har, og det er baggrunden for, at de nu har tilsluttet sig dette initiativ. Jeg har stor respekt for deres arbejde og tillid til deres konklusioner, og jeg kan kun opfordre til, at alle katolikker slutter op og er med til at sikre et økonomisk grundlag for Kirkens fremtid her i landet i takt med, at vi ikke i samme omfang som hidtil kan regne med støtte fra trosfæller i Tyskland.

Med venlig hilsen
* Czeslaw Kozon

Er dit liv i kaos/krise?
Der er en, der kan lytte i
Telefonlinjen ved kirken.
Ring gratis og anonymt.

Alle dage mellem 18 - 22
70 26 14 84

DANSK OLIE

KOMPAGNI A/S

Fyringsolie
Oliefyrsservice
Installationer
Olievagt i
fyringssæsonen

Rødovrevej 383, 2610 Rødovre

36 70 45 30

- sikkerhed for varme

"Enkelhed"

en udstilling i tre afsnit i Bangs Have i Maribo fra

den 16. oktober til den 4. november 2007

hver dag fra kl. 14.00 til 17.00

1. Ateismen i Danmark, dokumenteret og belyst
2. Historien om en far, Karol Wojtylas liv og tjeneste
3. Min mor Kathinkas enkle arbejder indenfor tegning, maleri og porcelæn

Der er daglig rundvisning kl. 15.00 samt café med kaffe og kage til 50 kr. og levende musik.
Jørgen spiller på klaver danske og polske musikstykker

Alle er velkomne - gratis adgang

Judy og Jørgen Flensted Andersen
Nakskov Landevej 37
4930 Maribo
Tlf. 54 60 81 92

RFM Landsbevægelsen Respekt for Menneskeliv

*Sig ja til livet
— hele livet!*

Bestil et gratis prøvenr. af RFM nyt!
Tlf 5576 7652 • E-mail: rffm@mail.dk
www.rffm.dk

Afskedsreception på Ømborgen

Da Ømborgens bestyrer, Lena le Favre, fratræder efter mange år på posten indbyder Ømstyrelsen til afskedsreception

Lørdag d. 27.10.07, kl. 11.00 - 17.00 på Ømborgen

Samtidig vil der være mulighed for at hilse på den nye bestyrer, Stefan Vork Janstrøm.

Alle er hjerteligt velkomne.

Med venlig hilsen
Thomas Borup
Ømstyrelsen

annoncer og meddelelser

Det sker i
bispedømmet

Oktober

Lørdag 6. kl. 14.30: Voksenkatekese Emne: Guds ord i hverdagen - Guds ord i evangeliseringen - Guds ord i liturgien. Oplæg v/ Sr. Anna Mirijam, cand theol. Eva Maria Nielsen, pastor Niels Engelbrecht. (Madpakke medbringes) - Pris: 80 kr. for undervisningsmateriale m.m., kaffe/te m. brød. Afsluttes m. messe kl. 17.00.

Sted: Sankt Ansgar Kirkes menighedssal. Bredgade 69 A. Alle er velkomne

Torsdag 11. kl. 19.00: Karismatisk bedegruppe. Sankt Pauls Kirke, Frøgård Alle 12, Taastrup

Onsdag 24. kl. 19.30: Foredrag med Asger Aamund: "Kristendommen er den røde tråd i min etik". Menighedssalen, Sankt Laurentii Kirke, Frederiksborgvej 11, 4000 Roskilde. Arr.: Sankt Laurentii Aftener. Entré kr. 40,00 inkl. kaffe. Alle er velkomne.

Fredag 26. kl. 10.00: Karismatisk bedegruppe. Sankt Pauls Kirke, Frøgård Alle 12, Taastrup

November

Lørdag 3. kl. 14.30 Voksenkatekese v/dr. Theol Richardt Hansen: "Helgener". Afsluttes m. messe kl. 17.00. Sted: Sankt Ansgar Kirkes menighedssal. Bredgade 69 A. Kh. K - Alle er velkomne

***

Der er ukrainsk messe i domkirken hver 1. søndag i måneden kl. 12.00: Sankt Ansgars Kirke, Bredgade 64, København

Caritas Danmark takker

En hjertelig tak til alle, som på den ene eller anden måde bidrog til at gøre Caritas Danmarks 60 års jubilæum den 11. september til en festdag. Uden de mange, der støtter os, havde Caritas Danmark ikke opnået at fejre jubilæum, og hjælpearbejdet kan kun fortsætte, når der er mange til at bakke op om det.

Caritas Danmark

"En ren og ægte gudsdyrkelse er, for Gud, vor Fader, at tage sig af faderløse og enker i deres nød og bevare sig selv uplettet af Verden."

Jak. 1. kap vers 27

Den 12. september 2007 tog Herren vor kære Sr. M. Franca Engel, O. Cist. til sig efter modtagelsen af Herrens sakramenter. I taknemmelighed ser vi tilbage på hendes liv i Gud og vores fællesskab med hende.

Må Gud skænke hende den evige hvile

Cisterciensersøstre
Maria Hjerte Abbedi
8500 Grenå

Begravelsen har fundet sted på søstrenes kirkegård

Katolsk Bibelskole holder weekendretræte

Hvornår: 19/10-21/10

Hvor: Hellig Kors Kloster, Lemvej 19, 5940 Lem. 97341142

Ledere: Geoff og Gina fra katolsk bibelskole i London

Emne: At blive født påny (Johs. 3:1-10).

Pris: 950 kr. med fuld forplejning

Præst: Benny Blumensaat

Tilmelding: 75 12 64 02 eller 24 60 23 08

GLADSAXE
BEDEMANDSFORRETNING
SØBORG HOVEDGADE 94Henrik
LundgrenDØGNVAGT
39 69 86 81Afdelinger i Skovlunde, Ballerup,
Herlev, Farum, Bispebjerg
og FrederikssundJeg kommer gerne i Deres hjem for at træffe
de nødvendige aftalerTELEFONLINE
SOS FORBØNØnsker du forbøn,
øltyttende øre,
et ord fra Jesus
og en velsignelse
så ring **7518 1808**Torsdag, fredag
og lørdag kl. 20-23
hele året

Vanløse Ligkistemagasinet

H.P. Baltzer & Søn ApS
Jyllingevej 8, 2720 Vanløse**38 71 75 01**organiseret bedemand
tilknyttet garantiordning

www.vanlose-ligkistemagasinet.dk

KRIS

Kristen Rådgivning for Incestofre og Seksuelt misbrugte

KRIS (Landskontoret i Århus): Fredens Torv 2, 1. sal tv.,
Postboks 5023, 8100 Århus C * Tlf. 8618 3394 eller 7022 7294
Læge og familietераpeut Vibeke Møller

KRIS (Sjælland) Sankt Lukas Vej 6A, 1. sal, 2900 Hellerup

Tlf. 3940 7294 / 4710 7294 * Socialrådgiver og terapeut Inger Andersen

KRIS (Syddjylland/Fyn): Sjøllandsgade 25, stuen, 7000 Fredericia

Tlf. 7592 8080 * Sygeplejerske og terapeut Rie Bjerre

Email: kris@kris-dk.dk * Hjemmeside: www.kris-dk.dk

Få tilsendt KRIS' nyhedsbreve og kursusinformation

Lægedom for et sanderknuist hjerte

Det er aldrig for tidligt
at skrive testamente

Du kan støtte Kirken ved at betænke den i dit testamente. En sådan arv er fritaget for afgifter, så den går ubeskåret til Kirkens arbejde.

Det anbefales at lade en advokat oprette testamente. Sker dette i samråd med bispekontoret, refunderes salæret.

Rekvirér brochure eller ring til:

Torben Møller

Katolsk Bispekontor

Gl. Kongevej 15

1610 København V

Telefon 33 55 60 11

Retræte

Den 15. - 18/11-2007 på Sankt Birgitta Kloster i Maribo.

Pris pr. person kr. 1.150,00 eksklusiv rejse, kr. ca. 300,00

Præst: Mikolaj Kecik.

Emne: Sakramenterne leder til kærlighed.

Adresse: Refshalevej 81, 4930 Maribo

Oplysninger og tilmelding:

e-mail: isabellachristiastorm@yahoo.dk

eller tlf. Isabella: 61 71 61 51

Lejebolig (evt. annex el. lign.)

Med adgang til have søges af dame med kat.
Max kr. 4.000/mdl. gerne bofællesskab - Sjælland.
Henv.: Kirsten 27 42 25 42

Begravelse
Bisættelse
Borydning
Bobehandling

KATOLSK BEGRAVELSES SERVICE

Benzons
BEGRAVELSES SERVICE

DØGNSERVICE 7011 2407

Kastrup Begravelsesforretning

Telefon 32 55 55 55
Døgnvagt

Bedemand Michael Riis
Amagerbrogade 155

Dragør Begravelsesforretning - Telefon 32 53 06 29
Taastrup Begravelsesforretning - Telefon 43 99 19 19

ADVOKAT

Marianne Qvist

Paradishegnet 5
2840 Holte
Tlf. 45 46 19 40

**ARV • TESTAMENTE
SKØDER
ÆGTESKABSSAGER**

WWW.MARIANNEQVIST.DK

Katolsk Orientering

Indlæg til
Katolsk Orientering nr. 18
som udkommer den
7. november
skal være redaktionen i
hænde senest den
22. oktober

Med venlig hilsen
Redaktionen

Victor Nielsen

Stenhuggeri og
Monumentforretning
v/stenhuggermester Mohr
Vestre Kirkegårds Allé 28-32
2450 København SV
Tlf. 33 21 65 48
Fax. 33 21 30 32

Find os på
katolskorientering.dk
— det gjorde 8.200 i august måned —
og besøg den officielle
katolske hjemmeside
på
www.katolsk.dk

MAGLEÅS
KURSUSCENTER

Bogholder 25 timer

Magleås Kursuscenter søger bogholder - sekretariatsmedarbejder til snarlig ansættelse.
Fast ugentlig fridag efter vagtplan.

Kontakt sekretariatet for nærmere oplysninger
Sekretariatet
Magleås Kursuscenter
Høsterkøbvej 6, 3460 Birkerød
Telefon 45 81 07 15 - Telefontid 9.00 - 15.00
info@magleaaas.dk - www.magleaaas.dk

Katolsk Orientering nr. 16 3. oktober 2007 33. årgang

Redaktion Torben Riis (ansvarshavende)

Redaktionssekretær Kuno Arnkilde

Annoncer, orientering fra sognene og abonnement

Lisbeth Rønne

Medarbejdere i dette nr. Stig Holsting, Sr. Mirijam Kaschner
Kirsten Kjærullif, Kirsten Krog, Eva Maria Nielsen, Lisbeth Rütz

Redaktion og annoncer

Katolsk Orientering, Gammel Kongevej 15, 1610
København V,

tlf.: 3355 6040 kl. 9-13 mandag-fredag, fax 3355 6041,

e-mail: redaktion@katolskorientering.dk

Giro 205-7042

Orientering fra sognene: indlæg sendes til
sogneyt@katolskorientering.dk

Alle katolske husstande kan få bladet gratis tilsendt.

Abonnementspris 420 kr. helårligt. Løssalg 21 kr.

i Stenbutikken, Vesterbrogade 28, 1620 København V.

Udgiver Ansgarstiftelsen, Gammel Kongevej 15,

DK 1610 København V

Tryk Morsø Folkeblad Bogtrykkeri

Oplag 7900

ISSN 0902-297X

*Hig efter kærligheden, og stræb efter de åndelige gaver,
især efter at tale profetisk. Thi den, der taler i tunger,
taler ikke for mennesker, men for Gud; ingen forstår det jo,
men i Ånden taler han hemmeligheder.*

*Men den, der taler profetisk, taler mennesker til opbyggelse,
formaning og trøst. Den, der taler i tunger, opbygger kun sig selv, men
den, der taler profetisk, opbygger en menighed.*

Kor 1,14,1-4

Fundet i programmet

af
Stig Holsting

Uge 40 og 41

jernbaner, koloniarkitektur og en prægtig by som Calcutta. De storslåede byer og bygninger er stadig vært for tidløse festivaler og ritualer, fra ligbrændingerne i Varanasi til lysfestivalen i Haridwar og den ultimative fejring af floden, festivalen Kumbh Mela, i Allahabd, der er måske verdens største samling af mennesker, når op mod 50 millioner mennesker mødes. I dag lever en tiendedel af verdens befolkning på og af den frugtbare slette. Alligevel kan man stadig finde dansende træner og makakaber i rismarkerne, mens floddelfinen og krokodillerne kæmper for at overleve.

til arkitekt Hans Lyngsgaard. Han tog udfordringen op og fortæller i dagens program om sin 2000 km lange tur ned gennem Europa i selskab med Maria, og om hvilke indsigter i livs- og menneskesyn turen bragte med sig.
Tilrettelæggelse: Liselotte Horne-
man Kragh.
(Sendes også fredag 22.03)

P 2: Lørdag den 6. oktober 10.30 Folk og Musik

Århus Universitetskor i en optagelse fra katolsk Vor Frue Kirke i Aarhus. Koret synger musik af bl.a. Gesualdo, Reger, Mendelssohn, Geoffroy og Holmboe.
Dirigent: Uffe Most.
Tilrettelæggelse: Henrik Thorn-
gaard.

På www.katpod.dk siden sidst

Daniel Nørgaard på Færøerne (2)

Caritas fejrer sit 60 års jubilæum

Daniel Nørgaard på Færøerne (3)

Hvad er URI Danmark - og hvorfor?

Europæisk økumenisk forsamling i Sibiu

Daniel Nørgaard på Færøerne (4)

Nyt fra Nordens biskopper
Religion i det 21. århundrede

TV

DR 2: Mandag den 8. oktober 16.30 På verdens bund (1:3)

Der er hård kamp for overlevelse i en lille landsby uden for Addis Abeba, Etiopiens hovedstad. Ofte må kvinderne vandre den lange vej med deres børn til storbyen. Der er de tvunget til at tigge for at kunne overleve. Vi følger livets gang i på vandringen og i landsbyen.
Sendes også 13.10.

DR 1: Mandag den 8. oktober 20.00 Ganges - livets flod (2:3)

Naturserie fra BBC fra 2007.
På den frugtbare Ganges-flodsløste, også kaldet Indiens risskål, stod den indiske civilisations vugge. Igennem femtusind år er imperier blomstret og faldet langs Ganges. Mogulerne byggede i 1500-tallet storslåede paladser og skabte kunstvandingskanalerne til opdyrkning af jorden. De britiske erobrere brugte den mægtige flod som transportvej og efterlod sig skibe, fabrikker, pakhuse,

DR 2: Fredag den 12. oktober 13.45 Jerusalem, Min elskede

En film om troens kompromisløse beskaffenhed i Jerusalem. Filmen følger tre profeter, der hver især repræsenterer byens religioner. Samtidig afspejler instruktøren Jeppe Røndes egen søgen efter tro filmens overordnede historie om tab, fortrængning og kærlighed.
Sendt første gang 28.3.05

RADIO

P1: Søndag den 7. oktober 08.03 Mennesker og tro

“Vil du genopdage min pilgrims-
rute?” Sådan lød en dag spørgs-
målet fra selveste Jomfru Maria

Kristne Symboler

Duen

Det hyppigst forekommende symbol på Helligånden er duen, den eneste fugl, som bruges ved de gammeltestamentlige ofre. Duen, som med en olivenkvist i næbbet kom til Noah i arken, betegner, at ”syndfloden” skulle høre op. Denne fortolkning finder man også, da Helligånden efter dåben dalede ned over Jesus i skikkelse af en due: Ligesom vandet fra syndfloden rensede menneskeheden synder, renses dåbens vand fra synd. På den måde blev Noah et symbol på det troende menneske. Duen blev til symbolet på den guddommelige fred, som den nydøbte får gennem dåben. Derfor er duen ofte afbildet i fontehimle.

Alle disse scener blev ofte fremstillet i den kristne

kunst. Også ved Helligåndens komme, i pinsen, og i Herrens bebudelse findes duen som symbol på Helligånden.

På billeder, som viser Treenigheden, findes Helligånden ofte i skikkelse af en due mellem Gud Fader og Gud Søn.

Gennem billedet af duen ønskede man mennesket, som døde i troen, Himmerigets fred. På den måde blev duen løstrevet fra Noah-historien og fik sin egen symbolske betydning. Den er sjælefuglen, dvs. sjælen af den døde går ind i den himmelske fred. Efter en gammel beretning om Polykarps martyrium forlod en due martyrens krop i dødens øjeblik.

Lignende beretninger findes også fra andre martyrs krop død.

*Katolsk Orientering vil i kommende numre regelmæssigt bringe en gennemgang af kristne symboler.
Teksterne til denne nye mini-serie skrives af Sr. Mirijam Kaschner*

Katolsk Orientering

Fra venstre: Sr. Miriam, Sr. Dorothea og Sr. Alberta

Der er ikke noget at sige til, at Sankt Elisabeth Søstrene smiler og er glade: I år fejres 800-året for den hellige Elisabeth af Thüringens fødsel, og den 30. september blev den ene af ordenens tre grundlæggere, Maria Merkert, saligkåret i Nysa i Polen.

Katolsk Orienterings medarbejder Lisbeth Rütz var med i Polen.

side 4

Vatikanet i FN: Fortsat behov for at bekæmpe fattigdommen

Fattigdommen har antaget nye former, sagde ærkebiskop Migliore på FN's 62. generalforsamling

Den økonomiske politik bør ikke være det eneste redskab i kampen for at udrydde fattigdom i verden. Også socialpolitiske midler bør tages i brug, hvis bestræbelserne på at udjævne skellet mellem rig og fattig både på nationalt og internationalt niveau skal kronnes med held.

Såvidt ærkebiskop Celestino Migliore, Vatikanets faste observator ved FN, som den 9. oktober talte til FN's 62. generalforsamling. Ærkebiskoppen konstaterede med beklagelse, at udviklingen de seneste 12 år har ført til stadig større økonomisk ulighed i verden trods alle internationale bestræbelser på at bekæmpe fattigdommen.

De socialt udstødte

I sin tale pegede Migliore endvidere på, at fattigdommen har antaget nye former. Hvor man traditionelt har betragtet fattigdomsproblemet som et spørgsmål om forskelle i indkomst, oplever man nu, at de svageste i samfundet tillige mister deres sociale netværk. Det drejer sig typisk om ældre og syge, der overlades til sig selv, arbejdsløse og mennesker uden uddannelse herunder indvandrere, som ikke kan finde arbejde, samt kvinder og børn, der er særligt sårbare, når familier går i opløsning.

"I dag lider verden i større eller mindre grad under det forhold, at det økonomiske fremskridt er sket på bekostning af den sociale udvikling. Derfor er de målsæt-

ninger, der blev vedtaget på det sociale topmøde i København i 1995 fortsat relevante," sagde ærkebiskoppen.

Uddannelse er nøglen til at bekæmpe fattigdom

Han fastslag endvidere, at det mest effektive våben mod fattigdom er uddannelse. "Uddannelse," sagde han, "er et grundlæggende element i al socialpolitik. Uddannelse har langt videre perspektiver end økonomisk udvikling og tilfredsstillelsen af den enkeltes materielle behov. Den sætter både enkeltpersoner og nationer i stand til at etablere indbyrdes relationer, som ikke bygger på tvang, men på gensidig respekt og forståelse.

I lande, hvor uddannelsesniveaet er højt, har man lettere ved at bekæmpe korruption, som undergraver mulighederne for at forbedre forholdene for de fattigste. Uddannelse er ligeledes forudsætningen for, at man kan håndhæve en lovgivning, der både tilgodeser ejendomsretten og det frie initiativ, samtidig med at alles sociale og økonomiske rettigheder sikres."

Ærkebiskoppen konkluderede, at udryddelsen af fattigdom og respekten for grundlæggende sociale rettigheder er målsætninger, der bør være indeholdt i alle økonomiske og socialpolitiske initiativer – og kriteriet for, om de efterfølgende kan betegnes som en succes eller en fiasko.

tr

Pave Benedikt: Naturretten er demokratiets grundlag

Kulturelle og ideologiske faktorer har bevirket, at det moderne sekulære samfund befinder sig i en tilstand af forvirring, sagde pave Benedikt den 5. oktober ved en audiens for medlemmerne af Den Internationale Teologiske Kommission, som netop havde afsluttet sin årlige plenarforsamling.

Paven kritiserede den moderne retspositivisme, som grundlæggende går ud fra, at lovgivningen bør udformes i overensstemmelse med den til enhver tid herskende ideologi, en tankegang, tilføjede han, som synes at indtage en dominerende stilling i moderne retsfilosofi. Hermed risikerer lovgivningen udelukkende at blive et udtryk for, hvad samfundet, dvs. et flertal af borgerne på et givet tidspunkt opfatter som rigtigt eller forkert.

Moralrelativisme

Dette resulterer igen i, at lovgiverne ikke længere lader sig lede af, hvad der er godt og retfærdigt, men derimod som udgangspunkt søger at imødekomme forskellige interessegrupper, hvorved de samtidig befæster deres egen magtposition.

Til grund for denne tendens, sagde paven, ligger den moderne moralrelativisme, som visse mennesker endog betragter som en af de væsentligste forudsætninger for demokratiet, fordi de ser den som en garanti for tolerance og respekt for andres meninger. Men hvis dette var sandt, ville man til enhver tid være underkastet et flertalsdiktatur, og historien viser med al tydelighed, at flertallet ikke altid har ret. Flertallet kan ikke afgøre, hvad der er

sandt og rigtigt, det kan den menneskelige fornuft kun nå til klarhed over ved at åbne sig for Skaberens fornuft og således lytte til sit eget ophav.

Naturretten er garant for sand menneskelig frihed

I modsætning til den moderne retspositivisme, konstaterede paven, sikrer naturretten den enkeltes frihed. Naturretten definerede han som den norm, Skaberens har indskrevet i menneskets hjerte, og som tillader det at skelne mellem godt og ondt. Når diskussionen står om fundamentale værdier så som menneskelivets værdighed, familien som institution og social retfærdighed kan derfor ingen lov skabt af mennesker omstøde den lov, Skaberens indskrev i menneskets hjerte, uden at samfundet rystes i sin grundvold.

Naturretten, slog paven fast, er grundlaget for, at alle kan leve i frihed og være sikre på, at deres menneskelige værdighed bliver respekteret. Den er et værn mod ideologiske manipulationer og vilkårlig magtanvendelse. I det omfang vor tids skepticisme og moralrelativisme har formået at skabe usikkerhed om de fundamentale principper for den naturlige morallov, vil selve grundlaget for demokratiet derfor blive undermineret.

Mod denne tendens opfordrede paven til at mobilisere alle gode viljer i og uden for Kirken, for, som han sagde, den nuværende krise er ikke primært et kristent problem, men et problem, som angår hele menneskeheden.

tr

Hænder og hoveder

Vi mangler hænder og hoveder. Mangelen på arbejdskraft er Danmarks største udfordring, konstaterede statsministeren i sin åbningstale. Selv mente han, at problemet kunne løses dels ved at mobilisere en formodet arbejdskraftreserve dels ved at åbne døren lidt mere på klem for import af udenlandsk arbejdskraft. Kvalificeret arbejdskraft, vel at mærke. Det har de politiske partier og organisationerne så siden småskændtes lystigt om, og det skal de såmænd have lov til at uden utidig indblanding fra vor side.

Langt mere interessant er det i et overordnet perspektiv at konstatere, hvad der *ikke* hverken fra statsministerens eller andre folketingspolitikeres side blev sagt i denne specifikke sammenhæng. I almindelighed forholder det sig jo sådan, at forudsætningen for, at man kan løse et problem, er, at man kender årsagerne til det. Derfor kan man godt i forbindelse med så dramatiske udmeldinger undre sig over, at der ikke bliver mølet et kvæk om, hvor alle de hænder, vi nu står og mangler i både den offentlige og private sektor, er blevet af – eller rettere, hvorfor der aldrig blev noget af dem.

Nuvel, "undre sig over" er i denne sammenhæng kun en talemåde, for selvfølgelig ved vi allesammen godt, at der er ting, man anstændigvis ikke bringer op på tinge – rent bortset fra, at der heller ikke er nogen grund til at gøre det, når man nu alligevel ikke har tænkt sig at ændre noget ved det grundlæggende forhold, der har bevirket, at der ikke er så mange af os, som der kunne have været.

Vi må med andre ord se i øjnene, at der endnu i en rum tid vil mangle både hænder og hoveder – i hvert fald så længe som de ansvarlige i frisindets navn insisterer på at bære hovedet under armen, hvis vi må være så fri...

Logik for burhøns

Som man vil kunne læse på forsiden i omtalen af pavens tale til medlemmerne af Den Internationale Teologiskommision, betegner pave Benedikt vor tids værdirelativisme og den deraf følgende retspositivistiske holdning som en alvorlig trussel mod demokratiet og vore grundlæggende frihedsrettigheder.

Det spørgsmål, paven hermed rejser, er, hvordan vi i det moderne sekulariserede samfund beskytter mindretallets rettigheder, hvis der hersker almindelig enighed om, at lovgivningen på alle væsentlige områder til enhver tid kan og bør revideres, således at den afspejler flertallets synspunkter. Det er med andre ord selve retssamfundets fundament, der trues i disse år, i det omfang politikerne vælger at se bort fra, at al detaillovgivning i et civiliseret samfund bør ske i respekt for fundamentale frihedsrettigheder og for menneskets værdighed.

Pavens kritik rammer således meget præcist ind i den danske virkelighed, f.eks. i den hjemlige bioetiske debat, hvor fortalere for "ikke at lægge forskningen hindringer i vejen" bruger selve udviklingen som argument for det moralsk legitime i at køre videre ad samme spor: Når vi nu kan konstatere, at befolkningens holdning til f.eks. abort eller kunstig befrugtning har ændret sig væsentligt i årenes løb, er det så ikke blot et spørgsmål om tid, før vi også bør acceptere, at vi kloner mennesker...?

Logik for burhøns? Uden tvivl – men netop ikke for civiliserede mennesker. Den ene urimelighed retfærdiggør ikke den næste. At moralen har ændret sig – statistisk set – betyder ikke, at vi så også kan og bør opgave at tænke moralsk. Tværtimod.

Torben Riis

Hvornår træder Kirken i karakter i miljødebatten?

Kunne det ikke være vidunderligt om Den Katolske Kirke i Danmark ville blande sig i miljødebatten. Jeg ved godt visse personer nok mener, at politik og religion ikke hører sammen. Og at der står skrevet, at man skal give kejseren hvad kejserens er. Men nu er det sådan, at her drejer det sig ikke bare om klingende mønt og usle mammon. For vores miljø tilhører hverken kejseren eller hans håndlangere. Det er Guds skaberværk. Og det er vores ansvar og pligt at tage vare på det, som en Guds gave til mennesker, dyr og planter.

I århundreder – jeg tør næsten sige årtusinder – har kirken været beskæftiget med at redde menneskets sjæle for Vorherre. Jorden og miljøet har sådan nogenlunde passet sig selv. Og selv om mange dyrearter gennem tidene er udoede – enten af naturlige eller menneskeskabte årsager – har der været en sådan artsigdom, at det ikke har været nogen direkte trussel for jordens fortsatte

eksistens eller dyreliv. Men nu er situationen en anden. Klimaforandringer og menneskets totale rovdrift på naturen er nu af en sådan beskaffenhed, at Guds skaberværk er kommet i farezonen.

Så mon ikke at tiden skulle være inde for Den Katolske Kirke i Danmark til at træde i eksistens og markere sig.

Vatikanet har i år afholdt et klimaseminar, og så sent som den 16. september udtalte Pave Benedikt sit ønske om at skabe en alliance mellem mennesket og miljøet, som et spejl af Guds skaberværk.

For 2 år siden udfordrede Mary Colwell i Clifton Cathedral i England Den Katolske Kirke med sin tale "The Pope and the Iceberg". Det blev startskuddet til at opmærksomheden omkring miljøet voksede og organisationen "Sound of Many Waters" blev oprettet i katolsk regi. Et tegn på at Den Katolske Kirke en-

gagerede sig i at promovere respekt og ærbødighed for hele den skabte verden.

Organisationen er støttet af en række andre organisationer så som WWF, Alliance of Religions and Conservation (ARC), the Catholic Bishops' Conference of England and Wales og the Apostleship of the Sea.

Mon ikke det kunne være en ide til efterfølgelse herhjemme. Vi må som ansvarlige Katolske Kristne solidariseres om ikke bare med jordens fattigste, men også med hele Guds Skaberværk.

Så lad os komme ud af busken og tale med én stemme. For selvom en spurv ikke falder til jorden uden Gud, ville det måske være bedre, om himlens fugle og jorden planter kunne trives og ånde og lovsynge deres skaber, så godt de formår – og det kan og bør vi hjælpe til med.

Jytte Marie Munksgaard
2100 København Ø

Barnehelgener?

Det var med stor interesse og undren, jeg læste Kirsten Krogs beretning om barnehelgener og barnehelgener in spe.

Når man bl.a. kunne læse om et femårs barn, der bad om at måtte gå til skrifte, hvor hun forinden havde bedt Gud om en passende skriftefar, der kunne skaffe hende en helgenudnævnelse, så bliver man skeptisk. Jeg har selv fire børn, 8 børnebørn samt 34 års erhvervsmæssig erfaring med børn, og jeg må sige, at den nævnte pige bestemt falder uden for området for normalt aldersbetinget udvikling – hun må være anormal.

Imidlertid kan voksne have dresse-ret et sådant barn ved at lægge ordene i munden på hende, men det bliver hun næppe helgen af – end ikke i disse helgeninflationstider.

Man må til denne beskrivelse nok sige, at "man skal høre meget, før ørerne falder af".

Ole Dam
København Ø

Svar: Tak for din kommentar til min artikel om "Barnehelgener og barnehelgener in spe". Min sætning "[...] inden sit første skriftemål bad hun Gud om, at han ville give hende en god skriftefar, som kunne hjælpe hende til at blive helgen" kan måske misforstås. I hvert fald er der ikke tale om et forfængeligt og ambitiøst ønske om at blive helgenkåret. Det kan sammenlignes med Thérèse af Lisieux, der kort efter sin indtræden i Karmel betroede sin skriftefar, at hun ville være en stor helgen. Skriftefaderens reaktion var forresten noget

lignende din. Skt. Therese søveler som Antonietta Meo, som jeg refererer til i artiklen, udtrykker imidlertid blot deres længsel efter Gud og dermed deres længsel efter, at alt, hvad der skiller dem fra Gud, må blive rensset bort – en længsel, som burde være naturlig for enhver kristen. – Og nej, det er ikke en normal aldersbetinget udvikling hos et fem-årigt barn, men det er langt fra en unormal udvikling hos helgener, og jeg tvivler på, at denne tidlige åndelige udvikling hos mange helgener skyldtes "voksen-dressur". Derimod er det en kendt sag, at vi voksnes vidnesbyrd i ord og liv kan have stor betydning for børns personlige tilegnelse af troen, og det er et ansvar, vi ikke kan tage for alvorligt.

Kirsten Krog

Når menigheden synliggør koncilets budskab

Sankt Laurentii menighed i Roskilde står i samme situation som alle andre menigheder i landet. Sognepræsten kan ikke ene mand klare alle undervisningsopgaver – småbørn, konfirmander, konværtitundervisning. Hos os som alle steder træder lægfolk til, og en halv snes af dem har påtaget sig at undervise på de forskellige niveauer.

Undervisningens start den sidste søndag i september markeres ved en særlig højtidelighed ved slutningen af søndagsmessen. Alle undervisere kaldes frem ved deres navn, så alle ved hvem der påtager sig hvad, og

mens de står samlet foran menigheden bliver de velsignet.

Det særlige ved denne velsignelse er at den ikke bare består i at sognepræsten tegner korsets tegn over dem. Hele menigheden står med udstrakte arme for at velsigne dem som på hele menighedens vegne påtager sig den fælles opgave at bringe det glade budskab videre.

Hvad har det at gøre med koncilet? Et vendepunkt under kirkemødet var indførelsen af en helt ny rækkefølge i konstitutionen om Kirken. Den tekst, som Kurien havde forberedt, fulgte

den traditionelle hierarkiske orden, biskopperne, præsterne, lægfolk. Men koncilfædrene var utilfredse og gennemførte at tekstens første kapitel skulle handle om Kirken i dens helhed, Guds folk, Kristi legeme.

Det er netop dette helhedssyn som kom til udtryk i Sankt Laurentii kirke denne søndag, da vi alle sammen velsignede dem af vores trosfæller som påtager sig den opgave vi er fælles om, at vidne om troens arv. Kirken, det er os alle sammen.

Jean-Pierre Ducloux
Frederikssund

Flere læserbreve side 14

Læserbreve

Indsendte indlæg bør være forsynet med navn, adresse og telefonnummer. Som hovedregel offentliggøres kun navn og postnr. i bladet. Redaktionen forbeholder sig ret til at forkorte læserbreve, der overskrider 300 ord.

Læserbreve kan indsendes om e-mail til redaktion@katolskorientering.dk

eller som brev til Katolsk Orientering, redaktionen, GI Kongevej 15, 1610 København V

Lad gnisten blive til ild...

Søndag d. 14. oktober blev Kaare og Eva Maria Nielsen under højmessens i Sankt Ansgars Kirke indsat som ledere af bispedømmets evangeliseringsprojekt.

Det er et beskedent og så alligevel ambitiøst projekt, sagde biskop Czeslaw. Projektet starter beskedent med Sankt Pauls Kirke i Taastrup og Sankt Annæ Kirke på Amager – men ambitionen er at nå ud til alle i bispedømmet.

I sin prædiken opfordrede biskoppen alle til at følge Kaare og Eva Maria med deres forbøn, så gnisten kan blive til en levende, varmende og oplysende ild.

Kaare Nielsen takkede efter messen for at have fået denne opgave betroet og opfordrede alle, der har interesse i og ideer til evangeliseringen, til at kontakte ham på evangelisering@katolsk.dk.

Får skriftemålet en renaissance?

Senest ved det internationale ungdomsmøde i Loreto i Italien mellem pave Benedikt XVI og hundredtusinder af unge fra hele verden har der vist sig en overraskende tendens til, at skriftemålet i visse sammenhænge er på vej tilbage, beretter den italienske vaticanist Sandro Magister på webstedet <http://chiesa.espresso.repubblica.it>.

Mellem lørdag d. 1. september kl. 14 og søndag d. 2. kl. 7 om morgenen var 350 præster ved ungdomsmødet i Loreto således uafbrudt beskæftiget med at tage 12.000 unge til skrifte.

Det drejer sig ikke om en absolut nyhed. Under Verdensungdomsdagene i Rom år 2000 gik ca. 120.000 unge i løbet af tre dage til skrifte i Circo Massimo i Rom, der i den anledning blev forvandet til én stor udendørs skriftestol.

Den stigende tendens til at unge går til skrifte ses især ved de store begivenheder som Verdensungdomsdagene og ved valfartsstederne. Procentuelt er det stadig en mindre del

af de unge, der skrifter. I Loreto var det mindre end 5 % af de tilstedeværende. Men tendensen er dog tydelig. Det individuelle skriftemål er på vej tilbage.

Efter II Vatikankoncil blev der mange steder afholdt bodsandagter med efterfølgende kollektiv absolution, men efter ritualets ændring i 1974 giver kun krigstilfælde eller en dramatisk mangel på præster sammenlignet med antallet af skriftebørn mulighed for kollektiv absolution.

I takt med at skriftemålet mange steder er gået næsten af brug, har der på præsteseminarierne været afsat mindre tid til undervisning i at gøre seminaristerne til gode skriftefædre. I Italien råder den estimerede moralteolog Lino Ciccone dog bod på dette med udgivelsen af bogen "L'Inconfessabile e l'inconfessato. Casi e soluzioni di 30 problemi di coscienza". (Hvad der ikke kan skrives og ikke blev skrifte. Tilfælde og løsninger på 30 samvittighedsproblemer)

Vatikanet: Håb om frelse for de udøbte børn

Hvad sker der med de små børn, som dør uden at være blevet døbt? Betyder Jesu ord i Johannesevangeliet 3,5: "Sandelig, sandelig siger jeg dig: Den, der ikke bliver født af vand og ånd, kan ikke komme ind i Guds rige" at disse børn fortabes?

Det spørgsmål, har Kirken i århundreder søgt et svar på. De græske kirkefædre lærte, at de udøbte børn ikke fortabes, men at de på den anden side heller ikke får adgang til paradiset glæder. De latinske kirkefædre hævdede derimod, især under påvirkning fra Augustin, til den anskuelse, at børnene kom i helvede. Augustins holdning var

stærkt farvet af, at han skrev imod Pelagius, som havde afvist arvesyndens og dermed også den guddommelige nådes betydning i relation til frelsen. Pelagius teser blev fordømt på flere konciler i det 5. århundrede.

Det var middelalderens teologer, som fostrede tanken om *limbus*, dvs. en tilværelsesform efter døden, hvor man formodede, at de udøbte børn levede i en tilstand af naturlig lykke, men uden den overnaturlige beskuelse af Gud.

Den nyere tids teologer har imidlertid ikke fundet denne fremstilling, der i høj grad har karakter af teologisk "konstruktion," tilfredsstillende, men hverken det første eller det andet Vatikan-

Dramatisk politiaktion mod kloster i Polen

Mere end 60 tidligere søstre fra Bethaniaordenen blev onsdag d. 10. oktober transporteret væk i busser fra deres kloster i Kazimierz Dolny i det sydlige Polen, efter at 150 betjente ledsaget af psykologer havde rømmet det. Låsesmede sikrede adgangen til klostret, hvor søstrene i måneder havde levet isoleret fra omverdenen, efter at elektricitetsforsyningen var blevet afbrudt. Lokale sympatisører havde forsynet dem med fødevarer.

Klostrets tidligere priorinde Jadwiga Ligocka blev under aktionen arresteret sammen med den tidligere franciskaner Roman Komaryczko.

Jadwiga Ligocka ledede klostret efter de åbenbaringer og visioner, hun angav at modtage. I 2005 blev hun afsat af Vatikanet, der indsatte Barbara Robak som ny priorinde. Yderligere 10 nonner blev ekskommunikeret ifølge Warsaw Voice. Søstrene nægtede imidlertid at acceptere den nye priorinde, og kommunietet besøgte derefter klostret. Forskellige kirkelige ledere og familiemedlemmer forsøgte forgæves at mægle. Ifølge Neue Zürcher Zeitung angav Jadwiga Ligocka at modtage apokalyptiske visioner om djævelens snarlige komme til jorden. Men hverken hendes orden eller Vatikanet ville anerkende disse visioner. Efter sin afsættelse hentede priorinden ordenssøstre fra hele Polen til sit kloster, hvorfra hun ville organisere et nyt, „forår for Kirken“.

En talsmand for bispedømmet i Lublin, Mieczyslaw Puzewicz, udtalte ved rømningen af klostret, at søstrene er blevet manipuleret psykologisk, og at den tidligere franciskaner Roman Komaryczko havde en "negativ indflydelse" på moder Jadwiga.

Nyhedsbureauet PAP citerer ærkebiskoppen af Lublin Jozef Zycinski for en udtalelse om, at politiaktionen skal ses som "et desperat forsøg på at hjælpe mennesker, der de sidste to år har levet under meget usædvanlige forhold i et lukket miljø, hvor forskellige tvangstanker tog form".

Ifølge Warsaw News har præsten dannet en form for sekt i klostret. Tidligere Bethania-søstre anklager ham for at have krænkert dem seksuelt og kaldt krænkelse for en form for terapi, der skulle bringe dem nærmere Gud.

Bethaniasøstrenes kongregation blev grundlagt i 1930. Deres primære opgave er at hjælpe sognepræsterne i deres daglige arbejde. Derudover underviser de i religion og besøger syge. De har talrige klostre i hele Polen, men arbejder også i andre lande.

koncil bragte nogen endelig afklaring på spørgsmålet.

Nu foreligger der imidlertid en omfattende redegørelse fra Den Internationale Teologiske Kommission, som under forsæde af Troslærerkongregationens præfekt, kardinal Levada konkluderer, at Kirken sætter sin lid til, at den barmhjertige Gud også fuldt og helt vil frelse de udøbte børn og lade dem få del i beskuelsen af Gud.

Kommissionen understreger samtidig, at denne konklusion ikke kan tages til indtægt for en bagatellisering af dåbens betydning for frelsen.

Interesserede kan finde redegørelsen på <http://www.vatican.va>

TAK

Jeg vil hermed varmt takke alle dem, der har svaret på min appel til at give et bidrag til kostskolen (minor seminary) i Uganda. Der har været 45 bidragydere, der i alt har bidraget med de små 50.000 kr., jeg bad om. Rektoren for minor seminariet sender sin store tak. Jeg vil senere få en rapport om projektet.

Lars Messerschmidt

Nye bøger i Skt. Andreas Bibliotek

Bøgerne kan lånes enten ved personlig henvendelse på Skt. Andreas Bibliotek på Gl. Kongevej 15, eller man kan henvende sig på sit lokale bibliotek og bede om at få bogen indlånt fra Skt. Andreas Bibliotek. Vores bøger er desværre ikke med i bibliotek.dk.

The Oxford Handbook of Religion and Ecology / edited by Roger S. Gottlieb. – Oxford: OUP, 2006.

Koblingen mellem tro og omsorg for miljøet er meget oppe i tiden. Denne bog indeholder 25 artikler om religion og miljø, miljøaktivisme, og konflikt.

Faith Seeking Understanding: Approaching God through Science / John M. Shackleford. – Paulist Press, 2007.

Tit bliver videnskaben og tro set som modsætninger. Anatomiprofessor John Schackelford plæderer for, at tro og videnskab på hver sin måde er med til at støtte den menneskelige søgen efter en mening med tilværelsen.

Darwin Strikes Back: Defending the Science of Intelligent Design / Thomas Woodward. - Baker Books, 2006. Denne bog giver en indføring i debatten omkring intelligent design: hoveddebattørerne, deres bidrag, og debattens historiske forløb.

Schöpfung und Evolution : eine Tagung mit Papst Benedikt XVI / herausgegeben im Auftrag des Schülerkreises von Papst Benedikt XVI von Stephan Otto Horn und Siegfried Wiedenhofer ; mit einem Vorwort von Christoph Kardinal Schönborn. - Sankt Ulrich Verlag, 2007.

Siden 1978 har Benedikt XVI mødtes en gang om året til seminar med sine tidligere elever, hvor de drøfter aktuelle teologiske og filosofiske emner. I denne bog offentliggøres for første gang både seminarets fire oplæg og den efterfølgende debat.

Ziel oder Zufall? : Schöpfung und Evolution aus der Sicht eines vernünftigen Glaubens / Christoph Kardinal Schönborn ; herausgegeben von Herbert Philipp Weber. Herder, 2007.

Er Kardinal Schönborn fortæller for intelligent design, og hvad mener han om evolutionsteorien? Læs selv.

Negotiating Darwin : The Vatican Confronts Evolution, 1877-1902 / Mariano Artigas, Thomas F. Glick, and Rafael A. Martinez. - Johns Hopkins University Press, 2006.

Denne bog gør rede for Vatikanets holdning til evolutionslære gennem de sidste 25 år.

Tlf: 3355 6090. Åbningstider: man-fre 10-12 og 13-16, tirsdag tillige 13-17.30 www.sanktandreasbibliotek.dk

Drivkraften er kærlighed til Gud

Biskop Alfons Nossol på prædikestolen

Tekst og foto: Lisbeth Rütz

Omtaler man en person som "et helligt menneske," vil det nok udløse skepsis hos de fleste. For som danskere er vi jo meget bange for at overdrive. Derfor bruger vi ofte ordet hellig om mennesker, der tror sig nærmere Gud end andre. Og i den betydning kommer ordet til at betyde selvgod eller selvretfærdig.

Men vi er faktisk alle sammen kaldede til at være hellige. I den tidlige kirke var helliged nemlig ikke en specialitet for de få udvalgte – nej, alle troende blev kaldt hellige. I og med at de havde modtaget dåbens nåde, var de blevet Helligåndens tempel (1. Kor. 6,19), og var dermed blevet kaldede til at vandre i et helt nyt liv (Rom 6,4).

De fleste af os kommer aldrig særlig langt på den vandring. Men om nogle få ved vi, at de når målet. Kirken saligkårer dem, og derved bliver de til trosforbilleder for alle os andre. Maria Merkert, (1817-1872), der er medgrundlægger af Elisabethsøstrene og blev saligkåret i Nysa (tysk: Neißة) i Polen d. 30.09, er et sådant forbillede.

Saligkåringens proces

Efter Benedikt XVI's nye regler foregår en saligkåring i dag så vidt muligt i de lokale bispedømmer. Derved understreges forbindelsen mellem den saligkårede og det sted, vedkommende var knyttet til i levende live, stærkere.

Hele Maria Merkerts liv og arbejde er knyttet sammen med Nysa. Selve saligkåringens messen foregik d. 30. september i Sankt Jakob og Sankt Agnes kirken, hvor hun i 1817 blev døbt dagen efter sin fødsel, og hvor 5.000 mennesker i 1872 deltog i hendes begravelse.

Hundredreder af Elisabethsøstre og andre specielt indbudte deltog i messen i kirken, og udenfor fulgte tusinder med på storskærme. Saligkåringen kan ses som kroningen på det, der begyndte med Maria Merkerts døb. Målet er nået, og hun er nu blevet et af de forbilleder, vi har så hårdt brug for. Eller som Dominika Kinder, der er priorinde for Elisabethsøstrenes tyske provins, udtrykker det:

"Verden behøver Maria Merkerts og andre kristnes saligkåring, fordi de tydeliggør, hvad der kan ske, når mennesker virkelig engagerer sig i Gud. Det gjorde Maria Merkert. Hun satte store ting i gang, begejstrede mennesker og viste stort mod, megen energi og gennemslagskraft"

I saligkåringens proces, der varede fra 1985 til 1997, undersøgte man alle detaljer i Maria Merkerts liv. Primus motor i dokumentationsfasen var den polske Elisabethsøster Margarita Cebula, der har indsamlet alt tilgængeligt materiale om Maria Merkert. Saligkåringen betyder, at Maria Merkert nu kan dyrkes, men kun inden for et bestemt område og ikke i hele Kirken.

Processen har dokumenteret, at mindst ét under er sket på Maria Merkerts foran-

Øverst: Sr. Alberta beder foran Maria Merkerts grav

Nederst: Unge søstre fra ordenen frembærer et relikvie fra Maria Merkert

ledning. Ved årsskiftet 1943-44 blev en ung polsk Elisabethsøster, sr. Mira, syg af tuberkulose. Man gav hende ikke mange overlevelschancer. Hun anræbte derfor Maria Merkert om forbøn og lagde et billede af hende ind under sin hovedpudd. Ved en lægeundersøgelse i august 1944 blev hun erklæret for fuldstændig rask.

Saligkåringens proces blev afsluttet ved, at pave Johannes Paul II den 20. december 2004 udsendte et dekret om Maria Merkerts heroiske dyder. Saligkåringens messen blev ledet af præfekten for Kongregationen for Hellig – og Saligkåringens processer, kardinal José Saraiva Martins.

Under messen oplæste han bl.a. en apostolisk skrivelse fra paven, der bekræftede, at Maria Merkert nu kan anræbes som salig og har sin årlige festdag d. 14. november. Unge søstre fra ordenen frembar et relikvie fra hende.

De musikalske rammer var de smukkeste tænkelige og afspejlede søstrenes mange talenter. Brasilianske og italienske søstre optrådte ved musikandagten før messen med oplæsning af digte om Maria Merkert, og de tyske søstre spillede dejlig klassisk musik. Et kor af søstre sang underskønt ved selve messen.

Kongregationens karisma

Et dybt og inderligt trosliv og et stærkt engagement i samtidens sociale problemer var baggrunden for, at Maria Merkert sammen med de to medgrundlæggere Clara Wolff

og Franziska Werner fra 1842 forsøgte at finde konstruktive svar på tidens store nød med deres karitative arbejde. Den begyndende industrialisering i Schlesien var endt med stor nød og stærke sociale spændinger i samfundet. De schlesiske vævere reagerede i 1844 med et oprør, der blev slået brutalt ned.

Med det kommunistiske manifest fra 1848 leverede Marx og Engels et radikalt, ideologisk svar på den sociale nød. Men samtidig opstod der med baggrund i Evangeliet mange nye kongregationer med et karitativt sigte.

Maria Merkert var en praktisk mystiker. Hun efterlod sig ikke religiøse skrifter af betydning, men ville med grundlæggeren Clara Wolffs ord pleje "sårene på Kristi mystiske legeme" ved at tage sig af syge, ensomme og fattige.

Efter den tids forhold var det grænseoverskridende, at søstrene plejede mænd, og de blev pionerer ved at tage sig af syge i deres eget hjem uanset konfession, nationalitet og stand. Under de tre preussiske krige i 1864, 1867 og 1870 arbejdede søstrene på feltlazareetterne – et arbejde, som Maria Merkert senere modtog kejser Wilhelm den Førstes udmærkelse for. Senere tog søstrene sig af løsladte straffefanger.

En grænseoverskridende helgen

Den anden Verdenskrig var en katastrofe for Nysa. 80% af byen blev ødelagt. De tysksprogede indbyggere i området måtte

som følge af de nye grænsestrækninger efter krigens afslutning i 1945 forlade området.

Biskoppen af Opole, Alfons Nossol, berørte i sin prædiken ved saligkåringssmessen dette ved at kalde Maria Merkert for en "grænseoverskridende" helgen. Hun talte tysk og levede hele sit liv i en tysksproget kultur; men de værdier, hun stod for i sit liv, overskrider de mentale og geografiske grænser, og derved kan hun, sagde biskoppen, blive en samlende figur for tyskere og polakker. Biskop Nossol, der selv er tysktalende, så valget af først en polsk og dernæst en tysk pave som en vigtig del af forsoningsprocessen mellem tyskere og polakker. I området, hvor der i dag lever ca. 300.000 tysktalende, har han været en nøglefigur i denne proces. Efter kommunismens fald er det nu igen blevet muligt at læse messer på tysk i området.

Biskop Nossol opfordrede i sin prædiken unge mennesker til at lade sig inspirere og vise "trosmod" ved at følge Guds kaldelse, som Maria Merkert gjorde det.

En saligkåring er en folkefest

En saligkåring er også en folkefest. Af tenen før saligkåringssmessen blev Maria Merkert behørigt fejret med et flot festfyrværkeri. Bystyret i Nysa sponsorerede en festmiddag for søstrene efter saligkåringssmessen, og om søndagen var der koncert i byens kulturhus og musik og teater i byens gader.

Lazarus uden for vores dør

Søndagens evangelium var lignelsen om Lazarus i Lk. 16,19 – 31. Også i dag ligger han uden for vores dør. Og der er mange eksempler på, hvordan Elisabethsøstrene forsøger at afhjælpe tidens nød. I Halle bespiser de ved deres "Elisabethtisch" dagligt hjemløse og andre trængende med et varmt måltid. I Nysa tager de sig af 40-60 omsorgsørgede børn med bespising og rent tøj. I Arbeitsgemeinschaft St. Elisabeth arbejder søstrene sammen med ca. 120 kristne lægfolk fordelt på syv grupper i bl.a. Halle, Reinbek og Hofheim i Tyskland. Lægfolkene føler sig knyttet til kongregationen og engagerer sig f.eks. i at tage sig af de ældre søstre. Også i Polen arbejder lægfolk sammen med søstrene i forskellige former for socialt arbejde.

I dag findes der ca. 1650 Elisabethsøstre over hele verden. Ca. 1.300 af dem lever i Polen, 40 i de skandinaviske lande og 40 i Italien. Derudover har kongregationen huse i Brasilien, Bolivia, Israel, Lithauen, Tjekkiet, Rusland, Ukraine og Georgien. Den har yderligere styrket arbejdet uden for Europa med åbningen af to nye huse i Paraguay og Kazakstan.

Festmessen i Sankt Annæ Kirke

I København blev saligkåringen fejret den 7. oktober, med festmesse i en smukt pyntet Sankt Annæ Kirke på Amager. Under højmessens citerede sr. Dorothea Alex fra Elisabethsøstrenes kommunitet i København Højsangen med ordene: "Kærligheden er stærk som døden. Vældige vande kan ikke slukke kærligheden".

Velfærdsstaten har i dag overtaget mange af søstrenes oprindelige opgaver. Alligevel kan vi lade os inspirere af den vision, der var Maria Merkerts, i vores eget liv. Som Dorothea Alex udtrykte det ved festmessen: "Det, der er drivkraften, er kærligheden til Gud, kærligheden til den opgave, Han giver enhver af os, kærligheden til vore medmennesker. Når vi åbner os for denne kærlighed, så bliver den stærk som døden, og vældige vande kan ikke slukke den, for den er delagtighed i Guds liv."

Den hellige Elisabeth af Thüringen

I 2007 fejres 800-året for den hellige Elisabeths fødsel. Jubilæet fejres med en festmesse i Skt. Annæ Kirke den 11. november 2007 kl. 10.00

"Vi skal tage os af hinanden for Gud har vist os, at han tager sig af os"

af Sr. Dorothea Alex

Hvem var Elisabeth af Thüringen?

Elisabeth blev født 1207 som datter af kong Andreas II af Ungarn og dennes hustru Gertrud af Andechs. Allerede som fire-årig blev hun sendt til landgrevens hof i Thüringen med henblik på senere at gifte sig med landgrevens søn. Fjorten år gammel blev hun 1221 viet til landgreven Ludvig, der var 20 år. Det blev et meget lykkeligt ægteskab. 1222 fødte hun sønnen Hermann, der senere blev landgreve, 1224 fødte hun en datter Sophie, der senere blev hertuginde af Brabant og 1227 fødte hun datteren Gertrud, der senere blev abbedisse af Altenberg. Ægteskabets lykke blev brat afbrudt, da landgreven 1227 drog på korstog til Det hellige Land, men allerede i Syditalien blev han syg og døde. Elisabeth modtog meddelelsen om ægtemandens død med stor fortvivelse og sorg.

Kontroverser med hoffet på Wartburg

Elisabeth havde i sit ægteskab sat sit tydelige præg på livet på Wartburg. Således havde hun i hungeråret 1225 åbnet Wartburgs forrådskamre og rundhåndet uddelt mad til de fattige. Slottets forvalter protesterede og frygtede, at man selv ville komme til at savne det fornødne til hoffet, men i denne sag som i så mange andre, hvor Elisabeth havde kontroverser med hoffet, tog ægtemanden altid hendes parti og forsvarede hendes handlinger.

Med landgrevens død fik Elisabeth tiltagende problemer ved hoffet, og efter mange overvejelser valgte hun radikalt at forlade Wartburg med sine børn og sine to kammerpiger. Efter nogen tid fik hun dog udbetalt sin arv efter ægtemanden og byggede for en del af sin formue et hospital, hvor hun selv indtil sin død arbejdede som sygeplejerske.

Elisabeth døde allerede i 1231 24 år gammel og blev fire år senere helgenkåret.

Karakterfast og urokkelig

Allerede som barn begyndte Elisabeth at undre sig over landgrevehoffets levevis, og da hun opdagede, at almindelige mennesker måtte lide nød, protesterede hun mod hoffets osdelhed, hvor man levede på småfolks bekostning. Ved hoffets fester blev det sædvanligt, at landgreven, der forlangte at sidde til bords med sin mand, stillede spørgsmålet: Hvorfra stammer ingredienserne i denne ret? Underforstået: Er vi kommet retmæssigt til disse råvarer, eller er det noget, vi har taget fra andre? Hendes mand gav hende altid et korrekt svar, og afhængigt af svarets udfald spiste Elisabeth, eller lod retten passere.

Elisabeths protest var helt og holdent dikteret af hendes holdning til de fattige og syge, som i datidens samfund var overladt til sig selv og deres sørgelige skæbne. Noget fattigvæsen eller forsorg fandtes ikke. Hvor det var muligt, hjalp Elisabeth de fattige og syge, og med

sin formue fik hun oprettet hospitaler, hvor de kunne blive plejet og få tag over hovedet. Selv engagerede hun sig i en praktisk og aktiv sygepleje, som til sidst kostede hende livet. Generelt kan man sige, at hun var særdeles karakterfast, og at hun ikke var til røkke fra sin positive holdning til de svage i samfundet.

Der kan ikke herske tvivl om, at hendes holdning gjorde et stort indtryk på hendes ægtemand. Utallige gange blev hun konfronteret med sin families og hoffets klager over hende, og altid støttede han hende. Begge ville – hver på sin måde: han som korsfarer og hun som de fattiges og syges hjælper – arbejde for Guds Rige. Hun var overbevist om, at man ikke kan leve som kristen og samtidig udbytte de fattige og svage.

Hvor ville hun være at finde i vore dage?

Også i vor tid er afstanden mellem rig og fattig urimelig stor. Elisabeth ville i vore dage pege på det ukristelige i at anvende så mange milliarder til oprustning, mens millioner af mennesker sulter. Hun ville være at finde blandt dem, der søger andre alternativer, så man undgår at udplyndre jordens ressourcer. Hun ville være en provokation for os alle og modsætte sig et liv i småborgerlig nydelse, hvor problemerne fejles ind under gulvtæppet. Hun ville protestere mod vort køb-og-smid-væk samfund, og hendes protest ville være os særdeles ubehagelig.

Et biskoppeligt ord om Elisabeth

I anledning af jubilæet har biskop Joa-

chim Wanke fra bispedømmet Erfurt og biskop Heinz Josef Algermissen fra bispedømmet Fulda den 17. november 2006 udsendt et fælles hyrdebrev, hvori det bl.a. hedder: "Den bedste måde at erindre sig Elisabeth på er den fulde opmærksomhed."

Vor tid har andre vanskeligheder og udfordringer end hin middelalderlige feudalstat, hvor Elisabeth hørte til højærstokratiet. Elisabeth adskilte sig fra sine standsfæller ved ikke at vige udenom ved synet af sin tids elendighed. Netop dette er for os i jubilæumsåret 2007 også vor udfordring: At være opmærksomme – om muligt intenst og konkret. Det drejer sig om at kalde vor tids nød ved sit rette navn. Over for nøden må vi være følsomme i sognene, i vore katolske foreninger og fællesskaber, men også i offentligheden og ikke mindst i vurderingen af den politiske situation.

Opmærksomheden må føre til handling. I mange tilfælde kan det kun blive symbolsk og eksemplært, men det vil ikke være uden betydning. Vort samfund har brug for mere end retfærdighed, så nødvendig den end er. På retfærdighedens fundament har vort samfund brug for barmhjertighed og solidaritet for dem, som ikke selv kan klare livet. Netop i forhold til medmenneskelige relationer gælder det om at modstå den kulde, man møder i samfundet, og at bevare og udbygge den plads, hvor mennesker kan henvende sig og få varme.

Elisabeth lagde som bekendt ikke vægt på verdslig anerkendelse for sin holdning. Hun vidste, at man holdt øje med hende. Ikke kun generelt af datidens mennesker, men i sin tids nødtidende

følte hun sig konkret udfordret af Gud selv. Mon ikke det er helgenens virkelige hemmelighed? Hun følte, at himlen 'holdt øje med hende'. Når vi ærer helgenerne, er det ikke blot dydsmonstre, vi ærer, men vi lovpriser Guds dynamiske styrke, som kan forvandle handlingsforløbet. Derfor er det en lovprisning af Guds nåde, når vi katolikker ærer helgenerne."

Skt. Elisabeth Søstrenes Kongregation
Sankt Elisabeth Søstrenes ordensfællesskab har sine rødder tilbage i det 19. årh. i Schlesiens Neisse. I vore dage ligger byen i Polen og hedder Nysa. Søstrenes sociale og karitative engagement synes at være himlens svar på datidens nød. Den besværlige begyndelse blev gjort af fire modige kvinder: Clara Wolff, Mathilde og Maria

Merkert og Franziska Werner.

I en tid med så store sociale problemer var det i hele Tyskland især kristne kvinder, som med et vågent troens blik og med deres engagerede sociale virke på evangeliets grundlag besvarede tidens nød. I tiden mellem 1830 og 1860 blev der med denne motivation stiftet 49 nye kvindelige kongregationer.

Clara Wolff begyndte imod alle konventioner at pleje de fattige og syge i deres egne boliger. Hun påtog sig at våge hos de syge, tage sig af de familier, som var hårdt ramt af nøden, og at sørge for de forældreløse børn. Den 27. sept. 1842 fik hun og hendes tre ledsagere Kirkens velsignelse.

Efter at være blevet overbevist om, at pleje af syge i deres hjem var en opgave, der trængte sig på og fremtidigt ville være

deres egentlige opgave, stiftede Clara Wolff sammen med Franziska Werner og Maria Merkert i 1850 – imod alle råd og vejledninger – 'Den hellige Elisabeths grå søstre', idet de valgte den hl. Elisabeth af Thüringen som deres skytshelgen. Deres 'religiøse instinkt' havde ikke narret dem. De nødlidende og ensomme syge havde savnet dem og ventede blot på deres venlige henvendelse og handlekraftige hjælp. Unge piger kom og ønskede at dele søstrenes liv i bøn og socialt engagement. De grå søstre var efterspurgt og elskede, og efter ni år opnåede de statslig og kirkelig godkendelse.

1859 blev Maria Merkert enstemmigt valgt til det unge fællesskabs første generalforstanderinde. I 13 år ledede hun søsterkommunitetet klogt og ansvarligt.

Ved afslutningen af sit liv i 1872 kendte hun hver af de 440 søstre, som hun havde placeret i et af de 90 kommuniteter, hun havde grundlagt.

Maria Louise Merkert er den 30. september 2007 blevet saligkåret i Neisse (Nysa), Schlesien.

Du skal ikke stå udenfor, jeg lytter til dig, jeg taler godt om dig, jeg vil gå et stykke vej sammen med dig, jeg vil dele med dig, jeg vil besøge dig, jeg vil bede for dig.

Moderne udgave af de syv barmhjertighedsgeneringer, som Den hellige Elisabeth praktiserede i sit liv.

En kærlighed, der ændrer verden

Kardinal Walter Kasper, der er præsident for Det pavelige råd for de kristnes Enhed, er i år 'trækplaster' ved den traditionelle Elisabeth-valfart i bispedømmet Erfurt. Valfarten bærer fuldt ud præg af, at man i år fejrer 800-året for Den hl. Elisabeth af Thüringens fødsel. Ved festmessen holdt kardinalen nedenstående prædiken.

Kardinal Walter Kasper

I. Den hl. Elisabeth af Thüringen er en kommentar til evangeliet, som vi lige har hørt, om at dele og uddele (Mk. 8,1-10). Kort for sin død gav hun os sit valgsprog: 'Jeg har altid sagt, at vi skal gøre mennesker glade'.

Hun var ikke en bænkevarmer; hun var et glad og livligt menneske. Som barn elskede hun at lege, som ung elskede hun at ride, og som kvinde elskede hun inderligt og lidenskabeligt sin mand, med hvem hun fik tre børn. Hun var en usædvanlig kvinde, som vidste, hvad hun ville, og konsekvent gik sin egen vej. Hendes vej drejede sig ikke om advancement, karriere og det behagelige liv, som hun ville kunne nyde som datter af den ungarske konge, medlem af den europæiske højadel og nu landsfyrstinde i Thüringen. Hendes vej var en nedstigning fra fyrstelivet på Wartburg til de fattige, de syge og sultende. Hun plejede ikke sine egne interesser, men plejede de andre. Det var hendes glæde at gøre andre glade.

Ved fyrstehoffet vovede hun i stilhed at protestere mod den uret, bønderne måtte finde sig i. Efter hendes mands død opfattede hoffet hendes adfærd som en skør idé. Elisabeth følte det som en befrielse, da hun måtte forlade livet ved hoffet. Nu kunne hun helt og udelt hellige sig sit kald som de fattiges mor.

Mange mente, at hun ikke var rigtig vel forvaret. Hendes onkel, den mægtige biskop i Bamberg, der var hjemme i magtens kategorier, ville have, at den unge kvinde, der kun var 19 år gammel, skulle gifte sig igen. Han havde i denne forbindelse udtænkt et udsøgt godt parti for hende. Hun skulle være kejser Friedrich II's gemalinde. Kejseren var selv lige blevet enkemand. Hvad ville der være sket, hvis hun var blevet kejserens hustru? Hvad havde hun kunnet udvirke af godt? Den tyske historie havde måske fået et andet forløb.

Men for Elisabeth var det altsammen

menneskeværk. Hun besluttede sig for et andet ideal, for det ideal, som hendes samtidige Den hl. Frans af Assisi også havde besluttet sig for. Han, der var søn af en rig købmand, opgav rigdommen; sine smukke klæder kastede han for sin faders fødder. Som han valgte Elisabeth den radikale fattigdom. Hun gjorde det for at tjene de fattigste blandt de fattige. Med stålsat konsekvens og med glæde og ro fulgte hun sin vej helt til enden. Som en kærtte, der langsomt brænder i stagen, gav hun sig selv, til hendes liv i verden blev udslukt 24 år gammel.

II. Men Elisabeth er ikke død; hun lever og virker endnu i vore dage. Mennesker i Thüringen, i Tyskland og i hele Europa husker hende som et forbillede. Allerede fire år efter sin død blev hun helgenkåret af pave Gregor IX i Perugia. Hun er i sandhed en økumenisk helgen, der æres både af evangeliske og af katolske kristne. Også Martin Luther, som næsten 300 år senere boede på Wartburg, havde meget til overs for hende. Hun binder os alle sammen.

Endnu i vore dage spreder hun en ejendommeligt charme om sig. Hun æres som de fattiges moder, som forbillede og skytshelgen for Caritas. Utallige piger og kvinder bærer hendes navn. Utallige karitative og sociale institutioner er opkaldt efter hende. Hun er det lysende forbillede og ideal for mange kvinder, som går op i deres tjeneste for andre. Og hvordan ville det se ud, hvis vi ikke havde disse Elisabethkvinder, denne hær af frivillige hjælpere? Hvad ville der ske, hvis det kun drejede sig om egeninteresser og karrierer, hvis dette eksempel på selvpofrende tjeneste uddøde i Tyskland og i Europa? Lad os derfor i dag takke de mange hjælpere i Caritas og i diakonien, som har taget Elisabeth som deres forbillede.

III.

Nu skal vi heller ikke gøre det alt for let for os selv. Hellige mennesker er næsten altid anderledes, end vi kan forestille os. Hellegene er altid en provokation, går på tværs af strømninger i tiden. Rosenunderets Elisabeth karakteriserer ikke hele hendes personlighed. Hun er ikke blot det sociale engagements helgen. Der er også en anden Elisabeth; hun var et stort bønnens menneske og kendte til mystiske erfaringer, som vi normalt ikke kender til. Hun ville som Den hl. Frans af Assisi efterfølge den fattige Jesus, som han stige ned til og blive fattig med og for de andre. I de fattige ville hun tjene Jesus Kristus. Man kan kun forstå hende, når man kender Jesu ord: 'Alt, hvad I har gjort mod en af disse mine mindste brødre, det har I gjort mod mig' (Mt. 25,40).

Vi må ikke glemme alle disse aspekter. Netop fordi de er fremmede for mange af os, gør de os godt. De har netop noget vigtigt at sige os i vore dage. Elisabeth kommer på tværs af alle dem, der mener, at man hurtigt kan blive færdig med kristendommen. Hun viser, at kristendom og kristne ikke dækker det, man empirisk kan erfare. En autentisk kristendom, der ikke er blevet borgerliggjort, er dengang som til enhver tid en fascinerende oplevelse. Elisabeth levede det nye og altid overraskende i evangeliet. Verdsligt set var hun en nar; 'Verdens tåbeligste kvinde,' som hendes svoger kaldte hende, før hun flygtende forlod Wartburg. Hun passede ikke ind i datidens verden, og hun passer heller ikke ind i det normale skema for vor verden. I dag som dengang synes mange, at et liv efter evangeliet er en skør idé.

Men Elisabeth fokuserer på noget andet. Hun viser, at livet er tåbeligt, når det kun kredser om sig selv, når det kun drejer sig om verdslig velstand, om egen fordel, om verdslig karriere, om rigdom og magt. Elisabeth viser os alternativet, en anden og bedre mulighed for at opnå frihed og glæde. Hun siger, at Thüringen, Tyskland og Europa ikke må glemme dette, for så vil de glemme deres dybeste rødder og forsumme deres højeste bestemmelse.

Elisabeth viser os den sande frihed, der kommer til udtryk i at give sig selv, at dele og at uddele. Hun viser den sande glæde, der kommer indefra. Hun viser os, hvad kvinder formår og hvad kvindelig storhed kan udrette. Hun viser os, hvor frugtbar et liv efter evangeliet kan være også i vore dage. For 'Kærligheden hører aldrig op' (1. Kor. 13,8). Det er til syvende og sidst den kærlighedens charme, der kan forandre verden; den kærlighedens handling, der giver lykke. Denne kærlighed kan vi ikke 'skabe'. Den er en gave fra oven. Elisabeth var et usædvanligt billede på den nåde, som vi alle lever af. Hun var Guds yndling og derfor også menneskers yndling.

Lad os derfor takke for, at denne kvinde

blev skænket os. Lad os takke for, at hun blev givet os som en lysende fakkel, at hun viste os, hvoraf og hvorfor det betaler sig at leve, at hun blev givet os som et lysende eksempel på sand lykke og sand glæde. I vore dage har vi ikke brug for andet end denne Elisabeth. Amen.

Oversættelse: C. Majholm

Pavens hilsen og velsignelse ved Elisabeth-valfarten i bispedømmet Erfurt

Den apostoliske Nuntius og ærkebiskop Erwin Josef Ender overbragte pavens hilsen ved Elisabeth-valfarten

Den hellige Fader har pålagt mig i anledning af festen for Den hl. Elisabeths 800-års jubilæum at bringe Dem alle en hjertelig hilsen. Som pavens stedfortræder i Tyskland må jeg overbringe Dem pavens hilsen og velsignelse og samtidig give udtryk for min egen personlige glæde over at kunne deltage i denne festdag.

Pave Benedikt anser jubilæumsåret, der fejres både i Tyskland og i Ungarn, som en oplagt lejlighed til at fejre en ægte europæisk helgen. Paven takker for alle initiativer, som i dette jubilæumsår har fokuseret på den store thüringske landgrevindes livs-eksempel både i den lokale kirke i Erfurt, men også økumenisk og i det verdslige samfund. Den hl. Elisabeth levede sin tro og har med sit eksempel vist mennesker langt ud over landegrænserne og over flere århundreder en vej, der sammenfører til sand enhed i kærlighed.

Den hl. Elisabeths eksemplar kan være en tilskyndelse for kristne og for alle mennesker af god vilje til at opbygge en kultur af næstekærlighed, social retfærdighed og værdsættelse af ægteskab og familie. Kun på et sådant grundlag vil Europas folkefællesskab kunne trives og bringe frugt.

I denne ånd giver pave Benedikt XVI, biskoppen af Erfurt, præster og ordensfolk, alle kristne i bispedømmet Erfurt og alle, der er her til stede, af ganske hjerte sin Apostoliske Velsignelse.

Oversættelse: C. Majholm

Verdensmissions søndagen den 28. oktober

”For hver enkelt troende ligesom for hele kirken må missionsopgaven komme i første række.”

Det er ikke mine ord, men vor afdøde pave Johannes Paul II's i encyklikaen Redemptoris Missio (nr 86).

Og jeg er enig med ham. Missionsopgaven må komme i første række, fordi vor egen tro netop vokser, når vi deler den med andre. Johannes Paul II skriver i Christifideles Laici (34): ”Gud elsker mennesker! Kirken skylder menneskene at forkynde denne enkle og dybe sandhed. Enhver kristens ord og liv bør få denne forkyndelse til at lyde igen: Gud elsker dig. Kristus kom for din skyld. Kristus er for dig ”vejen, sandheden og livet.”

Det er den egentlige grund til missionen. Alle mennesker bør vide: Gud elsker dig, og det gør han så meget, at han sendte sin egen søn. Missionsopgaven er virkelig kirkenes første opgave.

Indsamling den 28. oktober

Igen i år vil vi i alverdens lande samle ind på verdensmissions søndagen til forskellige lokalkirker verden over, hvor troen er i stærk vækst, men hvor der også både findes sociale og politiske problemer. Det kan der læses om i Missio-materialet, som ligger i din menighed.

Denne konkrete økonomiske støtte er ganske vigtig for disse kirker. Derfor er det mit håb, at vi alle må være rundhændede, når der på den ene eller anden måde samles ind på verdensmissions søndagen den 28. oktober.

Hvad kan vi ellers gøre?

Vi kan gøre meget mere end at give eller samle penge ind.

Al mission begynder med bøn. Vi har altid mulighed for at bede. Bønnen står altid til vor rådighed, selv om vi er pressede. Vi kan bede på gaden eller i bussen, mens vi går op ad en trappe og tænker på de missionærer, der arbejder i uvejsomme områder. Tænk bare på Br. Henry fra Himalaya-bjergene, som for kort tid siden

blev omtalt her i Katolsk Orientering, og som nogle mødte i september måned, da han var i domkirken for at fortælle om sit arbejde. Ved at bede kan vi f.eks. understøtte hans arbejde.

Ud over bønnen og vor økonomiske støtte er der også brug for et praktisk engagement. Det kan foregå på forskellig vis. Nogle er menighedens lokale Missio-repræsentanter. Andre gør en frivillig indsats her på Missio-kontoret eller tager for en tid udenlands for helt konkret at arbejde i missionen. Af den grund har jeg lavet en aftale med nogle klostre i Tyskland, som sender ”missionærer på tid” til forskellige lande. Hvis du har lyst til at tage nogle måneder ud og arbejde i missionen, hjælpe på kontoret eller være Missio-repræsentant, er du meget velkommen til at kontakte mig. Alle disse måder at leve missionskaldet på sammenfattes i dette års motto, som vor pave Benedikt har præget: Verdenskirken – vort ansvar. Pave Benedikt har en vision for kirken som et fællesskab, hvor alle har ansvar for hinanden tværs over kontinenternes grænser og på tværs af classeskel.

Er det ikke netop, hvad der præger vor katolske kirke?

Fællesskab og ansvar

Vi er en verdenskirke og ikke begrænset til et land eller en enkelt menighed. Katolikker er del af et større fællesskab. Når derfor nogen i fællesskabet har brug for støtte, så må vi andre træde til. Paulus bruger billedet af lemmerne i kroppen, der her støtter hinanden. Han oplevede selv menighedens støtte, da han var i fængslet. Både økonomisk og på anden vis støttede de ham i hans tjeneste.

Verdensmissions søndagens budskab er:

Du har et ansvar for hele kirken. Det er dejligt, at mange føler og deler dette ansvar, og det siger jeg tak for. Jeg ønsker jer alle en velsignet Verdensmissions søndag.

Med venlig hilsen

Diakon Kaare H. Nielsen

Leder af det pavelige missionsværk

Anna Hoyos,
Missio-repræsentant i Horsens

syltetøj: 5 kroner. Det tiltaler både børn og voksne.

Arrangementet tager ikke en time, og folk kan alligevel nå hjem og få noget ud af søndagen.

Børnene syntes, det var sjovt at lave.

Det, der tiltalte mig ved bladet fra starten, var selvfølgelig forsiden, som fangede mig; men indeni var der ud over nogle gode artikler både for børn og voksne, billeder, bønner og en masse materiale, som jeg kunne bruge i mit arbejde som katolsk kontaktperson og underviser på Sct. Ibs Skole. En periode kørte der f.eks. emner som: Lyset, Træet, Vandet osv. Til Hellig tre Konger var der ideer til børnemesser & labels med ”C+M+B” til at sætte på dørene rundt om i hjemmene.

Når der var indsamling til Missio, fik vi små sparebøsser, som man kunne samle og lægge sparepenge i (børn hjælper børn), og af og til kunne man deltage i en konkurrence, hvor ”mine” børn var heldige at vinde præmier.

En dag mødte jeg Guido Kreienbühl i skolegården. Han var til præstemøde og vandre lidt rundt.

Jeg havde ikke set ham i mange år og var glad ved mødet. Han bad mig være kontaktperson for missio. Det har bragt mig i nær kontakt til Stenocenteret og udgiverne af bladet, hvilket ikke har gjort arbejdet mindre spændende. En gang om året mødes kontaktpersonerne og udveksler erfaringer. Jeg håber der kommer flere – Missio på hjemmefronten er også meget vigtig.

være Missio-repræsentant for Sct. Mariæ Sogn i Ålborg. Hvorfor?

Fordi jeg fandt det vigtigt at bidrage til Troens udbredelse og var taknemmelig for denne nye opgave.

I Sct. Mariæ Sogn har jeg forsøgt med følgende tiltag for at synliggøre Missio's arbejde og mission:

- Artikel i sognebladet

Jeg var ”missionær for en tid”

I 1996 blev jeg udsendt til Zimbabwe som ”Missionar auf Zeit” – et projekt fra Søstrene af det dyrebare blod og Spiritanerne til unge mennesker, der gerne vil samle sig nogle erfaringer i et såkaldt ”tredje-verdens-land”.

Når jeg ser tilbage på min motivation, så var det en stor nysgerrighed – Hvad betyder ”mission” i vore dage? – og eventyrlyst på den ene side og en længsel efter ”at hjælpe” på en eller anden måde. Men der var også mere, der var en fornemmelse af, at jeg kunne finde Gud på en ny måde – hos dem, som Jesus tog sig mest af, da han var på jorden: de fattige, de syge, de plagede, de døende, de udstøede.

Jeg levede, arbejdede og bad sammen med mennesker i Bulawayo (i den sydlige del af Zimbabwe) – og mine erfaringer var mangfoldige. Jeg opdagede, at ”mission” ikke betyder, at søstre, præster og kateketer, løber rundt med Biblen i hånden for at ”missionere”, men at man prøver at lede efter Gud i det folk og i den kultur, man kommer til, for Gud er jo allerede til stede, inden missionærerne kommer. Det betyder også, at man udveksler talenter, dvs. som missionær kommer jeg ikke kun for at ”bringe” noget, fx min tro, evangeliet, penge, fødevarer, viden o.l. – men jeg kommer først og fremmest for at erfare, hvordan Gud allerede virker her. Jeg møder Gud i de mennesker, jeg arbejder og lever med. Jeg blev beriget af Afrikanernes tro og livsglæde.

Jeg har oplevet, at mit ”missionsarbejde” gik videre, da jeg kom tilbage til Tyskland efter 1 år. Nu var det min ”mission” at fortælle om mine erfaringer med Gud i en anden kultur, med de fattiges ”rigdom” og beredvillighed til at dele...

Sr. Anna Mirijam

Hvorfor og hvordan jeg engagerer mig i missio

Første gang, jeg ”bed mærke i” missio var en søndag, hvor vi havde valgt at gå i kirke i Vejle. Bag i kirken faldt mit øje på dette farvestrålende, indbydende blad. Missio.dk stod der. Jeg tog det med hjem og tænkte: Det er da mærkeligt, at vi ikke har fået det i Horsens.

Så det fik vi hermed, og fremover blev det uddelt til skolemessens 60-70 børn, og de øvrige numre blev lagt til menigheden bag i kirken.

Et par gange efter kirketid har nogle børn hjulpet mig med indsamling. Vi har bagt og solgt vaffer med is. Det var ikke noget stort arrangement at lave; men det gav godt i kassen. Et vaffelhjerte med is eller

Mit engagement i missio.

For ca. 7-8 år siden blev jeg kontaktet af afdøde pastor Guido Kreienbühl, generaldirektør i Missio i Skandinavien. Han var på det tidspunkt i gang med at etablere et netværk af repræsentanter for Missio fra hvert sogn i Danmark, og jeg sagde ja til at

Bøn er en vigtig del af missionen

Det er en stor glæde for mig at kunne støtte MISSIO DANMARK ved at fejre tre messer om måneden.

Min tro siger mig, at jeg ikke må være en tilskuer, men en deltager i opbygningen af Guds Rige i denne verden. Pastor Guido og jeg har været nære venner til hans død. Dermed gav vort venskab mig interesse for at støtte MISSIO-arbejdet.

Nu fortsætter diakon Kaare Nielsen, som også er min specielle ven, arbejdet. Det giver mig også glæden og interessen for at yde min indsats til MISSIO.

Hermed vil jeg gerne ønske diakon Kaare Nielsen held og lykke og en stor succes med MISSIO-arbejdet.

P. Jude Kulas.

- Omtale fra lektorpulten af Missio's arbejde og formål, samt uddeling af bladet ved udgangen af messen, ved kirkedøren
- Omtale af indsamlingsbøssen fra lektorpulten samt uddeling af samme
- På verdensmissions søndagen at følge forslag fra Missio til søndagens liturgi, med aktiv deltagelse af børn og unge i sognet
- På Hellig Trekongers Dag den 6. januar at følge forslag fra Missio til søndagens liturgi med aktiv deltagelse af børn og unge i sognet

turgi med aktiv deltagelse af børn og unge i sognet

- At få nogle fra menigheden til at hjælpe med disse opgaver
- Salg af ”lykkepakker” til fordel for Missio

Benthe Volpi

Missio-repræsentant

for Sct. Mariæ Sogn, Aalborg

Orientering fra sognene

1. november-16. december 2007

Sidste frist for stof til nr. 20 der udkommer 5. december og omfatter 17. december 2007 - 31. januar 2008 er 19. november

Tekst bedes sendt – **helst pr. e-mail:**

sogneyt@katolskorientering.dk

eller på diskette til Katolsk Orientering,

Gl. Kongevej 15, 1610 København V.

Menighedsrådsformand Inger Touray

Tlf. 86 61 41 34, e-mail: ingertouray48@gmail.com

Messtider:

Søndage: lør kl. 16.00, hverdage: tor & fre kl. 17.30, undt. 2. tor, tilbedelse: tor kl. 18.00, undt. 2. tor, lør kl. 15.30, rosenkrans/korsvej: fre kl. 18.00

7620 Lemvig, Hellig Kors Kirke

Østerbrogade 33

Hjemmeside: www.katolsk-midt.dk

Tlf. 86 42 97 30, E-mail: tdt1952@gmail.com

Sognepræst: Thanh Duc Tran (Dominique)

Kontaktperson Evald Henriksen, tlf. 97 82 08 04

Messtider:

Søndagsmesse kl. 14.00 (undt. 1. son, tamilsk messe kl. 10.00).

Hverdage 2. tor kl. 17.00, tilbedelse 2. tor kl. 17.30, rosenkrans/korsvej: 2. tor kl. 16.30

3 | Århus og Djursland

8000 ÅRHUS C. Vor Frue Kirke

Ryegsgade 26, P.B. 5054, 8100 Århus C.

Tlf. 87 30 70 40, Fax 86 19 45 91

Hjemmeside: www.katolsk-aarhus.dk

Præsterne: Adolf Meister SJ, tlf. 87 30 70 41

E-mail: meister@katolsk-aarhus.dk

Sognepræst: Herbert Krawczyk SJ, tlf. 87 30 70 42

E-mail: herbert@katolsk-aarhus.dk

Praktikant: diakon Bernardo Petrini, tlf. 87 30 70 57

mobil: 30 50 90 67

E-mail: bernardo.petrini@yahoo.dk

Marcos Romero, tlf. 87 30 70 58

mobil: 28 85 25 17.

E-mail: marcosromero000@hotmail.com

Kaldeisk menighed: p. Moshe Faris

Ryegsgade 33, 4 th., 8000 Århus C., tlf.: 26 93 98 24.

Menighedsrådsformand: Ida Wæde Hansen

Tlf. 86 87 55 44, e-mail: anida@post.tele.dk

Sognesekretærer: Anne Margrethe Rasmussen

og Bernhard Kiel. Sognekantor: 87 30 70 40

E-mail: kontor@katolsk-aarhus.dk

Katolsk Infobotik: Ryegsgade 28, tlf. 87 30 70 55

E-mail: kat-infobotik@mail.dk.

Selvhjælpsgrupperne ved Kirken

SvK: Ryegsgade 28, 5. Tlf. 21 70 30 67

E-mail: selvhj@katolsk-aarhus.dk

Telefonlinjen ved Kirken: 70 26 14 84.

Skt. Joseph Søstre: Ryegsgade 28.4.th

Tlf. 86 13 81 22.

Messtider:

Søndag kl. 8.00 og kl. 10.00 (højmesse) og kl. 17.00

Polsk messe søn 4/11, 18/11, 2/12 og 16/12, kl. 14.00

Vietnamesisk messe søn 25/11, kl. 14.30

Kaldeisk messe søn 4/11, 18/11, 2/12 og 16/12, kl. 12.00, tamilsk messe - ingen

Eng. messe lør 24/11, kl. 13.00 i oratoriet

Spansk messe lør 17/11, kl. 14.00 i oratoriet.

Hverdage man kl. 19.00, tir kl. 16.30, ons kl. 8.00, tor kl. 11.00, kl. 19.00 (på polsk) i oratoriet, fre kl. 15.00 (vietnam.), kl. 19.00 (dansk), lør kl. 8.00, Jesu Hjerter fre 2/11 og 7/12, kl. 18.00 tilbedelse.

Lejlighed til skriftemål og Jesu Hjerter messe kl. 19.00.

Skolemesser: Hver tir kl. 8.00 (yngre elever), Ældre elever fre 2/11, 16/11 og 7/12, kl. 11.20 m. fælles spisning.

Adventstræte for polakkerne tir 11/12, ons 12/12 og 13/12, kl. 19.00.

Skriftemål helst 1. fre kl. 18.00-19.00 eller efter aftale.

Hubertusmesse lør 3/12 kl. 14.00 en økumenisk gudstjeneste i kirken.

Menighedsrådsmøde tir 6/11 og tir 4/12 kl. 17.00

Sogneundervisning lør 17/11 og 8/12, kl. 10.00

Konvertitundervisning hver tor kl. 19.30 i Infobotikken. Sct. Knuds Seniorklub tir 6/11, 20/11 og 4/12, kl. 14.30. Tro og Lys: lør 10/11 (kirkegården kl. 15.00) og lør 8/12 kl. 13.30.

Lægfranciskaner ma 26/11 kl. 19.30.

Samsø: lø 17/11 og 15/12, kl. 14 i Ørby kirke.

KUF: se www.katolsk-aarhus.dk.

Galleri ved Kirken man-ons-tor-fre kl. 14.00-17.30

Pindstrup, Sankt Miksels Kirke

Kastetvej 1, Ringso, 8550 Ryomgård

Præst: p. Herbert Krawczyk SJ., tlf. 87 30 70 42

Kirkeværge: Kaj Friis Nielsen, tlf. 86 39 49 17

Messe søn 4/11, 18/11, 2/12 og 16/12 kl. 10.30.

8500 GRENÅ Sankt Clemens Kirke

Thykiersvej 4. Giro: 563-2668.

Hjemmeside: www.katolsk-aarhus.dk/clemens/

Konst. sognepræst: Herbert Krawczyk S.J.,

Adr. Ryegsgade 26-28, P.B. 5054, 8100 Århus

Menighedsrådsform.: Birgit Clausen

tlf. 86 99 63 54.

E-mail: clausen.birgit@gmail.com

November

Søn 11. kl. 17.00 højmesse

Søn 25. kl. 10.30 højmesse

December

Søn 9. kl. 17.00 højmesse

Sostrup: Maria Hjerte Abbedi

Maria Hjerte Engen 1 8500 Grenå. Tlf. 86 38 44 88

Fax: 86 38 42 06.

Pastor Ebbe Simonsen, tlf. 86 38 41 38.

Messtider: Søn kl. 10.00, hverdage kl. 9.00,

sakramental tilbedelse daglig kl. 10-17.30 og tor kl. 19.00-20.00.

Undervisning for konvertitter hver ons kl. 18.00-19.00 for børn fra 6 år indtil firmesalder hver ons efter aftale.

November

Tor 1. Alle helgen, kl. 10.00 højmesse

Tir 13. Mariadag – Udstilling af Altrets Allerhellegste Sakramente kl. 10.00, tilbedelse hele dagen, kl. 18.40 sakramental velsignelse, kl. 19.00 Mariaprocossion og messe

Søn 25. Jesus Kristus, Universets Konge, kl. 10.00 højmesse

December

Lør 8. Marias uplettede nådfangelse, Kl. 10.00 højmesse, tilbedelse "Nådens time" kl. 12.00-13.00

Tor 13. Mariadag – Udstilling af Altrets Allerhellegste Sakramente kl. 10.00, tilbedelse hele dagen, kl. 18.40 Sakramental velsignelse, kl. 19.00 Mariaprocossion og messe

Søn 25. Jesus Kristus, Universets Konge, kl. 10.00 højmesse

December

Lør 8. Marias uplettede nådfangelse, Kl. 10.00 højmesse, tilbedelse "Nådens time" kl. 12.00-13.00

Tor 13. Mariadag – Udstilling af Altrets Allerhellegste Sakramente kl. 10.00, tilbedelse hele dagen, kl. 18.40 Sakramental velsignelse, kl. 19.00 Mariaprocossion og messe

Søn 25. Jesus Kristus, Universets Konge, kl. 10.00 højmesse

December

Lør 8. Marias uplettede nådfangelse, Kl. 10.00 højmesse, tilbedelse "Nådens time" kl. 12.00-13.00

Tor 13. Mariadag – Udstilling af Altrets Allerhellegste Sakramente kl. 10.00, tilbedelse hele dagen, kl. 18.40 Sakramental velsignelse, kl. 19.00 Mariaprocossion og messe

Søn 25. Jesus Kristus, Universets Konge, kl. 10.00 højmesse

December

Lør 8. Marias uplettede nådfangelse, Kl. 10.00 højmesse, tilbedelse "Nådens time" kl. 12.00-13.00

Tor 13. Mariadag – Udstilling af Altrets Allerhellegste Sakramente kl. 10.00, tilbedelse hele dagen, kl. 18.40 Sakramental velsignelse, kl. 19.00 Mariaprocossion og messe

Søn 25. Jesus Kristus, Universets Konge, kl. 10.00 højmesse

December

Lør 8. Marias uplettede nådfangelse, Kl. 10.00 højmesse, tilbedelse "Nådens time" kl. 12.00-13.00

Tor 13. Mariadag – Udstilling af Altrets Allerhellegste Sakramente kl. 10.00, tilbedelse hele dagen, kl. 18.40 Sakramental velsignelse, kl. 19.00 Mariaprocossion og messe

Søn 25. Jesus Kristus, Universets Konge, kl. 10.00 højmesse

December

Lør 8. Marias uplettede nådfangelse, Kl. 10.00 højmesse, tilbedelse "Nådens time" kl. 12.00-13.00

Tor 13. Mariadag – Udstilling af Altrets Allerhellegste Sakramente kl. 10.00, tilbedelse hele dagen, kl. 18.40 Sakramental velsignelse, kl. 19.00 Mariaprocossion og messe

Søn 25. Jesus Kristus, Universets Konge, kl. 10.00 højmesse

December

Lør 8. Marias uplettede nådfangelse, Kl. 10.00 højmesse, tilbedelse "Nådens time" kl. 12.00-13.00

Tor 13. Mariadag – Udstilling af Altrets Allerhellegste Sakramente kl. 10.00, tilbedelse hele dagen, kl. 18.40 Sakramental velsignelse, kl. 19.00 Mariaprocossion og messe

Søn 25. Jesus Kristus, Universets Konge, kl. 10.00 højmesse

December

Lør 8. Marias uplettede nådfangelse, Kl. 10.00 højmesse, tilbedelse "Nådens time" kl. 12.00-13.00

Tor 13. Mariadag – Udstilling af Altrets Allerhellegste Sakramente kl. 10.00, tilbedelse hele dagen, kl. 18.40 Sakramental velsignelse, kl. 19.00 Mariaprocossion og messe

Søn 25. Jesus Kristus, Universets Konge, kl. 10.00 højmesse

December

Lør 8. Marias uplettede nådfangelse, Kl. 10.00 højmesse, tilbedelse "Nådens time" kl. 12.00-13.00

Tor 13. Mariadag – Udstilling af Altrets Allerhellegste Sakramente kl. 10.00, tilbedelse hele dagen, kl. 18.40 Sakramental velsignelse, kl. 19.00 Mariaprocossion og messe

Søn 25. Jesus Kristus, Universets Konge, kl. 10.00 højmesse

December

Lør 8. Marias uplettede nådfangelse, Kl. 10.00 højmesse, tilbedelse "Nådens time" kl. 12.00-13.00

Tor 13. Mariadag – Udstilling af Altrets Allerhellegste Sakramente kl. 10.00, tilbedelse hele dagen, kl. 18.40 Sakramental velsignelse, kl. 19.00 Mariaprocossion og messe

Søn 25. Jesus Kristus, Universets Konge, kl. 10.00 højmesse

December

Lør 8. Marias uplettede nådfangelse, Kl. 10.00 højmesse, tilbedelse "Nådens time" kl. 12.00-13.00

Tor 13. Mariadag – Udstilling af Altrets Allerhellegste Sakramente kl. 10.00, tilbedelse hele dagen, kl. 18.40 Sakramental velsignelse, kl. 19.00 Mariaprocossion og messe

Søn 25. Jesus Kristus, Universets Konge, kl. 10.00 højmesse

December

Lør 8. Marias uplettede nådfangelse, Kl. 10.00 højmesse, tilbedelse "Nådens time" kl. 12.00-13.00

Tor 13. Mariadag – Udstilling af Altrets Allerhellegste Sakramente kl. 10.00, tilbedelse hele dagen, kl. 18.40 Sakramental velsignelse, kl. 19.00 Mariaprocossion og messe

Søn 25. Jesus Kristus, Universets Konge, kl. 10.00 højmesse

December

Lør 8. Marias uplettede nådfangelse, Kl. 10.00 højmesse, tilbedelse "Nådens time" kl. 12.00-13.00

Tor 13. Mariadag – Udstilling af Altrets Allerhellegste Sakramente kl. 10.00, tilbedelse hele dagen, kl. 18.40 Sakramental velsignelse, kl. 19.00 Mariaprocossion og messe

Søn 25. Jesus Kristus, Universets Konge, kl. 10.00 højmesse

December

Lør 8. Marias uplettede nådfangelse, Kl. 10.00 højmesse, tilbedelse "Nådens time" kl. 12.00-13.00

Tor 13. Mariadag – Udstilling af Altrets Allerhellegste Sakramente kl. 10.00, tilbedelse hele dagen, kl. 18.40 Sakramental velsignelse, kl. 19.00 Mariaprocossion og messe

Søn 25. Jesus Kristus, Universets Konge, kl. 10.00 højmesse

December

Lør 8. Marias uplettede nådfangelse, Kl. 10.00 højmesse, tilbedelse "Nådens time" kl. 12.00-13.00

Tor 13. Mariadag – Udstilling af Altrets Allerhellegste Sakramente kl. 10.00, tilbedelse hele dagen, kl. 18.40 Sakramental velsignelse, kl. 19.00 Mariaprocossion og messe

Søn 25. Jesus Kristus, Universets Konge, kl. 10.00 højmesse

December

Lør 8. Marias uplettede nådfangelse, Kl. 10.00 højmesse, tilbedelse "Nådens time" kl. 12.00-13.00

Tor 13. Mariadag – Udstilling af Altrets Allerhellegste Sakramente kl. 10.00, tilbedelse hele dagen, kl. 18.40 Sakramental velsignelse, kl. 19.00 Mariaprocossion og messe

Søn 25. Jesus Kristus, Universets Konge, kl. 10.00 højmesse

December

Lør 8. Marias uplettede nådfangelse, Kl. 10.00 højmesse, tilbedelse "Nådens time" kl. 12.00-13.00

Tor 13. Mariadag – Udstilling af Altrets Allerhellegste Sakramente kl. 10.00, tilbedelse hele dagen, kl. 18.40 Sakramental velsignelse, kl. 19.00 Mariaprocossion og messe

Søn 25. Jesus Kristus, Universets Konge, kl. 10.00 højmesse

December

Lør 8. Marias uplettede nådfangelse, Kl. 10.00 højmesse, tilbedelse "Nådens time" kl. 12.00-13.00

Tor 13. Mariadag – Udstilling af Altrets Allerhellegste Sakramente kl. 10.00, tilbedelse hele dagen, kl. 18.40 Sakramental velsignelse, kl. 19.00 Mariaprocossion og messe

Søn 25. Jesus Kristus, Universets Konge, kl. 10.00 højmesse

December

Lør 8. Marias uplettede nådfangelse, Kl. 10.00 højmesse, tilbedelse "Nådens time" kl. 12.00-13.00

7100 VEJLE Sankt Norberts Kirke

Fjellegade 2, tlf.: 75 82 08 93

Sognepræst: Jan Ophoff, O. Præm.

E-mail: ophoff@adslhome.dk

Diakon Baudouin Willoco

Menighedsrådsformand Bente Köllner

Messtider (HB2)(I)

Søndage: kl. 11.00

Hverdage: man ingen messe, kl. 17.00 tir og fre, kl. 17.30 ons, kl. 14.00 tor, kl. 8.00 lørdag.

Rosenkrans hver tir kl. 16.30

November

Tor 1. kl. 19.00 forsangerovelse i Sct. Norberts Hus

Fre 2. Den hellige kommunion bringes til de syge og ældre i menigheden

Søn 4. Alle Helgensdag, kl. 11.00 højmesse, derefter kirkefrokost i Sct. Norberts Hus

Søn 4. Gudstjeneste for de afdøde på Sct. Maria Hospice ved pastor Lone Klok kl. 19.30

Man 5. Alle Sjælesdag, kl. 19.30 messe f. de afdøde

Tor 8. kl. 9.00 skolemesse

Søn 18. kl. 11.00 højmesse, derefter "en time om vores tro"

Tir 20. Ingen messe kl. 17.00, kl. 18.30 rosenkransbøn, kl.

6700 ESBJERG. Sankt Nikolaj Kirke

Kirkegade 58
Sognepr.: Benny Blumensaat., tlf. 75 12 10 27
bedst tir-fre kl. 10.00-12.00, mobil: 23 32 19 88
E-mail: skt.nikolaj.kirke@esenet.dk
Hjemmeside: www.sanktnikolaj.dk
Menighedsrådsfmd: Maria Truelsen, tlf. 75 12 64 02
Messestider: (TH)
Lør kl. 16.30 søndagsmesse, søn kl. 10.00 højmesse, kl. 9.30 rosenkrans. Kirkekaffe hver søn eft. messen
Hverdage: tir-tor kl. 9.00, fre. kl. 17.00 - derefter Sakramental Tilbedelse til kl. 18.30.
Skriftemål i forb. m. messen eller eft. aft., tir-fre: Rosenkrans og Laudes kl. 8.00-9.00
Messe på assyrisk/dansk, se opslag i våbenhuset
3. lør i md polsk messe kl. 16.30, 4. lør i md vietnam. messe kl. 16.30. Hver tor, fre og lør fra kl. 20.00-23.00 er forbonslinjen åben. Er du bange, syg eller ensom så ring på tlf. 75 18 18 08.
Hver tor kl. 9.30-17.00 tilb. af Sakramentet, hver fre kl. 13.00 - Den Hellige Bernadettes Rosenkransforening for børn og unge beder Rosenkrans i kirken Maria Legionen mødes hver tor kl. 17.45 - kontaktperson: Dorrit Winther, tlf. 7510 1191.
Hver man kl. 14.00 vietnamesisk modersmålsundervisning i menighedssalen.

November

Lør 3. Sognedag for menighedens børn og unge i alderen 5 til 14 år. Inddeling i hold efter alder. Vi mødes i kirken kl. 10.00
Lør 3. Andagt ved den polske soldats grav i Gravlund, kl. 10.00 kranseindlæggelse ved den polske konsul og pastor Jan Zalewski, derefter polsk messe i kirken og spising i menighedssalen.
Søn 4. Alle Helgens Fest, kl. 10.00 familiemesse, kl. 15.00 Alle Sjæles Andagt i Jerne kirke. Efter andagten går vi i procession til den katolske afdeling hvor vi beder ved hver enkelt grav.
Man 5. Alle Sjæles Fest. Messe i kirken kl. 19.00
Tir 6. Seniorklubben mødes i kirken til messe kl. 14.00 - derefter kaffe i menighedssalen.
Tor 8. kl. 19.00 foredrag ved pastor Blumensaat. Emne: "Bjergprædiken og Nåden". Alle er velkomne.
Tor 22. kl. 19.00 foredrag ved Kirsten Kjørulf. Emne "Klosterliv med Hildegard af Bingen". Alle er velkomne.

December

Lør 1. Sognedag for menighedens børn og unge i alderen 5 til 14 år. Inddeling i hold efter alder. Vi mødes i kirken kl. 10.00
Søn 2. kl. 10.00 familiemesse. Søndagen, hvor vi særligt byder velkommen til dem som ikke har været i kirken i lang tid. Efter messen, menighedens julefest med julemarked, spising, boder m.m.
Tir 4. Seniorklubben mødes i kirken kl. 14.00, derefter kaffe i menighedssalen.
Tor 6. Menigheden fejrer dens Værnehelgen Skt. Nikolaj, med messe kl. 9.00
Tor 6. kl. 19.00 foredrag ved Maria Truelsen. Emne: "Julen, en ny tids begyndelse".
Søn 9. Menigheden fejrer Skt. Nikolaj, dens Værnehelgen, med messe kl. 10.00. Den hellige biskop Nikolaj, som blev født i Myra i det nuværende Tyrkiet, kommer på besøg i menigheden med gaver til børnene og efter messen er der æbleskiver og gløgg
Ons 12. kl. 19.00 skolens Lucia optog i Vor Frelsers Kirke

6 | Sønderjylland**6200 AABENRAA. Sankt Ansgars Kirke**

Søndertorv 1
Giro: 016-7029
http://skt-ansgarkirke-aabenraa.dk/
Sognepr.: Piotr Rypulak, Fiskergade 7, st. Tlf. 73 62 44 24
E-mail: piotr_rypulak@hotmail.com
Kontortid: Efter aftale med sognepræsten.
Forvaltningsrådsformand: Leo Roed
Tlf.: 75 57 42 21, mobil tlf. 21 49 85 57
E-mail: leoroed@post.tdcads.dk
Messestider: (HC2)
Søn kl. 10.00 messe, man-fre messe kl. 17.30, lørdag kl. 9.00 i. fredag i måneden tilbedelse af Alterets Sakramente efter messen. Skriftemål efter aftale. Sygekommunion: Såfremt det ønskes, vil jeg gerne bringe den hellige kommunion til vore syge. Religionsundervisningen for førstekomunikanterne hver fredag kl. 16.00 i menighedslokalet.
November
Søn 4. Alle Helgens fest, kl. 10.00 messe, kl. 14.30 andagt på kirkegården hvor vi beder for alle vore afdøde.
Søn 11. kl. 10.00 familiemesse
December
Søn 2. kl. 10.00 familiemesse
Søn 16. Messe med Lucia procession kl. 10.00. Efter messen julefest i menighedslokalet.

6400 SØNDERBORG. Sankt Pauls Kirke

Ringridervej 35
Hjemmeside : www.SanktPaulsKirke.dk
Sognepr.: Finn Arvé. Tlf. 74 43 59 30.
E-mail: oldflux@mail.dk

Menighedsformand : Kasia Szmigielski
E-mail : KS@SanktPaulsKirke.dk
Tlf. 61 54 56 05.
Messestider: (HC2)(I)
Søndage messe kl. 10.00
Torsdage messe kl. 17.00
Lørdage messe kl. 11.00
November
Søn 11. Ordets Gudstjeneste. Efter læsningen, er der kirkekaffe. ALLE er velkomne.
December
Lør kl. 11.00 messe, kl. 16.00 polsk messe
Søn 2. 1. søn i adv, kl. 10.00 Ordets Gudstjeneste, kl. 16.00 Adventskoncert
Igen i år, vil vi kunne opleve en fin Adventskoncert i kirkerummets hyggelige Adventsbelysning.
Tor 6. kl. 11.30 menighedsrådsmøde
Menighedsrådet holder møde efter messen. Har I 'ris', 'ros' eller noget i ønsker 'debatteret', så henvend jer til formanden - senest 2 uger før - på KS@SanktPaulsKirke.dk
Søn 9. 2. søn i advent, kl. 10.00 messe. Efter messen, kommer julemanden på besøg med godteposer til børnene.De voksne får tilbudt gløgg og æbleskiver. Kom og vær med.
Kl.12.00 julefest for hele menigheden.
Efter messen, afholdes der en hyggelig julefest med sang, godter til ganen og måske lidt optræd på én eller flere med 'særlige' evner for dette...

6100 HADERSLEV. Sankt Marie Kirke

Mariegade 8. Giro: 903-3734
E-mail: sct.marielkirke@tele2adsl.dk
Hjemmeside:
http://hjem.tele2adsl.dk/sanktmariekirke
Sognepræst: Jan Zalewski, tlf./fax: 74 52 23 26.
Mobil 21 29 11 61 E-mail: ks.jan@get2net.dk
Menighedsrådsfmd.: Feliks Wojtaszewski, Østergade 1,1, tlf. 74 52 02 30. Skriftemål: før messen eller efter aftale. Sygekommunion: såfremt det ønskes, vil jeg gerne bringe den hellige kommunion til vore syge. Religionsundervisning: fredag kl.16.00. Kirkekoret er åbnet ½ time før og efter messen. Kirkekaffe: sidste søndag i hver måned efter messen.
Messestider: (HC2)(I)
Søn kl. 10.30 højmesse, fre kl. 16.00 korsvejsandagt 1. fre tilb. og rosenkrans eft. messen, 1. og 3. søn polsk messe kl. 17.00, vietnam. messe 3. lør i hver md. v. pastor Quang Minh Nguyen, tlf. 87 30 00 30

6270 TØNDER. Hellig Kors Kapel

Ribelandevej 41
Konst. Præst: Benny Blumensaat,
Kirkegade 58, 6700 Esbjerg
Tlf: 75 12 10 27, mobil 23 32 19 88
E-mail: skt.nikolaj.kirke@esenet.dk
Træffes bedst 10.00-12.00 undt. man.
Pastoralassistent: Sr. Lydia Timmermann,
Ribelandevej 41, tlf. 74 72 18 90
Menighedsrådsfmd.: Andrzej Konieczny
Cartensgade 10/201, 6270 Tønder
Tlf: 73 92 64 26
Messestider: (I) Søn- og helligdage: højmesse kl. 16.00. Skriftemål efter aftale.

7 | Fyn**5000 ODENSE C. Sct. Albani Kirke, Adelgade 1.**

Tlf. 66 12 16 64.
Hjemmeside: www.sct-albani.dk
Kirkens e-mail: sognepraest@sct-albani.dk
Sognepr.: Jerzy Kruk. tlf. 63 12 60 75.
Øvrige præster: Leo Drzal. Tlf. 63 12 60 74.
Jerzy Gorowski, tlf. 63 12 60 72
Rajmund Dorawa, tlf. 63 12 60 73
Diakon Samuele Lando, mobil 29 72 07 59
E-mail: samuele@hotmail.com
Kirkens kontor: Adelgade 1. Tlf. 66 12 16 64.
Tir-fre kl. 10.00-12.00
Menighedsrådsformand Barbara Politiowski
Abigaelsvej 24, st.th., 5000 Odense C.
Tlf.: 66 14 71 75
Messestider: (HC)(TH)
Søn kl.10.00 og 16.30 (okt-april), kl. 18.30 (maj-sept). Vietnam. messe hver søn kl. 8.30, polsk messe hver søn kl. 12.00. Hverdage man, tir, tor, og lør kl. 9.00, ons kl.10.30, fre kl.19.00
Rosenkrans (dansk/vietnam.) ons kl.10.00 og fre kl. 18.30, tilb. af Sakramentet hver fre efter aftenmessens kl. 19.00 til kl. 20.00. Hver lør Vesper kl. 17.00
Dalum Kloster søn messe kl. 8.00, man-lør kl. 6.40
November
Fre 2. Lejlighed til skriftemål kl.18.00-19.00
Lør 3. kl. 15.30-17.00 Joh. Jørgensens læsekreds
Søn 4. Alle Helgen. Messerne som sædvanligt. Velsignelse af gravene kl. 14.00, andagt i Kirkegårds-kapellet kl. 15.00
Man 5. Alle Sjæle, kl. 9.00 messe, kl. 19.00 aftenmesse
Ons 7. kl. 16.30 undervisning for 1. kommunikanter og firmander
Tor 8. kl. 14.00 Seniorklubben, kl. 18.30 polsk messe
Ons 14. kl. 16.30 undervisning for 1. kommunikanter

Tor 15. kl. 18.30 polsk messe
Søn 18. Kirkekaffe efter højmessens kl.10.00
Ons 21. Underv. for 1. komm. og firmander kl. 16.30
Søn 25. kl. 10.00 latinsk højmesse
Ons 28. Underv. for 1. komm. og firmander kl. 16.30
December
Lør 1. kl. 15.30-17.00 Joh. Jørgensens læsekreds
Søn 2. 1. søn i advent. Nærmere oplysninger om adventsfest i menighedens publikanda
Ons 5. Underv. for 1. komm. og firmander kl. 16.30
Fre 7. Lejlighed til skriftemål kl.18.00-19.00
Ons 12. Underv. for 1. komm og firmander kl.16.00
Tor 13. Skt. Albani Skoles krybbespil/Lucia kl.19.00
Søn 16. Kirkekaffe efter højmessens: kl.10.00

5610 ASSENS. Vor Frelsers Kirke

Nørregade 3
Hjemmeside:
www.sanktknudskirke.dk/kirkeniassens
Ansvarlige præster fra Montfortkommunitet:
Søn 21. kl. 18.00 messe, kl. 18.00-19.00 Fredericia, tlf. 75 92 11 76 (kl. 9.00 - 22.00, undt. man), fax: 75 92 11 71.
E-mail: th.birkheuser@get2net.dk..
p. Stephen Holm, Frederiksgade 7, 4200 Slagelse. Tlf: 58 52 06 45. E-mail: montfort@get2net.dk
Kirkeværge: Ulla Bøgh Frimodt, Skolevej 4 D
5620 Glimsberg, tlf. 65 90 14 02.
E-mail: ubf@mail.dk
Søndagsmesse: Hver lørdag kl. 16.00

November

Lør 3. Alle Helgen, kl. 16.00 søndagsmesse, bag-efter kirkekaffe.
Lør 24. kl. 16.00 Krist Konge Fest. Sidste søn i kirkeåret. Messen afsluttes med Krist-Konges andagt og sakramental velsignelse til kirkeårets afslutning.
December
Lør 1. 1. søn i advent, et nyt kirkeår begynder, kl. 16.00 søndagsmesse. Vi indleder højmessens med adventskransens indvielse.

5700 SVENDBORG. Sankt Knuds Kirke

Havnegade 1
Kirkens email: info@katolsk-sydfyn.dk
Konstitueret sognepræst: Tuyen Ngoc Nguyen
Træffes bedst onsdag, torsdag og fredag på telefon 62 21 05 42 eller 22 44 13 06
Hjemmeside: www.katolsk-sydfyn.dk
Menighedsrådsfmd: Knud Petersen,
Tlf. 62 20 51 13
Lægfranciskaner: henvende sig til Pia Borgels
Tlf. 62 51 36 38
Messestider:
Søndag: kl. 10.30 og kl.16.00
Hverdage tirsdag kl. 9.00, onsdag, kl. 14.00, Torsdag kl. 9.00, fredag kl. 9.00 lørdag kl. 9.00
Tilbedelse af Altrets sakramentet, hver torsdag kl. 9.30.
November
Fra oktober til marts, bliver messen om torsdagen ændret til kl. 9.00 om morgenen, og tilbedelsen af Altrets sakramente sker lige efter messen.
Søn 4. børne- og ungdomsmesse kl. 14.00, med pastor Gregers, der er ingen messe kl. 16.00.
Tir 13. kl. 19.00 Økumenisk sangaften i Vor Fru kirke
Ons 7. bibelbedes mødes efter messen kl. 14.00
Søn 25. kirkekaffe efter højmessens.
Kateketisk undervisning: søn 4. og søn 18. kl. 12.00 til kl. 14.00
December
Ons 5. Bibelkreds mødes efter messen kl. 14.00

5900 RUDKØBING. Sankt Bendts Kapel, Brogade 14

Henv.: Katolsk Kirke, Svendborg.
Tlf. 62 21 05 42 eller 62 51 19 27
Messestider: (I) 1. og 3. søn messe kl. 14.00
November
Søn 4. og søn 18. messe kl. 14.00
December
Søn 2. kl. 14.00

5800 NYBORG. Stella Maris Kirke

Vindingevej 7
Sognepr.: Jerzy Kruk, Adelgade 1, 5000 Odense
Tlf. 66 12 16 64/mobil: 20 21 56 42.
Menighedsrådsfmd.: Eva Antkowiak
Tlf. 65 36 18 83.
Sognererpr. for Caritas: Jan Machnik
Lærkeparken 11, 5800 Nyborg. tf. 64 71 41 51
Messestider: (HC2) (I)
November
Hver lørdag højmesse: kl.15.30
Lør 10. Kirkekaffe efter højmessens kl.15.30
December
Hver lørdag højmesse: kl. 15.30
Lør 7. Kirkekaffe efter højmessens kl.15.30

8 | Lolland-Falster**4930 MARIBO. Sankt Birgittas Kirke**

Maria Gade 4. Tlf. 54 75 50 80
Hjemmeside: www.sanktbygittakirke.dk
Konst. sognepræst Fabrizio Milazzo
Bispegade 12, 4800 Nyk. F.

Tlf.: 54 85 07 39, mobil 61 67 83 39
Andenpræst, Calogero la Loggia, træffes almindeligvis i Maribo
Menighedsrådsformand: Jan Tvangsø
Organist: Barbara Friis, Vestre Landevej 140, 4951 Nørrebalte. Tlf: 54 78 62 78
Sankt Birgitta Kloster og gæstehus. Refshalevej 81, 4930 Maribo. Tlf: 55 72 85 16
Messestider: man og tir kl. 17.00 hos søstrene, ons kl. 16.30 tilb. og kl. 17.00 messe hos søstrene, tor, fre og lør kl. 7.30, søn kl. 9.00 i kirken
November
Søn 4. kl. 9.00 messe, kirkekaffe, kl. 15.00 andagt på kirkegården
Man 5. kl. 19.00 bibelaften hos Birgittasøstrene
Ons 7. kl. 18.00 menighedsrådsmøde
Fre 9. Børneweekend starter kl. 19.00 for alle børn fra Lolland-Falster mellem 7 og 14 år. Vi er tilbage søndag ved 15-tiden
Lør 10. kl. 16.00 polsk messe
Søn 11. kl. 9.00 messe
Søn 18. kl. 9.00 messe
Søn 25. kl. 9.00 messe
December
Søn 2. 1. søn i advent, kl. 9.00 messe, derefter kirkekaffe
Man 3. kl. 19.00 bibelaften hos søstrene
Lør 8. kl. 16.00 polsk messe i Nykøbing
Søn 9. kl. 9.00 messe, DUK generalforsamling efter messen
Søn 16. kl. 9.00 messe (gregoriansk)

4900 NAKSKOV. Skt. Franciskus Kirke

Bredgade 47
Hjemmeside: www.sanktfranciskus.dk
Konst. sognepræst: pastor Fabrizio Milazzo
Tlf.: 54 85 07 39, mobil: 61 67 83 39
Bispegade 12, 4800 Nyk. F.
Andenpræst: Irenæus Cappelen, OFM.Conv.
Menighedsrådsform. Bente Selsø
Kærsangervej 7 4900 Nakskov
Tlf.: 54 93 16 55 el. 51 22 03 33
E-mail: bensel@newmail.dk
Messestider: (HAI) (TH)
Hverdage 1. fre i måneden kl. 15.30 Jesu Hjerte messe, søn kl. 11.00
November
Søn 4. kl. 11.00 messe, derefter kirkekaffe. Efter kirkekaffen er der andagt på kirkegården.
Fre 9. Børneweekend starter kl. 19.00 for alle børn fra Lolland-Falster mellem 7 og 14 år. Vi er tilbage søndag ved 15-tiden
Lør 10. kl. 16.00 polsk messe
Søn 11. kl. 11.00 messe
Søn 18. kl. 11.00 messe
Fre 23. kl. 9.00 skolegudstjeneste
Søn 25. kl. 11.00 messe
Man 26. kl. 19.00 menighedsrådsmøde
December
Søn 2. kl. 11.00 messe, derefter kirkekaffe
Lør 8. kl. 16.00 polsk messe i Nykøbing
Søn 9. kl. 11.00 messe, derefter foreldreemøde for 1. kommunikanterne
Søn 16. kl. 11.00 messe

4800 NYKØBING F. Hellig Kors Kirke

Bispegade 12, tlf.: 54 85 07 39
Hjemmeside: www.helligkorskirke.dk
Konst. sognepræst: pastor Fabrizio Milazzo
Tlf.: 54 85 07 39
Bispegade 12, 4800 Nyk. F.
Andenpræst, Calogero la Loggia, træffes almindeligvis i Maribo
Menighedsrådsformand: David Noval
Faste messestider:
Man og tir kl. 8.00 laudes og messe, ons kl. 18.00 aftenbøn med søstrene, fre kl. 16.30 tilbedelse, kl. 17.00 messe, søn kl. 11.00 messe
November
Søn 4. kl. 11.00 messe, derefter kirkekaffe, kl. 15.00 andagt på kirkegården
Tir 6. kl. 8.00 skolemesse
Ons 7. kl. 10.00 ældreformiddag
Tor 8. kl. 19.30 bibelaften
Fre 9. Børneweekend starter kl. 19.00 for alle børn fra Lolland-Falster mellem 7 og 14 år. Vi er tilbage søndag ved 15-tiden
Lør 10. kl. 16.00 polsk messe
Søn 11. kl. 11.00 messe, derefter kirkekaffe
Søn 18. kl. 11.00 messe, derefter kirkekaffe
Søn 25. kl. 11.00 messe, derefter kirkekaffe
Ons 28. kl. 18.00 menighedsrådsmøde
December
Søn 2. kl. 11.00 messe, derefter kirkekaffe, DUK generalforsamling efter messen
Lør 8. kl. 16.00 polsk messe i Nykøbing
Søn 9. kl. 11.00 messe, derefter kirkekaffe
Man 10. kl. 10.00 ældreformiddag
Tir 11. kl. 8.00 og kl. 9.00 økumenisk skolegudstjeneste i klosterkirken
Søn 16. kl. 11.00 messe (gregoriansk), derefter kirkekaffe

9 | Sydøstsjælland

4600 KØGE. Sankt Hans Kirke, Bjerggade 10. Konst. sognepræst Torsten Jortzick
E-mail: torsten.jortzick@pc.dk
Tlf. 56 65 06 51/ 29 46 21 81
Kirken åbnes altid efter aftale!

Træffes bedst i Køge fra søndag til onsdag efter messen, dvs. indtil kl. ca. 12.00.

Menighedsrådsformand: Christine Veng
Engvangsvej 51, Strøby Egede, 4600 Køge
E-mail: clam@veng.dk

Sekretær: Mary-Ann Mortensen
Nordgården 4, 2.sal tv., 4600 Køge
Messetider:

Søn kl. 11.00 højmesse, hver 2. søn med kirkekaffe
Ons kl. 10.00 messe med efterfølgende sakramental
tildeling og velsignelse.

Skriftemål: Efter aftale med præsten.

Øvrige: Se opslagstavlen

Skriftemål inden messen eller efter særlig aftale

November

Søn 4. Alle Helgen, kl. 11.00 højmesse med barne-
dåb

Ons 7. Alle Sjele, kl. 10.00 Sakramental Tildeling

Søn 11. Morten Bisp, kirkekaffe

Fra "Morten Bisp" til 1. adventssøndag bliver

kirken i Køge lukket pga. ny gulvbelægning

Messeerne forgår på første sal både om søndagen og

hverdagen

Kirken åbnes igen til 1. adventssøndag

December

Søn 2. 1. søn i advent, adventsfest i Sankt Hans

Kirke

Søn 9. 2. søn i advent, kl. 11.00 messe

Søn 16. 3. søn i advent, kl. 11.00 messe

4700 NÆSTVED. Vor Frue Kirke, Præstøvej 29.
Tlf. 55 72 09 85, fax: 55 73 09 43

E-Mail: vorfruekirke.nae@mail1.stofanet.dk

Sognepræst Pater Julian Bodnar C.ss.R.

Menighedsrådsform.: Torben Riis, tlf.: 55 76 76 52

Messetider: (HA)

Søn- og helligdage: kl. 10.00 højmesse, lør kl. 19.00
messe

November

Søn 4. Alle Helgen, kl. 10.00 højmesse, efter messen
går vi på kirkegården i bønssession. Kirkekaffe
bortfalder.

Man 5. Alle Sjele, kl. 17.00 messe for menighedens

afdøde fra vore familier

Søn 18. kl. 11.30 polsk messe

Lør 24. kl. 11.30 kaldæisk messe

Søn 25. Jesus Kristus, Universets Konge, kl. 10.00

højmesse

Der er lejlighed til skriftemål for hver gudstjeneste

4760 VORDINGBORG. Helligaandskirken,

Chr. Winthersvej 4.

Sognepræst: Josef Dudek C.ss.R.

Træffes: Chr. Winthersvej 4, tlf. 55 37 37 29

torsdag, søndag - ellers i Næstved, tlf. 55 72 09 85

Messetider: (HA)(I)

Søndage: Messe kl. 10.00.

November

Søn 2. Jesu Hjerter fredag, kl. 16.00 rosenkrans, kl.

16.30 messe

Søn 4. Alle Helgen, kl. 10.00 højmesse, efter messen

andagt for de afdøde.

Søn 26. Jesus Kristus, Universets Konge, kl. 10.00

højmesse

December

Søn 2. 1. søn i advent, velsignelse af adventskransen

og højmesse

Fre 7. Jesu Hjerter fredag, kl. 16.00 rosenkrans, kl.

16.30 messe

Søn 9. 2. søn i advent, kl. 10.00 højmesse, derefter

kirkekaffe

Lejlighed til skriftemål for eller efter messen

10 | Vestsjælland

4200 SLAGELSE, Vor Frue Kirke

Frederiksgade 5, tlf. 58 52 06 45

Sognepræst: Stephen Holm.

Pastoralassistent: Poul-Erik Jensen

Subdiakon af kaldæisk ritus: Hazem Farah Aziz

Montfortkommunitet: p. Stephen Holm, p. Thomas

Birkheuser, b. Poul-Erik Jensen, Frederiksgade 7,

tlf. 58 52 06 45. E-mail: montfort@get2net.dk

Bankkonto: Arbejdernes Landsbank: 5356-0320296

Hjemmeside: www.katolsk-vestsj.dk

Montfortkommunitetets hjemmeside: www.montfort.dk

Menighedsrådsform.: Helena Baskiewicz, Violvej

18, Svenstrup, 4220 Korsør, tlf. 58 38 11 24

Faste messetider:

Søndagsmesser: søn kl. 10.00 i kirken, derefter

kirkekaffe, fre kl. 19.15, hverdag man kl. 17.15,

tir-ons-tor kl. 11.15.

Montfortkommunitetets daglige bønner rosenkrans-

bøn: hver dag kl. 12.00, dog ikke søn, Vesper søn kl.

19.30, man-fre kl. 18.00, lør kl. 12.15.

Børne- og ungdomsundervisning: søn. 12. og 26.

nov., samt 10. dec. - i relation til søndagsmessen.

Middags-menigheds møde: tor 16. nov kl. 11.15. og

tor 14. dec. Se nedenfor!

November

Søn 4. Allehelgen, kl. 9.50 rosenkrans, kl. 10.00 fest-

messe, afsluttes med andagt for vort sogns afdøde.

Man 5. Alle Sjele, kl. 11.15 latinsk requiemmesse.

Månedens 1. man, den intermontfortanske bededag,

kl. 17.15 latinsk requiemmesse for alle afdøde

medlemmer af den montfortanske ordensfamilie.

Efter messen, fra kl. 18.15-19.15 sakramental tilbe-

delse med vesper og bøn i dagens intention.

Tor 15. efter messe og rosenkrans sammenkomst i

menighedssalen, hvor vi sammen spiser vor med-

bragte frokost og behandler et emne.

Lør 17. Festen for den hellige Elisabeth af Thürin-

gen, der afslutter 800-års-jubilæet for Elisabeths

fødsel i 1207. Der er festmesse i Skt. Elisabeths

kirke i Holbæk kl. 15.30 derefter reception. Som al-

tid inviteres Kalundborg og Slagelse menigheder.

Søn 25. Krist Konge, sidste søn i kirkeåret, fami-

liemesse kl. 10.00 afsluttet med bøn til Krist Konge

og sakramental velsignelse.

December

Søn 2. 1. søn i advent. Et nyt kirkeår (år A) be-

gynder, kl. 9.50 rosenkrans, kl. 10.00 højmesse,

med adventskransens indvielse.

Man 3. månedens 1. man, intermontfortansk bede-

dag, kl. 17.15 messe i dagens intention. Efter mes-

sen sakramental tildeling fra kl. 18.15-19.15 med

bøn for præste- og ordenskald. Ingen sammenkomst

bagefter.

Man 10. Festen for Jomfru Marias uplettede undfan-

gelse. (8. dec.) Fstedagen er særlig mædedag for med-

lemmerne af den montfortanske association "Maria,

Hjertemes dronning". Kl. 17.00 oplæg i menigheds-

salen ved Iben Thränholm, kl. 18.30 er der festmesse

i kirken. I messen fornyer medlemmerne af Mont-

fortkommunitet deres binding til kommunietet og

nye medlemmer optages. Efterfølgende spisning i

kommunitet, hvor tilmelding er nødvendig.

Tor 13. afholdes menighedens adventsfrokost, be-

gyndende med messe og rosenkrans kl. 11.15.

4400 KALUNDBORG, Sankt Mariæ Kirke.

Lundemarken 15.

Sognepræst: Stephen Holm, Montfort-kommunitet,

Frederiksgade 7, 4200 Slagelse, tlf. 58 52 06 45

E-mail: montfort@get2net.dk

Hjemmeside: www.katolsk-vestsj.dk

Bankkonto: DDB 4690-3553-108896

Kirkeværge Scholastique Nyiragwaneza

Lundemarken 15, 1., tlf.: 97 93 39 18

Menighedsrådsformand Mirjam Ploug Sarp

Rosnesvej 448, tlf.: 59 50 94 99

Søndags messe kl. 15.30, derefter kirkekaffe

Hverdag normalt ingen gudstjenester, der henvises

til Slagelse.

Børneundervisning i forbindelse med søndagsmes-

sen den 12. og 26. nov, samt 10. dec.

Menighedsmiddag i Slagelse: tor d. 16. nov. kl.

11.15. Se under Slagelse

November

Søn 4. Allehelgen, kl. 15.20 rosenkransbøn, kl.

15.30 festmesse med efterfølgende kort andagt for

vort sogns afdøde.

Man 5. Alle Sjele, ingen gudstjenester i Kalund-

borg. Der henvises til gudstjenesterne i Slagelse.

Lør d. 17. Festen for den hellige Elisabeth af

Thüringen. Der er festmesse i Skt. Elisabeths Kirke i

Holbæk kl. 15.30 med efterfølgende reception. Som

altid inviteres Kalundborg og Slagelse menigheder.

Søn 25. Krist Konge, kirkeårets sidste søndag, kl.

15.30 festmesse, afsluttes med sakramental vel-

signelse. Vores menighedsmedlemmer af afrikansk

oprindelse synger og danser.

December

Søn 2. 1. søn i advent. Et nyt kirkeår begynder

(år A), kl. 15.20 rosenkrans, kl. 15.30 messe med

adventskransens indvielse.

Man 3. månedens 1. mandag, inter-montfortansk

bededag. Se under 'Slagelse'

Man 10. Jomfru Marias uplettede undfangelse. Se

under Slagelse.

4300 HOLBÆK, Sankt Elisabeths Kirke

Elisabeth-Centret, Carl Refsvej 6.

Sognepræst: Stephen Holm, Montfort-kommunitet,

Frederiksgade 7, 4200 Slagelse, tlf. 58 52 06 45

E-mail: montfort@get2net.dk

Hjemmeside: www.katolsk-vestsj.dk

Giro: 634-4348

Gudstjenesteleder og kirkeværge: Jan Tecza, Chr.

Hansensvej 25, 4300 Holbæk, tlf. 59 44 15 62

Menighedsrådsform.: BIRTH HJORT, Skyttnesvej 29,

4300 Holbæk, tlf. 59 43 65 62

Gudstjenestetider m.m.:

Søndagsmesse: Hver lør kl. 15.30, derefter kirke-

kaffe. Ingen messe på selve søndagen.

Hverdag: Hver tir i nov samt første tir i dec. kl.

17.30.

Der er børne- og ungdomsundervisning i forlæn-

gelse af søndagsmessen lør 11. og 25. nov. samt 9.

og 16. dec.

November

Lør 3. Allehelgen, kl. 15.20 rosenkrans, kl. 15.30

festmesse. Efter messen holdes en kort andagt for

vort sogns afdøde, hvorpå vi går i procession til den

katolske kirkegård, hvor gravene velsignes. Når vi

kommer tilbage til kirken, er der varm suppe til alle.

Man 5. Alle Sjele, mindedagen vore afdøde. Ingen

gudstjeneste i Holbæk. Se 6. nov. Dagen fejres

samtidig som november-månedens intermontfortanske

bededag. Der er gudstjeneste i Slagelse kl. 17.15

Tir 6. fejr vi i Holbæk mindedagen for vore afdøde,

kl. 17.30 requiemmesse (på latin)

Søn 11. kl. 10.00 Elisabeth-festmesse i Skt. Annæ

Kirke på Amager i anl. af Elisabeth-jubilæumsåret.

Lør 17. Festen for den hellige Elisabeth af Thürin-

gen. Titularfest og kirkevelsesfest i Holbæk, kl.

15.30 festmesse med biskop Hans L. Martensen og

Elisabethsøster Dorothea, afsluttet med Te Deum,

sakramental velsignelse og procession til Elisabeth-

statuen i parkanlægget. I denne gudstjeneste fejres

afslutningen af 800-års-jubilæet for Elisabeths

fødsel og 50-året for indvielsen af vor nuværende

sognekirke (3.12.1957). Derefter reception.

Lør 24. Krist Konge, kl. 15.30 er der festmesse,

afsluttet med bøn til Krist Konge og sakramental

velsignelse.

December

Lør 1. 1. søn i advent, nyt kirkeår (år A), kl. 15.20

rosenkrans, kl. 15.30 indvielse af adventskransen,

deretter messe.

Man 3. 1. man intermontfortansk bededag. Der er

gudstjeneste i Slagelse kl. 17.15.

Lør 8. Jomfru Marias uplettede undfangelse, kl.

15.20 rosenkrans, kl. 15.30 festmesse.

Man 10. fejres i Slagelse festen for jomfru Marias

uplettede undfangelse. Se under Slagelse.

11 | Midtsjælland

4100 RINGSTED. Sankt Knuds Kirke,

Set. Knudsvej 19

Hjemmeside: www.sanktknud.at.t

Konst. sognepræst Torsten Jortzick

Tlf. 57 67 03 01/ 29 46 21 81

E-mail: torsten.jortzick@pc.dk

Skt. Joseph Søstrene, Teglovnsvvej 18

tlf. 57 61 73 71

Hjemmeside hver lørdag kl. 16.00, men første søndag

i måneden er der messe kl. 16.00! Altid efterfølgende

kirkekaffe.

Hverdag: Efter

12 | Nordsjælland

3000 HELSINGØR. Sankt Vincent Kirke
Kontor og menighedshus: Nygade 8 tlf. 49 21 05 71
Hjemmeside: www.katolskkirkehelsingoer.dk
Sognepræst: Andrzej Papuga, tlf. 45 53 07 51, mob. 28 18 47 25, e-mail: Sognepraest@yahoo.dk
Menighedsrådsfmd.: Elisabeth Tasarek Dahlerup
Tlf: 49 22 36 39, mob. 21 72 80 36
E-mail: je-tasarek@paradis.dk
Ved hverdagsmesser henvises til sognebladet og hjemmesiden

1. højmesse hver måned begynder altid kl. 9.00, derefter menighedskaffe, efterfølgende næste søndag kl. 11.00, herefter skiftevis kl. 9.00 og 11.00. Der er messe for polsktalende 2. og sidste søndag kl. 16.00

November

Søn 4. Alle Helgen, 31. alm. søn, kl. 9.00 højmesse, derefter kirkekaffe

Tir 6. kl. 14.00 rosenkrans, kl. 14.30 messe, kaffe og julemarkeds forberedelse

Ons 7. kl. 16.00 undervisning, forberedelse til firmelse og 1. kommunion. Bibelkreds fra kl. 17.00 til kl. 18.00 i menighedssalen ved Pastor Andre

Søn 11. 32. alm. søn, kl. 11.00 højmesse, kl. 16.00 polsk messe

Tir 13. Pensionist-træf: Rosenkrans kl. 14.00, messe kl. 14.30 med efterfølgende samvær

Ons 14. kl. 16.00 undervisning, forberedelse til firmelse og 1. kommunion

Søn 18. 33. alm. søn, kl. 9.00 højmesse, kirkekaffe. Julemarkeds forberedelse fra i dag søndag og i hele ugen. Åben daglig fra kl. 9.00 - 17.00

Tir 20. kl. 14.00 rosenkrans, kl. 14.30 messe. Kaffe og julemarkeds forberedelse

Ons 21. kl. 16.00 undervisning, forberedelse til firmelse og 1. kommunion.

Lør 24. kl. 12.00-16.00 julemarked

Søn 25. Jesus Kristus, Universets Konge, kl. 11.00 højmesse. Salg fra julemarked. Kl. 16.00 polsk messe

Tir 27. kl. 14.00 rosenkrans, kl. 14.30 messe. Kaffe og efterfølgende samvær

Ons 28. kl. 16.00 undervisning, forberedelse til firmelse og 1. kommunion.

December

Søn 2. 1. søn i advent, kl. 9.00 højmesse, menigheds-kaffe

Tir 4. kl. 14.00 rosenkrans, kl. 14.30 messe med efterfølgende samvær

Ons 5. kl. 16.00 undervisning, forberedelse til firmelse og 1. kommunion. Bibelkreds fra kl. 17.00 til kl. 18.00 i menighedssalen ved Pastor Andre

Søn 9. 2. søn i advent, kl. 11.00 højmesse, kl. 16.00 polsk messe

Tir 11. Pensionist-træf: Rosenkrans kl. 14.00, messe kl. 14.30 med efterfølgende samvær

Ons 12. kl. 16.00 juleafslutning for religionsunderv.

Søn 16. 3. søn i advent, kl. 9.00 højmesse kl. 9.00, menighedskaffe

3400 HILLERØD, Sankt Vilhelms Kirke

Kirke og menighedshus: Møllestræde 7
Tlf.: 48 24 14 02
Hjemmeside: www.katolskkirkehillerod.dk
Sognepr.: Hans Esmark, Møllestræde 10 B
Tlf.: 48 24 14 02 bedst kl. 9.00-10.00, dog undt søn og man, fax 48 24 16 02
E-Mail: hanesmark@adslhome.dk
Menighedsrådsfmd.: Martin Rohof, tlf. 47 74 28 17
E-mail: post@melbymarkiser.dk
Sognemedhjælper: Jette Werner, tlf. 48 21 03 90

November

Fre 2. kl. 8.30 messe

Lør 3. Børnens religionsundervisning nr. 6 kl. 9.30-11.30, kl. 11.00 børnemesse

Søn 4. Alle Helgen/Sjæle, kl. 10.00 messe

Ons 7. kl. 17.00 messe/vesper. Julemarkeds-forberedelse kl. 19.00

Fre 9. kl. 8.30 messe

Lør 10. Børnens religionsundervisning nr. 7 kl. 9.30-11.30, kl. 11.00 børnemesse

Søn 11. kl. 9.00 messe

Tir 13. Menighedsrådsmøde kl. 19.00-21.00

Ons 14. kl. 17.00 messe/vesper, julemarkeds-forberedelse kl. 19.00

Fre 16. kl. 8.30 messe

Lør 17. Børnens religionsundervisning nr. 8 kl. 9.30-11.30, kl. 11.00 børnemesse

Søn 21. kl. 15.00 ældretærf., kl. 17.00 messe/vesper julemarkeds-forberedelse kl. 19.00

Fre 23. kl. 8.30 messe

Søn 25. kl. 9.00 messe

Ons 28. kl. 17.00 messe/vesper

Fre 30. kl. 8.30 messe

December

Lør 1. kl. 10.00-14.00 julemarked

Søn 2. kl. 10.00 messe m. adventskransvelsignelse.

Ons 5. kl. 17.00 messe/vesper

Fre 7. kl. 8.30 messe

Søn 9. kl. 9.00 messe

Ons 12. kl. 17.00 messe/vesper

Fre 14. kl. 8.30 messe

Søn 16. kl. 10.00 messe

2970 HØRSHOLM. Sankt Hans Kirke

Marievej 6, tlf. 45 86 07 51.
E-post: sognepraest@yahoo.dk
Andenpr.: Radoslaw Pawlowski, C.M.
Tlf. 45 81 27 96.
E-post: katolsk_sogn@yahoo.dk
Præsternes bopæl: Bistrup Byvej 4, 3460 Birkerød.
Giro: 703-8275.
Menighedsrådsfmd. Christa Stæger
Tlf. 48 17 55 60.
E-post: christa@staeger.dk

Messtider: (HA)(T)
Søn se nedenfor, tor kl. 10.30.

Mikkelborg, Strandvejen 352, hjem. søn kl. 8.45.
Sognets hjemmeside: www.sankt-hans-kirke.dk

Sognepr.: Andrzej Papuga, C.M.
Tlf. 45 53 07 51.

E-post: sognepraest@yahoo.dk
Andenpr.: Radoslaw Pawlowski, C.M.
Tlf. 45 81 27 96.

E-post: katolsk_sogn@yahoo.dk
Præsternes bopæl: Bistrup Byvej 4, 3460 Birkerød.
Giro: 703-8275.

Menighedsrådsfmd. Christa Stæger
Tlf. 48 17 55 60.

E-post: christa@staeger.dk
Messtider: (HA)(T)

Søn se nedenfor, tor kl. 10.30.

Mikkelborg, Strandvejen 352, hjem. søn kl. 8.45.

November

Tor 1. kl. 10.30 messe. Derefter kirkekaffe

Fre 2. kl. 19.30 messe og Jesu Hjerteandagt

Søn 4. kl. 11.00 Alle Helgen. Højmesse med bøn-netid. Vi tænder lys for vore afdøde. Kirkefrokost efter messen. Under kirkefrokosten præsteres menighedens aktivitetsgrupper. Alle opfordres til at visionere om aktiviteterne i menigheden

Tor 8. kl. 10.30 messe, derefter kirkekaffe

Søn 11. kl. 9.00 højmesse

Tor 15. kl. 10.30 messe, derefter kirkekaffe

Søn 18. kl. 11.00 højmesse

Tor 22. kl. 10.30 messe, derefter kirkekaffe

Fre 23. kl. 18.00 menighedsfest med temaet "Mad fra alverden"

Søn 25. kl. 9.00 Jesus Kristus, universets konge. Højmesse med latinsk ordinarium

Tor 29. kl. 10.30 messe, derefter kirkekaffe

December

Lør 1. kl. 16.00 kirkens adventskrans bindes. Også mulighed for at binde egen adventskrans. Kirkeåret afsluttes med Taizé-andagt i kirken, derefter gløgg og æbleskiver i menighedssalen

Søn 2. 1. søn i advent, kl. 11.00 højmesse med bøn-netid, kirkefrokost efter messen

Tor 6. kl. 10.30 messe, derefter kirkekaffe

Tor 7. kl. 19.30 messe og Jesu Hjerteandagt

Søn 9. 2. søn i advent, kl. 9.00 højmesse

Tor 13. kl. 10.30 messe, derefter kirkekaffe, kl. 16.00 sidste religionsundervisningsdag på Nordvanggård inden jul

Søn 16. 3. søn i advent, kl. 10.00 højmesse med krybbebspil i **Den hellige Families Kirke i Birkerød**. Børn og unge fra Hørsholm indbydes til at deltage i krybbebspillet

Søn 16. 3. søn i advent, kl. 11.00 højmesse

3460 BIRKERØD. Den Hellige Families Kirke

Bistrup Byvej 4
Sognets hjemmeside: www.sognet.dk
Sognepr.: Radoslaw Pawlowski C.M.
Mobil: 28 18 47 24
E-mail: radoslaw@pawlowski.dk
Andenpr.: Andrzej Papuga, C.M.
E-mail: papuga@get2net.dk
Tlf. til præsterne: 45 81 27 96.
Menighedsrådsfmd.: Thorsten Wilstrup.
Rosenkrans 1. ons i md efter messen kl. 17.30, Barmhjertigheden Rosenkrans fre inden messen kl. 17.15 (undtagen 1. fre i md). Tilb. af Alterets Sakramente: 1. fre i md efter messen 17.30. Sygebesøg med Kommunionen: 1. fre i md eller efter aftale.
Generelle messtider:
Søn højmesse kl. 10.00, man kl. 17.30, tir kl. 10.00, ons-fre kl. 17.30, lør kl. 16.00.

November

Tor 1. kl. 16.00 religionsundervisning

Tor 2. Efter messen kl. 17.30 er der tilbedelse af Det Allerhelligste Sakramente. Sygebesøg med kommunion.

Søn 4. Alle Helgens Fest, kl. 10.00 højmesse

Man 5. Alle Sjæle, kl. 17.30 messe

Tir 6. kl. 19.30 menighedsrådsmøde

Ons 7. Rosenkrans efter messen kl. 17.30, efter andagten er der kaffe for alle.

Tor 8. kl. 16.00 religionsundervisning

Fre 9. Festen for Laterankirkens Indvielse. Barmhjertighedens Rosenkrans kl. 17.15, derefter messe Bededag for Pave Benedikt XVI.

Søn 11. FAMILIEMESSE med Sr. Anna Miriams indledning.

Ons 14. kl. 17.30 Messe med vesper

Fre 16. kl. 17.15 Barmhjertighedens Rosenkrans, derefter messe

Man 19. kl. 18.00 præstemøde, kl. 16.00 messe

Tor 22. kl. 16.00 religionsundervisning

Fre 23. kl. 17.15 Barmhjertighedens Rosenkrans, derefter messe.

Søn 25. Jesus Kristus, Universets Konge, kl. 10.00 højmesse

Tor 29. kl. 16.00 religionsundervisning

Fre 30. Festen for den hellige Andreas, apostel. Barmhjertighedens Rosenkrans kl. 17.15, derefter messe

December

Søn 2. 1. søn i advent, kl. 10.00 højmesse, efter messen åbner julestuen, der serveres gløgg og æbleskiver.

Ons 5. Rosenkrans efter messen kl. 17.30. Efter andagten er der kaffe for alle.

Tor 6. Religionsundervisning - skriftemål kl. 16.00

Fre 7. Efter messen kl. 17.30 er der tilbedelse af Det Allerhelligste Sakramente. Sygebesøg med kommunion.

Lør 8. Marias Uplettede Undfangelse, kl. 16.00 messe

Søn 9. II søn i advent, kl. 10.00 højmesse

Man 10. kl. 18.00 præstemøde, kl. 16.00

Ons 12. kl. 17.30 messe med vesper

Tor 13. Generalprøve for krybbebspillet kl. 16.00

Fre 14. Barmhjertighedens Rosenkrans kl. 17.15, derefter messe.

Søn 16. III søn i advent, krybbebspil og højmesse kl. 10.00.

13 | Hovedstadsområde NV

2730 HERLEV. Vor Frue Kirke

Herlevgårdsvej 14
Tlf. 44 94 76 94 og 44 94 76 78
Sognepr.: Leo Kertz O.M.I. Fax 44 53 55 58
Hjælpepr.: Michael Bradley O.M.I.
Engelsk pr.: Carroll Parker O.M.I. tlf. 44 94 76 78
Menighedsrådsfmd.: Aage Vinter Christensen, Pæremosevej 59, 2750 Ballerup. Tlf. 44 97 43 35
Messtider: (HA)(T)
Lør kl. 17.00, søn kl. 10.00, kl. 11.30 (engelsk), man kl. 10.30, ons kl. 19.00, tor kl. 9.30 (engelsk) 1. fre i md kl. 19.30 (engelsk) 3. fre i md kl. 19.30 (dansk) med efterfølgende rosenkransandagt, tilbedelse ons efter messen. Skriftemål efter aftale.

November

Søn 4. Undervisning efter messen kl. 10.00. Vi mødes på Gladsaxe Kirkegård kl. 15.00 for at mindes menighedens afdøde

Man 12. kl. 19.30 studiekreds. Tilmeldingslister i våbenhuset.

Lør/søn 24.-25. Menighedsretreter på Magleås. Se opslag i våbenhuset

Man 26. kl. 19.30 studiekreds. Tilmeldingslister i våbenhuset

December

Lør 1. Undervisning kl. 12.00, derefter adventsfejring. Vi slutter med messe kl. 17.00

Søn 2. 1. søn i advent

2700 BRØNSHØJ. Sankt Antoni Kirke

Frederikssundsvej 225.
Konst. sognepræst Jesper Fich
Marielystvej 16, 2000 Frederiksberg.
Tlf.: 38 79 39 99.
Kirkens kontor henv. Sankt Marie Kirke
Jens Jessens Vej 5, man og fre kl. 10.00-12.00
Tlf.: 38 71 53 35
Menighedsrådsformand: Esther Zivadinovic
Tlf. 38 28 82 53
Hver tir messe kl. 19.00 hos Skt. Josef Søstrene
Primulavej 1, 2720 Vanløse, tlf. 38 10 30 34
Ingen planlagte hverdagsmesser i kirken indtil videre

2860 SØBORG. Johanneskirken

Vandtårnsvej 7-9.
Konst. sognepræst Jesper Fich, Marielystvej 16, 2000 F. tlf.: 38 79 39 99.
Kirkens kontor: Vandtårnsvej 7-9, tlf. 39 69 01 03
Giro: 913-2929. Menighedsrådsfmd.: Paolo Drostby, tlf. 36 56 16 07.
Organist Arne Amundsen tlf. 39 67 34 12
Sognets hjemmeside: www.konsul.suite.dk/sogn
Messtider: (HC2)(T)
Søn kl. 9.30 højmesse, 4. søn i måneden er der familiemesse kl. 9.30, efter højmesse kaffe i menighedslokalet. Alle er velkomne.
KUK for sognets børn og unge: hver tor kl. 18.00-19.30 i menighedslokalet. Der er fællesspisning. Johanneskirken holder 40 år ved en messe for Maria af Den Stedsevarende Hjørled d. 27/10 kl. 10.00, bagefter vil der være en lille reception i menighedssalen.

KATOLSK MENIGHED PÅ BORNHOLM

3720 Åkirkeby.

Rosenkranskirken, Gregersgade 12,
Konst. sognepr.: Niels Engelbrecht
Tlf. 33 13 37 62/mob. 30 54 21 18
Menighedsrådsfmd.: John Krüger
Tlf.: 20 47 04 34.
Pastoralass.: Sr. Carina Pöppinghaus.
Tlf. 56 95 08 55.
Søstrene af Det dyrebare Blod, Skt. Raphaels-Stiftelse, Lille Madsegade 14, 3700 Rønne
Tlf. 56 95 08 55.
Gudstjenesteider (HC2)(I)
Alle søndage: kl. 10.00 Højmesse eller Ordets gudstjeneste.

14 | Hovedstadsområde NØ

2800 LYNGBY. Sankt Knud Lavards Kirke

Lynbygårdsvej 1 A.
Sognepr.: P. Allen G. Courteau, O.M.I. Tlf. 45 87 5688. Fax: 45 87 56 85. E-mail: agcomi@mail.dk
Giro: 802-7404, Sankt Knud Lavards Kirke.
Andenpræst: Alren Soosaipillai O.M.I
Lynbygårdsvej 1A. 2800 Lynby
Tlf. 45 87 08 88, fax 45 87 56 85, mob. 50 15 52 26
Diakon: Kaare H. Nielsen, Kollegievej 2, Charl. Tlf.: Priv. 39 40 17 45, mob. 60 94 94 10
Missio Danmark: 33 55 60 24
Menighedsrådsfmd.: Greta Maria Salminen
Tlf. 45 28 14 33, e-mail angeleyes@webspeed.dk
Messtider: (HB2)(T)
Søn M. kl. 11.30.

Lør rosenkrans kl. 16.30, M. kl. 17.00 (aflyst når der er sognearrangement i Skt. Andreas)

Søndagsmesse: der er kirkekaffe efter messen. Hverdagsmesser: Jeg fejrer messe hos forskellige søster/nonce kommuniter og vil derfor bede jer om, at se på opslagstavlen i kirken eller ring i forvejen.

Fre dag: Rosenkrans kl. 15.30 Messe kl. 16.00

November

Firmelsesunderv. hver søn efter messen til kl. 13.00

Søn 4. Alle Helgen, kl. 11.00 messe. Brunch efter messen, kl. 15.00 Alle Sjæle andagt ved pastor Kings gravsted på Sorgenfri kirkegård.

Man 5. Alle Sjæle, kl. 17.00 messe.

Søn 11. 32. alm. søn, kl. 11.00 messe. 1. kom.undervisning kl. 10.00

Søn 18. 33. alm. søn, kl. 11.00 messe.

Lør 24. kl. 10.00 rengøring, kl. 15.00 vietnamesisk messe.

Søn 25. Krist Konges Fest, kl. 11.00 messe. 1. kom.undervisning kl. 10.00

December

Søn 2. 1. søn i advent, kl. 11.00 messe. Brunch efter messen. Firmelsesundervisning kl. 12.00-13.00

Lør 8. Marias Uplettede Undfangelse, kl. 17. messe.

Søn 9. 2. søn i advent, 1. kom.undervisning kl. 10.00, kl. 11.00 messe.

Søn 16. 3. søn i advent, kl. 11.00 messe, kl. 12.00-13.00 firmelsesundervisning.

2900 HELLERUP. Sankt Therese Kirke

Bernstorffsvej 56.
Sognepræst: Pastor Niels Engelbrecht, Bredgade 64, 1260 Kbh. K., tlf. 33 13 37 62
E-mail: niels.engelbrecht@get2net.dk
Andenpræst: Pastor Jørgen Erichsen, Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup.
Tlf: 39 61 19 19. Træffes bedst kl. 9.00-10.00
Andenpræst: Pastor Mikolaj Kecik, Bredgade 64, 1260 Kbh. K., tlf. Mobil: 50 12 44 63
E-mail: mikolaj@kecik.pl
Sognekantor: Bredgade 64, 1260 København K.
Tlf: 33 13 37 62 – man. - fre kl. 10.30-15.00
Menighedsrådsformand: Felicity Pors
Rørmosevej 6, 2400 Kbhvn. NV., tlf. 39 69 47 28
Organist: Torben Bang, tlf. 39 67 12 98
Messtider: (HB), (T)(H)

Søndag kl. 9.00 højmesse, kl. 11.00 rec.messe, familiemesse kl. 11.00 2. og 4. søn i måneden. Der efter kaffe i menighedslokalet.

Hverdage: man & ons messe kl. 11.00, tir, tor & fre messe kl. 8.00, lør messe kl. 11.30 med forudgå

December

Lør 1. Bededag for præste- og ordenskald. Rosenkrans kl. 11.10, derefter messe.
 Søn 2. kl. 14.30-16.30 adventshygge
 Man 3. Tilbedelse af det udstillede alterets sakramente kl. 10.00-11.00, messe kl. 11.00
 Tir 4. kl. 11.30 KÆK i Sct. Andreas holder julefrokost
 Ons 5. kl. 19.30 bibelaften, I. Mosebog v/p. Niels Engelbrecht.
 Søn 9. kl. 11.00 familiemesse, derefter 'Familiedag' til ca. kl. 14.00
 Ons 12. kl. 18.00-19.30 Mini-KUK i KUK lokalet. KÆK i Sct. Ansgar holder julefrokost.
 Man 17. Tilbedelse af det udstillede alterets sakramente kl. 10.00-11.00, messe kl. 11.00. Meditation-saften på Strandvejen kl. 19.00

Immaculata kirken, Strandvejen 91
 søndage kl. 9.00

2920 CHARLOTTENLUND

Sankt Andreas Kirke, Kollegievej 2.
 Sognepr.: Pastor Allen G. Courteau, O.M.I., Lyngbygårdsvej 1A, 2800 Lyngby. Tlf: 4587 5688.
 E-mail: agcomi@mail.dk
 Andenpræst: Alren Soosaipillai O.M.I
 Sognekontor: Kollegievej 2A, 2920 Charlottelund. Tlf: 39 64 30 39 - Normalt åbent onsdag kl. 9 - 12.
 Diakon: Kaare H. Nielsen, Kollegievej 2, Charl. Tlf: Priv. 39 40 17 45, mob. 60 94 94 10
 Missio Danmark: 33 55 60 24
 Menighedsrådsform.: Henrik Thomsen
 Tlf: 39 29 14 79, e-mail roennowthomsen@email.dk
 Messetider: (HB2)(T)
 Søn kl. 9.30 højmesse, 1. søn i måneden: højmesse m. gregoriansk sang. Efter højmassen kaffe i menighedslokalet. Alle er velkomne.
 Hverdage: man-tor fejrer jeg messe hos forskellige søster/nonne kommuniteter og vil derfor bede jer se på opslagstavlen for messens tidsændring eller aflysning.
 Da jeg ofte er i Karmel om tirsdagen er der Laudes kl. 8.00.
 Skolemesse igen om onsdagen kl. 8.15.
 Andenpræst: Alrin Soosaipillai, O.M.I., Lyngbygårdsvej 1A, 2800 Lyngby, tlf. 45 87 08 88, fax 45 87 56 85, mob. 50 15 52 26.
 NB. På grund af omfattende rensning og malearbejde er Skt. Andreas Kirke lukket fra juli indtil midt i januar 2008. Der holdes dog søndagsmesse i menighedslokalet. Hverdagmesse holdes i huskapellet, Kollegievej 2A. NB. midt i januar 2008 er der messe hver søndag kl. 10.00!

November
 Søn 4. Alle Helgen, kl. 10.00 messe, kl. 16.30 Alle Sjæle andagt ved den Katolske afdeling af Ordrup Kirkegård.
 Man 5. Alle Sjæle, kl. 8.00 messe
 Tir 6. kl. 11.30 messe, KÆK kl. 12.00
 Søn 11. 32. alm. søn, kl. 10.00 messe.
 Søn 18. 33. alm. søn, kl. 10.00 messe.
 Søn 25. Krist Konges Fest, kl. 10.00 messe.
 Fre 30. Skt. Andreas Fest. Vi starter med messe kl. 17.00 i det nuværende kirkerum og fortsætter i menighedslokalet. Tilmelding nødvendig.
December
 Søn 2. 1. søn i advent, kl. 10.00 messe.
 Tir 4. kl. 11.30 messe, kl. 12.00 KÆK.
 Fre 8. Marias Uplettede Undfangelse, kl. 17. messe
 Søn 9. 2. søn i advent, kl. 10.00 messe.
 Søn 16. 3. søn i advent, kl. 10.00 messe.

15 | Hovedstadsområde V

1616 KBH. V. Jesu Hjerte Kirke, Stenogade 4.
 Tlf: 33 24 65 80 og 33 21 85 88. Fax: 33 25 07 38.
 Sognepr.: P. Gerhard Sanders SJ.
 E-mail: Stenogade@mail.dk
 Andenpr.: Michael Hornbech-Madsen
 Tlf: 33 21 59 34, menighedsrådsform.: Ruth Christophersen. Tlf: 36 16 70 84.
 Messetider: (HA)(T)
 Man-fre kl. 8.15 og 17.00, lør kl. 8.15, kl. 18.00 italiensk messe.
 Søn kl. 10.00 latinsk højmesse, kl. 11.30 dansk højmesse, kl. 20.00 aftenmesse.
 Lejlighed til skriftemål for og eft. alle messer og eft. aftale.
November
 Fre 1. Jesu Hjerte Fredag. Det Helligste Sakramente udstilles til stille tilbedelse kl. 16.00. Sakramental velsignelse kl. 16.45, messe kl. 17.00.
 Søn 4. Allehelgen, kl. 14.00 litauisk messe, kl. 16.00 Allesjæles andagt i Vestre Kirkegårds Nordre Kapel med efterfølgende procession til Katolsk Vestre Kirkegård.
 Man 5. kl. 17.00 requiemmesse for sognets afdøde
 Fre 9. kl. 19.00 medarbejderfest.
 Søn 11. kl. 18.00 messe på kroatisk.
 Tir 20. kl. 14.30 Stenoklubben. Forfatteren Else Marie Kjerkegaard fortæller ud fra sin nylyt udkomme bog om sin vej fra ingen tor over Østens mystik til kristen og katolsk tro. Alle er velkomne.
 Fre 16. Bønsaften i Jesu Hjerte Kirke, kl. 17.00 mes-

se efterfulgt af sakramental tilbedelse indtil kl. 19.30
 Lør 17. kl. 12.00 Tro og Lys. Afslutning med messe kl. 16.30
 Lør 24. kl. 9.00 efterårsrenngøring. Kom, og giv en hånd med! Vi starter med et beskedent morgenbord i menighedsalen og fordeler arbejdet.
December
 Fre 7. Jesu Hjerte Fredag, se 1.11.
 Lør 8. kl. 14.30-17.00 menighedens Nikolausfest med deltagelse af Tro-og-Lys Grupper.
 Søn 9. kl. 18.00 messe på kroatisk.
 Hver søndag kirkekaffe efter messen kl. 11.30.
 Hver tirsdag åbnes kirken kl. 16.00. Efter messen kl. 17.00 rosenkransbon. Hver onsdag kl. 19.30 i præstegården: Studiekreds for voksne om aktuelle emner v/ pastor Michael Hornbech-Madsen.
 Forberedelse til Firmelse: Hver lørdag kl. 11.00-12.00 i præstegården v/ pastor Michael Hornbech-Madsen.

2000 FRB. Sankt Mariæ Kirke, Jens Jessens Vej 5.
 Hjemmeside: www.mariae.dk
 Sognepr.: Jesper Fich, Marielystvej 16.
 Tlf: 38 79 39 99.
 E-mail: fich@post4.tele.dk
 Kirkens kontor: Jens Jessens Vej 5. Normalt ma og fr 10-12. Tlf: 38 71 53 35. Fax: 38 71 53 36.
 Menighedsrådsform.: Flemming Emmering
 Tlf: 43 43 65 02 eller 26 27 65 02
 E-mail: emmering@post.tele.dk
 Forening: Sankt Mariæ Unge Katolikker (SMUK).
 Hjemmeside: www.mariae.dk/smuk
 Messetider: (HA) (T, H)
 Søn kl. 11.00 hm.
November
 Søn 4. Allehelgen, kl. 11.00 højmesse med børneprædiken
 Søn 11. kl. 11.00 højmesse
 Søn 18. kl. 11.00 højmesse
 Søn 25. Kristi konges fest, kl. 11.00 højmesse
December
 Søn 2. 1. søn i advent, kl. 11.00 højmesse med børneprædiken
 Søn 9. 2. søn i advent, kl. 11.00 højmesse
 Søn 16. 3. søn i advent, kl. 11.00 højmesse
 Den anden tirsdag i hver måned kl. 14.00: Møde i Katolsk Ældreklub. Nærmere oplysninger hos: Hans K. Thomsen, tlf. 38 74 78 09

2650 HVIDOVRE. Sankt Nikolaj Kirke

Strøbyvej 2
 Sognepr.: Wladyslaw Zdunek, C.s.s.R.
 Tlf: 36 78 27 90. Træffes tir, fre, lør 9.00-12.00, tor 16.00-18.00 ellers kun efter aftale
 Fax: 3678 2790. Giro: 706-5590.
 Menighedsrådsform.: Jette Kromayer
 tlf: 36 78 09 11
 Messetider: (HA)(T)
 Søndage Hm. kl. 10.00, 1. søn i md. polsk M. kl. 12.00, 3. søn i md. polsk M. kl. 17.00, lør M. kl. 17.00 (1. lør i md. dansk/vietnamesisk).
 Hverdag man-fre M. kl. 8.00
November
 Tor 1. kl. 8.00 messe, kl. 18.30 polsk messe
 Søn 4. Alle Helgen, kl. 10.00 højmesse, kl. 12.00 polsk messe, kl. 16.00 katolsk andagt på V. Kirkegårds Nordre Kapel med efterfølgende procession til Katolsk Vestre Kirkegård
 Man 5. Alle Sjæles Dag, kl. 8.00 og kl. 18.30 messe
 Søn 11. kl. 10.00 højmesse, derefter kirkekaffe
 Søn 18. kl. 10.00 højmesse, kl. 17.00 polsk messe
 Søn 25. Krist Konge, kl. 10.00 højmesse
 Fre 30. Hellige Andreas, apostel
December
 Søn 2. 1. søn i adv. kl. 10.00 højmesse, kl. 12.00 polsk messe
 Søn 9. 2. søn i adv. kl. 10.00 højmesse, derefter Nikolaj fest med gløgg og æbleskiver. Alle er velkomne
 Søn 16. 3. søn i adv. kl. 10.00 højmesse, kl. 17.00 polsk messe

16 | Hovedstadsområde N & NV

2200 KBH. N. Sakramentskirken
 Nørrebrogade 27 C.
 Sognepr.: Reinhold Sahner Tlf: 35 35 68 25. Træffes bedst efter telefonisk aftale eller send en e-mail.
 Kirkens hjemmeside: www.sakramentskirken.dk
 E-mail: sakramentskirken@mail-telia.dk
 Fax: 35 36 64 30.
 Præst for engelsk-talende
 Carroll Parker, tlf: 4494 7678.
 Præst for fransk-talende:
 Pascal Rene Lung, tlf: 0046 461 896 27.
 Hospitalspræst Jørgen Erichsen, tlf: 39 61 19 19.
 Giro: 804-6638
 Menighedsrådsform.: Brian Kalleshave
 Messetider (HB2)(T)
 Søn dansk M kl. 10.00, engelsk M kl. 18.00 fransk M kl. 11.30 (1. og 3. søn i md), hverdage: tir kl. 8.00 (skolemesse, dog ikke i ferietiden), ons kl. 17.00 (engelsk). Messetiderne til højtidene, andre messetider og arrangementer m.m. kan ses på kirkens hjemmeside.

17 | Hovedstadsområde K

1260 KBH. K. Sankt Ansgars Domkirke
 Bredgade 64.
 Hjemmeside: www.sanktansgarkirke.dk
 Sognepr.: Niels Engelbrecht
 Tlf: 33 13 37 62, kl. 10.00-12.00 undt. man og tor.
 Andenpræst pastor Mikolaj Kecik, tlf. 54 92 06 81,
 Andenpræst: Pastor Jørgen Erichsen
 Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup, tlf. 39 61 19 19,
 træffes bedst kl. 8.00-9.00.
 Børne- og ungdomspræst:
 Gregers Mærsk-Kristensen, tlf. 33 13 55 83.
 Kirkens kontor tlf. 33 13 37 62, man, tir, tor og fre kl. 10.00-15.00, ons eft. aftale.
 Fax: 33 32 10 49. E-mail: sanktansgar@city.dk
 Giro: 642-5305.
 Menighedsrådsform.: Andreas Rude.
 Tlf: 35 35 03 56.
 Faste messetider:
 Man-fre kl.7.30 Laudes (Morgenbøn), kl. 8.00 og kl. 17.00 messe, lør kl. 17.00 messe, søn kl. 8.00 messe, kl. 10.00 højmesse, kl. 17.00 Vesper (Aftenbøn),
 1. søn i måneden kl. 19.00 ungdomsmesse
 2. og 4. søn kl. 12.00 ukrainsk messe (byzantinsk ritus) kl. 19.30 SAKS-messe, 3. søn kl. 18.30 ungdomsmesse for de helt unge
November
 Lør 3. kl. 14.30 voksenkatekese i menighedsallen.
 Richard Hansen: "Helgener". Kl. 17.00 aftenmesse
 Søn 4. Alle Helgen, kl. 8.00 messe, kl. 10.00 familiemesse med efterfølgende familiesøndag, kl. 16.00 andagt på Vestre Kirkegård med procession, kl. 19.00 ungdomsmesse.
 Man 5. Alle Sjæle, kl. 8.00 messe og kl. 17.00 messe for menighedens afdøde.
 Ons 7. kl. 19.30 bibelaften i Sankt Therese Kirke, 1. Mosebog ved pastor Niels Engelbrecht.
 Tor 8. kl. 19.30 bibelaften i præstegården
 Lør 10. kl. 17.00 aftenmesse
 Søn 11. kl. 8.00 messe, kl. 9.00 messe for de faldne franske soldater i verdenskrigene, kl. 10.00 højmesse, kl. 12.00 ukrainsk messe, kl. 16.00 festvesper i anledning af "Pavens Dag" med efterfølgende reception i menighedsallen, kl. 19.30 SAKS-messe
 Tor 15. kl. 19.30 bibelaften i undervisningslokalet.
 Lør 17. kl. 17.00 aftenmesse
 Søn 18. kl. 8.00 messe, kl. 10.00 højmesse, efter højmassen undervisning for børnene, kl. 17.00 Vesper, kl. 18.30 messe for de helt unge.
 Tor 22. kl. 19.30 bibelaften i præstegården
 Fre 23. kl. 18.00 novemberfest.
 Lør 24. kl. 17.00 aftenmesse
 Søn 25. Krist Konges Fest, kl. 8.00 messe, kl. 10.00 højmesse, kl. 12.00 ukrainsk messe, kl. 17.00 Vesper, kl. 19.30 SAKS-messe.
 Tir 27. kl. 19.00 Niels Steensens mindedag fejres med messe og efterfølgende reception og foredrag i menighedsallen.
 Ons 28. kl. 14.30 KÆK-møde om menighedens rejse til Det hellige Land

December
 Lør 1. kl. 14.30 Voksenkatekese. Pave Benedict XVI's bog Jesus af Nazareth, kl. 17.00 aftenmesse
 Søn 2. 1. søn i advent, kl. 8.00 messe, kl. 10.00 familiemesse med efterfølgende familiedag, kl. 17.00 Vesper, kl. 19.00 ungdomsmesse
 Tor 6. kl. 20.00 Gospel-koncert
 Fre 7. kl. 19.30 adventsretæte og vågenat, kl. 19.30 bibelmeditation, kl. 20.00 bodsandagt med mulighed for skriftemål, kl. 22.00 Taizé-gudstjeneste, kl. 23.00 vågenat med udstilling af sakramentet.
 Lør 8. Jomfru Marias uplettede undfangelse, kl. 7.00 messe som afslutning på vågenatten, fælles morgenbord, kl. 17.00 aftenmesse
 Søn 9. kl. 8.00 messe, kl. 10.00 højmesse, kl. 12.00 ukrainsk messe, kl. 17.00 Vesper, kl. 19.30 SAKS-messe.
 Tir 11. kl. 20.00 julekoncert med Det danske Kammerkor
 Ons 12. kl. 11.00 KÆK-messe med efterfølgende julemiddag i salen for ældreklubben.
 Tor 13. kl. 19.30 bibelaften i præstegården.
 Lør 15. kl. 17.00 aftenmesse
 Søn 16. kl. 8.00 messe, kl. 10.00 højmesse. Efter højmassen undervisning for børnene, kl. 17.00 Vesper, kl. 18.30 messe for de helt unge.

18 | Amager

2300 KBH. S. Sankt Annæ Kirke,
 Dronning Elisabeths Allé 3.
 E-mail: sanktannaekirke@yahoo.com
 Hjemmeside: www.sanktannaekirke.dk.
 Sognepræst: Wieslaw Podlach C.Ss.R.
 Tlf: 32 86 07 25
 E-mail: wpodlach@wp.pl
 Andenpræst: Benny Mathew C.Ss.R.
 Tlf: 32 86 07 23, mobil 21 93 42 15
 Præst for polakker: Leszek Kapusta C.Ss.R.
 Tlf: 32 86 07 24, mobil 26 50 30 12
 E-mail: Leszek.Kapusta@gmail.com
 Præst for filippinerne: Patrick Sheils C.Ss.R.
 Tlf: 32 86 07 29, mobil 20 84 80 84
 E-mail: patrick.sheils@post.tele.dk

Kirkekontor:
 Hans Bogbinders Allé 2, 2300 Kbh. S.
 Tir-fre 10.00-12.00 & tor. 17.00-18.00
 Tlf: 32 58 41 02, fax: 32 86 07 38
 Giro: 815-3442
 Menighedsrådsformand:
 Peter Georg Rasmussen, tlf: 32 59 13 40
 Messetider: (HA) (T)
 Søn kl. 8.30 messe, kl.10.00 højmesse, kl.12.00 polsk messe, kl.17.00 engelsk messe, lør kl. 17.00 engelsk messe.
 Hverdage: man kl. 8.00 messe, tir kl.17.00 messe med vesper, ons kl. 8.00 messe med laudes, tor kl. 19.00 messe med novene, fre kl. 8.00 messe, bortfaldet 1. fredag, 1. fre kl.19.00 messe Jesu Hjerte og derefter vågenat, lør kl. 8.00 messe med laudes.
 Lejlighed til skriftemål efter aftale med præsten
November
 Fre 2. Jesu Hjerte Fredag, kl. 19.00 messe med sakramental Velsignelse, derefter vågenat.
 Lør 3. kl. 8.00 messe med Laudes. Bededag for præste- og ordenskald.
 Søn 4. Allehelgensfest, kl. 14.00 messe i kirken derefter ca. kl. 15.15 velsignelse af gravene på Sundby Kirkegård. NB: Højmassen kl. 10.00 bortfaldet.
 Man 5. Alle Sjæles Dag, kl. 19.00 messe for menighedens afdøde.
 Fre 9. Laterankirkens Indvielse, kl. 8.00 messe. Bededag for Pave Benedikt XVI.
 Søn 11. kl. 8.30 messe, kl. 10.00 festmesse med Biskop Czeslaw Kozon, i anledning af 800 års-jubilæum for Den Hellige Elisabeth.
 Man 5. Alle Sjæles Dag, kl. 19.00 messe for sønendagen.
 Ons 21. Jomfru Marias fremstilling i templet, kl. 8.00 messe
 Søn 25. Krist Kongens Fest. Niels Stensen, Biskop, kl. 8.30 messe, kl. 10.00 højmesse

December
 Lør 1. Gudsmoders lørdagsmesse, kl. 8.00 messe med laudes. Bededag for præst- og ordenskald. Det almindelige kirkeår afsluttes.
 Søn 2. 1. søn i advent. Menighedens adventsfest, kl. 14.00 messe, efter messen Lucia-optog med elever fra Sct. Annæ Skole. Derefter festligt samvær i de store sal.
 Fre 7. Jesu Hjerte Fredag, kl. 19.00 messe med sakramental velsignelse, derefter vågenat.
 Lør 8. Marias Uplettede Undfangelse, kl. 8.00 messe med laudes.
 Søn 9. 2. søn i advent, kl. 8.30 messe, kl. 10.00 højmesse
 Søn 16. 3. søn i advent, kl. 8.30 messe, kl. 10.00 højmesse

19 | Grønland

3900 NUUK. Krist Konge Kirke.
 Sognepræst: Paul Marx, OMI. Kutaa 1, Box 51
 Tlf: 00 299 32 1275. Fax: 00 299 32 3175.
 E-mail: kristkonge@greenet.gl
 Messetider: Søndage: kl. 10.00.
 Hverdagsmesser: man., tir og tor. kl. 18.00, ons kl. 18.00 messe efterfulgt af tilbedelse indtil kl. 19.00, fre kl. 18.00 hos Jesu Små Søstre, Blok 9, 213, lør kl. 11.00.
 OBS: Ændringer i hverdags messetidspunkter kan ske. Fejring af bodens sakramente: Efter aftale. Sammenkomster:
 Efter søndags og onsdags liturgi. Messetider gælder kun, når der er præst i Nuuk. Ellers ordets liturgi m. kommunionssudd. søn kl. 10.00, ons kl. 18.00, fre kl. 18.00 hos søstrene, blok 9, 213.

20 | Færøerne

FO 100 TORSHAVN. Mariukirkjan
 Mariugota 4.
 Hjemmeside www.katolsk.fo
 Konst. sognepr.: Lars Messerschmidt,
 Gl. Kongevej 15 A, 1610 Kbh. V.
 Tlf: 33 55 60 80
 Kirken: Tlf./Fax: 00 298 31 0380.
 E-mail: sktmaria@post.olivant.fo
 Præstegården: Mariugota 10.
 Tlf: 00 298 31 1779.
 Diakon: Christian Gabrielsen
 Tradargota 16, 160 Argir.
 Tlf: 00 298 31 0653.
 E-mail: gabriel@post.olivant.fo
 Menighedsrådsform.:
 Sr. Marisa Spiteri Cremona f.m.m.
 Messetider: (HC2)(I)
 Søndage: kl. 11.00 højmesse

GUDSTJENESTER PÅ FREMMEDE SPROG

Arabiske messe

For tiden ingen fastboende præst. Henv. Katolsk Bispekontor, Gl. Kongevej 15, 1610 Kbh. V. Tlf.: 33 55 60 80

Communauté de Langue Française

Pater Pascal René Lung, O.P., Sandgatan 8, SE-223 50 Lund. Tlf. 0046 461 473 91. Fax: 0046 461 473 91. E-mail: pascalrene@dominikan.nu Hjemmeside: <http://www.dominikan.nu/> Messes le 1er et le 3e dimanche à 11:30 (septembre à juin inclus) à Sakramentskirken, Nørrebrogade 27, 2200 København N. Tlf. 35 35 68 25.

Deutschsprachige Gemeinde

Messe fejres af pastor Reinhold Sahner (tlf. 35 35 68 25) hver 1. og 3. søndag om måneden kl. 11.00, i Skt. Augustins Kirke, Jagtvej 183, Kbh Ø.

English-Speaking Ministry

Fr. Carroll Parker O.M.I., Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev. Tlf. 44 94 76 78. Fax: 44 53 55 58.

Vor Frue Kirke, Herlev:

Sunday 11.30 am: Mass. Thursday 9.30 am: Mass. Friday 7.30 pm: 1st Friday of the month.: Mass.

Sakramentskirken:

Sunday 5.35 pm: Recitation of the rosary; 6.00 pm: Mass. Wednesday 5.00 pm: Novena and Mass.

Holidays: Mass times as on sundays.

Filippinere

Fr. Patrick J. Sheils C.ss.R., Hans Bogbinders Allé 2, 2300 Kbh. S. Tlf. 32 86 07 29, mob 20 84 80 84, fax: 32 86 07 38. Sankt Annæ Kirke: Saturday and Sunday 17.00 pm: Mass.

Kroatisk Mission

For tiden ingen fastboende præst. Præstelig betjening og sjælesorg er Rektor f. Vladimir Svenda, Sjöblads väg 11, 213 70 Malmö Tlf. 0046 40 21 46 43.

Misa en Español

Henv. Katolsk Bispekontor, Gl. Kongevej 15, 1610 Kbh. V., tlf.: 33 55 60 80

Messe in Italiano

Don Michael Hornbech-Madsen, Vesterbrogade 28, 1.th., 1616 København V. Tlf. 3321 5934. Ogni sabato alle ore 18. Jesu Hjerte Kirke. Kbh. V.

Msze swiete w jesyku polskim

Kosciol Swietej Anny
W kazda niedziele o godzinie 12.00
W pierwszy piątek miesiaca o godzinie 19.00
W maju, czerwcu i pazdzierniku, naborzenstwa o godzinie 19.00 O. Leszek Kapusta C.Ss.R. Hans Bogbinders Alle 2 2300 Kopenhagen S tel. 32860724 mobil. 26503012 lks210@wp.pl www.annaekirke.info

Tamilske gudstjenester

Pastor Jude Kulas, Kastetvej 1, 2, 9000 Aalborg Tlf. 98 79 63 47 eller 20 86 67 38, fax 98 79 63 48

Vietnamesere

Øst for Storebælt:

Pastor Huy Châu Chu (Joseph), Kollegievej 4 A, 2920 Charl., tf. 39 90 57 27, mobil 20 16 20 90

Fyn:

Pastor Nguyen Ngoc Tuyen (Pierre), Havnegade 1, 5700 Svendborg, tlf. 62 21 05 42, mobil 22 44 13 06

Jylland:

Pastor Nguyen Minh Quang (Josef), Thorsgade 22, 8900 Randers, tlf. 87 30 00 30, mobil: 51 32 88 96

Kaldæiske gudstjenester

Kaldæiske menighed: p. Moshe, Faris, Ryesgade 33, 4 th, 8000 Århus C., tlf.: 26 93 98 24

Messe efter traditionel latinsk ritus

(1962-messeordning): 2. søn i md. kl. 16.00, Inst. Sankt Joseph (kapellet), Dag Hammarskjølds Alle 17, København Ø. Evt. ændringer annonceres på www.tridentinsk.suite.dk.

Koder for kørestolsbrugere

Koderne er anført efter „Messestider“

HA = Direkte adgang ad fast rampe, fast skinne eller elevator.
HB = Adgang ad løse rampe eller skinne.
HC = Kun adgang ved løft.
1 = Placering af fast gangvej oplyses ved henvendelse til sognekantoret.
2 = Hjælp ved ankomst efter aftale med sognekantoret/ kirken.

Koder for hørehandicappede

Koderne er anført efter „Messestider“

T = Teleslynge.
H = Andre hjælpemidler for hørehandicappede, f.eks. højtaleranlæg eller hånd-høreapparat. Sidstnævnte skal nogle steder lånes i kirkens sakristi.
I = Ingen hjælpemidler for hørehandicappede.

Liturgisk kalender 1. november-16. december 2007

1. grøn. Torsdag i 30. alm. uge. (II Ps).
L.: Rom 8,31b-39. Ev.: Luk 13,31-35.

2. grøn. Fredag i 30. alm. uge. (II Ps).
L.: Rom 9,1-5. Ev.: Luk 14,1-6.

3. grøn. Lørdag i 30. alm. uge. (II Ps).
Eller *hvid*. **Martin af Porres**, ordensmand, (†1639).
Eller *hvid*. **Gudsmoders lørdagsmesse**.
L.: Rom 11,1-2a.11-12.25-29. Ev.: Luk 14,1.7-11.

1. vesper til Alle Helgen.

Bededag for præste- og ordenskald.

4. *hvid*. Søndag. **ALLE HELGEN** (h).
(31. ALM. SØNDAG)
* *Gl. Cr. SærI.pf.*
I.L.: Åb 7,2-4.9-14.
Y. Sl 24,1-2.3-4ab.5-6.
R: Sådan er den slægt, som søger dit ansigt, Herre.
2.L.: 1 Joh 3,1-3.
Ev.: Matt 5,1-12a.

Kirketælling.

5. *violet*. Mandag. **ALLE SJÆLE**.
De aflødes pf.
L.: 2 Makk 12,43-46 eller Rom 8,31b-35.37-39.
Y. Sl 23,1-2a.2b.3-5-6.
R: Herren er min hyrde, mig skal intet fattes.
Ev.: Joh 14,1-6.

Der kan også vælges andre tekster fra begravelsesliturgien.

6. grøn. Tirsdag i 31. alm. uge. (III Ps).
L.: Rom 12,4-16a. Ev.: Luk 14,15-24.

7. *hvid*. Onsdag i 31. alm. uge. (III Ps).
Willibrord, biskop, (†739)(m).
L.: Rom 13,8-10. Ev.: Luk 14,25-33.

8. grøn. Torsdag i 31. alm. uge. (III Ps).
L.: Rom 14,7-12. Ev.: Luk 15,1-10.

9. *hvid*. Fredag. LATERANKIRKENS INDVIELSE (f),(III Ps).
Gl. SærI.pf.
L.: Ez 47,1-2.8-9.12 eller 1 Kor 3,9b-11.16-17.
Y. Sl 46,2-3.5-6.8-9.
R: Flodløb glæder Guds by, den Højstes hellige bolig.
Ev.: Joh 2,13-22.
Bededag for Pave Benedikt XVI

10. *hvid*. Lørdag i 31. alm. uge. (III Ps).
Leo den Store, pave og kirkelærer, (†461)(m).
L.: Rom 16,3-9.16.22-27. Ev.: Luk 16,9-15.

11. grøn. 32. ALM. SØNDAG. (IV Ps).
* *Gl. Cr. SærI.pf.*
I.L.: 2 Makk 7,1-2.9-14;
Y. Sl 146,6c-7.8-9a.9c-10.
R: Jeg skal møttes ved at skue din herlighed, o Gud.
2.L.: 2 Tess 2,16-3,5.
Ev.: Luk 20,27-38 eller 20,34-38.

12. *rod*. Mandag i 32. alm. uge. (IV Ps).
Josaphat, biskop og martyr, (†1623)(m).
L.: Visd 1,1-7. Ev.: Luk 17,1-6.

13. grøn. Tirsdag i 32. alm. uge. (IV Ps).
L.: Visd 2,23-3,9. Ev.: Luk 17,7-10.

14. grøn. Onsdag i 32. alm. uge. (IV Ps).
L.: Visd 6,1-11. Ev.: Luk 17,11-19.

15. grøn. Torsdag i 32. alm. uge. (IV Ps).
Eller *hvid*. **Albert den Store**, biskop og kirkelærer, (†1280).
L.: Visd 7,22b-8,1. Ev.: Luk 17,20-25.

16. grøn. Fredag i 32. alm. uge. (IV Ps).
Eller *hvid*. **Margrethe af Skotland** (†1093).
Eller *hvid*. **Gertrud**, jomfru, (†1302).
L.: Visd 13,1-9. Ev.: Luk 17,26-37.

17. *hvid*. Lørdag i 32. alm. uge. (IV Ps).
Elisabeth af Ungarn (†1231)(m).
L.: Visd 18,14-16; 19,6-9. Ev.: Luk 18,1-8.

18. grøn. 33. ALM. SØNDAG. (I Ps).
* *Gl. Cr. SærI.pf.*
I.L.: Mal 3,19-20a.
Y. Sl 98,5-6.7-8.9.

R: Herren kommer for at dømme folkene med retskaffenhed.
2.L.: 2 Tess 3,7-12.
Ev.: Luk 21,5-19.

19. grøn. Mandag i 33. alm. uge. (I Ps).
L.: 1 Makk 1,10-15.41-43.54-57.62-64. Ev.: Luk 18,35-43.

20. grøn. Tirsdag i 33. alm. uge. (I Ps).
L.: 2 Makk 6,18-31. Ev.: Luk 19,1-10.

21. *hvid*. Onsdag i 33. alm. uge. (I Ps).
Jomfru Marias fremstilling i templet (m).
L.: 2 Makk 7,1.20-31. Ev.: Luk 19,11-28.

22. *rod*. Torsdag i 33. alm. uge. (I Ps).
Cæcilie, jomfru og martyr, (†230)(m).
L.: 1 Makk 2,15-29. Ev.: Luk 19,41-44.

23. grøn. Fredag i 33. alm. uge. (I Ps).
Eller *rod*. **Clemens I**, pave og martyr, (†97).
Eller *hvid*. **Columban**, abbed, (†615).
L.: 1 Makk 4,36-37.52-59. Ev.: Luk 19,45-48.

24. *rod*. Lørdag i 33. alm. uge. (I Ps).
Andreas Dung-Lac, præst, og lidelsesfæller, martyr, (†1615-1886)(m).
L.: 1 Makk 6,1-13. Ev.: Luk 20,27-40.

25. *hvid*. Søndag. JESUS KRISTUS, UNIVERSETS KONGE (h).
* *Gl. Cr. SærI.pf.*
I.L.: 2 Sam 5,1-3;
Y. Sl 122,1-2.3-4a.4b-5.
R: Vi drager med glæde til Herrens hus.
2.L.: Kol 1,12-20.
Ev.: Luk 23,35-43.

26. grøn. Mandag i 34. alm. uge. (II Ps).
Eller *rod*. **Katharina af Alexandria**, jomfru og martyr (fca. 306).
L.: Dan 1,1-6.8-20. Ev.: Luk 21,1-4.

27. grøn. Tirsdag i 34. alm. uge. (II Ps).
L.: Dan 2,31-45. Ev.: Luk 21,5-11.

28. grøn. Onsdag i 34. alm. uge. (II Ps).
L.: Dan 5,1-6.13-14.16-17.23-28. Ev.: Luk 21,12-

29. grøn. Torsdag i 34. alm. uge. (II Ps).
L.: Dan 16,12-28. Ev.: Luk 21,20-28.

30. *rod*. Fredag. ANDREAS, apostel (f),(II Ps).
Gl. Ap.pf.
L.: Rom 10,9-18.
Y. Sl 19,2-3.4-5ab.
R: Deres tale er nået til jorderigs ende.
Ev.: Matt 4,18-22.

December

1. grøn. Lørdag i 34. alm. uge. (II Ps).
Eller *hvid*. **Gudsmoders lørdagsmesse**.
L.: Dan 7,15-27. Ev.: Luk 21,34-36.

Det almindelige kirkeår afsluttes efter non.

Bededag for præste- og ordenskald.

ADVENTSTIDEN I

2. *violet*. 1. SØNDAG I ADVENT. (I Ps).
* *Cr. Adv. pf. I.*
I.L.: Es 2,1-5
Y. Sl 122,1-2.3-4a.4b-5.6-7.8-9.
R: Vi drager med glæde til Herrens hus.
2.L.: Rom 13,11-14.
Ev.: Matt 24,37-44.

1. søndag i advent indleder tekstrække A.

3. *hvid*. Mandag i 1. uge i advent. (I Ps).
Frans Xavier, præst, (†1552)(m).
Adv.pf. I.
L.: Es 4,2-6. Ev.: Matt 8,5-11.

4. *violet*. Tirsdag i 1. uge i advent. (I Ps).
Eller *hvid*. **Johannes af Damaskus**, præst og kirkelærer (†749).
Adv.pf. I.
L.: Es 11,1-10. Ev.: Luk 10,21-24.

5. *violet*. Onsdag i 1. uge i advent. (I Ps).
Adv.pf. I.
L.: Es 25,6-10a. Ev.: Matt 15, 29-37.

6. *violet*. Torsdag i 1. uge i advent. (I Ps).
Eller *hvid*. **Nicolaus**, biskop, (†4. årh.).
Adv.pf. I.
L.: Es 26,1-6. Ev.: Matt 7,21.24-27.

7. *hvid*. Fredag i 1. uge i advent. (I Ps).
Ambrosius, biskop og kirkelærer, (†397)(m).
Adv.pf. I.
L.: Es 29,17-24. Ev.: Matt 9,27-31.

8. *hvid*. Lørdag. **MARIAS UPLETTEDE UNDFANGELSE** (h).
Gl. Cr. SærI.pf.

I.L.: 1 Mos 3,9-15.20.
Y. Sl 98,1.2-3ab.3cd-4.
R: Syng Herren en ny sang, thi uudærlige ting har han gjort.
2.L.: Ef 1,3-6.11-12.
Ev.: Luk 1,26-38.

9. *violet*. 2. SØNDAG I ADVENT. (II Ps).

* *Cr. Adv. pf. I.*
I.L.: Es 11,1-10
Y. Sl 72,1-2.7.8-12-13.17.
R: Retfærdighed skal blomstre i hans dage og freden være stor til evig tid.
2.L.: Rom 15,4-9.
Ev.: Matt 3,1-12.

10. *violet*. Mandag i 2. uge i advent. (II Ps).
Adv.pf. I.
L.: Es 35,1-10. Ev.: Luk 5,17-26.

11. *violet*. Tirsdag i 2. uge i advent. (II Ps).
Eller *hvid*. **Damasus I**, pave, (†384).
Adv.pf. I.
L.: Es 40,1-11. Ev.: Matt 18,12-14.

12. *violet*. Onsdag i 2. uge i advent. (II Ps).
Adv.pf. I.
eller *hvid*. **Vor Frue af Guadelope**
L.: Es 40,25-31. Ev.: Matt 11,28-30.

13. *rod*. Torsdag i 2. uge i advent. (II Ps).
Lucia, jomfru og martyr, (†304)(m).
Adv.pf. I.
L.: Es 41,13-20. Ev.: Matt 11,11-15.

14. *hvid*. Fredag i 2. uge i advent. (II Ps).
Johannes af Korset, præst og kirkelærer, (†1591)(m).
Adv.pf. I.
L.: Es 48,17-19. Ev.: Matt 11,16-19.

15. *violet*. Lørdag i 2. uge i advent. (II Ps).
Adv.pf. I.
L.: Sir 48,1-4.9-11. Ev.: Matt 17,10-13.

16. *violet*. eller *rosa*.
3. SØNDAG I ADVENT. (III Ps).
* *Cr. Adv. pf. I.*
I.L.: Es 35,1-6a.10
Y. Sl 146,6c-7.8-9a.9b-10.
R: Herre, kom og frels os!
ELLER: Halleluja!
2.L.: Jak 5,7-10.
Ev.: Matt 11,2-11.

Ingen amnesti til Amnesty? – en kommentar til spørgsmålet om abort

Egentlig burde man som mand afholde sig fra at diskutere et spørgsmål som abort, for vi mænd kan man aldrig rigtig sætte sig ind i, hvad det vil sige at være gravid og føde børn. Vi kan læse nok så mange bøger derom, men det er nu engang ikke os, der lægger krop til.

Når jeg alligevel ønsker at udtale mig herom, er årsagen, at Torben Riis' svar på indlægget "Voldtægt og abort" i "Katolsk Orientering" kræver en kommentar (nr. 15/19. september 2007). Det lyder så smukt at sige, "at ethvert menneskeliv er skabt og villet af Gud", men gælder det også de børn, der er resultatet af en voldtægt? Var det så, kunne man jo nemt få den opfattelse, at det var Guds vilje, at de pågældende kvinder skulle voldtages. Og det er det vel ikke?

Spørgsmålet om abort er langt mere kompliceret, end Riis med sin teoretiske viden giver udtryk for. Det fremgår af, at Kirkens holdning til abort ikke altid har været den samme. Den opfattelse, at et foster er et barn fra dag ét, stammer fra pave Pius IX's tid (1846-78) og er altså af nyere dato. Derfor kan man også i middelalderlig kanonisk ret se, at abort var tilladt, hvis den blev foretaget i svangerskabets første måneder, og i den hellige Hildegard af Bingens lægebog finde opskrifter på abortfremkaldende midler. Det samme kan man i mange andre gamle lægebøger. Hvornår en befrugtet ægcelle bliver et barn er et definitionsspørgsmål, og ingen ved med sikkerhed, om den opfattelse, Kirken har idag, også er den rigtige – set fra et biologisk synspunkt. Er der ikke snarere tale om en proces, dvs. at et barn bliver til i løbet af graviditeten?

Når Riis videre siger, at der er rigelig dokumentation for, at man kan risikere at påføre den voldtagne kvinde et nyt traume ved at fjerne det foster, der er resultatet af voldtægten, vil jeg sige, at han åbenbart ikke læser de samme bøger og artikler som jeg. Der er nemlig talrige andre undersøgelser, der viser det modsatte. Hvor traumatiserende en abort er, er i virkeligheden afhængig af, hvor meget den demoniseres i samfundet. Det nye traume, Riis nævner, er derfor mere skabt af omgivelserne end af den foretagne abortbehandling i sig selv.

Nu er det kvinder i ulandene, sagen drejer sig om. Ikke de velbærgede, for uanset om de er katolikker eller ej, kan de nemt få foretaget en abort. De lader sig indlægge på private klinikker eller rejser til lande, hvor abort er tilladt. Men skal de fattige kvinder virkelig tvinges til at føde et barn, hvis det er resultatet af voldtægt? "Det vigtigste for et voldtægtsoffer er, at hun får al mulig støtte herunder møder forståelse og ægte menneskelig omsorg fra omgivelsernes side", skriver Riis. Hvor indlysende rigtigt det er, er dog sørgelig at se, hvor sjældent det er til-

fældet i katolske lande. Her ser man nemlig alt for ofte på hende med foragt og mener, at hun skal føle sig skamfuld over at være blevet gravid, hvilket vel kun forstærker den traumatiske oplevelse yderligere. Det har den italienske skuespiller Claudia Cardinale berettet nok så personligt om for nogle år siden. Man kan også henvise til den irske film "Magdalenesøstre".

Kaare Rübner Jørgensen

Svar: Der er ting, vi ved, og der er ting, vi vedtager at mene. Det, vi ved, er, at i det øjeblik, en befrugtning finder sted, og genotypen (arvemassen) dermed fastlægges, har vi i biologisk forstand et selvstændigt menneskeligt individ. Individet forbliver fra befrugtningstidspunktet identisk med sig selv og behøver kun at få tilført ilt og næring for at udvikle sig fra en encellet organisme til et voksent individ bestående af 6000 milliarder celler.

Det, man i vore dage har valgt at gøre til et problem, er, hvorvidt det ufødte barn så også fra befrugtningstidspunktet har krav på retsbeskyttelse. Det er diskussionen om "fostrets etiske status." Her er der mange, der i dag vælger at mene, at det ufødte barn først gradvist i løbet af graviditeten bliver til som et rigtigt menneske, men som nævnt ovenfor findes der ikke i biologisk forstand rigtige og mindre rigtige mennesker – kun mennesker. I filosofisk og politisk forstand kan man derimod efter forgodtbefindende vælge at mene, at der både er over- og undermennesker. USA's højesteret vedtog i 1857, at den sorte befolkning ikke havde status som retssubjekter, men var deres hvide herrers ejendom. I Danmark mener vi anno 2007, at barnet først skal have status som retssubjekt fra fødselsøjeblikket. I Danmark har vi en grænse for fri abort i 12. uge, i Sverige er det i 18. uge, i USA helt op til fødslen. Kort sagt, man kan mene, lige hvad man finder det opportunt at mene, så længe man ikke baserer sin opfattelse på objektive kriterier.

Man kan også vælge at mene, at post abort-syndromet er et produkt af omgivelsernes negative holdning til voldtægtsofferne, men det synspunkt er der ikke megen dækning for i den videnskabelige litteratur. Det traume, der her er tale om, er en behandlingskrævende psykisk lidelse, som rammer 10-20% af alle kvinder, der får foretaget abort.

Og nej – Kirkens holdning er ikke af nyere dato (jfr. Katekismen 2271), og det er heller ikke Gud, der står bag alverdens voldtægter, lige så lidt som han synes, det er en god idé at avle børn uden for ægteskabet. Men derfor mener han alligevel ikke, at børnene skal slås ihjel.

Torben Riis

Hen til kommoden og tilbaws igen ...??? og herren (præsten) vender ryggen til sin dame (kirken)!

Carl Winsløw foreholder kontinuerligt k. o., at bladet viser pave Bendikts 'Motu proprio' for lidt opmærksomhed. Hvor man dog kan opfatte tingene forskelligt! Jeg mener, at k. o. allerede har vist sagen for stor interesse. Mon ikke der er andre, der mener det samme? Jeg kender godt navnene på ihvertfald ti, som glæder sig over Motu proprio, ti, som sikkert kan påvirke og udvikle sig til hundrede, ja måske tohundrede. Men herfra og så til de vist 40.000 katolikker, som tælles i Danmark, er der meget lang vej. En pave (Paul VI) nærmest forbyder den tridentinske messe. En anden pave (Benedikt XVI) siger god for den. Hvad gør en tredje pave?? Det drejer sig ikke om en pavelig forkyndelse af et dogme, så enhver kan have sin mening om det, der nu, - om man vil det eller ej - er gældende. Og jeg har så sandelig min! Lige nu glæder jeg mig over, at forudsætningerne for fejring af messen efter tridentinsk ritus ganske enkelt ikke længere er til stede i vore kirkebygninger i Kalundborg og Holbæk og flere andre steder. Jeg håber i al stilhed, at det hele vil vise sig som et dødfødt barn, og at begravelsen må finde sted i stilhed, - for min skyld gerne i sort efter tridentinsk ritus.

Andreas Rude skrev i 'Kristoligt Dagblad' en udmærket og for mig trostende artikel om fænomenet. En artikel af 31. august i tidsskriftet "Gottesdienst": Information und Handreichung der liturgischen Institute Deutschlands, Österreichs und der Schweiz under overskriften: "En kort gennemgang af 2000 års fejring af messens liturgi"

af Christiane Becker, har for mig været så velgørende læsning, at jeg prompte har oversat den og gengivet den - ikke fri for egne tilføjede bemærkninger. Den er at finde på vores hjemmeside www.katolsk-vestsj.dk under "Særligt", hvor den efterfølger vort forslag til salmevalg for hver kommende søndags menighedsmesse.

Jeg blev katolik som 13-årig og har derefter gennem 15 år trofast deltaget i den tridentinske messe, som jeg dengang elskede. Nu som halvgammel præst vil jeg vove den påstand, at jeg i dag selv ville kunne celebrere den uden fejl. Men hvad der var godt engang, behøver absolut ikke vedblivende at være det. Som barn spiste jeg f. eks. semulievælling og drak sødmælk. Det var alt sammen dejligt dengang, men i min verden er dén tid forbi. Første gang jeg oplevede en celebration efter pave Paul VI's messebog var i en søndagafstemsmesse i Skt. Clemens Kirke i Helsingborg. Jeg jublede af begejstring. Jeg er glad for, at ingen i dag kan pålægge mig at fejre eukaristien efter museums-ritus. Idag undrer det mig, at kirken har kunnet vente hele 400 år på en mærkbar liturgireform. Men den overlevede. Og den vil osse overleve efterdønningerne.

Med stor tak til andet vatikankoncil for frugten af des seriøse liturgiske arbejde og til pave Paul VI for hans messebog af 1970, - grundlag for en videre udvikling, som endnu kun er i sin vorden.

p. Stephen Holm, Montfortkommunitetets sognepræst

Legat:

Direktør Frederik Wilhelm Krafts Legat meddeler, at legatuddelingen vil finde sted i december 2007. Bevligede legatportioner vil gennem Danske Forvaltning blive fremsendt i løbet af foråret af 2008.

Legatets formål er at yde støtte til ordenssamfund, stiftelser og institutioner henhørende under den katolske kirke i Danmark til fremme af den katolske kirkes arbejde her i landet.

I henhold til legatfundatsens § 7 skal ansøgninger om støtte fra legatet indsendes til legatbestyrelsen "med udførligt motiveret angivelse af det eller de bestemte formål, hvortil støtte søges, og legatbestyrelsen har pligt til at påse, at eventuelle bevillinger fra legatet anvendes til de givne formål, ligesom legatbestyrelsen normalt bør kræve specificeret regnskab for bevligede beløbs rette anvendelse indsendt inden en vis frist og forbeholder sig krav om tilbagebetaling, såfremt tilfredsstillende regnskab ikke rettidigt indsendes, og såfremt bevligede beløb ikke anvendes efter deres formål inden for en efter bestyrelsens skøn rimelig og passende tid".

Ansøgningerne må være legatbestyrelsen i hænde senest den 26. november 2007. I ansøgningerne skal oplyses CVR-nr eller CPR-nr. Ansøgninger, der fremsendes uden denne oplysning, vil ikke blive behandlet.

Legatets adresse er:

Formand Andreas Rude
Bülowsvej 30, 4 th, 1870 Frederiksberg C

DANSK OLIE

KOMPAGNI A/S

Fyringsolie
Oliefyrsservice
Installationer
Olievagt i
fyringssæsonen

Rødovrevej 383, 2610 Rødovre
36 70 45 30
- sikkerhed for varme

Er dit liv i kaos/krise?
Der er en, der kan lytte i
Telefonlinjen ved kirken.
Ring gratis og anonymt.

Alle dage mellem 18 -22
70 26 14 84

FORSIKRINGSRÅDGIVNING

- så tal med
erhvervsassurandør Ingo Brodersen

ALM. BRAND
Rådhuspladsen 2-4 · 1550 København V
Telefon 33 30 60 51

WWW.ALMBRAND.DK

ALM. SUND FORNUFT

annoncer og meddelelser

Det sker i
bispedømmet

Oktober

Onsdag 24. kl. 19.30: Foredrag med Asger Aamund: "Kristendommen er den røde tråd i min etik". Menighedssalen, Sankt Laurentii Kirke, Frederiksborgvej 11, 4000 Roskilde. Arr.: Sankt Laurentii Aftener. Entré kr. 40,00 inkl. kaffe. Alle er velkomne.

Fredag 26. kl. 10.00: Karismatisk bedegruppe. Sankt Pauls Kirke, Frøgård Alle 12, Taastrup

Søndag 28. kl. 13.00-18.00: Familiemøde i Focolare, Strindbergsvej 46, 2500 Valby, Til-melding inden 25. okt. på 36 46 01 92

November

Lørdag 3. kl. 14.30: Voksenkatekese v/dr. Theol Richardt Hansen: "Helgener". Afsluttes m. messe kl. 17.00. Sted: Sankt Ansgar Kirkes menighedssal. Bredgade 69 A. Kbh. K - Alle er velkomne

Torsdag 8. kl. 19.00: Karismatisk bedegruppe. Sankt Pauls Kirke, Frøgård Alle 12, Taastrup

Onsdag 21. kl. 19.30: Kaj V. Hansen holder foredrag om "Israel, landet der er helligt for tre religioner". Menighedssalen, Sankt Laurentii Kirke, Frederiksborgvej 11, 4000 Roskilde. Arr.: Sankt Laurentii Aftener. Entré kr. 40,00 inkl. kaffe. Alle er velkomne.

Der er ukrainsk messe i domkirken hver 1. søn i måneden kl. 12.00: Sankt Ansgars Kirke, Bredgade 64, København.

Biskoppens
kalender

November

03. Lørdag		Opf. Ledermøde Øst - DUK
10. Lørdag	16.00:	Fejring af Skt. Marie Eugenie i Skt. Therese Kirke
11. Søndag	10.00:	Fejring af Skt. Elisabeth i Skt. Annæ Kirke
	16.00:	Vesper i Domkirken i anledning af Pavens dag
13. Tirsdag	09.00	Messe for medarbejderne på Gl. Kongevej
16. Fredag	16.00:	Møde i Forretningsudvalget
17. Lørdag		Pastoralrådsmøde Magleås
18. Søndag		Pastoralrådsmøde Magleås
21. Onsdag		Møde i COMECE i Bruxelles
22. Torsdag		Møde i COMECE i Bruxelles
23. Fredag		Møde i COMECE i Bruxelles
24. Lørdag		Årsmøde i DUK
25. Søndag		Årsmøde i DUK
27. Tirsdag	19.00	Messe til ære for Salige Niels Steensen i Domkirken

December

13. Torsdag	09.00:	Messe for medarbejderne på Gl. Kongevej
-------------	--------	---

Bønnens Apostolat

November

At medicinsk forskning og lovgivningen altid må respektere det menneskelige liv fra dets begyndelse til dets naturlige afslutning.

At en forsonende ånd og en fredens ånd må vokse på den koreanske halvø.

GLADSAXE
BEDEMANDSFORRETNING

SØBORG HOVEDGADE 94

Henrik
LundgrenDØGNVAGT
39 69 86 81Afdelinger i Skovlunde,
Ballerup, Herlev, Farum,
Bispebjerg og FrederikssundJeg kommer gerne i Deres hjem for at træffe
de nødvendige aftalerTELEFONLINE
SOS FORBØNØnsker du forbøn,
et lyttende øre,
et ord fra Jesus og
en velsignelse
så ring **7518 1808**Torsdag, fredag
og lørdag kl. 20-23
hele året

Vanløse Ligestemmagasin

H.P. Baltzer & Søn ApS
Jyllingevej 8, 2720 Vanløse**38 71 75 01**organiseret bedemand
tilknyttet garantiordning

www.vanlose-ligestemmagasin.dk

Katolsk Bibelskole

"Om hvordan Jesu løfter, bliver en realitet i mit eget liv".

Fredag d. 19. okt. til søndag d. 21. okt.

Hellig Kors Kloster i Lem ved Ringkøbing

Præst: Benny Blumensaat.

Tilmelding: Maria Truelsen: 75 12 64 02 el. 24 60 23 08

I anledning af Marie Eugenes helgenkåring
har Assumptionssøstrene den glæde at indbyde alle til en
taksigelsesmesse med Biskop Czeslaw Kozon.**Festmesse lørdag den 10 november 2007 kl. 16.00**
St. Therese kirke, Hellerup Derefter program om Marie Eugenie og hendes
helgenkåring i Rom. Efterfulgt af reception.

Find os på

katolskorientering.dk– det gjorde 6.316 i september måned –
og besøg den officielle
katolske hjemmeside
på
www.katolsk.dk

Ingen cafe latte.....

...men gode bøger om din tro

Sankt Andreas Bibliotek

Man-fre 10-12 og 13-16

Tirsdag desuden 16.-17.30

Gl. Kongevej 15

1610 København V.

www.sanktandreasbibliotek.dk

Begravelse
Bisættelse
Borydning
Bobehandling

KATOLSK BEGRAVELSES SERVICE

Benzons
BEGRAVELSES SERVICE

DØGNSERVICE 7011 2407

Kastrup Begravelsesforretning

Telefon 32 55 55 55

Døgnvagt

Bedemand Michael Riis

Amagerbrogade 155

Dragør Begravelsesforretning - Telefon 32 53 06 29

Taastrup Begravelsesforretning - Telefon 43 99 19 19

Hellerup
Endrup-Ryvang
Bedemandsforretning

v/Lisbeth og Vagn Fondo

Bernstorffsvej 13 A

39 62 16 50

Reference:

Sankt Joseph Søstre

Benediktinerinderne

af den hellige Lioba

Alle aftaler træffes

gerne i hjemmet

ADVOKAT

Marianne Qvist

Paradishegnet 5

2840 Holte

Tlf. 45 46 19 40

**ARV • TESTAMENTE
SKØDER
ÆGTESKABSSAGER**

WWW.MARIANNEQVIST.DK

Katolsk
Orientering

Indlæg til

Katolsk Orientering nr. 19

som udkommer den

21. novemberskal være redaktionen i
hænde senest den**5. november**Venlig hilsen
redaktionen

RETRÆTE

Afholdes i perioden 15-18. november 2007.

Sted: Sankt Birgitta Klosteret, Refshalevej 81, 4930,
Maribo.Pris pr. person. kr. 1.150,00/ fuld forplejning,
excl. rejseudgift.

Præst Mikolaj Kecik

Emne: "Sakramenterne leder til kærlighed."

Arrangør: Ea Koch Hansen og Isabella Christie Storm

Tilmelding: Ea Koch Hansen tlf. 30111600 email:
info@danskbureauet.dk og Isabella Christie Storm tlf.

61716151 email: isabellachristiestorm@yahoo.dk

Evt. yderligere oplysninger: pastor Mikolaj Kecik tlf.

50124463

RFM Landsbevægelsen
Respekt for Menneskeliv*Sig ja til livet
— hele livet!*Bestil et gratis prøvenr. af RFM nyt
Tlf 5576 7652 • E-mail: rfm@mail.dk
www.rfm.dk

Katolsk Orientering nr. 17

17. oktober 2007

33. årgang

Men når I kommer til en by og man ikke tager imod jer, gå så ud på gaderne og råb: Selv det støv fra jeres by, som hænger ved vore fødder, kan I beholde – vi børster det af; men det skal I vide: Guds rige er kommet nær! Jeg siger jer: På dommedag skal det gå Sodoma tåleligere end den by.

Luk 10, 10-12

Redaktion Torben Riis (ansvarshavende)
Redaktionssekretær Kuno Arnkilde
Annoncer, orientering fra sognene og abonnement
 Lisbeth Rønne
Medarbejdere i dette nr. Stig Holsting, Eva Maria Nielsen, Lisbeth Rütz
Redaktion og annoncer
 Katolsk Orientering, Gammel Kongevej 15, 1610 København V,
 tlf.: 3355 6040 kl. 9-13 mandag-fredag, fax 3355 6041,
 e-mail: redaktion@katolskoriering.dk
 Giro 205-7042
 Orientering fra sognene: indlæg sendes til
 sognenyt@katolskoriering.dk
 Alle katolske husstande kan få bladet gratis tilsendt.
 Abonnementspris 420 kr. helårligt. Løssalg 21 kr. i Stenbutikken,
 Vesterbrogade 28, 1620 København V.

Udgiver Ansgarstiftelsen, Gammel Kongevej 15,
 DK 1610 København V
Tryk Morsø Folkeblad Bogtrykkeri
Oplag 7900

Fundet i programmet

af
Stig Holsting

Uge og

stofmisbrugere og andre udsatte på Vesterbro findes de grønlandske kvinder. En overset gruppe, der slås med kulturel fremmedgørelse, overforbrug af alkohol og høj dødelighed. I en solidarisk og poetisk montage går filmen tæt på disse kvinder, følger deres udsigtsløse hverdag og lytter til fragmenter af deres historier.

DR 2: Søndag den 21. oktober 19.30 I Guds eget land.

Den danske biskop Jan Lindhardt er taget på dannelsesrejse i USA. Han er kommet til St. Louis, hvor han bliver inspireret af

amerikanske prædikanter, der kan opleve fyldte kirker hver eneste søndag året rundt. Menighederne deltager aktivt i både bøn og sang og betaler i øvrigt direkte ved kasse et.

Tilrettelæggelse: Øjvind Kyro.

DR 2: Søndag den 28. oktober 19.30 Voldens væsen

Skjuler Gud sig, når menneskets ondskab tager over? Fra Sierra Leone fortæller bødler og ofre om deres oplevelse af volden og Guds rolle, når dæmonien er løs.

Tilrettelæggelse: Anders Laugesen.

På www.katpod.dk siden sidst

Jesper Fich om de katolske skoler
 Kaldæiske katolikker i Danmark
 Forvirret udsendelse i Danmarks Radio
 Klip fra DUK's Største Dag i Odense
 Et kønsneutralt ægteskab - som kerne i en rollefri familie

TV

DR 2: Fredag den 19. oktober

14.30 Inuk Woman City Blues

I bunden af hierarkiet blandt hjemløse,

"Gå ud i alverden og prædik evangeliet for hele skabningen."

Mark 16,15

af **Eva Maria Nielsen**

Som ung pige havde jeg en veninde, som kunne have været min bedstemor. Hun var et rart menneske, som jeg holdt meget af og snakkede en del med. Efter hendes død blev hvert et ord, hun havde sagt, noget særligt for mig.

Jeg læste hendes breve på ny og forsøgte at huske alt, hvad vi havde talt om. Hendes ord og holdninger var betydningsfulde for mig. De var skattede.

Efter opstandelsen mødtes Jesus med sine disciple og betroede dem sin hjertesag:

"Gå ud i al verden og prædik evangeliet for hele skabningen." (Mark 16,15).

Jesu ord bør have samme vægt for os som et elsket menneskes testamente. Han betror os udbredelsen af det glade budskab.

Men hvad er det glade budskab?

Det er erfaringen om, at Gud elsker enhver af os så meget, at han søger os. Han skabte verden og ønskede at give os del i sit liv. Han sendte Jesus Kristus, sin søn, for at bygge bro til dem og leve deres liv. Og netop fordi han aldrig vil slippe os mennesker, sender han endnu i dag sin Hellige Ånd.

Johannes Paul II siger i sin rundskrivelse "Christifideles Laici 34:

"Gud elsker mennesker! Kirken skylder menneskene at forkynde denne enkle og dybe sandhed. Enhver kristens ord og liv bør få denne forkyndelse til at lyde igen: Gud elsker dig. Kristus kom for din skyld. Kristus er for dig "vejen, sandheden og livet."

At give denne tro videre er den mest presserende opgave, hver enkelt kristen har. På den måde bringer vi Guds Rige til alle menneskers hjerter.

Kan vi efterleve denne befaling?

Ja, det kan vi. Det er ikke manglende respekt for andres tro, for det bedste, vi kan give videre, er netop budskabet: Gud elsker dig.

Alle mennesker ønsker at blive elsket, for alle har behov for denne kærlighed.

Hvordan kan man gøre det helt konkret? Vi skal bede om, at Jesus vil fylde os med sin hellige Ånds kraft. For uden ham kan vi ikke give denne tro videre til andre.

Her et lille tip:

Når du står foran et rødt lyskryds, har du to muligheder. Enten kan du ærgre dig, fordi du må vente, eller du kan prøve at forene dig med Gud.

Rødt er pinsefestens liturgiske farve. Bed, mens du venter, en lille bøn om, at Helligånden må fylde dig med sin kraft. Kom hellige Ånd.

Gentag disse tre ord, som forandrer verden, indtil farven skifter.

Katolsk Orientering

Nuntius Giovanni Tonucci forlader Skandinavien

Efter tre år på posten som apostolsk nuntius i de nordiske lande forlader ærkebiskop Giovanni Tonucci pavestolens diplomatiske tjeneste. Det meddeltes af pavestolens pressebureau torsdag den 18. oktober. Ærkebiskop Tonucci, som er født i 1941, tiltræder en ny stilling som prælæt og pavelegat for marialvafartsstedet Loreto. Han har i næsten 40 været i den diplomatiske tjeneste og blev i 1989 udnævnt til ærkebiskop og nuntius i Bolivia.

Ud over at være Italiens største marialvafartssted er Loreto som prælætur at sammenligne med et lille bispedømme. Loreto opstod som valfartssted i slutningen af 11-tallet, og tallet af pilgrimme tog til fra 1400-tallet. En statue af Jomfru Maria og Jesusbarnet inspirerer pilgrimmede i andagten til Menneskebevordelsen og til Jomfru Maria. Statuen er anbragt i et lille kapel, hvorover der senere er bygget en stor basilika. Kapellet er ifølge en legende identisk med Jomfru Marias hus i Nazareth. Historien bag kapellet er endnu ikke klarlagt, men grundlaget for legenden ligger formodentlig i, at der til opførelsen er anvendt sten, som korsriddere har bragt hjem fra Det hellige Land.

Da Niels Steensen blev udnævnt til biskop, var hans første handling en pilgrimsvandring til Loreto på bare fødder. Ved ankomsten var hans fødder meget medtagne, og han fik besked af lægen på omgående at tage sko på. Da han blev hjælpebiskop i Münster, var hans første handling at indvie en kirke i nærheden af Paderborn til Vor Frue af Loreto.

Ærkebiskop Tonucci har i løbet af sin korte tid i Norden enkelte gange besøgt Danmark, sidste gang i september dette år, da han deltog i den nationale børne- og ungdomsdag i Odense.

498 martyrer fra den spanske borgerkrig saligkåret i Rom

af Lisbeth Rütz

Ca. 50.000 mennesker, hvoraf de fleste var spaniere, overværede søndag d. 28.10. kirkehistoriens største saligkåring af 498 martyrer fra den spanske borgerkrig. De 498 mænd og kvinder, hvis kommende festdag bliver d. 6. november var biskopper, ordens- og lægfolk. De var mellem 16 og 78 år gamle og døde mellem 1934 og 1937. 468 er tidligere blevet saligkårede og 11 helgenkårede, således at det samlede tal nu er oppe på 977.

Saligkåringssmessen fandt sted i Rom og ikke lokalt, som de nye regler ellers foreskriver. Præfekten for Hellig- og Saligkåringssamfundet, kardinal José Saraiva Martins, ledede ceremonien, og 71 spanske biskopper koncelebrerede.

Kardinal Martins fremhævede i sin prædiken de 498 som trosforbilleder, der villigt fulgte Jesus, selv om det kostede dem livet. Han tog udgangspunkt i koncilsdokumentet "Lumen gentium" (kap. 5) fra Andet Vatikankoncil, hvor det understreges, at hellighed er målet for alle kristne "Derfor", sagde Martins, "kan vi som kristne ikke nøjes med en lunken kristendom "Han kaldte det kristne liv for et dagligt vidnesbyrd, der kan have smerte og lidelse som konsekvens.

Martins prædikede foran et kors, hvis røde farve symboliserede martyrerens blod og Helligåndens ild, der er kærlighedens ild og derfor aldrig kan slukkes. I sin prædiken fremhævede han, at de kristne i dag er truede på deres identitet og må vælge mellem at tilpasse sig eller være vidne om Kristus med de omkostninger, der følger med. Han citerede Markus 13,13: "Og I skal hades af alle på grund af mit navn. Men den, der holder ud til enden, skal frelses."

Efter messen viste pave Benedikt sig i vinduet til sin lejlighed for at hilse på de mange pilgrimme. Han udtalte, at salig-

kåringen havde demonstreret, at martyriet ikke kun er reserveret for de få, men tværtimod er: "en realistisk mulighed for hele det kristne folk".

Reaktionerne i Spanien

Gennemgående har Den Katolske Kirke i Spanien i kommentarer til saligkåringen lagt vægt på, at martyrerne står for værdier, der kan samle spanierne. Ærkebiskoppen af Barcelona, den kommende kardinal Lluís Martínez Sistach, omtaler dem i en kommentar som personer, der levede deres kris-tendom på en heroisk måde og gennem deres tro inspirerede til forsoning og tilgivelse. Kritiske røster har imidlertid beskyldt den katolske kirke i Spanien for at ville politisere og skabe splittelse med saligkåringen. Det afvises dog af Martínez Camino, der leder den spanske bispekonferences kontor for saligkåring. Han understreger, at Kirken med martyrerne vil give de troende nye, heroiske trosforbilleder.

De spanske martyrer døde for nogle værdier, de satte højere end livet. Dermed står de i kontrast til det mere og mere sekulariserede Spanien. Den spanske kardinal Julián Herranz kommenterede i en udtalelse til pressebureauet Zenit indirekte dette forhold med ordene: "Vi lever i en tid, hvor det nye hedenskab har stor gennemslagskraft. Det bæres frem af forskellige ideologiske og relativistiske strømninger."

Saligkåringen finder sted i en tid, hvor relationerne mellem José Luis Zapateros regering og den katolske Kirke i Spanien er anstrengte. Den blev overværet af repræsentanter for den spanske regering, bl.a. udenrigsminister Miguel Angel Moratinos. Den socialistiske deputerede Juan Andrés Torres Mora y Esposa, der selv er i familie med en af saligkårede, ledede regeringens delegation. Han er også en af arkitekterne bag den nye "lov

om den historiske hukommelse". Den nye lov, der blev vedtaget kun tre dage efter saligkåringen, rehabiliterer borgerkrigens og Francodiktaturets mange ofre og forpligter regioner og komuner til at fjerne alle fascistiske symboler fra det offentlige rum.

Efter Francos død enedes højre- og venstrefløjen i Spanien om at afstå fra retsopgør om Franco-tiden for at sikre en fredelig overgang til demokratiet. Med den nye lov vil Kirkens rolle under Franco formentlig igen blive debatteret.

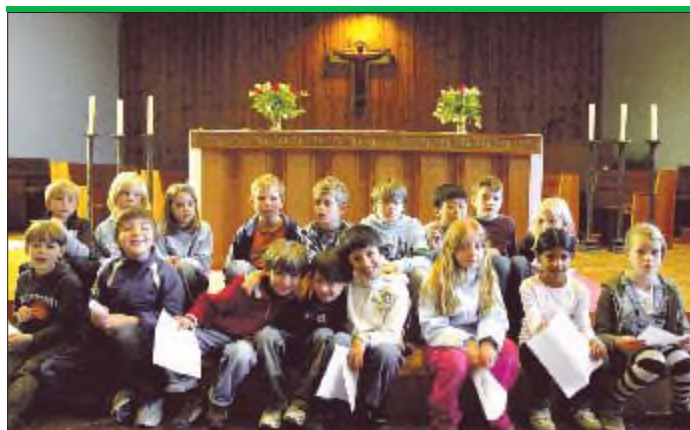
Kirken i Spanien mellem martyrium og samarbejde

Ifølge den franske historiker Bartolomé Bennassar, der er specialist i den iberiske halvø historie, var Franco nærmest antiklerikal før borgerkrigen, der begyndte den 18. juli 1936.

Anarkisterne, men også socialisterne og i mere moderat omfang kommunisterne forærede imidlertid med deres forfølgelser af kristne Franco muligheden for at føre et kristent korstog og profilere sig selv som den kristne tros forsvarer. Ifølge Bennassar greb den republikanske regering ikke ind over for ødelæggelserne af kirker og religiøst betonet vold. Det er derfor hans vurdering, at forfølgelserne drev Kirken i armene på Franco.

Ca. 10.000 blev ifølge Bennassar myrdet på grund af deres religiøse overbevisning. Omfanget af forfølgelserne varierede fra region til region. Catalonien var en af de provinser, der var hårdest ramt. Her blev 1.189 præster, 794 ordensbrødre og 50 ordenssøstre dræbt.

"Borgerkrigen var den mest traumatiske oplevelse, som Kirken har været igennem i noget vesteuropæisk land i vor tid. Men alt for ofte gav den efter for ønsket om hævn, og den prædikede først sent tilgivelse", udtaler han d. 25.10. til det franske katolske dagblad "La Croix."

Det var på Frederiksberg...

KO's udsendte har besøgt menigheden ved Sankt Mariæ Kirke på Frederiksberg, som blandt andet er kendt for sit blomstrende børne- og ungdomsarbejde.

New-speak

"Familien er samfundets naturlige og fundamentale enhedsgruppe og har krav på samfundets og statens beskyttelse."

Således står der i FN's Verdenserklæring om Menneskerettigheder fra 1948 i artikel 16, stk. 3. Det gør der til gengæld ikke i det høringsnotat, som den norske regering forud for fremsættelsen af et lovforslag om fælles ægteskabslov for par af henholdsvis samme og modsat køn offentliggjorde i maj i år – her citerer man kun de to første afsnit i artikel 16.

Afsnit 3 var måske ikke relevant i sammenhængen? Jo, det var det i allerhøjeste grad, men belejligt var det ikke, når hensigten er at få vedtaget en lovgivning, der sidestiller parforhold mellem mennesker af samme køn med ægteskaber. I de to første afsnit af artikel 16 fastslås det, at alle mænd og kvinder har ret til at gifte sig og stifte familie, og at det skal ske med begge parter frivillige samtykke. Den formulering har man tydeligvis ikke haft problemer med, for der står jo ikke specifikt noget om, at personer af samme køn ikke også kan gifte sig. Men hvordan stifter to personer af samme køn familie? Kan de få børn? I afsnit 3 skinner det tydeligt igennem, at ordene ægteskab og familie i FN-erklæringen naturligvis var tænkt helt "traditionelt".

Det norske lovforslag præsenterer sig som et forsøg på – ud fra et "neutralt" værdigrundlag – at indføre lige rettigheder for mennesker af forskellig seksuel orientering. Det, lovteksten i virkeligheden gør, er, at den torpederer selve ægteskabsbegrebet og dermed familien som samfundets byggesten. Det er der ikke just noget værdineutralt ved. Hvis man ønsker at få uddybet ovenstående, vil jeg varmt anbefale, at man læser det høringssvar, som Norges katolske biskop Bernt I. Eidsvåg har udarbejdet. Her påviser han, at hvor FN's menneskerettighedserklæring var baseret på naturen, har nutidens angreb på ægteskab og familie sin rod i et positivistisk livssyn, som går ud fra, at det står mennesket frit for at skabe en verden, et samfund og en moral efter sit eget hoved. I notatet, påpeger biskoppen, opkaster forfatterne sig, også når det gælder sproget, til "skabere" i et forsøg på Orwellsk *new-speak* – eksempelvis, når de i strid med biologiske kendsgerninger fremstiller forældreskab som et kønsneutralt begreb og homoseksualitet som et udelukkende socialt fænomen.

Biskop Eidsvågs høringssvar er forbilledligt klart og instruktivt. Det må betegnes som pligtlæsning for katolikker – ikke blot i Norge, men også i Danmark, hvor det efter al sandsynlighed kun er et spørgsmål om tid, før vi skal tage stilling til et lignende lovforslag.

Hele teksten kan læses på www.catholica.dk hvor man også finder et link til den norske regerings notat.

Torben Riis

Ingen cafe latte...

men gode bøger om din tro

Sankt Andreas Bibliotek

Man-fre 10-12 og 13-16

Tirsdag desuden 16.-17.30

Gl. Kongevej 15

1610 København V.

www.sanktandreasbibliotek.dk

Så ruller jeg med dig, så ruller vi samme vej ...

Jeg kom til at tænke på ovenstående gamle slager, da jeg i flere aviser læste den rørende nyhed om, at "Joachim og Marie får samme tro", - at franskfødte Marie Cavallier som katolik vil "konvertere fra den romersk-katolske tro til den evangelisk-lutherske kirke i forbindelse med sit kommende ægteskab med prins Joachim".

At hun i den forbindelse skal modtage undervisning i folkekirkens tro, - hvem tegner sig i øvrigt for den? - er positivt. Lidt religionsundervis-

ning i dette tilfælde kan sikkert ikke skade. For mig er forløbet som ventet. Er her tale om en virkelig konversion, - altså en hjertets omvendelse, - eller er det "Frankrigs trone er vel en messe værd", som kan omskrives og bruges i mangfoldige tilfælde. Og er blevet det! Det spørger enhver sig vel om...

Hvad ingen af aviserne imidlertid har opdaget og påpeget, er, at Marie måske praktisk har valgt at tage ovennævnte skridt, idet ægteskabet i den

katolske kirke jo som bekendt er en engangsforetelse, hvorfor hun, når hun gifter sig med fraskilte Joachim, i den katolske kirkes selvforståelse indgår et ugyldigt ægteskab, som kirken ikke vil kunne anerkende.

Denne problematik undgås umiddelbart, når det er i fælles folkekirkeregiet, at hun, - og Joachim - nu for anden gang skal høre Jesu ord: "Hvad Gud har sammenføjet, må mennesker ikke adskille!"

p. Stephen Holm

Falske argumenter ødelægger en god sag

Hvornår er det lige man bliver menneske?

I nr. 17 af KO påstår Torben Riis, at "vi ved [] at i det øjeblik, en befrugtning finder sted, og genotypen (arvemassen) dermed fastlægges, har vi i biologisk forstand et selvstændigt menneskeligt individ. Individet forbliver fra befrugtningstidspunktet identisk med sig selv ...". Nu er det jo ikke til at sige hvem Torben Riis's "vi" er, men selve udsagnet er faktisk forkert, og er altså noget Torben Riis vedtager at mene.

Når det befrugtede æg (zygoten) dannes ud fra sæd- og ægcelle medfører det ganske rigtigt fremkomst af en unik genotype. Dette er imidlertid ikke det samme som fremkomst af et selvstændigt menneskeligt individ. Hovedparten af sådanne zygoter forsvinder naturligt, nogle få danner tumorer eller bliver til genetisk identiske tvillinger. Tvillingdannelse kan ske frem til 14 dage efter befrugtningen. Man har altså ikke - som påstået af Torben Riis - et selvstændigt menneskeligt individ fra befrugtningstidspunktet. Det kan blive til et menneskeligt individ, det kan blive til ingenting, det kan blive til en tumor, eller det kan blive til to eller flere genetisk identiske menneskelige individer.

Omend det er irrelevant i denne sammenhæng, er jeg personligt ikke tilhænger af provokeret abort. Uanset hvilket standpunkt man måtte have, er sagen imidlertid ikke tjent med falske argumenter. Tværtimod - falske argumenter undergraver troværdigheden. Emnet er udførligt behandlet i såvel videnskabelig som populær litteratur, så Torben Riis og andre interesserede har faktisk mulighed for at sætte sig ind i sagerne.

John-Erik Stig Hansen
overlæge, dr.med.

Svar: Først og fremmest glæder jeg mig over, at John-Erik Stig Hansen og jeg er enige om at være modstandere af provokeret abort. Der, hvor uenigheden opstår, er i spørgsmålet om, hvornår menneskelivet begynder.

Uden nærmere at præcisere, hvornår og hvordan dette sker, synes John-Erik Stig Hansen at mene, at det i hvert fald ikke sker før tidligst 14 dage efter befrugtningen, altså efter det tidspunkt,

hvor zygoten endnu kan nå at dele sig i to og blive til tvillinger. Til støtte for dette synspunkt anfører John-Erik Stig Hansen for det første, at zygoten kan gå til grunde eller blive til en tumor. Det er uomtvisteligt. Omkring 50% af alle konceptioner ender i spontane aborter, som regel på grund af kromosomdefekter. Men hvad kan vi slutte ud af denne kendsgerning med hensyn til zygotens større eller mindre menneskeværd?

Mig forekommer det, at argumentet blot er en variant af levedygtighedsargumentet, altså påstanden om, at fosteret først er et menneske, når det er i stand til at overleve (i en kuvose) uden for livmoderen i forbindelse med en for tidlig fødsel. Hvis det er kriteriet, er det svært at se, hvorfor John-Erik Stig Hansen er modstander af provokeret abort, der som hovedregel foretages på et langt tidligere tidspunkt.

Det forhold, at zygoten kan have en kromosomdefekt, siger mig ikke noget om dens status som menneske. Børn, der fødes med Downs syndrom, har også en kromosomdefekt. Er de ikke mennesker?

Det forhold, at en zygot kan gå til grunde, fordi den udvikler kræftceller, siger mig lige så lidt. Kan vi ikke alle på et hvilket som helst tidspunkt af vores udvikling lide samme skæbne?

Lidt mere subtilt er argumentet med tvillingedannelsen, der, som John-Erik Stig Hansen gør opmærksom på, kan ske frem til 14 dage efter befrugtningen. Men igen har jeg svært ved at se relevansen. Det forhold, at zygoten kan dele sig og blive til to selvstændige individer, fratager den ikke umiddelbart menneskestatus. Hvordan skulle noget ikke-menneskeligt - på et stadium, hvor genotypen er fastlagt - kunne blive til ikke færre end to mennesker?

Det afgørende spørgsmål i denne sammenhæng er således, hvordan vi på et rent naturvidenskabeligt grundlag kan skelne menneskeligt fra ikke-menneskeligt. Hvordan kan vi fastslå, at et menneske er et menneske og ikke f.eks. et dyr? Det kan vi ved at se på dets genotype, dvs. de 46 menneskelige kromosomer, som gør det til et unikt menneskeligt individ.

Hvad denne konstatering angår, tillægger John-Erik Stig Hansen mig en originalitet, som jeg bestemt ikke kan

rose mig af. Jeg er på dette felt helt og aldeles henvist til, hvad sagkundskaben kan fortælle mig. I standardværket "Langmans embryologi", som udkom i dansk oversættelse i 2001, læser jeg således i det første kapitel: "Individets udvikling begynder ved befrugtningen hvor den mandlige gamet (køns-celle), spermatozoen (sædcellen), og den kvindelige, oocytten (ægcellen), forenes i anlægget til en ny organisme, zygoten."

Jeg hæfter mig ved, at der står *individets* udvikling... På bogens sidste sider vises en række tegninger, der illustrerer "den embryonale udvikling i dage". Den begynder med "dag 1. Fertilisation" som viser sædcellens indtrængning i ægcellen. I befrugtningstidspunktet begynder altså, ifølge lærebogen, fostrets udvikling.

Det bekræfter mig i, hvad en af John-Erik Stig Hansens kolleger overlæge Ida Møller Jørgensen for år tilbage fortalte mig i et interview, nemlig at et individ i biologisk forstand defineres som en funktionsdygtig (selvstændig) organisme, som kan iagttages og beskrives naturvidenskabeligt. Alt andet er filosofisk spekulation. Jeg kan, hvad dette angår, også støtte mig til internationalt kendte forskere som professor Jérôme Lejeune, der for længe har fastslået, at barnet fra befrugtningstidspunktet er et menneskeligt individ, og til den tyske professor dr. med. Erich Blechschmidt, som på baggrund af sin forskning påviste, at det ville være fejlagtigt at se den embryonale udvikling som en proces, der lidt efter lidt frembragte den specifikt menneskelige egenart - men jeg må for kortheds skyld tilføje, at jeg for år tilbage har haft lejlighed til at diskutere dette spørgsmål med John-Erik Stig Hansen, hvor vi desuagtet ikke nåede til enighed.

Det forventer jeg heller ikke, at vi gør denne gang, men jeg vil dog gerne afsluttende bemærke, at ethvert andet kriterium end fastlæggelsen af genotypen efterlader os med spørgsmålet om, hvilke faktorer der i så fald gør et menneske til et menneske. Er det bestemte organer eller bestemte færdigheder, der skal være udviklet? Det er et spørgsmål, som kun kan besvares på et rent spekulativt eller for den sags skyld politisk grundlag.

Med venlig hilsen

Læserbreve

Indsendte indlæg bør være forsynet med navn, adresse og telefonnummer. Kun navn og postnr. offentliggøres i bladet.

Redaktionen forbeholder sig ret til at forkorte læserbreve, der overskrider 300 ord.

Læserbreve kan indsendes som e-mail til redaktion@katolskorientering.dk eller som brev til Katolsk Orientering, redaktionen, Gl Kongevej 15, 1610 København V

Pro Ecclesia et Pontifice – for Kirken og Paven

Tekst og foto: Kuno Arnkilde

Det er altid noget ganske særligt, når et menneske får en hædersbevisning. Der er altid en god grund.

Heller ikke paven smider om sig med sine hædersbevisninger, men i Nordjylland er der ikke desto mindre én, der har opnået dette særlige. Ole Schnell fik overrakt medaljen "Pro Ecclesia et Pontifice" mandag den 22. oktober af biskop Czeslaw Kozon ved en festlig messe i Aalborg.

Til stede var også alle kirkens præster samt p. Michael Bradley OMI.

Medaljen blev oprettet af Pave Leo XIII i 1888. Det var i en ganske særlig kirkehistorisk situation, og nu om dage gives den for fremragende tjeneste for Kirken blandt lægfolk og gejstlige. Det er den fornemste medalje, som paven kan give til lægfolk.

Nok er Oles indsats en indsats for den lokale kirke og ikke direkte for paven, sagde

biskoppen, da han overrakte Ole medaljen, men også kirken i Aalborg er en del af Kirkens store fællesskab, og på den måde er hele Kirken også knyttet sammen med den indsats der gøres i Nordjylland. Ole takkede for hædersbevisningen og understregede med klædelig beskedenhed, at han modtog den på alle frivilliges vegne.

Efter messen var der reception, hvor menighedsrådsformand Erik Schou holdt en kort tale og overrakte en buket blomster – ikke til Ole, men til hans kone Marianne.

Montfortanernes generalstyrelse på besøg i Danmark

Sidste gang en montfortaner-generalssuperior var i Danmark var i begyndelsen af 1970'erne. Men nu midt i oktober skete det igen, idet den nuværende generalssuperior, pater Santino Brembilla, sammen med generalassistent pater Mahtieu Jeniskens (begge Rom) og provincial for den tyske provins, pater Edmund Jäckel (Bonn), besøgte Montfortkommunitet og gennem tre dage, af kommunitetets superior p. Stephen Holm, blev ført rundt til de fem stationer i bispedømmet: Slagelse-Kalundborg-Holbæk-Assens-Fredericia.

Besøget blev indledt i Vor Frue Kirke i Slagelse, hvor det samlede kommunitet og medlemmerne af den montfortanske association (tredje-orden) 'Maria, Hjerternes Dronning' (ca. 30 medlemmer) fejrede messe og siden samledes til en festlig middag i menighedshuset i Slagelse. Det afsluttedes i Kastrup Lufthavn i en hyggelig snak med biskop Kozon, Montfortkommunitetets juridiske myndighed.

Jubilæum i Holbæk

800-året for Elisabeths fødsel afsluttes med 50-års-jubilæum for Sankt Elisabeths Kirkes indvielse

Holbæk menighed forbereder sig på en stor fest den 17. november. Dels skal man fejre afslutningen af 800-års-jubilæet for Elisabeth af Thüringens fødsel, dels skal man fejre, at det er 50 år siden, at Holbækmenighedens nuværende sognekirke, bærende Elisabeths navn, blev indviet.

Mens det første jubilæum er konkret og til at føle på, så forholder det sig anderledes med det andet. For når vi påstår, at vi skal fejre 50-års-dagen for indvielsen af vores sognekirke, så er det en sandhed med modificationer. Rigtigt er det, at det er 50 år siden, at biskop Suhr den 03. december 1957 indviede vores kirkebygning, men han indviede den ikke som Holbæk menigheds sognekirke, derimod som Elisabethinerindernes privatkapel. Elisabethinerinderne havde på det tidspunkt været i Holbæk i godt 30 år, tjenende byens syge i det af dem oprettede Skt. Elisabeths Hospital. Selv havde de først boet under loftet i hospitalsbygningen. Senere, da de blev flere, havde de taget en nærliggende bygning til hjælp som bolig for søstrene. I 1957 udvidede de for alvor. En første sal blev bygget på omtalte bygning, så den kunne rumme samtlige søstre, og i forbindelse med bygningen blev opført et nyt, rummeligt kapel, så søstrene nu helt kunne leve deres kommunitetsliv uden for hospitalsbygningen.

Mon de gode søstre i 1957 havde haft bare en anelse om, at de i løbet af relativ kort tid ville 'inds rumpe' så meget, at de i begyndelsen af 70'erne måtte opgive hospitalet og i 1974 forlade Holbæk for at vende tilbage til deres moderhus i Bad Kissingen

i Bayern? Wohl kaum! Ikke desto mindre blev det således.

Nu stod så den daværende lille katolske menighed i Holbæk med to kirkebygninger på hånden. De var nogenlunde lige store: Den gamle ærværdige lavloftede, mørke sognekirke på Kastanievej, indviet i 1918 til Skt. Lucius, ejet af montfortanerne og, – min subjektive vurdering, – bestemt mere sjældent end køn. Og det til Skt. Elisabeth af Thüringen viede nyere lyse og luftige kapelrum, som søstrene, sammen med deres kommunitetshus havde overdraget til bispedømmet. En af kirkebygningerne skulle afhændes.

Klogeligt besluttede man at skille sig af med den gamle sognekirke, som montfortanerne solgte til en privatskole. Den havde i øvrigt, før den blev kirke, haft en fortid som lugebygning, så den havde intet problem med atter at omstille sig. Sankt Elisabeths Kapel blev nu ophøjet til fremtidig sognekirke i Holbæk. Og menigheden var med eet slag forvandlet fra en Skt. Lucii menighed til en Skt. Elisabeths menighed. Det var som sagt i 1974.

Det var imidlertid kun kirken, med sakristi og et enkelt værelse, der blev overgivet til menighedens brug. Søsterhuset blev af bispedømmet udlejet til Holbæk kommune, der brugte det som en slags plejehjem. Derfor indrettede menigheden sig praktisk i søstrenes tidligere kartoffelkælder. Aldrig har man set en lignende menighedssal, men den tjente trofast sit formål og dannede ramme om talrige sammenkomster, indtil det i 1995 lykkedes os at få Søsterhuset stillet til menighedens disposition. Ansagarstiftelsen gjorde herefter

smukt afbigt for vores 20 år i kartoffelkælsil, idet man pumpede et temmelig stort beløb i huset, som nu smukt indrettedes med menighedsfaciliteter, præstebolig og, for økonomiens skyld, med udlejningsafdeling. Det blev indviet i 1996.

Præsteboligen er osse et emne. Montfortanerpater Jan Wijnen, som man kan betragte som Holbæk menigheds grundlægger, omend pater Johannes Quaevliæg var den første på banen, var sognepræst i Holbæk fra 1917-1942. Han boede under tag med med kirken på Kastanievej. Hans efterfølger, pater Joseph Mesters, erhvervede ejendommene Bakken 9 og 11, som lå midtvejs mellem sognekirken og søstrenes hospital. Pater Mesters var ikke begejstret for kirken på Kastanievej. Han ville bygge en ny og 'rigtig' kirke, indviet til netop helgenkårede Skt. Montfort, beliggende på søstrenes grundstykke. Det måtte han gerne, men alligevel blev det ikke til noget, idet han ikke kunne enes med søstrene om, hvor på deres grundstykke kirken skulle ligge. I stedet byggede han så mellem de to huse på Bakken en sal, som han vistnok havde planer om skulle afløse kirken på Kastanievej, – men i stedet endte den som menighedssal. Da en ny kirke således ikke blev til noget, opførte Elisabethinersøstrenes deres eget kapel, – dér, hvor de syntes, det skulle ligge. Montfortanerne beholdt deres ejendom i Holbæk indtil den sidste fastboende sognepræst i Holbæk, pater Jan van den Hoek, efterfølger til pater Harry Herberighs, forlod Holbæk. Det var midt i 80'erne. Hermed var Holbæk menighed indtil 1996 uden præstebolig og uden menighedssal. Men i det lille værelse i tilslut-

ning til kirken tog Karl Borromæussøstrenes sr. Engeline van Zijl ophold og gjorde værdifuld tjeneste i vor menighed fra 1990 -1999.

Hvornår fejrer man jubilæum i Holbæk? Det er umuligt at sige, for hvorfra skal man regne? Vi ved det ikke, men nu fejrer den siden 1974 talmæssigt fordoblet menighed (420 medl.) ihvertfald 50-års dagen for sin nuværende kirkebygningens indvielse. Kirken ser ikke længere ud som i 1974. Alterrummet er nyindrettet, et nyt søsterskruifix præger kirkens bagvæg, orgel er opsat på et opbygget pulpitur, korsvejen fra den nedlagte Skt. Josephs hospitalskirke på Nørrebro i København falder smukt ind i kirkerummet. Kirkens lille tårn er forhøjet, og en ny, større klokke, bærende Skt. Montforts navn, ringer nu daglig ud over Holbæk, – sammen med den mindre Elisabethklokke.

Vi fejrer 50-års-dagen i forbindelse med festen for Skt. Elisabeth, som er lørdag d. 17. november, sammen med den højtidelige afslutning af 800-året for Elisabeths fødsel. Biskop Hans Martensen og Elisabethsøstrene fra Amager er, sammen med Holbæks borgmester og menighedsrådsformanden fra byens folkekirkemenighed, inviterede til den festlige messe, som begynder kl. 15.30 og som, til tonerne af "Elisabethserenaden" afsluttes med procession til den i parken stående statue af Skt. Elisabeth af Thüringen, givet os af Elisabethinersøstrene. Naturligvis er der festlig sammenkomst i menighedshuset bagefter.

p. Stephen Holm,
Montfortkommunitet

Rekordstor Caritas-kollekt

Nu foreligger det endelige resultat af årets Caritas kollekt, som blev optaget den 26. august: Over 156.000 kroner blev der samlet ind i landets katolske kirker. Pengene er et hårdt tiltrængt tilskud til Caritas' arbejde blandt verdens fattigste.

Generalsekretær Jann Sjursen glæder sig over den vigtige håndsækning, som de danske katolikker hermed har givet til Caritas' arbejde. Set i forhold til de to foregående års indsamlinger på henholdsvis 78.000 kr. (2005) og 107.000 kr. (2006) er der tale om en meget stor fremgang.

– Vi er meget taknemmelige for det flotte resultat og det arbejde, som er udført i sognene for at nå hertil. Ikke blot er resultatet rekordstort, men der har heller aldrig været så mange sogne med i kollektten som denne gang – kun to sogne har ikke deltaget i år. Det lover godt for fremtiden og for samarbejdet med menighederne.

Det er i øvrigt interessant, at dykke ned i indsamlingsresultatet i de enkelte sogne, som vi har valgt at offentliggøre i år. Hvis man ser på, hvor mange penge der samles ind pr. sognebarn, så ligger de mindste sogne Færøerne, Bornholm og Grønland suverænt i spidsen. Hvis vi fik færøske tilstande i hele Riget næste år, så ville Caritas kollektten runde 1,5 millioner!

På Caritas' sekretariat er det kampagnekoordinator David Vincent Nielsen, som har været primus motor i forberedelse for kollektdagen.

– Resultatet er selvfølgelig i sig selv vigtigt for de fattigste. Men i tillæg har kontakten til sogne og præster givet et godt indblik i, hvordan der arbejdes for Caritas i bispedømmet. Og der er ingen tvivl om, at særligt aktive sogne-repræsentanter og præster ikke bare er med til at sikre et godt kollektresultat – de medvirker også til at udbrede forståelse for, at bekæmpelse af uretfærdighed og fattigdom er en stor, fælles opgave.

Indsamlingsresultaterne i de enkelte sogne:

Skt. Ansgar	4054,5	kr.
Skt. Andreas, Ordrup	369,5	kr.
Skt. Annæ, Kbh. S	7800	kr.
Skt. Antoni	2856,75	kr.
Jesu Hjerte	4085	kr.
Skt. Mariæ, F.	2356	kr.
Sakramentskirken	2500	kr.
Skt. Therese	4052	kr.
Johanneskirken	756	kr.
Den Hl. Families Kirke	800	kr.
Skt. Vincent, Helsingør	2726	kr.
Vor Frue, Herlev	8410,75	kr.
Skt. Vilhelms, Hillerød	3337	kr.
Skt. Nikolaj, Hvidovre	2341	kr.
Skt. Hans, Hørsholm	1976	kr.
Skt. Knud Lavard	3297,25	kr.
Skt. Hans, Køge	3200	kr.
Skt. Laurentii, Roskilde	4370	kr.
Skt. Pauls, Tåstrup	3565	kr.
Skt. Nikolaj, Esbjerg	6414	kr.
Skt. Knuds, Fredericia	1517,84	kr.
Skt. Clemens, Grenå	1281,75	kr.
Skt. Marie, Haderslev	350	kr.
Skt. Peters, Herning	1174,5	kr.
Skt. Elisabeth, Holbæk	3025	kr.
Skt. Josef, Horsens	2005,75	kr.
Skt. Mariæ, Kalundborg	610	kr.
Skt. Michaels, Kolding	2100	kr.
Skt. Birgitta, Maribo	1654	kr.
Skt. Franciscus, Nakskov	2757,75	kr.
Stella Maris, Nyborg	649	kr.
Hellig Kors, Nyk.F	2844	kr.
Vor Frue, Næstved	1850	kr.
Skt. Albani, Odense	13782	kr.
Skt. Knuds, Ringsted	407	kr.
Vor Frue, Silkeborg	2600	kr.
Vor Frue, Slagelse	4360	kr.
Skt. Knuds, Svendborg	4079,5	kr.
Skt. Pauls, Sønderborg	1424	kr.
Hellig Kors, Tønder	923,75	kr.
Skt. Norbert, Vejle	3064,5	kr.
Helligåndsk. Vordingborg	1100	kr.
Skt. Ansgar, Aabenraa	1683	kr.
Skt. Mariæ, Aalborg (m.fl.)	4503	kr.
Vor Frue, Århus	10974	kr.
Den katolske kirke, Pindstrup	1500	kr.
Rosenkranskirken, Åkirkeby	1850	kr.
Grønland, Krist Konge	1167	kr.
Færøerne, Mariukirkjan	5641	kr.
Den polske menighed	3000	kr.
Den spanske menighed	700	kr.
Individuelle bidrag	2550	kr.
Total	156.395	kr.

Hjemmeside om børne- og ungdomsbøger: www.aslan.dk

Gode kristne børne- og ungdomsbøger har i mange år været Gunhild Lindstrøms store interesse, og i løbet af sin karriere som bibliotekar, skribent og foredragsholder har hun lagt mange kræfter i at udbrede kendskabet til gode bøger med kristen grundholdning både for børn og voksne.

Hun har såvel en teoretisk (biblioteksfaglig og litteraturvidenskabelig) baggrund – som en praktisk tilgang til emnet, nærmere bestemt de erfaringer, hun har gjort med sine egne børn og børnebørn.

Sin omfattende viden øser hun af på hjemmesiden www.aslan.dk som hun oprettede i 1998. Her er der hjælp og inspiration at hente for forældre, der leder efter gode højtlysningsbøger til deres børn, for unge, der selv kan læse, og også

for voksne, som interesserer sig for litteratur med et kristent indhold.

Hjemmesiden byder på langt mere end fortegnelser over eksisterende litteratur. Vil man f.eks. vide, hvor der i den nærmeste fremtid afholdes fortællerfestivaler eller -kurser, så er det her, man skal søge. For fagfolk og andre med en mere professionel interesse for børnelitteratur er der oplysninger om den førstkommande børnebogskongres og tilsvarende internationale arrangementer. Siden opdateres flere gange om ugen. Og så er der links til børnekulturportalen og andre relevante web-sites – men prøv selv! Man bliver ikke færdig lige med det samme.

Og navnet? Ja, det er selvfølgelig navnet på loven, Kristusfiguren i C.S. Lewis Narnia-serie – en kristen klassiker.

Pastor Jørgen Hviid 75 år

Pastor Jørgen Hviid er kendt af mange både inden for og uden for Den katolske Kirke i Danmark ikke mindst på grund af sit store engagement i arbejdet for handicappede. Han var således i 1972 med til at grundlægge l'Arche-fællesskabet Niels Steensens Hus i Nygade i Helsingør, hvor han stadig bor, og var i perioden 1969-1976 international præst for Tro og Lys.

Jørgen Hviid konverterede som ganske ung til katolicismen og uddannede sig efter studentereksamen til psykolog ved Københavns Universitet. Efter supplerende studier i Canada, hvor han bl.a. arbejdede ved Børnehospitalet i Montreal, påbegyndte han i 1958 sine teologiske studier ved præsteseminariet Saint-Sulpice i Frankrig.

Han blev præsteviet af biskop Theodor Suhr i 1962 og tog herfter en licentiatgrad i teologi ved Angelicum, dominikanernes universitet i Rom, i 1963. I 1972 opnåede han doktorgraden i psykologi ved Københavns Universitet på en afhandling om ikke-handicappedes reaktioner over for handicappede.

Jørgen Hviid har i sit liv som præst, psykolog, skribent og debattør været særdeles aktiv og vidtfaende. Han var redaktør af Katolsk Forum 1968-1969 og af Katolsk Orientering fra 1999 til 2002. Sideløbende har han i årenes løb skrevet bøger, kronikker og artikler samt medvirket i TV- og radioudsendelser. Også som foredragsholder har han været efterspurgt overalt i landet.

Erindringerne; Jakobs kampen, udkom i 1999 på Unitas forlag.

Pressemeddelelse:

Ny rektor på Niels Steensens Gymnasium og Grundskole

Med stor glæde kan Styrelsen for NSG præsentere Dorte Enger som ny rektor for Niels Steensens Gymnasium og Grundskole. Hun tiltræder den 1. december 2007.

Dorte Enger, har først været adjunkt, senere lektor, og siden 2000 ledende inspektør på Niels Steensens Gymnasium. Siden årsskiftet har Dorte Enger været konstitueret som rektor.

Dorte Enger er cand.mag i engelsk, religion og filosofi, samt master i gymnasieleddelse fra Syddansk Universitet. Den levende debattør og skribent har siden 2005 været skolens repræsentant i Jesuit European Committee for Secondary Education (JECSE).

Niels Steensens Gymnasium er den eneste jesuiterskole i Norden, med stor vægtning af faglighed, internationalt udsyn og elevernes sociale ansvar på katolsk grundlag (www.nsg.dk).

Rekrutteringsforløbet blev gennemført af "Cultivator Recruiting", www.cultivator.com.

Lederskifte på Sankt Ansgars Skole

Efter 16 år som skoleleder på Sankt Ansgars Skole på Nørrebro i København har Kirsten Hanberg valgt at gå på efterløn.

Kirsten Hanberg beskrives af kolleger, forældre og elever som en skoleleder med et stort hjerte. I hendes tid som skoleleder er Sankt Ansgars Skole blevet kendt som et trygt sted med en fin balance mellem det faglige og det sociale.

Kirsten Hanberg har desuden været engageret i Foreningen af Katolske Skoler i Danmark. Sammen med en række andre skoleledere planlagde og gennemførte hun flere projekter, der havde til formål at styrke båndene mellem de katolske skoler i Danmark. I dag er båndene mellem skolerne tætte, og de katolske skolars stemme i større skolesammenhænge høres tydeligere end før.

Det katolske menneskesyn har været et synligt grundlag for Kirsten Hanbergs virke som skoleleder, og hun har da også i årenes løb sat sit tydelige præg på skolens værdimæssige udvikling.

Kirsten Hanberg havde sin sidste arbejdsdag på skolen onsdag den 31. oktober. Hun afløses af Kirsten Poulsen, som har været viceskoleleder i de seneste to år. Ny viceskoleleder bliver Daniel Majholm.

Tempelridderne var ikke kættere

På denne illustration fra et fransk håndskrift ca. 1410 ser man Tempelherrernes stormester Jacques de Molay blive brændt på bålet som kætter i Paris i 1314.

At anklagerne mod ridderordenen for kætteri ikke kunne stå

for en nærmere prøve, har historikerne længe følt sig overbevist om, og det er nu yderligere blevet bekræftet, efter at Vatikanet har offentliggjort et indtil 2001 upåagtet håndskrift med titlen "Processus contra Templarios", som indeholder de kirkelige akter i sagen mod Tempelherrerne. Pave Clemens V frikendte i 1308 Tempelherrerne og deres leder Jacques de Molay for anklagen for kætteri, fremgår det af håndskriftet, men paven var i sit eksil i Avignon i realiteten magtesløs over for den franske konge Filip den 4 (den Smukke), som i 1307 – uden tvivl i den hensigt at bemægtige sig ordenens ikke ubetydelige rigdomme – havde gennemtvunget en razzia mod alle dens medlemmer. De blev i først omgang arresteret og kastet i fængsel.

I 1310, hvor en række af de fængslede Tempelriddere fik lejlighed til at forsvare sig over for en pavelig undersøgelseskommission i Paris, samlede biskoppen af Sens på kongens bud et råd andetsteds i Paris og afsagde dødsdomme over de Tempelriddere, der forsvarede ordenen. Næste dag blev 54 Tempelriddere transporteret til en mark uden for Paris, bundet til pæle og brændt.

Paven ophævede ordenen i 1312, og i 1314 resterede kun dommen over fire højtstående Tempelriddere, heriblandt Jacques de Molay. Retsbehandlingen forløb ikke som forventet, fordi Jacques de Molay og mesteren for Normandiet Geoffroy de Charnay, som under tortur have erkendt sig skyldige i blasfemi og andre overtrædelser, nu trak alle tilståelser tilbage. De tilstedeværende kardinaler og biskopper udsatte sagen til næste dag for at overveje denne nye situation, men kongen slog igen til og lod samme aften de anklagede føre til en lille ø i Seinen, hvor de blev bundet til en stage og brændt.

Renæssance for den gregorianske sang i Peterskirken

"Hellighed, sand kunst og universalitet" er de tre ting, der skal være karakteristiske for Kirkens liturgiske musik. Den skal kunne bruges af et hvilket som helst folk og i en hvilken som helst kultur, fremhævede paven den 13. oktober i sin tale til lærere og studerende under et besøg på PIMS (det pavelige musikonservatorium). PIMS, der bl.a. afholder kurser i gregoriansk sang og orgelmusik, har p.t. ca. 100 studerende og kirkemusikere fortrinsvis fra Latinamerika, Østeuropa og det fjerne Østen. Det er skolens formål at uddanne kirkemusikere, der kan sætte en høj, musikalsk standard for hele Kirken. Paven citerede under sit besøg bl.a. koncilsdokumentet "Sacrosanctum pontificium" (112) med ordene: "Den sakrale sang er sammen med ordene en nødven-

dig og integreret del af den højtidelige liturgi" (112)

Vatikanisten Sandro Magister fortæller på webstedet www.chiesa.espressonline.it, at Paven lægger afgørende vægt på en fornyelse og en styrkelse af kvaliteten i kirkemusikken i Vatikanet. Ved en audiens den 08.10. for de præster, der sammen med Peterskirkes ærkepræst Angelo Comastri hver søndag fejrer messe og vesper i Peterskirken, sagde han bl.a.: "Det er nødvendigt, at der ved Peters grav er et stabilt bønssællesskab, der garanterer traditionens kontinuitet". Han mindede om, at denne tradition går helt tilbage til Gregor den Store (540 – 604), som den vestlige kirkes klassiske, liturgiske sang, den gregorianske, er opkaldt efter.

Som eksempel på god liturgi nævnte paven liturgien i abbediet Heiligenkreuz, som han besøgte under sit nylige besøg i Østrig fra den 7. til den 9. september.

Siden udnævnelsen af canadieren Pierre Paul til ny direktør for Peterskirkens kor for lidt mere end et år siden har den gregorianske sang oplevet en renæssance i Peterskirken. Korsangen, der ifølge Magister har været af en meget svingende kvalitet gennem de seneste år, skal styrkes, og det har for paven været en hjerteresag at skabe et harmonisk og frugtbart forhold mellem liturgien og den sakrale musik.

Ansættelsen af den nye ceremonimester Guido Marini skal ses som yderligere et led i bestræbelserne for at højne det liturgiske og musikalske niveau.

Indre ortodoks splittelse hindrer katolsk-ortodoks dialog

Indre, ortodoks splittelse har ført til, at det tiende plenarmøde i Ravenna i kommissionen for økumenisk dialog mellem den katolske og de ortodokse kirker endte resultatløst med, at delegaterne for Moskvpatriarkatet forlod mødet, før det sluttede d. 14.10.

Det skyldes ifølge VIS (Vatican Information Service), at repræsentanter for den ortodokse kirke i Estland var til stede ved mødet. Kirken erklærede sig i 1996 uafhængig af Moskvpatriarkatet og betragter i dag sig selv som hørende under det økumeniske patriarkat i Konstantinopel (Istanbul).

Ifølge den russisk-ortodokse biskop Hilarion af Wien og Østrig anerkender Moskvpatriarkatet imidlertid ikke den estiske, ortodokse kirkes status som uafhængig af Moskva.

Det økumeniske patriarkat i Konstantinopel fremhæver i sin usædvanligt skarpe kommentar, at enhver ortodoks kirke er autokefal, dvs. uafhængig af de andre ortodokse kirker og anklager den russisk-ortodokse kirke for, at den "ikke kan løsrive sig fra en imperialistisk mentalitet".

Patriarkatet i Konstantinopel, der i kraft af sin historiske baggrund har en slags æres-primat i den ortodokse kirke, udtrykker endvidere bekymring for, at den russiske præsident Putin udnytter den ortodokse kirkes indre anliggender til egen politisk fordel.

Temaet for det næste plenarmøde, hvor tid og sted endnu ikke er fastsat, er biskoppen af Roms rolle for skismaet mellem Rom og Konstantinopel i 1054.

188 japanske martyrer saligkåres

Den 24. november vil 188 japanske martyrer blive saligkåret i Nagasaki, meddelte talsmanden for den japanske bispekonference, fr. Manyo Maeda, ved en pressekonference den 8. oktober.

Højtideligheden vil blive overværet af kardinal José Saraiva Martins, der er præfekt for Kongregationen for Helgen- og Saligkårsprocesser. Saligkårsceremonien er den første nogensinde i Japan, og det skønnes på den baggrund, at den vil få stor betydning for Japans katolikker.

Saligkårsprocessen

begyndte i 1996 i 400-året for martyrerne død. Kun fire af de 188 er præster. Resten er hovedsagelig kvinder og børn. Blandt præsterne er jesuiten Pietro Kasui Kibe.

Den japanske bispekonference understreger, at martyrerne døde for en fundamental rettilighed – retten til at dyrke Gud i overensstemmelse med deres samvittighed.

Ca. én million af Japans 127 millioner indbyggere er katolikker. Blandt dem er ca. 450.000 japanere og ca. 550.000 immigrerede.

Island får ny biskop

Biskop Pierre Bürcher

Islands nye biskop Pierre Bürcher er født i 1945 i Fiesch i Schweiz og præsteviet i 1971.

I 1994 blev han udnævnt til hjælpebiskop i bispedømmerne Lausanne, Genève og Fribourg. Samme år blev han bispeviet. I den schweiziske bispekonference har han været formand for kommissionen for økumenisk og interreligiøs dialog.

Han afløser biskop Johannes Gijzen, født i Holland 1932, som har beklædt bispestolen i Reykjavik siden 1996.

Pavens anden rundskrivelse er på vej

Pave Benedikt XVI har netop afsluttet sin anden encyklika.

Ifølge nyhedsbureauet CNS er arbejdstitlen "Spe salvi" (frelst ved håbet) – en hentydning til Romerbrevet 8,24 – 25: "Til det håb er vi frelst! Men et håb, som man ser opfyldt, er ikke noget håb; for hvem håber på det, man kan se? Men håber vi på det, vi ikke ser, venter vi på det med udholdenhed".

CNS baserer sin meddelelse på kilder i Vatikanet. Det vides endnu ikke, hvornår encyklikaen, der fylder ca. 65 sider, offentliggøres.

Med skrivelsen er det i følge CNS pavens ønske at gøre de kristne til håbets vidner, der ikke lader sig forføre af pessimisme og nihilisme. I rundskrivelsen taler paven bl.a. om, at Gud aldrig lader sit folk i stikken, og at de kristne bør være håbets apostle, der er fyldt med glad tillid til Guds løfter.

P.t. er rundskrivelsen ved at blive oversat fra tysk til latin og andre sprog. At emnet denne gang er håbet, kommer som en overraskelse for mange, idet man ventede en rundskrivelse om sociale spørgsmål i anledning af 40-året for Paul VI's rundskrivelse Populorum progressio (Folkernes fremskridt) (1967).

Paven har arbejdet på encyklikaen under hele sin sommerferie i Lorenzago i Norditalien samtidig med, at han arbejdede på sin tredje encyklika om sociale temaer, meddeler kilderne i Vatikanet. Pavens første encyklika "Deus caritas est" om Guds kærlighed udkom d. 25.januar 2006.

Spørg om troen

redigeret af Kirsten Kjørulff

Jeg vil gerne vide, om man som katolik kan modtage nadveren i en dansk folkekirke, hvis man bor langt væk fra en katolsk kirke?

Jeg vil også gerne vide om man tillader, at en katolik bliver begravet fra en dansk folkekirke, hvis man er gift med en protestant?

Med venlig hilsen
Inge

Kære Inge.

Den katolske Kirke mener ikke, at folkekirken "har bevaret det eukaristiske mysteriums oprindelige og fulde indhold, især på grund af manglen på ordinationens sakramente" (2. Vatikanconcil om Økumenien 22). Nadverfællesskab mellem adskilte Kirker forudsætter enhed i troen og gensidig anerkendelse af hinandens embede og eukaristi. På grund af det manglende fuldgyldige embede finder der ingen forvandling sted af brød og vin til Jesu Legeme og Blod, som det er tilfældet i den katolske messe.

Derfor er det ikke tilladt for katolikker at modtage nadveren i folkekirken. Men naturligvis respekterer vi den protestantiske nadver som udtryk for fællesskab med Kristus, og mange protestanter forstår nadveren som en modtagelse af Kristi legeme og blod.

Fra Sverige har der imidlertid bredt sig en ny praksis, som afbøder lidt af den smerte, som både katolikker og protestanter føler ved, at vi ikke kan gå til kommunion sammen: Ved uddelingen af brød og vin kan man følges med menigheden op til alteret, hvor man lægger sin højre hånd på venstre skulder som et tegn på, at man ikke kan modtage nadveren, men i stedet ønsker at modtage præstens velsignelse. Det er en praksis, som især bruges, når protestanter deltager i en katolsk messe, hvor de naturligvis heller ikke kan modtage kommu-

nionen, fordi de ikke kan sige Ja til Den katolske Kirkes fulde fællesskab.

Derimod kan man som katolik godt have et fællesskab med folkekirken om Ordets gudstjeneste, om bøn og taksigelse.

Vedrørende dit spørgsmål om begravelse fra en dansk folkekirke, så kan det godt lade sig gøre, hvis det er en katolsk præst, der foretager begravelsen. Det vil derimod ikke være rigtigt, at lade en ikke-katolsk præst foretage begravelsen af en katolik. Hvis katolikken ønsker at blive begravet ved siden af sin protestantiske ægtefælle på en ikke katolsk kirkegård, er dette muligt.

Venlig hilsen
Kirsten Kjørulff

Jeg tænker meget over nogle spørgsmål i forbindelse med et dødsfald i min familie: Hvad betyder dommedag?

Jeg har et sted læst, at der er nogen, som er forudbestemt eller udset til evigt liv. Betyder det, at alle andre kommer i helvede – eller hvad? Hvor kommer skærsilden ind i billedet?

Det paradís, som de udvalgte kommer til, er det et paradís, der opstår på jorden eller i Himlen?

F. Jørgensen

Spørgsmålet om "de sidste ting" kan du læse om i Den Katolske Kirkes Katekismus §1020-1060), som kan findes gennem links fra Den Katolske kirkes Hjemmeside: www.katolsk.dk

Her kan man også finde Katolsk Minileksikon (længst til højre under "spørgsmål og svar")

Jeg vil prøve her at skrive et kort resumé:

1) Når Jesus Kristus kommer igen på dommens dag "for at dømme de levende og de døde", som der står i trosbekendelsen, så

er det en misforståelse, som du skriver, at nogen på forhånd er udset til et evigt liv i Paradís. Om man bliver dømt eller benådet, afhænger af, om man selv har bedt Gud om tilgivelse for sine synder, for lige meget, hvor helligt og godt og smukt et menneske har levet, kan det aldrig selv gøre sig fortjent til Guds nåde og det evige liv. Men naturligvis tæller det også i Guds regnskab, om man i det mindste har prøvet at leve, som Guds bud og Jesus har lært os. Se om dommedag i Mattæus 25, 31-46. Sætningen: "– og tag det rige i arv, som er bestemt for jer, siden verden blev grundlagt" refererer til, at Gud fra begyndelsen har villet, at alle mennesker skulle frelses. Efter den sidst dom vil hele verden blive befriet fra forgængelighedens trældom og nu få del i Kristi herlighed i "den nye Himmel og den nye jord".

2) Men: hvad med dem, der ikke bliver udvalgt? Kommer de i Helvede? spørger du. Ja, svaret står i det nævnte bibelcitater fra Mattæus (og mange andre steder). Fortælsens mulighed er reel. Jesus taler om den så mange steder – og hvis det ikke var tilfældet, så var der vel ikke megen mening i, at Gud skulle ofre sin eneste Søn, for at vi skulle frelses?

Men det afgørende punkt er: Gud vil, at vi selv skal arbejde med på vores frelse: Hvis man hele sit liv vender ryggen til Gud og bevidst vælger Ham fra, ja så vælger man jo selv det liv efter døden, hvor Gud er fraværende. Og det er helvede. Der findes intet "ingenmandsland". Der er kun frelse eller fortabelse.

3) Her kommer så skærsilden ind. ("Skær" betyder "ren" og "rense"). Det latinske ord er "purgatorium" dvs "renselsesstedet". Det er den mellemtilstand mellem døden og saligheden, som de sjæle befinder sig i, der ikke selv har valgt at vende sig bort fra Gud, men alligevel bærer på svaghedssynder, de endnu ikke har sonet. Derfor må de

rensens i skærsilden, fordi "intet urent kan komme ind i Himlen" (Åb 21, 27). Skærsilden skal naturligvis ikke forstås som et bål med flammer, men som et udtryk for Guds hellighed i den opstandne og herliggjorte Kristus. Han afslører alt det i de døde, som ikke i deres liv på jorden er rensset ud og gennemtrængt af hans evige liv. Denne sidste lutningsmulighed for de frelste efter døden er en passiv lutning. De døde kan "brænde" efter at komme ind i Himlen, men ikke mere selv medvirke til deres egen renselse og helliggørelse, kun lutres gennem smerte over alt det, der endnu skiller dem fra Gud. Men de helliges samfund kan træde supplerende ind for dem, her på jorden i form af personlig bod og forbøn, gode gerninger og frem for alt deltagelse i messen (eukaristien) i forbøn for den døde. Men skærsilden er altså en "ventesal til Himlen" og derfor et "nådens sted".

4) Og det paradís, som de udvalgte kommer til, er det et paradís, der opstår på jorden eller i Himlen? spørger du. Det Paradís, som venter efter opstandelsen fra de døde, er Guds Rige i Himlen, evigheden, hvor alt jordisk er forsvundet, og Guds lys, kærlighed og herlighed vil opfylde alt.

Men Bibelen taler også om et Gudsrige på jorden. Det er jo bl.a. det, vi beder om i Fadervor. Guds rige er jo allerede midt iblandt os og vil på et tidspunkt komme til fuld udfoldelse, som det beskrives bl. a. hos profeten Esajas og i Joh. Åbenbaring her på jorden ("Tusindårsriget"). Det er et rige, hvor fred og kærlighed hersker, men som altså stadig er et rige i den fysiske verden og i tiden. Men det er ikke evigheden og Paradiset. Det kommer først efter dommedag, når Jesus kommer igen for at dømme de levende og de døde. Men hvornår det bliver, ved kun Gud.

Venlig hilsen
Kirsten Kjørulff.

Daniels Bog 1

Bibelskole

af Eva Maria Nielsen

Som de fleste gammeltestamentlige skrifter er Daniels Bog passer ind i en historisk ramme. Bogen fremtræder som en beretning om de oplevelser, jøden Daniel og hans venner kommer ud for under eksilet i Babylon. De opholder sig først ved det babyloniske og senere ved det persiske hof. Beretningerne begynder kort efter de-

portationerne omkring 600 f. Kr., efter at den babyloniske konge Nebukadnesar har erobret Jerusalem. De afsluttes med perserkongerne, der får overdraget verdensherredømmet i det sjette århundrede før Kristus.

Daniels Bog læses som en fortølbende fortælling; men man opdager hurtigt, at bogen består af to dele, som er meget forskellige. I kapitlerne 1-6 berettes om dramatiske begivenheder, hvor Daniel og hans venner og konger spiller en rolle. Disse beretninger med deres opbyggelige pointe kaldes for legender. Fra og med kapitel 7 brydes den kronologiske fortælling. Læseren vender tilbage til den babyloniske konge Belshassar og derefter, fra kapitel 9 og 10, til perserkongerne. Disse fortællinger er af en helt anden art. Det er "visioner" og syner. Daniel modtager på forskellige tidspunk-

ter, og som tolkes af en engel. De hedenske konger samt Daniel og hans venner er ude af syne i disse kapitler.

Mens legenderne handler om Daniels og hans venners visdom og fromhed, så åbenbarer visionerne historiens begivenheder fra den babyloniske tid (ca. 600 f. Kr.) helt hen til Makkabæertiden (ca. 150 f. Kr.). De fire dyr, Daniel ser i et syn, symboliserer de kommende hedenske verdensrigter.

Som ethvert bibelsk skrift har Daniels bog også et budskab, som fortolkningen bør blotlægge. Men det er alt andet end nemt ved Daniels bog. Et centralt budskab er, at Israels Gud er den enkeltes og folkets Gud. Han åbenbarer sig som historiens herre og er trofast over for dem, der holder sig til ham. Ved tidernes ende vil han tilintetgøre alle onde magter i vores verden.

Selv om bogen udgiver sig for en profetskrivelse fra det sjette århundrede før Kristus, så må den moderne forskning alligevel opgive denne tanke. Daniels Bog hører til den sene, apokalyptiske litteratur. Den beskæftiger sig ikke med forhold i sin egen samtid, som profeterne gjorde, men har et verdenshistorisk og kosmisk perspektiv.

Når alt dette er sagt, så er Daniels Bog ikke et traditionelt profetskrift og er heller ikke blevet til i eksilet. Hvordan skal vi så forstå Daniels skikkelse? Og hvordan skal selve bogen karakteriseres? Dette vil blive besvaret i de kommende numre.

Det kan du gøre:

Læs Daniels Bog og gør dig fortrolig med dens opbygning og forskellige dele.

Jeg bad om et tegn – indtryk fra en rejse til Medjugorje

af Linh Nguyen

28. september 2007

Vi landede i Sarajevo. Hvor er livet forunderligt. Jeg befandt mig pludseligt et sted, som jeg kun kendte fra TV med alle sørgelige reportager om krigen dengang.

24 pilgrimme fra Danmark, ledsaget af pastor Benny Blumensaat og Maria Truelson, fulde af forventning og håb.

Efter 3 timer med bus fra Sarajevo ankom vi til Medjugorje, som betyder en by 'midt imellem to bjerge'.

Efter middagen var klokken næsten 10. Kirken her var desværre lukket, men der var mange mennesker samlet foran statuen af den korsfæstede Jesus og foran den hvide og meget smukke statue af Maria af Medjugorje ....

Jeg er her, Gud. Jeg åbner mit sind nu. Kom ind til mig, og vis mig, hvad du vil jeg skal gøre. Hvad jeg tænker, siger og gør, lad det behage dig, og dit navn bliver æret.

29. september 2007

Gruppen gik til kirken ad en vej over marken. Vores guide fortalte om Medjugorjes historie og kirken med de to tårne og om den årlige festival i august for unge katolikere fra hele verden. Hun viste os også den sorte statue af den korsfæstede Jesus, hvor vand bliver ved med at sive ud fra en af hans fødder, selvom statuen er af bronze og hul indeni. Skaren stod i kø for at få lidt af vandet til at lave korstegn eller dyppe lommestørklædet i den.

På kirkeområdet var der et sted med ca. 40 skriftestole, og folk sad i mange bænke foran og forberedte sig til skriftemålet.

Under pastor Bennys ledelse bad gruppen rosenkrans og gik den 'lille' korsvej i kirkeområdet. Efter det var man fri til at gøre hvad man ville, men hver dag var der fra kl. 17 til sent om aften rosenkrans, messe, velsignelse af religiøse genstande, bøn for de syge, og tilbedelse af sakramentet.

Messen kl. 18.00 foregik udendørs med ca. tusind mennesker, som sad ikke kun udendørs, men også inde i kirken og fulgte med via højttalere. Det var dejligt at overvære messen midt i en så skøn natur med bjergene omkring, og solen, der var ved at gå ned i al sin pragt.

30. september 2007

Kl. 7.00 om morgenen var der dansk messe i det lille kapel, hvor hver gruppe med en præst kunne skrive sig op til messe. Det var her i kapellet, Guds Mor havde vist sig, da kommunisterne i sin tid forbød adgang til Åbenbaringsbjergene. Det rørte os at vide, at vi befandt os på et helligt sted.

Efter den danske messe dukkede nogle vietnamesere op i kapellet. Så var der vietnamesisk messe lige efter. Den vietnamesiske gruppe på ca. 50 personer kom fra California, USA.

Jeg blev til den vietnamesiske messe, følte Guds Mors kærlighed til mig og blev rørt til tårer. (Jeg har mange gange ønsket at kunne gøre mig stærk, for jeg har så nemt til tårer). Jeg prøvede diskret at tørre mine tårer. Det var flovt, hvis de andre vietnamesere kiggede.

Jeg sad alene på den sidste bæk foran statuen af Den Hellige Familie. Foran mig var et ungt ægtepar og en lille dreng på ca. 10 år. Drengen vendte sig om. Han så mig nok græde. Efter kommunion skulle jeg skynde mig at tage tilbage til den danske gruppe.

Næste punkt i programmet var Åbenbaringsbjergene, hvor Guds Mor viste sig første gang for 6 børn.

Vejen op til bjergene var stenet, lidt svær at

gå op ad, og der var meget varmt i solen. Benny minder os om betydningen af en pilgrimsvandring: En sjælens vandring mod fornyelse i Guds nærhed ....

Derefter besøgte vi CENACOLOG bosted, og hørte 2 unge mænd, der før havde haft hang til narko, fortælle, hvordan deres liv havde ændret sig, da de kom til bostedet. Det første bosted blev grundlagt i Italien af søster Elvira Petrozzi med det formål at hjælpe unge, der var ensomme, fortalte, stofmisbrugere, desperater .... Nu er der 46 bosteder rundt om i verden.

Var om aften til messe kl. 18.00 - Det var nok en rekord at jeg var til 3 messer på en dag og ikke kedede mig! Slæbte alle indkøbte religiøse genstande med til messen for at få dem velsignet, men der var ikke nogen velsignelse den dag.

1. oktober 2007

Vi søgte Jakob, den yngste af de 6 visionære, som holdt en tale til os pilgrimme. Jakob gentog Guds Mors 5 budskaber til os: Bøn, faste, omvendelse, bibellæsning, og deltagelse i den hellige messe.

'Bed til Gud med hjertet! Bed til Gud i din familie. Find tid til det. Hvis Gud er i din familie, så er lykke og glæde også i din familie ....'

Var til messe kl. 18.00 igen. Havde ikke nogen af de indkøbte genstande med, men der var velsignelse! Havde kun et trækors om halsen. Var det fordi Guds Mor vil sig til mig, at hun kan lide simple ting?

2. oktober 2007

Vor Frue lovede at vise sig for Mirjana, en af de 6 visionære, kl. 9.00 i Cenacolo. Vi kom kl. 7.00, men der var allerede fuldt hus, i alt ca. 1.000 mennesker.

Jeg og Toril fandt to stole på et sted, hvor man sagde der ville komme en skærm, der

viste, hvad der ville ske i huset. Det var meget heldigt. Der blev sunget og bedt rosenkrans på mange sprog. Ca. en halv time før kl. 9.00 kom de med et almindeligt fjernsyn foran vores gruppe!

Mirjana kom i en ring beskyttet af Cenacolo mænd. Hun var en ung dame med lyst hår, havde en hvid T shirt på og gik med bøjet hoved.

Kl. var nu 9.00. Bønnen blev mere intense. Sangen var som et barns kald til sin mor. Ave, ave, ave Maria!

Et par minutter over kl. 9.00. Jeg vidste ikke hvordan, men pludselig var der total stilhed i folkemængden. Vi vidste, at det var NU åbenbaringen ville ske. Jeg kiggede på TV-skærmen og så tydeligt Mirjanas ansigt, der kiggede lidt op, meget bevæget og strålende. Det var, som om tiden standede og vi glemte at trække vejret. Nogle hulkede. Nogle knælede ned .... Mit hjerte knugede sig ligesom lidt, og mine tårer trillede ned. Alle mine sorger fulgte med mine tårer, faldt ned og blev spredt ud .... Jeg ville knæle ned til ære for Guds Mor, men besluttede at stå, så jeg kunne følge hver af Mirjanas bevægelser.

Hun nikkede lidt, rystede lidt på hovedet, rynkede lidt på panden og kneb øjnene sammen .... Lidt efter bøjede hun hovedet, og så var åbenbaringen slut, efter kun ca. 5 minutter.

Lidt senere blev Vor Frues budskab læst op i højttalere på flere sprog. Vi fik at vide, at man om eftermiddag kunne få hele budskabet i print ved kirkekontoret.

Det lød således:

Kære børn,
Jeg kalder jer til at være sammen med mig i min mission for Gud med et åbent hjerte og fuldstændig tillid. Vejen, som jeg leder jer ad, gennem Gud, er svær, men vær udholdende, og til sidst vil vi alle finde glæde

gennem Gud. Derfor, kære børn, bliv ved med at bede for troens gave. Kun gennem troen vil Guds ord lyse op for jer, så I kan gå gennem mørket, som truer med at omslutte jer. Vær ikke bange, jeg er med jer.

Mirjana beskrev, at hun ved åbenbaringens afslutning så et stærkt lys, da Himlen åbnede sig, og Vor Frue kom ind i Himlen gennem det lys.

Mirjana sagde også, at Vor Frue velsignede alle vores religiøse genstande. (Ah! så blev alle mine indkøbte ting alligevel velsignet, og af selve Guds Mor).

Vi gik til Fredens Oasis, som kun lå 5 minutters gang fra Cenacolo. En ung munk fortalte om denne nye orden, som var en af frugterne af åbenbaringerne i Medjugorje.

Kl. 3.00 om eftermiddagen var hele gruppen til skriftemål med pastor Benny, vores gode præst, som tjener Gud og Vor Frue utværligt.

Jeg bad Guds Mor om et tegn for at kunne tro mere, så jeg kunne videregive min tro til andre, og bad til, at alt hvad der skete her, skulle være efter Guds vilje.

3. oktober 2007

Vi gik korsvej til det hvide kors på Krizevac bjerg i ca. 500 meters højde. Det tog os 2 ½ time at klatre op.

4. oktober 2007

Der var dansk messe igen i kapellet, og så tog vi til Mother's Village, et børnehjem som var grundlagt af pastor Slavko Barbaric.

Til frokost tog jeg til en restaurant i nærhed af kirken sammen med Toril. Der kom en lille dreng gående og satte sig ved et bord bag os. Jeg så, at det var den vietnamesiske dreng, der sad i bænken foran mig i kapellet. Han bar en rosenkrans ved halsen. Han var alene – var måske sur på sin mor? Jeg hilste ham på vietnamesisk. Han kiggede på mig, lidt genkendende.

Så kom hans mor. Jeg hilste også på hende. Hun fortalte mig, at drengen havde set Guds Mor ved åbenbaringen i Cenacolo et par dage før. De var kommet allerede kl. 5 om morgenen og havde derfor fået plads inde i huset.

Jeg vidste ikke, om jeg skulle tro på det eller ej. Jeg satte mig ved deres bord og 'forhørte' ham:

– Hvad for en farve er Guds Mors dragt?
– Blå.

(Alle statuer af Guds Mor i Medjugorje bar hvid dragt)
– Holdte hun noget i hånden?
Han tøvede.

– En rosenkrans? spurgte hans mor.
– Nej. Ingenting.
Jeg ville fortsat 'fælde' ham:

– Hvad for et sprog talte hun til dig?
– English
(Drengen talte bedre engelsk end vietnamesisk).

– Hvad sagde hun nøjagtigt til dig?
– Pray for the poor!

Lidt efter kom hans far. Han fortalte mig, at drengen også i et syn havde set Jesus blive korsfæstet, Guds Mor træde på en slange, og nadveren.

Den lille dreng rettede faren:
– Nej nadveren først, og så Guds Mor.

Jeg bad om et tegn. Er det her et tegn?
Lige meget hvad; fra nu af vil jeg huske at have de fattige i mine bønner, de sultne og hungrende, og også de fattige i hjertet, de fattige i troen ....

Katekese

- et fælles anliggende for menigheden

Tekst og foto: Kuno Arnkilde

Det var på Frederiksberg, det var i begyndelsen af oktober, og det var "børnesøndag" i menigheden ved Sankt Mariæ Kirke. En katekese-søndag med indlagt højmesse hvor der bogstavelig talt ikke var rum tilbage til flere kirkegængere. En messe med liv, spontanitet og en meget lav gennemsnitsalder på kirkebænkene.

Hvordan er en menighed kommet så langt i sit børne- og ungdomsarbejde? Katolsk Orientering kørte til Frederiksberg en gylden efterårs morgen, for at blive klogere.

Børnesøndag

En børnesøndag i Sankt Mariæ Kirke er en dag med et mylder af børn og unge. Der deltager også mange voksne, fordi der kræves en solid indsats af menighedens voksne medlemmer for undervise de ca. 100 børn og unge, som er knyttet til menigheden. En undervisning, som menigheden er stolt af, og som de gerne vil fortælle om.

Børneundervisningens tema i år er hentet fra Danmarks Unge Katolikkers årstema som er "Kaldet af Gud". Børnene og de unge undervises i aldersopdelte grupper: fra 4-7 år, fra 7-8 år, hvor børnene modtager undervisning som forberedelse til 1. kommunion og aldersgruppen fra 1. kommunion og frem til firmelsesalderen, hvor undervisningen ofte former sig som en dialog mellem de unge og kateketen.

Herudover er der endnu to 1. kommunionshold. Et ekstra hold om torsdagen, fordi der ikke er plads i lokalerne om søndagen, samt et opsamlingshold, som består af unge katolikker, der ikke "nåede" at komme med, dengang de havde en alder, hvor man normalt modtager 1. kommunion.

Aldersgruppen "efter firmelsesalderen" mødes mindre regelmæssigt, men det store tilløbsstykke for denne gruppe er den årlige teologiske weekend på Magleås.

Derudover mødes de voksne til "Teologisk Søndag" og "Teologisk aften". Denne søndag havde Jakob Thorsen, som i øjeblikket oversætter Pave Bendikts nye bog til dansk, et oplæg, hvor gruppen havde en teologisk gennemgang af indledningen til pavens nye bog.

De frivillige voksne

Tidligere i år stod menigheden i den situation, at de mennesker, der gennem mange år havde været bærende kræfter i den ikke-sakramentsforberedende del af undervisningen, ikke kunne eller ville fortsætte, andre måtte tage over. "Men vi vidste faktisk ikke, hvem vi skulle spørge," fortæller sognepræst Jesper Fich og fortsætter:

– Nikolaj Ottesen-Støtt, som er næstformand i menighedsrådet, foreslog, at vi skulle indkalde medlemmer af menigheden, som følte et ansvar for undervisningen af børn og unge. Til dette møde kom der omkring 40 mennesker. Nogle ville gerne være praktiske hjælpere, og andre havde mod til at begynde med undervisning.

– Det var opgaven, satsningen og nu også vores gode erfaring at få menigheden til at forstå, at katekesen er et fælles anliggende for hele menigheden. Ikke en undervisning, der kun tilbydes af nogle få professionelle. Det er vigtigt, at hele menigheden føler et ansvar for undervisningen.

Dynamik og miljø

Alyse Bjørgo er koordinator for børnesøndagene, og hun fortæller:

– Vi er nu i den heldige situation, at vi kan sætte flere voksne af til hvert hold og dermed differentiere undervisningen. I den sakramentsforberedende undervisning er 3-4 voksne tilknyttet, og i den almindelige katekese er der to voksne undervisere tilknyttet hvert undervisningshold. Det betyder, at vi kan tilgodese alle børnene i den enkelte gruppe.

Det betyder også, at vi over for de voksne, der giver udtryk for nervøsitet ved at begynde et undervisningsforløb, har mulighed for at etablere undervisningshold, hvor mere erfarne undervisere arbejder sammen med nye undervisere og derved har mulighed for at støtte de nye. Der opstår et dynamisk miljø omkring katekesen.

Succesen

Børne- og ungdomsarbejdet på Frederiksberg er bemærkelsesværdigt på flere måder, og man kan med rette tale om en succes, men hvordan er succes opstået?

Alyse: Der er ressourcestærke mennesker i menigheden. Mennesker med overskud til

Hvem er Jesus? blev børnene spurgt om. De svarede: "Det er Guds Søn". Børnene fik herefter til opgave at tegne Guds Søn.

at rumme undervisningen i deres hverdag, og så er vi gode til at arbejde sammen. Vi oplever et fælles ansvar, og vi løfter opgaverne sammen.

Nikolaj: Det handler om at skabe en god cirkel. Jo mere åben og imødekommende man er over for folk, der byder ind, jo flere har lyst til at deltage. Når man beder folk om at sætte nogle ting i gang, og de så gør det, har det en positiv effekt på andre, der så også tilbyder deres hjælp.

Jesper Fich: Vi bygger på en tradition, hvor arbejdet har været i en stadig udvikling over en periode på næsten 40 år, og Sankt Mariæ sogn er derfor også kendetegnet ved at være et sogn for børn og unge. Det gør det nemmere, for vi har åbenbart skabt en atmosfære, hvor folk tør. Menigheden tør tage et ansvar, og vi er mange der spiller bolden frem på banen. Lioba-søstrene, som bor i det tilstødende kloster, har selvfølgelig også en stor andel i denne succes.

Kirkens lære

I har som kateketer en særlig forpligtelse til at videregive troen og formidle kendskabet til Kirkens lære, f.eks. læren om sex for ægteskabet og brug af prævention. Hvordan forvalter I det ansvar over for de unge?

Nikolaj: Først og fremmest handler det om at opbygge et tillidsforhold til de unge. De skal være her. Vi bestræber os på at møde dem, hvor de står – uanset hvor de er rent kirkeligt. Det handler om at give dem indtryk af, at de er velkomne i Kirken. Vi møder dem i 15-års alderen, hvor de er ved at skabe deres identitet, og vi ønsker at give dem en tro på, at de er noget, og at de kan noget.

Alyse Bjørgo: Det handler om at give dem viden om, hvad Kirkens lære er og støtte dem i at tage selvstændige valg. Hvordan de ønsker at leve efter Kirkens lære. Vi kan jo ikke tvinge dem til at handle på en bestemt måde. Vi oplyser dem om, hvordan Kirkens lære er og prøver at guide dem på den rigtige vej.

Fortæller I dem også, at det har konsekvenser, hvis de ikke handler efter Kirkens lære?

Nikolaj: - Konsekvenserne skyldes ikke, at Kirken ikke vil have, at man gør sådan eller sådan. Konsekvensen er; at det går ud over deres personlige liv. Det handler om, at de bliver kompetente til at træffe nogle valg. Pointen er ikke, at de diskvalificerer sig selv fra det kirkelige fællesskab. Pointen er, at de skal finde ud af, hvordan de kan beskytte sig selv, og hvordan de kan beskytte hinanden med det ansvar, de har over for hinanden.

Jesper Fich: Man må lære at se spørgsmå-

let om de moralske valg i livet, ikke først og fremmest som et spørgsmål om seksualmoral, det personal-etiske. Det er også al det andet, vi gør: Hvordan bruger vi vores penge, hvordan lever vi vores liv, hvordan bliver troen en integreret del af tilværelsen. Hvis ikke troen har en integreret plads i et menneskes liv, så kan det egentlig være det samme. Den katolske Kirke er kendt som et fællesskab, hvor vi ikke lærer dogmer, men hvor vi inviterer til et liv.

Det betyder ikke, at det ikke er vigtigt at have en viden om disse ting, som vi for øvrigt også fortæller om, men vi ser det ikke som et isoleret spørgsmål og heller ikke som det vigtigste. Det vigtigste er at give de unge en troens sans – uden den kommer der overhovedet ikke noget ud af vores bestræbelser.

Jeg spurgte dig som præst om disse svære emner i ungdomsarbejdet, men du henviser besvarelsen til lægfolk – hvorfor skulle de svare?

– Lægfolk er lige så gode til at svare på disse emner, som en præst er. Nogle gange bedre. Når vi f.eks. har mange unge knyttet til undervisningen på firmesholdet, forekommer det mere relevant for de unge at høre på en gymnasielev – hvordan han eller hun lever med sin tro – end det er at høre på mig som præst. Det handler om at møde rollebilleder, ansigter. I Den katolske Kirke er der heldigvis meget andet end præstens fremtoning.

Gode råd

Kan I give nogle gode råd til andre menigheder, der ønsker at starte eller opgradere deres ungdomsarbejde?

Nikolaj: Man skal annoncere åbent for menigheden, at man søger hjælpende hænder. Man skal være klar til at give menigheden et ansvar. Man skal være så mange mennesker som muligt, fordi man skal ind i en god cirkel. Jo flere der melder sig til at være med i ungdomsarbejdet – jo flere har senere lyst til at være med.

Jesper Fich: Den mentalitet, som vi her har talt om, kunne vi godt ønske at andre menigheder tog til sig. Kort sagt: Det handler for præsten om at give ansvar fra sig og så turde tro på, at de frivillige også kan.

Samtalen er ved at være slut, fordi klokkerne kalder til messe, men sognepræst Jesper Fich når lige at sende en invitation af sted til menighedens store krybbspil lørdag, den 15. december kl. 14.00. Omkring 40 børn og unge helt ned til 3 år går over scenen denne dag.

I en måned hvor forventningen om det utrolige opfyldes – også i Sankt Mariæ Kirke på Frederiksberg.

Elisabeth af Treenigheden

Den indre celle

af Kirsten Krog

Ifølge bispedømmets liturgiske kalender er den 8. november en hverdag. Tager man imidlertid den dag til klostermesse i karmeliternonnernes kirke i Hillerød, vil man sammen med dem fejre festdagen for Elisabeth af Treenigheden, en fransk karmeliternonne der levede fra 1880 til 1906.

Barndom

Søndag 18. juli 1880 fødtes Marie-Elisabeth-Joséphine Catez som den første af to døtre. Søsteren, Marguerite kom til knap tre år senere, den 20. februar 1883. Deres far, Joseph Catez, var officer og døde, da Elisabeth var 6-7 år gammel. Moderen, Marie Rolland, var en følsom og from kvinde, som var højt elsket af datteren, hvilket kommer klart frem i hendes breve fra klostret. Begge forældre var forholdsvis gamle, da de fik Elisabeth, moderen var snart 34 år gammel, mens faderen allerede var 48 år.

Elisabeth var en viljesstærk og bestemt lille pige, hvilket en episode fra hun var to år illustrerer. Hendes dukke Jeanette var blevet udlånt til at skulle være Jesusbarnet i krybben til en særlig messe. Men bedst som præsten skulle give velsignelsen, råbte Elisabeth rasende: "Dumme præst,

giv mig min Jeanette tilbage". Da hun blev ældre, talte hun om sin "forfærdelige karakter". Men denne voldsomme karakter rummede også evnen til lidenskabelighed, helhjertethed, hengivelse og evnen til med tiden at glemme sig selv. Allerede som ganske ung, før hendes førstekommunion, forstod Elisabeth ikke, hvordan man kunne give sit hjerte til nogen anden end Gud, og hun besluttede allerede dengang ikke at elske nogen anden end Gud og at leve kun for ham. Senere beretter hun om en oplevelse, hun havde, da hun var nogle år ældre: "Jeg var næsten 14 år, da jeg en dag under taksigelsen følte en uimodståelig trang til at vælge ham som min eneste brudgom, og uden at tøve bandt jeg mig til ham i et jomfruløfte. Vi sagde ingenting til hinanden, men vi gav os til hinanden med en så stor kærlighed, at min tidligere beslutning om helt og holdent at være hans blev endnu mere definitiv".

"Gør mig til en karmeliternonne i mit indre"

Næsten ved samme tid begyndte Elisabeth at føle en indre dragningskraft mod klostret og mod Karmel, men moderen satte sig imod. Foreløbig måtte Elisabeth således affinde sig med at leve som karmelit i verden. Under en retræte skriver hun: "Da jeg ikke kan bryde med verden og leve i din

ensomhed, så giv mig i det mindste hjertets ensomhed. Lad mig leve forenet med dig i mit indre, Herre! Intet skal få lov at tage min opmærksomhed fra dig. Gør, at mit liv bliver en stadig bøn! Er jeg med ved sammenkomster og fester, så består min trøst i at samle mig i mit indre og blive delagtig i dit nærvær. [...] Gør mig til en karmeliternonne i mit indre, thi dér kan jeg være det, og vil jeg være det".

Under samme retræte skriver hun: "Jeg beder [...], at jeg alene må kunne leve i mit indre, i den celle, som du byger i mit hjerte, i dette lille hjørne af mig selv, hvor jeg ser dig, hvor jeg fornemmer dig så tydeligt [...]. Lad mig gå op i dig!". Netop denne opdagelse af "den indre celle" gør den senere karmeliternonnes budskab så vigtigt også for de troende katolikker i verden, som længes efter et tættere fællesskab med Gud. Elisabeth siger selv om denne opdagelse: "Vi bærer vores himmel inden i os [...]. Det forekommer mig, at jeg har fundet min himmel på jorden, eftersom himlen er Gud, og Gud bor i min sjæl. Den dag, da jeg forstod dette, blev alt klart for mig, og jeg ville ønske, at jeg kunne hviske denne hemmelighed til dem, jeg elsker, så de også kan klynge sig fast til Gud gennem alt".

Klosterindtrædelse

Elisabeths budskab er imidlertid ikke blot møntet på dem, der føler et kald til at leve i verden. Også dem, der går med en længsel efter og et kald til klosterlivet, viser Elisabeth vejen til at leve dette klosterkald i nuet. Hun viser, at den bedste forberedelse til klosterlivet er at overgive sig til Guds vilje, rette sit blik mod Jesus og gå ind i sin indre celledens ensomhed. Hendes opdagelse af denne celle og hendes øvelse i at leve dér, var jo netop for hende en forberedelse til ikke at skulle blive i verden, men til senere at skulle gå i kloster.

Som 21-årig får hun endelig sin mors tilfaldelse til at indtræde i Karmel, og netop fordi hun allerede har levet i fortrolighed med sin brudgom i den indre celle, kan hun nu udbrøde: "Jeg kaster mig i hans arme som et lille barn". Elisabeth af Treenigheden, som hun nu hedder, er lykkelig. Mens hun er postuland, skriver hun til sin mor: "Om du kunne læse i min sjæl, om du kunne se det, som bliver mig til del i Karmel, al lykke, dyb lykke, lykke, som kun Gud ved om! [...] Om du bare for et øjeblik kunne se alt dette, skulle du ikke kunne andet end glæde dig, eftersom jeg behøvede dit "ja" for at kunne komme til denne lille afkrog af himlen. Tak for at du sagde det så modigt, tak endnu engang".

Åndeligt mørke

Men kort efter Elisabeths iklædning i 1902 kommer hun ind i en periode med åndeligt mørke. Mens hun er i dette mørke, skriver hun: "En karmeliternonne er en sjæl, som har skuet den Korsfæstede, som har set ham frembære sig selv til sin Far som offer for sjælene. Når hun mediterer og betragter Kristi store kærlighed, så har hun forstået lidelsen i hans sjæl og vil gøre sig til ét med ham". Hendes mørke er denne delagtighed i Kristus, og midt i dette mørke i novicetiden får hun hjælp fra sin erfaring af at leve kun i tro, som hun fik allerede, mens hun levede i verden. Allerede dengang skrev hun: "Det er meget svært efter tidligere at have erfaret ham så nær. Men troen siger mig, at han er der trods alt,

og hvad skal de trøsterige følelser tjene til? De er jo ikke Ham. Og det er alene ham, vi søger. Lad os da gå til ham gennem ren tro".

Kristi brud

Den 11. januar 1903 oprinder så endelig den dag, hvor Elisabeth for altid vier sig til ham, hun allerede som barn havde lovet sig til. Til sin søster skriver hun, hvad dette betyder for hende: "At være brud, hvad lader dette navn os ikke ane om at give og modtage kærlighed, om fortrolighed, om troskab, om absolut hengivelse! At være brud, det er at være givet bort, som han har givet sig selv bort. At være brud, det er at tilbringe hele livet hjerte-mod-hjerte. Det er at være gået ud af sig selv og gået over i ham, at have sin sjæl fuld af hans sjæl, fuld af hans bøn; det er at i hele sit væsen være blevet fængslet og givet bort".

Gennem lidelse og død til Livet

Men at være viet til Kristus betyder også at være Den korsfæstede brud, det betyder at dele alt med ham, som man elsker, og det betyder derfor også at blive forenet med Jesus i hans lidelse og død. Elisabeth beskriver denne længsel efter at blive som den elskede, også i lidelsen, på følgende måde: "Min drøm er, at jeg, inden jeg dør, bliver forvandlet til den korsfæstede Jesus".

Og det er netop, hvad der sker. Efter at hun har levet i Karmel i blot fire år, bliver hun syg af en lidelse, som bogstaveligt tæller hende op indefra. Det var den såkaldte Addisons sygdom, hun led af, en sygdom, hvor man bl.a. får indvortes sår. Hendes læge sagde således om hendes tilstand, kort før hun døde: "Hun er intet andet end et indvortes åbent sår". Men midt i denne forfærdelige lidelse kan hun sige: "O Kærlighed, Kærlighed! Du ved, at jeg elsker dig og længes efter at kunne se dig! Du ved også, hvordan jeg lider. Alligevel er jeg rede til at leve endnu 30, 40 år, om du vil. Udtøm hele mit væsen for din æres skyld. Må det blive udgydt dråbe efter dråbe for din Kirke".

I sin lidelse bliver Elisabeth på ny en lære-mester for os i, hvordan vi kan leve i Guds nærvær. Hun siger: "Jeg er mere overvældet af lykke end af smerte. Min mester har mindet mig om, at dette er min bolig, og at jeg ikke selv skal vælge min lidelse. Jeg kaster mig altså sammen med ham i den uættelige lidelse med megen frygt og angst [...]. Han er her og holder mig ved selskab og hjælper mig at lide, lærer mig at overvinde min smerte for at kunne hvile i ham. Gør som jeg, så vil du se, hvordan alt bliver forvandlet".

Med andre ord: vejen til hvile i forening med Jesus er den fulde overgivelse til Guds vilje i alt. Selv dér, hvor længslen efter at se Gud og være hos ham i herligheden er det eneste ønske, man har tilbage, må man overgive også dette ønske til hans vilje, for at nå til foreningen med ham. Derfor er noget af det sidste Elisabeth siger, inden hun dør: "Jeg finder ham på korset, det er dér, han giver mig liv".

Tidligt den 9. november 1906 går Elisabeth gennem døden til Livet. Hendes sidste ord er: "Jeg går til Lyset, til Kærligheden, til Livet!".

Elisabeth af Treenigheden bliver saligkåret af pave Johannes Paul II den 25. november 1984.

KATOLSK FORLAG
bøger for livet

Troens stærke kvinder

JURGEN MARIJAC

Maria i Biblen og i vort liv
134 sider - kr. 130
Af Wlfrid Stinissen

HILDEGARD AF BINGEN

Den ildfyldte kraft
253 sider - kr. 195
Af Kirsten Kjærulff

Mød os på Bogforum2007, stand 401

Besøg vores hjemmeside www.katolskforlag.dk

Vedrørende fejring af "Pavens dag" 2007

Som udtryk for vor taknemmelighed over Pavens tjeneste og for vor forbundethed med ham fejrer vi hvert år en "Pavens dag." Traditionelt har dette ofte været en dag i nærheden af årsdagen for Pavens valg eller indsættelse. Derudover har vi hvert år i forbindelse med fejringen af festen for de hellige apostle Peter og Paul indsamlet kollekten kaldet "Peterspenge."

Årsdagen for Pave Benedikts valg og indsættelse (19. og 24. april) vil meget ofte kunne falde i fastetiden eller lige omkring påske. Festen for de hellige apostle Peter og Paul fejres, når sommerferien er begyndt. På baggrund af disse omstændigheder blev der på Den nordiske Bispekonferencens møde i Alta i september sidste år udtrykt ønske om, at der blev fundet en anden dag til markering af "Pavens dag" og til indsamling af Peterspenge. De nordiske biskopper blev enige om, at denne dag i vore lande for fremtiden skulle være den første søndag efter festen for Laterankirkens, Pavens domkirkes, indvielse. Denne fest er placeret i kalenderen den 9. november, og første søndag herefter vil i år være søndag den 11. november.

På denne dag bedes man i alle kirker fejre messen "for Paven, især på årsdagen for hans valg." Læsningerne kan være søndagens, dem til festen for Laterankirkens indvielse eller for festen for de hellige apostle Peter og Paul. Paven og hans tjeneste bedes endvidere nævnt i forbønerne.

For fremtiden skal også Peterspengene indsamles denne dag, dog ikke i år, da det allerede er sket på Peters og Pauls festen den 1. juli.

I Sct. Ansgars domkirke vil "Pavens dag" blive markeret med en højtidelig vesper kl. 16.00, hvortil alle, præster, ordensfolk og øvrige troende, indbydes. Efter vespersen afholdes der en reception i menighedssalen.

København, den 11. oktober, 2007

✠Czeslaw Kozon

Caritas søger frivillige

Caritas er gået på jagt efter frivillige, der kan hjælpe til med at løse forskellige arbejdsopgaver på sekretariatet på Vibevej i København. Generalsekretær Jann Sjursen siger:

– I Caritas har vi gode erfaringer med hjælp fra frivillige. Et stigende aktivitetsniveau gør det aktuelt at søge en ekstra håndsrækning fra frivillige, som jo ikke bare er en håndsrækning til sekretariatet, men især til de fattige i udviklingslandene. Derfor forsøger vi nu gennem Katolsk Orientering og ved at afholde et informationsmøde den 19. november at få flere med i arbejdsfællesskabet på vores sekretariat.

– Når Caritas går vejen om et informationsmøde er det for at give interesserede en mulighed for mere uformelt at orientere sig om hvilke arbejdsopgaver, der kan blive tale om at løse, og om det

Caritas Danmark søger informationskoordinator

Da vor mangeårige medarbejder går på efterløn, er stillingen som informationskoordinator for Caritas Danmark ledig til besættelse pr. 1. februar 2008.

Caritas Danmark er en del af en verdensomspændende organisation, der arbejder i mere end 200 lande og territorier. Selv arbejder Caritas Danmark med udvikling og nødhjælp i en halv snes lande.

Vi ønsker en medarbejder, der

- kan se sig selv som medarbejder i en organisation, der arbejder på et kristent værdigrundlag og i tilknytning til Den katolske Kirke.
- kan arbejde selvstændigt under ansvar.
- har lyst til at dele viden og sparre med sekretariatets øvrige ansatte.
- er fortrolig med kommunikation og brug af forskellige medier.
- fortrolig med Microsoft Office, FrontPage (el. andet hjemmesideprogram), digital billedhåndtering mv.
- er flydende på engelsk i skrift og tale. Kendskab til fransk og spansk vil være en absolut fordel.

Informationskoordinatoren er ansvarlig for

- organisationens projektrelaterede oplysning
  - Caritas Nyt (blad til bidragydere)
  - organisationens hjemmeside, www.caritas.dk
  - nyhedsmails
  - IT på sekretariatet
- Sammen med kampagnekoordinatoren forestås desuden en række andre oplysnings- og informationsaktiviteter. Arbejdet medfører en del tjenesterejser, herunder op til 60 årlige rejsedage i udlandet.

Informationskoordinatoren referer til generalsekretæren.

Fastsættelse af lønnen tager udgangspunkt i statens overenskomst (gl. løn) på det pågældende fagområde.

Ansøgningsfrist er 19. november og stillingen ønskes besat fra den 1. februar 2008. Send din ansøgning til:

Caritas Danmark
Att. Generalsekretær Jann Sjursen
Vibevej 7A., 2400 København NV el. caritas@caritas.dk

Der sigtes mod en første runde af ansættelsessamtaler i uge 47

Informationmøde hos Caritas

Caritas søger frivillige, der vil arbejde med opgaver på sekretariatet i København. I den forbindelse afholdes et informationsmøde

Mandag den 19. november kl. 19.00 på sekretariatet, Vibevej 7A på Nørrebro.

Vi byder på en kop kaffe, og du vil få en orientering om Caritas' arbejde generelt og om mulighederne for at arbejde fast som frivillig på sekretariatet eller med opgaver, som du lejlighedsvis vil kunne løse på sekretariatet eller f.eks. via internettet fra din egen PC.

Har du ikke mulighed for at komme til mødet, men gerne vil arbejde frivilligt for Caritas, så tøv ikke med at kontakte undertegnede.

Jann Sjursen,
Generalsekretær for Caritas
Tlf. 38 18 00 00

overhovedet er noget for dem at arbejde frivilligt i Caritas.

Af mulige arbejdsopgaver nævner Jann Sjursen, at man gerne vil have receptionsfunktionen (telefonpasning og lettere kontorarbejde) varetaget kl. 10-14 på alle ugens hverdage. Desuden vil Caritas gerne oprette kontakt til frivillige, der lejlighedsvis kan træde til ved store forsendelsesopgaver, hjælp til forskellige arrangementer, kørselsopgaver, indkøb m.v.

På informationsmødet den 19. november er det generalsekretæren selv, der medvirker tillige med Gerda Schwartz, der i en årrække har arbejdet som frivillig på Caritas' sekretariat.

DANSK OLIE

KOMPAGNI A/S

Fyringsolie
Oliefyrsservice
Installationer
Olievagt i
fyringssæsonen

Rodovrevej 383, 2610 Rodovre
36 70 45 30
- sikkerhed for varme

RFM Landsbevægelsen Respekt for Menneskeliv

*Sig ja til livet
– hele livet!*

Bestil et gratis prøvenr. af RFM nyt!
Tlf 5576 7652 • E-mail: rfm@mail.dk
www.rfm.dk

Katolsk Menighedsplejes Julemarked 2007

Krist Konge, søndag den 25. november

Niels Steensens Gymnasium, Australiensvej 38
Kl. 9.30 Messe i Skt. Augustin Kirke, Jagtvej 183
Kl. 10.45-16.00 Julemarked

I løbet af dagen vil der være forskellig musik, dans og sang. Besøg loppemarkedet, antikvariatet og boderne i kælderen. Lækker mad i restauranten og lune æbleskiver i gløggbaren. Der er info-stande for katolske foreninger og organisationer.

En hjælpende hånd modtages med glæde

Academicum Catholicum

indbyder til

Alle Sjæles Messe

og efterfølgende foredrag ved
p. Daniel Nørgaard

Emne

Forskelle på katolsk og ortodoks kirkeforståelse.
Paveembedet som "problem"
i den økumeniske dialog.

Tid

Fredag d. 9. november 2007

Messe kl. 19.00

Foredrag kl. 20.15

Sted

Skt. Ansgar Kirke og menighedssal
Bredgade 64 og 69A, 1260 København K.

Alle er velkomne

annoncer og meddelelser

Det sker i
bispedømmet

November

Lørdag 3. kl. 14.30 - Voksenkatekese v/dr. Theol Richardt Hansen: "Helgener". Afsluttes m. messe kl. 17.00.
Sted: Sankt Ansgar Kirkes menighedssal, Bredgade 69 A.
Alle er velkomne

Torsdag 8. kl. 19.00 - Karismatisk bedegruppe.
Sankt Pauls Kirke, Frøgård Alle 12, Taastrup

Onsdag 21. kl. 19.30 - Kaj V. Hansen holder foredrag
Emne: Israel, landet der er helligt for tre religioner.
Menighedssalen, Sankt Laurentii Kirke, Frederiksborgvej 11, 4000 Roskilde. Arr.: Sankt Laurentii Aftener. Entré kr. 40,00 inkl. kaffe. Alle er velkomne.

Lørdag 24. kl. 14.30-16.30 Temalørdag: "Altid skal I bede"
Bøn i Lukasevangeliets v. Hans Thulstrup. Sted Sankt Therese Kirkes menighedslokale, Bernstorffsvej 56, Hellerup

Søndag 25. kl. Kl. 9.30 - Katolske Menighedsplejers julemarked. Kl. 9.30 messe i Sankt Augustins Kirke Jagtvej 183, kl. 10.45-16.00 julemarked.
Sted: Niels Steensens Gymnasium, Jagtvej 183, Kbh. Ø.

Søndag 25. kl. 13.00-16.00 På opdagelse i troen
Tema: "Kaldet af Gud" - Johs. Evangeliet/lys og mørke v. Eva Vinther. Sted: Sankt Pauls Kirke, Frøgård Alle 12, Taastrup

Freddag 30. kl. 19.30 - Forsonings- og helbredelsesmesse i Skt. Ansgars kirke i København. Messen fejres for at bringe forsoning og helbredelse i vore egne relationer, i Kirken og i verden. Messen vil vare op til 2 timer. Kl. 18.30 mulighed for skriftemål. Ansvarlige præster: Michal Bienkowski, Mikolaj Kecik, Lars Messerschmidt. Folder kan rekvireres hos Jonnie Nielsen, telefon 33 33 05 02, email: jonniejoerly@hotmail.com, hos præsterne og ved kirkerne.

December

Lørdag 1. kl. 14.30 - Voksenkatekese v.domsakristan Ulla Elmquist: "Jesus af Nazareth" – introduktion af pave Benedikt d. XVI's bog, afsluttes med messe kl. 17.00.
Sted: Sankt Ansgar Kirkes menighedssal, Bredgade 69 A
Alle er velkomne

Lørdag 8. kl. 12.00 - Møde i Ælnoth - Katolsk Historisk Forening for Danmark, begynder med fællesspisning af medbragt mad. Derefter foredrag af historiske emner. Sted: Bispekontoret, Gl. Kongevej 15, København V. Alle er velkomne.
(Oplysninger på telefon 38 34 11 16)

***

Der er ukrainsk messe i domkirken hver 1. søndag i måneden kl. 12.00: Sankt Ansgars Kirke, Bredgade 64, København

"Pavens dag"

Søndag den 11. november 2007

Kl. 16.00 pontifikalvesper
i Sct. Ansgars domkirke
Bredgade 64, 1260 København K
Efterfølgende reception i menighedssalen

GLADSAXE
BEDEMANDSFORRETNING
SØBORG HOVEDGADE 94Henrik
LundgrenDØGNVAGT
39 69 86 81Afdelinger i Skovlunde, Ballerup,
Herlev, Farum, Bispebjerg
og FrederikssundJeg kommer gerne i Deres hjem for at træffe
de nødvendige aftalerTELEFONLINE
SOS FORBØNØnsker du forbøn,
et lyttende øre,
et ord fra Jesus
og en velsignelse
så ring **7518 1808**Torsdag, fredag
og lørdag kl. 20-23
hele året

Vanløse Ligkistemagasinet

H.P. Baltzer & Søn ApS
Jyllingevej 8, 2720 Vanløse**38 71 75 01**organiseret bedemand
tilknyttet garantiordning

www.vanlose-ligkistemagasinet.dk

KRIS Kristen Rådgivning for Incestofre og Seksuelt misbrugte

KRIS (Landskontoret i Århus):
Fredens Torv 2, 1. sal tv. Postboks 5023, 8100 Århus C
Tlf. 8618 3394 eller 7022 7294
Læge og familierapeut Vibeke MøllerKRIS (Sjælland):
Sankt Lukas Vej 6A, 1. sal, 2900 Hellerup • Tlf. 3940 7294 eller 4710 7294
Socialrådgiver og terapeut Inger AndersenKRIS (Syddjylland/Fyn):
Jyllandsgade 20, 1. sal, Postboks 44, 7000 Fredericia • Tlf. 5051 8818
Sygeplejerske og terapeut Rie BjerreKRIS (Herring): Tlf. 2195 0209
Pædagog og terapeut Helene SvendsenFå tilsendt KRIS' nyhedsbreve og kursusinformation.
Email: kris@kris-dk.dk • Hjemmeside: www.kris-dk.dkKRIS har åbnet rådgivning i Næstved
Mandag og tirsdag på adressen: Østergade 13
Samtaler aftales: Tirsdag - torsdag på tlf. 3940 7294
ellers på tlf. 4710 7294Det er aldrig for tidligt
at skrive testamente

Du kan støtte Kirken ved at betænke den i dit testamente. En sådan arv er fritaget for afgifter, så den går ubeskåret til Kirkens arbejde.
Det anbefales at lade en advokat oprette testamente. Sker dette i samråd med bispekontoret, refunderes salæret.

Rekvirér brochure eller ring til:
Torben Møller
Katolsk Bispekontor
Gl. Kongevej 15
1610 København V
Telefon 33 55 60 11

Lejebolig

2-3 værelser, annex, bofællesskab el.lign.
Søges af mor med en 17-årig dreng i Københavns-området.
Max. 3500,00/mdl.
Henvendelse: Anne 50 15 23 99

BANGS TORV BLOMSTER

Herlev Hovedgade 127
Tlf: 44 92 41 31Buketter • Bårebuketter • Vine og Vinpynt
Blomster1910@hotmail.com

Begravelse
Bisættelse
Borydning
Bobehandling

KATOLSK BEGRAVELSES SERVICE

Benzons
BEGRAVELSES SERVICE

DØGNSERVICE 7011 2407

Kastrup Begravelsesforretning
Telefon 32 55 55 55
Døgnvagt
Bedemand Michael Riis
Amagerbrogade 155

Dragør Begravelsesforretning - Telefon 32 53 06 29
Taastrup Begravelsesforretning - Telefon 43 99 19 19

**Hellerup
Emdrup-Ryvang
Bedemandforretning**
v/Lisbeth og Vagn Fondo
Bernstorffsvej 13 A
39 62 16 50

Reference:
Sankt Joseph Søstrene
Benediktinerinderne
af den hellige Lioba
Alle aftaler træffes
gerne i hjemmet

Victor Nielsen
Stenhuggeri og
Monumentforretning
v/stenhuggermester Mohr
Vestre Kirkegårds Allé 28-32
2450 København SV
Tlf. 33 21 65 48
Fax. 33 21 30 32

ADVOKAT
Marianne Qvist
Paradishegnet 5
2840 Holte
Tlf. 45 46 19 40

**ARV • TESTAMENTE
SKØDER
ÆGTESKABSSAGER**
WWW.MARIANNEQVIST.DK

Katolsk
OrienteringIndlæg til Katolsk Orientering
nr. som udkommer den

5. december

skal være redaktionen i
hænde senest den

19. november

Med venlig hilsen
Redaktionen

Find os på
katolskorientering.dk
det gjorde 6.800 i oktober
og besøg den officielle
katolske hjemmeside
på
www.katolsk.dk

Er dit liv i kaos/krise?
Der er en, der kan lytte i
Telefonlinjen ved kirken.
Ring gratis og anonymt.

Alle dage mellem 18 -22
70 26 14 84

Ingen cafe latte.....

...men gode bøger om din tro

Sankt Andreas Bibliotek

Man-fre 10-12 og 13-16

Tirsdag desuden 16.-17.30

Gl. Kongevej 15

1610 København V.

www.sanktandreasbibliotek.dk

Katolsk Orientering nr. 18 7. november 2007 33. årgang

Store skarer fulgtes med Jesus, og han vendte sig om og sagde til dem: Hvis nogen kommer til mig og ikke hader sin far og mor, hustru og børn, brødre og søstre, ja, sit eget liv, kan han ikke være min discipel. Den, der ikke bærer sit kors og går i mit spor, kan ikke være min discipel.
Luk 14, 25-27

Redaktion Torben Riis (ansvarshavende)

Redaktionssekretær Kuno Arnkilde

Annoncer, orientering fra sognene og abonnement

Lisbeth Rønne

Medarbejdere i dette nr. Stig Holsting, Sr. Mirijam Kaschner
 Kirsten Kjærullif, Kirsten Krog, Eva Maria Nielsen, Lisbeth Rütz

Redaktion og annoncer

Katolsk Orientering, Gammel Kongevej 15, 1610

København V,

tlf.: 3355 6040 kl. 9-13 mandag-fredag, fax 3355 6041,

e-mail: redaktion@katolskorientering.dk

Giro 205-7042

Orientering fra sognene: indlæg sendes til

sognenyt@katolskorientering.dk

Alle katolske husstande kan få bladet gratis tilsendt.

Abonnementspris 420 kr. helårligt. Løssalg 21 kr.

i Stenbutikken, Vesterbrogade 28, 1620 København V.

Udgiver Ansgarstiftelsen, Gammel Kongevej 15,

DK 1610 København V

Tryk Morsø Folkeblad Bogtrykkeri

Oplag 7900

ISSN 0902-297X

Fundet i programmet

af
Stig Holsting

Uge 45 og 46

uægte børn. Indeholder bl.a.:
21.05 Sex, synd og skam

Engelsk dokumentarprogram om de irske Magdalene-hjem. Martha, Phyllis, Brigid og Christina fortæller om en hverdag med hårdt arbejde, mishandling og seksuelle overgreb, før det lykkedes dem at undslippe. For nogle kvinder lykkedes det aldrig. Det sidste Magdalene-hjem lukkede i 1996.

Dansk tekst: Inge Sunesen.

Sendes også 25.11.

RADIO

P 1: Lørdag den 17. november
07.03 Radioklassikeren

Den store sjæl.

Historien om Gandhi - den politiske og åndelige leder for Indiens uafhængighedsbevægelse.

Tilrettelæggelse: Thomas Haugaard

**På www.katpod.dk
 siden sidst**

Mads Christoffersen ny generalsekretær i Danske Kirkers Råd

Ikke tridentinsk messe i Stenosgade

Mathilde Munk - ung, katolik og lægestuderende

Rom Indefra 39

Ole Schnell tildelt den pavelige orden Pro Ecclesia et Pontifice

Kan du huske - pastor Niels Oppermann?

TV

DR 1: Mandag den 12. november 20.00
Michael Palin i det nye Europa (3:7)
Rejserieserie fra BBC fra 2007.

Michael Palin begynder sin tur i den fjernte ende af Sydøsteuropa i Tiraspol, hovedstaden i Transdnister, en udbryderrepublik fra Moldova, med kun en halv million indbyggere, hvor han fejrer nationaldagen. Kun en halv time derfra ligger Moldovas hovedstad, Chisinau, der viser sig at være overraskende smuk. I det nordlige Rumænien besøger han det betagende kloster Moldovita og overværer Alle Sjælesdag i en 1600-tals kirke i Leud i Maramuresprovinsen. Han møder billedskæreren Dan Petru, der afbilder de dodes liv på en kirkegård i Sapanta. Træ og tømmer er den vigtigste ressource i Miramure, der er et af de mindst udviklede områder i Europa. Michael Palin entrer et damp tog sammen med firs shovuggere på vej til arbejde. Og nej, han synger ikke! Herfra går turen til Transylvanien for at opleve den virkelige grev Dracula og hans borg og videre til hovedstaden Bukarest, hvor han bl.a. ser diktatoren Ceausescu helt utroligt grimme Folkets Palads.

DR 2: Lørdag den 17. november
20.00 - 22.30 DR2 Tema: Høreunger og

Fisken

Kristne Symboler

v./ Sr. Mirijam
 Kaschner

Fisken er fra gammel tid brugt som et kristent symbol.

I de første århundreder efter Kristi fødsel, da den nye tros tilhængere ofte var udsat for forfølgelse, brugte man fisken som gensidigt kendte tegn mellem kristne. Dengang var det ikke tilladt at være kristen. Det var heller ikke tilladt at mødes til gudstjeneste.

Hvordan skulle de kristne så give sig til kende over for hinanden? Det kunne de gøre ved at tegne en fisk - i sandet, i katakomberne, i hånden eller der, hvor de mødtes.

Og det var ikke et tilfældigt symbol: Hvis man nemlig skriver forbogstaverne i J(esus) K(ristus) G(uds) S(øn) F(relseren) på græsk, altså: I(esous) CH(ristos) TH(eou) (h)Y(ios) S(oter), får man I-CH-TH-Y-S, hvilket danner det græske ord, som betyder "fisk". Julianus Africanus (200-tallet) skrev: "Ichtys er Kristi mystiske navn."

Fisk spiller desuden flere gange en rolle som genstand eller symbol i Det Nye Testamente. Her kan der

eksempelvis nævnes apostlenes tidligere erhverv som fiskere, hvor Jesus rekrutterer dem med ordene om, at de nu skulle være "menne-skefiskere" i stedet, men også historien om de 5.000, som af Jesus blev bispist med fem brød og to fisk (Matt 14,15-21, Luk 9,12-17 og Joh 6,4-13).

Efter opstandelsen møder Jesus apostlene, og da de endnu ikke forstår, at han virkelig er levende, spiser han et stykke stegt fisk for at overbevise dem.

At have en fisk bag på sin bil, på sin kuffert, på sin kalender er også i dag et vidnesbyrd for dem, der kender symbolikken.

IXTYΣ

Katolsk Orientering

23 nye kardinaler indsættes d. 24. november

af Lisbeth Rütz

Ved afslutningen af generalaudiensen onsdag d. 17.10. oplæste pave Benedikt XVI navnene på 23 nyudnævnte kardinaler. Den formelle indsættelse af de nye kardinaler vil finde sted ved vigilien til Krist Konges Fest, som er den sidste søndag i kirkeåret. Med sit motu proprio "Ingravescentem aetatem" fastsatte Paul VI 21. november 1970 antallet af deltagere i konklavet til maksimalt 120 og aldersgrænsen for kardinaler med stemmeret til 80. Johannes Paul II bekræftede dette tal i 1996 i den apostolske konstitution "Universi Dominici Gregis", men overskred dog selv grænsen på 120 to gange.

Valget er denne gang faldet på syv medlemmer af kurien og elleve biskopper fra vigtige bispedømmer over hele verden. Derudover får fem over 80 tildelt kardinalstitlen som en slags hædersbevisning for deres livslange indsats for Kirken. Den 93-årige polske biskop Ignacy Jez, der også var udset til at blive kardinal, døde dagen før offentliggørelsen af navnene. Antallet af kardinaler med stemmeret til konklavet vil d. 24. november være 120, da Vatikanets mangeårige statssekretær, kardinal Angelo Sodano, dagen for udnævnelsen af de nye kardinaler fylder 80 år.

Paven fremhævede i sin tale ved generalaudiensen, at de nye kardinaler, der kommer fra hele verden, dels afspejler Kirkens universalitet, dels de mange forskellige embeder, der findes i den, og han udtrykte håb om, at han i nær fremtid vil kunne udnævne endnu flere kardinaler blandt mange egnede emner. Kardinalerne udnævnes på livstid af paven og indsættes ved et konsistorium. Konsistorium (lat. forsamlingssted) var i romeriget en betegnelse for det sted, hvor kejseren holdt møde med sit råd. I dag bruges betegnelsen om den kardinalforsamling, der rådgiver paven. De nye kardinaler vil ved deres indsættelse få overrakt den røde beretta samt en ring som tegn på deres nye værdighed. De vil desuden få tildelt en titulærkirke i Rom. Det er anden gang, Benedikt XVI udnævner kar-

dinaler. Første gang var 24. marts 2006, hvor 15 nye kardinaler blev udnævnt. Med konsistoriet d. 24. november vil der være 202 nye kardinaler. Forgængeren, Johannes Paul II, udnævnte i alt 231 kardinaler ved 9 konsistorier. Tendensen under Benedikt XVI ser ud til at blive hyppigere udnævnelser af færre kardinaler.

11 biskopper udnævnt

11 af de nye kardinaler leder store bispedømmer, der traditionelt har en kardinal i spidsen. Ikke overraskende er der udnævnelser til fem fra de store europæiske ærkebispedømmer, dvs. André Vingt-Trois fra Paris, Angelo Bagnasco fra Genova og Sean Brady fra Armagh i Irland. Med Martínez Sistach fra Barcelona og Garcia-Gasco Vicente fra Valencia får Spanien to nye kardinaler.

Hermed har Frankrig og Spanien hver 6 kardinaler med stemmeret til konklavet. Seks biskopper uden for Europa er udnævnt. Afrika, der ved sidste udnævnelse ingen kardinaler fik, får nu to nye – én fra Vest- og én fra Østafrika. Fra Senegal udnævnes biskoppen af Dakar Theodore-Adrien, og fra Kenya udnævnes ærkebiskoppen af Nairobi John Njue.

En af de store overraskelser er udnævnelsen af ærkebiskoppen af Galveston-Houston (Texas), Daniel DiNardo som er meget engageret i pro-life bevægelsen. Ifølge vaticanisten John Allen fra National Catholic Reporter skyldes dette, at den sydvestlige del af USA har fået stadig større betydning i amerikansk katolicisme. Ca. 40 % af katolikkerne i USA er "hispanics", d.v.s. indvandrere eller efterkommere af indvandrere fra Sydamerika.

Latinamerika får ikke overraskende to nye kardinaler i Odilio Pedro Scherer og Francisco Robles Ortega, der kommer fra henholdsvis Sao Paulo og Monterrey. Asien får med ærkebiskoppen af Bombay Oswald Gracias kun én ny kardinal.

Reitalienisering af kurien

Der vil fortsat være ca. 25 %, der arbejder i kurien. Syv af de 18 nyudnævnte kardinaler er kurieembedsmænd. Tre af dem er

italienere – én er italo-argentiner, hvilket får det franske katolske dagblad La Croix til at tale om en "reitalienisering" af kurien. Det drejer sig om italo-argentineren Leonardo Sandri, der er præfekt for de orientalske kirker, Giovanni Lajolo, der er præsident for Den pavelige kommission for Vatikanstaten, den nye arkivar og bibliotekar Raffaele Farina og den nye ærkepræsident i Peterskirken Angelo Comastri. Disse fire embeder forbindes traditionelt med kardinalværdigheden.

Andre kurieudnævnelser er udnævnelsen af tyskeren Josef Cordes, der er præsident for Cor Unum og nær ven af paven, og polakken Stanislaw Rylko, der er præsident for det pavelige råd for lægfolk. Under sin tjeneste i kurien har amerikaneren John Patrick Foley, den tidligere præsident for det pavelige råd for social kommunikation og nuværende pro-stormester for Ridderordenen af Den Hellige Grav i Jerusalem set 124 andre mænd blive kardinaler. Nu er turen endelig kommet til ham.

Irak får sin første kardinal

Blandt de fem nye kardinaler over 80 år er den kaldæiske patriark Emmanuel Delly III. Han er den første kardinal fra Irak. Hans udnævnelse har stor symbolværdi, fordi den er tegn på pavens store sympati for den kaldæiske kirke.

Den kaldæiske kirke, der i dag tæller ca. 1.5 millioner troende, er spredt ud over hele verden fra De Forenede

Stater og Canada til Iran, Libanon, Ægypten og Syrien. Siden oldkirkens dage har den kaldæiske kirkes geografiske centrum været Irak, hvor Bagdad har været sæde for patriarkatet. Imidlertid har forholdene i Irak tvunget mange kaldæiske kristne til at flygte, så det oprindelige antal på 800.000 nu er reduceret til 200.000 kaldæere.

Først med Paul VI blev kardinalkollegiet for alvor internationaliseret. Men det er stadig domineret af Europa og Nordamerika, som tilsammen har 73 kardinaler med stemmeret. Det britiske katolske tidsskrift "The Tablet" konkluderer i en kommentar, at den europæiske dominans i kardinalkollegiet fra d. 24. 11. øges. Også John Allen skriver i "National Catholic Reporter" om "en eurocentrisk tendens" i de nye udnævnelser, men forklarer den med pavens store bekymring for Kirkens situation i det ultrasekulariserede Vesteuropa.

Italienerne er med 21 kardinaler med valget fortsat langt den største gruppe i kardinalkollegiet. Den næststørste gruppe er den amerikanske med 13 medlemmer. Den katolske Kirke i USA har med sine 13 kardinaler flere kardinaler end Brasilien, Mexico og Filippinerne tilsammen, selv om disse tre lande har 315 mill. katolikker mod 70 mill. i USA. Mere end halvdelen af alle katolikker i hele verden bor i Latinamerika; men kun 16 % af de stemmeberettigede kardinaler kommer herfra.

Marie-Eugénie blev fejret med manér

af Lisbeth Rütz

Da Marie-Eugénie de Jésus Milleret den 4.6. i år blev helgenkåret i Rom, havde mange danskere taget turen til Rom for at være med.

For selv om den nye helgeninde var fransk af fødsel, har hun også haft stor betydning for Danmark. Assumptions-

søstrenes kongregation, som Marie Eugénie grundlagde, kom til Danmark i 1908. Samme år blev Rygårds Skole grundlagt, og siden da har søstrene præget dansk skole- og kirkeliv.

Naturligvis skulle den nye helgen også fejres i Danmark, og det skete med manér d. 10.11., hvor skolens mange venner og elever med biskop Hans og biskop

fortsættes side 3

Ikke et ord om det danske folketingsvalg

USA's katolske biskopper har – uden tvivl med tanke på det amerikanske præsidentvalg i 2008 – offentliggjort en erklæring med titlen *Faithful Citizenship: A Call to Political Responsibility*.

Som titlen fortæller, er det biskoppernes hensigt at præcisere, hvad man som ansvarlig samfundsborger (og katolik) kan og bør bidrage med i forhold til samfundsdebatten og det politiske liv. Biskopperne gør det fra begyndelsen klart, at der er tale om overordnede principielle overvejelser, og at det altså ikke er deres hensigt at belære katolikkerne om, hvem de skal stemme på eller ikke stemme på ved det ene eller det andet valg. "Vores formål med denne erklæring," siger de, "er at bistå katolikker med at forme deres samvittighed i overensstemmelse med Guds sandhed," og de understreger i denne forbindelse, at den forpligtelse, de som biskopper føler til at belære om moralske værdier, som er med til at forme den enkeltes liv og dermed også udviklingen i samfundet, indtager en central plads i deres forkyndelse. "Vores lands tradition for pluralisme bliver ikke truet, men styrket, når religiøse grupper og troende mennesker i den offentlige debat giver udtryk for, hvad de tror på, og hvad der optager dem."

Hvad dette konkret betyder, forklarer biskopperne ved først at slå fast, at katolsk sociallære grundlæggende bygger på respekten for den enkeltes værdighed som menneske. Heraf følger, at man som katolik eksempelvis bør tage afstand fra provokeret abort og eutanasi – handlinger, som direkte tager sigte på at gøre en ende på uskyldigt menneskeligt liv – men også, at man aktivt bør bekæmpe trusler mod menneskers helbred, liv og værdighed så som sult, fattigdom, racisme, tortur, uretfærdig indvandringspolitik, uretfærdige krige og krigsforbrydelser. Her gælder det, understreger biskopperne, at man både bør bekæmpe det onde og aktivt bestræbe sig på at gøre det gode. Katolikker og alle mennesker af god vilje har en klar forpligtelse til at påvirke den politiske udvikling med holdninger, der bygger på grundlæggende moralske værdier.

Afslutningsvis anerkender biskopperne de vanskeligheder, katolske vælgere står over for, når de skal beslutte sig for, hvilken kandidat de vil stemme på. Katolikker vil ofte kunne føle sig politisk hjemløse, siger biskopperne, når de fornemmer, at alt for få kandidater helhjertet bakker op om Kirkens forsvar for den menneskelige persons værdighed. I denne situation, pointerer de, må man træffe sit valg ud fra en samlet vurdering af kandidatens kvaliteter, mens der på den anden side vil være enkeltspørgsmål som f.eks. kandidatens stilling til abort eller racisme, som på forhånd må diskvalificere ham eller hende.

Såvidt de amerikanske biskopper, som selvfølgelig ikke har haft det netop overståede danske folketingsvalg i tankerne. Om vi kan bruge deres overvejelser til noget, er det helt op til os selv at tage stilling til.

Torben Riis

Læserbreve

Indsendte indlæg bør være forsynet med navn, adresse og telefonnummer. Som hovedregel offentliggøres kun navn og postnr. i bladet. Redaktionen forbeholder sig ret til at forkorte læserbreve, der overskrider 300 ord.

Læserbreve kan indsendes som e-mail til redaktion@katolskorientering.dk eller som brev til Katolsk Orientering, redaktionen, GI Kongevej 15, 1610 København V

En opfordring til redaktøren

Kirkens holdning til abort kan ikke diskuteres.

Der er emner og menneskelige dilemmaer, der er så alvorlige, at man nogle gange kunne ønske, at diskussionen om dem stopper ved ovenstående konstateringer her i bladet.

I K.O. nr.17 stoppede tankeudvekslingen vedrørende abort og voldtægt ikke her, og derved kom den, udover ovenstående kending, til at indeholde noget, som hører til andre steder.

Set fra kvindesyndspunkt (og forhåbentligt mere end én mands) er voldtægt, for ikke at tale om voldtægt som krigsstrategi, så gruppevækende, at man knap tør tænke seriøst over det. De, der alligevel beskæftiger sig med det, vil kunne fortælle, at statistiske tal om traumer ikke kan bruges i denne kontekst. I ærbødighed for ofrene må vi hellere tie.

Af flere grunde finder jeg det dybt beklageligt, at Amnesty har valgt at

arbejde med emnet abort, men:

Spørgsmålet om abort forsvinder ikke i verden. Den ufattelige lidelse for kvinder og børn, som hærgende krigsfolk efterlader mange steder i verden, stiller mennesker for moralske dilemmaer. Det er i allerhøjeste grad hjertets dilemmaer. Hjertets dilemmaer kræver mere svar end en understregning af, at vi skal beskytte det ufødte liv.

Svarene i K.O. begrænser sig heller ikke til denne understregning, men tilføjer en skønnet procentdel af traumatiserede kvinder som følge af abort. På denne måde kan man få det indtryk, at sagen hermed skulle være klar. Jeg kan ikke tro, at det var meningen.

Lidelserne i krigsområderne forsvinder ikke, hverken for de ramte kvinder eller for deres børn.

Jeg opfordrer redaktøren til at følge op på sine svar og oplyse om kirkelige organisationers indsats for at

skabe menneskeværdige tilstande for ofrene og for at lindre bare en brøkdel af de lidelser, vi taler om. På den måde er det muligt at nærme sig en seriøs behandling af elendigheden og en ægte dialog.

Grietje Andersen
Vejele

Svar:

Udvekslingen af synspunkter vedrørende abort og voldtægt er, som det fremgår af indlæggene på side 14, ikke stoppet i KO. Diskussionen har indtil nu i al væsentlighed drejet sig om de principielle, etiske aspekter af spørgsmålet, men redaktionen vil gerne i fremtidige artikler forsøge at belyse, hvad Kirken i forskellige dele af verden konkret gør for at lindre menneskelig lidelse. Her skal vi blot minde om, at der i alle lande, hvor Kirken er til stede, findes en Caritas, som med de ressourcer, man råder over, bl.a. forsøger at hjælpe krigs ofre.

Vi har mistet vores sognepræst

Pater Frank Jobst o.m.i. er efter længere tids sygdom stille sovnet ind den 6. November 2007 på hospice i Aalborg omgivet af sine nærmeste fortrolige.

I den korte tid vores menigheder i Nordjylland nød det privilegium at have pater Frank som sognepræst, har han sat sine tydelige spor. Han var en præst med udsyn og indsigt.

Udsyn gennem sit arbejde. Den første opgave var sjælesørg for den engelsktalende menighed i København, som hjælpepræst i Herlev – senere som sognepræst i Herlev og Tåstrup, som præst for DUK. Han fik også udsyn som provincial for oblatfædrene, hvor han mødte et mangefold af mennesker, kulturer og lande med en bredspektret opfattelse af den katolske kirke, der både er universel og forankret i den lokale kulturkreds.

Udsyn gennem sine omfattende studier af teologisk og filosofisk art.

Indsigt i medmennesket, når det rakte ud efter råd og vejledning. På det personlige plan og igennem sine pointerige prædikener. De troende gik kløgere ud fra liturgiernes fællesskab, end de kom ind, fordi pater Frank nåede den enkelte, der kunne genkende sin egen tro, sin egen verden, sine egne kriser og finde løsninger, som den troende får adgang til ved at lytte og lære.

Vi fik en hyrde, der havde vismandens evne til indlevelse i andre mennesker og kulturer og så mangfoldigheden af troende fra hele verden som en kilde til rigdom. Med sin humor og sine velovervejede ord havde han let adgang til nærvær og omsorg for sine omgivelser.

I en af sine sidste prædikener blev temaet: Vi har alle et navn hos vores far (Abba), vi har alle et håb om at møde faderen, så døden ikke er en adskillelse; men en forening.

I sin første leder i vores sogneblad beskrev pater Frank sin stræben efter at lære Guds Sprog og kunne formidle det. Den stræben kunne vi menigheder mærke, den stræben kunne hans yngre medbrødre i kommunitetet i Aalborg have glæde af, når han i sin dagligdag gav dem modet og indsigt til selv at tage ansvar og lede menighederne på deres fælles vandring mod modet med vores Far. Netop det mål nåede han.

Erik Schou
(menighedsrådets formand)

Læs også interviewet med pater Frank Jobst side 7

Hvorfor sådan en tekst?

Jeg er en af lektorerne ved Stella Maris Kirke i Nyborg. Når jeg læser en tekst gør jeg mig umage for, at teksten læses så højt og klart, at alle kan høre den, og jeg gør mig også umage for, at alle skal forstå det læste og huske det.

Teksten valgt til søndag den 11. november under mig, og netop den dag har vi optagelse i den katolske kirke af en tidligere protestant. Kirken bliver sikkert fuld af protestanter – hvad må de ikke tænke om os?

Teksten er fra 2. Makkabærbog 1-2,9-14.

Den omhandler den jødiske frihedskrig i det 2. årh. før Kristus. Syv pågrebne brødre og deres mor skal tvinges til at spise svinekød. De bliver pisket til døde, fordi de hellere vil dø end overtræde de fædrene love.

Disse skal naturligvis opfattes som love fra Gud og gøre det helt klart, at

dem må man ikke bryde. Men hvem i vores menighed kender den gamle jødiske lovgivning? Jeg gør ikke, skønt jeg har fulgt mange forelæsnings i religionsvidenskab. I de ti bud står der i hvert fald ikke nævnt svinekød som noget ulovligt at spise.

Jeg ved, at Peter i en åbenbaring (Apostlenes Gerninger 10.11) skal have fået tilladelse til at spise al slags kød. En dug med alle slags dyr blev sænket ned til ham, og en stemme sagde Rejs dig op, Peter, slag og spis! Det vil sige, at den gamle lov er ophævet og dermed uinteressant.

De to Makkabærbøger er med blandt apokryferne, der ikke blev godkendt af kirken ved synoden i Jabne ca. 90 efter Kristus. I dag står de som et tillæg til den katolske bibel. Forskningen betvivler stærkt deres ægthed og kalder dem legender. Hvorfor netop vælge tekst derfra?

Der er så mange gode tekster, som kan være til gavn og nytte for menigheden, og som man kan lægge vægt i på de rigtige steder.

Jeg ved ikke, hvordan valget af tekster foretages, men denne her er i hvert tilfælde dårligt valgt. Kender man ikke Peters åbenbarelse, kan man tro, at det stadig er forbudt at spise flæskkesteg.

I det hele taget er mad blevet et omfåleligt emne i den katolske kirke. På nogle tidspunkter må man spise fisk, men ikke kød. Jamen fisk er da også et dræbt dyr! Mere logisk ville det være, at lade vegetarisk mad være det, man måtte spise i fasten, for at vise at man kan faste. Og de sparede beløb kunne gå til kirkelig hjælp i fattige lande.

Eva Antkowiak
5800 Nyborg

Flere læserbreve side 14

Marie-Eugénie – fortsat fra forsiden

Czeslaw i spidsen fejrede hende i Sankt Therese Kirke i Hellerup med en messe, der blev gjort ekstra festlig ved søstrenes og elevernes musikalske indslag.

Men hvem var egentlig Marie-Eugénie? Hun blev født i Metz i Lorraine i Frankrig i 1817. Som godsejerdatter voksede hun op i et trygt og privilegeret miljø, hvor børnene efter tidens forhold fik en solid uddannelse og – usædvanligt dengang – beherskede både fransk og tysk.

Faderen var ateist og Voltaire-discipel, og moderen praktiserede ikke sin tro. Alligevel blev Marie-Eugénie tidligt religiøst engageret. Den første, hellige kommunion oplever hun som et mystisk møde med Kristus. "I det øjeblik jeg modtog Jesus Kristus var det, som om alt hvad jeg havde set på jorden, om det så var min mor, ikke var andet end en flygtig skygge," fortæller hun senere.

Da faderen i 1830 gik fallit og måtte sælge godset Preisch, skiltes forældrenes veje, og Marie Eugénie voksede op i Paris hos sin mor. I en ny, mystisk oplevelse hørte hun som stor pige en stemme, der fortalte hende: "Du vil miste din mor – men jeg vil være som en mor for dig. Der vil komme en dag, hvor du vil forlade alt det, du elsker, for at ære mig og tjene denne Kirke, som du ikke kender". Kort tid efter, da Marie-Eugénie er 15 år gammel, dør hendes mor.

I 1836 hører hun i Notre Dame i Paris én af tidens største prædikanter, dominikaneren Lacordaire, og hun beslutter som 22-årig at grundlægge en ny religiøs orden, som hun giver navnet assumptionssøstre til minde om Marias Optagelse i Himlen (assumptio).

Komme dit rige...

"Min ulykkelighed om Kirkens lære var enorm, og dog havde jeg fået den normale oplæring i troen", fortæller Marie Eugénie i 1841 i et brev til Lacordaire. Med baggrund i det store behov for en bedre katekese besluttede hun, at den nye ordens hovedopgave skulle være at give børn og unge en solid uddannelse og opdrage dem i et autentisk, kristent liv. "Komme dit rige" blev kongregationens motto. Gudsriget skulle være en livsstil, og verden skulle omformes til Guds rige. Udadvendt engagement i samfundet kombineret med et stærkt og autentisk bønsliv blev kernen i den nye kongregations spiritualitet.

Som biskop Czeslaw bemærkede i sin prædiken, er der mange paralleller mellem datidens Frankrig og den moderne verden. 1800-tallet i Frankrig var en materialistisk tid, der var præget af et overfladisk religiøst liv og af arven fra revolutionen i 1789. Mange prøvede at trænge religionen ud af det offentlige rum.

Begyndelsen var svær for det lille kommunitet. Marie-Eugénie levede i stor fattigdom sammen med tre andre kvinder, og det varede længe, før der

kom flere søstre til. Alligevel viste visionen sig at være livskraftig. Alleerede i Marie-Eugénies levetid spredtes kongregationen ud over Europas grænser til Filippinerne og Latinamerika. I 1867 blev den anerkendt af Rom. Dens konstitutioner blev definitivt anerkendt d. 11.4. 1888.

Kongregationen har i dag 1.200 søstre fordelt på 170 kommuniteter over hele verden. I Danmark arbejder søstrene med undervisning på Rygårds skole, pastoralt arbejde i Tåstrup menighed og sjælesorg i fængsler. Kommunitet i Tåstrup består af otte søstre, hvoraf to bor i Skåne.

Som provinsialpriorinden sr. Josiane fortalte ved festen efter messen, var det Marie-Eugénies vision at skabe fællesskab og føre mennesker tilbage til Gud. En ny ikon, der er "skrevet" af den italienske assumptionssøster Celine, er et udtryk for denne spiritualitet. Ikonen afbilder Marie Eugénie stående på jordkloden med de fem kontinenter som tegn på, at det glade budskab skal forkyndes for alverden. I sin ene hånd holder hun et dokument med påskriften: "Jesus Kristus og udbredelsen af Hans rige."

Målet for os alle sammen er, at vi skal vokse ind i dette Gudsriges fællesskab. Eller som søster Marianne fra Tåstrup sagde: "Vi er faktisk skabt til at være hellige og fejlfri foran Gud. Marie Eugénie valgte at satse på det. Hendes far var ateist og hendes mor ikke-praktiserende, så der er håb for os alle sammen..."

Sr. Dorothea, prioinden for Sankt Elisabeth Søstre in Danmark, bød velkommen til receptionen i Sankt Annæ Kirke på Amager

800-året for Den hellige Elisabeths fødsel

Tekst og foto: Kuno Arnkilde

*Herre, du vil være hos mig,
og jeg vil være hos dig,
og aldrig vil jeg skilles fra dig.
St. Elisabeth*

En søndag i strålende solskin og en festmesse med enestående flot musik og korsang var rammen om bispedømmets fejring af jubilæet for Den hellige Elisabeth af Thüringens fødsel for 800 år siden.

Festmassen og den efterfølgende reception fandt sted søndag, den 11. november i Sankt Annæ Kirke på Amager, og Sr. Dorothea, prioinden for Sankt Elisabeth Søstre i Danmark, bød de mange mennesker velkommen.

Biskop Czeslaw Kozon celebrerede messen og sagde som afslutning på sin prædiken: Lad os, på forbøn af Den hellige Elisabeth, blive hjulpet til at sammenhængen i vores Kirke må lykkes stadigt mere, at sammenhængen i vores liv må blive mere og mere tydelig. Den hellige Elisabeth viste vejen i sin tid, må også vi i vores tid blive rustet til at tage samfundets udfordringer op. Ikke kun ved gode råd til politikere og andre indflydelsesrige personer, men ved at vi begynder med os selv. Som enkelte kristne, som menighed og som Kirke.

Hvis du vil vide mere om Den hellige Elisabeth af Thüringen, kan du læse Katolsk Orientering nr. 17. Du kan også besøge Sankt Elisabeth Søstrenes nye hjemmeside på www.sanktelisabeth.dk

Pastor Ebbe Simonsen er død

Tidligt om morgenen, den 14. november, døde vort bispedømmes næstældste præst, pastor Ebbe Simonsen, på plejehjemmet "Nørrevang," i Rimsø på Djursland.

Pastor Simonsen blev født den 7. juli 1914 i København, hvor hans forældre var ansat ved hoffet. Han blev døbt i Christiansborg Slotskirke den 2. august samme år. Efter grundskolen tog han præliminæreksamen i 1932 og senere en handelsmedhjælpereksamen. I 1941 blev han klassisk-sproglig student fra Akademisk Kursus i København.

Forinden var han konverteret til Den katolske Kirke. Optagelsen blev foretaget af pastor Knud Ballin i Sct. Ansagers Kirke den 21. juli 1934. I øvrigt fulgte hans bror, Jens, ham i den katolske tro året efter.

I efteråret 1941 meldte Ebbe Simonsen sig som præstestuderende hos biskop Theodor Suhr og blev sammen med Tønnes Palsø sendt til Rom for at studere ved Collegium Urbanianum under Kongregationen for Troens Udbredelse ("de Propaganda Fide"). Her blev de to danskere præsteviet den 6. april 1947.

Efter sin hjemkomst samme år blev pastor Simonsen udnævnt til kapellan ved Sakramentskirken i København. I 1958 blev han sognepræst i Haderslev og i 1964 efterfulgte han pastor Cay Benzon som sognepræst ved Sakramentskirken. I 1972 vendte han tilbage til Sønderjylland, denne gang som sognepræst i Sønderborg med ansvar for menigheden i Aabenraa. Dette hverv bestred han indtil 1990.

I 1990 flyttede pastor Simonsen til et hus i nærheden af ruinerne af Sct. Knud Lavards Kapel i Haraldsted, hvor han havde regnet med at tilbringe sit otium. I 1992 fik cistercienserinderne i Sostrup brug for en præst, og pastor Simonsen blev i første omgang udnævnt til denne opgave for et år. Han faldt dog hurtigt til og blev meget glad for stedet, således at det var hans ønske at blive der så længe som muligt. Ved siden af tjenesten for søstrene fandt han også mange muligheder for at øve sjælesorg og vejledning blandt Sostrups mange gæster.

Efterhånden svigtede kræfterne, og for nogle år siden flyttede pastor Simonsen til plejehjemmet i Rimsø, ikke langt fra Sostrup. Han forblev dog sø-

strenes præst, og så længe helbredet tillod det, blev han hver dag kørt til messen i klostret. Også efter pastor Haas' ankomst til Sostrup koncelebrerede pastor Simonsen, når han kunne, i den daglige messe hos søstrene.

Et kort overgang, 1965-1970, var pastor Simonsen medlem af Det biskopelige Råd. En opgave, han i mange år bestred, var fra 1962 at være redaktør af "Katolsk Lommebog," senere katolsk vejviser.

Pastor Simonsen fik et langt liv og tjente som præst vort bispedømme trofast og stilsfærdigt. Gang på gang og til det sidste udtrykte han sin store glæde over at være præst, senest i en større sammenhæng, da han i sommer omgivet af mange medbrødre kunne fejre sit 60-års præstebudselum på Sostrup.

Han hvile i fred!

Pastor Simonsens begravelse finder sted mandag den 19. november kl. 10.00 fra klosterkirken i Maria Hjerte Abbedi, Sostrup. Han anbefales til alles forbøn

✠Czeslaw Kozon

Ingen cafe latte.....

...men gode bøger om din tro

Sankt Andreas Bibliotek

Man-fre 10-12 og 13-16

Tirsdag desuden 16.-17.30

Gl. Kongevej 15

1610 København V.

www.sanktandreasbibliotek.dk

SCT. KJELDS KIRKE
DEN KATOLSK KIRKE I VIBORG

Arkæologiske udgravninger

Middelalderkirkegård anvendt i 500 år undersøgt og nænsomt flyttet. Middelalderlig byggevej undersøgt og fjernet. Granitkvadre sandsynligvis fra den før-reformatoriske Drottens Kirke gemt. Gammel borgerbygning fra 1700 tallet fjernet og grunden ryddet. Diverse gamle munkesten fra tidligere kirker og klostre opbevaret til kreativt "genbrug" i den nye kirke. Pris ca. 550.000 kr.

Dette store beløb til arkæologien havde vi ikke budgetteret med. Små og store bidrag modtages med tak. Kan indbetales på giro +01 500 1471 eller bankkonto: reg. 4770 - 4770525241 mærket "Konto 80219 Viborg ny kirke". Kontakt evt. menighedsrådsformand Inger Touray, tlf. 86 61 41 34

I Mother Teresas fodspor *af Marie-Louise Olsson*

Marie-Louise Olsson er ansat som lærer på *Sct. Joseph Søstrenes Skole i Ordrup*. Skolen gennemfører hvert andet år et større støtteprojekt i form af en julebazar, hvor overskuddet af de indtjente midler via *Aktion Børnehjælp* går til *Mother Theresa's organisationsarbejde i Kolkata*.

I juli 2007 tog Marie-Louise Olsson til Indien og Bangladesh, hvor hun under sit fem måneders ophold har fordybet sig i, hvordan forskellige organisationer arbejder med at forbedre levevilkårene for udsatte mennesker. Marie-Louise har blandt andet opholdt sig i Kolkata i knapt 2 måneder, hvor hun har arbejdet som frivillig ved *Mother Theresa's Missionaries of Charity*.

Da jeg for snart 2 år siden var involveret i skolens julebazar og derved blev bekendt med *Missionaries of Charity* i Kolkata, blev jeg meget interesseret i selv at tage til Kolkata og med egne øjne opleve stedet og den ånd, som er drivkraften i det arbejde, *Mother Theresa's Missionaries of Charity* udfører.

Jeg tog af sted med det formål at opnå en dybere forståelse for *Missionaries of Charity* i Kolkata, og for at opleve, hvordan *Mother Theresa-søstrene* varetager det daglige arbejde med udsatte og trængende mennesker, samt hvordan organisationen fungerer efter *Mother Theresa's* død i 1997.

Kolkata og Mother Theresa

Mange forbinder Kolkata med stor fattigdom og nød. Før min afrejse blev jeg også flere gange mødt med en undren over for mit ønske om at rejse netop dertil og om at opholde mig der i længere tid.

Der er uægteligt stor fattigdom i Indiens anden største by på lidt over 13 millioner mennesker, og den kommer i gadebilledet bl.a. til udtryk gennem tiggerne og de sovende langs vejen. Men Kolkatas befolkning har samtidig en dejlig og venlig mentalitet, og man vil hurtigt opdage, at der er mange ildsjæle fra hele verden, der er kommet til Kolkata for at opleve byen og for at arbejde som frivillige hos blandt andre *Mother Theresa's Missionaries of Charity*. Det er en fascinerende og berigende oplevelse at være sammen med mennesker, der har overskud til andre, og som frivilligt påtager sig udfordringerne med sådan et arbejde for at hjælpe andre mennesker.

Der er ingen tvivl om, at byens befolkning generelt er meget glade og stolte over det store stykke arbejde som *Mother Theresa* udførte i Kolkata fra sin ankomst i 1929 frem til sin død i september 1997. *Mother Theresa* startede *Missionaries of Charity* i Kolkata i 1950, og den dag i dag hænger der billeder af hende i nærmest samtlige restauranter, butikker, samt på andre offentlige steder.

Missionaries of Charity Centrene

Missionaries of Charity skulle senere vise sig at blive udbredt til resten af verden. I Kolkata åbnedes det første hjem for de døende (*Nirmal Hriday*) i 1952, efterfulgt af hjemmet for de hjemløse børn (*Shishu Bhavan*) i 1953.

Børnene ved Shishu Bhavan

Her undervises de forældreløse børn af frivillige fra kl. 8.30 til 11.00.

Vi starter dagen med en fælles morgensang og bøn, hvorefter der undervises i engelsk, matematik, geografi m.v. Vi slutter som regel dagen af med nogle kreative aktiviteter, hvor vi tegner, maler eller synger.

Ude at give medicin og mælk

Kvinderne med deres børn på armen er kommet frem til et af samlingsstederne, hvor søstrene tager ud og giver medicin samt mælkepulver til børnene.

De må vente ude foran lokalet på, at vi tager dem ind én efter én til gennemsyn, sundhedstjek og udlevering af medicin.

Der er i alt syv centre under *Missionaries of Charity* i Kolkata. Foruden de to nævnte er der *Shanti Dan* (hjemmet for kvinderne løsladt fra fængslet), *Daya Dan* (hjemmet for fysisk og psykisk handicappede børn), *Prem Dan* (hjemmet for de nødlidende og hjemløse), *Green Park* (hjemmet for de mentalt syge og forladte kvinder), samt *Nabo Jibon* (hjemmet for de fysisk og mentalt handicappede drenge).

Under mit ophold har jeg besøgt samtlige af centrene og set, hvordan de fungerer. Fælles for centrene er tilstedeværelsen af søstre (eller brødre ved *Nabo Jibon* samt centeret for de spedalske i *Titagarh*), der med hjælp fra frivillige arbejdere udfører en række forskellige og livsvigtige opgaver

som f.eks. at give mad, rede senge, hjælpe med vasketøjet og lave en lang række forskellige aktiviteter med beboerne.

Det er et stort foretagende med de mange centre og de forskellige aktiviteter.

Hvert center har tilknyttet fra omkring 50 til over 150 mennesker (beboere), der hver dag skal plejes og aktiveres på forskellige måder af omkring 10-20 søstre og brødre, samt 20-40 frivillige arbejdere.

Cirka en times kørsel uden for Kolkata, ved byen *Titagarh*, ligger de spedalskes hjem "*Gandhiji Prem Nivas*". Centeret har i alt omkring 500 mennesker tilknyttet og råder over mange forskellige faciliteter, blandt andet et rehabiliteringscenter, hvor mere end 100 tidligere (nu kurerede) pa-

tienter arbejder i blandt andet vævestuen. Med hjælp fra de 50 store vævemaskiner væver de blandt andet nonnernes hvide-blå klæder (*saris*), sengetøj, håndklæder og bandager. Mens de arbejder, har centeret en skole for deres børn, der i alderen 3-10 år modtager gratis undervisning og mad. Alt det, som de væver, kommer til *Mother Theresa's Mother House* og bliver derfra distribueret videre rundt til de forskellige *Missionaries of Charity*-centre i Kolkata.

Ud over centrene råder *Missionaries of Charity* i Kolkata over et velgørenhedscenter (*Ghandi Welfare Center*), der sælger varer lavet af børn såvel som voksne fra de forskellige centre. Flotte stearinlys, blyantholdere, klæder og meget andet kan købes som souvenirs og gennem dette støtter man samtidig den videre drift af centrene.

Dagligdagen og arbejdet ved Shishu Bhavan

Under mit 2 måneders ophold i Kolkata har jeg oplevet og deltaget i fantastiske hjælpeindsatser. Jeg har arbejdet som frivillig ved at undervise forældreløse børn, jeg har assisteret søstrene i at give medicin samt mælkepulver til trængende familier, og jeg har deltaget i de store mindedage for *Mother Theresa*, navnlig hendes fødselsdag den 26. august (1910), samt hendes dødsdag den 5. september (1997). Gennem disse forskellige aktiviteter har jeg oplevet mange forskellige sider af *Missionaries of Charity* og har med åbent sind og hjerte været hele følelsesregisteret igennem fra overvældende beundring, fascination, glæde og omsorg til følelsen af frustration, smerte og fortvivelse.

Som frivillige arbejdere for *Missionaries of Charity* gik vi hver morgen kl. 5.30 fra *Sudder Street*, hvor de fleste turister og frivillige arbejdere bor, til *Mother's House* på *AJC Bose Road*. Byen sov stadig på dette tidlige tidspunkt, og på *AJC Bose Road* hørtes den vidunderlige lyd af syngende nonner inde fra den store hvide bygning.

Efter morgenmessen og morgenmaden tog vi frivillige af sted til hvert vores center for at udføre dagens arbejde. Jeg selv gik de 5 minutters gang til *Shishu Bhavan*, hvor jeg hver morgen blev mødt af de glade og smilende børn. Børnene, som jeg underviste var fra 6-13 år. De fleste opholder sig minimum 2-3 år på centeret, indtil de bortadopteres, oftest til Italien, hvor *Missionaries of Charity*-netværket er stort.

Hver morgen startede med en morgenbøn og sang, og eleverne skiftedes til at fremføre bønnen. De små børnestemmer gentager efter hinanden

"In the name of the Father, and the Son, and the Holy Spirit.
Jesus in my heart
I believe in your tender love for me
I love you
In the name of the Father, and the Son, and the Holy Spirit."

Fra kl. 8.30 til 11.00 underviste vi børnene i forskellige fag som eksempelvis engelsk mundtligt og skriftligt, matematik og geografi. Børnene er delt op i to forskellige aldersgrupper, men vi tre-fire frivillige lærere underviste dem i samme lokale. Nogle af børnene var vældigt koncentrerede og ivrige efter at lære, mens andre havde svært ved at koncentrere sig – hvil-

Under fejringen af Mother Theresa's fødselsdag kom der uventet besøg af en hvid due, der selv fløj ind i Mother Theresa's Mother House, hvor den satte sig hos blandt andre Søster Nirmala. På billedet sidder Søster Therese med duen.

Nirmal Hriday (de døendes hjem)

De døendes hjem nær Kalighat templet i Kolkata er det første hjem, som Mother Theresa åbnede i 1952. Når man besøger hjemmet kan man se, hvordan ældre mænd, såvel som ældre kvinder i en anden afdeling bliver plejet med omsorg, massage og daglig mad.

ket heller ikke er så vanskeligt at forstå, givet alle de forskellige aktiviteter i lokalet, samt det til tider hurtige skift mellem de nye frivillige lærere, der kommer og går.

Det kan overraske en, at disse forældre-løse børn kan være så glade og imødekommende. Mange frivillige havde ikke forventet at se denne glæde fra børn, der trods alt har mistet kontakten til egne forældre. Men som søstre ofte siger, så er disse børn sikkert mere glade i deres hjerte end mange andre mennesker, der lever under bedre forhold. De føler glæden fra Gud og får samtidig en masse opmærksomhed og kærlighed fra nonnerne, samt fra os frivillige.

Mælkepulver og medicin

Tre-fire gange ugentligt kører nonnerne med ambulancen ud til forskellige særligt trængende områder omkring Kolkata. Her udleverer de mælkepulver (sendt fra Aktion Børnehjælp i Danmark), samt giver sundhedstjek og medicin til de omkring 300-400 mødre og deres børn.

Det er en intensiv oplevelse at være med ude i landsbyerne, hvor flere hundrede kvinder er kommet for at modtage hjælp til deres mere eller mindre syge børn. Som frivillige assisterede vi søstre i at efterse

modrenes registreringskort og dernæst udlevere mælkepulver samt medicin til kvinderne. Vi arbejdede uafbrudt i 5-6 timer med at give hostemedicin og forskellige mineraler- og vitaminpiller. Det skulle helst gå stærkt, for der var mange kvinder, der stod og ventede i flere timer med deres børn på armen.

Berigende, men også svært at håndtere så megen fattigdom og lidelse

At arbejde som frivillig ved et af Mother Theresa's centre er en meget speciel oplevelse, som givetvis giver forskellige folk forskellig erfaringer, men som helt sikkert rører en i hjertet og giver anledning til mange tanker og overvejelser.

Der har været dage, hvor arbejdet har været ubeskriveligt hårdt, og hvor synet af døende eller de nødlidende kvinder med deres små børn på armen i landsbyerne har været vanskeligt at håndtere. Samtidigt har der også været mange positive overraskelser som glæden fra børnene ved Shishu Bhavan og i det hele taget den ro og gavmildhed, der synes at eksistere ved *Missionaries of Charity*. Nogle frivillige oplever at arbejdet er berigende og let at gå til, mens andre bemærker, hvor svært det er at blive konfronteret med menne-

skers lidelser, herunder at de plejes i institutionslignende centre fremfor i hjemlige omgivelser.

Nok er der episoder fra de døendes hjem, hvor mennesker ligger åbenlyst i deres måske sidste time, samt fra hjemmene med fysisk og mentalt handicappede, som kan være svære at håndtere, men spørgsmålet er jo til syvende og sidst, om disse mennesker ikke trods alt har det bedre i et af disse centre, hvor de bliver plejet og tilset, fremfor at ligge som andre på gaden, hvor folk ofte passerer forbi uden den mindste smule opmærksomhed eller omsorg for de lidende.

Mother Theresa's fødselsdag og dødsdag

Det har været en berigende oplevelse personligt at kunne være til stede i Kolkata under fejringen af Mother Theresa's fødselsdag samt 10-års dagen for hendes dødsdag.

Mother Theresa er naturligvis en betydningsfuld personlighed i Kolkata, og man kan virkelig mærke den glæde, respekt og kærlighed, som befolkningen har for hende.

Den 26. august er Mother Theresa's fødselsdag. Mother Theresa er født i Skopje i 1910 i det nuværende Makedonien, og, hvis hun havde levet i dag, ville hun således være blevet 97 år.

I Kolkata fejredes dagen med mange arrangementer i Mother Theresa's *Mother House* samt ved en speciel gudstjeneste klokken 18.00 i St. Mary's Church.

Mange mennesker kom for at fejre Mother Theresa. Hendes sten var flot pyntet med blomster og stearinlys, og mange mennesker, inklusive søstre, såvel som lokale indere og turister, knælede foran stenen i bøn.

Efter morgenandagten var der traditionel klassisk bengali koncert ved Mother Theresa's grav. Der var en speciel stemning ved at sidde og betragte Mother Theresa's grav, alt imens hele lokalet var fyldt med mennesker og tonerne fra den klassiske musik. En dame ved siden af mig begyndte på et tidspunkt at græde, og tårerne nærmest strømmede ned ad hendes kinder. Hun forklarede, at hun bare var så bevæget over situationen og den smukke stemning.

Et tegn fra Mother Teresa?

Efter den klassiske koncert skete der pludselig noget usædvanligt. En hvid due fløj ind ad døren og satte sig i Søster Nirmala's hænder. Mange af fotografierne skyndte sig hen til Søster Nirmala (den øverste Søster, som overtog posten og ansvaret som leder efter Mother Theresa) og fotograferede duen. Bagefter overtog en anden Søster duen og gik udenfor med den.

Jeg gik udenfor og hen til Søsteren med duen og spurgte hende, om det var en af deres traditioner med en hvid due ved Mother Theresa's fødselsdag. Søsteren svarede, at det var første gang, en due var kommet flyvende til Mother Theresa's *Mother House*, og at den var kommet af sig selv.

Under morgenmessen klokken 06.00 var den pludselig fløjet ind i lokalet og havde sat sig hos en af søstre. Herfra var den fløjet videre ind i lokalet ved Mother Theresa's grav og havde sat sig i hænderne på Søster Nirmala.

Søsteren smiler op til mig og forklarer, at de før har oplevet hændelser, som kan tolkes som tegn fra Mother Theresa på, at hun er til stede og følger dem og deres arbejde "fra oven".

Fremtiden for Missionaries of Charity i Kolkata

Den 5. september 1997 døde Mother Theresa. Tusindvis af mennesker besøgte hendes grav i Kolkata.

Mange mennesker har siden vist stor interesse for Mother Theresa og hendes arbejde og har besøgt Mother Theresa's *Missionaries of Charity* i Kolkata. På spørgsmålet om, hvordan det er gået *Missionaries of Charity* i Kolkata siden hendes død, svarer søstre, at deres arbejde og dagligdag er den samme. Det var Mother Theresa's ønske, at tingene skulle blive ved med at foregå, som da hun var her, og at der samtidig skulle findes en anden person, som kunne overtage hendes funktion. En søster forklarer mig, at mens Mother Theresa stadig levede, antydede nogle søstre, at de var ængstelige for den dag, Mother Theresa ikke mere ville være der, og bekymrede for, hvordan arbejdet så skulle fortsætte. Men Mother Theresa bemærkede, at hun ville være åndeligt til stede og hjælpe dem gennem deres arbejde og beslutninger "fra oven".

Søstre forklarer, at flere mennesker er blevet opmærksomme på Mother Theresa som person efter hendes død, hvorfor *Missionaries of Charity* i Kolkata oplever, at stadig flere mennesker kommer fra hele verden for at besøge stedet og for at arbejde som frivillige. Samtidig går det godt med støtteyderne fra forskellige lande, omend der skal arbejdes på at bibeholde kontakterne. Antallet af nonner, som søger til Kolkata, er ligeledes stigende.

Således kan man konstatere, at Mother Theresa's død har skabt større opmærksomhed og interesse for *Missionaries of Charity* i Kolkata.

Mange oplevelser rigere

Det er over 2 måneder siden, jeg kom til Kolkata, og oplevelserne ved *Missionaries of Charity* har været mange og store. Under en af de første morgengudstjenester i *Mother House* omtalte en præst alle os der, med familier, arbejde og andre gøremål derhjemme er kommet til Kolkata fra hele verden for at tjene Mother Theresa's *Missionary of Charity* som frivillige uden løn. Præsten nævnte, at alle har haft en grund til at komme, og at vi hver især på et tidspunkt vil få vished om, hvorfor vi er kommet. Vi vil lade os påvirke af de oplevelser, vi får på stedet. Vi vil erfare, at Gud er til stede og eksisterer.

At opholde sig i Kolkata og deltage i det frivillige arbejde og de mange arrangementer inspireret af Mother Theresa's virke er helt sikkert en speciel oplevelse, som har beriget mit hjerte og styrket min tro på Gud. Oplevelserne har givet mange dybe indtryk, og bekræftet mig i, at det nytter at gøre noget for andre. Men Kolkata og ikke mindst den sjæl, der for mig eksisterer i og omkring *Missionaries of Charity* - den kan ikke tilstrækkeligt beskrives med ord, den skal opleves!

På hjemmesiden www.malve.minisite.dk (klik på blog og derefter på link) kan du læse mere om Marie-Louises oplevelser i Indien og Bangladesh. Du kan også skrive en email til hende og høre om mulighederne for et gæsteforedrag om Indien og/eller Bangladesh.

Spørg om troen

redigeret af Kirsten Kjørulff

Aflad

Kære KO-spørgekasse

I en moden alder har jeg truffet den beslutning at blive katolik. Men der er altså et par spørgsmål, som jeg først lige må have rede på. Et af den handler om aflad. Jeg har spurgt præst og kateketer, hvor jeg går til undervisning, og jeg har læst i Katekismen, men jeg synes altså stadig, det er svært at forstå. Kan du måske skære det lidt ud i pap?

Venlig hilsen
Esther Jørgensen

Kære Esther Jørgensen,

Aflad er et fænomen, som har givet anledning til mange misforståelser, bl.a. fordi der i 1500-tallet opstod et udbredt misbrug i form af afladsbreve, som man kunne købe, da man manglede penge til renæssancens store kirkebyggerier. "Når pengene i kisten klinger, straks sjælen ud af skærsilden springer"! Dette misbrug kom til at overskygge nødvendigheden af sand bod og omvendelse, samtidig med at der også blandt teologerne var stor uklarhed om, hvad aflad egentlig var for noget. I modreformationen (Tridentinerkonciliet i 1545-63) blev der dog rettet op på både misbrug og teologiske uklarheder.

Men hvad er så aflad?

Først et eksempel i pap, som du beder om: Hvis du i raseri har slået din nabo ned og brækket begge hans arme, kan Gud – såfremt du oprigtigt angår, hvad du har gjort – tilgive dig den syndige handling, så den ikke fører dig ind i den evige fortabelse. Men det hjælper jo ikke din nabo, for han er både chokeret og invalideret. Ham må

du også bede om tilgivelse og, så vidt det er muligt, erstatte den skade, du har forvoldt, enten ved økonomisk at holde ham skadesløs eller ved helt håndgribeligt at hjælpe ham med de vanskeligheder, du har påført ham. Du skylder ham at sone det, du har gjort mod ham, på det timelige og rent menneskelige plan. Hvis ikke du inden din død har rådet bod på din timelige skyld, kan du blive renset for den i skærsilden. Men du kan også bede om "benådning". Aflad er altså en benådning her og nu fra en straf, du ellers måtte udsone i skærsilden, mens syndstilgivelsen i bodens sakramente er en frelse fra den evige fortabelse og altså handler om dit forhold til Gud, til dommedag og evigheden.

Når man begår en synd, har det konsekvenser både for ens forhold til Gud (evigheds dimension) og for ens forhold til verden, (tidens dimension), dvs. medmennesker, Kirken og fællesskabet, ja hele skaberværket. Selvfølgelig angår den handling, hvor man har vendt sig bort fra Gud, kan tilgives i bodens sakramente (skriftemålet), såfremt du oprigtigt angår din udåd og er fast besluttet på aldrig at gøre sådan noget igen. Det er tilgivelsens evighedsdimension, som frelser synderen fra den evige fortabelse. Men den timelige dimension må godtgøres gennem bod og bøn. Ofte er det vanskeligt på det timelige plan at råde bod på en synd. Men her kan vi igen bruge eksemplet ovenfor: Hvis du ikke selv kan hjælpe din invaliderede nabo med at passe hus og have for ham eller betale hans ekstra udgifter til hushjælp, så kan din familie eller venner hjælpe til med at godtgøre det, du skylder ham. Vi er jo ikke enkeltstående individer, men forbundne kar.

Det er samme princip i Kirken: Kirken og De helliges Samfund har fælles blod-omløb, for vi er Kristi mystiske Legeme: En synd skader ikke kun det enkelte men-

neske, men hele Kirkelegemet eller fællesskabet. Derfor er man skyldig at kompensere for sine fejl ved bod, sone, bøn, faste, almisse eller kærlighedsgerninger. Denne skyld kan Kirken eftergive – helt eller delvis – netop i kraft af princippet om de forbundne kar.

Grundlaget for aflad er Kristi død på korset, hvor Han sonede verdens synder. Man taler om "Kirkens skattekammer", som først og fremmest består af Kristi forløsningsværk, men også af Jomfru Marias og alle de andre helgeners fortjenester, og som også vi, Hans lemmer, kan tage del i, både ved at give, som Paulus udtrykker således i Kol 1,24: "Nu glæder jeg mig over det, jeg må lide for jer; og hvad der mangler af Kristi trængsler, udfylder jeg med min egen krop for hans legeme, som er Kirken", men også ved selv at modtage. Betingelsen for at opnå aflad er anger, bodfærdigt sindelag og vilje til omvendelse, samt bestemte handlinger, som Kirken foreskriver (f.eks. almisse, andre barmhjertighedsgerninger, faste og bøn).

Hvis du ikke får denne benådning, før du dør, fortsætter renselsen i skærsilden, indtil du er ren nok til at stå for Guds ansigt. Skærsilden befinder sig på en eller anden måde på det timelige plan, selv om det er en tilstand efter døden (Derfor taler man her om "timelige syndestrafte"). Det er jo en tidsbegrænset renselsesproces, som netop forbereder livet med Gud i evigheden. Derfor er det så vigtigt at bede om benådning for dem, som befinder sig i denne tilstand, hvor de ikke mere selv kan gøre noget for at sone følgerne af deres synder. Gud ønsker altså, at vi som Hans lemmer skal medvirke i forløsningsværket, ikke kun for os selv, men for hele Kirken, især for de døde, som befinder sig i skærsilden. Bod og sone er vores del af arbejdet, både for vore egne timelige synder, men også for de dodes. Den enes hellighed kommer de

andre til gode. Her kan vi, der endnu lever, træde ind sammen med alle helgenerne i Himlen, først og fremmest Guds Moder, og gå i forbøn for dem – især i messen, som kan fejres i denne specielle intention.

I sin bog, "Katolicismens inderste væsen", skriver Karl Adam s. 148: "Dér, hvor et lem ikke har gjort tilstrækkelig fyldest for sine synder, og hvor det, efter at have fået sin skyld forladt og sin evige straf eftergivet, endnu må afbøde de "timelige syndestrafte", som den retfærdige og gode Gud i opdragende visdom knytter til selv den tilgivne synd, dér bærer alle Legemets lemmer med på denne straffebyrde, og dér har Kirken lov til, i kraft af den nøglemagt, hvormed den binder og løser, at erstatte den enes mangel gennem den andens rigdom."

Videre side 149: "I afladen mødes som i ingen anden kirkelig indretning Kristi Legemes lemmer i medsonende kærlighed."

Du kan læse mere om aflad i Den Katolske Kirkes Katekismus fra § 1471 og i en skrivelse af Pave Paul VI: Indulgentiarum Doctrina (1967).

Venlig hilsen
Kirsten Kjørulff

Domenico Beccafumi:
Helvedes straf
ca. 1538

Daniels Bog 2

Bibelskole

af Eva Maria Nielsen

Hvem er Daniel? Er han en historisk skikkelse fra Makkabæertiden, den tid, hvor bogen blev til?

Nej! Daniel er ikke en historisk person fra Makkabæertiden. Forfatteren har taget en person fra fortiden og anbragt ham i eksiltiden. En legendarisk Danielskikkelse findes forskellige steder i Det gamle

Testamente. Han nævnes sammen med fortidens store mænd, f.eks. i Ez 14,14 og 20, hvor han omtales sammen med Noa og Job. Senere fremhæves han som vismand uden sidestykke (Ez 28,3).

Men af hvilken grund har forfatteren, som skrev i Makkabæertiden, anbragt Daniel netop i eksiltiden? Og hvorfor lader han ham skue ind i fremtiden?

Jeg formoder, at det har været forfatterens intention at pege på det forhold, at både eksiltiden og Makkabæertiden på hver deres måde var en krisetid for jøderne. Landets eksistens og tro stod på spil.

I den første del af Daniels Bog, i de såkaldte legender, repræsenterer Daniel det jødiske fromhedsideal. Den fromhed, som Daniel og hans venner udviste under det babilonske eksil, deres retfærdighed og stærke tro, er et forbillede for jøderne, der led under Makkabæertidens trængsler. Samtidig kan man sige, at legenderne

afspejler det martyrideal, som Makkabæertiden skabte (sml. 2 Makk 7). Formålet er dermed både at formane læseren og at opmuntre ham. Den, der ligesom Daniel holder sig til loven – selv hvis det kræver martyriet – vil få rigelig belønning.

Visionerne, dvs. den anden del af bogen, har en anden funktion. Budskabet er, at det onde, jøderne oplever i deres samtid, vil gå sin undergang i møde. Tiden løber ud, og Guds rige vil blive oprettet. Trøsten er, at selv om tiderne er trange, så varer trængslerne kun en kort tid. Gud har nemlig allerede for længe siden bestemt, at de tilhører den generation, der skal opleve oprettelsen af Guds rige. Budskabet er formaning, opmuntring og trøst til en plaget nation.

Trøsten er, at når jøderne så tilbage til eksilet, så vidste de jo, at folket dengang blev udfriet af trængslerne. Daniels Bog vil opmuntre og overbevise sine læsere om, at Gud endnu en gang kan frelse sit

folk. Det, de skal gøre, er at holde fast ved ham og holde ud i trængslerne.

Men denne trøst gælder ikke kun folket eller kirken, men også enhver af os, der gennemgår en svær tid. Gud er ved din side, som Immanuel, Gud med dig.

Dette kan du gøre:

Læs Rom 5,3; 2 Kor 1,6; 4,17, 6,2; 12,10 og Ef 3,13 og Kol 1,24. På hvilken måde taler Paulus om det kristne livs trængsler?

Jeg ved, hvor jeg skal gå hen med min frygt

Midt i oktober besøgte Katolsk Orientering p. Frank Jobst, O.M.I. som led i udarbejdelsen af en række artikler om katolske menigheder og mennesker i Nordjylland.

I den første artikel valgte vi at tale med p. Frank Jobst, som var sognepræst i Ålborg i fire år, indtil han måtte trække sig tilbage p.g.a. sygdom tidligere i år.

Pater Jobst blev født den 24. august 1945 i München, men udvandrede allerede som barn sammen med sine forældre til USA. I 1966 indtrådte han hos oblatfædrene og blev den 11. august 1972 præsteviet i Minneapolis. Herefter kom han til Danmark og blev andenpræst ved Vor Frue Kirke i Herlev. I 1981 blev han ungdomspræst. Gennem årene beklædte han forskellige hverv: sognepræst i Tåstrup, Herlev og Aalborg, ansvarlig for de præstestuderende samt provincial for sine medbrødre i Norden. I mange år var han også medlem af præsterådet og det biskoppelige råd.

Har det noget med kærlighed at gøre?

– Ja, absolut.

Er det Kirken som fællesskab, man har kærlighed til? Er det Kristus som person, man elsker, eller er det gerningen som sjælesørger for en menighed?

– Alle tre dele, men det blev først min erfaring efter mange år som præst. Som Paulus siger, forstår man vejen stykvis, man forstår ikke altid helheden. Den dag i dag forstår jeg ikke helheden.

Ydmygheden

Jeg har indtryk af, at du har en særlig sympati for "den lille, den jævne mand."

– Det kan du godt sige, men det hemmeligheden er, at "den lille mand" i virkeligheden ikke er så lille endda, smiler Frank Jobst og fortsætter:

– Hvis du tager en telefonbog, vil du også erfare, at mange af ordenens brødre er beskæftiget på ydmyge og afsides steder. Der er f.eks. ikke mange præster, der står i kø for at komme til Nordjylland.

Med tén enestående natur?

En ting er at elske naturen, men katolsk liv og miljø er meget tyndt heroppe.

Det gør vel udfordringen større?

Det kan du sige. Vi synes da også, det er relevant at skabe liv og katolsk forståelse i udkantsområderne i Danmark.

Danmark

Blandt andet p.g.a. af Vietnam-krigen vidste Frank Jobst, at han ikke ville blive boende i USA når han blev færdigguddannet som præst. Han ville missionere. Den første kærlighed blev Mexico hvor han blandt andet levede sammen med indianere, men den meget spartanske levevis uden elektricitet, kloakering og rent vand var ikke Frank Jobst. Hans medbrødre syntes derfor, han skulle til Europa og en dag havde de et godt tilbud til ham. Han kom til Danmark i 1972, hvor han blev andenpræst ved Vor Frue Kirke i Herlev, og hvor han i samme periode gik på Askov højskole for bl.a. at lære dansk.

I 1981 blev han ungdomspræst. Gennem årene beklædte han forskellige hverv: Sognepræst i Tåstrup, Herlev og Aalborg, ansvarlig for de præstestuderende samt provincial for sine medbrødre i Norden. I mange år var han også medlem af præsterådet og det biskoppelige råd.

Kan du fortælle om nogle kirkelige højde-

punkter i dit liv?

Der er én begivenhed, som står over alle andre. Den 3. september 1995 koncelebrerede jeg sammen med pave Johannes Paul II under højmessens i Peterskirken. Jeg var i en toårig periode formand for O.M.I.'s europæiske gruppe. Altså leder af alle europæiske landes O.M.I.-afdelinger. Tilsvarende var der formænd fra Latinamerika, Asien o.s.v. I det år blev vores stifter Eugène de Mazenod helgenkåret, og som en gestus blev ordenens repræsentanter bedt om at koncelebrere med paven. En messe, hvor der var 13.000 mennesker i Peterskirken. Det var et højdepunkt for mig personligt.

Hvad har ellers haft betydning for dig?

2. Vatikankoncil, som jeg mest oplevede fra studenterbænken, men også som ung præst. De ting, der efterfølgende skete i Kirken, var utroligt vigtige for mig. Og smertefulde på samme tid.

Kan du udbyde det?

Vi var uhyre begejstrede for de reformer, som Kirken indførte. Jeg er naturligvis præget af min baggrund som en typisk aktiv katolik fra en arbejderklasse-menighed i Minneapolis. Er opvokset i en før-koncilær tid, hvor al liturgien foregik på latin. Jeg var tryk ved det, men da jeg begyndte at sætte mig ind i, hvad Kirken egentlig var, sådan som koncilsfædrene beskrev det, blev jeg klar over, at Kirken var langt større, end jeg havde forestillet mig. Langt dybere, meget mere åndelig, end jeg indtil da havde erfaret. For jeg var ikke imporeret over messens udformning og præstens position. Præsterne kunne være utroligt autoritære, diktatoriske og ofte med en manglende indfølelse. Jeg siger ikke, at Verdenskirken var sådan, kun at jeg opfattede Kirken sådan. På det tidspunkt i mit liv og før 2. Vatikankoncil.

Hvad mener du med at åndeligheden blev tydeligere efter 2. Vatikankoncil?

Jeg synes, koncilet fik sat ord på, hvor Kirkens energi oprindeligt kom fra. At ikke al energien kommer fra middelalderen. Der var også en Kirke før Thomas Aquinas. En Kirke før alt blev systematiseret.

Jeg vælger at forstå dit synspunkt, som at Kirken udviser en større mangfoldighed efter 2. Vatikankoncil. Men er det så ikke paradoksalt, at Kirken i den efterfølgende periode oplever et frafald som ingen sinde før i Kirkens historie?

Det vil jeg ikke tilskrive koncilet og de

afledte reformer. Derimod har diskussionerne om at tilhøre højre eller venstre fløj i Kirken været ødelæggende, og vi har ikke været gode til at give troen videre. Men når det er sagt, mener jeg heller ikke, at Kirkens situation i dag kun kan tilskrives teologiske diskussioner og manglende katekese. Det er også et spørgsmål om samfunds- og familieliv. Det er først og fremmest far og mor, der giver troen videre. I det omfang tendensen til brudte familier og blandede ægteskaber bliver mere udtalt, går det ud over katekesen.

Og det er præsten uden indflydelse på?

Ikke uden indflydelse. Jeg synes, vi gør os store anstrengelser. Vi laver et kæmpe arbejde i vores menighed, hvad angår katekese. Men bærer det frugt? – Til dels. Vi har fint fremmøde, men vi hører mange historier om børn, som har hårde vilkår derhjemme – især p.g.a. af skilsmisser.

Afmagten kan også illustreres ved, at vi har nogle fremragende familier. Familier, hvor forældrene har været aktive katolikere hele deres liv, opdraget deres børn efter de bedste forbilleder – men den næste generation gider bare ikke. Uden påviselig årsag. Det er der mange eksempler på – og jeg kan ikke forklare, hvorfor det går således.

Efter disse ord bliver der stille i præstegården et stykke tid, og vi vælger at fortsætte samtalen ad et andet spor.

At møde Gud

Har du nogensinde mødt Gud i et andet menneske – på en særlig måde?

– Ja det gør jeg tit. I mange aldre, udformninger og størrelser – smiler Frank Jobst. Lad mig give dig et eksempel: Når jeg går til kemoterapi og sidder og venter sammen med andre mennesker, som er i samme situation som jeg selv, får jeg ofte den erfaring, at jeg ikke er alene. Jeg er i fællesskab. Disse andre mennesker er en lille smule Guds billede for mig.

Meddeler Gud sig ved en slags magtesløshed når I sidder og venter på behandling?

– Det er en god måde at formulere det på. En magtesløshed, som Kristus jo også stod over for. Man møder ofte Gud, når man er hjælpeløs. Man åbner sine øjne og erfarer, at Gud er til. Men lad mig give dig endnu et eksempel: En ung mor kommer og banker på præstegårdens dør. Hun fortæller, at hendes mand lige har skiftet hende ud med en ny kvinde. Et fælles liv er opløst. Slut. Kvinden er død følelsesmæssigt. Men hun kender præstens adresse.

Det forstår jeg ikke...mener du, at Gud viser sig i denne afmægtige situation ved at Kristus står mellem dig og hende. Et møde i magtesløshed?

– Bingo

Kraftsygdommen

For et år siden begyndte Frank Jobst at overveje, om der var noget galt med hans lunger. Han fik hosteanfald, når kommunitetet bad morgenbøn sammen. Frank Jobst var holdt op med at ryge for over 12 år siden, så det kunne ikke være tobakken, der var årsag til hosten, mente han. Diagnosen fortalte imidlertid, at han havde fremskreden lungekræft.

Hvordan forholder du dig til din død?

– Det er en ordentlig tur. Virkelig en følelse af afmagt. Når man ved, at det liv, man er vant til, er forbi.

fortsættes næste side

Tekst og foto: Kuno Arnkilde

Hvornår vidste du, at du ville være præst, hvordan oplevede du dit kald?

– Mit kald som præst var ikke spontant, og jeg tror, at alle præster vil give forskellige svar på det spørgsmål. Min overbevisning var en meget langsom proces. Jeg vovede springet som 18-årig, hvor jeg forlod high school og trådte ind i et college drevet af oblatfædrene. Jeg var samtidig almindelig student og havde mulighed for at komme og gå som det passede med mine studier de to første år. Herefter skulle jeg træffe beslutning om at indtræde i ordenen som novice.

Under det 1-årige novicitat fordyber man sig i betydningen af ens formodede kald. Vi levede i stilhed uden fjernsyn, sport og aviser. Vi læste tidebønner, dengang på latin, og lærte i det hele taget, hvad det vil sige at leve med sig selv. Vi levede meget enkelt, vi klædte os ens og dagligdagen, gik efter en snor. Hele dagen var tilrettelagt for os, og vi bestemte intet selv. Vi tilbragte megen tid i kapellet det første år. Idealet var dengang, et strengt "munkeår". De næste to år var for mit vedkommende intensive studier i filosofi, efterfulgt af tre års teologistudier på Sankt Antonio seminariet i Texas.

På dette tidspunkt havde du taget imod dit kald?

Jeg kan ikke sætte dato på. Det hele var skridt på en vej, og efter novicitatet var jeg meget vaklende og usikker på mit kald. Det er derfor vi i Kirken i ikke aflægger evige løfter fra start, men kun etårige løfter. Man har lov til at sige "Jeg klarer det et år til" – og så er jeg fri til evt. at træffe en ny beslutning. Jeg benyttede mig af muligheden for at udskyde mine evige løfter.

Men hvordan oplever man et kald. Er det en særlig følelse, man får i kroppen, eller er det en intellektuel beslutning? Hvordan vil du beskrive et kald?

Hvis jeg kunne sætte det på papir, kunne jeg sælge mange bøger. Hos mig var det en langsom, men sikker proces. Stille og roligt, skridt for skridt og med nogle ordentlige rutscheturer ind imellem, hvor jeg rystede på hovedet og spurgte mig selv, om jeg var havnet på den rigtige hyld, eller om jeg skulle finde noget andet at lave. I mit tilfælde klatrede jeg op ad stigen igen.

– fortsat fra side 7

Min sygdom fremkalder dog også en vis energi og lyst til at gå dybere i tingene. Man stiller sig de typiske klassiske spørgsmål som "hvorfør mig?" og "hvad har det med Gud at gøre?". Det kan egentlig være meget frugtbart. Det har det været for mig. Ikke behageligt, men det giver en dybde at holde fast i sig selv; at det er mig, der gennemgår dette. Det er ikke mine nærmeste, der er døde. Det er mig.

I al den afmagt, jeg går rundt med, ønsker jeg at fastholde min egen dagsorden. At være mig selv. Af god vilje ønsker andre mennesker mig måske rask, hvad jeg selvfølgelig også godt selv vil være, men deres dagsorden er ikke min. Min dagsorden har jeg, rent sakramentalt, givet allerede ved dette; det er Guds dagsorden, der gælder.

Du er ikke bange for at dø?

– Nej, ikke nu. Men prøv at spørge mig i morgen, så får du måske et andet svar. Jeg har været rystet ved tanken om, at min død er nært forestående. Men bange – nej. Ligesom den unge mor, der bankede på døren til præstegården, ved jeg, hvem jeg skal snakke med. Jeg ved, hvor jeg skal gå hen med min frygt.

Livet efter døden

Hvad tror og håber du med hensyn til livet efter døden? Hvilke forestillinger gør du dig?

– Jeg har ikke nogen konkrete billeder. Jeg kan ikke forestille mig, at jeg skal spille harpe, smiler Frank Jobst, og ej heller guitar. Jeg forestiller mig en verden, hvor man vedvarende kan være virkelig glad. Som man nogle gange glimtvis oplever det her på jorden. Oplevelser af usigelig glæde.

Når du ser tilbage på det liv, du har haft som præst, hvad synes du så har været det sværeste?

– At holde fast i forholdet til Gud, til mig selv og dem, jeg holder af. At forblive integreret i dem.

Kan du give nogle eksempler på hvad det vil sige at være integreret i troen?

– Når jeg beder. At bønner har med min hverdag at gøre. Når jeg trøster et grædende barn på Sankt Mariæ Skole og husker at lade hende glide ind i en lille bøn. Så bliver tro og verden integreret. Når jeg husker, at bringe min tro ind i tilsyneladende banale ting i hverdagen. Det er at leve integreret.

Leve i Kristi nærhed – hvorfor er det så svært?

– Det er svært, fordi jeg glemmer, at tingene hænger sammen. Når jeg dømmes mennesker, som jeg i stedet burde elske. Det er svært, fordi jeg ofte lever langt væk fra Guds dagsorden og begynder at synes, at Gud burde leve efter min dagsorden.

Hvad er det der sker, når vi fjerner os fra et liv i Kristi nærhed?

– Det sker ikke så tit, at jeg taler om djævelen, men djævelen er den, der disintegrerer. Det er ham, der bilder os ind, at vi skal være noget andet end det, Gud vil have os til.

Hvad kan vi stille op mod den fristelse?

– Holde fast i forholdet til Gud og Kirken.

Dagens lys er ved at svinde over Sankt Mariæ Kirke i Ålborg. Vi slutter samtalen for at nå at tage et velbelyst fotografi.

Frank Jobst insisterer på at iklæde sig en ny ren præsteskjorte og jeg hjælper ham med at lukke den øverste knap. Han placerer selv præsteflippen med stille omhu. Efter fotograferingen tager vi afsked med hinanden.

Pater Frank Jobst, O.M.I. døde den 6. november.

På vej mod Kirkens fællesskab

De veje som fører til Den katolske Kirkes fulde fællesskab er talrige. Heligånden er opfindsom, men fælles for dem alle er behovet for en indføring. Her beskrives én af de måder indføringen foregår på, i Danmark kaldet VIK = Voksnes Indføring i Kristendommen. Det er en fordanskning af OICA = Ordo Initiationis Christianae Adultorum, som Liturgikongregationen barslede med i 1972 og som er en del af Den katolske Kirkes missale. En praktik omkring VIK kom til Danmark med Gråbrødrenes ankomst til landet i begyndelsen af 90'erne, men havde været gennemprøvet i adskillige lande siden 60'erne, specielt i Frankrig. Den europæiske sammenslutning af lande der arbejder med VIK, kaldet EUROCAT, bidrager med inspiration og nytænkning på området. Om muligheder for implementering af VIK i vore sogne, henvises til heftet om VIK, der kan købes på Pastoral-Centret for 100 kr.

Og hvad er VIK så? Kort fortalt: et katekeseforløb for voksne der ønsker at konvertere til katolsk kristendom. Vi har her at gøre med en trinvis formningsperiode – og ikke blot et (deduktivt) undervisningsforløb – der har sine rødder i den tidlige kirkes praksis. Augustin og Gregor af Nyssa prægede f.eks. det kateketiske forløb på deres tid. Vi taler om voksne mennesker, der har mærket et kald til at blive døbt, eller voksne allerede døbte, som overvejer eller allerede har besluttet sig for at ville optages i den Katolske Kirkes fulde fællesskab.

Formningsperioden varierer forskellige

steder i verden, fra 9-18 måneder, afhængig af det enkelte sogns muligheder og/eller sognestrukturen i et givent geografisk område.

Man kunne næsten fristes til at sige at VIK er en total-løsning, forstået på den måde at ordningen i sin grund-substans har taget udgangspunkt i pastoralteologiske overvejelser om mennesket som et tænkende, moralsk, åndeligt, og socialt væsen. Således da også med den vej der har retning mod Gud og Hans rige: den må rumme aspekter af alle delene, ellers bliver vi amputerede mennesker, dissocierede og isolerede. Da vi som sagt er sociale væsener og vi i kraft af dåb og firmelse er kaldede til at bære vidnesbyrd om Kristus som opstanden og som frelser, er ethvert VIK-forløb baseret på, at vi mødes som gruppe, at vi er sammen om at gå og at vi deler vores viden og personlige troserfaringer med hinanden. Og således er også liturgien med de forskellige riter knyttet an til overgangene og fungerer derved som markeringer for den enkelte og for hele menigheden. Dette synes ekstremt vigtigt i et samfund hvor inderlighed bliver introvert, tro en privatsag.

Når man tilslutter sig en kirke eller en religion, er der tale om omvendelse/konversion på 4 forskellige niveauer:

I en åndelig omvendelse må den som forbereder sig stille sig spørgsmål om det personlige gudsforhold, f.eks. Hvorledes har jeg det med fordybelse i Biblens ord (lectio divina) og refleksion, forbøn, taksigelse, fejring af liturgien – bøn i det hele taget?

I den intellektuelle omvendelse må den som forbereder sig stille sig spørgsmål om Kirkens lære, f.eks. er jeg enig og kan jeg acceptere dogmerne, hierarkiet, er Biblen Guds inspirerede ord, hvad med den historisk/kritiske bibeltolkning, osv.?

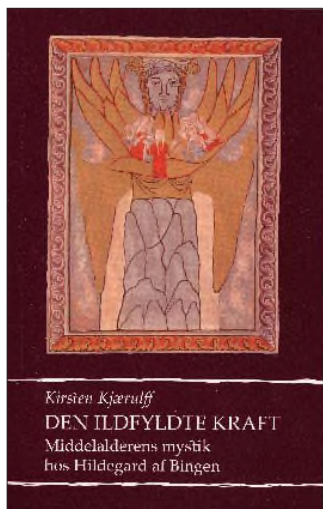
I en moralsk omvendelse må den som forbereder sig stille sig spørgsmål om egen og andres adfærd og intentioner, f.eks. skal jeg lave om på mit liv, er der ting som jeg må opgive, er der ting jeg skal prioritere eller intensivere? Er der ting jeg må tage afstand fra? Er der områder jeg må markere mig på?

I den sociale omvendelse må den som forbereder sig stille sig spørgsmål om balancen mellem udadvendthed og indadvendthed, f.eks. længes jeg efter at være en del af et levende fællesskab, tør jeg forpligte mig i et fællesskab af skrøbelige mennesker, som vi alle dybest set er, tør jeg give mig i kast med at dele mine trosmæssige erfaringer med andre i menigheden?

Ved at arbejde med et 4-sidet fokus hos os selv som kateketer og i forhold til den søgende og dennes støtte-person, forsøger vi at skabe grobund for en tro der kan bære i de perioder af krise og mørke, som ingen undgår at stifte bekendtskab med.

Yderligere artikler om VIK følger.

Marianne Meyer, kateket og koordinator i VIK ved Skt. Laurentii Kirke i Roskilde

Kirsten Kjærulffs bog om Hildegard af Bingen kan nu fås igen

Det er ikke for meget sagt, at Kirsten Kjærulffs værk om den tyske helgen og mystiker Hildegard af Bingen (1098-1179) er blevet en klassiker.

Bogen udkom første gang i 1992 hos Gyldendal og blev hurtigt udsolgt. Herefter fulgte endnu to oplag. Nu er bogen kommet i 4. oplag – denne gang hos Katolsk Forlag.

Nye bøger i Skt. Andreas Bibliotek

Bøgerne kan lånes enten ved personlig henvendelse på Skt. Andreas Bibliotek på Gl. Kongevej, eller man kan henvende sig på sit lokale bibliotek og bede om at få bogen indlånt fra Skt. Andreas Bibliotek.

Bøger fra Skt. Andreas Bibliotek kan ikke lånes via www.bibliotek.dk, fordi sammensætningen af bibliotek.dk er afgrænset til biblioteker som modtager støtte fra det offentlige, og som privatfinansieret bibliotek må vi ikke være med.

Handing on the Faith: the Church's Mission and Challenge / Robert P. Imbelli, editor. – New York: Crossroad, 2006.-(Church in the 21st century; 1) Nitten teologer og biskopper mødtes i 2004 for at diskutere spørgsmålet: Hvordan videregiver vi troen til de yngre generationer og til katekumenerne? Deres oplæg er samlet i denne bog.

Practice of Dialogue in the Roman Catholic Church: Aims and Obstacles, Lessons and Laments / Bradford Hinze. – New York: Continuum, 2006 Bogen fortæller om dialogens vilkår i Den katolske Kirke i USA.

The Struggle for Celibacy: The Culture of Catholic seminary life / Paul Stanosz. – New York: Crossroad, 2006

Forfatteren til denne bog har interviewet præstestuderende og deres lærere, og forsøger at forklare, hvorfor unge mænd tiltrækkes af præstegeneringen og et liv i colibat, og om de udfordringer de møder, når de forlader præsteseminariets beskyttende miljø.

Women, Celibacy and the Church: Towards a Theology of the Single Life / Annemarie S. Kidder. – New York: Crossroad, 2003

Der er meget lidt forståelse i nutidens overseksualiserede samfund for den ugifte og den som frivilligt vælger at leve i seksual afholdenhed, skønt mange mennesker lever sådan: præster og nonner, enker og enkemænd, ugifte og fraskilte. Forfatteren forsøger at formulere et teologisk grundlag for det celibatære liv.

Just Love: A Framework for Christian Sexual Ethics / Margaret A. Farley. – New York: Continuum, 2006 Retskaffen kærlighed. I denne bog opstiller Margaret Farley fra Yale University en seksual etik inden for en kristen forståelsesramme. Hovedhjørnestenen er retfærdighed, og grundspørgsmålet: hvornår er seksual aktivitet mellem to personer passende?

Andre titler som er indgået:

Konge, kirke og samfund: de to øvrighedsmagter i dansk senmiddelalder / redigeret af Agnes S. Arnórsdóttir, Per Ingeman, Bjørn Poulsen. – Aarhus Universitetsforlag, 2007

Foto: Kuno Arnkilde

Troen på fremtiden dominerede på pastoralrådets møde

Hvor meget tør vi, og hvor meget kan vi? Skal vi spare eller satse? Det er p.t. bispedømmets og dermed også pastoralrådets dilemma. Svaret ligger ikke lige for, for hvis vi vælger det sikre og holder igen, hvordan vil det så på længere sigt påvirke bispedømmets økonomi?

af Torben Riis

Dagsordenen for pastoralrådets 77. møde den 17.-18. november kunne kun med nød og næppe rummes på en A4-side, så man kunne på forhånd være bekymret for, om det skulle lykkes at få behandlet alle punkter. Det lykkedes på et enkelt punkt nær (orientering om bispedømmets centralregister, der dog alligevel fik et par ord med på vejen) takket være den erfarne ordstyrer Lars Lorensens på én gang venlige og myndige mødeledelse.

Men hvorfor nu alle disse punkter? Ja, det afspejler ganske enkelt det forhold, at der p.t. bliver søsat en lang række projekter i bispedømmet – så mange, at kontorchef Erik Lindegaard under sin redegørelse for bispedømmets økonomi lod en bekymret bemærkning falde om, at man måske har sat lidt for mange skibe i vandet i et lidt for hastigt tempo.

Forretningsudvalgets beretning

Det vender vi tilbage til, men lad os nu blot tage det fra en ende af. Pastoralrådets formand Henrik Ledertoug forelagde forretningsudvalgets beretning fra juni til november 2007. Her har man siden sidst

- i samarbejde med bispedømmets skolekonsulent pastor Jesper Fich sat fokus på sin procedure for udnævnelse af bestyrelsesmedlemmer på katolske skoler,
- i et særligt udvalg arbejdet med forslag til ændringer af de gældende regler for valg til hhv. menighedsråd og pastoralråd,
- sammen med bispedømmets økonom p. Gerhard Sanders og Ove Jacobsen fra bispeskontoret gennemgået forslag til bispedømmets budget 2008, og
- i samarbejde med præsterådet nedsat en arbejdsgruppe, der skal udarbejde en struktureret plan for modtagelse af præster i menighederne.

Henrik Ledertoug orienterede endvidere om, at Natasha Amberg har ønsket at udtræde af forretningsudvalget. Hun afløses af l. suppleanten Maria Truelsen.

Nye valgeregler

I umiddelbar fortsættelse af denne beretning forelagde udvalgets formand Erling Tiedemann forretningsudvalgets forslag til ændrede valgeregler. Forslagene blev godkendt af pastoralrådet uden afstemning. Vedtægtsændringerne kommer bl.a. til at betyde, at valgdagen fremtidigt vil ligge fast på søndagen før palmesøndag, at

reglerne for opstilling til hhv. menighedsråd og pastoralråd vil blive de samme, at betaling af kirkeskat bliver en klar betingelse for, at en kandidat kan opstilles, og at klagereglerne bliver forenklet.

Kirkeskat som kildeskat

Om de igangværende bestræbelser fra bispedømmets side på at få kirkeskatten opkrævet over kildeskatten kunne Erling Tiedemann fortælle, at processen – nærmere betegnet forhandlingerne med de danske myndigheder – på alle niveauer er gået hurtigere, end vi på forhånd havde turdet håbe på. Det nyligt afholdte folketingsvalg har imidlertid betydet, at der først kommer gang i processen igen efter nytår.

Her og nu er et kvalificeret skøn, at ordningen tidligst vil kunne træde i kraft fra 1. januar 2010, og inden da er der en lang række praktiske problemer, der skal løses. F.eks. skal bispekontorets edb-system opgraderes, således at det vil kunne honorere de krav, der stilles fra de danske skattemyndigheders side. Det betyder, at en samlet IT-løsning skal være på plads inden den 1. juni. Til den ende er der nedsat en projektgruppe med Erling Tiedemann som formand, der undervejs kan træffe de nødvendige beslutninger under ansvar for biskoppen.

Enkelte katolikker har udtrykt modvilje mod at lade sig registrere med cpr-nr, og hvad dette angår, er det udvalgets indstilling, at man skal respektere et sådant forbehold og evt. andre vægtige forbehold, der gør, at man som katolik ikke ønsker at være tilsluttet ordningen. I Sverige er der ca. 2.000 ud af 60.000 katolikker, der har fået dispensation, så problemet ser ikke ud til at blive stort.

Hvad kan vi gøre ude i sognene for at fremme processen?, var der flere der ville vide. Her understregede biskoppen, at man ikke i forventning om den kommende ordning skal stille alting i bero. Det er fortsat af største vigtighed, at man opdaterer sognekartotekerne, herunder får så mange som muligt registreret som betalere.

For alle, som er interesseret i at følge med i, hvordan sagen forløber, skal det nævnes, at kirkeskatteudvalgets statusnotat er lagt ud på www.katolsk.dk – det vil løbende blive opgraderet.

Sammenlægning af sogne i Storkøbenhavn

Et meget ømtåleligt spørgsmål ser nu ud til at nærme sig en løsning. Biskoppen

forelagde det høringsoplæg, som nu er udarbejdet af strukturgruppen, efter at der i efterårets løb har været afholdt nye møder med deltagelse af sognepræster og menighedsråd fra de berørte sogne. Oplægget ser i korte træk således ud:

1. Lyngby og Søborg lægges sammen. Skt. Knud Lavard bliver sognekirke. Johanneskirken ophører som sognekirke og som gudstjenestested.
2. Ordrup og Hellerup lægges sammen. Skt. Therese bliver sognekirke. Skt. Andreas opretholdes som gudstjenestested.
3. Brønshøj og Herlev lægges sammen. Vor Frue Kirke bliver sognekirke. Sankt Antoni opretholdes som gudstjenestested.
4. De øvrige storkøbenhavnske sogne bevares indtil videre uændret.

I den efterfølgende debat samlede interessen sig ikke mindst om, hvad der konkret skal ske med Johanneskirken i Søborg.

Biskoppen svarede, at man for at undgå direkte at afhænde kirkebygningen til andre formål, overvejede forskellige muligheder. En af dem kunne være, at den herværende kaldæiske menighed helt eller delvis kunne få stillet kirken til rådighed og efterhånden overtage ansvaret for bygnings vedligeholdelse.

Biskoppen understregede endvidere, at han lægger vægt på, at alle i menighederne inddrages i de ændringer, der skal ske i forbindelse med sammenlægningerne. Direkte adspurgt bekræftede han, at den rette forståelse af processen er, at man i princippet nedlægger to menigheder og derefter opretter en ny. Det er altså ikke således, at den menighed, hvis sognekirke bevares, indlemmer eller opluger den anden menighed.

Pastoralrådet, som har høringsret i dette spørgsmål, satte forslagene i oplægget til afstemning. For forslagen stemte 32, ingen stemte imod, 2 stemte hverken for eller imod.

Den fastsatte frist for afslutning af beslutningsfristen er 1. januar 2008. Inden da skal præsterådet høres, og de ændringer, der endelig vedtages, vil da træde i kraft fra 1. august 2008.

Seksuelle misbrug – hvad gør vi?

Har vi i Den katolske Kirke i Danmark en beredskabsplan med henblik på at håndtere sager om seksuelle misbrug inden for Kirken? Det har vi – senest om et par måneder, fortalte pastor Niels Engelbrecht. Den er på vej i trykken. Bispedømmet har oprettet et

fagetisk råd, hvor to af Kirken uafhængige eksperter, en jurist og en konsulent, sammen med p. Niels Engelbrecht vil behandle eventuelle fremtidige anmeldelser af seksuelle krænkelse. På den måde vil man sikre, at ofrene får den hjælp og omsorg, de har behov for, samt naturligvis at den skyldige bliver draget til ansvar og forhindret i at foretage nye krænkelse.

De katolske skoler

Formanden for foreningen af katolske skoler (FAKS) Georg Høhling og p. Jesper Fich gav pastoralrådets medlemmer en veloplagt redegørelse for de praktiske og skolepolitiske rammer, vore katolske skoler arbejder under. Begreber som dannelse, værdier og holdninger er, sagde Georg Høhling, centrale i vores bestræbelser på at udvikle børn og unge til hele, moralsk ansvarlige mennesker. Imidlertid er det helt andre vinde, der i øjeblikket blæser fra EU (og fra den siddende regering), som ønsker at indføre en pædagogik, som ensidigt sigter på at producere fremtidens arbejdskraft. Ikke skolen for livet, men skolen for erhvervslivet. Jesper Fich: "Vatikanet forsvarer derimod et dannelsesideal, hvor hele mennesket er i fokus. Det er en klar bekendelse imod værdinihilismen."

Af pladshensyn skal her blot nævnes, at ungdomspræst Gregers Mærsk-Kristensen gjorde status over to års hårdt arbejde med HandlingsplaneN: Masser af good-will fra alle sider, kontakt med 1350 børn fra alle dele af landet. En rapport er på trapperne, som også vil indeholde et bud på, hvad der herefter skal ske.

Christian Guldager bidrog med en kort og instruktiv redegørelse for Caritas' arbejde, og Eva Vinther og Teresa Starzynski orienterede om et pilotprojekt i Bibelselskabets regi, som de glæder sig til at deltage i.

Økonomien og fremtiden

Økonomien? Pastoralrådet anbefalede en uændret udskrivningsprocent og ditto fordelingsprocent mellem menigheder og bispedømme samt – efter nogen diskussion – et budget, der fremviser et underskud på 6,6 mio kr! Der er dog et begrundet håb om, at underskuddet kan blive mindre, f.eks. hvis man modtager testamentariske gaver. Mens uanset dette var der blandt pastoralrådets medlemmer en udbredt forståelse for, at der skal satses på fremtiden nu, bl.a. ved at styrke informationsindsatsen herunder især bispedømmets hjemmeside.

Abort – endnu engang

Stedet er ikke her til at gå ind i en nærmere redegørelse for Torben Riis' sammenblanding af religiøse og biologiske argumenter, så jeg vil nøjes med at kommentere hans afvisning af mit udsagn om, at kirskens nuværende holdning til abort er af forholdsvis nyere dato. Heri tager han fejl, for det er et faktum, at man før midten af 1800-tallet ikke betragtede det som abort, hvis et foster blev fjernet i de første måneder af svangerskabet. Det fremgår af datidens fra middelalderen stammende kanoniske ret. Som belæg for sin opfattelse henviser Riis til verdenskattekismens paragraf 2271, men havde han læst mine kritiske refleksioner over denne (www.kadi.dk), ville han vide, at de løsevne citater, den bringer under den nævnte paragraf enten er fejloversatte eller misforståede. Så derfor blot: om igen, Riis!

Desuden vil jeg gøre opmærksom på, at Riis havde udeladt mit afsluttende afsnit. Det lød: "Og hvad med de kvinder, hvis helbred ikke kan klare endnu en graviditet og fødsel? Skal de tvinges til at føde med livet som indsats? Nej, siger Amnesty, for selv de fattigste kvinder har ret til at bestemme over deres egen krop. Da den hyppigste dødsårsag for kvinder i ulandene er relateret til graviditet og fødsel, og da så godt som alle de ludfattige familier går i opløsning, når moderen dør, drejer det sig også om at forhindre, at de efterladte synker endnu længere ned i fattigdommens ydmygende elendighed. Derfor bør vi katolikker fortsat kunne støtte Amnesty i kampen for at få kvinders rettigheder respekteret. Også selv om vi ikke er enige i organisationens holdning til abort."

Kaare Rübner Jørgensen

Svar:

Kaare Rübner Jørgensen synes ikke om min "sammenblanding" af religiøse og biologiske argumenter, men hvad kan min og andre katolikkers holdning til spørgsmålet om abort være andet end en religiøs og etisk stillingtagen til den biologiske viden, vi nu engang råder over?

Det er ganske rigtigt, at mange teologer i oldkirken og middelalderen på grundlag af den daværende biologiske viden antog, at fostret først fik en rigtig sjæl efter 40 (mænd) eller 90 dage (kvinder). Faktisk antog man, at fostret gennemløb en slags plantefase og en dyrefase, før det ved besjælingen blev et rigtigt menneske. Det ændrer imidlertid ikke ved den traditionelle holdning, som også kirkeretten holdt fast ved, nemlig at fosterdrab er en synd. Det er derfor heller ikke helt korrekt, når Rübner Jørgensen hævder, at den kanoniske ret ikke "betragtede det som abort, hvis et foster blev fjernet i de første måneder af svangerskabet". Det, der står i den kanoniske ret (Decreti secunda pars, Causa XXXII, Questio 2, canon 8-9; Friedberg, bd. 1, sp. 1122), er, at abort i svangerskabets første måneder ikke skal takseres som drab (homicidium). Selv om jeg egentlig tror, at Rübner Jørgensen er enig med mig i dette, kan hans ord læses som en påstand om, at Kirken indtil midten af 1800-tallet ikke betragtede det som en abort (dvs. en synd) at fjerne et foster de første måneder af graviditeten. Kort sagt, at der skulle have været "fri abort" dengang, indtil Pius IX i 1869 fastlagde den moderne opfattelse. Det er som sagt ikke rigtigt. Der var tale om mere eller mindre synd. Det er imidlertid korrekt, at Kirken på dette punkt faktisk har skærpet sin holdning ved at tilkende foste-

ret fuld menneskelig værdighed og ret til beskyttelse fra undfangelsesøjeblikket. Det skyldes bl.a., at den moderne biologiske viden fastslår, at fosterets genetiske individualitet er lagt fast ved undfangelsen, men den grundlæggende moralske stillingtagen til fordel for livet er langt ældre.

Og det er fordømmelsen af abort også – de tidlige kristne apologeter Athenagoras, Tertullian m.fl. sidestiller netop abort med drab for at imødegå beskyldningerne mod de kristne for kannibalisme, altså det i datiden verserende rygte om, at kristne under nadveren spiser menneskeborn. Efterfølgende fastholder kirkefædrene undtagelsesløst opfattelsen af abort som drab. Den uenighed, der kan konstateres især i middelalderen, men også senere, går populært sagt på, hvor slemt det er, ikke på, om det er slemt. I 1679 måtte pave Innocens XI f.eks. indskærpe, at man ikke kunne retfærdiggøre abort af et "ubesjælet foster" med henvisning til, at pigen risikerede at blive slået ihjel (af familien, æresdrab!) eller vanæret.

Mht. Rübner Jørgensens afsluttende betragtninger om fattige og syge kvinder i u-landene så må man sige, at det ikke er officiel katolsk lære at målet helliger midlet, og at et prisværdigt formål som at hjælpe fattige kvinder derfor heller ikke kan retfærdiggøre en handling, der i sig selv er forkert. Det er sådan set præcis det samme, Innocens XI mente i 1679. Alternativet er imidlertid ikke at lade stå til og overlade kvinderne til deres skæbne, men at hjælpe dem på alle mulige andre måder end ved at slå deres børn ihjel. Det er sikkert ofte både dyrere og mere kompliceret, men det er den kristne løsning på problemet.

Torben Riis

Kommentar

Kommentar til KO 17.10.2007, side 14. HEN TIL KOMMODEN OG TILBAWS IGEN... Nej, herren vender ikke ryggen til sin dame. Men præsten vender ryggen til sin Gud og ansigtet til den stakkels menighed, som han dernæst (ikke altid, men for ofte) gør sit bedste for at fylde med vrøv! Det var ikke en tridentinsk opfindelse, at præsten og menigheden begge vender ansigtet samme vej. Det symboliserer, at de begge befinder sig i bøn til Gud. Men siden 1960'erne har præsten i den vestlige katolske Kirke betet sig over for menigheden, som var den hans skoleklasse. I de orientalske Kirker taler begge stadig med Gud. Det kunne vi vesterlændinge ogsaa før i tiden, men siden præsterne er begyndt at stå og stirre på os i stedet for at respektere vores bøn, har det haft sine vanskeligheder.

Hvad vrøvlet angår, så var det dejligt på samme side at få at vide, at det ikke er Gud, der står bag alverdens voldtægter, men at Han alligevel ikke mener, at børnene skal slås ihjel. Nej, de er jo godt nok uskyldige i deres tilblivelse. Men det er moderen også. Blot betyder hendes liv ikke ret meget. Og hun kan ikke

blive præst, for i modsætning til voldtægtsforbryderen ligner hun jo ikke Jesus.

Jerusalem, Allehelgensdag 2007
Sr.Dr.Kirsten Stoffregen Pedersen
(Abraham)

Svar:

Med hensyn til den sidste del af Sr. Abrahams kommentar, som vedrører det, jeg skrev om abort i forbindelse med voldtægt, undrer det mig, at hun konkluderer ud fra to forhold, som kun på et retorisk niveau er sammenlignelige. Selvfølgelig er det korrekt, at hverken barnet (som er frugten af voldtægten) eller moderen (som er offer for voldtægten) har nogen skyld i det, der er sket. Men hvad kan vi bruge den sammenligning til? Her skal man være opmærksom på, at udtrykkene "moderens liv" og "barnets liv" ikke dækker over de samme realiteter.

I virkelighedens verden er voldtægten en fuldbyrdet kendsgerning, som vi ikke kan ændre noget ved. Hermed står vi over for en situation, hvor barnets liv i helt bogstavelig forstand er truet af omgivelserne. Moderens liv er derimod ikke i samme forstand truet. Det man kan sige er, at hendes liv – såfremt hun

vælger at gennemføre graviditeten – bliver kompliceret af et uønsket barn. Men hvad barnet på længere sigt konkret kommer til at betyde i hendes liv, kan vi ikke med sikkerhed vide.

Etisk set står vi over for et valg, hvor vi må vælge mellem to hensyn. Vi kan vælge at sige: Det vigtigste er, at moderen får "et godt liv" (hvad det så end er) – eller vi kan vælge at redde barnets liv. Det sidste er Kirkens valg – under alle omstændigheder at forsvare det uskyldige liv.

Hvis jeg har forstået Sr. Abrahams ræsonnement ret – men det håber jeg inderligt, at jeg ikke har – så plæderer hun for det synspunkt, at den voldtægtsramte kvinde er i sin gode ret til at slå sit barn ihjel og altså begå en ny forbrydelse med henvisning til, at hun selv er uskyldig i den situation, hun befinder sig i.

Endelig kan jeg af det sidste lidt ejendommelige ræsonnement i Sr. Abrahams indlæg forstå, at hun føler sig stærkt pikeret over, at kvinder ikke kan blive præster i Den katolske Kirke. Jeg kan derimod ikke forstå, hvad den diskussion har at bestille i den foreliggende sammenhæng.

Torben Riis

DANSK OLIE

KOMPAGNI A/S

Fyringsolie
Oliefyrsservice
Installationer
Olievagt i
fyringssæsonen

Rødovrevej 383, 2610 Rødovre
36 70 45 30
- sikkerhed for varme

RYGAARDS SKOLE
INTERNATIONAL AND
DANISH DEPARTMENTS

Lærer til Rygaards Skole

Til Rygaards Skoles danske afdeling søges lærer på grund af medarbejders fraflytning.

Rygaards Skole er en international privatskole med et kristent / katolsk menneske- og livssyn. Skolen har en dansk afdeling med ca. 445 elever og en engelsksproget afdeling med ca. 395 elever.

Vi søger en lærer med linjefag i fysik og gerne et eller flere af følgende fag: Geografi, idræt, musik og matematik. Ansættelsestidspunkt senest 1. februar 2008.

Rygaards Skole karakteriserer sig ved høj faglighed i et kristent, internationalt miljø. Der er mentorordning for nyansatte lærere. Ansættelse sker i henhold til overenskomst mellem Finansministeriet og LC.

Nærmere oplysninger kan fås ved henvendelse til Irene Harboe, 39 62 10 53. Se desuden www.rygaards.com.

Ansøgning sendes snarest og senest den 30. november 2007 til

Souschef Irene Harboe
Rygaards Skole
Bernstorffsvej 54
2900 Hellerup

Biskoppens kalender

December

18. Tirsdag 10.00 Møde i Biskoppeligt Råd.
19. Onsdag 11.00 Møde i Økonomisk Råd
20. Torsdag 18.30 Messe i Redemptoris Mater
24. Mandag 24.00 Messe i Domkirken
25. Tirsdag 10.00 Messe i Domkirken

Januar

8. Tirsdag 09.00 Messe for medarb. Gl.
Kongevej Møde i Liturgikommisionen
10. Torsdag 10.00 Møde i Præsterådet
11. Fredag 17.00 Admissio af præstekandidater i Domkirken
13. Søndag 12.00 Polsk messe i Skt. Annæ
19. Lørdag 11.00 Diakonvielse af Marcos Romero, Århus
21. Mandag 18.00 Præstemøde i Bistrup
27. Søndag 10.00 Pontifikalmesse i Domkirken

annoncer og meddelelser

Det sker i
bispedømmet

November

Onsdag 21. kl. 19.30 Kaj V. Hansen holder foredrag om "Israel, landet der er helligt for tre religioner". Menighedssalen, Sankt Laurentii Kirke, Frederiksborgvej 11, 4000 Roskilde. Arr.: Sankt Laurentii Aftener. Entré kr. 40,00 inkl. kaffe. Alle er velkomne.

Lørdag 24. kl. 14.30-16.30 Temalærdag: "Altid skal I bede" Bøn i Lukasevangeliet v. Hans Thulstrup. Sted Sankt Thereses Kirkes menighedslokale, Bernstorffsvej 56, Hellerup

Søndag 25. Katolske Menighedsplejers julemarked. Kl. 9.30 messe i Sankt Augustins Kirke, Jagtvej 183, kl. 10.45-16.00 julemarked. Sted: Niels Steensens Gymnasium, Jagtvej 183, Kbh. Ø.

Søndag 25. kl. 13.00-16.00 På opdagelse i troen, tema: Kaldet af Gud - Johs. Evangeliet / lys og mørke v. Eva Vinther. Sted: Sankt Pauls Kirke, Frøgaard Alle 12, Taastrup

Fredag 30. Forsørings- og helbredelsesmesse. Messen vil være op til to timer. Kl. 18.30 mulighed for skriftemål. Ansv. præster: Michal Bienkowski, Mikolaj Kecik og Lars Messerschmidt. Folder rekv. hos Jonni Nielsen 33 33 02 37, e-mail: jonniejoerly@hotmail.com, hos præsterne og ved kirkerne. Sted: Sankt Ansgars Kirke, Bredgade, Kbh.

Fredag 30. kl. 10.00 Karismatisk bedegruppe. Sted: Sankt Pauls Kirke, Frøgaard Alle 12, Taastrup

December

Lørdag 1. kl. 14.30 Voksenkatekese v. domskristan Ulla Elmquist: "Jesus af Nazareth" – introduktion af pave Benedikt d. XVI's bog, afsluttes med messe kl. 17.00. Sted Sankt Ansgar Kirkes menighedssal, Bredgade 69 A, København – Alle er velkomne

Lørdag 8. 12.00: Møde i Ælnoth - Katolsk Historisk Forening for Danmark, begynder med fællesspisning af medbragt mad. Derefter foredrag af historiske emner. Sted: Bispekontoret, Gl. Kongevej 15, København V. Alle er velkomne. (Oplysninger på tlf. 38 34 11 16)

Torsdag 13. Karismatisk bedegruppe. Sted: Sankt Pauls Kirke, Frøgaard Alle 12, Taastrup

Der er ukrainsk messe i domkirken hver 1. søn i måneden kl. 12.00: Sankt Ansgars Kirke, Bredgade 64, København.

RFM Landsbevægelsen
Respekt for Menneskeliv

*Sig ja til livet
– hele livet!*

Bestil et gratis prøvenr. af RFM nyt
Tlf 5576 7652 • E-mail: rfm@mail.dk
www.rfm.dk

FORSIKRINGSRÅDGIVNING

- så tal med
erhvervsassurandør Ingo Brodersen

ALM. BRAND
Rådhuspladsen 2-4 • 1550 København V
Telefon 33 30 60 51

WWW.ALMBRAND.DK

ALM. SUND FORNUFT

Besøg den officielle
katolske hjemmeside på

www.katolsk.dk

og læs KO på

www.katolskorientering.dk

GLADSAXE
BEDEMANDSFORRETNING
SØBORG HOVEDGADE 94

Henrik
Lundgren

DØGNVAGT
39 69 86 81

Afdelinger i Skovlunde,
Ballerup, Herlev, Farum,
Bispebjerg og Frederikssund

*Jeg kommer gerne i Deres hjem for at træffe
de nødvendige aftaler*

TELEFONLINE
SOS FORBØN

Ønsker du forbøn,
et lyttende øre,
et ord fra Jesus
og en velsignelse
så ring **7518 1808**

Torsdag, fredag
og lørdag kl. 20-23
hele året

Vanløse Ligkistemagasinet

H.P. Baltzer & Søn ApS

Jyllingevej 8, 2720 Vanløse

38 71 75 01

organiseret bedemand
tilknyttet garantiordning

www.vanlose-ligkistemagasinet.dk

Bønnens Apostolat

December

- At samfundet må drage omsorg for alle, som har AIDS, især kvinder og børn, og at Kirken må lade dem erfare Herrens kærlighed.

- At indbyggerne på det asiatiske kontinent erkender Guds sendebud i Jesus, verdens eneste frelser.

Academicum Catholicum

indbyder til

Fejring af den salige Niels Steensen
og efterfølgende foredrag ved

**idé- og videnskabshistoriker
Jakob Bek-Thomsen**

der taler om

Det gyldne spind
Niels Steensens plads i den
videnskabelige revolution

Tid:
Tirsdag d. 27. november 2007
Messe kl. 19.00
Foredrag kl. 20.15

Sted:
Skt. Ansgar Kirke og menighedssal, Bredgade 64
og 69A, 1260 København K.

Alle er velkomne.

Begravelse
Bisættelse
Borydning
Bobehandling

KATOLSK BEGRAVELSES SERVICE

Benzons
BEGRAVELSES SERVICE

DØGNSERVICE 7011 2407

Kastrup Begravelsesforretning

Telefon 32 15 55 55

Døgnvagt

Bedemand Michael Riis
Amagerbrogade 155

Dragør Begravelsesforretning • Telefon 32 53 06 29
Taastrup Begravelsesforretning • Telefon 43 99 19 19

Hellerup
Emdrup-Ryvang
Bedemandsforretning

v/Lisbeth og Vagn Fondo
Bernstorffsvej 13 A

39 62 16 50

Reference:
Sankt Joseph Søstrene
Benediktinerinderne
af den hellige Lioba
Alle aftaler træffes
gerne i hjemmet

ADVOKAT

Marianne Qvist

Paradishegnet 5
2840 Holte
Tlf. 45 46 19 40

**ARV • TESTAMENTE
SKØDER
ÆGTESKABSSAGER**

WWW.MARIANNEQVIST.DK

Katolsk
Orientering

Indlæg til

Katolsk Orientering nr. 1

som udkommer den

9. januar 2008

skal være redaktionen i
hænde senest den

17. december

Venlig hilsen
redaktionen

Katolsk Menighedspleje

Julemarked 2007

Krist Konge, søndag den 25. november

Niels Steensens Gymnasium, Australiensvej 38

Kl. 9.30 Messe i Skt. Augustin Kirke, Jagtvej 183
Kl. 10.45-16.00 Julemarked

I løbet af dagen vil der være forskellig musik, dans og sang.

Besøg loppemarkedet, antikvarietet og boderne i kælderens.
Lækker mad i restauranten og lune æbleskiver i gløggbaren.
Der er info-stande for katolske foreninger og organisationer.

En hjælpende hånd modtages med glæde

Er dit liv i kaos/krise?
Der er en, der kan lytte i
Telefonlinjen ved kirken.
Ring gratis og anonymt.

**Alle dage mellem 18 – 22
70 26 14 84**

Katolsk Orientering nr. 19 21. november 2007 33. årgang

*Jeg er den gode hyrde. Jeg kender mine får,
og mine får kender mig, ligesom Faderen kender mig,
og jeg kender Faderen; og jeg sætter mit liv til for fårene.
Jeg har også andre får, som ikke hører til denne fold;
også dem skal jeg lede, og de skal høre min røst,
og der skal blive én hjord, én hyrde.
Joh 10, 14-16*

Redaktion Torben Riis (ansvarshavende)
Redaktionssekretær Kuno Arnkilde
Annoncer, orientering fra sognene og abonnement
 Lisbeth Rønne
Medarbejdere i dette nr. Stig Holsting, Kirsten Kjærulff, Kirsten Krog, Eva Maria Nielsen, Lisbeth Rütz
Redaktion og annoncer
 Katolsk Orientering, Gammel Kongevej 15, 1610 København V,
 tlf.: 3355 6040 kl. 9-13 mandag-fredag, fax 3355 6041,
 e-mail: redaktion@katolskoriering.dk
 Giro 205-7042
 Orientering fra sognene: indlæg sendes til
 sognenyt@katolskoriering.dk
 Alle katolske husstande kan få bladet gratis tilsendt.
 Abonnementspris 420 kr. helårligt. Løssalg 21 kr. i Stenbutikken,
 Vesterbrogade 28, 1620 København V.

Udgiver Ansgarstiftelsen, Gammel Kongevej 15,
 DK 1610 København V
Tryk Morsø Folkeblad Bogtrykkeri
Oplag 8000

Fundet i programmet

af
Stig Holsting

Uge 47 og 48

alt, hvad de ejede, til staten og kun udføre 10 rigsmark. Kun få lande var villige til at tage imod de ludfattige flygtninge. Den livsglade og charmerende Josef Schleich havde en kyllingefarm i Graz. Han begyndte at lave landbrugskurser for jøder og udstedte 'landbrugs-certifikater', som mange jøder brugte til at få visum til USA. Snart oprettede han et rejsbureau i Wien, der med Gestapos vidende organiserede tusinder af jødernes flugt over grænsen mellem Østrig og Slovenien. Josef Schleich blev arresteret af Gestapo i marts 1941, da den tyske politik skiftede fra etnisk udrensning af jøder til tilintetgørelse af dem. Han blev anklaget for valutasvindler og fik en mild dom, ligesom han klarede frisag for anklager om krigsforbrydelser efter krigen.

23.30 Dag og nat - en kostskole i Israel
 Israelsk dokumentarprogram fra 2005.

(Day and Night)
 Weingarten Børnehjem blev grundlagt i 1902 i Jerusalem. I dag fungerer det som kostskole for religiøse piger. Lederen af skolen er rabbiner Fishel Weingarten, der er barnebarn af grundlæggeren.

Hvert år i september slår skolen portene op for et nyt hold piger. 250 piger, seks piger i hvert værelse og en daglig bøn. Kun to telefoner og langt væk fra mor og far. "Jeg savner dem ikke i løbet af dagen - kun om natten", som en af pigerne siger.

Vi følger denne lukkede pigeverden med sine egne regler gennem en nyankommen syv års piges øjne og en kvinde, som voksede op samme sted for 35 år siden, og får et glimt af fortiden gennem sjældne optagelser fra den gang skolen fungerede som børnehjem for forældreløse.

RADIO

*Peter Damgaard-Hansen
 bruger kristendommens forståelsesramme
 i sit arbejde som psykolog*

P1: Søndag den 25. november 08.03
Mennesker og tro.

Kirkeåret lister ikke stille af, men slutter med et brag af en domstekst. Mennesker og tro er på den sidste søndag i kirkeåret taget til Thy, hvor den katolske psykolog Peter Damgaard-Hansen, bor og arbejder. Med udgangspunkt i sin egen vidtfaævende troserfaring fortæller han om gudsbilleder, dom, skyld og forsoning, og om hvordan han bruger kristendommens forståelsesramme i sit arbejde som psykolog.
 Tilrettelæggelse: Liselotte Horneman Kragh.

DR 1: Fredag den 30. november 14.58
Et øjeblik.

Gud, tro og Darwin.
 Tro i Darwins samtid.
 Medvirkende: Professor, ph.d. Niels Henrik Gregersen, Det Teologiske Fakultet på Københavns Universitet.
 Tilrettelæggelse: Jakob Vedel Lisbjerg.

På www.katpod.dk siden sidst

Ny katolsk biskop i Island

Fader Fupmager?

En katolsk forening tabte også sin sag i Højesteret

Franciskanerbroder Theodor tilbage til Assisi efter 12 år i Roskilde

Pater Frank Jobst OMI er død, 62 år gammel

En bog og et brev om Johannes Chrysostomos

Håbet må ikke blive træt - for døden suspenderer ikke kærligheden

TV

DR 1: Fredag den 23. november 11.00
Vagn i Indien (7:7)

En rejse gennem det mystiske og mytiske land med 1 milliard indbyggere. En solopgang over den hellige flod Ganges og 60.000 daglige badende i den hellige by Varanasi. Og en solnedgang ved byen Serampore udenfor Calcutta. Vagn slutter sin rejse med et glemt kapitel i dansk kolonihistorie.

Tilrettelæggelse: Vagn Olsen
 Sendt første gang 19.2.04

DR 2: Mandag den 26. november 18.50
Verdens kulturskatte.

Fascinerende dokumentarprogram.
 "Goa - Katedraler i junglen"

DR 2: Tirsdag den 27. november 19.10

Josef Schleich - Østrigs Schindler
 Tysk dokumentarprogram fra 2001.
 (Schlech's Restaurant)
 Som Schindler var Josef Schleich ingen helgen. Men mindst 20.000 jøder skylder ham deres liv. Efter den tyske annektering af Østrig i 1938 fik de østrigske jøder til-ladelse til at forlade landet mod at overlade

Katolsk Orientering

Håbet over alle håb

I sin anden encyklika – denne gang om det kristne håb – forklarer pave Benedikt centrale begreber som forløsning, frelse og det evige liv i lyset af evangelierne og Traditionen. Skrivelsen rummer samtidig en skarp og præcis kritik af det langt fattigere håb, som de moderne ideologier stiller mennesket i udsigt.

af Torben Riis

Tro, håb og kærlighed. I sin første rundskrivelse *Deus caritas est* fra januar 2006 tog pave Benedikt udgangspunkt i kærligheden, Guds kærlighed, som motiverer og inspirerer Kirkens liv og lære. Denne gang, i rundskrivelsen *Spe salvi*, som blev offentliggjort på hovedsprogene den 30. november som indledning til adventstiden, er udgangspunktet håbet.

Troen, håbet og det evige liv

Hvori består det kristne håb? I den første del af skrivelsen gør paven rede for, hvordan begreberne tro og håb i Det Ny Testamente nærmest er synonyme. ”Thi i håbet blev vi frelst,” siger Paulus i Romerbrevet 8,24: *Spe salvi facti sumus* – heraf rundskrivelsens titel.

Med til troen hører håbet om det evige liv. Men hvad skal vi forstå ved ”det evige liv”? I vore dage vil mange mennesker slet ikke finde udsigten til at leve evigt særligt

Raffaël: Håbet (1507)

tiltrækkende, bemærker paven. De vil gerne udskyde døden så længe som muligt, men at leve evigt forekommer dem at være en kedsommelig og når alt kommer til alt uuholdelig tanke.

Men det evige liv er netop ikke det samme som den jordiske tilværelse, som ingen af os ville bryde os om at fortsætte i det uendelige. Det evige liv er selve livet, det sande liv, som vi kun kan opleve i forholdet til Gud. ”Hvis vi er forbundet med ham, som ikke dør, som er selve Livet og selve Kærligheden, så er vi i livet. Så lever vi,” siger paven.

Vejen til Gud går gennem Kristus, Forløseren, som ofrede sit liv for vores skyld. At leve i samfund med Kristus indebærer derfor, at vi bliver løftet ud af vores egoisme og forpligtet til at leve for andre, men, understreger paven, kun i forening med ham, kun når vi elsker Gud, bliver det muligt i sandhed at realisere dette ideal. For at elske Gud betyder at gøre sig fri i sit indre fra alt, hvad man ejer i denne verden. Kærligheden til Gud viser sig således i ansvaret for næsten.

Det kristne håb er altså ikke et individualistisk håb, det at man (egoistisk) håber på sin egen frelse uden tanke for de andre, ligeså lidt som det kristne fromhedsliv skal forstås som en flugt fra fra denne verden og ansvaret for helheden.

Moderne frelsesideologier

Oprindelsen til denne fejlagtige forståelse af håbet som et individualistisk projekt fører pave Benedikt tilbage til renæssancen og den engelske empirismes grundlægger Francis Bacon, som indfører en adskillelse mellem tro og praksis og dermed forviser troen til privatsfæren. Håbet er for Bacon troen på fremskridtet, altså forestillingen om, at mennesket ikke har brug for Kristi forløsning, men at det ved egen kraft kan skabe et paradys på jord. Denne tankegang har i høj grad medvirket til at forme det moderne tilværelsessyn og dermed også nutidens troskrise, som, siger paven, i al væsentlighed er en håbets krise.

Fra empiristernes fremskridtstro går der en lige linie til den franske revolution og

til det 19. århundredes totalitære ideologier, herunder marxismen med dens påstand om, at mennesket forløses gennem en radikal forandring af samfundsstrukturen. Men, påpeger paven, uanset hvor gode strukturerne er, vil de aldrig i sig selv kunne sikre menneskets sande velfærd. Gudsriget vil aldrig fuldt ud kunne realiseres i denne verden. ”Marx glemte, at mennesker nu engang er og bliver mennesker. Han glemte mennesket, og han glemte menneskets frihed. Han glemte, at friheden også altid vil være friheden til at gøre det onde.”

Foreløbige reaktioner

Alle større aviser i Italien havde allerede om lørdagen den nye rundskrivelse som forsidestof. Modtagelsen varierede fra begejstring til mere forbeholdne kommentarer. Således *La Repubblica*, som efterlyste økumenisk sindelag og imødekommenhed over for anderledes troende, mens *Corriere della Sera* priste paven for hans klare analyser af marxisme og fremskridtstro.

Topdiplomat i Vatikanet: Pavestolen har ret til at udtale sig om politik

af Torben Riis

Har pavestolen nogen adkomst til at blande sig i international politik?

Dette spørgsmål blev for nylig kommenteret af en af Pavestolens topdiplomater, Monsignore Pietro Parolin, i en tale holdt til en forsamling af ambassadører og andre medlemmer af det diplomatiske korps i Argentinas ambassade i Rom. Anledningen var 150-året for Argentinas oprettelse af diplomatiske forbindelser med Pavestolen.

Parolin begrundede ved denne lejlighed pavestolens rolle på den internationale politiske arena med det forhold, at mennesket har en særlig værdighed, en transcendent dimension, der gør, at der er behov for en uafhængig moralsk autoritet. Den katolske Kirke, sagde han, er den eneste religiøse institution, som kan oprette diplomatiske

forbindelser, og som engagerer sig i spørgsmål om internationale rettigheder. For at forstå Pavestolens rolle er det imidlertid vigtigt at holde sig to distinktioner for øje. For det første, at Pavestolen ikke slet og ret kan identificeres med Kirken, forstået som de troendes forsamling, og dernæst, at der heller ikke kan sættes lighedstegn mellem Pavestolen og Vatikanstaten, som er det geografiske område, der sikrer pavens frihed. Pavestolen er Den hellige Fader selv, for så vidt som han – sammen med den romerske kurie og dens institutioner – udøver en uafhængig, universel, åndelig autoritet.

Respekten for menneskets værdighed

Pavestolen har p.t. diplomatiske forbindelser med 176 lande og enten observatørstatus i eller medlemskab af en række FN-organisationer. Når Pavestolen insisterer på

at blande sig i debatter om international politik, sker det ikke ud fra et ønske om at befæste sin egen position, understregede Pasolin, men fordi den føler, at den kan tale for en dimension af menneskelivet, som falder uden for staternes jurisdiktion. Der findes noget, som rækker ud over den materielle sfære. Nøglen til at forstå dette er menneskets værdighed, som er begrundet i transcendent værdier, og som går forud for statens eksistens. Respekten for denne værdighed er målestokken for al lovgivnings legitimitet. Derfor er der behov for en uafhængig moralsk autoritet hævet over nationale særinteresser. Pavestolen ser således sin opgave i at stå vagt om menneskerettigheder og religiøs frihed.

Menneskerettighederne

Parolin betegnede i denne sammenhæng FN's menneskerettigheds erklæring som et

nyttigt redskab, fordi den bekræfter troen på menneskets grundlæggende rettigheder, som igen er begrundet i den menneskelige persons værdighed. Disse rettigheder og denne værdighed, understregede Parolin, er ikke bundet til en bestemt historisk situation. Her er tale om en sandhed, som går forud for lovgivningen og derfor også overalt bør have en afgørende indflydelse på denne.

Politik og moral

Pavestolen, sluttede Parolin, understreger konstant, at respekten for menneskets værdighed udgør det moralske grundlag for bestræbelser på at skabe fred i verden og opbygge stabile relationer mellem landene. Manglen på, foragten for eller den kun halvhjertede tilslutning til dette princip er en væsentlig årsag til de konflikter, problemer og uretfærdige tilstande, vi oplever mange steder i verden i dag.

Advent

At pave Benedikt valgte at offentliggøre sin nye rundskrivelse om håbet fredag den 30. november umiddelbart inden adventstiden og det nye kirkeårs begyndelse, var naturligvis ikke nogen tilfældighed. Symbolikken blev yderligere understreget den følgende dag i Peterskirken, da han under en festmesse erklærede, at "advent slet og ret er håbets tid", og opfordrede de troende til at læse skrivelserne som forberedelse til julefesten "for at genopdage skønheden og dybden i det kristne håb".

Pave Benedikts nye rundskrivelse *Spe salvi* lægger sig tematisk i klar forlængelse af den første, *Deus caritas est*, hvor han rettede søgelyset mod den kristne forståelse af kærligheden og dermed satte læseren i stand til at se, i hvor høj grad begrebet er blevet forfladiget i den moderne sekulariserede verden. Pave Benedikt er meget bevidst om, at han taler ind i en samtid, hvor afkristningen er så vidt fremskreden, at der er et presserende behov for at forklare centrale kristne begreber og gengive dem deres autentiske betydning. Kristendommen er i vidt omfang blevet uforståelig for vor tids mennesker, og kærligheden er, som paven påpegede ved denne lejlighed, som en direkte konsekvens heraf blevet et af de mest brugte og misbrugte ord i vor tid. Hans analyse af kærlighedsbegrebet og påvisning af, at kærligheden er den dynamiske faktor, der udgør sammenhængen i Kirkens liv og lære, var samtidig et svar på den kritik, der til stadighed fremsættes mod centrale dele af moraliseren – både udefra og internt i Kirken.

I *Spe salvi* indbyder paven os til en refleksion over meningen med vort liv, en mening, som vi kun kan finde i lyset af Guds frelsesplan. Håbet er et håb om ikke at gå til grunde i meningsløshed, men at finde ind til den meningsfulde, vi kun kan opleve, når vi overgiver vores liv til Gud, åbner os for kærligheden – og tålmodigt bærer vores kors i tjenesten for vore medmennesker.

Intet kunne ligge den moderne mentalitet i vor del af verden fjernere. Men alternativet er skræmmende. Vi kender det allerede. Vi ved kun alt for godt, belært af erfaringerne fra det 20. århundrede, hvad den verden uden Gud har at byde på.

En verden uden Gud er en verden uden håb, siger paven. Der er i bogstaveligste forstand en verden til forskel på det håb, vi som kristne bygger vores liv på, et håb af en ufattelig skønhed og dybde, og de middelmådige visioner om et problemløst liv i materiel komfort, som det moderne sekulariserede samfund kan tilbyde os. Det skylder vi at meddele omverdenen.

Torben Riis

Ingen cafe latte...

men gode bøger om din tro

Sankt Andreas Bibliotek

Man-fre 10-12 og 13-16

Tirsdag desuden 16.-17.30

Gl. Kongevej 15

1610 København V.

www.sanktandreasbibliotek.dk

Tak for gode hjemmesider

Det er så godt, at der i flere og flere menigheder tages initiativer til at forny og udvide kirkernes hjemmesider. Nogle kirker har allerede interessante og givende hjemmesider med plads både til omtale af tid/sted, arrangementer, undervisning – men også til regulær forkyndelse.

Nogle steder er man endog så åbne, at der inviteres til meningsudvekslinger på forskellige blogs, så alle kan ytre sig, og præsten f.eks. få en tilbagemelding på de tanker og meninger, han lægger ud. Det gør hjemmesiden levende og spændende, og det åbner

for en helt ny form for forkyndelse og kommunikation troende imellem.

Jeg sender her en stor tak til de præster, der udlægger Ordet på deres kirkes hjemmeside, enten som en del af kirkebladet (ikke alle menigheder har et sådant, man kan derfor med udbytte læse andres blade på nettet), og/eller som mere moderne præster også gør, på deres blog, hvor de giver plads til åbenhed og dialog.

Tak til de frivillige, der hjælper til med IT-knowledge - I aner ikke, hvor nyttige I er også for troende udenfor jeres egen menighed.

Måske er det ikke altid ønskværdigt, at "folk udefra" blander sig i interne diskussioner, – men, jeg ved, hvor givtigt det kan være at følge med i meningsudvekslinger fra sidelinjen. Der er guldgrube at hente, så kig indenfor hos de forskellige menigheder, når du surfer på nettet næste gang, eller når du trænger til at lytte til en givende præst.

Med venlig hilsen

Helle Kofod

hellekofod@hotmail.com

På gensyn – en kort betragtning over p. Frank Jobsts død

af Michael Bradley, omi

Det fremgår ikke særligt klart af OMI'ernes arkiv i Herlev, hvor ofte p. Frank Jobst havde lejlighed til at hilse på pave Johannes Paul II. Men det er dog temmelig sikkert, at den lejlighed, som fremgår af fotoet foroven, nok var den sidste gang disse to kirkemænd mødte hinanden her på jorden. Dengang fungerede p. Frank som præsident for den eksklusive Oblatklub C.I.E. (De europæiske provinsialers internationale konference). Som repræsentant for denne organisation var det p. Franks privilegium og ære at koncelebrere den hellige eukaristi med paven i Peterskirken i Rom. Et sådant højdepunkt i en ob-

latpræsts liv skal betragtes som et helt unik privilegium. Paven satte den rene jomfru Marias beskyttelse meget højt i sit eget liv. Han vidste også, at Marias beskyttelse hører til den hellige Jomfru Marias Oblaters privilegerede arv. Paven gav udtryk for at mindes sit besøg i Danmark med glæde, hver gang han hilste på nogen i Rom fra bispedømmet København. Fotoet bekræfter, at mødet med paven i den pavelige messefejring i Peterskirken virkelig var en nådefyldt begivenhed, der kun kunne huskes med glæde.

Howdan siger man farvel til Den hellige Fader, når et kort besøg afsluttes? Det er formentligt sandt, at mange har svært ved at finde de rigtige ord. For p. Frank ville det ikke have været særligt vanskeligt. Til pavens "arrivederci" ville Oblatfaderen fra Danmark nok have svaret "på gensyn". Der er gået en hel del år, siden p. Frank sagde farvel til pave Johannes Paul II ved den glædesfyldte begivenhed i Rom. Nu er begge Gudsmænd døde og tiden er kommet til at virkeliggøre gensynet. Og denne gang er der ingen farvel. Da paven var ved at forlade denne verden for at blive forenet for evigt med sin store ven, Jesus, blev enhver af hans bevægelser og ord meget nøje iagttaget af alle på Peterspladsen, som ventede på hans endelige afgang fra denne verden. Selv om det ikke var

så iøjnefaldende, var p. Franks bortgang fra denne verden for at møde den samme Herre, Jesus, også fyldt med betydning. Et stort antal mennesker, som var vidner til den døende paves mod og udholdenhed, grad tarer af håb og kærlighed. Midt i deres sorg blev de fyldt med fortrosthed, frugten af en inderlig tro, mens de på åndelig vis ledsagede paven til dødens port. P. Franks tilgang til sit gensyn med pave Johannes Paul II bar et lignende præg af mod og udholdenhed. Selv om han var fuldstændig bevidst om dødens snarlige komme, holdt p. Frank fast ved en urokkelig tro, som indgød mod og inspiration i alle dem, der med kærlighed stod omkring ham i hans sidste timer på jorden.

Ligesom det var den døende Johannes Pauls kald fra sit vindue i lejligheden højt over Peterspladsen at inspirere og opmuntre mennesker, var det også p. Franks præstelige kald at inspirere dem omkring sig med håb og tillid til sin store og altid trofaste ven, Jesus, som for længe siden havde kaldet ham til at være sin tjener som Oblat af den uplettede undfangne Maria.

Gensynet kan nu fejres, men det bliver hverken i de smukke omgivelser i Peterskirken eller i Herren Jesu eukaristiske nærvær i liturgien. Det fejres i Helligåndens lys og på en måde, som overgår al vor fatteevne. P. Franks og pave Johannes Paul II's gensyn virkeliggøres i Jesu og Marias varme omfavelse i Faderens hus.

Flere læserbreve side 14

SCT. KJELDS KIRKE

DEN KATOLSKKE KIRKE I VIBORG

Situationsrapport

Der er for længst etableret byggeplads samt foretaget udgravning til fundament i den stejle skrænt mod øst. Kloakker er gravet og elementerne monteret. Kirkebygningen rejser sig fra grunden og begynder at tage form. I menighedsrådet arbejdes sammen med planlægning og fremskaffelse af inventar.

Hele projektet kommer til at koste ca 9 mill. kr. Små og store beløb modtages med tak. Kan indbetales på giro +01 500 1471 eller bankkonto: reg. 4770 4770525241 mærket "Konto 80219 Viborg ny kirke"

Læserbreve

Indsendte indlæg bør være forsynet med navn, adresse og telefonnummer. Kun navn og postnr. offentliggøres i bladet.

Redaktionen forbeholder sig ret til at forkorte læserbreve, der overskrider 300 ord.

Læserbreve kan indsendes som e-mail til redaktion@katolskorientering.dk eller som brev til Katolsk Orientering, redaktionen, Gl. Kongevej 15, 1610 København V

Caritas opprioriterer sin indsats i Burma

Juleaktion til fordel for nødlidende i Burma

af Jann Sjørnsen,
Generalsekretær for Caritas Danmark

Det må ikke ske igen. Mon ikke mange har tænkt den tanke i forbindelse med, at oprøret i Burma brutalt blev slået ned af regimet for få måneder siden? Og da var det allerede sket igen – for det samme skete jo i 1988, hvor styret åbnede ild mod demonstranter, og over 3000 mennesker døde. Ganske vist var der ikke så mange menneskeliv, der gik tabt denne gang, men alligevel! Mange sidder desuden fortsat fængslet – oppositionslederen Aung San Suu Kyi endda i sit eget hus!

Nu har Burma igen fjernet sig fra alverdens avisforsider, og landet er heller ikke længere med blandt tophederne i de elektroniske medier. Stilheden har på ny sænket sig omkring Burma – og regimet reagerer nærmest som om, intet var sket.

Men det skete. Og nu er det vigtigt, at presset på militærjuntaen fastholdes, så der

ikke igen skal gå 20 år, før regimet og dets uhyrligheder på ny for alvor kommer frem i lyset. Glemslen vil ikke fremme demokrati og frihed for den hårdt prøvede befolkning i Burma. Derfor er det også glædeligt, at den danske regering i EU-sammenhæng gik i spidsen for at skærpe sanktionspolitikken over for Burma, hvilket lykkedes. Og det er fint, at man også har blik for den vanskelige humanitære situation, mange burmesere lever under i og uden for Burma og har styrket den danske bistandsindsats.

Caritas er en af de danske humanitære organisationer, der i mange år har arbejdet på at afbøde nogle af de katastrofale følger, militærjuntaen har haft. Mange tusinde burmesere er blevet drevet på flugt i deres eget land eller til nabolandene. Thailand huser f.eks. over 150.000 flygtninge. De mange flygtninge, der i årevis har siddet i lejre i Burmas nabolande, har også krav på, at presset fastholdes på Burma, så de en dag kan få mulighed for at vende hjem til deres land.

Militærjuntaen kan med rette beskyldes for meget grumt i forhold til den politiske konflikt i Burma. Imidlertid må det internationale samfund ikke overse, at de årelange etniske konflikter i landet ikke

kun er et resultat af militærregimet, selvom det brutale styre forstærker disse. Der er således også brug for initiativer, der kan fremme en forsoningsproces mellem forskellige etniske grupper i Burma. Ellers bliver det svært – selv uden militærstyret – at opnå varig fred og frihed i Burma.

Her og nu gælder det om at få den humanitære indsats både i og uden for Burma til at gå hånd i hånd med de politiske bestræbelser på at fastholde Burma på den internationale dagsorden og presse det burmesiske militærregime til at træde ind på demokratiets og frihedens vej. Det er baggrunden for, at Caritas var med til at markere Burma Day i Danmark tirsdag den 30. oktober, og for at dette års Juleaktion skal være en hjælp til nødlidende i Burma.

Konkret går hjælpen til to projekter. I det ene tilfælde er Caritas Danmark med til at hjælpe godt 700 mennesker, som har måttet forlade deres hjem på grund af militærets forfølgelser. De er nu fordelt hos en række værtsfamilier i ni af bispedømmet Taungoos sogne. Der er brug for helt basale fornødenheder som mad, tæpper, varmt tøj og medicin – ikke kun til flygtningene, men også til værtsfamilierne, som i forvejen selv er spændt hårdt for. Desuden støtter Juleaktionen godt 100 børn og deres lærere i en lille by i det sydlige Burma. Skolen overlever kun ved, at undervisningsmateriale og mad bringes ind fra Thailand.

Foto: Jørgen Schytte

Fakta om Burma:

Befolkning: ca. 50 millioner
Etniske minoriteter: ca. 15 millioner
Katolikker: 600.000

Fakta om Juleaktionen:

For 125.000 kroner kan der skaffes:
Hjælp til 711 flygtninge og deres værtsfamilier:
2000 sække ris
100 sække bønner, 1422 tæpper, varmt tøj og medicin, hjælp til 113 skoleelever og deres lærere i Kyi Proh Kee

Du kan støtte Juleaktionen på
Giro 404-3979

Læs mere på www.caritas.dk

Paulus-år fra juni 2008

Paulus og de kristne, der modtager hans breve. Ukendt tysk mester (ca. 1185)

af Torben Riis

I juni måned i år bekendtgjorde pave Benedikt XVI sit ønske om at fejre et ekstraordinært jubilæum til minde om apostlen Paulus' fædsler for 2000 år siden. Historikerne placerer hans fødsel til et sted mellem år 7 og 10 for Kristus.

Jubilæet indledes den 28. juni 2008 og afsluttes den 29. juni 2009.

Forberedelserne til jubilæet er allerede i gang i mange bispedømmer verden over, og Vatikanet har netop åbnet en hjemmeside (www.annopaulino.org), hvor man løbende vil kunne følge med i, hvilke gudstjenester og arrangementer der er planlagt i forskellige lande. Hjemmesiden er i skrivende stund under opbygning, og man kan foreløbig kun få teksterne på enten itali-

ensk eller fransk, men det varer sikkert ikke længe, før der foreligger en engelsk version.

Valfart til Paulus' grav i Rom

I Rom forventer man naturligvis et stort rykind af pilgrimme i løbet af jubilæet, som vil valfarte til Paulus' grav under kirken San Paolo Fuori le Mura.

I begyndelsen af 2005 genfandt arkæologer en sarkofag dybt under kirkens højalter, som ifølge traditionen skulle være Paulus' sidste hvilested. At det virkelig er tilfældet, sandsynliggøres bl.a. af, at man ved udgravningen afdækkede en marmorplade med indskriften "paulo apost mart" – apostlen Paulus, martyr. Under denne plade befandt sarkofagen sig med det skelet, som eksperterne nu er enige om må være apostlens jordiske rester.

Det nye Testamente fortæller ikke noget om Paulus' død, men en meget tidlig tradition vil vide, at han døde som martyr i Rom. Den første skriftlige kilde er et brev fra biskop Clement til menigheden i Korinth år 96, altså ikke mere end 30 år efter Paulus' død.

Sarkofagen blev første gang fundet under pave Gregor XVI (1765-1846), men den blev ikke åbnet. Siden 2005 har man kunnet bese den gennem et lille vindue i kirken på dens plads under højalteret, også kaldet det pavelige alter.

Begivenheder

Jubilæet vil byde på mange liturgiske og kulturelle begivenheder i San Paolo Fuori le Mura og det tilstødende benediktinerkloster.

Paven har tillige understreget, at også den økumeniske dimension vil blive tilgodeset i de planlagte begivenheder. Apostlen Paulus var, sagde paven, da han i juni afslørede planerne om jubilæet, i særlig grad opsat på at bringe det glade budskab ud til alle folkeslag, og han skyede ikke nogen anstrengelse for at skabe enhed og harmoni blandt alle kristne.

Aftensang i Vor Frue Kirke i Århus

For 37. gang synger koret: Den Katolske Vor Frue Kirkes Kantori koncert som liturgisk AFTENSANG i Vor Frue Kirke i Århus, **søndag den 16. december kl. 20.**

Koret fejrede den 11. november 28-årsfødselsdag og sang i maj måned til den første egentlige katolske Højmesse i Århus Domkirke siden Reformationen for ca. 1.000 mennesker.

De fleste af vore Domkirker og et stort antal mindre kirker samt TV har haft be-

søg af koret, som har det særkende, at sopranstemmerne tæller 3 gange så mange som de øvrige stemmegrupper med i alt 28 aktive sangere, deraf 9 katolikker.

Repertoiret er som altid engelsk kirkemusik og gregoriansk musik, og solisterne er soprannerne Sanne Kolman, Anna Wierod, Jenny Høilund og Ida Drevald (14 år) samt den ene af korets organister, Astrid Lystbech.

Olav K. Jepsen

Til bogfest og gedemarked i Forum

På Katolsk Forlags stand ses fra venstre: Broder Theodor, Thomas Halle, Esperance Delvaux og Kirsten Kjærulff

Var Bogforum gedemarked eller bogfest?

Tja, det sete afhænger som bekendt af øjnene, der ser. Men trods trængsel og larm fandt forfatterne og læserne sammen på bogmessen, hvor de kristne forlags udgivelser var præget af ønsket om at formidle det glade budskab til så mange som muligt

Tekst og fotos: Lisbeth Rütz

”Vi er på et gedemarked, hvor alle mulige holdninger og initiativer er repræsenterede, og her skal vi selvfølgelig også være med,” siger Sebastian Olden-Jørgensen, Katolsk Forlag, der står sammen med Grethe Livbjerg på forlagets stand på Bogforum. Grethe Livbjerg, der i dag har mere end 100 retræter bag sig, er pioner inden for kristen meditation herhjemme og har gennem sine bøger gjort Theresa af Avila og Johannes af Korset tilgængelige for et dansk publikum.

En anden af forlagets forfattere Kirsten Kjærulff startede med sin bog ”Den ildfyldte kraft” Hildegard-bølgen i Danmark. Bogen, der netop er genoptrykt på Katolsk Forlag, var en øjenåbner for mange, og Kirsten Kjærulff har stadig travlt med at indvie danskerne i Hildegards univers på de mange valfarter, hun arrangerer til Bingen.

I begyndelsen af det nye år udgiver Katolsk Forlag Olivier Clements bog ”Kilder” sammen med Boedals forlag. Det er en meget vægtig udgivelse med et fælleskirkeligt perspektiv, fordi den rummer tekster fra de første seks århundreder, hvor Kirken endnu var én. Andre planlagte udgivelser er den danske udgave af pave Johannes Paul II's sidste bog ”Memory and Identity” og en bog om karmeliternonnen Edith Stein.

Den danske salmebog går på nettet

Godt 10.000 har besøgt den danske salmebog på den nye hjemmeside www.dendanskesalmebogonline.dk, hvor man kan høre melodier, læse salmer og lære deres forfattere at kende, fortæller kirkeminister Bertel Haarder på Bibelselskabets stand. I dag er det salmerne, der bærer kristendommen videre”, mener han og

bedyrer, at selv hedningen Søren Pind har lært at synge salmer for sine børn efter det nye websted ...

I kølvandet på kanondebatten er også folkeskolens musiklærerforening blevet optaget af salmerne som dansk kulturarv. Efter ministerens opfattelse har de fleste muslimske elever nemlig intet imod at synge salmerne, fordi både Grundtvig og Ingemann er meget almene i deres salmedigtning.

De mindstes Bibel

Traditionstabet har været stort; men Bibelselskabet arbejder til stadighed med nye bud på, hvordan det glade budskab formidles videre til næste generation.

”Jeg er fra den generation, der fik tæppet revet væk under sig. Salmesangen, der burde have været en del af pensum, forsvandt i skolerne; men i dag ved jeg, hvor jeg står”, fortæller forfatteren Synne Garff. Sammen med tegnerne Lilian Brøgger og Cato Thau-Jensen står hun bag ”De mindstes Bibel”, der henvender sig til de 3-6-årige og rummer 50 af de bedste fortællinger fra Det Gamle og Det Nye Testamente. Det er en del af den nye bibels koncept, at Jesus er en ganske almindelig person med t-shirt og cowboybukser. Men man har dog valgt ikke at tegne Gud i den nye børnebibel.

”De mindstes bibel”, hvis sprudlende tegninger matcher det veloplagte sprog, skal være et værktøj til at tale med børnene om livet. Det er barskt og voldsomt at være menneske, og derfor er Kain og Abel også kommet med i den nye børnebibel. Tidligere var de ikke med i mange børnebibler, fordi børnene skulle ”skånes”.

Den nye aftale

På kort tid er der kommet hele to nye oversættelser af Det Nye Testamente til nudansk. ”Den nye aftale”, der er Bibelselskabets bud på en nudansk oversættelse af Det nye Testamente, er på en uge solgt i 4.000 eksemplarer. Åbenbaring hedder afsløring, kundgjorde viste og bevidner bekræfter i nyoversættelsen, hvor intet er ved det gamle, og kristne nøglebegreber som barmhjertighed og nåde er forsvundet.

Et team af teologer og sprogfolk har i halvandet år arbejdet med ”Den nye aftale”. De har været nede i kilderne og har gearret lidt ned for det storladne i oversættelsen for at ramme en mere moderne

sprogtonen end den autoriserede oversættelse. Oversættelsen henvender sig først og fremmest til folk, der ikke kender den kirkelige tradition og derfor heller ikke er indlevende i det traditionelle kirkelige sprog. Det er ikke en oversættelse af Det nye Testamente fra dansk til dansk, men en videnskabelig oversættelse fra den græske grundtekst, hvor teologer og sprogfolk har arbejdet sammen, fortæller Malene Bjerre og Geert Hallbäck fra udgivelsesteamet.

Muslimsk bøn og kristen bøn

På forlaget Lohses stand ser Folketingets formand Christian Mejdahl og rocksangeren Michael Falch appellerende ned på os fra de store plakater, der reklamerer for forlagets nyudgivelse ”Bønner til liv”. Men hvad er egentlig forskellen på muslimsk og kristen bøn? Det ved Masoud Fourouzandeh noget om. Som 15-årig flygtede han fra Iran til Danmark, hvor han senere lod sig døbe. I dag leder han ”Church of love”, der netop er blevet statsanerkendt som trossamfund og på sin hjemmeside præsenterer sig som ”kirke for en række farsitalende nydanskere.”

Muslimsk bøn er statisk, fordi den er envejsskommunikation og foregår på arabisk efter helt faste retningslinier, forklarer han og definerer den kristne bøn som en samtalebøn, hvor discipelskabet bliver til i den afhængighedsserklæring, som bønnen er.

Jesus går til filmen

Lars von Triers film er spækket med Kristus-motiver, og Bess-figuren i ”Breaking the Waves” er et vellykket moderne eksempel på Kristi efterfølgelse, hævder forfatteren Peter Tudvad på forlaget Alfass stand.

Samtalen med lektor Bent Meier Sørensen fra CBS kredser om spørgsmålene: Kan man fremstille det guddommelige på film? Hvem er Jesus egentlig? Hvilken side af ham skal man lægge vægt på, når man fremstiller ham på film? Den guddommelige? Eller den rent menneskelige?

Syv skarpe essays i bogen ”Jesus går til filmen”, der udkom på Alfa i januar, sætter fokus på disse spørgsmål, der rumstretter videre i den udsendtes hoved, da hun forlader Forum og går ud på de vintermørke frederiksbørgske veje.

På vej mod Kirkens fællesskab (2)

Som vi viste i sidste nr. af Katolsk Orientering, bygger VIK (Voksnes Indføring i Kristendommen) på OMVENDELSE i betydning af en kontinuerlig vendesig-mod Kristus, mod Hans vilje med os, således at kærligheden kan gennemsyre vort liv, menighedens liv – livet på kloden.

Mennesker, som søger nærvær med Gud og et personligt forhold til Ham gennem Jesus Kristus, har i VIK-processen gennemgået præ-katekumenatet, som svarer indholdsmæssigt til det, vi normalt omtaler som evangelisering. Præ-katekumenatet kan have varierende længde og form. Det er her hvor katekumenerne/kandidaterne (K/K) så at sige afsøger troens bæredygtighed i eget liv.

Når længslen efter et forpligtende trosliv melder sig i form af ønsket om at modtage dåben, firmelsen og eukaristien som svar på Guds kalden, forbereder K/K sig til et liv i Kirken, og samtidig helt konkret til et liv i en given menighed, hvor det daglige liv, kirkeåret og årstiderne er fattet sammen i et smukt og meningsgivende mønster. Derfor må kandidaterne til optagelse i Kirkens fulde fællesskab også blive synlige for menigheden. Det sker ved overgangen til katekumenatet, der som regel fejres liturgisk i slutningen af kirkeåret. Der er tale om en ritus, kaldet ”optagelsesriten” eller ”banke-på-riten”, som foregår ved at K/K rent fysisk banker på kirkedøren og derved tilkendegiver, at de ønsker optagelse i menigheden. K/K udtaler over for menigheden og præsten deres ønske om at blive en del af det kirkelige fællesskab og sammen med ministranter, præst/er, kateket og støttepersoner deltager de i indgangsprocessionen, og foran altret tager fællesskabet imod dem i velsignelsen og bønner over dem. Til denne ritus hører også, at præsten beder om styrke for K/K, og om udfrielse fra onde kræfter (eksorcisme): pande, øjne, ører, skuldre og bryst berøres med korsets tegn og ledsages af bøn..

Den selv samme søndag som modtagelsesriten fejres – helt frem til den stille uges begyndelse – sendes K/K ud af kirkerummet efter homilien for at fordybe sig i dagens læsninger og evangelieteksten. De ledsages af kateketen og af menighedens sang og trækker sig tilbage til et passende menighedsrum med lektioneret/Evangeliebogen. Den personlige fordybelse i teksterne der finder sted, deles med de øvrige kandidater, uden at det udarter til diskussion. Der er tale om en refleksion, der vokser og udfolder sig i trygge rammer, og som i sit væsen er forskellig fra de ugentlige kateketiske møder, bl.a. fordi der om søndagen ikke er tale om nogen egentlig vidensformidling ud over hvad der måtte være relevant for forståelsen. For mange var bortsendelserne i begyndelsen en hurtle, som skulle overvindes, såvel for K/K som for menighed, men understregningen af at det er det levende Ord, som vi næres ved, og at man på et minimum må være fortrolig med de bibelske tekster, har medført en opblødning i anskuelsen af denne urgamle tradition, som VIK-programmet har genoptaget. Bortsendelsen har nemlig sine rødder i den tidlige kirkes praksis for modtagelse

Sankt Raphael Josef Kalinowski – 100 års jubilæum

af Kirsten Krog

Den 15. november er det 100-årsdagen for karmeliterbroderen Rafael Josef Kalinowskis død. Hans fest er dog først den 19. november, eftersom man i Karmel fejre "Alle Karmels afdøde" den 15. november.

Josef Kalinowski blev født den 1. september 1835 i byen Vilna, som tilhørte det daværende russiske Polen. I dag er byen hovedstad i Litauen. Faderen Andrzej Kalinowski var matematikprofessor på et institut for adelige i Vilna. Moderen, Jozefa Polonska døde få uger efter, at hun havde født Josef, og han blev derefter passet af hendes søster Victoria, som senere giftede sig med hans far. Men Josef mistede også sin stedmor, som døde, da han var omkring 9 år gammel. Faderen giftede sig nu for tredje gang, denne gang med Sophia Puttkammer, som fik stor åndelig betydning for Josef. Indtil sit 9. år blev Josef undervist hjemme, hvorefter han begyndte på samme skole, hvor faderen underviste.

Efter at have taget sin eksamen med glans som 17-årig, fortsatte Josef sine studier på institut for agronomi i Hory Horki i Hviderusland. Her studerede han jordbrug, zoologi, kemi og biavl, men flyttede senere, i 1853, til akademiet for militærteknik i Skt. Petersborg, hvor han i 1857 tog sin eksamen som løjtnant i ingeniørkorpsen.

I sin tid i Skt. Petersborg gennemgik Josef en åndelig krise, hvor han ikke længere levede som praktiserende katolik, faktisk levede han i en tiårs periode fra han var 18 år uden at modtage kommunionen og gå til skrifte.

Fra 1858 arbejdede han som direktør for selskabet, der planlagde jernbanestruktureringen Odessa-Kiew-Kursk, og i 1860 forflyttedes han til garnisonen i Brest-Litousk, hvor han to år senere blev forfremmet til kaptajn ved generalstaben.

De landflygtiges og deporteredes værnehelgen

Efter at et polsk oprør mod den russiske zar brød ud i januar 1863, søgte Josef som polak sin afsked fra den russiske hær. Kort efter blev han udnævnt til krigsminister for Vilna-regionen. Som betingelse for at sige ja til denne post, krævede han, at han skulle slippe for at afsige dødsdomme. Cirka et år senere dømtes han selv til døden efter at være blevet overvåget og senere arresteret af russerne. Dommen omstødtes dog til ti års straffearbejde i Sibirien. Samtidig mistede han sin adelstitel, sin ejendom og sine borgerrettigheder.

En tid inden Josef dømtes, var han vendt tilbage til sin katolske tro. Han havde bl.a. grundlagt en søndagsskole for unge i Brest-Litousk. Denne genfundne tro fik han brug for i de forestående trængselsår; en tid, som også førte til en åndelig renelse og modning, hvilket bevarede breve fra Sibirien-tiden vidner om. Den 23. oktober 1864 skrev han: "Jeg er langt fra fuldkommen. [...] Gud har gjort mig bevidst om min elendighed, og deri tror jeg min eneste styrke ligger".

Et år senere, den 22. november, er det en anden side af sin magtesløshed, han beskriver med ordene: "Bønnen er det eneste, jeg har at give Gud, ja, jeg kan betragte den, som den eneste mulige offergave for mig. Det er mig forbudt at faste, jeg har ingen, jeg kan give almisser, jeg har ingen kræfter til at arbejde; det eneste jeg stadig kan er at bede og lide. Men aldrig har jeg haft større skatte, og jeg føler ingen længsel efter noget

andet". Fangenskabet havde frataget ham alt, men samtidig havde han fået Alt – Gud selv. Han udtrykker det på følgende måde i et brev fra 1868: " – ens egen magtesløshed over for de ydre omstændigheder gør viljen umyndig og underkaster den Gud på en så absolut måde, at ethvert øjeblik forvandles til en stadig overgivelse til Forsynet".

I 1873 får Josef lov til at forlade Sibirien, hvor han fra 1868 havde haft mulighed for at arbejde i en katolsk menighed. Han måtte dog ikke flytte tilbage til sin hjemegn. Netop p.g.a. denne periode af Josefs liv er han i dag værnehelgen for de landflygtige og deporterede.

Karmeliterbroderen Raphael af Skt. Josef

Da Josef endelig var fri, var hans eneste ønske at gå i kloster. Det kom imidlertid til at tage nogle år, inden ønsket blev til virkelighed. I 1875 flyttede Josef til Paris, hvor han blev ansat som lærer for fyrst August Czartoryski, der var søn af prins Ladislas Czartoryski, lederen for polakker i eksil. August døde som ordenspræst i 1893 og blev i 2004 saligkåret af pave Johannes Paul II. Efter tre år forlod Josef Frankrig og rejste til Graz i Østrig. Her indtrådte han hos de uskoede karmeliter og tog navnet Raphael af Skt. Josef. Hans novicemester var så streng, at br. Raphael senere refererede til denne tid med ordene: "Jeg var i Sibirien, men det var ikke så ydmygende som noviciatet". Den 27. november 1878 aflagde han sine første løfter og begyndte sine studier i filosofi og teologi i Győr i Ungarn, hvor han også aflagde sine evige løfter. Efter endte studier rejste han tilbage til Polen, til det eneste kloster i landet, som stadig var åbent, og her blev han præsteviet den 15. januar 1882. Han var da 47 år. Allerede samme år valgtes han til prior og to år efter til provinsialdefinitør. Indtil sin død varetog han forskellige tillidshverv for karmeliterordenen og var med til at grundlægge karmeliterklostre i Polen og dermed genopbygge ordenen i sit hjemland.

Skriftfader og åndelig vejleder

Broder Raphael var også skriftfader for karmeliternonnerne i bl.a. Krakow, og hans ry som skriftfader og åndelig vejleder var kendt vidt omkring. Han kunne bruge timer i samtale med mennesker for at lede dem nærmere Gud, og hans iver og hengivelse i skriftstolen tog så meget på hans i forvejen svage helbred, at han blev kendt som "Skriftstolens martyr". Hans vejledning var fuld af omsorg og medlidenhed, men også nidkærlighed for sjælenes omvendelse og helliggørelse. En priorinde udtrykte det således: "Vores kære fader Raphael var en helgen. Naturgaver og nådegaver havde gjort ham til en perfekt vejleder for sjælene ... Intet afskrækkede ham eller stod i vejen for ham, når det drejede sig om at hjælpe eller støtte en sjæl, som kom til ham, men når det drejede sig om ordensfolk tillod han ingen ufuldkommenhed. Jeg havde været uskoet karmeliternonne, siden jeg var tyve år, men jeg kan i sandhed sige, at jeg måtte begynde mit noviciat på ny og ændre mit liv under fader Raphael".

Men fader Raphael havde også omsorg for dem, som ikke var katoliker og førte flere til Kirken. En af dem var hans svigerinde Helena, som var brændende calvinist. Da hun var bange for, at hendes svoger ville forsøge at omvende hende, havde hun ikke vist ham særlig stor venlighed. Fader Raphael på sin side talte ikke til hende om troen, til gen-

gæld talte han des mere med Gud om hende og bragte ofre for hende. Da Helena blev gift med Raphaels bror Gabriel, havde hun imidlertid skrevet under på at ville opdrage deres kommende børn i den katolske tro, og da de senere fik børn, underviste hun dem i katekismen. Dette og mødet med hendes mands og hans venners tro satte sine spor i hende, og en dag i august 1890, hvor fader Raphael sad og hørte skriftemål, kom Helena til ham i skriftstolen og udtrykte ønske om at konvertere og om, at han skulle forestå undervisningen af hende. Fader Raphaels bønner og ofre var blevet hørt, og han kunne nu frit tale med hende om troen.

Guds Moder, Jomfru Maria

I sin barndom nåede den lille Josef at have tre jordiske mødre, hvoraf ikke mindst den tredje havde en vigtig rolle i at føre ham til Gud. Men langt mere end disse tre, fik Guds Moder denne rolle i hans liv. En gentagen vending hos fader Raphael var: "Alt gennem Maria".

I 1900 skrev Raphael en bøn til Jomfru Maria, som på en smuk måde udtrykker det forhold, han havde til hende: "Hellige jomfru, uplettede Moder, se med medynk på min tyngede sjæl, som for evigt er viet til dig. Bliv mit beskyttende skjold mod den ondes pile. Stil stormene i min egen urolige ånd. Indrist i mit hjerte din guddommelige Søns smerte, gør mig sønderknust af ren kærlighed til Ham. Vis mig bodens sande sti for min stadige utroskab. Bered mig i min længsel efter Gud til døden. Gør, at jeg – den ringeste af alle dine tjenere – uden tøven må indtræde i helgenernes rige og til dommen. Bevar mig fra denne verdens snarer. Fjern min frygt for fortabelsen, og led mig i din nåde – så svag jeg er – ind til den evige hvile i Gud".

Død og helgenkåring

Fader Raphael havde aldrig været fysisk stærk, og den 15. november 1907 døde han af tuberkulose efter lang tids alvorlig sygdom. Han var endelig "hjemme"! Mens han stadig levede, havde han talt om Himlen med stor glæde. Over for søstrene i de forskellige karmeliterklostre understregede han gang på gang: "Se mod Himlen, hvor dit sande hjem er, ikke mod jordiske ting", og allerede i 1867, mens han var i eksil i Sibirien, skrev han: "I mine tanker er jeg så hensunken i det fædreland, som er bag om denne verden, at jeg simpelthen er bange for muligheden for at blive lykkelig i dette liv".

Raphael døde i sit kloster i Wadowice. Det er i den samme by, Karol Wojtyła blev født tretten år senere, han, der senere som pave Johannes Paul II både salig- og helgenkærer Raphael af Skt. Josef. Saligkæringsprocessen blev åbnet i 1952, og den 11. oktober 1980 fik han titlen Venerabilis, ærverdig. Den 22. juni 1983 saligkæredes han i Krakow af Johannes Paul II under én af hans besøg i Polen. I den anledning sagde han: "Fra min ungdom, næsten fra min fødsel, levede jeg nær ved og besøgte det karmeliterkloster, som blev bygget af denne salige mand".

Fader Raphaels liv havde inspireret den unge Karol i en grad, så han havde ønsket selv at blive karmelit. Nu blev han i stedet den pave, der først saligkærede og senere den 10. juli 1991 helgenkærede den første uskoede karmeliterbror siden Johannes af Korset blev helgenkåret i 1726. År 1991 var samtidig 400-årsdagen for Johannes af Korssets død, ligesom det nu i 2007 er 100-årsdagen for Rafael af Skt. Josefs død.

af ikke-kristne i den liturgiske fejring, idet disse kun havde adgang til ordets forkyndelse, indtil dåbsoplæringen var til ende, og de ved selve dåben og modtagelse af Heligånden fik del i det eukaristiske måltid.

Marianne Meyer
Kateket, VIK-koordinator
ved Skt. Laurentii Menighed
i Roskilde

I er et Kristus-brev

(2 Kor 3,3)

af Eva Maria Nielsen

I årevis har jeg boet et sted i Jylland, hvor buschaufføren altid vinkede og dyttede til landsbyens "tosse" bare for at gøre ham glad. Stemningen i storbyen er ofte anderledes. Vi har så travlt, at vi knap nok har tid til at se hinanden i øjnene. Men det er netop det, mennesker har brug for: at blive set. Når jeg tilter kassedamen ved Netto ved det fornavn, som står på hendes skilt, kan jeg mærke, at varmen breder sig.

Jesus så de enkelte mennesker, og de følte, at han kunne lide dem. Han blev inviteret, og han sagde "Ja tak". Børnene elskede ham, og voksne ønskede at røre ved hans tøj. Hvorfor?

De blev set og følte sig elsket. Der var plads til alle. Jesus var fuld af medfølelse og ikke bange for at vise det. Mens stoikerne var stolte af at skjule deres tårer, lod Jesus andre se sine. Han helbredte mennesker, fordi han havde medfølelse med dem, og ikke bare, for at de skulle blive hans disciple.

Jesus lyttede tålmodigt; men han var også et menneske med dyb lidenskab. Han slyngede bordene ned ad trappen, udrev onde ånder. For ham betød kun to ting virkelig noget: Gud og mennesker. Han var et pragtfuldt menneske.

Hvis vi ønsker at gå i Jesu fodspor, er vi i kærlighedens tjeneste. Vi er måske ikke velbevandrede i skriften, er ængstelige og usikre på os selv. Men vi er i besiddelse af hjertes og hænder, der er til for at blive brugt.

Vi må spørge os selv: Behandler jeg mine medmennesker sådan, at de føler medfølelse? Føler de sig set? Hvordan omgås jeg min familie og mine venner? Hvad med dem, jeg ikke kan døje? Hvad med mine arbejdskammerater og den sure genbo? Tager jeg selv til stadsighed mod Guds kærlighed? Tror jeg, at Gud sætter i løb for at omfavne mig?

Først, når vore liv kendetegnes af Jesu kærlighed, kan vi vække menneskers interesse for evangeliet.

Jesus gav andre følelsen af, at de var værdsatte. En sådan kærlighed er smitsom. Kærlighed tiltrækker.

Vi må aldrig glemme, at ligesom Gud blev menneske i Jesus, bliver Jesus menneske i os. Hvem vi end kommer i kontakt med, så kontakter Jesus dem med os. Vi forkynder ikke kun evangeliet, vi er evangeliet.

Det er derfor, varmen breder sig, når jeg hilser på kassedamen, eller når buschaufføren husker at dytte.

Spørg om troen

redigeret af Kirsten Kjærulff

Skærsilden og Tusindårsriget – hvad er meningen?

Jeg har et par ekstraspørgsmål til spørgsmålene i sidste nr. om dommedag. Du skriver, at man kommer i skærsilden, hvis man ikke er helt ren. Dette må så gælde for de fleste mennesker. Men hvor længe opholder man sig egentlig i skærsilden, inden man kommer videre til himlen?

Så skriver du, at vi kommer i tusindårsriget. Der står i Joh. Åb. kap. 20 vers 4, at de, der har levet et liv uden tilbedelse af dyret samt har lidt døden for deres tro, vil komme til live og sidde som konger og dommere i tusind år sammen med Kristus. Jeg går så ud fra, at de skal domme over dem, der endnu er levende på jorden, når tusindårsriget begynder. For der står også, at de andre døde ikke skal dommes før efter tusindårsriget, hvilket må være dem, der er i skærsilden, ikke? Men jeg forstår ikke meningen med dette tusindårsrige. Nogle kristne mener, at alle, som ikke har fået chancen for at høre Guds ord, får en chance til i de tusind år. På den måde giver det mening. Men jeg mener ikke at huske, at det er det, der står. Hvad siger Den katolske Kirke om meningen med dette tusindårsrige?

mvh
Axellius Andersen

Kære Axellius Andersen
Først dit spørgsmål vedrørende skærsilden: Det fremgår af de steder i Bibelen, hvorpå Kirken funderer sin lære om skærsilden, at der åbenbart er tale om en timelig, altså en tidsbegrænset renselse. Ellers ville det jo

heller ikke give mening, at vi, der stadig lever her i tid og rum, kan bede for, at Gud vil afkorte deres tid på dette renselsessted, så de kan komme ind i Himlens herlighed. Men den tid, der her er tale om, er nok ikke noget, vi kan fatte med vores menneskelige logik, der, hvis man skal tro filosofen Kant, er begrænset af anskuelsesformerne tid og rum. Når menneskesjælen efter sin død forlader sit legeme, forlader den jo også rummets dimension, og da tiden ifølge Einsteins relativitetsteori kun eksisterer i kraft af rummet, er skærsildens timelige dimension virkelig noget, der overstiger menneskets erkendelse. Her må vi i ydmyghed acceptere, at Guds virkelighed er uendeligt meget større end det, der kan fattes af vores lille menneskehjerne. Det gælder jo også troens andre store mysterier, som f. eks. Treenheden.

Dit andet spørgsmål vedrørende Tusindårsriget er også meget kompliceret. Ifølge Johannes' Åbenbaring vil Kristus på et tidspunkt for dommedag vende tilbage til jorden for at oprette sit jordiske kongedømme, et kongedømme, som vil vare i 1000 år. I de 1000 år vil Satan være lænket, martyrerne og alle, som har været tro imod Jesus vil opstå fra de døde ("den første opstandelse") og i de 1000 år dele Kristi kongelige præstedømme og messianske kongedømme. Når de 1000 år nærmer sig deres afslutning, vil Satan blive sluppet løs, men efter en hård kamp vil han blive definitivt besejret af Kristus i den yderste dom. Så vil synderne stå op af deres grave og blive kastet i ildsoen ("den anden død"), mens de retfærdige vil gå ind til Himlens evige glæde.

Skal dette opfattes bogstaveligt eller symbolisk? I kristendommens første tid blev disse profetier opfattet bogstaveligt, også af nogle af de store kirkefædre, som f. eks. Ireneus (120-200) i kampskriftet "Mod kætterne", mens allerede Origenes (d. 185-254) tog afstand fra den bogstavelige tolk-

ning og hævdede, at dette Kristi jordiske kongerige skulle forstås allegorisk som noget, der skulle etableres på det indre plan, i det enkelte menneskes sjæl.

Augustin (354-430) går videre med denne opfattelse og mener, det skal fortolkes kirkehistorisk, så at 1000-årsriget skulle være begyndt med Jesu fødsel og således være et billede på Kirken. Også Thomas Aquinas (1224-1274) afviser troen på det jordiske tusindårsrige som kætteri.

Der har således op gennem kirkehistorien hersket usikkerhed om fortolkningen af dette 1000-årsrige, og man har ifølge de store leksika endnu ikke fundet nogen endegyldig fortolkning af denne meget dunkle blanding af symbol og virkelighed.

Men Kirken i dag lægger hovedvægten på den symbolske fortolkning i forlængelse af St. Augustin og St. Thomas: Tusindårsriget skal forstås symbolsk: Den "første opstandelse" er symbol på dåben, hvor vi får del i Kristi opstandelse (Rom 6,1-10). Alle de troende, de helliges samfund, både de, der endnu er på jorden og de, der er i Himlen, har del i Jesu tusindårige kongedømme, som ses som et symbol på hele Kirkens eksistens i dens herlighedsfulde aspekt fra Kristi opstandelse til dommedag og Kristi genkomst i herlighed.

I forlængelse heraf skal de 3½ år, hvor "ødelæggelsens vederstyggelighed" skal sidde på tronen, symbolisere Kirkens liv i kamp og forfølgelse. Det, at Satan lægges i lænker i de tusind år, er tegn på, at hans indflydelse – takket være Kristi forløsergerning er blevet radikalt svækket, selv om den ikke helt er fjernet. Efter den sidste hårde kamp ved tidernes ende vil Satan definitivt blive besejret af Kristus (jf. 1. Mos 3, 15: "Kvindens sæd skal knuse dit hoved"). Herefter følger dommedag. De, som ikke har været tro mod Kristus, vil erfare "den anden død", et udtryk for den evige straf i helvede. De troende vil med deres opstandne legemer gå ind i Himlens lyksalighed.

Vores trosbekendelser taler da også kun om én opstandelse, så derfor må vi opfatte 1000-årsriget symbolsk.

Kilde: New Catholic Encyclopedia: "Millenarianism" og Lexikon für Theologie und Kirche: "Chiliasmus"

Venlig hilsen
Kirsten Kjærulff

Albrecht Dürer: Kristi Opstandelse (ca. 1509-16)

Daniels Bog 3

Bibelskole

af Eva Maria Nielsen

Babylonierne kom til magten omkring 610 f. Kr. og overtog det assyriske storriges skattepligtige vasalstater, deriblandt det israelitiske Sydrige. Kongerne i Jerusalem forsøgte dog at benytte sig af den nye po-

litiske situation og afkaste skatteåget. Det fik frygtelige følger.

Kong Jojakim (608-598) standsede skattebetalingerne i 601. Kong Nebukadnesar befandt sig på det tidspunkt i krig med Egypten, og han havde vanskeligheder; men det forhindrede ham ikke i at samle soldater nok til at belejre Jerusalem. Byen overgav sig i 597 og skånedes. Kun overklassens mænd fortes til Babylon, deriblandt den afdøde konges sønner, høje embedsmænd, dygtige håndværkere og profeten Ezekiel.

Derefter blev Sidkija (597-587) indsat. Han var heller ikke klogere end sin bror. I 590 sluttede han sig sammen med nabostaterne til et oprør mod babylonierne. I halvandet år belejrede babylonierne Jerusalem, og i 587 blev byen nødt til at overgive sig. Den plyndredes, templet og paladset

brændtes ned, og bymuren sløjfedes. Befolkningen blev deporteret, og mange flygtede til Egypten, bl.a. profeten Jeremias. Juda administreredes herefter af babylonierne. Men stadigvæk forblev hovedparten af befolkningen tilbage. Sammenlagt blev der vel ved de to deportationer deporteret mellem 5.000 og 10.000 mennesker. De deporterede havde dog ret frie forhold i Babylon. Lidt efter lidt etablerede de sig som en jødæisk befolkningsgruppe med egen religionsudøvelse.

Under perserkongen Kyros fik jødæerne omkring år 540 f. Kr. lov til at vende tilbage til Jerusalem og genopbygge templet. Men mange forblev i Babylon og blev kernen i den senere så betydningsfulde østlige diaspora. Både Babylon og Judæa forblev under persisk overhøjhed ind til Alexander den Stores tid.

I Daniels Bog nævnes allerede i begyndelsen, at Jerusalem blev belejret i kong Jojakims tredje regeringsår, dvs. 605. Det er en af de mange historiske fejl i bogen. Andre tekster i Det gamle Testamente, f.eks. Jer 46,2) er enige med de babyloniske tekster. Men i Daniels Bog blev Daniel og hans venner i 605 bortført til Babylon.

En anden fejl er også, at bogen anbringer et medisk rige i tiden mellem det babyloniske og persiske rige. Det mediske rige var tidligere og eksisterede ikke længere, da det babyloniske rige gik under omkring 540. f.Kr.

Daniel Bog forudsætter, at oplevelser og visioner falder under de babyloniske konger Nebukadnesar og Belshassar og de persiske konger Dareios og Kyros.

af Lisbeth Rütz

Historien om Erwin Theodor Jürgensen der havde et arbejdsliv som tjener, kok, bartender, højskolelærer og HF-kursist bag sig, før han i en moden alder gik i kloster i Italien og kom på fornavn med det halve Danmark som broder Theodor fra Roskilde.

Hvilken rolle spillede kirken i dit barndomshjem?

Jeg er vokset op i en socialdemokratisk arbejderfamilie i Flensborg, hvor kirken ikke spillede den store rolle. Nogle gange spørger forældrene sikkert sig selv – hvordan kan det dog være, at vores børn er som de er? I en søskendeflok kan én være helt anderledes end de andre. Er det fordi det drejer sig om et forbyttet barn? Eller er det generne, som spiller os et puds? I hvert fald har jeg tit følt mig som en fremmed fugl. Som barn var jeg meget troende og gik i kirken i Flensborg hver anden søndag, når der var dansk gudstjeneste. Ingen i familien gjorde sådan.

Der var mange omvandrede gøglere og skuespillere i min mors slægt, og fra dem har jeg nok arvet min interesse for teatret. Som barn syntes jeg, det var sjovt at klæde sig ud, digte historier og lave teater.

Da jeg var fyldt femten, flyttede jeg til Danmark og kom i bagerlære i Horsens. I starten var det hårdt; men her fik jeg også nogle af mine bedste venskaber – bl.a. med Arne, som optog mig i sin familie. Han er stadig én af mine bedste venner.

I den periode gled kirken lidt på afstand, og Gud blev mere eller mindre et tågebil-

lede for mig. Men mit trosforhold var der hele tiden, og med jævne mellemrum havde jeg da kontakt med kirken... I 1972 blev jeg konfronteret med Den katolske Kirke i München, hvor jeg arbejdede under Olympiaden. Det var for øvrigt en ret trist periode. Jeg blev udnyttet arbejdsmæssigt og havde svært ved at falde til. Jeg søgte tilflugt i en lokal kirke, men følte mig egentlig ikke videre velkommen. Så jeg droppede mine tanker om at konvertere og fandt mit ståsted i Folkekirken.

I 1974 kom jeg til Jaruplund Højskole, hvor jeg arbejdede til 1980 som køkkenleder og dramalærer. Men jeg havde en plan om at studere teologi, så derfor flyttede jeg til Århus, hvor jeg gik på VUC for at tage de enkeltfag, jeg behøvede for at komme ind på teologistudiet.

Hvordan kom du så igen i kontakt med Den katolske Kirke?

I 1984 arrangerede en af mine lærere Lene Højholt, som nu er præst i Folkekirken, en pilgrimsrejse til Assisi, og da jeg altid har været umådelig nysgerrig efter at afprøve nye ting, tog jeg med. Jeg havde det udmærket i Århus og ledte bestemt ikke efter en åndelig oplevelse. Derfor var det en stor overraskelse for mig, da Gud på en meget håndgribelig måde viste mig i Assisi, at jeg skulle ændre min tilværelse.

I Basilica San Francesco havde jeg en vågen drøm en halv time før, vi skulle have en andagt med en franciskanerbroder ved den hellige Frans' grav. I drømmen så jeg mig selv ved graven. Jeg var bange og ville løbe ud af kirken. Jeg løb op ad trappen; men munkene fik fat på mig og slæbte mig ned til alteret foran graven. Jeg var rædselsslagen og råbte hjælp me, hjælp me. Jeg besvimede, og jeg kan huske, at jeg græd

Jeg skal ikke behage nogen .... kun Gud

– en samtale med broder Theodor inden hans afrejse til Assisi

meget, da jeg vågnede op.

Du blev katolik – og valgte også at blive franciskaner. Hvad sagde din familie egentlig til det?

Nu har jeg jo altid skilt mig meget ud fra de andre og gjort, som jeg havde lyst til. Jeg havde mange vilde ideer og projekter. Nogle ideer lykkedes for mig, andre ikke. Min far døde allerede i 1980. Men min mor tog det meget roligt, da jeg efter min konversion fortalte om, at jeg gerne ville være franciskaner. ”Ja, gør du bare det, min dreng”, kan jeg huske, hun sagde. Da hun så, at det var alvor, blev hun lidt bange – for hun kendte jo ikke så meget til Kirken. Men hun sagde da: ”Hvis du mener, du skal gøre det, så gør det.” Egentlig havde det været meget nærliggende at gå ind i ordenen i Tyskland – men det havde jeg ikke rigtig lyst til, for Tyskland havde jeg fået nok af. Så da pater Max Mizzi i Assisi foreslog mig at træde ind dér tænkte jeg, hvorfor ikke? Assisi var jo dér, hvor det hele var startet.

I 1988 rejste jeg så til Italien. Da jeg kom derned, kunne jeg kun sige arrividerci, ciao og cappuccino, smiler broder Theodor. Det tog sin tid at lære sproget, og det første år forstod jeg ikke ret meget af, hvad de sagde til mig; men jeg brugte min baggrund som dramalærer og aflæste mine medbrøders kropssprog. På den måde klarede jeg mig.

Hvornår kom du tilbage til Danmark?

Efter 8 år uden for Danmark kom jeg til Roskilde, hvor jeg var med til at bygge gråbrødrenes kommunitet op og nu har været i 12 år. I Roskilde har jeg haft mange opgaver i huset og i bogcaféen, og jeg har holdt utallige foredrag på skoler og i Folkekirken. På den måde har jeg i høj grad været gråbrødrenes ansigt udadtil.

Folk har tit nogle ret mærkelige forestillinger om munke. De forestiller sig et flinkt og godt menneske med himmelvendte øjne og bliver forbavsede over at møde et menneske, der er slagfærdig i mundtøjet.

Det er meget vigtigt for mig, at man tør stå ved sine synspunkter. Frans har lært mig, at hvis du er stærk i troen, behøver du ikke stå i forsvarsposition. Jeg skal ikke behage nogen – kun Gud. Han skal i centrum – ingen anden.

Hvilke opgaver skal du stå for i Italien?

Når jeg tager tilbage til Italien d. 29. november, flyver jeg først til Rom for at genopfriske det italienske på en sprogskole. Derefter skal jeg bo i Assisi i Sacro Convento. De fleste af de 50 munke dér er italienere; men mange andre nationaliteter er repræsenterede. Assisi er jo et valfartssted, der besøges af 3-4 millioner om året, så jeg vil få forskellige arbejdsopgaver bl.a. med rundvisning af skandinaviske grupper. Jeg skal også samarbejde med en svensk guide dernede om forskellige projekter. Andre faste arbejdsopgaver er endnu ikke aftalt.

Jeg prøver på at vænne mig til tanken om min afrejse. Den 3.11. blev der holdt en afskedsfest for mig. Først var der taksigelsesmesse, hvor alle til sidst løftede hænderne og sang en velsignelsessang. Fem præster fra Folkekirken var med. Bagefter var der stor fest, hvor biskoppen deltog. Det er da vemodigt at skulle herfra; men jeg vil tilbage til Assisi, hvor det hele begyndte

for mig. Nu er jeg jo lige fyldt 60, så det skal være, mens jeg endnu har fysikken til det. Jeg vil ikke ende som en sur gammel mand, der fortryder .....

Hvordan har det været for dig at skulle bo i en fremmed kultur?

Når man tager ud og missionerer, skal man glemme, hvor man kommer fra. Nye præster glemmer ofte, hvor de egentlig er henne; men man skal sætte sig ind i sproget og kulturen. For eksempel nytter det ikke noget at skælde italienerne ud for, at de er mere kaotiske end os og ikke forstår at organisere...

Jeg har været knapt et år i Centralamerika i Honduras. Her arbejdede jeg i slumkvartererne med forkyndelse, men også med socialt arbejde. Jeg fandt hurtigt ud af, at jeg skulle koncentrere mig om landet og glemme min rationelle sans for at organisere. Det var dem, der skulle lære mig noget. I slumkvarteret lærte jeg at leve mere intensivt – her og nu.

Som katolikker er vi jo forskellige i Danmark og i Italien. Sommetider kan man som dansker synes, at italienerne er lidt lemfældige og overfladiske med det katolske; men vi har jo forskellige udtryksmåder. Omvendt kan jeg godt af og til her i Danmark synes, at vi er lidt for alvorlige. Humor kan være en vigtig del af vores liv, og vi danskere mangler spontaneitet.

Du har blandt meget andet også engageret dig i asylansøgerne?

Ja det har jeg, fordi vi har en forpligtelse som kirkefolk. I Sankt Laurentii Menighed i Roskilde er vi gået ind i arbejdet med flygtningene i Avnstrup. (Flygtningecenter i Hvalso uden for Roskilde - primært for afviste asylansøgere red.) Menigheden har givet dem klippekort, så de kan komme lidt ud, og vi har nedsat en gruppe, som arbejder med flygtninge. Jeg er glad for, at biskop Czeslaw har sat sig ind i dette problem og besøgt flere flygtningelejre. Det er simpelthen grotesk, at man sender dem hjem, når man ved, de er forfulgte. De er flygtede og ved ikke, om de er købt eller solgt. Vi skal gøre det tåleligt for de mennesker, der er i klemme og være til stede dér, hvor der er brug for omsorg. Når vi engagerer os i flygtningene, kan det ikke undgå at blive politisk. Men det betyder selvfølgelig ikke, at vi skal være partipolitiske. Efter min mening har Folkekirken berøringsangst, hvad angår det politiske. I Folketinget har vi to politiske præster. De er åbenbart de eneste, der har lov til at være politiske. Alle andre skal holde deres mund...

Hvordan ser fremtiden ud for franciskanerne i Roskilde?

På indøvrende tidspunkt ved vi ikke, om der kommer andre gråbrødre til Roskilde. De har stor tilgang i Afrika, i Brasilien, på Filippinerne og i Indien; men det kniber i Vesteuropa. Det kan der være flere årsager til – bl.a. hetzen mod Kirken og sekulariseringen. Men jeg er optimistisk med hensyn til Kirkens fremtid som sådan. En kriseperiode som den, vi er i nu, kan være god for refleksionen. Vi må spørge os selv, hvad vi kan gøre for at ændre billedet, og hvordan vi kan stå mere tydeligt frem som kirke.

Orientering fra sognene

16. dec. 2007 - 31. januar 2008

Sidste frist for stof til nr. 2., der udkommer 23. januar og omfatter 1. - 29. februar er **7. januar**
Tekst bedes sendt - helst pr. e-mail: sognenyt@katolskorientering.dk eller på diskette til Katolsk Orientering, Gl. Kongevej 15, 1610 København V.

Messtider i Thisted:

Hver lørdag kl. 15.30
Juleaften 24/12 julemesse kl. 15.30.
Se i øvrigt www.Katolsk-nord.dk

2 | Midtjylland nord

8900 RANDERS. Jesu Hjerter Kirke,
Thorsgade 22.

Hjemmeside: www.katolsk-midt.dk
Sognepræst Thanh D. Tran (Dominique),
Tlf. 86 42 97 30, mobil: 20 98 63 59
E-mail: tdt1952@gmail.com
Menighedsrådsformand: Kirsten Kjærulff
Tlf. 86 57 70 52, e-mail: kkmkh37@gmail.com
Messtider: (I)
Søndagsmesse kl. 10.00
Hverdage tir kl. 17.00, ons kl. 19.00
Tilbedelse: søn kl. 9.30, tir kl. 17.30
Rosenkrans/korsvej ons kl. 18.30
Jesu Hjerter andagt 1. fre kl. 18.30

8800 VIBORG. Sankt Kjelds Kirke

Sankt Leonisgade 12
Hjemmeside: www.katolsk-midt.dk
E-mail: tdt1952@gmail.com
Sognepræst: Thanh Duc Tran (Dominique)
Menighedsrådsformand Inger Touray
Tlf. 86 61 41 34, e-mail: ingertouray48@gmail.com
Messtider:
Søndage: lør kl. 16.00
Hverdage: tor og fre kl. 17.30, undt. 2. tor
Tilbedelse tor kl. 18.00 undt. 2. tor, lør kl. 15.30
Rosenkrans/korsvej: fre kl. 18.00

7620 Lemvig. Hellig Kors Kirke

Østerbrogade 33
Hjemmeside: www.katolsk-midt.dk
Tlf. 86 42 97 30, E-mail: tdt1952@gmail.com
Sognepræst: Thanh Duc Tran (Dominique)
Kontaktperson Evald Henriksen, tlf. 97 82 08 04
Messtider:
Søndagsmesse kl. 14.00 (undt. 1. søn tamilsk messe kl. 10.00)
Hverdage: 2. tor kl. 17.00
Tilbedelse 2. tor kl. 17.30
Rosenkrans/korsvej 2. tor kl. 16.30

3 | Århus og Djursland

8000 ÅRHUS C. Vor Frue Kirke

Ryegade 26, BOX 5054, 8100 Århus C
Tlf. 87 30 70 40, Fax 86 19 45 91
Hjemmeside: www.katolsk-aarhus.dk
Præsterne: Adolf Meister SJ, tlf. 87 30 70 41
E-mail: meister@katolsk-aarhus.dk
Sognepræst: Herbert Krawczyk SJ, tlf. 87 30 70 42
Praktikant: diakon Bernardo Petrini
Tlf. 87 30 70 57, mobil: 30 50 90 67
E-mail: bernardo.petrini@yahoo.dk
Marcos Romero, tlf. 87 30 70 58, mobil 28 85 25 17
E-mail: marcosromero000@hotmail.com
Kaldæisk menighed: p. Moshe Faris
Ryegade 33, 4 th., 8000 Århus C., tlf.: 26 93 98 24.
Menighedsrådsformand: Ida Wæde Hansen
Tlf. 86 87 55 44, e-mail: anida@post.tele.dk
Sognesekretærer: Anne Margrethe Rasmussen og Bernhard Kiel, sognekantor: 87 30 70 40
E-mail: kantor@katolsk-aarhus.dk
Katolsk Infobotik: Ryegade 28, tlf. 87 30 70 55
E-mail: kat-infobotik@mail.dk
Selvhjælpsgrupperne ved Kirken,
SvK: Ryegade 28, 5., tlf. 21 70 30 67
E-mail: selvhj@katolsk-aarhus.dk
Telefonlinjen ved kirken: 70 26 14 84.
Skt. Joseph Sostrene: Ryegade 28.4.th
Tlf. 86 13 81 22.
Messtider:
Søndage kl. 8.00, 10.00 (højmesse), 17.00
Messe på polsk: søn 26/12, 6/1 og 20/1, kl. 14.00
Vietnamesisk tir 25/12, kl. 14.30 og 21/1 kl. 14.30.
Messe på kaldæisk: 25/12, 6/1 og 20/1, kl. 12.00
Messe på tamilsk: ingen.
Messe på engelsk: ingen
Messe på spansk: lør 19/1, kl. 14.00 i oratoriet.
Hverdage man kl. 19.00, tir kl. 16.30, ons kl. 8.00, tor kl. 11.00, kl.19.00 (polsk) i oratoriet, fre kl. 15.00 (vietnamesisk), kl. 19.00 (dansk), lør kl. 8.00

Jesu Hjerter fredag: fre 4/1, kl. 18.00 tilbedelse, lejlighed til skriftemål og Jesu Hjerter messe kl.19.00
Skolemesser: Hver tir kl. 8.00 (yngre elever). Ældre elever: fre 12/1 og 25/1, kl. 11.20 m. fælles spising efter messen. Skriftemål før jul: man 17/12, tor 20/12 og fre 21/12, kl. 17.00 - 19.00
Medarbejderfest: lør 19/1, kl.11.00
Marcos Romeros diakonvielse: lør 19/1, kl. 11.00, Skriftemål: helst 1. fre kl. 18.00-19.00 eller efter aftale.
Menighedsrådsmøde tir 8/1, kl. 17.00
Sogneundervisning lør 5/1 og 26/1, kl. 10.00
Konvertitundervisning hver tor kl. 19.30 i Infobotikken.
Sct. Knuds Seniorklub: 18/12, 8/1 og 22/1, kl. 14.30.
Tro og Lys: lør 12/1, kl. 13.00
Lægfranciskaner: man 28/1, kl. 19.30
Samsø: ingen messe i januar måned.
KUF: se www.katolsk-aarhus.dk.
Galleri v. Kirken: man-ons-tor-fre, kl. 14.00 - 17.30

Pindstrup, Sankt Mikael's Kirke

Kastetvej 1, Ringsø, 8550 Ryomgård
Præst: p. Herbert Krawczyk S.J., tlf. 87 30 70 42
Kirkeværge: Kaj Friis Nielsen, tlf. 86 39 49 17.
Messe: juleaften 24/12 kl.16.00 og 26/12, kl. 10.30

8500 GRENÅ Sankt Clemens Kirke

Thykiersvej 4
Giro: 563-2668.
Hjemmeside: www.katolsk-aarhus.dk/clemens/
Konst. sognepræst: Herbert Krawczyk S.J.,
Adr. Ryegade 26-28, P.B. 5054, 8100 Århus
Menighedsrådsform.: Birgit Clausen
tlf. 86 99 63 54.
E-mail: clausen.birgit@gmail.com
Ons 19. dec. mulighed for skriftemål kl. 18.00-19.00, kl. 19.00 messe

December

Søn 23. kl. 10.30 højmesse
Tir 25. kl. 10.30 højmesse

Januar

Søn 13. kl. 17.00 højmesse
Tor 24. kl. 17.00 økumenisk kirkevandring. Vi begynder i Sct. Gertruds Kirke på Torvet.
Søn 27. kl. 10.30 højmesse
Tor 31. Økumenisk inspirationsaften til Kvindernes internationale Bededag, kl. 19.30 i Frikirken, Østergade 37.

Sostrup: Maria Hjerter Abbedi

Maria Hjerter Engen 1
8500 Grenå.
Tlf. 86 38 44 88 Fax: 86 38 42 06.
Messtider:
Søn kl. 10.00, hverdage kl. 9.00, sakramental tilbedelse daglig kl. 10-17.30 og tor kl. 19-20.
Undervisning for konvertitter hver ons kl. 18.00-19.00 for børn fra 6 år indtil firmelsesalder hver ons efter aftale.

December

Man 24. kl. 24.00 julenatshøjmesse, bagefter hyggeligt samvær i mødesalen
Tir 25. Herrens Fødsel, kl. 10.00 højmesse
Ons 26. Stefan, kl. 10.00 festmesse
Tor 27. Johannes, kl. 10.00 festmesse
Fre 28. De uskyldige børn, kl. 10.00 festmesse
Lør 29. 5. dag i juleugen, kl. 10.00 festmesse
Søn 30. Den hellige familie Jesus, Maria og Josef, kl. 10.00 festmesse
Man 31. 7. dag i juleugen, kl. 10.00 festmesse, kl. 17.00 årstakkeandagt

Januar

Tir 1. Maria Gudsmoder, kl. 10.00 højmesse
Ons 2. - lør 5. hver dag messe kl. 10.00
Søn 6. Herrens åbenbarelse, kl. 10.00 højmesse
Søn 13. Herrens dåb og Mariadag, kl. 10.00 maria-procession og messe
Lør 26. Robert, Alberich og Stefan, kl. 10.00 højmesse med Sr.M.Elizabeth's højtidelige løfte-aflæggelse

4 | Midtjylland

7400 HERNING. Sankt Peters Kirke

Lillelundvej 36
E-mail: skt.peter@mail.dk
Hjemmeside: www.stpeter.dk
Konst. Sognepr.: Jan Ophoff. Tlf. 75 82 08 93, bedst kl. 10.00-12.00 undt. man.
Fax: 75 72 21 29, e-mail: ophoff@adshome.dk
Andenpræst: Wienecyzlaw Barwinski
Tlf. 97 12 43 82
Menighedsrådsform.: Viviyana Jesuloganathan
Stenhøj 18, 7400 Herning, tlf.: 97 26 69 19
E-mail: viviyana_j@hotmail.com
Messtider: (HA)(I)

8600 SILKEBORG. Vor Frue Kirke

Hostrupsgade 16
Hjemmeside: www.fruekirke.dk
E-mail: vorfruekirke@get2net.dk
Konst. Sognepr.: Dariusz Stefanek, tlf. 86 82 24 15,
E-mail: stefanek@mail.dk
Menighedsrådsform.: Ulla Sejersén, tlf. 86 84 75 74

Messtider: (HC2)(I)

1. og 2. søn messe kl. 9.00
3., 4. og 5. søn messe kl. 11.00
Ons kl. 17.30 messe, tor kl. 19.30 messe hos Jesu Små Søstre i Øm, fre kl. 16.00 rosenkrans. kl. 16.30 messe

December

Søn 16. kl. 11.00 messe, derefter krybbespil
Fre 21. kl. 17.30 messe på vietnamesisk
Søn 23. kl. 11.00 messe
Man 24. kl. 15.00 familjemesse, kl. 24.00 julenatssmesse
Tirs 25. kl. 11.00 juledagsmesse
Ons 26. kl. 11.00 2. juledagsmesse (Stefan den første martyr)
Tor 27. kl. 11.00 messe (Johannes, apostel og evangelist)
Fre 28. kl. 16.30 messe (De uskyldige børn)
Søn 30. kl. 11.00 højmesse (Den hellige familie, Jesus, Maria og Josef)
Man 31. kl. 16.00 andagt, tak for det gamle år
Januar
Tir 1. kl. 11.00 højmesse (Festen for Maria, Guds moder)
Ons 2. kl. 17.30 messe, kl. 19.30 messe hos Jesu Små Søstre
Fre 4. kl. 16.00 rosenkrans, kl. 16.30 messe, tilbedelse
Søn 6. kl. 9.00 højmesse (Herrens Åbenbarelse)
Søn 20. messe, efter messen voksenundervisning.

8700 HORSENS. Sankt Josefs Kirke

Norregade 19-21
Tlf. 75 62 52 68.

Sognepr.: Raymond Minnaert O. Præm.
Træffes bedst 9.00-12.00.

E-mail: scjosef@tdcadsl.dk Sognesekr.: Erik Huber. Tlf. 75 65 54 30.

Menighedsrådsformand:

Michael Møller. Tlf. 75 62 02 31.

Messtider: (HA)(T)

Søndagsmesser kl. 10.00

Lørdag messe kl. 16.00

Tirsdag og torsdag messe kl. 10.30.

Se månedensblad i kirken eller opslag udenfor kirken.

7100 VEJLE Sankt Norberts Kirke

Fjellegade 2
Tlf.: 75 82 08 93

Sognepræst: Jan Ophoff, O. Præm.

E-mail: ophoff@adshome.dk

Diakon Baudouin Willocx

Menighedsrådsformand Bente Köllner

Messtider: (HB2)(I)

Søndag: kl.11.00

Hverdage: man ingen messe, kl. 17.00 tir og fre,

kl. 17.30 ons, kl. 14.00 tor, kl. 8.00 lør

Rosenkrans/bøn hver tirsdag kl. 16.30

December

Tir 18. Mariasostrenes Børnehaven opfører krybbespil i kirken kl. 19.00

Tor 20. Sct. Norberts Skole opfører krybbespil i kirken kl. 19.00

Man 24. kl. 15.00 julemesse, kl. 24.00 midnatsmesse

Tir 25. 1. juledag, kl. 11.00 højmesse

Ons 26. 2. juledag, kl. 11.00 messe

Man 31. Nyttårsaftensdag, kl. 16.00 messe

Januar

Tir 1. Nyttårsdag, kl. 11.00 messe

Fre 4. Den Hellige Kommunion bringes til menighedens syge og ældre

Søn 6. kl. 11.00 højmesse, derefter Nyttårsreception i Sct. Norberts Hus

Tir 8. Evangelisk Alliances bedeuget. P. Ophoff prædiker i Pinsekirken

Ons 8. Evangelisk Alliances bedeuget. Tomny Jakobsen prædiker i Sct. Norberts Kirke

5 | Sydjylland

6000 KOLDING. Sankt Michaels Kirke

Sankt Michaels Gade 2.

Hjemmeside: www.sct-michaels-kirke.dk

Sognepræst: Henri Kerkhofs O.Præm.,

Tøndervej 17, 6000 Kolding, tlf. 75 52 76 01.

Træffes bedst 9.00-11.00 undt. man og tor

Menighedsrådsform.: Ulla Roed, tlf. 75 57 42 21

Messtider: (TH)

Søn: messe kl. 8.00, højmesse kl. 10.00.

7000 FREDERICIA. Sankt Knuds Kirke

Sjællandsgade 50

Hjemmeside: www.sanktknudskirke.dk

Sognepræst: Thomas Birkheuser

Montfortkommunitet

Sjællandsgade 50 A, 7000 Fredericia.

Tlf. 75 92 11 76. Fax: 75 92 11 71.

E-mail: th.birkheuser@get2net.dk

Træffes bedst tir til søn mellem kl. 9.00 og kl. 22.00

Menighedsrådsformand:

Inge Bertelsen, Svanevej 4

7000 Fredericia, tlf. 75 93 12 46.

1 | Nordjylland

9000 AALBORG Sct. Mariæ Kirke

Kastetvej 1

Hjemmeside: www.katolsk-nord.dk

E-Mail: Sct.Mariae@mail.dk

Sognepræst: p. Marcin Kopec O.M.I. tlf. 98 79 63 45 fax 98 79 63 46, e-mail: mkomi@greenet.gl

p. Stanislaw Kordek O.M.I. tlf. 98 79 63 42

E-mail: skomi@greenet.gl

p. Jude Kulas tlf. 98 79 63 47

E-mail: jude.kulas@mail.tele.dk

www.tamilkatolsk.dk

Sognekontoret tlf. 98 79 63 40.

Menighedsrådsformand: Erik Schou tlf. 98 92 27 74

E-mail: erik.schou@has.dk

Messtider i Aalborg:

Søndage: kl. 8.00 og kl. 10.00

Mandage: kl.17.00

Tirsdage: kl. 9.00, rosenkransbøn efter messen

Onsdage: kl. 9.00, kl. 20.00 på polsk.

Fredage: kl.17.00 (1. fredag kl. 17.15)

Fredage rosenkransbøn kl. 16.15 før messen, undtaget 1. fredag i måneden

Lørdage: kl. 9.00

Desuden er der:

Hver 1. fredag i måneden Tilbedelse af Alterets Sakramente kl. 16.00-17.00 (4/1)

Hver 3. lørdag i måneden, messe på polsk kl.17.00 (15/12 og 19/1)

Hver 4. søndag i måneden er der messe på engelsk

søndag kl. 18.00 (23/12 og 27/1)

Der er messe på arabisk søndag 13/1 kl. 12.00

En gang om måneden er der messe på vietnamesisk,

Juleaften 24/12 julenatssmesse kl. 24.00

Juledag 25/12 julemesse kl. 10.00

Nyttårsaften 31/12 messe kl. 17.00

Nyttårsdag 1/1 2008 messe kl. 10.00, kl. 18.00 på tamilsk.

Se i øvrigt opslagstavlen og www.Katolsk-nord.dk

9900 Frederikshavn, Helligåndskirken,

Uranienborgvej 5 A.

Hjemmeside: www.katolsk-nord.dk

AI post sendes til Sct. Mariæ Kirke, Kastetvej 1, 9000 Aalborg

E-Mail: Sct.Mariae@mail.dk

Henv. P. Stanislaw Kordek O.M.I. tlf. 98 79 63 42

E-mail: skomi@greenet.gl

Messtider i Frederikshavn:

Søndage: messe kl. 10.00

Fredage: tilbedelse kl. 16.00, messe kl.17.00

Se i øvrigt opslagstavlen og www.Katolsk-nord.dk

Lørdag 8/12 tamilsk julefest på Ørnevejens skole kl. 14.00, se www.tamilkatolsk.dk

Juleaften 24/12 julenatssmesse kl. 24.00

Juleaften .25/12 julemesse kl. 10.00, kl. 18.00 på tamilsk.

Nyttårsaften 31/12 messe kl. 17.00

Nyttårsdag 1/1 2008 messe kl. 10.00

Se i øvrigt opslagstavlen og www.Katolsk-nord.dk

9800 Hjørring, Sankt Maria, Martyrernes Dronning

Bispensgade 67

Messtider:

Søndage: kl. 9.45 rosenkransbøn (kun 1. søn i måneden) kl.10.00 højmesse. Om hverdagen er der normalt flg. gudstjenester: tir kl. 9.15 messe, ons kl. 10.30 messe, tor kl. 10.30 messe, fre skoleguds-tjeneste kl. 9.30 og kl. 10.00 (undt. sidste fre i måne-den og skoleferie), messe kl. 15.00, skriftemål: efter aftale med præsten!

December

Søn 23. 4. søn i advent, kl. 10.00 højmesse
 Man 24. juleaften, kl 24.00 midnatsmesse
 Tir 25. Herrens Fødsel, kl. 10.00 højmesse
 Ons 26. Hl. Stefanus, den første martyr (2. juledag). Ingen gudstjeneste i Fredericia - se: Assens!
 Søn 30. Den Hl. familie, Jesus, Maria og Josef, kl. 10.00 højmesse. Messen slutter med en taksigelses-bøn for det afsluttende år.
 Man 31. Hl. Silvester, nytårsaften. Ingen guds-tjeneste
Januar
 Tir 1. nytår, festen for Maria, Gudsmoder, kl. 16.00! Festmesse. Der er ingen messe om formiddagen!
 Søn 6. Herrens Åbenbarelse, Hellige Tre Konger, kl. 10.00 højmesse
 Fre 11. kl. 16.30-18.00 førstekommunionsforb.
 Fre 25. kl. 16.30-18.00 førstekommunionsforb.
 Hvornår vi i januar holder vores månedlige Sankt Knuds Menigheds eftermiddag, kunne i skrivende stund desværre ikke afgøres.
 Den, som ikke kan deltage i søndagsmessen i Fredericia er velkommen til at komme til Assens, hvor der bliver fejret søndagsmesse om lørdagen kl. 16.00 (se: Assens ejler på vores homepage).
 Se på www.sanktknudskirke.dk og gør siden til din favorit! Hver uge kan du bl. a. finde de aktuelle mes-tider og andre aktuelle meddelelser!

6700 ESBJERG. Sankt Nikolaj Kirke

Kirkegade 58
 Sognepr.: Benny Blumensaat., tlf. 75 12 10 27
 bedst tir-fre kl. 10.00-12.00, mobil: 23 32 19 88
 E-mail: skt.nikolaj.kirke@esenet.dk
 Hjemmeside: www.sanktnikolaj.dk
 Menighedsrådsfmd: Maria Truelsens, tlf. 75 12 64 02
 Messtider: (TH)
 Lør kl. 16.30 søndagsmesse, søn kl. 10.00 højmesse, rosenkrans kl. 9.30, kirkekafe hver søn efter messen
 Hverdag tir-tor kl. 9.00, fre kl. 17.00 derefter sakramental tilbedelse til kl. 18.30. Skriftemål i forb. med messen eller efter aftale. Tir-fre rosenkrans og Laudes kl. 8.00-9.00
 Messe på assyrisk/dansk, se opslag i våbenhuset
 3. lør i md: messe på polsk kl. 16.30, 4. lør i md messe på vietnamesisk kl. 16.30, hver tor, fre og lør fra kl. 20.00-23.00 er forbønslinjen åben. Er du bange, syg eller ensom så ring på tlf. 75 18 18 08.
 Hver tor kl. 9.30-17.00 Tilbedelse af Sakramentet
 Hver fre kl. 13.00 Den Hl. Bernadettes Rosenkransforening for børn og unge beder Rosenkrans i kirken
 Maria Legionens mødes hver tor kl. 17.45 - kontaktperson: Dorrit Winther, tlf. 7510 1191.
 Hver man kl. 14.00 - Vietnamesisk modersmålsundervisning i menighedssalen.

December

Ons 19. kl. 12.00 børnehavens julegudstjeneste
 Lør 22. kl. 16.00 vietnamesisk messe
 Søn 23. 4. søn i advent, kl. 10.00 messe
 Man 24. juleaftensdag, kl. 15.00 familiemesse og krybbespil
 Man 24. kl. 24.00 midnatsmesse
 Tir 25. juledag, kl. 10.00 højtidelig julemesse
 Ons 26. 2. juledag, kl. 10.00 messe, kl. 16.30 polsk julemesse
 Man 31. kl. 15.00 nytårsmesse
Januar
 Tir 1. kl. 15.00 Guds Moders messe
 Lør 5. Sognedag for menighedens børn og unge fra 5 til 14 år. Vi mødes i kirken kl. 10.00
 Søn 6. Hellig 3 konger, kl. 10.00 familiemesse
 Fre 11. kl. 12.15 skolemesse
 Lør 19. 1. komm. holdet mødes i kirken kl. 10.00
 Søn 27. festen for den Hellige Ansgar, kl. 10.00 messe
 Ons 30. kl. 12.15 skolemesse

6 | Sønderjylland

6200 AABENRAA. Sankt Ansgars Kirke

Søndertorv 1
 Giro: 016-7029
<http://skt-ansgarkirke-aabenraa.dk/>
 Sognepr.: Piotr Rypulak, Fiskergade 7, st.
 Tlf. 73 62 44 24
 E-mail: piotr_rypulak@hotmail.com
 Kontorid: Efter aftale med sognepræsten.
 Messtider: (HC2)
 Messe: man-fre kl. 17.30, lør kl. 9.00, søn kl. 10.00
 1. fre i måneden tilbedelse af Alterets Sakramente efter messen. Sjælesorg for den vietnamesiske gruppe: Pastor Quang Nguyen, tlf. 51 32 88 96
 Religionsundervisning for firmander hver tor kl. 16.00 og for førstekommunikanter hver fre kl. 16.00 i menighedslokalet. Skriftemål efter aftale.
 Sygekommunion: Såfremt det ønskes, vil jeg gerne bringe den hellige kommunion til vore syge.

December

Man 24. kl. 21.00 messe
 Tir 25. kl. 11.00 messe
 Ons 26. kl. 10.00 messe
 Søn 30. Festen for Den hellige Familie, kl. 11.00 messe
Januar
 Tir 1. Festen for Maria, Guds Moder, kl. 11.00 messe
 Søn 27. Festen for den hellige Ansgar, kl. 10.00 messe. Efter messen holder vi reception i menigheds-lokalet.

6400 SØNDERBORG. Sankt Pauls Kirke

Ringridervej 35
 Sognepr.: Finn Arvé. Tlf. 74 43 59 30.
 E-mail: oldfux@mail.dk
 Menighedsrådsfmd.: Kasia Szmigielski.
 Tlf. 61 54 56 05.
 Messtider: (HC2)(I)
 Søndage messe kl. 10.00
 Torsdage messe kl. 17.00
 Lørdage messe kl. 11.00
 I perioden 24/9 - 11/10, er der ingen hverdags-messer.
 Har De brug for at tale med en præst i denne peri-ode, kan De ringe til Pastor Rypulak i Aabenraa på tlf. 73 62 44 24

December

Søn 9. Efter messen er der julefest hvor julemanden kommer med gaveposer til børnene. Til de voksne er der gløgg og æbleskiver. Alle er velkomne.
 Ons 12. kl.19.30. Oplæsning i kirken af "Legenden om juleroserne" af Selma Lagerlöf. Efter oplæsningen er der hjemmelavet gløgg og æbleskiver mod betaling. Tag vennerne med, det bliver en hyggelig aften.
 Lør 15. Retrætedag efter messen kl.11.00. "Stjernen viste vej". Over dette tema vil Pastor Finn forberede os på julens komme, og adventstidens betydning. Der vil blive serveret kaffe og ostemad. Vi slutter omkring kl.14.30. Alle er velkomne.
 Tor 20. ingen messe.
 Man 24. kl. 15.00 julemesse
 Tir 25. 1. juledag kl. 10.00 messe
 Ons 26. 2. juledag, ingen messe.
 Man 31. kl. 15.00 messe. Vi tager afsked med det gamle år og byder det nye velkommen.

Januar

Lør 12. Efter messen kl.11.00. mødes de, der skal til førstekommunion og firmelse, for første gang. Vi tilrettelægger undervisningen, hvilke dage der er undervisning, så det er vigtigt at børn og forældre kommer til messen og bagefter.

6100 HADERSLEV. Sankt Marie Kirke

Mariegade 8. Giro: 903-3734
 E-mail: sct.marielkirke@tele2adsl.dk
 Hjemmeside: <http://hjem.tele2adsl.dk/sanktmariekirke>
 Sognepræst: Jan Zalewski, tlf./fax: 74 52 23 26.
 Mobil 21 29 11 61 e-mail: ks.jan@get2net.dk
 Menighedsrådsfmd.: Feliks Wojtaszewski, Østergade 1, tlf. 74 52 02 30. Skriftemål: før messen eller efter aftale. Sygekommunion: såfremt det ønskes, vil jeg gerne bringe den hellige kommunion til vore syge.
 Religionsundervisning: fredag kl.16.00.
 Kirkekontoret er åbnet ½ time før og efter messen.
 Kirkekafe: sidste søndag i hver måned efter messen.
 Messtider: (HC2)(I)
 Søndage: Højmesse kl. 10.30
 Fredage: Korsvejsandagt kl. 16.00. 1. fredag i måneden: Tilbedelse og rosenkrans efter messen. 1. og 3. søndag i måneden: Polsk messe kl. 17.00.
 Vietnamesisk messe 3. lør i hver måned, præst: pastor Quang Minh Nguyen, tlf. 87 30 00 30.

December

Fre 21. kl. 16.00 juleskriftemål
 Man 24. kl. 23.00 julenat, højtidsmesse
 Tir 25. juledag, kl. 10.30 messe, kl. 17.00 polsk messe
 Ons 26. 2. juledag, kl. 10.30 messe
 Søn 30. "Den hellige familie", kl. 10.30 messe
Januar
 Tir 1. nytårsdag, kl. 10.30 messe

6270 TØNDER. Hellig Kors Kapel

Ribelandsvej 41
 Konst. Præst: Benny Blumensaat, Kirkegade 58, 6700 Esbjerg
 Tlf. 75 12 10 27, mobil 23 32 19 88
 E-mail: skt.nikolaj.kirke@esenet.dk
 Træffes bedst 10.00-12.00 undt. man.
 Pastoralassistent.: Sr. Lydia Timmermann, Ribellandsvej 41, tlf. 74 72 18 90
 Menighedsrådsfmd.: Andrzej Konieczny
 Cartensgade 10/201, 6270 Tønder
 Tlf. 73 92 64 26
 Messtider: (I)
 Søn- og helligdage: højmesse kl. 16.00.
 Skriftemål efter aftale.

7 | Fyn

5000 ODENSE C. Sct. Albani Kirke

Adelgade 1
 Tlf. 66 12 16 64.
 Hjemmeside: www.sct-albani.dk
 Kirkens e-mail: sognepraest@sct-albani.dk
 Sognepr.: Jerzy Kruk. tlf. 63 12 60 75.
 Øvrige præster: Leo Drzal. Tlf. 63 12 607 4.
 Jerzy Gorowski, tlf. 63 12 60 72
 Rajmund Dorawa, tlf. 63 12 60 73
 Diakon Samuele Lando, mobil 29 72 07 59
 E-mail: samuele@hotmail.com
 Kirkens kontor: Adelgade 1. Tlf. 66 12 16 64.
 Tir-fre kl. 10.00-12.00
 Menighedsrådsfmd.: Verner Hansen., tlf. 66 19 08 12
 Messtider: (HC) (TH)
 Søn: kl. 10.00 og 16.30 (okt-april), 18.30 (maj-sept.)
 Polsk messe: 2. og 4. søn kl. 12.00,
 Vietnamesisk messe: søndag kl. 8.30.
 Dalum Kloster: kl. 8.00.
 Hverd.: messe kl. 6.40, rosenkrans (dansk/vietnamesisk): ons kl. 10.00 og fre kl. 18.30, tilbedelse hver fre efter aftenmessen indtil kl. 20.00, hver lør vesper kl. 17.00.
December
 Fre 21. Skt. Albani Skoles juleaftenslutning, kl. 8.30 lejlighed til skriftemål kl.18.00-19.00
 Man 24. juleaftensdag, kl. 9.00 messe, kl. 15.30 familiemesse og krybbespil, kl. 24.00 midnatsmesse
 Messe i Dalum Kloster kl. 21.00
 Tir 25. juledag, kl. 10.00 højmesse, kl.12.00 polsk messe, kl. 14.00 vietnamesisk messe. Messe i Dalum Kloster kl. 8.00
 Ons 26. 2. juledag, Den hl. Stefan, kl. 10.00 højmesse, kl. 12.00 polsk messe. Messe i Dalum Kloster kl. 8.00
 Søn 30. kl. 10.00 latinsk højmesse
 Man 31. nytårsaftensdag, kl. 9.00 messe, kl. 15.30 taksigelsesmesse

Januar

Tir 1. Nytårsdag, festen for Maria Guds Moder, kl. 10.00 højmesse, kl. 12.00 polsk messe, kl.16.30 aftenmesse. Messe i Dalum Kloster kl. 8.00
 Fre 4. kl. 18.00-19.00 lejlighed til skriftemål
 Lør 5. Hl. Joh. Neumann, redemptorist, kl. 9.00 messe
 Tor 10. kl. 14.00 Seniorklubben
 Lør 12. søndagsmesse i Dalum Kloster kl.18.30
 Søn 13. Herrens Døb, kl. 17.00 ungdomsmesse i skolens gymnasstikale
 Lør 19. Søndagsmesse i Dalum Kloster kl.18.30
 Søn 20. Kirkekafe efter højmessens. Generalforsamling for Sct. Albani DUK medlemmer ca. kl. 11.30
 Lør 26. Søndagsmesse i Dalum Kloster kl.18.30
 Søn 27. Hl. Ansgar. Fastelavnsfest for børn, unge og deres forældre efter messen i skolens gymnasstikale.
 OBS. Fra man 7. eftm. til og med tir 29. jan. er sognepræsten bortrejst.

5610 ASSENS. Vor Frelsers Kirke

Nørregade 3
 Hjemmeside: www.sanktknudskirke.dk/kerkeniassens
 Ansvarlige præster fra Montfortkommunitet: p. Thomas Birkeheuser, Sjøllandsgade 50 A, 7000 Fredericia, tlf. 75 92 11 76 (kl. 9.00 - 22.00, undt. man), fax: 75 92 11 71.
 E-mail: th.birkeheuser@get2net.dk..
 p. Stephen Holm, Frederiksgade 7, 4200 Slagelse. Tlf. 58 52 06 45. E-mail: montfort@get2net.dk
 Kirkeværge: Ulla Bøgh Frimodt, Skolevej 4 D 5620 Glamsbjerg, tlf. 65 90 14 02.
 E-mail: ubf@mail.dk
 Søndagsmesse: Hver lørdag kl. 16.00

December

Tor 20. kl. 19.00 adventsmesse
 Lør 22. 4. søn i advent, kl. 16.00 søndagsmesse
 Man 24. juleaften, kl. 16.00 julemesse
 Ons 26. 2. juledag, kl. 16.00 julemesse!
 Lør 29. Den Hl. Familie, Jesus, Maria og Josef, kl. 16.00 søndagsmesse. Messen slutter med en taksigelsesbøn for det afsluttende år.
 Man 31. nytårsaften, kl. 16.00 højmesse
Januar
 Lør 5. Herrens Åbenbarelse, Hellige Tre Konger, kl. 16.00 søndagsmesse.
 Obs! Pga. vintervejret kan det være muligt, at messen må aflyses pga. præsten ikke kan komme frem eller at det er for farligt at køre ud. Vi prøver at informere alle, vi kender, så godt som muligt. Er du usikker, om der er messe i Vor Frelsers Kirke, så kan du altid klikke på vores homepage <http://www.sanktknudskirke.dk/kerkeniassens/>. Senest halvanden time før messen vil du her finde en henvisning, hvis messen er aflyst pga. vejret.
 Den, som ikke kan deltage i søndagsmessen i Assens om lørdagen er velkommen til at komme til Fredericia, hvor der bliver fejret søndagsmesse om søndagen kl. 10.00 (se: Fredericia eller på vores homepage).
 Se på www.sanktknudskirke.dk/kerkeniassens/ og gør siden til din favorit! Hver uge kan du bl. a. finde de aktuelle messtider og andre aktuelle meddelelser!

5700 SVENDBORG. Sankt Knuds Kirke

Havnegade 1
 Kirkens email: info@katolsk-sydfyn.dk
 Konstitueret sognepræst: Tuyen Ngoc Nguyen
 Træffes bedst ons, tor og fre på tlf. 62 21 05 42 eller 22 44 13 06
 Hjemmeside: www.katolsk-sydfyn.dk
 Menighedsrådsfmd: Knud Petersen, tlf. 62 20 51 13.
 Lægfranciskaner: henv. Pia Borgels, tlf. 62 51 36 38
 Messtider:
 Søndag: 10.30 og Kl. 16.00
 Hverdag: tir kl. 9.00, ons kl. 14.00, tor kl. 9.00, fre kl. 9.00, lør kl. 9.00
 Tilbedelse af Altrets sakramentet, hver tor kl. 9.30
NB.! Fra oktober til marts, bliver messen om torsdag ændret til kl. 9.00 om morgenen, og tilbedelsen af Altrets sakramente sker lige efter messen.

December

Ons 5. bibelkreds mødes efter messen kl. 14.00
 Ons 12. seniorgruppe mødes til julefrokost kl. 13.00
 Man 24. kl. 16.00 børnemesse, kl. 24.00 midnatsmesse
 Tir 25. kl. 10.30 messe, kl. 15.30 på vietnamesisk
 Ons 26. kl. 10.30 messe
 Man 31. kl. 15.00 taksigelsesmesse
Januar
 Tir 1. Nytår, kl. 10.30 messe

5900 RUDKØBING. Sankt Bendts Kapel

Brogade 14
 Henv.: Katolsk Kirke, Svendborg.
 Tlf. 62 21 05 42 eller 62 51 19 27
 Messtider: (I)
 1. og 3. søn messe kl. 14.00
 Tir 25. december kl. 14.00 messe
 Søndag den 6. og søndag den 20. januar, kl. 14.00

5800 NYBORG. Stella Maris Kirke

Vindingevej 7
 Messtider: (HC2) (I)
 Hver lør kl. 15.30 højmesse
 Sognepr.: Jerzy Kruk, Adelgade 1, 5000 Odense
 Tlf. 66 12 16 64/mobil: 20 21 56 42.
 Menighedsrådsfmd.: Eva Antkowiak
 Tlf. 65 36 18 83.
 Sogneprer: for Caritas: Jan Machnik
 Lærkeparken 11, 5800 Nyborg. tlf. 64 71 41 51
 Messtider: (HC2) (I)
 Hver lørdag højmesse kl. 15.30
 Hver lørdag: Højmesse : kl.15.30
December
 Lør 22. Ingen messe.
 Søn 23. kl. 15.30 messe
 Lør 29. kl. 15.30 messe
Januar
 Hver lørdag kl. 15.30 højmesse
 Lør 12. Kirkekafe efter messen kl.15.30
 OBS. Fra man 7. eftm. til og med tir 29. jan. er sognepræsten bortrejst. I nødsituation kan menigheden henvende sig til Skt. Albani Kirke, tlf. 66 12 16 64

8 | Lolland-Falster

4930 MARIBO. Sankt Birgittas Kirke

Marja Gade 4. Tlf. 54 75 50 80
 Hjemmeside: www.sanktbirgittakirke.dk
 Konst. sognepræst Fabrizio Milazzo
 Bispegade 12, 4800 Nyk. F.
 Tlf.: 54 85 07 39, mobil 61 67 83 39
 E-mail: christian@novald.dk
 Andenpræst, Calogero la Loggia, træffes almindeligvis i Maribo
 Menighedsrådsformand: Jan Tvangso
 Organist: Barbara Friis, Vestre Landevej 140, 4951 Nørreballe. Tlf. 54 78 62 78
 Sankt Birgitta Kloster og gæstehus. Refshalevej 81, 4930 Maribo. Tlf: 55 72 85 16
 Messtider:
 Man og tir kl. 17.00 hos søstrene, ons kl. 16.30 tilbedelse og kl. 17.00 messe hos søstrene, tor, fre og lør kl. 7.30 hos søstrene, søn kl. 9.00 i kirken
December
 Søn 16. kl. 9.00 messe (gregoriansk)
 Man 17. kl. 19.00 krybbespil i Skt. Birgitta Kirke
 Ons 19. kl. 17.30 bodsandagt i kirken og efterfølgende adventshygge.
 Søn 23. Sidste søndag i advent, adventstid slutter, kl. 9.00 messe
 Man 24. juleaften, kl. 24.00 messe
 Tir 25. 1. juledag, kl. 9.00 messe
 Ons 26. 2. juledag, kl. 9.00 messe
 Søn 30. kl. 9.00 messe
 Man 31. nytårsaften, taksigelses andagt, kl. 21.00, enten i Maibo eller i Nykøbing. Yderligere information på et senere tidspunkt
Januar
 Tir 1. kl. 9.00 messe
 Søn 6. kl. 9.00 messe og kirkekafe
 Man 7. kl. 19.00 bibelaften hos søstrene
 Søn 13. kl. 9.00 messe
 Tor 17. kl. 19.00 kirkevandring
 Søn 20. kl. 9.00 messe
 Tor 24. Skolemesse kl. 10:45
 Søn 27. kl. 9.00 messe
 Man 28. kl. 10.00 ældreformiddag

4900 NAKSKOV. Skt. Franciskus Kirke

Bredgade 47
Hjemmeside: www.sanktfranciskus.dk
Konst. sognepræst: pastor Fabrizio Milazzo
Tlf.: 54 85 07 39, mobil: 61 67 83 39
Bispegade 12, 4800 Nyk. F.
Andenpræst: Irenæus Cappelen, OFM.Conv.
Menighedsrådsform.: Bente Selsø, Kærsangervej 7, 4900 Nakskov, tlf.: 54 93 16 55 el. 51 22 03 33
e-mail: bensel@newmail.dk
Messtider: (HA) (TH)
Til daglig i Nakskov
Ons kl. 10.00 messe, søn kl. 11.00 messe
Hvis der er ændring i messtiderne om hverdagen, er der et opslag i Kirken
Skriftemål efter aftale eller i forbindelse med messe (før el. lige efter messe), eller når man bare møder præsten og man trænger til at skrive.

December

Søn 16. kl. 11.00 messe
Ons 19. kl. 10.00 messe
Tor 20. kl. 17.00 bodsandagt i kirken og efterfølgende adventshygge.
Søn 23. sidste søn i advent, adventstid slutter, kl. 11.00 messe
Man 24. juleaften, kl. 16.00 julevigiliemesse
Tir 25. 1. juledag, kl. 11.00 messe
Ons 26. 2. juledag, kl. 11.00 messe
Søn 30. kl. 11.00 messe
Man 31. nytårsaften, taksigelsesandagt kl. 21.00 enten i Maribo eller i Nykøbing – Yderligere informationer på et senere tidspunkt
Januar
Tir 1. kl. 11.00 messe
Ons 2. kl. 10.00 messe
Søn 6. kl. 11.00 messe og kirkekafe
Ons 9. kl. 10.00 ældreformiddag, kl. 19.00 menighedsrådsmøde
Søn 13. kl. 11.00 messe
Ons 16. kl. 10.00 messe
Søn 20. kl. 11.00 messe
Ons 23. kl. 10.00 messe
Søn 27. kl. 11.00 messe

4800 NYKØBING F. Hellig Kors Kirke

Bispegade 12, tlf.: 54 85 07 39
Hjemmeside: www.helligkorskirke.dk
Konst. sognepræst: pastor Fabrizio Milazzo
Tlf.: 54 85 07 39
Andenpræst, Calogero la Loggia, træffes almindeligvis i Maribo
Menighedsrådsformand: David Noval
Faste messtider:
Man kl. 8.00 laudes og messe hos søstrene, tir kl. 8.00 laudes og messe, ons kl. 18.00 aftenbøn med søstrene, fre kl. 16.30 tilbedelse, kl. 17.00 messe, søn kl. 11.00 messe, 2. lør kl. 16.00 polsk messe
December
Søn 16. kl. 11.00 messe og kirkekafe
Fre 21. skole julegudstjeneste, juleafslutning, kl. 8.00, 9.00 og 10.00, kl. 16.30 bodsandagt i kirken kl. 18.00 messe og efterfølgende adventshygge.
Søn 23. sidste søn i advent, adventstid slutter, kl. 11.00 messe og kirkekafe
Man 24. juleaften, kl. 16.00 juleliturgi, kl. 24.00 messe
Tir 25. 1. juledag, kl. 11.00 messe og kirkekafe
Ons 26. 2. juledag, kl. 11.00 messe og kirkekafe
Søn 30. kl. 11.00 messe og kirkekafe
Man 31. nytårsaften, taksigelsesandagt kl. 21.00 enten i Maribo eller i Nykøbing, yderligere informationer på et senere tidspunkt
Januar
Tir 1. kl. 11.00 messe og kirkekafe
Lør 5. kl. 16.00 Hellige tre kongers fest
Søn 6. kl. 11.00 messe og kirkekafe
Tir 8. kl. 8.00 skolemesse
Tor 10. kl. 19.30 bibelæft
Søn 13. kl. 11.00 messe og kirkekafe
Søn 20. kl. 11.00 messe og kirkekafe
Søn 27. kl. 11.00 messe (gregoriansk) og kirkekafe

9 | Sydøstsjælland**4600 KØGE. Sankt Hans Kirke**

Bjerggade 10
Konst. sognepræst Torsten Jortzick
E-mail: torsten.jortzick@pc.dk
Tlf. 56 65 06 51/ 29 46 21 81 Kirken åbnes altid efter aftale! Træffes bedst i Køge fra søndag til onsdag efter messen, dvs. indtil kl. ca. 12.00.
Menighedsrådsformand: Christine Veng Engvangsvej 51, Strøby Egede, 4600 Køge
E-mail: clam@veng.dk
Sekretær: Mary-Ann Mortensen
Nordgården 4, 2.sal tv., 4600 Køge
Messtider:
Søn kl. 11.00 højmesse, hver 2. søn med kirkekafe
Ons kl. 10.00 messe med efterfølgende sakramental tilbedelse og velsignelse. Skriftemål: Efter aftale med præsten. Øvrige: Se opslagstavlen
December
Man 24. kl. 14.00 messe
Tir 25. juledag, kl. 11.00 messe
Søn 30. kl. 11.00 messe

Januar

Tir 1. kl. 11.00 messe
Tir 22. kl. 19.00 okum. beedafn i baptistkirken i Benløse. Alle er velkomne

4700 N.ÆSTVED. Vor Frue Kirke

Præstøvej 29
Tlf. 55 72 09 85, fax: 55 73 09 43
E-Mail: vorfruekirke.nae@mail1.stofanet.dk
Sognepræst Pater Julian Bodnar C.s.s.R.
Menighedsrådsform.: Torben Riis, tlf.: 55 76 76 52
Messtider: (HA)
Søn- og helligdage: kl. 10.00 højmesse, fre og lør kl. 17.00 messe
December
Man 24. kl. 13.00 kaldæisk messe, kl. 15.30 julemesse, kl. 24.00 midnatsmesse
Tir 25. juledag, kl. 10.00 højmesse
Ons 26. 2. juledag, kl. 10.00 polsk messe
Søn 30. Den Hellige. Familie, kl. 10.00 højmesse
Man 31. kl. 15.30 takkegudstjeneste
Januar
Tir 1. nytårsdag, kl. 10.00 højmesse
Søn 6. Herrens Åbenbarelse, kl. 10.00 højmesse
Søn 20. kl. 11.30 polsk messe
Søn 27. Den Hellige Ansgar, kl. 10.00 højmesse

4760 VORDINGBORG. Helligaandskirken,

Chr. Winthersvej 4
Sognepræst: Josef Dudek C.s.s.R.
Træffes: Chr. Winthersvej 4, tlf. 55 37 39 27
torsdag, søndag - ellers i Næstved, tlf. 55 72 09 85
Messtider: (HA)(I)
Søndage: Messe kl. 10.00.
December
Søn 23. 4. søn i advent, kl. 10.00 højmesse
Man 24. Vigilie til Herrens Fødsel, kl. 16.00 højtidelig julemesse
Tir 25. juledag, kl. 10.00 højmesse
Ons 26. 2. juledag, ingen messe!
Søn 30. Den Hellige Familie, kl. 10.00 højmesse
Januar
Tir 1. Nytårsdag, ingen messe
Fre 4. Jesu Hjerte fredag, kl. 16.30 messe
Søn 6. Herrens Åbenbarelse, kl. 10.00 højmesse
Søn 27. Sankt Ansgars fest, kl. 10.00 højmesse
Lejlighed til skriftemål før eller messerne.
Alle ønskes en glædelig jul og et nåderigt nytår!

10 | Vestsjælland**4200 SLAGELSE, Vor Frue Kirke**

Frederiksgade 5, tlf. 58 52 06 45
Sognepræst: Stephen Holm
Pastoralassistent: Poul-Erik Jensen
Subdiakon af kaldæisk ritus: Hazem Farah
Montfort-kommunitet: p. Stephen Holm, p. Thomas Birkeheuser, b. Poul-Erik Jensen, b. Steffen Lund. Frederiksgade 7, tlf. 58 52 06 45.
E-mail: montfort@get2net.dk
Sognets hjemmeside: www.katolsk-vestsj.dk
Montfort-kommunitetets hjemmeside: www.montfort.dk
Menighedsrådsformand: Johannes Noval, Sørbylillevej 15, Sørbø, 4200 Slagelse, tlf. 5854 5588
Gudstjenestetider m. m.
Søndagsmesser: Søn kl. 10.00 derefter kirkekafe, fre kl. 19.15. Hverdagsmesser: man og ons kl. 17.15, tir og tor kl. 11.15. Montfort-kommunitetets daglige bønner: rosenkrans hver dag kl. 12.00, dog ikke søn. Vesper søn kl. 19.30, man-fre kl. 18.00, lør kl. 12.15. Børne- og ungdomsundervisning: 20. jan - i relation til søndagsmessen. Eftermiddagsmenighedsmoder: tor 13. dec. messe og efterfølgende adventsfrokost, og 17. jan. (begge dage kl. 11.15)
December
Søn 16. 3. søn i advent, kl. 10.00 familiemesse med børnenes Lucia- og Nikolausoptog. Efterfølgende adventshygge i menighedssalen.
Søn 23. 4. søn i advent.
Juleaften 24.-25. kl. 23.55 julemidnatsmesse. Kirken åbnes kl. 23.15.
Tir 25. juledag, kl. 10.30 (NB!) julemesse, kl. 19.30 julevesper
Ons 26. 2. juledag, St. Stephans dag. Ingen messe.
Søn 30. Festen for Den Hellige Familie, kl. 10.00 højmesse.
Man 31. nytårsaften, kl. 18.45 bods- og takkeandagt med sakramental velsignelse i anledning af årsskriftet
Januar
Tir 1. nytårsdag, festen for jomfru Maria, Gudsmoder. Ingen messe om formiddag, kl. 16.00 (NB!) Festmesse, følles for vore tre menigheder. Efter messen er Montfortkommunitetet vært ved en nytårs-reception hvor vi ønsker hinanden godt nytår!
Søn 6. Hellige Tre Kongersdag, kl. 9.50 rosenkransbøn kl. 10.00 festmesse
Man 7. Knud Hertug, Sjællands værnehelgen. Kl. 10.00 helligtekongekrybbeandagt for de små klasser fra Dyhrs Skole. Alle er velkomne.
1. man, intermontfortansk bededag, kl. 17.15 messe, kl. 18.15-19.15 saktamentalt tilbedelse. Bøn for præste- og ordensskald.
Søn 13. Jesu dåbs fest.

Søn 20. kl. 10.00 familiemesse. I dag genoptages børne- og ungdomsundervisningen. Efter messen bankospil i menighedssalen.
Lør 26. kl. 11.00 taksigelsesmesse i anledning af John og Hildegard Larsens guldbrillup
Søn 27. Ansgar, bispeddømmets værnehelgen, kl. 10.00 højmesse. Ved messens slutning meddeles Blasiusvelsignelsen

4400 KALUNDBORG, Sankt Mariæ Kirke.

Lundemarken 15.
Sognepræst: Stephen Holm, Montfort-kommunitet, Frederiksgade 7, 4200 Slagelse, tlf. 58 52 06 45
E-mail: montfort@get2net.dk
Hjemmeside: www.katolsk-vestsj.dk
Kirkeværge: Scholastique Nyiragwanaza
Lundemarken 15, 1., tlf. 9793 3918.
Menighedsrådsformand: Mirjam Ploug Sarp, Røsnæsvej 448, Røsnæs 4400 Kalundborg. Tlf. 5950 9499
Gudstjenestetider m.m.:
Søn messe kl. 15.00, derefter kirkekafe.
Hverdag normalt ingen gudstjenester. Der henvises til sognekirken i Slagelse. Børne- og ungdomsundervisning 20. jan - i relation til søndagsmessen. Menighedsdag i Slagelse tor 13. dec (messe og efterfølgende adventsfrokost) og tor d. 17. jan. (begge dage kl. 11.15)
December

Juleaften/nat 24. Der er ingen gudstjeneste i Kalundborg. I sognekirken i Slagelse julemidnatsmesse for hele sognet 23.55.
Tir 25. juledag, Kristi Fødsel, kl. 15.30 julemesse.
Søn 30. Festen for den hl. Familie, kl. 15.30 messe
Januar
Tir 1. nytårsdag, festen for jomfru Maria, Gudsmoder. Ingen messe i Kalundborg, følles for vore tre menigheder festmesse i Vor Frue Kirke i Slagelse. Efter messen følles nytårsreception i menighedssalen. Se under 'Slagelse'.
Søn 6. Helligtrekongersdag, kl. 15.20 rosenkransbøn, kl. 15.30 festmesse.
Man 7. 1. man, inter-montfortansk bededag. Se under 'Slagelse'.
Søn 13. Jesu dåbs fest
Søn 27. Ansgar, bispeddømmets værnehelgen, kl. 15.30 festmesse. Ved messens slutning meddeles Blasius-velsignelsen.

4300 HOLBÆK, Sankt Elisabeths Kirke

Elisabeth-Centret, Carl Refsøvej 6
Sognepræst: Stephen Holm, Montfort-kommunitet, Frederiksgade 7, 4200 Slagelse, tlf. 58 52 06 45
E-mail: montfort@get2net.dk
Hjemmeside: www.katolsk-vestsj.dk
Giro: 634-4348
Kirkeværge og gudstjenesteleder: Jan Tezca, Chr. Hansensvej 25, tlf. 59 44 15 62.
Menighedsrådsformand: Birthe Hjort Skytensvej 29, tlf. 59 43 65 52
Gudstjenestetider m.m.:
Søndagsmesse: lør kl. 15.30, derefter kirkekafe i menighedssalen. Ingen messe på selve søndagen. Hverdag: dec-jan. kun tir 11. dec. og 15. jan. kl. 17.30. Der er børne- og ungdomsundervisning i forlængelse af søndagsmessen lør 19. jan.
December

Man 24. juleaften, kl. 15.30 julemesse med midnatsmessens tekster, indledt med procession. NB! ingen midnatsmesse i Holbæk juleaften, ingen messe juledag
Ons 26. 2. juledag, Skt. Stephans dag, kl. 15.30 international julemesse (juledags tekster) julesange fra mange forskellige lande på mange forskellige sprog.
Lør 29. Den hellige Families fest, kl. 15.30 messe
Man 31. nytårsaften, kl. 15.30 messe med taksigelse for det gamle år.

Januar

Tir 1. nytårsdag, festen for jomfru Maria, Gudsmoder. Ingen gudstjeneste i Holbæk (NB!). Der er festmesse for vore tre menigheder i Vor Frue Kirke i Slagelse kl. 16.00, Efter messen nytårs-reception i menighedssalen. Se under 'Slagelse'
Lør 5. Helligtrekongersdag, kl. 15.20 rosenkransbøn, kl. 15.30 festmesse.
Man 7. 1. man, inter-montfortansk bededag. Se under 'Slagelse'
Lør 12. Jesu dåbs fest
Tir 15. kl. 17.30 messe, til ære for Vor Frue af Fatima. Efterfølgende fællesspisning og tema: 'Fatima', - i anledning af vor valfart dertil i september 2008
Lør 26. Ansgar, bispeddømmets værnehelgen, kl. 15.30 festmesse. Ved messens slutning meddeles Blasiusvelsignelsen

11 | Midtsjælland**4100 RINGSTED. Sankt Knuds Kirke,**

Set. Knudsgade 19
Hjemmeside: www.sanktknud.at.t
Konst. sognepræst Torsten Jortzick
Tlf. 57 67 03 01/ 29 46 21 81
E-mail: torsten.jortzick@pc.dk
Skt. Joseph Søstrene, Teglvangsvej 18
tlf. 57 61 73 71
Forvaltningsrådsformand: Roch Rutondiye

E-mail: RR@nationalbanken.dk
Sankt Joseph Skole, Dagmarsgade 8-12
Tlf: 57 61 03 59, hjemmeside: www.sjs-ringsted.dk
Skoleleder: Tony Rossi Lundby
Højmesse hver lør kl. 16.00, men 1. søn i måneden messe kl. 16.00! Altid efterfølgende kirkekafe.
Hverdag: Efter aftale i søstrenes hus men altid: torsdage kl. 17.30 i Knud Lavardhuset.

December

Fre 21. kl. 10.30 skoleafslutning med julekrybbe og i Sankts Bendts Kirke. Der er generalprøve i Sankt Bendts Kirke, tor kl. 19.00. Alle er velkomne.
Lør 22. kl. 16.00 messe, ingen kirkekafe
Man 24. kl. 16.00 julemesse, kl. 24.00 midnatsmesse i Knud Lavardhuset
Ons 26. 2. juledag, kl. 16.00 messe
Lør 29. kl. 16.00 messe, ingen kirkekafe
Januar
Tir 1. kl. 16.00 m
Tir 22. kl. 19.00 okum. beedafn i baptistkirken i Benløse. Alle er velkomne.

4000 ROSKILDE. Sankt Laurentii Kirke

Frederiksborgvej 11
Tlf.: 46 35 09 65, Fax: 46 36 50 91 Giro: 402 3986
E-mail: sognet@laurentii.org
Homepage: www.laurentii.org
Sognepræst: p. Robert Showers OFM.Conv.
Sognekontoret er åbent tir – fre 10.00 - 12.00
Menighedsrådsfm.: Nina Lassen, nina.lassen@drc.dk, tlf. 39 64 11 62 mobil 23 74 54 08
Organist: Annelies van der Meer: tlf. 59 46 32 92
Gråbrødrehuset: tlf. 46 36 77 56
E-mail: graabroe@post4.tele.dk
Gråbrødrenes Bogcafé: tlf. 46 32 52 57
Åben tir – fre kl. 13.00 – 16.45
E-mail: graabrogacafe@yahoo.dk
Faste gudstjenester, messer og arrangementer:
Søndagsmesser: søn kl. 8.30 og kl. 10.00. Der er kirkekafe efter messen kl. 10.00. Messe i Ledreborg Slotskirke kl. 17.00, 1. lør i md. Hverdagsmesser: tir – fre kl. 17.00. Skriftemål: fre kl. 16.00 – 16.45 i kirken. Tidebøn: morgenbøn: tir – fre kl. 07.00 Aftenbøn: tir – fre kl. 18.30

Andagter: rosenkrans ons kl. 16.30. Fredagsandagt: fre kl. 19.00 – 21.00. Religionsundervisning: søn kl. 11.30 – 13.00 starter søn den 13. jan. for 1. komm. holdet og Midi-KUK. Firmelsesundervisning begynder den 20. januar. VIK (voksne): tirs kl. 19.15. – 21.15.
Anonyme Alkoholikere: ons kl. 10.00 – 11.00

December

Søn 23. kl. 8.30 messe, kl. 10.00 messe.
Man 24. kl. 16.00 børnenes julemesse, kl. 17.30 arabisk julemesse, kl. 23.30 begynder julesang i kirken, kl. 24.00 midnatsmesse (juleaften). Efter messen er der reception i menighedssalen.
Tir 25. kl. 10.00 første juledags messe.
Ons 26. kl.10.00 anden juledags messe.
Lør 29. kl. 10.00–12.00 generalprøve til krybbe-spillet.
Søn 30. kl. 10.00 søndagsmesse med børnenes krybbe.
Man 31. kl. 16.00 nytårsaftens andagt.

Januar

Tir 1. kl. 17.00 messe.
Fre 4. kl. 9.00 rengøring i menighedssalen.
Søn 6. kl. 16.00–21.00 Hellig tre Kongers vandring på Ledreborg.
Man 7. kl. 19.30 Ordets Brydelse hos Judith Sandager.
Fre 11. kl. 18. 30 menighedsrådsmøde.
Søn 13. Undervisningen begynder for 1. kommunionsholdet og Midi – KUK.
Tir 15. kl. 19.30 Skt. Laurentii Aften: Søster Abraham, 'Skandinaver i Det hellige Land gennem tidene'
Tor 17. kl. 9.00 rengøring i kirken.
Tor 17. kl. 19.00 Café VIK for gamle kandidater og støttepersoner
Lør 19. fra kl.10.00 – 16.00 opstarts dag for de nye firmaner, søn skal firmes i 2009 (menighedssalen).
Søn 20. underv. beg. for Firmelseshold 2008
Man 21. kl. 19.30 Ordets Brydelse hos Judith Sandager.
Fre 25. kl. 9.00 rengøring i menighedssalen.

2630 TAASTRUP. Sankt Pauls Kirke

Frogård Allé 12
(til korrespondance nr. 10)
Tlf. 43 99 07 28; hjemmeside: www.sktpaul.dk
Sognepr.: Michal Bienkowski, Frogård Allé 10, tlf.: 43 99 07 28, mobil: 20 72 89 51
E-mail: sktpaul@mail.dk
Pastoralassistent: Sr. Marianne Skjold, Bygaden 53, Taastrup, tlf.: 40 89 46 55
E-mail: marianneskjold@yahoo.dk
Menighedsrådsformand:
Eva Vinther, Sylen 37, 1.th. 2630 Taastrup
Tlf.: 43 52 36 07; e-mail: eva.vinther@comxnet.dk
Assumptionsøstrene:
Bygaden 53, Taastrup; tlf.: 43 99 81 57
E-mail: assumption@post.tele.dk

Messtider:

Lør kl. 17.00 søndagsmesse, søn kl. 10.00 højmesse (kirkekaffe).
Hverdage i kirken: ons kl. 10.00, fre kl. 19.00.
Hverdage hos søstrene: man, lør kl. 9.30, tir kl. 19.00, ons 17.30, tor kl. 11.30. Sakramental tilbedelse hos søstrene: alle dage kl. 16.00-17.30.
Sakramental tilbedelse i kirken: ons kl. 8.30-10.00, fre kl. 19.40-21.00. Rosenkrans: ons kl. 9.15; fre kl. 19.40. Skriftemål: i forb. m. messerne, eller efter aftale med præsten.

Undervisning for førstekomunikanter: 1. & 3. søndag efter højmessens. Undervisning for firmander: torsdag kl. 16.15 -18.15

December

Lør 15. kl. 15.00 vietnamesisk messe
Søn 16. kl. 10.00 højmesse, efter messen orientering fra menighedsrådet, Msza sw. po polsku kl. 12.00
Tir 18. kl. 12.00 Seniorklubben KÆK holder julefrokost, vi begynder med messe. Tilmelding nødv.
Søn 23. kl. 10.00 højmesse, kl. 12.00 ungdomsmesse
Man 24. (vigilie) kl. 16.00 familiemesse, kl. 24.00 midnatsmesse
Tir 25. juledag, kl. 10.00 højmesse, kl. 12.00 M po polsku
Ons 26. Skt. Stefan, kl. 10.00 messe
Søn 30. Den Hellige familie, kl. 10.00 latinsk højmesse med barmhellig
Man 31. nytårsaften, kl. 9.30 messe hos søstrene, kl. 16.00 taksigelsesmesse i kirken

Januar

Tir 1. Maria Gudsmoder, kl. 11.00 højmesse
Fre 4. 1. fre, kl. 19.00 messe, Jesu Hjerter andagt kl. 19.40-21.00
Lør 5. Mariadag kl. 12.30-16.00
Søn 6. Herrens Åbenbarelse, kl. 10.00 højmesse, derefter fortæller assumptionssøstrene om deres stifterinde, Skt. Marie Eugenie
Ons 9. kl. 18.00 menighedsråd
Tor 10. kl. 19.00 karismatisk lovsang og forbøn
Fre 11. Taizé andagt, messe kl. 19.00, selve andagten kl. 19.40-21.00
Søn 13. Herrens dåb, kl. 10.00 højmesse, kl. 13.00-16.00 På opdagelse i troen med emnet: "Herrens dåb" v. p. Michal Bienkowski. Vi begynder med frokost. Alle er velkomne. Tilmelding nødvendig: tlf. 43 99 07 28 el. 43 52 36 07
Tir 15. kl. 12.00 Seniorklubben KÆK, vi begynder med messe
Fre 18. Novene til Guds Barmhjertighed, kl. 19.00 messe, selve novene kl. 19.40-21.00
Søn 20. Sankt Pauls omvendelse, kl. 10.00 højmesse, M po polsku kl. 12.00
Fre 25. kl. 8.45 Sankt Pauls dag for Skt. Pauls skole, kl. 10.00 karismatisk lovsang og forbøn
Søn 27. Skt. Ansgars fest, kl. 10.00 latinsk højmesse

12 | Nordsjælland

3000 HELSINGØR. Sankt Vincent Kirke

Kontor og menighedshus: Nygade 8 tlf. 49 21 05 71
Hjemmeside: www.Katolskkirkehelsingoer.dk
Sognepræst:
Andrzej Papuga, tlf. 45 53 07 51, mob. 28 18 47 25
E-mail: Sognepraest@yahoo.dk
Menighedsrådsfmd.: Elisabeth Tasarek Dahlerup
Tlf: 49 22 36 39, mob. 21 72 80 36
E-mail: je-tasarek@paradis.dk
Ved hverdagsmesser henvises til sognebladet og hjemmesiden

December

Søn 16. 3. søn i advent, kl. 9.00 højmesse, menighedskaffe
Tir 18. kl. 14.00 rosenkrans, kl. 14.30 messe, kaffe med efterfølgende samvær
Søn 23. 4. søn i advent, kl. 11.00 højmesse
Man 24. juleaften, Herrens Fødsel, kl. 24.00 midnatsmesse
Tir 25. 1. juledag, kl. 11.00 messe
Ons 26. 2. juledag, Stefan, den første martyr, kl. 11.00 messe
Søn 30. Den Hellige Families Fest, kl. 9.00 højmesse, menighedskaffe, kl. 16.00 polsk messe
Januar
Tir 1. nytårsdag, festen for Maria, Gudsmoder, kl. 11.00 messe
Søn 6. Herrens Åbenbarelse, Helligtrekonger, kl. 9.00 højmesse, menighedskaffe
Tir 8. kl. 14.00 rosenkrans, kl. 14.30 messe, kaffe med efterfølgende samvær. Fællesarbejde i køkken, kirke, præstebolig, menighedsal og haven ml. kl. 11.00 til rosenkransen kl. 14.00
Lør 12. kl. 10.00-13.00 projekter + rengøring for servicegrupperne
Søn 13. kl. Herrens Dåb, kl. 11.00 højmesse, kl. 16.00 messe for polsktalende
Tir 15. kl. 14.00 rosenkrans, kl. 14.30 messe, kaffe med efterfølgende samvær
Ons 16. kl. 16.00 undervisning, forb. til firmelse og 1. kommunion, kl. 17.00-18.00 bibelkreds i menighedssalen ved Pastor Andre?
Søn 20. kl. 9.00 højmesse, menighedskaffe
Tir 22. kl. 14.00 rosenkrans kl. 14.30 messe, kaffe med efterfølgende samvær
Ons 23. kl. 16.00 undervisning, forberedelse til

firmelse og 1. kommunion

Søn 27. Ansgar, kl. 11.00 højmesse, kl. 16.00 polsk messe
Tir 29. kl. 14.00 rosenkrans, kl. 14.30 messe, kaffe med efterfølgende samvær
Ons 30. kl. 16.00 undervisning, forberedelse til firmelse og 1. kommunion
Obs. Okumenisk gudstjeneste vil blive afholdt i midten eller i tredje uge i januar 2008 i Sankt Vincent Kirke. Nærmere senere.

3400 HILLERØD, Sankt Vilhelms Kirke

Kirke og menighedshus: Møllestræde 7
Tlf: 48 24 14 02
Hjemmeside: www.katolskkirkehillerod.dk
Sognepr.: Hans Esmark, Møllestræde 10 B
Tlf: 48 24 14 02 bedst kl. 9.00-10.00, dog undt søn og man, fax 48 24 16 02
E-Mail: hansenmark@adslhome.dk
Menighedsrådsfmd.: Martin Rohof, tlf. 47 74 28 17
E-mail: post@melbymarkiser.dk
Sognemedhjælper: Jette Werner, tlf. 48 21 03 90

2970 HØRSHOLM. Sankt Hans Kirke

Marievej 6, tlf. 45 86 07 51.
Sognets hjemmeside: www.sankt-hans-kirke.dk
Sognepr.: Andrzej Papuga, C.M., tlf. 45 53 07 51.
E-post: sognepraest@yahoo.dk
Andenpr.: Radoslaw Pawlowski, C.M.
Tlf. 45 81 27 96, e-post: katolsk_sogn@yahoo.dk
Præsternes bopæl: Bistrup Byvej 4, 3460 Birkerød.
Giro: 703-8275.
Menighedsrådsfmd. Christa Stæger
Tlf. 48 17 55 60, e-post: christa@staeger.dk
Messtider: (HA)(T)
Søn se nedenfor, tor kl. 10.30.
Mikkelborg, Strandvejen 352, hjem. søn kl. 8.45.

December

Tor 20. kl. 10.30 messe, derefter kirkekaffe
Søn 23. 4. søndag i advent, kl. 9.00 højmesse
Man 24. julevigilie, kl. 16.00 højmesse
Tir 25. juledag, kl. 11.00 højmesse
Ons 26. 2. juledag, kl. 9.00 messe
Tor 27. kl. 10.30 messe, derefter kirkekaffe
Søn 30. Den Hellige Familie, kl. 11.00 højmesse med latinsk ordinarium
Januar
Tir 1. Maria, Guds moder, kl. 16.00 højmesse.
Tor 3. kl. 10.30 messe, derefter kirkekaffe
Fre 4. kl. 19.30 messe og Jesu hjerteandagt
Søn 6. Herrens åbenbarelse, kl. 11.00 højmesse, kirkefrokost efter messen.
Tor 10. kl. 10.30 messe, derefter kirkekaffe
Søn 13. kl. 9.00 Herrens dåb, kl. 9.00 højmesse
Tor 17. kl. 10.30 messe, derefter kirkekaffe
Søn 20. kl. 11.00 højmesse
Tor 24. kl. 10.30 messe, derefter kirkekaffe
Søn 27. kl. 9.00 Sankt Ansgar, kl. 9.00 højmesse med latinsk ordinarium
Tor 31. kl. 10.30 messe, derefter kirkekaffe

3460 BIRKERØD. Den Hellige Families Kirke

Bistrup Byvej 4
Sognets hjemmeside: www.sognet.dk
Sognepr.: Radoslaw Pawlowski C.M.
Mobil tlf. 28 18 47 24
E-mail: radoslaw@pawlowski.dk
Andenpr.: Andrzej Papuga, C.M.
E-mail: papuga@get2net.dk
Tlf. til præsterne: 45 81 27 96.
Menighedsrådsfmd.: Thorsten Wilstrup.
Rosenkrans 1. ons i md efter messen kl. 17.30, Barmhjertigheden Rosenkrans fre inden messen kl. 17.15 (undtagen 1. fre i md). Tilb. af Alterets Sakramente: 1. fre i md efter messen 17.30. Sygebesøg med Kommunionen: 1. fre i md eller efter aftale.
Generelle messtider:
Søn højmesse kl. 10.00, man kl. 17.30, tir kl. 10.00, ons-fre kl. 17.30, lør kl. 16.00.

December

Søn 16. 3. søn i advent, kl. 10.00 krybbspil og højmesse
Fre 21. kl. 17.15 Barmhjertighedens Rosenkrans, derefter messe
Søn 23. 4. søn i advent, kl. 10.00 højmesse
Man 24. juleaften, kl. 23.00 hyrdemesse. Efter messen er der et glas vin og mulighed til at ønske hinanden Glædelig Jul
Tir 25. juledag, kl. 10.00 højmesse, et glas vin efter højmessens.
Ons 26. Festen for den hellige Stefan, den første martyr, kl. 17.30 messe
Tor 27. Festen for den hellige Johannes, apostel og evangelist, kl. 17.30 messe
Fre 28. Festen for De Uskyldige Børn, kl. 17.15 Barmhjertighedens Rosenkrans, derefter messe
Søn 30. Festen for Den Hellige Familie, værnehelgener for vor menighed, kl. 10.00 højmesse
Man 31. kl. 16.00 takkemesse for året, der er gået
Januar
Tir 1. nytår, kl. 10.00 messe
Søn 6. Hellig tre kongers fest, kl. 10.00 højmesse
Tir 8. kl. 19.30 menighedsrådsmode
Tor 10. kl. 16.00 religionsundervisning
Tor 17. kl. 16.00 religionsundervisning

Tor 24. kl. 16.00 religionsundervisning

Tor 31. kl. 16.00 religionsundervisning

13 | Hovedstadsområde NV

2730 HERLEV. Vor Frue Kirke

Herlevgårdsvej 14.
Tlf. 44 94 76 94 og 44 94 76 78
Sognepr.: Leo Kertz O.M.I. Fax 44 53 55 58
Hjælpepr.: Michael Bradley O.M.I.
Engelsk pr.: Carroll Parker O.M.I. tlf. 44 94 76 78
Menighedsrådsfmd.: Aage Vinter Christensen, Pæremosevej 59, 2750 Ballerup. Tlf. 44 97 43 35
Messtider: (HA)(T)
Lør kl. 17.00, søn kl. 10.00, kl. 11.30 (engelsk), man kl. 10.30, ons kl. 19.00, tor kl. 9.30 (engelsk)
1. fre i md kl. 19.30 (engelsk)
3. fre i md kl. 19.30 (dansk) med efterfølgende rosenkransandagt, tilbedelse ons efter messen.
Skriftemål efter aftale.

December

Ons 19. kl. 19.00 bodsandagt
Man 24. juleaften, kl. 16.00 messe
Søn 25. juledag, kl. 10.00 messe
Man 26. 2. juledag, kl. 10.00 messe
Man 31. Nytårsaften, kl. 15.00 taksigelsesmesse
Januar
Søn 1. nytårsdag, kl. 10.00 messe
Søn 6. undervisning efter messen kl. 10.00
Man 7. kl. 19.30 studiekreds
Man 21. kl. 19.30 studiekreds

2700 BRØNSHØJ. Sankt Antoni Kirke

Frederikssundvej 225.
Konst. sognepræst Jesper Fich
Marielystvej 16, 2000 Frederiksberg.
Tlf: 38 79 39 99.
Kirkens kontor henv. Sankt Marie Kirke
Jens Jessens Vej 5, man og fre kl. 10.00-12.00
Tlf: 38 71 53 35.
Menighedsrådsformand: Esther ZivadinoVIC
Tlf. 38 28 82 53
Hver tir messe kl. 19.00 hos Skt. Josef Søstrene
Primulavej 1, 2720 Vanløse, tlf. 38 10 30 34
Ingen planlagte hverdagsmesser i kirken indtil videre

2860 SØBORG. Johanneskirken

Vandtårnsvej 7-9
Konst. sognepræst Jesper Fich, Marielystvej 16, 2000 F. tlf: 38 79 39 99.
Kirkens kontor: Vandtårnsvej 7-9, tlf. 39 69 03 01
Giro: 913-2929. Menighedsrådsfmd.: Paolo Drostby, tlf. 36 56 16 07.
Sognets hjemmeside: www.konsul.suite.dk/sogn
Messtider: (HC2)(T)
Søn kl. 9.30 højmesse, 4. søn i måneden er der familiemesse kl. 9.30, efter højmesse kaffe i menighedslokalet. Alle er velkomne.
KUK for sognets børn og unge: hver tor kl. 18.00-19.30 i menighedslokalet. Der er fællesspining

KATOLSK MENIGHED PÅ BORNHOLM

3720 Åkirkby

Rosenkranskirken, Gregersgade 12,
Konst. sognepr.: Niels Engelbrecht
Tlf. 33 13 37 62/mob. 30 54 21 18
Menighedsrådsfmd.: John Krüger
Tlf: 20 47 04 34.
Pastorall.: Sr. Carina Poppinghaus.
Tlf. 56 95 08 55.
Søstrene af Det dyrebare Blod, Skt. Raphaels-Stiftelse, Lille Madsegade 14, 3700 Ronne
Tlf. 56 95 08 55.
Gudstjenestetider (HC2)(I)
Alle søndage: kl. 10.00 højmesse eller Ordets gudstjeneste.

December

Søn 23. kl. 10.00 messe
Man 24. kl. 14.00 juleaftensmesse
Tir 25. kl. 10.00 højmesse
Søn 30. kl. 10.00 Ordets gudstjeneste
Man 31. kl. 15.00 messe til årets afslutning i søstrenes kapel i Ronne
Januar
Tir 1. kl. 11.00 højmesse
Mødet med damerne i januar aftales senere

14 | Hovedstadsområde NØ

2800 LYNGBY. Sankt Knud Lavards Kirke

Lyngbygårdsvej 1 A
Sognepr.: P. Allen G. Courteau, O.M.I. Tlf. 45 87 5688. Fax: 45 87 56 85. E-mail: agcomi@mail.dk
Giro: 802-7404, Sankt Knud Lavards Kirke.
Andenpræst: Alren Soosaipillai O.M.I
Lyngbygårdsvej 1A. 2800 Lyngby
Tlf. 45 87 08 88, fax 45 87 56 85, mob. 50 15 52 26
Diacon: Kaare H. Nielsen, Kollegievej 2, Charl.
Tlf.: Priv. 39 40 17 45, mob. 60 94 94 10
Missio Danmark: 33 55 60 24
Menighedsrådsfmd.: Greta Maria Salminen
Messtider: (HB2)(T)
Søn M. kl. 11.30.
Lør rosenkrans kl. 16.30, M. kl. 17.00 (aflyst når der

er sognearrangement i Skt. Andreas)
Søndagsmesse: der er kirkekaffe efter messen.
Hverdagsmesser: Jeg fejrer messe hos forskellige søster/nomme kommuniteter og vil derfor bede jer om, at se på opslagstavlen i kirken eller ring i forvejen

Fre dag: Rosenkrans kl. 15.30. messe kl. 16.00
NB. Fra søndag den 7. oktober er messe kl. 11.00

December

Søn 16. 3. søn i advent, kl. 11.00 messe, kl. 12.00-13.00 firmelsesundervisning
Fre 21. kl. 9.00 (ca.) skolens krybbspil
Søn 23. 4. søn i advent, kl. 11.00 messe med efterfølgende juletraesfest. Ingen undervisning.
Man 24. juleaften, kl. 16.00 messe, kl. 24.00 midnatsmesse.
Tir 25. juledag, NB.! kl. 10.00 messe
Ons 26. 2. juledag, NB.! kl. 10.00 messe
Søn 30. Den Hellige Familie Fest, kl. 11.00 messe
Man 31. nytårsaften, kl. 17.00 messe
Januar
Firmelsesundervisning hver søndag efter messen indtil kl. 13.00
Tir 1. Maria, Guds Moder, NB.! kl. 10.00 messe
Fre 4. kl. 8.15 skolesmesse
Søn 6. Herrens Åbenbaring, kl. 11.00 messe med efterfølgende brunch
Man 7. Skt. Knud Lavard, kl. 17.00 messe
Søn 13. Herrens Dåb, kl. 10.00 1. kommuniionsundervisning, kl. 11.00 messe
Fre 18. kl. 8.15 skolesmesse.
Søn 20. 2. alm. søn, kl. 11.00 messe.
Lør 26. kl. 10.00 rengøring, kl. 15.00 vietnamesisk messe
Søn 27. Skt. Ansgars Fest, kl. 10.00 1. kommuniionsundervisning, kl. 11.00 messe

2900 HELLERUP. Sankt Therese Kirke

Bernstorffsvej 56
Sognepræst: Pastor Niels Engelbrecht, Bredgade 64, 1260 Kbh. K. tlf. 33 13 37 62 el. niels.engelbrecht@get2net.dk
Andenpræst: Pastor Jørgen Erichsen, Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup, tlf.: 39 61 19 19, bedst kl. 9.-10.
Andenpræst: Pastor Mikolaj Kecik, Bredgade 64, 1260 Kbh. K. tlf. mobil 50 12 44 63
E-mail: mikolaj@kecik.pl
Sognekontor: Bredgade 64, 1260 København K
Tlf: 33 13 37 62 – Man. - fr. kl. 10.30-15.
Menighedsrådsformand: Felicity Pors
Rørmosevej 6, tlf. 39 69 47 28, 2400 Kbhvn. NV
Organist: Torben Bang, tlf. 39 67 12 98
Messtider: (HB), (T)(H)
Søn højmesse kl. 9.00, reciteret messe kl. 11.00, familiemesse kl. 11.00, 2. og 4. søn i måneden. Efter højmessens i menighedslokalet. Hverdage: Man & ons messe kl. 11.00, tir, tor og fre messe kl. 8.00, lør messe kl. 11.30 med forudgående rosenkrans kl. 11.10. 1. og 3. man i måneden tilb. kl. 10.00-11.00

December

Man 17. kl. 10.00 tilbedelse af alterets sakramente, kl. 11.00 messe. Meditationsaften, Strandvejen 91, kl. 19.00
Søn 23. 4. søn i advent, kl. 9.00 højmesse, kl. 11.00 familiemesse
Man 24. juleaften, kl. 23.30 midnatsmesse
Tir 25. juledag, Herrens fødsel, kun en messe, kl. 11.00 højmesse
Søn 30. Den hl. Familie, kl. 9.00 højmesse, kl. 11.00 reciteret messe, mellem messerne er der juletraesfest i kantinen
Man 31. nytårsaftensdag, kl. 16.00 taksigelsesmesse
Januar
Tir 1. nytårsdag, festen for Maria, Gudsmoder, kl. 11.00 messe
Ons 2. kl. 19.30 bibelaften: 1. Mosebog.
Lør 5. Bededag for præste- og ordenskald. Rosenkrans kl. 11.10, derefter messe.
Søn 6. Herrens Åbenbarelse, kl. 9.00 højmesse, kl. 11.00, rec. messe
Man 7. kl. 10.00 tilbedelse af alterets sakramente kl. 11.00 messe
Ons 9. Mini-KUK kl. 18.00-19.30 i KUK lokalet.
Søn 13. kl. 11.00 familiemesse derefter familiedag til ca. kl. 14.00
Tir 16. kl. 19.00 MR-møde
Man 21. kl. 10.00 tilbedelse af alterets sakramente kl. 11.00 messe. Meditationsaften, Strandvejen 91, kl. 19.00
Tir 22. Kirkevandring i Kbh. kl. 19.30, Skt. Pauls Kirke, Nyboder.
Ons 23. Mini-KUK kl. 18.00-19.30 i KUK lokalet.
Lør 26. Temalordag kl. 14.30-16.30: helgenkåring af assumptionssøstrenes grundlægger v/Sr. Anna Kristina
Søn 27. kl. 11.00 familiemesse, RCFA eng. familiemesse kl. 16.30.

Immaculata kirken, Strandvejen 91

Søndage kl 9.00.

2920 CHARLOTTEBLUND

Sankt Andreas Kirke, Kollegievej 2.
Sognepr.: Pastor Allen G. Courteau, O.M.I., Lyngbygårdsvej 1A, 2800 Lyngby. Tlf: 45 87 56 88.

E-mail: agcomi@mail.dk

Andenpræst: Alrin Soosaipillai, O.M.I., Lyngbygårdsvej 1A, 2800 Lyngby, tlf. 45 87 08 88, fax 45 87 56 85, mob. 50 15 52 26. Sognekontor: Kollegievej 2A, 2920 Charlottenlund. Tlf. 39 64 30 39 - Normalt åbent onsdag kl. 9 - 12. Diakon: Kaare H. Nielsen, Kollegievej 2, Charl. Tlf.: Priv. 39 40 17 45, mob. 60 94 94 10 Missio Danmark: 33 55 60 24 Menighedsrådsfmd.: Henrik Thomsen Tlf. 39 29 14 79, e-mail roennowthomsen@email.dk Messtider: (HB2)(T) Hverdage: man - tor fejrer jeg messe hos forskellige søster/monne kommuniteter og vil derfor bede jer se på opslagstavlen for messens tidsændring eller aflysning. Da jeg ofte er i Karmel om tirsdagen er der Laudes kl. 8.00. Skolemesse igen om onsdagen kl. 8.15.

NB. På grund af omfattende rensning og malearbejde er Skt. Andreas Kirke lukket fra juli indtil midt i januar 2008. Der holdes dog messe 1. søn i menighedslokalet. Midt i januar 2008 er der messe hver søn kl. 10.00. Hverdagmesse holdes i huskapellet Kollegievej 2A.

December
Søn 16. 3. søn i advent, kl. 10.00 messe
Søn 23. INGEN messe.
Tir 25. juledag, kl. 10.00 messe
Søn 30. Den Hellige Familie Fest, kl. 10.00 messe
Januar
Tir 1. Maria, Guds Moder, kl. 10.00 messe i huskapellet. (KÆK er aflyst i januar måned.)
Søn 6. INGEN messe
Søn 13. INGEN messe
Søn 20. 2. alm. søn, kl. 10.00 messe i kirken
Søn 27. Skt. Ansgars Fest, kl. 10.00 messe

15 | Hovedstadsområde V

1616 KBH. V. Jesu Hjerter Kirke, Stenosgade 4. Tlf. 33 24 65 80 og 33 21 85 88. Fax: 33 25 07 38. Sognepr.: Gerhard Sanders SJ. E-mail: Stenosgade@mail.dk Andenpr.: Michael Hornbech-Madsen Tlf. 33 21 59 34, menighedsrådsfmd.: Ruth Christophersen. Tlf. 36 16 70 84. Messtider: (HA)(T) Man-fre kl. 8.15 og 17.00, lør kl. 8.15, kl. 18.00 italiensk messe.

Søn kl. 10.00 latinsk højmesse, kl. 11.30 dansk højmesse, kl. 20.00 aftenmesse. Lejlighed til skriftemål for og eft. alle messer og eft. aftale.

December
Lør 15. kl. 12.00 Tro-og-Lys gruppen holder eftermiddagsmøde. Afslutning med messe kl. 16.30. Nye venner er velkomne!
Tir 18. kl. 14.30 Stenoklubben indbyder til advents/julehygge med hjemmebagte kager og pastor Michael Hornbech-Madsens julefortælling.
Fre 21. bønssaften, kl. 17.00 messe efterfulgt af Sakramental tilbedelse indtil kl. 20.00. Vekslen mellem stilhed, bøn, hymner og tekstlæsning.
Man 24. kl. 8.15 morgenmesse. Ingen eftermiddagsmesse kl. 17. Julenat: kirken åbnes kl. 23.00 koret synger julen ind kl. 23.30, kl. 24.00 midnatsmesse. Derefter kan vi ønske hinanden Glædelig Jul i menighedssalen, Stenosgade 4 B.
Tir 25. juledag, kl. 10.00 julehøjmesse, kl. 11.30 messe med julesalmer. (Ingen kirkekaffe), kl. 20.00 aftenmesse
Ons 26. Stefan, 2. juledag, kl. 10.00 messe. Ingen senere messer.
Man 31. kl. 8.15 morgenmesse, kl. 16.00 taksigelsesmesse for året, der gik

Januar
Tir 1. Festen for Maria, Guds Moder, kl. 10.00 og kl. 17.00 messe
Fre 4. Jesu Hjerter Fredag. Udstilling af det Helligste Sakramente til stille tilbedelse kl. 16.00 Sakramental velsignelse kl. 16.45. Messe kl. 17.00
Søn 13. kl. 18.00 messe på kroatiske.
Tir 15. kl. 14.30 Stenoklubben: "Den hl. Elisabeth af Thüringen 800 år" v/ Inger Harbo Andersen. Alle er velkomne.
Fre 17. P. August Ziggelaar S.J. fylder 80 år. Vi fejrer en festlig messe med ham kl. 17.00 og kan derefter ønske ham tillykke med de mange år ved en reception i menighedssalen.
Lør 19. kl. 12. Tro-og-Lys gruppen holder eftermiddagsmøde. Tag madpakken med! Afslutning med messe kl. 16.30. Nye venner er velkomne!
Ons 23. kl. 19.30 i menighedssalen: Sr. Abraham fra Jerusalem fortæller.
Hver tir åbnes kirken kl. 16.00, efter messen kl. 17.00 rosenkransbøn.
Hver søndag indbyder vi til kirkekaffe efter 11.30-messen. Kaffen - og theem - serveres i menighedssalen, indgang: Stenosgade 4 B.
Forberedelse til firmesse: Hver lørdag kl. 11.00-12.00 v/ pastor Michael Hornbech-Madsen. Studiekreds for voksne om aktuelle emner v/ pastor Michael Hornbech-Madsen: Hver onsdag kl. 19.30 i præstegården.

2000 FRB. Sankt Mariæ Kirke, Jens Jessens Vej 5. Hjemmeside: www.mariae.dk Sognepr.: Jesper Fich, Marielystvej 16. Tlf. 38 79 39 99. E-mail: fich@post4.tele.dk Kirkens kontor: Jens Jessens Vej 5. Normalt ma og fr 10-12. Tlf. 38 71 53 35. Fax: 38 71 53 36. Menighedsrådsfmd.: Flemming Emmering Tlf.: 43 43 65 02 eller 26 27 65 02 E-mail: emmering@post.tele.dk Forening: Sankt Mariæ Unge Katolikker (SMUK). Hjemmeside: www.mariae.dk/sruk Messtider: (HA) (T, H) Søn kl. 11.00 hm.

December
Søn 16. 3. søn i advent, kl. 11.00 højmesse
Søn 23. 4. søn i advent, kl. 11.00 højmesse
Man 24. Herrens fødselsfest, kl. 16.00 vigiliemesse, kl. 23.30 vigiliemesse
Tir 25. Herrens fødselsfest, kl. 11.00 højmesse
Ons 26. Skt. Stefans fest, kl. 11.00 højmesse
Søn 30. Hellige families fest, kl. 11.00 højmesse
Man 31. kl. 16.00 nytårsmesse
Januar
Tir 1. Festen for Maria, Guds moder, kl. 16.00 højmesse
Søn 6. Epifani, Hellig Tre kongers fest, kl. 11.00 højmesse med børnepredikaten
Søn 13. Herrens Døb, kl. 11.00 højmesse
Søn 20. 2. alm. søn, kl. 11.00 højmesse
Søn 27. Ansgar, kl. 11.00 højmesse
Den anden tirsdag i hver måned kl. 14.00: Møde i Katolsk Ældreklub. Nærmere oplysning hos: Hans K. Thomsen - tlf. 38 74 78 09

2650 HVIDOVRE. Sankt Nikolaj Kirke

Strøbyvej 2 Sognepr.: Wladyslaw Zdunek, C.ss.R. Tlf. 36 78 27 90. Træffes tir, fre, lør 9.00-12.00, tor 16.00-18.00 ellers kun efter aftale Fax: 3678 2790. Giro: 706-5590. Menighedsrådsfmd.: Jette Kromayer tlf.: 36 78 09 11 Messtider: (HA)(T) Søndage Hm. kl. 10.00, 1. søn i md. polsk m. kl. 12.00, 3. søn i md. polsk m. kl. 17.00, lør M. kl. 17.00 (1. lør i md. dansk/vietnamesisk). Hverdage man-fre M. kl. 8.00

December
Søn 23. 4. søn i advent, kl. 10.00 højmesse
Man 24. Herrens Fødsel, kl. 16.00 julemesse, kl. 24.00 midnatsmesse
Tir 25. juledag, kl. 10.00 højtidens messe, kl. 12.00 polsk messe
Ons 26. 2. juledag, Hl. Stefan, kl. 10.00 højmesse
Tor 27. Hl. Johannes
Fre 28. De uskyldige børn
Søn 30. Den Hl. Familie, kl. 10.00 højmesse
Man 31. nytårsaften, kl. 16.00 messe og sakramental velsignelse
Januar
Tir 1. nytårsdag, Maria, Gudsmoder, kl. 10.00 højmesse. Kollekt for Det Danske Bibelselskab
Lør 5. Guds Moders dag, kl. 17.00 dansk-vietnamesisk messe
Søn 6. Herrens Åbenbarelse, Hl. Tre Konger, kl. 10.00 højmesse, kl. 12.00 polsk messe
Man 7. Hl. Knud, martyr
Søn 13. Herrens Døb, juletiden afsluttes, kl. 10.00 højmesse, kirkekaffe
Lør 19. Hl. Henrik, biskop og martyr, kl. 17.00 messe
Søn 20. kl. 10.00 højmesse, kl. 17.00 polsk messe
Søn 27. Hl. Ansgar, bispedømmets første værnehelgen, kl. 10.00 højmesse

16 | Hovedstadsområde N & NV

2200 KBH. N. Sakramentskirken Nørrebrogade 27 C Sognepr.: Reinhold Sahner Tlf. 35 35 68 25. Træffes bedst efter telefonisk aftale eller send en e-mail. Kirkens hjemmeside: www.sakramentskirken.dk E-mail: sakramentskirken@mail-telia.dk Fax: 35 36 64 30. Præst for engelsk-talende: Carroll Parker Tlf. 4494 7678. Præst for fransk-talende: Pascal Rene Lung Tlf. 0046 461 896 27. Hospitalspræst: Jørgen Erichsen Tlf. 39 61 19 19. Giro: 804-6638 Menighedsrådsform.: Brian Kalleshave Messtider (HB2)(T) Søn dansk M kl. 10.00, engelsk M kl. 18.00 Fransk M kl. 11.30 (1. og 3. Søn i md.) Hverdage: tir kl. 8.00 (skolemesse, dog ikke i ferietiden), ons kl. 17.00 (engelsk) Messtiderne til højtidene, andre messtider og arrangementer m.m. kan ses på kirkens hjemmeside.

17 | Hovedstadsområde K

1260 KBH. K. Sankt Ansgars Domkirke Bredgade 64 Hjemmeside: www.sanktansgarkirke.dk Sognepr.: Niels Engelbrecht. Tlf. 33 13 37 62, kl. 10.00-12.00 undt. man og tor. Andenpræst Mikolaj Keciak, tlf. 54 92 06 81, Andenpr.: Pastor Jürgen Erichsen, Bernstorffsvej 56, 2900 Hellerup, tlf. 39 61 19 19, træffes bedst kl. 8.00-9.00. Børne- og ungdomspræst: Gregers Mærsk-Kristensen, tlf. 33 13 55 83. Kirkens kontor tlf. 33 13 37 62, man, tir, tor og fre kl. 10.00-15.00, ons eft. aftale. Fax: 33 32 10 49. E-mail: sanktansgar@city.dk Giro: 642-5305. Menighedsrådsfmd.: Andreas Rude. Tlf. 35 35 03 56. Faste messtider: Man-fre kl.7.30 Laudes, kl. 8.00 og kl. 17.00 messe, lør kl. 17.00 messe, søn kl. 8.00 messe, kl. 10.00 højmesse, kl. 17.00 Vesper, 1. søn i måneden kl. 19.00 ungdomsmesse, 2. og 4. søn kl. 12.00 ukrainsk messe (byzantinsk ritus), kl. 19.30 SAKS-messe 3. søn kl. 18.30 ungdomsmesse for de helt unge

December
Ons 19. kl. 19.00 julekoncert med "Renaissancecekeret" under ledelse af Philip Due Jensen
Lør 22. kl. 17.00 aftenmesse
Søn 23. 4. søn i adv. kl. 8.00 messe kl. 10.00 højmesse
Man 24. juleaften, kl. 16.00 familiemesse, kl. 23.30 julemusik, kl. 24.00 midnatsmesse ved biskop Czeslaw Kozon
Tir 25. Herrens Fødsel, kl. 10.00 Pontifikalmesse ved biskop Czeslaw Kozon. (NB! ingen andre messer juledag)
Ons 26. Stefan, den første martyr, kl. 10.00 messe med julesalmer (NB! Ingen andre messer)
Lør 29. kl. 17.00 aftenmesse
Søn 30. Den hellige Familie, kl. 8.00 messe, kl. 10.00 højmesse
Man 31. kl. 16.00 højmesse med årsafslutning og sakramental velsignelse (NB! Ingen andre messer den 31.)

Januar
Tir 1. festen for Maria, Gudsmoder, kl. 10.00 messe (NB! Ingen andre messer nytårsdag)
Ons 2. kl. 19.30 i Sct. Therese menighedssal: bibel-aften med pastor Engelbrecht: 1. Mosebog
Lør 5. kl.14.30 voksenkatekese, kl.17.00 aftenmesse
Søn 6. Herrens Åbenbarelse, kl. 8.00 messe, kl. 10.00 familiemesse med efterfølgende Hellig tre Kongers fest i menighedssalen, kl. 15.00 ukrainsk julegudstjeneste og fest i salen, kl. 19.00 ungdomsmesse.
Man 7. kl. 12.00 ukrainsk messe
Tor 10. kl. 17.00 messe med Admissio af kandidater til præstetjenesten, kl. 19.30 bibelaften i undervisningslokalet ved pastor Mikolaj Keciak
Lør 12. kl. 17.00 aftenmesse
Søn 13. festen for Herrens Døb, kl. 8.00 messe, kl. 10.00 højmesse, kl. 12.00 ukrainsk messe, kl. 17.00 vesper, kl. 19.30 SAKS-messe
Lør 19. kl. 17.00 aftenmesse
Søn 20. kl. 8.00 messe, kl. 10.00 højmesse, undervisning for børnene efter højmessens, kl. 18.30 ungdomsmesse for de helt unge.
Tir 22. kl. 19.00 økumenisk kirkevandring begynder i Sankt Pauls kirke, Nyboder
Tor 24. kl. 19.30 bibelaften i undervisningslokalet ved pastor Mikolaj Keciak.
Fre 25. kl. 19.30 forsonings- og helbredelsesmesse
Lør 26. kl. 17.00 aftenmesse
Søn 27. Sankt Ansgars Fest, kl. 8.00 messe, kl. 10.00 pontifikalmesse ved biskop Czeslaw Kozon, kl.12.00 ukrainsk messe, kl. 16.00 festvesper med procession. Efter vesper reception i menighedssalen.

18 | Amager

2300 KBH. S. Sankt Annæ Kirke, Dronning Elisabeths Allé 3 E-mail: sanktannaekirke@yahoo.com Hjemmeside:www.sanktannaekirke.dk. Sognepræst: Wieslaw Podlach C.Ss.R. Tlf. 32 86 07 25 E-mail: wpodlach@wp.pl Andenpræst: Benny Mathew C.Ss.R. Tlf. 32 86 07 23, mobil 21 93 42 15 Præst for polakker: Leszek Kapusta C.Ss.R. Tlf. 32 86 07 24, mobil 26 50 30 12 E-mail: Leszek.Kapusta@gmail.com Præst for filippinerne: Patrick Sheils C.Ss.R. Tlf. 32 86 07 29, mobil 20 84 80 84 E-mail:patrick.sheils@post.tele.dk Kirkekontor: Hans Bogbinders Allé 2, 2300 Kbh. S. Tir-fre 10.00-12.00 & tor. 17.00-18.00 Tlf: 32 58 41 02, fax: 32 86 07 38 Giro: 815-3442 Menighedsrådsformand: Peter Georg Rasmussen, tlf: 32 59 13 40 Messtider: (HA) (T) Søn kl. 8.30 messe, kl. 10.00 højmesse, kl. 12.00 polsk messe, kl. 17.00 engelsk messe, lør kl. 17.00 engelsk messe. Hverdage: man kl. 8.00 messe, tir kl. 17.00 messe

med vesper, ons kl. 8.00 messe med laudes, tor kl. 19.00 messe med novene, fre kl. 8.00 messe, bortfaldet 1. fredag, 1. fre kl. 19.00 messe Jesu Hjerter og derefter vågenat, lør kl. 8.00 messe med laudes. Lejlighed til skriftemål efter aftale med præsten
December
Søn 23. 4. søn i advent, kl. 8.30 messe, kl. 10.00 højmesse.
Man 24. kl. 24.00 midnatsmesse
Tir 25. 1. juledag, kl. 10.00 festmesse, NB! Ingen messe kl. 8.30.
Ons 26. 2. juledag, kl. 10.00 højmesse, NB! Ingen messe kl. 8.30.
Søn 30. Den Hellige Familie, kl. 8.30 messe, kl. 10.00 højmesse
Man 31. kl. 15.30 takkegudstj. for det forløbne år.
Januar
Tir 1. Festen for Maria, Guds moder, kl. 14.00 festmesse. Kollekt for det Danske Bibelselskab.
Fre 4. Jesu Hjerter fredag, kl. 19.00 messe med sakramental velsignelse og derefter vågenat.
Lør 5. kl. 8.00 messe med laudes. Bededag for præste- og ordenskald
Søn 6. Herrens Åbenbarelse, kl. 8.30 messe, kl. 10.00 højmesse
Man 7. Knud Hertug, martyr, kl. 8.00 messe
Søn 13. Herrens Døb, kl. 8.30 messe, kl. 10.00 højmesse
Lør 19. kl. 8.00 messe med laudes. Den økumeniske beudege begynder.
Søn 20. kl. 8.30 messe, kl. 10.00 højmesse
Fre 25. Den Hl. Apostel Pauls omvendelse, kl. 8.00 messe
Lør 26. Timoteus og Titus, kl. 8.00 messe med laudes.
Søn 27. Ansgar, bispedømmets første værnehelgen, kl. 8.30 messe, kl. 10.00 højmesse. Kirketælling
Man 28. Thomas af Aquino, kl. 8.00 messe
Tor 31. Johannes Bosco, kl. 19.00 messe med noveandagt.

19 | Grønland

3900 NUUK. Krist Konge Kirke. Sognepræst: Paul Marx, OMI, Koutaa 1, Box 51 Tlf.: 00 299 32 1275. Fax: 00 299 32 3175. E-mail: kristkongegreenetnet.gl Messtider: Søndage: kl. 10.00. Hverdagsmesser: man., tir. og tor. kl. 18.00, ons kl. 18.00 messe efterfulgt af tilbedelse indtil kl. 19.00, fre kl. 18.00 hos Jesu Små Søstre, Blok 9, 213, lør kl. 11.00. OBS: Ændringer i hverdags messtidspunkter kan ske. Fejring af bodens sakramente: Efter aftale. Sammenkomster: Efter søndags og onsdags liturgier. Messtider gælder kun, når der en præst i Nuuk. Eilers ordets liturgi m. kommuniionsudd. søn kl. 10.00, ons kl. 18.00, fre kl. 18.00 hos søstrene, blok 9, 213.
December
Man 24. kl. 23.45 Herrens Fødsel, julesalmer, derefter fejringen af julenatens eukaristi.
Tir 25. kl. 11.00 julemorgens eukaristi
Ons 26. kl. 10.00 Den Hellige Stefan
Søn 30. kl. 10.00 Den Hellige Familie
Man 31. kl. 17.00 kalenderårets sidste dag: Takkeltiturgien for året, der er gået
Januar
Tir 1. kl. 17.15 Maria, Gudsmoder
Søn 6. kl. 10.00 Herrens Åbenbarelse
Fra man 7. januar til tir 5. februar er der ingen præst. På de 4 søndage i perioden fejres den ordets liturgi med kommuniionsuddeling.

20 | Færøerne

FO 100 TÓRSHAVN. Mariukirkjan Mariugota 4 Konst. sognepr.: Lars Messerschmidt, Gl. Kongevej 15 A, 1610 Kbh. V. Tlf. 33 55 60 80 Kirken: Tlf./Fax: 00 298 31 0380. E-mail: sktmaria@post.olivant.fo Præstegården: Mariugota 10. Tlf. 00-298 31 1779. Diakon: Christian Gabrielsen, Tradargata 16, 160 Argir. Tlf. 00-298 31 0653. E-mail: gabriel@post.olivant.fo Menighedsrådsfmd.: Sr. Maria Spiteri Cremona f.m.m. Messtider: (HC2)(I) Søndage: kl. 11.00 højmesse
Julen:
Man 24. kl. 24.00 midnatsmesse
Tir 25. kl. 11.00 højmesse
Ons 26. kl. 11.00 messe

GUDSTJENESTER PÅ FREMEDE SPROG Arabisk messe

For tiden ingen fastboende præst. Henv. Katolsk Bispekontor, Gl. Kongevej 15, 1610 Kbh. V. Tlf.: 33 55 60 80
Communauté de Langue Française Pater Pascal René Lung, O.P., Sandgatan 8, SE-223 50 Lund. Tlf. 0046 461 473 91. Fax: 0046 461 473 91. E-mail: pascalrene@dominikanu

Hjemmeside: <http://www.dominikaner.no/>
 Messes le 1er et le 3e dimanche à 11:30 (septembre à juin inclus) à Sakramentskirken, Nørrebrogade 27, 2200 København N. Tlf. 35 35 68 25.
Deutschsprachige Gemeinde
 Messe fejres af pastor Reinhold Sahner (tlf. 35 35 68 25) hver 1. og 3. søndag om måneden kl.11.00, i Skt. Augustins Kirke, Jagtvej 183, Kbh Ø.
English-Speaking Ministry
 Fr. Carroll Parker O.M.I., Herlevgårdsvej 14, 2730 Herlev. Tlf. 44 94 76 78. Fax: 44 53 55 58.
 Vor Frue Kirke, Herlev:
 Sunday 11.30 am: Mass. Thursday 9.30 am: Mass. Friday 7.30 pm: 1st Friday of the month.: Mass. Sakramentskirken:
 Sunday 5.35 pm: Recitation of the rosary; 6.00 pm: Mass. Wednesday 5.00 pm: Novena and Mass. Holidays: Mass times as on sundays.
Filippinere
 Fr. Patrick J. Sheils C.ss.R., Hans Bogbinders Allé 2, 2300 Kbh. S. Tlf. 32 86 07 29, mob 20 84 80 84, fax: 32 86 07 38.

Sankt Annæ Kirke: Sat and Sunday 17.00 pm: Mass.
Kroatisk Mission
 For tiden ingen fastboende præst. Betjenes lejlighedsvis af præster fra Sverige og fra Tyskland.
 Henv: Katolsk Bispekontor, Gl. Kongevej 15, 1610 København V. Tlf.: (45) 33 55 60 80.
Misa en Español
 Henv. Katolsk Bispekontor, Gl. Kongevej 15, 1610 Kbh. V., tlf.: 33 55 60 80
Messe in Italiano
 Don Michael Hornbech-Madsen, Vesterbrogade 28, 1.th., 1616 København V. Tlf. 33 21 59 34.
 Ogni sabato alle ore 18. Jesu Hjerter Kirke. Kbh. V.
Mszę święte w jesyku polskim
 Kosciol Swietej Anny
 W kazda niedziele o godzinie 12.00
 W piernyzy piątek miesiaca o godzinie 19.00
 W maju, czerwcu i pazdzierniku, naborzenstwa o godzinie 19.00 O. Leszek Kapusta C.Ss.R. Hans Bogbinders Alle 2 2300 Kopenhagen S tel. 32 86 07 24, mobil 26 50 30 12, e-mail: lks210@wp.pl
www.annaekirke.info

Tamilske gudstjenester
 Pastor Jude Kulas, Kastetvej 1, 2, 9000 Aalborg Tlf. 98 79 63 47 eller 20 86 67 38, fax 98 79 63 48
Vietnamesere
 Øst for Storebælt:
 Pastor Huy Châu Chu (Joseph), Kollegievej 4 A, 2920 Charl., tlf. 39 90 57 27, mobil 20 16 20 90
 Fyn:
 Pastor Nguyen Ngoc Tuyen (Pierre), Havnegade 1, 5700 Svendborg, tlf. 62 21 05 42, mobil 22 44 13 06
 Jylland:
 Pastor Nguyen Minh Quang (Josef), Thorsgade 22, 8900 Randers, tlf. 87 30 00 30, mobil: 51 32 88 96
Kaldæiske gudstjenester
 Pastor Kaldæisk menighed: p. Moshe, Faris, Ryesgade 33, 4 th, 8000 Århus C., tlf.: 26 93 98 24
Messe efter traditionel latinsk ritus
 (1962-messeordning):
 2. sø. i måneden, kl. 16, Inst. Sankt Joseph (kapellet), Dag Hammarskjølds Alle 17, København Ø.
 Evt. ændringer annonceres på www.tridentinsk.suite.dk.

Koder for kørestolsbrugere
 Koderne er anført efter „Messtider“
 HA = Direkte adgang ad fast rampe, fast skinne eller elevator.
 HB = Adgang ad løs rampe eller skinne.
 HC = Kun adgang ved loft.
 1 = Placering af fast adgangsvej oplyses ved henvendelse til sognekoret.
 2 = Hjælp ved ankomst efter aftale med sognekoret/ kirken.

Koder for hørehandicappede
 Koderne er anført efter „Messtider“
 T = Teleslynge.
 H = Andre hjælpemidler for hørehandicappede, f.eks. højtaleranlæg eller hånd-høreapparat. Sidstnævnte skal nogle steder lånes i kirken sakristi.
 I = Ingen hjælpemidler for hørehandicappede.

Liturgisk kalender 16. december 2007 - 31. januar 2008

December 2007

16. viol. eller rosa. 3. SØNDAG I ADVENT. (III Ps).
Adv.pf. II
 L.: 1 Mos 49,2,8-10. Ev.: Matt 1,1-17.
NB: Tidebønnen følger et særligt skema de sidste 7 dage før jul. Særlige antifoner til Zakarias' og jomfru Marias lovsange.

ADVENTSTIDEN II

17. viol. Mandag i 3. uge i advent. (III Ps).
Adv.pf. II
 L.: 1 Mos 49,2,8-10. Ev.: Matt 1,1-17.

18. viol. Tirsdag i 3. uge i advent. (III Ps).
Adv.pf. II
 L.: Jer 23,5-8. Ev.: Matt 1,18-24.

19. viol. Onsdag i 3. uge i advent. (III Ps).
Adv.pf. II
 L.: Dom 13,2-7,24-25a. Ev.: Luk 1,5-25.

20. viol. Torsdag i 3. uge i advent. (III Ps).
Adv.pf. II
 L.: Es 7,10-14. Ev.: Luk 1,26-38.

21. viol. Fredag i 3. uge i advent. (III Ps).
Adv.pf. II
 L.: Højs 2,8-14 eller Sef 3,14-18a. Ev.: Luk 1,39-

(Petrus Canisius, præst og kirkelærer, (†1597), kan ihukommes.)

22. viol. Lørdag i 3. uge i advent. (III Ps).
Adv.pf. II
 L.: 1 Sam 1,24-28. Ev.: Luk 1,46-56.

23. viol. 4. SØNDAG I ADVENT. (IV Ps).
 * Cr. Adv. pf. II.
 1.L.: Es 7,10-14
 2.L.: Sir 24,1-2,3-4ab,5-6.
 3.L.: Rom 1,1-7.
 Ev.: Matt 1,18-24.

24. viol. Mandag i 4. uge i advent. (IV Ps).
Adv.pf. II
 L.: 2 Sam 7,1-5,8b-12,14a.16. Ev.: Luk 1,67-79.

Adventstiden afsluttes efter non.

JULETIDEN

* hvid. HERRENS FØDSEL. (h).
 Mandag aften. VIGILIEMESSE.
 Gl. Cr. Jul. pf.
 1.L.: Es 62,1-5
 2.L.: Sir 49,4-5,16-17,27+29.
 3.L.: Om Herrens store godhed vil jeg synge for evigt.
 4.L.: Ap.G 13,16-17,22-25.
 Ev.: Matt 1,1-25 eller 1,18-25.

25. Tirsdag. HØJTIDENS MESSE
 Gl. Cr. Jul. pf.

Julenat. 1.L.: Es 9,1-6
 2.L.: Sir 96,1-2a,2b,3,11-12,13.
 3.L.: 1 dag er der født os en Frelser; han er Kristus, Herren.
 4.L.: Tit 2,11-14.
 Ev.: Luk 2,1-14.

Julemorgen. 1.L.: Es 62,11-12
 2.L.: Sir 97,1+6,11-12.
 3.L.: Lyset skal stråle over os i dag; for Herren er os født.
 4.L.: Tit 3,4-7.
 Ev.: Luk 2,15-20.

Juledag. 1.L.: Es 52,7-10
 2.L.: Sir 98, 1,2-3b,3c-4,5-6.
 3.L.: Hele den vide jord har set vor Guds frelse.
 4.L.: Hebr 1,1-6.
 Ev.: Joh 1,1-18 eller 1,1-5,9-14.

26. rød. Onsdag. STEFAN, den første martyr (f)(IV Ps).
 Gl. Jul. pf.
 L.: Ap.G 6,8-10; 7,54-60
 2.L.: Sir 31,3cd-4,6+8ab,16bc-17.
 3.L.: I dine hænder, Herre, befaler jeg min ånd.
 Ev.: Matt 10,17-22.

27. hvid. Torsdag. JOHANNES, apostel og evangelist (f)(IV Ps).
 Gl. Jul. pf.
 L.: 1 Joh 1,1-4
 2.L.: Sir 97,1,2-5,6,11-12.
 3.L.: I retfærdige, glæd jer i Herren.
 Ev.: Joh 20,2-8.

28. rød. Fredag. DE USKYLDIGE BØRN, martyrer (f)(IV Ps).
 Gl. Jul. pf.
 L.: 1 Joh 1,5,2,2
 2.L.: Sir 124,2-3,4,5,7b-8.
 3.L.: Vor sjæl slap fri som en fugl af fuglefængerens snare.
 Ev.: Matt 2,13-18.

29. hvid. Lørdag. 5. DAG I JULEUGEN. (IV Ps).
 Gl. Jul. pf.
 L.: 1 Joh 2,3-11. Ev.: Luk 2,22-35.

(Thomas Becket, biskop og martyr (+1170), kan ihukommes.)

30. hvid. Søndag. DEN HELLIGE FAMILIE, JESUS, MARIA OG JOSEF (f)(I Ps).
 * Gl. Cr. Jul. pf.
 1.L.: Sir 3,2-6,12-14
 2.L.: Sir 128,1-2,3,4-5.
 3.L.: Lykkelig hver den, der frygter Herren og vandrer ad hans veje.
 4.L.: Kol 3,12-21.
 Ev.: Matt 2,13-15,19-23.

31. hvid. Mandag 7. DAG I JULEUGEN. (I Ps).
 Gl. Jul. pf.
 L.: 1 Joh 2,18-21.
 Ev.: Joh 1,1-18.

(Silvester I, pave (+335), kan ihukommes.)

Januar 2008

1. hvid. Tirsdag. Juledags oktav. FESTEN FOR MARIA, GUDSMODER (h).
 Gl. Cr. Jomfru Marias pf.
 1.L.: 4 Mos 6,22-27;
 2.L.: Sir 67,2-3,5,6+8.
 3.L.: Gal 4,4-7.
 Ev.: Luk 2,16-21.

Kollekt for det Danske Bibelselskab.

2. hvid. Onsdag i juletiden. (I Ps).
 Basilius den Store (†379) og Gregor af Nazianz (†390), biskopper og kirkelærere (m).
 Jul. pf.
 L.: 1 Joh 2,22-28. Ev.: Joh 1,19-28.

3. hvid. Torsdag i juletiden. (I Ps).
 Eller hvid. Jesu hellige navn.
 Jul. pf.
 L.: 1 Joh 2,29-3,6. Ev.: Joh 1,29-34. eller (Jesu hellige navn) L.: Fil 2,1-11. Ev.: Luk 2,21-24

4. hvid. Fredag i juletiden. (I Ps).
 Jul. pf.
 L.: 1 Joh 3,7-10. Ev.: Joh 1,35-42.

5. hvid. Lørdag i juletiden. (I Ps).
 Jul. pf.
 L.: 1 Joh 3,11-21. Ev.: Joh 1,43-51.
 Bededag for præste- og ordenskald

6. hvid. Søndag. HERRENS ÅBENBARELSE (h).
 * Gl. Cr. H.åb.pf.
 1.L.: Es 60,1-6;
 2.L.: Sir 72,2,7-8,10-11,12-13.
 3.L.: Alle jordens folk skal tilbede dig, Herre.
 Ev.: Matt 2,1-12.

7. hvid. Mandag i juletiden. (Ps)
 Knud Hertug, martyr, (†1131)(m).
 Jul. pf.
 L.: 1 Joh 5,14-21. Ev.: Joh 2,1-11

8. hvid. Tirsdag efter Herrens åbenbarelse. (II Ps).
 Jul. eller H.åb.pf.
 L.: 1 Joh 4,7-10. Ev.: Mark 6,34-44.

9. hvid. Onsdag efter Herrens åbenbarelse. (II Ps).
 Jul. eller H.åb.pf.
 L.: 1 Joh 4,11-18. Ev.: Mark 6,45-52.

10. hvid. Torsdag efter Herrens åbenbarelse. (II Ps).
 Jul. eller H.åb.pf.
 L.: 1 Joh 4,19-5,4. Ev.: Luk 4,14-22a.

11. hvid. Fredag efter Herrens åbenbarelse. (II Ps).
 Jul. eller H.åb.pf.
 L.: 1 Joh 5,5-13. Ev.: Luk 5,12-16.

12. hvid. Lørdag efter Herrens åbenbarelse. (II Ps).
 Jul. eller H.åb.pf.
 L.: 1 Joh 5,14-21. Ev.: Joh 3,22-30.

13. hvid. Søndag. HERRENS DÅB (f).
 * Gl. Cr. Særl.pf.
 L.: Es 42,1-4,6-7;
 2.L.: Sir 29,1-2,3ac-4,3b+9b-10.
 3.L.: Herren velsigner sit folk med fred.
 Ev.: Matt 3,13-17.

Juletiden afsluttes efter komplet.

DET ALMINDELIGE KIRKEÅR

14. grøn. Mandag i 1. alm. uge. (I Ps).
 L.: 1 Sam 1,1-8. Ev.: Mark 1,14-20.

15. grøn. Tirsdag i 1. alm. uge. (I Ps).
 L.: 1 Sam 1,9-20. Ev.: Mark 1,21-28.

16. grøn. Onsdag i 1. alm. uge. (I Ps).
 L.: 1 Sam 3,1-10,19-20. Ev.: Mark 1,29-39.

17. hvid. Torsdag i 1. alm. uge. (I Ps).
 Antonius, abbed. (†356)(m)
 L.: 1 Sam 4,1-11. Ev.: Mark 1,40-45.

(Evangelium ad lib. (Antonius): Matt 19,16-26)

18. grøn. Fredag i 1. alm. uge. (I Ps).
 L.: 1 Sam 8,4-7,10-22a. Ev.: Mark 2,1-12.

Den økumeniske bedeuge begynder:

19. rød. Lørdag i 1. alm. uge. (I Ps).
 Henrik, biskop og martyr, (†1158)(m)
 L.: 1 Sam 9,1,4-17-19; 10,1a. Ev.: Mark 2,13-17.

20. grøn. 2. ALM. SØNDAG. (II Ps).
 * Gl. Cr. Alm. S. pf.
 1.L.: Es 49,3,5-6;
 2.L.: Sir 40,2+4ab,7-8a,8b-9,10.
 3.L.: Se, jeg kommer for at gøre din vilje, min Gud.
 Ev.: 1 Kor 1,1-3.
 Ev.: Joh 1,29-34.

21. rød. Mandag i 2. alm. uge. (II Ps).
 Agnes, jomfru og martyr, (†ca.250).
 L.: 1 Sam 15,16-23. Ev.: Mark 2,18-22.

22. grøn. Tirsdag i 2. alm. uge. (II Ps).
 Eller rød. Vincent, diakon og martyr, (†304)
 L.: 1 Sam 16,1-13. Ev.: Mark 2,23-28.

23. grøn. Onsdag i 2. alm. uge. (II Ps).
 L.: 1 Sam 17,32-33,37,40-51. Ev.: Mark 3,1-6.

24. hvid. Torsdag i 2. alm. uge. (II Ps).
 Frans af Sales, biskop og kirkelærer. (†1622)(m)
 L.: 1 Sam 18,6-9; 19,1-7. Ev.: Mark 3,7-12.

25. hvid. Fredag. DEN HELLIGE APOSTEL PAULS OMVENDELSE. (f)(II Ps).
 Gl. Ap.pf.
 L.: Ap.G 22,3-16 eller Ap.G 9,1-22;
 2.L.: Sir 117,1,2.
 3.L.: Gå ud i alverden og forkynd Evangeliet!
 Eller: Halleluja!
 Ev.: Mark. 16,15-18.

26. hvid. Lørdag i 2. alm. uge. (II Ps).
 Timotheus og Titus, biskopper. (m)
 L.: 2.Tim 1,18 eller Tit 1,1-5. Ev.: Mark 3,20-21

27. hvid. Søndag. ANSGAR, bispedømmets første værnehelgen. (h). (3.ALM.SØNDAG)
 * Gl. Cr. Sankt Ansgars.pf.
 1.L.: Es 52,7-10;
 2.L.: Sir 96,1-2a,2b,3,7-8a,10.
 3.L.: Fortæl om Herrens underer blandt alle folkeslag!
 Eller: Halleluja!
 4.L.: 1 Kor 1,18-25.
 Ev.: Mark 1,14-20.

Kirketælling.

28. hvid. Mandag i 3. alm. uge. (III Ps).
 Thomas af Aquino, præst og kirkelærer (†1274)(m)
 L.: 2 Sam 5,1-7,10. Ev.: Mark 3,22-30.

29. grøn. Tirsdag i 3. alm. uge. (III Ps).
 L.: 2 Sam 6,12b-15,17-19. Ev.: Mark 3,31-35.

30. grøn. Onsdag i 3. alm. uge. (III Ps).
 L.: 2 Sam 7,4-17. Ev.: Mark 4,1-20.

31. hvid. Torsdag i 3. alm. uge. (III Ps).
 Johannes Bosco, præst (†1888)(m)
 L.: 2 Sam 7,18-19,24-29. Ev.: Mark 4,21-25.

Derfor denne tekst! ... og gudskelov for den!

I k.o. nr. 19 beklager fru Eva Antkowiak fra Nyborg menighed kirkens valg af 1. læsning på den 32. søndag i årsrækken, år C, - en tekst fra 2. Makkabærbog om syv brødre og deres mors martyrdød (kap. 7). Hun sætter spørgsmålstegn ved det betimelige i, at vi præsenteres for tekster fra de tvivlsomme apokryfer, ganske særlig, hvis de kun handler om et umiddelbart meningsløst og forældet forbud mod at spise flæskkesteg....

Omend vi i vores kommunitet samme aften fik svinekotetter, må jeg blankt indrømme, at jeg, helt modsat fru Antkowiak, vildt glædede mig over, at det guddommelige forsyn som en sand gave havde givet os omtalte tekst, - netop til denne søndag. Gud være lovet for apokryferne! Og skulle de indeholde legendært stof, bli'r de af den grund på ingen måde ringere. Hvis man virkelig forbereder den nævnte tekst, opdager man hurtigt, at den ikke handler om øffe-kød (ligesom anden skabelsesberetning fra 1. mosebog om fordrivelsen fra paradiset ikke handler om frugt og grøntsager!). Teksten fra 2. Makkabærbog handler i første række om opstandelse, - hvilket er 32. søndags tema, - men, - og det var for mig det vigtigste i den aktuelle situation: - den handler om, hvilken myndighed, der for en troende er afgørende: statens eller religionens! Tænk, at vi (tilfældigt?) bli'r præsenteret for denne tekst søndagen før folketingsvalget!

I valgkampen har vi på ny til bevidstløshed hørt om "de danske værdier": Demokrati og ytringsfrihed! Det er vore politiske partiers trosbekendelse. Og religionen må ikke fylde for meget i det offentlige rum! Beviset på, at man er rigtig demokrat og ytringsfrihedsselsker (læs: rigtig dansker) viser sig véd, at man offentligt beklender, at ens religion naturligvis må underordne sig disse kriterier. I en klumme i Kristeligt Dagblad den 03. november behandlede Iben Thranholm dette emne på fremragende vis, - efter min mening så fremragende, at jeg brugte hendes klumme som prædiken i samtlige søndagsmesser weekend'en før folketingsvalget, - i relation til læsningen fra 2. Makkabærbog. Iben Thranholm understreger rigtigt, at man i demokratiets navn kan vedtage umenneskelige (og ugudelige) love, blot der er flertal for dem, og at man, i ytringsfrihedens navn kan spotte Gud og håne mennesker med loven i ryggen!

Til trods for, at vi i Ny Testamente, - i bogen Apostlenes Gerninger (5, 29-33), hvor apostlene i deres trospraksis

kolliderer med deres samtids statsmagt - klart og tydeligt får forkyndt, at vi skal adlyde Gud mere end mennesker, altså: At Guds lov står over statens, - var vore kirker den søndag fyldt med katolikker, der tirsdagen efter, sammen med den øvrige danske befolkning, hvoraf små 80% er døbt til Jesus Kristus, - ville stemme på partier, som går ind for, at det er lovligt at slå ufødte børn ihjel i deres mors liv, partier, som ikke kender forskel på det Gud-indstiftede ægteskab og andre samlivsformer, partier, som støtter lovgivning, der udraderer søndagen (og måske foreslår forbud for angelus-ringning fra kirkerne), partier, som ønsker blasfemi-paragraffen totalt ophævet, partier, som er ude at svømme, når det drejer sig om at definere, hvad et menneske ér! Hvor var det dog bare stærkt, - osse for de protestantiske gæster ved søndagsmessen i Nyborg, - at vi netop på denne søndag blev konfronteret med en beretning om mennesker, som prioriterede lydighed mod deres religion højere end lydighed mod statsmagten, - og som var villige til at betale prisen for deres holdning.

Det gjorde de første kristne iøvrigt osse. Og om dem hedder det stadigvæk: Martyrernes blod er kirkens udsæd.

"Kæmp for alt, hvad du har kært, - dø, om så det gælder!" Dét synger vi igen og igen. De syv makkabæriske brødre og deres mor gjorde det. Vi andre nøjes med at synges det. Og tilføjer kristeligt: "Ja, jeg tror på korssets gåde!". Hvorefter vi klager over, at kirkebænkene er for hårde og at der er for koldt i kirken!

Kære Eva! Du véd, at jeg holder af dig og værdsætter dig og dit engagement. Men du ér altså af og til for hurtig på aftrækkeren!

p. Stephen Holm
Montfortkommunitet i Slagelse

Ligemeget, hvordan man vender sig, har man enden bagud!

Redaktør Torben Riis gør ret i, i sit svar til fru Abraham i Jerusalem, kun at kommentere anden halvdel af hendes indlæg i k.o. nr. 19. Den første halvdel er nemlig ikke en kommentar værd. For når man både er sr. og dr., burde man vide, at præsten i messen handler 'in persona Christi' og at der i denne funktion, særlig hvis præsten er sognepræst, udover præstefunktionen indgår en hyrde- og lærerfunktion, uddelegeret af biskoppen.

Vé den præst, der ikke vil erkende, at han er lærer! Og vé den menighed, som ikke vil anerkende det!

Menigheden fejrer i messen Kristi forløsergerning. Hvis jeg ikke husker fejl, har Kristus sagt: "Hvor to eller tre er forsamlede i mit navn, er jeg til stede MIDT iblandt dem!" Hvis han i fru Stoffregens verden er at finde på bagvæggen, så er jeg bange for, at hun, når hun vender sig derhen, kommer til at vende ryggen til sin Gud. Men det har han helt bestemt humor nok til at kompensere for.

p. Stephen Holm

TAK

Vi medbrødre til p. Frank Jobst, omi, siger en hjertelig og varm tak til alle, som har udtrykt deres medfølelse i anledning af p. Franks død og deltaget i hans begravelse både i Skt. Mariæ Kirke i Aalborg og i Skt. Ansgars Kirke i København.

Oblatfædrene

DANSK OLIE

KOMPAGNI A/S

Fyringsolie
Oliefyrsservice
Installationer
Olievagt i
fyringssæsonen

Rødovrevej 383, 2610 Rødovre

36 70 45 30

- sikkerhed for varme

Kristen Spiritualitet - 1. serie omfatter bøger af:

Wilfried Stinissen:
Bønnens Vej (kr. 98,-), Jesusbønnen (kr. 99,-),
Natten er mit lys (kr. 175,-), I dag er Guds dag (kr. 275,-)
W. Johnston: Oplyst af kærlighed (kr. 153,-)
Henri. Nouwen: Den livslange glæde (kr. 119,-)
Henri. Boulad: Skab dit liv i frihed (kr. 99,-)
Carlo Caretto: Ørkenstilhed i storbyen (kr. 124,-)
Yves Raguin: Kristen mystik i dialog med Østen (kr. 175,-)

Steno Forlagets bøger - en god julegave

Kristen Spiritualitet - ny serie:

- 1) Anselm Grün/Meinrad Dufner:
Spiritualitet nedefra 123 s., kr. 98,00
- 2) Anselm Grün: Tilgiv dig selv 127 s., kr. 125,00
- 3) Lille søster Annie af Jesus:
Charles de Foucauld 141 s., kr. 149,00
- 4) Leonhard Lehmann: Frans af Assisi 181 s., kr. 165,00
- 5) Anselm Grün: Den indre krafts kilder 189 s., kr. 179,00
- 6) Anselm Grün:
Slut fred med din angst 173 s., kr. 174,00

Uden for serie:

Gertrud von Stotzingen:
Den hellige Elisabeth af Thüringen 80 s., kr. 95,00

Disse bøger og forlagets tidligere udgivelser, der fortsat er højaktuelle, kan købes i

STENO-BUTIKKEN

Vesterbrogade 28, 1620 København V.
Tlf. 33 86 03 86 - Fax 33 86 03 87
E-mail: butik@stenobutikken.dk

Besøg Steno-Butikkens hjemmeside:
www.stenobutikken.dk

Sankt Joseph Søstrenes retræter i 2008:

Januar:	25. - 27.	weekend
Februar:	08. - 10.	weekend
Februar/Marts	22. - 02.	10-dage
Marts:	17. - 23.	Påske retræte
April:	04. - 06.	weekend
	25. - 27.	weekend
Maj:	12. - 17.	5-dage
Juni:	06. - 08.	weekend
	17. - 26.	10-dage
Juni/Jul:	28. - 07.	10-dage
Sept:	05. - 07.	weekend
	19. - 21.	weekend
Oktober:	03. - 10.	uge
	24. - 26.	weekend
November:	02. - 07.	5-dage
	14. - 16.	weekend
	21. - 23.	weekend
December:	05. - 07.	weekend

Priser:

Enkelt døgn	450 kr.
Weekend	1000 kr.
5-dage/uge retræte	2900 kr.
Påske retræte/10-dages retræte	3200 kr.

Adresse:

Sankt Joseph Søstrenes Retrætecenter
Stella Matutina
v/Sr. Ansgaria Riemann
Strandvejen 352
2980 Kokkedal
Tlf: 49 14 91 21 eller 49 14 71 05
E-mail: csjretraeter@mail.dk

Det sker i bispedømmet

December

Lørdag 8. 12.00: Møde i Ælnoth - Katolsk Historisk Forening for Danmark, begynder med fællesspisning af medbragt mad. Derefter foredrag af historiske emner. Sted: Bispekontoret, Gl. Kongevej 15, København V. Alle er velkomne. (Oplysninger på tlf. 38 34 11 16).

Mandag 10: Festen for jomfru Marias uplettede undfangelse fejres i den montfortanske association "Maria, Hjerternes Dronning". Kl. 17.00: oplæg i menighedssalen v. lben Thranholm. Kl. 18.30: festmesse i Vor Frue Kirke, Slagelse, hvorunder associationens medlemmer fornyer deres læggen- deres-dåbspagt i jomfru Marias hænder og nye medlemmer optages. Samtidig fornyer Montfortkommunitets medlemmer deres binding til deres fællesskab. Alle er velkomne.

Torsdag 13 kl. 19: Karismatisk bedegruppe. Sted: Sankt Pauls Kirke, Frøgård Alle 12, Taastrup

Januar

Søndag 13: kl. 13.00-16.00 På opdagelse i troen, tema: "Herrens Dab" v. p. Michal Bienskowski. Sted: Sankt Pauls Kirke, Frøgård Alle 12, Taastrup Tilmelding: tlf. 43 52 36 07.

***

Der er ukrainsk messe i domkirken hver 2. og 4 søndag i måneden kl. 12.00: Sankt Ansgars Kirke, Bredgade 64, København

Biskoppens kalender

December

18. Tirsdag	10.00	Møde i Biskoppeligt Råd
19. Onsdag	11.00	Møde i Økonomisk Råd
20. Torsdag	18.30	Messe i Redemptoris Mater
24. Mandag	24.00	Messe i Domkirken
25. Tirsdag	10.00	Messe i Domkirken

Januar

8. Tirsdag	09.00	Messe for medarbejderne på Gl. Kongevej
10. Torsdag	10.00	Møde i Liturgikommissionen
11. Fredag	17.00	Møde i Præsterådet
13. Søndag	12.00	Admissio af præstekandidater i Domkirken
19. Lørdag	11.00	Polsk messe i Skt. Annæ
21. Mandag	18.00	Diakonvielse af Marcos Romero, Århus
27. Søndag	10.00	Præstemøde i Bistrup
	16.00	Pontifikalmesse i Domkirken
		Vesper i Domkirken

Bønnens Apostolat

Januar:

At Kirkens synlige enhed viser sig ved et kærlighedens samfund, der genspejler Faderens, Sønnens og Helligåndens enhed.

At Kirken i Afrika fortsat må være et middel til forsoning og retfærdighed i dette voldsramte og fattige kontinent.

GLADSAXE BEDEMANDSFORRETNING

SØBORG HOVEDGADE 94

Henrik
Lundgren

DØGNVAGT
39 69 86 81

Afdelinger i Skovlunde, Ballerup,
Herlev, Farum, Bispebjerg
og Frederikssund

*Jeg kommer gerne i Deres hjem for at træffe
de nødvendige aftaler*

TELEFONLINE SOS FORBØN

Ønsker du forbøn,
et lyttende øre,
et ord fra Jesus og
en velsignelse
så ring **7518 1808**

*Torsdag, fredag
og lørdag kl. 20-23
hele året*

Vanløse Ligkistemagasinet

H.P. Baltzer & Søn ApS
Jyllingevej 8, 2720 Vanløse

38 71 75 01

organiseret bedemand
tilknyttet garantiordning

www.vanlose-ligkistemagasinet.dk

KRIS Kristen Rådgivning for Incestofre og Seksuelt misbrugte

KRIS (Landskontoret i Århus):
Fredens Torv 2, 1. sal tv, Postboks 5023, 8100 Århus C
Tlf. 8618 3394 eller 7022 7294
Læge og familierapeut Vibeke Møller

KRIS (Sjælland):
Sankt Lukas Vej 6A, 1. sal, 2900 Hellerup • Tlf. 3940 7294 eller 4710 7294
Socialrådgiver og terapeut Inger Andersen

KRIS (Sjælland/Fyn):
Jyllandsgade 20, 1. sal, Postboks 44, 7000 Fredericia • Tlf. 5051 8818
Sygeplejerske og terapeut Rie Ejerne

KRIS (Herning): Tlf. 2195 0209
Pædagog og terapeut Helene Svendsen

Få tilsendt KRIS' nyhedsbreve og kursusinformation.
Email: kris@kris-dk.dk • Hjemmeside: www.kris-dk.dk

KRIS har åbnet rådgivning i Næstved
Mandag og tirsdag på adressen: Østergade 13
Samtaler aftales: Tirsdag - torsdag på tlf. 3940 7294
ellers på tlf. 4710 7294

Det er aldrig for tidligt at skrive testamente

Du kan støtte Kirken ved at betænke den i dit testamente. En sådan arv er fritaget for afgifter, så den går ubeskåret til Kirkens arbejde. Det anbefales at lade en advokat oprette testamente. Sker dette i samråd med bispekontoret, refunderes salæret.

Rekvirér brochure eller ring til:
Torben Møller
Katolsk Bispekontor
Gl. Kongevej 15
1610 København V
Telefon 33 55 60 11

Koret Musica Viva afholder julekoncert

Adventsmotetter af J.G.Rheinberger, Caleb Simper (med orgel), samt danske julesalmer.

Dirigent Siegfried Skov og ved orglet Susanne Thesbjerg.
Sted: i Jesu Hjerter Kirke, tirsdag d. 11. dec. 2007 kl. 20.00
Gratis adgang, alle er velkomne.

Indbinding

Nu er det tid til indbinding af Katolsk Orientering for årene 2005, 2006 og 2007. Hvis man ønsker et eksemplar, så kontakt venligst redaktionen senest 31/1 2008 på telefon 33 55 60 40 eller e-mail: roenne@katolskorientering.dk

Begravelse
Bisættelse
Borydning
Bobehandling

KATOLSK BEGRAVELSES SERVICE

Benzons
BEGRAVELSES SERVICE

DØGNSERVICE 7011 2407

Kastrup Begravelsesforretning

Telefon 32 55 55 55
Døgnvagt
Bedemand Michael Riis
Amagerbrogade 155

Dragør Begravelsesforretning · Telefon 32 53 06 29
Taastrup Begravelsesforretning · Telefon 43 99 19 19

ADVOKAT

Marianne Qvist

Paradishegnet 5
2840 Holte
Tlf. 45 46 19 40

**ARV • TESTAMENTE
SKØDER
ÆGTESKABSSAGER**

WWW.MARIANNEQVIST.DK

Katolsk Orientering

Indlæg til
Katolsk Orientering nr. 2
som udkommer den

23. januar

skal være redaktionen i
hænde senest den

7. januar

Med venlig hilsen
Redaktionen

Find os på
katolskorientering.dk
det gjorde 9.400 i november
og besøg den officielle
katolske hjemmeside
på
www.katolsk.dk

Er dit liv i kaos/krise?
Der er en, der kan lytte i
Telefonlinjen ved kirken.
Ring gratis og anonymt.

Alle dage mellem 18 -22
70 26 14 84

**RFM Landsbevægelsen
Respekt for Menneskeliv**

*Sig ja til livet
- hele livet!*

Bestil et gratis prøvenr. af RFM nyt!
Tlf 5576 7652 • E-mail: rffm@mail.dk
www.rffm.dk

Katolsk Orientering nr. 20 5. december 2007 33. årgang

*Så drog Jesus videre derfra og kom til Galilæas sø.
Og han gik op i bjergene, og dér satte han sig.
Og store folkeskarer kom til ham og havde lamme, vanføre,
blinde, stumme og mange andre med sig; dem lagde de ned for
hans fødder, og han helbredte dem, så at folkeskaren undrede sig,
da de så, at stumme talte, vanføre blev raske, lamme gik,
og blinde så; og de priste Israels Gud.
Matt 15, 29-31*

Redaktion Torben Riis (ansvarshavende)
Redaktionssekretær Kuno Arnkilde
Annoncer, orientering fra sognene og abonnement
 Lisbeth Rønne
Medarbejdere i dette nr. Stig Holsting, Kirsten Kjærullf, Kirsten Krog, Eva Maria Nielsen, Lisbeth Rütz
Redaktion og annoncer
 Katolsk Orientering, Gammel Kongevej 15, 1610 København V,
 tlf.: 3355 6040 kl. 9-13 mandag-fredag, fax 3355 6041,
 e-mail: redaktion@katolskorientering.dk
 Giro 205-7042
 Orientering fra sognene: indlæg sendes til
 sognenyt@katolskorientering.dk
 Alle katolske husstande kan få bladet gratis tilsendt.
 Abonnementspris 420 kr. helårligt. Løssalg 21 kr.
 i Stenobutikken, Vesterbrogade 28, 1620 København V.
Udgiver Ansgarstiftelsen, Gammel Kongevej 15,
 DK 1610 København V
Tryk Morsø Folkeblad Bogtrykkeri
Oplag 7900
 ISSN 0902-297X

Fundet i programmet

af
Stig Holsting

Uge 49 og 50

TV

DR 1: Søndag den 9. december
19.05 Lille menneske - Se hvad jeg kan
 (5:6)

Canadisk dokumentarserie fra 2004. Som alle væsner i naturen fødes det lille barn ind i en social sammenhæng og er fra fødslen en del af et menneskeligt netværk. Målet for barnet er at finde sin plads i dette netværk. Det kræver mange forskellige slags færdigheder, og det er ikke nogen let proces.

DR 2: Søndag den 9. december
20.00 Fyrre dage i kloster (1:3)
 Dokumentarserie fra BBC fra 2005. (The Monastery)

De 22 benediktinermunke i klostret Worth Abbey i Sussex i England har sagt ja til at deltage i et eksperiment og åbne deres dør for fem outsiders for at finde ud af, om den 1500 år gamle tradition har noget at tilbyde moderne mennesker.
 2. del sendes næste søndag.

DR 1: Mandag den 10. december
20.00 Michael Palin i det nye Europa
 (6:7)
 Rejseserie fra BBC fra 2007
 Michael Palin er nået til Gdansk i Polen, hvor den 2. Verdenskrig brød ud, da et tysk krigsskib åbnede ild mod en polsk garnison.

Her ligger også det skibsværft, hvor en ung elektriker i begyndelsen af 1980'erne dannede den uafhængige fagforening Solidaritet. På vej syd på til Krakow dvæler Palin i den lille by Oswiecim, der rummer en af den 2. Verdenskrigs mest berygtede kz-lejre Auschwitz-Birkenau, hvor mere end en million mennesker måtte lade livet. Fra Krakow tager han hurtigt videre til forstads- og industribyen Nova Huta.

DR 2: Mandag den 10. december
20.55 Hr. Vig og nonnen (TTV)
 En historie om den 82-årige ungkarl Vig og Søster Amvrosija, en russisk nonne, der ved et tilfælde – eller skæbnen – bliver en del af hans liv. For 50 år siden købte Jørgen Laursen Vig Hesbjerg Slot på Fyn. Han ville lave et kloster. Nu, mange år senere, står han foran at kunne realisere planen. En gruppe russisk-ortodokse nonner er på vej, og med dem er Vigs livsdrøm på vej til at gå i opfyldelse. Men nonner har planer og viljer, og vejen til drømmen viser sig at være meget anderledes end Vig havde forestillet sig.

DR 2: Tirsdag den 13. december
18.10 Da Vinci mysteriet - fup eller fakta?
 Amerikansk dokumentarprogram fra 2005.

DR 2: Søndag den 16. december
17.35 Amish-folkets Amerika (TTV)
 Fransk dokumentarprogram fra 2005. Amish-folket er indvandret til USA fra Europa. De slog sig ned i Pennsylvania og Ohio og har siden 1600-tallet levet i en lukket verden med helt egne regler.

DR 2: Søndag den 16. december

20.00 Fyrre dage i kloster (2:3) (TTV)
 Se omtalen i spalte 1

DR 2: Tirsdag den 18. december 20.30
- 22.20 DR2 Tema:
Sendes også 22.12.

20.30 Under præstekjolen
 Hvem er den danske præst? Findes der en definition på ham? Og hvad kan vi i grunden bruge ham til i dag udover til ceremonien ved vort livs skæringspunkter, som konfirmation, bryllup og begravelse? I gamle dage var præsten sognebørnernes sjælesorger og den urørlige autoritære figur. I dag kan man fx overraskes over en præst som Thorkild Grosbøll, der har mistet sin Gud.

I denne temaaften går vi både foran og bag om altergang, salmesang og forkyndelse. Vi undersøger, hvilket menneske der egentligt gemmer sig inde under præstekjolen.

Vi møder også præster, der er sprunget fra prædikestolen og ud blandt folket for at møde dem i øjenhøjde. Og så møder vi de måske egnede præster – dem som giver fanden i folkekirkens konventioner, og udfordrer kirkens rummelighed på deres helt egen måde.

DR 2: Søndag den 23. dec.
20.00 Fyrre dage i kloster (3:3)
 Se omtalen i spalte 1

RADIO

P 1: Onsdag den 5. december
22.50 Et øjeblik
Gud, tro og Darwin.
 Kan moderne evolution forklare tro?

Medvirkende: Professor, ph.d. Niels Henrik Gregersen, Det Teologiske Fakultet på Københavns Universitet.
 Tilrettelæggelse: Jakob Vedel Lisbjerg.
 (Sendt første gang 1. november 2006).

P 1: Torsdag den 6. december
22.50 Et øjeblik
Gud, tro og Darwin.

P 1: Fredag den 7. december
14.58 Et øjeblik
Gud, tro og Darwin

P 2: Søndag den 9. december
10.00 Mozarts Requiem
 Solister: Simona Saturova, Katija Dragojevic, Jonas Degerfeldt og Palle Knudsen.
 Vokalensemblet Ars Nova.
 DR RadioUnderholdningsOrkesteret.
 Dirigent: Adam Fischer.

På www.katpod.dk
 siden sidst

Den kommende weekend er der pastoralrådsmøde på Magleås

Pastor Ebbe Simonsen død

Pastoralrådet høres om sognesammenlægninger i Storkøbenhavn

Den ny Aftale - Det nye Testamente på Nudansk

Kan du huske - pastor Vick?

Caritas today

Godt begyndt, men langt fra fuldt.